Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

1

ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΛΑΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΝΑΜΝΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

1972

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Ἐθνικὸς Εὐεργέτης Σίμων Σίνας ἐν στολῇ πρεσβευτοῦ (1859).
Προσωπογραφία ὑπὸ Karl Rahl

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

1

ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΛΑΪΟΥ

Πλοῦτος ἀρεταῖς δεδαιδαλμένος

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

1972

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ
138568 | 2013

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ .....

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ .....

Α' 'Αρχεῖα. Β' Βιβλιογραφία. Γ' Περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες .....

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1
1. 'Η γενέτειρα τῆς οἰκογενείας Σίνα 3
2. Γεώργιος Σίνας ὁ πρεσβύτερος, γενάρχης τῆς οἰκογενείας Σίνα..... 9
3. 'Αποδημία τῆς οἰκογενείας Σίνα 14

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ : Ο ΟΙΚΟΣ ΣΙΝΑ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ 17
1. Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος, ἱδρυτὴς ἐμπορικοῦ οἴκου ἐν Βιέννῃ 19
2. Γεώργιος Σίνας ὁ νεώτερος, ἀπόλυτος πληρεξούσιος τοῦ πατρός του..... 26
3. Σίμων Σίνας ὁ νεώτερος : Γέννησις, ἀνατροφὴ καὶ σπουδαὶ αὐτοῦ 31
4. 'Ο Γεώργιος Σίνας αὐστριακὸς ὑπήκοος 33
5. Πρότασις Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου περὶ τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου τῆς Αὐστρίας 35
6. 'Ο Γεώργιος Σίνας μέγας δωρητὴς τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βιέννης..... 40
7. 'Ο Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος, βαρῶνος τῆς Οὐγγαρίας..... 43
8. Θάνατος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου 53
9. 'Ο Γεώργιος Σίνας κατὰ τὴν 'Ελληνικὴν 'Επανάστασιν: 55
α') 'Εμπόριον μετὰ τοῦ Δράμαλη 55
β') Ἔρανος τῶν 'Ελλήνων τῆς Βιέννης ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ 'Εθνικοῦ 'Αγῶνος 56
10. Οἱ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ 'Ιωάννης Σίνα βαρῶνοι τῆς Αὐστρίας 60
11. 'Η οἰκογένεια Σίνα καὶ ἡ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικὴ παροικία 67
12. Γάμος καὶ πληρεξουσιότης τοῦ Σίμωνος Σίνα. 'Η πρώτη διαθήκη αὐτοῦ... 68
13. 'Ο Γεώργιος Σίνας ὁ μεγαλύτερος γαιοκτήμων τῆς Αὐστρουγγαρίας..... 70
14. 'Ο Γεώργιος Σίνας εἷς τῶν μεγαλυτέρων τραπεζιτῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας 73
15. 'Η ἔκτασις τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Γεωργίου Σίνα 75
16. Αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις τοῦ Γεωργίου Σίνα : 76
α') Τὰ νηματουργεῖα ἐν Pottendorf τῆς Κάτω Αὐστρίας..... 76
β') Τὸ ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας ἐν Klein-Neusield τῆς Κάτω Αὐστρίας... 78

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

17. Συγκοινωνιακαὶ ἐπιχειρήσεις τοῦ Γεωργίου Σίνα : 79
α') Ὁ «Σιδηρόδρομος τοῦ Νότου» 80
β') Ἡ «Πρώτη Ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρεία τοῦ Δουνάβεως» 85
γ') Ἡ Γέφυρα τῆς Βουδαπέστης 88
δ') Διῶρυξ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Δουνάβεως καὶ Τίσσα 97
18. Ὁ Γεώργιος Σίνας Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἱδρυτὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν 99
19. Χαρακτηρισμὸς τοῦ Γεωργίου Σίνα. Τιμαὶ καὶ διακρίσεις αὐτοῦ 119
20. Διαθήκη καὶ θάνατος τοῦ Γεωργίου Σίνα. 121

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ : Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΜΑΙΚΗΝΑΣ.... 127
1. Ὁ Σίμων Σίνας κληρονόμος κολοσσιαίας περιουσίας 129
2. Ἡ δευτέρα διαθήκη τοῦ Σίμωνος Σίνα 131
3. Δωρεαὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Οὐγγαρίᾳ 134
4. Ὁ Σίμων Σίνας Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ μέγας Εὐεργέτης αὐτῆς 138
5. Ἡ ἰδέα περὶ ἱδρύσεως Ἀκαδημίας ἐν τῇ Νεωτέρᾳ Ἑλλάδι 141
6. Παράσημα ἀπονεμηθέντα εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν..... 151
7. Ὁ Σίμων Σίνας Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ, Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ 154
8. Ἀνοικοδόμησις τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» 166
9. Ἀνακαίνισις τῶν μεγάρων τοῦ Σίνα..... 170
10. Ὁ Σίμων Σίνας μέγας δωρητὴς τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βουδαπέστης..... 172
11. Ὁ Σίμων Σίνας μέγας δωρητὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν..... 176
12. Ἡ Σιναία Ἀκαδημία ἀπὸ τῆς θεμελιώσεώς της μέχρι τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὄθωνος 179
13. Ὁ Σίνας μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος 205
14. Ἰδιοκτησίαι τοῦ Σίνα ἐν Ἑλλάδι : Οἰκία ἐν Ἀθήναις. Ὁ «Πύργος τῆς Βασιλίσσης» 208
15. Ἡ Σιναία Ἀκαδημία ἀπὸ τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὄθωνος μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς 213
16. Ἡ Ἰφιγένεια Σίνα καὶ ἡ Σιναία Ἀκαδημία 226
17. Ἡ Σιναία Ἀκαδημία ἀπὸ τῆς παραδόσεως αὐτῆς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1887 - 1926) 239

ΕΓΓΡΑΦΑ..... 245
ZUSAMMENFASSUNG 409
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ 415
ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ..... 433
ΕΙΚΟΝΕΣ 1-108

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ ζωὴ τοῦ βιογραφουμένου Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου καλύπτει χρονικῶς σχεδὸν ὁλόκληρον τὴν περίοδον τῆς οἰκονομικῆς ἀκμῆς καὶ τῆς κοινωφελοῦς δράσεως τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ὅτε ὁ Σίμων Σίνας ἦλθεν εἰς τὸ φῶς (1810) ὁ ὁμώνυμος πάππος αὐτοῦ εἶχεν ἤδη ἐδραιώσει ἐν Βιέννῃ ἐμπορικὸν καὶ τραπεζιτικὸν οἶκον διεθνοῦς περιωπῆς. Ὀκταετὴς τὴν ἡλικίαν εἶδεν οὗτος τὴν οἰκογένειάν του ἀνυψουμένην εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν λόγῳ τῶν πολλαπλῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας πάππος καὶ πατὴρ εἶχον προσφέρει εἰς τὴν Αὐστρουγγαρίαν, τὴν χώραν τῆς ἐμπορικῆς των δράσεως. Ἐνηλικιωθεὶς ἐγένετο οὗτος συνεργάτης τοῦ πολυπράγμονος πατρός του Γεωργίου Σίνα, ὅστις ἐδημιούργησε κολοσσιαίαν περιουσίαν καὶ παραλλήλως διεκρίθη εἰς ἔργα εὐποιΐας καὶ εἰς γενναίας χορηγίας ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς παιδείας. Ὁ Σίμων Σίνας ἴσως ὑπελείφθη τοῦ πατρὸς ὡς πρὸς τὸ ἐμπορικὸν καὶ ἐπιχειρηματικὸν δαιμόνιον, ἀναντιρρήτως ὅμως ὑπερέβαλεν ἐκεῖνον ὡς πρὸς τὴν μεγαλοδωρίαν, ἀναδειχθεὶς αὐτόχρημα νεώτερος Μαικήνας καὶ μέγας Εὐεργέτης ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ τῆς Αὐστρίας, τῆς Οὐγγαρίας καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν ἑλληνικὴν συνείδησιν καὶ τὰ φιλογενῆ αἰσθήματα διετήρησαν ἀμείωτα ὄχι μόνον οἱ πρόγονοι τῆς οἰκογενείας Σίνα, ἤτοι ὁ γενάρχης αὐτῆς Γεώργιος Σίνας καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σίμων, οἵτινες ἐγεννήθησαν ἐν Μοσχοπόλει καὶ ἀπεδήμησαν ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν φυγὴν τοῦ 1769, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες ὁμώνυμοι ἀπόγονοι αὐτῶν, οἵτινες ἐγεννήθησαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ οὐδέποτε ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ πάτριον ἔδαφος. Αὐτοὶ κατ' ἐξοχὴν ἐτίμησαν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ πλουσιοπαρόχως εὐηργέτησαν τὴν ἑλληνικὴν Πατρίδα. Διὰ τοῦτο μία ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα καὶ συγγραφὴ περὶ τῶν ἐξόχων τούτων ἐκπροσώπων τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, τοῦ νέου τούτου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, ἀπετέλει πρὸ πολλοῦ ἐπιστημονικὴν καὶ ἐθνικὴν ὀφειλήν. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὀφειλῆς ταύτης συνεγράφη, κατόπιν πολυετοῦς ἐρεύνης, ἡ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

παροῦσα ἐργασία, ἡ ὁποία ἐβραβεύθη δι' ἐπάθλου, χορηγηθέντος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Δημητρίου Μπότσαρη καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Αἴγλης, θυγατρὸς τοῦ ἀειμνήστου Δ. Αἰγινήτου, καὶ ἀπονεμηθέντος ὑπὸ τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν κατὰ τὴν πανηγυρικὴν αὐτῆς συνεδρίαν τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1967.

Τὸ 'Ανώτατον Πνευματικὸν Ἵδρυμα τῆς Χώρας ἀπονέμον τιμὴν εἰς τὴν μνήμην πάντων τῶν μεγάλων χορηγῶν τοῦ Ἔθνους καὶ συνάμα ἀποβλέπον εἰς τὸν φρονηματιστικὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐκπληροῖ ἡ τεκμηριωμένη προβολὴ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως αὐτῶν, προβαίνει ἀπὸ τοῦδε, κατόπιν πρωτοβουλίας τοῦ κ. Α' 'Αντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ χορηγίας τοῦ 'Υπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ 'Επιστημῶν, εἰς τὴν προκήρυξιν νέων ἐπάθλων καὶ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν βραβευομένων ἐργασιῶν ἐν εἰδικῇ σειρᾷ φερούσῃ τὸν γενικὸν τίτλον «Βιογραφίαι 'Εθνικῶν Εὐεργετῶν». 'Εγκαινιάζεται δὲ ἡ νέα αὕτη σειρὰ τῶν δημοσιευμάτων τῆς 'Ακαδημίας διὰ τῆς προκειμένης συγγραφῆς.

'Ενταῦθα θεωρῶ καθῆκόν μου, ὅπως ἐκφράσω θερμοτάτας εὐχαριστίας πρὸς ἅπαντας τοὺς θεματοφύλακας τῶν ἀρχείων, τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν λοιπῶν πνευματικῶν ἱδρυμάτων, χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ πρόθυμον ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων συνεκέντρωσα τὸ ἀπαραίτητον ὑλικὸν πρὸς συγγραφὴν καὶ εἰκονογράφησιν τοῦ πολυσχιδοῦς τούτου ἔργου.

Ἄξιοι δὲ ὅλως ἰδιαιτέρων εὐχαριστιῶν εἶναι: οἱ διευθυνταὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν κρατικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχείων τῆς Βιέννης, ἅτινα ἀποτελοῦν τὴν κυριωτέραν πηγὴν περὶ τῆς οἰκογενείας Σίνα· ὁ διευθυντής, ἡ κυρία Dr. Wanda Lhotsky καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῆς Kupferstichsammlung der Akademie der bildenden Künste (Wien), ἔνθα ἀπόκειται τὸ πλουσιώτερον εἰκονογραφικὸν ὑλικὸν περὶ τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας· ὁ διευθυντὴς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Bildarchiv der Nationalbibliothek (Wien), ὅπου εὑρίσκονται φωτογραφίαι τῆς οἰκογενείας Σίνα· ὁ Μητροπολίτης κ. Χρυσόστομος Τσίτερ, ὅστις ἐπέτρεψε νὰ ἀντλήσω στοιχεῖα περὶ Σίνα ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς «'Αγίας Τριάδος»· ἡ οἰκογένεια τοῦ κόμιτος Wimpffen (Wien) διὰ τὴν προμήθειαν φωτογραφιῶν ἐξ αὐθεντικῶν προσωπογραφιῶν τῆς οἰκογενείας Σίνα· ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Franz καὶ Maria Kranzl (Wien) διὰ πολλαπλῆν φιλικὴν βοήθειαν κατὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἔρευναν· οἱ Οὔγγροι ἱστορικοὶ ἐρευνηταὶ καὶ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

συγγραφεῖς κ. Dr. Ödön Füves καὶ κ. Dipl. Kauf. Alfred Moess διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκ Βουδαπέστης ὄχι μόνον φωτοτυπιῶν καὶ ἀντιγράφων, ἀλλὰ καὶ μεταφράσεων εἰς τὴν γερμανικὴν οὐγγρικῶν πηγῶν καὶ βοηθημάτων, καθὼς καὶ εἰκόνων· ὁ κ. Dr. Tue Gad, διευθυντὴς τοῦ τμήματος χειρογράφων τῆς ἐν Κοπεγχάγῃ Βασιλικῆς Βιβλιοθήκης, διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐν μικροφωτογραφίᾳ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ ἀρχιτέκτονος Theophil Hansen, ἥτις εἶναι ἡ κυριωτέρα καὶ πλουσιωτέρα πηγὴ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας· ὁ διευθυντὴς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ κρατικοῦ ἀρχείου τοῦ Βερολίνου (Deutsches Zentralarchiv, Merseburg) διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐγγράφων περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα· ἡ Α. Υ. ὁ 'Αρχιδούξ Anton Günther, ὅστις ἐπέτρεψε τὴν ἀποστολὴν σχετικῶν ἐγγράφων καὶ εἰκόνων ἐκ τοῦ κρατικοῦ ἀρχείου τοῦ Oldenburg· οἱ διευθυνταὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν κρατικῶν ἀρχείων καὶ τοῦ τμήματος χειρογράφων τῆς κρατικῆς βιβλιοθήκης τοῦ Μονάχου, ἰδιαιτέρως δὲ ὁ κ. Univ. Prof. Dr. Hans Rall, διευθυντὴς τοῦ Geheimes Hausarchiv (München)· ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως τῆς 'Ελβετίας Vevey διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐν ἀντιγράφῳ τοῦ δωρητηρίου τοῦ Σίμωνος Σίνα πρὸς τὴν πόλιν ταύτην· οἱ διευθυνταὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐν 'Αθήναις Γενικῶν 'Αρχείων τοῦ Κράτους, τοῦ 'Ιστορικοῦ 'Αρχείου τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, τοῦ 'Αρχείου τοῦ Δήμου 'Αθηναίων, τοῦ 'Αρχείου τῆς ἐν τῷ 'Εθνικῷ Μετσοβίῳ Πολυτεχνείῳ Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, τῆς 'Εθνικῆς Πινακοθήκης, τοῦ Μπενακείου Μουσείου, τῆς Γενναδείου Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ 'Αρχειοφυλακείου τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν· αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀδελφῶν 'Αλεξάνδρου καὶ Νικολάου Ρίζου-Ραγκαβῆ διὰ τὴν προσφορὰν σχετικῶν ἐπιστολῶν τοῦ πάππου των 'Αλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ· ἡ κυρία Λένα Δ. Παπαευστρατίου διὰ τὴν προσφορὰν εἰκόνων τοῦ πάππου της Λεωνίδα Δρόση· ἡ ἐπίτιμος Γυμνασιάρχης κυρία Στεφανία Γερακάρη διὰ τὴν πολύτιμον φιλικὴν βοήθειαν κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν πηγῶν καὶ βοηθημάτων· ὁ ζωγράφος κ. Γεώργιος Μανουσάκης διὰ φιλικὰς ὑποδείξεις πρὸς κατάταξιν τῶν εἰκόνων· τέλος δὲ ὁ διευθυντὴς τῆς βιβλιοθήκης τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν κ. 'Ιορδάνης Παμπούκης διὰ τὴν πολύτιμον βοήθειαν κατὰ τὴν διόρθωσιν τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων.

'Αθῆναι, 1 'Ιουνίου 1972

Γεώργιος Στ. Λάϊος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

22. Hofkammerarchiv : Kommerz, Bankalakten.
23. Kriegsarchiv : Hofkriegsrat.
24. Künstlerhaus : Archiv.
25. Parlament : Archiv.
26. Technisches Museum : Archiv.
27. Universität: Archiv (Matricula Universitatis Viennensis).
28. Verkehrsarchiv.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

29. Akadémiai Könyotar (=Archiv der Akademie der Wissenschaften)[1].
30. Fövárosi Levéltár (=Hauptstädtisches Archiv).
31. Országos Levéltár (=Staatsarchiv).

ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ

32. Königliche Bibliothek, Handschriftenabteilung: Theophil Hansen's Nachlass.

ΜΟΝΑΧΟΝ

33. Bayerische Staatsbibliothek: Handschriftensammlung.
34. Geheimes Staatsarchiv.
35. Akademie der bildenden Künste : Archiv.

ΟΛΔΕΜΒΟΥΡΓΟΝ

36. Niedersächsisches Staatsarchiv.

VEVEY (ΕΛΒΕΤΙΑΣ)

37. Archives communales de la ville de Vevey.

Β' ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. *Αἰγινήτης Δημήτριος*, Λόγος περὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, «Πρακτικὰ 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν», τόμ. Α' ('Αθῆναι 1926), σ. 31-43.
2. *'Αποστολίδης Πέτρος*, Λεωνίδας Δρόσης... «'Αττικὸν 'Ημερολόγιον», τόμ. ΙΘ' ('Αθῆναι 1885), σ. 154 - 163.
3. *Βελλιανίτης Θεόδωρος*, Σίνας. «Μεγάλη 'Ελληνικὴ 'Εγκυκλοπαιδεία», τόμ. 21 ('Αθῆναι), σ. 859.

---

1. Οἱ οὐγγρικοὶ τίτλοι τῶν πηγῶν καὶ τῶν βοηθημάτων παρατίθενται καὶ ἐν γερμανικῇ μεταφράσει ἐντὸς παρενθέσεως.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4. *Βελλιανίτης Θεόδωρος*. Μία ἐξαφανισθεῖσα πόλις, ἡ Μοσχόπολις τῆς Βορείου Ἠπείρου. «Ἡμερολόγιον τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος», τόμ. Α΄ (Ἀθῆναι 1922), σ. 226 - 239.

5. *Βοβολίνης Σπυρ. καὶ Βοβολίνης Κωνστ.*, «Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν», τόμ. Α΄ (Ἀθῆναι) 1958), σ. 454 - 484: Σίνας.

6. *Βουρνάζος Α. Χ.*, Σίμων Γ. Σίνας (1810 - 1876), λόγος εἰς τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 25ης Μαρτίου 1932. «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», τόμ. Ζ΄ (Ἀθῆναι 1932), σ. 47 - 55.

7. *Βουτυρᾶς Σταῦρος*, «Λεξικὸν Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας» (Κωνσταντινούπολις) τόμ. Α΄ (1869), σ. 206: Ἀκαδημία, τόμ. Ζ΄ (1889), σ. 587 - 593: Σίνας, τόμ. Θ΄ (1890), σ. 537 - 539: Χάνσεν.

8. *Βῶκος Γεράσιμος*, Ἡ Ἀκαδημία. «Τὸ Περιοδικόν μας», ἔτος Α΄, τεῦχ. 1/1 - 3 - 1900, σ. 19 - 20.

9. *Γούδας Ἀναστάσιος*, Γεώργιος Σίνας. «Βίοι Παράλληλοι..., τόμ. Δ΄ Πλοῦτος καὶ Θυσίαι (Ἀθῆναι 1871), σ. 1 - 51.

10. *Ἐθνικοὶ Εὐεργέται* (ἐκδότης ἡ «ΖΩΗ», Ἀθῆναι 1954), σ. 104 - 119: Γεώργιος καὶ Σίμων Σίνας.

11. *Ἐλευθερουδάκης Κ.*, Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν τόμ. 11 (Ἀθῆναι 1931), σ. 498: Σίνας.

12. *Ζαλοκώστας Γεώργιος*, Ὁ εὐεργέτης Γεώργιος Σίνας. «Τὰ Ἅπαντα» (Ἀθῆναι 1859), σ. 157 - 174.

13. *Καλλίμαχος Δ.*, Ὁ πολιτισμὸς τῆς Μοσχοπόλεως. Περ. «Παναθήναια», τόμ. 26 (Ἀθῆναι 1913), σ. 5 - 11.

14. *Κόκκινος Ἐμμανουήλ*, Λόγος ἐκφωνηθεὶς τῇ 25 Ἀπριλίου 1876 ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ μνημοσύνου τοῦ ἐπιμελείᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τελεσθέντος ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Σίμωνος Σίνα (Ἀθῆναι 1876, αὐτοτελῶς) καὶ ἐφημ. «Αἰὼν» (Ἀθῆναι), ἔτος 38, ἀριθ. 3224/30-4-1876.

15. *Κοντογιάννης Παντελῆς*, Οἱ Ἕλληνες (Ἀθῆναι 1903), σ. 343 - 345: Μοσχόπολις, Σίνας.

16. *Κοντογόνης Κωνστ.*, Λόγος ἐπιμνημόσυνος ὑπὲρ τοῦ Γεωργίου Σίνα,, Γενικοῦ Προξένου τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος (Ἀθῆναι 1856, αὐτοτελῶς) καὶ περ. «Πανδώρα», τόμ. Ζ΄ (Ἀθῆναι 1856), σ. 241 - 244.

17. *Κούμας Κωνστ.* Ἱστορίαι τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων (Βιέννη 1832), τόμ. 12, σ. 531: Μοσχόπολις.

18. *Λάμπρος Σπυρίδων*, Λόγοι καὶ ἀναμνήσεις ἐκ τοῦ Βορρᾶ (Ἀθῆναι 1909) σ. 69 - 70: Σίνας.

19. *Λάμπρος Σπυρ.*, Σελίδες ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ (Ἀθῆναι 1912), σ. 40: Σίνας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

20. *Λάμπρος Σπυρ.*, Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ οἰκογένεια Σίνα. Περ. «Νέος Ἑλληνομνήμων», τόμ. 21 (Ἀθῆναι 1927), σ. 159 - 164.
21. *Λιβαδᾶς Θεαγένης*, Βαρὼν Σίμων Σίνας (Τεργέστη 1876, αὐτοτελῶς) καὶ ἐφημ. «Κλειὼ» (Τεργέστη 10/22-4-1876).
22. *Μαρκεζίνης Σπυρ.*, Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος (Ἀθῆναι 1966), τόμ. Α', σ. 124, 157, 283, 294, τόμ. Β', σ. 38, 62, 364: Ἀκαδημία, Σίνας.
23. *Μαρτινιανὸς Ἰωακείμ*, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως (Ἀθῆναι 1939).
24. *Μαρτινιανὸς Ἰωακείμ*, Ἡ Μοσχόπολις 1330 - 1930 (Θεσσαλονίκη 1957).
25. *Μέρτζιος Κωνστ.*, Μνημεῖα Μακεδονικῆς ἱστορίας (Θεσσαλονίκη 1947), σ. 190 - 277: Μοσχόπολις.
26. *Μπὰρτ & Χόρστ*, «Λεξικὸν Ἐγκυκλοπαιδικὸν», τόμ. Ζ' (Ἀθῆναι 1896 - 1898), σ. 251: Σίνας.
27. *Μπίρης Κώστας*, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἥλιος», τόμ. 2 (Ἀθῆναι), σ. 52.
28. *Μπίρης Κώστας*, Αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ τοῦ 19ου εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα (Ἀθῆναι 1966), σ. 151 - 154: Ἀκαδημία.
29. *Νιάγκας Γ.*, Σίμωνι Γ. Σίνᾳ ᾠδὴ (Κωνσταντινούπολις 1860).
30. *Παλλατίδης Ἀναστάσιος*, Ὑπόμνημα ἱστορικὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ προόδου καὶ τῆς σημερινῆς ἀκμῆς τοῦ ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικοῦ συνοικισμοῦ... (Βιέννη 1845), σ. 22 - 32: Γεώρ. Σίνας.
31. *Παπακώστας Ἄγγελος*, Σίνας. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἥλιος», τόμ. 16 (Ἀθῆναι), σ. 1033 - 1034.
32. *Προκοπίου Ἄγγελος*, Ἱστορία τῆς Τέχνης 1750 - 1950. Τόμ. Α' Νεοκλασσικισμὸς (Ἀθῆναι 1968), σ. 358 - 369: Ἀκαδημία.
33. *Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος*, Ἀκαδημία. «Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1887» Κωνστ. Φ. Σκόκου (Ἀθῆναι 1886), σ. 92 - 97.
34. *Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος*, Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία. Περ. «Ἑστία», τόμ. ΚΔ' (Ἀθῆναι, Ἰούλιος - Δεκέμβριος 1887), σ. 817 - 824.
35. *Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος*, Ἐπιστολιμαία διατριβὴ περὶ Ἀκαδημίας. Περ. «Ἀκαδημία» (Ἀθῆναι), ἔτος Α' τεῦχ. 4/12-1-1888, σ. 49 - 50, τεῦχ. 12/27-11-1888, σ. 169 - 171.
36. *Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος*, Ἀπομνημονεύματα (Ἀθῆναι), τόμ. Β' (1895) σ. 273 - 274, 389 - 395, τόμ. Γ' (1930) σ. 360, τόμ. Δ' (1930) σ. 161, 173, 181, 182, 186, 190, 335, 339, 544, 557, 558, 559: Ἀκαδημία, Σίνας.
37. *Σελίδες τινὲς ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος* (Ἀθῆναι 1892), σ. 122-134, 210 - 211, 230-233, 240-243: Σίνας.
38. *Σκενδέρης Κωνστ.*, Ἱστορία τῆς ἀρχαίας καὶ συγχρόνου Μοσχοπόλεως (Ἀθῆναι 1928).

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

39. *Στασινόπουλος Ἐπαμ.*, Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Μία 100ετηρίς, ποὺ ἐπέρασεν ἀπαρατήρητος. Ἐφημ. «Καθημερινὴ» 19-7-1961.
40. *Συκουτρῆς Ἰωάν.*, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία» τόμ. Ι' (Ἀθῆναι), σ. 1027 - 1030.
41. *Τερτζέτης Γεώργ.*, Ὠδὴ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς θεμελιώσεως τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἀνεγειρομένης ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῦ φιλογενοῦς Κυρίου Σίμωνος Σίνα (Ἀθῆναι 1859).
42. *Τραυλὸς Ἰωάννης*, Νεοκλασσικὴ Ἀρχιτεκτονικὴ στὴν Ἑλλάδα (ἔκδοσις Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1967), σ. 33, 51 - 65: Ἀκαδημία.
43. *Τσίλλερ Ἐρνέστος*, Ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐν Ἀθήναις Σιναίας Ἀκαδημίας. Περ. «Ἑστία», τόμ. 6, ἀριθ. 147/22-10-1878, σ. 686 - 687.
44. *Φωτιάδης Εὐάγγελος*, Ἀκαδημία. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἥλιος» τόμ. 2 (Ἀθῆναι), σ. 50-52.

---

45. *Bagyó János*, Gróf Széchenyi István közlekedésügyi reformja és tevékenysége (=Verkehrspolitische Reform und Tätigkeit des Grafen Stephan Széchenyi, Budapest 1913), p. 88 - 90, 107, 120 - 129, 142 - 144.
46. *Barabás Miklós*, Memoiren (Budapest 1902), p. 224: Sina, Kettenbrücke.
47. *Becker M. A.*, Topographie von Niederösterreich (Wien) I (1885) p. 128, 130, 268, 363, II (1893) p. 7, III (1896) p. 445, 503, IV (1903) p. 293, 294, 804, V (1909) p. 294, VI (1915) p. 111: Sina's Grundbesitze.
48. *Brockhaus*, Konversationslexikon (14. Auflage, Leipzig 1895), Band 14, p. 991 : Sina.
49. *Burnouf Emile*, La Grèce en 1886. «Revue des deux mondes», tome 69 (Paris 1-2-1887) p. 554: Académie.
50. *Capidan Th.*, Macedoromânii (Bucuresti 1942), p. 195, 204, 208: Sina
51. *Castelli J. F.*, Memoiren meines Lebens (München 1914) II, p. 77, 93, 274 - 275: Georg Sina.
52. *Chassiotis G.*, L'instruction publique chez les Grecs depuis la prise de Constantinople par les Turcs jusqu'à nos jours (Paris 1881), p. 53 - 54 : Académie.
53. *Corti Egon Caesare*, Das Haus Rothschild in der Zeit seiner Blüte, 1830 - 1871 (Wien 1928), p. 30, 65, 80, 109, 112, 116, 124, 125, 180, 241, 245, 248, 256, 259, 269, 323, 381, 384 : Georg Sina.
54. *Creditanstalt - Bankverein.* Ein Jahrhundert (Wien 1957), p. 37, 53 : Sina.
55. *Dölger Franz*, Wien und Neugriechenland (Wien 1943), p. 15 : Sina.
56. *Donau - Dampfschiffahrt - Gesellschaft*, 1829 - 1954 (Wien 1954), p. 93 : Johann Sina.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

57. *Erinnerungen* eines alten Börsianers. «Wiener Journal» 27-3-1910, p. 11 : Sina.
58. *Fischer Martha*, Theophil Hansen's Leben und Frühwerke. (Dissertation, maschingeschrieben, Graz 1946), p. 107 - 112 : Sina, Akademie.
59. *Förster B.*, Der Bau der Akademie der Wissenschaften in Athen. «Zeitschrift für bildende Kunst», Band XV (Leipzig 1880), p. 6 - 10.
60. *Fráter Jánosné*, «Nemzeti Részvét Emelte» 100 évvel ezelött kezdték épiteni az Akadémia palotáját. 100 years since the construction of the Hungarian Academy of sciences' building was begun. «Publicationes Bibliothecae Academiae Scientiarum Hungaricae» no 28 (Budapest 1962), p. 4 : Simon Sina.
61. *Füves Ödön*, Die bekanntesten geadelten Griechen in Ungarn. «Balkan Studies» τόμ. 5 (Thessalonike 1964), p. 303 - 308.
62. *Füves Ödön*, Οἱ Ἕλληνες τῆς Οὐγγαρίας (Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Θεσσαλονίκη 1965).
63. *Granichstaedten-Czerva*, Alt-Wiener Millionäre. « Wiener Zeitung » (Wien), Nr. 130 /6-6-1954, p.17 : Sina.
64. *Gräffer Franz*, Österreichische Nationalenzyklopädie, Band V (Wien 1836), p. 54 : Georg Sina.
65. *Hansen Theophil*, Die freiherrlich von Sina'sche Sternwarte in Athen. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1846) p. 126 - 131.
66. *Hansen Theophil*, Die Umgestaltung des Pfarr- und Schulgebäudes der nichtunirten Griechen in Wien. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1861), p. 164 - 165.
67. *Hansen Theophil*, Restauration des Schlosses Rappoltenkirchen. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1875), p. 11.
68. *Hansen Theophil*, Restauration des Palais Sr. Exzellenz Baron Simon von Sina am Hohen Markt in Wien. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1876), p. 67 - 68.
69. *Harrer Paul*, Wien, seine Häuser, Menschen und Kultur. (Wien 1951 - 1957, maschingeschrieben), Band I p. 454, 465 - 469, 474, IV p. 5, 6, 8, 12, 16, 17, 48, 50, 68, 193, 195, 197, 212, 269, 432, V p. 341, 408, VI p. 314 : Sina's Häuser.
70. *Kereskényi Gyula*, Erd és Bataaközségek töttöneti waslata (=Skizze der Geschichte der Ortschaften Erd und Batta, Budapest 1874), p. 37 - 38 : Simon Sina.
71. *Koimzoglu Michel*, Geschichte der griechisch-orientalischen Kirchengemeinde zum Heiligen Georg in Wien (Wien 1912), p. 18 - 20 : Sina.
72. *Kleibel Anton*, Fünfzig Jahre Wiener Handels-Akademie, 1858 - 1908. (Wien 1908), p. 114 - 121 : Simon Sina.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

73. *Kohl J.*, Hundert Tage auf Reisen in den österreichischen Staaten, III. Theil (Dresden und Leipzig 1842), p. 223 - 243 : Georg Sina, Kettenbrücke.

74. *Melas Leon*, Les monuments modernes d'Athènes (Athènes 1870), p. 11, 15, 21, 32 - 34 : Sina, Académie.

75. *Nagy Iván*, Magyar nemesi családek (=Ungarische adelige Familien, Pest 1863), p. 208 - 210.

76. *Niemann Georg und Feldegg Ferdinand*, Theophilos Hansen und seine Werke (Wien 1893), p. 14, 29, 33 - 36, 44, 46, 53, 118, 122, 128 : Sina, Akademie.

77. *Odrobenyák Joh. Nep.*, Gödöllö hajdán és most (=Gödöllö einst und jetzt, Budapest 1875).

78. *Pásztor Miklós*, A szazötven éves Lipótvaros (=150 jährige Leopoldstadt, Budapest 1940), p. 65 - 66 : Sina.

79. *Peez A.*, Die griechischen Kaufleute in Wien (Wien 1888), p. 9, 13, 17 : Sina.

80. *Popović Dušan J.*, O Tsintsarima (Beograd 1937), p. 149 - 158 : Sina.

81. *Pressburger S.*, Österreichische Nationalbank, 1816-1966 (Wien 1966), p. 53 : Sina.

82. *Pulsky Franz*, Eletem és korom (=Mein Leben und Zeitalter, Pest 1880), p. 172 - 173, 244 - 247 : Sina.

83. *Russack Hans Hermann*, Deutsche beuen in Athen (Berlin 1942), p. 119 - 135 : Akademie.

84. *Sárosy Gyula*, Az én albumom (=Mein Album, Pest 1857): Sina's Spenden.

85. *Schmidt Eduard*, Gebäude für gelehrte Gesellschaften, wissenschaftliche- und Kunstvereine. «Handbuch der Architektur», IV, 4, 2 (Stuttgart 1904), p. 139 : Akademie.

86. *Schwab Carl*, Neuer, verbesserter Häuser-Schema der Haupt- und Residenzstadt Wien mit ihren Vorstädten (Wien 1845): Sina's Häuser.

87. *Semigothaisches* genealogisches Taschenbuch aristokratisch-jüdischer Heiraten (München 1914), p. 431 - 434 : Sina.

88. *Siebmacher J.*, Grosses und allgemeines Wappenbuch, Band IV, A Abteilung : Niederösterreichischer Adel, bearbeitet von Dr. Johann Baptist Witting in Wien (Nürnberg 1918), p. 149 - 150, Tafeln 63 - 64 : Sina.

89. *Speidel Ludwig*, Rahl's Athenischer Fries, lithographiert von Ernst Pessler (Wien 1867), p. 8, 10 : Sina, Akademie.

90. *Stark K. B.*, Nach dem griechischen Orient. Reise-Studien (Heidelberg 1874) p. 46, 301 - 303 : Akademie.

91. *Tóth Lörincz*, Báró Sina Simon (Budapest 1876).

92. *Uhl Friedrich*, Aus meinem Leben (Stuttgart und Berlin 1908), p. 102 - 114 : Simon Sina.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

93. *Vaperau G.*, Dictionnaire universel des contemporains (Paris 1858), p. 1597 : Georges Sina.
94. *Vassili Paul Comte*, La societé de Vienne (Paris 1885), p. 305 - 306, 383 - 384, 422 - 424 : Simon Sina.
95. *Verhandlungen* der Reichsdeputation in Bezug auf die zwischen Ofen und Pest zu erbauende Brücke (Pest 1837 - 1839).
96. *Weigand Gustav*, Die Aromunen, Band I (Leipzig 1895), p. 96 - 111 : Moschopolis, Sina.
97. *Weimarer* historisch-genealogisches Taschenbuch des gesamten Adels jehudaischen Ursprungs (Weimar 1912), III. Abteilung : Freiherrnklasse, p. 218 - 219 : Sina.
98. *Weltausstellung* 1873 in Wien. General-Katalog (Wien 1873), p. 449, 451, 577, 582, 586 : Simon Sina.
99. *Wurzbach Constant*, Biographisches Lexikon des Kaisertums Österreich, 34. Band (Wien 1877), p. 351 - 358 : Sina.

Γ' ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Αἰών, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1841, 1857, 1858, 1859, 1869, 1870, 1872, 1884.
2. 'Ακαδημία, περ. ('Αθῆναι), 1888.
3. Τὸ "Αστυ, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1887.
4. 'Αθηνᾶ, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1856, 1858.
5. Αὐγή, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1859.
6. "Ελλην, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1858, 1859.
7. 'Ελληνικὸς Τηλέγραφος, ἐφημ. (Βιέννη), 1818.
8. 'Ελπίς, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1858.
9. 'Εστία, περ. ('Αθῆναι), 1878.
10. 'Εφημερίς, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1877.
11. 'Εφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, (Ναύπλιον), 1833, 1834, ('Αθῆναι), 1882, 1887, 1890, 1892, 1894, 1926.
12. 'Εφημερὶς τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς ('Αθῆναι), 1868.
13. 'Εφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν ('Αθῆναι), 1859.
14. "Ηλιος, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1856, 1857, 1858.
15. 'Ημέρα, ἐφημ. (Τεργέστη), 1856, 1858.
16. Καιροί, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1872.
17. Κλειώ, ἐφημ. (Τεργέστη), 1864.
18. Λόγιος 'Ερμῆς, περ. (Βιέννη), 1818.
19. Μέλλον, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1867.
20. Μέριμνα, ἐφημ. ('Αθῆναι), 1859.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

21. Νέα Ἡμέρα, ἐφημ. (Τεργέστη), 1876.
22. Παλιγγενεσία, ἐφημ. (Ἀθῆναι), 1876, 1878.
23. Πανδώρα, περ. (Ἀθῆναι), 1856.
24. Φιλόπατρις, ἐφημ. (Ἀθῆναι), 1856, 1857, 1858.
25. Φιλόπατρις Ἕλλην, ἐφημ. (Ἀθῆναι), 1858.

---

26. Allgemeine Kunst-Chronik (Wien), 1885.
27. Die Bombe (Wien), 1871, 1873.
28. Erinnerungen (Prag), 1856.
29. Fremden - Blatt (Wien), 1876.
30. Gazdasági Lapok (Wirtschaftliche Blätter, Pest), 1864, 1865.
31. Humorist (Wien), 1856.
32. Humoristische Blätter (Wien), 1870, 1876.
33. Kunst-Chronik. Beiblatt zur Zeitschrift für bildende Kunst (Leipzig), 1868, 1874, 1880, 1881.
34. Magyar Néplap (Ungarisches Volksblatt, Pest), 1857.
35. Magyar Sajtó (Ungarische Presse, Pest), 1857.
36. Morgenpost (Wien), 1856.
37. Neue Freie Presse. Morgenblatt (Wien), 1884.
38. Neue Illustrierte Zeitung (Wien), 1876.
39. Neuigkeiten (Brünn), 1856.
40. Pester Lloyd (Pest), 1864, 1884.
41. Pester Zeitung (Pest), 1849.
42. Pesti Hirlap (Journal de Pest), 1842.
43. Pesti Napló (Pester Tagblatt, Pest), 1841, 1842, 1847, 1848, 1872, 1875, 1876.
44. Pesti Mérnök (Ingenieur von Pest), 1864.
45. Prager Zeitung (Prag), 1818.
46. Rathaus - Korrespondenz (Wien), 1956.
47. Salon - Album (Wien), 1872.
48. Satellit (Kronstadt), 1856.
49. Theater-Zeitung (Wien), 1856.
50. Vasárnapi Ujság (Sonntagszeitung, Pest), 1857, 1858, 1861, 1863, 1865, 1876.
51. Wanderer (Wien), 1856.
52. Wiener Börsen-Zeitung (Wien), 1856.
53. Wiener Courier (Wien), 1856.
54. Wiener medizinische Wochenschrift (Wien), 1856.
55. Wiener Salonblatt (Wien), 1876.
56. Wiener Salonbuch (Wien), 1872.
57. Wiener Zeitung (Wien), 1815, 1822, 1954.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1. Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΙΝΑ

Γενέτειρα τῆς οἰκογενείας Σίνα ἦτο ἡ Μοσχόπολις τῆς Βορείου Ἠπείρου, ὀνομαστὴ διὰ τὴν ἐμπορικήν της ἀκμὴν καὶ τὴν πνευματικήν της ἀκτινοβολίαν, ἰδίᾳ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα. Ἡ πόλις ἐκείνη, εὑρισκομένη ἐπὶ μαγευτικοῦ ὀροπεδίου μεταξὺ Κορυτσᾶς καὶ Βερατίου, κατέστη λόγῳ τῆς ἐπικαίρου θέσεώς της καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων της σημαντικὸν ἐμπορικὸν καὶ βιοτεχνικὸν κέντρον τῆς Βαλκανικῆς, κόμβος συγκοινωνιακὸς ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς ἀρτηρίας μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Βενετίας καὶ ἀφετηρία μεγάλων ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ συναλλαγῶν μετὰ τῶν διαφόρων χωρῶν τῆς Ἑσπερίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡ Μοσχόπολις, καλουμένη ἄλλως Βοσκόπολις, ἦτο ἀρχικῶς ποιμενικὴ πολίχνη, τῆς ὁποίας τὰ πρῶτα ἴχνη ἀνάγονται εἰς τὸν 14ον αἰῶνα[1]. Ἡ πολίχνη ὅμως ἐκείνη, ἐλθοῦσα σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἐμπορικῶν καὶ πνευματικῶν κέντρων τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ τυχοῦσα τοῦ προνομίου, ὅπως ὑπάγεται ὑπὸ τὴν ἄμεσον κυριότητα καὶ προστασίαν ἄλλοτε τῆς Βαλιντὲ Σουλτάνας (Βασιλομήτορος) καὶ ἄλλοτε τοῦ Σιλιχτὰρ Πασᾶ (Σουλτανικοῦ ὑπασπιστοῦ), ἐξειλίχθη εἰς ἀνθηρὰν μεγαλόπολιν καὶ ἠρίθμει κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα περὶ τὰς 60.000 κατοίκων[2]. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν λοιπὴν ἀπολίτιστον

---

1. Περὶ τῆς Μοσχοπόλεως βλ. κυρίως Μαρτινιανοῦ Ἰωακείμ, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως (Ἀθῆναι 1939) καὶ τοῦ Αὐτοῦ, Ἡ Μοσχόπολις 1330 - 1930 (Θεσσαλονίκη 1957), ὅπου καὶ πλουσιωτάτη βιβλιογραφία.

2. Οἱ Δημητριεῖς Φιλιππίδης Δανιὴλ καὶ Κωνσταντᾶς Γρηγόριος, Γεωγραφία Νεωτερικὴ (Βιέννη 1791), σ. 262, ἀναφέρουν ὅτι ἡ Μοσχόπολις «εἶχε δώδεκα χιλιάδες σπίτια». Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν ὁ Hahn Johann Georg, Albanesische Studien I (Wien 1853), p. 297 καὶ ὁ Ἀραβαντινὸς Παναγ., Χρονογραφία τῆς Ἠπείρου, τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1857), σ. 35, ὅστις γράφει ὅτι ἡ Μοσχόπολις εἶχε περὶ τὰς 12.000 οἰκογενείας. Ἐπὶ τῶν μαρτυριῶν δὲ τούτων στηριζόμενοι οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἱστορικῶν ὑπολογίζουν τὸν πληθυσμὸν τῆς Μοσχοπόλεως εἰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

περιοχήν, ἥτις ὑπέκειτο εἰς τὰς αὐθαιρεσίας τῶν Τουρκαλβανῶν, ἡ Μοσχόπολις εἶχεν αὐτόνομον διοίκησιν καὶ συντεχνιακὴν ὀργάνωσιν, εἶχεν ἐργαστήρια ὑφαντουργίας, ταπητουργίας, χαλκευτικῆς καὶ χρυσοχοϊκῆς, εἶχε λαμπρὰς πλατείας καὶ ἀγορὰς μὲ σφύζουσαν ἐμπορικὴν κίνησιν, εἶχε πολυωρόφους καὶ πολυτελεῖς οἰκίας, πολλὰς καὶ περικαλλεῖς ἐκκλησίας, ὡραίαν ρυμοτομίαν, κρήνας ἀειρύτους, καμαρωτὰς γεφύρας λιθοδμήτους καὶ ἄλλα ἔργα κοινῆς ὠφελείας, διέθετεν ἱδρύματα κοινωνικῆς προνοίας (νοσοκομεῖον, γηροκομεῖον, ὀρφανοτροφεῖον), ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια[1], βιβλιοθήκας[2], τυπογραφεῖον — τὸ δεύτερον ἐν τῇ καθόλου ἱστορίᾳ τῆς ἑλληνικῆς τυπογραφίας[3]—, ἐν γένει δὲ ἀπετελεῖτο ἀπὸ κοινωνίαν ἀνωτέρου βιοτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἐπιπέδου[4] καὶ παρουσίαζεν ὄψιν πόλεως εὐρωπαϊκῆς[5]. Διὸ δικαίως ἐξυμνήθη[6] καὶ εὐστόχως ἐχαρακτηρίσθη ὡς αἱ Ἀθῆναι ἢ ὁ Μυστρὰς τῆς Τουρκοκρατίας ἢ τὸ Παρίσι τῆς Ρούμελης[7].

Ἡ κυριωτέρα πόλις τοῦ ἐξωτερικοῦ, μετὰ τῆς ὁποίας ἡ Μοσχόπολις ἀνέκαθεν εὑρίσκετο εἰς ἐμπορικὴν ἐπικοινωνίαν, ἦτο ἡ Βενετία[8]. Ἀλλὰ μετὰ τὰς

60.000 κατοίκων, ἐνῷ ὁ Λάμπρος Σπυρ., Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ οἰκογένεια Σίνα, περ. «Νέος Ἑλληνομνήμων», τόμ. 21 (Ἀθῆναι 1927), σ. 160, ἀναβιβάζει τοῦτον εἰς 85.000!

1. Λαμπρίδου Ἰω., Περὶ τῶν ἐν Ἠπείρῳ ἀγαθοεργημάτων, Α' (Ἀθῆναι 1880), σ. 103-105: Ἡ ἐν Μοσχοπόλει πνευματικὴ ἑστία, Chassiotis G., L'instruction publique chez les Grecs (Paris 1881), p. 53-54, Κουρίλα Εὐλογ., Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ Νέα Ἀκαδήμεια αὐτῆς, περ. «Θεολογία», τόμ. 12 (Ἀθῆναι 1924), σ. 69-84, 149-161, 314-335 καὶ Εὐαγγελίδου Τρύφ., Ἡ παιδεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας (Ἀθῆναι 1936), σ. 133-135.

2. Pouqueville F., Voyage dans la Grèce, vol. II (Paris 1820), p. 176, Weigand G., Die Aromunen, I (Leipzig 1895), p. 98 καὶ Rubin Alex., Les Roumaines de Macédoine (Bucarest 1913), p. 120.

3. Λάμπρου Παύλ., Ἱστορικὴ πραγματεία περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ προόδου τῆς τυπογραφίας ἐν Ἑλλάδι μέχρι τοῦ ἔτους 1821, περ. «Χρυσαλλίς», τόμ. 3 (Ἀθῆναι 1865), σ. 399.

4. «Οἱ Μοσχοπολῖται ἀπετέλουν τὴν ἀριστοκρατίαν μεταξὺ τῶν Κουτσοβλάχων», γράφει ὁ Σέρβος ἱστορικὸς Popović Dušan J., O Tsintsarima (Beograd 1937), p. 149.

5. «Ἡ Μοσκόπολι ... ἦταν εἰς τὴν Τουρκία μιὰ πόλι στολισμένη μὲ ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου στολίζουν μιὰ πόλι εὐρωπέϊκη», γράφουν οἱ Δημητριεῖς Φιλιππίδης καὶ Κωνσταντᾶς, ἔνθ' ἀνωτέρω.

6. «Χαῖρε πτόλις ... Μοσχόπολις, μόσχῳ εἴκελος ἐν προόδοις», ἀναφωνεῖ ὁ Σεβαστὸς Λεοντιάδης, Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος (Μοσχόπολις 1742).

7. Καλλιμάχου Δ., Ὁ πολιτισμὸς τῆς Μοσχοπόλεως, περ. «Παναθήναια», τόμ. 26 (Ἀθῆναι 1913), σ. 5 καὶ 11, καὶ Μιχαλοπούλου Φ., Μοσχόπολις, αἱ Ἀθῆναι τῆς Τουρκοκρατίας (Ἀθῆναι 1941).

8. Μέρτζιου Κωνστ., Μνημεῖα Μακεδονικῆς Ἱστορίας (Θεσσαλονίκη 1947), σ. 190, 209, 216, 220-224, 228, 231, 233, 242-245, 251, 256, 257, 261, 262, 264, 269, 270, 274, 277. Βλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

συνθήκας τοῦ Πασσάροβιτς (1718) καὶ τοῦ Βελιγραδίου (1739) τοὺς Μοσχοπολίτας ἐμπόρους ἤρχισε νὰ ἑλκύῃ ἡ Βιέννη. Μία ἔκθεσις τοῦ ἐν Δυρραχίῳ προξένου τῆς Βενετίας, χρονολογουμένη ἀπὸ 2-2-1761, ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς : «Ἐξ αἰτίας τῶν ναυαγίων, ποὺ συνέβησαν κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθόν, πολλοὶ Ἕλληνες ἔμποροι ἐκ Μοσχοπόλεως, Σιατίστης, Ἀχρίδος καὶ Μαλοβίστας κατεστράφησαν. Τώρα οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν πηγαίνουν διὰ ξηρᾶς εἰς Βελιγράδιον καὶ Γερμανίαν καὶ συναλλάσσονται μὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐγκαταλείψαντες τὸ Δυρράχιον»[1]. Ἐν τούτοις ἡ κυρία αἰτία, ἥτις ὤθησε τοὺς Μοσχοπολίτας ἐμπόρους πρὸς βορρᾶν, δὲν ἦσαν τὰ τυχαῖα ναυάγια, ἀλλ' ἡ ἀρξαμένη παρακμὴ τῆς Γαληνοτάτης Δημοκρατίας καὶ τὸ αὐξανόμενον ἐνδιαφέρον τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς. Διὰ τῆς ὑπὸ τῆς δυναστείας τῶν Ἁψβούργων ἐγκαινιασθείσης μερκαντιλικῆς πολιτικῆς ἡ Βιέννη ἐγένετο κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ὄχι μόνον κέντρον ἐμπορικῆς συναλλαγῆς, ἀλλὰ καὶ ἕδρα μονίμου ἐγκαταστάσεως πολλῶν Μοσχοπολιτῶν. Τοῦτο μαρτυρεῖ, ἐκτὸς ἄλλων ἀρχειακῶν πηγῶν, καὶ ἡ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 18-12-1766 αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος τῆς Μαρίας Θηρεσίας γενομένη ἀπογραφὴ τῶν ἐν Βιέννῃ ἐμπορευομένων Τούρκων ὑπηκόων, τὴν ὁποίαν διενήργησεν ὁ ἐξ Ἀχρίδος καταγόμενος κυβερνητικὸς σύμβουλος Κωνσταντῖνος Ἀλεξ. Φιλιππίδης von Gaya[2]. Κατὰ τὴν ἀπογραφὴν ἐκείνην ἤσκουν ἐμπόριον ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ καὶ ἐγκατεστάθησαν μονίμως ἐν Βιέννῃ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν οἱ ἑξῆς Μοσχοπολῖται : Κῦρος Γεωρ. Πεσκὰρ (ἀπὸ τοῦ ἔτους 1732), Ἀνδρέας Τύρκας (1734)[3], Χατζῆ-Πατσιατζῆς (1739), Κωνσταντῖνος

καὶ Παπαχατζῆ Βαλερίου, Οἱ Μοσχοπολῖται καὶ τὸ μετὰ τῆς Βενετίας ἐμπόριον κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, περ. «Ἠπειρωτικὰ Χρονικά», τόμ. 9 (1934), σ. 127 κ. ἑξῆς, Rufini Mario, Un centro Aromeneo d' Albania : Moscopoli, περ. «Revista d'Albania», anno IV, Settembre 1943, p. 158 - 169 καὶ Μαρτινιανοῦ Ἰωακ., Ἡ Μοσχόπολις (Θεσσαλονίκη 1957), σ. 100 - 126.

1. Μέρτζιος, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 277.

2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Türkei V, Varia und Collectanea, Karton 27. Βλ. προχείρως τὴν ἔκδοσιν ὑπὸ Enepekides Pol., Griechische Handelsgesellschaften und Kaufleute in Wien aus dem Jahre 1766. Ein Konskriptionsbuch (Ἔκδοσις τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Thessalonike 1957).

3. «Δαπάνη τοῦ Ἀνδρέου Τύρκα καὶ σχεδιογραφίᾳ Θεοδώρου Σίνα Κρούντη» ἐξετυπώθη ἐν Βιέννῃ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1767 μία ξυλογραφία τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου, ὅπου καὶ εἰκὼν τῆς Μοσχοπόλεως. Περὶ τῆς εἰκόνος αὐτῆς βλ. Weigand G., Die Aromunen, I, p. 103 καὶ Μαρτινιανοῦ Ἰωακ., Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως, σ. 80 - 82. Εἰκ. 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ζίμποβιτς (1741), 'Αντώνιος Σταλίτσκος (1743), 'Ιωάννης 'Εμμανουὴλ (1743), 'Αργύρης 'Αδὰμ (1746), Μιχαὴλ Βρέττας Ζουπὰν (1747), Κωνσταντῖνος Δάμτσιος (1748), 'Ιωάννης Σεγκούνας (1759), Χατζῆ-Γεώργιος Τσεχάνης (1761) καὶ Νικόλαος Δήμου Μάλαγιτς (1764). Οἱ ἀπόδημοι ἐκεῖνοι Ἕλληνες διετήρουν ἄρρηκτον τὸν ψυχικὸν δεσμὸν μετὰ τῆς πατρίδος καὶ συνειργάζοντο ἐμπορικῶς μετὰ τῶν ἐν τῇ γενετείρᾳ συγγενῶν καὶ συνεταίρων. Συνέρρεον δὲ τώρα εἰς τὴν Μοσχόπολιν ἐκ Βιέννης, ὡς ἄλλοτε ἐκ Βενετίας, ὄχι μόνον ὑλικά, ἀλλὰ καὶ πολιτιστικὰ ἀγαθά.

'Εν Μοσχοπόλει ἐγεννήθησαν λόγιοι, οἵτινες διέλαμψαν ἐπὶ παιδείᾳ καὶ διέπρεψαν ὡς διδάσκαλοι τοῦ Γένους, κήρυκες τοῦ θείου λόγου καὶ πρόμαχοι τῆς 'Ορθοδοξίας ἔν τε τῇ γενετείρᾳ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ. Τοιοῦτοι δὲ ὑπῆρξαν : Ὁ φιλόσοφος καὶ θεολόγος Διονύσιος Μάντουκας[1], μητροπολίτης Καστορίας καὶ ἱδρυτὴς τῆς ἐν αὐτῇ σχολῆς, ἔνθα ὁ Μεθόδιος 'Ανθρακίτης ἐδίδαξε τὰ φιλοσοφικὰ συστήματα τοῦ Καρτεσίου καὶ τοῦ Malebranche· ὁ ἀριστοτελικὸς φιλόσοφος καὶ περίφημος ἱεροκήρυξ 'Ιωάννης Χαλκεύς, καθηγητὴς τοῦ ἐν Βενετίᾳ Φλαγγινιανοῦ Φροντιστηρίου[2]· ὁ ἰατροφιλόσοφος Δημήτριος Προκοπίου (Πάμπερις), γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Νικολάου Μαυροκορδάτου καὶ συγγραφεὺς τῆς πρώτης νεοελληνικῆς γραμματολογίας (1721)[3]· ὁ φιλόμουσος καὶ ρέκτης ἀρχιεπίσκοπος τῆς 'Αχρίδος 'Ιωάσαφ, δι' ἐνεργειῶν καὶ δωρεῶν τοῦ ὁποίου ἀνῳκοδομήθη ἡ 'Ακαδημία τῆς Μοσχοπόλεως καὶ κατέστη «ὁ ἄκρος στολισμὸς τῆς πολιτείας, ἡ εὐκοσμία τῶν ἠθῶν, τὸ φῶς τῆς 'Εκκλησίας, τὸ ἐπὶ τὸ πρῶτον φῶς ἀνάγον»[4]· ὁ ὑμνογράφος, ἐπιγραμματοποιὸς καὶ τυπογράφος Γρηγόριος Κωνσταντινίδης, ὅστις γενόμενος ἔπειτα μητροπολίτης Δυρραχίου μετέφρασεν εἰς τὴν ἀλβανικὴν τὴν Ἁγίαν Γραφὴν «καὶ ἔγραψεν αὐτὴν μὲ στοιχεῖα ἀλβανικά, τὰ ὁποῖα αὐτὸς ἐφεῦρε»[5]· ὁ Νεκτάριος Τέρπος, στήριγμα τῆς 'Ορθοδοξίας ὡς ἄλλος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς καὶ συγγρα-

---

1. Προκοπίου (Πάμπερι) Δημ., 'Επιτετμημένη ἀπαρίθμησις . . . λογίων Γραικῶν, ἐν τῇ «Bibliotheca Graeca» J.A. Fabricii (Ed. 2, G. Harles, Hamburg 1808), vol. XI, p. 535.

2. Προκοπίου, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 547.

3. Προκοπίου, ἔνθ' ἀνωτέρω καὶ Ζαβίρα Γεωρ., Νέα Ἑλλὰς ἢ Ἑλληνικὸν Θέατρον ('Αθῆναι 1872), σ. 264.

4. Κῶδιξ τῆς Παναγίας ἐν Μοσχοπόλει, φύλ. 34α, Λαμπρίδου 'Ιωάν., Περὶ τῶν ἐν 'Ηπείρῳ ἀγαθοεργημάτων, Α' ('Αθῆναι 1880), σ. 103 καὶ Καλλίμαχος, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 7.

5. Ζαβίρας, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 236 καὶ 244.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φεὺς τοῦ ἠθικοθρησκευτικοῦ ἔργου «Πίστις»[1]· τέλος δὲ ὁ πανεπιστήμων Κωνσταντῖνος Τσεχάνης, ὅστις «κατακεντρούμενος ὑπὸ τοῦ τῆς παιδείας ἔρωτος» ἐγκατέλειψε τὸν κερδῷον Ἑρμῆν καὶ ἐγένετο διδάσκαλος τῶν ἐν Πέστῃ, Τέμεσβαρ καὶ Ζέμουν τῆς Οὐγγαρίας ἑλληνικῶν κοινοτήτων[2], εἶτα δὲ ἐτράπη πρὸς ἀνωτέρας σπουδὰς καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὰ πανεπιστήμια τῶν πόλεων Halle, Göttingen, Cambridge, Leiden, Paris, Lyon. Ὁ Τσεχάνης ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὴν Ρώμην, τὴν Βενετίαν καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, περιηγήθη τὴν Βλαχίαν, τὴν Μολδαβίαν καὶ τὴν Πολωνίαν καὶ τέλος ἐγκατεστάθη ἐν Βιέννῃ, ὅπου συνέγραψε πλεῖστα ὅσα ἔργα ποιητικά[3], φιλολογικά, θεολογικά, φιλοσοφικὰ καὶ μαθηματικά, ἐν οἷς καὶ νέαν θεωρίαν περὶ τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου[4].

Ἐν Μοσχοπόλει διέτριψαν καὶ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ αὐτῆς ἐδίδαξαν καὶ ἕτεροι μὴ Μοσχοπολῖται λόγιοι, ὡς ὁ σοφὸς κληρικὸς Χρύσανθος ὁ Ἠπειρώτης[5], ὁ φιλόλογος καὶ κατὰ Ζαβίραν «ἀνὴρ δαιμόνιος» Θεόδωρος ὁ Καβαλλιώτης[6], ὁ ἄριστος γραμματικὸς Νικόλαος ὁ Στίγνης ἐξ Ἰωαννίνων[7], ὁ ἔξοχος ἐπιγραμματοποιὸς Σεβαστὸς Λεοντιάδης ἐκ Καστορίας[8] καὶ ἄλλοι ἐξ ἄλλων περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος[9]. Ἐν δὲ τῷ τυπογραφείῳ τῆς πόλεως ταύτης ἐφιλοτέχνησαν ἐκδόσεις οὐχὶ ἁπλοῖ στοιχειοθέται, ἀλλὰ φιλόκαλοι καὶ πεπαιδευμένοι τυπογράφοι καὶ συγγραφεῖς, οἵτινες ἦσαν ἐνήμεροι τῆς ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίᾳ ἐν Βενετίᾳ καὶ Βιέννῃ, συγγραφικῆς καὶ ἐκδοτικῆς κινήσεως[10].

---

1. Ζαβίρας, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 482.

2. Βακαλοπούλου Ἀποστ., Ἱστορία τῆς Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη 1969), σ. 378.

3. Μεταξὺ τούτων καὶ μακρὸν ἡρωελεγεῖον ἀφιερωθὲν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Ἀλεξ. Φιλιππίδην von Gaya καὶ προταχθὲν τῆς ἐν Βιέννῃ ἐκδοθείσης γραμματικῆς Μανουήλου Μοσχοπούλου (1773).

4. Ζαβίρας, σ. 394 - 397 καὶ Thunmann Johann, Untersuchungen über die Geschichte der östlichen europäischen Völker, Band I (Leipzig 1774), p. 179 - 180.

5. Προκοπίου, σ. 532 καὶ Ζαβίρας, σ. 546 - 547.

6. Ζαβίρας, σ. 319 - 320.

7. Ζαβίρας, σ. 482.

8. Ζαβίρας, σ. 530 - 531.

9. Βεντότη Γεωρ., Προσθήκη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ Μελετίου (Βιέννη 1795), σ. 68, 72, 140, 146, 221 - 223. Βλ. κυρίως Κουρίλα Εὐλ., Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ Νέα Ἀκαδήμεια αὐτῆς, περ. «Θεολογία», τόμ. 12 (1934), σ. 72, ὅπου ὀνομαστικὸς κατάλογος πάντων τῶν ἐν Μοσχοπόλει διδαξάντων.

10. Οὕτω π.χ. Κωνσταντῖνος ὁ Ἁγιοναουμίτης, Συνταγμάτιον ὀρθόδοξον (Μοσχόπολις 1746), σ. 8, πραγματευόμενος τὸ περιμάχητον περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δυστυχῶς ἡ ὅασις ἐκείνη τοῦ πλούτου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἥτις «ἠμιλλᾶτο νὰ γίνῃ ἔξαρχος τοῦ φωτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων»[1], ἐγένετο στόχος τῆς βουλιμίας τῶν Τουρκαλβανῶν. Πρὸ τοῦ ἐπικρεμαμένου δὲ κινδύνου τῆς λεηλασίας καὶ τῆς σφαγῆς σχεδὸν πάντες οἱ κάτοικοι αὐτῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1769 ἐξεπατρίσθησαν πανοικὶ καὶ διεσπάρησαν ἄλλοι μὲν εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἄλλοι δὲ εἰς τὰς χώρας τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας. «Εἰς δὲ τὸ 1769 Σεπτεμβρίου 2, γράφει ὁ κῶδιξ τῆς ἐν Μοσχοπόλει Μονῆς τοῦ Προδρόμου, ἀπὸ τὸν φόβον τῶν μπορτζιλήδων[2] καὶ ἀπὸ τὰ βαρειὰ δοσίματα, εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν ἐχάλασεν ἡ Μοσχόπολις καὶ σκορπιζόμενοι οἱ ἄνθρωποι πανταχοῦ τῆς γῆς δὲν ἀπόμεινεν εἰς τὴν χώραν οὔτε σκυλί»[3]. Μετὰ τὴν θλιβερὰν ἐκείνην ἔξοδον καὶ διασπορὰν ἡ λαμπρὰ καὶ μεγάλη Μοσχόπολις περιέπεσε πάλιν εἰς πενιχρὰν βοσκόπολιν, ἥτις ἔκτοτε διετήρησε τὰ λείψανα καὶ τὴν νοσταλγίαν τῆς παλαιᾶς εὐτυχίας καὶ ἀκμῆς[4].

ζήτημα, γράφει : «Αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἐκ μόνου τοῦ πατρὸς αἰτιατὸν καὶ ἐκπορευτόν, διὰ δὲ τοῦ υἱοῦ ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστελλόμενον. Ἔτσι διαβάζομεν εἰς τοὺς τόμους τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, οἱ ὁποῖοι τόμοι εὑρίσκονται εἰς τὴν Βασιλικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βιέννης, καὶ ἂς τοὺς διαβάσουν, νὰ πιστεύσουν». Περὶ τῶν ἐκδόσεων ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Μοσχοπόλεως καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἐκδοθέντων βιβλίων δαπάναις Μοσχοπολιτῶν βλ. κυρίως Legrand Émile, Bibliographie Hellénique ou description raisonnée des ouvrages publiés par les Grecs au dix-huitième siècle, tome I (Paris 1918), p. 235, 246, 249, 273, 274, 284, 285, 288, 289, 315, 316, 345, 346, 374, 455, 510, 511 καὶ tome II (Paris 1928), p. 13, 14, 22, 64, 145, 159.

1. Κούμα Κωνστ., Ἱστορίαι τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων», τόμ. ΙΒ' (Βιέννη 1832), σ. 531. Βλ. καὶ Κουτσονίκα Λάμπρ., Γενικὴ ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1863), σ. 96 - 99.

2. Μπορτζιλῆδες = μισθοφόροι πολεμισταὶ εἰσπράττοντες ἀπὸ τοὺς Μοσχοπολίτας μπόρτζι (= χρέος) διὰ νὰ προστατεύουν τὴν πόλιν των ἀπὸ τῶν ληστρικῶν ἐπιδρομῶν, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως ὄντες οἱ ἴδιοι λῃσταὶ καὶ ἐκβιασταί.

3. Μαρτινιανοῦ Ἰωακ., Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως, σ. 79. Οἱ Φιλιππίδης καὶ Κωνσταντᾶς (Γεωγραφία Νεωτερική, σ. 262) γράφουν ὅτι τὰ αἴτια τῆς καταστροφῆς τῆς Μοσχοπόλεως ἦσαν «ἡ ἀχρεία διοίκησι τοῦ βασιλείου καὶ ἡ διχόνοια τῶν κατοίκων». Ὁ ἀνωτέρω κῶδιξ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου ἀναγράφει καὶ τὴν ἑξῆς θρηνητικὴν στιχομυθίαν, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ περ. «Πανδώρα», τόμ. ΙΗ' (Ἀθῆναι 1868), σ. 318 καὶ ὑπὸ τοῦ Weigand G., Die Aromunen, I, 102 :

Ὦ Μοσχόπολις, ὦ Μοσχόπολις ! ποῦ τὸ κάλλος σου ;
Ποῦ ἡ μορφή σου, ἣν περὶ τὸν ΙΖ' αἰῶνα εἶχες ;
Ἔχθιστοι μερόπων προυξένησάν μοι τὸν ὄλεθρον.
Δῴη σοι ὁ Κύριος τὴν προτέραν σου μορφὴν
πρεσβείαις τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Ἀμήν.

4. Βλ. Θεσπρωτοῦ Κοσμᾶ καὶ Ψαλίδα Ἀθαν., Γεωγραφία Ἀλβανίας καὶ Ἠπείρου, προλεγόμενα καὶ σημειώσεις Ἀθαν. Χ. Παπαχαρίση (Ἰωάννινα 1964), σ. 14-15, 40,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τοιαύτη ἐν ὠχρᾷ σκιαγραφίᾳ ὑπῆρξεν ἡ γενέτειρα τῆς οἰκογενείας Σίνα, ἡ ὁποία κατά τινα ἐκδοχὴν κατῴκει ἐν τῇ συνοικίᾳ Σκαμνελιὰ ἢ Σκαμνελίτ-μαχαλά. Ἂν ἡ οἰκογένεια αὕτη κατήγετο ἀρχικῶς ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Ἠ-πείρου Σκαμνέλι, ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία τῆς συνοικίας ἐκείνης, περὶ τούτου οὐδεμία θετικὴ μαρτυρία ὑπάρχει[1].

2. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, ΓΕΝΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΙΝΑ

Λίαν πενιχρὰ καὶ συγκεχυμένα εἶναι τὰ μέχρι τοῦδε δημοσιευμένα καὶ περὶ τοῦ γενάρχου τῆς οἰκογενείας ταύτης. Μία ἐκ τῶν παλαιοτέρων πηγῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρεται τὸ ἐπώνυμον τοῦτο, εἶναι ὁ κῶδιξ τῆς ἐν Μοσχοπόλει ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ὅστις ἐν τῷ φύλλῳ 44β ἀναγράφει τὰ ἀκόλουθα : «Ὁ αἰδεσιμώτατος Παπᾶ κὺρ Γεώργιος Παπακώστα Παπᾶ Σίνα ἀφιέρωσεν εἰς τὸ σχολεῖον βιβλία ἑλληνικὰ καὶ ρωμαϊκὰ κομμάτια πέντε· αἰωνία ἡ μνήμη».

Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐγένετο ἀφορμή, ὅπως πλεῖστοι συγγραφεῖς συνδυά-σουν τὸν ἀνωτέρω δωρητὴν μετὰ τῆς ἐν λόγῳ οἰκογενείας Σίνα καὶ θεωρήσουν τοῦτον ὡς γενάρχην αὐτῆς[2]. Ὁ ἐνθουσιώδης μάλιστα Καλλίμαχος ἐν τῇ πρα-γματείᾳ αὐτοῦ «Ὁ πολιτισμὸς τῆς Μοσχοπόλεως» (περ. «Παναθήναια», τόμ. 26 (1913), σ. 9) ἀναφωνεῖ : «Νά πῶς φαίνεται καθαρὰ ἡ κληρονομικότης, ὁ εὐγενικὸς ἀταβισμὸς τῆς ράτσας! Ὁ Παπα-Σίνας ἀφιερώνει βιβλία εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Μοσχοπόλεως καὶ οἱ ἀντάξιοι ἀπόγονοί του κληροδοτοῦν εἰς τὸ ἀναγεννηθὲν Ἔθνος μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα εὐεργετήματα καὶ τὴν φερώνυμον Ἀκαδημίαν των».

Ἐν τούτοις ἐνδελεχὴς ἀρχειακὴ ἔρευνα ἤγαγεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι

Κοντογιάννη Παντ., Οἱ Ἕλληνες (Ἀθῆναι 1903), σ. 343 - 345 καὶ Κοκκίνη Σπυρ., Μοσχόπολη. Διακόσια χρόνια ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ πνευματικοῦ κέντρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, ἐφημ. «Τὸ Βῆμα» (Ἀθῆναι), 3-8-1969.

1. Ὁ Λαμπρίδης Ἰωάν., Ζαγοριακὰ (Ἀθῆναι 1870), σ. 87, γράφει: «Σκαμνέλιον. Ἐκ τῶν κατατρεχθέντων μέρος κατέφυγεν εἰς Βοσκόπολιν, ὅπου ἐσχηματίσθη συνοικία ὑπάρχουσα καὶ ὀνο-μαζομένη μέχρι σήμερον Σκαμνελιά, ἐξ ἧς καὶ ὁ Βαρὼν Σίνας κατά τινας κατάγεται».

2. Οὕτω π.χ. οἱ ἐν τῇ προτασσομένῃ γενικῇ βιβλιογραφίᾳ ἀναγραφόμενοι ἱστορικοὶ τῆς Μοσχο-πόλεως καὶ βιογράφοι τῆς οἰκογενείας Σίνα Βοβολίνης, σ. 454, Βουρνάζος, σ. 48, Μιχα-λόπουλος, σ. 18, Παπακώστας, σ. 1033, Σκενδέρης, σ. 19 καὶ ἄλλοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γενάρχης τῶν Σίνα, καὶ δὴ πρόπαππος τοῦ μεγάλου Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου Σίμωνος Σίνα, ἦτο ὁ ἔμπορος Γεώργιος Σίνας, ὅστις περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος ἤσκει ἐμπόριον τόσον ἐν Μοσχοπόλει ὅσον καὶ ἐν Βιέννῃ καὶ Βουδαπέστῃ. Στηρίζεται δὲ ἡ γνώμη αὕτη ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἐνδείξεων καὶ ἀρχειακῶν μαρτυριῶν:

1) Ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς πόλεως τῆς Βουδαπέστης ἀπόκεινται ἔγγραφα μαρτυροῦντα ὅτι ὁ τουρκικῆς ὑπηκοότητος Ἕλλην ἔμπορος Γεώργιος Σίνας κατὰ τὰ ἔτη 1762-1770 εἶχεν ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ χρηματικὰς δοσοληψίας καὶ ἀντιδικίας μετ' ἄλλων ἐμπόρων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Μοσχοπολιτῶν. Ἀναφέρονται δὲ ὡς χρεῶσται αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1762 οἱ ἔμποροι Γεώργιος Ἀδὰμ Γέργας, Γεώργιος Ἀργύρης, Γεώργιος Πατσιατζῆς, Ἰωάννης Οἰκονόμου καὶ ἄλλοι. Εἰς μίαν δὲ ἀναφοράν του πρὸς τὴν N. Ö. Justiz - Banco - Deputation (26-8-1770), διεκδικῶν οὗτος παρὰ τοῦ ἐμπόρου Βρέττα Χουδέλλα 400 πιάστρα, ὑπογράφεται Georg Sinna Popovich (δηλ. Παπαδόπουλος)[1]. Τὸ πρόσθετον τοῦτο ἐπώνυμον, τὸ ὁποῖον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἔφερον πολλαὶ οἰκογένειαι ἐκ Μακεδονίας[2], δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ὁ ἐν τῷ ἀνωτέρω κώδικι ἀναφερόμενος Παπα-Σίνας ἦτο πατὴρ ἢ πάππος τοῦ ὁμωνύμου τούτου ἐμπόρου. Τοῦτο ὅμως οὔτε χρονολογικῶς εὐοδοῦται, οὔτε ὑπό τινος ἱστορικῆς πηγῆς ἐπιβεβαιοῦται. Ὁ «αἰδεσιμώτατος» δωρητὴς ἦτο πιθανώτατα συγγενὴς τῆς ἐν λόγῳ οἰκογενείας.

2) Ἐν τῇ ἀνωτέρω (σ. 5) μνημονευθείσῃ ἀπογραφῇ τῶν ἐν Βιέννῃ Ἑλλήνων ἐμπόρων τουρκικῆς ὑπηκοότητος, ἥτις ἐγένετο τῷ 1767, καὶ δὴ ἐν τῷ ὀνομαστικῷ καταλόγῳ τῶν τότε ἀπουσιαζόντων ἐκ τῆς αὐστριακῆς πρωτευούσης, φέρεται καταγεγραμμένος καὶ ὁ ἔμπορος «Georg Sinna zu Woskopoly in Mazedonien»[3].

3) Ἡ ἀρχαιοτέρα γνωστὴ ὑπογραφὴ τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ ἐν Βιέννῃ ἐμπορικοῦ οἴκου Σίνα (1798) ἦτο «Σίμος Γεωργίου Σίνα»[4]. Ἐὰν οὗτος εἶχε πατέρα ἱερέα, πιθανώτατα θὰ ὑπεγράφετο «Σίμος Παπαγεωργίου Σίνας».

---

1. Fővárosi Levéltár. Pest városa levéltára. Rel. 88α Lit. B, 91α Lit. A. Φωτ. 1-2, *ἔγγρ. 1-3.*

2. Λάμπρου Σπ., Ἱστορία τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ, περ. «Νέος Ἑλληνομνήμων», τόμ. ΙΗ' (Ἀθῆναι 1911), σ. 275, σημ. 1.

3. Enepekides Pol., Griechische Handelsgesellschaften und Kaufleute in Wien aus dem Jahre 1766 (Thessalonike 1957), p. 46.

4. Βλ. κατωτέρω (σ. 21) τὴν ἀπὸ 16/27 Αὐγούστου 1798 ἐμπορικὴν ἐγκύκλιον τοῦ Σίμωνος Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

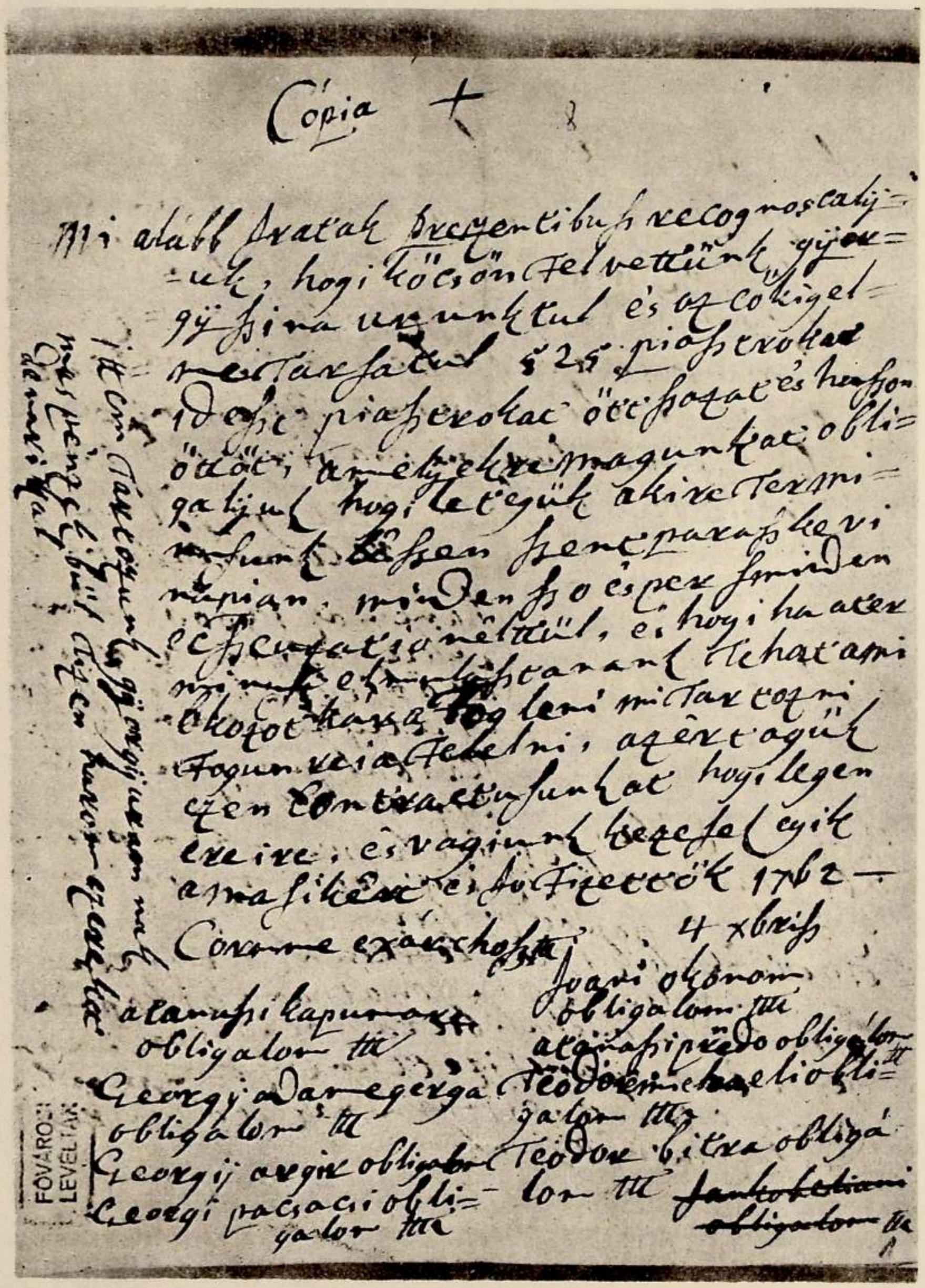

Φωτ. 1. Χρεωστικὴ ἀπόδειξις ὀφειλετῶν Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου (4-12-1762). Τὸ ἀρχαιότερον ἀρχειακὸν ἔγγραφον περὶ τῆς οἰκογενείας Σίνα. Βλ. σ. 10 καὶ ἔγγρ. 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

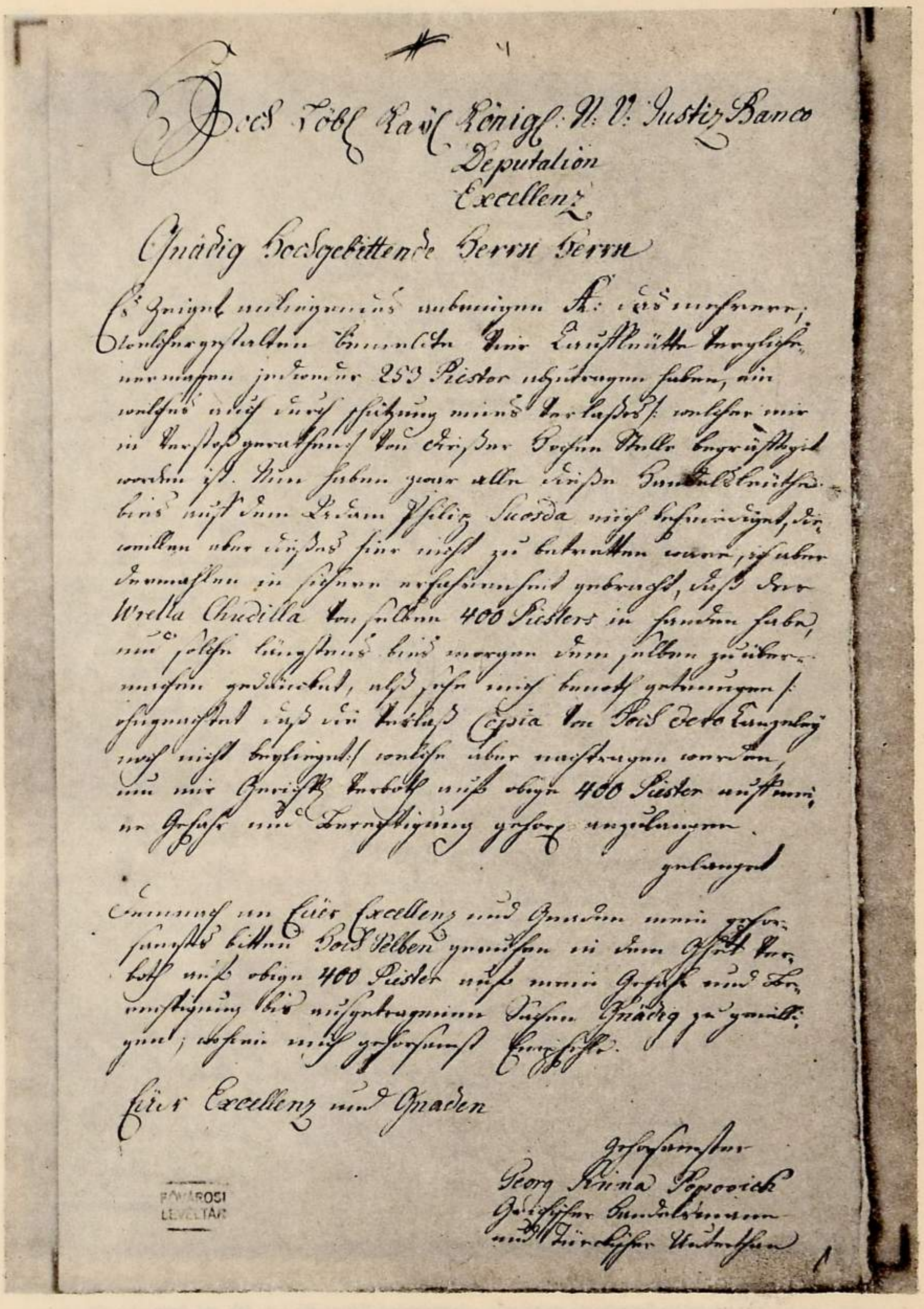

Φωτ. 2. Αἴτησις Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, ὑπογραφομένου καὶ ὡς Πόποβιτς, περὶ δικαστικῆς δεσμεύσεως χρηματικοῦ ποσοῦ ὀφειλομένου εἰς αὐτὸν (27-8-1770). Βλ. σ. 10 καὶ ἔγγρ. 3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4) Εἰς μίαν αἴτησιν, τὴν ὁποίαν ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω Σίμου Σίνα, ἤτοι ὁ Γεώργιος Σίνας, ὑπέβαλε τῷ 1826 πρὸς τὰς αὐστριακὰς ἀρχὰς πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ τίτλου τοῦ ἱππότου, ἐξαίρεται ἰδιαιτέρως τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἐμπορικὸς οἶκος αὐτοῦ ὑφίστατο ἐν Βιέννῃ ἀπὸ ἑξηκονταετίας, ὅπερ σημαίνει ὅτι ἡ ἵδρυσίς του ἀνάγεται ἀκριβῶς εἰς τὸ ἔτος τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης ἀπογραφῆς (1767). Εἰς παρομοίαν δὲ αἴτησιν, ὑποβληθεῖσαν τῷ 1832 ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου Σίνα καὶ τοῦ ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ του Ἰωάννου Σίνα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας, τονίζεται ὅτι ὁ οἶκός των ὑφίστατο ἤδη ἀπὸ ὀγδοηκονταετίας[1]. Ἐὰν ἡ τελευταία αὕτη μαρτυρία εἶναι ἀκριβεστέρα τῆς προηγουμένης, τότε ὁ πάππος των — οὗτος δὲ ἦτο καταφανῶς ὁ Γεώργιος Σίνας τῆς ἀπογραφῆς — θὰ πρέπει νὰ μετήρχετο τὸ ἐμπόριον ἐν Αὐστρίᾳ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1752.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω τεκμηρίων καὶ ἐνδείξεων συνάγεται ὅτι ὡς ἱστορικῶς ἐξηκριβωμένος γενάρχης τῆς οἰκογενείας τῶν Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν Γεωργίου καὶ Σίμωνος Σίνα δέον νὰ θεωρηθῇ ὁ ἐπισημανθεὶς ἔμπορος Γεώργιος Σίνας ὁ πρεσβύτερος. Ὁ δραστήριος ἐκεῖνος Μοσχοπολίτης ἐταξίδευε μὲν εἰς τὴν Αὐστρουγγαρίαν δι' ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ μόνιμον ἕδραν εἶχεν, ὡς φαίνεται, τὴν Μοσχόπολιν. Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε δεδομένα οὗτος εἶχεν ἀποκτήσει δύο τέκνα, τὴν Μαρίαν καὶ τὸν Σίμωνα, γεννηθέντα τῷ 1753, ἀναμφιβόλως δὲ εἶχε φροντίσει, ὅπως τοὐλάχιστον ὁ υἱός του φοιτήσῃ εἰς τὴν περίφημον Ἀκαδημίαν τῆς Μοσχοπόλεως καὶ τύχῃ τῆς μορφώσεως, τὴν ὁποίαν παρεῖχε τότε ἡ πολιτισμένη γενέτειρά του.

Ἐν τούτοις καὶ περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου δὲν ἐπικρατεῖ ὁμοφωνία μεταξὺ τῶν διαφόρων ἱστορικῶν. Τινὲς ἰσχυρίζονται ὅτι οὗτος ἐγεννήθη ἐν (Bosna - Serai) Σεραγέβῳ τῆς Βοσνίας καὶ ὅτι ἡ πατρικὴ οἰκογένειά του εἶχε μετοικήσει ἐκεῖ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1750[2]. Αὐθεντικώτεραι ὅμως μαρτυρίαι πιστοποιοῦν ὅτι ἡ Μοσχόπολις ὑπῆρξεν ὁ τόπος τῆς γεννήσεώς του[3] καὶ συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ οἰκογένεια

1. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 17005/1660 ex 1832.

2. Brockhaus, Konversationslexikon, Bd. 14 (1895), p. 991, Granichstaedten-Czeva, Alt-Wiener Millionäre, «Wiener Zeitung» (Wien), Nr. 130/6-6-1954, Popović, O Tsintsarima, p. 150, Siebmacher J.-Witting Joh., Grosses und allgemeines Wappenbuch, Bd. IV, Abt. IV (Nürnberg 1918), p. 149, Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 354.

3. Οὕτω π.χ. ὁ «Λόγιος Ἑρμῆς» (Βιέννη 1818), σ. 216, ἀναφέρει ὅτι ὁ Σίμων Σίνας «ἐγεννήθη

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σίνα ἐγκατέλειψεν ὁριστικῶς τὴν γενέτειραν κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν φυγὴν τοῦ 1769.

3. ΑΠΟΔΗΜΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΙΝΑ

Ἡ πρώτη πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν πιθανώτατα ἐγκατεστάθη ἡ ἀποδημήσασα οἰκογένεια Σίνα, ἦτο τὸ Μοναστήριον (τὰ Μπιτώλια). Ἔπειτα μετεκινήθη αὕτη βορειότερον καὶ βαθμηδὸν ἔφθασε καὶ ἔμεινεν εἰς τὰ Βελεσσά, κατόπιν δὲ εἰς τὴν Νίσσαν — τὴν ἱστορικὴν Ναϊσσόν —, ὁπόθεν ἦλθε καὶ πάλιν εἰς ἐμπορικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν χωρῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας[1]. Εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουδαπέστης ὑπάρχουν στοιχεῖα βεβαιοῦντα ὅτι ὁ Γεώργιος Σίνας ὁ πρεσβύτερος εἶχεν ἐμπορικὰς δοσοληψίας ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ μετὰ τὸ 1770. Ποῦ ὅμως ἀκριβῶς διῆλθεν οὗτος τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του καὶ πότε ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν, δὲν ἔχει ἀκόμη ἐξακριβωθῆ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἠνδρώθη ὁ υἱός του Σίμων Σίνας, ὅστις εἰς τὸν τραχὺν καὶ κινδυνώδη ἐκεῖνον ἐπαγγελματικὸν στίβον ἀνέπτυξε τὴν ἐμπορικήν του ἰδιοφυΐαν καὶ ἀπέκτησε καταπληκτικὴν πεῖραν περὶ τῶν ἐμπορικῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀγορῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ περὶ τῶν ἐμπορικῶν ὁδῶν καὶ μεταφορῶν διὰ

καὶ ἀνετράφη» ἐν Ἑλλάδι. Τὸ πρωτόκολλον θανόντων τοῦ Δήμου τῆς Βιέννης (Totenprotokoll, Nr. 151 1822 Lit., J-Z fol. 67v) ἀναγράφει ὅτι οὗτος ἐγεννήθη ἐν Μοσχοπόλει (von Mosckopoli in Mazedonien gebürtig). Ὁμοίως ἡ ἐφημ. «Ἥλιος» (Ἀθῆναι), ἀρ. 67/26-5-1856, ὁ Γ ο ύ δ α ς, Βίοι παράλληλοι . . ., τόμ. Δ′, σ. 1, ὁ Β ο υ τ υ ρ ᾶ ς, Λεξικὸν Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας, τόμ. Ζ′, σ. 587 καὶ ἄλλοι. Γενεαλογικά τινα βιβλία, ὡς π.χ. τὸ «W e i m a r e r historischgenealogisches Taschenbuch des gesamten Adels jehudaischen Ursprungs», Abt. III (Weimar 1912), p. 218 καὶ ἄλλοι τινὲς συγγραφεῖς θεωροῦν τοὺς Σίνα Ἑβραίους. Βλ. καὶ «Erinnerungen eines alten Börsianers», περ. «Wiener Journal» (Wien), 2-3-1910, p. 11.

1. Ὁ Γ ο ύ δ α ς, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 15, γράφει ὅτι ὁ Σίνας κατέφυγε κατ' ἀρχὰς εἰς Νίσσαν πρὸς διάσωσιν τῆς οἰκογενείας του, ἀλλ' ἔπειτα μετῴκησε καὶ α ὖ θ ι ς εἰς Μπιτώλια. Ὁ Σ κ ε ν δ έ ρ η ς, Ἱστορία τῆς Μοσχοπόλεως, σ. 55, γράφει ὅτι «ὁ Σίνας ἀνεχώρησεν ἐκ Μοσχοπόλεως μὲ πέντε ἰδικούς του καὶ μέσῳ Πρεμετῆς καὶ Δροσοπόλεως ἔφθασαν εἰς Δροβιάνην, ὅπου ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὰ τότε πεφημισμένα κελλία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου». Ὁ Φ ι λ ί π π ο β ι τ ς Μ., Οἱ Τσιντσάροι εἰς τὰ Βελεσσὰ (σερβιστί), σ. 174, γράφει ὅτι ἡ οἰκογένεια Σίνα κατέφυγε τ ὸ π ρ ῶ τ ο ν εἰς τὰ Βελεσσά. (Ἡ παραπομπὴ ἐκ τοῦ P o p o v i ć, σελ. 149, σημ. 3). Ὁ Β α κ α λ ό π ο υ λ ο ς Ἀ π., Ἱστορία τῆς Μακεδονίας, σ. 444, γράφει ὅτι «μετὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Μοσχοπόλεως στὰ 1769 πολλοὶ κάτοικοί της κατέφυγαν . . . στὸ Μοναστήρι, στὰ Βελεσσὰ καὶ τὸ Βελιγράδι . . . Στὸ Μοναστήρι οἱ Μοσχοπολῖτες ἔγιναν τὰ πιὸ ζωτικὰ μέλη τῆς ἑλληνικῆς κοινότητας», παραπέμπει δὲ εἰς τὴν μελέτην Γ ε ω ρ γ ί ο υ Κ ί ζ α, Μεγάροβον, «Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον», τόμ. 3 (1910), σ. 241.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μέσου τῆς Βαλκανικῆς. Ἡ πεῖρα δὲ ἐκείνη ἔμελλε κατόπιν νὰ ἀναδείξῃ τοῦτον ὡς ἕνα τῶν μεγαλυτέρων ἐμπόρων καὶ τραπεζιτῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἐν Νίσσῃ εὑρισκόμενος ὁ Σίμων Σίνας ἐνυμφεύθη τῷ 1782 τὴν Εἰρήνην Τσίππη (Irene Czippe[1]), ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησεν υἱόν, γεννηθέντα τῇ 20ῇ Νοεμβρίου 1783 καὶ ὀνομασθέντα Γεώργιον[2]. Λόγῳ ὅμως τοῦ προώρου θανάτου τῆς συζύγου του[3], τὸν μὲν ἀνήλικον υἱόν του ἀπέστειλεν εἰς τὰς Σέρρας παρὰ τῇ γυναικαδέλφῃ του Μαρίᾳ Βρέττα Τσεχάνη[4], ἐκεῖνος δὲ μετῴκησεν εἰς Βιέννην, ὅπου ἐγκατεστάθη πλέον ὁριστικῶς[5].

Ἡ Βιέννη, ὀνομασθεῖσα Πύλη τῆς Βαλκανικῆς, εἶχε καταστῇ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 18ου αἰῶνος ἡ κυριωτέρα ἀφετηρία καὶ ἀρτηρία τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς. Τὴν διεθνῆ σημασίαν τοῦ ἐμπορίου τούτου εἶχεν ἀναπτύξει κατὰ τὸ 1771 ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Κωνστ. Φιλιππίδης von Gaya εἰς διεξοδικὸν καὶ ἐμπεριστατωμένον ὑπόμνημά του πρὸς τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν. Εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦτο, γράφει ὁ Φιλιππίδης, ὤφειλον ἀπὸ

---

1. Ὁ Γ ο ύ δ α ς, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 15, γράφει ὅτι ὁ Σίνας εἶχε σύζυγον τὴν Εἰρήνην Τύρκα, τὸ αὐτὸ δὲ ἐπαναλαμβάνουν καὶ πάντες οἱ μετέπειτα βιογράφοι. Ἀλλ' ὡς ἀξιόπιστος πηγὴ δέον νὰ θεωρηθῇ τὸ εἰς τὸν Σίναν ἀπονεμηθὲν δίπλωμα εὐγενείας, ὅπερ ἀναγράφει τὸ ὄνομα Czippe. Βλ. *ἔγγρ. 22.* Ἔν τινι ἀπογραφῇ Ἑλλήνων ἐμπόρων ἐν Βιέννῃ, γενομένῃ τῷ 1766, ἀναγράφεται καὶ ὁ ἔμπορος Johann Zipp, ὁ δὲ Μ α ρ τ ι ν ι α ν ὸ ς (Ἡ Μοσχόπολις, σ. 281) ἀναφέρει ἐπίσης τὸ ὄνομα Τσίππη, ἀλλ' εἶναι ἄγνωστον ἂν ὑπῆρχε συγγένειά τις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Εἰρήνης Τσίππη.

2. Τὴν κυριωτέραν πηγὴν περὶ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου γεννήσεως τοῦ Γεωργίου Σίνα ἀποτελεῖ ἓν πιστοποιητικὸν ἐνηλικιότητος, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ πατρός του καί τινων ἄλλων Ἑλλήνων ἐμπόρων τῆς Βιέννης τῷ 1811. Βλ. *ἔγγρ. 14.* Ὁ W u r z b a c h, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 351 καὶ 355, ἀναγράφει ὡς ἔτος γεννήσεως τὸ 1782. Ὁ V a p e r a u, Dictionnaire universel des contemporains (Paris 1858), p. 1597, γράφει ὅτι ὁ Γεώρ. Σίνας ἐγεννήθη ἐν Σέρραις, ὅπερ ἀνακριβές. Ἐξ αὐτοῦ ἴσως ἀντλήσας ὁ Κ ό κ κ ι ν ο ς Ἐ μ μ. (ἐφημ. «Αἰών», 30 - 4 - 1876) γράφει ὅτι τὸ γένος Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου «ἕλκει τὴν καταγωγὴν ἐκ Σερρῶν».

3. Κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ W u r z b a c h (Bd. 34, 355) δημοσιευθὲν γενεαλογικὸν δένδρον τῆς οἰκογενείας Σίνα, ἡ Irene Czippe ἐγεννήθη τῷ 1767 καὶ ἀπέθανε τῷ 1793.

4. Γ ο ύ δ α, Βίοι παράλληλοι, τόμ. Δ', σ. 15.

5. Ὁ Λ ά μ π ρ ο ς Σ π., Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ οἰκογένεια Σίνα («Νέος Ἑλληνομνήμων», τόμ. 21, σ. 163) γράφει ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος τῆς μοσχοπολιτικῆς ἐκείνης οἰκογενείας, τὸν ὁποῖον εὑρίσκομεν μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς γενετείρας πόλεως μεταναστευσάντων εἰς Βουδαπέστην, βραδύτερον δὲ εἰς Βιέννην, ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει ποῦ στηρίζει τὴν πληροφορίαν ταύτην. Τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν τῶν Μ π ὰ ρ τ καὶ Χ ὶ ρ σ τ (τόμ. Ζ', Ἀθῆναι 1896 - 1898, σ. 251) γράφει ὅτι ὁ Σίμων Σίνας «Ἕλλην ἔμπορος ἐκ Μοσχοπόλεως τῆς Μακεδονίας ἦλθε περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος διὰ Βοσνίας εἰς Αὐστρίαν, ἔνθα ἀποκατέστη». Ὁ P o p o v i ć, O Tsintsarima (Beograd 1937), p. 149 καὶ ὁ P á s z t o r M i h á l y, A százötven éves Lipótváros (=Die 150 jährige Leopoldstadt, Budapest 1940, p. 65) γράφουν ὅτι ἡ οἰκογένεια Σίνα μετέβη εἰς Σεράγεβον τῆς Βοσνίας καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Βιέννην.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς ἐποχῆς τῶν Σταυροφοριῶν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀκμήν των ἡ Γένουα καὶ ἡ Βενετία, ἐκμεταλλευθεῖσαι τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Βυζαντίου. Εἰς τὸ προσοδοφόρον τοῦτο ἐμπόριον ὀφείλουν ἐπίσης τὴν οἰκονομικήν των ἄνθησιν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἡ Γαλλία, ἡ 'Αγγλία, ἡ 'Ολλανδία, ἡ Δανία καὶ ἄλλα κράτη τοῦ βορρᾶ. 'Επομένως ἡ Αὐστριακὴ Αὐτοκρατορία, συνορεύουσα μετὰ τῆς Τουρκίας ἡμικυκλικῶς ἀπὸ τῆς 'Αδριατικῆς μέχρι τοῦ Εὐξείνου Πόντου, κατέχει τὴν γεωγραφικῶς εὐνοϊκωτέραν θέσιν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου τούτου. Δεδομένου ὅμως ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς ἐκ μέρους τῶν ἀνωτέρω χωρῶν θὰ εἶναι ἰσχυρός, εἶναι ἀπαραίτητον, ὅπως συγκροτηθῇ μία μεγάλη ἐμπορικὴ ἑταιρεία, τὴν ὁποίαν δέον νὰ ἐπιχορηγῇ τὸ Κράτος καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δέον νὰ ἐγγραφοῦν ὡς μέτοχοι, εἰ δυνατόν, πάντες οἱ πολῖται. Μόνον δι' ἑνὸς ἰσχυροῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ θὰ δυνηθῇ ἡ Αὐστρία νὰ συναγωνισθῇ ἐπιτυχῶς τὰς ξένας χώρας καὶ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς 'Ανατολῆς, ἐκ τῶν προσόδων τοῦ ὁποίου θὰ ἐξαρτηθῇ κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία[1].

Εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγαλεπηβόλου σχεδίου τοῦ Φιλιππίδου δὲν ἀπετόλμησε τότε νὰ προβῇ ἡ αὐστριακὴ Κυβέρνησις, ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν νομίμων τελωνειακῶν δασμῶν καὶ εἰς τὴν χορήγησιν ἰδιαιτέρων τινῶν προνομίων, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν συνθηκῶν μετὰ τῆς Τουρκίας προβλεπομένων, εἰς τοὺς διεξάγοντας τὸ ἐμπόριον τῆς 'Ανατολῆς. Διεξῆγον δὲ τὸ ἐμπόριον τοῦτο πρὸ παντὸς Ἕλληνες[2] ἔχοντες ὡς συναγωνιστάς, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ συνεταίρους, 'Αρμενίους καὶ 'Εβραίους. Ἕλληνες κυρίως διωρίζοντο καὶ ὡς Warensensalen (οἱονεὶ ἀγορανόμοι) διὰ τὰ ἐκ Τουρκίας εἰς Αὐστρίαν εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα, τοῦ θεσμοῦ τούτου καθιερωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30-4-1770 αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος. Πρὸς ταχυτέραν δὲ διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεών των οἱ ἐν Αὐστρίᾳ Ἕλληνες ἔμποροι τουρκικῆς ὑπηκοότητος ὑπήγοντο προνομιακῶς εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς τῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως, καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 1768 εἰς τὴν Justiz - Banco - Deputation, ἀπὸ δὲ τοῦ 1785 εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν Εὐγενῶν (Landrecht). Εἰς αὐτὸν τὸν ἐμπορικὸν στίβον ἔμελλε νὰ σταδιοδρομήσῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ οἰκογένεια Σίνα.

---

1. Hofkammerarchiv (Wien). Commerz. Litorale, Fr. 132 (rot 681), Akt 63/VII 1771, fol. 122 - 143.

2. Peez Alex, Die griechischen Kaufleute in Wien (Wien 1889) καὶ Dölger Franz, Wien und Neugriechenland (Wien 1943).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ο ΟΙΚΟΣ ΣΙΝΑ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1. ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ

Ἡ μετοίκησις τοῦ Σίμωνος Σίνα ἐκ τῆς Σερβίας καὶ ἡ μετάθεσις τοῦ κέντρου τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεών του εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Αὐστρίας συνέβη πιθανώτατα κατὰ τὰ ἔτη 1785 - 86, ἤτοι ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωσὴφ Β΄[1]. Συνάγεται δὲ τοῦτο ἐκ τῶν ἑξῆς ἐνδείξεων :

1) Τῷ 1784 ἐχορηγήθησαν εἰς ὅλους τοὺς ἐν Βιέννῃ Ἕλληνας ἐμπόρους ἄδειαι ἐξαγωγῆς αὐστριακῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὴν Τουρκίαν. Σώζεται δὲ ὀνομαστικὸς κατάλογος ὑπερδιακοσίων Ἑλλήνων ἐμπόρων, οἵτινες ἔλαβον τότε τοιαύτας ἀδείας[2]. Τὸ ὅτι εἰς τὸν κατάλογον ἐκεῖνον δὲν περιλαμβάνεται καὶ ὁ Σίνας εἶναι μία ἔνδειξις ὅτι οὗτος ἢ δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐγκατασταθῆ ἐν Βιέννῃ ἤ, ἐὰν εἶχε προσφάτως ἐκεῖ μετοικήσει, πιθανώτατα θὰ εἰργάζετο ὡς ὑπάλληλος ἢ ὡς ἀνώνυμος συνεταῖρος ἄλλου τινὸς ἐμπορικοῦ οἴκου.

2) Εἰς ἓν πιστοποιητικὸν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23-10-1802 οἱ ἐν Βιέννῃ Ἕλληνες ἔμποροι Σίμων Γεωργίου Σίνας, Σταῦρος Ἰωάννου, Χαρίσιος Οἰκονόμου, ἀδελφοὶ Καραγιάννη καὶ ἄλλοι βεβαιοῦν ἐνυπογράφως ὅτι ὁ ἐξ Ἰωαννίνων καταγόμενος Ρῶσος ὑπήκοος Ἀλέξιος Νικολάου διέμενεν ἐν Βιέννῃ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1786[3]. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ συνυπογράψας τὸ πιστοποιητικὸν ἐκεῖνο Σίμων Σίνας πρέπει νὰ εὑρίσκετο ἐν Βιέννῃ τοὐλάχιστον κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, καθ' ὃ ἐγκατεστάθη ὁ Νικολάου, ἂν μὴ προηγουμένως.

---

1. Ὁ Pásztor M., A százötven éves Lipótváros (= Die 150 jährige Leopoldstadt, Budapest 1940, p. 65) γράφει ὅτι ὁ Σίμων Σίνας μετῴκησεν εἰς Βιέννην κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Μαρίας Θηρεσίας, ἤτοι πρὸ τοῦ 1780. Τοῦτο δὲν φαίνεται πιθανόν, διότι, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, οὗτος κατὰ τὸ ἔτος 1783 εὑρίσκετο ἀκόμη ἐν Σερβίᾳ. Τὸ κατὰ τὸ 1818 ἀπονεμηθὲν εἰς τὸν Σίναν δίπλωμα Εὐγενείας διαλαμβάνει μὲν ὅτι οὗτος ἤσκει ἐπὶ 40 περίπου ἔτη ἐμπόριον ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ, ἤτοι σχεδὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1778, ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει ρητῶς ὅτι οὗτος ἦτο ἐγκατεστημένος ἐν Βιέννῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου.

2. Archiv für Niederösterreich (Wien). Niederösterreichische Regierung A Index 1784, 9/3.

3. Hofkammerarchiv. Ober- und Niederösterreich, Fz. 53 (rot 115). Κατὰ τὰ ἔτη 1794 - 1798 ὁ Ἀλέξιος Νικολάου διηύθυνε τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τοῦ Σταύρου Ἰωάννου, ἀπουσιάζοντος τούτου κατὰ τὸ διάστημα ἐκεῖνο ἐκ Βιέννης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μετὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ὁριστικὴν ἐγκατάστασίν του ὁ Σίνας προσελήφθη ὡς ἀνώνυμος συνεταῖρος τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου «Βρέττας, Παπαναούμ καὶ Σία», ὁ ὁποῖος ὑφίστατο εἰς τὴν διεύθυνσιν auf dem Fleischmarkt Nr. 748 μέχρι τοῦ ἔτους 1792. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ ἐμπορικὸς ἐκεῖνος οἶκος ἀνεσχηματίσθη καὶ μετωνομάσθη «Παπαναούμ, Σίνα, Σαοὺλ καὶ Σία» (Papanaum, Sina, Saul et Co)[1]. Τὸ ὅτι δὲ ὁ νέος ἐμπορικὸς οἶκος ἦτο διάδοχος τοῦ προηγουμένου μαρτυροῦν ὄχι μόνον οἱ Wiener Kommerzialschematismen (ἐμπορικοὶ κατάλογοι) τῶν τριῶν ἑπομένων ἐτῶν, οἵτινες εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ τίτλου τῆς φίρμας ἀναγράφουν τὸν νέον τίτλον ὑπὸ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀλλὰ καὶ ἀρχειακά τινα ἔγγραφα. Οὕτω π.χ. εἰς ἓν πιστοποιητικὸν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13-8-1792, διὰ τοῦ ὁποίου βεβαιοῦται ὅτι ὁ Γεώργιος Νικολάου Ρούστης ἐπρομήθευε εἰς τὸν συνεταιρικὸν ἐκεῖνον οἶκον ἐμπορεύματα τῆς Ἀνατολῆς ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1788 καὶ ὅτι διὰ τὰς παρασχεθείσας ἐκδουλεύσεις του εἰσέπραξεν ὡς ἐμπορικὴν προμήθειαν σημαντικὰ χρηματικὰ ποσά, συνυπογράφει καὶ ὁ Σίνας[2]. Ἐπίσης εἰς ἕτερον πιστοποιητικὸν (14-4-1809), διὰ τοῦ ὁποίου βεβαιοῦται ὅτι ὁ Γεώργιος Κωνστ. Δάρβαρις ἦτο ὁ αὐτὸς ἔμπορος, ὅστις ἐκυκλοφόρησε τὴν ἀπὸ 15-5-1792 ἐπώνυμον ἐμπορικὴν ἐγκύκλιόν του, ὑπάρχει μεταξὺ ἄλλων ὑπογραφῶν καὶ ἡ ὑπογραφὴ τοῦ Σίνα[3].

Κατὰ τὰ ἔτη 1796 - 1798 ὁ πρώην ἀνώνυμος καὶ κατόπιν ἐπώνυμος συνεταῖρος τοῦ ἀνωτέρω ἐμπορικοῦ οἴκου ἀνεδείχθη ὁ οὐσιαστικὸς διευθυντὴς καὶ κύριος ἐκπρόσωπος αὐτοῦ[4]. Ἐκεῖνος διηύθυνε τὰς συνεταιρικὰς ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν ταραχώδη ἐκείνην ἐποχήν, ἥτις ἐπηκολούθησεν ἐν Εὐρώπῃ μετὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἐκεῖνος ἐξεπροσώπει τὴν φίρμαν πρὸ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐγενῶν ἢ τοῦ Ἐμποροδικείου κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀναφυομένας ἐμπορικὰς ἀντιδικίας[5]. Ὅτε ἐπῆλθεν ὁ Ναπολέων κατὰ τῆς Αὐστρίας

---

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6, Fz. 3: Verzeichnis der griechischen Firmen in Wien (11-10-1792).

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6, Fz. 3/R 48. *Ἔγγρ. 4.*

3. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6, Fz.3/D 95.

4. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6, Fz 3/B, P 109, ὅπου ὁ Σίνας χαρακτηρίζεται «Chef und Compagnon der Firma Papanaum, Sina, Saul et Co.». Εἰς δὲ τοὺς ἐμπορικοὺς καταλόγους τῶν ἐτῶν 1796 - 1798 ἀναγράφεται : Simon G. Sina unter der Raggion Papanaum, Sina, Saul & Co, auf dem Alten Fleischmarkt Nr. 731.

5. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Landrecht 1793, 1794, 1795.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ τὴν 6ην 'Απριλίου 1797 διενηργήθη ἔρανος (ὑπὸ τύπον ἐσωτερικοῦ δανείου) πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ αὐστριακοῦ στρατοῦ, ὁ Σίνας συνεισέφερεν ἐπ' ὀνόματί του 500 φλωρίνια πρὸς ἀποσόβησιν πάσης ὑποψίας περὶ φιλογαλλικῶν φρονημάτων, ὡς ἔπραξε καὶ αὐτὸς ὁ συνεργάτης τοῦ Ρήγα Εὐστράτιος 'Αργέντης καὶ ἄλλοι, 98 ἐν συνόλῳ, Ἕλληνες ἔμποροι τῆς Βιέννης[1].

Τὴν 16/27 Αὐγούστου 1798 ὁ Σίνας ἐκυκλοφόρησεν ἐμπορικὰς ἐγκυκλίους ἑλληνιστὶ καὶ γερμανιστί, διὰ τῶν ὁποίων ἐγνωστοποίει εἰς τὸ κοινὸν καὶ εἰδικῶς εἰς τοὺς πελάτας του ὅτι ἡ ἑταιρεία «Παπαναούμ, Σίνα, Σαοὺλ καὶ Σία» διελύθη καὶ ὅτι ἱδρύθη νέα ἑταιρεία ὑπὸ τὸν τίτλον «Σίμων Γεωργίου Σίνας καὶ Σία». 'Ιδοὺ τὸ κείμενον τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ἐγκυκλίου :

«Βιέννα 16/27 Αὐγούστου 1798. Ἡ ἐκ πολλῶν ἐτῶν μεταξὺ ἡμῶν Σίμου Γεωργίου Σίνα, Ναοὺμ 'Αθανασίου Καρίλλα, Πέτρου Παπασαοὺλ καὶ 'Αναστασίου Γεωργούσιου συσταθεῖσα συντροφία καὶ ὑπὸ τὴν φίρμαν «Παπαναούμ, Σίνα, Σαοὺλ καὶ συντροφία» ἔλαβε τέλος. Οἱ Κύριοι Πέτρος Παπασαοὺλ καὶ 'Αναστάσιος Γεωργούσιου ἐχωρίσθησαν ἀπὸ ἡμᾶς μὲ κάθε εὐχαρίστησίν των καὶ ἡμεῖς οἱ δύο ἀποφασίσαμεν νὰ ἐξακολουθοῦμεν κοινῶς τὰς ὑποθέσεις τῆς πραγματείας μας χωρὶς καμμίαν μεταβολὴν ὑπὸ τὴν φίρμαν «Σίμων Γεωργίου Σίνα καὶ συντροφία» ἐδῶ καὶ «Ναοὺμ 'Αθανασίου Καρίλλα καὶ συντροφία» εἰς τὴν Τουρκίαν. Παρακαλοῦμεν ταπεινῶς νὰ σημειώσετε ταύτας τὰς ἐδῶ νέας μας ὑπογραφάς, νὰ μὴ δώσετε πίστιν εἰς καμμίαν ἄλλην ἔξω ἀπὸ αὐτὰς καὶ νὰ ἀπεράσετε τοὺς ἀνοικτοὺς λογαριασμοὺς τῆς παλαιᾶς μας φίρμας εἰς τὴν τωρινὴν νέαν μας. Ὑπὲρ εὐχαριστοῦμεν ὅλους τοὺς τιμιωτάτους φίλους μας διὰ τὴν ἕως τώρα χαρισθεῖσαν ἡμῖν ἐμπιστοσύνην καὶ συσταίνομεν τὸν ἑαυτόν μας καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς τὴν ἀξιοτίμητον ἡμῖν φιλίαν των. Ὁ Σίμος Γεωργίου Σίνα, ὁποῦ ἕως τώρα ὑπόγραφεν «Papanaum, Sina, Saul et Co», «Παπαναούμ, Σίνα, Σαοὺλ καὶ Σία», διὰ τὸ ἑξῆς θέλει ὑπογράφει ἐδῶ «Simon Georg Sina et Co», «Σίμων Γεωργίου Σίνας καὶ Σία»[2].

---

1. Archiv für Niederösterreich (Wien), Nr. 21672/2940 L 26 ex 1797. Βλ. καὶ τὴν σχετικὴν πραγματείαν τοῦ Friess Edm., Die Darlehen der Wiener Grosshändler und Niederleger, Juden und Griechen zum Wiener allgemeinen Aufgebote im Jahre 1797, περ. «Monatschrift der Heraldischen Gesellschaft *Adler*» IX (Wien 1923), Nr. 32 - 33, p. 105 - 112.

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, Nr. 307. Φωτ. 3. Βλ. τὴν γερμανικὴν ἐγκύκλιον *ἔγγρ. 5*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

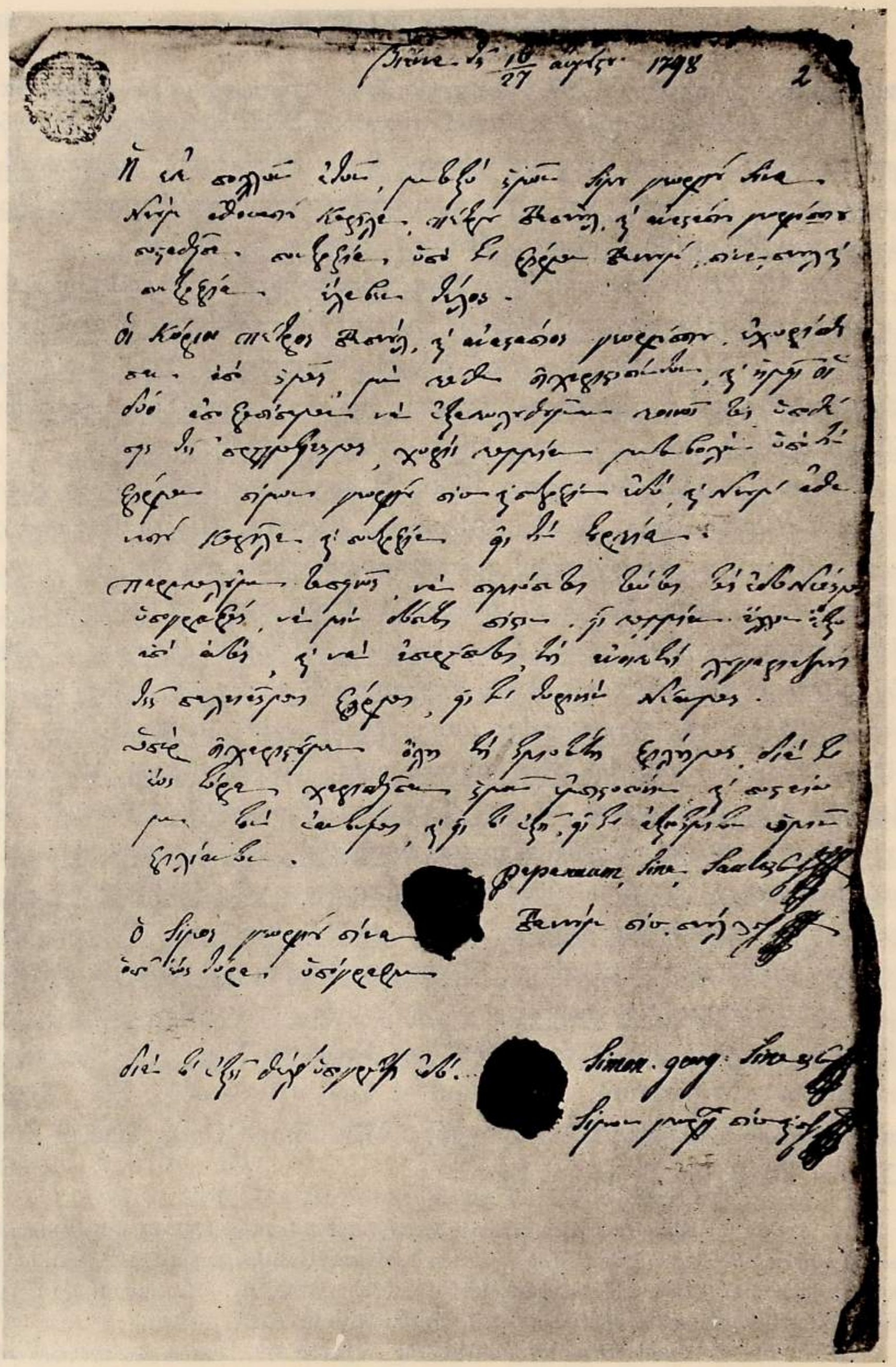

Φωτ. 3. Ἡ πρώτη ἐμπορικὴ ἐγκύκλιος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου περὶ ἱδρύσεως συνεταιρικοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου ἐν Βιέννῃ (16/27-8-1798). Βλ. σ. 21.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐκ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης μανθάνομεν ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν συνεταίρων τοῦ Σίνα μέχρι τῆς ἱδρύσεως ἀποκλειστικῶς ἰδίας, φερωνύμου ἑταιρείας. Ἡ νέα ἑταιρεία περιελάμβανε μὲν ἀνωνύμως καὶ τὸν Καρίλλαν, καθὼς καὶ ἡ ἐν Σέρραις ἑταιρεία Καρίλλα περιελάμβανεν ἀνωνύμως καὶ τὸν Σίναν, ἀλλ' ἡ ἡμερομηνία τῆς κυκλοφορηθείσης ἐγκυκλίου δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ γενέθλιος ἡμέρα τοῦ ἐν Βιέννῃ ἐμπορικοῦ καὶ τραπεζιτικοῦ οἴκου «Σίνα», ὅστις ἔκτοτε ἐσημείωσε καταπληκτικὴν οἰκονομικὴν ἄνοδον καὶ ἀκμήν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1791 (κατ' ἄλλην δὲ ἐκδοχὴν τὸ 1798) ὁ Σίμων Σίνας μετεκάλεσεν ἐκ Σερρῶν τὸν υἱόν του Γεώργιον, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ αὐστριακῇ κοσμοπόλει ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἑλληνικὴν μόρφωσίν του, νὰ ἐκμάθῃ ἐκτὸς τῆς γερμανικῆς καὶ ἄλλας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας καὶ συγχρόνως νὰ ἀσκηθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον πλησίον τοῦ πατρός του[1].

Παραλλήλως πρὸς τὰς ἐμπορικάς του ἐπιχειρήσεις ὁ Σίμων Σίνας ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς παροικίας τῆς Βιέννης, ἐκλεγεὶς κατὰ τὰ ἔτη 1792, 1793, 1806, 1807, 1812 μέλος τῆς «Δωδεκάδος», ἤτοι τοῦ δωδεκαμελοῦς διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Κοινότητος τοῦ «Ἁγίου Γεωργίου», καὶ ἐνισχύσας τὸν ναὸν τοῦτον διὰ δωρεῶν[2]. Ἐπίσης ἐγένετο οὗτος συνιδρυτὴς τοῦ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικοῦ σχολείου (10 Μαρτίου 1801), διὸ τὸ ὄνομά του εἶναι ἀναγεγραμμένον ἐπὶ τοῦ ἀναμνηστικοῦ πίνακος τῶν «Κτητόρων», ὅστις εἶναι ἀνηρτημένος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων καὶ δεξιώσεων τῆς Κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος»[3].

Ἡ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικὴ παροικία, ἥτις ἐγένετο ὁ κυριώτερος φορεὺς τοῦ ἐμπορίου μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας καὶ εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῆς αὐστριακῆς οἰκονομίας, κατέστη σὺν τῷ χρόνῳ καὶ σημαντικὸν κέντρον τοῦ ἑλληνικοῦ διαφωτισμοῦ. Ἐκεῖ ἐξετυπώθησαν πλεῖστα ὅσα ἑλληνικὰ

1. Ὁ Παλλατίδης (Ὑπόμνημα ἱστορικόν, σ. 26) γράφει ὅτι ὁ Σ. Σίνας ἔφερεν εἰς τὴν Βιέννην τὸν υἱόν του Γεώργιον «παιδίον ἔτι ὄντα». Ὁ Γούδας (Βίοι παράλληλοι, Δ', σ. 19) γράφει ἀκριβέστερον ὅτι ὁ Σίνας «τῷ 1791 μετεπέμψατο παρ' αὐτῷ καὶ τὸν προσφιλῆ αὐτοῦ υἱὸν Γεώργιον, ὀκταετῆ ὄντα τότε». Ἡ δὲ ἐφημ. «Ἥλιος», ἔτος Β', ἀριθ. 67/26-5-1856, γράφει ὅτι ὁ Γεώργιος Σίνας μετέβη εἰς Βιέννην τῷ 1798 καὶ ὅτι ἔσχε διδάσκαλον τὸν Δημήτριον Δάρβαριν.

2. Εὐστρατιάδου Σωφρον., Ὁ ἐν Βιέννῃ ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ ἡ κοινότης τῶν Ἑλλήνων ὀθωμανῶν ὑπηκόων (Ἀλεξάνδρεια 1912), σ. 43, 73, 74, 87. Τῷ 1803 ὁ Σίνας προσέφερεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου 400 φιορίνια.

3. «Πρακτικὰ τῆς Κοινότητος Ἁγίας Τριάδος» (10-3-1801), σ. 25. Οἱ Ἕλληνες τῆς Κοινότητος ταύτης ἦσαν αὐστριακοὶ ὑπήκοοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βιβλία εἰς τὰ εἰδικῶς ἱδρυθέντα ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα, ἐκεῖ ἐξεδόθησαν αἱ πρῶται ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες καὶ τὰ πρῶτα ἑλληνικὰ περιοδικὰ[1] καὶ ἐκεῖ ἀνέπτυξαν ἐθνικὴν δρᾶσιν διδάσκαλοι τοῦ Γένους, διαφωτισταὶ καὶ ἐθνομάρτυρες, ὡς ὁ Γεώργιος Βεντότης, ὁ 'Αθανάσιος Ψαλίδας, οἱ Μαρκίδες Πούλιου, ὁ Ρήγας Βελεστινλής, ὁ Εὐστράτιος 'Αργέντης, ὁ Δημήτριος Δάρβαρις, ὁ "Ανθιμος Γαζῆς, ὁ Νεόφυτος Δούκας, ὁ 'Αλέξανδρος Βασιλείου, ὁ Θεόκλητος Φαρμακίδης, ὁ Κωνσταντῖνος Κοκκινάκης, ὁ Κωνσταντῖνος Κούμας καὶ ἄλλοι.

Τὴν 6ην Φεβρουαρίου 1802 ὁ Σίμων Σίνας ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον, νυμφευθεὶς τὴν Αἰκατερίνην χήραν Κωνσταντίνου Τσετίρη, τὸ γένος 'Ιωάννου 'Αδὰμ Γύρα[2], γεννηθεῖσαν τῷ 1777, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέκτησεν υἱὸν ὀνομασθέντα 'Ιωάννην (1-1-1804)[3].

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1802 ἡ ἑταιρεία Σίνα-Καρίλλα διελύθη κατόπιν κοινῆς συμφωνίας, ἑκάτερος δὲ τῶν συνεταίρων ἵδρυσεν ἴδιον ἐμπορικὸν οἶκον, ὁ μὲν Σίνας ἐν Βιέννῃ, ὁ δὲ Καρίλλας ἐν Σέρραις, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν σχετικῶν ἐμπορικῶν ἐγκυκλίων, αἵτινες ἐκυκλοφορήθησαν ἑλληνιστὶ καὶ γερμανιστί[4]. Ἡ ἑλληνικὴ ἐγκύκλιος, τὴν ὁποίαν ἐκυκλοφόρησεν ὁ Σίνας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Βιέννα τῇ α' Σεπτεμβρίου 1802. Ἡ Συντροφία ὁποῦ κατὰ τὰς 27 Αὐγούστου 1798 εἴχαμεν συστήσει καὶ ἔτρεχεν ἐδῶ μὲν ὑπὸ τῆς δίττας Σιμεὼν Γεωργίου Σίνα καὶ συντροφία, εἰς Σέρρας δὲ ὑπὸ τῆς δίττας Ναοὺμ 'Αθανασίου Καρίλλα καὶ συντροφία ἔλαβε τέλος μὲ ἀμοιβαίαν συμφωνίαν καὶ εὐχαρίστησιν. 'Ακολούθως πέρνει ὁ κὺρ Σιμεὼν Γεωργίου Σίνα, καθὼς καὶ ὁ κὺρ Ναοὺμ 'Αθανασίου Καρίλλα ὑπὸ τὰ ἴδιά των ὀνόματα καθ' ἕνας τὸ στράλτζον τῶν δουλειῶν, ὁποῦ ἐκυβερνοῦσε, ἔχοντας νὰ κλείσῃ κάθε ἀνοικτὸν λογαριασμόν. Διὸ

---

1. Λατου Γ., Ὁ ἑλληνικὸς τύπος τῆς Βιέννης, 1784 - 1821 ('Αθῆναι 1961).

2. Ὁ Κῶδιξ τῆς «'Αγίας Τριάδος» τῆς Βιέννης εἰς τὸ τμῆμα «Στεφανώματα» γράφει τὰ ἑξῆς: «6 Φεβρουαρίου 1802. Σίμων Γεωργίου Σίνας μὲ τὴν Αἰκατερίνα 'Ιωάννου 'Αδάμη Γύρα, ἀμφότεροι εἰς δεύτερον γάμον». Συμφώνως πρὸς τὸν αὐτὸν κώδικα (τμῆμα «Βαπτίσματα») ἀμφότεροι ἐγένοντο κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀνάδοχοι, καὶ δὴ ὁ μὲν Σίμων Σίνας τοῦ 'Αδὰμ 'Ιω. Γύρα (6-1-1802), ἡ δὲ σύζυγός του Αἰκατερίνη τῆς 'Ελισάβετ 'Ιω. Σπίδα (18-10-1802).

3. "Ενθ' ἀνωτέρω, τμῆμα «Βαπτίσματα». 'Επίσης ὁ Κῶδιξ τοῦ «'Αγίου Γεωργίου» τῆς Βιέννης γράφει: «1804 'Ιανουαρίου α': ἐγεννήθη υἱὸς τῷ κυρίῳ Σίμωνι Σίνα καὶ τῇ νομίμῳ αὐτοῦ γυνῇ κυρίᾳ Αἰκατερίνῃ, ὃν ἀνεδέξατο ἀπὸ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας Δημήτριος ὁ Τσετήρης, ὀνομάσας αὐτὸν 'Ιωάννην. 'Ιανουαρίου 7».

4. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, Nr. 307.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

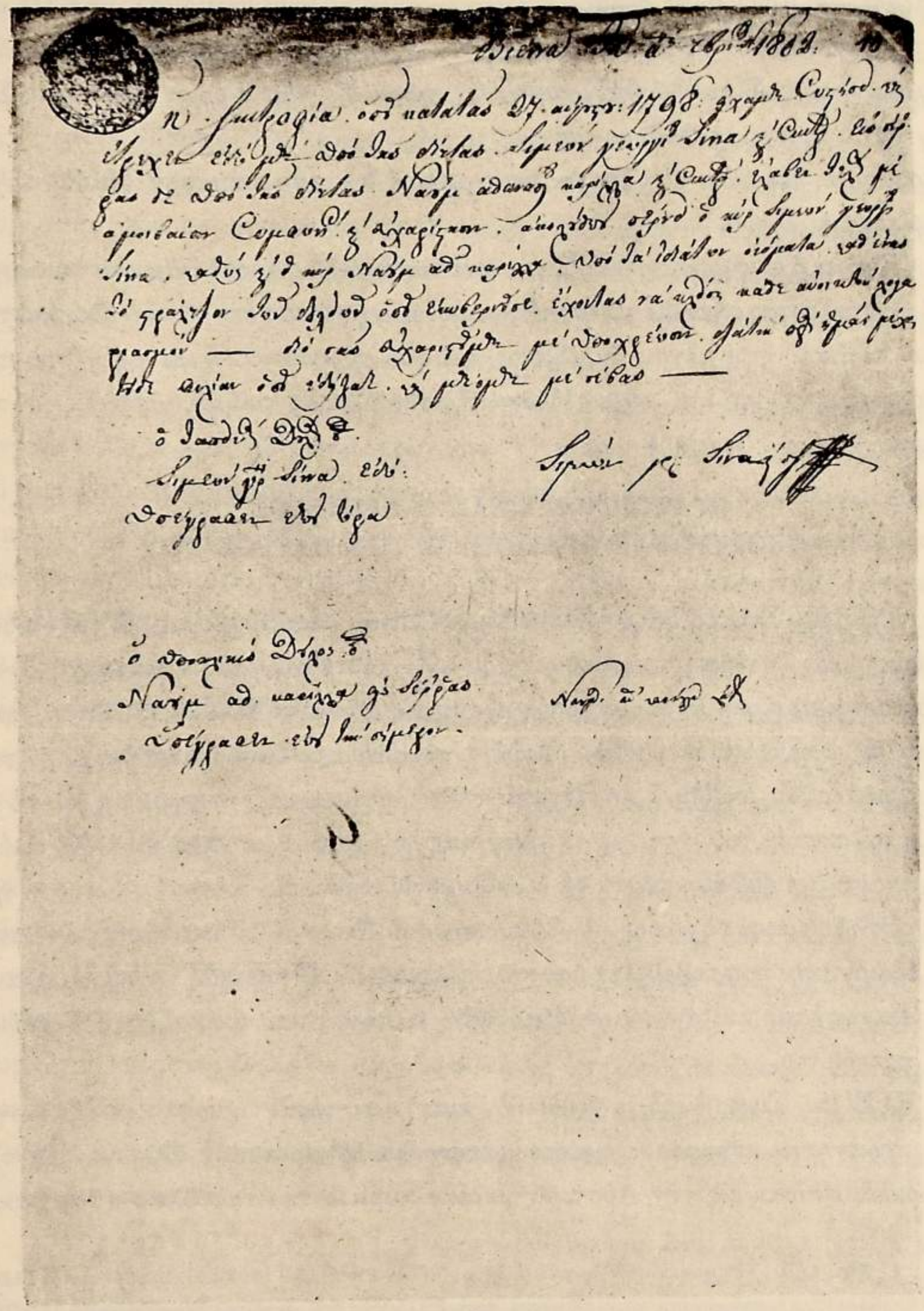

Φωτ. 4. Ἡ πρώτη ἐμπορικὴ ἐγκύκλιος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου περὶ ἱδρύσεως ἰδίου ἐμπορικοῦ οἴκου ἐν Βιέννῃ (1-9-1802). Βλ. σ. 24.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σᾶς εὐχαριστοῦμεν μὲ ὑποχρέωσιν διὰ τὴν εἰς ἡμᾶς μέχρι τοῦδε φιλίαν, ὁποῦ ἐδείξατε, καὶ μένομεν μὲ σέβας

ὁ ταπεινὸς Δοῦλος σας

Σιμεὼν Γεωργ. Σίνα ἐδῶ ὑπέγραφεν ἕως τώρα Σιμεὼν Γεωρ. Σίνα καὶ Σία

ὁ ὑποκλινὴς Δοῦλος σας

Ναοὺμ 'Αθ. Καρίλλα εἰς Σέρρας ὑπέγραφεν ἕως τὴν σήμερον Ναοὺμ 'Αθ. Καρίλλα καὶ Σία»[1].

Ἔκτοτε ὁ ἐμπορικὸς οἶκος Σίνα κατέστη ἐντελῶς αὐτοτελής, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἱδρυτοῦ παρέμεινεν ὡς τίτλος τῆς φερωνύμου φίρμας ἐπὶ μίαν ὀγδοηκονταετίαν περίπου, ἤτοι μέχρις ἐκλείψεως καὶ τοῦ τελευταίου ἄρρενος γόνου τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ μέχρις ὁριστικῆς διαλύσεως τοῦ ἐμπορικοῦ τούτου οἴκου.

2. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ, ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΤΟΥ

Τὴν 19ην Σεπτεμβρίου 1803 ὁ Σίμων Σίνας, προτιθέμενος νὰ ταξιδεύσῃ δι' ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, κατέστησε τὸν υἱόν του Γεώργιον, εἰκοσαετῆ ὄντα, ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του, παραχωρήσας εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα, ὅπως προβαίνῃ εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις, διεξάγῃ οἱασδήποτε ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ συναλλαγάς, ἐκδίδῃ ἢ ἀποδέχεται συναλλαγματικάς, ὑπογράφῃ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, ἤτοι μὲ τὴν ὑπογραφὴν τῆς φίρμας, καὶ ἐν ἐνδεχομένῃ περιστάσει μεταβιβάζῃ πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα εἰς τρίτον[2]. Ἔκτοτε ἤρξατο ἐκδηλούμενον τὸ ἐμπορικὸν δαιμόνιον τοῦ Γεωργίου Σίνα, ὅστις ἀνέπτυξεν ἐξαιρετικὴν πρωτοβουλίαν καὶ πολυμέρειαν εἰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ συντόμως ἀπεδείχθη ἔμπορος καὶ τραπεζίτης ἀντάξιος τοῦ πατρός του.

Ὁ Σίμων Σίνας διεξῆγε χονδρικὸν ἐμπόριον, εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικόν, ἢ διενήργει μεταφορὰς ἐμπορευμάτων διὰ λογαριασμὸν ἄλλων. Ἐκ τῆς Τουρκίας εἰσῆγεν εἰς τὴν Αὐστρουγγαρίαν κυρίως πρώτας ὕλας (βάμβακα,

1. Φωτ. 4. Βλ. τὴν γερμανικὴν ἐγκύκλιον *ἔγγρ. 6*. Τὴν 1ην Μαΐου 1803 ἐκυκλοφόρησεν ἐν Βιέννῃ καὶ ὁ Καρίλλας ἰδίαν ἐμπορικὴν ἐγκύκλιον ἑλληνιστὶ περὶ διαλύσεως τοῦ μετὰ τοῦ Σίνα συνεταιρισμοῦ του καὶ περὶ ἱδρύσεως ἰδίου ἐμπορικοῦ οἴκου. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, Nr. 163.

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, Nr. 307. *Ἔγγρ. 7*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἔρια, δέρματα, καπνὸν καὶ ἄλλα εἴδη τῆς Ἀνατολῆς), ἐκ δὲ τῆς Αὐστρίας ἐξῆγεν εἰς τὴν Τουρκίαν κυρίως βιομηχανικὰ προϊόντα (ὑφάσματα, ὑαλικά, μεταλλουργικὰ ἐργαλεῖα καὶ σκεύη), καθὼς καὶ τάλληρα τῆς Μαρίας Θηρεσίας. Γνώστης τῶν πηγῶν τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν κέντρων καὶ ἀγορῶν, ἱδρυτὴς καὶ χρηματοδότης βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων[1], ἰδίᾳ τοῦ ἐργοστασίου νηματουργίας ἐν Pottendorf τῆς Κάτω Αὐστρίας, καὶ ἐνίοτε ρυθμιστὴς τῶν κυμαινομένων τιμῶν κατὰ τὴν ἀνώμαλον ἐκείνην ἐποχὴν τῶν ναπολεοντείων πολέμων, προέβαινεν εἰς ἐπικερδεῖς ἀγοραπωλησίας καὶ οὕτω κατώρθωσεν ἐν βραχεῖ διαστήματι νὰ καταστῇ εἷς τῶν πλουσιωτέρων μεγαλεμπόρων καὶ τραπεζιτῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας.

Τῷ 1803 ὁ Σίμων Σίνας ἐπεχείρησε νὰ ἀγοράσῃ ἀκίνητα ἐν Βιέννῃ πρὸς τοποθέτησιν μέρους τῶν κεφαλαίων του. Ὅτε ὅμως ἦλθεν εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ βαρώνου Spielmann πρὸς ἀγορὰν τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Landstrasse-Hauptstrasse οἰκίας αὐτοῦ, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς Βιέννης ἀπεφάνθη κατὰ πλειοψηφίαν ὅτι δὲν ἐπετρέπετο εἰς ξένον ὑπήκοον ἡ ἀπόκτησις ἀκινήτου, ἐκτὸς ἐὰν εἰδικοὶ λόγοι ἐπέτρεπον ἐξαίρεσιν διὰ τοὺς Τούρκους ὑπηκόους. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐζητήθη ἡ γνώμη τῆς Διοικήσεως Κάτω Αὐστρίας (Niederösterreichische Regierung) ὡς ἀνωτέρας διοικητικῆς ἀρχῆς. Αὕτη δὲ γενικεύσασα τὸ ἐρώτημα ἐτόνισεν εἰς τὴν ἀπὸ 6-12-1803 σχετικὴν πρὸς τὴν Hofkammer (=Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν) εἰσήγησίν της τὰ ἑξῆς :

«Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ εἰς Τούρκους ὑπηκόους τὸ δικαίωμα κτήσεως οἰκιῶν καὶ ἐμπορικῶν ἀποθηκῶν ὄχι μόνον ἐν Τεργέστῃ καὶ ὅπου ἀλλαχοῦ ὑπάρχουν ἐλεύθεροι λιμένες τῆς αὐστριακῆς ἐπικρατείας, ἀλλὰ καὶ ἐν Βιέννῃ, Πέστῃ, Πράγᾳ, Brody, Κρακοβίᾳ κλπ., τότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ ἀντιστοίχως νὰ δοθῇ ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης εἰς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ἐμπορευομένους καισαροβασιλικοὺς ὑπηκόους τὸ δικαίωμα κτήσεως τοιούτων ἀκινήτων ἐν Κωνσταντινουπόλει, Θεσσαλονίκῃ, Βαγδάτῃ, Βασόρᾳ, Χαλεπίῳ κλπ.»[2]. Κατόπιν τῆς εἰσηγήσεως ταύτης ἡ ἀπόφασις τῆς Hofkam-

---

1. Wurzbach Constant, Biographisches Lexikon, Band 34 (Wien 1877), p. 351, Peez A., Die griechischen Kaufleute in Wien (Wien 1888), p. 7, 9 καὶ πρὸ παντὸς τὸ κατωτέρω (σ. 40-41) παρατιθέμενον κείμενον τοῦ εἰς τὸν Σίναν ἀπονεμηθέντος διπλώματος εὐγενείας (1818).

2. Hofkammerarchiv (Wien). Kommerz. Niederösterreich, Fz. 53 (115), 34/VIII 1806, fol. 2 - 5. *Ἔγγρ. 8.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

mer (28-7-1806) ὑπῆρξεν ἀρνητικὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀγορὰ τῆς οἰκίας τοῦ βαρώνου Spielmann ὑπὸ τοῦ Σίνα ἐματαιώθη. Ἡ ἀπόφασις ὅμως ἐκείνη ἦτο ἔμμεσος ὑπόδειξις ἢ μᾶλλον ἔμμεσος ἐκβιασμός, ὅπως ὁ Σίνας γίνῃ αὐστριακὸς ὑπήκοος.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ἦτο ἐγκατεστημένος ἐν Βιέννῃ ἤδη ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ οὐδέποτε πλέον ἐσκόπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν δεινοπαθήσασαν γενέτειράν του. Ἐν τούτοις ἐπροτίμησε νὰ διατηρήσῃ τὴν τουρκικὴν ὑπηκοότητα, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι οὕτω ἠσθάνετο ἑαυτὸν περισσότερον συνδεδεμένον πρὸς τὸ πάτριον ἔδαφος, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι τοῦτο ὑπηγόρευον τὰ ἐμπορικά του συμφέροντα. Δυνάμει τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας, αἵτινες ἠκολούθησαν εἰς τὰς συνθήκας τοῦ Πασσάροβιτς (1718), τοῦ Βελιγραδίου (1739) καὶ τοῦ Σιστὸβ (1791), οἱ ἐν τῇ αὐστριακῇ μοναρχίᾳ ἐμπορευόμενοι Τοῦρκοι ὑπήκοοι ἐτύγχανον ἰδιαιτέρων δασμολογικῶν προνομίων ὡς πρὸς τὸ χονδρικὸν ἐμπόριον καταβάλλοντες τελωνειακὸν δασμὸν μόνον 3%. Ἐὰν δέ τις συνειργάζετο ἐμπορικῶς μετ' αὐστριακοῦ ὑπηκόου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ Σίμων Σίνας ἐπέτυχε δι' εὐφυοῦς συνδυασμοῦ, ἀφοῦ ὁ υἱός του, ὡς θὰ λεχθῇ κατωτέρω, ἐγένετο αὐστριακὸς ὑπήκοος, τότε ὁ συνδυασμὸς οὗτος ἀπέβαινε λίαν ἐπικερδής, διότι οὕτω παρεκάμπτοντο αἱ διὰ τοὺς ξένους ὑπηκόους ἰσχύουσαι ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις ὡς πρὸς τὸ λιανικὸν ἐμπόριον.

Τῷ 1806 ὁ Σίμων Σίνας εἰσήγαγε βάμβακα ἐκ Μακεδονίας, καταβαλὼν τὸν νόμιμον τελωνειακὸν δασμὸν εἰς τὰ σύνορα τῆς Τρανσυλβανίας. Μὴ δηλώσας ὅμως ὅτι τὸ ἐμπόρευμα ἐκεῖνο προωρίζετο διὰ τὴν Βιέννην, ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ ἕτερον δασμὸν εἰσαγωγῆς ἐκ Τρανσυλβανίας εἰς Αὐστρίαν, ἂν καὶ ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας[1]. Τῷ 1808 ἐπιχειρήσας οὗτος νὰ ἀποστείλῃ ὑφάσματα τῆς Αὐστρίας μέσῳ Τεργέστης εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἠναγκάσθη λόγῳ τῆς πολεμικῆς καταστάσεως νὰ ἐπαναφέρῃ ταῦτα εἰς τὴν Βιέννην πρὸς ἀποστολὴν διὰ ξηρᾶς. Λόγῳ ἀλλαγῆς τῆς συσκευασίας ἐγεννήθη ἡ ὑποψία ἐκ μέρους τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας, μὴ τυχὸν ἐπρόκειτο περὶ ὑφασμάτων ἔξωθεν εἰσαχθέντων. Ἀπηλλάγη δὲ οὗτος τοῦ διαμετακομιστικοῦ δασμοῦ, ἀφοῦ ἀπέδειξεν ὅτι ἐπρόκειτο πράγματι περὶ προϊόντων τῆς αὐστριακῆς ὑφαντουργίας[2]. Τῷ 1810 ὁ Σίνας ἐπεδίωξε δι' αἰτήσεώς του, ὅπως θεωρηθῇ

1. Hofkammerarchiv. Bankal - Akten, Fz. 688 (1793) 1807, fol. 722 - 734.
2. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Fz. 636 (1794) 1808, fol. 744 - 745.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φερέγγυος ἔμπορος καὶ τοῦ ἐπιτραπῇ ἡ μεταφορὰ ἐμπορευμάτων ἐπὶ τελωνειακῇ πιστώσει. Τὸ κεντρικὸν τελωνεῖον τῆς Βιέννης ἀπέρριψε τὴν αἴτησίν του, γνωματεῦσαν ὅτι οὗτος ὡς Τοῦρκος ὑπήκοος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μόνιμος κάτοικος τῆς Βιέννης, μολονότι δὲ χαίρει φήμης ἀξιοπίστου ἐμπόρου, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἱκανὴν ἐγγύησιν, δεδομένου ὅτι καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἔμποροι, ἐπίσης ἐπὶ μακρὸν διαμείναντες ἐν Αὐστρίᾳ, διωχέτευσαν δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου τὴν περιουσίαν των εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ κατόπιν λάθρᾳ ἐπανέκαμψαν εἰς τὴν πατρίδα των[1]. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1810) ὁ Σίνας ἐζήτησεν, ὅπως ἐπιστραφοῦν εἰς αὐτὸν 5318 φλωρίνια, τὰ ὁποῖα οὗτος εἶχε καταβάλει τὸ προηγούμενον ἔτος δι' ἐξαγωγὴν δεμάτων βάμβακος εἰς Augsburg, μὴ πραγματοποιηθεῖσαν ὅμως λόγῳ τῆς προελάσεως τοῦ Ναπολέοντος. Ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία παρεδέχθη μὲν ὅτι λόγῳ τῆς διασαλεύσεως τῆς τάξεως καὶ τῆς ἀνωμαλίας τῆς συγκοινωνίας ἦτο δυσχερὴς ἡ ἀποστολὴ ὀγκώδους ἐμπορεύματος, οἷος ὁ βάμβαξ, ἐν τούτοις ὅμως ἀπέρριψε τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις τοῦ Σίνα, διότι δὲν ἀπεδείχθη ἐπαρκῶς ὅτι τὸ ἐμπόρευμα ἐκεῖνο διετέθη ἐντὸς τῆς Αὐστρίας[2]. Ἑτέρα αἴτησίς του, ὅπως ἐξαγάγῃ ἐξ Οὐγγαρίας μεγάλην ποσότητα ποτάσσης, ἐπίσης ἀπερρίφθη[3].

Ἐν τούτοις ὁ τολμηρὸς καὶ προσαρμοστικὸς Σίνας οὐδέποτε ἐκάμφθη, ἀλλ' ἐξηκολούθησεν ἐμπορευόμενος μὲ πᾶν ἐμπορεύσιμον εἶδος καὶ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν. Μὲ τοὺς Γάλλους εἶχεν ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ εὑρίσκετο εἰς φιλικὰς σχέσεις. Τεκμήριον τούτων ἀποτελεῖ ἓν δῶρον ἐκ 205 λίτρων διαφόρων γαλλικῶν οἴνων, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἐκ Γαλλίας τὸν Νοέμβριον τοῦ 1810[4]. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπέστειλεν οὗτος ἓν κιβώτιον ἀσημικῶν πρὸς τὸν Τοῦρκον Ρετζὲπ-'Αγᾶν εἰς Νέαν Ὄρσοβαν[5]. Κατὰ χρονικὰ διαστήματα εἰσῆγεν ἐκ Τουρκίας ἱκανὰς ποσότητας καφέ, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐπρόκειτο

---

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Fz. 188 (1855) 1810, fol. 528 - 532. Κατὰ μίαν ἔκθεσιν τοῦ συνοριακοῦ σταθμοῦ τῆς Νέας Ὄρσοβας ὁ Σίνας ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1809 μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1810 διεβίβασεν ἐκεῖθεν ἐμπορεύματα ἀξίας ἑνὸς ἑκατομμυρίου φλωρινίων. Allgemeines Verwaltungsarchiv. Polizeihofstelle, Nr. 1755/1811.

2. Hofkammerarchiv. Bankal - Akten, Fz. 298 (1856) 1810, fol. 505 - 508, Fz. 539 (1857) 1810, fol. 346 - 352, Fz. 5 (1859) 1811, fol. 529 - 531, Fz. 186 (1859) 1811, fol. 584.

3. Hofkammerarchiv. Kommerz. Niederösterreich, Fz. 47 (105), fol. 1.

4. Hofkammerarchiv. Bankal-Akten, Fz. 138 (1558) 1810, fol 678, Fz. 480 (2442), fol. 1.

5. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Fz. 46 (2442), fol. 1 - 2.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

περὶ εἴδους πρὸς ἰδίαν χρῆσιν[1], ἀλλ' ὁ υἱός του Γεώργιος Σίνας ἐξῆγε μεγάλας ποσότητας καφὲ εἰς τὴν Γερμανίαν.

Ἡ αὔξησις τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Σίνα ἐπέβαλε τὴν αὔξησιν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐμπορικοῦ του οἴκου. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Μοσχοπολῖται καὶ κυρίως μέλη τῶν συγγενικῶν του οἰκογενειῶν Κιοπέκα καὶ Τσεχάνη.

Τῇ 10-7-1810 ἡ ἀδελφὴ τοῦ Σίμωνος Σίνα Μαρία Χατζῆ ἐταξίδευσεν ἐκ Σερρῶν εἰς Βιέννην πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀδελφοῦ της. Κατὰ τὴν ἄφιξίν της δὲν ἐδήλωσεν εἰς τὸ τελωνεῖον ὅτι κατεῖχε τρεῖς πέπλους καὶ ἐννέα πήχεις μεταξωτοῦ ὑφάσματος, συνολικῆς ἀξίας 109 φλωρινίων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸν γενόμενον ἔλεγχον καὶ ἀπεδόθη εἰς πρόθεσιν λαθραίας εἰσαγωγῆς ἐμπορεύματος. Τῇ μεσολαβήσει τοῦ Σίνα, καταβαλόντος μικρόν τι πρόστιμον, διευθετήθη τὸ ζήτημα ἐκεῖνο, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ παραβάτις, μὴ γνωρίζουσα τὴν γερμανικήν, δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ τὰς τελωνειακὰς διατάξεις καὶ ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐμπορεύματος, ἀλλὰ περὶ δώρου, τὸ ὁποῖον ἡ Μαρία Χατζῆ προώριζε διὰ τὴν νύμφην της, ἤτοι τὴν σύζυγον τοῦ Σίνα. Ἡ τελωνειακὴ αὕτη ὑπόθεσις, ἀσήμαντος αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, μνημονεύεται ἐνταῦθα, διότι τὰ σχετικὰ ἀρχειακὰ ἔγγραφα ἀποτελοῦν τὴν μόνην αὐθεντικὴν πηγήν, ἐξ ἧς πληροφορούμεθα περὶ τῆς ὑπάρξεως ἑνὸς ἀκόμη μέλους τῆς οἰκογενείας Σίνα[2].

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1810 ὁ Γεώργιος Σίνας ἐταξίδευσε μέσῳ Στρασβούργου εἰς Παρισίους. Τὸ εἰς αὐτὸν χορηγηθὲν διαβατήριον (18-12-1810), ὅπερ ἀναγράφει τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ ἀκριβέστερον ἢ αἱ μέχρι τοῦδε σχετικαὶ ἑλληνικαὶ βιογραφίαι, ἔχει ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς : «Ὁ ἐπιδεικνύων τὸ παρὸν Γεώργιος Σίνας, Ἕλλην ἔμπορος καὶ Τοῦρκος ὑπήκοος, καταγόμενος ἐκ Μακεδονίας, εἶναι ἡλικίας 28 ἐτῶν, μετρίου ἀναστήματος, μὲ πρόσωπον ὠοειδές, κόμην καστανήν, ὀφθαλμοὺς καστανοὺς καὶ ρῖνα μικράν, ἐνδεδυμένος κατὰ τρόπον γερμανικόν, καὶ ἐπιχειρεῖ ταξίδιον εἰς Παρισίους μέσῳ Στρασβούργου μετ' ἐπιστροφῆς. Τὸ εἰς αὐτὸν χορηγηθὲν παρὸν διαβατήριον εἶναι ἰσχύος ἓξ μηνῶν, παρακαλεῖται δὲ πᾶσα πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἀρχή, ὅπως παράσχῃ εἰς τὸν ἐν λόγῳ Γεώργιον Σίναν οὐχὶ μόνον ἐλευθέραν καὶ ἀκώλυτον

---

1. Ἐνθ' ἀνωτέρω, Fz. 285 (1860) 1811, fol. 194, Fz. 404 (1865) 1812, fol. 297.

2. Hofkammerarchiv (Wien). Bankal - Akten, Fz. 4, 2 (rot Nr. 1986), 102/IX 1810, fol. 2 - 3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διάβασιν κατὰ τὴν ἀναχώρησιν καὶ ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν δυνατὴν ἐκδούλευσιν»[1].

3. ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ: ΓΕΝΝΗΣΙΣ, ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ ΑΥΤΟΥ

Τὴν 11ην Μαΐου 1809 ὁ Γεώργιος Σίνας ἐνυμφεύθη ἐν Βουδαπέστῃ τὴν Αἰκατερίνην Ναοὺμ Δέρρα φὸν Μόροδα (Katherine Derra von Moroda), Ἑλληνίδα γεννηθεῖσαν ἐν Οὐγγαρίᾳ (24-7-1792)[2]. Ἐκ τοῦ γάμου δὲ ἐκείνου ἐγεννήθη ἐν Βιέννῃ τῇ 15ῃ Αὐγούστου 1810 ὁ Σίμων Σίνας ὁ νεώτερος, ὁ μέλλων Ἐθνικὸς Εὐεργέτης[3].

Ὁ Σίμων Σίνας ἔτυχεν ἐπιμελεστάτης ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως. Διακεκριμένοι παιδαγωγοὶ καὶ οἰκοδιδάσκαλοι ἀνέλαβον τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν μόρφωσίν του, συνοδεύοντες αὐτὸν καὶ εἰς τὰς ἐξοχικὰς ἐπαύλεις τοῦ πατρός του. Διέμενε δὲ ὁ Σίμων κατὰ τὴν παιδικήν του ἡλικίαν συνήθως ἐν Rappoltenkirchen τῆς Κάτω Αὐστρίας, κατὰ δὲ τοὺς θερινοὺς μῆνας ἐν Tolna τῆς Οὐγγαρίας, ὅπου εἶχε διδάσκαλον καὶ συνοδὸν τὸν Οὖγγρον παιδαγωγὸν Sigismund Jozsa[4]. Ἐν Βιέννῃ ἐφοίτησεν εἰς τὸ κλασσικὸν Γυμνάσιον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐνεγράφη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ὅπου ἐσπούδασε Φιλοσοφίαν, Ἱστορίαν καὶ Πολιτικὴν Οἰκονομίαν[5]. Εἰς τὴν Φιλοσοφίαν ἐγένετο ἀκροατὴς καὶ θαυμαστὴς τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ Ludwig Rembold (1785-1844), ὅστις λόγῳ τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν του καὶ τῆς παρρησίας του κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παντοδυναμίας τοῦ Μέττερνιχ ἀπελύθη ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης καὶ ἕνεκα τῆς σκληρᾶς βιοπάλης ἀπέθανε προώρως[6].

---

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, S 267. *Ἔγγρ. 9*. Ἡ ἐφημ. «Ἥλιος» (Ἀθῆναι), ἀριθ. 67/26-5-1856, γράφει ὅτι ὁ Γεώργιος Σίνας ἦτο «μέγας τὸ ἀνάστημα», τὸ αὐτὸ δὲ ἐπαναλαμβάνουν οἱ μετέπειτα βιογράφοι αὐτοῦ Γούδας (σ. 45), Βουτυρᾶς (σ. 592), Βοβολίνης (σ. 465) κ.ἄ.

2. Ἡ οἰκογένεια Δέρρα κατήγετο ἐκ Μοσχοπόλεως, ἀπεδήμησεν εἰς Οὐγγαρίαν τῷ 1741 καὶ κατόπιν ἀνυψώθη εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν τῆς Οὐγγαρίας. Βλ. Füves Ödön, Die bekanntesten geadelten Griechen in Ungarn, περ. «Balkan Studies», τόμ. 5 (Θεσσαλονίκη 1964), p. 305.

3. Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 355. Κατὰ τὸν Κώδικα τοῦ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» τῆς Βιέννης ἀνάδοχος Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου ἐγένετο ἡ Ζωὴ Ἀδὰμ Γύρα.

4. Tóth, Báró Sina Simon (Budapest 1876), p. 11.

5. Archiv der Universität Wien. Matricula, Band XI (1799 - 1833). Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βιέννης ἐσπούδασεν ἐπίσης καὶ ὁ Ἰωάννης Σίνας.

6. Ὁ Rembold ἐτάφη ἐν τῷ νεκροταφείῳ τοῦ Penzing, προαστίου τῆς Βιέννης. Ἐκεῖ δὲ ἀνη-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὁ Σίμων Σίνας ἦτο λίαν γλωσσομαθής. Ἐκτὸς τῶν ἐν χρήσει γλωσσῶν τοῦ οἰκογενειακοῦ του περιβάλλοντος, ἤτοι τῆς ἑλληνικῆς, τῆς οὐγγρικῆς καὶ τῆς γερμανικῆς, ἐξέμαθεν οὗτος τὴν ἰταλικήν, τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἀγγλικήν, πρὸς διεύρυνσιν δὲ τῶν γνώσεών του ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ πατρός του εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ὡς Μέντορα καὶ συνοδὸν τὸν Ἕλληνα ἔμπορον καὶ λόγιον Ζηνόβιον Πώπ[1].

Ὁ νεώτερος Σίνας ἀνεπτύχθη εἰς μίαν πόλιν ἐξαιρετικῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας. Ἤδη κατὰ τὴν ἐφηβικήν του ἡλικίαν ηὐτύχησε νὰ ἀκούσῃ τοὺς μεγάλους μουσουργοὺς Ludwig van Beethoven καὶ Franz Schubert ἐκτελοῦντας τὰς θεσπεσίας συμφωνίας των καὶ νὰ ἴδῃ παιζόμενα τὰ κλασσικὰ ἔργα τοῦ μεγάλου δραματουργοῦ τῆς Αὐστρίας Franz Grillparzer. Γενικῶς ἡ τροχιὰ τῆς ζωῆς τοῦ βιογραφουμένου ἀνδρὸς συμπίπτει μὲ μίαν ἐποχὴν συνταρακτικῶν πολεμικῶν συγκρούσεων, κοινωνικῶν ζυμώσεων, τεχνικῶν ἐφευρέσεων καὶ οἰκονομικῶν ἐξελίξεων, ἀναλόγως δὲ ἔντονα ὑπῆρξαν καὶ τὰ βιώματα αὐτοῦ ἤδη ἀπὸ τῆς παιδικῆς καὶ τῆς νεανικῆς του ἡλικίας. Ἀρκεῖ νὰ μνημονευθοῦν οἱ ναπολεόντειοι πόλεμοι, τὸ Συνέδριον τῆς Βιέννης, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821, ἡ κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1848, ἡ οἰκονομικὴ παρακμὴ τῆς φεουδαρχίας καὶ ἡ ἄνοδος τῆς ἀστικῆς τάξεως, ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν συγκοινωνίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν, ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἠλεκτρομαγνητικοῦ τηλεγράφου, ἡ ἐφεύρεσις τῆς φωτογραφίας κλπ. Κατὰ τὴν τρικυμιώδη ἐκείνην ἐποχὴν ὁ πάππος του καὶ ὁ πατήρ του ἀπεδείχθησαν τολμηροὶ καὶ ἐπιδέξιοι πηδαλιοῦχοι τῆς ζωῆς καὶ ἐδημιούργησαν ἐμπορικὸν καὶ τραπεζιτικὸν οἶκον διεθνοῦς περιωπῆς. Ὁ νεώτερος Σίμων Σίνας ὄχι μόνον δὲν ἐδοκίμασε τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους διέτρεξαν οἱ ἄμεσοι πρόγονοί του, ἀλλ' ἐλθὼν εἰς τὴν ζωὴν εὗρε πάππον ἐν πλήρει δράσει, νέον πατέρα, ἐξορμῶντα πρὸς μεγάλας ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, οἰκογενειακὴν κυψέλην μετ' ἀνέσεων καὶ ὑψηλῶν κοινωνικῶν σχέσεων καὶ κοινωνικὸν περιβάλλον ἀνωτέρου πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου. Ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς καὶ τῆς σταδιοδρο-

---

γέρθη πρὸς τιμὴν αὐτοῦ δαπάναις τοῦ Σίνα μνημεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐχαράχθη ἐπίγραμμα ἀντάξιον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρός, συντεθὲν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Johann Gabriel Seidl. Βλ. Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 25, p. 274.

1. Νιάγκα Γ., Σίμωνι Γ. Σίνᾳ ᾠδὴ (Κωνσταντινούπολις 1860), σ. 10 καὶ Λιβαδᾶ Θεαγ., Βαρὼν Σίμων Σίνας (1876), σ. 4.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μίας τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκονομικῆς ἀκμῆς καὶ τῆς κοινωφελοῦς δράσεως τῆς ὅλης οἰκογενείας Σίνα.

4. Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ ΥΠΗΚΟΟΣ

Τὴν 9ην Μαρτίου 1811 ὁ Γεώργιος Σίνας ὑπέβαλεν αἴτησιν εἰς τὴν Διοίκησιν Κάτω Αὐστρίας (Niederösterreichische Landesregierung) πρὸς ἀπόκτησιν τῆς αὐστριακῆς ὑπηκοότητος. Ἡ αἴτησίς του ἐγένετο ἀμέσως ἀποδεκτή, ἡ δὲ πρόσληψίς του εἰς τοὺς καισαροβασιλικοὺς ὑπηκόους ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν Εὐγενῶν (Niederösterreichisches Landrecht) καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἐμποροδικεῖον (Merkantil- und Wechselgericht) πρὸς διαγραφήν του ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν Τούρκων ὑπηκόων καὶ ἐγγραφήν του εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς ὑπηκόους[1]. Ἀμέσως μετὰ τὴν αὐστριακὴν πολιτογράφησίν του ὁ Γ. Σίνας ἐπεδίωξεν, ὅπως ἱδρύσῃ ἴδιον ἐμπορικὸν οἶκον. Ἐν τῇ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1811 αἰτήσει του ἀναφέρει ὅτι ἀπὸ ὀκταετίας ἀσκεῖ ἐμπόριον ἐν Βιέννῃ μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας, ὥστε διαθέτει κεφάλαιον κατὰ πολὺ μεγαλύτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου πρὸς ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀδείας[2] καὶ ὅτι ἐπὶ πλέον κατέχει ἐπὶ τῆς κεντρικῆς ἀγορᾶς, καὶ δὴ am Hohen Markt Nr. 511, οἰκίαν ἀνήκουσαν πρότερον εἰς τὸν βαρῶνον von Fellner[3]. Διὸ παρακαλεῖ, ὅπως χορηγηθοῦν εἰς αὐτὸν τὰ διὰ τοὺς αὐστριακοὺς μεγαλεμπόρους προνόμια, ὄχι μόνον ἵνα διατηρήσῃ τὴν ἐν τῇ καισαροβασιλικῇ ἐπικρατείᾳ διὰ τοῦ ἐμπορίου μετὰ τῆς Τουρκίας ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν του, ἀλλὰ καὶ ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν περαιτέρω προαγωγὴν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς μοναρχίας[4]. Μετὰ τῆς ἀνωτέρω αἰτήσεώς του ὁ Γ. Σίνας ὑπέβαλε συνημμένως καὶ ἔνορκον πιστοποιητικόν, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν οἴκων τῆς Βιέννης Arnstein & Eskeles, Geymüller & Co, Fries & Co, Schuller & Co, Steiner & Co, Johann Georg v. Scheidling καὶ Ἀδελφῶν Οἰκονόμου καὶ

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. A 6/307. *Ἔγγρ. 10.*

2. Τὸ κατώτατον βασικὸν κεφάλαιον, ὅπερ ὑπεχρεοῦτο νὰ κατέχῃ ὁ αἰτούμενος ἄδειαν ἀσκήσεως χονδρικοῦ ἐμπορίου ἐν Αὐστρίᾳ, ἦτο τότε 50.000 φλωρίνια. *Ἔγγρ. 13.*

3. Τοῦτο σημαίνει ὅτι παρὰ τὰς πρὸ ὀκταετίας διατυπωθείσας ἀντιρρήσεις τῶν τοπικῶν ἀρχῶν οἱ Σίνα κατώρθωσαν νὰ ἀγοράσουν ἀκίνητα ἐν Βιέννῃ.

4. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, S 267. *Ἔγγρ. 12.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

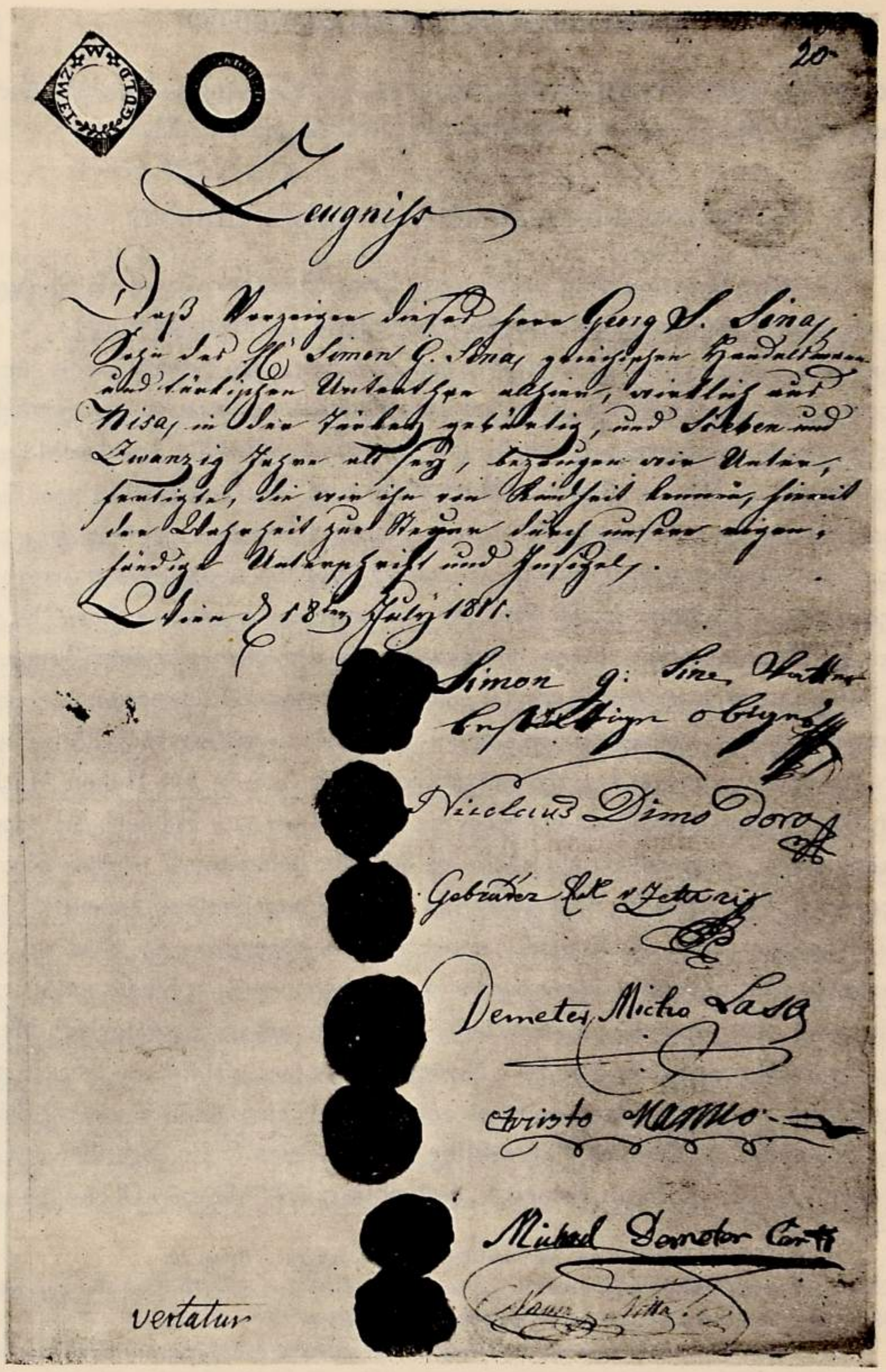

Φωτ. 5. Πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ τόπου γεννήσεως καὶ τῆς ἡλικίας Γεωργίου Σίνα τοῦ νεωτέρου (1811). Βλ. σ. 35 καὶ ἔγγρ. 14.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐξαῖρον τὰς ἐμπορικάς του γνώσεις καὶ ἱκανότητας[1]. Παρόμοιον πιστοποιητικὸν ἐξέδωσε περὶ αὐτοῦ καὶ τὸ Σωματεῖον Μεγαλεμπόρων τῆς Βιέννης. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γ. Σίνας δὲν εἶχε πιστοποιητικόν τι γεννήσεως ἢ βαπτίσεως, ἐβεβαίωσαν ἐνυπογράφως τὴν ἐνηλικιότητά του ὁ πατήρ του καὶ οἱ ἔμποροι Νικόλαος Δημοδώρας, Ἀδελφοὶ Τσετίρη, Δημήτριος Μιχ. Λάζος, Χριστομᾶνος, Μιχαὴλ Δημ. Κούρτης, Ναοὺμ Νίττας, Δημήτριος Ζουπᾶνος καὶ Κ.Νίκολιτς[2]. Γενομένου ἐλέγχου καὶ διαπιστωθέντος τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου βασικοῦ ἐμπορικοῦ κεφαλαίου, ἐχορηγήθη εἰς τὸν Γ. Σίναν ἡ ἄδεια ἱδρύσεως ἰδίου ἐμπορικοῦ οἴκου καὶ οὕτω ἐπί τινα ἔτη ὁ οἶκος Σίνα κατέστη, οὕτως εἰπεῖν, διφυής, ἀπολαύων τῶν ἐμπορικῶν προνομίων διὰ τοὺς Τούρκους ὑπηκόους χάριν τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἐμπορικῶν προνομίων διὰ τοὺς Αὐστριακοὺς ὑπηκόους χάριν τοῦ υἱοῦ.

5. ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΣΙΝΑ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Ἰδιαιτέραν δραστηριότητα παρουσιάζει κατὰ τὸ ἔτος 1811 καὶ ὁ ὁμώνυμος πάππος Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου. Μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ λεγομένου ἠπειρωτικοῦ ἀποκλεισμοῦ τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον μεταξὺ Ἑσπερίας καὶ Ἀνατολῆς διεξήγετο κυρίως διὰ μέσου τῆς Βαλκανικῆς. Παλαιαὶ ἐμπορικαὶ ὁδοὶ ἐπεσκευάζοντο, νέαι διηνοίγοντο καὶ νέαι ἑταιρεῖαι μεταφορῶν ἀνεφύοντο πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν αὐξανομένων ἐμπορικῶν ἀναγκῶν. Μία τῶν ἑταιρειῶν ἐκείνων ἦτο καὶ ἡ ἐν Κοσταϊνίτσᾳ τῆς Κροατίας ἀρτισύστατος τότε ἑταιρεία τοῦ Paul Bitrok. Οὗτος γνωρίζων ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ἐπρομηθεύετο μεγάλας ποσότητας βάμβακος ἐκ Μακεδονίας ἀπευθύνει πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν γερμανιστὶ (28-4-1811), διὰ τῆς ὁποίας τὸν πληροφορεῖ ὅτι ἀναλαμβάνει μεταφορὰς βάμβακος διὰ τῆς ἐμπορικῆς ὁδοῦ Σερρῶν - Θεσσαλονίκης - Σκοπίων - Σεραγιέβου - Λουμπλιάνας - Τεργέστης - Βενετίας - Μιλάνου καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς ἑταιρείας μεταφορῶν τῶν ἀδελφῶν Saressi μέχρι τῆς Γαλλίας. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐκείνῃ ὁ Bitrok παρέχει ἐνδιαφερούσας πληροφορίας περὶ τῆς

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω. *Ἔγγρ. 11.*

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω. Εἰς τὸ πιστοποιητικὸν ἐκεῖνο ἀναγράφεται ὅτι ὁ Γ. Σίνας ἐγεννήθη ἐν Νίσσᾳ καὶ ἦγεν ἡλικίαν 27 ἐτῶν. Φωτ. 5, *ἔγγρ. 14 - 14α.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διαρκείας τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων ἀναλόγως τοῦ τόπου τῆς ἀφετηρίας, περὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, περὶ τῆς ἀμοιβῆς, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ τοῖς μετρητοῖς, καὶ δὴ εἰς τάλληρα τῆς Μαρίας Θηρεσίας, καὶ παρακαλεῖ τὸν Σίναν, ὅπως συστήσῃ αὐτὸν καὶ εἰς ἄλλους ἐμπόρους. Ἐν ὑστερογράφῳ δὲ προσθέτει ὅτι ἀλληλογραφεῖ καὶ εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν καὶ ὅτι προσεχῶς θὰ ἀλληλογραφῇ καὶ εἰς τὴν ἑλληνικήν[1].

Ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου μία συνέντευξις τοῦ Σίνα μετὰ τοῦ ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου Bernhard Anders ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς αὐτόν, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὰς αὐστριακὰς ἀρχὰς ἐμπεριστατωμένον ὑπόμνημα (15-5-1811) περὶ τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας καὶ ὅπως συστήσῃ ὡς συμφερωτέραν ὁδὸν τὴν διερχομένην διὰ τῆς πόλεως Ὄρσοβας τοῦ Βανάτου τῆς Οὐγγαρίας.

Εἶναι γνωστόν, γράφει ὁ Σίνας εἰς τὸ ὑπόμνημά του, ὅτι τὸ διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον ὄχι μόνον ἀποφέρει εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον καθαρὸν καὶ σημαντικὸν εἰσόδημα, ἀλλὰ παρέχει τὰ μέσα διατροφῆς καὶ εἰς πολλὰς χιλιάδας κατοίκων, καὶ δὴ ὑπαλλήλων, ἐμπόρων, μεταφορέων, ἀχθοφόρων, πανδοχέων καὶ ἀγροτῶν. Ἀφοῦ δὲ λόγῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος λιμενικοῦ ἀποκλεισμοῦ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, τὸ τοσούτῳ σημαντικὸν καὶ προσοδοφόρον διὰ τὰς χώρας τῆς καισαροβασιλικῆς μοναρχίας, διεξάγεται μόνον διὰ ξηρᾶς, τότε θὰ πρέπει νὰ δοθῇ ἰδιαιτέρα προσοχὴ εἰς τοὺς συνοριακοὺς σταθμούς, διὰ τῶν ὁποίων διέρχονται αἱ ἐμπορικαὶ ὁδοί, καὶ νὰ ληφθοῦν μέτρα τάξεως καὶ ἀσφαλείας πρὸς προστασίαν καὶ ἀναζωογόνησιν τοῦ ἐμπορίου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπογραφόμενος, συνεχίζει ὁ Σίνας, γνωρίζει ἐκ προσωπικῆς πείρας τὰς συνοριακὰς πόλεις μεταξὺ Αὐστρουγγαρίας καὶ Τουρκίας, διότι ἐπὶ 30 καὶ πλέον ἔτη ἀσκεῖ οὗτος ἐμπόριον μετὰ τῆς Ἀνατολῆς[2] καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπισκέπτεται τὰς πόλεις ταύτας πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἐμπορικῶν του ἐργασιῶν, θεωρεῖ σκόπιμον νὰ ἐκθέσῃ τὰ πορίσματα τῆς μακροχρονίου πείρας του, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς ἑξῆς : Ἐξ ὅλων τῶν συνοριακῶν πόλεων τρεῖς εἶναι κατὰ τὴν γνώμην του αἱ σπουδαιότεραι : ἡ Ὄρσοβα τῆς Οὐγγαρίας, τὸ Σεμλῖνον τῆς Σερβίας καὶ τὸ Brod τῆς Σλαβονίας. Ἐξ αὐτῶν τὸ μὲν Σεμλῖνον λόγῳ τῶν

---

1. Kriegsarchiv (Wien). Hofkriegsrat 1811, B1 22/24. *Ἔγγρ. 15.*

2. Τοῦτο ἀποτελεῖ αὐθεντικὴν μαρτυρίαν ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος ἤσκει ἐμπόριον ἐν τῇ Βαλκανικῇ πρὸ τοῦ 1781, ὅτε εὑρίσκετο ἀκόμη ἐν Σερβίᾳ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σερβικῶν ταραχῶν εἶναι ἄχρηστον, μολονότι ἡ δι' αὐτοῦ διερχομένη ὁδὸς εἶναι ὁμαλωτέρα τῶν ἄλλων, τὸ δὲ Brod εἶναι ἀσύμφορον, διότι ἡ ἐκεῖθεν διερχομένη ὁδὸς εἶναι ὀρεινὴ καὶ διὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθοῦν μόνον φορτηγὰ ζῶα, οὐχὶ δὲ καὶ ἅμαξαι. Ἑπομένως πλεονεκτικωτέρα, λέγει, εἶναι ἡ παραδουνάβιος Ὄρσοβα, ἡ ὁποία ἐπὶ πλέον εὑρίσκεται πλησιέστερον καὶ πρὸς τὴν Μολδοβλαχίαν καὶ πρὸς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς τοῦ βάμβακος, ἤτοι τὴν Μακεδονίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Σίνας ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἐπικαίρου ταύτης θέσεως. Προτείνει δέ, ὅπως ληφθοῦν τὰ ἑξῆς μέτρα :

1) Νὰ διορισθῇ εἰς τὴν Ὄρσοβαν εἷς διπλωματικὸς ὑπάλληλος, ὅστις νὰ εἶναι τέλειος γνώστης τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας, αὐστηρὸς ἐπόπτης τῶν τελωνειακῶν ὑπηρεσιῶν καὶ προστάτης τῶν ἐμπορικῶν δικαιωμάτων τῶν Τούρκων ὑπηκόων.

2) Νὰ διορισθῇ παρόμοιος διπλωματικὸς ὑπάλληλος εἰς τὸ Βιδίνιον, ἵνα προστατεύῃ τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τῶν καισαροβασιλικῶν ὑπηκόων ἀπὸ τῶν ἁρπακτικῶν διαθέσεων τῶν Σέρβων καὶ ἀπὸ τῶν αὐθαιρέτων δασμολογικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Πασᾶ τοῦ Βιδινίου, τοῦ Πασᾶ τῆς Νέας Ὄρσοβας καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκεῖ εὑρισκομένων Ρώσων.

3) Νὰ ἀντικατασταθῇ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ὄρσοβᾳ ὑγειονομικοῦ ἐλέγχου, ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς ἀπειρίας του, τῆς ὀλιγωρίας του καὶ τῆς ἀδικαιολογήτου κατακρατήσεως τῶν ἐμπορευμάτων ἐπὶ 10-14 ἡμέρας ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως γίνεται πρόξενος μεγάλης φθορᾶς εἰς αὐτὰ καὶ μεγάλης ζημίας εἰς τὸ ἐμπόριον.

4) Νὰ συγκεντρωθοῦν αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ συνοριακοῦ ἐκείνου τομέως εἰς τὴν Ὄρσοβαν, ὥστε νὰ διενεργῆται ταχύτερον ὁ ἔλεγχος καὶ οὕτως ἀποσοβῆται πᾶσα ἄσκοπος καὶ ἐπιζημία καθυστέρησις.

Ὁ Σίνας βεβαιοῖ ἐπίσης ὅτι, ἐὰν ἐξασφαλισθῇ ἡ τάξις, ἕκαστος ἔμπορος θὰ εἶναι πρόθυμος νὰ καταβάλῃ μεγαλύτερον δασμόν, ἐν ὑστερογράφῳ δὲ ἀναφέρει ὅτι ἀποβλέπων εἰς τὸ κρατικὸν συμφέρον δὲν ἀπεδέχθη τὰς δελεαστικὰς προσφορὰς τῆς Ἑταιρείας Bitrok πρὸς μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων του μὲ ἠλαττωμένους δασμοὺς μέχρις Ἰταλίας καὶ Γαλλίας[1].

---

1. *Ἔγγρ. 16.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τὸ ὑπόμνημα καὶ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐπρότεινεν ὁ Σίνας, ἐλήφθησαν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων αὐστριακῶν ἀρχῶν. Ὁ Bernhard Anders εἰς τὴν ἀπὸ 18-5-1811 διεξοδικὴν εἰσήγησίν του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐπεσήμανε τὸν οἰκονομικὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον θὰ διέτρεχεν ἡ Αὐστρία, ἐὰν τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, διενεργούμενον διὰ τῆς ἐμπορικῆς ὁδοῦ Ἰλλυρίας - Ἰταλίας, περιήρχετο εἰς χεῖρας τῶν Γάλλων, συνηγόρησεν ὑπὲρ τῶν προτάσεων τοῦ Σίνα καὶ ἐξῆρε τὴν ἀφιλοκερδῆ στάσιν αὐτοῦ, ὅστις δὲν ἐδελεάσθη ὑπὸ τῶν εὐνοϊκῶν γαλλικῶν τελωνειακῶν δασμῶν, περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ τοῦ Bitrok. Ἐπηκολούθησε πυκνὴ ἀλληλογραφία κατ' ἀρχὰς μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν (Hofkammer), τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν (Hofkriegsrat) καὶ τῆς κρατικῆς Καγκελλαρίας (Staatskanzlei) καὶ ἐν συνεχείᾳ μεταξὺ τῶν κεντρικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν συνοριακῶν οἰκονομικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐν τέλει δὲ ἐβελτιώθησαν αἱ συνθῆκαι τῆς μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων διὰ μέσου τῆς παραδουναβίου Ὄρσοβας[1]. Τοῦτο ἀναφέρεται ρητῶς καὶ εἰς τὸ μετά τινα ἔτη ἀπονεμηθὲν εἰς τὸν Σίναν δίπλωμα Εὐγενείας.

Τὸν κίνδυνον τῆς ἐπικρατήσεως τῶν Γάλλων εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς διὰ τῆς νέας ἐμπορικῆς ὁδοῦ μέσῳ Ἰλλυρίας - Τεργέστης ἐπεσήμαναν καὶ ἄλλοι. Εἷς ἔμπορος μὴ Αὐστριακός, ἀλλ' ἔμπιστος τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας, διαμένων ἀπὸ μακροῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀναφέρει εἰς μίαν ἔκθεσίν του (14-6-1812), ὅτι τὰ αἴτια τῆς ἐλαττωθείσης ζητήσεως καὶ καταναλώσεως αὐστριακῶν προϊόντων ἐν Τουρκίᾳ ἦσαν ἡ διείσδυσις τῶν Γάλλων ἐμπόρων, ἡ εἰσαγωγὴ ἀγγλικῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν οἰκονομικώτερα καὶ ποιοτικῶς ἀνώτερα, ἡ αὔξησις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Σμύρνῃ ὑφαντουργείων, χρησιμοποιούντων ἀγγλικὰ νήματα, καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν παραγωγὴ κοινῆς μουσελίνης, ἡ ὁποία πρότερον εἰσήγετο κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐξ Αὐστρίας. Ὁ ἀνωτέρω ἔμπορος ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα ἐξήγετο ἐκ Τουρκίας συνάλλαγμα εἰς μεγάλας ποσότητας, ὅτι τὰ κυριώτερα νομίσματα τῆς ἐμπορικῆς συναλλαγῆς ἦσαν ἱσπανικὰ κολονᾶτα καὶ τάλληρα τῆς

---

1. Ὁ Σίνας ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ὄρσοβαν συντόμως, τὴν δὲ 22αν Μαΐου 1811 εὑρίσκετο εἰς τὸ Temesvar, ὡς γνωρίζει καλῶς ἡ ἀστυνομία, ἥτις τὸν παρηκολούθει, διότι εἶχε τὴν ὑποψίαν ὅτι οὗτος εὑρίσκετο εἰς ἐπαφὴν μετά τινος Ρώσου κατασκόπου ὀνόματι Michael German, Σέρβου τὴν καταγωγήν. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Polizeihofstelle, Nr. 1755/1811.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μαρίας Θηρεσίας καὶ ὅτι τὸ κυριώτερον προϊὸν τῆς Ἀνατολῆς πρὸς ἐξαγωγὴν ἦτο ὁ βάμβαξ. Κατόπιν οὗτος συνιστᾷ, ὅπως ἐπισκευασθοῦν αἱ πρὸς τὴν Βαλκανικὴν ἄγουσαι ἐμπορικαὶ ὁδοὶ τῆς αὐστριακῆς ἐπικρατείας[1], ἰδίᾳ ἡ διὰ μέσου τοῦ Brod διερχομένη, ἀνεγερθοῦν εἰς τοὺς συνοριακοὺς σταθμοὺς μεγάλαι ἀποθῆκαι πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἐμπορευμάτων, ἐπιβληθῇ πρόσθετός τις δασμὸς πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν, τὸν ὁποῖον οἱ ἔμποροι εὐχαρίστως θὰ καταβάλουν, καὶ ἐν γένει ληφθοῦν δραστικὰ κρατικὰ μέτρα πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἀνατολῆς, τῆς προσοδοφόρου ταύτης πηγῆς διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ὁ ἔμπορος οὗτος δράττεται τῆς εὐκαιρίας, ὅπως ἐκφρασθῇ δυσμενῶς διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἑβραίους ὁμοτέχνους του, ἀλλ' αἱ παρατηρήσεις αὐτοῦ συμφωνοῦν ἐν πολλοῖς πρὸς τὰς προτάσεις τοῦ Σίνα[2].

Ἑτέρα πρᾶξις τοῦ Σίμωνος Σίνα, θεωρηθεῖσα ὅτι ἐξυπηρέτει τὴν αὐστριακὴν οἰκονομίαν καὶ ὅτι ἀντέπραττεν εἰς τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον ἐν τῇ Βαλκανικῇ, ἦτο ἡ ἵδρυσις ὑποκαταστήματος τραπέζης ἐν Bosna-Serai (Σεραγιέβῳ τῆς Βοσνίας)[3]. Εἶναι βεβαίως εὐνόητον ὅτι ὁ Σίνας ὡς ἔμπορος δὲν ἀπέστεργεν ἐμπορικὰς δοσοληψίας μεθ' οἱασδήποτε χώρας, ἑπομένως καὶ μετὰ τῆς Γαλλίας. Εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βιέννης ὑπάρχουν μάλιστα ἔγγραφα, ὅπου γίνεται λόγος περὶ λαθραίας ἐξαγωγῆς συναλλάγματος ὑπὸ τοῦ Σίνα καὶ περὶ κατασκοπευτικῆς δράσεως αὐτοῦ ἄλλοτε ὑπὲρ τῶν Γάλλων[4] καὶ ἄλλοτε ὑπὲρ τῶν Ρώσων[5], καθὼς καὶ περὶ μυστικῶν τινων ταξιδίων αὐτοῦ[6]. Ἀλλὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ὑποψίας ἐφρόντιζεν ὁ Σίνας νὰ ἐξουδετερώνῃ διὰ γενναίας τινὸς χειρονομίας ὑπὲρ τῆς καισαροβασιλικῆς μοναρχίας. Οὕτω π.χ. κατὰ τὸ 1815 προσέφερεν οὗτος 7.000 φλωρίνια ὑπὲρ τῶν ἀναπήρων πολέμου καὶ 75 κάδους οἴνου χάριν τοῦ ἐκ τῶν ναπολεοντείων πολέμων ἐπανελθόντος αὐστριακοῦ στρατοῦ,

---

1. Περὶ τῶν ἐμπορικῶν ὁδῶν τῆς Βαλκανικῆς ἐπὶ Τουρκοκρατίας βλ. Mehlan Arno, Die Handelsstrassen des Balkans während der Türkenzeit, περ. «Südostdeutsche Forschungen», Bd. 4 (München 1939), p. 243 - 296 καὶ Βακαλοπούλου Ἀποστ., Ἱστορία τῆς Μακεδονίας, 1354 - 1833 (Θεσσαλονίκη 1969), σ. 349 - 355.

2. Hofkammerarchiv. Kommerz. Litorale, Fz. rot 683 ad Akt 1/VIII 1812, fol. 1418 - 1420.

3. Βλ. κατωτέρω (σ. 47) τὸ εἰς τὸν Σίναν ἀπονεμηθὲν δίπλωμα Εὐγενείας καὶ Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 351.

4. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Polizeihofstelle. Zettelkatalog Nr. 455 B, 4490 α/1809.

5. Allgemeines Verwaltungesarchiv (Wien). Polizeihofstelle, Nr. 1755/1811.

6. Hofkammerarchiv (Wien). Bankale, Fz. 4, 2, Nr. 528/Nov. 1811, fol. 3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἡ δωρεὰ δὲ ἐκείνη μνημονεύεται μεταξὺ ἄλλων εἰς τὸ μετὰ τέσσαρα ἔτη ἀπονεμηθὲν εἰς αὐτὸν δίπλωμα Εὐγενείας.

6. Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ
ΜΕΓΑΣ ΔΩΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ

Λόγῳ τῆς νομισματικῆς ἀσταθείας κατὰ τὴν ἐμπόλεμον ἐκείνην ἐποχὴν ὁ Γεώργιος Σίνας ἤρξατο προβαίνων εἰς ἀγορὰς γαιοκτησιῶν, οἰκιῶν καὶ οἰκοπέδων ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ. Τῷ 1814 ἠγόρασε τὰς γαιοκτησίας Teplicza καὶ Besztércze ἐν τῇ κομιτείᾳ Trencsin τῆς Οὐγγαρίας, τὰς γαιοκτησίας Rappoltenkirchen καὶ Sieghartskirchen ἐν Κάτω Αὐστρίᾳ καὶ τὸ μέγαρον τοῦ κόμητος Lose ἐν Βιέννῃ. Συγχρόνως ὅμως ἤρξατο οὗτος προσφέρων μεγάλας δωρεὰς δι' εὐγενεῖς καὶ κοινωφελεῖς σκοπούς.

Διαρκοῦντος τοῦ περιφήμου Συνεδρίου τῆς Βιέννης ἱδρύθη τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς πόλεως ταύτης. Πρῶτος δὲ εὐεργέτης τοῦ πνευματικοῦ τούτου ἱδρύματος ἐγένετο ὁ Γεώργιος Σίνας παραχωρήσας ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθὲν μέγαρον Lose μετὰ τοῦ περιβόλου αὐτοῦ πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κτηρίου καὶ ἐπὶ πλέον προικοδοτήσας τὸ ἵδρυμα διὰ δωρεᾶς ἐξ 20.000 φλωρινίων (23-2-1815)[1]. Ἡ εἰσφορὰ ἐκείνη, τῆς ὁποίας οἱ τόκοι προωρίζοντο διὰ τὴν ἐτησίαν συντήρησιν τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βιέννης, κατωχυρώθη διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ὑπογραφέντος δωρητηρίου τῆς 24-4-1815, τὸ ὁποῖον ἐν ἐλευθέρᾳ μεταφράσει ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ἡμεῖς Φραγκῖσκος Α', ἐλέῳ Θεοῦ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, Ἀποστολικὸς Βασιλεὺς Ἱεροσολύμων, Οὐγγαρίας, Βοημίας, Δαλματίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Γαλικίας, Λοδομερίας (ἀκολουθοῦν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τίτλοι), ὁμολογοῦμεν δι' Ἡμᾶς, διὰ τοὺς κληρονόμους Ἡμῶν καὶ διὰ τοὺς ἀπογόνους Ἡμῶν καὶ καθιστῶμεν διὰ τοῦ παρόντος γνωστὰ τὰ ἑξῆς : Ὁ μεγαλέμπορος Γεώργιος Σίμωνος Σίνας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον πωλουμένου κτηρίου ἐπὶ τοῦ Wieden ἐδήλωσεν Ἡμῖν ὅτι, πεποιθὼς εἰς τὴν μεγάλην ὠφέλειαν, ἥτις θὰ προκύψῃ ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τούτου διὰ τῆς προόδου τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τῆς Βιομηχανίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου ἐν ταῖς χώραις Ἡμῶν,

---

1. «Wiener Zeitung», Nr. 311/7 - 11 - 1815, p. 1233. Exner Wilhelm Franz, Das K.K. Polytechnische Institut in Wien (Wien 1861), p. 23.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

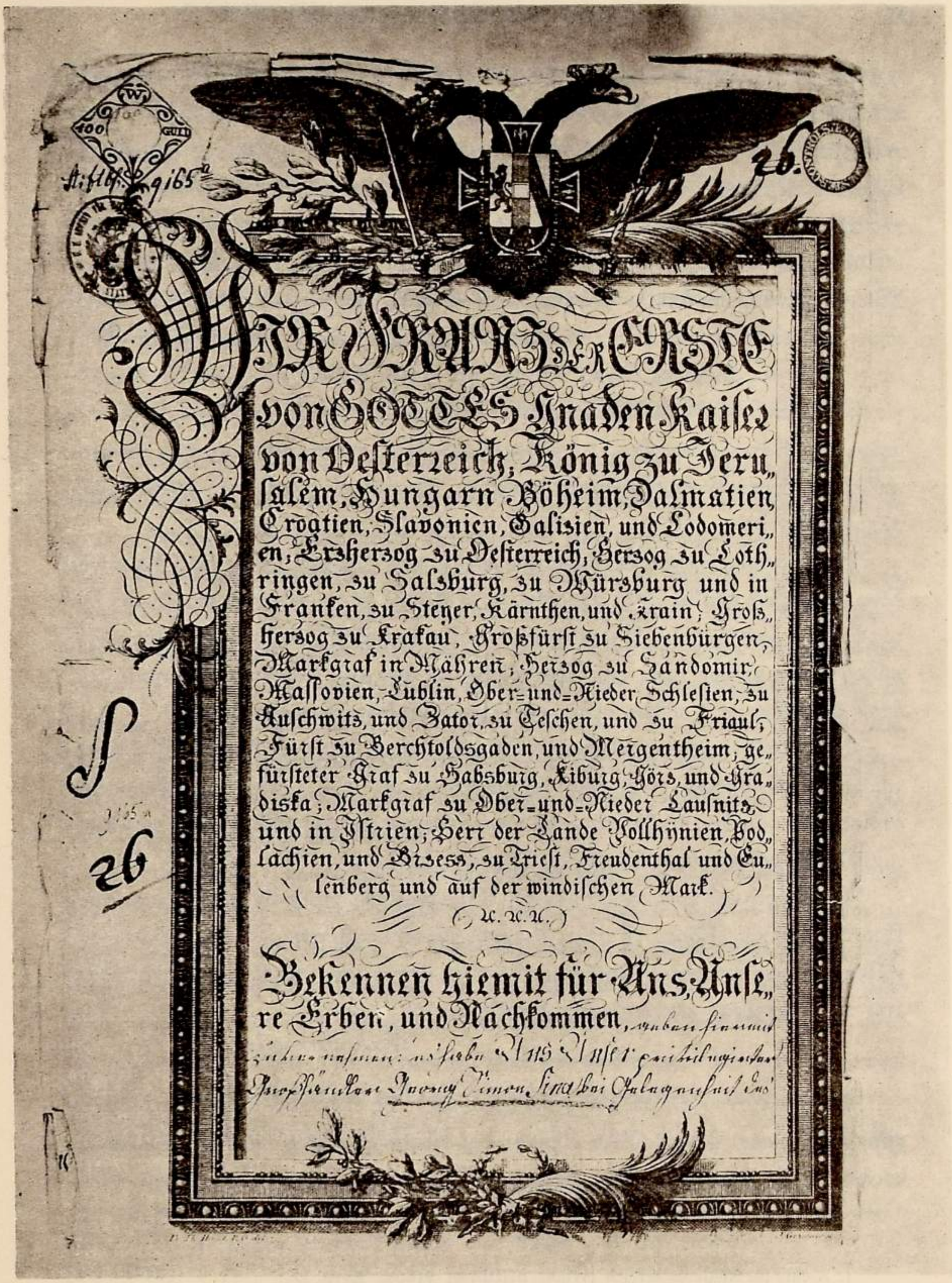

Φωτ. 6. Ἡ πρώτη σελὶς τοῦ δωρητηρίου τοῦ Γεωργίου Σίνα ὑπὲρ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βιέννης (1815).
Βλ. σ. 40 καὶ ἔγγρ. 17.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται καὶ εἰς τοὺς πατρικοὺς Ἡμῶν σκοπούς, καὶ κινούμενος ἐξ αὐθορμήτων πατριωτικῶν ἐλατηρίων, ὅπως καὶ οὗτος συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῆς κοινῆς εὐημερίας, ἀφιερώνει κεφάλαιον ἐξ εἴκοσι χιλιάδων φλωρινίων ὑπὸ μορφὴν τραπεζιτικῶν ὁμολογιῶν τῆς πόλεως Βιέννης ὡς δωρεὰν διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ προσφέρει τοῦτο, ἵνα μείνῃ εἰς τὸ ἑξῆς ὡς ἱδρυτικὸν κεφάλαιον ὑπὸ τὸ ὄνομα «Δωρεὰ Γεωργίου Σίμωνος Σίνα», τοῦ ὁποίου οἱ τόκοι δέον νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν συντήρησιν καὶ διὰ τὰ ἐτήσια ἔξοδα τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τούτου. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἐν λόγῳ Γεώργιος Σίμωνος Σίνας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82382/23-2-1815 ὁμολογίας κατέθεσε τὰς 20.000 φλωρινίων ἐπὶ τόκῳ 2,5 % εἰς τὸ Ἡμέτερον ταμεῖον τῆς Κάτω Αὐστρίας . . ., εὐδοκοῦμεν νὰ πιστοποιήσωμεν τὴν μνημονευθεῖσαν ἱδρυτικὴν δωρεὰν μετὰ μεγάλης εὐαρεσκείας καὶ δι' ἡγεμονικῆς πληρεξουσιότητος.

Ἐπιθυμοῦμεν λοιπὸν καὶ διατάσσομεν, ὅπως ἡ δωρεὰ Γεωργίου Σίμωνος Σίνα παραμείνῃ σταθερὰ καὶ ἀκεραία, οἱ ἐξ αὐτῆς τόκοι χρησιμοποιῶνται διὰ τὰς ἐτησίας ἀνάγκας τοῦ Πολυτεχνείου, τοῦ σκοποῦ τῆς δωρεᾶς ἐκπληρουμένου οὕτω συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμετέραν καὶ τὴν τοῦ Δωρητοῦ θέλησιν, καὶ ὅπως εἰς οὐδένα κατ' οὐδένα τρόπον ἐπιτραπῇ νὰ ἐνεργήσῃ ἀντιθέτως.

Πρὸς μείζονα ἰσχὺν ἐκδίδομεν τὸ παρὸν δωρητήριον εἰς δύο ἀκριβῆ ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν δέον νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Διοίκησιν Κάτω Αὐστρίας πρὸς φύλαξιν, τὸ δὲ ἕτερον νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας τοῦ Ἡμετέρου προνομιούχου μεγαλεμπόρου Γεωργίου Σίμωνος Σίνα.

Ὑπεγράφη καὶ ἐσφραγίσθη ἐν τῇ Ἡμετέρᾳ Αὐστριακῇ Αὐτοκρατορικῇ Πρωτευούσῃ καὶ Ἕδρᾳ, τῇ πόλει Βιέννῃ, τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους καὶ τῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς Ἡμετέρας κληρονομικῆς Βασιλείας.

Φραγκῖσκος ἰ.χ.»[1].

Διὰ τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης χειρονομίας καὶ τῆς ἐκφρασθείσης αὐτοκρατορικῆς εὐαρεσκείας ὁ οἶκος Σίνα εἵλκυσε τὴν προσοχὴν ὄχι μόνον τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας τῆς Αὐστρίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐξοχωτέρων ἐκπροσώπων τοῦ πνεύματος ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης, οἱ ὁποῖοι εἶχον προσέλθει εἰς τὸ Συνέδριον τῆς

1. Archiv für Niederösterreich (Wien). Stiftbrief 9165α. *Ἔγγρ. 17.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Βιέννης. Ἐθνικὴν δὲ ὑπεροφάνειαν θὰ ἠσθάνθησαν διὰ τὸ γεγονὸς τόσον οἱ ὁμογενεῖς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας τῆς Βιέννης, ὅσον καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος, ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς, ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ ὅσοι ἄλλοι περίβλεπτοι τοῦ Γένους παρευρέθησαν εἰς τὸ διεθνὲς ἐκεῖνο Συνέδριον. Τοὺς ὑψηλοὺς ἐκείνους ἐπισκέπτας ἀναμφιβόλως ἐδεξιώθη ὁ Γεώργιος Σίνας εἰς τὸ μέγαρόν του καὶ ἐκ τῆς ἀμέσου ἐπαφῆς καὶ γνωριμίας βαθεῖαι πρέπει νὰ ἐχαράχθησαν αἱ ἐντυπώσεις εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πενταετοῦς υἱοῦ του Σίμωνος.

7. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ, ΒΑΡΩΝΟΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Ὁ τελικὸς σκοπός, τὸν ὁποῖον ἔταξε καὶ ἐπέτυχεν ὁ Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος, ἦτο ἡ ἀνύψωσις αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀριστοκρατίας. Ἡ τάξις αὕτη ἐξηκολούθει μὲν ἄρχουσα, ἀλλὰ περιελθοῦσα εἰς οἰκονομικὴν παρακμὴν ἠναγκάζετο πολλάκις νὰ ἐκποιῇ γαιοκτησίας εἰς μεγαπλούτους τῆς ἀστικῆς τάξεως καὶ νὰ παραχωρῇ εἰς αὐτοὺς προνομίας ἀνηκούσας πρότερον ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτήν. Τοιαύτην περίστασιν ἐξεμεταλλεύθη ὁ Σίνας, ἀλλ' ἡ ἀπόκτησις τίτλου Εὐγενείας προσέκρουεν εἰς πολλὰς τυπικὰς δυσχερείας. Ἐκτὸς τούτου ἡ καταπληκτικὴ οἰκονομικὴ ἄνοδός του, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συνετέλεσαν καὶ ἐπιτυχεῖς καιροσκοπικοὶ χειρισμοί, φαίνεται ὅτι ἐπέσυρεν ὄχι μόνον τῶν ἀντιτέχνων τὴν ἀντιζηλίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν φθόνον τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας.

Ὅτε λοιπὸν ὁ Σίνας ἤρξατο καταβάλλων ἐνεργείας πρὸς ἀπόκτησιν τίτλου Εὐγενείας, ἡ ἀστυνομία τῆς Βιέννης συνέταξε περὶ αὐτοῦ μίαν οὐχὶ κολακευτικὴν ἔκθεσιν (21-10-1817)[1]. Ἰδοὺ ἀπόσπασμα ἐν μεταφράσει ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης : «Ὁ περιβόητος διὰ τὸν πλοῦτόν του Ἕλλην Σίνας μετῆλθεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν πᾶν τέχνασμα, ὅπως γίνῃ Οὔγγρος γαιοκτήμων καὶ οὕτω ἀποκτήσῃ τὸν τίτλον τοῦ Εὐγενοῦς, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπέτυχε. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἡ πρὸ πολλοῦ ἀναμενομένη πολυπόθητος εὐκαιρία. Ὁ στρατάρχης von Schwarzenberg[2] ἠθέλησε νὰ ἐκποιήσῃ δύο χωρία ἐκ τῆς ἐν Βα-

1. Allgemeines Verwaltungsarchiv. Polizeihofstelle, Nr. 8690/1817. *Ἔγγρ. 18.*

2. Πρόκειται περὶ τοῦ Αὐστριακοῦ στρατάρχου Karl von Schwarzenberg, ὅστις ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐν Λειψίᾳ νικηφόρον «Μάχην τῶν Ἐθνῶν» κατὰ τοῦ Ναπολέοντος (16 - 19 Ὀκτωβρίου 1813).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νάτω γαιοκτησίας, τὴν ὁποίαν πρό τινος τοῦ ἐδώρησεν ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης[1], ὁ δὲ Σίνας ἐπροθυμοποιήθη νὰ ἀποκτήσῃ τὰ χωρία ταῦτα εἰς οἱανδήποτε τιμὴν μὲ τὸν σκοπόν, ὅπως δι' ἑνὸς τόσον ἰσχυροῦ προστάτου μεταβιβασθῇ εἰς αὐτὸν ἡ βασιλικὴ δωρεὰ καὶ ἡ πολιτογράφησις. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του ὁ πονηρὸς Ἕλλην ἐσκηνοθέτησε τὸ ζήτημα λίαν τεχνηέντως. Ἡ συμφωνία τῆς ἀγοραπωλησίας ἐκλείσθη, ὁ ἀγοραστὴς ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ 380.000 φλωρίνια νομισματικῆς ἀξίας τῆς Βιέννης — ἄλλοι λέγουν 400.000 φλωρίνια —, ὁ δὲ πωλητὴς ὑπεχρεώθη νὰ ἐπιτύχῃ ἰδίοις ἐξόδοις τὴν ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος ἔγκρισιν πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος εἰς τὸν Σίναν καὶ κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς σχετικῆς αἰτήσεώς του ἔλαβε μάλιστα τὴν συγκατάθεσιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος».

Ἡ ἀνωτέρω ἔκθεσις τῆς ἀστυνομίας ἀναφέρει ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἡ αὐτοκρατορικὴ ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν ἀρχιδοῦκα Reiner, ἀντιβασιλέα τῆς Οὐγγαρίας, ὅτι ἡ οὐγγρικὴ Καγκελλαρία ἐδιπλασίασε τὰ καθωρισμένα τέλη διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ οὐγγρικοῦ τίτλου Εὐγενείας καὶ ὅτι πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀπονομῆς ταύτης ἐπεβάλλετο νὰ καταβληθοῦν καὶ ἕτερα ἔκτακτα χρηματικὰ ποσά, ὑπὸ τύπον ἐθελουσίων φιλανθρωπικῶν εἰσφορῶν, ἀνερχόμενα εἰς 100.000 φλωρίνια, τὰ ὁποῖα μάλιστα, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προέδρου τῆς Hofkammer κόμιτος Joseph Wallis, θὰ ἔπρεπε νὰ διπλασιασθοῦν. Πάντα ὅμως τὰ ἔξοδα ταῦτα, ἐπιλέγει τὸ δηκτικὸν ἀστυνομικὸν ἔγγραφον, πρέπει συμφώνως πρὸς τὸ τέχνασμα τοῦ Σίνα νὰ τὰ ἐπωμισθῇ ὁ πρίγκιψ-στρατάρχης, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπολείπεται ἄλλο τι, εἰμὴ νὰ ἱκετεύσῃ ὑποκλινέστατα τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, ὅπως συγκατανεύσῃ δι' ἔκπτωσίν τινα, διότι ἄλλως αὐτός, ὁ ὁποῖος ἤλπιζε διὰ μιᾶς τόσον ἐπωφελοῦς πωλήσεως νὰ βελτιώσῃ τὴν οἰκονομικήν του κατάστασιν, τώρα περιπίπτει εἰς τὴν θλιβερὰν θέσιν, ὥστε νὰ θυσιάσῃ σχεδὸν ἀμφοτέρας τὰς ἐν Οὐγγαρίᾳ γαιοκτησίας του, διὰ νὰ γίνῃ βαρῶνος ὁ Σίνας!

Πράγματι ὁ στρατάρχης Schwarzenberg ζητήσας ἀκρόασιν ἐξέθεσεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Φραγκῖσκον Α' τὰ τῆς ὅλης ὑποθέσεως καὶ διεμαρτυρήθη διὰ τὰς ὑπερβολικὰς ἀξιώσεις τῶν κρατικῶν ἀρχῶν, εἰς δὲ τὴν ἀπὸ 23-12-1817 γραπτὴν αἴτησίν του ἀνέφερεν ὅτι ὁ Σίνας ὄχι μόνον ἠγόρασε τὰ ἐν

---

1. Ἡ δωρεὰ ἐκείνη ἐγένετο τῷ 1814.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Βανάτῳ τῆς Οὐγγαρίας χωρία Hodos καὶ Kisdia εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῆς πραγματικῆς των ἀξίας, ἀλλ' ἦτο διατεθειμένος νὰ κάμῃ καὶ μίαν δωρεὰν ἐξ 70.000 φλωρινίων, εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος θὰ προσέθετεν ἑτέρας 10.000, καὶ ἐτόνισεν ὅτι μία εἰσφορὰ ἐξ 80.000 φλωρινίων ἦτο τὸ μέγιστον ποσόν, τὸ ὁποῖον κατεβλήθη ποτὲ πρὸς ἀπόκτησιν οὐγγρικοῦ τίτλου Εὐγενείας[1]. Τὴν αἴτησιν τοῦ Schwarzenberg ἀπέστειλεν ὁ Αὐτοκράτωρ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κόμητα Johann Philipp von Stadion μὲ γραπτὸν σημείωμα, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς αὐτὸν σχετικὴ εἰσήγησις[2]. Ὁ Stadion διεβίβασε τὴν αἴτησιν καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐντολὴν εἰς τὴν οὐγγρικὴν Καγκελλαρίαν ὡς ἁρμοδιωτέραν ἀρχήν, ἡ δὲ οὐγγρικὴ Καγκελλαρία, ἡ συντάξασα τὴν εἰσήγησιν ἐκείνην (29-12-1817), ἐξέφρασε μὲν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ζητηθεῖσα εἰσφορὰ ἐξ 100.000 φλωρινίων δὲν ἦτο δυσανάλογος πρὸς τὴν μεγάλην περιουσίαν τοῦ Σίνα καὶ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἦτο μία ἀνακούφισις διὰ τὸ δημόσιον ταμεῖον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς στενόχωρον θέσιν, ἐν τούτοις ὅμως συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τοῦ Schwarzenberg καὶ ἐδέχθη νὰ καταβληθῇ ἡ προταθεῖσα εἰσφορὰ τῶν 80.000 φλωρινίων. Ἐν συνεχείᾳ ἡ οὐγγρικὴ Καγκελλαρία ὑπέμνησεν ὅτι ἤδη ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰωσὴφ Β' ἐπήλυδες τουρκικῆς ὑπηκοότητος ἀπέκτησαν τίτλους Εὐγενείας δι' ἀγορᾶς γαιοκτησιῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ προσέθεσεν ὅτι τὸ κρατικὸν συμφέρον ἐπέβαλλεν, ὅπως διὰ μιᾶς εὐμενοῦς χειρονομίας δεσμευθῇ ὁ μεγάπλουτος Σίνας ἐν τῇ καισαροβασιλικῇ ἐπικρατείᾳ, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει οὗτος, ποιούμενος χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων του ὡς Τούρκου ὑπηκόου, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Τουρκίαν συναποκομίζων τὴν μεγάλην περιουσίαν του[3].

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω εἰσηγήσεως ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Α' ἐνέκρινε τὴν ἀνύψωσιν τοῦ Σίμωνος Σίνα καὶ τῶν ἀπογόνων του εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν, τὴν δὲ 3ην Ἀπριλίου 1818 ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν ὁ οὐγγρικὸς τίτλος τοῦ βαρώνου μὲ τὴν ἐπωνυμίαν De Hodos et Kisdia. Τὸ χορηγηθὲν δίπλωμα συνταχθὲν εἰς τὴν τότε ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Οὐγγαρίας, τὴν λατινικήν, περιέχει ὀλίγα μέν, ἀλλ' ἀκριβῆ γενεαλογικὰ στοιχεῖα περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα καὶ τῶν δύο υἱῶν του Γεωργίου καὶ Ἰωάννου, ἀπαριθμεῖ τὰς

---

1. Finanzarchiv (Wien), Nr. 4901/M/Dezember 1817. *Ἔγγρ. 19.*
2. Ἔνθ. ἀνωτέρω. *Ἔγγρ. 20.*
3. Ἔνθ' ἀνωτέρω. *Ἔγγρ. 21.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πολλὰς πρὸς τὴν καισαροβασιλικὴν μοναρχίαν δωρεὰς καὶ ὑπηρεσίας του καὶ περιγράφει τὸν ἐπ' αὐτοῦ εἰκονιζόμενον θυρεόν[1]. Ἰδοὺ ἐν ἐλευθέρᾳ μεταφράσει τὰ κύρια σημεῖα τοῦ ἀπονεμηθέντος εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν διπλώματος τοῦ Εὐγενοῦς τῆς Οὐγγαρίας :

«Ἡμεῖς Φραγκῖσκος Α', ἐλέῳ Θεοῦ Αὐτοκράτωρ Αὐστρίας, Ἀποστολικὸς Βασιλεὺς Ἱεροσολύμων, Οὐγγαρίας, Βοημίας, Δαλματίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Γαλικίας καὶ Λοδομερίας, Ράμας, Σερβίας, Κουμανίας καὶ Βουλγαρίας, Ἀρχιδούξ Αὐστρίας, Λοθαριγγίας, Σαλτσβούργου καὶ Βυρτσβούργου, Δούξ ἐν Φραγκονίᾳ, Δούξ Στυρίας, Καρινθίας καὶ Καρνιόλης, Μέγας Δούξ Κρακοβίας, Μέγας Πρίγκιψ Τρανσυλβανίας, Μαρκήσιος Μοραβίας, Δούξ Σανδομιρίας, Μασσοβίας, Λουβλίνου, Ἄνω καὶ Κάτω Σιλεσίας, Ὀσβεκινίας καὶ Ζατορίας, Τεσχίνης καὶ Φριούλης κλπ., Πρίγκιψ Βέρχτολσγάδεν καὶ Μεργενθεμίου, Κόμις Ἀψβούργου, Κιβούργου, Γοριτίας καὶ Γραδίσκης, Μαρκήσιος Ἄνω καὶ Κάτω Λουσατίας, ὡς καὶ Ἰστρίας, Χωροδεσπότης Βολυνίας, Ποδλαχίας καὶ Βερέστης, Τεργέστης, ἐν Φρόϊντενταλ, Ὀϊλενμπεργκ καὶ τῆς Σλαβονικῆς Μαρκιωνίας κλπ. κλπ.

Παραδίδομεν διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἰς τὸ διηνεκές, δηλοποιοῦντες εἰς πάντας ὅσους ἀφορᾷ, ὅτι πρὸς τὴν Ἡμετέραν Μεγαλειότητα ὑπεβλήθη εὐπειθεστάτη αἴτησις καὶ ὑπὲρ αὐτῆς συνηγορία ἐκ μέρους τινῶν τῶν Ἡμετέρων πιστῶν, ἀλλ' ἔχομεν καὶ ἄμεσον ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀποδεδειγμένης πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως καὶ περὶ τῶν πιστῶν καὶ χρησίμων ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἡμετέρου ἀξίου καὶ πιστοῦ ὑπηκόου Σίμωνος Γεωργίου Σίνα, Βιεννaίου μεγαλεμπόρου, τὰς ὁποίας οὗτος ἐν διαστήματι περίπου τεσσαράκοντα ἐτῶν προσέφερε διὰ τῶν μετ' ἄκρας ἐπιμελείας καὶ ἐπιδεξιότητος προσπαθειῶν του πρὸς προαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου καὶ δι' ἄλλων ἀξιεπαίνων κοινωφελῶν πράξεων καὶ θυσιῶν. Οὗτος δηλαδή, ἀφ' ὅτου μετενάστευσεν ἐκ Τουρκίας, τῆς ὁποίας ἦτο τέως ὑπήκοος, καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Ἡμετέραν ἐπικράτειαν, διεξήγαγεν ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις τοσαύτης ἐκτάσεως, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰσάγων ἐκ Τουρκίας βάμβακα καὶ ἄλλα εἴδη εἰς τὰς Ἡμετέρας χώρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ

1. Fővárosi Levéltár (=Hauptstädtisches Archiv, Budapest), Libri regii καὶ Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 4100/1818. Εἰκ. 82. Περὶ τοῦ θυρεοῦ βλ. καὶ Siebmacher J., Grosses und allgemeines Wappenbuch. Band IV, Abteil. IV: Niederösterreichischer Adel, bearbeitet von Johann Baptist Witting in Wien (Nürnberg 1918), 149-150, Taf. 63-64.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐξάγων εἰς τὴν Τουρκίαν βιομηχανικὰ προϊόντα τῶν Ἡμετέρων χωρῶν, καὶ δὴ ὑφάσματα καὶ προϊόντα μεταλλουργίας καὶ ὑαλουργίας, καὶ συνετέλεσε τοσοῦτον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, ὥστε ὁ ἐμπορικὸς οἶκος αὐτοῦ εἶναι ἄξιος νὰ λογίζεται μεταξὺ τῶν πρώτων. Χωρὶς δὲ οὗτος διὰ φοροδιαφυγῆς ἢ τελωνειακῆς καταδολιεύσεως ἢ ἄλλης τινὸς παραβάσεως νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν τιμιότητά του καὶ τὴν ἀξιοπιστίαν του, ἐπολλαπλασίασε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐμπορικὸν τομέα, διότι, ὅτε κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους τὸ Γαλλικὸν Κράτος ἐπεχείρησε νὰ διεξαγάγῃ τὸ ἐξ Ἀνατολῆς διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον διὰ μέσου τῶν Ἰλλυρικῶν ἐπαρχιῶν, οὗτος ὄχι μόνον ὑπέβαλε πρὸς τὸ καισαροβασιλικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διάφορα σωτήρια σχέδια, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀκαμάτου ἐργατικότητός του ἵδρυσεν ἐν Σεραγιέβῳ ὑποκατάστημα τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου του καὶ ἐπέτυχεν, ὅπως τὸ διαμετακομιστικὸν τοῦτο ἐμπόριον διεξάγεται κατὰ μέγα μέρος διὰ μέσου τῆς Ὄρσοβας πρὸς ὄφελος τοῦ κοινοῦ καὶ αὔξησιν τῶν δημοσίων προσόδων ἐκ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν. Προσέτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν ἔτει 1815 αἰσίας ἐπανόδου Ἡμῶν ἐκ Παρισίων διένειμεν οὗτος εἰς τὸν Ἡμέτερον στρατὸν 2.000 φλωρίνια καὶ 75 κάδους οἴνου, προσέφερεν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἀναπήρων 5.000 φλωρίνια καὶ ἐπὶ πλέον, ὅτε ἱδρύθη ὑφ' Ἡμῶν ἐν Βιέννῃ Πολυτεχνεῖον, οὗτος ὄχι μόνον παρεχώρησεν ἀσμένως ἐπὶ εὐτελεῖ τιμῇ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθὲν καὶ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις του λίαν ἀπαραίτητον οἰκοδόμημα, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1815 δωρητηρίου προσέφερε καὶ δωρεὰν ἐξ 20.000 φλωρινίων[1], ἕνεκα δὲ τοῦ ἀποδεδειγμένου ζήλου καὶ τῆς αὐθορμήτου προθυμίας του χάριν τῆς κοινῆς ὠφελείας ἐξεφράσθη εἰς αὐτὸν ἡ Ἡμετέρα εὐαρέσκεια καὶ ἱκανοποίησις.

Ἐκτὸς ὅμως τούτων ὁ Σίνας ἀπεδείχθη κοινωφελὴς καὶ ὡς ἰδιοκτήτης πολλῶν κτημάτων τόσον ἐν Βιέννῃ ὅσον καὶ ἐν τῷ Ἡμετέρῳ Βασιλείῳ τῆς Οὐγγαρίας. Ἀφ' ὅτου δυνάμει τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1814 συμβολαίου μετὰ τοῦ Βαρώνου Franz Brentano - Cimariolli μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν κυριότητά του αἱ εἰς τὴν κομιτείαν Trencsin ὑπαγόμεναι γαιοκτησίαι Teplicza καὶ Besztércze, οὗτος πρὸς μὲν τοὺς ὑπηκόους τῶν γαιοκτησιῶν τούτων

1. Ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω (σ. 40 - 42), ἡ ὑπὲρ τοῦ Πολυτεχνείου δωρεὰ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Σίνα, ἀλλ' ἡ στενὴ συνεργασία πατρὸς καὶ υἱοῦ παρεῖχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ κοινωφελὴς ἐκδήλωσις ἑκατέρου προήρχετο ἐξ ἀμφοτέρων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐδείχθη πρᾶος καὶ γενναιόδωρος, μετὰ δὲ τῶν γειτονικῶν κατοίκων διαβιοῖ εἰρηνικῶς καὶ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ. Ἀφοῦ δὲ ἀναλόγως τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τῶν περιστάσεων ἐδείχθη οὗτος σταθερῶς ἐπωφελὴς πρὸς τὸ Ἱερὸν Στέμμα τοῦ Ἡμετέρου Βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας καὶ πρὸς τὸν Αὐτοκρατορικὸν Οἶκον τῆς Αὐστρίας, τρέφομεν ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι παρομοίαν πίστιν καὶ σταθερότητα θέλει δείξει καὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ὅθεν Ἡμεῖς τόσον ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων κινούμενοι, ὅσον καὶ ἐκ τῆς Ἡμετέρας καισαροβασιλικῆς εὐμενείας καὶ γενναιοδωρίας, τὴν ὁποίαν δεικνύομεν εἰς πάντας ἐκείνους, οἵτινες προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς Ἡμᾶς καὶ εἰς τὸν Ἡμέτερον Αὐτοκρατορικὸν Οἶκον καὶ μετὰ ζήλου θεραπεύουν τὰς ἀρετάς, ἀπονέμοντες εἰς αὐτούς, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ παράδειγμα τῶν ἀοιδίμων Ἡμῶν προκατόχων, τῶν βασιλέων τῆς Οὐγγαρίας, ἐνθύμια τῶν ἑαυτῶν ἀρετῶν, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ παρορμήσουν αὐτοὺς καὶ εἰς ἄλλα, ἔτι μεγαλύτερα ἔργα, ἀποφασίζομεν:

Τὸν Σίμωνα Γεωργίου Σίναν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Γεώργιον, γεννηθέντα ἐκ τῆς πρώτης συζύγου αὐτοῦ Εἰρήνης, τὸ γένος Czippe, καὶ Ἰωάννην, γεννηθέντα ἐκ τῆς δευτέρας συζύγου αὐτοῦ Αἰκατερίνης, τὸ γένος Γύρα, καθὼς καὶ πάντας τοὺς νομίμους αὐτοῦ κληρονόμους καὶ ἀπογόνους ἑκατέρου φύλου, οἵτινες θείᾳ εὐδοκίᾳ μέλλουσι νὰ γεννηθῶσι νομίμως, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν τῷ Ἡμετέρῳ Βασιλικῷ Δικαιώματι ἐκδιδόμενον χαριστήριον δίπλωμα κυριότητος ἐφ' ὁλοκλήρων τῶν ἐν τῇ κομιτείᾳ Temes ὑπαγομένων γαιοκτησιῶν Hodos καὶ Kisdia, αἵτινες ἐπωλήθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐξαδέλφου, τοῦ ἀγαπητοῦ Ἡμῶν Πρίγκιπος Καρόλου φὸν Schwarzenberg, συγκαταλέγομεν, προσθέτομεν καὶ καταγράφομεν εἰς τὴν κοινότητα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀληθῶν, παλαιῶν καὶ ἀναμφισβητήτων Εὐγενῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῶν συμφώνως πρὸς τὸν τέταρτον τίτλον, μέρος πρῶτον, γειτονικῶν χωρῶν αὐτῆς. Στέργομεν καὶ συναινοῦμεν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει καὶ στοχασμῷ, ὅπως οὗτος ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς δύναται καὶ δικαιοῦται εἰς τὸ διηνεκὲς νὰ ποιῆται χρῆσιν, ἀπολαύῃ καὶ χαίρῃ πασῶν τῶν εὐνοιῶν, τιμῶν, ἐπιεικειῶν, προνομίων, ἐλευθεριῶν, δικαιωμάτων, πρωτείων καὶ ἀτελειῶν, τῶν ὁποίων μέχρι τοῦδε καθ' οἱονδήποτε τρόπον δικαίῳ ἢ παλαιῷ ἐθίμῳ ἀπέλαυον καὶ ἔχαιρον ἢ ἀκόμη καὶ σήμερον ἀπολαύουν καὶ χαίρουν οἱ λοιποὶ ἀληθεῖς, παλαιοὶ καὶ ἀναμφισβήτητοι Εὐγενεῖς τοῦ προμνημο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νευθέντος Ἡμετέρου Βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῶν αὐτῷ προσηρτημένων χωρῶν, ὁμοίως δὲ δικαιοῦνται καὶ δύνανται νὰ ἀπολαύουν καὶ χαίρουν τούτων ἅπαντες οἱ κληρονόμοι καὶ ἀπόγονοι τούτου ἑκατέρου φύλου.

Ὡς τεκμήριον τῆς Ἡμετέρας εὐνοίας, εὐμενείας καὶ γενναιοδωρίας καὶ ὡς σημεῖον τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἀναμφισβητήτου τίτλου Εὐγενείας ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀπονείμωμεν καὶ χορηγήσωμεν εἰς τὸν Σίμωνα Γεωργίου Σίναν, εἰς τοὺς προμνημονευθέντας υἱοὺς αὐτοῦ Γεώργιον καὶ Ἰωάννην καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς κληρονόμους καὶ ἀπογόνους αὐτοῦ ἑκατέρου φύλου τὸ ἀκόλουθον οἰκόσημον ἢ ἔμβλημα Εὐγενείας, ὅπερ εἶναι : Ἀσπὶς ὀρθία, κάτω ἀμφίκυρτος, ἄνω ὀρθογωνία, ἡ ἐπιφάνεια τῆς ὁποίας εἶναι τριμερής. Ἡ μεσαία ἐπιφάνεια εἶναι κωνοειδής, ἀμφίκοιλος καὶ χρώματος κυανοῦ, εἰς δὲ τὴν βάσιν αὐτῆς εἰκονίζεται θάλασσα τεταραγμένη, ἐκ τοῦ βάθους τῆς ὁποίας ἀνυψοῦται βράχος μέλας, ἀπόκρημνος, πυραμιδοειδής. Ὑπεράνω τῆς αἰχμῆς τοῦ βράχου αἰωρεῖται μηνίσκος χρώματος κιτρίνου, ἐστραμμένος πρὸς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τῆς ἀσπίδος. Αἱ ἑκατέρωθεν δύο ὀρθογωνικαὶ ἐπιφάνειαι κατερχόμεναι ἐκ τῆς ἄνω πλευρᾶς τῆς ἀσπίδος καὶ ἀφιστάμεναι ἀλλήλων δίκην διανοιγομένου παραπετάσματος φέρουσι τὰς ἑξῆς παραστάσεις : Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ἐπιφανείας, ἥτις εἶναι ἐρυθρά, εἰκονίζεται λέων χρυσοῦς, ἠνωρθωμένος, ἐστραμμένος πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἀνυψῶν διὰ τῶν ὀνύχων τοῦ δεξιοῦ ποδὸς τρίκλωνον κλάδον βαμβακέας, φέροντα ἐφ' ἑκάστου κλώνου μικρὰν τολύπην βάμβακος. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἐπιφανείας, ἥτις εἶναι χρυσῆ, εἰκονίζεται μέλας ἀετὸς κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐστραμμένος πρὸς τὰ ἀριστερά, ἔχων ἀνεῳγμένην τὴν δεξιὰν πτέρυγα καὶ φέρων στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐπὶ τῶν δύο ἄνω γωνιῶν τῆς ἀσπίδος κεῖνται δύο σιδηρόφρακτοι θώρακες μὲ κράνη, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν δεξιὸς πλαισιοῦται δι' ἀργυροῦ κυματοειδοῦς ὑφάσματος, ἔχοντος ἐρυθρᾶ ἀνθέμια, καὶ φέρει ἐπὶ τοῦ κράνους χρυσοῦν στέμμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀρθοῦται χρυσοῦς λέων ἐστραμμένος πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ὑψώνων ἀπειλητικῶς διὰ τοῦ ἐμπροσθίου δεξιοῦ ποδὸς σπάθην, ὁ δὲ ἀριστερὸς πλαισιοῦται διὰ χρυσοῦ κυματοειδοῦς ὑφάσματος, ἔχοντος μέλανα ἀνθέμια, καὶ φέρει ἐπὶ τοῦ κράνους χρυσοῦν στέμμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀρθοῦται μέλας δικέφαλος ἀετὸς μὲ τὰς πτέρυγας ἀνεῳγμένας (εἰκ. 82).

Τὸ οἰκόσημον τοῦτο, καταλλήλως ἀπεικονιζόμενον ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος διπλώματος διὰ τῆς ἠσκημένης χειρὸς ζωγράφου, δύναται ὁ Σίμων Γεωργίου Σίνας, οἱ προμνημονευθέντες υἱοὶ αὐτοῦ Γεώργιος καὶ Ἰωάννης καὶ πάν-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

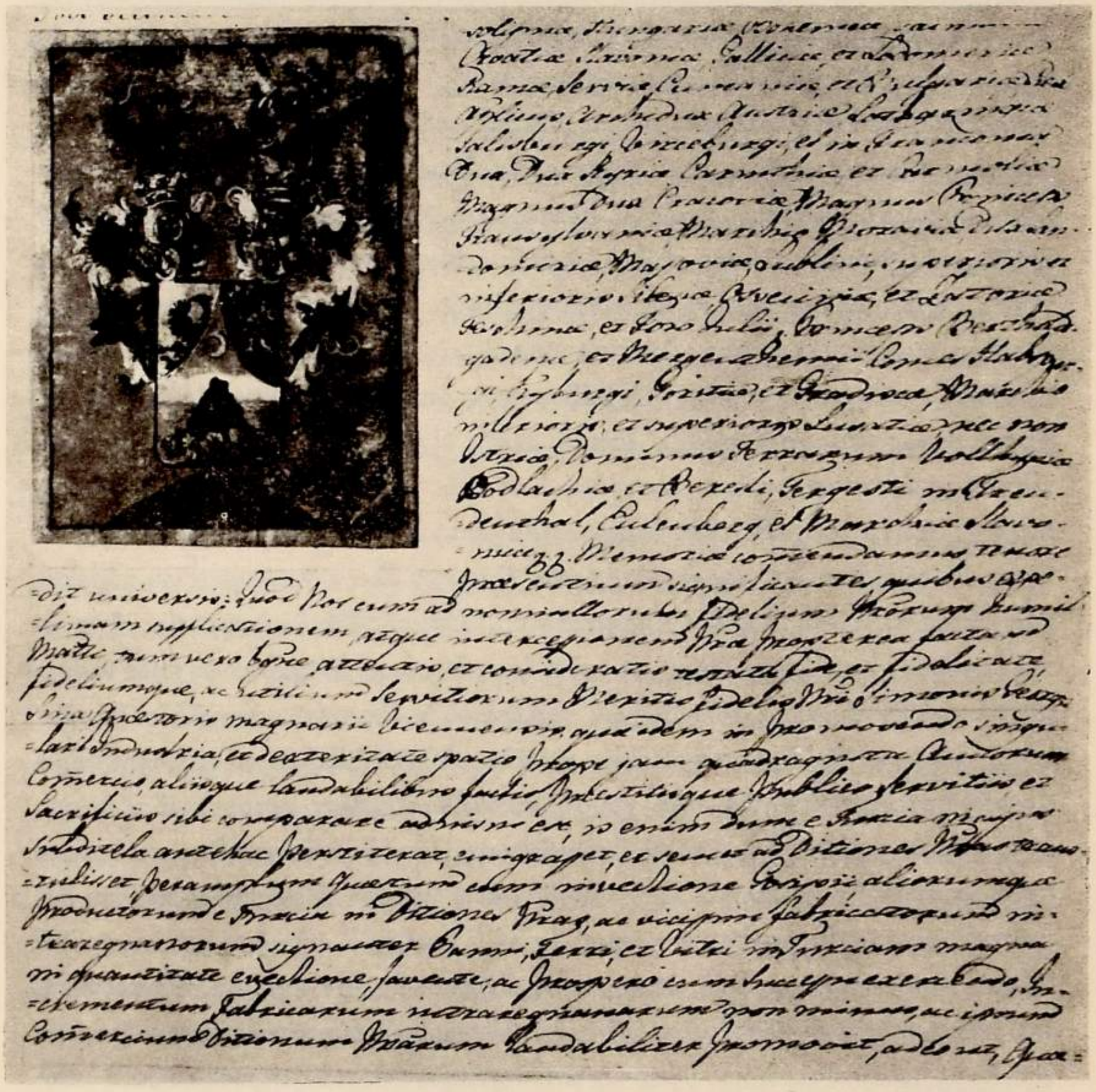

Φωτ. 7. Μία σελὶς ἐκ τοῦ διπλώματος Εὐγενείας Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου (1818). Libri regii (Budapest). Βλ. σ. 46 καὶ *ἔγγρ.* 22.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τες οἱ κληρονόμοι καὶ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἑκατέρου φύλου νὰ χρησιμοποιῶσι παντοῦ καὶ πάντοτε εἰς τὰς προελάσεις, τοὺς ἀγῶνας, τὰς μάχας, τὰς κονταρομαχίας, τὰς ἱπποµαχίας, τὰς μονομαχίας καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ἀγωνίσματα τῶν Εὐγενῶν καὶ τῶν Ἱπποτῶν, οὐχ ἧττον δὲ καὶ εἰς τὰς σφραγῖδας, τὰ ἱστία, τὰ παραπετάσματα, τὰς αὐλαίας, τοὺς δακτυλίους, τὰς σημαίας, τὰς ἀσπίδας, τὰς σκηνάς, τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἐπιτύμβια μνημεῖα καὶ γενικῶς εἰς πᾶσαν πρᾶξιν καὶ ἐπιχείρησιν, καὶ μὲ τὸν τίτλον τοῦτον τοῦ ἀμιγοῦς, ἀληθοῦς, γνησίου, παλαιοῦ καὶ ἀναμφισβητήτου Εὐγενοῦς ἐπαρασημοφορήσαμεν καὶ ἐκοσμήσαμεν τοῦτον πρὸς διάκρισιν ἀπὸ παντὸς ἄλλου οἱασδήποτε τάξεως, βαθμοῦ, ἀξιώματος, τιμῆς καὶ προνομίου.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς πράξεως ταύτης καὶ πρὸς διαρκῆ ἰσχὺν αὐτῆς ηὐδοκήσαμεν νὰ χορηγήσωμεν καὶ ἀπονείμωμεν εἰς τὸν Σίμωνα Γεωργίου Σίναν καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς προμνημονευθέντας υἱοὺς αὐτοῦ Γεώργιον καὶ Ἰωάννην, καθὼς καὶ εἰς ἅπαντας τοὺς νομίμους αὐτοῦ κληρονόμους καὶ ἀπογόνους, τὸ παρὸν προνομιακὸν δίπλωμα Εὐγενείας, ἐφωδιασμένον διὰ τῆς ἀνηρτημένης Ἡμετέρας μεγάλης μυστικῆς σφραγῖδος, τὴν ὁποίαν Ἡμεῖς χρησιμοποιοῦμεν ὡς Ἀποστολικὸς Βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας.

Ἐξεδόθη διὰ χειρὸς τοῦ Ἡμετέρου ἐξαδέλφου, τοῦ εἰλικρινῶς ἀγαπητοῦ Ἡμῶν ἐκλαμπροτάτου Πρίγκιπος Φραγκίσκου Kohárу... ἐν τῇ Ἡμετέρᾳ αὐτοκρατορικῇ πόλει Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας τῇ 3 Ἀπριλίου 1818, τῷ 27ῳ ἔτει τῆς Ἡμετέρας Βασιλείας...

Φραγκῖσκος ἰ.χ.
Πρίγκιψ Φραγκῖσκος Κοχάρυ ἰ.χ.
Κόμις Φραγκῖσκος τοῦ Νάδας ἰ.χ.»[1].

Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην τελετὴν καὶ πανηγυρικὴν ὑποδοχὴν τοῦ Σίμωνος Σίνα εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν τῆς Οὐγγαρίας ἀσφαλῶς παρευρέθησαν καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ὀκταετὴς ὁμώνυμος ἔγγονός του.

Ἡ ἄνοδος τοῦ Σίνα εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν ἀνηγγέλθη διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ ξένου τύπου[2]. Ὁ «Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος» (Βιέννη, Z', 14-4-1818,

---

1. Βλ. φωτ. 7 καὶ τὸ πλῆρες λατινικὸν κείμενον ἔγγρ. 22. Βλ. καὶ Füves Ödön, Die bekanntesten geadelten Griechen in Ungarn, περ. «Balkan Studies», 5 (1964), p. 307.

2. «Prager Zeitung», Nr. 46/17-4-1818, p. 472 καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες τῆς Αὐστρουγγαρίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σ. 189) γράφει : «Ἡ Κ. Β. Μεγαλειότης, ὁ σεβαστὸς Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ηὐδόκησεν εὐμενέστατα νὰ προβιβάσῃ τὸν ἐνταῦθα μεγαλέμπορον, ἄνδρα φιλέλληνα καὶ φιλόμουσον, κύριον Σίμωνα Γεωργίου Σίναν καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἀπογόνους διὰ τὰς μεγάλας του πρὸς τὴν μοναρχίαν καὶ τὸ ἐγχώριον ἐμπόριον ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν ἀξίαν καὶ τὰ δικαιώματα ἑνὸς εὐγενοῦς τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας καὶ ἐν ταὐτῷ νὰ τῷ χαρίσῃ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν δύο ὑποστατικῶν Χόδος καὶ Κισδία, τὰ ὁποῖα ἠγόρασεν ἡ εὐγενεία του διὰ βασιλικῆς συγκατανεύσεως εἰς τὸ Κομιτᾶτον τοῦ Τεμεσβάρ». Ὁ «Λόγιος Ἑρμῆς» (Βιέννη, ἀριθ. 9/1-5-1818, σ. 216), δημοσιεύων τὴν σχετικὴν ἀγγελίαν, προσθέτει καὶ τὴν ἔμμεσον ὑπόδειξιν, ὅπως ὁ Σίνας ἐκτείνῃ ἀγαθοεργὸν χεῖρα καὶ πρὸς τὴν πατρίδα του, τὴν Ἑλλάδα. Ἰδοὺ ἡ ἀγγελία ἐκείνη : «Κύριον ἔργον τοῦ Λ.Ε. εἶναι νὰ ἀναγγέλλῃ ὅσα ἀποβλέπουσι τὴν παιδείαν καὶ τὰς εἰς αὐτὴν προόδους τοῦ Γένους. Δὲν παραιτεῖται ὅμως ἐνίοτε καὶ ὅσα δύνανται ἐμμέσως νὰ συντελέσωσιν εἰς αὐτήν. Ὁ πλοῦτος καὶ ὁ εἰς εὐγενεῖς βαθμοὺς προβιβασμὸς τῶν ὁμογενῶν μας γίνονται ἀναμφιβόλως ὄργανα φωτισμοῦ εἰς χεῖρας ἀνδρῶν, οἵτινες ἔχουσι πρὸς τοῦτο ἀγαθὴν προαίρεσιν. Μὲ τοιαύτας ἐλπίδας ἀναγγέλλομεν εἰς τὸ Γένος, ὅτι ὁ ἐνταῦθα τὰς διατριβὰς ποιούμενος μεγαλέμπορος κύριος Σίμων Γεωργίου Σίνας διὰ τὰς πολλὰς πρὸς τὴν θεοφρούρητον ταύτην μοναρχίαν ὑπουργίας ἀπέκτησεν εὐγενῆ καὶ ἔντιμον βαθμὸν καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τοὺς ἀπογόνους του, διότι ὁ σεβαστὸς Αὐτοκράτωρ Αὐστρίας ηὐδόκησεν εὐμενέστατα νὰ τὸν ἀνυψώσῃ εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Εὐγενείας τῆς Οὐγγρικῆς βασιλείας καὶ νὰ τὸν ἐπονομάσῃ ἐκ τῶν δύο ὑποστατικῶν του Χόδον καὶ Κισδίαν, τὰ ὁποῖα ἠγόρασεν ἡ εὐγενεία του διὰ βασιλικῆς συγκατανεύσεως εἰς τὸ Κωμητᾶτον τοῦ Τεμισβαρίου. Ἐλπίζομεν ὅτι θέλει ἀποδείξειν ἐμπράκτως ὁ εὐγενέστατος κύριος Σίμων Γεωργίου Σίνας, ὅτι ἡ ἀληθινὴ εὐγένεια στηρίζεται εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν, καὶ μάλιστα εἰς ὠφέλειαν τῆς Πατρίδος του Ἑλλάδος, ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη».

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος δὲν διεκρίθη διὰ γενναιοδωρίας μεγάλης ἐθνικῆς σημασίας, ἀλλ' ἐν τῇ παροικίᾳ τῆς Βιέννης ἔδρασεν ἐπωφελῶς, ὑποστηρίξας οὐχὶ μόνον τὰς δύο ἑλληνικὰς κοινότητας, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς καὶ λογίους[1].

---

1. Οὕτω π.χ. εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τοῦ Ζ ή σ η Δ α ο ύ τ η, Μεγάλα συμβεβηκό-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Διὰ τῆς ἀπονομῆς εἰς τὸν Σίναν τοῦ οὐγγρικοῦ τίτλου Εὐγενείας ἀπενεμήθη αὐτομάτως εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ καισαροβασιλικοῦ ὑπηκόου. Ὁ ἐμπορικὸς οἶκος αὐτοῦ διεγράφη μὲν ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων τουρκικῆς ὑπηκοότητος, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἀκμάζων ὑπὸ τὴν αὐστριακὴν ἰδιότητα καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ υἱοῦ του Γεωργίου. Τὴν 15-11-1820 ὁ Σίμων Σίνας ἀνεκηρύχθη ἐπίσης ἐπίτιμος δημότης τῆς Βουδαπέστης.

8. ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΙΜΩΝΟΣ ΣΙΝΑ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ

Τὴν περιπετειώδη σταδιοδρομίαν του ἐτερμάτισεν ὁ Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας. Ἐπὶ πλέον ηὐτύχησεν οὗτος νὰ δοκιμάσῃ καὶ αἰσθήματα ἐθνικῆς ὑπερηφανείας, διότι τὰ δύο τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του συμπίπτουν μὲ τὰ δύο πρῶτα καὶ ἔνδοξα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγερσίας. Τὴν συμπάθειάν του πρὸς τοὺς μετασχόντας εἰς τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα μαρτυρεῖ καὶ μία αἴτησίς του κατὰ Μάϊον τοῦ 1822 πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας Joseph Sedlnitzky, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αὐστριακὴν ἐπικράτειαν σπουδαστῶν τινων, οἵτινες ἔφθασαν ἐξ Ἑλλάδος εἰς Τεργέστην μετὰ τοῦ Γεωργίου Κοζάκη Τυπάλδου, τοῦ γνωστοῦ συμπολεμιστοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου καὶ συντάκτου τῆς προκηρύξεως « Μάχου ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος»[1].

Τὴν 23ην Ἰουλίου / 3ην Αὐγούστου 1822 ὁ Σίμων Σίνας ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν. Ὁ Κῶδιξ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς « Ἁγίας Τριάδος » (σ. 187) σημειώνει ὅτι ὁ θάνατός του προῆλθεν « ἕνεκα κρυολογήματος », ἀλλὰ τὸ « Πρωτόκολλον θανόντων » τοῦ Δήμου τῆς Βιέννης ἀναγράφει ἀναλυτικώτερον τὰ ἑξῆς: « Am 3. August 1822 ist Herr Sina von Hodos und Kisdia, wohledlergeborner , Hungarischer Edelmann, verheurath, griechisch nicht unirter Religion, von Moscopoli in Mazedonien gebürtig, in eigenem Hause Nr. 511, an einer Übersetzung des Giftstoffes an das Ge-

---

τα . . . (Βιέννη 1819), ἀναγράφεται : «Ὁ εὐγενέστατος ἄρχων κύριος Σίμων Γεωργίου Σίνας ἀπὸ Χίδοσι σώματα 3».

1. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Polizeihofstelle, Nr. 191/1822, ὅπου καὶ σχετικὴ ἀναφορὰ (12-5-1822) τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ Cattanei πρὸς τὸν Sedlnitzky. Ἡ αἴτησις τοῦ Σίνα ἀπερρίφθη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

hirn, alt 69 Jahre, Nachmittag 3 3/4 Uhr gestorben », ἤτοι : « Τὴν 3ην Αὐγούστου 1822 περὶ ὥραν 3.45′ μετὰ μεσημβρίαν ἀπεβίωσεν ὁ εὐγενέστατος κύριος Σίνας φὸν Χόδος καὶ Κίσδια ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ἀριθ. 511, ἡλικίας 69 ἐτῶν, Οὔγγρος Εὐγενής, ἔγγαμος, ὀρθόδοξος τὸ θρήσκευμα, οὐχὶ οὐνίτης, γεννηθεὶς ἐν Μοσχοπόλει τῆς Μακεδονίας, ἕνεκα συμφορήσεως»[1].

Γραπτὴν διαθήκην δὲν ἀφῆκεν ὁ Σίνας. Τοῦτο ἀναφέρεται ρητῶς εἰς τὴν ἀπὸ 13-9-1822 διὰ τοῦ τύπου δημοσιευθεῖσαν κοινοποίησιν, καθ' ἣν πᾶς κληρονόμος ἢ πιστωτὴς ἢ ἄλλος τις, ἔχων δικαίωμά τι ἐπὶ τῆς περιουσίας του, ὤφειλε νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ Δικαστήριον τῶν Εὐγενῶν τὴν 6-11-1822, ἡμέραν κατακυρώσεως τῆς περιουσίας εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους « τοῦ ἄνευ διαθήκης ἀποθανόντος Σίμωνος Σίνα»[2]. Ἦσαν δὲ κληρονόμοι αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος υἱός του Γεώργιος[3], ἡ δευτέρα σύζυγός του Αἰκατερίνη καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς υἱός του Ἰωάννης.

Ὁ Γεώργιος Σίνας τιμῶν τὴν μνήμην τοῦ πατρός του μετωνόμασε τὴν ἰδίαν ἐμπορικὴν φίρμαν μὲ τὸ ὄνομα ἐκείνου. Τὴν 23-8-1822 ὑπέβαλεν οὗτος πρὸς τὴν Διοίκησιν Κάτω Αὐστρίας σχετικὴν αἴτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι ὁ πατήρ του εἶχε διαλύσει τὴν ἐπώνυμον φίρμαν του τῷ 1818, μετὰ δὲ τὴν ἔγκρισιν τῆς αἰτήσεώς του κατέθεσεν εἰς τὸ Ἐμποροδικεῖον γραπτὴν δήλωσιν ἔχουσαν ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς : « Ἐγὼ ὁ Γεώργιος Σίμωνος Σίνας θὰ χρησιμοποιῶ εἰς τὸ μέλλον ὡς ὑπογραφὴν τῆς φίρμας μου τὸ ὄνομα Σίμων Γεωργίου Σίνας»[4]. Ἐπίσης εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς προσέφερεν ὁ εὐγνώμων υἱὸς καὶ διαφόρους δωρεάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων μνημονευτέα καὶ ἡ ἐκ 4.000 φλωρινίων δωρεὰ ὑπὲρ τοῦ σχολείου τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς παροικίας (26-1-1824)[5].

---

1. Archiv der Stadt Wien. Totenprotokoll, Nr. 151/1822, Lit. J.-Z, fol. 67v.

2. «Allgemeines Intelligenzblatt zur . . .Wiener Zeitung», Nr. 229/4-10-1822, p. 674.

3. Τὸ πλεῖστον τῆς ἀκινήτου περιουσίας του ὁ Σίμων Σίνας εἶχεν ἤδη ἐκχωρήσει διὰ πωλητηρίων εἰς τὸν υἱόν του Γεώργιον.

4. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fr. 3, S 367. *Ἔγγρ. 23 - 23α.* Ἡ ἐμπορικὴ ὑπογραφὴ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἐγένετο ἀφορμή, ὥστε νὰ νομίσουν ἱστορικοί τινες ὅτι ὁ Σίμων Σίνας ἔζη καὶ μετὰ τὸ 1822.

5. Archiv für Niederösterreich (Wien). Stiftbrief 6202/26-1-1824.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

9. Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Α'. ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΛΗ

Κατὰ τὴν ἔκρηξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως ὁ Γεώργιος Σίνας δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκδηλωθῇ ἀναφανδὸν ὑπὲρ αὐτῆς. Τοιαύτη ἐκδήλωσις θὰ ἐπέφερεν ὄχι μόνον τὴν διακοπὴν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων καὶ συναλλαγῶν του μετὰ τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ ἄμεσον προσωπικὸν κίνδυνον ἐκ μέρους τοῦ Μέττερνιχ, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ διατάξῃ τὴν φυλάκισίν του, ὅπως διέταξε τὴν πολύμηνον φυλάκισιν τοῦ Πανταλέοντος Βλαστοῦ, τοῦ Κωνσταντίνου Κοκκινάκη, τοῦ Κωνσταντίνου Κούμα καὶ τοῦ Θεοδώρου Μανούσῃ[1] καὶ τὴν πολυετῆ ἐγκάθειρξιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. Κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἐκείνην ἐξέγερσιν ὁ Γ. Σίνας ἐτήρησε στάσιν ἐπιφυλακτικὴν καὶ συνέχισε τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις του, ὡς καὶ πρότερον[2].

Τὸν Μάϊον τοῦ 1821 ὁ Πασᾶς τῆς Δράμας Μαχμούτ, ὁ ἐπιλεγόμενος Δράμαλης, ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν πρὸς αὐτόν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναγγέλλει ὅτι τοῦ ἀποστέλλει 900 φορτία βάμβακος πρὸς πώλησιν καὶ ἐν συνεχείᾳ γράφει ὅτι λόγῳ τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας, ἡ ὁποία τοὺς συνδέει, ἀφήνει εἰς τὴν διάθεσίν του, ὅπως οὗτος καθορίσῃ τὴν τιμὴν τῆς πωλήσεως, τὸ δὲ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν ἀποστείλῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ καταθέσῃ εἰς τὴν τράπεζάν του[3]. Μέχρι τοῦ ἑπομένου ἔτους ὁ Σίνας παρέλαβεν 184.893 ὀκάδας βάμβακος ἀξίας 335.500 τουρκικῶν πιάστρων. Ὅτε ὅμως ὁ Δράμαλης μετὰ τὴν πανωλεθρίαν του εἰς τὰ Δερβενάκια ἀπέθανεν ἐν Κορίνθῳ (26-10-1822), ἡ δὲ περιουσία του ἐδημεύθη, τότε ὁ Σίνας εὑρέθη ὀφειλέτης τοῦ Σουλτάνου. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἀπηύθυνεν ἔγγραφον πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐστριακὸν πρεσβευτὴν (Internuntius) von Ottenfels (18-3-1823), ὅστις ἀπέστειλε τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο μετὰ σχετικῆς ἐκθέσεως πρὸς τὴν κρατικὴν Καγκελλαρίαν τῆς Βιέννης[4]. Ὁ Μέττερνιχ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας Sedlnitzky (15-10-1823)[5], ὅστις

---

1. Λ α τ ο υ Γ., Ἀνέκδοτες ἐπιστολὲς καὶ ἔγγραφα τοῦ 1821 (Ἀθῆναι 1958), σ. 19 - 21, 66, 180 - 181, 193.

2. Ἡ ἐφημερὶς «Neuigkeiten» (Brünn), Nr. 142/24-5-1856, γράφει ὅτι ὁ Γ. Σίνας εἶχεν ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ μετὰ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων.

3. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei. Türkei VII, Karton 33. *Ἔγγρ. 24.*

4. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Karton 18. *Ἔγγρ. 25 - 26.*

5. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Polizeihofstelle, Zl. 8661/1823.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀνακρίνας τὸν Γ. Σίναν ἀνέφερεν ὅτι οὗτος ἀναγνωρίζει τὸ χρέος του πρὸς τὸν ἀποθανόντα Δράμαλην, νῦν δὲ πρὸς τὸν Σουλτάνον (22-12-1823)[1]. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ὡρισμένων διατυπώσεων καὶ τὴν περαιτέρω ἀλληλογραφίαν, ἥτις διήρκεσε μέχρι τοῦ ἔτους 1826, ὁ Γ. Σίνας κατέβαλε τὸ ποσὸν τῶν 335.500 τουρκικῶν πιάστρων εἰς τὸ ἀκέραιον, παραιτηθεὶς τῆς εἰς 10.059 πιάστρα ἀνερχομένης ἐμπορικῆς προμηθείας, τῆς ὁποίας ἐδικαιοῦτο[2]. Ἡ αὐστριακὴ Καγκελλαρία ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν ἐγγράφως τὴν ἱκανοποίησίν της διὰ τὴν ἔντιμον στάσιν του εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνην καὶ διὰ τὴν γενναιόδωρον χειρονομίαν του πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην[3]. Ἀργότερον δὲ ὁ Σουλτάνος ἀπένειμεν εἰς τὸν Γεώργιον Σίναν καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἰωάννην τὸ παράσημον Nischan - Iftichar[4].

Β'. ΕΡΑΝΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ὁ ἐν τῷ μεταξὺ ἔφηβος γενόμενος Σίμων Σίνας ὁ νεώτερος δὲν θὰ ἐπεδοκίμασε τὴν ἐφεκτικὴν στάσιν τοῦ πατρός του καὶ τὴν μετὰ τοῦ Δράμαλη ἐμπορικὴν συναλλαγήν, καθ' ἣν ἐποχὴν πᾶσα ἑλληνικὴ καρδία ἐδονεῖτο ἐξ ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ μετ' ἀγωνίας παρηκολούθει τὸν ἄνισον ἀγῶνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ κραταιοῦ κυριάρχου. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἡ ψυχὴ ἦτο ἀναμφισβητήτως ἐστραμμένη πρὸς τὴν ἀγωνιζομένην καὶ δεινοπαθοῦσαν πατρίδα. Ἀναμφιβόλως δὲ τῇ ὑποκινήσει ἐκείνου συνετάγη ἡ ἀνωτέρω (σ. 53) μνημονευθεῖσα αἴτησις τοῦ πατρός του πρὸς τὴν αὐστριακὴν ἀστυνομίαν (1822), ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν αὐστριακὴν ἐπικράτειαν τῶν ἐξ Ἑλλάδος καταπλευσάντων εἰς Τεργέστην Ἑλλήνων σπουδαστῶν.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1827 ὁ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος ἀπηύθυνεν ἐκ Πίζης τῆς Ἰταλίας ἔκκλησιν πρὸς τὸν Γεώργιον Σίναν καὶ πρὸς τὸν Δημήτριον Ποστολάκαν, ὅπως οὗτοι διενεργήσουν ἔρανον μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων

---

1. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei. Noten von der Polizeihofstelle, Fz. 47. *Ἐγγρ. 27.*
2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Staatskanzlei. Türkei VII, Karton 22.
3. Allgemeines Verwaltungsarchiv. Adelsakt, Copia ad 17005/1660 ex 1832.
4. Allgemeines Verwaltungsarchiv. Hofkanzlei, Nr. 31381/4837 ex 1838.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀμφοτέρων τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς Βιέννης πρὸς ἐξαγορὰν αἰχμαλώτων καὶ ἀνακούφισιν πασχόντων γερόντων, γυναικῶν καὶ παίδων ἐν Ἑλλάδι. Ὁ νομοταγὴς Ποστολάκας ἐθεώρησε σκόπιμον, ὅπως ἐπιδείξῃ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἰγνατίου εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας Sedlnitzky. Οὗτος, ἀφοῦ ἐκάλεσε τὸν Σίναν πρὸς ἀνάκρισιν, ἐπέτρεψε μὲν τὴν διενέργειαν ἐράνου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἔρανος ἐκεῖνος θὰ προωρίζετο μόνον διὰ σκοπὸν φιλανθρωπικόν[1]. Ἐν τούτοις τὸ ἐκ τοῦ διενεργηθέντος ἐράνου μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων αὐστριακῆς ὑπηκοότητος συγκεντρωθὲν ποσὸν ἐκ 4.055 φλωρινίων, κατόπιν διαταγῆς τοῦ Metternich καὶ ἀνταλλαγῆς σχετικῶν ἐγγράφων μετὰ τοῦ Sedlnitzky (13-4-1827[2] καὶ 6-11-1827), κατεκρατήθη ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὴν ἀστυνομίαν τῆς Βιέννης μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν χρημάτων ἐκ τοιούτων ἐράνων διετίθετο πρὸς συντήρησιν τῶν ἐπαναστατῶν καὶ αὔξησιν τῶν μέσων πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἑλληνικῆς ἀνταρσίας ἐναντίον τῆς Πύλης. Ὅτε ὅμως ὑπεγράφη ἡ συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως (14-9-1829) καὶ ἀπεφασίσθη πλέον ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος, τότε ἐπεστράφησαν τὰ χρήματα ἐκεῖνα εἰς τὸν Γ. Σίναν (8-10-1829)[3], ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἀπεστάλησαν μέσῳ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἐμπόρου Ἀναστασίου Κόνιαρη εἰς τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Καποδίστριαν καὶ διετέθησαν ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου τῆς Αἰγίνης. Ἰδοὺ ἡ διαμειφθεῖσα σχετικὴ ἀλληλογραφία μεταξὺ Γεωργ. Σίνα καὶ Ἰω. Καποδιστρίου, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν «Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος» (ἔτος Ε', ἀρ. 41/28 Μαΐου 1830, σ. 165 - 166) : «Ἐξοχώτατε Κυβερνῆτα ! Πρὸ ἀρκετοῦ καιροῦ ἤδη ἡ ἡμετέρα κοινότης τῶν ἐν Βιέννῃ κατοίκων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ ὑπηκόων τῆς Ἀουστρίας, ἐλέει κινουμένη πρὸς τοὺς δεινὰ παθόντας ὁμοπίστους ἐν Ἑλλάδι συναδελφοὺς καὶ λαβοῦσα πρὸς τοῦτο καὶ τῆς Διοικήσεώς μας τὴν ἄδειαν, ἐσύναξε παρὰ τῶν φιλευσπλάγχνων ἐδῶ ὁμοθρήσκων μίαν ποσότητα φιορινίων, ἥτις μεταβληθεῖσα εἰς τάλληρα 2.007 $^{99}/_{100}$ ἐστάλθη δι' ἐμοῦ πρὸς τὸν ἐν Κερκύρᾳ Κύριον Ἀναστάσιον Ι. Κόνιαρην κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος χειμῶνος, διὰ νὰ μεταχειρισθῇ

1. Τὰ αὐτὰ ἀνεκοίνωσεν ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Alois Persa καὶ πρὸς τὸν Δημ. Ποστολάκαν. Βλ. «Πρακτικὰ τοῦ Βαρώνου Κ. Μπέλλιου συλλεγέντα ὑπὸ Δ. καὶ Ν. Ἀργυριαδῶν» (Βιέννη 1838, σ. 81 - 82). Ὁ Μπέλλιος προσέφερε διὰ τὸν ἔρανον ἐκεῖνον 200 φλωρίνια.

2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei. Noten von der Polizeihofstelle, Fz. 48 (1827), fol. 51 - 52. *Ἔγγρ. 28.*

3. Ἐνθ'ἀνωτέρω, Fz. 50 (1829) καὶ Noten an die Polizeihofstelle, Fz. 14 (1829). *Ἔγγρ. 29-30.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πρὸς βοήθειαν τῶν εἰς τὴν Ἑπτάνησον καταφυγόντων ἐνδεῶν Γραικῶν, γερόντων, γυναικῶν καὶ ὀρφανῶν. Ἀργά, πλὴν ἔφθασεν ἐκεῖ ἡ μικρὰ τούτη συνδρομή μας· ἐπειδὴ ἡ θεία πρόνοια εἶχε βοηθήσει πλέον τοὺς ὁμοπίστους διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τῆς Ἐξοχότητός της, ὡς ἑτέρου σωτῆρος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐποχὴν οἱ ὁπουδήποτε διεσπαρμένοι φυγάδες ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια καὶ ζῶσιν ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτῆς αἰγίδα εἰς τρόπον ὁποῦ, κατὰ τὸ γράφειν τοῦ Κυρίου Κόνιαρη, οὔτε εἷς ἐξ αὐτῶν εὑρίσκεται πλέον ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ διὰ νὰ λάβῃ αὐτῆς μέρος. Οὕτως οὖν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, κοινῇ ἁπάντων τῶν συνεισφερόντων γνώμη καὶ συναινέσει τῆς ἡμῶν Διοικήσεως, ἀπεφασίσθη αὐτὰ τὰ πρὸς βοήθειαν τῶν ἐνδεῶν τοῦ Γένους μετρητὰ νὰ περάσωσιν εἰς χεῖρας τῆς Ἐξοχότητός της, ἥτις ἐν ὀνόματι πάντων παρακαλεῖται ταπεινῶς δι' ἐμοῦ, νὰ ἤθελε τὰ καταθέσει ὡς πρῶτον λίθον θεμελίων πρὸς σύστασίν τινος κοινωφελοῦς καὶ διὰ τῆς ἐτησίου τῶν τόκων διανομῆς διηνεκῶς χρησίμου τοῖς ἐν Ἑλλάδι ὁμογενέσιν ἱνστιτούτου, οἷον ὀρφανοτροφείου, νοσοκομείου κτλ. Τούτη εἶναι μὲν ἡ ἐδική μας ἐπιθυμία· ἀρκεῖ δὲ βέβαια ἄνευ τῆς ἡμετέρας ὁδηγίας ἡ φιλόπατρις καὶ φιλανθρωποτάτη φρόνησις τῆς Ἐξοχότητός της, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὸ συμφερώτερον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ παρ' ἡμῶν ποθουμένου, ἐνῷ οὐδεὶς γνωρίζει, ὡς αὐτή, τὰς ἀνάγκας καὶ ἐλλείψεις τοῦ Ἔθνους. Παρακαλεῖται δὲ μόνον ἡ Ἐξοχότης της, τὸ μέλλον τοῦτο σύστημα νὰ γένῃ ἐν ὀνόματι τῆς ἐδῶ Κοινότητος τῶν ἐντοπίων ὀρθοδόξων Γραικοβλάχων, καὶ νὰ μοὶ δοθῇ τοῦ ἀποβάντος εἴδησις καὶ ἀπόδειξις πρὸς πληροφορίαν καὶ ἀπολογίαν μου ἐνώπιον τῶν μετεχόντων ἁπάντων. Διορίζω συγχρόνως τῷ ἐν Κερκύρᾳ Κυρίῳ Ἀναστασίῳ Ι. Κόνιαρῃ νὰ ἤθελε περάσει τὰ αὐτὰ τάλληρα $2.007\,^{99}/_{100}$ ἀκωλύτως καὶ κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον τῇ Ἐξοχότητί της. Ἐν ὀνόματι δὲ πάντων ἡμῶν εὔχομαι αὐτῇ θεόθεν ὑγείαν καὶ μακροημερίαν. Μὲ μεγάλην μου εὐχαρίστησιν λαβὼν εἰς τοιαύτην εὐκαιρίαν τὴν χάριν καὶ τιμὴν νὰ τῇ προσφέρω τὸ παρὸν ταπεινόν μου, δὲν λείπω τοῦ νὰ βεβαιώσω καὶ μερικῶς τὸ βαθύτατον σέβας μου, καὶ ὅτι εἶμαι καὶ ἔσομαι πάντοτε διόλου ἀφιερωμένος εἰς τὰς προσταγάς, ὧν ἤθελε καταδεχθῇ νὰ μ' ἀξιώσῃ. Μένω δὲ εἰς ἀείποτε τῆς Ἐξοχότητός της

Ὑποκλινέστατος δοῦλος

Βιέννα, τὴν 15/27 Μαρτίου 1830 Σίμων Γεωρ. Σίνας»[1].

1. Προφανῶς ὁ Γεώργιος Σίνας ἐχρησιμοποίησε τὴν ὑπογραφὴν τῆς φίρμας του, ἐντεῦθεν δὲ ἡ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

«Ἑλληνικὴ Πολιτεία. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος.
Ἀριθ. 766

Πρὸς τὸν Κύριον Σίμωνα Γ. Σίναν.

Ἐδέχθημεν μετὰ πολλῆς εὐγνωμοσύνης τὴν ποσότητα τῶν 2.007 $^{99}/_{100}$ διστήλων, τὰ ὁποῖα μετὰ τῶν ἐν Βιέννῃ συμπολιτῶν σας Γραικο-Βλάχων προσφέρετε δωρεὰν εἰς τὰ δημόσια τῆς Ἑλλάδος καταστήματα. Νομίζοντες δὲ καὶ συμφερώτερον καὶ πρὸ πάντων εὐάρεστον εἰς τοὺς δωρητὰς ν' ἀφιερωθῶσιν εἰς ὄφελος τοῦ Ὀρφανοτροφείου οἱ ἐτήσιοι τόκοι τῶν κεφαλαίων τούτων, ἀσφαλισθέντων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, διετάξαμεν τὴν ἐπὶ ταύτης Ἐπιτροπὴν νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν ἐν Κερκύρᾳ Κύριον Ἀναστάσιον Ι. Κόνιαρην· ἅμα δὲ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὴν διαληφθεῖσαν ποσότητα, θέλει σᾶς εἰδοποιήσει. Εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον παιδεύονται ἤδη 500 ὀρφανά, καὶ οἱ ἐξελθόντες μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὸ κατάστημα τοῦτο κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν κλίσιν καὶ ἱκανότητα ἕκαστος ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰς τέχνας καὶ ἐργόχειρα, ἢ διδάσκονται εἰς τὰ ἐν Αἰγίνῃ δύο Τυπικὰ σχολεῖα τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς καὶ τῶν ἀνωτέρων μαθημάτων. Ἐὰν καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς συνδράμωσι μὲ τὴν αὐτὴν προθυμίαν εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλληνοπαίδων, τῶν ὁποίων γέμουσιν οἱ Ἑλληνικοὶ τόποι, καὶ μάλιστα αἱ ἐπαρχίαι, ὅπου ὑπῆρχόν ποτε πόλεις, τότε καὶ τὰ διδακτικὰ καταστήματα θέλουν στερεωθῆ καὶ ἡ ἑπομένη γενεὰ θέλει λάβει ἀγωγὴν ἀξίαν τῆς μελλούσης τύχης, εἰς τὴν ὁποίαν προσεκλήθη παρὰ τῆς θείας προνοίας. Εἴθε τὸ ἰδικόν σας παράδειγμα καὶ τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ Ἑλλήνων, ὅσοι συνεισέφερον φιλοτίμως ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, νὰ ἐγείρῃ καὶ τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔχοντες τὰ αὐτὰ πρὸς τὴν Πατρίδα αἰσθήματα δὲν ἔδειξαν εἰσέτι διὰ τῶν ἔργων τοὺς ὁποίους τρέφουσιν ὑπὲρ αὐτῆς ἀγαθοὺς σκοπούς.

Ἐκφράζομεν πρὸς σέ, Κύριε, καὶ διὰ σοῦ πρὸς τοὺς συμπολίτας σου Γραικο-Βλάχους πολλὴν εὐγνωμοσύνην ἐκ μέρους τῶν ὀρφανῶν, καὶ παρ' ἡμῶν τὴν ἐξαίρετον ὑπόληψιν καὶ τιμήν.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 16 Μαΐου 1830

Ὁ Κυβερνήτης
Ι. Α. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Παιδεύσεως Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος».

παρανόησις ὅτι ἐπρόκειτο περὶ τοῦ πατρός του. Βλ. π.χ. Διαμάντη Κωνστ., Οἱ Θρᾷκες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, περ. «Ἀρχεῖον τοῦ Θρακικοῦ . . . Θησαυροῦ», τόμ. 25 (Ἀθῆναι 1960), σ. 86.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

10. ΟΙ ΕΤΕΡΟΘΑΛΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΝΑ ΒΑΡΩΝΟΙ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γεώργιος Σίνας ἐπεδίωξε νὰ ἀποκτήσῃ καὶ αὐστριακοὺς τίτλους εὐγενείας. Τὴν 2αν Ἀπριλίου 1826 περιελήφθη κατόπιν αἰτήσεώς του εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἱπποτῶν Κάτω Αὐστρίας. Τὸ σχετικὸν δίπλωμα, ἀπονεμηθὲν εἰς αὐτὸν ἐν γενικῇ συνελεύσει τοῦ Ἀδελφάτου τῶν Ἱπποτῶν, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: Ἡ διαφορὰ θρησκεύματος τοῦ αἰτουμένου, κατόπιν τῆς ἀπὸ 13-3-1826 αὐτοκρατορικῆς ἀποφάσεως, δὲν ἀποτελεῖ πλέον ἐμπόδιον. Ὁ αἰτούμενος διευθύνει τὸν ἀπὸ 60 ἐτῶν ὑφιστάμενον καὶ παρὰ τοῦ πατρός του παραληφθέντα ἐμπορικὸν οἶκον, οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παρέλειψε πρὸς προαγωγὴν τοῦ εἰσαγωγικοῦ, ἐξαγωγικοῦ καὶ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, ὅπερ ἀπέφερεν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τελωνειακοὺς δασμοὺς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου φλωρινίων καὶ ἀπέκτησε τὴν γενικὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τοσοῦτον βαθμόν, ὥστε ἐξελέγη διοικητικὸν μέλος τοῦ Σωματείου τῶν Μεγαλεμπόρων τῆς Βιέννης καὶ τέλος διευθυντὴς τῆς Αὐστριακῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρει τὸ αἰτιολογικὸν τοῦ διπλώματος ὅτι ὄχι μόνον ὁ πατὴρ τοῦ αἰτουμένου, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος συνεισέφερε σημαντικὰ χρηματικὰ ποσὰ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, εἰς τὰ Ἱδρύματα κωφαλάλων καὶ τυφλῶν, εἰς τὸ Ταμεῖον ἀναπήρων πολέμου, εἰς τὴν Πυροσβεστικὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν Σιδηροδρόμων. Τὸ δίπλωμα δὲν παραλείπει νὰ τονίσῃ ἐπίσης ὅτι ὁ Γεώρ. Σίνας, κατέχων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1814 τὰς γαιοκτησίας Rappoltenkirchen καὶ Sieghartskirchen ἐν Κάτῳ Αὐστρίᾳ, ἐβοήθησε τοὺς κατοίκους αὐτῶν οἰκονομικῶς, πρὸ παντὸς κατὰ τὰ ἔτη ἀφορίας καὶ σιτοδείας, καὶ διεμόρφωσεν, ἀνέπτυξε καὶ ἐξυγίανε τὰς κοινότητας αὐτὰς διὰ τῆς κατασκευῆς ὁδῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως δύο νοσοκομείων, διὰ τῆς ἀνεγέρσεως σχολείου, ἐκκλησίας καὶ κωδωνοστασίου, διὰ τῆς ἀγορᾶς νέων κωδώνων, διὰ τῆς τοποθετήσεως ἐπὶ πύργου κοινοτικοῦ ὡρολογίου κλπ.[1].

Τὴν 21-5-1827 ὁ Γεώργιος Σίνας κατέστησε γενικὸν διευθυντὴν τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου του τὸν ἐξάδελφόν του Μιχαὴλ Κιοπέκαν, παραχωρήσας εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ὑπογραφῆς ἐμπορικῶν πράξεων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπου-

---

1. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 17005/1660 ex 1832. *Ἔγγρ. 33.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σίας του, τὴν δὲ 16-3-1829 κατέστησεν ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του τὸν εἰκοσιπενταετῆ ἑτεροθαλῆ ἀδελφόν του Ἰωάννην Σίναν[1].

Τὸ 1832 οἱ ἀδελφοὶ Σίνα ὑπέβαλον αἴτησιν καὶ διεξοδικὸν ὑπόμνημα πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας[2]. Εἰς τὸ ὑπόμνημα ἐκεῖνο ἀναφέρεται ὅτι ὁ ἐμπορικὸς οἶκος Σίνα εὑρίσκετο εἰς τὰς καισαροβασιλικὰς χώρας ἤδη ἀπὸ ὀγδοηκονταετίας[3], κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο διεκρίθη διὰ τὰς πολλαπλᾶς ὑπὲρ τοῦ Κράτους καὶ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ὑπηρεσίας, αἵτινες κατατάσσονται εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας : α΄) Ὑπηρεσίαι πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν κρατικὴν οἰκονομίαν τῆς Αὐστρίας, β΄) Κοινωφελῆ ἔργα καὶ οἰκονομικαὶ ἀρωγαὶ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν ἐν τῇ αὐστριακῇ μοναρχίᾳ γαιοκτησιῶν των, γ΄) Διάφοροι δωρεαὶ καὶ εὐεργεσίαι καὶ δ΄) Δάνεια ὑπὸ συμφέροντας ὅρους πρὸς τὸ Αὐστριακὸν Κράτος καὶ πρὸς τὸν Δῆμον τῆς Βιέννης.

Ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρω αἰτήσεως συνηγόρησεν ὁ πρόεδρος τῆς Hofkammer, ἤτοι ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, κόμις Franz von Klebelsberg, ὅστις εἰς τὴν ἀπὸ 2-3-1832 εἰσήγησίν του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Φραγκῖσκον Α΄ ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

« Μεγαλειότατε !

Ἤδη ὡς Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως Κάτω Αὐστρίας εἶχον διαπιστώσει ὅτι ὁ ἐνταῦθα τραπεζίτης Γεώργιος Σίνας ὑπεστήριξε μετὰ προθυμίας καὶ πάσῃ δυνάμει τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῆς χώρας καὶ πᾶσαν ἄλλην κοινωφελῆ ἐκδήλωσιν καὶ προσπάθειαν. Συχνάκις ἐπίσης ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσω τὴν νομιμοφροσύνην καὶ τὴν ἰδιαιτέραν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μεγαλειότητά σας. Ὡς γνωστὸν δέ, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ Σίνας ἐνίσχυσε τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους διὰ τῆς παροχῆς σημαντικοῦ δανείου ὑπὸ

---

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, S 267. *Ἔγγρ. 31 - 32.* Εἰς τὴν θέσιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ ἀνύψωσεν ὁ Γεώργιος Σίνας καὶ τὸν λογιστήν του Νικόλαον Μαντζουράνην (10 - 8 - 1831).

2. Finanzarchiv (Wien), Nr. 1220/1133, PP/1832. *Ἔγγρ. 34.*

3. Ὡς ἤδη παρετηρήθη (σ. 13), ἡ μαρτυρία τοῦ 1826, καθ' ἣν ὁ οἶκος Σίνα ὑφίστατο πρὸ 60 ἐτῶν, συμφωνεῖ πλήρως πρὸς τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1766/67, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὁμώνυμος πάππος τοῦ Γεωργίου Σίνα ἤσκει τότε ἐμπόριον ἐν Βιέννῃ. Ἐὰν ὅμως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ 1832 μαρτυρία, τότε ὁ Γεώργιος Σίνας ὁ πρεσβύτερος πρέπει νὰ ἤσκει ἐμπόριον ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1752.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

εὐνοϊκοὺς ὅρους. Οὗτος προΐσταται ἑνὸς τῶν πλουσιωτέρων τραπεζιτικῶν οἴκων τῆς Αὐστριακῆς Μοναρχίας, εἶναι ἰδιοκτήτης μεγάλων γαιοκτησιῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ πολλῶν οἰκιῶν ἐν Βιέννῃ καὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κατέχει τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς Αὐστρίας. Διὰ πάντα ταῦτα εἰσηγοῦμαι τὴν ἀνύψωσιν τοῦ Γεωργίου Σίνα καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον εἰς πάντας τοὺς πρώτης τάξεως τραπεζίτας, ὡς εἶναι ὁ Rothschild, ὁ Eskeles, ὁ Geymüller καὶ διάφοροι ἄλλοι, ἔχει ἀπονεμηθῆ ἡ τιμὴ αὕτη, χωρὶς οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν νὰ ἔχῃ προσφέρει εἰς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ἔχει προσφέρει ὁ Σίνας»[1].

Κατόπιν τῆς εἰσηγήσεως ταύτης ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Α' ἐνέκρινεν, ὅπως ἀπονεμηθῇ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Σίνα καὶ ὁ τίτλος τοῦ αὐστριακοῦ βαρώνου (8-3-1832)[2].

Νέος θυρεὸς ἐφιλοτεχνήθη συμπληρώνων τὴν συμβολικὴν παράστασιν τοῦ προηγουμένου ἄνωθεν μὲν διὰ τρίτου κράνους μετὰ λοφίου, ἑκατέρωθεν διὰ δύο χρυσῶν λεόντων καὶ κάτωθεν διὰ κυματοειδοῦς ταινίας, φερούσης τὸ ρητὸν «servare intaminatum» (=τηρεῖν ἀκηλίδωτον)[3]. Τὸ νέον δίπλωμα Εὐγενείας, ἐν ᾧ μνημονεύονται συνοπτικῶς αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ διπλώματι ἀναγραφόμεναι ὑπηρεσίαι Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐκτίθενται αἱ περαιτέρω ὑπηρεσίαι καὶ εὐεργεσίαι τῶν υἱῶν αὐτοῦ Γεωργίου καὶ 'Ιωάννου, ἀπενεμήθη εἰς αὐτοὺς τῇ 26ῃ 'Ιουλίου 1832, ἔχει δὲ ἐν ἐλευθέρᾳ μεταφράσει ὡς ἑξῆς :

«'Ημεῖς Φραγκῖσκος Α', ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τῶν 'Ημετέρων ἐκλαμπροτάτων προγόνων καὶ κυβερνητῶν τῆς Αὐστρίας, θεωροῦμεν πάντοτε ὡς ἓν τῶν οὐσιωδεστέρων καθηκόντων 'Ημῶν καὶ συγχρόνως ὡς ἓν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων δικαιωμάτων τῆς 'Ημετέρας ἡγεμονικῆς ἰσχύος, ὅπως εἰς πάντα, ὅστις διεκρίθη διὰ τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν του πρὸς τὸ Κράτος, τὸν Θρόνον, τὸ πρόσωπον καὶ τὴν οἰκογένειαν 'Ημῶν καὶ διέπρεψεν εἰς ἠθικὰς πράξεις, πολεμικὰς ὑπηρεσίας, δημοσίας θέσεις, ἐπιστήμας ἢ ἄλλως συνέβαλεν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς γενικῆς εὐημερίας, δίδωμεν δημοσίᾳ δείγματα

---

1. Finanzarchiv (Wien), Nr. 1220/1133, PP/1832. *Ἔγγρ. 35*, εἰκ. 2.
2. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt 5044/728 ex 1832. *Ἔγγρ. 36.*
3. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt 17005/1660 ex 1832. *Ἔγγρ. 37.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς Ἡμετέρας εὐνοίας καὶ ἀνταμείβωμεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀνυψώσεως εἰς ἀνωτέρας τιμητικὰς βαθμίδας, διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου παρορμῶμεν καὶ ἄλλους πρὸς τὸν ἀξιέπαινον ζῆλον διὰ τὴν προσφορὰν κοινωφελῶν ὑπηρεσιῶν, πρὸ παντὸς ὅμως ἵνα εἰς τοὺς ἀπογόνους, οἵτινες κληρονομοῦν τὴν τιμητικὴν ἀμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν προγόνων των, ὑπενθυμίζηται τὸ καθῆκον, ὅπως καὶ οὗτοι, μιμούμενοι ἐκείνους, ἀποδειχθῶσιν ἄξιοι τῆς εὐγενοῦς καταγωγῆς των.

Ἦλθε λοιπὸν εἰς γνῶσιν Ἡμῶν, ὅτι ὁ οἶκος Σίμωνος Γεωργίου Σίνα ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὅτε οὗτος ἐγκατεστάθη ἐν ταῖς Ἡμετέραις χώραις, διεκρίθη διὰ τὴν ἐντιμότητά του, διὰ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐμπορικῶν του ἐπιχειρήσεων, διὰ τὴν εὐεργετικὴν ὑποστήριξιν τῶν πτωχῶν καὶ διὰ τὸν ἀκραιφνῆ αὐτοῦ πατριωτισμόν. Λαβόντες λοιπὸν ὑπ' ὄψιν τὰς πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν ὁ οἶκος οὗτος (ἐνταῦθα δὲ μνημονεύονται ἐν συντόμῳ αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ διπλώματι Εὐγενείας ἀναφερόμεναι ὑπηρεσίαι), ἀνυψώσαμεν Ἡμεῖς ὡς Βασιλεὺς τῆς Οὐγγαρίας τὴν 3ην Ἀπριλίου 1818 τὸν πατέρα Σίμωνα Γεωργίου Σίναν καὶ δι' αὐτοῦ τοὺς νομίμους αὐτοῦ υἱοὺς Γεώργιον καὶ Ἰωάννην εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν τῆς Οὐγγαρίας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀμφότεροι οἱ υἱοί του προήγαγον ἔτι περισσότερον τὸν ἐμπορικόν των οἶκον καὶ οὕτως ἐζωογόνησαν τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, ἔστρεψαν ἄγρυπνον τὸ ἐνδιαφέρον των πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐργοστασίων, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τὸ ἐν Pottendorf σημαντικώτατον νηματουργεῖον, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντιπρόσωποι καὶ μέτοχοι, καὶ ὑπεστήριξαν διὰ κεφαλαίων πολλὰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, ὡς τὴν πρώτην αὐστριακὴν Πυροσβεστικὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν, τὴν Ἑταιρείαν τοῦ Σιδηροδρόμου μεταξὺ Enns καὶ Budweis καὶ τὴν Ἀτμοπλοϊκὴν Ἑταιρείαν τοῦ Δουνάβεως. Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Γεώργιος Σίμωνος Σίνας, πρότερον τιμητής, εἶναι διευθυντὴς τῆς Αὐστριακῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀπὸ τοῦ 1823 εἶναι ἐπίτροπος τοῦ ἐνταῦθα Σωματείου Μεγαλεμπόρων, ἀποδειχθεὶς λίαν ὠφέλιμος ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, καὶ ἀνηγορεύθη δικαστικὸς Πάρεδρος τῶν κομιτειῶν τῆς Οὐγγαρίας Trencsin, Temes, Tolna, ὅπου εὑρίσκονται αἱ γαιοκτησίαι του Pistrica, Teplitz, Simontornya, Hodos καὶ Kisdia. Τὸ ἔτος 1826 ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ παρητήθησαν ὑπὲρ τοῦ ἐν Τουρκίᾳ ταμείου τοῦ Σουλτάνου μιᾶς ἀπαιτήσεως ἐκ 10.059 πιάστρων. Ὡς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κτήτορες τῶν γαιοκτησιῶν Rappoltenkirchen καὶ Sieghartskirchen ἐν Αὐστρίᾳ διεκρίθησαν διὰ τὴν εἰς πᾶσαν περίστασιν ὑποστήριξιν τῶν ὑπηκόων των. Διὰ τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν φημίζονται καὶ ὡς πρὸς τὰς γαιοκτησίας των ἐν Οὐγγαρίᾳ, καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν εἰσφορὰν σημαντικοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὸ κτήριον τῆς κομιτείας τοῦ Szexard καὶ διὰ τὴν ἐνεργὸν ὑποστήριξιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ σιδηροδρόμου ἐν τῇ κομιτείᾳ τῆς Πέστης. Ἐπίσης ἐν Βιέννῃ συνεισέφεραν σημαντικὰ ποσὰ εἰς τὸ Ἵδρυμα τῶν τυφλῶν, 2.000 φλωρίνια κατὰ τὸν δριμὺν χειμῶνα τοῦ ἔτους 1830 ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, 7.500 φλωρίνια ὑπὲρ τῶν πλημμυροπαθῶν[1], 3.600 φλωρίνια κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τῆς χολέρας, ὁπότε ἐξεφράσθη εἰς αὐτοὺς ἡ Ἡμετέρα ὑψίστη εὐαρέσκεια, καὶ τέλος προσέφεραν δάνειον εἰς τὴν πόλιν τῆς Βιέννης πρὸς κάλυψιν τῶν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν αὐτῆς τὸ ποσὸν τῶν 70.000 φλωρινίων πρὸς 5%. Οὗτοι κατέβαλον πάντοτε προσπαθείας πρὸς προώθησιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους, ἀφ' ἑνὸς διὰ προκαταβολῶν πρὸς εἴσπραξιν ἐκ τῶν ἐν τοῖς ταμείοις τῆς Λομβαρδίας καὶ τῆς Βενετίας κατατεθειμένων χρημάτων, ἀφ' ἑτέρου διὰ συμμετοχῆς τοῦ οἴκου των εἰς τὰ ἐσχάτως συναφθέντα κρατικὰ δάνεια μὲ τὸ ποσὸν τῶν 53.653.000 φλωρινίων, ἐξ οὗ ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἐκφράσωμεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν Ἡμῶν. Τέλος ἐγένοντο συνεγγυηταὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν 12.000.000 φλωρινίων χάριν τοῦ κρατικοῦ θησαυροφυλακίου καὶ προκατέβαλον διὰ τὴν δημοσίαν οἰκονομίαν τὸ ποσὸν τῶν 2.900.000 φλωρινίων ἀτόκως.

Ὅθεν, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ἰδιαιτέρων τούτων ὑπηρεσιῶν, ἀνυψοῦμεν τὸν Γεώργιον Σίμωνος Σίνα, γεννηθέντα ἐκ τοῦ γάμου τοῦ Σίμωνος Γεωργίου Σίνα μετὰ τῆς Εἰρήνης, τὸ γένος Τσίππη, καὶ τὸν Ἰωάννην Σίμωνος Σίνα, γεννηθέντα ἐκ τοῦ γάμου τοῦ Σίμωνος Γεωργίου Σίνα μετὰ τῆς Αἰκατερίνης Γύρα, καθὼς καὶ τοὺς νομίμους ἀπογόνους τούτων, εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν τῆς Αὐστρίας. Ὁρίζομεν ὅπως οἱ ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἰωάννης Σίνα καὶ οἱ νόμιμοι ἀπόγονοί των ἑκατέρου φύλου θεωρῶνται ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς πᾶσαν πρᾶξιν δικαίου ἢ θεσμοῦ Εὐγενείας ὡς ἀλη-

1. Περὶ τοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διέτρεξεν ἡ Βιέννη ἐκ τῆς πλημμύρας τοῦ 1830, καὶ περὶ τῶν φιλανθρωπικῶν δωρεῶν βλ. Sartori Franz, Wiens Tage der Gefahr und die Retter aus der Noth. Authentische Beschreibung der unerhörter Überschwemmung im Jahre 1830 (Wien 1830).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θεῖς Εὐγενεῖς τῆς Αὐστρίας, ὅπως τιμῶνται ὡς τοιοῦτοι καὶ ὅπως μετέχουν πάντων τῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν. Ὡς τεκμήριον ἐσαεὶ τῆς Ἡμετέρας ταύτης εὐνοίας καὶ τῆς ἀνυψώσεως εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν χορηγοῦμεν εἰς τοὺς βαρώνους Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Σίνα τὸ ἀκόλουθον οἰκόσημον : (Ἔπεται ἡ περιγραφὴ τῆς ἀσπίδος, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιφάνεια φέρει παρομοίας πρὸς τὸ οἰκόσημον τοῦ πατρός των Σίμωνος Σίνα παραστάσεις).

Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κεῖται τὸ βαρωνικὸν στέμμα, ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ ὑπάρχουν τρία κράνη, ἐφ' ἑκάστου τῶν ὁποίων ἐπικάθηται χρυσοῦν στέμμα. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ στέμματος ὀρθοῦται μέλας δικέφαλος ἀετὸς μὲ ἀνοικτὰς πτέρυγας, ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὀρθοῦται χρυσοῦς λέων, ἐστραμμένος πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ ἀνυψῶν διὰ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς ἀπειλητικὴν σπάθην, ἐπὶ δὲ τοῦ μεσαίου ἀνέρχεται λοφίον μὲ τρεῖς θυσάνους, ἕνα λευκὸν εἰς τὸ μέσον καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ δύο ἐρυθρούς. Τὴν ἀσπίδα βαστάζουν διὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν ἑκατέρωθεν δύο ὄρθιοι χρυσοῖ λέοντες, ἀντιμέτωποι μέν, ἀλλ' ἔχοντες τὰς κεφαλὰς ἐστραμμένας πρὸς τὰ ἔξω καὶ πατοῦντες διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἐπὶ κυματοειδοῦς κυανῆς ταινίας, ἀποτελούσης τὴν βάσιν τοῦ ὅλου οἰκοσήμου καὶ φερούσης ἀργυροῖς γράμμασιν ἐπιγεγραμμένον τὸ ρητὸν « servare intaminatum» (βλ. εἰκ. 83).

Τοὺς βαρώνους Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Σίνα καὶ τοὺς νομίμους αὐτῶν κληρονόμους ἑκατέρου φύλου ἐξουσιοδοτοῦμεν ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ὅπως χρησιμοποιοῦν τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν οἰκόσημον – ἐννοεῖται ἄνευ βλάβης τοῦ δικαιώματος ἄλλων, οἵτινες τυχὸν ἔχουν παρόμοιον οἰκόσημον – εἰς πᾶσαν πρᾶξιν δικαίου καὶ θεσμοῦ Εὐγενείας καὶ ὁπουδήποτε οὗτοι νομίζουν ὅτι θὰ τοὺς ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των. Ἐν τέλει διατάσσομεν πάντας καὶ ἕκαστον ἐκ τῶν Ἡμετέρων ὑπηκόων, τόσον τοὺς κληρικοὺς ὅσον καὶ τοὺς λαϊκούς, νὰ θεωροῦν τὸν Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Σίνα καὶ τοὺς ἀπογόνους τούτων ὡς γνησίους βαρώνους, νὰ τοὺς τιμοῦν ὡς τοιούτους, νὰ μὴ τοὺς ἐμποδίζουν οὔτε νὰ ἐπιτρέπουν εἰς ἄλλον τινὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ, ὥστε οὗτοι ἡσύχως καὶ ἀνενοχλήτως νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν τίτλον τοῦτον, ἐκεῖνοι δὲ οἵτινες ἀντενεργοῦν πρὸς τὴν Ἡμετέραν διαταγὴν θὰ ὑποπέσουν εἰς τὴν Ἡμετέραν δυσμένειαν καὶ θὰ ὑποστοῦν τὴν δέουσαν τιμωρίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Εἰς τὸ δίπλωμα τοῦτο δίδομεν ἐπίσημον ἰσχὺν διὰ τῆς Ἡμετέρας ἰδιοχείρου ὑπογραφῆς καὶ τῆς ἀνηρτημένης μεγάλης μυστικῆς αὐτοκρατορικῆς σφραγῖδος καὶ διατάσσομεν νὰ παραδοθῇ τοῦτο εἰς τοὺς βαρώνους Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Σίνα.

Ἐξεδόθη τῇ 8ῃ Μαρτίου 1832 καὶ ἐξετελέσθη διὰ τοῦ πιστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ Ἡμῶν κόμιτος Anton Friedrich Mitrowsky τῇ 26ῃ Ἰουλίου 1832 καὶ τῷ 41ῳ ἔτει τῆς Ἡμετέρας Βασιλείας.

Φραγκῖσκος ἰ.χ.»[1]».

Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν καὶ αὐστριακῶν τίτλων Εὐγενείας, τοὺς ὁποίους αὐτομάτως ἀπέκτησε καὶ ὁ Σίμων Σίνας ὁ νεώτερος, ἡ αἴγλη τῆς οἰκογενείας Σίνα κατέστη ἔτι λαμπροτέρα, ἡ δὲ παρουσία αὐτῆς εἰς τὰς ἑκάστοτε συγκεντρώσεις καὶ ἑσπερίδας τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Βιέννης ἐσημειοῦτο ἰδιαιτέρως εἰς τὰς κοσμικὰς στήλας τοῦ ἡμερησίου τύπου[2].

Τὸν Φεβρουάριον 1834 ὁ Ἰωάννης Σίνας καὶ ὁ Σίμων Σίνας ἐταξίδευσαν εἰς Παρισίους, ἡ δὲ αὐστριακὴ Καγκελλαρία ἔγραψε συστατικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐκεῖ πρεσβευτὴν κόμιτα Anton von Apponyi, ὅπως παράσχῃ εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἐκδούλευσιν[3].

Τῷ 1835 ὁ Γεώργιος Σίνας καὶ ὁ Ἰωάννης Σίνας ὑπέβαλον αἴτησιν πρὸς ἀπόκτησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων γαιοκτημόνων ἐν Βοημίᾳ, Μοραβίᾳ καὶ Σιλεσίᾳ. Αἱ Κυβερνήσεις τῶν χωρῶν τούτων ὑπεστήριξαν τὴν αἴτησιν τῶν ἀδελφῶν Σίνα (28-12-1835), κατόπιν δὲ εὐνοϊκῆς εἰσηγήσεως καὶ τῆς αὐλικῆς Καγκελλαρίας (21-1-1836) ὁ Αὐτοκράτωρ Φερδινάνδος Α' ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς τὸ λεγόμενον Incolat τῶν ἀνωτέρω χωρῶν (27-2-1836)[4].

---

1. *Ἔγγρ. 38.*

2. Ὁ «δημοσιογραφικὸς κάλαμος τῆς Εὐρώπης» Genz εἶχεν ἤδη τὴν 8 Ἰανουαρίου 1829 σημειώσει εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του ὅτι ἐγευμάτισε παρὰ τῇ κυρίᾳ Neuwall μὲ μίαν συντροφιὰν τραπεζιτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν οἱ Rothschild, Sina, Arnstein, Löwenthal, Liebenberg καὶ ἄλλοι. «Tagebücher von Friedrich von Genz 1829-1831, herausgegeben von August Fournier und Arnold Winkler (Zürich - Leipzig - Wien 1920), p. 23.

3. Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Staatskanzlei. Frankreich, Weisung an Apponyi 20-2-34.

4. Verwaltungsarchiv. Adelsakt, No 1847/293 ex 1836. *Ἔγγρ. 39.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

11. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΙΝΑ ΚΑΙ Η ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ

Ἡ οἰκογένεια Σίνα παρὰ τὴν ἀνύψωσίν της εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀριστοκρατίας διετήρησεν ἀμείωτα τὰ φιλογενῆ καὶ φιλορθόδοξα αἰσθήματά της καὶ οὐδέποτε παρέλειψεν εὐκαιρίαν, ὅπως ἐκδηλώνῃ ἐνεργὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐν Βιέννῃ ἑλληνικὴν παροικίαν, μεριμνᾷ διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ σχολείου καὶ δαπανᾷ διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῶν ἱερῶν ναῶν ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων. Οὕτω, προκειμένου νὰ μεταβῇ εἰς Βιέννην καὶ προσληφθῇ ὡς διδάσκαλος τοῦ σχολείου ὁ Νικόλαος Καλούδης, πρὸς τὸν Γεώργιον Σίναν ἀπηύθυνεν ἐκ Τεργέστης συστατικὴν δι' αὐτὸν ἐπιστολὴν ὁ Κωνσταντῖνος Τριγώνης. Εἰς τὸν Γεώργιον Σίναν ἀφιέρωσεν ὁ πρωτοψάλτης Ἰωάννης Χαβιαρᾶς τὸ βιβλίον του « Ὕμνοι τῆς θείας Λειτουργίας », μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς τῆς Βιέννης B. Randhartinger. Ὅτε τῷ 1833 διενηργήθη ἔρανος πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ ναοῦ τῆς « Ἁγίας Τριάδος », τὸ μεγαλύτερον χρηματικὸν ποσὸν προσέφεραν οἱ ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἰωάννης Σίνα[1]. Συγγραφεῖς καὶ ἐκδόται ἑλληνικῶν βιβλίων ἔτυχον πάντοτε τῆς συνδρομῆς τοῦ οἴκου Σίνα. Εἰς τὴν ὑποστήριξιν δὲ τοῦ οἴκου τούτου ὤφειλον τὴν εὐδοκίμησίν των καὶ οὐκ ὀλίγοι Ἕλληνες ἔμποροι. «Πολλοὶ ἐμπορικοὶ οἶκοι τῶν ἐν Βιέννῃ ὁμογενῶν, γράφει ὁ Παλλατίδης (Ὑπόμνημα ἱστορικόν, σ. 29), τὴν θάλλουσαν καὶ ὑγιᾶ κατάστασίν των . . . χρεωστοῦσι τῷ Σιναϊκῷ οἴκῳ μόνῳ».

Τοὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας Σίνα πρὸς τοὺς ἐν Βιέννῃ ὁμογενεῖς μαρτυροῦν καὶ αἱ πνευματικαὶ συγγένειαι αὐτῆς. Οὕτως ἀνεδέχθησαν ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ὁ μὲν Γεώργιος Σίνας τὴν Αἰκατερίνην Γεωρ. Καραγιάννη (10-10-1807), Σωτήραν Ἀλεξ. Μαντζαρλῆ (17-8-1817), Αἰκατερίνην Ἀναστ. Νικαρούση (3-4-1818), Μαρίαν Ἀλεξ. Μαντζαρλῆ (8-1-1820), Πέτρον Γεωρ. Γκιλάνην (11-6-1823), Νικόλαον Πέτρου δὲ Νάδος (11-9-1824), Μαρίαν Ἀναστ. Καζάση (15-2-1840), Ἀναστάσιον Κωνστ. Χρηστομᾶνον (24-2-1841) καὶ Αἰκατερίνην Κωνστ. Χρηστομάνου (28-9-1842), ἡ δὲ σύζυγός του Αἰκατερίνη Σίνα τὴν Ἄνναν Σαργάνη (23-9-1812), Λεωνίδαν Νικ. Γκιόκαν (6-10-1823) καὶ Ἀναστασίαν Νικ. δὲ Γκιόκα (26-8-1826). Ὁ Ἰωάννης Σίνας ἐγένετο ἀνάδοχος πολλῶν τέκνων τῶν οἰ-

1. Ἀρχεῖον τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος», φάκ. Αα, ἀριθ. 48/1833.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κογενειῶν Θεμιστοκλέους Μεταξᾶ καὶ 'Αλεξάνδρου Οἰκονόμου. 'Εστεφάνωσαν δὲ ὁ μὲν Γεώργιος Σίνας καὶ ἡ σύζυγός του τὸν Μιχαὴλ Κιοπέκαν μετὰ τῆς 'Ελισάβετ 'Αναστ. Μαργαρίτη (15-5-1822), τὸν Βασίλειον Μαντζουράνην μετὰ τῆς 'Ελένης Νικ. 'Αργέντη (17/29-5-1831) καὶ τὸν Κωνσταντῖνον 'Αναστ. Χρηστομᾶνον μετὰ τῆς Μαρίας 'Αναστ. Καζάση (18-2-1840), ὁ δὲ Σίμων Σίνας τὸν Νικόλαον 'Ιωάν. Μαρίκαν μετὰ τῆς 'Ελισάβετ Νικ. 'Αργέντη (18/30-8-1834), τὸν Κῦρον Κωνστ. Γύραν μετὰ τῆς Αἰκατερίνης Γεωρ. Τσεχάνη (24-9-1857) κλπ.[1].

12. ΓΑΜΟΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΟΣ ΣΙΝΑ. Η ΠΡΩΤΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΑΥΤΟΥ

Τὴν 10ην 'Ιανουαρίου 1835 ὁ Σίμων Σίνας ἐνυμφεύθη τὴν 'Ιφιγένειαν Γκίκα von Deszanfalva[2], 'Ελληνίδα γεννηθεῖσαν ἐν Οὐγγαρίᾳ τὴν 20-8-1815. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐνυμφεύθη καὶ ὁ θεῖός του 'Ιωάννης Σίνας τὴν Μαρίαν Νικαρούση, γεννηθεῖσαν ἐν Βιέννῃ τὴν 6-4-1818. 'Εκ τοῦ γάμου τοῦ Σίμωνος Σίνα ἐγεννήθησαν ἓξ τέκνα, ἡ Αἰκατερίνη καὶ ὁ Γεώργιος, ἅτινα ἀπέθανον ἐν βρεφικῇ ἡλικίᾳ[3], κατόπιν δὲ ἡ 'Αναστασία (8-10-1838), ἡ Εἰρήνη (4-8-1843), ἡ 'Ελένη (12-3-1845) καὶ ἡ 'Ιφιγένεια (1-7-1846). 'Ο 'Ιωάννης Σίνας ἔμεινεν ἄτεκνος[4].

Τὴν 22αν Μαΐου 1835 ὁ Γεώργιος Σίνας κατέστησε τὸν υἱόν του Σίμωνα ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του, παραχωρήσας εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιῇ διὰ πᾶσαν ἐμπορικὴν πρᾶξιν τὴν ὑπογραφήν του, ἡ ὁποία συνέπιπτε μὲ τὴν ὑπογραφὴν τῆς φίρμας. 'Ιδοὺ ἐν μεταφράσει ἡ σχετικὴ αἴτησίς του πρὸς τὸ 'Εμποροδικεῖον : « 'Επειδὴ ὁ υἱός μου Σίμων Γεωργίου Σίνας

---

1. Κώδικες τῶν ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τοῦ «'Αγίου Γεωργίου» καὶ τῆς «'Αγίας Τριάδος».

2. 'Ο 'Εμμανουὴλ Κωνστ. Γκίκας κατήγετο ἐξ 'Ιωαννίνων, ἦτο ἔμπορος γουναρικῶν καὶ εἶχεν ἐγκατασταθῇ ἐν Οὐγγαρίᾳ, ὅπου ἀπέκτησε τίτλον Εὐγενείας. Βλ. Füves Ödön, Die bekanntesten geadelten Griechen in Ungarn, περ. «Balkan Studies», τόμ. 5 (Θεσσαλονίκη 1964), σ. 305.

3. 'Ο Κῶδιξ τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τῆς «'Αγίας Τριάδος» ἀναγράφει μόνον τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου : «1838, Μαρτίου 8 (νέου ἡμερολογίου) ἀπέθανε τὸ βρέφος Γεώργιος Σίμωνος Σίνα, Βαρῶνος, 8 περίπου μηνῶν τὴν ἡλικίαν, ἀπὸ σπασμούς».

4. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω Κώδικα, ἡ μήτηρ τοῦ 'Ιωάννου Σίνα Αἰκατερίνη, ἤτοι ἡ δευτέρα σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, ἀπέθανε τὴν 1ην Μαΐου 1843.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἔχει ἀσκηθῆ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας πρὸς πλήρη εὐχαρίστησίν μου καὶ ἔχει ἀποκτήσει τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην μου, παραχωρῶ εἰς αὐτὸν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐμπορικοῦ μου οἴκου καὶ παρακαλῶ, ὅπως πρωτοκολληθῇ ἡ κατωτέρω ὑπογραφή του : Ὁ βαρῶνος Σίμων Γ. Σίνας ὁ νεώτερος, ὅστις ἤδη εἶναι ἐνήλικος, θὰ ὑπογράφῃ Σίμων Γ. Σίνας»[1].

Ἀφ' ὅτου ὁ υἱὸς ἐγένετο καὶ ἐπίσημος ἐκπρόσωπος καὶ συνεργάτης τοῦ πατρός, ἡ κοινωφελὴς δρᾶσις καὶ ἡ κοινωνικὴ περιωπὴ τοῦ οἴκου Σίνα ηὔξανε παραλλήλως πρὸς τὴν ἄνοδον τῆς οἰκονομικῆς του ἀκμῆς. Ὠφείλετο δὲ τοῦτο εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ συναισθηματικὴν φύσιν Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου.

Τὰ οἰκογενειακὰ συναισθήματα καὶ ἰδιαιτέρως τὴν ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην τοῦ εὐγενοῦς τούτου ἀνδρὸς πρὸς τὴν ἀφωσιωμένην σύζυγόν του Ἰφιγένειαν, καθὼς καὶ τὴν πίστιν του εἰς τὴν μετὰ θάνατον ζωήν, φανερώνει καὶ ἡ πρώτη διαθήκη αὐτοῦ, συνταχθεῖσα κατὰ τὸ 34ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἔχουσα ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς :

« Ἡ τελευταία μου θέλησις : Ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζει εἰς τὴν ἀγαπητήν μου σύζυγον τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων μας συνταχθὲν προικοσύμφωνον, κληροδοτῶ εἰς αὐτὴν ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν μου, συνισταμένην ἐκ 400.000 φλωρινίων, καὶ ὅλην τὴν ἐπίπλωσιν, ὡς αὕτη εἶναι καὶ εὑρίσκεται, καὶ ἔχω τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ ὁ πατήρ μου μετὰ τὸν θάνατόν μου ἀσφαλῶς θὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὴν ὁλόκληρον τὸ εἰς ἐμὲ ἀνῆκον κληρονομικὸν μερίδιον. Εἰς τὰ προσφιλῆ τέκνα μου κληροδοτῶ κατ' ἰσομοιρίαν τὸ ἐλπιζόμενον πατρικὸν καὶ μητρικὸν κληρονομικὸν μερίδιόν μου μετὰ τῆς ἐγκαρδίου ἀγάπης μου καὶ τῆς εὐχῆς μου, ὅπως ταῦτα ζήσουν αἰωνίως εὐτυχῆ. Τὴν ἀγαπητήν μου σύζυγον εὐχαριστῶ διὰ τὴν πιστὴν ἀγάπην, ἥτις μὲ κατέστησε πλήρως εὐτυχῆ, καὶ εὔχομαι εἰς αὐτὴν νὰ ζήσῃ εἰς τὸ ἑξῆς εὐτυχής, μέχρις ὅτου συναντηθῶμεν πάλιν ἐπάνω εἰς τὸν ἄλλον, τὸν καλύτερον κόσμον. Ταῦτα ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα ἰδιοχείρως ἐν πλήρει ὑγείᾳ καὶ διαυγεῖ συνειδήσει.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 14ῃ Μαρτίου 1844. Σίμων Σίνας»[2].

---

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3/S 267. *Ἔγγρ. 40.* Εἰκ. 8.
2. Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv, Sina's Testamente. *Ἔγγρ. 41.* Εἰκ. 11.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

13. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ
Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΓΑΙΟΚΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Ὡς ἤδη ἐλέχθη (σ. 40), ὁ Γεώργιος Σίνας διέθεσε μέγα μέρος τῶν κεφαλαίων του πρὸς ἀγορὰν ἀκινήτων, γενόμενος οὕτως ὁ μεγαλύτερος γαιοκτήμων καὶ ἰδιοκτήτης ἀρχοντικῶν οἰκιῶν ἐν τῇ αὐστριακῇ ἐπικρατείᾳ. « Τριάκοντα χωρία μεγάλα, γράφει ὁ Παλλατίδης εἰς τὸ «Ἱστορικὸν ὑπόμνημά » του (σ. 25), κείμενα ἐν ταῖς διαφόροις ἐπαρχίαις τοῦ Αὐστριακοῦ κράτους καὶ τιμώμενα ἓν πρὸς τὸ ἄλλο ἑξήκοντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, εἰσὶ κτῆμα ἀκίνητον καὶ ἀναλλοίωτον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐμπορικοῦ οἴκου. Πρόσθες τούτοις πολλὰς μεγάλας καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς τῆς μητροπόλεως Βιέννης καί τινων ἄλλων πόλεων τοῦ κράτους, αἵτινες εἰς τὸν ἀκίνητον πλοῦτον τοῦ οἴκου τούτου ὑπάγονται, καὶ ἐξάγεις ἄλλο κεφάλαιον χρηματικὸν ὀλίγον καταδεέστερον τοῦ πρώτου». Ταῦτα ἐδημοσίευεν ὁ Παλλατίδης τῷ 1845. Ἀλλ' αἱ γαιοκτησίαι τοῦ Σίνα, προστιθεμένων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἀγορασθεισῶν, ἀνῆλθον εἰς πεντήκοντα περίπου τὸν ἀριθμόν, ἀνῆκον δὲ πρότερον εἰς βαρώνους, κόμιτας καὶ πρίγκιπας. Ἰδοὺ τὰ ὀνόματα τῶν περιοχῶν, ὅπου εὑρίσκοντο αἱ πλεῖσται τῶν ἐν λόγῳ ἰδιοκτησιῶν : Κάτω Αὐστρία[1]: Rappoltenkirchen, γαιοκτησία μετὰ μεγάρου ἀποκτηθεῖσα τῷ 1814, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Γεώργ. Σίνας ἀνήγειρε τῷ 1854 διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Θεοφίλου Χάνσεν μικρὸν ναὸν καὶ οἰκογενειακὸν κοιμητήριον. Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ εἶναι κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφή : « Τὸ ἱερὸν τοῦτο παρεκκλήσιον σὺν τῷ κοιμητηρίῳ ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ Εὐγενοῦς Βαρώνου Γεωργίου Σίνα εἰς μνημόσυνον ἀΐδιον αὐτοῦ τε καὶ ἁπάσης τῆς Σιναϊκῆς οἰκογενείας ἐν ἔτει ,αωνδ' ». Mauerbach, γαιοκτησία τὴν ὁποίαν ὁ Γ. Σίνας ἠγόρασε τὴν 24-8-1833 καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνήγειρεν ἐπίσης διὰ τοῦ Χάνσεν ἑτέραν ἔπαυλιν[2]. Ἡ γαιοκτησία αὕτη ἐκληροδοτήθη ἀργότερον εἰς τὴν Εἰρήνην Σίμωνος Σίνα, σύζυγον Γεωρ. Μαυροκορδάτου. Σώζονται δὲ μέχρι σήμερον ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἐκεῖ Δημο-

---

1. Becker M. A., Topographie von Niederösterreich (Wien), Band I (1885), p. 128, 130, 268, 363, Band II (1893), p. 7, Band III (1896), p. 445, 503, Band IV (1903), p. 293. 294, 804, Band V (1909), p. 294, Band VI (1915), p. 111.

2. Calvi Primo, Darstellung des politischen Bezirkes Hietzing Umgebung (Wien 1901), p. 230. Βλ. εἰκ. 34.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τικοῦ σχολείου ἐντοιχισμένοι ἐν ἀναγλύφῳ οἱ θυρεοὶ τῶν οἴκων Σίνα καὶ Μαυροκορδάτου μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς : Wappen der Barone Sina und der Fürsten Maurokordato. Ἕτεραι γαιοκτησίαι τοῦ Σίνα ἔκειντο ἐν Dross, Gföhl, Imbach, Fahrafeld, Gadenweid, Leopoldsdorf, Rechberg, Untermayerhof. Βοημία : Podiebrad, Chlimetz, Königstadtl. Μοραβία : Brumow, Botottin, Eichhorn, Hrottowitz, Slatina, Wellehrad[1]. Οὐγγαρία : Gödöllö, Hatvan, Érd[2], Ercsi, Simontornya, Tolna, Kajmád, Simongat, Magyaratad, Libickosma, Belatinc, Ban, Trencsin, Besztércze (Bestricz), Sempte, Teplicska (Teplitz), Szentmiklos-Lébény, Öttevény, Ráró. Βανᾶτον : Hodos und Kisdia, ἐξ ὧν καὶ ὁ βαρωνικὸς τίτλος τῆς οἰκογενείας Σίνα, Végvár, Torontáloroszi, Valkany und Beba, Orczidorf und Kalátsa[3], Székesut und Nagufalu, Kevermes. Βλαχία : Dudesti.

Ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς γαιοκτησίαις οἰκιῶν καὶ ἐπαύλεων ὁ Γεώργιος Σίνας ἀπέκτησεν ἀρχοντικὰς καὶ προσοδοφόρους οἰκίας εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς αὐστριακῆς ἐπικρατείας. Ἐν Βιέννῃ ἐκτὸς τοῦ μεγάρου τοῦ βαρώνου Fellner (am Hohen Markt No 511), ὅπερ ἀπὸ τοῦ 1811 κατέστη ἡ μόνιμος κατοικία καὶ ἕδρα τοῦ οἴκου Σίνα, ἠγόρασεν οὗτος τὸ Palais Palavicini παρὰ τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, τὸ ἐπὶ τῆς Annagasse μέγαρον τοῦ Ἀρχιδουκὸς Καρόλου καὶ πολλὰς μεγάλας οἰκίας εἰς τὴν Rotenthurmstrasse, am Fleischmarkt[4] καὶ εἰς ἄλλας κεντρικὰς ὁδοὺς τῆς αὐστριακῆς πρωτευούσης[5]. Ἑτέρας οἰκίας κατεῖχεν ὁ Σίνας ἐν Pressburg, πρωτευούσῃ

---

1. Finanzarchiv (Wien), No 2946 P.P./11-5-1837.

2. Kereskényi Gyula, Erd . . . (Budapest 1874), p. 37 - 38.

3. Αἱ γαιοκτησίαι αὗται περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γεωργίου καὶ τοῦ Ἰωάννου Σίνα κατόπιν τῆς ἀπὸ 10 - 11 - 1835 ἀποφάσεως τοῦ Αὐτοκράτορος Φερδινάνδου Α'. Finanzarchiv (Wien), No 7160 P.P./12 - 11 - 1835.

4. Ἐν τῇ am Fleischmarkt No 689 - 693 οἰκίᾳ τοῦ Σίνα ἐλειτούργει ἐπὶ ἔτη τὸ Χρηματιστήριον τῆς Βιέννης. Finanzarchiv, No 7949 P.P/12 - 12 - 1835, 1387 P.P./12 - 3 - 1840, 5183 P.P./29 - 8 - 1840.

5. Schwab Karl, Neuer verbesserter Häuser - Schema . . . (Wien 1845). Kisch Wilhelm, Die alten Strassen und Plätze Wiens und ihre historischen Häuser (Wien 1883), p. 51, 356, 386, 633. Groner Rich., Wien, wie es war (Wien 1934), p. 455 - 456. Harrer Paul, Wien und seine Häuser, Menschen und Kultur (Wien 1951 - 1957, maschingeschrieben), I. 454, 465 - 469, 474, IV. 5, 6, 8, 12, 16, 17, 48, 58, 68, 193, 195, 197, 212, 269, 432, V. 341, 408, VI. 314.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς Σλοβακίας, ἐν Πέστῃ[1] καὶ Szegedin[2] τῆς Οὐγγαρίας, ἐν Arad τοῦ Βανάτου, ἐν Neu-Becse τῆς Βοϊβοδίνας καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω οἰκιῶν καὶ γαιοκτησιῶν ἄλλαι ἦσαν κρατικαὶ καὶ ἠγοράσθησαν κατόπιν πλειστηριασμοῦ, ἄλλαι δὲ ἰδιωτικαί, ἀγορασθεῖσαι εἰς τιμὰς εὐκαιρίας, τὰς ὁποίας οὐχὶ σπανίως παρέσχεν ἡ σπάταλος εὐζωΐα τῶν Εὐγενῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας[3].

Συνιδιοκτήτης γαιοκτησιῶν τινων ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης Σίνας, ὅστις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Szent-Miklos τῆς Οὐγγαρίας ἵδρυσεν ἓν ἐκ τῶν καλυτέρων ἐργοστασίων παραγωγῆς σακχάρεως. Ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις ἐκείνη δὲν ηὐδοκίμησεν, ὁ δὲ λαὸς τῆς Βιέννης συγκρίνων τὸν ἀτυχήσαντα Ἰωάννην Σίναν πρὸς τὸν ζάπλουτον ἀδελφόν του καὶ χαιρεκάκως ἀστεϊζόμενος ἀπεκάλει αὐτὸν «Πτωχο-Σίναν», ἂν καὶ οὗτος εἶχεν ἄλλοθεν ἱκανὰ εἰσοδήματα, ἀνερχόμενα ἐτησίως εἰς 60.000 φλωρίνια[4].

Αἱ πόλεις καὶ αἱ περιοχαί, εἰς τὰς ὁποίας ὁ Γεώργ. Σίνας εἶχεν ἰδιοκτησίας εὐηργετήθησαν ὑπ' αὐτοῦ ποικιλοτρόπως. Ἀλλ' ἡ ἰδιαιτέρα συμπάθεια αὐτοῦ πρὸς τὸν λαὸν τῆς Οὐγγαρίας, πρὸς τὸν ὁποῖον συνέδεον αὐτὸν οὐχὶ μόνον κτήσεις καὶ ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ δεσμοὶ συγγενείας, ἦτο ἔκδηλος. Γενναία ὑπῆρξεν ἡ ἀρωγὴ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν πλημμυροπαθῶν τῆς Βουδαπέστης τῷ 1838 καὶ ἐπίσης γενναία ἡ εἰσφορὰ αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἐν Πέστῃ Ἱδρύματος τῶν τυφλῶν. Μεγάλως ὑπεστήριξεν ὁ Γ. Σίνας τὸν «Σύλλογον ἰδιοκτητῶν τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ ἀνθρακωρυχείων», ὁ ὁποῖος εἶχε περιέλθει εἰς οἰκονομικὴν κρίσιν[5]. Σημαντικὰς δωρεὰς προσέφερεν οὗτος ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἐν Bestricz καὶ Teplitz γαιοκτησιῶν του, ἕτερα δὲ γενναῖα ποσὰ πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ ἐν Hodos, πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας χάριν τῆς ἐν Gerard κομιτείας, πρὸς ἀποξήρανσιν ἑλῶν τῆς ἐν Simontornya γαιοκτησίας καὶ

---

1. Pásztor Miklos, A százötven éves Lipótvaros (= Die 150 jährige Leopoldstadt, Budapest 1940), p. 65 - 66. Füves Ödön, Pesti görök háztulajdonosok (=Griechische Hausbesitzer in Pest, Budapest 1970), p. 53 - 54.

2. Reizner János, Szeged töstenete (= Die Geschichte von Szeged, Budapest 1884), II. 50 - 51.

3. Ἐφημ. «Neuigkeiten» (Brünn), Nr. 146/1856. Κατάλογον τῶν οἰκιῶν καὶ γαιοκτησιῶν μετὰ τῶν τιμῶν τῆς ἀγορᾶς αὐτῶν περιέχει καὶ ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γ. Σίνα δήλωσις κληρονομίας τοῦ υἱοῦ του Σίμωνος Σίνα. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3/267. *Ἔγγρ. 57.*

4. Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, 354.

5. «Der Satellit» (Kronstadt), Nr. 19/26-5-1856.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δι' ἄλλα ἔργα κοινῆς ὠφελείας[1]. Γενναιόδωρος ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών του ὑπῆρξε καὶ ὁ Ἰωάννης Σίνας, διὸ ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ ἀνεκηρύχθησαν ἐπίτιμοι πολῖται τῆς Πέστης, τοῦ Szegedin[2], τοῦ Arad καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Οὐγγαρίας.

Ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἐπίσης ἡ οἰκονομικὴ ἀρωγή, τὴν ὁποίαν ὁ Γ. Σίνας προσέφερε πρὸς τὴν ἐν Πέστῃ ἑλληνικὴν ἐκκλησιαστικὴν Κοινότητα, δανείσας αὐτὴν ἐπὶ μετριωτάτῳ τόκῳ 150.000 φράγκα πρὸς ἀνέγερσιν τριωρόφου προσοδοφόρου οἰκίας[3].

14. Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ ΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΤΩΝ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Αὐστρίας κόμις Franz von Klebelsberg εἰς τὴν ἀπὸ 2-3-1832 εἰσήγησίν του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Φραγκῖσκον Α' (σ. 62) κατέταξε τὸν Γεώργιον Σίναν εἰς τοὺς πρώτης τάξεως τραπεζίτας. Ὁ Παλλατίδης (Ὑπόμνημα ἱστορικόν . . . σ. 23 - 24) θεωρεῖ τοῦτον ἀνώτερον τῶν Fugger[4] καὶ τῶν Rothschild[5], ὁ δὲ Σπυρ. Λάμπρος χαρακτηρίζει τοῦτον « Πυθίαν τοῦ χρηματιστηρίου τῆς Βιέννης»[6]. Πράγματι ὁ Σίνας ἦτο τραπεζίτης διεθνοῦς περιωπῆς. Ἐγένετο δὲ οὗτος ὄχι μόνον πιστωτὴς καὶ χρηματοδότης μεγάλων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ καὶ δανειστὴς κυβερνήσεων καὶ αὐτοκρατοριῶν. Ὅτε π.χ. τῷ 1829 ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἐπρόκειτο νὰ συνάψῃ δάνειον, ὁ Σίνας καὶ ὁ

---

1. Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, 352.

2. Reizner, ἔνθ' ἀνωτέρω, II. p. 50 - 51.

3. Γώγου Γρηγ., Ἡ ἐν Πέστῃ Ἑλληνικὴ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησία, περ. «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», τόμ. Δ' (Κωνσταντινούπολις 1883 - 1884), σ. 341 καὶ περ. «Ἔσπερος» (Λειψία 1884 - 1885), σ. 147.

4. Περὶ τοῦ οἴκου ἐκείνου βλ. κυρίως Brandt, Die Fugger. Geschichte eines deutschen Handelshauses (1928).

5. Περὶ τοῦ οἴκου ἐκείνου βλ. κυρίως Corti Egon C., Das Haus Rothschild in der Zeit seiner Blüte (Wien 1928).

6. Λάμπρου Σπυρ., Σελίδες ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ (Ἀθῆναι 1912), σ. 40. Τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ Dölger Franz, Wien und Neugriechenland (Wien 1943), p. 15.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Rothschild προσέφερον εἰς αὐτὴν 10.000.000 δουκᾶτα[1]. Ὅτε ἡ Κυβέρνησις τῆς Βλαχίας ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν « Ταχυδρόμον » τοῦ Βουκουρεστίου (ἀριθ. 21/21-6-1833) ὅτι ἐζήτει δάνειον, ὁ Σίνας ἐδήλωσε δι' ἐπιστολῆς του, διαβιβασθείσης διὰ τοῦ Μέττερνιχ πρὸς τὸν ἐν Βουκουρεστίῳ Αὐστριακὸν Πρόξενον, ὅτι ἀναλαμβάνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸ ζητούμενον δάνειον[2]. Ὁ οἶκος Σίνα, ὡς ἀναφέρει τὸ δίπλωμα Εὐγενείας τοῦ 1832 (σ. 64), μετέσχεν εἰς τὸ τότε προσφάτως συναφθὲν κρατικὸν δάνειον τῆς Αὐστρίας μὲ τὸ ποσὸν τῶν 53.653.000 φλωρινίων, εἰς τὸ ἕτερον δὲ κρατικὸν δάνειον τοῦ ἔτους 1835 ἐκ 40.000.000 φλωρινίων μετέσχεν ἐπίσης μετὰ τῶν τραπεζιτικῶν οἴκων Arnstein & Eskeles, Geymüller καὶ Rothschild[3]. Τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους τῆς Αὐστρίας ἐνίσχυσεν ὁ Σίνας καὶ διὰ προεξοφλήσεων τῶν δημοσίων ἐσόδων ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Λομβαρδίας καὶ τῆς Βενετίας. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πόλιν τῆς Βιέννης προσῆλθεν οὗτος ἀρωγὸς ἄλλοτε διὰ δωρεῶν καὶ ἄλλοτε διὰ δανείων πρὸς κάλυψιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν ἢ κατασκευὴν ὑδραγωγείων[4] καὶ ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων.

Τὸ δίκτυον τῶν τραπεζικῶν συναλλαγῶν τοῦ οἴκου Σίνα ἦτο εὐρύτατον, οἱ δὲ ἐφωδιασμένοι ὑπ' αὐτοῦ διὰ πιστωτικῶν ἐπιστολῶν ἠδύναντο νὰ ἀποσύρουν χρηματικὰ ποσὰ παρ' οἱασδήποτε τραπέζης τοῦ ἐξωτερικοῦ. Οὕτω π.χ. ἐξυπηρετήθησαν ὁ Ἀρχιδοὺξ Ἰωάννης ἐπιστρέψας ἐξ Ὀδησσοῦ καὶ συνεχίσας τὸ ταξίδιόν του εἰς Τεργέστην καὶ Ἀθήνας (1837)[5], ἡ κόμισσα von Habsburg εὑρισκομένη ἐν Modena (1841),[6] οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσὴφ Ἀρχιδοῦκες Φερδινάνδος καὶ Κάρολος κατὰ τὸ ταξίδιόν των διὰ μέσου Τεργέστης πρὸς Ἀθήνας καὶ Σμύρνην (1850)[7] καὶ πλεῖστα ἄλλα ὑψηλὰ πρόσωπα κατὰ διαφόρους περιστάσεις.

---

1. Prokesch-Osten Anton, Geschichte des Abfalls der Griechen vom Türkischen Reiche ... (Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, μεταφρ. Γ. Ἀντωνιάδου, Ἀθῆναι 1886), τόμ. Β', σ. 411.

2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei. Moldau - Walachei, Karton 51 (1833).

3. Hofkammerarchiv, No 6709 P.P./22 - 10 - 1835.

4. Hofkammerarchiv, No 3795 P.P./1839, No 646 P.P./1839, No 1046 P.P./1840, No 5039 P.P./1843.

5. Ἔνθ' ἀνωτέρω, No 6100 P.P./1837, No 6868 P.P./1837.

6. Ἔνθ' ἀνωτέρω, No 2322 P.P./1841.

7. Finanzarchiv, No 12145 Fm/1850.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὁ Γεώργιος Σίνας λόγῳ τῆς ἐμπορικῆς καὶ τραπεζιτικῆς ἰδιοφυΐας του ἐξελέγη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1825 πρῶτος ἐκ τῶν δέκα Διευθυντῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Αὐστρίας, διετήρησε δὲ τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ μίαν εἰκοσιπενταετίαν περίπου[1]. Ὅτε δὲ τῷ 1849 ἐπρόκειτο νὰ προταθοῦν τρεῖς ὑποψήφιοι πρὸς ἐπιλογὴν τοῦ Ἀναπληρωτοῦ - Διοικητοῦ τῆς ἐν λόγῳ Τραπέζης, ἅπαντες οἱ Διευθυνταί, ἀναγνωρίζοντες τὴν σπανίαν πεῖραν, τὴν ὁποίαν ἐκέκτητο ὁ Σίνας, τὰς ἐξαιρετικὰς πνευματικὰς ἱκανότητάς του καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ὁ οἶκός του ἐν τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ, παρῃτήθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ. «Ὁ Γ. Σίνας ἔχει μίαν τόσον συντριπτικὴν ὑπεροχὴν ἔναντι τῶν λοιπῶν Διευθυντῶν, ὥστε δύναται νὰ παραμερισθῇ ἡ διάταξις τῆς τριπλῆς προτάσεως », γράφει ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Philipp Krauss εἰς τὴν ἀπὸ 8-4-1849 εἰσήγησίν του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Φραγκῖσκον Ἰωσήφ[2].

15. Η ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΙΝΑ

Τὸ κύριον εἶδος, μὲ τὸ ὁποῖον ἐμπορεύετο καὶ ἐπλούτισεν ὁ οἶκος Σίνα, ἦτο ὁ βάμβαξ. Διὸ εὐλόγως ἀπεικονίσθη ἐπὶ τοῦ θυρεοῦ τοῦ οἴκου τούτου κλάδος βαμβακέας. Μετέφερε δὲ ὁ Γεώργ. Σίνας μεγάλας ποσότητας βάμβακος ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὰς λοιπὰς χώρας τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας[3]. Ἀπὸ τὰς αὐτὰς χώρας, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν Οὐγγαρίαν, ἐπρομηθεύετο οὗτος καὶ ἔριον, διωχέτευε δὲ ἀμφότερα τὰ εἴδη εἰς τὰ νηματουργεῖα τῆς Αὐστρίας καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἕτερον προσοδοφόρον εἶδος ἦτο ὁ καπνός. Μὴ ἀρκούμενος ὅμως ὁ ρέκτης ἐκεῖνος ἐπιχειρηματίας εἰς τὴν ἐκ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰσαγωγὴν καὶ θέλων νὰ ἐνισχύσῃ διὰ νέου προϊόντος τὴν ἐγχώριον γεωργικὴν παραγωγήν, εἰσήγαγε καὶ ἐβελτίωσε τὴν καλλιέργειαν καπνοῦ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Ὅτε π.χ. τῷ 1846 ὁ Σίνας προσέφερεν εἰς τὸ αὐστριακὸν Κράτος 120.000 (Zent-

---

1. Hofkammerarchiv, No 679 P.P./1847. Βλ. καὶ Pressburger S., Österreichische Notenbank 1816 - 1966 (Wien 1966), p. 53.

2. Finanzarchiv, No 3414 G.P./1849. Περὶ τοῦ Γεωρ. Σίνα ὡς τραπεζίτου βλ. καὶ Schefer Egon, Das Bankwesen in Österreich (Wien 1924), p. 98, 115, 124.

3. Popović, O Tsintsarima, p. 151.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ner) στατῆρας[1] φύλλων καπνοῦ ἐκ τῶν ἐν Szegedin τῆς Οὐγγαρίας καπνοφυτειῶν του, ὁ διευθυντὴς τῆς αὐστριακῆς καπνοβιομηχανίας ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ καπνὸς ἐκεῖνος ἦτο ποιοτικῶς ἀνώτερος τοῦ καπνοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε προσφέρει ὁ ἐπίσης μεγαλέμπορος Wodianer, καὶ ἑπομένως ἄξιος τῆς ὑπὸ τοῦ Σίνα καθορισθείσης τιμῆς τῶν 9,30 φλωρινίων κατὰ στατῆρα[2]. Τὸ εἶδος τοῦτο ἐπρομήθευεν ὁ Σίνας καὶ εἰς ἄλλας χώρας, καὶ δὴ εἰς τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν[3].

Γενικῶς αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ συναλλαγαὶ τοῦ Σίνα ἐξετείνοντο ἀπὸ Βιέννης μέχρι Ρώμης, Γενεύης, Μασσαλίας, Παρισίων, Λονδίνου, Ἀμβούργου, Βερολίνου, Βαρσοβίας, Λεμβέργης, Βουκουρεστίου, Ὀδησσοῦ, Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης, Ἀλεξανδρείας, Καΐρου καὶ Ἰνδιῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ ὅλων τῶν ἐνδιαμέσων ἐμπορικῶν κέντρων καὶ σταθμῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀνατολῆς.

16. ΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΙΝΑ

Α'. ΤΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΕΝ POTTENDORF ΤΗΣ ΚΑΤΩ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ οἴκου Σίνα εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῶν χωρῶν τῆς αὐστριακῆς μοναρχίας. Γενέτειρα τῆς βιομηχανίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ Ἀγγλία. Ὅπως εἰς ἄλλους βιομηχανικοὺς κλάδους οὕτω καὶ εἰς τὴν βιομηχανικὴν νηματουργίαν ἡ Ἀγγλία διεκρίθη, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς κλωστικῆς μηχανῆς ὑπὸ τοῦ Richard Arkwright (1772) καὶ τοῦ μηχανικοῦ ἀργαλειοῦ ὑπὸ τοῦ Edmund Cartwright (1784), καὶ προσεπάθησε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκμετάλλευσιν διὰ νόμου ἀπαγορεύοντος ἐπὶ ποινῇ θανάτου τὴν ἐξαγωγὴν εἰς ἄλλας χώρας νηματουργικῶν μηχανῶν ἢ σχεδίων κατασκευῆς αὐτῶν, καθὼς καὶ τὴν ἀποδημίαν εἰδικευμένων μηχανικῶν[4].

Ἐν Αὐστρίᾳ ὑπῆρχον μὲν αἱ πολιτικαὶ προϋποθέσεις ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Μαρίας Θηρεσίας καὶ τοῦ Ἰωσὴφ Β' πρὸς δημιουργίαν βιομηχανίας, οὐχὶ

---

1. Zentner (στατὴρ) = 50 χιλιόγραμμα.
2. Hofkammerarchiv, 6728 P.P./24-6-1846.
3. Hofkammerarchiv. Bankalakten, Fz. 3/4, Nr. 884/1846, 786/1847, 780/1848.
4. Ὁ νόμος ἐκεῖνος ἤρθη μόλις τῷ 1842.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὅμως καὶ αἱ τεχνικαί. Τὸ ἐν Pottendorf τῆς Κάτω Αὐστρίας ἐργοστάσιον νημάτων καὶ λινῶν ὑφασμάτων, λειτουργοῦν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 18ου αἰῶνος, περιελθὸν δὲ κατόπιν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν Konstantin Reyer καὶ Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, ἦτο χειροτεχνικόν. Ἡ βιομηχανικὴ νηματουργία εἰσήχθη εἰς τὴν Αὐστρίαν, ἀφ' ὅτου ὁ Ἄγγλος John Thornton, ἄλλοτε διευθυντὴς τοῦ νηματουργείου τοῦ Manchester, μετεκλήθη ἐξ Ἀμβούργου, ἔνθα εἶχεν ἱδρύσει ἐργοστάσιον βαμβακερῶν νημάτων[1].

Τὴν 28-1-1801 οἱ διευθυνταὶ τῆς ἐν Βιέννῃ Ἐμπορικῆς Τραπέζης κόμις Colloredo Mansfeld καὶ πρίγκιψ Joseph Schwarzenberg ὑπέγραψαν συμβόλαιον μετὰ τοῦ Thornton πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν Pottendorf μηχανοκινήτου νηματουργείου ἀγγλικοῦ τύπου. Τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου ἐκείνου ἀνέλαβεν ὁ ἴδιος ὁ Thornton, χρησιμοποιήσας διὰ τὴν κίνησιν αὐτοῦ τὸ ὕδωρ τῶν ποταμῶν Fischa καὶ Leitha. Τὰ παραχθέντα νήματα ὑπῆρξαν ἐφάμιλλα τῶν ἀγγλικῶν, ἀνάλογος δὲ ὑπῆρξε καὶ ἡ ζήτησις αὐτῶν. Κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ νηματουργείου τοῦ Pottendorf ἱδρύθησαν καὶ ἄλλα μηχανοκίνητα νηματουργεῖα ἐν Κάτω Αὐστρίᾳ. Ὁ Thornton κατεδικάσθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἐρήμην εἰς θάνατον, ἀλλὰ ἐν Αὐστρίᾳ ἀνυψώθη εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐγενῶν.

Πρὸς χρηματοδότησιν τοῦ νηματουργείου τοῦ Pottendorf συνεκροτήθη τὴν 1-5-1802 μετοχικὴ ἑταιρεία, τῆς ὁποίας μετέσχον ὁ πρίγκιψ Joseph Schwarzenberg, ὁ πρίγκιψ Nikolaus Esterházy, ὁ κόμις Franz Joseph Wartenberg, ὁ Σίμων Σίνας ὁ πρεσβύτερος καὶ ἄλλοι. Τὸ 1824 ὁ Γεώργιος Σίνας ἠγόρασε τὸ μερίδιον τοῦ πρίγκιπος Esterházy καὶ κατόπιν τὰ μερίδια καὶ ἄλλων συνεταίρων, γενόμενος δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1831 ὁ κυριώτερος μέτοχος καὶ διευθυντὴς τοῦ ἐν λόγῳ νηματουργείου ηὔξησεν αἰσθητῶς τὴν παραγωγὴν αὐτοῦ[2].

Τὴν 3-12-1839 ὁ Γεώργιος Σίνας καὶ οἱ συνδιευθυνταὶ τοῦ νηματουργείου Thaddäus Berger καὶ Johann Bruchmann συνῆψαν μετὰ τοῦ Thornton συμβόλαιον περὶ ἱδρύσεως νέου μηχανοκινήτου ἐργοστασίου λινῶν νημάτων, τὸ ὁποῖον ἀργότερον περιῆλθεν ἐξ ἡμισείας εἰς τὴν κυριότητα τῶν

---

1. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ John Thornton διεπέρασε τὴν Μάγχην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του κολυμβῶν καὶ μεταφέρων ἐντὸς βυτίου σχέδια νηματουργικῶν μηχανῶν.

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, Lit. P. 399.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

οἴκων Γεωργίου Σίνα καὶ Franz Reyer[1]. Τὴν 10-11-1843 ὁ Γ. Σίνας προσέλαβεν ὡς συνδιευθυντὴν τοῦ νηματουργείου τοῦ Pottendorf τὸν Ζηνόβιον Κ. Πώπ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀργότερον (15-3-1851) ἐπώλησε τὸ ἥμισυ τῶν μετοχῶν του. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γ. Σίνα ὁ υἱός του Σίμων Σίνας ἀνέθεσε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκείνης ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν Πώπ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1857 ἐγένετο γενικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου Σίνα ἐν τῷ νηματουργείῳ τοῦ Pottendorf[2]. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξεποιήθη τὸ ἕτερον ἐργοστάσιον παραγωγῆς λινῶν νημάτων.

Β'. ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΕΝ KLEIN - NEUSIEDL ΤΗΣ ΚΑΤΩ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Ἑτέρα βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, τὴν ὁποίαν ἐχρηματοδότησεν ὁ οἶκος Σίνα, ἦτο ἡ χαρτοποιΐα ἐν Klein - Neusiedl τῆς Κάτω Αὐστρίας.

Μύλοι κατασκευῆς χάρτου ἐν Κάτω Αὐστρίᾳ ὑπῆρχον ἤδη ἀπὸ τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἀλλὰ μεγάλην πρόοδον ἐσημείωσεν ἡ βιομηχανία αὕτη ἐπὶ Μαρίας Θηρεσίας, ὁπότε ὁ ρέκτης τυπογράφος Johann Thomas Trattner (1717 - 1798), ἐπιχειρήσας εἰδικὰ ταξίδια εἰς Γερμανίαν, Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ πρὸ παντὸς εἰς Ὁλλανδίαν, ἵδρυσε τῷ 1767 ἐν Franzensthal παρὰ τὸ Ebergassing τῆς Κάτω Αὐστρίας ἄρτιον ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας.

Ἔτι μεγαλυτέραν ἀνάπτυξιν ἔλαβεν ἡ χαρτοποιΐα ἐν Αὐστρίᾳ, ὅτε ὁ Ignaz Theodor Pachner (1760 - 1814) ἵδρυσεν ἐν Klein - Neusiedl (παρὰ τὸ Fischament) ἐργοστάσιον ἐπίσης κατὰ ὁλλανδικὸν τρόπον, ὅπως καὶ ὁ Trattner, ἀλλὰ μὲ τελειότερα μηχανήματα (1793-1797). Μετὰ μίαν τεσσαρακονταετίαν ὁ υἱὸς τοῦ ἱδρυτοῦ μὴ δυνηθείς, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀπαι-

---

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Fz. 3, Lit. P. 553.

2. Περὶ τοῦ νηματουργείου τοῦ Pottendorf, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀρχειακῶν πηγῶν, βλ. Knolz, Joseph Joh. Darstellung der Verfassung und Einrichtung der Baumvollspinnfabriken in Niederösterreich (Wien 1843), «Pottendorfer Fabrik» (Wien 1890), Czech Rudolf, Chronik der Marktgemeinde Pottendorf (Wien 1955), p. 33 - 40. Τὸ νηματουργεῖον τοῦ Pottendorf ὑφίσταται μέχρι σήμερον. Εἰς δὲ τὰ ἐν Βιέννῃ κεντρικὰ γραφεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης διαφυλάσσεται ἓν παλαιὸν βιβλίον ἐπισκεπτῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτὸς τῶν ὑπογραφῶν τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Α' καὶ ἄλλων ἐπισήμων ὑπάρχουν καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου καὶ πολλῶν ἄλλων μελῶν καὶ συγγενῶν τῆς οἰκογενείας Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τουμένων κεφαλαίων, ὅπως προσαρμόσῃ τὸ ἐργοστάσιον ἐκεῖνο πρὸς τὰς ἐπελθούσας τεχνικὰς ἐξελίξεις, τὸ ἐπώλησε τὴν 2-4-1837 εἰς τὸν μεγαλέμπορον Georg Borkenstein. Οὗτος μετὰ τῶν φίλων του Ludwig Faber καὶ Georg Heinrich Theurer συνέστησε μεγάλην μετοχικὴν ἑταιρείαν, τῆς ὁποίας εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων μετόχων ἐγένετο ὁ Γεώργιος Σίνας. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς ἑταιρείας (16-2-1839) τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον ηὐξήθη καὶ ἠγοράσθησαν καὶ ἄλλαι μηχαναί, ὁ δὲ παραγόμενος χάρτης κατέστη ἐφάμιλλος τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ τοῦ ὁλλανδικοῦ. Τῷ 1845 ἀπενεμήθη εἰς τὴν χαρτοποιΐαν τοῦ Klein - Neusiedl τὸ χρυσοῦν μετάλλιον. Τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Friedrich Gottlob Keller ἐχρησιμοποίησε τὸ ξύλον ὡς πρώτην ὕλην, διότι τὰ ράκη, ἡ μέχρι τοῦδε χρησιμοποιουμένη πρώτη ὕλη, δὲν ἐπήρκουν πλέον, οὕτω δὲ ηὐξήθη ἡ παραγωγὴ χάρτου. Μέχρι τοῦ 1848 τὸ Klein - Neusiedl ἐθεωρεῖτο τὸ τεχνικῶς τελειότερον ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας[1].

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1850 τὸ ἐργοστάσιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μέχρι τότε ἐκινεῖτο διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ Fischa, ἤρξατο ἐφοδιαζόμενον μὲ ἀτμομηχανάς. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Σίνα (1856) μέτοχος ἐγένετο ὁ ἀδελφός του Ἰωάννης Σίνας. Τῷ 1865 ἡ ἐπιχείρησις ἐκείνη ἐπεξετάθη, ἀγοράσασα καὶ τὸ ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ Trattner ἱδρυθὲν ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας, ἔκτοτε δὲ ἐπρομηθεύοντο χάρτην ἐκ τοῦ ἐργοστασίου τοῦ Klein - Neusiedl ὄχι μόνον αἱ χῶραι τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας, ἀλλὰ καὶ τὰ Βαλκάνια, ἡ Ἀνατολή, ἡ Γερμανία, ἡ Σκανδιναβία, ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Νότιος Ἀμερικὴ καὶ ἡ Αὐστραλία[2].

17. ΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΙΝΑ

Ἔτι μεγαλύτεραι καὶ τολμηρότεραι ὑπῆρξαν αἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Γεωργίου Σίνα εἰς τὸν τομέα τῆς συγκοινωνίας. Οὗτος, ὡς παρατηρεῖ ὁ Α. Παλ-

1. «Im Vormärz konnte Klein - Neusiedl bereits als Muster einer technisch gut ausgerüsteten Papierfabrik gelten», γράφει ὁ Zöllner, Geschichte Österreichs (1962), p. 368.

2. Ἀρχειακὰ ἔγγραφα περὶ τοῦ ἐργοστασίου τούτου, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται μέχρι σήμερον, ὑπάρχουν ἐν τῷ Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, Lit. B 509. Ἐκ δὲ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας βλ. κυρίως Linhart Emil, Aus der Geschichte der Neusiedler Aktiengesellschaft für Papierfabrikation (Wien 1953), ἐξ οὗ ἡ εἰκ. 86.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λατίδης ('Υπόμνημα ἱστορικόν ... σ. 31), «κτίζει μεγάλους σιδηροῦς δρόμους, οἰκοδομεῖ γεφύρας ἐπὶ τῶν ρευμάτων τῶν μεγίστων ποταμῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ πρῶτος μετὰ Τραϊανόν, τὸν Αὐτοκράτορα τῶν Ρωμαίων, δοκιμάζει νὰ συζεύξῃ τὰς δύο μακρὰν διεστώσας ἀπ' ἀλλήλων ὄχθας τοῦ καταπληκτικοῦ Ἴστρου».

Α'. Ο «ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ»

Τὴν πρώτην ἰδέαν κατασκευῆς σιδηροδρόμου, συρομένου δι' ἵππων, συνέλαβεν ὁ Franz Gerstner, καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς τεχνικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Πράγας. Εἰς μίαν ἔκθεσίν του πρὸς τὴν «'Υδροτεχνικὴν 'Εταιρείαν τῆς Βοημίας» (31-12-1807) ἀπεδείκνυεν οὗτος ὅτι ἡ διὰ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς σύνδεσις τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Μολδάβα ἦτο εὐχερεστέρα καὶ οἰκονομικωτέρα τῆς ἀπὸ μακροῦ μελετωμένης διανοίξεως διώρυγος μεταξὺ τῶν δύο τούτων ποταμῶν. Τὸ σχέδιον τοῦ Gerstner ἐπραγματοποίησεν ὁ υἱός του Franz Anton Gerstner, καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βιέννης, ὅστις τὴν 7-9-1824 ἔλαβε τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς συνδεούσης τοὺς δύο ποταμοὺς παρὰ τὰς πόλεις Mauthausen καὶ Budweis. Εἰδικὴ σιδηροδρομικὴ ἑταιρεία, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω (σ. 60 καὶ 63), ὑπεστήριξεν οἰκονομικῶς ὁ Γεώργ. Σίνας, ἔφερεν εἰς πέρας τὸ ἔργον ἐκεῖνο (1825-1832). 'Υπῆρξε δὲ ὁ ἱπποκίνητος ἐκεῖνος σιδηρόδρομος ὁ πρῶτος σιδηρόδρομος ὄχι μόνον τῆς Αὐστρίας, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης.

'Η κινητήριος ὅμως δύναμις, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπέφερεν ἐπανάστασιν καὶ καταπληκτικὴν πρόοδον εἰς τὴν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν συγκοινωνίαν, ἦτο ὁ ἀτμός. 'Η ὑπὸ τοῦ George Stephenson ἐφεύρεσις τῆς ἀτμομηχανῆς καὶ ἡ ἐπιτυχὴς ἐφαρμογὴ αὐτῆς διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ πρώτου ἀτμοκινήτου σιδηροδρόμου ἐν 'Αγγλίᾳ (1830) διεδόθη καὶ εἰς τὴν ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν Αὐστρίαν. Πρῶτος ὁ ἐν Βιέννῃ τραπεζίτης Salomon Rothschild ἐπέτυχε νὰ λάβῃ αὐτοκρατορικὸν προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρόμου, κατευθυνομένου πρὸς βορρᾶν τῆς Βιέννης (4-3-1836). Ἔλαβε δὲ ὁ «Σιδηρόδρομος ἐκεῖνος τοῦ Βορρᾶ» τὸ ὄνομα τοῦ Αὐτοκράτορος Φερδινάνδου (Kaiser Ferdinand Nordbahn).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πρὶν ὅμως ἀκόμη ἀποκτήσῃ ὁ Rothschild τὸ προνόμιον τοῦ «Σιδηροδρόμου τοῦ Βορρᾶ» (Nordbahn), ἔσπευσεν ὁ ἰσχυρὸς ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ Γεώργιος Σίνας νὰ ἀποκτήσῃ τὸ προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρομικοῦ ἀντίποδος, ἤτοι τοῦ «Σιδηροδρόμου τοῦ Νότου» (Südbahn). Σχετικὰς αἰτήσεις ὑπέβαλεν οὗτος τόσον πρὸς τὴν αὐλικὴν καὶ τὴν οὐγγρικὴν Καγκελλαρίαν (17-2-1836), ὅσον καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Αὐτοκράτορα (3-3-1836) καὶ ἐζήτει τὴν χορήγησιν προνομίου κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἀπὸ Βιέννης μέχρι Raab τῆς Οὐγγαρίας μὲ προοπτικὴν ἑκατέρωθεν ἐπεκτάσεως δι' ὡρισμένων διακλαδώσεων καὶ προεκτάσεως μέχρι Τεργέστης. Παρὰ τὰς διατυπωθείσας ἐπιφυλάξεις ἕνεκα τῆς δυσχερείας τοῦ ἔργου, ὁ Αὐτοκράτωρ λόγῳ τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐπιχειρηματικῶν ἱκανοτήτων τοῦ Σίνα ἐνέκρινεν, ὅπως γίνῃ ἡ ἔναρξις τῶν προεργασιῶν (3-8-1836). Ὁ Ἰωάννης Σίνας, ὁ ὁποῖος ἦτο ἤδη μέτοχος καὶ μάλιστα μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἑταιρείας τοῦ Nordbahn, ἔδωκεν εὐσχήμως τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τῆς ἑταιρείας ἐκείνης (11-10-1836).

Ἡ χάραξις τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἀνετέθη εἰς τὸν μηχανικὸν Matthias Schönerer, εἰδικευθέντα πρὸ ἐτῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ πρό τινος ἀπερατώσαντα τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν μεταξὺ Budweis καὶ Gmund. Ὁ Γ. Σίνας εἰς νέαν, διεξοδικὴν αἴτησίν του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα (7-3-1837), ἀφοῦ ἀναφέρει ὅτι ὁ ἐν λόγῳ σιδηρόδρομος ἐπρόκειτο νὰ προεκταθῇ ἀνατολικῶς μὲν μέχρι Pressburg τῆς Σλοβακίας καὶ Debreczin τῆς Οὐγγαρίας, νοτίως δὲ μέχρι τῶν λιμένων τῆς Ἀδριατικῆς, ἐξαίρει τὰ πλεονεκτήματα τούτου ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν «Σιδηρόδρομον τοῦ Βορρᾶ» καὶ τονίζει ὅτι ἐξ αὐτοῦ θὰ προκύψῃ νέα ζωὴ καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ, εὐκολωτέρα καὶ ταχυτέρα ἐπικοινωνία μεταξὺ τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης, ἐπικράτησις τῆς Αὐστρίας εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐπομένως τεραστία αὔξησις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Αὐτοκρατορίας.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματα προσετέθη καὶ ἡ ἔνθερμος ὑποστήριξις τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ἰωάννου, ἐνδιαφερομένου ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Στυρίαν, καὶ οὕτω τὴν 2-1-1838 ἐχορηγήθη εἰς τὸν Σίναν τὸ προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἀπὸ Βιέννης μέχρι Raab, ὠνομάσθη δὲ ἡ συσταθεῖσα μετοχικὴ ἑταιρεία «Wien-Raaber-Eisenbahngesellschaft». Ἰθύνων νοῦς τῆς ὅλης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐπιχειρήσεως ἦτο ὁ Γ. Σίνας, ὅστις συνέστησε προσωρινὴν διοικητικὴν ἐπιτροπήν, εἰς τὴν ὁποίαν μετεῖχον ὁ Ἰωάννης Σίνας, ὁ Σίμων Σίνας καί, κατ' ἐπιθυμίαν τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ἰωάννου, ὁ συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Camillo Vacani. Ἡ ἐπιτροπὴ ἠσχολήθη μὲ τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ, τὴν ἐγγραφὴν μετόχων καὶ ἄλλας προεργασίας. Τὸ βασικὸν κεφάλαιον τῆς ἑταιρείας ὑπελογίσθη εἰς 12.500.000 φλωρίνια, ἐξεδόθησαν δὲ πρὸς κάλυψιν αὐτοῦ 25.000 μετοχαί, ἑκάστη ἀξίας 500 φλωρινίων.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γ. Σίνας ἀπέστειλε τὸν μηχανικὸν Schönerer εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, διότι ὁ ἐκεῖ μηχανικὸς William Norris εἶχεν ἐπιτύχει ἐν Φιλαδελφείᾳ τὴν κατασκευὴν τελειοτέρας ἀτμομηχανῆς. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀπεστάλη ἐπίσης καὶ ὁ μηχανικὸς Kraft.

Ἡ πρώτη ἐτησία συνέλευσις τῶν μετόχων ἐγένετο τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1838. Κατ' αὐτὴν ὁ Γ. Σίνας ἀρχόμενος τοῦ λόγου εἶπε τὰ ἑξῆς : «Διὰ τῆς κατασκευῆς σιδηροδρόμων ἀρχίζει μία νέα ἐποχὴ εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐμπορίου. Διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἡ ζωὴ τῶν λαῶν γίνεται δραστηριωτέρα, ἡ δύναμίς των σταθερωτέρα, ἡ ἐπικοινωνία των συχνοτέρα». Ἐν συνεχείᾳ ἀνέφερεν οὗτος εἰς τὴν ἔκθεσίν του ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ ἀτμομηχανὴ ἦτο ἁπλουστέρα τῆς ἀγγλικῆς, ἀπῄτει ὀλιγωτέρας ἐπανορθώσεις, ἐπετύγχανε μεγαλυτέρας ἀναβάσεις καὶ ἀποτόμους στροφάς, δὲν ἐξετίνασσε διαπύρους ἄνθρακας, καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ Schönerer μετέφερεν ἤδη τὰ ἐξαρτήματα μιᾶς τοιαύτης μηχανῆς ἐξ Ἀμερικῆς καὶ εἰδικοὺς τεχνίτας πρὸς συναρμολόγησιν αὐτῆς καὶ πρὸς ἐγκατάστασιν ἀναλόγου σιδηροδρομικοῦ μηχανοστασίου ἐν Αὐστρίᾳ. Ἡ πρώτη ἐκείνη ἀτμομηχανὴ ὠνομάσθη Philadelphia[1]. Ὁ λαός, συμφώνως πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Σίνα, ὑπεδέχθη τὸ ἔργον μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν κτημάτων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ διήρχετο ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμή, ἐδέχθησαν ἐλαχίστας ἀποζημιώσεις. Ὁ σιδηρόδρομος ἔμελλε νὰ ἔχῃ ὡς ἀφετηρίαν τὸ Belvedere τῆς Βιέννης, νὰ διέρχεται διὰ τοῦ Baden, νὰ διακλαδοῦται πρὸς τὸ Laxenburg καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ καταλήγῃ εἰς τὴν Wiener - Neustadt.

---

1. Ἐκ τῆς ὀνομασίας τῆς ἀτμομηχανῆς ἐκείνης ὀνομάζεται μέχρι σήμερον ἡ ἐν Meidling τῆς Βιέννης τοποθεσία «Philadelphia - Brücke».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Nachdem Wir
dem
Georg
FREIHERRN VON SINA

mit Unserer Entschließung vom zweiten Jänner Eintausend Achthundert Acht u. Dreißig die vorläufige Bewilligung Eisenbahnen von Wien über Schwechat Bruck a. Pottendorf nach Raab Gö. növ. u. Preßburg, dann von Wien nach Wr. Neustadt, nach Oedenburg u. Raab, nebst mehreren Seitenbahnen anzulegen ertheilt haben, nachdem ferner die zur Errichtung dieser Eisenbahnen gebildete Wiener-Gesellschaft zu Folge Unserer a. u. sechzehnten Februar Eintausend Achthundert Neun u. Dreißig, u. am sechsten Juni Eintausend Achthundert Vierzig ertheilten definitiven Genehmigung die Eisenbahnstrecken von Wien nach Wr. Neustadt u. von dort nach Glogguitz ausgeführt, u. in Betrieb gesetzt hat, nachdem Wir über die Erklärung dieser Gesellschaft u. in allergnädigster Berücksichtigung der Uns vorgebrachten Umstände mit Unserer Entschließung vom dritten Dezember Eintausend Achthundert Zwey u. Vierzig die Wien-Raaber-Eisenbahn-Aktiengesellschaft von der Verbindlichkeit die noch unvollendeten Eisenbahnen nach Preßburg u. Raab auszuführen, enthoben u. zugleich Unsere zu diesem Baue am zweyten Jänner Eintausend Achthundert Acht und Dreyßig ertheilte vorläufige Conzession für gänzlich erloschen erklärt haben, und nachdem Wir endlich von dem in Absicht auf die Bahnstrecke von Wien bis Glogguitz auch während der Privilegiums-Dauer vorbehaltenen Einlösungs-Rechte unter den in Unseren Entschließungen vom sechs und zwanzigsten August Eintausend Achthundert Fünf u. Vierzig u. vom achtzehnten Juli Eintausend Achthundert Sechs u. Vierzig festgesetzten Bedingungen wieder abzugehen befunden haben, in Folge dessen zwischen Unserem Hofkammer Präsidenten u. der Eisenbahngesellschaft ein besonderes schriftliches Übereinkommen am vier u. zwanzigsten July Eintausend Achthundert Sechs u. Vierzig abgeschlossen worden ist, so haben Wir Uns nunmehr in Erwägung der Gemeinnützigkeit der von dieser Gesellschaft die sich von nun an:

Wien-Glogguitzer-Eisenbahn
Actien-Gesellschaft

Φωτ. 8. Ἡ πρώτη σελὶς τῶν αὐτοκρατορικῶν προνομίων τῆς ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἱδρυθείσης σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας (1846). Βλ. σ. 84 καὶ ἔγγρ. 42.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν, ὅπερ ἐνεκρίθη τὴν 6-5-1839, τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔργου ἀνέλαβεν ὁ Schönerer, τὴν δὲ οἰκονομικὴν διεύθυνσιν δεκαμελὲς διοικητικὸν συμβούλιον. Οἱ μέτοχοι μὲ δικαίωμα ψήφου ἀνήρχοντο εἰς 100, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἦσαν καὶ οἱ Ἕλληνες ἔμποροι Μ. Δούμπας, Κ. Γύρας, Μ. Κιοπέκας, Στέργιος Νικολαΐδης-Πίνδος, Ζηνόβιος Πώπ, Ζώης Χαραμῆς καὶ ἄλλοι.

Διάφοροι ἀντιδράσεις ἐμπόδισαν τὴν πραγματοποίησιν ὁλοκλήρου τοῦ μεγαλεπηβόλου σιδηροδρομικοῦ σχεδίου τοῦ Γ. Σίνα. Τὸ προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρόμου ἐν Οὐγγαρίᾳ ἔλαβεν ὁ τραπεζίτης Moritz Ullmann, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ Rothschild. Τελευτῶντος τοῦ ἔτους 1842 ὁ Σίνας ἠναγκάσθη νὰ περιορίσῃ τὴν ἔκτασιν τοῦ προσχεδιασθέντος ἔργου, μετωνόμασε τὴν ἑταιρείαν εἰς Wien-Gloggnitzer-Eisenbahngesellschaft, λαβοῦσαν ἴδια προνόμια (1845 καὶ 1846), καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμου μεταξὺ Βιέννης καὶ Gloggnitz μὲ διακλαδώσεις πρὸς τὸ Laxenburg καὶ τὸ Katzelsdorf[1].

Αἱ ἰδιωτικαὶ ἐκεῖναι σιδηροδρομικαὶ ἐπιχειρήσεις ἤρξαντο σὺν τῷ χρόνῳ περιερχόμεναι εἰς τὸ αὐστριακὸν Κράτος. Τὴν αὐτὴν τύχην ἔσχεν ἀπὸ τῆς 30-8-1853 καὶ ἡ σιδηροδρομικὴ ἑταιρεία τοῦ Γ. Σίνα, ἡ ὁποία ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε λάβει πάλιν τὴν ἀρχικήν της ὀνομασίαν (Wien-Raaber-Eisenbahngesellschaft)[2]. Ἡ πρώτη ἀτμομηχανὴ τοῦ «Σιδηροδρόμου τοῦ Νότου» διαφυλάσσεται μέχρι σήμερον εἰς τὸ Technisches Museum (Τεχνικὸν Μουσεῖον) τῆς Βιέννης. Ἡ ἀτμομηχανὴ ἐκείνη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχή, ἡ Βιέννη ἡ ἀφετηρία καὶ ὁ Γεώργιος Σίνας ὁ πατὴρ τῶν σιδηροδρόμων τῶν πρὸς νότον τοῦ Δουνάβεως χωρῶν καὶ ὁλοκλήρου τῆς Βαλκανικῆς[3].

---

1. Φωτ. 8, *ἔγγρ. 42 - 43* καὶ εἰκ. 4 καὶ 28.

2. *Ἔγγρ. 43α.*

3. Πλούσιον ἀρχειακὸν ὑλικὸν διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν σιδηροδρόμων τῆς Αὐστρίας περιέχουν τὰ ἀρχεῖα τῆς Βιέννης Verkehrsarchiv, Finanzarchiv, Kriegsarchiv, Technisches Museum, Haus-, Hof- und Staatsarchiv κ.ἄ. Ἐκ δὲ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας μνημονευτέα: Kohn Ign., Österreichisches Eisenbahn - Jahrbuch, I. Jahrgang (Wien 1868), 51 - 95, Strach H., Die ersten Privatbahnen, in der «Geschichte der Eisenbahnen der Österreichisch-Ungarischen Monarchie», I. Band, I. Theil (Wien - Teschen - Leipzig 1898), 160 - 180, «Beschreibender Katalog des K.K. historischen Museums der Österreichischen Eisenbahnen (Wien 1902), 54-61, Oder, Österreichische Eisenbahnen, in der «Enzyklopädie des Eisenbahnwesens» herausgegeben von Röll, 7. Band

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Β'. Η «ΠΡΩΤΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ»

Ἀνέκαθεν ὁ Δούναβις ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὴν συγκοινωνίαν καὶ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων μεταξὺ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ ἀνέκαθεν καθίστατο αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη ναυπηγήσεως καταλλήλων ποταμοπλοίων. Διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ὑγρᾶς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν Ἀναστολὴν ἐξεδόθη τὴν 11-8-1777 σχετικὸν διάταγμα ὑπὸ τῆς Μαρίας Θηρεσίας[1], τὸ δὲ 1782 ἱδρύθη ἐν Βιέννῃ καὶ ὁ εἰδικὸς οἶκος μεταφορῶν Willeshofer & Co. Διαλυθέντος ὅμως τοῦ οἴκου ἐκείνου μετὰ δύο ἔτη ὁ πρώην διευθυντής του Ignaz Rutter συνέστησε τὴν 10-5-1784 ἐν Βιέννῃ τὴν ὀνομασθεῖσαν «Ἑταιρείαν τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς Θαλάσσης» (Donau- und Seehandlungscompagnie von Wien), ἡ ὁποία συμφώνως πρὸς τὴν κυκλοφορηθεῖσαν ἐγκύκλιον αὐτῆς διέθετεν ἴδια πλοῖα διὰ ταξίδια καὶ μεταφορὰς μέχρι Χερσῶνος καὶ Κωνσταντινουπόλεως[2].

Μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς κινητηρίου δυνάμεως τοῦ ἀτμοῦ διὰ τὴν ναυσιπλοΐαν[3] καὶ εἰδικῶς διὰ τὴν ποταμοπλοΐαν ὁ Ludwig Christian Schäfer λαβὼν τὸ προνόμιον ναυπηγήσεως ἀτμοπλοίων ἵδρυσε μετὰ τοῦ Philipp Heinrich von Girard, ἐφευρέτου νέας ἀτμοκινήτου συσκευῆς, τὴν πρώτην μετοχικὴν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρείαν τοῦ Δουνάβεως (14-4-1823). Ἡ ἑταιρεία ἐκείνη ἐξέδωκε 250 μετοχάς, ἀξίας 1.000 φλωρινίων ἑκάστην, καὶ ἐδαπάνησε 12.000 φλωρινίων διὰ τὸ πρῶτον ναυπηγηθὲν ἀτμόπλοιον τοῦ Δουνάβεως μὲ προοπτικὴν περαιτέρω ναυπηγήσεως δέκα ἐν συνόλῳ ἀτμοπλοίων. Παραδόξως ὅμως μετὰ ἓξ ἔτη οἱ ἱδρυταί, ἐγκαταλείψαντες τὴν Βιέννην, ἐγκατεστάθησαν ἐν Βαρσοβίᾳ, ὁπότε ἡ ἑταιρεία ἐκείνη διελύθη[4].

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, ἤτοι τὸ 1829, συνεστήθη νέα μετοχικὴ ἑταιρεία

(Berlin - Wien 1915), 426-433. Περὶ τοῦ «Σιδηροδρόμου τοῦ Βορρᾶ» βλ. «Die ersten fünfzig Jahre der Kaiser Ferdinand-Nordbahn 1836-1886» (Wien 1886), περὶ δὲ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ Σίνα καὶ Rothschild βλ. Corti E. C., Das Haus Rothschild II (Wien 1928), 115 - 382.

1. Joseph Marx Freiherr von Lichtenstein, Über die vorzüglichsten Beförderungsmittel des österreichischen Handels (Wien 1812), p. 21.

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fr. 3, Lit. D 32.

3. Διὰ τὴν ἀτμοπλοϊκὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τῆς Μεσογείου ἱδρύθη ἀργότερον ἐν Τεργέστῃ ἡ ἑταιρεία «Αὐστριακὸς Λόϋδ» (Lloyd Austriaco). Βλ. περὶ αὐτοῦ «Fünfzig Jahre Triester Lloyd» (Triest 1911).

4. Archiv der Stadt Wien. Merkantigericht, Fz. 3, Lit. D. 168.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Φωτ. 9. Μετοχὴ τῆς «Πρώτης Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας τοῦ Δουνάβεως» (1830). Βλ. σ. 87.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὑπὸ τὸν τίτλον Erste Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft (Πρώτη Ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρεία τοῦ Δουνάβεως). Μεγάλως δὲ συνέβαλον εἰς τὴν εὐόδωσιν τῆς ἑταιρείας ταύτης τὸ ἐνεργὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Οὔγγρου πολιτικοῦ Stephan Széchenyi[1] καὶ τὰ κεφάλαια τοῦ Γεωργίου Σίνα. Τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρείας ὑπεγράφη τὴν 22-1-1830, τὸ δὲ διοικητικὸν συμβούλιον αὐτῆς ἀπετέλεσαν ὁ Johann Puthon, ὁ Johann Geymüller καὶ ὁ Ἰωάννης Σίνας.

Ἡ ἑταιρεία αὕτη ἐξέδωκεν ἐν συνόλῳ 1.120 μετοχάς, ἀξίας 500 φλωρινίων ἑκάστην[2], καὶ συνεβλήθη μετὰ τῶν Ἄγγλων ναυπηγῶν John Andrews καὶ Joseph Pritchard, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχε χορηγηθῆ προνόμιον ναυσιπλοΐας τοῦ Δουνάβεως καὶ τῶν παραποτάμων αὐτοῦ. Οὗτοι ἐναυπήγησαν τὸ πρῶτον τεχνικῶς τελειότερον ἀτμόπλοιον τοῦ Δουνάβεως (1830), εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Α′ (Franz I). Τὸ δεύτερον ἀτμόπλοιον, ναυπηγηθὲν τῷ 1837, ὠνομάσθη «Ἀργώ». Κατὰ τὸ 1850 ἡ ἑταιρεία αὕτη διέθετεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα ἀτμόπλοια[3] καὶ ἐξετέλει συγκοινωνίαν μεταξὺ Linz, Βιέννης, Βουδαπέστης, Σεμλίνου, Γαλατσίου, Βάρνας, Τραπεζοῦντος, Κωνσταντινουπόλεως, Θεσσαλονίκης, Σμύρνης, Ρόδου, Συρίας καὶ Ἀλεξανδρείας.

Πρῶτος διευθυντὴς τῆς «Πρώτης Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας τοῦ Δουνάβεως» ἐγένετο ὁ Johann Puthon (1829-1840), μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐκείνου διετέλεσε διευθυντὴς αὐτῆς ἐπὶ 26 συναπτὰ ἔτη (1840-1866) ὁ Ἰωάννης Σίνας[4]. Ἡ ἑταιρεία αὕτη ὑφίσταται μέχρι σήμερον[5].

---

1. Széchenyi Stephan, Über die Donauschiffahrt. Aus dem Ungarischen von Michael v. Paziazi (Ofen 1836).

2. Βλ. φωτ. 9.

3. Zöllner Erich, Geschichte Österreichs (Wien 1962), p. 373.

4. Βλ. εἰκ. 6 καὶ 7.

5. Ἔγγραφα περὶ τῆς ἑταιρείας ταύτης ἀπόκεινται ἐν τῷ Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3, Lit. D, 200, ἐν τῷ Verkehrsarchiv καὶ ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς αὐτῆς ἑταιρείας. Ἐκ τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας βλ. κυρίως «Denkschrift der Ersten Donau-Dampfschiffahrtgesellschaft zur Erinnerung ihres 50 jährigen Bestandes» (Wien 1881), Korwik Otto, Die Anfänge der Dampfschiffahrt auf der österreichischen Donau, ausgegeben anlässlich der Feier des 100 jährigen Bestehens der DDSG in Österreich (Wien 1937) καὶ «125 Jahre Erste Donau-Dampfschiffahrtsgesellschaft» (Wien 1954).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Γ'. Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΗΣ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Ἔργον τοῦ τολμηροῦ ἐπιχειρηματίου Γεωργίου Σίνα ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ περίφημος (Kettenbrücke) κρεμαστὴ γέφυρα τῆς Βουδαπέστης[1]. Ἡ ἀνάγκη τῆς συνδέσεως τῶν δύο πόλεων Βούδας καὶ Πέστης διὰ μιᾶς σταθερᾶς γεφύρας ἦτο ἀνέκαθεν αἰσθητή, διότι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς γεφύρας τοῦ Τραϊανοῦ παρὰ τὴν Ὄρσοβαν αἱ ὄχθαι τοῦ μέσου καὶ κάτω Δουνάβεως δὲν εἶχον πλέον συζευχθῆ δι' ἀναλόγου ἔργου. Μέχρι τοῦ 1767 αἱ δύο πόλεις Βούδα καὶ Πέστη συνεδέοντο διὰ πλωτῆς γεφύρας. Κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο κατεσκευάσθη μία ξυλίνη γέφυρα, ἡ ὁποία ἀνενεοῦτο μὲν κατὰ καιρούς, ἀλλ' ἦτο στενὴ καὶ οὐχὶ ἀρκούντως στερεά, κατὰ δὲ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος συνήθως καθίστατο ἄχρηστος. Ἡ ἐπικοινωνία καὶ αἱ μεταφοραὶ μεταξὺ Βούδας καὶ Πέστης ἐγίνοντο κυρίως διὰ πλοιαρίων, λέμβων καὶ φορτηγίδων.

Τὴν πρωτοβουλίαν διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς στερεᾶς καὶ ὡραίας γεφύρας ἔσχεν ὁ κόμις Stephan von Széchenyi (1791-1860)[2], ὁ «μέγας Οὖγγρος», ὡς οὗτος ἀποκαλεῖται ἐν τῇ πολιτικῇ καὶ πολιτιστικῇ ἱστορίᾳ τῆς Οὐγγαρίας. Πρὸς πραγματοποίησιν δὲ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ σκοποῦ ἤρξατο ἐργαζόμενος ὁ ρέκτης ἐκεῖνος πατριώτης καὶ πολιτικὸς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1830[3]. Τὸ ἔτος 1832 ἐταξίδευσε μετὰ τοῦ κόμιτος Georg Apponyi εἰς τὴν Ἀγγλίαν, συνεζήτησε τὸ ζήτημα μὲ Ἄγγλους ἀρχιτέκτονας, ἰδίᾳ μὲ τὸν διακεκριμένον γεφυροποιὸν William Tierney Clark, ἐπανελθὼν δὲ ἀπηύθυνεν ἐμπεριστατω-

---

1. Πλούσιον ἀρχειακὸν ὑλικὸν περὶ τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης εὑρίσκεται εἰς τὰ κρατικὰ ἀρχεῖα τῆς Βιέννης Haus-, Hof-, und Staatsarchiv, Kriegsarchiv καὶ Hofkammer und Finanzarchiv καὶ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Βουδαπέστης Országos Levéltár (=Staatsarchiv) καὶ Fövárosi Levéltár (= Hauptstädtisches Archiv). Αὐθεντικὴν πηγὴν ἀποτελεῖ ἐπίσης ἡ μεταξὺ Széchenyi καὶ Γ. Σίνα σχετικὴ ἀλληλογραφία, ἐκ τῆς ὁποίας 101 ἐπιστολαὶ τοῦ Széchenyi ἔχουν δημοσιευθῆ εἰς τὸ ἔργον Gróf Széchenyi István, Levelei (= Ἐπιστολαί), II - III (Budapest 1890), 70 δὲ ἐπιστολαὶ τοῦ Σίνα τῶν ἐτῶν 1838 - 1841 εὑρίσκονται ἀνέκδοτοι ἐν τῷ ἀρχείῳ τῆς ἐν Βουδαπέστῃ Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Ἔντυπον πηγὴν ἀποτελοῦν ἐπίσης τρία τεύχη τῶν «Verhandlungen der Reichsdeputation in Bezug auf die zwischen Ofen und Pesth zu erbauende Brücke» I (Pest 1837), p. 1-68, II (1838), p. 1 - 116 καὶ III (1838), p. 1 - 116. Βλ. ἐπίσης Kohl J., Hundert Tage auf Reisen in den österreichischen Staaten, III. Theil (Dresden und Leipzig 1842), p. 233-253 καὶ Bagyó János, Gróf Széchenyi István ... (Budapest 1913), 88 - 90, 107, 120 - 129, 142 - 144.

2. Εἰκ. 5.

3. «Ἀπὸ 8 ἐτῶν παρακολουθῶ τὸ ζήτημα τῆς γεφύρας ὡς τέκνον προσφιλές», γράφει ὁ Széchenyi εἰς τὴν ἀπὸ 27 - 3 - 1838 ἐπιστολήν του πρὸς τὸν Γ. Σίναν. Βλ. καὶ κατωτέρω (σ. 93) τὴν ἀπὸ 17 - 10 - 1839 ἐπιστολήν του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μένην «Ἔκθεσιν πρὸς τὸν Σύλλογον κατασκευῆς γεφύρας μεταξὺ Βούδας καὶ Πέστης, συνταχθεῖσαν ὑπὸ τῶν κομίτων Georg Apponyi καὶ Stephan Széchenyi μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ» (οὐγγριστί, Pressburg 1833). Ἀφοῦ ὁ Széchenyi ἐκέρδισε τὴν εὔνοιαν καὶ τὴν συμπαράστασιν τοῦ Παλατίνου τῆς Οὐγγαρίας Ἀρχιδουκὸς Ἰωσήφ, ὑπέβαλε πρότασιν εἰς τὴν οὐγγρικὴν Βουλὴν καὶ ἐπέτυχε τὴν ψήφισιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26/1836 νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπεφασίζετο ἡ κατασκευὴ τῆς γεφύρας, συνεκροτεῖτο μία εἰδικὴ κρατικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς προώθησιν τοῦ ζητήματος καὶ ἐπετρέπετο ἡ σύστασις μιᾶς μετοχικῆς ἑταιρείας πρὸς χρηματοδότησιν τοῦ ἔργου.

Ἡ γέφυρα τῆς Βουδαπέστης προεκάλεσε γενικὸν ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ πολλὰς συζητήσεις καὶ σφοδρὰς ἀντιδράσεις. Ἡ Οὐγγαρία, χώρα πλουσία εἰς γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, ἀλλὰ διατελοῦσα ἀκόμη ὑπὸ σύστημα φεουδαρχικόν, δὲν διέθετε οὔτε μεγάλους ἐπιχειρηματίας, οὔτε τὸ ἀπαιτούμενον ρευστὸν χρῆμα μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 500.000 λιρῶν στερλινῶν, ὡς προϋπελογίζετο ἡ δαπάνη τῆς γεφύρας. Διὸ ὁ Széchenyi ἐστράφη πρὸς τοὺς κεφαλαιούχους τῆς Βιέννης, καὶ εἰδικῶς πρὸς τὸν φίλον του Γεώργιον Σίναν. Μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν ἐπηκολούθησε συχνὴ ἀλληλογραφία, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκδηλοῦται ἀμοιβαία ἐκτίμησις καὶ ἀμοιβαῖος θαυμασμός. Τὴν 10-6-1836 ὁ Széchenyi ἐκυκλοφόρησε προκήρυξιν διαγωνισμοῦ, δημοσιευθεῖσαν εἰς οὐγγρικὰς ἐφημερίδας καὶ ἐν πιστῇ μεταφράσει εἰς γερμανικάς, ἰταλικάς, γαλλικὰς καὶ ἀγγλικάς, καὶ ἐκάλεσε τὸν Σίναν νὰ ἀποστείλῃ ἐν τάχει προσφοράν, περιέχουσαν τοὺς ὅρους ἀναλήψεως καὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου. Κατὰ βάθος ὁ Széchenyi δὲν ἐπεθύμει νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ γιγάντιον τοῦτον ἔργον κατόπιν μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ, διὸ τὴν 25-2-1837 ἔγραφε πρὸς τὸν Σίναν: « Ἀπὸ μίαν δημοπρασίαν δύναται νὰ προέλθῃ ἢ μία ἀθλία γέφυρα ἢ τίποτε», διὰ τοῦτο «ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω δοῦναι - λαβεῖν μόνον μαζί σας εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην». «Σεῖς ἤ, ἂν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ εἴπω, ἡμεῖς οἱ δύο δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν νὰ διαφύγῃ τῶν χειρῶν μας τὸ ἔργον τοῦτο», ἐτόνιζεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιστολὴν καὶ παρακινῶν τὸν Σίναν ἐκ νέου, ὅπως ἐξαγγείλῃ τὴν προσφοράν του, κατέληγεν : «Ἐκπυρσοκροτήσατε τὸ πυροβόλον σας ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἐνδοιασμοῦ». Ὁ ἀνυπόμονος Széchenyi δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὰς δι' ἀλληλογραφίας συνεννοήσεις μετὰ τοῦ Σίνα, διὸ ἔγραφε πρὸς αὐτὸν (9-3-1837) : «Γνωρίζετε πῶς ἔφερον εἰς πέρας τὰς διαφόρους ὑποθέσεις των

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὁ Ναπολέων καὶ ὁ Μέττερνιχ ; Ὥριζον δι' ἑκάστην ἐργασίαν ἕνα ὑπεύθυνον. Κάμετε καὶ σεῖς τὸ ἴδιον. Ἀποστείλατε ἕνα ἄνθρωπόν σας ἐδῶ, μὲ τὸν ὁποῖον νὰ δύναμαι νὰ συζητήσω τὴν ὅλην ὑπόθεσιν (per longum et latum) κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, καὶ θὰ ἰδῆτε πόσον ταχέως θὰ καταλήξωμεν εἰς αἴσιον ἀποτέλεσμα».

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1837 ὁ Σίνας ὑπέβαλε τὴν προσφοράν του μετὰ τῶν σχεδίων τῆς γεφύρας, τὰ ὁποῖα ἐξεπόνησεν ὁ Ἄγγλος μηχανικὸς William Tierney Clark. Ὡς ἀνταγωνιστής του δὲ ἐνεφανίσθη ὁ μεγαλέμπορος καὶ τραπεζίτης Samuel Wodianer ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Moritz Ullmann, κόμιτος Albert Stáray, βαρώνου Georg Orczy καὶ ἄλλων, ὅστις ὑπέβαλεν ἑτέραν προσφορὰν καὶ σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐξεπόνησεν ὁ ἐπίσης διακεκριμένος Ἄγγλος μηχανικὸς George Rennié.

Ἀλλ' ὁ Széchenyi ἠγρύπνει καὶ ἐβεβαίωνε τὸν Σίναν ὅτι ὁ Παλατῖνος, ἡ Κυβέρνησις, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς γεφύρας ἦσαν μὲ τὸ μέρος του, ὁ δὲ ὑπὸ τὸν Wodianer συνασπισμὸς εἶχεν ὡς σκοπὸν οὐχὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ οἰκονομικῶς καὶ τεχνικῶς δυσχεροῦς τούτου ἔργου, ἀλλὰ μόνον τὴν κωλυσιεργίαν, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐξουδετερωθῇ. Συνιστῶν δὲ εἰς τὸν Σίναν, ὅπως προσλάβῃ ὡς συνεταῖρόν του τὸν Salomon Rothschild, γράφει (16-8-1837): «Ἀφήσατέ τον νὰ λάβῃ μέρος καὶ νὰ ἔχῃ τὴν τιμὴν νὰ εἶναι παρὰ τὸ πλευρόν σας. Τὰ ὀνόματα Σίνα καὶ Rothschild εἰς τὴν κορυφὴν μιᾶς μετοχικῆς ἑταιρείας προξενοῦν ὡραιοτάτην ἐντύπωσιν καὶ ἐπὶ πλέον δίδουν τελειωτικὸν κτύπημα εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν». Ὁ Σίνας δὲν προσέλαβε μὲν τὸν Rothschild ὡς συνεταῖρον, κατώρθωσεν ὅμως δι' ἐνεργειῶν τοῦ Széchenyi νὰ διασπάσῃ τὴν ἀντίπαλον παράταξιν καὶ νὰ ἑλκύσῃ πρὸς τὸ μέρος του τὴν ψυχὴν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, τὸν Wodianer[1]!

Κατόπιν συστάσεων τοῦ Széchenyi ὁ Σίνας συνεκέντρωσε πληροφορίας σχετικὰς μὲ ἄλλας μεγάλας γεφύρας, ὡς ἡ Taborbrücke, ἡ γέφυρα τοῦ Horn καὶ ἡ γέφυρα τοῦ Graz τῆς Αὐστρίας, ἡ γέφυρα τοῦ Satz τῆς Βοημίας, ἡ γέφυρα τῆς Buffalosa τῆς Λομβαρδίας καὶ ἄλλαι γέφυραι τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γαλλίας, ἀπέστειλε τὸν μηχανικὸν Schönerer εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἵνα μελετήσῃ καὶ τὰς ἐκεῖ γεφύρας, μετεκάλεσεν ἐξ Ἀγγλίας

1. Bagyó J., Gróf Széchenyi István . . . (Budapest 1913).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὸν Clark, ὅπως ἐκλέξῃ τὰς καταλλήλους θέσεις μεταξὺ Βούδας καὶ Πέστης, καὶ ἐπελήφθη τῶν ἀπαιτουμένων προετοιμασιῶν πρὸς προμήθειαν τῶν ὑλικῶν, καὶ δὴ ξυλείας, ἀσβεστολίθου καὶ γρανίτου – ὁ σίδηρος ἐπρόκειτο νὰ μεταφερθῇ ἐξ 'Αγγλίας –, διὰ τὴν ἐπένδυσιν καὶ στερέωσιν τῶν ἑκατέρωθεν ὀχθῶν καὶ διὰ τὴν θεμελίωσιν καὶ ἀνέγερσιν τῶν δύο μεγάλων λιθοκτίστων πεσσῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ποταμοῦ. 'Ο Széchenyi βλέπων ὅτι αἱ προετοιμασίαι ἔβαινον μετά τινος βραδύτητος δὲν ἀπέκρυπτε τὴν ἀνησυχίαν του, ἐν τούτοις ἔγραφε κολακευτικῶς ὅτι, ὅ,τι ἐκεῖνος προσεπάθει νὰ ἐπιτύχῃ ἐπὶ ἔτη ὡς ὁ μύρμηξ, ὁ Σίνας τὸ ἐπετύγχανεν ὡς ἀετὸς ἐν πτήσει!

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1838 ἡ Πέστη λόγῳ πλημμύρας τοῦ Δουνάβεως ἔπαθε μεγάλην καταστροφήν. 'Ο Σίνας ἔσπευσε νὰ προσφέρῃ δωρεὰν ἐκ 40.000 φλωρινίων ὑπὲρ τῶν πλημμυροπαθῶν, ὁ δὲ Széchenyi ἔγραψε πρὸς αὐτὸν (21-3-1838) : « 'Η εὐεργετικὴ χειρονομία σας ἔκαμε θαύματα. Οὐχι μόνον ἔλαμψεν ὡς εὐγενὲς παράδειγμα, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἠνώρθωσε τὸ ἠθικὸν τοῦ λαοῦ».

Τὴν 27-9-1838 ὑπεγράφη μεταξὺ τοῦ Παλατίνου τῆς Οὐγγαρίας 'Αρχιδουκὸς 'Ιωσὴφ καὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα τὸ σύμφωνον τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης, ἀποτελούμενον ἐξ 23 ἄρθρων, ὁλοκληρωθὲν τὴν 8-5-1840 διὰ συμπληρωματικοῦ ἄρθρου καὶ κατοχυρωθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 39/1840 εἰδικοῦ νόμου. Κατὰ τὸ σύμφωνον ἐκεῖνο, ὁ Σίνας ὑπεχρεοῦτο νὰ κατασκευάσῃ κρεμαστὴν γέφυραν συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον τοῦ W. T. Clark καὶ δι' ἐξόδων τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του συγκροτουμένης μετοχικῆς ἑταιρείας, νὰ καταβάλῃ εἰς τὰς πόλεις Βούδαν καὶ Πέστην ἀποζημίωσιν ἀντίστοιχον πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτῶν εἰσπραττόμενα διόδια, νὰ καταθέσῃ κεφάλαιον ἐξ 100.000 φλωρινίων πρὸς συντήρησιν τῆς γεφύρας ταύτης καὶ νὰ διαθέσῃ τὸ ἥμισυ τῶν ἐκδοθησομένων μετοχῶν, παρέχων προθεσμίαν ἓξ μηνῶν, εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Οὐγγαρίας, τὸ δὲ τρίτον τῶν μετοχῶν αὐτῶν εἰς τὸν Wodianer καὶ τοὺς συνεταίρους του.

Ἐναντι τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ἡ μετοχικὴ ἑταιρεία ἀπέκτα τὸ δικαίωμα ἐκμεταλλεύσεως τῆς γεφύρας ἐπὶ 97 ἔτη, τὰ ὁποῖα ὁ Σίνας διὰ τοῦ συμπληρωματικοῦ ἄρθρου ἐμείωσεν εἰς 87. 'Εν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ συμφώνου καθορίζονται λεπτομερῶς τὰ τέλη διαβάσεως καὶ μεταφορᾶς τῶν πεζῶν, τῶν ἀχθοφόρων, τῶν ὑποζυγίων, τῶν παντὸς εἴδους ἁμαξῶν καὶ μεταφορικῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μέσων, τῶν ἱππέων, τῶν ζῴων, τῶν σφαγίων κλπ. Ἡ δικαιοδοσία τῆς μετοχικῆς ἑταιρείας τῆς γεφύρας ἐξετείνετο μέχρι τῶν ἑκατέρωθεν ἀκραίων συνόρων τῆς Βούδας καὶ τῆς Πέστης, ἄνευ δὲ ἀδείας τῆς ἑταιρείας ταύτης ἀπηγορεύετο ἡ ἐπ' ἀμοιβῇ μετάβασις ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἄλλην διὰ πλοίων ἢ φορτηγίδων. Ἀτελὴς ἦτο ἡ χρῆσις ἰδιοκτήτων πλωτῶν μέσων πρὸς διάβασιν ἢ μεταφορὰν ἰδίων ἀντικειμένων, ἡ φόρτωσις καὶ ἐκφόρτωσις πλοίων, καθὼς καὶ ἡ διάβασις ἐπὶ τοῦ παγωμένου Δουνάβεως, ὁσάκις ὁ πάγος συνέδεεν ἐν εἴδει φυσικῆς γεφύρας τὰς δύο πόλεις[1].

Τὸ ἀνωτέρω σύμφωνον προεκάλεσε θύελλαν διαμαρτυριῶν καὶ ἀντιδράσεων ὄχι μόνον ἐκ μέρους τῶν ἀνταγωνιστῶν τοῦ Σίνα, ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους πολλῶν Εὐγενῶν τῆς Οὐγγαρίας, οἱ ὁποῖοι, συνηθισμένοι νὰ ἔχουν τὸ προνόμιον τῆς ἀτελοῦς διελεύσεως, ἔβλεπον θιγόμενον τὸ γόητρόν των καὶ πρὸ παντὸς τὸ βαλάντιόν των. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σύμφωνον ἐλάμβανεν ἰσχὺν μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος, ὁ ἀγὼν μετετέθη εἰς τὴν Βιέννην. Πληροφορημένος ὁ Széchenyi καὶ περὶ τῶν ἐκεῖ σκευωριῶν ἔγραφεν ἐκ Βουδαπέστης εἰς τὸν Σίναν (14-12-1838) : « Εἰς τὸ σαλόνι τοῦ Μέττερνιχ ἐφλυάρησαν πολὺ ἐναντίον τῆς γεφύρας ... Ἀλλ' ὁ Ἀρχιδούξ Ludwig καὶ ὁ Collowrat εἶναι μὲ τὸ μέρος σας ... Μὴ ἐπαναπαύεσθε, πρὶν κερδηθῇ ὁριστικῶς ἡ μάχη. Ἡμεῖς οἱ Εὐγενεῖς τῆς Οὐγγαρίας, ὅταν πρόκειται περὶ συμφέροντος, ὅταν χάνωμεν τὸ προνόμιον τῆς μὴ πληρωμῆς, ἐγείρομεν τρομερὸν θόρυβον».

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1839 ἐγένετο μὲν ἡ ἐπικύρωσις τοῦ συμφώνου ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Φερδινάνδου, ἀλλ' ὑπῆρχον τόσαι ἐκκρεμότητες ἀκόμη, ὡς ὁ τελικὸς καθορισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν δύο πόλεων, ἡ ἐκ μέρους τοῦ Hofkriegsrat (= Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν) ἔκδοσις ἀδείας περὶ κατεδαφίσεως τῶν ἐν τῇ ὄχθῃ τῆς Βούδας στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ στηθῇ τὸ ἓν σκέλος τῆς γεφύρας, ἡ ἐκ μέρους τῆς Hofkammer (= Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν) ἔκδοσις ἀδείας περὶ ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς τῶν ἐξ Ἀγγλίας προερχομένων σιδηρῶν ἐξαρτημάτων τῆς γεφύρας, ἡ προμήθεια τῶν λοιπῶν ὑλικῶν, ἡ ἐξεύρεσις εἰδικευμένων τεχνιτῶν κλπ., ὥστε ὁ Széchenyi, βλέπων τὸν Σίναν βαίνοντα λόγῳ τῶν πολλαπλῶν ἀσχολιῶν του

---

1. *Ἔγγρ. 44 - 45.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μετὰ βραδύτητος καὶ μὴ ἐπαρκῶς προητοιμασμένον διὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου, ἔχασε τὴν ὑπομονήν του καὶ ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν εἰς ἀσυνήθως ἔντονον ὕφος (17-10-1839) : «Σκέπτομαι, ἔγραφε, νυχθημερὸν τὸ ζήτημα τῆς γεφύρας, τὸ ὁποῖον μὲ ἀπασχολεῖ ἐπὶ 9 ὁλόκληρα ἔτη. Ἔχω ὅμως περὶ αὐτοῦ ὡρισμένους ἐνδοιασμούς, α΄) διότι σεῖς, ὁ ὁποῖος εἶσθε ἡ ψυχὴ τῆς ὅλης ὑποθέσεως, θεωρεῖτε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου εὐκολωτέραν ἀπὸ ὅ,τι πράγματι εἶναι καὶ β΄) διότι ἡ ἔναρξις τόσον πολυπλόκων ἐργασιῶν, ὅσον ἡ παροῦσα, δὲν ἐκτελεῖται μὲ γενικὴν ἐποπτείαν τοῦ ὅλου ἔργου, μὲ συντονισμὸν ἐνεργειῶν καὶ εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον. Σᾶς ἐξορκίζω! Μὴ ἐξαπατᾶσθε οὔτε ἀπὸ ἄλλους, οὔτε ἀπὸ τὴν αἰσιόδοξον κοσμοθεωρίαν σας, ἀλλὰ ἀκούσατε τὴν προειδοποίησίν μου, ὅσον εἶναι ἀκόμη καιρός. Τὴν ἐρχομένην ἄνοιξιν πρέπει νὰ τελειώσουν αἱ ἐργασίαι τῶν ὀχθῶν. Θεωρεῖτε τὸ ὅλον ζήτημα πολὺ εὔκολον, ἐνῷ ἐγὼ τὸ θεωρῶ πολὺ δύσκολον. Ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχισθῇ ἡ συνεργασία μας. Διατί ὑπάρχουν τοσαῦται δυσκολίαι, τοσαῦται ἐλλείψεις ; Διότι σεῖς δὲν εὑρίσκεσθε ἐπὶ τόπου ! Ἐδῶ δὲν γνωρίζει κανείς, ποῖος εἶναι ὁ μάγειρος καὶ ποῖος ὁ σερβιτόρος ! Ὅλα συμβαίνουν, ὅπως εἰς τουρκικὴν μάχην! Δηλαδὴ μερικαὶ ἀναλαμπαί, ἀλλ' οὐδὲν τὸ συστηματικὸν καὶ τὸ συντονισμένον. Ἢ μήπως δὲν σκοπεύετε νὰ ἀρχίσετε τὴν ἐρχομένην ἄνοιξιν ; Ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ μὲ κερνᾶτε ἀνόθευτο κρασί... Ἢ δὲν ἔχετε συλλάβει τὸ ὅλον ἔργον ἀπὸ τὸ Α μέχρι τὸ Ω ἢ ἔχετε τὸ σχέδιόν σας, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀνακοινώνετε εἰς ἐμέ, διότι θέλετε νὰ μὲ παραμερίσετε. Ἂν ἀρχίσωμεν τὰς ἐργασίας τὸ ἔτος 1841, ἔχει καλῶς, ἂν ὅμως ἀρχίσωμεν τὸ 1840, θὰ ἔχωμεν πλήρη ἀποτυχίαν καὶ τότε θὰ γίνωμεν ὁ περίγελως τῶν Stáray & Co, Ullmann & Co καὶ ἄλλων. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχουν ὁ Lechner, ὁ Vásárhelyi καὶ ὁ Adam Clark, ἀλλ' οὐδεὶς τολμᾷ νὰ σᾶς ὁμιλήσῃ μὲ αὐτὴν τὴν παρρησίαν ὅπως ἐγώ»[1].

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπικρίσεις τοῦ Széchenyi ἀπαντῶν ὁ Σίνας (22-10-1839) διαβεβαιοῖ αὐτὸν ὅτι διατηρεῖ σταθερὰν τὴν ἀπόφασιν περὶ προσεχοῦς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν, ὅτι ἔλαβεν ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα περὶ προμηθείας τῶν ὑλικῶν, ὅτι τὸν λυπεῖ καὶ ἡ ἁπλῆ ἐκ μέρους του ὑποψία περὶ παραμερι-

1. *Ἔγγρ. 46.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

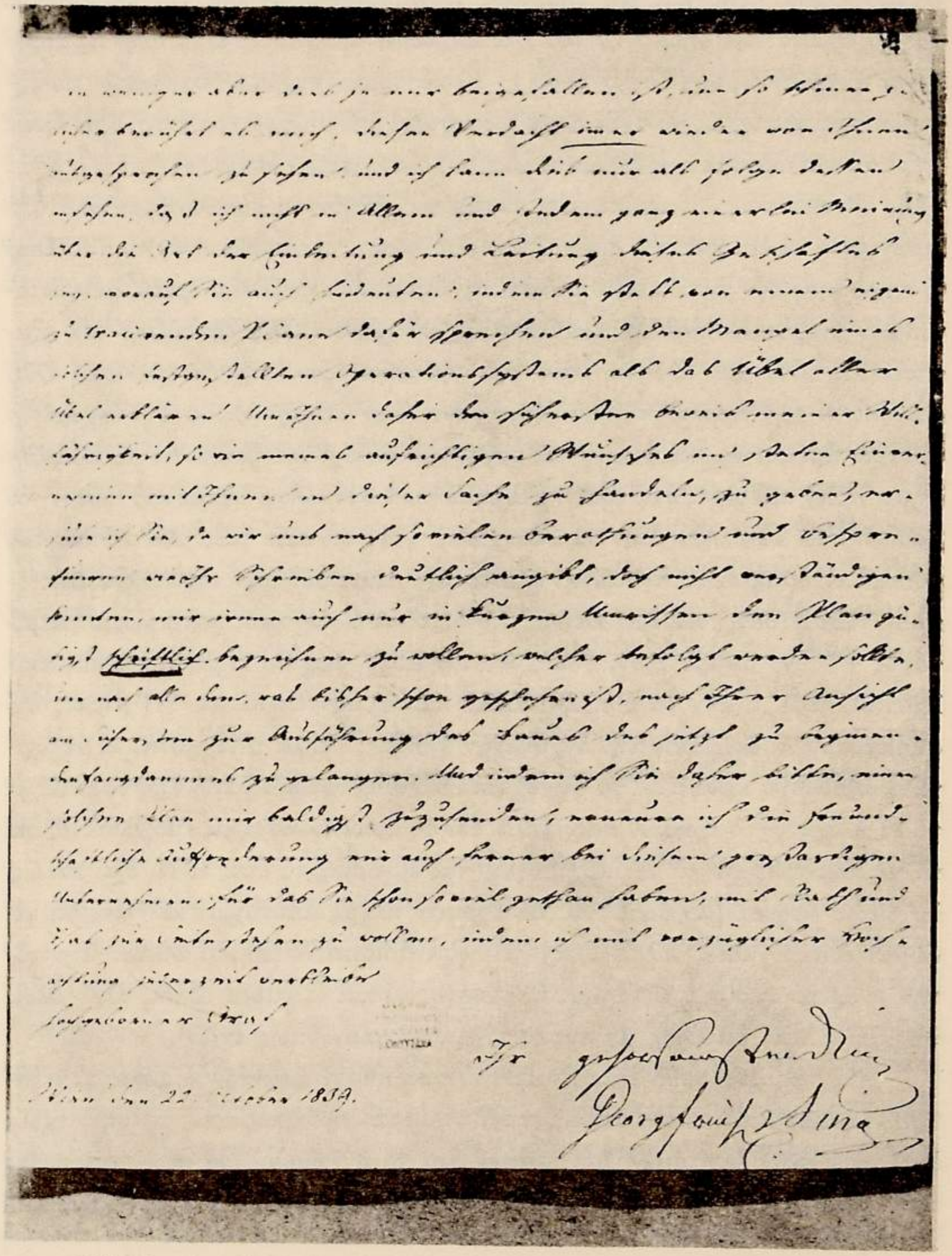

Φωτ. 10. Ἡ τελευταία σελὶς τῆς ἀπὸ 22-10-1839 ἐπιστολῆς τοῦ Γεωργίου Σίνα πρὸς τὸν Stephan Széchenyi περὶ τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης. Βλ. σ. 93 καὶ ἔγγρ. 47.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σμοῦ καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ πάντοτε τὰς συμβουλάς του καὶ τὴν συνεργασίαν του[1].

Τὴν 1-5-1840 ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς γεφύρας. Μετεφέρθησαν δὲ ἀσβεστόλιθος ἀπὸ τὰ λατομεῖα τοῦ Vác-Waizen τῆς Οὐγγαρίας, ἐνοικιασθέντα ὑπὸ τοῦ Σίνα, γρανίτης ἀπὸ τὰ λατομεῖα τοῦ Mauthausen τῆς Ἄνω Αὐστρίας καὶ ξυλεία — 7.000 μεγάλοι κορμοὶ δένδρων — ἀπὸ τὰ δάση τῆς Βαυαρίας, τῆς Σλαβονίας καὶ τοῦ Podiebrad τῆς Βοημίας, γαιοκτησίας τοῦ Σίνα. Τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἔργου ἀνέλαβεν ὁ Adam Clark, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ William T. Clark, διὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐχρησιμοποιήθησαν εἰδικευμένοι Ἄγγλοι τεχνῖται, καθὼς καὶ Ἰταλοί, βοηθούμενοι ὑπὸ ἄλλων τεχνικῶν καὶ ἐργατῶν Οὔγγρων, Σλάβων καὶ Γερμανῶν. Πληρεξούσιοι τοῦ Σίνα πρὸς παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν καὶ διενέργειαν τῶν πληρωμῶν ἦσαν ὁ γυναικάδελφός του Κωνστ. Δέρρας καὶ ὁ Κωνστ. Γύρας.

Τῷ 1841 συνεκροτήθη εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς διανομὴν τῶν μετοχῶν, εἰς τὴν ὁποίαν μετεῖχε καὶ ὁ Széchenyi. Ἀφοῦ ἐπερατώθησαν αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι, ὡς ἡ στερέωσις τῶν ἑκατέρωθεν ὀχθῶν, ἡ ἀνέγερσις τῶν δύο μεγάλων πεσσῶν καὶ ἡ κατασκευὴ παγοθραύστου, τὴν 24-8-1842 ἐτελέσθη πανηγυρικῶς ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου[2]. Παρέστησαν δὲ κατ' αὐτὴν ὁ Ἀρχιδούξ Κάρολος ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Αὐτοκράτορος Φερδινάνδου, ὁ Παλατῖνος τῆς Οὐγγαρίας Ἀρχιδούξ Ἰωσήφ, πρίγκιπες, πριγκίπισσαι καὶ Εὐγενεῖς τῆς Οὐγγαρίας, ἐνδεδυμένοι τὴν ἐθνικήν των στολήν, αἱ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τῆς Βούδας καὶ τῆς Πέστης, ὁ κόμις Széchenyi, ὁ βαρῶνος Σίνας, ὁ μηχανικὸς Clark καὶ πλῆθος κόσμου. Κατὰ τὴν τελετὴν ὁ νομομαθὴς Antal Tasner, ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας, ἀνέγνωσεν ἐπίσημον ἔγγραφον, περιέχον ἐν συντομίᾳ τὸ ἱστορικὸν τῆς γενέσεως τῆς γεφύρας. Τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο, ὑπογραφὲν ὑπὸ τῶν παρισταμένων ἐπισήμων, ἐτέθη ἐντὸς θήκης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐρρίφθησαν καὶ διάφορα ἐν κυκλοφορίᾳ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα, καὶ ἐσφραγίσθη ἐντὸς ὀπῆς τοῦ θεμελίου λίθου. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν στρατιωτικὴ μουσικὴ ἐπαιάνισε τὸν ὕμνον «Ὁ Θεὸς φυλάττοι τὸν Βασιλέα», τὰ δὲ πυροβολεῖα

---

1. Βλ. φωτ. 10 καὶ *ἔγγρ. 47*.

2. Τὴν 26 - 6 - 1842 (π. ἡ.), ἤτοι πρὸ δύο μηνῶν, ἐτελέσθη ἐν Ἀθήναις ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν, ὅπερ ἀνηγέρθη τῇ χορηγίᾳ τοῦ Γεωργίου Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐχαιρέτισαν τὸ γεγονὸς διὰ κανονιοβολισμῶν[1]. Ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ κοινωφελοῦς ἐκείνου ἔργου ἐχαιρετίσθη καὶ ὡς σύμβολον τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καθηκόντων πάντων τῶν πολιτῶν τῆς Οὐγγαρίας ἀδιακρίτως κοινωνικῆς τάξεως[2].

Ἡ κατασκευὴ τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς (1840) μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως διήρκεσε περίπου δέκα ἔτη. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848 ἡ γέφυρα διέτρεξε κίνδυνον καταστροφῆς ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν, ἐσώθη δὲ χάρις εἰς τὴν σθεναρὰν ἀντίστασιν τοῦ Adam Clark. Τὸ ἑπόμενον ἔτος τὸ ἔργον ἤχθη εἰς πέρας. Ἀναμνηστικὴ δὲ πλάξ, φέρουσα ἐγκεχαραγμένα τὰ ὀνόματα τῶν δημιουργῶν τῆς γεφύρας Széchenyi καὶ Σίνα, ἐνετοιχίσθη ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Πέστης. Τὰ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 1849. Κατὰ τὴν τελετήν, εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη καὶ ὁ Σίνας, τμήματα πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ ἦσαν παρατεταγμένα ἑκατέρωθεν τῶν ἀντιστοίχων εἰσόδων πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν εἰς τοὺς ἐπισήμους. Ἀρχιδοῦκες[3], Εὐγενεῖς καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι διέβησαν πρῶτοι τὴν γέφυραν ἀπὸ Πέστης μέχρι Βούδας καὶ ἀντιστρόφως ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ λαοῦ. Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τελετῆς τὸ πλῆθος ὥρμησε πρὸς τὴν γέφυραν. Εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἐγκαινίων ὁ Γεώρ. Σίνας παρεχώρησε δωρεὰν τὴν διάβασιν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν[4].

Ἡ γέφυρα τῆς Βουδαπέστης ἐχαρακτηρίσθη ὡς «τὸ θαυμασιώτατον κόσμημα τοῦ Δουνάβεως»[5] καὶ ἐθεωρήθη ἐν Οὐγγαρίᾳ ἔργον ἐθνικόν. Διὰ τὸ γιγάντιον τοῦτο ἔργον ἐδαπανήθησαν «πέντε ἑκατομμύρια ἀργυρᾶ αὐστριακὰ φιορίνια, τουτέστι πεντακόσιαι χιλιάδες ἀγγλικῶν λιρῶν»[6].

---

1. «Pesti Hirlap» (28 - 8 - 1842). Ἡ πανηγυρικὴ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης ἀπηθανατίσθη ἀργότερον ἐπὶ μεγάλου πίνακος ὑπὸ τοῦ Οὔγγρου ζωγράφου Miklós Barabás, ὅστις εἰργάσθη ἐπὶ πέντε ἔτη (1860 - 1865). Ἐγένετο δὲ τὸ ἔργον ἐντολῇ καὶ δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα. Βλ. Barabás Miklós, Memoiren (1902), p. 224.

2. Ὁ Kohl J., Hundert Tage auf Reisen . . . (1842, p. 242) γράφει : «Εὐλογημένος ὁ θεμέλιος οὗτος λίθος, ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι συνάμα ὁ θεμέλιος λίθος τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος ἐν Οὐγγαρίᾳ».

3. Ὁ Ἀρχιδούξ Ἰωσήφ, ὁ ὑποστηρικτὴς τοῦ ἔργου τῆς γεφύρας, εἶχεν ἀποθάνει τῷ 1847, διὰ τὴν ἀνέγερσιν δὲ μνημείου πρὸς τιμὴν τούτου ὁ Γ. Σίνας προσέφερε 2.000 φλωρίνια.

4. «Pester Zeitung» (21 - 11 - -1849). Βλ. εἰκ. 37.

5. Ὡς «κόσμημα» ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ἤδη πρὸ τῆς κατασκευῆς ὁ μηχανικὸς W. T. Clark. «Diese herrliche Zierde des ganzen Donaustromes», ἔγραψε περὶ αὐτῆς ἡ ἐφημ. «Satellit» (Kronstadt), Nr. 19/26 - 5- 1856 καὶ ἐπανέλαβεν ὁ Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 352.

6. Γούδας, Βίοι παράλληλοι . . ., τόμ. Δ', σ. 32. Οἱ Σίνας, Rothschild καὶ Wodianer

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δ') ΔΙΩΡΥΞ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣΣΑ

'Ενῷ συνετελοῦντο ἀκόμη αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης, συνῆλθον τὴν 13-8-1839 πρωτοβουλίᾳ τοῦ Széchenyi Οὔγγροι πατριῶται, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ βαρῶνος Miklós Véczey, καὶ συνεσκέφθησαν περὶ τῆς διανοίξεως πλωτῆς διώρυγος μεταξὺ Δουνάβεως καὶ Τίσσα (Tisza, Theiss), τοῦ μεγαλυτέρου τῶν παραποτάμων αὐτοῦ. 'Η διῶρυξ ἐκείνη ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν πόλεων Πέστης καὶ Debreczin. 'Ακολούθως ὁ Véczey ἐκάλεσε τὸν Γεώρ. Σίναν, ὅπως τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἔργου. 'Ο Σίνας ἀπεδέχθη τὴν γενομένην πρότασιν, ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅπως συγκροτηθῇ μία ὑπεύθυνος ἐπιτροπή, καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν εἰδικῆς μετοχικῆς ἑταιρείας, τεθείσης ὑπὸ τὴν κρατικὴν προστασίαν διὰ τοῦ νόμου 1839/40 : 38[1]. 'Εν τούτοις ὁ Σίνας λόγῳ τῶν πολλαπλῶν ἐπιχειρήσεών του δὲν ἐπελήφθη ἀμέσως τοῦ σχεδιασθέντος ἔργου.

Τὴν 5-4-1845 ὁ Βαυαρὸς ἀρχιτέκτων καὶ ἄλλοτε πολεοδόμος τῶν 'Αθηνῶν Leo von Klenze ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐν Μονάχῳ φίλον τοῦ Σίνα βαρῶνον A. E. von Eichthal ἐπιστολήν, ἐν τῇ ὁποίᾳ γράφει ὅτι εἶναι διατεθειμένος, ὅπως μεταβῇ εἰς Οὐγγαρίαν μετὰ τοῦ εἰδικευμένου μηχανικοῦ Eckemayer, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐκτελέσει τὴν διώρυγα μεταξὺ τῶν ποταμῶν Δουνάβεως καὶ Main, μελετήσῃ τὰς ἐκεῖ τοπικὰς συνθήκας καὶ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ μελετωμένου ἔργου ἄνευ ἰδιαιτέρας τινὸς ἀμοιβῆς, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων ταξιδίου αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνωτέρω μηχανικοῦ. Κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης ὁ Σίνας μετεκάλεσε τὸν Klenze ἐκ Μονάχου εἰς Οὐγγαρίαν (22-4-1845) καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτόν: 1) ὅπως ἀποφανθῇ ἐὰν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις ἑνὸς τοιούτου ἔργου, 2) ὅπως ἐλέγξῃ ἐὰν τὰ ἤδη ὑπάρχοντα σχέδια εἶναι τὰ ἐνδεδειγμένα καὶ 3) ὅπως καταρτίσῃ, εἰ δυνατόν, ἀκριβῆ προϋπολογισμὸν τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης. 'Επειδὴ δὲ ὁ Klenze ἐπρόκειτο νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Πετρούπολιν, ὁ Σίνας συνιστᾷ, ὅπως ἡ ἔλευσίς του εἰς Οὐγγαρίαν πραγματοποιηθῇ πρὸ τοῦ ταξιδίου ἐκείνου[2].

εἰς μίαν αἴτησίν των πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Αὐστρίας (2 - 7 - 1851) ἀναφέρουν ὅτι ἡ γέφυρα ἐστοίχισε 6.500.000 φλωρίνια.

1. Bagyó János, Graf Széchenyi . . ., p. 142.
2. Staatsbibliothek (München). Handschriftensammlung, Klenzeana III 17. *Ἔγγρ. 48.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μετὰ ἐπιτόπιον μελέτην, ἥτις ἐγένετο τὸν Μάϊον τοῦ 1845, ὁ Klenze συνέταξε (21-6-1845) διεξοδικὴν ἔκθεσιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναφέρει καὶ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδέας πρὸς σύνδεσιν διὰ διώρυγος τῶν ποταμῶν Δουνάβεως καὶ Τίσσα. Ἐκτὸς δύο παλαιοτέρων σχεδίων, γράφει ὁ Klenze, πρὸς σύνδεσιν δύο θαλασσῶν διὰ πλωτῆς διώρυγος, τὰ ὁποῖα εἶχε συλλάβει Κάρολος ὁ Μέγας, καὶ ἑνὸς σχεδίου τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' τῆς Γαλλίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὀνομασθέντος «Canal du midi» πρὸς σύνδεσιν τοῦ Ἀτλαντικοῦ μετὰ τῆς Μεσογείου – ἡ σύνδεσις τῆς Βορείου Θαλάσσης μετὰ τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἐπετεύχθη ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου Α' τῆς Βαυαρίας διὰ τῆς διώρυγος μεταξὺ τοῦ Δουνάβεως καὶ τοῦ Main –, ἡ ἰδέα τῆς διὰ διώρυγος συνδέσεως τῶν ποταμῶν Δουνάβεως καὶ Τίσσα εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα. Ἤδη τὸ 1723 ἀπεφασίσθη αὕτη διὰ νόμου, ὡς συντομωτέρα δὲ ἐθεωρήθη ἡ μεταξὺ Πέστης καὶ Szolnók ἀπόστασις. Σχετικὸν σχέδιον ὑπεβλήθη τὸ 1789 ὑπὸ τοῦ βαρώνου von Schönstein εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Ἰωσὴφ Β'. Ἑτέραν σχετικὴν μελέτην ἐξετέλεσε τὸ 1791 ὁ μηχανικὸς Balta καὶ ἕτερον σχέδιον ἐξεπόνησε τὸ 1805 ὁ στρατηγὸς von Maillard, συγγραφεὺς κατασκευῆς πλωτῶν διωρύγων. Ἐκ τῶν συγχρόνων σχεδίων τὸ ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ Besgédes ἐκπονηθὲν προέβλεπε διώρυγα συνδέουσαν τὰς πόλεις Πέστην καὶ Szegedin, τὸ κυριώτερον ἐμπορεῖον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Τίσσα. Ἀφοῦ ὁ Klenze ἀνέφερε καὶ τὰς περὶ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης ἐκτιμήσεις τοῦ Besgédes, τοῦ W. T. Clark καὶ ἄλλων μηχανικῶν, ὑπελόγισεν ὅτι ἡ συνολικὴ δαπάνη τῆς μεταξὺ Δουνάβεως καὶ Τίσσα διώρυγος ἔμελλε νὰ ἀνέλθῃ εἰς 11.751.998 φλωρίνια[1].

Τὸ ἔργον ἐκεῖνο δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ὁ Σίνας μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Klenze ἐκ Πετρουπόλεως ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν βοηθόν του μηχανικὸν ἐκτὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ταξιδίου των καὶ ἰδιαιτέραν ἀμοιβήν[2].

Τὸ ἑπόμενον ἔτος (1846) ὁ Széchenyi, πρόεδρος εἰδικῶς συσταθείσης ἐπιτροπῆς δι' ἔργα συγκοινωνίας ἐν Οὐγγαρίᾳ, ἐπεδόθη μετὰ διαπύρου ζήλου εἰς τὴν ἐξεύρεσιν μέσων πρὸς διευθέτησιν τοῦ ποταμοῦ Theiss. Πρὸς τοῦτο

---

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Leo v. Klenze, Gutachten über das Unternehmen die Donau von Pesth an mit der Theiss durch einen Kanal zu verbinden, 21-6-1845.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω, ἐπιστολὴ Σίνα πρὸς Klenze, 4-9-1845. *Ἔγγρ. 49.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μετέβη εἰς Βιέννην καὶ ἐζήτησε δάνειον 400.000 φλωρινίων ἀπὸ τοὺς οἴκους Arnstein & Eskeles, Rothschild καὶ Σίνα διὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀντιπλημμυρικοῦ ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ συνολικὴ δαπάνη προϋπελογίσθη εἰς 6.000.000 φλωρίνια. Εἰς τὴν ἀπὸ 27-6-1846 ἐπιστολήν του πρὸς τοὺς τραπεζίτας τούτους ὁ Széchenyi γράφει ὅτι ἐσκόπει νὰ περιοδεύσῃ προσεχῶς τὴν κοιλάδα τοῦ Theiss τῇ συνοδείᾳ τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐμπειρογνωμόνων, ἤθελεν ὅμως νὰ ἐκκινήσῃ οὐχὶ μὲ κενὰς τὰς χεῖρας, ἀλλὰ μὲ μίαν βάσιν οἰκονομικήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἵνα ἐμφυσήσῃ περισσοτέραν ἐνεργητικότητα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν πρόοδον τῆς χώρας συμπολίτας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα ἀνακουφίσῃ τοὺς κινδυνεύοντας ἀπὸ τὰς πλημμύρας κατοίκους καὶ συγκρατήσῃ αὐτοὺς ἀπὸ ἐνδεχομένας μεταναστεύσεις.

Οἱ ἀνωτέρω τραπεζῖται ἀπήντησαν αὐθημερὸν εἰς τὸν Széchenyi ὅτι παρέχουν τὸ ζητηθὲν δάνειον ἐπὶ τόκῳ 5%, ἀλλ' ἐζήτησαν ἐτησίαν ἐγγύησιν 100.000 φλωρινίων ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ πλειστηριασμοῦ τοῦ ἄλατος, σχετικὴν ἔγκρισιν τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ προτιμηθοῦν διὰ τυχὸν περαιτέρω δάνειον μέχρις 6-7.000.000 φλωρινίων. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1847 ὁ οἶκος Arnstein & Eskeles παρητήθη ὑπὲρ τῶν οἴκων Σίνα καὶ Rothschild, οὗτοι δὲ ἐξηκολούθησαν χρηματοδοτοῦντες τὸ ἔργον τῆς ἀντιπλημμυρικῆς διευθετήσεως τοῦ Theiss μέχρι τοῦ ἔτους 1850[1].

18. Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΞΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Πολλὰς καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας προσέφερεν ἡ οἰκογένεια Σίνα καὶ πρὸς τὴν ἐλευθέραν πατρίδα εὐθὺς μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Ὅτε ἡ Αὐστρία συνῆψε διπλωματικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Α', τῇ εἰσηγήσει τοῦ Μέττερνιχ, ἀπέστειλεν ὡς πρεσβευτὴν τὸν Prokesch-Osten (1833), τότε ὁ Βασιλεὺς Ὄθων, τῇ εἰσηγήσει τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Σπυρίδωνος Τρικούπη, διώρισε τὸν Γεώργιον Σίναν πρόξενον τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ (24 Αὐγούστου/5 Σεπτεμβρίου 1833)[2]. Ὁ διορισμὸς ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ἐν Μονά-

1. Finanzarchiv, No 8270/620 ad 391/fm/1850 καὶ ad 880/p.m./1850.
2. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1833, φάκ. 37/3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χῳ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος Κωνστ. Καρατζᾶ, πρὸς τὸν ὁποῖον ὅμως ὁ Σίνας ἀπέστειλε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν :

«Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητα, τὸν Πρίγκιπα Κωνστ. Καρατζᾶν.

Εἶχον τὴν τιμὴν νὰ τῆς γράψω τῇ 29ῃ τοῦ λήξαντος καὶ μὴ ἀμφιβάλλων εἰς τὴν περιλαβὴν ἐκείνης μου τῆς ἐπιστολῆς, ἀφορᾷ ἡ παροῦσά μου νὰ τῆς εἰδοποιήσω χρεωστικῶς ὅτι εὐοδωθεὶς ὁ κύριος Βαρῶνος De Cetto, Βαυαρικὸς Πρέσβυς, μοὶ ἐνεχείρησε σῶα τὸ δίπλωμα καὶ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ ἰδίου εἶχε τὴν καλωσύνην ἡ Ἐκλαμπρότης της νὰ μοὶ πέμψῃ, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν εἶδον ὅτι τῷ ὄντι ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἁπλοῦν μόνον πρόξενόν της μὲ ὠνόμασε, καὶ τοῦτο μὲ ἀπορίαν μου, διότι ἐνόμιζον νὰ λάβω τὸ δίπλωμα τοῦ Γενικοῦ Προξένου, ὡς ἐξ ἀρχῆς μοὶ ἐπροβλήθη διὰ τοῦ αὐτοῦ κυρίου Βαρώνου Eichthal, ὅστις εἰς τὰς 27 Μαΐου τοῦ παρόντος ἔτους ἀπὸ Παρίσιον μοὶ ἐφανέρωσεν ὅτι ἐπεφορτίσθη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Διοίκησιν νὰ μοὶ ἀναγγείλῃ προϋπαρχόντως τὴν ὀνομασίαν τοῦ Γενικοῦ Προξένου καὶ ὅτι ἐπομένως ἤθελε μοὶ ἔλθει ἡ εἴδησις ἐπισήμως, ἐπὶ τούτου δέ, ἀφοῦ ὡς αὐστριακὸς ὑπήκοος ἔλαβα τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Α.Υ. τοῦ Πρίγκιπος Μέττερνιχ καὶ τὴν βεβαίωσιν ὅτι θέλει μὲ ἀναγνωρίσει ὡς Γενικὸν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος, ἐδέχθην τὸ πρόβλημα.

Ἐδῶ, Ἐκλαμπρότατε Πρίγκιψ, ὑπάρχουν τρεῖς Πρόξενοι, ὁ τῆς Δανίας, Σβεκίας καὶ ἐκεῖθεν τῆς Ἀρκτώας Ἀμερικῆς καὶ τοῦτοι Γενικοί, διότι, ὡς γνωστόν τινες, εἰς μίαν πρωτεύουσαν ὅπου εἶναι ἡ Αὐτοκρατορικὴ ἢ Βασιλικὴ Ἀρχὴ στέλλονται τοὐλάχιστον Γενικοὶ Πρόξενοι πρὸς ἐξαίρεσιν τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας, θαλασσίους πόλεις καὶ λιμένας εὑρισκομένων ἁπλῶν Προξένων. Ὅθεν καθ' ὃν τρόπον ὠνομάσθην ἐγώ, ἤθελεν ἔχει μόνη ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Αὐστριακῆς Αὐλῆς ἁπλοῦν Πρόξενον, ἐνῷ ἡ Αὐστρία πρὸ πολλοῦ ὠνόμασε Πρέσβυν της εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν κύριον Prokesch, καὶ τοῦτο καθ' ὅλους τοὺς λόγους δὲν ἁρμόζει οὔτε διὰ τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, οὔτε διὰ τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, οὔτε διὰ τὴν ἰδικήν μου θέσιν.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, Ἐκλαμπρότατε Πρίγκιψ, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ φαντασθῶ βαθμούς, προτιμῶ καὶ ἐπιθυμῶ ὡς Ἕλλην νὰ γίνω τὸ κατὰ δύναμιν ὠφέλιμος εἰς τὸ Γένος μου, ὅθεν καὶ ἀδιαφορῶ διὰ τὸν ἕναν ἢ διὰ τὸν ἄλλον τρόπον τῆς ὀνομασίας μου, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μείνω ἀδιάφορος παρασταί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νων τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν ἐναντίον τῆς ἰδίας ὑπολήψεώς της εἰς θέσιν κατωτέραν μερικῶν ἄλλων, καὶ νὰ εἶμαι ὁ μόνος ἁπλοῦς Πρόξενος εἰς τὴν καθέδραν ταύτην. Αὐτοὶ οἱ λόγοι μὲ ἐμπόδισαν νὰ παρρησιάσω τὸ δίπλωμα, τὸ ὁποῖον εἶμαι πρόθυμος πάντοτε νὰ δεχθῶ, εἰς τὴν Α.Υ. τὸν Πρίγκιπα Μέττερνιχ καὶ διὰ τοὺς ἰδίους, ὡς ἐπληροφορήθην, δὲν ἤθελε μοὶ δοθῶσι τὰ ἐκτελεστήρια. Ἐκτὸς τούτου ὑπάρχει ἕτερον ἐμπόδιον ἐλλεῖπον ἀπὸ τὸ Δίπλωμα, τὸ κυριώτερον, δηλ. τὸ βαπτιστικόν μου ὄνομα, ὡς ὑποσημειοῦμαι, καὶ ἄνευ τούτου δὲν δίδει ἡ Α.Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ κατὰ τὰς διατάξεις καὶ νόμους τὰ ἐκτελεστήρια.

Ταῦτα ἐκθέτω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐκλαμπρότητα γράψας τὰ αὐτὰ καὶ τῷ Βαρώνῳ d' Eichthal, διὰ τοῦ ὁποίου μοὶ ἔγινε κατ' ἀρχὰς τὸ πρόβλημα, τὴν παρακαλῶ δὲ τώρα, ὁποῦ γνωρίζει τὸ πρᾶγμα, νὰ καλοθελήσῃ καὶ νὰ παραστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ὅπου ἀνήκει, ἵνα ἀλλαχθῇ τὸ δίπλωμα καθ' ὃν τρόπον κριθῇ εὔλογον.

Βιέννα τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 1833 Γεώργιος Σίνας»[1].

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Σίνας εὐσχήμως ἀπεποιεῖτο τὸν γενόμενον διορισμὸν καὶ συγχρόνως ἔδιδεν εἰς τὴν ὀθωνικὴν Ἀντιβασιλείαν δίδαγμα συμπεριφορᾶς, διωρίσθη οὗτος – ἐννοεῖται ἀμισθὶ – Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Αὐστριακῇ Μοναρχίᾳ καὶ ἀκολούθως ἔλαβε τὰς δεούσας ὁδηγίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προξενικῶν του καθηκόντων (1/13-3-1834)[2]. Ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἄρχεται ἡ πολιτικὴ δρᾶσις τῆς οἰκογενείας Σίνα καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς πολιτικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ, διότι, ὡς συνάγεται ἀπὸ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀλληλογραφίαν, τὰ ἀποστελλόμενα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἔγγραφα δὲν περιωρίζοντο εἰς ὑποθέσεις καθαρῶς προξενικάς, ἀλλὰ περιελάμβανον πληροφορίας ἢ κρίσεις αὐτόχρημα πολιτικάς. Οὕτω π.χ. ὁ Γ. Σίνας ἁπαντῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν (17-7-1834) ὅτι ἔλαβε τὸν διορισμόν του ὡς Γενικοῦ Προξένου προσθέτει : «Σπεύδω νὰ σᾶς φανερώσω ὅτι ταχυδρόμος ἀναχωρήσας ἀπὸ Λονδίνου τῇ 8ῃ τούτου ἔφερε σήμερον ἐδῶ τὴν ἐπίσημον

---

1. Ἐνθ. ἀνωτέρω, 1833, φάκ. 37/33, ἀριθ. 458.
2. Ἐνθ' ἀνωτέρω, 1834, φάκ. 37/3, ἀριθ. 898. *Ἔγγρ. 50 - 51.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

εἴδησιν, ὅτι ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ Ὑπουργὸς Grey παραιτήθη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον. Τὰ περιστατικὰ αὐτοῦ τοῦ συμβάντος δὲν γνωρίζονται ἀκόμη... Τὴν παραίτησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Grey ἐδέχθη ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας»[1]. Τὰ νέα ταῦτα καθήκοντα ἔδωκαν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν, ὁ ὁποῖος καὶ εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἐγένετο ὁ κύριος σύμβουλος καὶ συμπαραστάτης τοῦ πατρός του, ὅπως παρακολουθῇ ἐπιμελῶς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν καὶ ἐξέλιξιν τόσον τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης.

Παρὰ τὴν πολύπλευρον οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν δραστηριότητά του ὁ Γεώρ. Σίνας δὲν ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν προξενικῶν του καθηκόντων. Εὐθὺς μετὰ τὸν διορισμόν του ὡς Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἀνέθεσεν εἰς τὸν ὑπάλληλόν του Νικόλαον Μαντζουράνην τὴν διεκπεραίωσιν τῆς προξενικῆς ἀλληλογραφίας διαθέσας πρὸς τοῦτο εἰδικὸν χῶρον. Οὕτω τὸ πρῶτον ἐν Βιέννῃ Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος ἐστεγάσθη ἐν τῷ τραπεζιτικῷ οἴκῳ Σίνα am Hohen Markt Nr. 511.

Κατὰ τὴν σύναψιν ἐμπορικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας (20-2-1835), τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν ὡς πληρεξούσιοι τῶν χωρῶν τούτων ἀφ' ἑνὸς ὁ Prokesch-Osten καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Σίνας, ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπρότεινεν, ὅπως παρεμβληθῇ εἰδικὸν ἄρθρον, διαλαμβάνον τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐκ 10% τελωνειακοῦ δασμοῦ διὰ τὸ εἰς τὰς αὐστριακὰς χώρας εἰσαγόμενον ἑλληνικὸν ἔλαιον. Ἀλλ' ὁ Σίνας παρατήρησεν εἰς σχετικὴν ἀπάντησίν του (19/31-3-1835) ὅτι τοιαύτη προσθήκη θὰ ἐδημιούργει δυσαρεσκείας εἰς ἄλλας χώρας, καὶ δὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ ὁποία εἰσῆγε παρόμοιον προϊὸν εἰς τὴν Αὐστρίαν, καὶ ἑπομένως δυσκόλως θὰ ἐγίνετο ἀποδεκτὸν τοιοῦτον ἄρθρον ὑπὸ τοῦ συμβαλλομένου αὐστριακοῦ Κράτους. «Καθ' ὅσον γνωρίζω, γράφει ὁ Σίνας, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις φροντίζει παντοίοις τρόποις καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν τῶν σχέσεών της μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅθεν καὶ δὲν κάμνει δυσκολίας εἰς ὅσα δύνανται νὰ συμβάλουν εἰς τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν ὑπηκόων, πρέπει ὅμως εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ πιστεύσω ὅτι δὲν θέλει ἠμπορέσει νὰ παραχωρήσῃ εἰς μίαν φίλην δύναμιν τοιαύτας εὐκολίας, διὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἀπαντήσῃ προσκόμματα εἰς τὰς σχέσεις πολλῶν ἄλλων». Εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἀπαντῶν ὁ

---

1. Ἐνθ' ἀνωτέρω, ἀριθ. 1919/27-7-1834 (ἡμερομηνία λήψεως τοῦ ἐγγράφου.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σίνας ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς εἰσαγωγῆς ξυλείας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Τρανσυλβανίας διὰ τοῦ Δουνάβεως παρατηρεῖ ὅτι «τὰ δάση ἐκείνων τῶν τόπων δὲν δίδουν τοιαύτην ποσότητα ξύλων, διὰ νὰ ἀρκέσῃ καὶ εἰς ἐξαγωγὴν καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐμπόριον ἄξιον τῆς πάσης προσοχῆς»[1]. Δι' ἑτέρου ἐγγράφου (13/25-4-1835) ὁ Σίνας ἀποστέλλει ἀντίγραφον ἄρθρου, διαλαμβάνοντος περὶ τῶν ἀμοιβαίων λιμενικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν μεταξὺ τῶν ὑπηκόων Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, καὶ τονίζει ὅτι οἱ ἐν τῇ αὐστριακῇ ἐπικρατείᾳ ἐμπορευόμενοι ἢ ἐγκαθιστάμενοι Ἕλληνες θὰ τύχουν πάσης διευκολύνσεως καὶ προστασίας ἐκ μέρους τοῦ Γενικοῦ Προξενείου[2].

Ἀμέριστον ἦτο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σίνα καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων του καὶ συνεργατῶν του. Ἰδοὺ π.χ. ἔγγραφόν του πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Κ. Ζωγράφον, διὰ τοῦ ὁποίου οὗτος προτείνει τὴν προαγωγὴν τοῦ Γραμματέως τοῦ Προξενείου Νικολάου Μαντζουράνη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιτίμου ὑποπροξένου : «Ἀφορᾷ ἡ παροῦσά μου νὰ βαρύνω τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα μὲ τὴν ἀκόλουθον παράκλησιν : Ἐπειδὴ ὁ κύριος Νικόλαος Μαντζουράνης, ἀφ' οὗ καιροῦ ἐσυστήθη τὸ ἐδῶ Ἑλληνικὸν Γενικὸν Προξενεῖον, ὑπηρέτησε καὶ ὑπηρετεῖ εἰς τὸ ἴδιον ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἀπολαύσεως οὔτε μισθοῦ οὔτε ἄλλων δικαιωμάτων (διότι ἐκ τούτων τὸ Προξενεῖον παντελῶς δὲν λαμβάνει) ὡς Γραμματεύς, καὶ ἐπειδὴ διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γραφείου καὶ λοιπῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Προξενικὴν ὑπηρεσίαν μοὶ εἶναι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀναγκαῖος, ἐγκρίνω καὶ παρακαλῶ νὰ τοῦ δοθῇ ὁ βαθμὸς τοῦ ἐπιτίμου Ὑποπροξένου καὶ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξενείου...

Βιέννη τῇ 13/25 Σεπτεμβρίου 1839»[3].

Ἀλλὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ὁ Γεώρ. Σίνας προσέφερεν εἰς τὸ Ἔθνος, ὑπηγόρευσαν εἰς αὐτὸν οὐχὶ τόσον τὰ προξενικά του καθήκοντα ὅσον τὰ φιλογενῆ αἰσθήματά του. Μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς πολιτικῆς του ἀνεξαρτησίας τὸ Ἔθνος ἤρχισε νὰ καταβάλλῃ μεγάλας προσπαθείας διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνόρθωσίν του. Κατὰ τὰς πρώτας ἐκείνας προσπαθείας ἡ Ἑλλὰς ἀνέμενε τὴν συμπαράστασιν καὶ τῶν ἀποδήμων Ἑλ-

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1835, φάκ. 37/3, ἀριθ. 9. *Ἔγγρ. 52.*
2. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1835, φάκ. 37/3, ἀριθ. 19.
3. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, φάκ. 37/3, ἀριθ. 191/1839.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λήνων, ἰδιαιτέρως δὲ προσέβλεψεν εἰς τὸν Σίναν. Εἰς τὴν οἰκονομικὴν συμπαράστασιν τοῦ Σίνα ἤλπισεν ἐπίσης ὁ Rudhart καὶ διὰ τοῦτο, ὅτε τῷ 1837 κατήρχετο οὗτος εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς διάδοχος τοῦ Armansperg, διῆλθεν ἐπίτηδες ἐκ Βιέννης, ἵνα τὸν προτρέψῃ ὅπως συστήσῃ τράπεζαν χρηματιστικήν[1]. Ἰδοὺ δὲ χαρακτηριστικὸν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Αὐστριακοῦ πρεσβευτοῦ Prokesch-Osten πρὸς τὸν Σίναν, ὅτε κατεβάλλοντο αἱ πρῶται προσπάθειαι πρὸς ἵδρυσιν Ἐθνικῆς τραπέζης[2] : «Ἀθῆναι 27 Ἀπριλίου 1839. ...Τὸ ὄνομά σας, ἀξιοσέβαστε Βαρῶνε, εἶναι φήμης εὐρωπαϊκῆς. Σεῖς ἵστασθε ἐπὶ κεφαλῆς ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ὅσον καὶ ἂν εἶσθε ἐπίσης Αὐστριακός, θὰ πρέπει νὰ θεωρήσητε εὐνόητον τὸ ὅτι εἰς τὸ ἀρτιγέννητον Ἑλληνικὸν Κράτος... Βασιλεὺς καὶ λαὸς πρὸς σᾶς ἀτενίζουν. Ἐκ τῆς Ρωσίας, ἐκ τῶν παραδουναβίων Ἡγεμονιῶν, ἐξ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς Αὐστρίας, ἐξ αὐτῆς τῆς Βιέννης ἔρχονται ἀποδείξεις αὐτοῦ τοῦ αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον εἶναι κοινὸν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Ἡ θέσις σας ἐν τῷ κόσμῳ ἐγένετο ὁ ρυθμιστὴς τῶν ἐλπίδων των. Ὁ Βασιλεὺς ἤλπιζεν εἰς τὴν βαρύτητα τῆς θελήσεώς σας καὶ τοῦ ὀνόματός σας, τοῦτο δὲ μόνον θὰ ἦτο ἤδη ἀρκετόν, ὅπως φέρῃ εἰς τὴν ζωὴν ἕνα τραπεζιτικὸν ὀργανισμὸν μὲ ἑλληνικὰ στελέχη. Τὸ ὄνομά σας, ἀξιοσέβαστε Βαρῶνε, εἶναι δύναμις μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων. Στοχασθῆτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ ἐστὲ δίκαιος ἔναντι τοῦ εὐγενοῦς νεαροῦ Βασιλέως, ὅστις ἀφιερώνει πάσας τὰς σκέψεις καὶ τὰ αἰσθήματά του εἰς τὴν Ἑλλάδα» (μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ)[3].

Ὅ,τι ἀνέμενεν ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σίναν ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Εὐνάρδον καὶ τὸν Γεώργιον Σταῦρον[4]. Ἀλλὰ καὶ ὁ Σίνας, ὅστις συνεδέετο μὲ τὸν Σταῦρον διὰ φιλίας, ὑπεστήριξε τὸ πρῶτον ἐκεῖνο πιστωτικὸν ἵδρυμα ὄχι ἁπλῶς ὡς Γενικὸς Πρόξενος, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ὡς μεγαλέμ-

---

1. Δραγούμη Νικ., Ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις, τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1925), σ. 39.

2. Τὸ πρῶτον διάταγμα περὶ συστάσεως Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐδημοσιεύθη ἤδη ἐν τῇ «Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως», ἀρ. 2/25-1-1836, σ. 2 - 4, ἀλλ' οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα ἐπετεύχθη.

3. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Nachlass Prokesch-Osten, Griechenland, Bd. V, p. 148 - 151. *Ἔγγρ. 53.*

4. Τὸ πρῶτον Βασ. Διάταγμα περὶ ἱδρύσεως τῆς μέχρι σήμερον ὑφισταμένης Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως», ἀριθ. 6 καὶ 7/30 - 3 - 1841. Βλ. Ζωγράφου Δ., Ἱστορία τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐθν. Τραπέζης, Α' (Ἀθῆναι 1925) καὶ Κομινοῦ Ἀχιλ. Ὁ Ὄθων καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἀνάτυπον ἐκ τοῦ 19ου τόμου τοῦ ΔΙΕΕΕ (Ἀθῆναι 1969).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πορος καὶ τραπεζίτης εὐρωπαϊκοῦ κύρους. Ἰδοὺ δὲ τί γράφει πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Α. Πάϊκον : «Τὸ περὶ συστάσεως Ἐθνικῆς Τραπέζης πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης μὲ ἔγγραφόν της ὑπ' ἀριθ. 341 μοὶ ἔπεμψε, ἐκοινοποίησα πρὸς τοὺς εἰς Τεργέστην καὶ Βενετίαν κυρίους Ἕλληνας Προξένους, ὅπως φροντίσωσι τὴν δημοσίευσίν του διὰ τῶν ἐφημερίδων. Ἡ ἐνταῦθα ἐφημερὶς ὁ «Αὐστριακὸς Παρατηρητὴς» κατεχώρησε τὴν εἴδησιν εἰς τὸ φύλλον της ὑπ' ἀριθ. 64 καὶ 66 καὶ ἡ Αὐλικὴ Ἐφημερὶς τῆς Βιέννης θέλει κοινοποιήσει τὸ πρόγραμμα εἰς τὴν πρώτην εὐκαιρίαν καὶ δὲν θέλει λείψω νὰ πέμψω τὸ φύλλον πρὸς τὴν Σεβαστὴν Γραμματείαν. Διὰ τῶν ἐμπορικῶν μου σχέσεων ἐπαρακάλεσα τοὺς ἐν Βερολίνῳ, Βρεσλαβίᾳ, Λειψίᾳ, Καρλσρούῃ καὶ Στουττγάρτῃ φίλους μου, νὰ μεταδώσουν εἰς τὸ κοινὸν διὰ τῶν ἐφημερίδων τὸ εἰρημένον πρόγραμμα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἐκτελέσεως. Βιέννῃ τῇ 15/27 Μαρτίου 1841»[1]. Ἡ ἐφημ. «Αἰὼν» (1841) ἐξαίρουσα τὴν σημασίαν τῆς συστάσεως τοῦ ἐθνικοῦ τούτου πιστωτικοῦ ἱδρύματος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Σίναν τὴν ἑξῆς ἀνοικτὴν ἐπιστολήν : «Φιλότιμε καὶ φιλογενέστατε κύριε Σίνα! Ἀφ' οὗ ἔδειξας προθυμίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἀξιέπαινον ὑπὲρ τοῦ ἀνεγειρομένου Πανεπιστημίου «ὁ Ὄθων», αἰτίαν δὲν ἔχομεν τοῦ νὰ φέρωμεν ἐνώπιόν σου τοὺς λόγους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἁρμόζουσιν εἰς τοὺς εὐαισθήτους τῶν Ἑλλήνων. Ὡς Ἕλλην καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν θρησκείαν, ὡς φιλόκαλος καὶ ζηλότυπος ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν ὁμογενῶν, μὴ καταδεχθῇς τὸ νὰ μένῃς ὕστερος εἰς μίαν ἐποχήν, ἥτις προώρισται νὰ λαμπρύνῃ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ πολέμου ἐδόξασεν ὁ Ἄρης ἐκεῖνο τῶν ἡρώων. Ἡ πατρὶς εἶχεν ἀνάγκην ἄλλοτε ξίφους· ἡ πατρὶς ἔχει ἀνάγκην τώρα κεφαλαίων. Οἱ πολῖται ἀτενίζουσι πρὸς σὲ τὸν πλουσιώτερον τῶν ὁμογενῶν των καὶ εἰς τὴν ἑλληνικήν σου καρδίαν στηρίζουσιν ἐλπίδας μεγάλας ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ πιστωτικοῦ καταστήματός των. Ὁποίαν δύνασαι, ὡς Ἕλλην φιλότιμος, νὰ δράξῃς εἰς σεαυτὸν δόξαν μεγαλυτέραν καὶ εὐγνωμοσύνην ἐθνικωτέραν;»

Ὁ Σίνας φαίνεται ὅτι δὲν ἐπίστευεν ἀπολύτως εἰς τὴν οἰκονομικὴν σταθερότητα τοῦ Ὀθωνικοῦ καθεστῶτος καὶ διὰ τοῦτο παρέμεινε μόνον ἔμμεσος ἀρωγὸς τοῦ ἀνωτέρω πιστωτικοῦ ἱδρύματος. Ἀντιθέτως προσῆλθεν αὐθόρ-

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1841, φάκ. 37/3, ἀρ. 233.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μητος καὶ γενναῖος χορηγὸς ὑπὲρ τῶν τότε φιλανθρωπικῶν καὶ πνευματικῶν ἱδρυμάτων τῆς τε ἐλευθέρας καὶ τῆς ὑποδούλου πατρίδος. Ἐν τῇ γενετείρᾳ τῶν πατέρων του, ἤτοι ἐν Μοσχοπόλει, ἀνήγειρε τῷ 1840 τὸ κτήριον τῆς νέας σχολῆς μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀλληλοδιδακτικοῦ συστήματος τῆς τότε ἐποχῆς[1]. Εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ ἱδρύματα καὶ σωματεῖα, ὡς ἦσαν τὸ Ἀρσάκειον[2], τὸ Πανεπιστήμιον[3], τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον, ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία καὶ ἄλλα, ἀπέστειλε γενναίας δωρεάς, ποικιλοτρόπως δὲ ἐνίσχυσεν Ἕλληνας σπουδαστάς, ἀποσταλέντας ὡς κρατικοὺς ὑποτρόφους εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Γερμανίαν. Εἰς τὰς γενναιοδώρους ἐκείνας χειρονομίας οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ ὁ Σίμων Σίνας. Οὕτως ἐξηγεῖται τὸ ὅτι διὰ τὰς δωρεὰς τοῦ πατρὸς ἐπαρασημοφορήθη καὶ ὁ υἱός, ὡς δηλοῖ τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον : «Θεωροῦντες τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ἐν Βιέννῃ Ἡμετέρου Γενικοῦ Προξένου Βαρώνου Κου Γεωργίου Σίνα καὶ τὸν πραγματικῶς ἀποδειχθέντα ζῆλόν του εἰς τὸ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀξιέπαινον σπουδήν, ἣν κατέδειξεν ἐν τούτῳ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὡσαύτως εὐηρεστήθημεν νὰ ἀπονείμωμεν εἰς τὸν τελευταῖον τὸν ἀργυροῦν Σταυρὸν τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἡμετέρου Τάγματος τοῦ Σωτῆρος... Ἐν Ἀθήναις τὴν 13/25 Ἰουλίου 1840. Ὄθων»[4].

Ὁ ζῆλος τῶν Σίνα, πατρὸς καὶ υἱοῦ, διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης ἐξεδηλώθη ποικιλοτρόπως. Οὗτοι δὲν ἠρκοῦντο ἁπλῶς εἰς τὴν καταβολὴν χρηματικῶν εἰσφορῶν, ἀλλὰ κατέβαλλον ἰδιαιτέρας προσπαθείας πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν καταλλήλων ἐπιστημονικῶν μέσων καὶ ὀργάνων καὶ πρὸς ἐφοδιασμὸν δι' αὐτῶν τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδαστηρίων καὶ σχολῶν. Τεκμήριον τοιαύτης προσπαθείας ἀποτελεῖ π.χ. τὸ ἀκόλουθον ἔγγραφον, δι' οὗ ὁ Γ. Σίνας ἀναγγέλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν ἀποστολὴν ἀνατομικοπαθολογικῶν σκελετῶν πρὸς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν : «Βιέννη 29 Ἀπριλίου/11 Μαΐου 1844. Προλαβόντως ἡ Σε-

1. Σακελλαρίδη Κ., Περὶ Μοσχοπόλεως, περ. «Πανδώρα», τόμ. Θ' (Ἀθῆναι 1859, σ. 45) καὶ Μαρτινιανοῦ Ἰωακείμ, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως, σελ. 26, σημ.

2. Δωρητὴς τοῦ Ἀρσακείου ὑπῆρξεν ὁ Γ. Σίνας ἤδη ἀπὸ τοὺς ἔτους 1837. Βλ. «Πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας», σελ. 47.

3. Βλ. ἐφημ. «Αἰών», ἀριθ. 232 - 233/9 - 2 - 1841, σελ. 2.

4. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1840, φάκ. 37/3, ἀριθ. 2351.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βαστὴ Γραμματεία τῶν 'Εξωτερικῶν μοὶ εἶχε παραγγείλει τρία κρανία πρὸς χρῆσιν τῶν ἀνατομικῶν σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐξ αὐτῶν εἶχα πέμψει αὐτοῦ δύο, ἐπειδὴ τόσα ἐδυνήθην μόνον νὰ προμηθευθῶ ὡς εὔχρηστα κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδημόνων. 'Ακολούθως ἐπέτυχα νὰ εὕρω καὶ ἕτερα δύο κρανία βρεφῶν, ὡσαύτως καὶ ἕνα σκελετὸν ἀξιόλογον 5 ποδῶν καὶ 8 δακτύλων μεγέθους, τὰ ὁποῖα εἰς ἓν κιβώτιον μὲ σημεῖον S, ἀριθ. 2 ἔπεμψα μὲ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Σεβαστοῦ 'Υπουργείου διὰ τοῦ ἐν Τεργέστῃ κυρίου 'Αμβροσίου Σ. Ράλλη, καὶ παρακαλῶ νὰ δοθῶσιν αἱ ἀνήκουσαι διαταγαὶ τῆς παραλαβῆς καὶ τῆς περαιτέρω διαβιβάσεως εἰς τὸν κύριον Πρύτανιν τοῦ Βασιλικοῦ Πανεπιστημίου. Εἰς τὸν σκελετὸν ἐλλείπουσι δύο πλευρά, τὰ ὁποῖα οὔτε ἀφῃρέθησαν οὔτε συνετρίβησαν, ἀλλ' ἡ φύσις δὲν τὰ ἔδωσε, καὶ παρακαλῶ νὰ γίνῃ κατὰ τοῦτο προσεκτικὸς ὁ κύριος Πρύτανις. 'Ο εἰρημένος σκελετὸς ἤρεσε τόσον εἰς τοὺς ἐνταῦθα καθηγητὰς τῆς 'Ανατομίας, ὥστε ἐπέμενον νὰ μὴ τὸν λάβω, ὑπερίσχυσα ὅμως καὶ χαίρω ὅτι θέλει ἔχει τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν ἓν ἀντικείμενον χρησιμώτατον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς 'Ανατομίας»[1].

'Αλλ' ἡ αὐτόχρημα ἐθνικὴ εὐεργεσία καὶ ἡ μεγίστη δωρεὰ τοῦ Γεωργίου Σίνα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην ὑπῆρξεν ἡ ἵδρυσις ἐπὶ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν τοῦ 'Αστεροσκοπείου 'Αθηνῶν. Τὴν φροντίδα διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὡραίου τούτου οὐρανοσκοπείου ἀνέλαβον ὁ Δανὸς ἀρχιτέκτων Θεόφιλος Χάνσεν, ὁ πρῶτος καθηγητὴς τῆς 'Αστρονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ 'Αθηνῶν Γεώργιος Βούρης καὶ ὁ ἐν 'Αθήναις Αὐστριακὸς πρεσβευτὴς Anton Prokesch-Osten, μετὰ τοῦ ὁποίου ὁ Σίνας συνεδέετο διὰ φιλίας.

'Η τελετὴ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου ἐγένετο τὴν πρωΐαν τῆς 26ης 'Ιουλίου 1842 (π. ἡ.), καθ' ἣν στιγμὴν συνέβαινεν ἔκλειψις ἡλίου. Παρουσίᾳ τοῦ Βασιλέως, τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου, τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλων ἐπισήμων ὁ Βούρης ἐξεφώνησεν ἐμπνευσμένον λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα τῆς 'Αστρονομίας, «τῆς ὑψηλοτέρας πασῶν τῶν ἐπιστημῶν». 'Η ἐπιστήμη αὕτη, εἶπε, ἀποτελοῦσα «τὸ καύχημα τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς καὶ παρέχουσα τὴν γνῶσιν τῶν ἀληθῶν σχέσεων καὶ συναρμογῶν, αἱ ὁποῖαι συνδέουσι τὴν μικρὰν γῆν μας μὲ τὸ σύ-

1. 'Ενθ' ἀνωτέρω, 1844, φάκ. 37/3, ἀριθ. 27. Βλ. καὶ Πανταζίδου 'Ιω., Χρονικὸν τῆς πρώτης πεντηκονταετίας τοῦ 'Ελληνικοῦ Πανεπιστημίου ('Αθῆναι 1889), σ. 49.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στημα τοῦ Παντός..., ὑψώνει τὸ πνεῦμά μας ὑπεράνω τῶν ἐπιγείων καὶ μᾶς ἀποσπᾷ ἀπὸ πολλά, τὰ ὁποῖα δεσμεύουσι τὴν καρδίαν ἡμῶν εἰς τὴν γῆν καὶ μᾶς παρουσιάζονται ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου πλανήτου ὡς μεγάλα καὶ σπουδαῖα». Ὁ ὁμιλητὴς ἀφοῦ ἀνέφερεν ἐπίσης ὅτι τὸ ἀστεροσκοπεῖον τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν ἀνεγείρεται πλησίον τῆς Πνυκός, ὅπου εἶχε τὸ «ἡλιοτρόπιόν» του ὁ περίφημος ἀστρονόμος τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν Μέτων, ἐτελείωσε τὸν λόγον του συγχρόνως μὲ τὴν λῆξιν τῆς ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου. Ἀκολούθως κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη μαρμαρίνη πλὰξ ἔχουσα ἐγκεχαραγμένην τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν: «Ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αωμβ' μηνὸς Ἰουνίου κς', σκηπτουχοῦντος Ὄθωνος, τοῦ πρώτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ Ἀστεροσκοπείου, ἀνεγειρομένου φιλοτίμῳ μὲν δαπάνῃ τοῦ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξένου Βαρῶνος Γ. Σίνα, συνεργείᾳ δὲ τοῦ Ἱππότου Α. Πρόκεσχ-Ὄστεν, πρέσβεως τῆς Αὐστρίας, ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Γ. Κ. Βούρη».

Ἡ ἀνέγερσις τῆς οἰκοδομῆς, ἀρξαμένη ἐντὸς ὀλίγου, διεκόπη μετὰ ἓν ἔτος λόγῳ τῶν πολιτικῶν γεγονότων τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1843, συνεχίσθη δὲ αὖτη κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Σίνα, ὅστις τὴν 11/23 Μαΐου 1844 ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν τότε ὑπουργὸν τῆς Παιδείας Σπυρίδωνα Τρικούπην ἔγραψε τὰ ἑξῆς: «Ἐξοχώτατε! Τὸ ὑπὸ τὴν Ὑμετέραν διεύθυνσιν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως μοὶ ἔπεμψε τὸ ἀπερασμένον ἔτος μὲ ἔντιμον ἔγγραφόν του ὑπ' ἀριθ. 2231 τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἀρχιτέκτονος κυρίου Θεοφίλου Χάνσεν τῆς μέχρι ἐκείνου τοῦ καιροῦ πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ Ἀστεροσκοπείου δαπάνης ἀπὸ δραχμὰς 27.794 $^{20}/_{100}$, ἐν ταὐτῷ δὲ καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἰδίου τεχνίτου διὰ τὴν ποσότητα, ἥτις ἀκόμη ἀπαιτεῖται πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς, ἀναβαίνουσαν εἰς περίπου δραχ. 32.600, προσκαλῶν με νὰ συνεισφέρω καὶ ταύτην τὴν ποσότητα, ὅπως ἔλθῃ εἰς πέρας τὸ ἀρξάμενον ἔργον. Αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις τῆς πρωτευούσης σας δέν μοι ἐπέτρεπον εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν νὰ ἐπιφορτίσω τὸν Αὐστριακὸν Πρέσβυν Κύριον Πρόκες, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν φροντίδα τῆς περαιτέρω οἰκοδομῆς, ὅθεν καὶ ἔμεινεν ἄχρι τοῦδε τὸ ἔργον ἀτελές. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐπανῆλθεν ἡ προτέρα τάξις, ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω ἀποπερατωμένον τὸ δι' ἐξόδων μου ἀρξάμενον οἰκοδόμημα τοῦ Ἀστεροσκοπείου, ὅθεν καὶ ἔγραψα σήμερον πρὸς τὸν εἰρημένον Κύριον Πρέσβυν παρακαλῶν αὐτὸν νὰ διατάξῃ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀμέσως τὰς περαιτέρω ἐργασίας τῆς οἰκοδομῆς, ὅπως τελειοποιηθῇ κατὰ τὸ σχέδιον, καὶ ἐδιόρισα τὸν Κύριον Θεόδωρον Ράλλην, νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκαίας πληρωμὰς μέχρι τῆς ἀνωτέρω ποσότητος τῶν δρχ. 32.600 περίπου. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ ἡμέτερος Σεβαστὸς Βασιλεὺς καὶ Κύριος, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου ἤρχισε καὶ ἐπροόδευσεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Ἀστεροσκοπείου, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θέλει ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ καὶ τὰ περὶ τῆς ἀποπερατώσεως ληφθέντα μέσα, ὅθεν παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα νὰ διαβιβάσῃ πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, τὰ ὅσα ἔχω τὴν τιμὴν ἤδη νὰ σᾶς ἐκθέσω. Τὰ δύο μεγάλα ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα διὰ λογαριασμόν μου κατασκευάζονται ἐνταῦθα, θέλει εἶναι, ὡς πληροφοροῦμαι, ἐν τάχει ἕτοιμα διὰ νὰ σταλῶσιν αὐτοῦ»[1].

Πράγματι ὁ Γ. Σίνας ἐδαπάνησε τὸ ἀπαιτηθὲν ποσὸν οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτηρίου τοῦ Ἀστεροσκοπείου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτοῦ διὰ καταλλήλων μετεωρολογικῶν καὶ ἀστρονομικῶν ὀργάνων, τὸ πρῶτον δὲ τηλεσκόπιον, κατασκευασθὲν ἐν Βιέννῃ τῷ 1844, ἀφιέρωσεν οὗτος «τῇ Ἑλληνικῇ Νεολαίᾳ», ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπὶ τοῦ προσοφθαλμίου ἐγκεχαραγμένη ἐπιγραφή[2]. Ὁ Βασιλεὺς Ὄθων ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν ὡς δεῖγμα τῆς εὐαρεσκείας του «διὰ τὰς προσφοράς του ὑπὲρ τοῦ καταστήματος τοῦ Ἀστεροσκοπείου» τὸν Μεγαλόσταυρον τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος[3]. Ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ Ἀστεροσκοπείου συνετελέσθη κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1845, ἡ δὲ παραλαβὴ αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας – παραδόξως ἐντελῶς τυπικὴ καὶ ἀνεπίσημος – τὸν Ἰανουάριον 1846[4]. Πρῶτος διευθυντὴς τοῦ πρώτου οὐρανοσκοπείου τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος ἐγένετο ὁ Βούρης, ὅστις διὰ τῶν ἀστρονομικῶν καὶ μετεωρολογικῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνακοινώσεών του κατέστησε τὸ ἵδρυμα τοῦτο γνωστὸν εἰς τὸν τότε διεθνῆ ἐπιστημονικὸν κόσμον[5]. Ὕμνησε δὲ ἀρ-

---

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, 1844, φάκ. 37/3, ἀριθ. 28.

2. Τὸ τηλεσκόπιον ἐκεῖνο σώζεται ἀκόμη ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ Ἀθηνῶν, φωτ. 11. Ἡ ἐφημ. «Ἀθηνᾶ», τόμ. ΙΑ', ἀριθ. 927/27 - 6 - 1842, ἀνέγραψεν ἤδη ὅτι ὁ Σίνας ἐφρόντισε νὰ προμηθεύσῃ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν «ἀπὸ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀστρονομίαν ἐργαλεῖα, ὡς ἐφρόντισεν ἤδη καὶ περὶ τοῦ ἀστεροσκοπείου τοῦ κατασκευασθέντος εἰς Μόναχον ἀπὸ τὸν καλύτερον τεχνίτην τῆς Εὐρώπης».

3. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1844, φάκ. 37/3.

4. Εἰκ. 87 καὶ 88. Μετὰ δύο μῆνας ὁ Θεόφιλος Χάνσεν ἀνεχώρησε διὰ Βιέννην. *Ἔγγρ. 54.*

5. Εἰκ. 16. Περὶ τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν βλ. Hansen Th., Die freiherrlich von

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

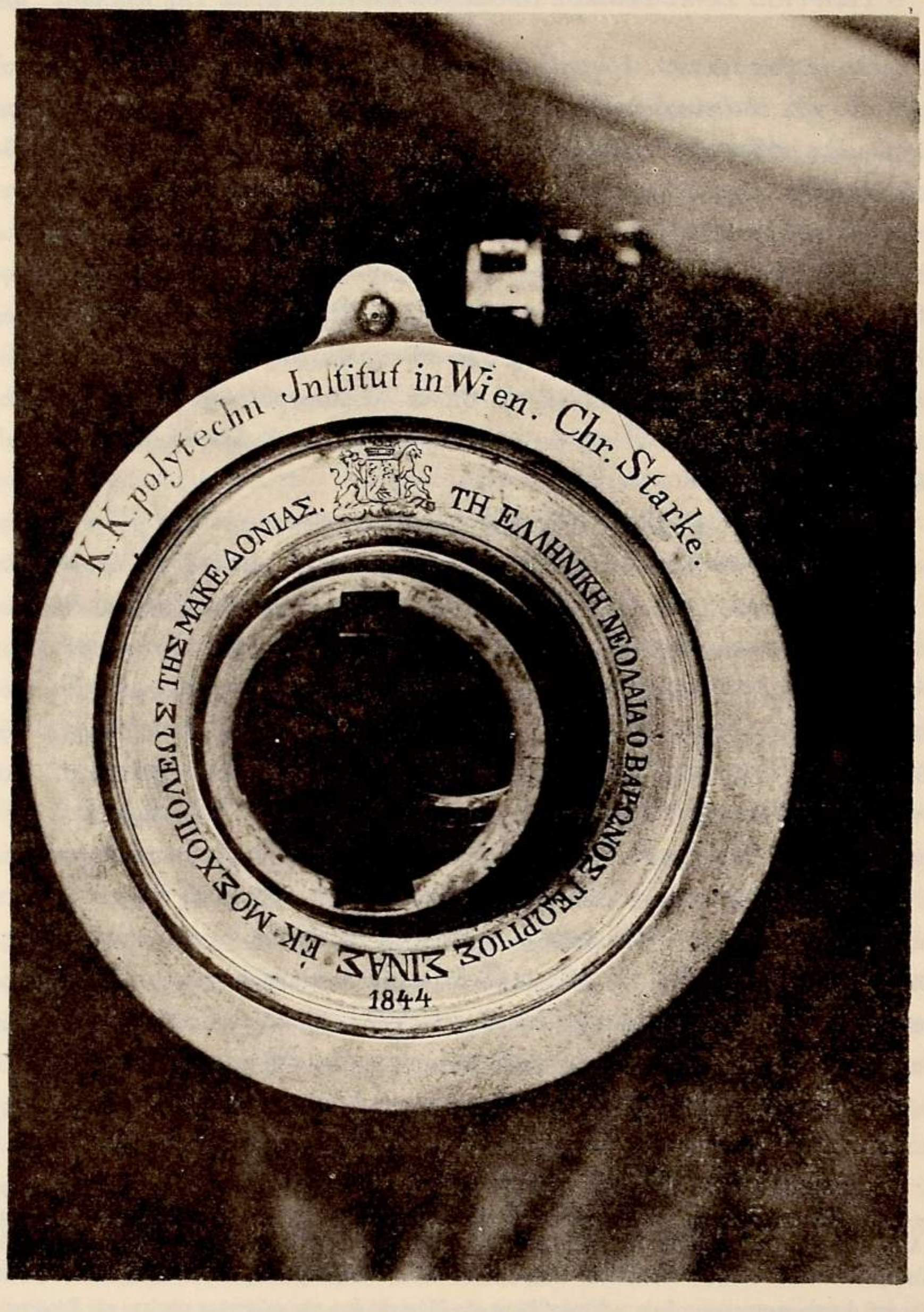

Φωτ. 11. Τὸ ἐνεπίγραφον προσοφθάλμιον τοῦ πρώτου τηλεσκοπίου, ὅπερ ἐδώρησεν ὁ Γεώργιος Σίνας εἰς τὸ 'Αστεροσκοπεῖον 'Αθηνῶν (1844).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γότερον τὸν ἱδρυτὴν ὁ ποιητὴς Γεώργιος Ζαλοκώστας διὰ μακρᾶς ᾠδῆς, ἥτις περιέχει καὶ τὴν ἑξῆς στροφήν :

Κι' εἰς τῆς Πνυκὸς τὴν κορυφὴν προέκυπτεν, εἰς μνήμην
τοῦ ἱδρυτοῦ παντοτεινήν,
ναὸς διδάσκων τὴν κλεινὴν
τῶν ἄστρων ἐπιστήμην[1].

Τῷ 1845 ὁ Γεώργιος Σίνας, ἐπηρεασθεὶς ἐκ τῆς αὐστριακῆς πολιτικῆς, συμπαθῶς διακειμένης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἰωάννου Κωλέττη, ἀπηύθυνε φιλικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν τραπεζίτην Θεόδωρον Ράλλην (26-7-1845), ἐν τῇ ὁποίᾳ, ὡς γράφει, τοῦ ὁμιλεῖ «οὐχὶ ὡς συνάδελφος τραπεζίτης, ἀλλ' ὡς Ἕλλην» καὶ ποιούμενος ἔκκλησιν εἰς τὸν πατριωτισμόν του συνιστᾷ εἰς αὐτόν, ὅπως χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς Ἑλλάδος ἀποσυρθῇ ἐκ τῆς ἀντιπολιτευομένης καὶ ἐχθρικῆς πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν διακειμένης μερίδος. Ἀπαντῶν δὲ ὁ Ράλλης τονίζει ὅτι οὐχὶ ὡς πολιτικός, ἀλλ' ὡς Ἕλλην καὶ ὡς χριστιανὸς ἀποκρούει τὸ «σύστημα Κωλέττη» καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν στάσιν θὰ ἐτήρει καὶ αὐτὸς ὁ Σίνας, ἐὰν εὑρίσκετο ἐν Ἑλλάδι καὶ ἔβλεπεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ πράγματα[2].

Μετὰ τρία ἔτη ἐξερράγη τὸ γνωστὸν κοινωνικὸν κίνημα τοῦ 1848. Περὶ τῶν ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Οὐγγαρίᾳ διαδραματισθέντων γεγονότων λίαν δια-

---

Sina'sche Sternwarte bei Athen, περ. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1846, p. 126 - 131), A. G., Sur l'Observatoire d'Athènes et sur les extrèmes de température observés dans cette ville par M. Bouris, περ. «Archives des sciences physiques», tome 24 (Genève 1853), p. 253 - 259 καὶ «George Constantin Bouris» (Biographie), περ. «Wochenschrift für Astronomie, Meteorologie unp Geographie», herausgegeben von Eduard Heis, I (Halle 1858), N. 18 und 20, p. 137 - 139, 156 - 159. Ἐκ τῶν νεωτέρων ἐργασιῶν βλ. Λατου Γ., Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν (Ἀθῆναι 1962) καὶ Κυριαζοπούλου Βασ., Ἀστρονομία καὶ Μετεωρολογία ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος (Ἀθῆναι 1969), ἀνάτυπον ἐκ τοῦ 19ου τόμου τοῦ «Δελτίου τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος».

1. Ζαλοκώστα Γεωργ., Τὰ ἅπαντα (Ἀθῆναι 1859), σ. 172. Καὶ ὁ Ραπτάρχης Μ., τὸ Σύμπαν (Κωνσταντινούπολις 1866), προτάσσει τοῦ συγγράμματός του ἐγκωμιαστικὴν ἀφιέρωσιν εἰς τὸν Γεώργιον Σίναν.

2. Ἐμπιστευτικὴ ἔκθεσις τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἄγγλου πρεσβευτοῦ E. Lyons πρὸς τὸν Lord Aberdeen, No 62/8 - 8- 1845. Public Record Office, Foreign Office 32/137. Τὴν πληροφορίαν ὀφείλω εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἐλευθέριον Πρεβελάκην, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φωτιστικαὶ εἶναι αἱ διεξοδικαὶ ἐκθέσεις, τὰς ὁποίας ἐντολῇ τοῦ Γ. Σίνα ἀπέστελλεν ὁ ὑποπρόξενος Νικόλαος Μαντζουράνης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Οὕτως ἐν τῇ ἀπὸ 16/28 Μαΐου 1848 ἐκθέσει ἀναφέρεται ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια ἀφίχθησαν εἰς Innsbruck τῇ 19ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὅτι ἐκεῖθεν ἐξεδόθησαν προκήρυξις καὶ τηλεγραφήματα, δημοσιευθέντα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 55 συνημμένον φύλλον τῆς «Γενικῆς Αὐστριακῆς Ἐφημερίδος», καὶ ὅτι «ἡ ἀντενεργοῦσα ἀριστοκρατία, ἡ ὁποία παντοῦ ἀκολουθεῖ τὸν Αὐτοκράτορα διὰ τῶν καταχθονίων συμβουλῶν της καὶ ἡ ὁποία τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, ἐδοκίμασε νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τῇ 13/25 τούτου ἓν σχέδιόν της, πλὴν ἀπέτυχεν». Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρεται ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Λεγεῶνος Colloredo ἐξέδωκε διαταγήν, ὅπως τὸ σῶμα τῶν φοιτητῶν διαλυθῇ ἐντὸς 24 ὡρῶν καὶ παραδώσῃ τὰ ὅπλα καὶ ὅπως κλεισθῇ τὸ Πανεπιστήμιον, ὅτι οὗτος ἔφερε πολλὰ στρατεύματα ἐκ τῆς φρουρᾶς, κατέλαβε τὰς πύλας τῆς πόλεως καὶ τὰς κυριωτέρας φυλακὰς καὶ ἐπετέθη μὲ τοὺς στρατιώτας κατὰ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' εὑρὼν ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν, τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν ἐργατῶν ἀπεσύρθη εἰς τοὺς στρατῶνας τῶν προαστίων. Ἡ ἔκθεσις αὕτη καταλήγει ὡς ἑξῆς : «Ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶναι μέγας. Ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ εὐταξία ἀπαραδειγμάτιστος. Ἡ Βιέννη εἶναι στρατόπεδον. Ὁ λαὸς ζητεῖ : 1) νὰ ἐπιστρέψῃ ἐντὸς 14 ἡμερῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὁ Αὐτοκράτωρ ἢ νὰ στείλῃ ἀντιπρόσωπόν του καὶ 2) νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰς παραχωρήσεις τῆς 3/15 Μαΐου. Ἡ κατάστασις τῆς πολιτείας μας ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ἰδία, μὲ τάπειας (Barricaden) καὶ διακεκομμέναις κανονιαῖς ἕως τὴν σήμερον τῇ 16/28 κατὰ τὴν 10ην ὥραν π.μ., καθ' ἣν σᾶς γράφω»[1].

Ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρουσαι καὶ κατατοπιστικαὶ εἶναι αἱ ἑπόμεναι ἐκθέσεις. Ἐν τῇ ἀπὸ 23 Μαΐου/4 Ἰουνίου 1848 ἐκθέσει ἀναφέρεται ὅτι πλησίον τοῦ λιμένος τῆς Τεργέστης εὑρίσκοντο ἐχθρικοὶ στόλοι, ὅτι οἱ Τσέχοι ἐπανεστάτησαν καὶ ἐν Πράγᾳ ἐσχηματίσθη προσωρινὴ Κυβέρνησις, ὅτι πολλοὶ τῶν ξένων πρέσβεων ἀνεχώρησαν ἐκ Βιέννης διὰ Innsbruck καὶ ὅτι τὴν 26ην Μαΐου ἡ ἀριστοκρατία, ἐπιχειρήσασα νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς ἐργάτας κατὰ τῶν πολιτῶν, τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν φοιτητῶν, δὲν ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ της καὶ

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1848, φάκ. 37/3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὑπέστη τὴν μεγαλυτέραν ἦτταν. Ἐν τῇ ἀπὸ 8/10 Ἰουνίου 1848 ἐκθέσει δίδονται ἀκριβεῖς πληροφορίαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν Βιέννῃ ἐπαναστατικῶν σωμάτων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἐθνοφυλακὴ ἠρίθμει 45.000, τὸ δὲ σῶμα τῶν σπουδαστῶν 10.000, ἡ δὲ πολιτοφυλακὴ (alte Bürger-Garde) 2.000. Ἐκ τῶν σωμάτων τούτων ἐσχηματίσθη προσωρινὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς τάξεως τῆς πρωτευούσης καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ. Ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ γίνεται λόγος περὶ ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Κροατίαν, τὴν Σλοβενίαν καὶ τὴν Οὐγγαρίαν καὶ προστίθεται ὅτι ἡ ἀποστασία τῆς Βοημίας καὶ τῆς Κροατίας ἀποδίδεται εἰς τὸ πολωνικὸν κόμμα ἢ κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ὑπεκινήθη ὑπὸ τῶν Ρώσων. Ἐν τέλει συνιστᾶται νὰ μὴ δίδεται πίστις εἰς ὅσα ἀναγράφει ἡ (Allgemeine Zeitung) «Γενικὴ Ἐφημερὶς» τῆς Αὐγούστης περὶ τῶν ἐν Βιέννῃ διατρεχόντων, διότι αὕτη λαμβάνει τὰς πληροφορίας της ἐξ ἀνταποκριτῶν ἐχθρικοῦ κόμματος, οἵτινες παραμορφώνουν τὰ πράγματα[1].

Τὸ περιεχόμενον τῶν προξενικῶν ἐκθέσεων περὶ τῶν γεγονότων τοῦ 1848 συνεπληροῦτο διὰ τῶν συνημμένως ἀποστελλομένων σχετικῶν φύλλων τῶν αὐστριακῶν ἐφημερίδων, ὡς ἦσαν ἡ «Allgemeine Österreichische Zeitung», ἡ «Journal des Österreichischen Lloyd» καὶ ἄλλαι. Φύλλον τῆς τελευταίας, ἐκθέτον τὰ περιστατικὰ τῆς πολιορκίας τῆς Βιέννης ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, ἀπεστάλη μετὰ τῆς ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου/10 Νοεμβρίου 1848 ἐκθέσεως, ἡ ὁποία μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρει τὰ ἑξῆς : Ὁ Αὐτοκράτωρ μεθ' ὅλης τῆς Αὐλῆς ἀνεχώρησε διὰ τὴν πόλιν Olmütz τῆς Μοραβίας καὶ ἀπεφάσισε νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἐπανάστασιν διὰ στρατιωτικῶν δυνάμεων. Ἐκτελεστὴν τῆς ἀποφάσεώς του διώρισε τὸν στρατηγὸν πρίγκιπα Windischgrätz, ὅστις ἐν διαστήματι 15 ἡμερῶν συνεκέντρωσε στρατὸν ἐξ 106.000, ἐπολιόρκησε δι' αὐτοῦ τὴν Βιέννην τὴν 23ην Ὀκτωβρίου καὶ τὴν 31ην τοῦ αὐτοῦ περὶ τὸ ἑσπέρας ἐκυρίευσεν αὐτὴν «μὲ μεγάλην χύσιν αἵματος». Πολλαὶ οἰκίαι, πολλὰ καταστήματα καὶ πολλὰ ἐργοστάσια ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ἐπίσης ἐπυρπολήθησαν «τὸ περίφημον Ὠδεῖον ...καὶ αἱ στέγαι τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ καταστήματος, ὅπου ὑπάρχει ἡ συλλογὴ τῆς Φυσικῆς». Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς Βιέννης ὁ ἀρχι-

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στράτηγος Windischgrätz ἀπέστειλε μέγα μέρος τῶν στρατευμάτων του ἐναντίον τῆς Πέστης, κατὰ τῆς ὁποίας ἡτοιμάζετο νὰ ἐπέλθῃ ἐκ Γαλικίας καὶ ὁ στρατηγὸς Hammerstein. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὁ Οὔγγρος ἀρχιεπαναστάτης Kossuth ἐξήγειρε καὶ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην εἰς ἐπανάστασιν, τὴν ὁποίαν κατέστειλεν ὁ Hammerstein. «Ἡ ἐθνοφυλακή, καταλήγει ἡ ἔκθεσις, τόσον εἰς τὴν Βιέννην ὅσον καὶ εἰς Λεμβὲργ ἀπεδοκίμαζε πάντοτε τὰ κινήματα τῶν ἐπαναστάσεων, δὲν εἶχεν ὅμως τὴν ἀνήκουσαν δύναμιν διὰ νὰ τὰ ἀπομακρύνῃ, ἐπειδὴ ὁ ὄχλος ἦτο ἤδη ὡπλισμένος καὶ παρεσύρετο ἀπὸ τὰς ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τῶν δημαγωγῶν καὶ ξένων ταραχοποιῶν. Ἄχρι τῆς ὥρας πολλοὶ κορυφαῖοι τῆς ἐπαναστάσεως συνελήφθησαν καὶ πολλοὶ ἐτυφεκίσθησαν»[1].

Ἂν καὶ ἡ οἰκογένεια Σίνα ἤδη ἀπὸ τριακονταετίας ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῆς ἀριστοκρατίας, οὐσιαστικῶς αὕτη ἦτο οἰκογένεια ἀστικὴ καὶ ἀνάλογοι ὑπῆρξαν αἱ διαθέσεις αὐτῆς ἔναντι τοῦ κινήματος τοῦ 1848. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προξενικῶν ἐκθέσεων, τὰς ὁποίας ἔγραφε μὲν καὶ ὑπέγραφεν ὁ Νικ. Μαντζουράνης, ἀλλ' ἀσφαλῶς ὑπηγόρευεν ὁ Γεώρ. Σίνας, διαφαίνεται ὅτι οὗτος ἐπρόσκειτο μὲν πρὸς τὴν μοναρχίαν, ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τὴν φεουδαρχικὴν ἀπολυταρχίαν. Ἐξ ἄλλου εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Γεώρ. Σίνας ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸν Μέττερνιχ καὶ τὸ ἀντιδραστικὸν καθεστώς του[2], ὁ δὲ υἱός του Σίμων Σίνας δὲν ἦτο μὲν ὀπαδὸς τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ ἀρχηγοῦ τῶν ἄκρων ἐπαναστατῶν Ludwig Kossuth, ἦτο ὅμως ἐπιστήθιος φίλος καὶ ὀπαδὸς τοῦ φιλελευθέρου καὶ μετριοπαθεστέρου ἐπαναστάτου Franz Deák[3].

Μετὰ ἓν ἔτος (6/18 Νοεμβρίου 1849) ἀπέθανεν ὁ ὑποπρόξενος Νικ. Μαντζουράνης, ὁ δὲ Γ. Σίνας ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Βασίλειον Μαντζουράνην τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Προξενείου. Εἰς τὸ ἀπὸ 1/13 Δεκεμβρίου 1849 σχετικὸν ἔγγραφόν του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνέφερεν ἐπίσης ὅτι εἰς τὸν Στέφανον Σταυρινάκην, ὁ ὁποῖος

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω.

2. Τὸ ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ Μέττερνιχ καὶ Σίνα δὲν ὑπῆρξαν ἀγαθαί, φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Αὐστριακοῦ καγκελλαρίου μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Karl Friedr. Kübeck von Kübau. Βλ. «Metternich und Kübeck, ein Briefwechsel» (Wien 1910), p. 3, 6, 8, 200.

3. Εἰς τὴν Οὐγγαρίαν εἶχε μεταβῆ, ὅπως βοηθήσῃ τοὺς ἐπαναστάτας καὶ ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης. «Ἀπὸ τὴν περιπέτεια ὅμως τούτη, ὡς γράφει ὁ Ἄριστος Καμπάνης (Ἱστορία τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας, Ἀθῆναι 1925, σ. 119), τὸν προφύλαξε ὁ Σίνας, ὁ ὁποῖος τὸν ξανάστειλε στὴ Βενετιά.»

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

εἶχεν ἀποσταλῆ εἰς Βιέννην ἐπὶ ἓξ μῆνας ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους πρὸς συλλογὴν ἀνατομικοπαθολογικῶν παρασκευασμάτων, θὰ κατέβαλλε τὴν ἐξ 100 δραχμῶν μηνιαίαν ὑποτροφίαν εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως[1]. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Προξενείου ἐξηκολούθησαν διεξαγόμεναι ὁμαλῶς καὶ αἱ πιστώσεις χάριν τῶν ἐν Γερμανίᾳ σπουδαζόντων Ἑλλήνων κρατικῶν ὑποτρόφων ἐξηκολούθησαν παρεχόμεναι ὑπὸ τοῦ Σίνα ὄχι μόνον ἀφιλοκερδῶς, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐπὶ ζημίᾳ αὐτοῦ «ὡς ἐκ τῆς ἀστασίας τοῦ συναλλάγματος»[2].

Ἐν τούτοις τῷ 1853 ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀνδρόνικος Πάϊκος ἐμέμφθη τὸν Γεώργιον Σίναν, ὅτι οὗτος δὲν ἐξεπλήρου δεόντως τὰ καθήκοντά του. «Μὲ ἀπορίαν μας παρατηροῦμεν, γράφει τὸ ἀπὸ 6 Μαρτίου 1853 ἔγγραφον, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου τὸ Γενικὸν Προξενεῖον οὐδεμίαν διαβιβάζει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εἴδησιν τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτοῦ διαδιδομένων εἰδήσεων καὶ πληροφοριῶν. Ὅπερ δὲ ἐπαυξάνει δυσαρέστως τὴν ἀπορίαν μας ταύτην εἶναι ὅτι οὔτε λέξιν μᾶς ἐγράψατε περὶ τοῦ τόσον σπουδαιοτάτου περιστατικοῦ τῆς κατὰ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας ἀποπειραθείσης ἐσχάτως δολοφονίας. Ἐνῷ δὲ ἰδιωτικαὶ ἐπιστολαὶ καὶ ἔντυπα γράμματα ἐκυκλοφόρουν εἰς Ἀθήνας περὶ τοῦ ἀπευκταίου αὐτοῦ συμβάντος, μόνον τὸ Ὑπουργεῖον εὑρίσκετο εἰς ἄγνοιαν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ συμβάντος, μένον εἰς ἔκστασιν ἀπέναντι τῶν εἰς αὐτὸ ἀπευθυνομένων ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ πληροφορηθῶσιν ἐκ πηγῆς ἐπισήμου τὴν ἀλήθειαν. Κρίνομεν ἐπομένως ἀναγκαῖον, κ. Γενικὲ Πρόξενε, νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ὑμῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μέρους αὐτοῦ τῶν καθηκόντων σας καὶ νὰ σᾶς προσκαλέσω μόνον νὰ μᾶς ἀναφέρετε τοῦ λοιποῦ ἀκριβῶς καὶ τακτικῶς πᾶσαν σπουδαίαν ὁπωσοῦν εἴδησιν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ σας διατρεχουσῶν, ὁσάκις αὕτη παρουσιάζει πιθανότητα ἀληθείας. Ὁ Ὑπουργὸς Α. Πάϊκος»[3]. Ἑτέρα μομφὴ ἐξεφράσθη εἰς τὸν Γ. Σίναν, ὅτι ἡ ἐκ μέρους του ὑποδοχὴ τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, ἥτις τότε ἐταξίδευσεν εἰς

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 1849, φάκ. 37/3, ἀριθ. 21. Βλ. καὶ Πανταζίδου Ι., Χρονικὸν τῆς πρώτης πεντηκονταετίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου (Ἀθῆναι 1889), σ. 118.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω, 1853, φάκ. 37/3, ἀριθ. 25 (25 Μαρτίου/6 Ἀπριλίου 1853).

3. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, φάκ. 37/3, ἀριθ. 2784/6 - 3 - 1853.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Βιέννην, δὲν ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη καὶ ὅτι ἡ ἀναφορὰ περὶ τῆς ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος δὲν ἦτο λεπτομερής.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπιτιμήσεις ἁπαντῶν ὁ Βασ. Μαντζουράνης (27 Μαΐου/8 Ἰουνίου 1853) ἀναφέρει ὅτι οὗτος ὡς γραμματεὺς καὶ διευθυντὴς τοῦ Προξενείου ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὰς γενομένας «παραδρομάς, αἵτινες ἔλαβον χώραν ὄχι ἀπὸ ἀμέλειαν καὶ ἀδιαφορίαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ περίστασιν». Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δολοφονικῆς ἀποπείρας τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ (6/18 Φεβρουαρίου 1853) ἦτο, λέγει, ἀσθενὴς καί, ἐλπίζων ὅτι ὁ ἐν Τεργέστῃ Ἕλλην πρόξενος θὰ ἐπληροφορήθη τηλεγραφικῶς αὐθημερὸν τὰ τοῦ συμβάντος καὶ θὰ μετέδωκεν ἀμέσως τὴν εἴδησιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, παρέλειψε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν εἰς τὸν Σίναν, ὅπως ἀναθέσῃ εἰς ἕτερον ὑπάλληλόν του τὴν ἀποστολὴν τῆς σπουδαίας ταύτης πληροφορίας. Ὡς πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, ἀναφέρει ὁ Μαντζουράνης, ὅτι ὁ Γ. Σίνας δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ πρὸς προϋπάντησίν της μέχρι τῶν συνόρων τῆς Στυρίας ἕνεκα βαρείας ἀσθενείας μιᾶς ἐκ τῶν ἐγγονῶν του καὶ ὅτι ἀνέθεσεν εἰς τοῦτον νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύσῃ, οὗτος δὲ μετὰ τοῦ ὑποναυάρχου Σαχίνη ἐξετέλεσε πλήρως τὴν ἐντολὴν ταύτην. Κατὰ τὴν διήμερον διαμονὴν τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας ἐν Βιέννῃ ἐτέθη ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, παρευρισκόμενος εἰς τὸ διαμέρισμά της, διὸ δὲν τοῦ ἐδόθη καιρός, ὅπως ἀναφέρῃ ἀμέσως καὶ λεπτομερῶς τὰ τῆς ὑποδοχῆς, τῆς διαμονῆς κλπ. Ἀφοῦ ὁ Μαντζουράνης ζητεῖ συγγνώμην διὰ τὰς σημειωθείσας παραλείψεις, δράττεται τῆς εὐκαιρίας, ὅπως ὑπενθυμίσῃ – ἀσφαλῶς καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Σίνα – τὰς προθύμως προσφερομένας ἐκδουλεύσεις καὶ ὑπηρεσίας τοῦ Προξενείου, αἱ ὁποῖαι ἐν συνόψει ἔχουν ὡς ἑξῆς: 1) τὸ Γενικὸν Προξενεῖον ἐπεφορτίζετο μὲ τὰς μισθοδοσίας τῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ὑποτρόφων τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους μὲ πᾶσαν προθυμίαν, ὑφιστάμενον μάλιστα ζημίαν ἕνεκα τῆς διαφορᾶς τοῦ συναλλάγματος, 2) ἐφρόντιζε διὰ τὴν προμήθειαν ὑφάσματος (τσόχας) διὰ τὸν ἑλληνικὸν Στρατὸν κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς παραγωγῆς καὶ εἰς τὴν πλέον εὐθηνὴν τιμὴν τοῦ ἐργοστασίου «ἄνευ παραμικροτάτης ὠφελείας, ὅ ἐστι τῶν ἐμπορικῶν δικαιωμάτων», 3) ὑπεδέχετο καὶ προθύμως ἐξυπηρέτει τοὺς ἐκεῖθεν διερχομένους ὑπηκόους Ἕλληνας, παρέχον εἰς αὐτοὺς πᾶσαν πληροφορίαν, θεωροῦν τὰ διαβατήριά των καὶ ἐκδίδον νέα ἄνευ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

παραμικρᾶς καθυστερήσεως, καὶ 4) περιέθαλπε καὶ ἐνίσχυε χρηματικῶς τοὺς ἑκάστοτε παρουσιαζομένους ἐνδεεῖς Ἕλληνας[1].

Ἡ παρακολούθησις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Βιέννῃ Γενικοῦ Προξενείου ὑπὸ τοῦ Γ. Σίνα καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπλήρωσις τῶν προξενικῶν του καθηκόντων πιθανόν, λόγῳ τῶν πολλαπλῶν του ἀσχολιῶν, νὰ ἠτόνισε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀλλὰ τὸ αὐστηρῶς ὑπηρεσιακὸν ὕφος, τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθη ὁ ὑπουργὸς Πάϊκος ἔναντι τοῦ Σίνα, ἦτο ἀνάρμοστον, δεδομένου ὅτι ἐπρόκειτο περὶ διακεκριμένου Γενικοῦ Προξένου, ὅστις ἦτο συνάμα καὶ Ἐθνικὸς Εὐεργέτης[2].

Μετὰ θερμοτέρου ὅμως ἐνδιαφέροντος παρηκολούθει τὰ ἑκάστοτε διατρέχοντα πολιτικὰ καὶ πολεμικὰ γεγονότα ἐν Ἑλλάδι ὁ Σίμων Σίνας, ὅστις πολλάκις ἀντικαθίστα τὸν πατέρα του, προβαίνων μάλιστα εἰς πολιτικὰς ἐνεργείας καὶ παραστάσεις ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Λίαν χαρακτηριστικὰ εἶναι ὅσα ἀφηγεῖται περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ ἔκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1854 ὁ συγγραφεὺς τῶν ἀπομνημονευμάτων «Σελίδες τινὲς τῆς ἱστορίας τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος» (ἐκδότης Κάρολος Μπέκ, Ἀθῆναι 1898)[3]. «Ὁ Σίνας, γράφει ὁ ἀνώνυμος συγγραφεύς, συνειθισμένος εἰς τὸ ἥρεμον καθεστὼς τῆς Αὐστρίας, εὑρίσκετο εἰς αἰφνίδιον ταραχὴν κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ ταχυδρομείου τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐὰν ἀφυπνίζετο ἀπὸ κακοῦ ὀνείρου... Πολλάκις δὲν ἐκρατεῖτο καὶ βίᾳ ἀσθμαίνων ἔφθανε κατὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Νικολάου Λιδωρίκη, ὅπου ἐγνώριζεν ὅτι συναζόμεθα οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ δύο ἱερεῖς τῆς Κοινότητος, ὁ γέρων πάτερ Κοσμᾶς[4] καὶ ὁ νεώτερος πάτερ Ἀντώ-

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, 1853, φάκ. 37/3.

2. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο (1853) ὁ Γεώρ. Σίνας προσέφερεν ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ δωρεὰν ἐκ 10.000 φλωρινίων, ὅπως ἐκ τῶν τόκων ἀναπέμπεται κατ' ἔτος εὐχαριστήριος δέησις ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Πέτρου τῆς Βιέννης καὶ διανέμωνται βοηθήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως. Archiv der Pfarrgemeinde St. Peter (Wien). Stiftbrief, Nr. 18639, Sth. Zl. 7480. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος προσέφερεν οὗτος 1.000 φλωρίνια ὑπὲρ τῶν ἀπόρων τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος» εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Αἰκατερίνης, ἀποθανούσης τῷ 1851. Περὶ τοῦ θανάτου δὲ αὐτῆς γράφει ὁ Κῶδιξ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» τὰ ἑξῆς: «1851, Ἰουλίου 10, νέου. Ἐτελεύτησεν ἡ εὐγενὴς Βαρωνέσσα Αἰκατερίνη, σύζυγος τοῦ εὐγενοῦς Ἄρχοντος Βαρώνου Γεωργίου Σίνα, γεννημένη Δέρρα ἐκ Πέστης, καὶ ἐτάφη τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὸ τῆς οἰκογενείας νεκροταφεῖον Ραπόλτενκίρχεν, ἔγγαμος, ἐτῶν 59, ἀπὸ αἱμορραγίαν».

3. Τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν τοῦ Νικολάου Ἀθαν. Λιδωρίκη, ἐπὶ μακρὸν διατελέσαντος γραμματέως τοῦ Σίμωνος Σίνα.

4. Πρόκειται περὶ τοῦ ἱερέως Κοσμᾶ Λιβεροπούλου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νιος ὁ Χαριάτης» (σ. 125-126). Ὅτε ἡ ἀδελφὴ τοῦ Νικολάου Λιδωρίκη, ἡ ὁποία ἦτο κυρία τῆς τιμῆς, ἔγραψεν εἰς τὸν ἀδελφόν της ὅτι ἐπρόκειτο μετὰ μιᾶς συναδέλφου της καὶ δύο ὑπασπιστῶν νὰ συνοδεύσωσιν ἔφιπποι τὸν Ὄθωνα καὶ τὴν Ἀμαλίαν, σκοπεύοντας νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐξ Ἀθηνῶν νύκτωρ καὶ ἐν πλήρει μυστικότητι, διότι «τὸ σχέδιον τοῦ Βασιλέως εἶνε νὰ εὑρεθῇ αἰφνιδίως καὶ ἄνευ στρατοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ὅπως φέρῃ γενικὴν ἐξέγερσιν τῶν ὑποδούλων» (σ. 128-129), τότε πάντες οἱ ἀκροαταὶ τῆς ἐπιστολῆς ἔμειναν ἐμβρόντητοι. Ἐν τούτοις ἡ ἄφωνος καὶ κατηφὴς ἀτμόσφαιρα μετεβλήθη τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο εἰς γενικὴν θυμηδίαν, εὐθὺς ὡς ὁ πάτερ Ἀντώνιος ἐξεφώνησε μὲ τὰ ζακυνθινά του: «μὰ τζὴ κοπέλλες, τί τοῖς θέλουν μαζὶ γιαμά;», ὁ δὲ Σίνας ἐν συνεχείᾳ : «μὲ ταῖς τσοῦπρες στὴ Θεσσαλία, δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μου!» (σ. 132)[1]. Τὴν ἑπομένην ὁ Λιδωρίκης ἔσπευσε πρὸς συνάντησιν τοῦ Σίνα, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ συνεννοηθοῦν περὶ τοῦ πρακτέου καὶ προσπαθήσωσι νὰ μάθωσι, τί ἐσκέπτετο ἡ αὐστριακὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία διέκειτο τότε δυσμενῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, τοῦ τύπου διαδίδοντος «ὅτι ὁ Ὄθων αὐστριακίζει, ἡ δὲ Ἀμαλία ρωσσίζει» (σ. 133). Ὁ Σίνας ἐπεσκέφθη τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Karl Ferd. Buol-Schauenstein, ὅστις μετὰ τὰς πρώτας φιλοφρονήσεις ἔκαμε τὴν ἑξῆς σύστασιν : «Mais dites donc, mon cher Baron, à votre Grèce de ne pas se donner tant de mouvement». Εἰς τὴν σύστασιν ἐκείνην ἔδωκεν ὁ Σίνας τὴν ἑξῆς εὔστοχον ἀπάντησιν : «Que voulez-vous, Excellence, elle est tellement serrée dans son corset que ses trois modistes lui ont confectionne!» Ἀλλὰ παρὰ τὴν ἑτοιμολογίαν του ὁ Σίνας δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τίποτε περιπλέον, ἐπιλέγει ὁ συγγραφεύς, τοῦ ὑπουργοῦ ἔχοντος «τὸ στόμα serré, ὅπως τὸ corset τῆς Ἑλλάδος!» (σ. 134).

---

1. Ὡς γράφει ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς (σ. 125 - 126), «ὁ Σίνας ὅταν εὑρίσκετο μεταξὺ Ἑλλήνων ἀποκλειστικῶς, ηὐχαριστεῖτο νὰ ὁμιλῇ ἑλληνικά, ἀλλ' ἀτυχῶς μὴ σπουδάσας τὴν γλῶσσαν, ἐξηκολούθει νὰ ὁμιλῇ ὅπως ἡ γραῖα τροφός του ἐκ Μακεδονίας».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

19. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΙΝΑ. ΤΙΜΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

Μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Κωνστ. Σχινᾶ ὡς πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ, ὁ Γεώργιος Σίνας, προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, περιωρίσθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθαρῶς προξενικῶν του καθηκόντων. Ἐν τούτοις ἐξηκολούθησεν οὗτος ἀμείωτον τὴν ἐμπορικὴν καὶ τραπεζιτικὴν δραστηριότητά του. Ἰδοὺ μία χαρακτηριστικὴ εἰκών, τὴν ὁποίαν δίδει περὶ αὐτοῦ ὁ Wurzbach (Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 353-356) : «Εἰσερχόμενός τις εἰς τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τοῦ Σίνα, ἔβλεπε τοῦτον νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν του καὶ ὅτε ἀκόμη ἐγένετο ἑβδομηκονταετής, νὰ παρακολουθῇ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας τὰς ἐργασίας του, νὰ ὑποδέχεται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐπροσηγορίας καὶ νὰ ἀκούῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος τόσον τὸν πλούσιον τραπεζίτην, ὅστις τὸν ἐπεσκέφθη διὰ νὰ τοῦ ἀναπτύξῃ μέγα τι οἰκονομικὸν σχέδιον, ὅσον καὶ τὸν ἁπλοῦν ἔμπορον, ὅστις ἐπῆγε διὰ νὰ τοῦ προτείνῃ μικροεμπόριόν τι. Ὁ Σίνας ἦτο γεννημένος ἔμπορος. Ἡ ἐμπορική του δραστηριότης ἀπετέλει δι' αὐτὸν οὐχὶ μέσον, οὐχὶ σκοπόν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ περιεχόμενον τῆς ζωῆς του. Μόνον διὰ τοῦ ἐμπορίου εὑρίσκετο ὁ Σίνας εἰς τὸ στοιχεῖόν του... Γνωστός τις συναντήσας τὸν Σίναν ἐν Βιέννῃ ἐν μέσῳ τοῦ θέρους, τὸν ἠρώτησεν ἀπορῶν : *Κύριε Βαρῶνε, δὲν ἐπήγατε εἰς τὴν ἐξοχήν;* Ὁ Σίνας ἀπήντησε : *Δὲν μοῦ μένει καιρός*».

Παραλλήλως πρὸς τὴν καταπληκτικὴν ἐργατικότητα φαίνεται ὅτι τὸν Σίναν διέκρινε καὶ πνεῦμα οἰκονομίας. Ὁ βιογράφος Wurzbach ἀναφέρει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα ἐκυκλοφοροῦντο περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τοῦ εὐρυτέρου κοινοῦ τῆς Βιέννης. Ἀμαξηλάτης μετέφερεν ἡμέραν τινὰ τὸν Σίναν ἐκ τοῦ προαστίου Hietzing εἰς τὴν Βιέννην, θέλων δὲ ἐκτὸς τοῦ ἀγωγίου νὰ ἐπιτύχῃ καὶ φιλοδώρημά τι ἐπὶ πλέον, παρετήρησε : «Κύριε Βαρῶνε, ὁ υἱός σας μοῦ δίδει διπλάσια». «Ὁ υἱός μου εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὸ κάμῃ, διότι ἔχει πλούσιον πατέρα» (mein Sohn kann das leisten, denn er hat einen reichen Vater), ὑπῆρξεν ἡ εὔστροφος ἀπάντησις τοῦ Σίνα. Ὅτε δὲ ὁ ὑπηρέτης του ἀνεκοίνωσεν ἡμέραν τινά, ὅτι ἐχρειάζετο νὰ ἀγοράσῃ νέον κλεῖθρον, διότι τὸ παλαιὸν εἶχε φθαρῇ, ὁ Σίνας τοῦ ὑπέ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δειξε νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ ὑπερῷον, ὅπου ὑπῆρχον ἄλλα κλεῖθρα παλαιὰ μέν, ἀλλ' ἀκόμη χρησιμοποιήσιμα[1].

Τὰ ἀνωτέρω ἀνέκδοτα παριστάνουν τὸν βαθύπλουτον Ἕλληνα τραπεζίτην λίαν φειδωλὸν εἰς τὰς δαπάνας. Ἐν τούτοις δικαιοτέρα εἶναι ἡ περὶ αὐτοῦ κρίσις καὶ πιστοτέρα ἡ περὶ αὐτοῦ εἰκών, τὴν ὁποίαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε δώσει ὁ Ἀναστ. Παλλατίδης εἰς τὸ γνωστὸν ἱστορικὸν «Ὑπόμνημά» του περὶ τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς παροικίας (1845). Ὁ συγγραφεὺς συγκρίνων τὸν οἶκον Σίνα πρὸς τὸν ἄλλοτε μέγαν ἐμπορικὸν οἶκον τῶν Fugger καὶ πρὸς τὸν σύγχρονον τραπεζιτικὸν οἶκον τῶν Rothschild διαπιστώνει ραγδαίαν τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον καὶ ἀκμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου, ὁμιλῶν δὲ περὶ τοῦ κυρίου δημιουργοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ τούτου κολοσσοῦ, ἤτοι περὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα, ἐξαίρει ὄχι μόνον τὸ μεγαλοφυὲς ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐξόχους κοινωνικὰς ἀρετὰς καὶ τὴν μετριοφροσύνην αὐτοῦ. «Κατὰ δὲ τὸν κοινωνικὸν καὶ δημόσιον βίον του, γράφει ὁ Παλλατίδης (Ὑπόμνημα... σ. 28), ἁπλοῦς, ἐπιεικὴς καὶ μετριόφρων δι' ὅλου παρουσιάζεται ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνήρ· ἀποφεύγει τὸν στόμφον καὶ πᾶσαν γελοίαν ἐπίδειξιν πλούτου, μισεῖ τὰς πολυτελεῖς τραπέζας, καταφρονεῖ τὴν ἀβρὰν δίαιταν καὶ τὸν ἄλλον συβαριτικὸν βίον τοῦ Γαϋμυλλέρου (Geymüller). Κατ' οὐδένα τρόπον καὶ μηδαμῶς συγκατατίθεται νὰ συγκαταβῇ εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ εἰς τὸ ἁβροδίαιτον τῶν ἐνταῦθα πλουσίων καὶ εὐγενῶν, ἀποκρούων τὰς εἰς τοῦτο προτροπὰς τῶν παρασίτων φίλων του, ἐνῷ εἰς τὰς δολερὰς εἰσηγήσεις αὐτῶν ἀποκρίνεται λέγων : «Ἐγὼ μὲν εἰμὶ ἁπλοῦς ἔμπορος, ὁ δὲ οἶκός μου οἶκος ἐμπορικὸς καὶ οὐχὶ πριγκιπικός. Ὅθεν ἡ λαμπρότης καὶ ὁ λοιπὸς βίος τῶν εὐγενῶν ἀνοίκεια εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅστις ὀφείλω νὰ τηρήσω ἀκριβῶς τοὺς ὅρους τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεώς μου». Ἀλλ' οἱ ἀντίζηλοι καὶ ἀντίπαλοι αὐτοῦ θέλουσιν εἰπεῖν ἴσως, ὅτι ὅλη ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ μετριοφροσύνη αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς φειδωλίας καὶ τῆς ἄκρας φιλοχρηματίας τοῦ ἀνδρός. Τοῦτο δέν μοι φαίνεται πιθανόν, ὥστε τοιαύτην μομφὴν ἄδικον κρίνω· διότι ὁ ἡμέτερος συμπατριώτης δὲν φείδεται παντελῶς νὰ δαπανᾷ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ὅταν δεῖ καὶ ὅπου δεῖ». Πρά-

---

1. Πάντα τὰ ἀνωτέρω φαίνεται ὅτι ἤντλησεν ὁ Wurzbach ἐκ τῆς περὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα νεκρολογίας, τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν ἡ ἐφημ. «Neuigkeiten» (Brünn 1856), Nr. 146.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γματι ὁ Γ. Σίνας ὑπῆρξε τίμιος καὶ ἀκριβὴς εἰς τὰς ἐμπορικάς του συναλλαγὰς καὶ φειδωλὸς εἰς τὰς καθημερινὰς δαπάνας τῆς ἰδιωτικῆς του ζωῆς, ἀλλ' ἀφειδὴς ἀρωγὸς τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ὑπῆρξεν ἐπίσης θετικὸς πολιτικὸς νοῦς καὶ «ὑπέροχος προστάτης τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν» (ein hervorragender Förderer der Künste und der Wissenschaften), κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Θεοφίλου Χάνσεν[1]. Διὸ δικαίως οὗτος ἐτιμήθη διὰ πολλαπλῶν τίτλων καὶ παρασήμων[2].

Ἐκτὸς τῶν τίτλων τοῦ βαρώνου τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Αὐστρίας ὁ Γ. Σίνας ἔλαβε τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, τὸν ἀδαμαντοκόλλητον σταυρὸν τοῦ Τάγματος τῆς Ἁγίας Ἄννης 2ας τάξεως τῆς Ρωσίας, τὸ παράσημον τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος 2ας τάξεως τῆς Αὐστρίας καὶ τὸ Νισὰν Ἰφτιχὰρ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Ὁ Σίνας ἐγένετο ἐπίσης μέλος τῆς Διαίτης τῆς Κάτω Αὐστρίας, τῆς Βοημίας, τῆς Μοραβίας καὶ τῆς Σιλεσίας, Δικαστικὸς Πάρεδρος (Gerichtstafel-Beisitzer) πολλῶν κομιτειῶν τῆς Οὐγγαρίας, ἐπίτιμος πολίτης τῶν πόλεων Πέστης, Arad καὶ Szegedin, Πρόεδρος τοῦ Σωματείου Μεγαλεμπόρων τῆς Αὐστρίας, Ἀναπληρωτὴς-Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Αὐστρίας, Διευθυντὴς διαφόρων βιομηχανικῶν ἑταιρειῶν κλπ.

20. ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΙΝΑ

Εὐγενῆ αἰσθήματα φιλανθρωπίας καὶ φιλογενείας μαρτυρεῖ καὶ ἡ διαθήκη τοῦ Γεωργίου Σίνα, τὴν ὁποίαν οὗτος συνέταξε γερμανιστὶ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκπνοῆς του. Ἡ διαθήκη ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ γίνεται μνεία καὶ ἄλλων, ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν, συγγενῶν, ὑπαλλήλων καὶ συνεργατῶν του, ἔχει ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς :

---

1. Hansen Th., Restauration des Palais Sr. Exzellenz Baron Simon v. Sina am Hohen Markt in Wien, περ. «Allgemeine Bauzeitung» (1876), p. 67.

2. Τοὺς εἰς τὸν Γ. Σίναν ἀπονεμηθέντας τίτλους καὶ τὰ παράσημα ἀπαριθμοῦν αἱ ἐφημερίδες «Neuigkeiten» (Brünn), Nr. 142/24 - 5 - 1856, «Der Satellit» (Kronstadt), Nr. 19/26 - 5 - 1856, ὁ Γούδας, Βίοι παράλληλοι . . . τόμ. Δ' (Ἀθῆναι 1871), σ. 41, ὁ Wurzbach, Biogr. Lexikon, Bd. 34 (Wien 1877), p. 353, ὁ Βοβολίνης, Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, Α' (Ἀθῆναι 1958), σ. 463 καὶ ἄλλοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΔΙΑΘΗΚΗ

«Διὰ τῆς παρούσης ἐκφράζω τὴν τελευταίαν θέλησίν μου ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸν πολυαγαπημένον υἱόν μου βαρῶνον Σίμωνα Σίναν καθιστῶ γενικὸν κληρονόμον τῆς περιουσίας μου.

2. Εἰς τὴν ἀκριβῆ μου νύμφην Ἰφιγένειαν κληροδοτῶ ὡς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης καὶ συμπαθείας μου εἰς ἀνάμνησιν 100.000 φλωρίνια.

3. Εἰς τὰς πολυαγαπημένας ἐγγονάς μου κληροδοτῶ εἰς ἀνάμνησιν τὰ ἑξῆς :

α΄) Εἰς τὴν Ἀναστασίαν τὴν ἐν Βιέννῃ ὑπ' ἀρ. 768 οἰκίαν μου καὶ τὴν ἐν Fahrafeld γαιοκτησίαν μου.

β΄) Εἰς τὴν Εἰρήνην τὴν ἐν Βιέννῃ ὑπ' ἀριθ. 769-771 οἰκίαν μου ἐπὶ τῆς Wollzeile καὶ τὴν ἐν Mauerbach γαιοκτησίαν μου.

γ΄) Εἰς τὴν Ἑλένην τὴν ἐν Βιέννῃ ὑπ' ἀριθ. 689-693 οἰκίαν μου am Alten Fleischmarkt καὶ τὴν ἐν Eichhorn τῆς Μοραβίας γαιοκτησίαν μου.

δ΄) Εἰς τὴν Ἰφιγένειαν τὰς ἐν Βιέννῃ ὑπ' ἀριθ. 733 καὶ 739 οἰκίας μου καὶ τὴν ἐν Wellehrad τῆς Μοραβίας γαιοκτησίαν μου.

Σχετικῶς ὅμως πρὸς πάσας τὰς κληροδοσίας ταύτας ὁρίζω, ὅπως ὁ υἱός μου Σίμων μέχρι τῆς ἑκάστοτε ἐνηλικιώσεως ἢ τοῦ γάμου τῶν ἀνωτέρω ἐγγονῶν μου ἔχῃ τὴν πλήρη καὶ ἀπεριόριστον ἐπικαρπίαν ὅλων τῶν οἰκιῶν καὶ γαιοκτησιῶν, μόνος αὐτὸς διαχειρίζεται ταύτας ἐλευθέρως, χωρὶς οὐδέποτε εἰς οὐδένα νὰ δίδῃ λογαριασμὸν διὰ τὰ ἔσοδα καὶ διὰ τὴν διαχείρισιν, καὶ ἑπομένως οὐδεμία ἀρχὴ ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν ἢ τῶν κηδεμονιῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμειχθῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις ταύτας, αἵτινες ἐπαφίενται εἰς τὴν ἐντελῶς ἐλευθέραν βούλησιν τοῦ υἱοῦ μου. Μόνον μετὰ τὸν γάμον ἢ τὴν ἐνηλικιότητα ἀποκτᾷ ἑκάστη ἐγγονή μου τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας καὶ τῆς ἀπολύτου διαθέσεως τοῦ εἰς αὐτὴν ἐλευθέρου παντὸς χρέους ἀνήκοντος κληροδοτήματος.

4. Κληροδοτῶ περαιτέρω εἰς τοὺς συγγενεῖς μου, τὴν κυρίαν Ἀναστασίαν Τσεχάνη δι' ἑαυτήν, καθὼς καὶ εἰς ἕκαστον τῶν τέκνων της, ἤτοι εἰς τοὺς Δημήτριον, Πέτρον, Σίμωνα, Ναούμ, Αἰκατερίνην καὶ Ἐλισάβετ, τὸ ποσὸν τῶν 15.000 φλωρινίων κατὰ κεφαλήν, ἀλλ' εἰς μὲν τὰς θυγατέρας της Αἰκατερίνην καὶ Ἐλισάβετ ὁρίζω νὰ καταβληθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εὐθὺς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κατὰ τὸν γάμον των ἢ τὴν ἐνηλικίωσίν των, εἰς δὲ τοὺς υἱούς της εὐθὺς μετὰ τὴν ἐνηλικίωσίν των, μέχρι τότε δὲ νὰ τοκισθοῦν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ κληρονόμου μου ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 5%.

5. Εἰς τὴν ἀγαπητήν μου γυναικαδέλφην κυρίαν Ἑλένην φὸν Μαλενίτσα κληροδοτῶ 10.000 φλωρίνια καὶ εἰς τὴν κυρίαν Μαρίαν Δέρρα ἐν Πέστῃ ἓν ἐτήσιον ποσὸν ἐκ 1.000 φλωρινίων, ὑπ' οὐδενὸς προσβαλλόμενον, πρὸς συντήρησίν της ἐφ' ὅρου ζωῆς.

6. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης μου κληροδοτῶ τὰ ἑξῆς : Εἰς τὸν κύριον Θεμιστοκλῆν Μεταξᾶν 60.000 φλωρίνια, τὰ ὁποῖα ὁρίζω νὰ καταβληθοῦν εἰς αὐτὸν μετὰ πενταετῆ συνεχῆ πιστὴν καὶ ἐπιμελῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ οἴκου μου, μέχρι τότε δὲ νὰ τοκισθοῦν ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 5%. Εἰς τὸν κύριον Adalbert Riedlechner 24.000 φλωρίνια μετὰ τριετῆ ὁμοίαν ὑπηρεσίαν καὶ μέχρι τότε ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 5%. Εἰς τὸν Βασίλειον Μαντζουράνην 15.000 φλωρίνια, εἰς τὸν Johann Baptist Soyer 10.000 φλωρίνια, εἰς τοὺς Josef Fleischhacker, Josef Reichel καὶ Friedrich Lotz 10.000 φλωρίνια εἰς ἕκαστον, εἰς τοὺς Alois Saal καὶ Martin Herzmansky 5.000 φλωρίνια εἰς ἕκαστον, εἰς τὸν Ferdinand Breton 3.000 φλωρίνια καὶ εἰς τὸν Mathias Kralitschek 2.000 φλωρίνια, πᾶσαι δὲ αἱ κληροδοσίαι αὗται ὁρίζω νὰ καταβληθοῦν μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν, μέχρι τότε δὲ νὰ τοκισθοῦν ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 5%. Εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς Τραπέζης μου καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τμήματος συναλλαγῶν καὶ προεξοφλήσεων κληροδοτῶ εἰς ἕκαστον τοὺς μισθοὺς ἑνὸς ὁλοκλήρου ἔτους.

7. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν γραφείων τῶν οἰκονομικῶν μου ἐπιχειρήσεων κληροδοτῶ τὰ ἑξῆς : Εἰς τὸν Josef Jellinek 5.000 φλωρίνια καὶ εἰς τὸν Karl Crispin 4.000 φλωρίνια. Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ τμήματος τὸν μισθὸν ἑνὸς ὁλοκλήρου ἔτους. Εἰς τὸν ὑπηρέτην μου Georg Reiter κληροδοτῶ διὰ τὴν πιστὴν ἀφοσίωσίν του 1.000 φλωρίνια καὶ μίαν ἰσόβιον σύνταξιν ἐκ 30 φλωρινίων μηνιαίως, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς ἐν Βιέννῃ οἰκίας μου ἕνα ἐτήσιον μισθόν. Τέλος εἰς τὸν ἰατρὸν Leopold Mayer διὰ τὴν μετ' αὐταπαρνήσεως περιποίησίν του κατὰ τὴν ἀσθένειάν μου κληροδοτῶ 3.000 φλωρίνια.

8. Ἐκτὸς τῶν νομίμων εὐσεβῶν εἰσφορῶν κληροδοτῶ :

α') Εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν τῆς «Ἁγίας Τριάδος» κεφάλαιον ἐξ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

20.000 φλωρινίων εἰς ὁμολογίας τοῦ Κρατικοῦ Δανείου ἐπὶ τόκῳ 5%, τοῦ ὁποίου οἱ ἐτήσιοι τόκοι νὰ διατίθενται πρὸς συντήρησιν τῆς ἐκκλησίας ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ.

β') Ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος», καθὼς καὶ ὑπὲρ τοῦ σχολείου τῆς κοινότητος ταύτης ἀνὰ 10.000 φλωρίνια εἰς ὁμολογίας τοῦ Κρατικοῦ Δανείου ἐπὶ τόκῳ 5%, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἐτήσιοι τόκοι νὰ διατίθενται ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ σχολείου.

γ') Εἰς τὴν ἐνταῦθα ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν τοῦ «Ἁγίου Γεωργίου» 5.000 φλωρίνια εἰς ὁμολογίας τοῦ Κρατικοῦ Δανείου ἐπὶ τόκῳ 5% καὶ τέλος εἰς τὸν ἀρχιμανδρίτην κύριον Κοσμᾶν Λιβερόπουλον εἰς φιλικὴν ἀνάμνησιν 3.000 φλωρίνια.

9. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω κληροδοσίαι δέον νὰ πραγματοποιηθοῦν ἐλεύθεραι παντὸς τέλους.

Πρὸς πιστοποίησιν τούτου τίθεται ἐνταῦθα ἡ ἰδιόχειρος ὑπογραφή μου μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν τριῶν παρόντων μαρτύρων τῆς διαθήκης μου.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 9ῃ Μαΐου 1856 Βαρῶνος Γεώργιος Σίνας

Οἱ μάρτυρες τῆς διαθήκης :

Daniel Bernhard Freiherr von Eskeles ἰ.χ.

Karl Henneberg ἰ.χ.

Dr. Andreas Ritter von Gredler ἰ.χ.»[1].

Μετά τινας ἡμέρας, καὶ δὴ τὴν 6/18ην Μαΐου 1856, ὁ Γεώργιος Σίνας ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 73 ἐτῶν λόγῳ ἐξαντλήσεως[2]. Παρὰ τὴν τελευταίαν θέλησίν του, ὅπως ταφῇ ἄνευ ἐπιδεικτικότητος, ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο μεγαλοπρεπής. Ὑπὲρ τὰς 5.000 προσκλήσεις ἐστάλησαν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν νεκρώσιμον πομπήν, πολλαὶ δὲ χιλιάδες λαμπάδων διενεμήθησαν εἰς τὸ παρευρεθὲν κοινὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας (21-5-1856). Τετρακόσιαι ἅμαξαι, φέρουσαι ὑπουργούς, πρέσβεις καὶ πάντας τοὺς ἐν τέλει, συνώδευσαν

---

1. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 6/S 76, *Ἔγγρ. 55.*

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 6/S 72/1856, fol. 17. Ὁ Κῶδιξ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» ἀναγράφει : «18 Μαΐου 1856. Ἐτελεύτησεν ὁ Γεώργιος Σίνας, Μεγαλέμπορος καὶ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐκ Μακεδονίας. Ἐτάφη ἐν Ραπόλτενκίρχεν τὴν 27 Μαΐου, 72 ἐτῶν, χῆρος, ἀδυναμία γήρατος».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὸν νεκρὸν μέχρις ἀποστάσεώς τινος ἔξω τῆς πόλεως, ὀγδοήκοντα δὲ καὶ μέχρι τοῦ τέσσαρας ὥρας ἀπέχοντος γαιοκτήματος ἐν Rappoltenkirchen, ὅπου ὁ Σίνας ἐτάφη ἐν τῷ οἰκογενειακῷ του νεκροταφείῳ. «Ἡ Βιέννη εἶδε νὰ συνοδεύεται εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν ὁ μεγαλύτερος ἐκ τῶν ἑκατομμυριούχων της», γράφει ἡ ἐφημερὶς «Theaterzeitung» (Wien, Nr. 117/22-6-1856, p. 466). Ἡ τότε ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτέλεσε πρὸς τιμήν του ἐπίσημον μνημόσυνον, ἐξεφώνησε δὲ τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας Κωνστ. Κοντογόνης[1]. Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Γεωργίου Σίνα ἐξέλιπεν ὁ πλουσιώτερος Ἕλλην μεγαλέμπορος, τραπεζίτης καὶ γαιοκτήμων τῆς Αὐστρουγγαρίας, ὁ ὁποῖος συνάμα ὑπῆρξε καὶ εἷς ἐκ τῶν μεγάλων Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν τῆς Αὐστρίας, τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Ἑλλάδος[2].

---

1. Συμφώνως πρὸς τὴν πρυτανικὴν λογοδοσίαν τοῦ Κωνστ. Ἀσωπίου, γενομένην τῇ 29 - 9- 1857, ἐδαπανήθησαν ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διὰ τὸ μνημόσυνον ἐκεῖνο 438 δραχμαί.

2. Νεκρολογίας περὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἐδημοσίευσαν αἱ ἐφημερίδες : «Bohemia» (Prag 1856, p. 704), «Humorist» (Wien), Nr. 136/21 - 5 - 1856, p. 362: Ein Cypressenblatt auf das Grab des Herrn Georg Freiherr von Sina, Gedicht von M. G. Saphir, «Morgenpost» (Wien 1856), Nr. 137 καὶ 138, «Neuigkeiten» (Brünn 1856), Nr. 142 καὶ 146, «Der Satellit» (Kronstadt 1856), Nr. 19, «Wanderer» (Wien 1856), Nr. 235, «Wiener Courier» (Wien), Nr. 121, «Wiener Medizinische Wochenschrift» (Wien 1856), Nr. 21, «Ἥλιος» (Ἀθῆναι), ἀριθ. 67/26 - 5 - 1856 κ.ἄ. Αὐθεντικὴ προσωπογραφία τοῦ Γεωργίου Σίνα εὑρίσκεται παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Victor Wimpffen ἐν Βιέννῃ, βλ. εἰκ. 2. Ἑτέρα δὲ προσωπογραφία, εὑρισκομένη ἐν τῇ καισαροβασιλικῇ Familien-Fideicommiss-Bibliothek, ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Geschichte der Eisenbahnen der Österreichischen - Ungarischen Monarchie», Band I, Theil I (Wien - Leipzig 1898, p. 165), βλ. εἰκ. 4. Ἡ ὑπὸ τοῦ Popović D. (O Tsintsarima, Beograd 1937, p. 155) δημοσιευθεῖσα εἰκὼν οὐδόλως ἀποδίδει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐν λόγῳ Γεωργίου Σίνα. Ὀρειχάλκινον ἀγαλμάτιον, λίαν ἐπιτυχές, ἔργον τοῦ διασήμου γλύπτου τῆς Βιέννης Anton Fernkorn, εὑρίσκεται παρὰ τῷ κ. Dr. Hubert Adolph ἐν Βιέννῃ, μαρμάρινος δὲ προτομή, ἐπίσης λίαν ἐπιτυχής, ἔχει στηθῇ ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ Ἀθηνῶν, βλ. εἰκ. 3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΜΑΙΚΗΝΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΚΡΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΚΟΛΟΣΣΙΑΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Γενικὸς κληρονόμος τῆς κολοσσιαίας περιουσίας, τὴν ὁποίαν κατέλιπεν ὁ Γεώργιος Σίνας, κατέστη συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω διαθήκην ὁ υἱός του Σίμων Σίνας, ὅστις τότε εἶχεν ἤδη ὑπερβῆ τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἔχαιρε φήμην πραγματικοῦ ἀριστοκράτου ὄχι τόσον διὰ τοὺς πολλαπλοῦς τίτλους εὐγενείας καὶ τὰς μεγάλας ἰδιοκτησίας, ὅσον διὰ τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων, τὴν ἐλευθεριότητα καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὴν ὀρθὴν ἀντίληψιν περὶ τοῦ κοινωνικοῦ προορισμοῦ τοῦ πλούτου. Ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ πάππου του καὶ τοῦ πατρός του ὁ πλοῦτος τῆς οἰκογενείας Σίνα εἶχε κατὰ κανόνα κεντρομόλον κατεύθυνσιν, διὰ τοῦ Σίμωνος Σίνα ἔλαβεν οὗτος φυγόκεντρον καὶ ἀκτινοβόλον φοράν. Ἐφ' ὅσον ὁ Σίμων Σίνας ἔζη ἀκόμη ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ πατρός του, ἡ οἰκογένειά του κατετάσσετο κυρίως εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ χρήματος. Ἀφ' ὅτου ὅμως ἐγένετο οὗτος ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας καὶ κάτοχος πολυταλάντου περιουσίας, τότε τὴν πατρικὴν ὀλιγάρκειαν διεδέχθη ἡ ἐλευθεριότης καὶ ἡ μεγαλοδωρία, ἡ δὲ οἰκογένεια Σίνα ηὔρυνε τὰς σχέσεις της πρὸς τοὺς ἀνωτέρους κοσμικοὺς κύκλους, ἀνέπτυξεν ἐξαιρετικὴν κοινωνικὴν δρᾶσιν καὶ ἀπέκτησεν αἴγλην καὶ περιωπὴν οἰκογενείας αὐτόχρημα ἀρχοντικῆς.

Δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ Γεωργίου Σίνα καὶ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 21-5-1856 διατάγματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου ὁ ἐμπορικὸς καὶ τραπεζιτικὸς οἶκος περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Σίμωνος Σίνα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα συνέπιπτε πλήρως πρὸς τὸν ἤδη χρησιμοποιούμενον τίτλον καὶ τὴν ἐπίσημον ὑπογραφὴν τῆς φίρμας ἐκείνης. Περαιτέρω ὁ Σίμων Σίνας δι' αἰτήσεώς του πρὸς τὸ Ἐμποροδικεῖον (28-5-1856) κατέστησεν ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του τὸν θεῖόν του Ἰωάννην Σίναν, ἀντιπροσώπους δὲ τοὺς ὑπαλλήλους του Θεμιστοκλῆν Μεταξᾶν, Βασίλειον Μαντζουράνην, Adalbert Riedlechner καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Josef Fleischhacker ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅπως εἰς τὰς διαφόρους ἐμπορικὰς πράξεις θέτουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ὑπογραφήν των δύο ἐξ αὐτῶν[1].

Ἡ ἀξία τῆς εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν κληροδοτηθείσης περιουσίας, ἰδίᾳ τῆς ἀκινήτου, ἐξετιμήθη διαφόρως ὑπὸ τῶν διαφόρων ἱστορικῶν. Ὁ Γούδας (Βίοι παράλληλοι ... τόμ. Δ', σ. 47), συμφώνως πρὸς πληροφορίας, τὰς ὁποίας συνέλεξεν ἐπὶ τόπου, προφανῶς ὅμως ἀντλῶν καὶ ἐκ τοῦ Παλλατίδου (Ὑπόμνημα ἱστορικόν ... σ. 25), ἀναβιβάζει τὴν ἀξίαν αὐτῆς εἰς 120.000.000 αὐστριακὰ φλωρίνια, «τοὐτέστιν εἰς 450.000.000 περίπου δραχμῶν ἑλληνικῶν», καὶ προσθέτει: «Μέγα δὲ μέρος τῆς περιουσίας ταύτης ἐξετιμήθη οὐχὶ κατὰ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν αὐτῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀρχικῶς δαπανηθεῖσαν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν κτημάτων τούτων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπωλήθησαν ταῦτα ἀναγκαστικῶς ἐν πλειστηριασμῷ. Τὴν πληροφορίαν ταύτην θεωροῦμεν κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον πιθανήν, καθ' ὅσον ἐπιτοπίως ἐπίσης ἐμάθομεν ὅτι ἡ κτηματικὴ αὕτη περιουσία τοῦ Σίνα τότε παρεῖχεν εἰσόδημα ἐνιαύσιον ἐννέα ἑκατομμύρια αὐστριακῶν φιορινίων, τοὐτέστιν εἰκοσιπέντε περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν». Ὁ τύπος τῆς Βιέννης, ὡς π.χ. ἡ ἐφημ. «Morgenpost» ἀριθ. 137/20-5-1856 (σελ. 2, στήλη 2), ἀναγράφει ὅτι ἡ περιουσία τοῦ ἀποθανόντος Γεωργίου Σίνα ὑπελογίζετο εἰς 80.000.000 φλωρίνια. Συμφώνως ὅμως πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Σίμωνος Σίνα κατατεθεῖσαν ἔνορκον δήλωσιν κληρονομίας (20-11-1856) ἡ ὅλη περιουσία ὑπελογίσθη εἰς 28.072.888 φλωρίνια, ἐξ ὧν τὰ 24.856.670 φλωρίνια ἀπετέλουν τὴν συνολικὴν ἀξίαν τῶν ἐν Κάτω Αὐστρίᾳ, Βοημίᾳ, Μοραβίᾳ, Οὐγγαρίᾳ καὶ Βανάτῳ γαιοκτησιῶν καὶ τῶν ἐν Βιέννῃ, Βουδαπέστῃ καὶ ἀλλαχοῦ οἰκιῶν, ἑκάστης οἰκίας ἢ γαιοκτησίας ἀναγραφομένης ἰδιαιτέρως μετὰ τῆς ἀντιστοίχου αὐτῆς ἀξίας ἐν τῇ σχετικῇ δηλώσει κληρονομίας[2].

Ἐκ τινος σωζομένου διαχειριστικοῦ καταστίχου, ὅπερ ἀναγράφει τὴν ἐπαγγελματικὴν εἰδικότητα καὶ τὸν ἀντίστοιχον συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1856-1857 ὑπηρετούντων ἐν ταῖς γαιοκτησίαις τοῦ Σίνα, συνάγεται ὅτι τὸ προσωπικὸν ἐκεῖνο ἀνήρχετο συνολικῶς εἰς 4989 ἄτομα[3]. Ὁ Σίμων

---

1. Archiv der Stadt Wien. Handelsgericht, Fz. 3/S 212. *Ἔγγρ. 56.*

2. Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz. 3/S 267. *Ἔγγρ. 57.*

3. Τὸ ἀνωτέρω κατάστιχον σώζεται ἐν Βιέννῃ παρὰ τῇ κυρίᾳ Leopoldine Hannak, εἷς πρόγονος τῆς ὁποίας ἦτο διαχειριστὴς εἰς τὰ κτήματα τοῦ Σίνα, ἐτέθη δὲ ὑπ' ὄψιν μου ὑπὸ τοῦ τμηματάρχου τῆς Βι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σίνας, εὐθὺς ὡς ἐγένετο κύριος τῆς μεγάλης ἐκείνης περιουσίας, ηὔξησε τοὺς μισθοὺς ὁλοκλήρου τοῦ ὑπ' αὐτὸν προσωπικοῦ.

Ὁ Σίνας δὲν ἐπεξέτεινε περαιτέρω τὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ πατρός του, ἀνέπτυξεν ὅμως πρωτοβουλίαν καὶ ἐπέφερε μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας. Εἰς τὰς μεγάλας γαιοκτησίας του εἰσήγαγε νέας μεθόδους, νέα μηχανήματα καὶ νέα εἴδη καλλιεργείας καὶ μετέφερεν ἐξ ἄλλων χωρῶν οἰκιακὰ ζῷα ἐξηυγενισμένου εἴδους[1]. Οὕτω ἐβελτίωσεν αἰσθητῶς καὶ ηὔξησε σημαντικῶς τὰ γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προϊόντα τῶν γαιοκτησιῶν του καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰς ἑκάστοτε ἀγρονομικὰς ἐκθέσεις ἐν Οὐγγαρίᾳ τὰ ἐκθέματα Σίνα ἐλάμβανον τὰ πρῶτα βραβεῖα[2].

2. Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΟΣ ΣΙΝΑ

Ὁ σεβασμός, τὸν ὁποῖον ὁ Σίμων Σίνας ᾐσθάνετο πρὸς τὸν πατέρα του, ἤγγιζε τὰ ὅρια τῆς εὐλαβείας. Αὐτὴν τὴν ἐντύπωσιν ἀπεκόμισεν ἔκ τινος ἐπισκέψεως αὐτοῦ ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἀστυνομίας Johann Kempen, ὅστις κατεχώρισεν εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του τὰ ἑξῆς: «24 Μαΐου 1856. Τὸ ἀπόγευμα μὲ ἐπεσκέφθη ὁ Βαρῶνος Σίμων Σίνας καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ ὑποστηρίξω διαφόρους ἐπιθυμίας του. Ὡμίλησε μετὰ μεγάλης εὐλαβείας περὶ τοῦ ἀποθανόντος πατρός του. Μοῦ ἤρεσε δὲ ὁ ἀνήρ, διότι φαίνεται ὅτι εἶναι ἄνθρωπος μὲ συναίσθημα»[3].

Ἡ αὔξησις τῆς περιουσίας τοῦ Σίμωνος Σίνα καὶ ὁ συναισθηματικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ, ὅστις ἀσφαλῶς ἐπηρεάσθη ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του, ὤθησαν τοῦτον πρὸς σύνταξιν ἑτέρας διαθήκης. Ἡ διαθήκη αὕτη, δευτέρα

βλιοθήκης τοῦ Δήμου τῆς Βιέννης κ. Dr. Ferdinand Wernigg, τὸν ὁποῖον καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης θερμῶς εὐχαριστῶ. Καὶ ὁ Βουρνάζος Α., εἰς τὸν λόγον του περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα («Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. Ζ' (1932), σ. 51), γράφει ὅτι εἰς τὰ μέγαρα καὶ κτήματα τοῦ Σίνα ἠσχολοῦντο περὶ τοὺς τετρακισχιλίους θεράποντες καὶ ἐργάται.

1. Ἐφημ. «Sonntagszeitung» (Pest), Nr. 50/13 - 12 - 1857.

2. Ἐφημ. «Magyar Sajtó», 18 - 6 - 1857, «Vasárnapi Ujság», 5-12-1858, «Gazdasági Lapok», 14 - 6 - 1865, 21 - 6 - 1865.

3. Kempen Joh., Das Tagebuch des Polizeiministers, 1848 - 1859 (Wien 1931).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χρονολογικῶς ἐν τῇ σειρᾷ τῶν διαθηκῶν καὶ κωδικέλλων τοῦ Σίνα, ἔχει ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς :

«Ἐν πλήρει συνειδήσει καὶ πνευματικῇ διαυγείᾳ δηλῶ ἐνταῦθα ἐγὼ ὁ Σίμων Σίνας, βαρῶνος τῶν Hodos καὶ Kizdia, τὴν ἐλευθέραν καὶ σοβαρὰν τελευταίαν θέλησίν μου, ἡ ὁποία δέον νὰ ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς καθ' ὅλα τὰ ἀκόλουθα σημεῖα :

1. Ὡς νόμιμον κηδεμόνα τῶν ἀγαπημένων θυγατέρων μου Ἀναστασίας, Εἰρήνης, Ἑλένης καὶ Ἰφιγενείας, βαρωνίδων φὸν Σίνα, καὶ πάντων τῶν ἐκ τοῦ ἡμετέρου γάμου μελλοντικῶν ἀπογόνων ὁρίζω τὴν σύζυγόν μου Ἰφιγένειαν, βαρωνίδα φὸν Σίνα, τὸ γένος Γκίκα, καὶ ἀφήνω εἰς τὴν διάθεσίν της, ὅπως ἐκλέξῃ ἐλευθέρως ἕνα συγκηδεμόνα.

2. Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ ἀκριβά μου παιδιά, εἰς τὰ ὁποῖα εἴθε ὁ παντοδύναμος Θεὸς νὰ χαρίσῃ πληρέστατα τὴν πατρικήν μου εὐχήν, μοῦ δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίζω ὅτι ταῦτα θὰ δεικνύουν πρὸς τὴν μητέρα των τὰ τρυφερώτερα αἰσθήματα σεβασμοῦ καὶ ὅτι θὰ ἀκολουθοῦν τὰς συμβουλάς της, διὰ τοῦτο συνιστῶ εἰς αὐτὰ ὡς τελευταίαν πατρικήν μου ἐπιθυμίαν, ὅπως εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πατρός των ἐκδηλωθῇ ὁ σεβασμὸς οὗτος ὡς ὑψίστη φροντὶς διὰ τὴν μητέρα των.

3. Εἰς τὴν μετὰ τρυφερότητος ἀγαπημένην σύζυγόν μου, βαρωνίδα φὸν Σίνα, ἡ ὁποία μετ' ἀφοσιώσεως καὶ αὐτοθυσίας συνεμερίσθη μετ' ἐμοῦ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς τύχης μου εἰς εὐθύμους καὶ χαλεπὰς στιγμὰς καὶ ἡ ὁποία, παρὰ τὰ ἐλαττώματά μου, διὰ τῆς ἀλησμονήτου πραότητός της καὶ τῆς οἰκτίρμονος ἐπιεικείας της ἀπεδείχθη πιστὴ σύντροφος εἰς πᾶσαν στιγμὴν τῆς συζυγικῆς μας ζωῆς, ἐκφράζω, διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ὀφειλόμενον ἐράσμιον ἐξωραϊσμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς μου, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς τελευτῆς μου τὴν ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην μου ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς ἐκ νέου αἰωνίου ἑνώσεώς μας.

4. Ὁρίζω ὡς κληρονόμους μου τὰς θυγατέρας μου Ἀναστασίαν, Εἰρήνην, Ἑλένην καὶ Ἰφιγένειαν, βαρωνίδας φὸν Σίνα, καθὼς καὶ πάντας τοὺς ἐκ τοῦ ἡμετέρου γάμου ἀπογόνους, κατ' ἰσομοιρίαν.

5. Κληροδοτῶ εἰς τὴν σύζυγόν μου Ἰφιγένειαν, τὸ γένος Γκίκα, τὸ ποσὸν τοῦ 1.000.000 φλωρινίων εἰς μετρητὰ καὶ τὴν ἐν Penzing ἔπαυλίν μου ἀριθ. 162 μετὰ τοῦ παρακειμένου πάρκου.

6. Ἐπειδὴ ἕκαστον οἰκιακὸν ἀντικείμενον θὰ ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ εἰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὴν ἀβρόφρονα σύζυγόν μου Ἰφιγένειαν, βαρωνίδα φὸν Σίνα, εὐχάριστον ἀνάμνησιν, διὰ τοῦτο κληροδοτῶ εἰς αὐτὴν πᾶν ὅ,τι πολύτιμον ἀντικείμενον ἔχω, καθὼς καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει εἰς τὰς ἐν Βιέννῃ καὶ ἐν Penzing οἰκίας μου, ἤτοι τὰ ἀργυρᾶ μαγειρικὰ καὶ ἐπιτραπέζια σκεύη, τὸν ἱματισμόν, τὰ ἔπιπλα, τὰς ἁμάξας μου καὶ τοὺς ἵππους μου μετὰ τῶν ἱπποσκευῶν.

7. Περαιτέρω ὁρίζω διὰ τὴν ἐρίτιμον σύζυγόν μου Ἰφιγένειαν, βαρωνίδα φὸν Σίνα, ὡς ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐτήσιον εἰσόδημα χηρείας τὸ ποσὸν τῶν 30.000 φλωρινίων, πληρωτέων εἰς τέσσαρας προκαταβαλλομένας δόσεις ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου μου, καθὼς καὶ ἓν χειμερινὸν καὶ ἓν θερινὸν διαμέρισμα πρὸς διαμονὴν συμφώνως πρὸς τὴν ἐκλογήν της μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης καυσίμου ξυλείας καὶ μίαν ἅμαξαν μετὰ λιβρέας.

8. Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου μου μετὰ τῆς εὐγενοῦς δεσποινίδος Ἰφιγενείας Γκίκα συνῆψα γραπτὸν προικοσύμφωνον, δηλῶ ὅτι ὅλαι αἱ ἐν αὐτῷ διατάξεις, αἵτινες καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀντίκεινται πρὸς τὴν παροῦσαν θέλησίν μου καὶ παρέχουν περιορισμόν τινα εἰς τὴν σύζυγόν μου, αἴρονται καὶ ἀνακαλοῦνται, καὶ ὅτι παραιτοῦμαι ὑπὲρ τῆς συζύγου μου Ἰφιγενείας πάντων τῶν ἐκ τοῦ προικοσυμφώνου ἐκείνου ἀπορρεόντων δικαιωμάτων μου.

9. Ἐκφράζων τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὴν Θείαν Πρόνοιαν διὰ τὴν ἰδιαιτέραν εὔνοιαν, ἥτις ἔλαχεν εἰς τὸν οἶκόν μου, κληροδοτῶ εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς Βιέννης τὸ ποσὸν τῶν 30.000 φλωρινίων εἰς μετρητά, τὸ ὁποῖον δέον οἱ κληρονόμοι μου νὰ κατανείμουν κατὰ τὴν κρίσιν των εἰς ὅλα τὰ πτωχοκομεῖα τῆς Βιέννης καὶ τῶν προαστίων αὐτῆς. Ἐπίσης κληροδοτῶ 5.000 φλωρίνια εἰς τὸ ἐν Rappoltenkirchen πτωχοκομεῖον. Ἀμφότεραι αἱ κληροδοσίαι δέον νὰ κατατεθοῦν ἐντόκως, οἱ δὲ τόκοι νὰ χρησιμοποιῶνται κατ' ἔτος διὰ τοὺς πτωχοὺς εἰς τὸ διηνεκές.

10. Καθιστῶ τοὺς κληρονόμους μου ὑπευθύνους, ὅπως μετὰ τὸν θάνατόν μου ἐκπληρώσουν τὴν ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1848 ὑποχρεωτικὴν δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτοὺς δήλωσιν, καθ' ἣν δικαιοῦνται νὰ εἰσπράττουν ἀμετακλήτως ἀπὸ ἐμὲ ὡς ἐτησίαν σύνταξιν καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς ὁ ἐν Sieghartskirchen Dr. Leopold Mayer 800 φλωρίνια, μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἡ χήρα σύζυγός του 400 φλωρίνια, τὰ δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἀμφοτέρων καταλειφθησόμενα τέκνα 400 φλωρίνια μέχρι πλήρους ἐνηλικιώσεως καὶ αὐτοσυντηρήσεώς των.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

11. Κληροδοτῶ εἰς τὸν ἐν Rappoltenkirchen ἱερέα κύριον Franz Xavier Schütz ὡς ἀναγνώρισιν τῆς πρὸς ἐμὲ πιστῆς ἀφοσιώσεώς του μίαν ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐτησίαν σύνταξιν ἐξ 600 φλωρινίων, μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του εἰς τοὺς γονεῖς του καὶ εἰς τὴν ἀδελφήν του Anna Schütz ἀπὸ κοινοῦ ἐτησίως καὶ ἐφ' ὅρου ζωῆς ἐν ἀμοιβαίᾳ ἀντικαταστάσει, 300 φλωρίνια. Ἡ κληροδοσία αὕτη δέον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου μου νὰ καταβάλλεται εἰς δόσεις προπληρωτέας κατὰ τὸ τέταρτον τῆς συντάξεως.

12. Ἅπασαι αἱ ἐν τῇ διαθήκῃ ταύτῃ ὁριζόμεναι κληροδοσίαι δέον νὰ εἶναι ἐλεύθεραι παντὸς δασμοῦ καὶ ἐπιβαρύνσεως.

13. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης θελήσεώς μου δηλῶ ὅτι ἅπασαι αἱ προηγούμεναι διαθῆκαί μου ἀνακαλοῦνται καὶ δέον νὰ θεωροῦνται ἄκυροι.

14. Ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης μου ταύτης, φροντιστὴν τῆς ὅλης διαδικασίας περὶ τῆς καταλειφθείσης περιουσίας καὶ ἐπίτροπον τῆς περιουσίας τῶν ἀνηλίκων τέκνων μου ὁρίζω τὸν καισαροβασιλικὸν συμβολαιογράφον κύριον Ludwig Preiss, διαμένοντα ἐν Schwechat.

Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία θέλησίς μου, διὰ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῆς ὁποίας παρακαλεῖται νὰ φροντίσῃ ἡ ἀξιότιμος ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν ἁρμοδία ἀρχή.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 10ῃ Ἰουνίου 1856 Βαρῶνος Σίμων Σίνας ἰ.χ.

Ludwig Preiss ἰ.χ. ὡς μάρτυς τῆς διαθήκης
Friedrich August Lotz ἰ.χ. ὡς μάρτυς τῆς διαθήκης
Adrian Lenay ἰ.χ. ὡς μάρτυς τῆς διαθήκης»[1].

3. ΔΩΡΕΑΙ ΤΟΥ ΣΙΜΩΝΟΣ ΣΙΝΑ ΕΝ ΑΥΣΤΡΙΑ ΚΑΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γεωργίου Σίνα ὁ Σίμων Σίνας προέβη εἰς πλείστας ὅσας δωρεὰς καὶ ἀγαθοεργίας, ἐξαγγελθείσας διὰ τοῦ τύπου τόσον ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ ὅσον καὶ ἐν Ἑλλάδι. Θέλων δὲ ὁ φιλόστοργος υἱὸς νὰ ἐξυψώσῃ ἔτι περισσότερον τὴν ὑστεροφημίαν τοῦ πατρὸς δὲν παρέλειπε νὰ προσθέτῃ ὅτι διὰ τῶν ἐξαγγελλομένων δωρεῶν ἐπραγματοποίει ἐπιθυμίας καὶ προθέσεις ἐκείνου, γινόμενος οὕτω «ἐκτελεστὴς τῆς τελευταίας θελήσεώς του»[2].

---

1. Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv, Sina's Testamente. *Ἔγγρ. 58.*

2. «Vollstrecker der von seinem Vater im letzten Willen unausgesprochenen Intentionen» ὀνομάζει αὐτὸν ὁ Wurzbach, Biogr. Lexikon . . ., Bd. 34, 357. Ἐπίσης ἡ ἐφημ. «Ἀθηνᾶ», ἀριθ. 2424/

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἡ φιλάνθρωπος καὶ φιλογενὴς διάθεσις τοῦ Σίμωνος Σίνα εἶχεν ἐκδηλωθῆ ἤδη ζῶντος τοῦ πατρός του. Ἀφ' ὅτου ὅμως οὗτος ἐγένετο ἀπόλυτος κύριος τῆς πατρικῆς περιουσίας, ἤρξατο δαψιλῶς εὐεργετῶν τὰς χώρας, μετὰ τῶν ὁποίων συνεδέετο δι' οἰκογενειακῶν, οἰκονομικῶν ἢ συναισθηματικῶν δεσμῶν. Ἦσαν δὲ αὗται κυρίως ἡ Αὐστρία, ἡ Οὐγγαρία καὶ ἡ Ἑλλάς.

Ἐκ τῶν πρώτων δωρεῶν, αἵτινες ἐξηγγέλθησαν τῷ 1856 ὑπὲρ τῆς Αὐστρίας σημειοῦμεν τὰς ἑξῆς : Ἡ ἐφημ. «Morgenpost» (Nr. 137/20-5-1856 καὶ 138/21-5-1856) ἀναγράφει ὅτι ἐκτὸς τῶν 10.000 φλωρινίων, τὰ ὁποῖα δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ Γεωργίου Σίνα προωρίζοντο διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος», ὁ Σίμων Σίνας προσέφερε διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς Βιέννης ἑτέρας 40.000 φλωρινίων, καὶ δὴ 30.000 διὰ τοὺς Καθολικούς, 6.000 διὰ τοὺς Προτεστάντας καὶ 4.000 διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας. Ἡ δωρεὰ αὕτη καὶ μόνη ἀποτελεῖ ἱκανὸν τεκμήριον τῆς ἀνεξιθρησκείας τοῦ Σίνα. Αἱ ἐφημερίδες «Wanderer» (Abendblatt, Nr. 237/24-5-1856), «Wiener Medizinische Wochenschrift» (Nr. 21/24-5-1856), «Morgenpost» (Nr. 142/25-5-1856) καὶ «Bohemia» (26-5-1856) ἀναγράφουν ὅτι ὁ Ἕλλην «Κροῖσος» Γεώργιος Σίνας ἐσκόπει νὰ ἱδρύσῃ ἐν Βιέννῃ νοσοκομεῖον καὶ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο ἐπρόκειτο νὰ πραγματοποιήσῃ ὁ Σίμων Σίνας.

Πολλαπλαῖ ἦσαν καὶ αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1857 γενναιόδωροι χειρονομίαι τοῦ Σίνα πρὸς τὴν Αὐστρίαν. Τῆς ἐν Βιέννῃ Ἐμπορικῆς Σχολῆς (Handelsakademie) ὑπῆρξεν οὗτος συνιδρυτὴς καὶ γενναῖος δωρητής, χορηγήσας εἰς αὐτὴν κατ' ἀρχὰς 10.000 φλωρινίων καὶ κατόπιν κατὰ διαστήματα ἑτέρας 15.000 φλωρινίων[1]. Ἑτέρας χρηματικὰς συνδρομὰς προσέφερεν εἰς τὴν «Ἑταιρείαν τῶν φίλων τῆς Μουσικῆς» (Gesellschaft der Musikfreunde)[2], εἰς τὸν «Οἶκον τῶν Καλλιτεχνῶν» (Künstlerhaus)[3], εἰς τὸν «Σύνδεσμον τῶν Κηπουρῶν τῆς Βιέννης» (Wiener Gärtnerverband), καθὼς καὶ εἰς τὴν «Σχο-

---

9 - 6 - 1865, ἀγγέλλει ὅτι ὁ «Σίμων Σίνας . . . ἐπακολουθῶν εἰς τὴν προαίρεσιν τοῦ πατρός, ἐδωρήσατο κλπ.» καὶ κατωτέρω, ἀριθ. 2434/3 - 7 - 1856, ὅτι «Ὁ Βαρὼν Σίνας εἶπεν ὅτι προσφέρων ταῦτα οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν διάθεσιν τοῦ Πατρός του, τὴν ὁποίαν ὁ θάνατος τὸν ἠμπόδισε νὰ ἐκτελέσῃ».

1. Kleibel Anton, Fünfzig Jahre Wiener Handelsakademie 1858 - 1908 (Wien 1908), p. 114, 121.

2. Perger Richard und Hirschfeld Robert, Geschichte der K.K. Gesellschaft der Musikfreunde in Wien (1912), p. 115.

3. Schmidt Rudolf, Das Wiener Künstlerhaus (Wien 1951), p. 52.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λὴν Δασονόμων» (Forstschule) ἐν Aussee τῆς Στυρίας[1]. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ ἐπισκέψεως τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ εἰς τὸ ἐν Gödöllö τῆς Οὐγγαρίας μέγαρον τοῦ Σίνα, οὗτος προσέφερε 10.000 φλωρινίων, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ἀρχιδουκὸς Albrecht διὰ κοινωφελεῖς σκοπούς[2].

Ἐπὶ τοῦ λόφου Hohen Lindkogel (Eisernes Tor) τῆς περιοχῆς τῆς λουτροπόλεως Baden bei Wien ὁ Σίνας ἀνήγειρεν ἰδίᾳ δαπάνῃ τὸν λεγόμενον Πύργον τοῦ Albrecht (Albrechtsturn, 1856 - 1857). Ἄνωθεν τῆς εἰσόδου ὑπάρχει ἐντοιχισμένη πλάξ, φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν «Dem Vergnügen des Publikums, Freiherr von Sina, ἤτοι «Πρὸς τέρψιν τοῦ κοινοῦ, Βαρῶνος Σίνας»[3]. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου, ὁπόθεν ἡ θέα τῆς περιοχῆς, ὑπάρχει ἐπιπλωμένη αἴθουσα ἀναψυχῆς, ἔχουσα ἐπὶ τῶν τοίχων ἐνεπιγράφους πλάκας μὲ ρητὰ τῶν ποιητῶν Goethe, Schiller, Zedlitz, Grillparzer, Lenau, Halm, Seidl καὶ Anastasius Grünn. Ὁ «Πύργος τοῦ Albrecht» ἐστοίχισεν ὑπὲρ τὰς 9.000 φλωρινίων. Διὰ τὸ δώρημα δὲ τοῦτο ἡ πόλις τοῦ Baden ἀνεκήρυξε τὸν Σίναν ἐπίτιμον αὐτῆς δημότην[4]. Τῷ 1858 ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ διαδόχου τοῦ αὐστριακοῦ θρόνου Ροδόλφου ὁ Σίνας προσέφερε 30.000 φλωρινίων πρὸς διανομὴν εἰς τὰ βρεφοκομεῖα καὶ τὰ νοσοκομεῖα παίδων τῆς Βιέννης[5].

Μακρὸς εἶναι ὁ κατάλογος καὶ τῶν πρὸς τὴν Οὐγγαρίαν εὐεργεσιῶν τοῦ Σίνα[6]. Ἐκ τῶν πρώτων δωρεῶν αὐτοῦ (1856) μνημονευτέαι ἡ ἐκ 15.000 φλωρινίων χορηγία ὑπὲρ τῶν νοσοκομείων τῆς Βουδαπέστης, ἡ διὰ 5.000 φλωρινίων ἐνίσχυσις τοῦ «Σωματείου τῆς Οὐγγρικῆς Οἰκονομίας», ἡ ἐκ 1.500 φλωρινίων εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἡ ἐκ 1.000 φλωρινίων εἰσ-

---

1. Tóth L., Báró Simon Sina (Pest 1876), p. 20.
2. «Magyar Sajtó» (Pest), 9-9-1857.
3. Βλ. εἰκ. 29.
4. Archiv für Niederösterreich. Baden (Albrechtsturm). Ebenführer Emrich, Stadt und Bezirk Baden in Niederösterreich (Baden 1881), p. 146, «Panorama vom Hohen Lindkogel nächst Baden bei Wien», aufgenommen von Carl Haas und J. Ritter von Siegl, Text von Hermann Rollett (Wien), p. 2-3 καὶ Rollett Hermann, Beiträge zur Chronik der Stadt Baden bei Wien (Baden 1900), p. 17.
5. Tóth, Báró Simon Sina (1876), p. 18 .
6. Βλ. «Pesti Napló» (15-3-1875), Tóth, Báró Simon Sina (1876), p. 17-20 καὶ Wurzbach, Biographisches Lexikon, Bd. 34 (1877), p. 357.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φορὰ εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τῶν Εὐαγγελιστῶν, τῶν Μεταρρυθμιστῶν κ.ἄ. Οἱονεὶ ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1857 δωρεῶν τοῦ Σίνα πρὸς τὴν Οὐγγαρίαν περιέχει ἡ ἐφημερὶς τῆς Βουδαπέστης «Sonntagszeitung» (Nr. 50/13-12-1857, σ. 395-396), ἥτις γράφει : «Δὲν ἀποσκοποῦμεν νὰ δώσωμεν βιογραφίαν τοῦ ἀνδρός, τὸν ὁποῖον οὔτε ὁ Πλούταρχος οὔτε ὁ Macaulay θὰ ἠδύναντο νὰ περιγράψουν, καθὼς τὸν περιγράφει αὐτὴ ἡ ζωή του, ἥτις συνίσταται ἀπὸ μίαν λαμπρὰν σειρὰν εὐεργεσιῶν . . . Ἐν Οὐγγαρίᾳ δὲν παρέρχεται ἡμέρα, χωρὶς οὗτος νὰ προσφέρῃ δωρεὰς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἱνστιτούτου. Ἀρχομένου τοῦ ἔτους τούτου ἐχορήγησεν οὗτος 40.000 φλωρινίων εἰς διάφορα δημόσια ἱδρύματα, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, εἰς τὴν Σχολὴν Ἀμπελουργικῆς κλπ. Εἰς τὴν Σχολὴν Κηπουρικῆς τοῦ Fr. Entz ἔστειλεν ἰδίᾳ δαπάνῃ πέντε νέους, ὅπως ἐκπαιδευθοῦν ὡς κηπουροί. Εἰς τὸν Σύλλογον Ἀγρονομίας προσέφερε 10.000 φλωρινίων, ἑτέρας δὲ 4.000 φλωρινίων διέθεσε πρὸς βράβευσιν ἐργασιῶν σχετικῶν πρὸς ζητήματα τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας[1]. Ὅτε δὲ μία ἐπιτροπὴ τοῦ ἀνωτέρω ἀγρονομικοῦ Συλλόγου παρουσιάσθη εἰς τὸν Σίναν, ὅπως εὐχαριστήσῃ τοῦτον διὰ τὰς δωρεάς του, οὗτος ἀπήντησεν ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις εὐχαριστιῶν, ἐλπίζει ὅμως μετὰ δέκα ἔτη. Εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου August von Kubinyi, τὸν ὁποῖον ὁ Σίνας συνήντησεν ἐν Scheveningen τῆς Ὁλλανδίας (πλησίον τῆς Χάγης), προσέφερε 1.000 φλωρίνια πρὸς ἀγορὰν ἐκθεμάτων Φυσικῆς Ἱστορίας διὰ τὸ Μουσεῖον. Τὰ σχολεῖα τῶν γαιοκτησιῶν του ἐπροικοδότησε μὲ γαίας, ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν οἰκονομικήν των ἐπάρκειαν καὶ τὴν λειτουργίαν των διὰ τὸ μέλλον[2]. Ὁ Σίνας ἐκάλυψε τὰ ἔξοδα τοῦ πολυδαπάνου ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Budapesti Szemle», ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ Esengeri, εἰς δὲ τὸ ἐν Gödöllö μέγαρόν του ἤνοιξε πινακοθήκην, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ περιλάβῃ πίνακας μόνον Οὔγγρων ζωγράφων». Τὴν 20-7-1857 ὁ Σίνας εὑρισκόμενος ἐν Gödöllö ἔγραψε πρὸς τὸν ἐπόπτην τῆς ἐν Trenscén γαιοκτησίας του, ὅπως οὗτος φιλοξενήσῃ

1. Βλ. καὶ «Vasárnapi Ujság», 23-4-1876.

2. Ἡ ἐφημ. «Ἥλιος» (Ἀθῆναι), ἀριθ. 144/13-12-1857, σ. 4, γράφει : «Ὁ Βαρὼν Σίμων Σίνας κατέβαλε 4.129 φλωρίνια, ὅπως χρησιμεύσουν εἰς διδασκάλους καὶ μαθητάς, ἄνευ διακρίσεως θρησκείας, καὶ πρὸς προμήθειαν βιβλίων διὰ τοὺς κατοίκους τῶν ἐκτεταμένων κτημάτων αὐτοῦ κειμένων πλησίον τῆς Πέστης. Ἐπαινετέος ὁ τιμῶν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα Βαρὼν Σίνας».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τοὺς φυσιοδίφας Ferenc Kulinyi καὶ Gyula Kováts, θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν των ἁμάξας διὰ τὰς ἐπιστημονικάς των ἐκδρομὰς καὶ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἐκδούλευσιν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιστημονικοῦ των σκοποῦ[1].

Συμπαθῶς διέκειτο ὁ Σίμων Σίνας καὶ πρὸς τοὺς Ρουμάνους καὶ πολλαπλῶς ὑπεστήριξεν αὐτοὺς ζῶντος ἀκόμη τοῦ πατρός του (1848-1860). Διὸ ἡ ἐν Blaj (Blasendorf) ρουμανικὴ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἔκαμεν εὔφημον μνείαν τοῦ οἴκου Σίνα διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν, τὸ δὲ ρουμανικὸν Ἐθνικὸν Κομιτᾶτον ἐπεδίωξε διὰ τοῦ ἐν Hermanstadt ὀρθοδόξου Μητροπολίτου Ἀνδρέου Şaguna[2], ὅπως ὁ Σίμων Σίνας γίνῃ «προστάτης τοῦ Ρουμανικοῦ Ἔθνους». Εἰς τὴν προστασίαν τοῦ γενναιοδώρου καὶ φιλορθοδόξου τούτου ἀνδρὸς κατέφευγε καὶ κατ' ἰδίαν ὁ ρέκτης ἐκεῖνος ἱεράρχης, ὁσάκις ἀπέστελλεν εἰς τὴν Ἑσπερίαν νέους δι' εὐρυτέρας θεολογικὰς σπουδὰς ἢ ὁσάκις ἐχρειάζετο δάνειον πρὸς βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Μητροπόλεώς του ἢ ὁσάκις ἀντιμετώπιζε τὴν πολεμικήν, τὴν ὁποίαν ἐνίοτε ἤσκει ὁ τύπος τῶν Καθολικῶν τῆς Αὐστρουγγαρίας κατὰ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς ἐπικρατείας του[3].

4. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΞΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΑΥΤΗΣ

Τὸν ἀποθανόντα πατέρα του διεδέχθη ὁ Σίμων Σίνας καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος. Προτάσει τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀλεξάνδρου Ρίζου - Ραγκαβῆ ὁ Ὄθων ἐνέκρινε τὸν διορισμὸν (17/29 Μαΐου 1856), ὁ δὲ Ραγκαβῆς κοινοποιῶν αὐτὸν ἀμέσως τὴν ἐπομένην εἰς τὸν Σίναν ἔγραψε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς: «Ἡ Α.Μ. ἀποβλέπουσα εἰς τὰ διακρίνοντα ὑμᾶς πατριωτικὰ αἰσθήματα ηὐδόκησε νὰ σᾶς διορίσῃ Γενικὸν Αὐτῆς

---

1. Ungarisches Nationalmuseum. Manuskript, Nr. 1960/107.

2. Αἱ οἰκογένειαι Şaguna καὶ Σίνα ἦσαν συγγενεῖς ἐξ ἀγχιστείας.

3. Bodogae T., Neue Angaben hinsichtlich der Beziehungen des Metropoliten Andreas Şaguna zu Baron Sina, περ. «Revue des Études Sud-Est Européennes», tome IX, No 1 (Bucarest 1971), p. 121-130, ὅπου καὶ τέσσαρες ἐπιστολαὶ μεταξὺ Şaguna καὶ Σίνα (1856-1859). Τὴν πραγματείαν ταύτην μοῦ ὑπέδειξεν ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Λέανδρος Βρανούσης, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πρόξενον ἐν Βιέννῃ ἀντὶ τοῦ ἀοιδίμου πατρὸς ὑμῶν κ. Γεωργίου Σίνα. Συγχαίροντες ὑμᾶς ἐπὶ τῷ διορισμῷ οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλετε προθυμοποιηθῆ νὰ δικαιώσετε πληρέστατα τὴν ὑπηρεσιακὴν ὑμῶν ἐκλογὴν τῆς Α.Μ. διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῶν προσπαθειῶν σας ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων»[1]. Μετὰ τὰς ἐν Βιέννῃ σχετικὰς διατυπώσεις, ἤτοι τὴν εἰσήγησιν τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ (22-6-1856)[2] πρὸς ἔκδοσιν τῶν ἐκτελεστηρίων ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως, ὁ Σίνας ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὅρκον ἐνώπιον τοῦ ἐν Βιέννῃ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος Κωνσταντίνου Σχινᾶ[3].

Πράγματι ὁ Σίνας ἐδικαίωσε πληρέστατα τὴν ἐκλογήν του, διότι εὐθὺς μετ' ὀλίγον (27 Ἰουνίου / 9 Ἰουλίου 1856) δι' ἐγγράφου του πρὸς τὸν Σχινᾶν ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ὀργανώσῃ καλύτερον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γενικοῦ Προξενείου, πρὸς τοῦτο δὲ ἐπρότεινεν, ὅπως ἐγκριθοῦν — ἐννοεῖται ἀμισθὶ — ἡ προαγωγὴ τοῦ γραμματέως Βασ. Μαντζουράνη εἰς ὑποπρόξενον καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ μὲν Ἀλεξάνδρου Κύρου εἰς γραμματέα, τοῦ δὲ Adrian Lenay εἰς γραμματέα β' τάξεως. Διαβιβάζων ὁ Σχινᾶς τὴν ἀναφορὰν τοῦ Σίνα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν παρετήρησεν εἰς τὴν ἀπὸ 30 Ἰουνίου / 12 Ἰουλίου 1856 εἰσήγησίν του ὅτι ἐνταῦθα ὑπάρχουν δύο τινὲς δυσχέρειαι, μία λεξιλογική, προκειμένου νὰ ἀποδοθῇ καταλλήλως εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὁ ὅρος Chancelier ἢ Kanzler, καὶ μία νομολογική, ἡ καὶ σοβαρωτέρα, δεδομένου ὅτι τὸ γ' ἐδάφιον τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ΣΞΒ' Νόμου (Ἐφημ. Κυβερν. ἀρ. 46 / 1853) ὁρίζει, ὅπως οἱ γραμματεῖς τῶν Προξενείων ἐν γένει εἶναι Ἕλληνες πολῖται καὶ ἔχωσι τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των συμπεπληρωμένον. Ἡ δυσχέρεια ὅμως αὕτη, εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸν Lenay, δέον νὰ παρακαμφθῇ, παρατηρεῖ ὁ Σχινᾶς, «ἰδίως κατὰ τὴν παροῦσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ φιλόκαλος Κος Σίνας δεικνύει μεγίστην ἔφεσιν, ἵνα ἀναπτύξῃ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1856, φάκ. 37/3.

2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettsarchiv, Vorträge, Ministerconferenzkanzlei, M.C.Z. 2133/1856, K.Z. 2134/1856.

3. Ὁ Κ. Σχινᾶς ἦτο πρεσβευτὴς ἐν Βιέννῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1854. Περὶ αὐτοῦ βλ. Gollwitzer Heinz, Konstantin Demetrius Schinas und die «ottonische» Ära Griechenlands. «Festschrift für Max Spindler zum 75. Geburtstag» (München, Beck, 1969, p. 709 - 742). Τὴν ἀξιόλογον ταύτην πραγματείαν ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν μου ὁ ἐν Μονάχῳ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Dr. Hans Rall, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐκφράζω καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης θερμὰς εὐχαριστίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Γεν. Προξενείου καὶ καταστήση ἀξιοπρεπὲς τὸ Προξενικὸν Γραφεῖον... Ἂν δὲ ὁ Σίνας, ἀναπτυσσομένης οὕτω τῆς ὑπηρεσίας, λάβῃ κλίσιν εἰς αὐτήν, πάντως αὐξήσῃ καὶ ἡ διάθεσις τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἣν ἐξοικειωθήσεται ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας, ἐνῷ ὁ μακαρίτης αὐτοῦ πατὴρ ἦν ὀνόματι μόνον Γενικὸς Πρόξενος»[1].

Αἱ εὐεργετικαὶ διαθέσεις τοῦ Σίμωνος Σίνα ὑπὲρ τῆς προγονικῆς πατρίδος ἦσαν ἤδη πρὸ πολλοῦ γνωσταί, ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε ἤρξαντο ἐκδηλούμεναι κατὰ τρόπον αὐτόχρημα γενναῖον. Ὡς ἀναγράφει ἡ ἐφημ. «Ἥλιος» (ἀρ. 69/8-6-1856), ὁ Σίνας ἀπέστειλεν 90.000 δραχμῶν εἰς τὸν Ὄθωνα καὶ ἑτέρας 90.000 εἰς τὴν Ἀμαλίαν «πρὸς χρῆσιν αὐτῶν εἰς ἃ οἱ βασιλεῖς ἐγκρίνουσι δημόσια ἔργα» καὶ δι' ἐπιστολῆς του ἐδήλωσεν ὅτι «ἐπιφυλάσσεται, ἵνα ἐμβάσῃ ὅσον οὔπω καὶ τετραπλασίας ἄλλας, ἤτοι 800.000 δραχμῶν πρὸς κοινωφελῆ ἔργα ἐν Ἑλλάδι». Παρομοίαν εἴδησιν ἐδημοσίευσαν ὁ «Φιλόπατρις» (ἀρ. 56/16-6-1856), ἡ «Ἀθηνᾶ» (ἀρ. 2434/3-7-1856) καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες. Ὅτε δὲ ἡ ἐφημ. «Ἐλπὶς» ἠμφεσβήτησε τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐξαγγελθεισῶν δωρεῶν, τότε ὁ «Ἥλιος» (ἀρ. 71/22-6-1856) ἐδημοσίευσεν ἀναλυτικώτερον πίνακα τῶν πρώτων δωρεῶν τοῦ Σίνα, ὅστις προσέφερεν «60.000 δραχμῶν εἰς τὸ Ἀμαλήϊον Ὀρφανοτροφεῖον κορασίδων[2], 60.000 δραχμῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως, 30.000 δραχμῶν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Τυφλοκομείου (Ὀφθαλμιατρείου)[3], 30.000 δραχμῶν εἰς τοὺς ἀπόρους γενομένους Ἕλληνας διὰ τὴν χολόρροιαν (χολέραν)» κ.ἄ. Ἀργότερον ὁ Σίνας προσέφερεν ὑπὲρ τοῦ Ἀμαλιείου Ὀρφανοτροφείου ἑτέρας 40.000 δραχμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως ἑτέρας 24.000. Ἀλλ' ἡ μεγίστη δωρεά, ἥτις ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν ὑψίστην πνευματικὴν ἀνάγκην τοῦ Ἔθνους, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν πολλῶν Ἑλλήνων λογίων, ἦτο ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν σύστασιν Ἀκαδημίας καὶ τὴν ἀνέγερσιν ἀνταξίου μεγάρου αὐτῆς.

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1856, φάκ. 37/3. Ἡ πρότασις τοῦ Σίνα ὡς πρὸς τὸν Μαντζουράνην καὶ τὸν Κῦρον ἐνεκρίθη τῇ 18-6-1858.

2. Παγανέλη Σπ., Τὸ Ἀμαλίειον Ὀρφανοτροφεῖον, περ. «Ἑστία», τόμ. ΙΗ' (Ἀθῆναι 1884), σ. 525 κέ., Μαρκεζίνη Σπ., Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1966), σ. 283 - 284 καὶ Μπίρη Κ., Αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ τοῦ 19ου εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα (Ἀθῆναι 1966), σ. 148 - 149.

3. Τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον ἐκτίσθη τῷ 1843. Ἐπὶ δὲ τῆς μαρμαρίνης στήλης τῶν εὐεργετῶν τοῦ ἱδρύματος τούτου εἶναι ἐγκεχαραγμένα εὐθὺς μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος τὰ ὀνόματα τοῦ Γεωργίου Σίνα καὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

5. Η ΙΔΕΑ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΕΝ ΤΗ ΝΕΩΤΕΡΑ ΕΛΛΑΔΙ

'Επισκοποῦντες ἱστορικῶς τὰς σκέψεις καὶ προσπαθείας πρὸς ἵδρυσιν τοῦ 'Ανωτάτου Πνευματικοῦ 'Ιδρύματος ἐν τῇ νεωτέρᾳ 'Ελλάδι, ἔχομεν νὰ ἐκθέσωμεν ἐν συντόμῳ τὰ ἑξῆς :

'Η πρώτη ἰδέα καὶ σοβαρὰ προσπάθεια πρὸς ἵδρυσιν 'Ακαδημίας ἐγεννήθη, ὅτε ἀνεγεννᾶτο ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν τῆς 'Ελληνικῆς 'Επαναστάσεως. Τὴν 10ην 'Απριλίου 1824 τριάκοντα καὶ εἷς λόγιοι καὶ ἀγωνισταὶ συνέταξαν καὶ ὑπέγραψαν ἐν "Αργει «Σχέδιον περὶ 'Ακαδημαϊκοῦ τινος καταστήματος», ὅπερ ὑπεβλήθη εἰς τὸ «Βουλευτικὸν» σῶμα πρὸς ψήφισιν[1]. Τὸ ἱδρυτικὸν ἐκεῖνο «Σχέδιον» συνετάγη κυρίως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταστατικοῦ καὶ ὀργανισμοῦ τῆς Γαλλικῆς 'Ακαδημίας. Σώζεται δὲ τὸ γραπτὸν τεκμήριον τῆς εὐγενοῦς καὶ τολμηρᾶς ἐκείνης ἀποφάσεως, ἥτις λόγῳ τῶν περιπετειῶν τοῦ 'Ιεροῦ 'Αγῶνος δὲν ἐπραγματοποιήθη, ἐν τῇ συλλογῇ τῶν χειρογράφων τῆς 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης[2].

'Η δευτέρα σοβαρὰ σκέψις πρὸς ἵδρυσιν 'Ακαδημίας ἐν 'Ελλάδι ἐγένετο τῷ 1831 ὑπὸ τοῦ Βαυαροῦ κλασσικοῦ φιλολόγου καὶ φιλέλληνος Friedrich Thiersch, ὅτε οὗτος ἐπὶ Καποδιστρίου κατῆλθεν ἐκ Μονάχου εἰς τὴν 'Ελλάδα καὶ κατόπιν ἐπιτοπίου μελέτης ἐπρότεινε τὰ μέσα διὰ τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἀναγέννησιν[3].

Τὰ πρῶτα ἐκπαιδευτικὰ διατάγματα ἐπὶ τῆς 'Αντιβασιλείας ὁμιλοῦν περὶ συστάσεως «ἑνὸς Πανεπιστημίου καὶ μιᾶς 'Ακαδημίας τῶν 'Επιστημῶν»[4], ὁ

---

1. «'Αρχεῖα τῆς 'Ελληνικῆς Παλιγγενεσίας», τόμ. Β' ('Αθῆναι 1862), σ. 359, 360, 365, 367, 371. Περὶ τῆς ἐν "Αργει 'Ακαδημίας ὁμιλεῖ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Κωνσταντᾶ πρὸς τὸν Pecchio. Βλ. Emerson et Pecchio, Tableau de la Grèce en 1825 (Paris 1826), p. 416. 'Αλλὰ καὶ πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως ἐκείνης ὁ Κωνστ. Πολυχρονιάδης εἰς μίαν ἐπιστολήν του ἐκ Πίζης (5-1-1822) πρὸς τὸν Δημ. 'Υψηλάντην ἔγραφε : «'Ο ἑταιρισμὸς καὶ τὰ παράσημά του πρέπει νὰ σιωπηθοῦν ... Πᾶσα ἄλλη ἑταιρεία εἶναι περιττή ... 'Αντ' αὐτῆς συστήσατε φιλολογικὴν ἑταιρείαν ἢ 'Ακαδημίαν». Βλ. Μπουμπουλίδου Φαίδ., Εἰδήσεις καὶ κρίσεις περὶ τοῦ 'Αγῶνος 1821-1824, περ. «Δελτίον τῆς 'Ιστορικῆς καὶ 'Εθνολογικῆς 'Εταιρείας», τόμ. ΙΒ' ('Αθῆναι 1958), σ. 31.

2. Τὸ πολύτιμον τοῦτο χειρόγραφον ἔχει ἤδη ἀξιοποιηθῇ, δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Κουγέα Σωκρ. ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τῆς κατὰ τὴν 'Επανάστασιν σχεδιασθείσης 'Ακαδημίας» εἰς τὰ «Πρακτικὰ τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν», τόμ. Θ' ('Αθῆναι 1934), σσ. (15) - (22).

3. Thiersch Friedr., De l'état actuel de la Grèce, vol. II (1833), p. 175.

4. «'Εφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως», ἀρ. 14/13-4-1833, ἄρθρ. Β', ἐδ. 2, παρ. α' καὶ ἀρ. 22/16-6-1834, ἄρθρ. Γ'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δὲ Georg Maurer, ὅστις εἶχε συντάξει καὶ εἰδικὸν πρὸς τοῦτο κανονισμόν, ἐσκόπει νὰ τελέσῃ τὰ ἐγκαίνια τῆς 'Ακαδημίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γενεθλίων του (2-11-1834). 'Αλλ' ἡ ἀνάκλησίς του ἐξ 'Ελλάδος ἐματαίωσε τὴν ἐλπίδα ἐκείνην[1]. 'Ομοίως καὶ τὰ πρῶτα πολεοδομικὰ σχέδια τῶν 'Αθηνῶν καθορίζουν τὴν θέσιν τῆς ἱδρυθησομένης 'Ακαδημίας, καὶ δὴ τὸ μὲν σχέδιον τῶν Schaubert καὶ Κλεάνθους (1833) παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος, τὸ δὲ τοῦ Klenze (1834) εἰς τὸν ὄπισθεν τοῦ Πανεπιστημίου χῶρον, ὅπου ἡ ὁδὸς 'Ακαδημίας καὶ τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον[2]. Τὸ ἄρθρον 6 τῶν ἀπὸ 31-12-1836 καὶ 12-1-1837 Βασιλικῶν Διαταγμάτων περὶ συστάσεως Πανεπιστημίου διαλαμβάνει, ὅτι τὸ ἵδρυμα τοῦτο ἔμελλε νὰ ἀναπληροῖ προσωρινῶς καὶ τὴν μέλλουσαν νὰ ἱδρυθῇ 'Ακαδημίαν.

Μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν (1837) ἐξεφράσθη ἐπανειλημμένως ὑπὸ διαφόρων λογίων ἡ εὐχή, ὅπως πραγματοποιηθῇ καὶ ἡ ἵδρυσις 'Ακαδημίας. Τοιαύτην εὐχὴν ἐξέφρασε π.χ. ὁ ποιητὴς Παναγιώτης Σοῦτσος ἐν τῇ ἀφιερώσει εἰς τὸν "Οθωνα τῆς τραγῳδίας του «'Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης» (1842, σ. 85-86). 'Ενταῦθα προτείνεται ἡ ἵδρυσις 'Ακαδημίας, ἥτις δέον νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν λεξικοῦ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἐκκαθάρισιν αὐτῆς ἀπὸ τῶν ξενισμῶν, «διότι οἱ μὲν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συρίας Μακεδόνες βασιλεῖς, ἑλληνίζοντες τὴν φωνήν, ἐνέπλησαν τὴν ἑλληνικὴν διάλεκτον ἑβραϊσμῶν, οἱ δὲ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες ρωμαϊκῶν λέξεων, οἱ δὲ διαβάται Φράγκοι καὶ δορυκτήτορες 'Ενετοὶ γαλατικῶν καὶ ἰταλικῶν ἰδιωμάτων». 'Ετέραν πρότασιν πρὸς ἵδρυσιν 'Ακαδημίας, διαλαμβάνουσαν ἀναλυτικώτερον περὶ τοῦ ἔργου αὐτῆς, ἐδημοσίευσεν ὁ αὐτὸς Π. Σοῦτσος εἰς τὴν ἐφημερίδα του «"Ηλιος» (ἀρ. 46/1-1-1856) ὑπὸ τύπον ἀνοικτῆς ἐπιστολῆς καὶ οἱονεὶ δῶρον ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους πρὸς τὸν τότε ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ φίλον του Χαράλαμπον Χριστόπουλον. «Προτείνω, γράφει ὁ Σοῦτσος, ἵνα ἡ 'Ακαδημία διαιρῆται εἰς πέντε τμήματα: 1) Τμῆμα ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ καθαρᾶς φιλολογίας. 2) Τμῆμα ἀρχαιολογίας καὶ ἱστορίας. 3) Τμῆμα ἐπιστημῶν ἠθικῶν, πολιτικῶν καὶ νομικῶν. 4) Τμῆμα ἐπιστημῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν. 5) Τμῆμα τῶν ὡραίων τεχνῶν. Ταῦτα τὰ τμήματα, συνερχόμενα ἕκαστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος: α') ἢ ἀκούσουσι τῆς ἀναγνώσεως ὑπομνημάτων

1. Maurer Georg, Das griechische Volk. Bd. II (Heidelberg 1835), p. 215-216.
2. Βλ. εἰκ. 38 καὶ 39.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῶν μελῶν, β΄) ἢ δικάσουσι βιβλία, ἐκδιδόμενα ἐπ' ἀμοιβῇ, γ΄) ἢ δώσουσι θέματα λόγου ἠθικά, πολιτικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ ἐπὶ βραβείοις εἰς τὸν ἄριστα περὶ τούτων διαπραγματευθησόμενον . . . Ἡ ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, συγκειμένη παρὰ τῶν ἐξοχωτέρων λογίων, ἕξει ἀντεπιστέλλοντα μέλη τοὺς ἐξοχωτέρους ἄνδρας τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας καὶ Ἰταλίας καὶ ἁπάσης τῆς ὑφηλίου καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καθὼς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ τῶν πρέσβεων αὐτῆς συνενοῦται μετὰ τῶν ἄλλων κυβερνήσεων, ἡ Ἑλλὰς διὰ τῶν λογίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας συνενωθήσεται μετὰ τῶν λογίων τῆς ὑφηλίου»[1].

Ἕτερος ἀνέκαθεν ὑπέρμαχος τῆς ἰδέας πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας ἦτο ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος - Ραγκαβῆς. Οὗτος τῷ 1844, «γραμματεὺς ὢν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας καὶ βλέπων ταύτην φθίνουσαν», ἐπρότεινεν ὅπως αὕτη ἀναδιοργανωθῇ καὶ συνενωθῇ μετὰ τῆς Φυσικοϊστορικῆς Ἑταιρείας, «ἵνα. . . καὶ τῶν δύο ἡ ἕνωσις ἀποτελέσῃ τῆς Ἀκαδημίας τὸν βέβαιον λίθον»[2]. Τῷ 1850 διελθὼν ὁ Ραγκαβῆς ἐκ Μονάχου καὶ προσκληθεὶς εἰς μίαν τῶν συνεδριάσεων τῆς Βαυαρικῆς Ἀκαδημίας, καθ' ἣν ὁ πρόεδρος αὐτῆς Εἰρηναῖος Θείρσιος (Friedrich Thiersch) ἐξέφρασε θερμὴν εὐχήν, ὅπως ἱδρυθῇ Ἀκαδημία ἐν Ἑλλάδι, ἔσπευσεν οὗτος νὰ δηλώσῃ ὅτι «ἡ Ἑλλὰς ἐπρόλαβεν ἤδη τὰς εὐχὰς τοῦ σοφοῦ σώματος καὶ ἃς ἐκέκτητο ἤδη ἐπιστημονικὰς ἑταιρείας μετωργάνωσεν οὕτως ὥστε τὰ βουλευόμενα αὐτῶν μέλη ἐντὸς μικροῦ ἔσονται ἡ Ἀκαδημία»[3]. Τὸν Μάϊον τοῦ 1851 ὁ Ραγκαβῆς λαβὼν τὸν λόγον ἐν συνεδριάσει τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐτόνισε καὶ πάλιν ὅτι αὕτη θὰ ἔπρεπε «νὰ λάβῃ χαρακτῆρα Ἀκαδημίας»[4].

Ἡ ἰδέα λοιπὸν τῆς ἱδρύσεως Ἀκαδημίας εἶχε καλλιεργηθῇ ἐν Ἑλλάδι πολὺ πρὸ τῆς ἐξαγγελθείσης σχετικῆς δωρεᾶς τοῦ Σίνα. Ὅτε ὅμως ὁ «Ἥλιος» (ἀρ. 70/15-6-1856) ἐδημοσίευσεν ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ὑπεβλήθη εἰς τὸν Σίναν ἐξ Ἀθηνῶν διὰ μέσου τοῦ Παύλου Τζιτζίνια, τότε ὁ Σίνας διέψευσε τὴν διά-

---

1. Τὰς ἀνωτέρω σκέψεις καὶ προτάσεις του πρὸς τὸν Ὄθωνα καὶ πρὸς τὸν Χαρ. Χριστόπουλον ἀνεδημοσίευσεν ὁ Π. Σοῦτσος εἰς τὸν «Ἥλιον», ἀρ. 70/15-6-1856.

2. Ραγκαβῆ Ἀλεξ. Ρ., Ἀκαδημία. «Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1887» Κωνστ. Φ. Σκόκου (Ἀθῆναι 1886), σ. 93.

3. Ἔνθ' ἀνωτέρω.

4. Ραγκαβῆ Α. Ρ., Ἀπομνημονεύματα, τόμ. Β΄ (Ἀθῆναι 1895), σ. 273.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δοσιν ταύτην διὰ τῆς ἀπὸ 4/16-7-1856 ἐπιστολῆς του, ἐν τῇ ὁποίᾳ μεταξὺ ἄλλων λέγει τὰ ἑξῆς : «Οὐδ' ὁ κ. Τζιτζίνιας, οὐδ' ἄλλος τις ἐξ 'Αθηνῶν μοὶ εἶπέ τι ἢ μοὶ ἔγραψε περὶ καταβολῶν χρηματικῶν, οὐδὲ περὶ οἰκοδομῆς 'Ακαδημίας. Ἡ περὶ τοιούτου καθιδρύματος ἰδέα συνελήφθη ἐνταῦθα, ἐν Βιέννῃ, καὶ πρὸς καταβολὴν χρημάτων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἤμην αὐθόρμητος»[1]. 'Επίσης οὗτος εἰς τὴν ἀπὸ 2-7-1856 ἐπιστολήν του πρὸς τὴν Βασίλισσαν 'Αμαλίαν, ἔνθα ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ παρασήμου τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, προσθέτει : «Ὅ,τι ἔπραξα ἄχρι τοῦδε ὑπὲρ κοινωφελῶν ἐν Ἑλλάδι ἔργων, τὸ ἔπραξα εἰς μνήμην μὲν τοῦ μακαρίτου Πατρός μου, ἐξ ἀγάπης δὲ πρὸς τὴν φιλόστοργον Πατρίδα. Τὰ δὲ αἰσθήματα ταῦτα ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐημερίας τῆς Ἑλλάδος θέλω διατηρήσει ἀμετάβλητα»[2].

Εὐθὺς ὡς ἀνηγγέλθη διὰ τοῦ τύπου ἡ περὶ 'Ακαδημίας δωρεά, ἐπηκολούθησαν διάφοροι ἀπόψεις, ὑποδείξεις καὶ προτάσεις. Ὁ Π. Σοῦτσος ἐπρότεινε διὰ τῆς ἐφημερίδος του «Ἥλιος» (ἀρ. 71/22-6-1856), ὅπως τὸ ἀνεγερθησόμενον μέγαρον κατασκευασθῇ διώροφον εἰς σχῆμα ὀρθογώνιον καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὄροφος, ἔχων «στήλας ἐκ μαρμάρου λευκοῦ τῆς Πάρου ἢ τῆς Πεντέλης», χρησιμοποιηθῇ ὡς 'Αρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ὁ δὲ δεύτερος, ἔχων «στήλας ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ μαρμάρου τῆς Λακωνίας», χρησιμοποιηθῇ ὡς 'Ακαδημία, ἵνα οὕτω ἐξυπηρετηθοῦν ἀμφότεραι αἱ ἀνάγκαι τοῦ Ἔθνους.

Πολὺ διεξοδικώτερος εἶναι ὁ ὑπὸ τὸ γράμμα Κ. συντάκτης τοῦ ἄρθρου «Περὶ 'Ακαδημίας» ἐν τῇ ἐφημερίδι «Φιλόπατρις»[3] (ἀρ. 59/6-7-1856), ὅστις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔλαβε θέσιν διάφορον ἢ ὁ Σοῦτσος καὶ ὁ Ραγκαβῆς. Κατ' ἀρχὰς οὗτος ὁρίζει τὴν 'Ακαδημίαν ὡς «σύλλογον ἀνδρῶν ἐξόχων κατὰ τὴν ἐπιστήμην», ἀπαριθμεῖ τὰ κύρια ἔργα αὐτῆς, ἀναφέρει ὅτι κύριος σκοπὸς αὐτῆς εἶναι «ἡ τῆς ὅλης ἐπιστήμης προαγωγὴ» καί, διαστέλλων ταύτην τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀνωτέρων ἐκπαιδευτηρίων τῆς χώρας, τονίζει ὅτι «κατὰ τὸ παρόν... ἀνάγκην ἔχομεν μᾶλλον ἀλλοίων διδακτικῶν καθιδρυμάτων ἢ καὶ τελειοποιήσεως τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, οὐχὶ δὲ 'Ακαδημίας». 'Εν συνεχείᾳ ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου

---

1. 'Εφημ. «Ἥλιος», ἀρ. 74/13-7-1856.
2. 'Αρχεῖον Ὑπουργ. 'Εξωτερικῶν, 1856, φάκ. 33/1.
3. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐξεδίδετο ὑπὸ τοῦ 'Ιωάννου 'Αγγελοπούλου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θέτει τὰ ἑξῆς δύο ἐρωτήματα: α΄) «Ἔχομεν τοὺς ἱκανοὺς τοιούτου συλλόγου ἄνδρας;» καὶ β΄) ἐὰν ὑπάρχουν τοιοῦτοι, — ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἐκφράζει πολλοὺς ἐνδοιασμούς, — «ἔχομεν, λέγει, τὴν γενναιότητα τοῦ νὰ μὴ διορίσωμεν μέλη τῆς Ἀκαδημίας ἀνθρώπους μηδαμινοὺς τὰς γνώσεις ἢ ὀκνηροὺς ἢ ἀδιαφόρους, ἵνα μὴ παραγεμισθῇ ὁ ἱερὸς σύλλογος ἐκ βεβήλων καὶ ἀνικάνων, οἵτινες συνήθως καὶ τοὺς ἱκανοὺς διὰ μόνης τῆς νωθρᾶς παρουσίας των ἀπονάρκοῦσι;». Καὶ ἀπαντᾶ: «Πολλήν, νομίζομεν, γενναιότητα δὲν ἔχομεν εἰς ἐκλογὴν ὀλίγων καὶ ἀρίστων, ἀλλὰ μάλιστα ἐξ ἀνθρωπαρεσκείας κινούμενοι πολλοὺς θὰ ἐμβάλλωμεν εἰς τὸν μεγαλώνυμον σύλλογον, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰς χεῖρας ἐκτείνοντες». Ἀναζητῶν κατόπιν ὁ συντάκτης τοὺς λόγους τῆς παρατηρουμένης σπουδῆς «πρὸς τὴν πλάσιν Ἀκαδημίας», εὑρίσκει ὅτι οὗτοι εἶναι: α΄) «Ἡ φιλοτιμία καὶ φιλοδοξία», ἡ διακρίνουσα τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, β΄) ἡ διαπίστωσις ὅτι αἱ διάφοροι ἐπιστημονικαὶ ἑταιρεῖαι οὐδὲν τὸ ἄξιον λόγου ἐπετέλεσαν μέχρι τοῦδε, ὅπερ ὤθησέ τινας — ἐνταῦθα δὲ νοεῖται ὁ Ραγκαβῆς —, ὅπως προτείνουν τὴν συνένωσίν των εἰς Ἀκαδημίαν, καὶ γ΄) ἡ ἀνάγκη τῆς ρυθμίσεως τῆς γραφομένης ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Ἀκαδημίας, «καθὼς τοῦτο ἐγένετο δι' Ἀκαδημιῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ». Τέλος ὁ ἀρθρογράφος ἐξετάζων τὸ ζήτημα τῆς «συντηρήσεως τῆς Ἀκαδημίας διὰ τῶν τοῦ Σίνα κεφαλαίων», ἀναγράφει ἀναλυτικῶς τὰ ἀπαιτούμενα ἐτήσια ἔξοδα διὰ μισθοὺς τῶν μελῶν, τῶν γραφείων, τῶν κλητήρων κλπ., συνιστᾷ ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκαδημαϊκῶν μὴ ὑπερβῇ τοὺς εἴκοσι πέντε, διότι δὲν θὰ ἐπαρκῇ ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμός, καὶ ἐπιλέγει: «Ἄλλοι ἂς κρίνωσι τὰ λεχθέντα καὶ ἂς προτείνωσιν ἄλλα τυχὸν ὀρθότερα. Ἀλλ' ἂς πράξωσι τοῦτο ταχέως, ἐν ὅσῳ εἶναι καιρός, διότι βέβαια οὐδεὶς νοστιμεύεται νὰ ἐξημερωθῇ μίαν ἡμέραν ἔξαφνα μὲ ἕτοιμον ἱδρύσεως καὶ διορισμῶν διάταγμα, τοῦ ὁποίου καὶ ἡ ἐπίκρισις θὰ εἶναι δυσχερὴς καὶ ἀπεχθὴς διὰ τὰ προσωπικὰ καὶ ἡ μεταρρύθμισις ἴσως πλέον ἀδύνατος».

Ἡ χορηγία τοῦ Σίνα ἀνέφλεξε τὸν παλαιὸν πόθον τοῦ λογίου, τότε δὲ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἀλεξάνδρου Ρίζου - Ραγκαβῆ, ὅστις διὰ τῆς ἀπὸ 23-7-1856 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν φίλον του Κωνσταντῖνον Σχινᾶν ζητεῖ τὴν γνώμην του περὶ τῶν αἱρετέων ἀκαδημαϊκῶν, καθορίζει τὸ «ἡλιαστικὸν» ἢ ἄλλως «droit de présence» ἑκάστου ἀκαδημαϊκοῦ εἰς 300 δραχμὰς καὶ συνιστᾷ, ὅπως ὁ Σίνας δαπανήσῃ μόνον 300.000 δραχμῶν διὰ τὸ οἰκοδόμημα, τὰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δὲ ἄλλας 500.000 καταθέσῃ ἐντόκως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν πρὸς συντήρησιν τῆς Ἀκαδημίας. Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ἀναφέρει ὁ Ραγκαβῆς ὅτι ἡ ἐγκύκλιός του περὶ ἐκτελέσεως ἔργων ὁδοποιΐας καὶ ἀποξηράνσεως ἐν Ἑλλάδι ἦλθεν εἰς γνῶσιν τοῦ ἐν Μονάχῳ τραπεζίτου φὸν Eichtal, ὅστις ἔγραψε σχετικῶς καὶ εἰς τὸν Σίναν. «Ἐννοεῖται, προσθέτει ὁ Ραγκαβῆς, ὅτι μεθ' ὅσας ἐδαψίλευσεν εὐεργεσίας εἰς τὴν Πατρίδα, ἄλλαι θυσίαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τῷ ζητηθῶσιν. Ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεων ἐπικερδῶν, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, ἢ τοὐλάχιστον ὄχι ἐπιζημίων, καὶ ὁ κ. Σίνας δύναται διὰ λόγου καὶ παραδείγματος νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς διστάζοντας ἂν πρέπῃ νὰ ἐμπιστεύωνται τὰ κεφάλαιά των ἐν Ἑλλάδι»[1].

Ὁ Σίνας δὲν ἠρκέσθη μόνον εἰς τὴν ἐξαγγελίαν τῆς ὑπὲρ τῆς ἱδρύσεως Ἀκαδημίας χορηγίας του, ἀλλ' ἐζήτησεν ὁδηγίας παρὰ τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Friedrich Thiersch, ὅστις προθύμως ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν γραπτὰς συμβουλὰς καὶ ὑποδείξεις περὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἱδρύματος καὶ ὑπεσχέθη πᾶσαν περαιτέρω ὑποστήριξιν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ εὐγενοῦς τούτου σκοποῦ. Εἰς τὴν ἀπὸ 29-6-1856 ἐπιστολὴν τοῦ Thiersch, ἥτις ἦτο συνάμα καὶ συλλυπητήριον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γεωργίου Σίνα, ἀπήντησεν ὁ Σίμων Σίνας δι' εὐχαριστηρίου ἐπιστολῆς (8-8-1856), ἐν τῇ ὁποίᾳ μεταξὺ ἄλλων γράφει : «Διὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος θὰ λάβω τὸ θάρρος καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ κάμω χρῆσιν τῆς πείρας σας καὶ τῶν σοφῶν συμβουλῶν σας, καθὼς καὶ τῆς μεγάλης νοημοσύνης σας καὶ γενικῶς τῆς μορφώσεώς σας»[2].

Συγχρόνως ὁ Σίνας ἐστράφη καὶ πρὸς τὸν κατάλληλον ἀρχιτέκτονα. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ Θεόφιλος Χάνσεν, ὅστις συνέλαβεν ἀμέσως τὴν ἰδέαν τοῦ νεοκλασσικοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐξεπόνησε τὸ πρῶτον σχέδιον μὲ πλήρη τὸν γλυπτὸν καὶ γραφικὸν διάκοσμον αὐτῆς (εἰκ. 44 καὶ 45). Τὸ σχέδιον ἐκεῖνο ἀπέστειλεν ὁ Χάνσεν πρὸς τὸν Ed. Schaubert, τὸν ἄλλοτε ἐν Ἀθήναις καθοδηγητήν του καὶ φίλον του, διαμένοντα τότε ἐν Breslau, καὶ τὸν προσεκά-

---

1. Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Κέντρον Ἐρεύνης Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. Ἐπιστολὴ Α. Ρ. Ραγκαβῆ πρὸς Κωνστ. Σχινᾶν 23-7-1856. Ὁ «Ἥλιος» (ἀριθ. 71/22-6-1856) γράφει ὅτι 540.000 δραχμῶν προωρίζοντο διὰ τὴν ἀνέγερσιν μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομῆς καὶ 300.000 δραχμῶν διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Ἀκαδημίας.

2. Staatsbibliothek (München). Handschriftensammlung: Autograph von Sina. Φωτ. 12 καὶ *Ἔγγρ. 59.* Βλ. καὶ Thiersch Fr., Verhältnis der Akademie zur Schule. «Sitzung. der Münchner Akademie der Wissenschaften am 27-3-1858», p. 8, Anm. 6.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

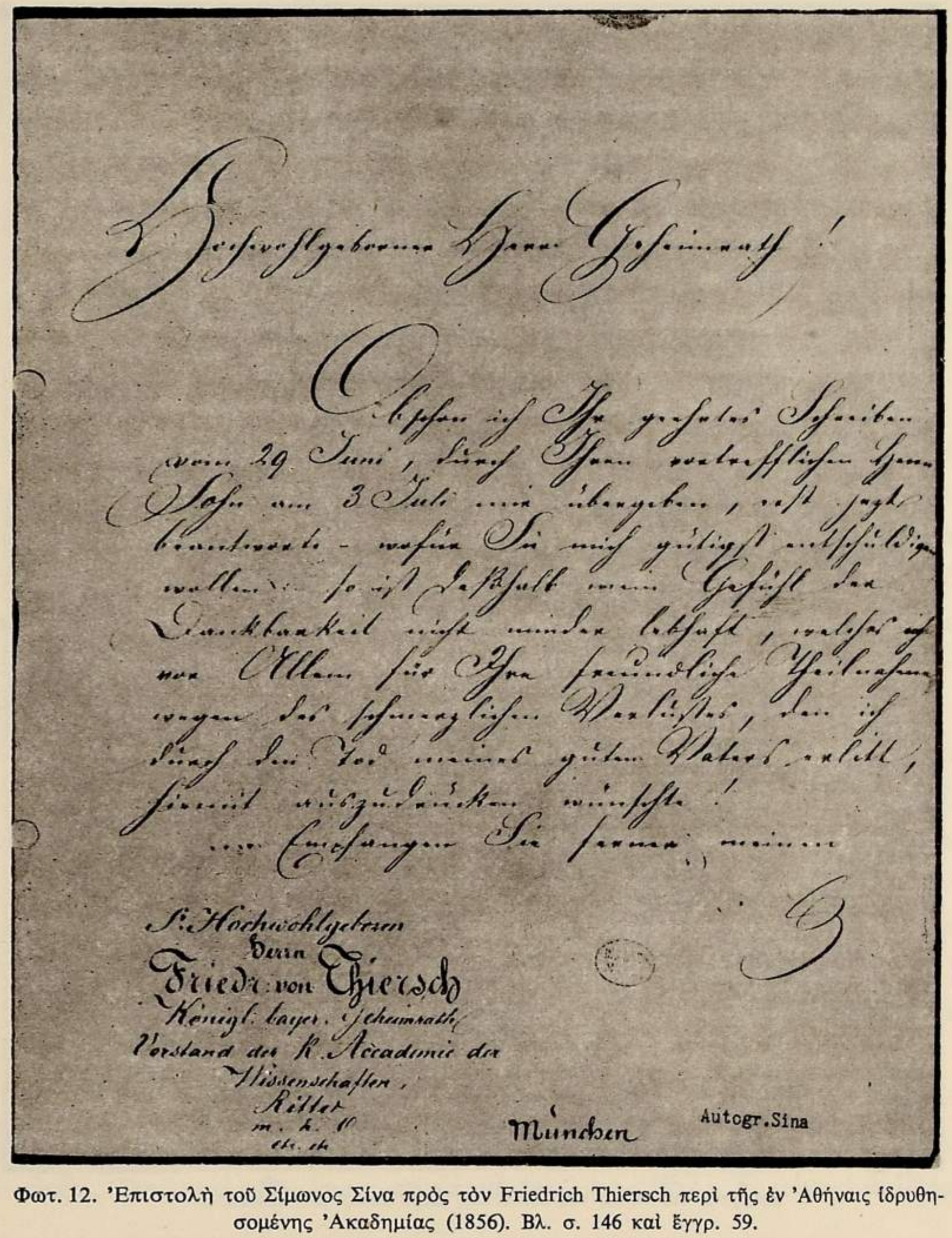

Φωτ. 12. Ἐπιστολὴ τοῦ Σίμωνος Σίνα πρὸς τὸν Friedrich Thiersch περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις ἱδρυθησομένης Ἀκαδημίας (1856). Βλ. σ. 146 καὶ ἔγγρ. 59.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

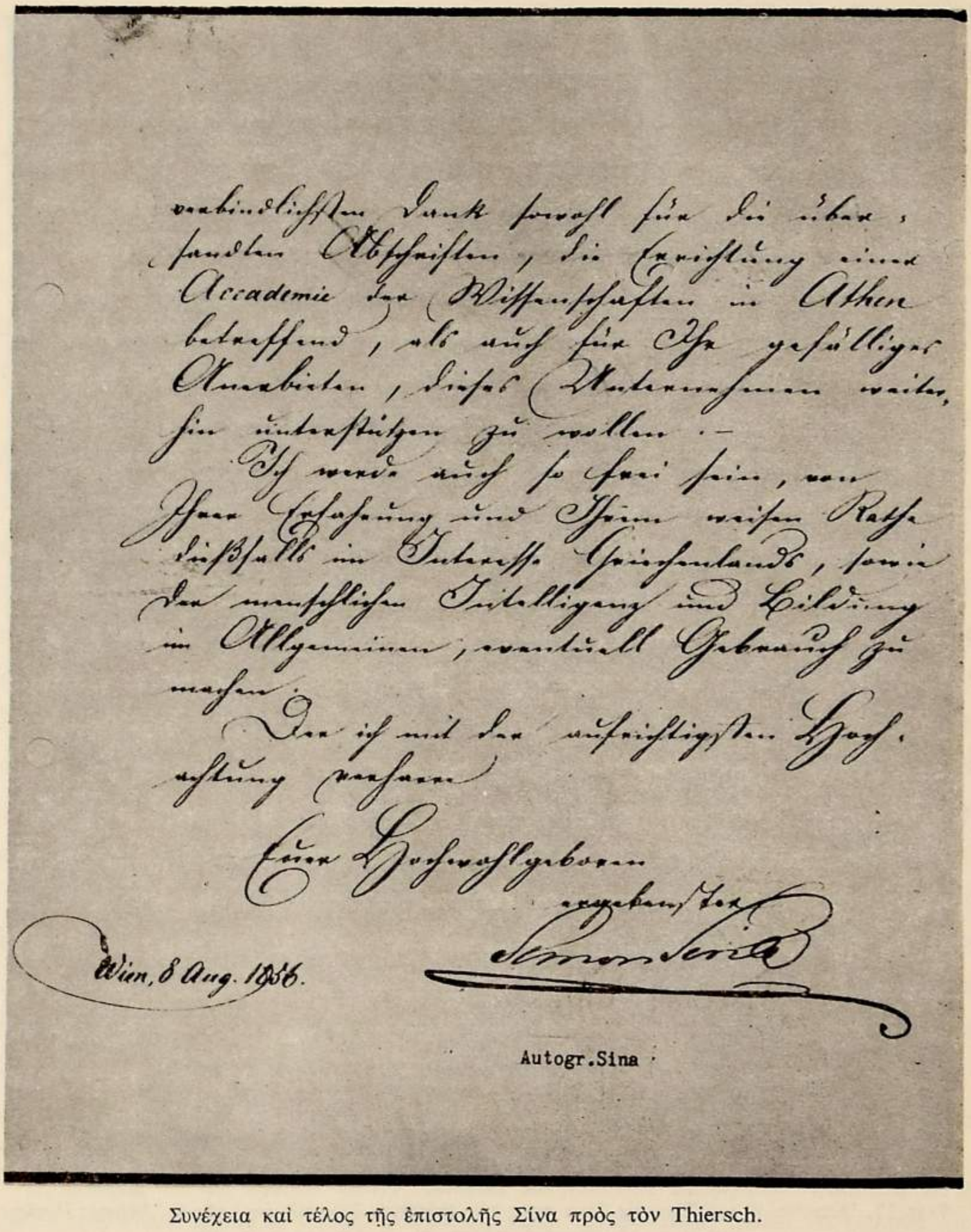

verbindlichsten Dank sowohl für die übersandten Abschriften, die Errichtung einer Academie der Wissenschaften in Athen betreffend, als auch für Ihre gefälligen Anerbieten, diese Unternehmen weiter, sie unterstützen zu wollen. —

Es wird mich sehr freuen, von Ihrer Erfahrung und Ihrem weisen Rathe bei Fällen im Interesse Griechenlands, sowie der menschlichen Intelligenz und Bildung im Allgemeinen, gelegentlich Gebrauch zu machen.

Dass ich mit der aufrichtigsten Hochachtung verharre

Euer Hochwohlgeboren

ergebenster Diener

Wien, 8 Aug. 1856.

Autogr. Sina

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς ἐπιστολῆς Σίνα πρὸς τὸν Thiersch.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λεσε νὰ συνταξιδεύσουν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Συγκεκινημένος ὁ Schaubert ἀπαντᾷ (29-11-1856), ὅτι λόγῳ τοῦ χειμῶνος ἀδυνατεῖ νὰ μετάσχῃ τοῦ ταξιδίου, ἐκφράζει τὴν χαράν του διὰ τὸ ὡραῖον, τὸ «καθαρῶς ἑλληνικὸν σχέδιον», ἀλλὰ δὲν ἀποκρύπτει τὴν ἀπορίαν του «διατί ἡ Ἀθηνᾶ παρίσταται ἀπειλητική, μὲ προτεταμένον τὸ δόρυ καὶ οὐχὶ εἰρηνική»[1].

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1857 ὁ «Ἥλιος» (ἀρ. 98/1-1-1857, σ. 3) ἀνήγγειλεν ὅτι «ἦλθεν ὁ αὐτοκρατορικὸς ἀρχιτέκτων τῆς Αὐστρίας κύριος Χάντσης (Hansen) πρὸς ἀρχὴν τῆς οἰκοδομήσεως τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Μακεδόνος Σίνα, ὁ αὐτὸς δὲ ποιήσει τὸ σχεδίασμα τοῦ μεγάρου τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἠπειρώτου Ζάππα». Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ «Φιλόπατρις» (ἀρ. 84/1-1-1857, σ. 3) ἐξέφρασε τὴν ἔκπληξίν του, διότι ἐξηκολούθει νὰ γίνεται λόγος περὶ συστάσεως Ἀκαδημίας, δεδομένου ὅτι ἡ ὑφισταμένη Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία δὲν διέθετεν οὔτε χῶρόν τινα πρὸς συνεδρίασιν, «ἀφοῦ τῆς ἐκλείσθη ὁ συνήθης τόπος τῶν συνεδριάσεών της, τὸ Πανεπιστήμιον». Ἐν τούτοις ἀνεζητεῖτο ἤδη κατάλληλος θέσις πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας, ὡς τοιαύτη δὲ ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως, συμφώνως πρὸς τὴν ἀγγελίαν καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ «Ἡλίου» (ἀρ. 102/2-2-1857), ἡ μεταξὺ τοῦ Θησείου καὶ τοῦ Ἡρῴου τοῦ Χαλκόδοντος θέσις, ἔνθα ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, τοῦ ἐπικαλουμένου Χαλκούρη. «Ἡ προσδιορισθεῖσα αὕτη θέσις, γράφει ὁ «Ἥλιος», ἐπιφανὴς οὖσα κεῖται πρὸς τὸ βόρειον τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν, . . . ἀπέχει δὲ τριακόσια περίπου μέτρα τοῦ Θησείου καὶ τοῦ Ἡρῴου τοῦ Χαλκόδοντος καὶ πεντακόσια τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Ἐνταῦθά εἰσι νῦν ἁλώνια καὶ ἀγροὶ ἰδιωτικοί. Ἡ γῆ ἐστὶ βραχώδης καὶ ἀσφαλεστάτη. Τὸ οἰκοδόμημα ἔσεται εὔοπτον διὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας ἀναβαίνοντας καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς ἀναχωροῦντας εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα κλπ.».

Θέσιν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὴν ἄποψιν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις εἶχε πολὺ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω δημοσιεύματος τοῦ «Ἡλίου» διαδοθῇ, ἔλαβεν ὁ «Φιλόπατρις» (ἀριθ. 86/12-1-1857). Τὸ μέγα καὶ ἀδιόρ-

---

1. Königliche Bibliothek (Kopenhagen). Handschriftenabteilung: Hansen - Nachlass, Schaubert an Hansen, 29-11-1856. Φωτ. 13, *ἔγγρ. 60* καὶ εἰκ. 44 - 45. Ἐκ τῆς παρατηρήσεως τοῦ Schaubert πιθανώτατα ἐπηρεασθεὶς ὁ Hansen ἐσχεδίασε κατόπιν τὴν Ἀθηνᾶν πάνοπλον μέν, ἀλλ' ἐν ἠρέμῳ καὶ μεγαλοπρεπεῖ στάσει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

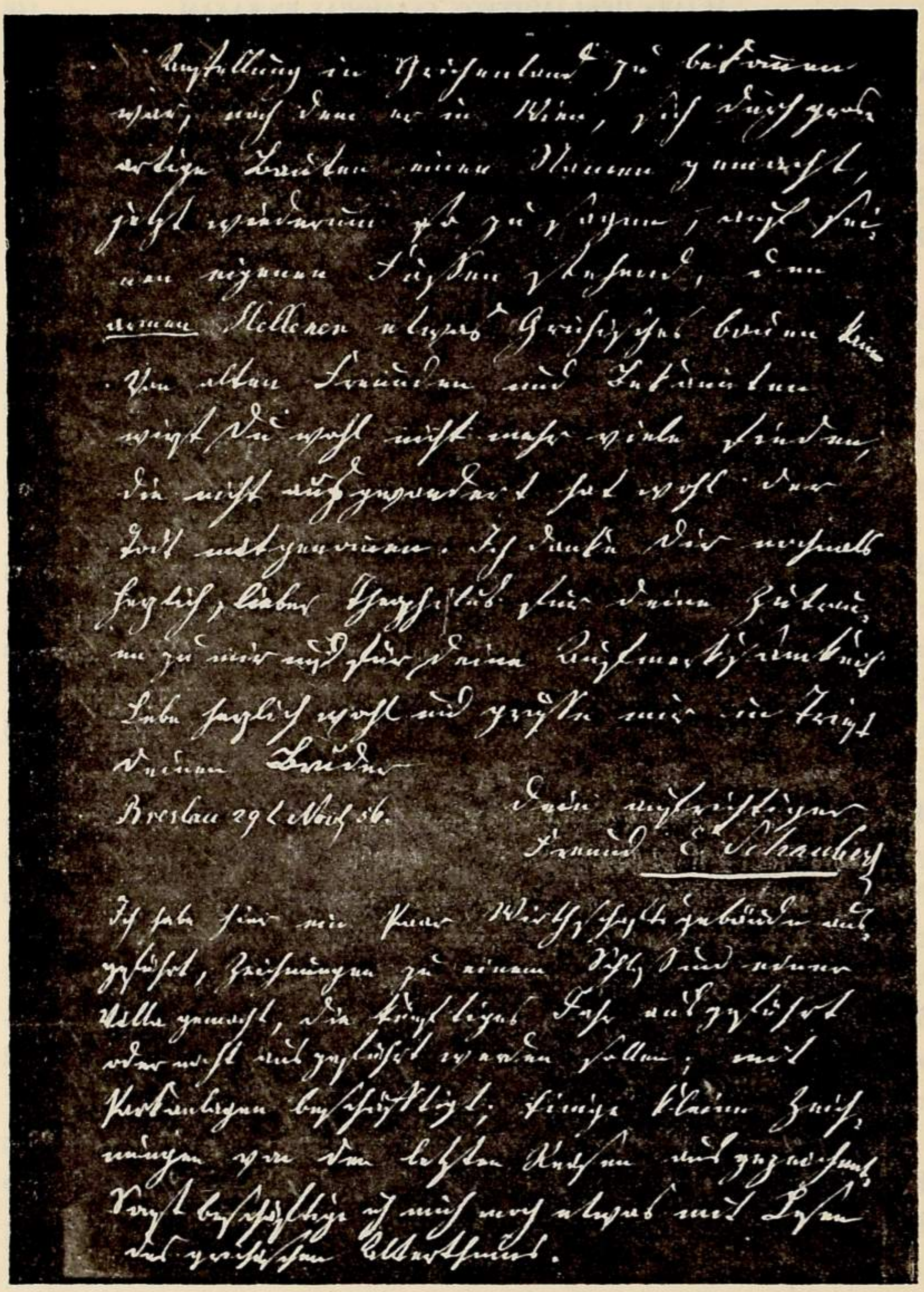

Φωτ. 13. Ἡ τελευταία σελὶς ἐπιστολῆς τοῦ Eduard Schaubert πρὸς τὸν Theophil Hansen περὶ τοῦ ἀνεγερθησομένου μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας (1856). Βλ. σ. 149 καὶ ἔγγρ. 60.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θωτον ἁμάρτημα, γράφει εἰς τὸ διεξοδικὸν ἄρθρον του, νὰ κτίζωνται αἱ νέαι Ἀθῆναι ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν ἀρχαίων, πρέπει νὰ σταματήσῃ. Μία δὲ φρόνιμος καὶ προνοητικὴ Κυβέρνησις θὰ ἔπρεπε «ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς σήμερον νὰ τείνῃ πρὸς παντελῆ ἐλευθέρωσιν ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὅλου ἐκείνου τοῦ μέρους, ἔνθα ἔκειτο τὸ κέντρον τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, δηλ. τὸ χωριζόμενον ὑπὸ τῶν ὁδῶν Ἑρμοῦ καὶ Αἰόλου, ἐγκλεῖον τὴν ἀγορὰν καὶ ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ Θησείου». Ἐκτὸς τοῦ καθαρῶς ἀρχαιολογικοῦ τούτου λόγου, συνεχίζει ὁ «Φιλόπατρις», ἡ θέσις αὕτη εἶναι κάθυγρος λόγῳ τῶν ἐκ τῶν πέριξ λόφων συσσωρευομένων ὑδάτων, οὐχὶ εὐάερος καὶ ἐπομένως ἀνθυγιεινὴ λόγῳ τῆς ἐκεῖ ἀθλίας καὶ ἄνευ κανονικῆς ρυμοτομίας κτισθείσης συνοικίας, ἥτις προξενεῖ τὴν ἐντύπωσιν τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Σμύρνῃ ἑβραϊκῶν συνοικιῶν, καὶ ὑπόκειται εὐκολώτερον εἰς ἐπιδημίας, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὴν ἐνσκήψασαν χολέραν τοῦ 1854, ἥτις ἐπροξένησεν ἐκεῖ τὴν μεγαλυτέραν θραῦσιν. Ἐξ ἄλλου, ὁσονδήποτε ἔντεχνον καὶ ἂν ἀνεγερθῇ τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἀκαδημίας, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ αὐτοῦ ἀξία θὰ μειωθῇ, ὅταν τοῦτο εὑρεθῇ πλησίον τῶν καλλιτεχνημάτων τῆς κλασσικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐκτὸς τούτου ἡ θέσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀνέτως προσιτὴ διὰ τοὺς μέλλοντας ἀκαδημαϊκούς. Διὰ πάντας τοὺς ἀνωτέρω λόγους ὁ «Φιλόπατρις» προτείνει ὡς μᾶλλον κατάλληλον θέσιν τὴν περὶ τὸ Πανεπιστήμιον, «τὸ ἐγκλεῖον καὶ τὴν δημοσίαν βιβλιοθήκην καὶ πάσας τὰς ἐπιστημονικὰς συλλογάς, ὧν τοσοῦτον προσδεήσονται οἱ μέλλοντες ἀκαδημαϊκοί, ἂν πρόκειται νὰ ὦσι φερώνυμοι». Ἡ γνώμη αὕτη ὑπερίσχυσεν ἐν τέλει, διότι συνεφώνει καὶ πρὸς τὴν ἄποψιν τοῦ Hansen. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ εἶχεν ἀρχίσει ἀλληλογραφία μεταξὺ τῶν Ὑπουργείων Παιδείας, Ἐσωτερικῶν, Ἐξωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν περὶ χωροσταθμήσεως τοῦ τόπου, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ ἀνεγερθῇ τὸ μέγαρον τῆς Ἀκαδημίας[1].

6. ΠΑΡΑΣΗΜΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΙΜΩΝΑ ΣΙΝΑΝ

Τὰ φιλογενῆ αἰσθήματά του ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν ὁ Σίνας νὰ ἐκφράσῃ καὶ διὰ ζώσης πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος Ὄθωνα, ὅτε οὗτος κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1856 ἐπεχείρησε ταξίδιον εἰς τὴν Βιέννην διὰ μέσου τῆς Τεργέστης. Λε-

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Παιδείας, Πρωτόκολλον 1857, ἀριθ. 74, 1071, 1210, 1525, 2289, 3355. Βλ. καὶ εἰκ. 40 καὶ 41.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πτομερείας περὶ τοῦ ταξιδίου ἐκείνου ἐδημοσίευσεν ὁ σύγχρονος τύπος καὶ ἰδιαιτέρως ἡ «Ἡμέρα» τῆς Τεργέστης (15/27-6-1856), ἥτις ἀναφέρει ὅτι ἐκεῖ ὑπεδέχθησαν τὸν Βασιλέα σύμπαντες οἱ ὁμογενεῖς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας, ἐκ δὲ τῶν ἐπισήμων ὁ ἀρχιδούξ τῆς Αὐστρίας Ἰωάννης καὶ ὁ πρεσβευτὴς Κωνστ. Σχινᾶς, ἐλθόντες ἐπίτηδες ἐκ Βιέννης, οἱ ἐν Τεργέστῃ πρόξενοι τῆς Γαλλίας, τῆς Βαυαρίας, τοῦ Ὀλδεμβούργου, τῆς Ἔσσης, τοῦ Δάρμστατ καὶ ἄλλοι. Ὁ Σίνας, γράφει ἡ αὐτὴ ἐφημερίς, ὑπεδέχθη τὸν Ὄθωνα ἐν Laibach, παρέθεσεν ἐν Graz γεῦμα πρὸς τιμὴν αὐτοῦ καὶ διέθεσεν εἰδικὸν σιδηροδρομικὸν συρμόν, «ἵνα μετὰ τὴν τράπεζαν ἐξακολουθήσῃ ἡ Α.Μ. μετὰ τῆς συνοδείας της τὴν πρὸς Βιέννην ὁδόν».

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπενεμήθησαν εἰς τὸν Σίναν διάφοροι τιμαὶ καὶ διακρίσεις. Οὕτω διὰ τοῦ ἀπὸ 8-6-1856 Βασ. Διατάγματος ἐτιμήθη οὗτος μὲ τὸν Σταυρὸν τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος[1] καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 12-10-1856 Β.Δ. ἐπετράπη εἰς αὐτὸν «νὰ φέρῃ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ τὴν μεγάλην στολὴν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου»[2]. Ὑπὸ δὲ τῶν ξένων Αὐλῶν ἀπενεμήθησαν εἰς αὐτὸν τὸ γαλλικὸν παράσημον τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, τὸ ρωσικὸν παράσημον τῆς Ἁγίας Ἄννης Β' τάξεως καὶ τὸ βαυαρικὸν παράσημον τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ[3].

Τοιαύτας τιμὰς καὶ διακρίσεις φαίνεται ὅτι οὐδόλως ἀπέστεργεν ὁ Σίνας. Τῷ 1857, ὅτε ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Ἰωσὴφ ἐπρόκειτο νὰ ἀπονείμῃ παράσημα ἐν Οὐγγαρίᾳ, ἐπεσκέφθη οὗτος τὸν ὑπουργὸν τῆς Ἀστυνομίας Kempen (26-5-1857) καὶ τοῦ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως λάβῃ τὸ παράσημον τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος δευτέρας τάξεως καὶ οὐχὶ τρίτης. Ὅτε δὲ μετά τινα χρόνον ἔλαβε καὶ τὸ παράσημον τοῦ Λεοπόλδου, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Alex. Bach τοῦ εἶπε: «Σᾶς συγχαίρω, Κύριε Βαρῶνε, πλὴν ὅμως τὸ παράσημον ἐγένετο πολὺ μικρόν», ὁ Σίνας ἀπήντησε μεθ' ἑτοι-

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1856, φάκ. 33/1. Βλ. καὶ ἐφημ. «Ἀθηνᾶ», ἀριθ. 2433/30-6-1856.

2. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1856, φάκ. 29/2.

3. Hauptstaatsarchiv (München). Allgemeines Staatsarchiv. Ordensakten, Nr. 14539. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Min. des Innern. Präs. Zl. 18566/1520, 24072/1872, 27858/2130 ex 1856. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettsarchiv. Kabinettskanzlei, Volträge K.Z./M.C.Z. 2314/2133, 2616/2406, 3507/3318, 4077/3748 ex 1856.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μότητος : «Διατί, Κύριε Ὑπουργέ, δὲν τὸ ἐκάματε μεγαλύτερον;»[1]. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπενεμήθησαν εἰς τὸν Σίναν ὑπὸ μὲν τοῦ Σουλτάνου Ἀβδοὺλ Μετζὴτ τὸ παράσημον Μετζητιὲ τρίτης τάξεως[2], ὑπὸ δὲ τοῦ ἀρχιδουκικοῦ Οἴκου τοῦ Ὀλδεμβούργου τὸ παράσημον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Τάγματος καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ Μεγαλόσταυρος τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς[3].

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1857, καὶ δὴ ἀπὸ 10ης Ἰουνίου μέχρις 21ης Ἰουλίου, ὁ Σίνας διέμεινε μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὸ πολυτελὲς μέγαρον τῆς ἐν Gödöllö τῆς Οὐγγαρίας γαιοκτησίας του. Ἐκεῖ ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας, τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τέχνης πρὸς ἐκδήλωσιν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν νεώτερον Μαικήναν, ἅπαντες δὲ ἐφιλοξενήθησαν ὑπ' αὐτοῦ πλουσιοπαρόχως. Παροιμιώδης ἐγένετο ἐπίσης ἡ εὐγένεια καὶ ἡ εὐπροσηγορία ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας του πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς γαιοκτησίας καὶ ἡ συμμετοχὴ αὐτῆς εἰς τὰς λαϊκὰς διασκεδάσεις. Γενικῶς τὰ ταξίδια τοῦ Σίνα εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἐγίνοντο ἀφορμὴ διὰ φιλανθρωπικὰς χειρονομίας ἢ γενναίας χορηγίας, διὸ ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῶν γαιοκτησιῶν του ὠργανώνοντο ἑορταστικαὶ ὑποδοχαὶ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ[4]. Ἐκ τῶν Οὔγγρων καλλιτεχνῶν, οἵτινες ἔτυχον τότε τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς προστασίας τοῦ Σίνα, μνημονευτέοι ὁ προσωπογράφος αὐτοῦ Νικόλαος Βαραβὰς καὶ ὁ γλύπτης Νικόλαος Izso[5]. Εἰς αὐτὸν δὲ ἀφιέρωσαν τὰ ἔργα των καὶ πλεῖστοι ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντες Οὔγγροι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς.

Λαβὼν τὴν εἴδησιν ὁ Σίνας ὅτι ἡ Βασίλισσα Ἀμαλία ἐπραγματοποίει ταξίδιον πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Αὐλῆς τῆς Αὐστρίας καὶ τῶν λοιπῶν μεγάλων Αὐλῶν τῆς Εὐρώπης[6], ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βιέννην, ἵνα ἐκεῖθεν μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν Graz πρὸς προϋπάντησιν αὐτῆς. Τὸ ἑσπέρας τῆς 9/21 Ἰουλίου

---

1. Kempen Joh., Das Tagebuch des Polizeiministers, 1848-1859 (Wien 1931).

2. Ὁ Ἰωάννης Σίνας ἔλαβε τότε τὸ παράσημον Μετζητιὲ τετάρτης τάξεως.

3. Allgemeines Verwaltungsarchiv Wien. Ministerium des Innern. Präs. Zl. 11583/774, 19945/1278 ex 1857. Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Kabinettskanzlei. Vorträge K.Z./M.C.Z. 4 III/3621 ex 1858.

4. «Magyar Sajtó», 29-7-1857.

5. Tóth L., Báró Simon Sina (1876), p. 22.

6. Περὶ τοῦ ταξιδίου ἐκείνου τῆς Ἀμαλίας εἰς τὴν Βιέννην βλ. καὶ «Σελίδες τινὲς ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Ὄθωνος», σ. 152-154.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1857 ἐπεσκέφθη τὸν πρεσβευτὴν Σχινᾶν, μετὰ τοῦ ὁποίου συνωμίλησε μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, «ἀφήσας αὐτὸν εὔθυμον καὶ ζωηρόν». Ἐν τούτοις μετὰ μίαν ὥραν ὁ Σχινᾶς ἀπέθανεν ἐξ ἀποπληξίας[1]. Τὴν Ἀμαλίαν ὑπεδέχθη ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος ἐν Αὐστρίᾳ μόνος ὁ Σίνας. Διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν οὗτος σοβαρὰν παράλειψιν τὸ ὅτι δὲν προσεκλήθη εἰς τὸ ἐπίσημον γεῦμα τὸ παρατεθὲν πρὸς τιμὴν τῆς Βασιλίσσης εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ἔπαυλιν τοῦ Laxenburg. Ἐξέφρασε δὲ τοῦτο καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς Ἀστυνομίας Kempen (29-7-1857), εἰς τὸν ὁποῖον ἐπρότεινεν, ὅπως ὁ ὑπασπιστὴς τῆς Ἀμαλίας Δημήτριος Μπότσαρης, υἱὸς τοῦ ἥρωος Μάρκου Μπότσαρη, τιμηθῇ διά τινος αὐτοκρατορικοῦ παρασήμου[2].

Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1857 ὁ Σίνας ἐταξίδευσεν εἰς Παρισίους μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ μετ' ἀκολουθίας, ἀποτελουμένης ἐκ 3 ἰατρῶν, 3 γραμματέων καὶ 20 θαλαμηπόλων. Ἐγκατασταθεὶς εἰς πολυτελὲς μέγαρον ἔζη ἐν λαμπρότητι Οὔγγρου μεγιστᾶνος[3]. Ἡ μεγαλυτέρα ὅμως λαμπρότης τοῦ Σίνα, τονίζει ἡ ἐφημ. «Magyar Sajtó» (22-10-1857), ἦτο ἡ ἄκρα ἐλευθεριότης αὐτοῦ, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν οἱ παρ' αὐτῷ ἢ ἐν ταῖς γαιοκτησίαις αὐτοῦ ὑπηρετοῦντες, ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλους, ἦσαν αὐτόχρημα αὐθένται! Τότε ὁ Σίνας προσέφερεν ὑπὲρ τῆς ἐν Παρισίοις σπουδαζούσης ἑλληνικῆς νεολαίας δωρεὰν ἐκ 3.000 φράγκων. Ἐσπούδαζον δὲ ἐκεῖ μετὰ λαμπρᾶς ἐπιδόσεως οἱ γλύπται Ἰωάννης Κόσσος καὶ Περικλῆς Σκιαδόπουλος, ὁ φυσικοχημικὸς Μιχαὴλ Κουτσούδης καὶ ἄλλοι, περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐφημερὶς «Opinion de Midi» (22-11-1857) ἔγραψε λίαν ἐπαινετικὸν ἄρθρον, ἀναδημοσιευθὲν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Ἥλιος» (ἀρ. 145/20-12-1857, σ. 3).

7. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ
ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ, ΜΟΝΑΧΩ ΚΑΙ ΒΕΡΟΛΙΝΩ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σχινᾶ ἐγεννήθη ζήτημα ἐκλογῆς τοῦ καταλλήλου προσώπου διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἐν Βιέννῃ πρεσβευτοῦ. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξω-

---

1. Ἀρχεῖον Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν, 1857, φάκ. 37/3, ὅπου σχετικαὶ ἀναφοραὶ τοῦ Σίνα γαλλιστὶ καὶ τοῦ Ν. Λιδωρίκη ἑλληνιστὶ (10/22-7-1857).

2. Kempen, Das Tagebuch des Polizeiministers, 1848-1859 (Wien 1931).

3. Εἰκ. 10.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τερικῶν 'Αλέξ. Ρίζος - Ραγκαβῆς ἐπρότεινε τὸν Σίναν διὰ τὴν θέσιν ταύτην, ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ συνηγόρησε καὶ ὁ Π. Σοῦτσος, γράψας εἰς τὸν «Ἥλιον» (ἀριθ. 124/25-7-1857), ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει πᾶσαν τιμὴν εἰς αὐτόν, ὅτι ἐκ τοῦ χρυσίου καὶ ἀργυρίου του, ἀνερχομένου εἰς 450.000.000 δραχμῶν, ἡ πρεσβεία ὄχι μόνον δὲν «μολύνεται», ἀλλ' ἀντιθέτως τιμᾶται καὶ ὅτι ὁ Σίνας, «ὁ μέγας Ταξιάρχης τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ πρῶτος τῶν μὴ ἀγωνιστῶν Ἑλλήνων δύναται νὰ γίνῃ πρέσβυς», διότι «οἱ τύποι τῶν Κυβερνήσεων πίπτουσιν ἐνώπιον τοιούτων ἐξαιρέσεων». Ὁ Ὄθων ἔμενε πρὸς τὸ παρὸν ἀναποφάσιστος, διότι, ὡς ἀναφέρει καὶ ὁ ἐν 'Αθήναις Αὐστριακὸς πρεσβευτὴς Brenner πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν 'Εξωτερικῶν Buol, ἀνέμενε τὴν ἐπάνοδον τῆς Βασιλίσσης ἐκ τοῦ ταξιδίου της[1]. Ὅτε ἐπανῆλθεν ἡ 'Αμαλία, ὁ Σίνας ἐκρίθη τὸ καταλληλότερον πρόσωπον, ὅπως ἐκπροσωπήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐν Βιέννῃ καὶ ὁ διορισμός του ἐφαίνετο προσεχής[2], ἀλλὰ προηγουμένως ἔπρεπε νὰ ἀρθῇ τὸ κώλυμα τῆς ἑτεροχθονίας !

Ἡ ἀντίθεσις καὶ ἀντιζηλία μεταξὺ τῶν λεγομένων αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων εἶχεν ἐκδηλωθῆ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1828. Αὐτὸς ὁ Καποδίστριας, ἂν καὶ ἑτερόχθων, ἔκλινεν ὑπὲρ τῶν αὐτοχθόνων καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν προσέλαβεν εἰς τὸ κυβερνητικὸν συμβούλιον, τὸ «Πανελλήνιον», ἑτερόχθονας, οἵτινες «ἔδωσαν δείγματα εὐγενῶν αἰσθημάτων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς κοινῆς Πατρίδος»[3]. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεκινήθη καὶ πάλιν τῷ 1832, ὅτε ἡ ἐφημ. «'Αθηνᾶ» (ἀριθ. 20, 30, 31) ἐδημοσίευσεν ἐπιστολὰς διαφόρων κατὰ καὶ ὑπὲρ τῶν νεηλύδων Φαναριωτῶν, τῶν ἐπιδιωκόντων δημόσια ὑπουργήματα. «Ὅσοι ἦλθον μετὰ τὸ 1828... δὲν πρέπει νὰ ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα», ἔγραφεν ἐπιστολογράφος τις («'Αθηνᾶ», ἀρ. 31, σ. 121), ἕτερος δὲ εὗρισκε τὴν γνώμην ταύτην ἄδικον καὶ ἐθνικῶς ἐπιζήμιον. Διεξοδικώτερον καὶ ἀντικειμενικώτερον ἐκθέτει τὰ πράγματα ἡ ἐν τῷ ἀριθ. 33 (σ. 131-132) τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος δημοσιευθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Μ.Σ., ὅστις παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς: 1) «Τὸ ἀγωνιζόμενον Ἔθνος καὶ αἱ διάφοροι Κυβερνήσεις του ἀδιαφόρως ἐδέχθησαν ὅλους τοὺς Ἕλληνας». 2) «Ὁ ὅρος ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ἱκανότητος

---

1. Haus-, Hof- und Staatsrchiv. Staatskanzlei. Diplomatische Korrespondenz Fz. 21, Konv. 1, Nr. 35/3-10-1857.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Nr. 44/12-12-1857.

3. Κοκκίνου Διον., Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος ('Αθῆναι 1970) τόμ. Α', σ. 270.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πρέπει νὰ προσαρμόζεται ὄχι εἰς τοὺς ἐπήλυδας μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς αὐτόχθονας... καὶ πάλιν, ἴσων ὄντων κατ' ἀμφοτέραν τὴν ἱκανότητα, προτιμητέος ὁ αὐτόχθων». 3) «Πολλοὶ τῶν ἐπηλύδων, τότε δὲ ἐν Εὐρώπῃ διατριβόντων, ὁμογενῶν συνέπραξαν ὄχι μετρίως ὑπὲρ τῆς ἀγαθῆς τῶν κοινῶν ἐκβάσεως..., ὅτε ἐκίνησαν τὴν σύστασιν τῶν φιλελλήνων ἑταιρειῶν». 4) «Καὶ οἱ Φαναριῶται, καθὼς καὶ ὅλου τοῦ κόσμου οἱ ἄνθρωποι διαιροῦνται εἰς εἰλικρινεῖς καὶ δολίους, νοήμονας καὶ ἀνοήτους, γραμματισμένους καὶ ἠμιμαθεῖς... καὶ οὔτε ἡ κακία μόνη, οὔτε ἡ ἀρετὴ μόνη εἶναι ἀδιάσπαστα κολλημένη εἰς τὸ ὄνομά των». Ἡ κατὰ τῶν Φαναριωτῶν ἀντίδρασις συνεχίσθη καὶ μετὰ τὴν κάθοδον τοῦ Ὄθωνος, μολονότι ἀνεγνωρίζετο ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εὑρίσκοντο «ἄνθρωποι μὲ καρδίαν καὶ φρόνημα ὅλως διόλου ἑλληνικόν, καθὼς ὑπῆρχον καὶ Ἕλληνες μὲ καρδίαν καὶ φρόνημα ὅλως διόλου φαναριωτικόν» [1].

Ἀληθῆ σάλον προεκάλεσε τὸ ζήτημα τῶν αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων μετὰ τὸ κίνημα τῆς 3ης Σεπτεμβρίου 1843, διότι εἰς τοὺς ἰδιαιτέρως εὐνοουμένους ἑτερόχθονας εἶχον ἤδη ἀπὸ δεκαετίας προστεθῆ καὶ οἱ ἀλλοεθνεῖς Βαυαροί. Ἐναντίον αὐτῶν καί τινων καιροσκόπων Φαναριωτῶν ἐστρέφετο κυρίως τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1844, τὸ ὁποῖον διελάμβανεν ὅτι «μόνοι οἱ Ἕλληνες πολῖται εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα». Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως ἐκείνου Ἕλληνες πολῖται ἐθεωροῦντο οἱ καταγόμενοι ἐκ τῶν νοτίως τῶν Ἀγράφων καὶ τῆς Ὄθρυος ἐλευθέρων περιοχῶν καὶ ἀπεκλείοντο ἐκ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν πάντες οἱ ὁμογενεῖς, οἱ προερχόμενοι ἐκ τοῦ τότε ὑποδούλου καὶ τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, ὅστις ἦτο πολυαριθμότερος. Ἐναντίον τῆς ἀπόψεως ταύτης ὡμίλησαν κατὰ τὴν θυελλώδη ἐκείνην Ἐθνοσυνέλευσιν μετ' εὐφραδείας καὶ σοβαρᾶς ἐπιχειρηματολογίας οἱ πληρεξούσιοι Ἀθανάσιος Πετσάλης, Ἰωάννης Κωλέττης, Χριστόφορος Περραιβὸς καὶ ἄλλοι. Τότε, ὡς γνωστόν, ἠγέρθη ὁ βουλγαρόφωνος ἥρως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως Χατζηχρῆστος, ὅστις ἀναμιμνῃσκόμενος τῶν ἡρωϊκῶς πεσόντων συμπολεμιστῶν του, ἀνεφώνησε μετὰ λυγμῶν : «Ποῦ εἶναι ἐμένα ἐκεῖνο Παπάζογλου, ποῦ εἶναι ἐμένα ἐκεῖνο Χατζηζορμπᾶ!», ὁπότε ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἀνελύθη εἰς δάκρυα. Ἐν τούτοις οὔτε ἡ εὐφράδεια τοῦ Κωλέττη, οὔτε οἱ λυγμοὶ τοῦ Χατζηχρήστου κατώρθωσαν νὰ κάμψουν τοὺς «αὐτόχθονας» καὶ νὰ

1. Ἐφημ. «Σωτὴρ» (Ναύπλιον), ἀριθ. 71, 11/23-10-1834.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ματαιώσουν τὸ ἐθνοκτόνον ἄρθρον. Διό, ὅτε τὴν 7-2-1844 ὁ Ὄθων καὶ ἡ Ἀμαλία προσῆλθον εἰς τὴν παλλαϊκὴν ἑορτὴν τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας παρὰ τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὑψώθησαν πρὸ αὐτῶν ὑπὸ τῶν θεωρηθέντων «ἑτεροχθόνων» δύο σημαῖαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἔφερε τὴν ἐπιγραφὴν «οἱ ξενηλατούμενοι Μακεδόνες», ἡ δὲ ἑτέρα «οἱ ἀδικηθέντες Κρῆτες».

Ὁσάκις λοιπὸν παρουσιάζετο ἀφορμὴ καὶ ἀνεξέετο ἡ πληγὴ τῆς ἑτεροχθονίας, ὡς τοῦτο συνέβη πάλιν τῷ 1857, τότε ἐπηκολούθει ἔκρηξις ἐντόνου ἀγανακτήσεως καὶ διαμαρτυρίας. Τοιαύτην ἔκρηξιν ἀποτελεῖ τὸ ἄρθρον «Τί σᾶς ἔπταισαν οἱ πένθ' ἓξ ἐπήλυδες ;», τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ὁ «Φιλόπατρις» (ἀριθ. 127/21-7-1857, σ. 2-3). Τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο καταλήγει ὡς ἑξῆς: «Δὲν μᾶς θέλετε τοὺς πένθ' ἕξ; Φεύγομεν! Δότε μας τὸ αἷμά μας, δότε τὰς περιουσίας μας, δότε μας τοὺς Ρήγας, τοὺς Ὑψηλάντας, τοὺς Καντακουζηνούς, δότε μας τοὺς Βοτσάρεις, τοὺς Καραΐσκους, δότε μας τοὺς Χατζηχρήστους, τοὺς Καρατάσους καὶ Περραιβούς, δότε μας τοὺς μεγάλους καλαμαράδες μας, τοὺς Κοραεῖς καὶ τοὺς Κωνσταντᾶς καὶ Γαζῆς καὶ Κλεοβούλους καὶ Βαρδαλάχους, δότε μας τοὺς Μεταξᾶς καὶ Μαυροκορδάτους καὶ τοὺς Κωλέττας, δότε μας ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸν Κυβερνήτην, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐδολοφονήσατε, ἄφετέ μας νὰ διασχίσωμεν τὰς ἑλληνικὰς δάφνας, νὰ καταρρίψωμεν τὰ τρόπαια τοῦ Ἀγῶνος, ὅσα ἀνηγείραμεν πάντες ὁμοῦ, ἄφετε, τί λέγω, συμβοηθήσατε ἡμῖν (σεῖς κάλλιον ἡμῶν τὰ γνωρίζετε) ν' ἀνασκάψωμεν τὰ κόκκαλα τῶν πατέρων μας, ὅσα κεῖνται ἁπανταχοῦ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ δι' αὐτῶν ὡς μαρτυρίων, ὅτι εἴμεθα ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας, θέλομεν ζητήσει ἀπὸ τὸν βραχίονά μας καὶ τὴν Εὐρώπην ἐλευθέραν πατρίδα! Ἰδοὺ εἰς τί σπρώχνουν τὴν Ἑλλάδα οἱ μεγάλοι πατριῶται τῆς «Ἐθνικῆς», οἱ ἐνσαρκωμένην φέροντες ἐν ἑαυτοῖς τὴν μαύρην ἀχαριστίαν. Θέλουν νὰ κρατήσουν τὴν γωνίαν ταύτην, οἵα εἶναι καὶ ὑπάρχει, γωνία εὐτελής, θέλουν νὰ ἀποστρέψουν τὰ ὄμματα καὶ τὰς εὐχὰς τῶν δούλων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, θέλουν νὰ τρέψουν αὐτοὺς ἀλλαχόσε καὶ δὲν βλέπουν οἱ στενοκέφαλοι καὶ μωροὶ καὶ τυφλοί, ὅτι οἱ πένθ' ἓξ αὐτοὶ εἶναι ὁ σύνδεσμος τῆς μικρᾶς πρὸς τὴν μεγάλην Ἑλλάδα. Ἀλλ' εἰς τὸ πεῖσμα τῶν προστατῶν τῆς «Ἐθνικῆς» ἡ Ἑλλὰς θὰ ὑπάρξῃ μία καὶ ἀδιαίρετος. Καὶ σύ, γλυκερὰ Πατρίς, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην»[1].

1. Περὶ τοῦ ζητήματος τῶν αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων βλ. Κυριακίδου Ἐπάμ., Ἱστορία

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τοῦ διορισμοῦ τοῦ Σίνα ὡς πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἔπρεπε βεβαίως νὰ προηγηθῇ ἡ πολιτογράφησις αὐτοῦ ὡς Ἕλληνος πολίτου. Τοῦτο δὲ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δι' ἀποφάσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας κατόπιν τῆς τροπολογίας, τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ἐπέφερεν εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τὸ ὁρίζον ὅτι πᾶς ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῇ ἔπρεπε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν μὲν ἦτο ὁμογενής, ἐπὶ δύο ἔτη, ἐὰν δὲ ἦτο ἀλλογενής, ἐπὶ τρία ἔτη. Τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 5-12-1857 καὶ ἐψηφίσθη ὑπ' αὐτῆς, κατόπιν δὲ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν (3-1-1858) ἐνεκρίθη καὶ ὑπ' ἐκείνης (14-1-1858)[1]. Οὕτω, τόσον οἱ ὁμογενεῖς, ὅσον καὶ οἱ ἀλλογενεῖς ἠδύναντο νὰ πολιτογραφηθῶσιν ὡς Ἕλληνες πολῖται καὶ ἄνευ ὑποχρεωτικῆς κατοικήσεως ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν ἐπλήρουν ὅρον τινὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου.

Κατόπιν τούτου ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἀκόλουθος εἰσήγησις :

«Κύριοι! Ὁ ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας ὁμογενὴς ἡμῶν κύριος Σίμων Σίνας, υἱὸς τοῦ ἰδίᾳ δαπάνῃ οἰκοδομήσαντος καὶ καθιδρύσαντος τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖον, ἐκληρονόμησε καὶ τὴν φιλογένειαν ἐκείνου, προσδιορίσας κεφάλαιον ἑκατὸν χιλιάδων φιορινίων αὐστριακῶν πρὸς σύστασιν Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἢ καὶ τῶν Τεχνῶν, διὰ τῶν τόκων τοῦ ὁποίου νὰ συντηρῆται τὸ εἰρημένον κατάστημα, καὶ ἐπαγγελθεὶς ν' ἀνεγείρῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίαν οἰκοδομήν, κομψὴν καὶ ἀξίαν τοῦ ἐν αὐτῇ συνεδριάσοντος σοφοῦ συλλόγου. Ἐκτὸς τῆς πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν τοιούτου κοινωφελοῦς καταστήματος γενναίας ταύτης προσφορᾶς, ὁ ἀληθῶς φιλογενὴς ἀνὴρ οὗτος ἁδρὰς προσήνεγκε χρηματικὰς συνδρομὰς καὶ ὑπὲρ ἄλλων ὑπαρχόντων ἤδη ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, ὡς φέρ' εἰπεῖν, εἰκοσάκις χίλια αὐστριακὰ φιορίνια ὑπὲρ τοῦ Ἀμαλιείου Ὀρφανοτροφείου, δεκάκις χίλια δὲ ὑπὲρ τοῦ νοσοκομείου τῶν ὀφθαλμιώντων καὶ εἰκοσάκις χίλια πρὸς καλλωπισμὸν διαφόρων

τοῦ συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ, τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1892), σ. 487-505. «Σελίδες τινὲς τῆς ἱστορίας τοῦ Ὀθωνος» (Ἀθῆναι 1898), σ. 102-108, Λυκούδη Ἐμμ., Αὐτόχθονες καὶ Ἑτερόχθονες, περ. «Παναθήναια», τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1900 - 1901), σ. 302-306 καὶ 325-330, Πετρακάκου Δημ., Κοινοβουλευτικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1946), σ. 405-416, Καιροφύλλα Ἰω., Τὸ ζήτημα αὐτοχθόνων καὶ ἑτεροχθόνων εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τοῦ 1843 (Ἀθῆναι 1948), Ἀγγελομάτη Χρ., Ἑλληνικὰ ρωμαντικὰ χρόνια (Ἀθῆναι), σ. 67-70 καὶ Μαρκεζίνη Σπυρ., Πολιτικὴ Ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1966), σ. 197-198.

1. Ἐφημ. «Ὁ Ἕλλην» (ἐκδιδομένη ὑπὸ Κ. Παπαρρηγοπούλου, Ἀθῆναι), ἀρ. 2/17-1-1858.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν ἢ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ οἰκοδομικοῦ κεφαλαίου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως. Πρὸς δὲ φιλανθρώπως προέβη καὶ εἰς γενναίαν συνδρομὴν τῶν ἐκ περιστάσεων εἰς δυστυχήματα περιπεσόντων συμπολιτῶν μας, προσδιορίσας μὲν δεκάκις χίλια αὐστριακὰ φιορίνια πρὸς διανομὴν εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν θυμάτων τῆς πρὸς τριετίας ἐνσκηψάσης εἰς τὴν Πατρίδα ἐπαράτου χολέρας ἢ τοιούτων ἄλλων μεγάλων δυστυχημάτων, ὑποστηρίζων δὲ γενναίως τοὺς ἐν Βιέννῃ παρεπιδημοῦντας συνδημότας ἡμῶν σπουδαστὰς καὶ ἄλλους τῆς ὑποστηρίξεως ταύτης χρῄζοντας. Αἱ πράξεις αὗται τοῦ κυρίου Σίμωνος Σίνα ἀποτελοῦσι μεγάλην ἐκδούλευσιν. Εἶναι δὲ δίκαιον ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ ταύταις αὐτῷ τὸ τοσοῦτον εἰς τὰ ἑλληνικὰ αἰσθήματα αὐτοῦ προσῆκον δικαίωμα τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας. Ὅθεν ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ διὰ τοῦ ΥΛΗ' νόμου τῆς 16 Ἰανουαρίου 1858 τροποποιηθὲν ἄρθρον τοῦ ἀστικοῦ νόμου τῆς 29 Ὀκτωβρίου τοῦ 1856, καθ' ἃ οἱ ἐν Ἑλλάδι καθιδρύοντες κοινωφελῆ καταστήματα καὶ οἱ μεγάλας πρὸς αὐτὴν προσενεγκόντες ἐκδουλεύσεις δύνανται νὰ πολιτογραφηθῶσι διὰ νόμου, συνέταξα νομοσχέδιον, δι' οὗ διατάσσεται ἡ πολιτογράφησις τοῦ κυρίου Σίμωνος Σίνα ὡς Ἕλληνος. Λαβὼν δὲ τὴν ἄδειαν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς ὑμᾶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ νὰ προκαλέσω τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ψῆφόν σας.

Ἀθήνησι, τὴν 17 Φεβρουαρίου 1858

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

Κ. Προβελέγγιος»[1].

Ἐν συνεχείᾳ ἀνεγνώσθησαν αἱ εἰσηγήσεις περὶ πολιτογραφήσεως καὶ τῶν ἐθνικῶν εὐεργετῶν Ἀποστόλου Ἀρσάκη καὶ Δημητρίου Βερναρδάκη, ἐπηκολούθησε καὶ ἑτέρα εἰσήγησις κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῆς 22-2-1858 ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ὁρισθείσης ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς Θρασ. Α. Ζαΐμη καὶ μετὰ τὴν παμψηφεὶ ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 10-3-1858 ὁ Σίνας ἐπολιτογραφήθη Ἕλλην πολίτης καὶ διωρίσθη πρε-

1. «Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς» (Ἀθῆναι, 1857-1858), σ. 313-314, 322, 369, καὶ 375. Βλ. καὶ ἐφημ. «Ἥλιος», 21-2-1858, 1-3-1858, «Φιλόπατρις», 22-2-1858, «Αἰών», 24-2-1858, «Ἡμέρα» (Τεργέστη), 28-2/12-3-1857 καὶ «Ὁ Ἕλλην», 14-3-1858.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σβευτὴς παρὰ ταῖς Αὐλαῖς τῆς Βιέννης[1], τοῦ Μονάχου[2] καὶ τοῦ Βερολίνου[3].

'Απαντῶν ὁ Σίνας (27 Μαρτίου / 8 'Απριλίου 1858) εἰς τὴν περὶ πολιτογραφήσεώς του κοινοποίησιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν 'Εξωτερικῶν 'Αλεξ. Ρίζου - Ραγκαβῆ ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὴν χαράν του καὶ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα εὐγνωμοσύνην του, ὑπεσχέθη νὰ φανῇ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς «ζηλωτὴς ἔνθερμος τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων» καὶ ἀνέφερεν ὅτι ἔδωκεν ἤδη τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ "Ελληνος πολίτου ἐνώπιον τοῦ διευθύνοντος τὰ τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς Πρεσβείας Νικ. Λιδωρίκη[4]. 'Εκφράζων δὲ τὰς εὐχαριστίας του (28-4-1858) καὶ πρὸς τὸν τότε πρωθυπουργὸν 'Αθανάσιον Μιαούλην, υἱὸν τοῦ 'Ανδρέου Μιαούλη, διὰ τὸν διορισμόν του ὡς πρεσβευτοῦ παρὰ ταῖς γερμανικαῖς Αὐλαῖς, δράττεται τῆς εὐκαιρίας νὰ τονίσῃ ὅτι θεωρεῖ ἑαυτὸν διττῶς εὐτυχῆ, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι τίθεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μιᾶς χώρας, εἰς τὴν ὁποίαν μεθ' ὑπερηφανείας ἀνήκει καὶ ἐκ καταγωγῆς καὶ ἐξ αἰσθημάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐκπροσωπεῖ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Κυβέρνησιν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀξίου τούτου υἱοῦ τοῦ ἐνδόξου ναυάρχου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔχει χαραχθῇ ἀνεξίτηλον εἰς τὴν μνήμην ἁπάντων τῶν 'Ελλήνων[5].

'Εν τούτοις ὁ Τιμολέων Φιλήμων, ὅστις ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους (1857) εἶχεν ἀναλάβει τὴν διεύθυνσιν τῆς ὑπὸ τοῦ πατρός του ἱδρυθείσης ἐφημερίδος «Αἰών», ἤρξατο σφοδρὰ νὰ ἐκτοξεύῃ πυρὰ κατὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Σίνα ὡς πρεσβευτοῦ, πρὶν ἢ τελειώσῃ ἡ διαδικασία τῆς πολιτογραφήσεως. 'Εν τῷ ὑπ' ἀρ. 1605 /3-3-1858 φύλλῳ καὶ εἰς μακρὸν ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «'Η παράδοξος πρεσβεία», λέγει περίπου τὰ ἑξῆς : 'Ο Σίνας δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τοὺς μεγάλους εὐεργέτας τοῦ Γένους, οἵοι εἶναι οἱ Ζωσιμάδαι, ὁ Καπλάνης, ὁ Βαρβάκης, ὁ Ριζάρης, ὁ Δομπόλης, ὁ Πλατυγένης, ὁ 'Αρσάκης. «'Εὰν οὗτος ἐξ ἀκραιφνοῦς φιλογενείας ἢ πρὸς δευτερεύοντα σκοπὸν προσήνεγκε τὰ δωρήματα αὐτοῦ, ἐξαγοράζων δι' αὐτῶν παράσημα καὶ θέσεις», τοῦτο μόνον ὁ Θεὸς καὶ ἡ συνείδησίς του τὸ γνωρίζουν ! 'Εὰν εἶναι ἄξιος ἀμοιβῆς τινος διὰ τὰς χρηματικάς του δωρεάς, ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ τοῦ

---

1. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Hofkorrespondenz 1858.
2. Geheimes Staatsarchiv (München). Abt. II M.A. 1921, A.V.N. 194.
3. Deutsches Zentralarchiv (Merseburg). Politisches Archiv, Band I. Griechenland.
4. 'Αρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου 'Εξωτερικῶν, 1858, φάκ. 37/3. *Ἔγγρ. 61.*
5. Μουσεῖον Μπενάκη, 'Αρχεῖον 'Αθαν. Μιαούλη, ἀριθ. 53/11. *Ἔγγρ. 62.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην της καὶ νὰ τοῦ ἀπονείμῃ παράσημα, δὲν ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ τοῦ ἀπονέμῃ διπλωματικὸν ὑπούργημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦνται ἱκανότης καὶ πεῖρα. «Πότε ὁ κ. Σίνας εἰργάσθη ὡς ἁπλοῦς κἂν ἀκόλουθος ἐν Πρεσβείᾳ τινί;» ἐρωτᾷ ὁ ἀρθρογράφος. Ἑπομένως δυοῖν θάτερον συμβαίνει : «Ὁ Πρέσβυς ἢ ἀντιπροσωπεύει τὸν Ἡγεμόνα ἑκάστης ἐπικρατείας καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ἢ ὑπάρχει ἁπλῶς πρόσωπον προωρισμένον εἰς ἐπίδειξιν, εἰς τέλεσιν ἑορτῶν καὶ χορῶν». Ὁ Σίνας, λέγει, εἶναι ἀναμφισβητήτως ἱκανὸς ἔμπορος καὶ φιλογενὴς καὶ ἀγαθὸς ἀνήρ, ἀλλ' ἡ φιλογένεια, ἡ ἐμπορικὴ ἱκανότης καὶ ἡ ἀγαθὴ καρδία δὲν ἀρκοῦν, ὅπως οὗτος διευθύνῃ ἐπιτυχῶς μίαν διαπραγμάτευσιν πολιτικὴν μετ' ἀνδρῶν γηρασάντων ἐν τῇ πολιτικῇ, μετ' ἀνδρῶν δεδοκιμασμένης ἱκανότητος καὶ ἐξόχου παιδείας, ὁποῖοι ὑπάρχουσιν οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ διπλωμάται τῆς Γερμανίας, καὶ ἰδίως τῆς πολυμηχάνου Αὐστρίας. Ἐκτὸς τούτου ἡ κολοσσιαία περιουσία τοῦ Σίνα εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ τῆς αὐστριακῆς Μοναρχίας καὶ ἑπομένως τὰ συμφέροντά του εἶναι στενῶς καὶ κατ' ἀνάγκην συνδεδεμένα πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Αὐστρίας, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀνέκαθεν ἀπεδείχθησαν ἀντίθετα καὶ πολέμια πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος. Ἐρωτᾶται λοιπόν, θέλει δυνηθῇ ὁ Σίνας νὰ ὑπερασπίσῃ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἀναποσπάστως συνδέονται πρὸς τὴν ἐξασθένησιν τῆς Τουρκίας ; Πρὸ δύο ἐτῶν, λέγει ἐν συνεχείᾳ ὁ συντάκτης τοῦ ἄρθρου, συνέστη μία Ἑλληνικὴ Ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρεία, ὁ δὲ Σίνας δὲν ἔλαβεν «οὐδὲ λεπτοῦ μετοχήν», διότι ὑπῆρχε φόβος μήπως ἡ Ἑταιρεία αὕτη ἀποβῇ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπικίνδυνος ἀνταγωνιστὴς τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ. Ἐπίσης ἐγένετο πρότασις εἰς αὐτόν, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν προεδρίαν ἄλλης ἑταιρείας πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ἐν Ἑλλάδι, «καὶ ὅμως μετὰ λύπης παρετήρησεν ὅτι ἀδυνατεῖ πρὸς τὸ τοιοῦτον. . . , ἐπειδὴ ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις δὲν τὸ θέλει. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις. Ὁ κ. Σίνας ἠγόρασε προχθὲς ἔτι ἐν Βενετίᾳ περίφημα ἀνάκτορα[1] καὶ πολυτελῶς κοσμεῖ αὐτὰ σήμερον. Ἐρωτῶμεν, ἠγόρασε κἂν σπιθαμὴν γῆς ἐν Ἑλλάδι; συνέδεσε τὰ ὑλικὰ συμφέροντα αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ;». Τοιοῦτος ὅμως διορισμὸς ἔμελλε νὰ ἔχῃ (κατὰ τὸν ἀρθρογράφον) καὶ ἄλλα ἐπιζήμια ἐπακόλουθα. Ὅταν ὁ νέος ὑπάλληλος βλέπῃ, ὅτι εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις δὲν προάγεται

1. Ἐννοεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ Σίνα ἀγορασθὲν Palazzo Grassi.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὁ διαθέτων ζῆλον, τιμιότητα καὶ ἱκανότητα, ἀλλ' ὁ κληρονομῶν περιουσίαν σημαντικὴν καὶ διαθέτων ποσόν τι πρὸς ἐξαγορὰν τῆς θέσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ὄνειρον τῆς φιλοδοξίας ἑκάστου ὑπαλλήλου, τότε οὗτος ἀπελπίζεται καὶ παραιτεῖται πάσης περαιτέρω προσπαθείας, ὁπότε γεννᾶται τὸ ἐρώτημα : «Πῶς θὰ ἀποκτήσωμεν διπλωματικοὺς ὑπαλλήλους, οἵους ἔχουσιν αἱ ἄλλαι ἐπικράτειαι ;» Ἀλλὰ τὸ χείριστον πάντων εἶναι ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος δύναται νὰ γίνῃ κακὸν προηγούμενον καὶ οὐδὲν τὸ παράδοξον ἐὰν ἴδωμεν μεθαύριον Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος τὸν κ. Μάουρερ ἢ ἄλλον τινὰ Γερμανὸν ἢ Γάλλον ἢ Ἄγγλον ἢ Ρῶσον, ἀποκτήσαντα τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα, ὁπότε ἰδοὺ πάλιν ἡ ξενοκρατία ἐπανερχομένη εἰς τὴν Πατρίδα. Ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς Κυβερνήσεως, καταλήγει ὁ ἀρθρογράφος, προσβάλλει καιρίως τὴν Ἐθνικὴν φιλοτιμίαν ἐξωτερικῶς καὶ ἐμπαίζει τιμαλφὲς δικαίωμα, ἀποκτηθὲν διὰ τόσων αἱμάτων καὶ θυσιῶν, δηλ. τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα, « ἧς στεροῦνται σήμερον τὰ μέλη τῆς δοξασάσης τὴν Ἑλλάδα οἰκογενείας τῶν Ὑψηλαντῶν !».

Εἰς τὸ ἀνωτέρω δριμὺ ἄρθρον τοῦ Φιλήμονος πρῶτος ἀπήντησεν ἐκτενῶς ὁ Κωνστ. Λεβίδης διὰ τῆς ἐφημερίδος του «Ἐλπὶς» (ἀριθ. 942/7-3-1858), ὅστις μετὰ νηφαλιότητος καὶ εὐθυκρισίας ἀνεσκεύασε τὰς ἐκτοξευθείσας κατηγορίας, εἰπὼν ὅτι ὁ Σίνας ἔδειξε τὴν φιλογένειάν του καὶ πρὶν ἢ γεννηθῇ ζήτημα διαδοχῆς ἐν τῇ ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ τῆς Βιέννης, ὅτι ἡ τιμὴ καὶ τὸ κῦρος, τὰ ὁποῖα οὗτος ἔχει παρὰ τῇ αὐστριακῇ Αὐλῇ καὶ τῇ αὐστριακῇ κοινωνίᾳ, τὸν ἔχουν ἤδη καταστήσει οὐσιαστικὸν πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος, ὅτι οὐχὶ ἰδιοκτησία τις ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἡ ἐθνικὸν παλμὸν πάλλουσα καρδία του τὸν συνδέει πρὸς τὴν πατρίδα, ὅτι πολλάκις καὶ πεπειραμένοι πολιτικοὶ ἀπέτυχον ὡς πρεσβευταί, ὡς π.χ. ὁ Ἀλέξ. Μαυροκορδᾶτος ἐν Παρισίοις, καὶ ὅτι εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ ἤρχοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰδικευμένοι τινὲς ξένοι, διότι αὐτῶν ἀκριβῶς ἔχει ἔλλειψιν ἡ πατρίς, καὶ ἐνταῦθα ἔγκειται τὸ «μυστήριον» τῆς κακοδαιμονίας παρὰ τὴν φυσικὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ζωτικότητα τῶν κατοίκων της. Συμφωνῶν δὲ ὁ Λεβίδης πρὸς τὴν γνώμην ὅτι εἰς τὴν ἱστορικὴν οἰκογένειαν τῶν Ὑψηλαντῶν ἀνήκει πᾶσα τιμή, ὑπενθυμίζει γενομένην πρότασίν του καὶ προτείνει καὶ πάλιν, ὅπως ἡ ἐν Παρισίοις πρεσβεία ἀνατεθῇ εἰς τὸν Γρηγόριον Ὑψηλάντην.

Ὑπὲρ τοῦ Σίνα καὶ ἐναντίον τοῦ «Αἰῶνος» ἐξεφράσθη καὶ ὁ Κωνστ. Παπαρρηγόπουλος διὰ τῆς ἐφημερίδος του «Ὁ Ἕλλην» (ἀριθ. 9/7-3-1858), εἰ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πὼν μεταξὺ ἄλλων ὅτι «ὁσάκις ὑπάρχει διάστασις συμφερόντων μεταξὺ δύο ἐπικρατειῶν, ἀκόμη καὶ ὁ μεγαλοφυέστερος διπλωμάτης δὲν θέλει κατορθώσει νὰ πείσῃ τὴν Αὐλήν, παρ' ἣ διατελεῖ, νὰ θυσιάσῃ τὸ συμφέρον της πρὸς χάριν τοῦ τόπου, ὃν ἐκπροσωπεῖ ὁ πρέσβυς». Ἐκ δευτέρου δὲ κατέκρινε τὴν στάσιν τοῦ «Αἰῶνος» εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 10/14-3-1858 φύλλον τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος.

Εἰς ὀξύτερον τόνον ἀντέκρουσε τὴν κατὰ τοῦ Σίνα ἐπίθεσιν ὁ Π. Σοῦτσος διὰ τοῦ ἐκτενοῦς ἄρθρου του «Ὁ Βαρὼν Σίμων Σίνας καὶ ἡ πρεσβεία αὐτοῦ» (ἐφημ. «Ἥλιος», ἀριθμ. 155/7-3-1858), εἰπὼν ὅτι ἡ θερμὴ φιλοπατρία τοῦ ἀνδρὸς εἶναι γνωστὴ εἰς ὅσους τὸν ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του, ὅτι ἡ ἄκρατος φιλογένειά του φαίνεται καὶ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δωρεῶν του καὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν του πρὸς τὸν Γεώργιον Σταύρου, εἰς μίαν ἐκ τῶν ὁποίων γράφει ὅτι αἰσθάνεται ἀγαλλίασιν, ὅταν οἱ ἐν Ἀθήναις φίλοι του τὸν ἐγγράφουν ἄνευ προειδοποιήσεως ὡς μεγαλύτερον συνδρομητὴν πάσης ἐπιχειρήσεως ἀφορώσης εἰς τὴν πρόοδον τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ὁ Σίνας ἔχει τοιαύτην μόρφωσιν καὶ θέσιν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνίᾳ, ὥστε ὄχι μόνον θὰ κοσμηθῇ διὰ τῆς πρεσβείας, ἀλλὰ καὶ θὰ κοσμήσῃ αὐτὴν διὰ τῆς προσωπικότητός του καὶ ὅτι οὐδεὶς γνωρίζει «τίνων ἔργων κολοσσιαίων εἰσὶν ἐργάται αὐτοσχέδιοι τοιοῦτοι ἄνδρες, γίγαντες τὴν καρδίαν». Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον ὁ «Ἥλιος» ἐδημοσίευσεν ὅτι ὁ Σίνας προσέφερε 30.000 δραχμῶν ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Κορίνθου[1], εἰς δὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 156/15-3-1858 φύλλον ἐδημοσίευσε «Καὶ πάλιν περὶ Βαρῶνος Σίνα δύο λόγους πρὸς τὸν Αἰῶνα», ὅπου ἐν τέλει ἐκφράζει τὴν παράκλησιν, ὅπως ὁ ἐθνικὸς εὐεργέτης «μὴ ψυχρανθῇ πρὸς τὴν Ἑλλάδα, σκεπτόμενος ὅτι καὶ ἡ Γερουσία γνωρίζουσα τὸν μέλλοντα διορισμὸν αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ καὶ μετὰ τὴν διατριβὴν τοῦ «Αἰῶνος» τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν πρεσβείαν πολιτογράφησιν».

Εἰς τὰς ἐπικρίσεις τῆς «Ἐλπίδος», τοῦ «Ἕλληνος» καὶ τοῦ «Ἡλίου» ἀ-

1. Τὴν αὐτὴν εἴδησιν ἐδημοσίευσεν ἡ «Ἀθηνᾶ», ἀριθ. 2646/8-3-1858, καθὼς καὶ ὁ «Αἰών», ἀριθ. 1607/10-3-1858, ὅστις ὅμως προσέθεσε τὸ ἑξῆς σχόλιον : «Ὅταν ὁ κ. Σίνας προσήνεγκεν ἀνάλογον ποσὸν καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδίᾳ καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς τῶν Παρισίων καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῆς πλημμύρας τοῦ 1856 παθόντας ἐν Γαλλίᾳ καὶ μεγαλύτερα ἔτι ποσὰ διὰ τοὺς ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ, ἐννοεῖται ὅτι τοιαύτη συνέχεια ἀγαθοεργιῶν μαρτυρεῖ πνεῦμα φιλάνθρωπον. Ἀλλὰ τοιαῦται πράξεις εἰσὶ πόρρω τῆς ἱκανότητος καὶ τοῦ καταλλήλου τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ εἰς διεύθυνσιν Πρεσβείας κλπ.».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πήντησεν ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1609/17-3-1858 καὶ ἀριθ. 1611/27-3-1858) ἔτι ὀξύτερον καὶ διεξοδικώτερον ἢ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ προσθέσας μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη «τῶν γιγάντων τὴν καρδίαν» οὐδὲ ὀβολὸν προσέφερε κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821 καὶ ὅτι «αἱ πράξεις τοῦ κ. Σίνα ὄγκον ἔχουσι μόνον, οὐσίαν δὲ ἐλαχίστην, κοινότατον δεικνύουσαι αἴσθημα καὶ οὐδὲν μέγα προοιωνίζουσαι»· καὶ ἐπιλέγει: «Καὶ τί θέλει χρησιμεύσει εἰς ἡμᾶς ἡ Ἀκαδημία; Νομίζομεν ἆρά γε ὅτι διὰ τῆς Ἀκαδημίας, ἀπομιμήσεως γελοίας τῶν ἐν Εὐρώπῃ — διότι Κύριος οἶδεν ὁποῖοι θέλουσι καθήσει εἰς τὰ θρανία αὐτῆς — διὰ τῆς Ἀκαδημίας θέλομεν ἆρά γε ἐκπληρώσει τὴν ἀποστολὴν ἡμῶν; Οὐδὲ πλοῖον, οὐδὲ στρατόν, οὐδὲ ὁδοὺς ἔχομεν, καὶ ὅμως μετ' ὀλίγον θέλομεν ἔχει Ἀκαδημίαν! Τρέμε Τουρκία! Χαῖρε ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία! Ἡ Ἀκαδημία ἀνεγείρεται»[1].

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα τοῦ «Αἰῶνος» ἀνταπήντησεν ἡ «Ἐλπὶς» (1-4-1858), ἐπανῆλθεν ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1614/7-4-1858 καὶ 1616/14-4-1858) καὶ ἔλαβον μέρος ὑπὲρ τοῦ Σίνα κατὰ τὸν δημοσιογραφικὸν ἐκεῖνον διαξιφισμὸν ὁ «Φιλόπατρις» (ἀριθ. 162/15-3-1858 καὶ 165/5-4-1858), ὁ «Φιλόπατρις Ἕλλην» (ἀριθ. 185/2-4-1858) καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες.

Ὁ ἐν Παρισίοις φιλόλογος Μηνᾶς Μινωΐδης ἐξέδωκε τῇ 20-4-1858 εἰδικὸν φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἔλεγχος τῶν κατηγόρων τῆς εἰς πρεσβείαν ἀξιώσεως τοῦ Κυρίου Σίνα, ἐν ᾧ καὶ περὶ ἑτεροχθονίας καὶ συστάσεως σχολείων ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος πόλεσι» (Ἐν Παρισίῳ ,αωνη', σ. 19). Ὁ συγγραφεὺς στηλιτεύει τὸν νέον ἐφημεριδογράφον — ὁ Τιμολέων Φιλήμων ἦτο τότε εἰκοσιπενταετὴς — καὶ «τοὺς ὑπὸ τὸ ὄργανον αὐτοῦ κρυπτομένους», ἀνασκευάζει μίαν πρὸς μίαν τὰς ἀδίκους κατηγορίας καὶ ἐάν, λέγει, ἔβλεπε τὸν Σίναν, θὰ τοῦ ἔλεγε : «Δεῦρ' ἀνάβηθι κάτω· νῦν γὰρ ἄνω κατέβης» (σ. 9)[2].

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ὅτε ὁ Φιλήμων ἔγραφε τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, ἔζη μὲν ἀκό-

---

1. Τὴν ἀνέγερσιν Ἀκαδημίας ἐθεώρησεν «ὡς μὴ ἔγκαιρον πρὸς τὸ παρὸν» καὶ ὁ γερουσιαστὴς Γ. Ψύλλας («Ἀθηνᾶ», ἀρ. 2654/9-4-1858).

2. Ἐγκώμιον τοῦ Σίνα ἀποτελεῖ καὶ τὸ προσφωνητικὸν προοίμιον, ὅπερ ὁ Μινωΐδης προέταξε τοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1858) ἐν Παρισίοις ἐκδοθέντος βιβλίου του περὶ τοῦ Γεωργίου Σχολαρίου ἢ Γενναδίου, εἰς τὸν Σίναν δὲ ἀφιέρωσεν ἐπίσης καὶ τὸ βιβλίον του «Φιλοστράτου περὶ Γυμναστικῆς», ἐκδοθὲν ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν Παρισίοις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μη ὁ Μέττερνιχ, ἀλλ' οὗτος δὲν ἦτο πλέον ὁ διπλωματικὸς «ἡνίοχος τῆς Εὐρώπης», οὔτε ἡ Αὐστρία ἐξηκολούθει νὰ τηρῇ τὴν ἀνθελληνικὴν στάσιν καὶ πολιτικήν, τὴν ὁποίαν ἐτήρησε κατὰ τὴν 'Επανάστασιν τοῦ 1821. Εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ἡ οἰκογένεια Σίνα δὲν μετέσχε ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, ὡς, φέρ' εἰπεῖν, ἡ οἰκογένεια τῶν 'Υψηλαντῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιρρίπτεται εὐθύνη εἰς τὸν ἐν λόγῳ Σίμωνα Σίναν, ὅστις τότε ἦτο ἐνδεκαετὴς τὴν ἡλικίαν. Γενικῶς οἱ φόβοι τοῦ Φιλήμονος περὶ δυσμενῶν διαθέσεων τῆς Αὐστρίας ἔναντι τῆς 'Ελλάδος ἦσαν ὑπερβολικοί, αἱ ἐναντίον τοῦ Σίνα ἐπιθέσεις του ἄδικοι καὶ ἐπομένως αἱ παρατηρήσεις τῶν ἐπικριτῶν του δίκαιαι.

Θέλων ὁ Σίνας νὰ ἐπιμελῆται καλύτερον τῶν γαιοκτησιῶν του καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἐκπληροῖ ἀπερίσπαστος τὰ πρεσβευτικά του καθήκοντα καὶ νὰ ἐπιδίδεται ἔτι περισσότερον εἰς κοινωνικὴν καὶ πολιτιστικὴν δρᾶσιν, παρέδωκε τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν Βιέννῃ ἐμπορικοῦ καὶ τραπεζιτικοῦ οἴκου του εἰς τὸν θεῖόν του 'Ιωάννην Σίναν, ἐκεῖνος δὲ παρέμεινε «σιωπηρὸς συνεταῖρος» (stiller Gesellschafter), ὡς ἀναγράφει ἡ πρὸς τὸ 'Εμποροδικεῖον αἴτησίς του (8-4-1858)[1]. 'Αφοῦ δὲ ἐπέδωκε τὰ διαπιστευτήριά του ὡς πρεσβευτοῦ τῆς 'Ελλάδος ἐν Βιέννῃ, ἐταξίδευσε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς τὸ Μόναχον καὶ εἰς τὸ Βερολῖνον, κατόπιν δὲ μετέβη εἰς Vevey τῆς 'Ελβετίας, παρὰ τὴν λίμνην τῆς Γενεύης, ἔνθα ἔμεινε πλέον τῶν δύο ἐτῶν μετά τινων διακοπῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κλονισθείσης ὑγείας τῆς θυγατρός του Εἰρήνης. 'Εκεῖθεν ἔστελλεν ἐκθέσεις εἰς 'Αθήνας πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον τῶν 'Εξωτερικῶν, ὁδηγίας πρὸς τὸν γραμματέα τῆς ἐν Βιέννῃ 'Ελληνικῆς Πρεσβείας Νικ. Λιδωρίκην καὶ παρηκολούθει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δι' ἀλληλογραφίας τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Θεόφιλον Χάνσεν.

'Εξ ἀφορμῆς καυστικοῦ σχολίου, τὸ ὁποῖον ἐξετόξευσε καὶ πάλιν ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1654/25-8-1858) ἐναντίον τοῦ Σίνα, ὁ «"Ηλιος» (ἀριθ. 178/29-8-1858) ἐδημοσίευσε κατάλογον τῶν ἀπό τινων μηνῶν ἐξαγγελθεισῶν δωρεῶν καὶ συνδρομῶν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου εὐεργέτου, αἵτινες ἀνῆλθον εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν 250.000 δραχμῶν. 'Εξ αὐτῶν 100.000 διετέθησαν πρὸς ἀγορὰν μετοχῶν τῆς 'Ελληνικῆς 'Ασφαλιστικῆς 'Εταιρείας ὁ «Φοῖνιξ», 50.000 πρὸς

1. Archiv der Stadt Wien. Handelsgericht, Fz. 3/S 291.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀγορὰν μετοχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας, 20.000 πρὸς ἀγορὰν μετοχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰνοποιΐας, 30.000 ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων Κορινθίων, 36.000 ὑπὲρ τῶν ὑποτρόφων πρὸς σπουδὴν τῆς Ἀστρονομίας καὶ ἕτερον μὴ καθοριζόμενον ποσὸν πρὸς ἀγορὰν μηχανῶν. Ἐν τούτοις ὁ «Αἰὼν» τὴν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀτμοπλοϊκὴν Ἑταιρείαν συνδρομὴν ἔκρινε λίαν φειδωλήν, διὸ ὁ «Φιλόπατρις» (ἀριθ. 186/30-8-1858) παρετήρησεν, ὅτι οὐδεὶς διώρισε τὸν αἰώνιον ἐπικριτὴν διαχειριστὴν τῆς περιουσίας τοῦ Σίνα, συνέστησε δὲ «αἰδῶ καὶ φρόνησιν» εἰς τοὺς ἐπικριτὰς τοῦ «Αἰῶνος».

8. ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΝΑΟΥ ΤΗΣ «ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ»

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰωσὴφ Β' χορήγησιν ἰδίων προνομίων εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ Κοινότητα τῆς «Ἁγίας Τριάδος» (5-10-1787), ἥτις περιελάμβανε τοὺς Ἕλληνας αὐστριακῆς ὑπηκοότητος, ἠγοράσθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Fleischmarkt Nr. 14 ἰδιωτικὴ οἰκία, ἥτις ἐσωτερικῶς μετεσκευάσθη εἰς ναόν. Μέχρι τοῦ 1857 ὁ ἱερὸς οὗτος οἶκος εἶχεν ὄψιν ἰδιωτικοῦ κτηρίου, μόνον δὲ τὸ εἰς τὸ βάθος ὑπὲρ τὴν στέγην ἐξέχον κωδωνοστάσιον μετὰ σταυροῦ ἐδήλου ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ναοῦ[1]. Τότε ὁ Σίνας ἀπεφάσισε τὴν ἐκ θεμελίων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει νέων σχεδίων ἀνοικοδόμησιν καὶ λαμπρὰν διακόσμησιν τοῦ ναοῦ τούτου, ἀνέθεσε δὲ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τοῦ ὅλου ἔργου εἰς τὸν Χάνσεν[2].

Ἡ Ἑξάς, ἤτοι ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος, εὐγνωμονοῦσα ἀπηύθυνε πρὸς τὸν μέγαν δωρητὴν τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν: «Εὐγενέστατε Ἄρχον Βαρῶνε! Ἡ πρὸς τὴν ἡμετέραν κοινότητα ἐν τῇ γενικῇ αὐτῆς συνελεύσει κατὰ τὴν κδ' τοῦ παρελθόντος διευθυνθεῖσα διακοίνωσις περὶ τῆς γενναιόφρονος καὶ μεγαλοπρεποῦς ἀποφάσεώς της, ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἰδίοις ἀναλώμασιν ἀνακαίνισιν καὶ τὸν ἀνάλογον καλλωπισμὸν τοῦ οἴκου τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, ἐνέπλησε χαρᾶς καὶ ἀκιβδήλου ἐνθουσιασμοῦ τὰς καρδίας ἁπάντων τῶν μελῶν τῆς κοινότητος, διὸ σπεύδοντες ὅπως καθυποβάλωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Εὐγενείᾳ

---

1. Εἰκ. 30.

2. Ἤδη κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος (1856) ἡ Κοινότης εἶχεν ἀποφασίσει νὰ προβῇ εἰς ἐπισκευὴν τοῦ ναοῦ, προσέφερε δὲ τότε ὁ Σίνας 12.000 φλωρινίων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τὰς εἰλικρινεῖς ἐκφράσεις τῆς βαθείας ἡμῶν καὶ ἁπάντων τῶν συναδελφῶν εὐγνωμοσύνης διὰ τὸ ἔξοχον τοῦτο πρὸς τὴν κοινότητα καὶ τὸν ἱερὸν Ναὸν εὐεργέτημα, διαβεβαιοῦμεν συγχρόνως Ὑμᾶς, Ἄρχον Βαρῶνε, ὅτι θέλουν διατηρηθῆ ἀκριβέστατα αἱ παρ' αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπισκευῆς διαταχθεῖσαι τροπολογίαι. Ἡ κοινότης ἀναγνωρίζει καὶ ἀποδέχεται τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐπισκευῆς κατὰ τὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐκ διαταγῆς της συνέταξεν ὁ ἀρχιτέκτων κύριος Χάνσεν, ὅστις καὶ ἐπεφορτίσθη παρὰ τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας μὲ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν ὅλων τῶν ἐργασιῶν, ἡ δὲ παρὰ τῆς κοινότητος ὀνομασθεῖσα ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἀπὸ τοὺς κυρίους Μ. Κ. Κούρτην, Ζ. Πὼππ καὶ Δημ. Τύρκαν θέλει προθυμοποιηθῆ διευκολύνουσα καθ' ὅλα τὸν κύριον ἀρχιτέκτονα πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, διὸ καὶ ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἄμεσον ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν. Δεχθῆτε, Σεβαστὲ Ἄρχον Βαρῶνε, μετὰ τῶν ἐγκαρδίων εὐχαριστιῶν τῆς κοινότητος τὰς εἰλικρινεῖς ἡμῶν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἀμεταπτώτου διατηρήσεως τῆς πολυτίμου Ὑμῶν ὑγείας καὶ ὅλων τῶν μελῶν τῆς Σεβαστῆς αὐτῆς οἰκογενείας, καθὼς καὶ τὰς ἐπανειλημμένας διαβεβαιώσεις τῆς ἀπεράντου ἀφοσιώσεως καὶ σεβασμοῦ μεθ' ὧν ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποφαινώμεθα.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 2 Ἰουνίου 1857. Ὑποκλινεῖς Δοῦλοι

Ἡ Ἐξὰς τῆς Κοινότητος τῆς Ἁγίας Τριάδος τῶν Γραικο-Βλάχων Κ. Β. Ὑπηκόων ἐν Βιέννῃ»[1].

Ὁ Χάνσεν διερρύθμισε τὸν ὅλον χῶρον εὐφυῶς, ἀνήγειρεν εἰς τὸ βάθος εὐρύχωρον καὶ καλλιτεχνικὸν ναόν, περιέλαβεν εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν νάρθηκα ὄροφον τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων καὶ δεξιώσεων τῆς Κοινότητος, τὴν κατοικίαν τοῦ ἱερέως καὶ τὸ σχολεῖον τῆς παροικίας[2] καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν πρόσοψιν μορφὴν ναοῦ νεοβυζαντινοῦ ρυθμοῦ[3]. Ἡ εἰκονογράφησις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ[4] ἀνετέθη εἰς τὸν Βαυαρὸν ζωγράφον Ludwig Thiersch, υἱὸν τοῦ κλασσικοῦ φιλολόγου Friedrich Thiersch, αἱ δὲ λοιπαὶ ἱεραὶ παραστάσεις ἐπὶ τῶν παραθύρων εἶναι ἔργα τοῦ διασήμου Βιενναίου ζωγράφου Karl Rahl

1. Ἀρχεῖον τῆς ἐν Βιέννῃ Κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος», No 133/1857.
2. Μέχρι τότε τὸ σχολεῖον ἐστεγάζετο εἰς ἰδιωτικὸν κτήριον. Βλ. εἰκ. 31.
3. Εἰκ. 32.
4. Εἰκ. 33.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Eduard Bitterlich καὶ August Eisenmenger. Ἐπὶ τῶν παραθύρων τῆς προσόψεως ἄνωθεν τῆς εἰσόδου εἰκονίζονται ἡ Ἁγία Τριάς, ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη, ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ὁ Ἅγιος Συμεὼν καὶ ἡ Παναγία κρατοῦσα τὸν Χριστόν.

Τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1858 ἑωρτάσθη ὑπὸ τῆς παροικίας τῆς Βιέννης ἡ 25η ἐπέτειος τῆς Βασιλείας τοῦ Ὄθωνος, πρὸς τιμὴν δὲ αὐτοῦ καὶ τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας ἐξετυπώθη πρωτοβουλίᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ Σίνα «Ὕμνος», μελοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιμουσικοῦ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς τῆς Βιέννης B. Randhartinger[1].

Διαρκούσης τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ ναοῦ, ἡ Ἑξὰς ἀπηύθυνε πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ζηνοβίου Πὼπ τὴν παράκλησιν πρὸς τὸν κλασσικὸν φιλόλογον Φίλιππον Ἰωάννου, ὅπως οὗτος συνθέσῃ κατάλληλον ἐπίγραμμα. Ἐποίησε δὲ ὁ νεοκλασσικὸς ἐκεῖνος ἐπιγραμματοποιὸς τὸ ἑξῆς ἑξάστιχον ἐλεγεῖον :

Τόνδε Σίμων Σίνας ἀναλώμασιν οἷοις πανάρχου
Κόσμησε Τριάδος νηὸν ὁμοσθενέος,
Ὑψιπαγῆ τύρσιν χαλκόκτυπον, ἠδὲ καὶ ἄλλα
Πόλλ' ἐπιδειμάμενος πάντα τ' ἀγλαΐσας.
Τῷ ῥ' αὐτῷ τε, Τριάς, καὶ ἀγαγλυτῷ οἴκῳ ἅπαντι
Μισθὸν ἀεὶ παρέχεις ἄξιον εὐσεβίης.

Ἀθήνησι ΑΩΝΗ' [2].

Τὴν εὐαρέσκειάν του διὰ τὸ ἀνωτέρω ἐπίγραμμα ἐξέφρασεν ὁ Σίνας πρὸς τὴν Ἑξάδα διὰ τῆς ἑξῆς ἐπιστολῆς : «Ἀξιότιμοι Κύριοι ! Ὁ κύριος Πὼπ μοὶ διεβίβασεν ἀντίτυπον τοῦ κατ' ἐντολὴν Ὑμῶν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κυρίου Φιλίππου Ἰωάννου συνταχθέντος ἐπιγράμματος, μέλλοντος δὲ χαραχθῆναι κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς ἀνακαινιζομένης ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐν Βιέννῃ. Ἡ τοῦ ἐπιγράμματος τούτου εὐμενὴς πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν οἰκογένειαν ἔννοια,

---

1. Μικροφωτογραφίαν τοῦ «Ὕμνου» τούτου μοὶ ἀπέστειλεν ἐκ τοῦ ἀντιτύπου τῆς ἐν Χίῳ βιβλιοθήκης ὁ κ. Στέφ. Καββάδας, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης.

2. Ὁ Φίλιππος Ἰωάννου ἔγραψε καὶ ἕτερα τρία τετράστιχα «Ἐπιγράμματα εἰς τὸν ἐν Οὐϊδοβόνῃ (=Βιέννῃ) ναὸν τῶν Ὀρθοδόξων», δημοσιευθέντα εἰς τὰ «Φιλολογικὰ πάρεργα» αὐτοῦ (Ἀθῆναι 1874), σ. 594.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μοὶ ὑπαγορεύει τὸ καθῆκον, ἵνα εὐχαριστήσω μὲν Ὑμᾶς ὡς παρασχόντας μοι καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην νέον δεῖγμα τῶν Ὑμετέρων αἰσθημάτων, ἐκφράσω δὲ συνάμα καὶ τὴν ἣν συνήσθην ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ συντάξει τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιγράμματος, φέροντος τὸν καθαρὸν τύπον τῆς πατρώας ἡμῶν γλώσσης καὶ διακρινομένου διά τε τὴν γλαφυρότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς συνθέσεως καὶ τῶν ὀνομάτων τὴν ἐκλογήν. Δέξασθε, Κύριοι, ἐπανειλημμένως τὰς εὐχαριστίας μου καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς Ὑμᾶς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

Βιέννη 12/24 Μαΐου 1858. Σίμων Σίνας»[1].

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίγραμμα μετὰ γερμανικῆς μεταφράσεως, ποιηθείσης ὑπὸ τῆς Εὐγενίας Bolza-Πώπ, ἐχαράχθη χρυσοῖς γράμμασιν ἐπὶ μαρμαρίνης πλακός, φερούσης ἄνωθεν ἀνάγλυφον τὸν θυρεὸν τῆς οἰκογενείας Σίνα καὶ ἐντοιχισθείσης ἐν τῷ νάρθηκι ἀριστερᾷ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὸν κυρίως ναόν.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Ὄθων ἐταξίδευσεν εἰς Βιέννην. Ἡ παρουσία τοῦ Βασιλέως, ὡς ἀναφέρει ὁ Σίνας εἰς τὰς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκθέσεις του (ἀριθ. 1528 καὶ 1529 τῆς 3/15-7-1858), πανηγυρισθεῖσα ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς μετὰ πάσης ἐπισημότητος καὶ λαμπρότητος, προδιέθεσεν εὐμενῶς τοὺς ἐπισήμους κύκλους καὶ τὴν κοινὴν γνώμην ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων καὶ αἱ ἐγκυρότεραι ἐφημερίδες, ὡς π.χ. ἡ «Österreichische Zeitung» καὶ ἡ «Ost-Deutsche-Post», ἀπέφευγον μὲν νὰ κάμουν λόγον περὶ τοῦ φλέγοντος ζητήματος τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἑλληνικῶν συνόρων, ἐξῆρον ὅμως τὰς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Ἑλλάδος συντελεσθείσας προόδους[2]. Τὴν 1/13 Ἰουλίου ὁ Ὄθων ἐπεσκέφθη καὶ τὴν ἀνακαινιζομένην ἐκκλησίαν τῆς «Ἁγίας Τριάδος».

Τελευτῶντος τοῦ ἔτους 1858 ἀπεπερατώθη ὁ νεοβυζαντινὸς οὗτος ναός, τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς 70.000 φλωρίνια. Τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1858/2 Ἰανουαρίου 1859 ἐτελέσθη πανηγυρικὴ ἱερουργία, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέστησαν καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Αὐλῆς καὶ τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐξεφωνήθησαν ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι διὰ τὸν καλλιτέχνην καὶ τὸν εὐεργέτην.

---

1. Ἀρχεῖον τῆς ἐν Βιέννῃ Κοινότητος τῆς «Ἁγίας Τριάδος», No 133/1858.
2. Ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 1858, φάκ. 15/1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τῷ 1859 ἀπηθανατίσθη ἡ μορφὴ καὶ τὸ παράστημα τοῦ Σίνα ἐν στολῇ πρεσβευτοῦ διὰ τοῦ χρωστῆρος τοῦ Karl Rahl, ἀνηρτήθη δὲ ἡ μεγαλοπρεπὴς ἐκείνη προσωπογραφία ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων καὶ δεξιώσεων, ἔνθα εὑρίσκεται μέχρι σήμερον[1]. Ὁ Δῆμος τῆς Βιέννης ἔχει κατατάξει τὸν νεοβυζαντινὸν τοῦτον ναὸν τῆς «Ἁγίας Τριάδος» εἰς τὰ μνημεῖα τῆς πόλεως[2].

9. ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΡΩΝ ΤΟΥ ΣΙΝΑ

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του ὁ Σίμων Σίνας ἤρξατο προβαίνων εἰς ἀνακαίνισιν καὶ διακόσμησιν πολλῶν ἐκ τῶν μεγάρων καὶ τῶν ἐπαύλεών του. Οὕτω τῷ 1858 ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα Franz Kreuter τὴν διαρρύθμισιν τοῦ ἐν Βιέννῃ (am Hohen Markt) μεγάρου του. τὴν προσθήκην ἐν τῷ ἐσωτερικῷ οἰκογενειακοῦ ναΐσκου καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῆς προσόψεως. Μετὰ ἓν ἔτος ὅμως διεπιστώθη ὅτι ὁ Kreuter δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ταχθέντα σκοπόν, λόγῳ δὲ καὶ οἰκονομικῆς φύσεως διαφωνιῶν ὁ Σίνας ἦρεν ἀπ' ἐκείνου τὴν ἐντολὴν καὶ ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου εἰς τὸν Θεόφιλον Χάνσεν. Ὁ ἐπιδέξιος οὗτος ἀρχιτέκτων, διαρρυθμίσας καὶ ἐνταῦθα ἐντέχνως τὸν χῶρον, χρησιμοποιήσας διὰ τοὺς ἐξώστας ὡς κίονας Ἑρμᾶς καὶ Καρυατίδας καὶ ἐν γένει ἐφαρμόσας μέσα πλήρη καλαισθησίας, ἔδωκεν εἰς τὸ μέγαρον ἐπιβλητικὴν μεγαλοπρέπειαν[3].

Ἀνάλογος ὑπῆρξε καὶ ὁ γραφικὸς διάκοσμος, ὅστις ἀνετέθη εἰς τὸν Karl Rahl καὶ τοὺς μαθητάς του Eisenmenger καὶ Griepenkerl. Εἰκονίζοντο δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάρου, τὴν αἴθουσαν τῶν δεξιώσεων καὶ τὴν τραπεζαρίαν ἡ θυσία τῆς Ἰφιγενείας, τὰ τέσσαρα γενεσιουργὰ στοιχεῖα (γῆ, ἀήρ, ὕδωρ καὶ πῦρ) καὶ ἄλλαι παραστάσεις, τὰς ὁποίας ὁ Rahl ἐνεπνεύσθη ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μυθολογίας. Ἡ ἀνακαίνισις τοῦ

1. Βλ. εἰκόνα ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλίου.

2. Τὴν κυριωτέραν πηγὴν περὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» ἀποτελοῦν τὸ ἀρχεῖον τῆς ἐν λόγῳ Κοινότητος καὶ ἡ πραγματεία τοῦ Hansen Th., Die Umgestaltung des Pfarr- und Schulgebäudes der nicht-unirten Griechen in Wien, «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1861), p. 164-165.

3. Εἰκ. 84.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

am Hohen Markt μεγάρου ἐπερατώθη τῷ 1860, ἔλαβε δὲ τοῦτο ὡς προῖκα ἡ 'Αναστασία Σίνα[1].

Τὸ ἑπόμενον ἔτος ἤρξατο ἡ ἀνακαίνισις τῆς ἐν Fahrafeld ἐπαύλεως, τῆς ὁποίας τὸ ἐσωτερικὸν ἐλάμπρυνε διὰ τοιχογραφιῶν ἐπίσης ὁ χρωστὴρ τοῦ Rahl. Εἰκονίζοντο δὲ καὶ ἐνταῦθα σκηναὶ ἐκ τῆς μυθικῆς ἀρχαιότητος, ὡς ἡ ἁρπαγὴ τοῦ χρυσομάλλου δέρατος ὑπὸ τοῦ 'Ιάσονος (1861), ἡ ἀπαγωγὴ τῆς ὡραίας 'Ελένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος (1862) καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς 'Ανδρομέδας ὑπὸ τοῦ Περσέως (1863)[2]. 'Η ἐν Fahrafeld ἔπαυλις μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν γαιοκτησίας εἶχεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1856 κληροδοτηθῆ εἰς τὴν 'Αναστασίαν Σίνα.

'Η γαιοκτησία, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Σίνας διέμενε κατὰ προτίμησιν ἤδη ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, ἦτο τὸ Rappoltenkirchen. Διὸ δὲν ἐπεθύμει τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μεγάρου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεδέοντο αἱ πλεῖσται ἀναμνήσεις τῆς νεότητός του. 'Η αὔξησις ὅμως τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καὶ ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν χώρων πρὸς φιλοξενίαν ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν ἠνάγκασαν τὸν Σίναν νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν Χάνσεν τὴν ἐπέκτασιν καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀνακαίνισιν καὶ τοῦ μεγάρου τούτου[3]. 'Αργότερον τὸ Rappoltenkirchen ἐκληροδοτήθη εἰς τὴν θυγατέρα του 'Ελένην.

'Αρχομένου τοῦ 1858 ὁ Σίνας ἠγόρασε τὸ ἐν Βενετίᾳ Palazzo Grassi, τοῦ ὁποίου τὴν ἐπισκευὴν ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα ἀρχιτέκτονα Franz Kreuter[4]. Μὴ ἱκανοποιηθεὶς ὅμως ἐκ τῆς γενομένης ἐργασίας ἀπέστει-

---

1. Περὶ τοῦ μεγάρου τούτου βλ. Hansen Th., Restauration des Palais Simon Sina am Hohen Markt in Wien, περ. «Allgemeine Bauzeitung» (Wien 1876), p. 67-68, Boetticher Friedrich, Malerwerke des 19. Jahrhunderts, Band II (Dresden 1898-1901), p. 348 καὶ Grünstein Leo, Das Wiener Antlitz (Wien 1931). Τὸ μέγαρον τοῦτο κατεστράφη τὸ 1944-45 ἐκ βομβαρδισμῶν, εἰς τὴν θέσιν του δὲ ἀνηγέρθη ἕτερον, οἰκοδομηθὲν κατὰ τὸν σύγχρονον ἀρχιτεκτονικὸν ρυθμόν. 'Η θέσις αὕτη εἶναι ἱστορική. 'Εκεῖ εὑρίσκετο ἡ ρωμαϊκὴ ἀγορὰ τῆς ἀρχαίας Βιέννης (Windobonna), ἐκεῖ τὸ στρατηγεῖον τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν λεγεώνων τῶν παραδουναβίων συνόρων τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἐκεῖ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐξέπνευσεν ὁ Ρωμαῖος φιλόσοφος-αὐτοκράτωρ Μάρκος Αὐρήλιος. Διὸ ὁ Δῆμος τῆς Βιέννης ἐνετοίχισεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην σχετικὴν ἀναμνηστικὴν πλάκα. Βλ. Groner Richard, Wien wie es war (Wien 1934), p. 456.

2. Boetticher, ἔνθ' ἀνωτέρω, p. 348.

3. Hansen Th., Restauration des Schlosses Rappoltenkirchen, περ. «Allgemeine Bauzeitung» (1875), p. 11. Βλ. εἰκ. 85.

4. Hansen's Nachlass. Kreuter an Sina, 7-1-1860.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λε καὶ ἐκεῖ τὸν ἀκάματον Χάνσεν πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ μεγάρου, ἀργότερον δὲ τὸν ζωγράφον Griepenkerl διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διακόσμησίν του. Ἐκ τῶν γραφικῶν παραστάσεων μνημονευτέα ἡ γαμήλιος πομπὴ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης. Ἡ ἀξία τοῦ μεγάρου ὑπελογίσθη εἰς 100.000 φλωρίνια, ἐκληροδότησε δὲ τοῦτο ὁ Σίνας, καθὼς καὶ μύλον ἐν Βιενετίᾳ ἀξίας 60.000 φλωρινίων, εἰς τὴν σύζυγόν του Ἰφιγένειαν[1].

10. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ
ΜΕΓΑΣ ΔΩΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ

Ἡ Ἀκαδημία τῆς Βουδαπέστης, ἱδρυθεῖσα τῷ 1825 ὑπὸ τοῦ μεγάλου συγγραφέως καὶ πολιτικοῦ τῆς Οὐγγαρίας István Széchenyi «πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἐθνικῆς γλώσσης καὶ ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης», παρέμενεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἄνευ ἰδίου κτηρίου. Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1857 ὁ τότε πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Emil Dessewffy ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν κίνησιν πρὸς ἀνέγερσιν εἰδικοῦ μεγάρου καὶ κατήρτισεν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη διενήργησεν ἔρανον μεταξὺ ὅλων τῶν τάξεων τοῦ οὐγγρικοῦ λαοῦ. Εἰς τὸν ἔρανον ἐκεῖνον, ὅστις ἐγένετο «νόμος τιμῆς καὶ ἱπποτικῆς χειρονομίας» δι' ἕκαστον Οὖγγρον, προσέφερον τὸν ὀβολόν των καὶ οἱ βιοπαλαισταί. Ἐν τῇ σειρᾷ ὅμως τῶν μεγάλων δωρητῶν κορυφαῖος ὑπῆρξεν ὁ Σίνας. Ἰδοὺ ἐν μεταφράσει τὸ δωρητήριον, ὅπερ οὗτος συνέταξεν οὐγγριστὶ καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἱδρυτικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας :

«Ἐπιθυμῶν νὰ ἀποδείξω καὶ ἐμπράκτως τὴν θερμὴν συμμετοχήν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν γραμμάτων τῆς Οὐγγαρίας, καθὼς καὶ διὰ τὴν Οὐγγρικὴν Ἀκαδημίαν, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἀπο-

---

1. Τὸ Palazzo Grassi, ἓν ἐκ τῶν μνημειωδῶν μεγάρων τῆς Βενετίας, ἔχει ἀπεικονισθῆ πολλάκις. Βλ. κυρίως «Le Fabbriche e i Monumenti cospicui di Venezia, illustrati da L. Cicognara, da A. Diedo e da G. A. Sevva. Editione con copiose note ed aggiunte di Franzesco Zanotto», vol. II (Venezia MDCCCLVIII), p. 129-130, εἰκὼν 219, ἔνθα ἀναγράφεται : «Palazzo Grassi, ora Be de Sina sul Gran Canale a S. Samuele» καὶ «Venezia monumentale pittoresca, o sessanta fra i palazzi... illustrati da Gianjacopo nobile Fontana Veneziano» (Venezia 1845-1846), No 7, ἐξ οὗ ἡ κατωτέρω εἰκ. 35. Τὴν παραπομπὴν εἰς τὰ ἀνωτέρω βιβλία καὶ τὴν προμήθειαν τῆς εἰκόνος ὀφείλω εἰς τὸν κ. Παναγιώτην Μαστροδημήτρην, δ. Φ., τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στολὴν τὴν προαγωγὴν τῶν ἱερῶν τούτων σκοπῶν, καὶ ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ μήτηρ αὕτη τῆς οὐγγρικῆς ἐπιστήμης δέον νὰ ἔχῃ ἰδίαν μόνιμον ἕδραν, ἐν τῇ ὁποίᾳ νὰ δύναται νὰ ἐπιδίδεται ἀνέτως εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς δραστηριότητα καὶ νὰ στεγάζῃ ἀσφαλῶς τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτῆς συλλογάς, προσφέρω τὴν ἑξῆς δωρεάν :

1) Διὰ τοῦ παρόντος ἐντάσσομαι εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἱδρυτῶν μὲ τὸ ποσὸν τῶν 80.000 φλωρινίων κατὰ τρόπον ὥστε νὰ καταβάλω τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸ ταμεῖον τῆς 'Ακαδημίας κατὰ δόσεις ἐτησίας ἐκ 10.000 φλωρινίων ἑκάστην.

2) Ἡ πρώτη δόσις θὰ καταβληθῇ ὑπ' ἐμοῦ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1858, τὴν αὐτὴν δὲ ἡμερομηνίαν ἑκάστου τῶν ἑπομένων ἑπτὰ ἐτῶν θὰ καταβάλλωνται αἱ περαιτέρω δόσεις, μέχρις ὅτου συμπληρωθῇ τὸ κεφάλαιον τῶν 80.000 φλωρινίων.

3) Διὰ τὰς καθυστερημένας δόσεις θὰ πληρώνω τόκον 5%.

4) Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι, ὅπως ἡ δωρεὰ αὕτη μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ οἰκοδομήματος τῆς 'Ακαδημίας. Ὁ διακαὴς δὲ πόθος μου εἶναι, ὅπως ἐν τῷ οἰκοδομήματι τούτῳ ἡ 'Ακαδημία ἀκμάζῃ ἐσαεὶ καὶ ἀνταποκρίνηται μετὰ ὅλονὲν μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας εἰς τὸν εὐγενῆ αὐτῆς προορισμόν.

Βιέννῃ, 14 Αὐγούστου 1858. Βαρῶνος Σίμων Σίνας»[1].

Ἡ ἀνωτέρω δωρεὰ ἀνεκοινώθη ἐπισήμως τὴν 15-12-1858, ἤτοι κατὰ τὴν πρώτην πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 'Ακαδημίας, ἥτις συνεκλήθη μετὰ δεκαετῆ διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς[2]. Τὰ σχέδια τοῦ μεγάρου ἐξεπόνησεν ὁ Γερμανὸς ἀρχιτέκτων A. Friedrich Stüler, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου ἀρξαμένη τῷ 1862 διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ τρία ἔτη. 'Επὶ τῆς προσόψεως ἐνετοιχίσθη ἡ ἐπιγραφή : «'Ηγέρθη διὰ συνεισφορῶν τοῦ 'Εθνους», τὴν δὲ 9ην Δεκεμβρίου 1865 ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ μεγάρου, εἰς τὰ ὁποῖα παρέστη καὶ ὁ Σίνας[3]. Τῷ 1867 προσέφερεν οὗτος ἕτερα 1.000 φλωρίνια διὰ τὴν γραφικὴν διακόσμησιν τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν, ἡ δὲ ἱδρυτικὴ δωρεά, αὐξηθεῖσα ὄχι μόνον

---

1. Φωτ. 14 *καὶ ἔγγρ. 63.*
2. «Vasarnapi Ujság» (Pest), Nr. 51/17-12-1858.
3. 'Ενθ' ἀνωτέρω, Nr. 51/17-12-1865. Βλ. εἰκ. 36.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Alapító-levél.

30kr.

Azon meleg részvétemet, melylyel a magyar nemzeti művelttség s tudományosság ügye, és az ezen szent célok elömozdítására hivatott magyar akademia iránt viseltetem, tettleg is bebizonyítani óhajtván, s kiindulva azon szempontból, miszerint kívánatos, hogy az említett magyar tudományos anya-intézet saját állandó lakhelyel bírjon, hol nemes munkálkodását, kényelmesen folytathassa s gyüjteményeit biztosan elhelyezhesse: következő alapítványt teszek:

1, Ezennel az alapítók sorába lépek nyolczvanezer pengő forinttal, úgy hogy ezen összeget nyolc éven át, évenként tíz tíz ezer pengő forintjával fogom az akademia pénztárába befizetni.

2, Az első tíz ezer forintnyi részlet le fog fizettetni általam folyó 1858 ik évi november 1ső, s a többi részlet az azután következő hét éven keresztül szintén évenként november 1ső mindaddig míg a nyolczvanezer forint tőke befizetve lesz.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

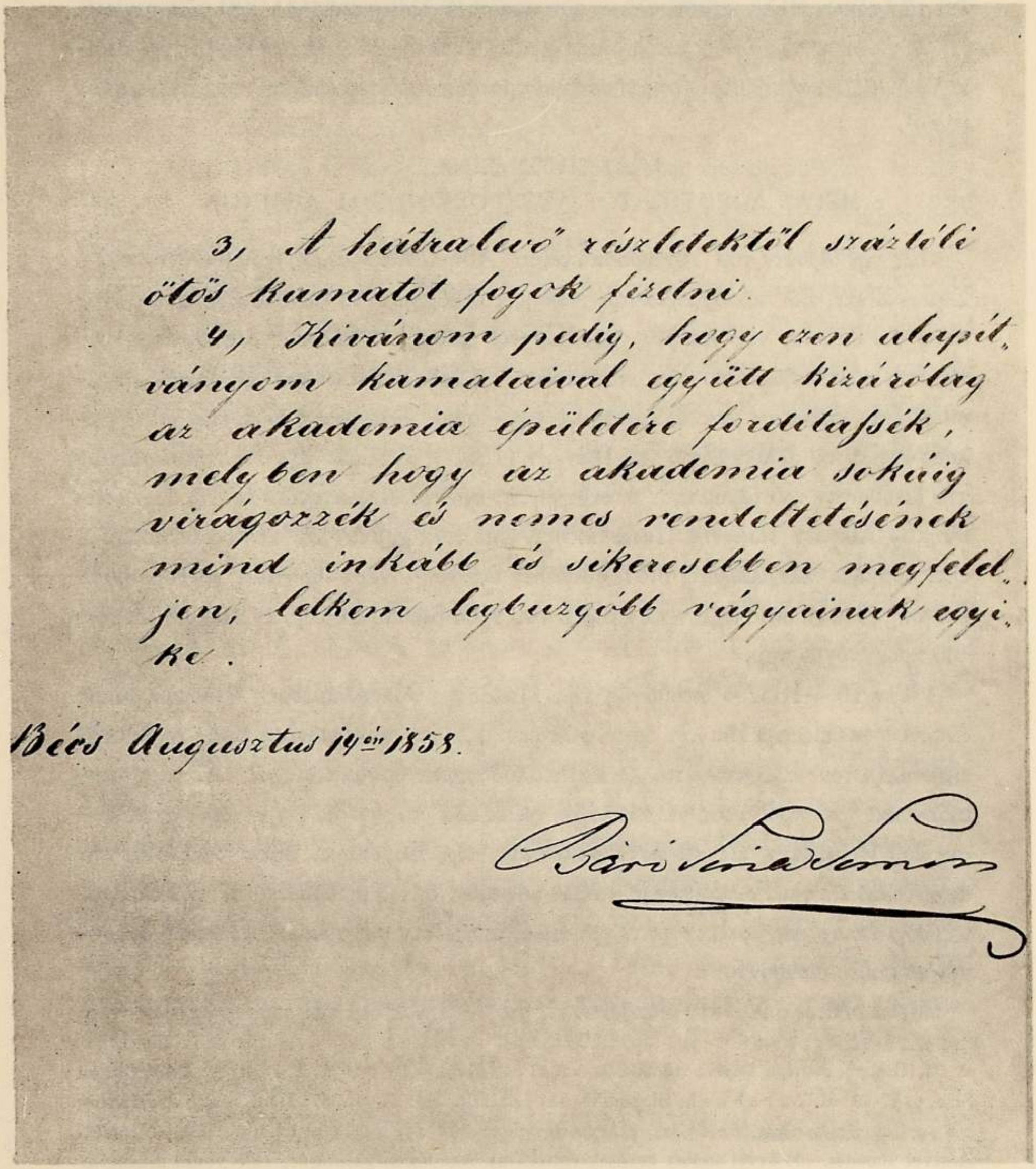
3, A hídra bevo" részletektől szabódi
ötös Kanalat fogok fizetni.
4, Kívánom pedig, hogy ezen alapít.
ványom kanalaival együtt kizáróleg
az akadémia épületére fordíttassék,
melyben hogy az akadémia sokáig
virágozzék és nemes rendeltetésének
mind inkább és sikeresebben megfelel.
jen, lelkem legbuzgóbb vágyainak egyi.
ke.
Bécs Augusztus 19én 1858.

Φωτ. 14. Δωρητήριον τοῦ Σίμωνος Σίνα ὑπὲρ τῆς ἐν Βουδαπέστῃ Οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας (1858).
Βλ. σ. 172 καὶ ἔγγρ. 63.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

διὰ τῶν τόκων, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλων εἰσφορῶν, ἀνῆλθεν εἰς 100.000 φλωρινίων. Ἡ Σύγκλητος τῆς Οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας ἐξέλεξε τὸν μέγαν δωρητὴν διοικητικὸν μέλος αὐτῆς καὶ ἀνήρτησε τὴν προσωπογραφίαν αὐτοῦ εἰς περίοπτον θέσιν[1].

11. Ο ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΜΕΓΑΣ ΔΩΡΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν ἀσφαλῶς συνετέλεσε καὶ ὁ Σίμων Σίνας, ἀλλ' αὐτόχρημα προστάτης τοῦ ἱδρύματος τούτου ἐγένετο οὗτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός του. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πρῶτος διευθυντὴς τοῦ πρώτου οὐρανοσκοπείου τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος Γεώργιος Βούρης, ἐργασθεὶς ἐπὶ δεκαετίαν μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιδόσεως, ἀνεχώρησεν ἕνεκα ἐπισφαλοῦς ὑγείας καὶ ἄλλων λόγων εἰς Βιέννην (1855), ἀνέλαβε δὲ τότε προσωρινῶς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱδρύματος ὁ καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν Ἰωάννης Παπαδάκης. Ἐπί τινα χρόνον τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἐλειτούργησε πλημμελῶς, διότι οὔτε τὰ ἐπιστημονικὰ ὄργανα αὐτοῦ ἦσαν ἐπαρκῆ, οὔτε τὰ ἐπιστημονικὰ ἐφόδια τοῦ νέου διευθυντοῦ ἦσαν ἐφάμιλλα τῶν τοῦ προκατόχου του.

Τὴν 16-4-1857 ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Χαράλαμπος Χριστόπουλος ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ φιλογενὴς Σίνας, συμφώνως πρὸς σχετικὴν ἐπιστολήν του, ἀπέστειλε πολλὰ καὶ πολυδάπανα ὄργανα εἰς τὸ Ἀστεροσκοπεῖον καὶ ἦτο πρόθυμος νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔξοδα τόσον διὰ τὴν μετεκπαίδευσιν τοῦ Παπαδάκη εἰς τὰ ἀστεροσκοπεῖα τῆς Εὐρώπης, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δύο νέων εὐφυῶν, ὅπως σπουδάσωσι τὴν ἀστρονομικὴν ἐπιστήμην καὶ κατόπιν χρησιμοποιηθῶσιν ὡς συνεργάται καὶ διάδοχοι τοῦ τότε διευθυντοῦ[2].

Μετὰ ἓν ἔτος ὁ Χάνσεν κατελθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὰς προεργασίας περὶ

---

1. Περὶ τῆς ἀνωτέρω δωρεᾶς τοῦ Σίνα βλ. καὶ «Pesti Napló» 15-3-1875, T ó t h L., Báró Simon Sina, p. 17-20 καὶ W u r z b a c h, Biographisches Lexikon, Bd. 34, p. 357. Περὶ δὲ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μεγάρου τῆς ἀνωτέρω Ἀκαδημίας, βλ. τὴν πραγματείαν τῆς F r á t e r J á n o s n é, «Nemzeti Részvét Emelte», 100 évvel ezelött kezdték építeni az Akadémia palotáját, 100 years since the construction of the Hungarian Academy of sciences' building was begun. («Publicationes Bibliothecae Academiae Scientiarum Hungaricae, No 28, Budapest 1962), ὅπου ἐν σελ. 4 δημοσιεύεται καὶ τὸ δωρητήριον τοῦ Σίνα.

2. Ἐφημ. «Ἥλιος», ἀριθ. 112/20-4-1857.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς μελλούσης οἰκοδομῆς τῆς 'Ακαδημίας, προσέλαβε κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Σίνα καὶ εἰδικὸν μηχανικὸν «ἵνα οὗτος ἐξετάσῃ τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ 'Αστεροσκοπείου καὶ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως τῶν τυχὸν βεβλαμμένων καὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἐλλειπόντων»[1].

Τὴν 7ην Μαΐου 1858 ὁ ὑπουργὸς Χριστόπουλος προεκήρυξε τὴν ὑποτροφίαν Σίνα καὶ ἐδημοσίευσε διὰ τοῦ τύπου τὸν κανονισμὸν τοῦ διαγωνισμοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ 1ον ἄρθρον ἔχει ὡς ἑξῆς : «Τὴν εἰκοστὴν τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου (1858) ἄρχεται ἐν 'Αθήναις ἐν τῷ 'Αστεροσκοπείῳ συναγωνισμὸς πρὸς διανομὴν δύο ὑποτροφιῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὧν ἑκάστη ἐπὶ ἓξ ἔτη καὶ ἐπὶ μηνιαίᾳ χορηγίᾳ φράγκων γαλλικῶν διακοσίων πεντήκοντα (250)»[2]. Μετὰ τὸν διενεργηθέντα διαγωνισμὸν προεκρίθησαν ὁ Δημήτριος Κοκκίδης, 'Αθηναῖος, καὶ ὁ 'Αντώνιος Δαμασκηνός, Τήνιος, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἀπεστάλη εἰς Βερολῖνον, ὁ δὲ δεύτερος εἰς Παρισίους. 'Εν τῷ μεταξὺ ὁ Σίνας περισκοπῶν τὸν ἐπιστημονικὸν ὁρίζοντα ἀνεῦρε τὸν κατάλληλον διευθυντὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νέου, ἀλλὰ διακεκριμένου Γερμανοῦ ἀστρονόμου Johann Friedrich Julius Schmidt (1825-1884), τὸν ὁποῖον τελευτῶντος τοῦ ἔτους 1858 ἀπέστειλεν εἰς τὰς 'Αθήνας[3]. 'Ο Σίνας καθώρισε διὰ τὸν Schmidt μηνιαίαν ἀμοιβὴν ἐκ 1.000 δραχμῶν, ἤτοι ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν μισθὸν σχεδὸν τριπλάσιον τοῦ τότε μισθοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Τῷ 1859 ἐγένετο ἐπισκευή, διακόσμησις καὶ ἐπίπλωσις τοῦ 'Αστεροσκοπείου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἀρχιτέκτονος B. Treiber συμφώνως πρὸς ὁδηγίας δοθείσας ὑπὸ τοῦ Χάνσεν. 'Ιδιαίτερον ἐνδιαφέρον ἔδειξεν ἡ Βασίλισσα 'Αμαλία διὰ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ πέριξ χώρου εἰς κῆπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐφυτεύθησαν εἰδικὰ φυτὰ ὑπὸ τοῦ βοτανολόγου M. Bayer. 'Η δαπάνη τῆς ἐπισκευῆς ἀνῆλθεν εἰς 22.034 δραχμάς, τὰς ὁποίας ὁ Σίνας ὄχι μόνον ἐνέκρινεν, ἀλλ' ἐπίσης ἠρώτησε τὸν Χάνσεν, ἂν ἐκ τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτίζετο καὶ μία οἰκία διὰ τὸν νέον διευθυντὴν τοῦ 'Αστεροσκοπείου[4].

---

1. «'Εφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν», ἀριθ. 251/20-3-1858, σ. 411, καὶ «'Ελπίς», ἀριθ. 994/21-3-1858, σ. 3828.

2. «'Εφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν», ἀριθ. 258/8-5-1858.

3. Εἰκ. 17, 18, 19.

4. Hansen's Nachlass (Kopenhagen) : Schmidt an Hansen, 14-10-1859, Bayer an Hansen, 8-12-1859, Treiber an Hansen, 18-12-1859.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὁ Schmidt, προμηθευθεὶς καὶ νέα ἐπιστημονικὰ ὄργανα, προέβη εἰς ἐνδελεχεῖς ἐρεύνας καὶ ἀκριβεῖς μετρήσεις καὶ παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἤρξατο δημοσιεύων εἰς δύο σειράς, ἀστρονομικὰς καὶ μετεωρολογικάς, ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Publications de l'Observatoire d' Athènes». Ἡ ἔναρξις τῶν δημοσιεύσεων ἐγένετο διὰ τῆς δευτέρας σειρᾶς, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος τόμος ὑπὸ τὸν τίτλον «Beiträge zur physikalischen Geographie von Griechenland» (Athen 1861) εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τὸν Βαρῶνον Σίναν «μὲ εὐγνώμονα σεβασμὸν» (in dankbarer Verehrung). Περιέχει δὲ τὸ ἔργον τοῦτο διετεῖς παρατηρήσεις καὶ ὑψομετρήσεις (1859 καὶ 1860), αἵτινες ἀποδίδουν τὸν μετεωρολογικὸν χαρακτῆρα τοῦ κλίματος τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐπεκτείνονται ἀφ' ἑνὸς μέχρι Θηβῶν, Χαλκίδος καὶ Κύμης καὶ ἀφ' ἑτέρου μέχρι Κορίνθου, Σαλαμῖνος, Αἰγίνης καὶ Σύρου. Ὁ πρῶτος τόμος τῆς πρώτης σειρᾶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Astronomische Beobachtungen über Cometen» (Athen 1863) ἐδημοσιεύθη ἐπίσης δαπάναις τοῦ Σίνα. Ποιεῖται δὲ ἐν αὐτῷ ὁ Schmidt εὔφημον μνείαν τοῦ προκατόχου του Γεωργίου Βούρη. Ἀλλὰ καὶ τὰ πορίσματα τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων τῶν ἐτῶν 1861 καὶ 1862 ἦσαν ἕτοιμα πρὸς ἐκτύπωσιν. «Ὁ χρόνος ὅμως τῆς δημοσιεύσεώς των, ἔγραφεν ὁ Schmidt, θὰ καθορισθῇ, ὅταν μετὰ τὴν καταιγίδα τῆς ἐπαναστάσεως ἐπικρατήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡσυχία καὶ τάξις»[1].

Κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἐπηκολούθησαν πολλαὶ ἀστρονομικαί, μετεωρολογικαί, σεισμολογικαὶ καὶ ἄλλαι δημοσιεύσεις. Ἀλλὰ τὸ κορύφωμα τούτων ἀπετέλεσεν ὁ τοπογραφικὸς χάρτης τῆς Σελήνης (1875), ὅστις περιλαμβάνει 30.000 κρατῆρας καὶ ἰσάριθμα ὄρη. Εἰς τὴν ἀστρονομικὴν ἰδιοφυΐαν τοῦ Schmidt, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ διασημότερος σεληνοσκόπος καὶ σεληνογράφος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, καὶ εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ Σίνα ὀφείλεται ἡ δευτέρα λαμπρὰ περίοδος τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ μίαν εἰκοσιπενταετίαν[2].

---

1. Πρόλογος τοῦ δευτέρου τόμου τῶν «Beiträge zur physikalischen Geographie von Griechenland» (Athen 1864). Βεβαίως ἐννοεῖται ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1862, ἥτις ἐπέφερε τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος.

2. Λατου Γ., Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον Ἀθηνῶν, σ. 19-34.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

12. Η ΣΙΝΑΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

Τὴν εὐεργετικήν του ἀκτινοβολίαν ἐξέπεμπεν ὁ Σίνας καὶ καθ' ὃν χρόνον οὗτος διέτριβεν ἐν Vevey τῆς Ἑλβετίας. Τὴν 9ην Φεβρουαρίου 1859 ἀπαντῶν εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ ἐπληροφόρει αὐτὸν ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατὸν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ συγγραφέως Μαρίνου Παπαδοπούλου-Βρετοῦ[1], ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν ἔχει λάβει πολυαρίθμους παρομοίας αἰτήσεις καὶ πρέπει νὰ καλύψῃ ἄλλας δαπάνας, ὡς π.χ. τὴν δαπάνην τῆς κατασκευῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ Ἀστεροσκοπεῖον[2]. Ἡ εὐχή, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασεν ὁ Ραγκαβῆς, ὅπως ἴδῃ τὸν Σίναν ἐρχόμενον εἰς τὸ ἔδαφος τῆς προσφιλοῦς πατρίδος, ἀπετέλει καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου εὐσεβῆ πόθον. «Ἐν πάσῃ περιπτώσει, γράφει ὁ Σίνας ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, σᾶς ὑπόσχομαι νὰ παραστῶ εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν εὐτυχίαν νὰ προσφέρω εἰς τὰς Αὐτῶν Μεγαλειότητας καὶ εἰς τὴν ἔνδοξον Πατρίδα μας. Τοῦτο θὰ εἶναι δι' ἐμὲ διπλῆ ἑορτὴ καὶ ἡ ὡραιοτέρα στιγμὴ τῆς ζωῆς μου»[3].

Λόγῳ τῆς ἀσθενείας τῆς θυγατρός του Εἰρήνης ὁ Σίνας ἠναγκάσθη νὰ παραμείνῃ ἐπὶ μακρὸν ἐν Ἑλβετίᾳ, τῆς ἀδείας ἀπομακρύνσεως ἐκ τῆς ἐν Βιέννῃ ἕδρας του ἀνανεωθείσης κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τοῦ Ὄθωνος. Ἀντικαταστάτης του ἐν τῇ Πρεσβείᾳ ἐγένετο ὁ Νικόλαος Ἀθαν. Λιδωρίκης, ὅστις, ὡς γράφει ὁ Σίνας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν (7-4-1859), ἦτο ἄξιος πάσης ἐμπιστοσύνης καὶ παρηκολούθει ἀγρύπνως τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ θρόνου καὶ τῆς «ἀγαπητῆς Πατρίδος». Ὁ Λιδωρίκης εἰς τὴν ἀπὸ 29-4-1859 ἔκθεσίν του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἀναφέρει ὅτι θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἐντολήν, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ Βερολῖνον, καὶ ὅτι θὰ μεταβῇ ἐκεῖ καὶ ὁ Σίνας, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἵνα

---

1. Πρὸ δύο ἐτῶν ὁ Σίνας εἶχε συνδράμει διὰ 500 δραχμῶν τὸν πατέρα τοῦ ἀνωτέρω συγγραφέως Ἀνδρέαν Παπαδόπουλον-Βρετὸν πρὸς ἔκδοσιν τοῦ Β' τόμου τῆς «Νεοελληνικῆς Φιλολογίας» (Ἀθῆναι 1857, σελ. ιε'-ις'), ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους τούτου ἐνεγράφη τακτικὸς συνδρομητὴς εἰς τὸ ἐν Παρισίοις ἐκδιδόμενον «Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον» τοῦ Μαρίνου Παπαδοπούλου-Βρετοῦ. Βλ. τὴν ἀπὸ 25-12-1863 ἐπιστολὴν τοῦ ἐκδότου ἐν τῷ Γ' τόμῳ τοῦ «Ἡμερολογίου», δημοσιευθεῖσαν καὶ ἐν τῇ ἐφημ. «Ἐλπίς», ἀριθ. 1231/1-1-1864.

2. Περὶ τῆς ὁδοῦ Ἀστεροσκοπείου βλ. Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἀρ. 11/24-3-1859, σ. 91.

3. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 1859, φάκ. 37/3 καὶ *ἔγγρ. 64*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

συντελέση εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἔκβασιν τῶν διαπραγματεύσεων «διὰ τῆς προσωπικῆς του βαρύτητος», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα γνωρίση ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ πρόσωπα τῆς νέας πρωσσικῆς Κυβερνήσεως, καὶ γενικῶς διότι θεωρεῖ «ὠφέλιμον τὴν ἅπαξ τοὐλάχιστον τοῦ ἐνιαυτοῦ παρουσίαν τῆς Πρεσβείας παρὰ ταῖς Αὐλαῖς Μονάχου καὶ Βερολίνου». Ὁ Λιδωρίκης ζητεῖ ἐπίσης, ὅπως ἀποσταλοῦν εἰς αὐτὸν καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιχειρήματα δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν ἑλληνικῶν ἀξιώσεων πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τῆς ἐξ Ἑλλάδος εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην εἰσαγομένης σταφίδος[1].

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία ἐξέλεξε τὸν Σίναν ἐπίτιμον ἀντιπρόεδρον αὐτῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ — ἐπίτιμοι πρόεδροι ἐγίνοντο μόνον βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες —, ὁ δὲ Σίνας ἀποδεχθεὶς τὸν τίτλον ἀπέστειλε χιλίας (1.000) δραχμὰς ὑπὲρ ἀρχαιολογικῶν ἐργασιῶν καὶ ὑπεσχέθη καὶ εἰς τὸ μέλλον γενναίαν συνδρομήν[2].

Ἀρχομένης τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἔτους τούτου (1859) οἱ δύο καλλιτέχναι Hansen καὶ Rahl κατῆλθον ἐκ Βιέννης εἰς τὰς Ἀθήνας[3]. Ἐκ τῆς τακτικῆς ἀλληλογραφίας[4], τὴν ὁποίαν ἀντήλλαξαν τότε ὁ Χάνσεν καὶ ὁ Σίνας, προκύπτουν τὰ ἑξῆς : Ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν οἰκοπέδου ἐν Ἀθήναις ὁ Σίνας συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Χάνσεν ὅτι ἡ τιμὴ τῶν 192.500 δραχμῶν, τὴν ὁποίαν ἐζήτει ὁ πωλῶν τὸ ἀπέναντι τῶν Ἀνακτόρων οἰκόπεδον, ἦτο ὑπερβολικὴ καὶ ὅτι, ἐὰν ἐπρόκειτο ἡ πόλις νὰ ἐπεκταθῇ πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀστεροσκοπείου καὶ νὰ κτισθῇ ἐκεῖ ἡ Ἀκαδημία, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναζητηθῇ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἕτερον οἰκόπεδον, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ ἦτο κατὰ πολὺ εὐθηνότερον. Ἡ γνώμη τοῦ Σίνα ἦτο νὰ ἀνεγείρῃ ἐν Ἀθήναις οὐχὶ μεγάλην καὶ πολυτελῆ οἰκίαν, ἀλλὰ μίαν κομψὴν κατοικίαν, περιβαλλομένην ὑπὸ κήπου, συνολικῆς

---

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω, φάκ. 81/1.

2. Καστόρχη Εὐθυμ., Συνοπτικὴ ἔκθεσις τῶν πράξεων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἀπὸ 20-6-1858 μέχρι 24-5-1859.

3. Εἰκ. 20 καὶ 21.

4. Theophil Hansen's Nachlass (Königliche Bibliothek in Kopenhagen. Handschriftenabteilung). Briefwechsel zwischen Sina und Hansen. Ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ Σίνα καὶ Χάνσεν πρὸς ταχυτέραν συνεννόησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἐν Βιέννῃ, Βενετίᾳ καὶ Ἀθήναις οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἐγίνετο καὶ τηλεγραφικῶς. Ἐστοίχισαν δὲ μόνον τὰ τηλεγραφήματα, ὡς ἀναγράφει ἡ ἐφημ. «Pester Lloyd» (1-5-1864), περὶ τὰ 17.000 φλωρίνια!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀξίας 100.000 δραχμῶν, κατόπιν ὅμως προτάσεως τοῦ Hansen ἐδέχθη νὰ ἐξευρεθῇ μεγαλύτερον οἰκόπεδον ἀξίας 156.500 δραχμῶν. Ἐν τούτοις λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἀνεβλήθη ἡ ἀγορὰ δι' ἄλλην, καταλληλοτέραν ἐποχήν[1].

Ὡς πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἦλθε πάλιν ἐπὶ σκηνῆς σχετικῶς πρὸς τὴν θέσιν τῆς οἰκοδομῆς «ἡ παλαιὰ κωμῳδία» τῆς φιλονικίας προερχομένη, ὡς ἐπληροφορήθη ὁ Σίνας, ἔκ τινων καιροσκόπων οἰκοπεδούχων καὶ ἔκ τινων ἀνικάνων ἀρχιτεκτόνων, μὴ προτιμηθέντων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καλλιτεχνικῆς ταύτης ἀποστολῆς. Διὸ ὁ Σίνας συνιστᾷ εἰς τὸν Χάνσεν νὰ δείξῃ θάρρος, ἐνεργητικότητα καὶ ἐπιδεξιότητα πρὸς ὑπερνίκησιν τῶν δυσκολιῶν, νὰ ζητήσῃ εἰδικὴν ἀκρόασιν παρὰ τῷ Βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ νὰ κοινοποιήσῃ εἰς αὐτὸν τηλεγραφικῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀκροάσεως.

Ὅτε ὁ Σίνας ἔμαθεν ὅτι ὡς τόπος ἀνεγέρσεως τοῦ κτηρίου ὡρίσθη ἐν τέλει ἡ λεγομένη πλατεῖα τοῦ Πανεπιστημίου[2], ὥρισε διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ ποσὸν τῶν 100.000 δραχμῶν πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν καὶ μίαν ἐφ' ἅπαξ δωρεὰν ἐκ 30.000 δραχμῶν εἰς ἀνάμνησιν τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου. Ἐξ αὐτῶν 6.000 δραχμὰς προώρισε διὰ τὴν κατασκευὴν δύο μεγάλων μαρμαρίνων ἀγγείων πρὸς τοποθέτησιν αὐτῶν πρὸ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ὄθωνος[3], τὰς δὲ 24.000 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καλλιτεχνικοῦ τινος ἔργου πρὸς καλλωπισμὸν τῶν Ἀθηνῶν[4]. Ἐπιτροπὴ ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν Hansen, Βούρου καὶ Wendland ἀπεφάσισεν, ὅπως διατεθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὴν σύνθεσιν ὑπὸ τοῦ Rahl μιᾶς γραφικῆς παραστάσεως ἐπὶ τῆς στοᾶς τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐσχεδίασε δὲ ὁ νεοκλασσικὸς ἐκεῖνος ζωγράφος ἐν ὑδατογραφίᾳ τὴν μεγάλην τοιχογραφίαν, ἥτις παριστάνει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀπὸ τοῦ πυρφόρου Προμηθέως μέχρι τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν τοῦ ἀποκαλύψαντος εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν ἄγνωστον Θεόν[5]. Ἐντολῇ καὶ δαπάνῃ τοῦ Σίνα ὁ Rahl ἐφιλοτέχνησεν ἐπίσης προσωπογραφίας τοῦ Ὄθωνος

---

1. Ὁ «Ἥλιος» (ἀρ. 222/25-7-1859) ἔγραψεν ὅτι ὁ Σίνας ἠγόρασε τὸ ἀπέναντι τῶν Ἀνακτόρων οἰκόπεδον ἀντὶ 250.000 δραχμῶν.

2. *Ἔγγρ. 65.*

3. Εἰκ. 42 - 43.

4. *Ἔγγρ. 66.*

5. Τὸ πρωτότυπον τῆς ὑδατογραφίας ἐκείνης τοῦ Rahl σώζεται ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Καλῶν Τεχνῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ τῆς 'Αμαλίας[1]. 'Αντίγραφα δὲ αὐτῶν, ἐπίσης ἔργα τοῦ Rahl, ἀνήρτησεν ὁ Σίνας εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν δεξιώσεων τοῦ ἐν Βιέννῃ μεγάρου του.

'Ο Χάνσεν, ὅστις δὲν ἦτο μόνον μέγας ἀρχιτέκτων ἀλλὰ καὶ ἐξαίρετος ζωγράφος, συνέλαβε καὶ παρέστησεν ἐπὶ ὑδατογραφίας τὸ ὑπὸ ἀνέγερσιν οἰκοδόμημα ὡς ὀργανικὸν μέλος ἀρχιτεκτονικῆς τριλογίας. 'Η ὑδατογραφία αὕτη περιλαμβάνει τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ Μουσεῖον καὶ 'Ακαδημίαν, ἅπαντα νεοκλασσικοῦ ρυθμοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν 'Ανακτόρων μεγαλοπρεπῆ χριστιανικὸν ναὸν καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα[2]. 'Ο Σίνας γράφων ἐξ 'Ελβετίας πρὸς τὸν Χάνσεν καταλήγει εἰς τὴν ἀπὸ 15-6-1859 ἐπιστολήν του ὡς ἑξῆς : «'Αγαπητέ μου Χάνσεν, ἀγαπητέ μου Rahl, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ σᾶς». Σχετικῶς ὅμως πρὸς τὸν γλύπτην Δρόσην δὲν δύναται, λέγει, νὰ δώσῃ πληροφορίαν τινά, ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσῃ περὶ αὐτοῦ τὸν ἐν Μονάχῳ πρόξενον καὶ αὐλικὸν σύμβουλον φὸν Schauss[3]. 'Ο Σίνας, ἐπιθυμῶν νὰ ἀκούσῃ καὶ διὰ ζώσης τὰ ἐν 'Αθήναις ἐπιτελεσθέντα, συνιστᾷ εἰς τὸν Χάνσεν κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του νὰ διέλθῃ ἐξ 'Ελβετίας. «'Εάν, γράφει, ὅταν θὰ ἐπιστρέψετε, προτιμήσετε τὴν ὁδὸν διὰ μέσου Μασσαλίας, τότε ἐξακολουθήσατε τὴν ὁδὸν διὰ μέσου Γενεύης, Βέρνης, Ζυρίχης μέχρι τὸ Hof-Ragatz». Καὶ προσθέτει : «Διὰ σᾶς δὲν ἔχω κανένα φόβον νὰ ταξιδεύσετε διὰ μέσου Γαλλίας, ἀλλὰ διὰ τὸν Rahl ἀνησυχῶ πολὺ καὶ θὰ ἐπροτίμων νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλον δρόμον πρὸς ἐπιστροφήν»[4].

Τὸ οἰκόπεδον πρὸς ἀνέγερσιν τῆς 'Ακαδημίας, ὅπερ ἔχει ἐπιφάνειαν 9.900 τετραγ. μέτρων, παρεχώρησεν ὁ Δῆμος 'Αθηναίων, κατόπιν δωρεᾶς καὶ τῆς Μονῆς Πετράκη, εἰς ἣν ἀνῆκεν ἐν μέρει[5]. "Εχει δὲ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ

τῆς Βιέννης (Akademie [der Bildenden Künste, Wien), περιγραφὴν δὲ τῆς συνθέσεως ἐδημοσίευσεν ὁ Speidel L., Rahl's Athenischer Fries (Wien 1867). Εἰκ. 94α - 94β.

1. Εἰκ. 90 καὶ 91.

2. Τῆς ὑδατογραφίας ἐκείνης ὑπάρχουν δύο ἀντίτυπα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν εὑρίσκεται ἐν τῇ 'Ακαδημίᾳ Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βιέννης, τὸ δὲ ἕτερον ἐν τῇ πινακοθήκῃ τοῦ Δήμου 'Αθηναίων (εἰκ. 46 καὶ 95α - 95β).

3. 'Ο Δρόσης ἐνεγράφη τὴν 15-11-1856 εἰς τὴν Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Μονάχου καὶ μετεξεπαιδεύθη εἰς τὴν γλυπτικὴν ἐπὶ τριετίαν. Matrikel der bild. Künste in München, Nr. 1390. 'Εκεῖ δὲ ἐφιλοτεχνήθη ὑπό τινος συμφοιτητρίας του ζωγράφου προσωπογραφία αὐτοῦ ἐν ἑλληνικῇ ἐθνικῇ στολῇ, βλ. εἰκ. 89.

4. Th. Hansen's Nachlass (Kopenhagen). 'Επιστολὴ τοῦ Σίνα ἀπὸ 11-7-1859 ἐκ Ragatz (τοῦ καντονίου St. Gallen τῆς 'Ελβετίας), τόπου πρὸς ἀνάρρωσιν καὶ λουτροθεραπείαν.

5. Βλ. ἀπόφασιν καὶ σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ 'Ηγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Δημοτικοῦ Συμβουλίου ὡς ἑξῆς : «Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον θεωροῦν ὅτι ἡ ἀνεγερθησομένη ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀκαδημία μεγίστης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ὠφελείας πρόξενος θέλει καταστῇ εἴς τε τὸν Δῆμον καὶ τὸ Ἔθνος, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν καλλωπισμὸν τῆς πόλεως ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱδρύματος τούτου τὰ μέγιστα θέλει συντελέσει καὶ ὅτι ἴδιον θεωρεῖ τοῦ ὁποίου ἀντιπροσωπεύει Δήμου τὴν διὰ πάσης θυσίας ὑποστήριξιν παντὸς ἔργου συντελοῦντος εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τοῦ Ἔθνους ἀνάπτυξιν, Διὰ ταῦτα καὶ ἰδὸν τὸ ἄρθρον 50 τοῦ περὶ Δήμου Νόμου 21 ἀποφαίνεται παμψηφεὶ α) Παραχωρεῖ καὶ δωρεῖται πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἐπὶ τῆς δημοτικῆς Πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου γήπεδον, ὅπερ πρόκειται νὰ καταλάβῃ ἡ οἰκοδομὴ τῆς ἀνεγερθησομένης Ἀκαδημίας χωρὶς ποτὲ νὰ ἔχῃ ὁ Δῆμος οὐδὲν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ γηπέδου τούτου καὶ β) Ἡ παροῦσα πρᾶξις νὰ κοινοποιηθῇ ἁρμοδίως εἰς τὴν Βασ. Κυβέρνησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Κύριον Δήμαρχον ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὑπογράψῃ καὶ τὸ δωρητήριον ἔγγραφον, ἐὰν ἀπαιτῆται κατὰ νόμον τοιοῦτον. Ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Α' Δημοτικὸς Σύμβουλος : Σπυρ. Βενιζέλος. Τὰ Μέλη: Ν. Δραγούμης, Α. Καλλιφρονᾶς, Α. Χαιρέτης, Στέφος Γεωργούλας, Σταῦρος Βλαντζῆς, Ν. Κωστῆς, Ν. Βριζάκης, Β. Κρασσᾶς, Α. Κατρῆς, Μ. Ν. Βοζίκης. Ὁ Πρωτοκολλητὴς Π. Σ. Κυριακός»[1].

Ὁ Σίνας, λόγῳ τῆς παραταθείσης ἀσθενείας τῆς θυγατρός του Εἰρήνης, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατέλθῃ εἰς Ἀθήνας, ἵνα παραστῇ, ὡς ὑπεσχέθη, εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Ἀκαδημίας. Ἐτελέσθη δὲ αὕτη πανηγυρικῶς τῇ 2ᾳ Αὐγούστου 1859 ἡμέρᾳ Κυριακῇ, παρουσίᾳ τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας, ἐνδεδυμένων τὰς ἐθνικὰς στολάς, τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ λοιπῶν ἐπισήμων[2]. Ἐπὶ τοῦ θεμελίου λίθου ἐχαράχθη τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα τοῦ Φιλίππου Ἰωάννου :

Παιδείας *(ἔγγρ. 67)*, ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 5287/1887 συμβόλαιον παραδόσεως τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος *(ἔγγρ. 100)*. Ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1764/30-7-1859, σ. 3) γράφει ὅτι εἰς τὸ ποσὸν τῶν 30.000 δραχμῶν «περιλαμβάνονται καὶ αἱ προσδιορισθεῖσαι δαπάναι διὰ τὴν τελετὴν τῆς θέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Ἀκαδημίας, δι' ἣν ἐπερατώθησαν ἤδη αἱ προετοιμασίαι» καὶ ὅτι τὸ παράπηγμα «ἀπομιμεῖται σταθμὸν σιδηροδρόμου».

1. Ἀρχεῖον Δήμου Ἀθηναίων. Πρακτικὰ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀρ. 67/29 Ἰουλίου 1859. Βλ. καὶ ἐφημ. «Ἐλπὶς» (ἀρ. 1014/3-8-1859) καὶ Παρασκευοπούλου Γ., Οἱ Δήμαρχοι τῶν Ἀθηνῶν (Ἀθῆναι 1907), σ. 226.

2. Βλ. φωτ. 15.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΕΛΕΤΗΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1859

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΟΥ ΛΙΘΟΥ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ.

Τὴν προσεχῆ δευτέραν Αὐγούστου, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν ὀγδόην καὶ ἡμίσειαν πρὸ μεσημβρίας αἱ Α. Α. Μ. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα, θέλουσι μεταβῆ εἰς τὴν θέσιν, ἐφ' ἧς θὰ ἀνεγερθῆ ἡ οἰκοδομὴ τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐκεῖ ὁ Σ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἐνδεδυμένος τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἱερέων, ἐν ἱερατικῇ ὡσαύτως στολῇ, θέλει τελέσει ἁγιασμόν, μεθ' ὃ αἱ Α. Α. Μεγαλειότητες θέλουσι καταβάλει τὸν θεμέλιον λίθον.

Μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ λίθου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς κύριος Θ. Α. Ζαΐμης θέλει ἐκφωνήσει σύντομον λογίδριον.

Εἰς τὴν τελετὴν ταύτην θέλουσι παρευρεθῆ·

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ οἱ λοιποὶ Ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους.

2. Οἱ παρόντες Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταί.

3. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ τοῦ παρ' αὐτῇ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ εὑρισκομένων ἀρχιερέων.

4. Οἱ Γεν. Γραμματεῖς, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, οἱ Τμηματάρχαι καὶ λοιποὶ ἰσόβαθμοι αὐτῶν ὑπάλληλοι τῶν ὑπουργείων.

5. Ὁ Στρατηγὸς, ὁ Ἀνστράτηγος, ὁ Ἀντιναύαρχος, οἱ Ὑποστράτηγοι καὶ οἱ Ὑποναύαρχοι.

6. Ὁ Πρόεδρος, ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

7. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὁ Γεν. Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἐλεγκταὶ καὶ οἱ Πάρεδροι.

8. Ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ τῶν Κοσμητόρων τῶν τεσσάρων σχολῶν καὶ λοιπῶν Καθηγητῶν.

9. Ὁ Φρούραρχος Ἀθηνῶν μεθ' ὅλων τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν ἰσοβάθμων αὐτῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων.

10. Ὁ Πρόεδρος, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ἐφετείου.

11. Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας·

12. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς·

13. Ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ·

14. Ὁ Ἔφορος τῆς δημοσίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης.

15. Ὁ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἰατροσυνεδρίου.

16. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ ὁ Ὑποδιευθυντής.

17. Ὁ Κεντρικὸς Ταμίας·

18. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς.

19. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου·

20. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνικοῦ σχολείου.

21. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ τε Β. Νομισματοκοπείου καὶ τοῦ Τυπογραφείου·

22. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου.

23. Ὁ Πρόεδρος, ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Πρωτοδικείου.

24. Οἱ Γυμνασίαρχαι·

25. Ὁ Γενικὸς Ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων·

26. Ὁ Ἔφορος τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Δενδροκομείου·

27. Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν·

28. Ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν·

29. Ὅλοι οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι.

Τὸ Αὐλικὸν πένθος διακόπτεται κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ἰουλίου 1859.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΣ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

Φωτ. 15. Πρόσκλησις τῶν ἐπισήμων ἀρχῶν εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας. Βλ. σ. 183.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΩΔΗ

Εἰς τὴν πανήγυριν τῆς θεμελιώσεως τῆς Ἀκαδημίας τῆς ἀνεγειρομένης ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῦ φιλογενοῦς Κυρίου Σ. ΣΙΝΑ.

Οὐράνιο φέγγος, Ἐπιστήμη θεία,
Ἐσὺ εἰς τὸ πλάγι τοῦ Σωτῆρος ἦσουν,
Ὅταν τοῦ κόσμου ἐμόρφωνε τὰ κάλλη
Θεὸς Σοφός.

Ἐπερίχυσε με ἄστρα τὸν αἰθέρα,
Νομοθετεῖ τὸν θαυμαστὸν ῥυθμόν τους·
Ὑμνολογοῦν τὴν χάριν του αἰωνίως
Γῆ κ' Οὐρανός.

Κατ' εἰκόνα του πλάττει τοὺς ἀνθρώπους,
Ἀκτῖνα τῶν ἀκτίνων του τοὺς χύνει,
Γενναῖοι νὰ ζοῦν, νὰ χαίρωνται τὴν κτίσι
Τέκνα Θεοῦ,

Κ' ὅταν θανάτου κοιμηθοῦν τὸν ὕπνο
Νὰ ξυπνήσουν ς' τὰ ἀθάνατα λημέρια,
Ἥλιους νὰ ἰδοῦν, καὶ φωτεινοὺς ἀστέρας
Ἄλλου Οὐρανοῦ.

Θεία Ἐπιστήμη! οἰκοδομεῖ ναόν Σου
Φιλόμουσος πολίτης τῆς Ἑλλάδος·
Ταῖς παλαιαῖς ταῖς δόξαις ν' ἀναστήσῃ
Ἔχει βουλή.

Πρόνοια τοῦ Ὑψίστου, καὶ ψυχαῖς Ἑλλήνων,
Κάτοικοι παλαιοὶ τῶν Ἠλυσίων,
Συνδράμετε τὴν εὔμορφη πατρίδα,
Φίλοι πιστοί.

Κάμετε, τὰ μυστήρια τῆς σοφίας
Νὰ ἱερουργοῦν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σίνα
Καλοὶ ἱερεῖς· πάλε ἡ φυλή μας νἄναι
Δόξα τῆς Γῆς.

Δέξου, ὦ καλέ, τὸν Σαπφικόν μου ὕμνον,
Τῆς ἀρετῆς σου ὑμνολογεῖ τὸ κάλλος·
Νὰ τὸν δεχθῇς κ' ὡς πρωϊμάδι γνήσιο
Τῆς νέας φωνῆς.

Ἐν Ἀθήναις,
τὴν 2 Αὐγούστου 1859.

Γ. ΤΕΡΤΖΕΤΗΣ
ἀρχειοφύλαξ τῆς Βουλῆς

Τὸ μέτρον κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς Ὠδῆς
« Ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα

ODE

pour la cérémonie de la pose des fondements de l'Académie établie par M. le Baron de Sina à Athènes.

Céleste lumière, Science divine! tu étais à côté du Très-Haut lorsqu'il créa les splendeurs du monde, Dieu infiniment savant!

Lorsqu'il répandit les astres dans l'éther et posa les lois de leur marche merveilleuse; la terre et le ciel racontent éternellement sa gloire;

Lorsqu'il créa les hommes à son image, et versa en eux un rayon d'entre ses rayons, afin qu'ils vécussent généreux et justes et pussent, enfants de Dieu, jouir de la création,

Afin qu'après s'être endormis du sommeil de la mort ils pussent se réveiller dans le séjour de la félicité éternelle et voir les soleils et les astres brillants d'un autre ciel.

Divine Science! un ami des Muses enfant de la Grèce t'élève un temple: il veut ressusciter les anciennes gloires.

Providence du Très-Haut, et vous, ames des anciens Hellènes qui habitez les Champs-Elyséens, soyez, en amis fidèles, secourables à notre belle patrie:

Faites que les mystères de la Sagesse soient desservis dans le temple de Sina par des prêtres dignes d'elle, et qu'encore une fois notre nation devienne la gloire du monde!

Accueille, ô ami de la patrie, accueille mon chant Saphique; il célèbre l'excellence de la vertu; accueille le aussi comme un fruit naissant de la nouvelle langue.

Athènes, le 14 Aout 1859.

N. N.

Φωτ. 16. Ὠδὴ τοῦ Γεωργίου Τερτζέτη ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας.
Βλ. σ. 186.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Σκηπτοφοροῦντος Ὄθωνος ἐν Ἑλλάδι καὶ παρέοντος
Ἐνθάδε σὺν σεπτῇ συνθρόνῳ Ἀμαλίῃ
Τοῦτ' Ἀκαδημίης παλινδρύτοιο θέμεθλον
Πρόφρων ἦ δαπάνῃ εἶσε Σίμων ὁ Σίνας,
Πρεσβευτὴς παρ' ἄναξι κεκλημένος εὐρυμέδουσι
Γερμανίης, κοσμῶν Ἑλλάδ' ἑὴν πατρίδα[1].

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου ὁ Ὄθων εἶπε τὰ ἑξῆς : «Ἄσμενος καταβάλλω τὸν θεμέλιον λίθον τῆς Ἀκαδημίας ταύτης, ὁμολογῶν χάριτας τῷ φιλοπάτριδι ἱδρυτῇ Σίνᾳ, ὅστις ἐγείρων ναὸν εἰς τὴν ἐπιστήμην κοσμεῖ ἅμα τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου μὲ περικαλλέστατον οἰκοδόμημα. Εὔχομαι δέ, ἵνα ἡ Ἀκαδημία αὕτη συντελέσῃ πρὸς ἀνύψωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἐπιστημονικὴν δόξαν». Κατόπιν ἐξεφωνήθη ἐμπεριστατωμένος λόγος ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας Θρασ. Ζαΐμη καὶ διενεμήθη εἰς τὸ κοινὸν ἔντυπος σαπφικὴ ᾠδὴ τοῦ Γεωργίου Τερτσέτη, τῆς ὁποίας μία στροφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς :

Θεία Ἐπιστήμη! οἰκοδομεῖ ναόν Σου
Φιλόμουσος πολίτης τῆς Ἑλλάδος·
Ταῖς παλαιαῖς ταῖς δόξαις ν' ἀναστήσῃ
Ἔχει βουλή[2].

Ὁ σύγχρονος τύπος ἐχαιρέτισε τὸ γεγονὸς δι' ἐνθουσιωδῶν ἄρθρων καὶ σχολίων[3], ὁ Ὄθων ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του εἰς τοὺς παραχωρήσαντας τὸ

---

1. Φιλίππου Ἰωάννου, Φιλολογικὰ πάρεργα (Ἔκδ. Β', Ἀθῆναι 1874), σ. 592. Χρηματικήν τινα ἀμοιβὴν δὲν ἐδέχθη ὁ Φίλιππος Ἰωάννου, διὸ ὁ Σίνας ἔγραψεν εἰς τὸν Χάνσεν (14-1-1860), νὰ προτείνῃ δι' αὐτὸν κατάλληλόν τι δῶρον.

2. Βλ. φωτ. 16. Τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῆς ᾠδῆς τοῦ Τερτσέτη ἀνεδημοσιεύθη : α) ἐν τῷ περιοδ. «Πανδώρα» (1859), σ. 384, β) ὑπὸ Βουτιερίδη Ἡλία ἐν τῇ «Νέᾳ Ἑστίᾳ», τόμ. 5 (1959), σ. 300 καὶ γ) ὑπὸ Κουγέα Σωκρ. ἐν τοῖς «Πρακτικοῖς τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», τόμ. 28 (1953), σ. 127. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς θεμελιώσεως τῆς Ἀκαδημίας ἐδημοσίευσε μακρὸν ποίημα πρὸς τιμὴν τοῦ Σίνα καὶ ὁ Νιάγκας Γ. (ἐκ Κλεισούρας τῆς Μακεδονίας), «Σίμωνι Γ. Σίνα Ὠδὴ» (Κωνσταντινούπολις 1860).

3. Ἐφημ. «Ἕλλην» (ἀριθ. 82/1-8-1859), «Αὐγὴ» (ἀριθ. 465/3-8-1857), «Ἐλπὶς» (ἀριθ. 1014/4-8-1859), «Ἐφημερὶς τῶν Φιλομαθῶν» (ἀριθ. 326/7-8-1859), «Ἥλιος» (ἀριθ. 284/8-8-1859), «Μέριμνα» (8-8-1859), «Ἡμέρα» (Τεργέστη, 14/16-8-1859) κ.ἄ. Παραδόξως ἡ 100ετηρὶς ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας παρῆλθεν ἄνευ τινὸς ἐκδηλώσεως, ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Βλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

οἰκόπεδον, ἤτοι εἰς τὴν Μονὴν Πετράκη καὶ εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων[1], καὶ ἀπένειμεν εἰς μὲν τὸν Rahl τὸν ἀργυροῦν σταυρὸν τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, εἰς τὸν Hansen τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τοῦ αὐτοῦ Τάγματος, εἰς δὲ τὸν χορηγὸν τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ αὐτοῦ Τάγματος[2]. Ἀλλ' ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1766/3-8-1859 καὶ 1791/15-9-1859) ἔλαβε καὶ πάλιν ἀφορμήν, ὅπως ἐπικρίνῃ καὶ τὴν τελετὴν καὶ τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ἀπονομὴν παρασήμου εἰς τὸν Σίναν.

Τὴν θεμελίωσιν τῆς οἰκοδομῆς ὁ Χάνσεν ἀνέθεσεν εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα B. Treiber, τὴν δὲ προμήθειαν τοῦ οἰκοδομικοῦ ὑλικοῦ καὶ τὴν τοιχοδομίαν τῆς βάσεως εἰς τὸν ἐργολάβον Νικόλαον Κουμέλην[3], ἐκεῖνος δὲ ἐπέστρεψεν εἰς Βιέννην, διότι εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἀνέγερσιν καὶ ἄλλων, ἔτι μεγαλυτέρων οἰκοδομῶν ἐν τῇ αὐστριακῇ πρωτευούσῃ[4]. Ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του ἔγραψεν αὐθημερὸν εἰς τὸν μαθητήν του Ernst Ziller, εὑρισκόμενον ἐν τῇ γενετείρᾳ του Oberlössnitz (παρὰ τὴν Δρέσδην), ἵνα ἔλθῃ, διότι θέλει νὰ τοῦ ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς ἔργου, κατὰ τὴν γνώμην του, λίαν ἐπωφελοῦς[5].

Ὁ Σταμάτης Κλεάνθης, ἐπιθυμῶν «ὡς Ἕλλην καὶ ἀρχιτέκτων ἐν ταὐτῷ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ λαμπρὸν καὶ ἔκτακτον τοῦτο ἔργον μὲ τὴν δυνατὴν τελειότητα, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐνδόξου Σίνα καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἑλλάδος», συνιστᾷ δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Χάνσεν, ὅπως ἀνατεθῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου εἰς τὸν Ἰωάννην Φυτάλην[6].

Μέχρι τέλους τοῦ 1859 ἐκτίσθη ἡ βάσις τῆς κεντρικῆς αἰθούσης τῆς Ἀκαδημίας, ὡς δὲ ἀνέφερεν ὁ Treiber εἰς τὸν ἀπολογισμόν του πρὸς τὸν Χάνσεν, τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀνῆλθον εἰς 24.416 δραχμάς[7].

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Σίνας προσέφερεν 20.000 φλωρινίων ὑπὲρ τῶν Αὐ-

---

Στασινοπούλου Ἐπαμ., Μία 100ετηρὶς ποὺ ἐπέρασε ἀπαρατήρητος, ἐφημ. «Ἡ Καθημερινή», 19-7-1961.

1. Πρωτόκολλον Ὑπουργείου Παιδείας, ἀρ. 4132/4-8-1859.
2. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 1859, φάκ. 31/1 καὶ 33/2.
3. Βλ. τὸ ἀπὸ 6-8-1859 συμβόλαιον μεταξὺ Χάνσεν καὶ Κουμέλη φωτ. 17 καὶ *ἔγγρ. 68*.
4. Περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Χάνσεν βλ. κυρίως τὸ βασικὸν ἔργον Niemann G. und Feldegg F., Theophilos Hansen und seine Werke (Wien 1893), καθὼς καὶ τὴν δακτυλογραφημένην διδακτορικὴν διατριβὴν τῆς Fischer Martha, Hansen's Leben und Frühwerke (Dissertation, Graz 1946). Βλ. καὶ Russack H., Deutsche Bauen in Athen (Berlin 1942), p. 119-135.
5. Ziller Ernst, Erinnerungen (Manuskript). *Ἔγγρ. 69* καὶ εἰκ. 25.
6. Hansen's Nachlass, Ἐπιστολὴ Κλεάνθους πρὸς Χάνσεν (9-11-1859). Φωτ. 18 καὶ *ἔγγρ. 70*.
7. Hansen's Nachlass: Treiber an Hansen, 2-11-1860 καὶ Hansen an Sina, 21-1-1860. *Ἔγγρ. 71*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Φωτ. 17. Ἡ τελευταία σελὶς τοῦ συμβολαίου μεταξὺ τοῦ Θεοφίλου Χάνσεν καὶ τοῦ ἐργολάβου Νικολάου Κουμέλη διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς Ἀκαδημίας (1859). Βλ. σ. 187 καὶ ἔγγρ. 68.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

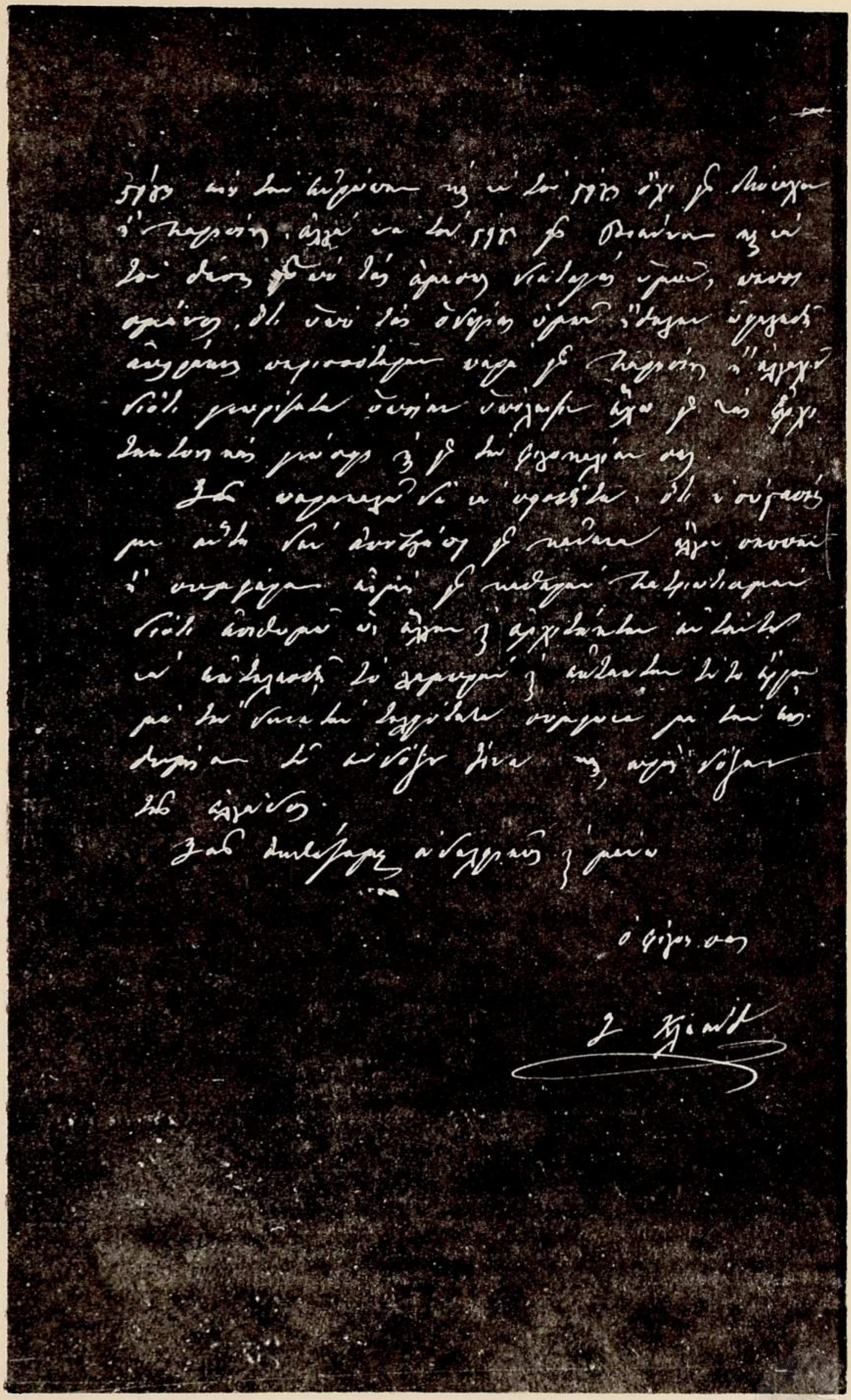

Φωτ. 18. Ἡ τελευταία σελὶς ἐπιστολῆς τοῦ Σταμ. Κλεάνθους πρὸς τὸν Θεόφιλον Χάνσεν (1859).
Βλ. σ. 187 καὶ ἔγγρ. 70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στριακῶν ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν ἐκ τοῦ πολέμου κατὰ τῶν 'Ιταλῶν[1]. Εἰς δὲ τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν ἀπέστειλεν ὁ φιλογενὴς δωρητὴς δύο γαλβανοκαυστικὰς συσκευάς, μίαν διὰ τὴν χειρουργικὴν συλλογὴν καὶ μίαν διὰ τὸ ἵδρυμα τῆς 'Αστυκλινικῆς[2].

Σχετικῶς πρὸς τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Εὐρώπης ὁ Σίνας πληροφορεῖ (10-11-1859) τὸν ὑπουργὸν τῶν 'Εξωτερικῶν 'Ανδρέαν Κουντουριώτην, ὅτι κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν ἐφημερίδων ἡ Γαλλία προτίθεται νὰ ζητήσῃ πλήρη ἀναθεώρησιν τῶν συνθηκῶν τοῦ 1815, ὁπότε ἀνοίγεται προοπτικὴ καὶ διὰ τὸ ζήτημα τῶν 'Ιονίων Νήσων, ἀλλ' ἐκ τῆς βολιδοσκοπήσεως τῆς γνώμης τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Αὐστρίας κόμιτος Johann Bernhard von Rechberg καὶ διαφόρων ἄλλων πολιτικῶν ἐπιβεβαιοῦνται οἱ φόβοι του ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν πρόκειται νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν ἐνέργειαν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο[3].

'Επικειμένου τοῦ γάμου τῆς θυγατρός του 'Αναστασίας μετὰ τοῦ Αὐστριακοῦ κόμιτος Victor Wimpffen, ὁ Σίνας ἀνέθεσεν εἰς τὸν Χάνσεν τὴν κατασκευὴν καλλιτεχνικῶν σχεδίων, βάσει τῶν ὁποίων θὰ παρηγγέλλοντο εἰδικὰ κοσμήματα χάριν τῆς νύμφης καὶ τῶν λοιπῶν θυγατέρων του καὶ διάδημα χάριν τῆς συζύγου του 'Ιφιγενείας. Ὡς εὐάρεστον δὲ ἐνθύμιον (als ein freundliches Souvenir) τοῦ εὐτυχοῦς γεγονότος ὁ Σίνας προσέφερεν εἰς τὴν θυγατέρα του καὶ καλλιτεχνικὸν λεύκωμα τῆς 'Ακαδημίας, φιλοτεχνηθὲν ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Χάνσεν[4]. Ὁ γάμος ἐκεῖνος ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς τῇ 11ῃ 'Ιανουαρίου 1860 ἐν Vevey τῆς 'Ελβετίας μετὰ πανηγυρικῆς συμμετοχῆς τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ τοῦ κοινοῦ. Τότε δὲ ὁ Σίνας προσέφερεν εἰς τὴν γραφικὴν πόλιν τῆς λίμνης τοῦ Lehman δωρεὰν ἐκ 35.000 φράγκων πρὸς κατασκευὴν στερεᾶς καὶ ὡραίας προκυμαίας (12-9-1860)[5].

Σχετικῶς πρὸς τὴν 'Ακαδημίαν ὁ Σίνας ἐνέκρινε τὴν πρότασιν τοῦ Hansen, ὅπως ἡ περαιτέρω ἐκτέλεσις τῆς οἰκοδομῆς ἀνατεθῇ εἰς τὸν νέον ἀρχιτέκτονα

---

1. Τοῦτο ὁ «Αἰὼν» (ἀριθ. 1779/19-9-1859) ἐχαρακτήρισεν ὡς αὐτόχρημα ὕβριν πρὸν τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν 'Ελλήνων, οἵτινες προσφέρουν τὸν ὀβολόν των ὑπὲρ τῶν 'Ιταλῶν, ἐνῷ ὁ πρεσβευτὴς τῆς 'Ελλάδος «δωρεῖ τὰς χιλιάδας αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν θυσιασάντων τὸν Ρήγαν, τὸν 'Υψηλάντην καὶ διωξάντων τὸν 'Ελληνικὸν ἀγῶνα».

2. Πρυτανικὴ λογοδοσία Δ. Στρούμπου (1859), σ. 41-42.

3. 'Αρχεῖον 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, 1859, φάκ. 37/3.

4. Hansen's Nachlas: Sina an Hansen, 14-1-1860. Φωτ. 19.

5. Ville de Vevey (Suisse). Archives communales. *Ἔγγρ. 79.*

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

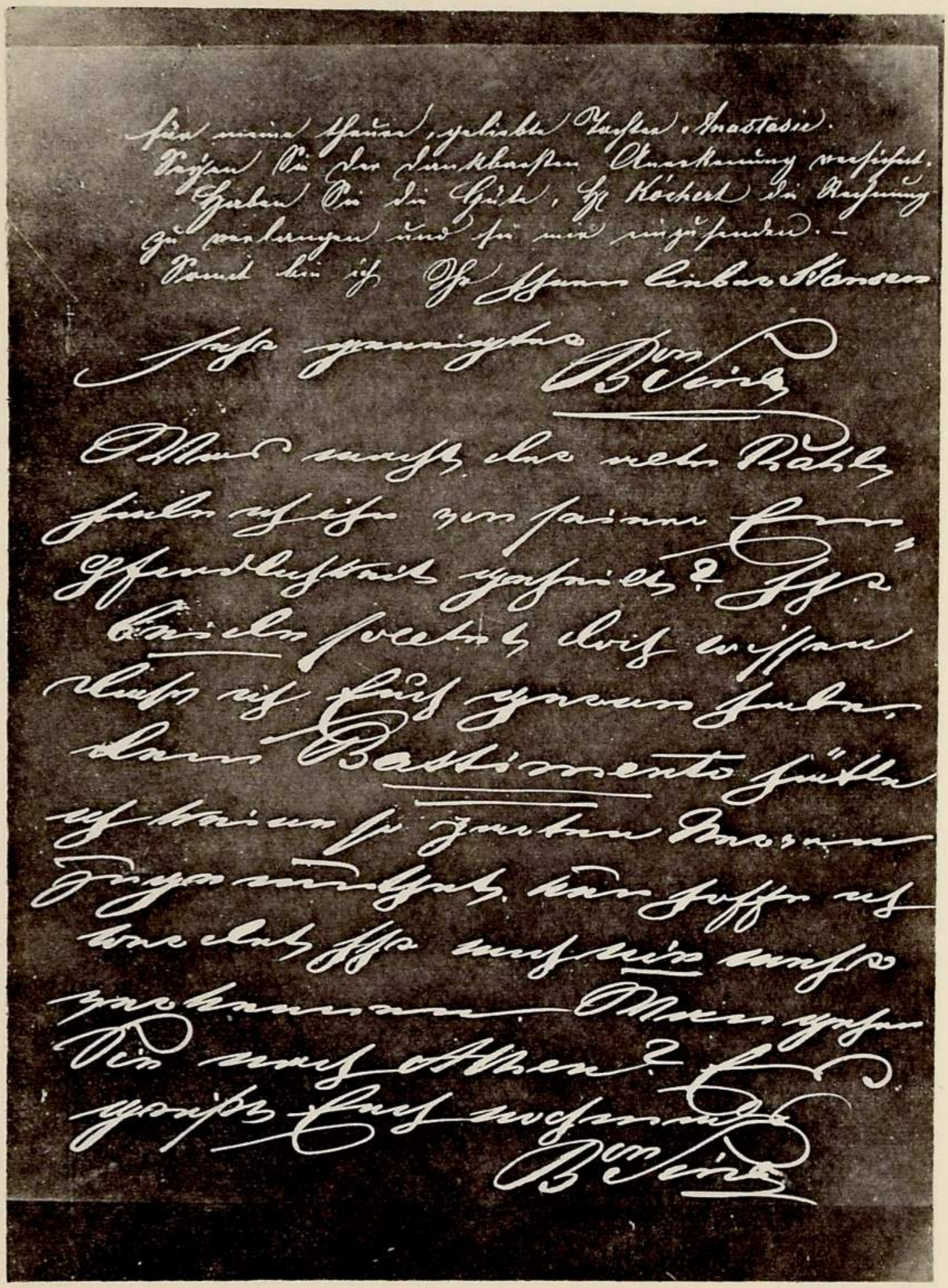

Φωτ. 19. Ἡ τελευταία σελὶς ἐπιστολῆς τοῦ Σίμωνος Σίνα πρὸς τὸν Χάνσεν (1860) περὶ κατασκευῆς λευκώματος τῆς Ἀκαδημίας χάριν τῆς θυγατρός του Ἀναστασίας. Βλ. σ. 190.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ernst Ziller, συνέστησε δὲ εἰς αὐτόν, ὅπως δώσῃ ὁδηγίας καὶ θάρρος εἰς τὸν ἐπίσης νέον γλύπτην Λεωνίδαν Δρόσην, ὅστις ἐσπούδαζεν ὡς ὑπότροφος αὐτοῦ ἐν Δρέσδῃ καὶ ἔλαβεν ἤδη τὴν ἐντολὴν νὰ μεταβῇ εἰς Βιέννην[1]. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Δρόσης εἶχεν ἀνταλλάξει ἐπιστολὰς μετὰ τοῦ Hansen καὶ εἶχεν ἐκτελέσει τέσσαρα σχέδια διὰ τὰ ἀετώματα τῆς Ἀκαδημίας. «Θέλω εὐχαρίστως, ἔγραφεν ὁ Σίνας εἰς τὸν Hansen (26-3-1860), νὰ ἐνισχύσω αὐτὴν τὴν καλλιτεχνικὴν ἰδιοφυΐαν καὶ ὅταν ὁ Δρόσης ἐπιστρέψῃ ἐδῶ μαζί σας, θὰ ἤθελον νὰ ἴδω τὰ τέσσαρα σχέδια τῶν ἀετωμάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἀκούω λίαν ἐπαινετικὰ λόγια». Ἡ ἐκτέλεσις τῶν γλυπτῶν τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ τοῦ Δρόση ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἐν Ρώμῃ[2].

Ἐξ ἀφορμῆς ταξιδίου εἰς Ἑλβετίαν τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανοῦ Β' ὁ Σίνας ἀνέθεσεν εἰς τὸν Hansen, ὅπως φιλοτεχνήσῃ καλλιτεχνικὸν λεύκωμα περιέχον τὰ σχέδια τῆς Ἀκαδημίας, ἵνα προσφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν ἐν Vevey φιλοξενούμενον Βασιλέα, ὅστις ἔδειξεν ἐνδιαφέρον διὰ τὸ ἐν Ἀθήναις οἰκοδομούμενον νεοκλασσικὸν μέγαρον[3]. Τὴν φιλοξενίαν τοῦ Σίνα καὶ ἄλλας οἰκονομικῆς φύσεως ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ ἀντήμειψεν ὁ Μαξιμιλιανός, ἀπονείμας εἰς αὐτὸν τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ[4].

Ἡ φήμη τῶν νεοκλασσικῶν σχεδίων τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας εἶχεν εὐρύτατα διαδοθῆ. Διὸ ὁ πατριάρχης τοῦ Κάρλοβιτς von Rajacsich, προτιθέμενος νὰ ἀνεγείρῃ ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτοῦ Πανεπιστήμιον καὶ πατριαρχικὸν μέγαρον καὶ εὑρισκόμενος ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1860, προσεκάλεσε τὸν

---

1. Ὁ Δρόσης ἐνεγράφη εἰς τὴν Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Δρέσδης τὴν 1-11-1859 καὶ εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐκεῖ καθηγητῇ τῆς Γλυπτικῆς Ernst Hahnel μέχρι τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1860. Τὴν πληροφορίαν, ἀντληθεῖσαν ἐκ τοῦ Matrikel der Königlichen Akademie der bildenden Künste in Dresden Nr. 109, μοῦ διεβίβασεν ὁ Med. Rat. Dr. Georg Tzamalukas, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης. Βλ. εἰκ. 23.

2. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Drossis an Hansen, 7-3-1860. Φωτ. 20 *καὶ ἔγγρ. 71-75, 77-78.*

3. Ἔνθ' ἀνωτέρω: Sina an Hansen, 15-3-1860. Φωτ. 21 *καὶ ἔγγρ. 76.* Ὁ κατάλογος τῆς ἐν Nymphenburg τοῦ Μονάχου Βασιλικῆς Βιβλιοθήκης ἀναγράφει τὰ ἑξῆς εἰς τὸ δελτίον ὑπὸ τὸ λῆμμα Hansen, Theophile (Artes 10d): «Eine Mappe mit 7 Blatt, 31.5.60 vom Cabinet fol. Dessins relatifs au projet du palais pour l' Académie des sciences d' Athènes en cours de construction au frais de Monsieur le Baron de Sina».

4. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 1860, φάκ. 34-1/16-12-1860. Hauptstaatsarchiv (München). Nachlass Maximilian II. 82/2/351 καὶ Geheimes Hausarchiv (München), ὅπου ἐπιστολὴ τοῦ Σίνα πρὸς τὸν Βασιλέα Μαξιμιλιανὸν Β' (16-1-1861) οἰκονομικοῦ περιεχομένου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

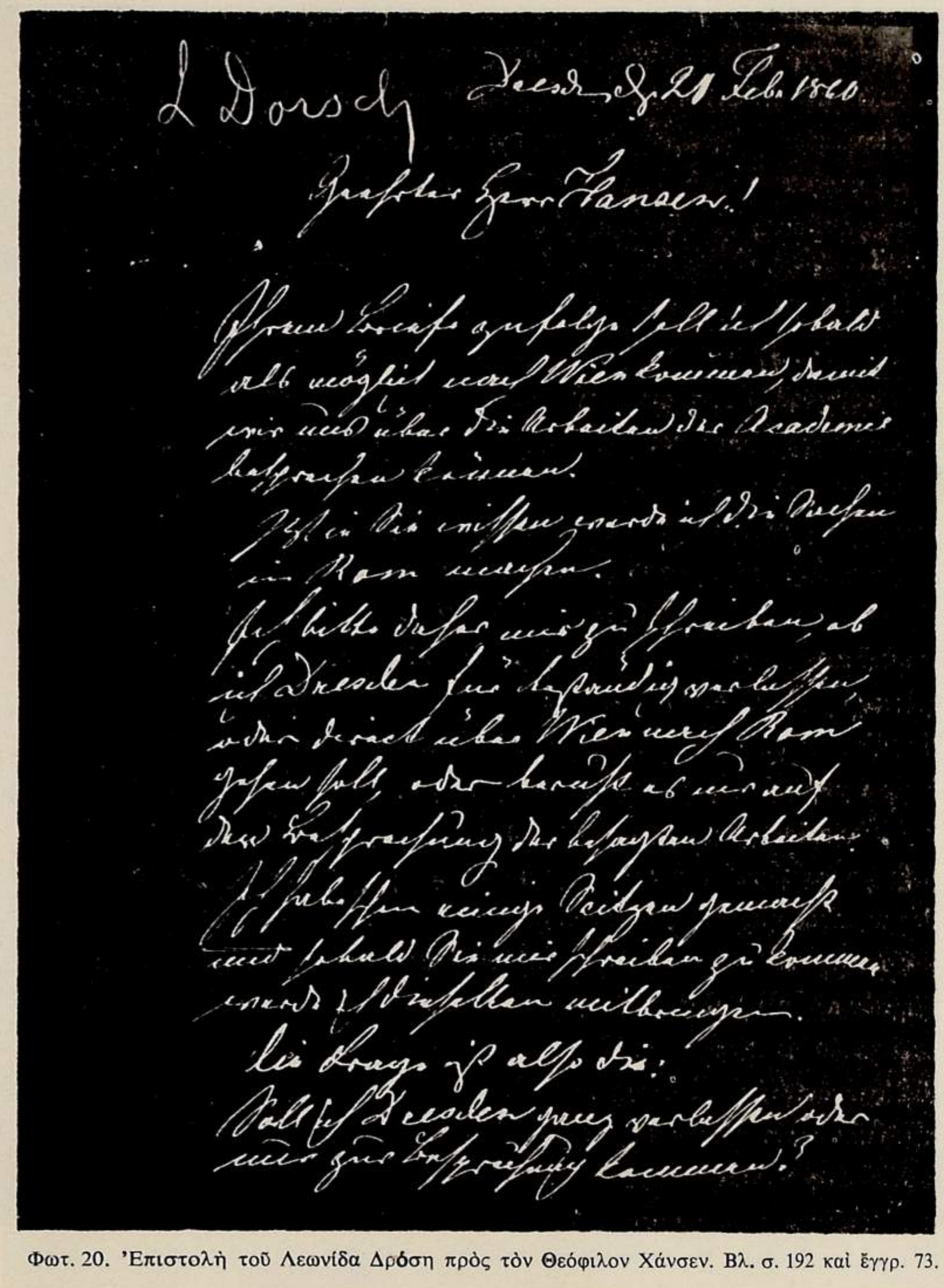

Φωτ. 20. Ἐπιστολὴ τοῦ Λεωνίδα Δρόση πρὸς τὸν Θεόφιλον Χάνσεν. Βλ. σ. 192 καὶ ἔγγρ. 73.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

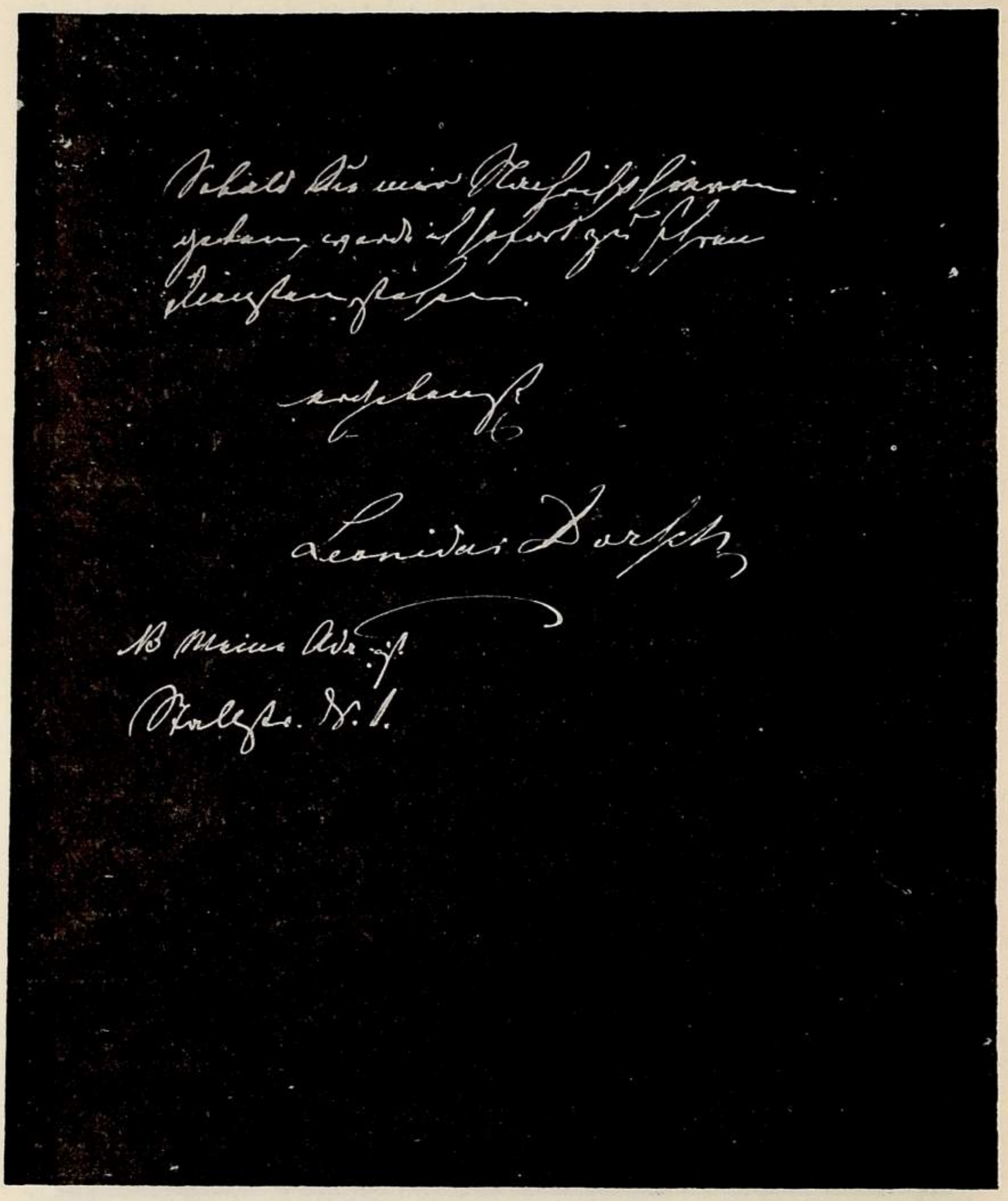

Τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Δρόση πρὸς τὸν Χάνσεν (21 - 2 - 1860).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

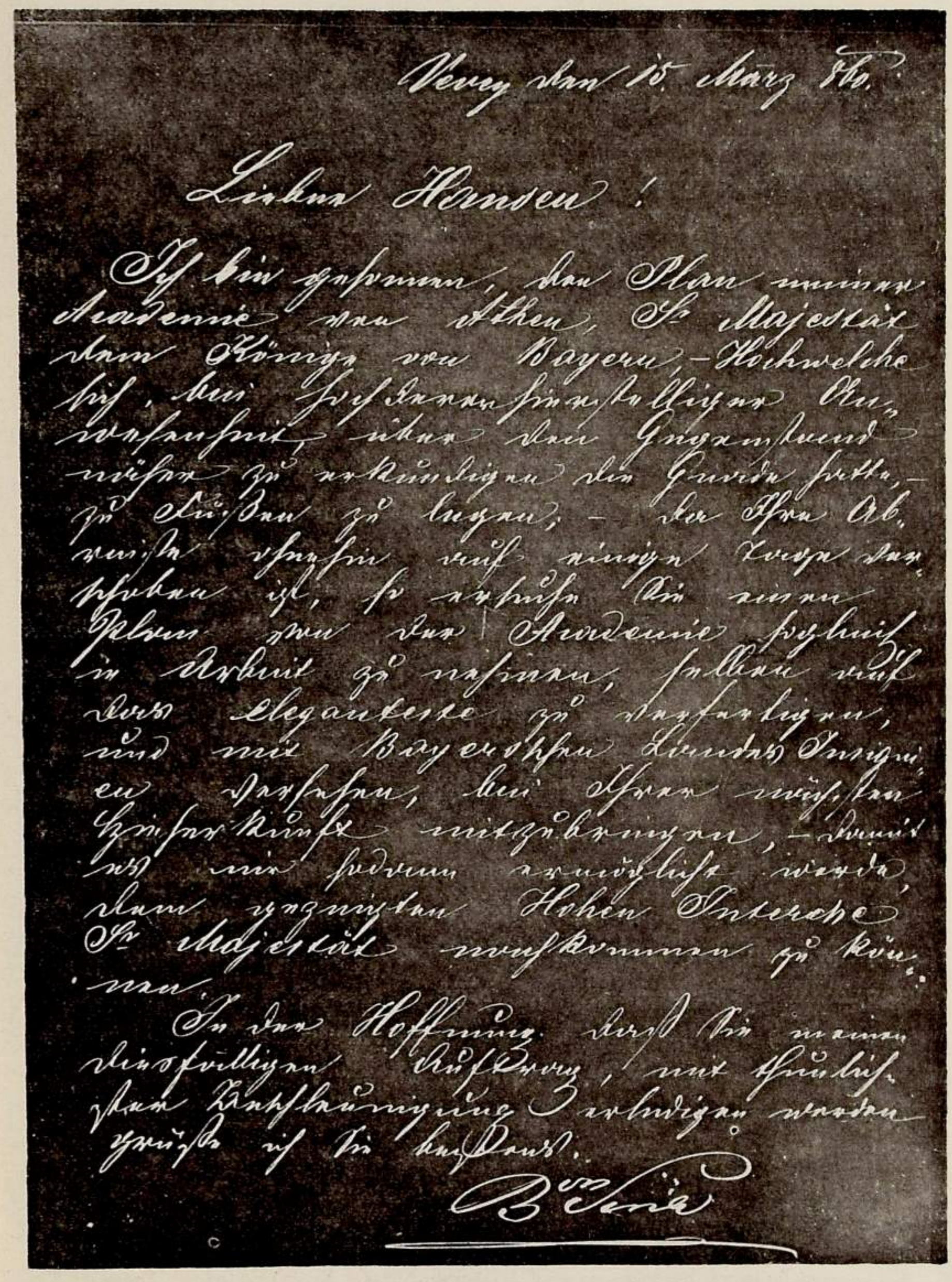

Φωτ. 21. Ἐπιστολὴ τοῦ Σίνα πρὸς τὸν Χάνσεν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ κατασκευὴ λευκώματος μὲ σχέδια τῆς Ἀκαδημίας χάριν τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανοῦ Β΄, σ. 192.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Χάνσεν καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἴδῃ τὰ σχέδια αὐτοῦ[1].

Τὴν 20ὴν Μαΐου 1860 ὁ πρώην Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβῖκος ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Βιέννην. Οὗτος δὲ ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν τὸν ἐκπροσωποῦντα τὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν Νικ. Λιδωρίκην καὶ ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῶν Βασιλέων τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι πραγμάτων, καθὼς καὶ περὶ τοῦ τόπου διαμονῆς τοῦ Σίνα. Εἰς τὸν φιλόμουσον Βασιλέα, τὸν προστάτην τῶν ὡραίων Τεχνῶν, ἔσπευσαν νὰ ὑποβάλουν τὰ σεβάσματά των καὶ πολλοὶ καλλιτέχναι τῆς Βιέννης, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Hansen καὶ ὁ Rahl[2].

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένετο πρότασις, ὅπως ὁ Σίνας διορισθῇ ἀνώτερος Διοικητὴς τμήματος τῆς Οὐγγαρίας (Obergespann). Οὗτος δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Αὐστρουγγαρίας Rechberg ἐξέφρασε μὲν τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκράτορος προσγενομένην τιμήν, ἀλλὰ καὶ τὴν λύπην του συγχρόνως, διότι, διατελῶν ἤδη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, «δὲν ἠδύνατο κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἀναλάβῃ ἀλλότρια τῆς θέσεως ταύτης καθήκοντα»[3].

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1861 ὁ Hansen συνώδευσε τὸν εἰκοσιτετραετῆ ἀρχιτέκτονα Ziller εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἀκαδημίας καταστήσας αὐτὸν ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του[4]. Ὁ νέος ἀρχιτέκτων ἐπεδόθη μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς του. Οὗτος προεκήρυξε μειοδοτικὸν διαγωνισμὸν πρὸς προμήθειαν οἰκοδομικοῦ ὑλικοῦ, προέκρινεν ὡς συμφέρουσαν τὴν προσφορὰν τοῦ ἐργολάβου Νικολάου Κουμέλη[5], ἐπεσκέφθη μετ' αὐτοῦ τὰ λατομεῖα Πειραιῶς, ἀργότερον ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς ὁδοῦ πρὸς μεταφορὰν μαρμάρων ἐκ τῶν λατομείων τῆς Πεντέλης, κατήρτιζε κατ' ἔτος λεπτομερεῖς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς ἐξόδων καὶ ἀπέστελλεν εἰς Βιέννην ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν, αἵτινες ἔβαινον μὲ ταχὺν ρυθμόν. «Ἡ οἰκοδομή μοῦ προξενεῖ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ προχωρεῖ ταχέως» (Der Bau macht

---

1. Hansen's Nachlass: Oberst Gilwasy an Hansen, 18-7-1860.
2. Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, φάκ. 19/2.
3. Ἔνθ' ἀνωτέρω, φάκ. 19/2, Ἀναφορὰ τοῦ Νικ. Λιδωρίκη 12-12-1860. *Ἔγγρ. 80.*
4. Ἀρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. Συμβολαιογράφος Στέφανος Ταβανάκης, ἀριθ. 2208/15-3-1861, φωτ. 23 καὶ *ἔγγρ. 82.* Ὁ Χάνσεν συνῆψε μετὰ τοῦ ἐργολάβου Ν. Κουμέλη καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 2191/13-3-1861 συμβόλαιον, βλ. φωτ. 22 καὶ *ἔγγρ. 81.*
5. Βλ. φωτ. 24 καὶ *ἔγγρ. 83.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Φωτ. 22. Ἡ τελευταία σελὶς τοῦ δευτέρου συμβολαίου μεταξὺ Θ. Χάνσεν καὶ Ν. Κουμέλη πρὸς χρησιμοποίησιν λίθων ἐκ τῶν λατομείων τοῦ Πειραιῶς (1861). Βλ. σ. 196 καὶ ἔγγρ. 81.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

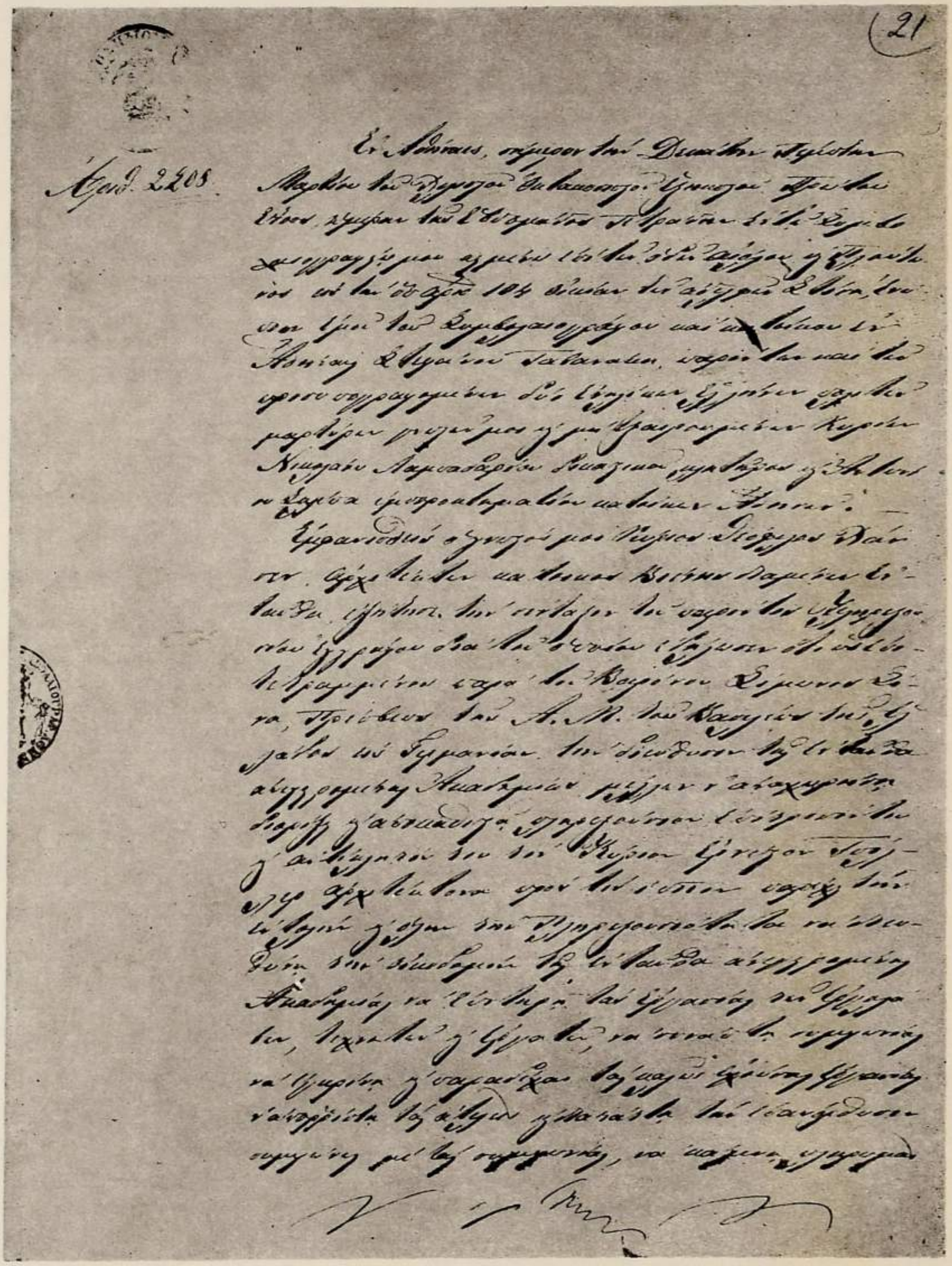

Φωτ. 23. Ἡ πρώτη σελὶς τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου, δι' οὗ ὁ Θ. Χάνσεν ἀναθέτει εἰς τὸν Ἐρνέστον Τσίλλερ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας (1861). Βλ. σ. 196 καὶ ἔγγρ. 82.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

mir sehr viel Vergnühen, es geht rasch vorwärts), ἔγραφεν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὸν Χάνσεν[1], τὸν ὁποῖον μετά τινας μῆνας ἐπληροφόρει ὅτι τὴν οἰκοδομὴν ἐπεσκέφθη ἔφιππος ἡ Βασίλισσα 'Αμαλία, ἡ ὁποία ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν της διὰ τὴν ταχεῖαν καὶ καλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας[2]. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1861 εἶχον κτισθῆ ἐξ ὁλοκλήρου οἱ τοῖχοι τῆς κεντρικῆς αἰθούσης καὶ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος, τὸν Δεκέμβριον δὲ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἔσπευσεν ὁ Τσίλλερ νὰ γράψῃ πρὸς τὸν Χάνσεν ὅτι ἐντὸς ὀκτὼ ἐτῶν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας θὰ ἔχῃ πλήρως τελειώσει[3].

Τὴν ἀνεγειρομένην 'Ακαδημίαν προσέβλεπόν τινες ἐκ τῶν λογίων ὡς τὸ προσεχὲς «κατοικητήριον τῆς ἑλληνικῆς σοφίας»[4], ἄλλοι δὲ ἐπρότεινον ἐμμέσως καὶ τοὺς ἀξίους νὰ τιμηθοῦν διὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ. Οὕτως, ὁ Μαρῖνος Παπαδόπουλος-Βρετός, εἰς τὸ βιβλίον του «Αἱ Νέαι 'Αθῆναι» (Παρίσιοι 1861, ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστί, σελ. 7), γράφει: «Ταπεινὴν ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἅπαντες οἱ ἐπιστημονικοὶ σύλλογοι. Provando e riprovando, «διὰ συχνῶν ἀποπειρῶν», τοιοῦτο ἦτο τὸ σύνθημα τῆς περιφήμου Φλωρεντινῆς 'Ακαδημίας del Cimento, ἥτις ἤρθη εἰς τόσον λαμπρὰν περιωπήν. 'Αφ' ἑτέρου ἡμεῖς ἀποθέτοντες τὴν ὑπερβολικὴν μετριοφροσύνην, ἠδυνάμεθα ἤδη νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν ἄνδρες τοιοῦτοι, οἷοι ὁ ἔξοχος φιλόλογος Φίλιππος 'Ιωάννου, ὁ σοφὸς ἑλληνιστὴς 'Ασώπιος, ὁ πολυμαθὴς θεολόγος Φαρμακίδης, ὁ εὐφραδὴς Πίκκολος, ὁ 'Ανδρέας Μουστοξύδης καὶ ἄλλοι, ἄξιοι νὰ κοσμήσωσι μὲ τὸν τίτλον τῶν 'Ακαδημαϊκῶν, χωρὶς νὰ κινήσωσι τῶν φθονερῶν τὸ μειδίαμα»[5].

'Αποθανόντος τοῦ Βασιλέως τῆς Πρωσσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου Δ' (1861) ὁ Σίνας μετέβη εἰς Βερολῖνον, ἵνα ἀνανεώσῃ τὰ διαπιστευτήριά του παρὰ τῷ νέῳ Βασιλεῖ Γουλιέλμῳ Α'. 'Ετιμήθη δὲ διὰ τοῦ παρασήμου τοῦ 'Ερυθροῦ 'Αετοῦ πρώτης τάξεως τῆς Πρωσσίας[6]. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος μετέβη

---

1. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 18-5-1861.
2. 'Ενθ' ἀνωτέρω: Ziller an Hansen, 10-8-1861.
3. 'Ενθ' ἀνωτέρω: Ziller an Hansen, 2-11-1861 καὶ 9-12-1861. Εἰκ. 47 - 49.
4. Πρυτανικὴ λογοδοσία 'Αλεξίου Πάλλη 1-10-1861, σελ. 1.
5. Εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τοῦ ἀνωτέρω βιβλίου ἀναγράφεται ὁ Σίνας ὡς συνδρομητὴς 38 ἀντιτύπων. Ἦτο δὲ ἡ συνδρομὴ ἐκείνη κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τῶν συνολικῶν συνδρομῶν τῆς Βασιλίσσης 'Αμαλίας, τῶν 'Υπουργείων 'Εσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν κ.ἄ.
6. 'Αρχεῖον 'Υπουργ. 'Εξωτερικῶν, 1861, φάκ. 34/1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

οὗτος καὶ εἰς τὸ Μόναχον. Συναντήσας δὲ ἐκεῖ τὸν αὐλάρχην Π. Νοταρᾶν, ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτόν, ὅτι εἶναι διατεθειμένος νὰ προσφέρῃ ὁσαδήποτε ἑκατομμύρια ἤθελε χρειασθῇ ὁ Ὄθων εἴτε διὰ δημόσιον δάνειον εἴτε διὰ προσωπικάς του ἀνάγκας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ Σίνας ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἀποκτήσῃ καὶ τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Οἴκου τοῦ Ὀλδεμβούργου, πρὸς τοῦτο δὲ ἐζήτησε διὰ τοῦ αὐλάρχου τὴν μεσολάβησιν τῆς Ἀμαλίας πρὸς τὸν ἀδελφόν της, τὸν μέγαν δοῦκα τοῦ Ὀλδεμβούργου[1].

Περίφημον διὰ τὴν λαμπρότητά του κατέστη τὸ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο (1861) ταξίδιον τοῦ Σίνα εἰς Παρισίους, ὅπου ἐχρησιμοποίησεν οὗτος «τεσσαράκοντα δωμάτια» πολυτελοῦς ξενοδοχείου[2]. Ἡ συνεργασία δὲ αὐτοῦ μετὰ Γάλλων τραπεζιτῶν προώθησε τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ Γαλλίας καὶ Αὐστρίας[3], ἂν καὶ ἐλέχθη ὅτι ὁ Αὐστριακὸς βαρῶνος ἐξεπροσώπει μᾶλλον τὰ συμφέροντα τοῦ γαλλικοῦ κεφαλαίου[4].

Ἐκ Παρισίων ὁ Σίνας ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ὄθωνα (15-2-1861) τὸν προσεχῆ γάμον τῆς θυγατρός του Ἑλένης μετὰ τοῦ Γρηγορίου Ὑψηλάντου, ἀνεψιοῦ τοῦ κηρύξαντος τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, καὶ ἐκφράζων τὴν χαράν του διὰ τὸν σύνδεσμον τῆς οἰκογενείας του μετὰ μιᾶς ἐνδόξου ἱστορικῆς οἰκογενείας προσέθεσε τὰ ἑξῆς : «Il est bien doux pour moi de me rattacher encore par un de mes gendres à notre chère patrie et de trouver en lui, outre les qualités personelles les plus brillantes, un nom illustre dans notre histoire nationale et un dévoûment aussi ardent que profond pour la Grèce et ses augustes souverains»[5]. Ὁ γάμος ὅμως ἐκεῖνος ἀνεβλήθη διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος «ἕνεκα ἀσθενείας τῆς γηραιᾶς Ὑψηλάνταινας»[6].

Κατὰ τὸ ἔτος 1862 πληροφορηθεὶς ὁ Σίνας «ὅτι ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῶσιν εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων συμβάντων, τὰ ὁποῖα ἀπερρόφησαν τοὺς δημοσίους πόρους, ἔγραψεν εἰς τὴν

---

1. Πετρακάκου Δημ., Κοινοβουλευτικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1946), σ. 555, σημ. 5.
2. Ziller, Erinnerungen (Manuskript).
3. Jacquemyns G., Langrand-Dumonceau (Bruxelles 1960), vol. I, p. 163, 173, II, p. 67.
4. «Ein Jahrhundert Creditanstalt-Bankverein (Wien 1957), p. 53.
5. Staatsarchiv Oldenburg, Bestand 10-1, Nr. 25.
6. Ἐφημ. «Αὐγὴ» (Ἀθῆναι), ἀριθ. 895/19-8-1861.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Α.Μ. ὅτι χορηγεῖ προθύμως εἰς τὸ Ἔθνος δάνειον ἓξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, διὰ τὴν παγίωσιν τῆς τάξεως καὶ τὴν πρόοδον τοῦ τόπου»[1]. Γενομένου δὲ πρωθυπουργοῦ τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη, ὁ Σίνας ἐκφράζει πρὸς τοῦτον τὴν χαράν του «διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ προορισθέντος νὰ ἐπαναφέρῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν πίστιν εἰς τὴν ἀγαπητήν μας Πατρίδα» καὶ συγχαίρει ἐπὶ τῷ ἀξιώματι «τὸν ἔνδοξον υἱὸν τοῦ περιωνύμου ἥρωος, οὗτινος τὸ ὄνομα εἶναι εἰς αἰῶνα συνδεδεμένον μὲ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Πατρίδος»[2]. Ἐξ ἀφορμῆς δὲ τῆς ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος εἰς τὸν Πατριάρχην Γρηγόριον Ε' ὁ Σίνας ἀνέθεσεν εἰς τὸν ὑπότροφον αὐτοῦ Νικηφόρον Λύτραν, ζωγράφον σπουδάζοντα ἐν Μονάχῳ, ὅπως φιλοτεχνήσῃ ἐλαιογραφίαν τοῦ ἐθνομάρτυρος, καὶ παρήγγειλε τὴν λιθογράφησιν τῆς εἰκόνος ἐν Βιέννῃ, χίλια δὲ ἀντίτυπα ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας μὲ τὴν ἐντολήν, ὅπως τὸ ἀντίτιμον χρησιμοποιηθῇ ὡς συνδρομὴ διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον μνημεῖον[3].

Τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1862 συμβάντα κινήματα ἐναντίον τοῦ Ὄθωνος ἀνέκοψαν τὸν γοργὸν ρυθμὸν τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Ἀκαδημίας, ἥτις ὑπό τινων ἐχαρακτηρίσθη «Πλουτακαδήμεια»[4]. Τὰ διὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐμβάσματα τοῦ Σίνα περιωρίσθησαν, ἐνῷ ὁ Τσίλλερ ἔγραφε πρὸς τὸν Χάνσεν καὶ ἐτόνιζεν εἰς τὸν ταξιδεύσαντα τότε εἰς Ἀθήνας Νικ. Λιδωρίκην, ὅτι ἡ ἐτησία χορηγία θὰ πρέπει νὰ ἀνέλθῃ εἰς 300.000 δραχμῶν, ἵνα ἀποπερατωθῇ τὸ μέγαρον ἐντὸς ἑπτὰ ἐτῶν[5].

Τὴν 23ην Σεπτεμβρίου 1862 ἐτελέσθη ἐν Βιέννῃ ὁ γάμος τῆς Ἑλένης Σίνα μετὰ τοῦ Γρηγορίου Ὑψηλάντου[6]. Ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι ὁ Σίνας ἐπροικο-

---

1. Ἐφημ. «Αὐγή», ἀριθ. 1044/16-5-1862.

2. Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἀριθ. χειρ. 78.

3. Ἐπιστολαὶ τοῦ Σίνα πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν Σπυρομίλιον 16 Ἰουλίου/7 Αὐγούστου 1862 καὶ 23 Αὐγούστου/4 Σεπτεμβρίου 1862, δημοσιευθεῖσαι ὑπὸ Γ. Π. Ἀγγελοπούλου, Τὰ κατὰ τὸν ἀοίδιμον Πατριάρχην Γρηγόριον Ε' (Ἀθῆναι 1866), σ. 357-358. Ἡ ἐφημ. «Κλειὼ» (ἀριθ. 173/9/21.10.1864) γράφει ὅτι ὁ Σίνας ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας 2.000 λιθογραφημένας εἰκόνας καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Σίνα μηνιαία ἐπιχορήγησις εἰς τὸν Λύτραν ἦτο 300 φράγκα.

4. Ἐφημ. «Αὐγή», ἀριθ. 1040/7-5-1862.

5. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 7-2-1862, 2-8-1862, 13-12-1862.

6. Περὶ τῆς προικὸς τῆς Ἑλένης Σίνα ἡ ἐφημ. «Αὐγή», ἀριθ. 981/22-1-1862, γράφει: «Ἵνα δώσωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς προικὸς ταύτης, ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ τριῶν μηνῶν 105 ράπτριαι καταγίνονται ἀποκλειστικῶς εἰς τελειοποίησιν τοῦ πανικοῦ τῆς νύμφης».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Φωτ. 24. Ἡ πρώτη σελὶς τοῦ συμβολαίου μεταξὺ Ἐρν. Τσίλλερ καὶ Νικ. Κουμέλη περὶ κατασκευῆς τῆς Ἀκαδημίας ἐκ πεντελησίου μαρμάρου (1862). Βλ. σ. 196 καὶ ἔγγρ. 83.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δότησε τὴν θυγατέρα του καὶ δι' ἰδιαιτέρου κωδικέλλου, ὅστις ἔχει ὡς ἑξῆς : «Εἰς τὴν ἀγαπητήν μου θυγατέρα Ἑλένην. Ἀγαπητό μου παιδί! Κατὰ τὸν ἐλπιδοφόρον διὰ τὸ μέλλον σου, πλὴν ὅμως ὀδυνηρὸν δι' ἐμέ, ἀποχωρισμόν σου ἐκ τοῦ πατρικοῦ οἴκου ὀφείλω νὰ σοῦ ἀνακοινώσω τὰ ἑξῆς : Συμφώνως πρὸς τὴν διαθήκην τοῦ ἀειμνήστου Πάππου σου, ὅστις ἀσφαλῶς τὴν αὐτὴν ἀγάπην ᾐσθάνετο δι' ὅλας τὰς ἐγγονάς του, συνέπεσεν ἐξ ἀκουσίας ἀβλεψίας νὰ κληρονομήσῃς μερίδιον κατὰ πολὺ κατώτερον εἰς ἀξίαν καὶ εἰσόδημα. Ὡς υἱὸς καὶ πατὴρ αἰσθάνομαι τὸ καθῆκον νὰ ἐξουδετερώσω αὐτὴν τὴν μειονεκτικὴν διὰ σὲ ἀβλεψίαν. Διὰ τοῦτο, ἀγαπητή μου κόρη, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου σου μὲ τὸν Γρηγόριον θὰ λαμβάνῃς ἐτησίως, ἐφ' ὅσον ζῶ, 20.000 φλωρινίων ὡς τόκον ἑνὸς κεφαλαίου ἐκ 400.000 φλωρινίων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸν θάνατόν μου θὰ λάβῃς ἐπὶ πλέον μετὰ τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας μου μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν σου. Ἐν τούτοις θέτω εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐκλογήν σου τὸ ἑξῆς : Ἐὰν ἐπιθυμῇς νὰ περιέλθῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐνωρίτερον εἰς τὴν κατοχήν σου, δύναμαι νὰ σοῦ παραχωρήσω ἔναντι τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ τὴν ἐν Leopoldsdorf γαιοκτησίαν μου. Εἴθε νὰ ἔχῃς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καθ' ὅλην τὴν ζωήν σου καὶ ἔχε τὴν εὐχὴν τοῦ τρυφερῶς ἀγαπῶντός σε πατρός. Ἐν Βιέννῃ τῇ 22ᾳ Νοεμβρίου 1862. Σίμων Σίνας ἰ.χ.»[1].

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ Σίνας ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Αὐτοκρατείρας Ἐλισάβετ ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει αὐτῆς 5.000 φλωρίνια, τὰ ὁποῖα διενεμήθησαν εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα γυναικῶν, τὰ βρεφοκομεῖα καὶ τὰ νοσοκομεῖα τῆς Βιέννης[2].

Ἡ ἔξωσις τοῦ Ὄθωνος ἔθλιψε τὸν Σίναν[3], ὅστις ἔδειξε θερμὴν συμπαράστασιν εἰς τοὺς ἐκπτώτους Βασιλεῖς καὶ κατέβαλε πολλὰς προσπαθείας διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεώς των[4]. Ὁ Σίνας παρέμεινε μὲν σιωπηρῶς πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ τὸ 1862, ἀλλ' ὁ ἐνθουσιασμός του καὶ ἡ γενναιόδωρος διάθεσίς του ὑπὲρ αὐτῆς ἐμειώθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ὁ Τσίλλερ, ὅστις ἤλπιζεν ὅτι προσεχῶς θ' ἀπησχόλει 300 τεχνίτας καὶ ἐργάτας διὰ τὴν

---

1. Bezirkgericht der Inneren Sadt Wien. Archiv. *Ἔγγρ. 84.*
2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge Nr. 2647/1862.
3. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Politisches Archiv, XVI, Griechenland, Karton 22, Varia, fol. 20. Ἐπιστολὴ τοῦ Σίνα πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Αὐστρίας Rechberg, 25-10-1862.
4. Πετρακάκου Δημ., Κοινοβουλευτικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Β' (1946), σ. 556-558.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

'Ακαδημίαν, βλέπει τὰς ἐλπίδας του ματαιουμένας. «Οὐδέποτε ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω, γράφει πρὸς τὸν Χάνσεν (22-1-1863), ὅτι ἡ πτῶσις τοῦ Βασιλέως θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τοσοῦτον θλιβερὰ ἐπακόλουθα διὰ τὴν οἰκοδομήν». Μετά τινος δὲ ζηλοτυπίας ἔβλεπεν ὅτι διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Πολυτεχνείου εἰργάζοντο πυρετωδῶς 300 τεχνῖται, ἐνῷ ἡ οἰκοδομὴ τῆς 'Ακαδημίας ἀπησχόλει μόνον εἴκοσι[1]. Εἰς τὴν ἀπὸ 31-10-1863 ἐπιστολήν του γράφει πρὸς τὸν Χάνσεν : «Χθὲς τὴν μεσημβρίαν, ἡμέραν Παρασκευήν, εἰσῆλθεν ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α′ εἰς τὰς ἑορταστικῶς ἐστολισμένας 'Αθήνας ὑπὸ τὰς ζωηροτάτας ἐπευφημίας τοῦ λαοῦ. Εὔχομαι καὶ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς 'Ακαδημίας ἐπίσης μίαν ἀλλαγὴν καὶ μίαν νέαν, εὐτυχῆ ἐποχήν». Ἡ ἀλλαγὴ ἐπῆλθεν, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐπὶ τὸ χεῖρον. Ὁ ἐργολάβος Κουμέλης ἠναγκάσθη νὰ προβῇ εἰς ἐξώδικον πρόσκλησιν καὶ διαμαρτυρίαν, διὰ νὰ λάβῃ τὰ καθυστερούμενα ὀφειλόμενα χρήματα —κατὰ τὸν Τσίλλερ οὗτος εὑρίσκετο ἐν δικαίῳ—[2], ὁ δὲ τότε πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Κωνστ. Φρεαρίτης ἠξίωσεν ἀπὸ τὸν Τσίλλερ, ὅπως ἀπομακρύνῃ τὰ μάρμαρα ἐκ τῆς Πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου, διότι, ὡς ἰσχυρίζετο, διέτρεχον κίνδυνον οἱ φοιτηταί, καὶ τοὺς ἐργάτας, διότι ἐκ τοῦ προκαλουμένου ὑπ' αὐτῶν θορύβου ἠνωχλοῦντο οἱ διδάσκοντες καθηγηταί[3]. Τὴν ἀξίωσίν του ἐπεχείρησεν ὁ Φρεαρίτης νὰ ἐπιβάλῃ καὶ διὰ τῆς ἀστυνομίας, ἀλλ' ἐν τέλει ἐδικαιώθη ὁ Τσίλλερ[4]. Διακοπείσης ἐντελῶς τῆς ἀποστολῆς χρημάτων ὑπὸ τοῦ Σίνα, ὁ Τσίλλερ ἀνεχώρησεν ἐξ 'Αθηνῶν κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1864, διῆλθεν ἐκ Ρώμης, ἔνθα ἐπεσκέφθη τὸ ἐργαστήριον τοῦ Δρόση καὶ ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκτέλεσιν τῶν προπλασμάτων τῶν ἀετωμάτων, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεψεν εἰς Βιέννην. Οὕτως ἔληξεν ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας.

---

1. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 29-8-1863. Εἰκ. 50-52.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω: 30-4-1863 καὶ 15-5-1863. Εἰκ. 53.

3. Ἐφημ. «'Αθηνᾶ», ἀριθ. 3176/9-9-1863 καὶ Φρεαρίτου Κ., Ἡ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ ἀνακαίνισιν τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου καλλιτεχνικὴ ὀνομασθεῖσα ἐξέτασις τοῦ ἀρχιτέκτονος Λ. Καφταντζόγλου ('Αθῆναι 1865), σ. 69-73.

4. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 10-10-1863, 22-1-1864, 5-3-1864.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

13. Ο ΣΙΝΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΩΣΙΝ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ

Ὁ Σίνας διατηρήσας τυπικῶς τὴν θέσιν τοῦ πρεσβευτοῦ ἐπὶ δύο περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος εὑρίσκετο εἰς τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μετ' αὐτοῦ καὶ ὑπέβαλλεν εἰς αὐτὸν ἐκθέσεις ἀναφερομένας εἰς τὰς διαθέσεις τῶν μεγάλων Δυνάμεων ἔναντι τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὴν ἀπὸ 11-2-1863 ἔκθεσίν του ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἰδιοτελοῦς πολιτικῆς τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων καὶ ἀναφέρει ὀνομαστικῶς τοὺς ὑποψηφίους διὰ τὸν ἑλληνικὸν θρόνον, ἀλλὰ προσθέτει καὶ τὴν παρήγορον εἴδησιν ὅτι εἰς μίαν πρόσφατον δεξίωσιν ἐν τῷ μεγάρῳ του, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον προσέλθει πρίγκιπες τῆς αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς, ἀρχιδοῦκες, ὑπουργοί, ἀνώτεροι διπλωμάται καὶ γενικῶς τὸ «ἄνθος τῆς αὐστριακῆς κοινωνίας», ἅπαντες ἐξεφράσθησαν μετὰ συμπαθείας «διὰ τὴν Α.Μ. τὸν Ὄθωνα καὶ διὰ τὴν πολυαγαπημένην Βασίλισσαν Ἀμαλίαν»[1].

Τὴν 31-3-1864 ὁ Σίνας ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ὄθωνα τὸν προσεχῆ γάμον τῆς θυγατρός του Εἰρήνης μετὰ τοῦ Γεωργίου Μαυροκορδάτου, υἱοῦ τοῦ «ἐνδόξου πολιτικοῦ» Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου καὶ ἐξέφρασε καὶ πάλιν τὴν χαράν του, διότι ἡ οἰκογένειά του θὰ συνεδέετο διὰ μιᾶς ἀκόμη ἐκ τῶν πλέον διακεκριμένων οἰκογενειῶν τῆς Ἑλλάδος. Πρὸ μηνὸς δὲ (23-2-1864) εἶχεν οὗτος ἀναγγείλει ἐκ Παρισίων καὶ τὸν προσεχῆ γάμον τῆς θυγατρός του Ἰφιγενείας μετὰ τοῦ δουκὸς Edmond de Castries, ἀδελφοῦ τῆς συζύγου τοῦ στρατάρχου Mac Mahon, καὶ δὲν παρέλειψε νὰ ἀναφέρῃ ὅτι ὁ σύνδεσμος ἐκεῖνος προελθὼν «ἐξ ἀμοιβαίου αἰσθήματος» ἦτο συγχρόνως καὶ σύνδεσμος τῆς οἰκογενείας του μετὰ μιᾶς ἐκ τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τῆς Γαλλίας[2].

Ἡ εὔρυνσις τῶν συγγενικῶν κύκλων τοῦ Σίνα ηὔξησεν ἔτι μᾶλλον τὴν φήμην τοῦ οἴκου τούτου. Ὁ εὐτυχὴς σύζυγος καὶ πατὴρ διωργάνωνε δεξιώσεις καὶ καλλιτεχνικὰς ἑσπερίδας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐδίδοντο χοροί, συναυλίαι καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις. Κατὰ τὰς συγκεντρώσεις δὲ ἐκείνας, αἵτινες ἐγένοντο ὀνομασταὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς Βιέννης, ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν προεκάλει, ἐκτὸς τῆς ἐγκαρδίου καὶ πλουσιοπαρόχου φιλοξενίας, ἡ εὐγένεια τῶν τρόπων καὶ ἡ εὐρεῖα μόρφωσις τῆς Ἰφιγενείας Σίνα[3].

---

1. Staatsarchiv Oldenburg, Bestand 10-1, Nr. 25.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω. Ὁ γάμος τῆς Εἰρήνης ἐτελέσθη τὴν 19-5-1864, ὁ δὲ τῆς Ἰφιγενείας τὴν 23-5-1864. Βλ. εἰκ. 15α-δ, ὅπου ἀπεικονίζονται αἱ τέσσαρες θυγατέρες τοῦ Σίνα.

3. «Neue Freie Presse» (Morgenblatt, Wien), Nr. 7298/22-12-1884, Vasili Paul, La so-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Κατὰ τὸ ἔτος 1864 ὁ Σίνας προσέφερε 5.000 φλωρινίων ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Schleswig-Holstein πεσόντων Αὐστριακῶν, ἑτέρας δὲ 5.000 φλωρινίων προσέφερε διὰ τὸ ἱππικὸν τῶν ἐθελοντικῶν σωμάτων τῆς Οὐγγαρίας. Ἀναγνωρισθέντος δὲ ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσσίας τοῦ νέου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Γεωργίου Α', ὁ Σίνας παρητήθη πλέον τῆς πρεσβευτικῆς θέσεώς του. Εἰς τὴν ἀπὸ 14-9-1864 ὑποβληθεῖσαν παραίτησίν του ὁ Ὄθων ἀπήντησεν εἰς αὐτὸν ἐκ Berchtesgaden διὰ τῆς ἐξῆς ἐπιστολῆς : «Κύριε Πρέσβυ! Ἀφοῦ συνεπείᾳ τῶν ἐπελθουσῶν λυπηρῶν περιστάσεων ἔληξαν τὰ ὁποῖα ἀνέθεσα Ὑμῖν καθήκοντα ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου καὶ πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ παρὰ ταῖς Αὐλαῖς τῶν Αὐτῶν Μεγαλειοτήτων τοῦ τε Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, τοῦ Βασιλέως τῆς Πρωσσίας καὶ τοῦ μακαρίτου Αὐταδέλφου μου, Βασιλέως τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανοῦ, τῶν μὲν δύο πρώτων Ἡγεμόνων ἀναγνωρισάντων τὴν ἐν Ἑλλάδι νέαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, τοῦ δὲ τρίτου κατὰ δυστυχίαν τελευτήσαντος, προθυμοποιοῦμαι ἵνα ἐκφράσω Ὑμῖν τὴν εὐχαρίστησίν μου διὰ τὰς ὁποίας μετ' ἐξόχου ζήλου δωρεὰν προσηνέγκατέ Μοι ὑπηρεσίας, ἀντιπροσωπεύσαντες τὴν Κυβέρνησίν Μου ἀξίως καὶ μεγαλοπρεπῶς. Ἰδίως δὲ Σᾶς εὐγνωμονῶ διὰ τὴν καὶ μετὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1862 συμβᾶσαν πολιτικὴν μεταβολὴν διατηρηθεῖσαν πρὸς Ἐμὲ ἀκράδαντον πίστιν καὶ εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν. Κατὰ δὲ τὴν περίστασιν ταύτην δὲν δύναμαι νὰ παραλείψω, ὅπως διαδηλώσω Ὑμῖν ἐπανειλημμένως τὴν ἄκραν εὐγνωμοσύνην Μου διὰ τὰς πολλὰς καὶ ἀδρὰς ἀγαθοεργίας, ἃς ἐπεδαψιλεύσατε τῇ φιλτάτῃ ἡμῶν Ἑλλάδι. Διαβεβαιῶ δὲ τέλος Ὑμᾶς τῆς ὁποίας διὰ βίου θέλω διαφυλάξει Ὑμῖν ἐξαιρέτου ὑπολήψεως καὶ ἰδιαζούσης εὐνοίας Μου. Ἐν Βερτολουγάδῃ τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1864. Ὄθων»[1].

Ἀνάλογος πρὸς τὴν βασιλικὴν εὔνοιαν ὑπῆρξε καὶ ἡ μετέπειτα διὰ βίου ἀφοσίωσις τοῦ Σίνα πρὸς τὸν Ὄθωνα καὶ τὴν Ἀμαλίαν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἐξέφραζεν εἰς ἑκάστοτε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν. «Les noms d'Othon 1er et d'Amélie sont à jamais gravés dans mon coeur», ἔγραφεν οὗτος

---

ciété de Vienne (Paris 1885), p. 306, Uhl Friedr., Aus meinem Leben (Stuttgart - Berlin 1908), p. 104. Βλ. εἰκ. 14.

1. Staatsarchiv Oldenburg, Bestand 10-1, Nr. 25.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μετὰ ἓν ἔτος εἰς εὐχετήριον ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐκπτώτους Βασιλεῖς[1].

Ἀποχωρῶν ὁ Σίνας ἐκ τῆς θέσεως τοῦ πρέσβεως ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκου Ἰωσὴφ διὰ τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος Α΄ τάξεως (17-9-1864) καὶ διὰ τοῦ τίτλου τοῦ αὐλικοῦ μυστικοσυμβούλου (23-10-1864)[2]. Θερμαὶ δὲ εὐχαριστίαι ἐξεφράσθησαν εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεων τῆς Αὐστρίας[3], τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Βαυαρίας. Διάδοχός του εἰς τὰς ἐν Βιέννῃ καὶ Βερολίνῳ πρεσβείας ἐγένετο μετὰ τρία ἔτη ὁ γαμβρός του Γρηγόριος Ὑψηλάντης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1865 ὁ Σίνας ἠγόρασε πίνακα τοῦ Οὔγγρου ζωγράφου Νικ. Βαραβᾶ, παριστάνοντα τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης[4]. Ἕτερα σημαντικὰ ποσὰ προσέφερεν οὗτος διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ ἐν Αὐστρίᾳ. Ὡς πρὸς δὲ τὴν Ἑλλάδα γενναῖαι ὑπῆρξαν αἱ δωρεαὶ αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Ἰφιγενείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Φιλεκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν[5].

Ὁ ἀνὴρ οὗτος κατέστη πλέον ὁ φημισμένος Μαικήνας καὶ εἷς τῶν τραπεζιτικῶν μεγιστάνων τῆς Εὐρώπης. Ὅτε τῷ 1866 ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὑρέθη ἐν χρηματικῇ ἀμηχανίᾳ, ἡ ἐφημερὶς «Ἥλιος» (ἀριθ. 30/24-3-1866) διὰ τοῦ ἄρθρου «Ὁ Σίνας ἐπιχρυσώνει τὴν Ἑλλάδα» συνέστησεν εἰς τὸν Βασιλέα Γεώργιον Α΄, ὅπως ἀποταθῇ πρὸς τὸν «πεντακοσιοεκατομμυριοῦχον» ὁμογενῆ τῆς Βιέννης. «Ὁ Βαρῶνος Σίνας, ὡς τονίζει τὸ ἄρθρον, ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις τῆς Βιέννης, τοῦ Βερολίνου, τοῦ Βελγίου, τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου, εἰσάγων γνώμην αὐτοῦ περὶ δανείου ἑλληνικοῦ καὶ αὐτὸ ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἀναλαμβάνων, διά τε τῆς ὑπολήψεως τοῦ προορατικοῦ νοός, ἣν χαίρει, καὶ διὰ τοῦ ἐμβριθοῦς χαρακτῆρος, ὃν ἔχει, καὶ διὰ τῆς ἐξευγενισμένης ἀγωγῆς, ἣν ἔλαβε, δύναται μόνος καὶ ἐπὶ τόκῳ μικρῷ, ἵνα καταρτίσῃ ἐν

---

1. Ἐνθ' ἀνωτέρω.

2. Haus-, Hof- und Staatskanzlei. Kabinettskanzlei, Vorträge Nr. 2765/1864, 3130/1864.

3. Ἐνθ' ἀνωτέρω. Politisches Archiv, XVI, Griechenland, Karton 24, Konvolut 3, Varia (1864), fol. 36-38.

4. Tóth L., Báró Simon Sina (1876), p. 18, 22.

5. «Πρακτικὰ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας» (Ἀθῆναι 1858, 1861, 1863, 1865, 1866), Βιώνη Γ., Λόγος ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 50ετηρίδος τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας (Ἀθῆναι 1886), σ. 96 καὶ Γαλάτη Στ., Ἱστορία τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας (Ἀθῆναι 1941, δακτυλογραφημένον), τόμ. Β΄, σ. 13-14.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀκαρεῖ διπλάσιον καὶ τριπλάσιον τὸ ποθούμενον ἑλληνικὸν δάνειον, καὶ λαμβάνων καὶ μὴ λαμβάνων μέρος αὐτοῦ»[1].

Ἡ προσωπικότης τοῦ Σίνα ἐγένετο γνωστὴ καὶ πέραν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ τοῦ Μεξικοῦ Μαξιμιλιανὸς ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὸν μεγαλόσταυρον τῆς Γουαδελούπης (16-7-1866)[2]. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο προσέφερεν ὁ Σίνας χρηματικὰς εἰσφορὰς τόσον ὑπὲρ τῶν ἡρωϊκῶς ἀγωνιζομένων Κρητῶν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας των καὶ ἕνωσιν μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν Αὐστριακῶν τραυματιῶν ἐκ τοῦ πολέμου μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας. Διὰ τὴν τελευταίαν εἰσφορὰν ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Ἰωσὴφ ἐξέφρασεν εἰς αὐτὸν καὶ γραπτῶς τὴν εὐαρέσκειάν του (10-12-1866)[3].

Κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἐτελέσθη ἐν Βουδαπέστῃ ἡ πανηγυρικὴ στέψις τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσὴφ ὡς Αὐτοκράτορος τῆς διμεροῦς πλέον μοναρχίας τῆς Αὐστρουγγαρίας (8-6-1867). Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ γεγονότος τούτου ὁ Σίνας προσέφερε 10.000 φλωρινίων ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου τυφλῶν καὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου κορασίδων τῆς οὐγγρικῆς πρωτευούσης καὶ ἔλαβεν ἐπίσης αὐτοκρατορικὴν εὐαρέσκειαν (23-7-1867)[4]. Ἕτερα 1.100 φλωρίνια προσέφερεν οὗτος ὑπὲρ τῶν σχολείων θηλέων καὶ ἕτερα 500 ὑπὲρ τοῦ «Συνδέσμου Δασονόμων» τῆς Οὐγγαρίας[5].

14. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΙΝΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: ΟΙΚΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Ο «ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ»

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ Σίνα, ὅπως ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα οὐχὶ ὡς ἁπλοῦς ἐπισκέπτης, ἀλλ' ὅπως διαμένῃ μονιμώτερον ἐν αὐτῇ, ἐξεδηλώθη κατὰ τὸ 1859, ὅτε οὗτος ἀνέθεσεν εἰς τὸν Χάνσεν τὴν διαπραγμάτευσιν ἀγορᾶς οἰκοπέδου ἀπέναντι τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων. Ἡ ἀγορὰ ἐκείνη, ὡς ἤδη ἐλέχθη (σ. 181), δὲν ἐπραγματοποιήθη, ἡ δὲ ἀρχικὴ διάθεσις τοῦ Σίνα λόγῳ τῆς ἐξώσεως τοῦ

---

1. Ἡ ἐφημερὶς «Romanul» (Bucuresti), 22-6-1867, γράφει ὅτι ὁ Σίνας ἔδωσε διὰ τὸ δάνειον ἐκεῖνο 100.000 δραχμῶν. Τὴν πληροφορίαν ταύτην ὀφείλω εἰς τὸν ἱστορικὸν κ. Νέστορα Καμαριανόν, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης.

2. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge Nr. 2605/1866.

3. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Kurrentbillete 156c/1866.

4. Ἔνθ' ἀνωτέρω, Vorträge 2258/1867.

5. Tóth L., Báró Simon Sina (1876), p. 20-21.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὄθωνος ἐξέλιπεν, ἀνέκυψεν ὅμως αὕτη ζωηροτέρα μετὰ τὴν σύναψιν δεσμῶν συγγενείας μετὰ τῶν οἰκογενειῶν Ὑψηλάντου καὶ Μαυροκορδάτου. Οἱ δεσμοὶ ἐκεῖνοι ὤθησαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν Σίναν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀρχοντικῆς οἰκίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὡραίας βασιλικῆς γαιοκτησίας, τῆς φερούσης τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑπτάλοφος» ἢ «Πύργος τῆς Βασιλίσσης».

Τὴν 6-10-1868 κατεκυρώθησαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος κατόπιν πλειστηριασμοῦ δύο ἀκίνητα, κείμενα ἐν Ἀθήναις παρὰ τὰς διασταυρουμένας ὁδοὺς Λυκαβηττοῦ καὶ Νοσοκομείου (νῦν Ἀκαδημίας) καὶ ἀνήκοντα εἰς τοὺς κληρονόμους Κωνσταντίνου Χρηστομάνου. Ἦσαν δὲ ταῦτα: 1) μία οἰκία μετὰ κήπου συνολικῆς ἐκτάσεως 4.620 τετρ. πήχεων, «περιέχουσα πέντε ὑπογείους διαιρέσεις καὶ δύο δεξαμενὰς δι' ἔλαιον χωρητικότητος ἐνενήκοντα χιλιάδων ὀκάδων, πρῶτον πάτωμα ἔχον δέκα διαιρέσεις, δεύτερον πάτωμα ἔχον δέκα διαιρέσεις, σοφίταν μὲ τρεῖς διαιρέσεις, αὐλὴν λιθόστρωτον, φρέαρ, δεξαμενήν, ὑδραγωγεῖον»[1], καὶ 2) ἓν συνεχόμενον οἰκόπεδον ἐκτάσεως 924 τετρ. πήχεων. Τὰ ἀκίνητα ταῦτα ἠγόρασεν ὁ Σίνας ἀντὶ 125.146 δραχμῶν, καταστήσας πληρεξούσιόν του τὸν τότε ὑποδιοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Μάρκον Ρενιέρην[2].

Ἕτερον κτῆμα ἀγορασθὲν ὑπὸ τοῦ Σίνα ἦτο ἡ παρὰ τὰ Νέα Λιόσια βασιλικὴ ἔπαυλις καὶ γαιοκτησία, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἑπτάλοφος» ἢ «Πύργος τῆς Βασιλίσσης». Ἡ γαιοκτησία αὕτη ἀποκτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς Ἀμαλίας διὰ τμηματικῆς ἀγορᾶς ἰδιωτικῶν γαιῶν ἀρξαμένης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1849[3], ἔλαβε συνολικὴν ἔκτασιν 2.500 στρεμμάτων καὶ σὺν τῷ χρόνῳ διεμορφώθη εἰς παραδείσιον κτῆμα δαπάνῃ καὶ φροντίδι τῆς φιλοκάλου Βασιλίσσης. «Καθ' ὑψηλὴν αὐτῆς ἐντολήν, γράφει ἡ Σοφία Ἀλιμπέρτη (Ἀμαλία, σ. 92), μετεφυτεύθησαν μωρέαι καὶ ἄμπελοι καὶ ποικίλα ἀγρωστοειδῆ φυτά, ἄτινα ἐπὶ τούτῳ ἐκομίσθησαν ἐξ Ἰταλίας· ἀγελάδες δὲ φημιζόμεναι διὰ τὴν ὡραιό-

---

1. Εἰς τὴν ἀνωτέρω οἰκίαν τοῦ Χρηστομάνου εἶχεν ἤδη διαμείνει τῷ 1861 ἐπὶ ἐνοικίῳ ὁ Γρηγόριος Ὑψηλάντης.

2. Ἀρχεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ἀριθ. συμβολαίου 1078/8-11-1868, συνταχθέντος ὑπὸ τῶν συμβολαιογράφων Παναγιώτου Παύλου καὶ Στεφάνου Ταβανάκη. Εἰς τὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους (Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, Σχέδιον Πόλεως Ἀθηνῶν, φάκ. 15/Ἰούλιος 1869) ἀπόκεινται ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν λόγῳ διαπλατύνσεως τῆς ὁδοῦ Νοσοκομείου ἀναφυεῖσαν ὑποχρέωσιν τῶν κληρονόμων Χρηστομάνου πρὸς ἀποζημίωσιν γειτονικοῦ τινος οἰκοπέδου, ἔνθα καὶ σχετικὴ ἔνστασις τοῦ Σίνα.

3. Staatsarchiv Oldenburg, Bestand 11-1, Nr. 26.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τητα καὶ τὴν εὐσαρκίαν των ἠγοράσθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ, Ἑλβετίᾳ καὶ Ὀλδεμβούργῳ καὶ μετεφέρθησαν δι' ἀδρᾶς δαπάνης· ἔτι δὲ διάφοροι ὄρνιθες καὶ πτηνὰ ἐξ Ἰνδιῶν καὶ Ἀφρικῆς· καὶ διὰ ταῦτα ἐδαπάνα ἀφειδῶς, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τοὺς κατοίκους τῶν πέριξ χωρίων τῆς ἐπαύλεως νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν γεωργίαν, σηροτροφίαν, ἀμπελουργίαν καὶ κτηνοτροφίαν, καταστήσασα τὸν Πύργον αὐτῆς σταθμὸν γεωργικῆς καὶ κτηνοτροφίας».

Τὸ βασιλικὸν τοῦτο κτῆμα ὠνομάσθη «Ἑπτάλοφος» ἐκ τῶν ἑπτὰ καταφύτων λόφων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα Ὀρφεύς, Πηλεύς, Θησεύς, Πολυδεύκης, Ἰάσων, Κάστωρ καὶ Ἡρακλῆς. Ἐκ δὲ τῆς λαμπρᾶς πυργοειδοῦς ἐπαύλεως γοτθικοῦ ρυθμοῦ, ἥτις ἀνηγέρθη καὶ διεκοσμήθη ὑπὸ τοῦ Γάλλου ἀρχιτέκτονος Φραγκίσκου Μπουλανζὲ (1854) ἔλαβε τὸ κτῆμα τοῦτο καὶ τὴν ἑτέραν ἀντίστοιχον ὀνομασίαν. Ὁ «Πύργος τῆς Βασιλίσσης» ἢ ἄλλως «Ἑπτάλοφος» κατέστη τὸ τέρμα τῶν ἐφίππων περιπάτων τῆς Ἀμαλίας.

Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος τὸ κτῆμα περιῆλθε κατὰ τὴν περίοδον τῆς μεσοβασιλείας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, ἀλλὰ λήγοντος τοῦ ἔτους 1863 παρεδόθη τοῦτο εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις διαμείναντα αὐλικὸν γραμματέα καὶ ἐκπρόσωπον τοῦ Ὄθωνος Ferdinand Sievert[1], εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθη ἡ ἐπίβλεψις καὶ ἡ διαχείρισις. Οὗτος εἰς τὴν ἀπὸ 2-7-1864 ἐπιστολήν του πρὸς τὸν ἐν Bamberg αὐλάρχην τοῦ Ὄθωνος Julius Wening ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδᾶτος ἐπεσκέφθη μετὰ τῆς οἰκογενείας του τὸν «Ἑπτάλοφον» καὶ ὅτι ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ πωληθῇ. Προφανῶς, προσθέτει ὁ Sievert, ἐσκόπει νὰ τὸ ἀγοράσῃ μὲ χρήματα τοῦ Σίνα, τοῦ ὁποίου τὴν θυγατέρα εἶχε πρὸ μηνὸς νυμφευθῇ ὁ υἱός του Γεώργιος Μαυροκορδᾶτος.

Μετὰ ἓν ἔτος τὸ κτῆμα παρεδόθη ἐπὶ ἐνοικίῳ εἰς τὸν Ἠλίαν Παπαηλιόπουλον[2], μεταξὺ δὲ αὐτοῦ καὶ τοῦ Sievert συνετάγη τὴν 21-12-1864/4-1-1865 λεπτομερὲς πρωτόκολλον παραδόσεως καὶ παραλαβῆς πάντων τῶν ἐν αὐτῷ κινητῶν καὶ ἀκινήτων. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ὄθωνος ἀπεφασίσθη ὁρι-

---

1. Σχετικὸν πληρεξούσιον ἀπέστειλεν ὁ Ὄθων πρὸς τὸν Sievert μέσῳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Αὐστριακοῦ πρεσβευτοῦ Testa. Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Gesandschaft Athen, Karton 43, Meysenburg an Testa, 3-12-1863.

2. Ὁ Παπαηλιόπουλος ἦτο γυναικάδελφος τοῦ Νικολάου Ἀθ. Λιδωρίκη, πρώτου γραμματέως καὶ ἐκπροσώπου τοῦ Σίνα ἐν τῇ Πρεσβείᾳ τῆς Βιέννης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στικῶς ἡ ἐκποίησις τοῦ «Ἐπταλόφου», τὸ ἑπόμενον δὲ ἔτος (1868) ἐδημοσιεύθη γαλλιστὶ σχετικὴ ἀγγελία, καθὼς καὶ λιθογραφημένον σχεδιάγραμμα[1]. Ἐκ τῶν διαφόρων ἀγοραστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καί τις ὁμογενὴς διαμένων ἐν Καΐρῳ, ἐπροτιμήθη ὁ Σίνας, ὅστις ἠρκέσθη εἰς τὸ ἀνωτέρω πρωτόκολλον τῶν Sievert - Παπαηλιοπούλου καὶ ἠγόρασε τὸν «Ἑπτάλοφον» ἀντὶ 240.000 δραχμῶν. Ὡς πληρεξούσιος τῆς Ἀμαλίας ἀπεστάλη εἰς Βιέννην ὁ Julius Wening, ὅστις ὑπέγραψε μετὰ τοῦ Σίνα τὸ συμβόλαιον τῆς ἀγοραπωλησίας (2-6-1870)[2]. Ἡ παραλαβὴ τοῦ κτήματος ἐγένετο, ἐντολῇ τοῦ Σίνα, ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς Ἀκαδημίας Ἐρνέστου Τσίλλερ, ὅστις ἔγραφεν εἰς τὸν Χάνσεν (7-7-1870) : «Τώρα παραλαμβάνω τὸ ἀγρόκτημα καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀσχολοῦμαι μὲ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν μορεῶν». Ἡ ἐπιστασία ὅμως τοῦ κτήματος ἀνετέθη καὶ πάλιν εἰς τὸν Sievert.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σίνα διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι γαιοκτησίαν του, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε εἶδεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, παρέμεινεν ἀδιάπτωτον. Κατὰ καιροὺς ἀπέστελλεν οὗτος γεωπονικὰς ὁδηγίας καὶ νέα φυτὰ διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τοῦ «Ἑπταλόφου». «Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ κύριος Βαρῶνος, ἔγραφεν ὁ Τσίλλερ πρὸς τὸν Χάνσεν (18-7-1875), μοῦ ἔστειλε σπόρους εὐκαλύπτου, διὰ νὰ δοκιμάσωμεν εἰς τὸ ἀγρόκτημά του. Ἐὰν τὸ δέντρον τοῦτο αὐξάνῃ τόσον, ὅσον γράφει ἡ σχετικὴ περιγραφή, ἤτοι τέσσαρα μέτρα κατ' ἔτος, τότε θὰ εἶναι πραγματικὸν εὐτύχημα διὰ τὴν Ἑλλάδα»[3]. Πράγματι ὁ νέος ἰδιοκτήτης τοῦ «Πύργου τῆς Βασιλίσσης» ἀπεδείχθη ἀντάξιος διάδοχος τῆς προκατόχου ἐστεμμένης πυργοδεσποίνης[4].

---

1. Βλ. φωτ. 25.

2. Staatsarchiv Oldenburg, Bestand 6—M, Nr. 77.

3. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen. Τὸ δένδρον τοῦτο εἶχεν ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1864 εἰσαχθῆ καὶ ἐκαλλιεργεῖτο ἐν τῷ βοτανικῷ κήπῳ τοῦ Θεοδ. Ὀρφανίδου, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀκόμη διαδοθῆ εὐρύτερον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

4. Ἀρχειακὰ ἔγγραφα περὶ τοῦ «Πύργου τῆς Βασιλίσσης» ἀπόκεινται ἐν τῷ κρατικῷ ἀρχείῳ τοῦ Ὀλδεμβούργου. Ἐκ δὲ τῆς βιβλιογραφίας βλ. Ἀλιμπέρτη Σοφίας, Ἀμαλία ἡ Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος (Ἀθῆναι 1896), σ. 91-92, Elsner Paul, Bilder aus Neu-Hellas (Aarau 1902), p. 320-326: Der Turm der Königin, Βοβολίνη, Βιογραφικὸν Λεξικόν, Α' (Ἀθῆναι 1958), σ. 482, Μπίρη Κ., Αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ τοῦ 19ου εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα (Ἀθῆναι 1966), σ. 148 καὶ Μαρκεζίνη Σπ., Πολιτικὴ ἱστορία τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος (Ἀθῆναι 1966), σ. 294.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

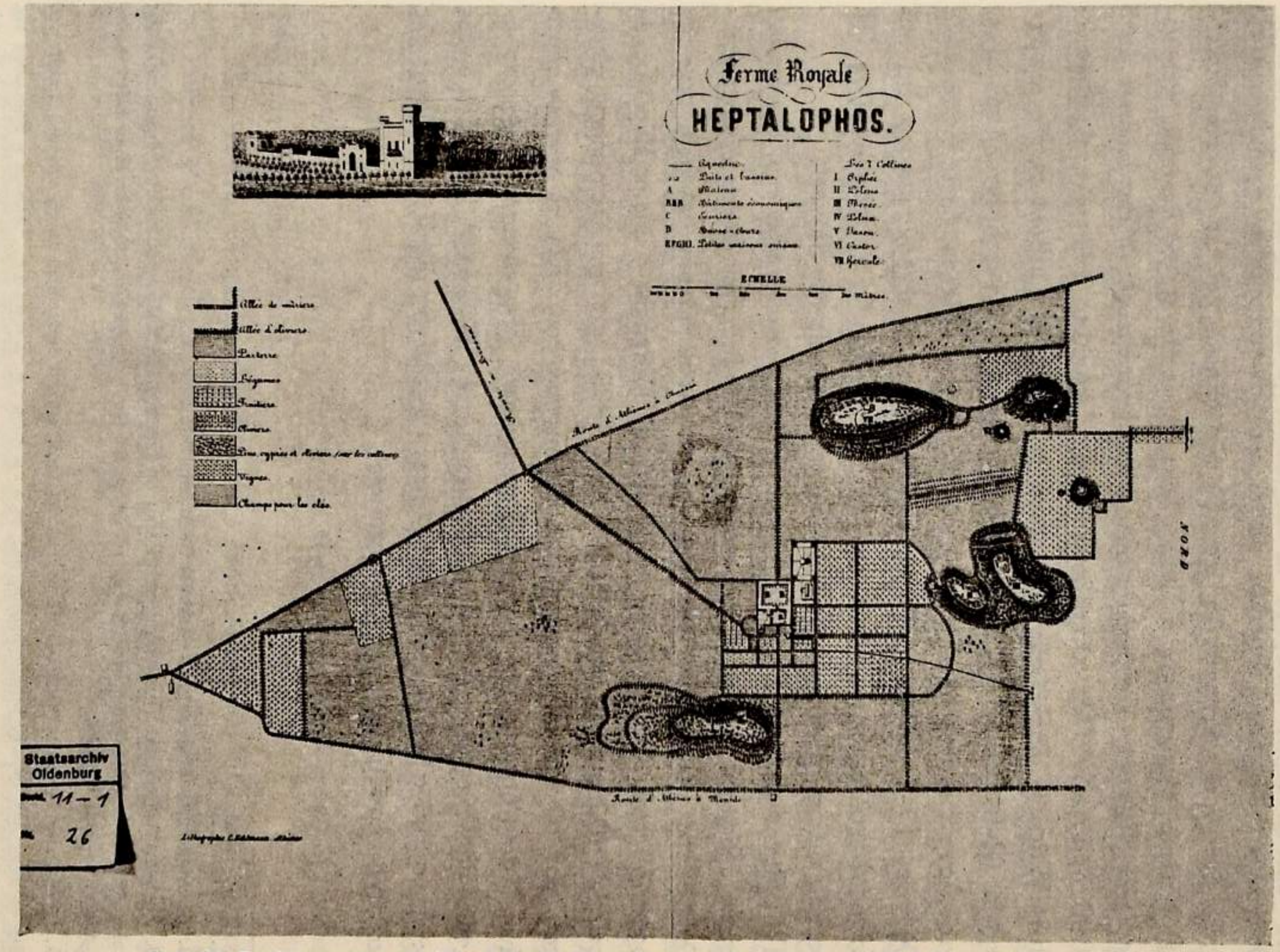

Φωτ. 25. Σχεδιάγραμμα τοῦ «Ἑπταλόφου» ἢ «Πύργου τῆς Βασιλίσσης» (1868). Βλ. σ. 211.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

15. Η ΣΙΝΑΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΞΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΤΟΥ ΑΥΤΗΣ

Παρὰ τὴν ὕφεσιν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς 'Ακαδημίας ἀπὸ τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὄθωνος καὶ τὴν τελείαν διακοπὴν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1864, ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ καλλιμαρμάρου τούτου μεγάρου ἀπετέλει μύχιον πόθον τοῦ Σίνα. Διὸ οὗτος ἐκληροδότησεν εἰς τοὺς κληρονόμους του καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἀρξαμένου ἔργου. 'Ιδοὺ ἐν μεταφράσει ἡ 11η παράγραφος τοῦ σχετικοῦ κωδικέλλου, τὸν ὁποῖον ὁ Σίνας συνέταξε τῇ 23ῃ Μαρτίου 1865 : «Οἱ κληρονόμοι μου ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουν εἰς πέρας τὴν οἰκοδομὴν τῆς ὑπ' ἐμοῦ ἱδρυθείσης ἐν 'Αθήναις 'Ακαδημίας συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον καὶ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀρχιτέκτονος κυρίου Χάνσεν καὶ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῶν γαμβρῶν μου πριγκίπων κ.κ. Γρηγορίου Ὑψηλάντου καὶ Γεωργίου Μαυροκορδάτου. Πρὸς τοῦτο ὁρίζω τὸ ποσὸν ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) αὐστριακῶν φλωρινίων, τὰ δὲ ἔξοδα τῆς οἰκοδομήσεως μετὰ τῆς ἤδη ἐγκεκριμένης ἀμοιβῆς τοῦ ἀρχιτέκτονος ὀφείλουν νὰ ἀναλάβουν οἱ κληρονόμοι μου κατ' ἰσομοιρίαν»[1].

Παραλλήλως δὲν ἔλειψαν καὶ αἱ ἐπίσημοι προσπάθειαι ἐν Ἑλλάδι πρὸς σύστασιν τοῦ 'Ανωτάτου Πνευματικοῦ Ἱδρύματος αὐτῆς. Τὴν 17-11-1867 ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Χαράλαμπος Χριστόπουλος ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν δύο νομοσχέδια, ἓν περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἓν περὶ συστάσεως 'Ακαδημίας, «ἅτινα παρεπέμφθησαν κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τύπωσιν»[2]. Ἤδη τὴν 1/13-9-1867 ὁ Μαρῖνος Παπαδόπουλος Βρετὸς ἔγραφεν: «'Εν ᾧ δὲ γίνονται τοιαῦται περὶ γλώσσης ἔρευναι, ὁ δὲ καλὸς κἀγαθὸς κύριος Χριστόπουλος συνιστᾷ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ προκατόχου Richelieu εἶδός τι 'Ακαδημίας Ἑλληνικῆς, ἡ γλῶσσα βαθμηδὸν κανονίζεται καὶ καλλωπίζεται»[3].

Τὸ περὶ 'Ακαδημίας νομοσχέδιον τοῦ Χριστοπούλου, ὡς τοῦτο ἐδημοσίευ-

---

1. Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv, Sina's Testamente. *Ἔγγρ. 85.*

2. «Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς τῆς Γ' Συνόδου τῆς Α' Περιόδου», 25 Σεπτεμβρίου μέχρι 21 Δεκεμβρίου 1867 ('Αθῆναι 1868), σ. 169.

3. «'Εθνικὸν Ἡμερολόγιον» Μαρίνου Παπαδοπούλου - Βρετοῦ (1868), σ. 458. Βλ. καὶ ἐφημ. «Μέλλον», ἀριθ. 400/10-11-1867, σ. 4.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σε σχεδὸν ἐπὶ λέξει ἡ ἐφημ. «Παλιγγενεσία» (ἀριθ. 1310/28-11-1867, σ. 2), ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν νόμον περὶ συστάσεως ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας, ἧς σκοπὸς εἶναι ἡ ἀνάπτυξις, ἡ μόρφωσις καὶ ἡ διαρρύθμισις τῆς λαλουμένης Ἑλληνικῆς γλώσσης παρ' ὅλων δεχομένης καὶ κοινῆς ἀποκαθισταμένης. Κατὰ τὸν νόμον λοιπὸν συνιστᾶται ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, σκοποῦσα τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι προαγωγὴν τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ἡ Ἀκαδημία διαιρεῖται εἰς τμήματα τέσσαρα: τὸ Φιλολογικόν, τὸ τῶν Φυσικομαθηματικῶν Ἐπιστημῶν, τὸ τῶν Ἠθικοφιλοσοφικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὸ Καλλιτεχνικόν. Ἕκαστον τμῆμα ἀσχολεῖται περὶ τὰ ἴδια ἔργα, κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὰ ἔργα δὲ αὐτῶν θὰ ὁρισθῶσι διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος. Ἕκαστον τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας περιλαμβάνει 15 μέλη, τὸ πολύ, τακτικὰ καὶ ἀόριστον ἀριθμὸν ἀντεπιστελλόντων· ἅπαντα διορίζονται ἰσοβίως. Τὰ τακτικὰ μέλη θὰ εἶναι ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις λογίων, τὰ δὲ ἀντεπιστέλλοντα μέλη ἐκλέγονται ἐκ τῶν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν κατοικούντων καὶ ἀλλοδαπῶν λογίων. *Τὰ μέλη ὑποχρεοῦνται νὰ συγγράφωσι δύο τουλάχιστον διατριβὰς κατ' ἔτος*, λαμβάνουσι δὲ τὰ τακτικὰ 500 δραχμὰς κατ' ἔτος. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία ὡς ἠθικὸν πρόσωπον δύναται νὰ δέχηται δωρεάς, προσφορὰς καὶ κληροδοτήματα, ν' ἀποκτᾷ περιουσίαν καὶ νὰ διαχειρίζηται αὐτὴν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, εἰς οὗ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὴν διεύθυνσιν ὑπάγεται. Ἅμα ὁ νόμος ψηφισθῇ, τὸ πρῶτον τμῆμα, ἤτοι τὸ Φιλολογικόν, ἀπαρτίζεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ 1868 ἔτους, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ πέντε ἔτη. Τοιοῦτος εἶναι ὁ εἰς συζήτησιν τῆς Βουλῆς ὑποβληθεὶς νόμος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας»[1].

Ἡ ἀνώμαλος πολιτικὴ κατάστασις λόγῳ καὶ τῆς συνεχιζομένης Κρητικῆς Ἐπαναστάσεως δὲν ἐπέτρεψε τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου. Ἀλλὰ καὶ τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἀκαδημίας ἵστατο ἀκόμη ἡμιτελές.

---

1. Περὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐκείνου βλ. καὶ τὰς ἐφημερίδας «Αὐγή», ἀριθ. 2056/18-11-1867, σ. 2, «Αἰών», ἀριθ. 2297/30-11-1867, σ. 3, «Ἐλπίς», ἀριθ. 1433/5-12-1867, σ. 1. Ὁ Ἀλέξ. Ρίζος Ραγκαβῆς (Ἀπομνημονεύματα, Γ', Ἀθῆναι 1930, σ. 360) γράφει ὅτι κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος (1868) ἔδωκεν εἰς τὸν τότε ὑπουργὸν τῆς Παιδείας. Ἀντ. Μαυρομιχάλην «ὑπόμνημα περὶ ἱδρύσεως Ἀκαδημίας καὶ ἄλλο περὶ ἐθνικοῦ θεάτρου, ἀμφότερα μείναντα ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου ἀποτελέσματος».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τῇ 23ῃ Φεβρουαρίου 1868 ὁ Σίνας ἔγραψεν ἐκ νέου τὸν κωδίκελλον τοῦ 1865, ἀναθέσας ὅμως τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν οὐχὶ εἰς τοὺς γαμβρούς του, ἀλλ' εἰς τὴν σύζυγόν του Ἰφιγένειαν[1]. Ἔδωκε δὲ τὴν ἐντολήν, ὅπως συνεχισθῇ ἡ οἰκοδόμησις καὶ ἐνέκρινεν ἐτησίαν πίστωσιν ἐκ 200.000 δραχμῶν. Ἀπὸ τοῦδε ἄρχεται ἡ δευτέρα περίοδος τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Ἀκαδημίας.

Ὁ Χάνσεν ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ πάλιν τὸν Τσίλλερ, ὅστις ἐπελήφθη τοῦ ἔργου μετὰ νέου ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐξέφρασε τὴν χαράν του, διότι ἐπρόκειτο νὰ τηρηθῇ τὸ ἀρχικὸν νεοκλασσικὸν σχέδιον[2] καὶ νὰ κτισθῇ τὸ οἰκοδόμημα μεγαλοπρεπὲς καὶ διὰ πεντελησίου μαρμάρου τοὐλάχιστον ἐξωτερικῶς. Εἰς τὴν ἀπὸ 3/15 Αὐγούστου 1868 ἐπιστολήν του πρὸς τὸν Χάνσεν γράφει ὅτι ἤδη εἰργάζοντο 50 ἐργάται καὶ ὅτι νοτίως τῆς οἰκοδομῆς κατεσκεύασε παράπηγμα μήκους 40 μέτρων διὰ τὴν λάξευσιν τῶν μαρμάρων[3]. Εἰς ἄλλην ἐπιστολήν του (17-12-1868) ἀναφέρει ὁ Τσίλλερ ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῶν ἐργασιῶν προεκάλεσε ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ καὶ ὅτι μερικοὶ ἐπισκέπται φαίνεται ὅτι ἔχουν κάμει τὴν Ἀκαδημίαν τέρμα τοῦ καθημερινοῦ των περιπάτου!

Ἐν τῷ μεταξὺ ὑπεγράφη συμβόλαιον μεταξὺ Σίνα καὶ Δρόση πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς γλυπτῆς συνθέσεως «Ἡ γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς», ἥτις ἔμελλε νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὸ κεντρικὸν ἀέτωμα τῆς προσόψεως τῆς Ἀκαδημίας. Ὡς χρόνος ἐκτελέσεως ὡρίσθησαν τέσσαρα ἔτη (1868-1872) καὶ ὡς ἀμοιβὴ τοῦ καλλιτέχνου 90.000 δραχμαί, πληρωτέαι εἰς τέσσαρας ἐτησίας δόσεις ἀναλόγως τῆς προόδου τῆς ἐργασίας. Ἡ σύνθεσις ὤφειλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἐπὶ πεντελησίου μαρμάρου, νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς διαστάσεις τοῦ ἀετώματος (1,60 × 12,60 μ.) καὶ νὰ συμφωνῇ καλλιτεχνικῶς πρὸς τὸ νεοκλασσικὸν μέγαρον. Εἰς τὸ συμβόλαιον συνήφθη σχεδιάγραμμα τῆς παραστάσεως ὑπογεγραμμένον ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων[4].

Ὁ Δρόσης ἐπανελθὼν ἐξ Ἰταλίας τὸν Νοέμβριον 1868 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Γλυπτικῆς ἐν τῇ Σχολῇ Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν. Λόγῳ πολλαπλῶν ἀσχολιῶν καὶ οὐχὶ ὀλίγων οἰκογενειακῶν συνθηκῶν, πρὸ

---

1. Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente. *Ἔγγρ. 86.*

2. Ὁ Γούδας, Βίοι παράλληλοι, τόμ. Δ' (1871), σ. 48-49, γράφει ὅτι ὁ Σίνας ἐτροποποίησε κατά τι τὸ ἀρχικὸν σχέδιόν του περὶ Ἀκαδημίας «ἐπὶ τὸ λυσιτελέστερον».

3. Εἰκ. 50.

4. *Ἔγγρ. 87.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

παντὸς ὅμως λόγῳ τῆς ἀνικανοποιήτου καλλιτεχνικῆς του ἰδιοσυγκρασίας ἄφηνεν ἐπὶ μακρὸν τὰ ἔργα του ἡμιτελῆ. Μετὰ ἓν ἔτος ὁ Τσίλλερ ἠναγκάζετο νὰ γράψῃ πρὸς τὸν Χάνσεν: «Λυποῦμαι εἰλικρινῶς διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν οἴησίν του καθιστᾷ πικρὰν τὴν ζωήν του. Ἐκτὸς ὅμως τούτου ἔχει καὶ κακοὺς συγγενεῖς. Ὁ ἀδελφός του τοῦ ἔκλεψεν 8.000 δραχμὰς κλπ.»[1]. Τὸ 1870 ὁ Δρόσης ἔδωκε τὴν τελικὴν μορφὴν εἰς τὸ πρόπλασμα τοῦ Διός[2]. Ἐπηκολούθησαν καὶ ἄλλαι τινὲς μορφαὶ τῆς συνθέσεως, μέχρι δὲ τοῦ 1871 κατεσκεύασε πεντάκις τὸ πρόπλασμα τῆς Ἀθηνᾶς[3].

Παραλλήλως ὁ Τσίλλερ ἀνέλαβε καὶ ἄλλας οἰκοδομικὰς ἐργασίας καὶ ἠσχολήθη εἰς ἀρχαιολογικὰς ἀνασκαφάς, ἀνακαλύψας τὸ ἀρχαῖον ἀθηναϊκὸν στάδιον, ἔδωκαν δὲ αἱ ἀσχολίαι ἐκεῖναι εἴς τινας φθονεροὺς νέας ἀφορμὰς πρὸς διαβολήν, ὅτι παρημέλει τὸ ἀνατεθὲν εἰς αὐτὸν ἔργον. Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α', ἔχων ἀλλοίαν γνώμην, ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὸ παράσημον τοῦ Σωτῆρος (6/18-3-1870) τόσον διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀρχαίου σταδίου, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς νεωτέρας Ἀκαδημίας[4]. Αὐτὴ δὲ ἡ ἐφημερὶς «Αἰὼν» (ἀριθ. 2558/2-5-1870) μεταστραφεῖσα ἐδημοσίευσεν ὅτι ἡ Σιναία Ἀκαδημία εἶναι «τὸ περικαλλέστερον καὶ πολυτελέστερον τῶν νεωτέρων κτιρίων τῆς Ἑλλάδος» καὶ ὅτι «ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μας τὴν ἀρχαίαν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸν φιλόκαλον, τὸν βαθύπλουτον καὶ μεγαλόδωρον Ἡρώδην τὸν Ἀττικόν».

Ἡ γενναιοδωρία τοῦ Σίνα, ὅστις ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ θείου του Ἰωάννου Σίνα (4-5-1869) εἶχεν ἐπωμισθῆ ἐκ νέου καὶ πάσας τὰς ἐμπορικὰς καὶ τραπεζιτικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ οἴκου του, ἐξηκολούθησεν ἐκδηλουμένη καὶ κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη. Ἀλλ' αἱ πολλαπλαῖ δωρεαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἀπαριθμηθοῦν λεπτομερῶς. Τῷ 1870 π.χ. προσέφερεν οὗτος εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Οὐγγαρίας Julius Andrassy 5.000 φλωρίνια ὑπὲρ τῆς οὐγγρικῆς Ἐθνοφρουρᾶς[5], ὑπεστήριξε δὲ διὰ συνδρομῶν καὶ ὑποτροφιῶν Ἕλληνας λογίους καὶ ἐπιστήμονας, μεταξὺ τῶν ὁποίων μνημονευτέοι ὁ ἱστοριοδίφης

---

1. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 1/13-12-1869.
2. Εἰκ. 65.
3. Εἰκ. 64.
4. Ἐθνικὴ Πινακοθήκη. Ἀρχεῖον Τσίλλερ.
5. T ó t h, Báró Simon Sina (1876), p. 18.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Κωνσταντῖνος Σάθας[1], ὁ ἱστορικὸς Παῦλος Καρολίδης[2] καὶ ὁ συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος Βλάσης Γαβριηλίδης[3].

Ὁ Σίνας, κατ' ἐξοχὴν φιλάνθρωπος φύσις, ἠσθάνετο βαθεῖαν ἱκανοποίησιν, ὁσάκις ἐδίδετο εἰς αὐτὸν ἡ εὐκαιρία νὰ παράσχῃ χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν εἰς τὸν πλησίον, ἀνεξαρτήτως τοῦ θρησκεύματος ἢ τῆς ἐθνικότητος ἢ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν ὁ εὐεργετούμενος. Ὁ Σίνας παρέμεινε πιστὸς εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, ἀλλὰ συνάμα ἦτο καὶ ἀνεξίθρησκος, ἠσθάνετο ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν ἑλληνικὴν καταγωγήν του, ἀλλὰ παραλλήλως ἦτο ἀνθρωπιστὴς καὶ κοσμοπολίτης, ἐκολακεύετο διὰ τοὺς τίτλους εὐγενείας, τοὺς ὁποίους εἶχεν, ἀλλὰ περισσότερον ἐξετίμα τοὺς τίτλους τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδιαιτέρως λάτρης τοῦ ὡραίου, ὁ Σίνας ἦτο φίλος μεγάλων καλλιτεχνῶν, ὡς ὁ Hansen καὶ ὁ Rahl, καὶ προστάτης νέων καλλιτεχνικῶν ταλέντων, ὡς ὁ Λύτρας καὶ ὁ Δρόσης. Τακτικὸς θαμὼν τοῦ θεάτρου καὶ φίλος τῆς μουσικῆς, ἐγνώρισε προσωπικῶς καὶ ὑπεστήριξεν οἰκονομικῶς πολλοὺς ἀοιδοὺς καὶ ἠθοποιούς, εἴς τινας δὲ καλλιτέχνιδας, ὡς π.χ. ἡ Adelina Patti, προσέφερε βαρύτιμα δῶρα. Ἡ ἀβροφροσύνη τοῦ Σίνα ἔδωκε μάλιστα ἀφορμήν, ὥστε νὰ ἐκφρασθοῦν ὑπαινιγμοὶ περὶ ἀδυναμίας αὐτοῦ πρὸς τὸ ὡραῖον φῦλον. Οὕτω π.χ. ἡ ἑβδομαδιαία σατιρικὴ ἐφημερὶς τῆς Βιέννης «Die Bombe» (Nr. 26/2-7-1871) ἐδημοσίευσε γελοιογραφίαν, παριστάνουσαν τοῦτον ἐν ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ περιβολῇ, πέριξ δὲ αὐτοῦ τὰς εὐνοουμένας του καλλιτέχνιδας Geistinger, Galleneyer, Wolter, Salvioni, Heisler. Εἰς σχετικὸν δὲ σχόλιον συνιστᾷ ὁ δηκτικὸς συντάκτης εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς ἐκεῖ παροικίας, οἵτινες κατὰ τὴν τότε ἐπίσκεψιν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου παρεγνωρίσθησαν καὶ δὲν ἔλαβον παράσημα, νὰ ἀπευθυνθοῦν εἰς τὰς ἀνωτέρω καλλιτέχνιδας, ἵνα ἐπιτύχουν ἀσφαλέστερον τοῦ σκοποῦ των διὰ μεσολαβήσεως τοῦ Σίνα παρὰ τῷ Βασιλεῖ[4].

---

1. Καλλιγᾶ Παύλου, Πρυτανικὴ λογοδοσία (Ἀθῆναι 1870), σ. 29 καὶ Σάθα Κωνστ., Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη, τόμ. Α' (Βενετία 1872), σελ. ς'.

2. Κουγέα Σωκρ., Παῦλος Καρολίδης, περ. «Νέα Ἑστία», τόμ. Η' (Ἀθῆναι 1930), σ. 935-937 καὶ Φωτιάδου Εὐαγ., Παῦλος Καρολίδης, περ. «Ἑλληνικά», τόμ. Δ' (Ἀθῆναι 1931), σ. 291.

3. Συναδινοῦ Θ. Ν., Βλάσης Γαβριηλίδης (Ἀθῆναι 1929), σ. 66, ὅπου ἀναγράφεται ὅτι ὁ Γαβριηλίδης ἔτυχεν ὑποτροφίας τοῦ Γεωργίου Σίνα διὰ τὰς σπουδάς του ἐν Λειψίᾳ, ἐνῷ θὰ πρόκειται περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα.

4. Μεταξὺ τῶν φωτογραφιῶν τοῦ Σίνα, αἵτινες ἀπόκεινται ἐν τῷ ἀρχείῳ εἰκόνων (Bildarchiv) τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βιέννης, ὑπάρχει καὶ μία φωτογραφία, ὄπισθεν τῆς ὁποίας εἶναι γεγραμμένος δι' ἀγνώστου χειρὸς ὁ χαρακτηρισμός : «ein Damenfreund».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Κατὰ τὸ ἔτος 1871 ὁ Σίνας συνεισέφερε 2.000 φλωρινίων πρὸς ἀνέγερσιν μνημείου εἰς τὸν ἔνδοξον Αὐστριακὸν ναύαρχον Wilhelm Tegethoff καὶ ἑτέρας 10.000 φλωρινίων εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Συνεταιρισμὸν τῆς Οὐγγαρίας. Διὸ ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ διὰ τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ Λεοπόλδου (5-12-1871)[1]. Ἐπίσης ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐμνήσθη τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Σίνα καὶ ἐν τῇ ἀπὸ 27-11-1871 συνεδριάσει αὐτοῦ ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Ἀκαδημίας διερχομένη ὁδὸς ὀνομασθῇ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς, ἤτοι «ὁδὸς Σίνα»[2].

Ἑτέρα σειρὰ δωρεῶν ἀκολουθεῖ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1872. Χίλια (1.000) φλωρίνια ἐδόθησαν ὡς συνεισφορὰ διὰ τὴν ἀνέγερσιν μνημείου εἰς τὸν μεγαλύτερον Αὐστριακὸν ποιητὴν Franz Grillparzer, 2.000 φλωρίνια εἰς τὸ ἵδρυμα Schiller, 3.000 φλωρίνια διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Οὔγγρου συγγραφέως καὶ πολιτικοῦ Josef Eötvös, 1.000 φλωρίνια διὰ τὸ ἐν Zalaegerszeg μνημεῖον τοῦ φιλελευθέρου πολιτικοῦ Franz Deak, 1.000 φλωρίνια ὡς βοήθημα εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἱστορικοῦ τῆς Οὐγγαρίας Ladislaus Szalay, 3.000 φλωρίνια πρὸς ἀγορὰν τῶν χειρογράφων τοῦ Stefan Széchenyi, 6.000 φλωρίνια διὰ τὸ Καζῖνον τῆς Βουδαπέστης, 5.000 εἰς τὴν Σχολὴν ἱππασίας τῆς αὐτῆς πόλεως κλπ.[3]. Προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Οὐγγαρίας Melchior Lónyay ὁ Φραγκῖσκος Ἰωσὴφ ἀπένειμεν εἰς τὸν Σίναν (20-9-1872) τὸν τίτλον τοῦ «Φύλακος τοῦ Στέμματος» (Kronhüter)[4].

Κατὰ τὸ ἔτος 1873 ὁ Σίνας συνεισέφερε 1.000 φλωρίνια εἰς τὸν ἐν Βουδαπέστῃ νεοϊδρυθέντα Σύλλογον πρὸς προαγωγὴν τῶν ἐπαγγελμάτων τῆς γυναικὸς καὶ ἕτερα 1.000 φλωρίνια εἰς τὸν Σύλλογον πρὸς προαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς Οὐγγαρίας. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γάμου τῆς ἀρχιδουκίσσης Γκιζέλας προσέφερε 3.000 φλωρινίων, ἐπὶ δὲ τῇ 25ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἀνόδου εἰς τὸν θρόνον τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσὴφ 10.000 φλωρινίων καὶ ἑτέρας 2.000 φλωρινίων ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς Βιέννης[5]. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐγένετο ἡ

---

1. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge, Nr. 4198/1871.

2. Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, Σχέδιον Πόλεως Ἀθηνῶν, φάκ. 18 (1871).

3. Tóth L., Báró Simon Sina (1876), p. 22-23.

4. Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge, Nr. 3552/1872.

5. Tóth L., Báró Simon Sina (1876), p. 18, 20.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

περίφημος Παγκόσμιος Ἔκθεσις τῆς Βιέννης, εἰς τὴν ὁποίαν διεκρίθη τὸ πλούσιον καὶ πολυτελὲς περίπτερον Σίνα διὰ τῶν ἐκλεκτῶν ἐκθεμάτων ἐκ τῶν διαφόρων γαιοκτησιῶν του[1]. Διὰ τοῦτο ἐκτὸς τῶν βραβείων ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκθέσεως ἐξεφράσθη εἰς αὐτόν, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἰδιαιτέρα αὐτοκρατορικὴ εὐαρέσκεια[2].

Ἐπίσης γενναῖαι ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὸ 1874 δωρεαὶ καὶ χορηγίαι τοῦ Σίνα. Ἀνὰ 3.000 φλωρινίων προσέφερεν οὗτος εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεως Ἠθοποιῶν καὶ εἰς τὸν Οἶκον Καλλιτεχνῶν τῆς Βουδαπέστης καὶ 25.500 φλωρινίων εἰς τὸ Ἐθνικὸν Θέατρον τῆς αὐτῆς πόλεως. Ἑτέρας δὲ 25.000 φλωρινίων προσέφερεν εἰς τὸ Θέατρον τῆς πόλεως τῆς Βιέννης[3]. Ἀντιστοίχως δὲ ὑψηλοὶ ἦσαν καὶ οἱ τίτλοι, οἵτινες ἀπενεμήθησαν εἰς τὸν ἐθνικὸν τοῦτον εὐεργέτην τῶν χωρῶν τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας. Τῇ 1-5-1874 ἡ Ἀκαδημία Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βιέννης (Akademie der bildenden Künste) ἐξέλεξε τὸν Σίναν ὡς «ἐραστὴν τῆς τέχνης» (Kunstfreund) ἐπίτιμον μέλος αὐτῆς[4]. Ἡ ἐπίδοσις τοῦ διπλώματος ἐγένετο τὴν 10-12-1874, ὁ δὲ Σίνας τὴν 10-6-1875 ἀπέστειλε πρὸς τὴν Σύγκλητον τῆς Ἀκαδημίας εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν[5] καὶ ἀκολούθως ἐδώρησεν εἰς αὐτὴν ἐκμαγεῖον τῆς γλυπτῆς συνθέσεως τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Προτάσει τοῦ πρωθυπουργοῦ Adolf Auersperg, χαρακτηρίσαντος τὸν Σίναν ὡς μίαν τῶν ἐξοχωτέρων προσωπικοτήτων μεταξὺ τῶν οἰκονομικῶν κύκλων τῆς αὐστριακῆς μοναρχίας, ἀνεκηρύχθη οὗτος ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ ἰσόβιον μέλος τῆς Γερουσίας (27-9-1874), καταλαβὼν τὴν θέσιν τοῦ ἀποθανόντος Salomon Rothschild[6].

Κατὰ πρόχειρον ὑπολογισμὸν αἱ δωρεαὶ τοῦ Σίνα ὑπερέβησαν τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον φλωρινίων, ἐκτὸς τῶν 100.000 φλωρινίων ὑπὲρ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βουδαπέστης, τῶν 2.800.000 δραχμῶν[7] πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐν Ἀθήναις

---

1. «Generalkatalog der Weltausstellung in Wien (Wien 1873), p. 449, 451, 577, 578, 582, 586.
2. Haus-, Hof - und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge, Nr. 4025/1873.
3. T ó t h L., Báró Simon Sina, p. 22.
4. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐξελέγη καὶ ὁ Hansen ἐπίτιμον μέλος τῆς αὐτῆς Ἀκαδημίας.
5. *Ἔγγρ. 90.* Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Kabinettskanzlei, Vorträge, Nr. 3396/1874.
6. Ἔνθ' ἀνωτέρω, 3965/1874.
7. Κατὰ τὸν Ziller (Erinnerungen), ἡ ὁλικὴ δαπάνη διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ διακόσμησιν τῆς Ἀκαδημίας ἀνῆλθεν εἰς 3.360.000 δραχμῶν. Βλ. καὶ Μ π ί ρ η Κ ώ σ τ α, Αἱ Ἀθῆναι, σ. 154.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

φερωνύμου 'Ακαδημίας καὶ τῶν δαπανῶν ὑπὲρ τοῦ 'Αστεροσκοπείου 'Αθηνῶν. Μόνον ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀστρονόμου Julius Schmidt κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν του ὑπερέβη τὰς 300.000 δραχμῶν, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν λοιπῶν δαπανῶν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἔργων του, διὰ τὴν ἀποστολήν ὑποτρόφων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ διὰ τὰς ἑκάστοτε ἐπισκευὰς καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν τοῦ 'Αστεροσκοπείου δι' ἐπιστημονικῶν ὀργάνων.

'Εκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω δημοσίᾳ γενομένων εὐεργεσιῶν καὶ δωρεῶν, εἰς τοὺς κωδικέλλους τοῦ Σίνα τῶν ἐτῶν 1865-1873 παρελαύνουν μετὰ τοὺς ἀμέσους συγγενεῖς του καὶ πλῆθος ἄλλων προσώπων καὶ ἱδρυμάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἐπρονόησε καὶ τοὺς ὁποίους ἀντήμειψεν ὁ διαθέτης ἀναλόγως τῶν ὑπηρεσιῶν των ἢ τῶν δεσμῶν συγγενείας ἢ φιλίας[1].

'Εν τῷ μεταξὺ ἡ ἀνέγερσις τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας ἔβαινε πρὸς τὸ τέλος καὶ ἐπρόκειτο τοῦτο νὰ στεγασθῇ διὰ κεράμων, εἰδικῶς παραγγελθέντων κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ Λιβόρνον καὶ κατόπιν εἰς τὴν Βιέννην. Τώρα ὅμως ἔπρεπε νὰ ἐπισπευσθοῦν καὶ αἱ ἐργασίαι διὰ τὰ γλυπτὰ καὶ νὰ ἀνατεθῇ ἡ σύνθεσις πινάκων διὰ τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν εἰς ζωγράφον ἀντάξιον τοῦ Rahl, διότι ὁ διάσημος ἐκεῖνος καλλιτέχνης εἶχεν ἤδη ἀποθάνει πρὸ πολλοῦ (1865).

'Ο Χάνσεν κατήρχετο κατ' ἀραιὰ διαστήματα εἰς τὰς 'Αθήνας, ἐπεθεώρει τὴν γενομένην ἐργασίαν καὶ ἔδιδεν εἰς τὸν Τσίλλερ καὶ ἐπὶ τόπου ὁδηγίας ἐκτὸς τῶν γραπτῶν ὁδηγιῶν, τὰς ὁποίας ἔστελλεν ἐκ Βιέννης διὰ τῆς ἀνταλλασσομένης ἀλληλογραφίας. 'Αλλὰ καὶ ὁ Τσίλλερ ἀπεδείχθη ἀντάξιος τῆς ἀποστολῆς του καὶ ἔβλεπε τὸ ἐκτελούμενον ἔργον του μεθ' ὑπερηφανείας καὶ ἀγάπης. «'Εκ τῶν λατομείων τῆς Πεντέλης, ἔγραφε πρὸς τὸν Χάνσεν (1-4-1871), ἐξάγονται τώρα τόσον ὡραῖα μάρμαρα, ὥστε εἶναι κρῖμα, τὸ ὅτι ἡ 'Ακαδημία εἶναι σχεδὸν ἑτοίμη. Τὸ μάρμαρον γίνεται ἐδῶ ὁσημέραι εὐθηνότερον, ἀκόμη καὶ ἰδιῶται ἀρχίζουν νὰ κτίζουν τὰς προσόψεις τῶν οἰκιῶν των μαρμαρίνας». Μετὰ ἓν ἔτος (22-6-1872) ἔγραφε πάλιν : «'Η οἰκοδομὴ προξενεῖ μεγαλειώδη ἐντύπωσιν, ὥστε αἰσθάνομαι ἄφατον χαράν, ὁσάκις τὴν κοιτάζω. Τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν προξενεῖ καὶ εἰς τοὺς ἐκεῖθεν διερχομένους, τῶν ὁποίων τὰς σχετικὰς συνομιλίας ὠτακουστῶ. Πόσον θὰ αὐξηθῇ ἡ λαμπρότης αὐτοῦ τοῦ κτη-

1. Αἱ διαθῆκαι καὶ οἱ κωδίκελλοι τοῦ Σίνα εἶναι 21 τὸν ἀριθμὸν καὶ συνετάχθησαν κατὰ χρονικὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1844 - 1873.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ρίου, ὅταν θὰ τοποθετηθῇ καὶ ὁ γλυπτὸς διάκοσμος!» Τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅμως τοῦ Τσίλλερ καὶ τὸν γοργὸν ρυθμὸν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἀνέκοπτεν ἐνίοτε αὐτὸς ὁ χορηγός. Τῷ 1871 τοῦ ἔγραφεν ὁ Σίνας νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς λίαν ἀπαραιτήτους παραγγελίας καὶ δαπάνας καὶ νὰ προχωρῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου μὲ βραδύτερον ρυθμόν, διότι λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως εἰς τὰ χρηματιστήρια τῆς Βιέννης καὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης δὲν ἦτο εὔκολον νὰ ἐξευρεθῇ ρευστὸν χρῆμα, εἰμὴ ἐπὶ καταβολῇ ὑπερόγκων τόκων. Σὺν τῷ χρόνῳ διεμορφοῦτο καὶ ὁ πέριξ τῆς Ἀκαδημίας χῶρος. «Τώρα ἔχομεν μίαν ὁδὸν Ἀκαδημίας καὶ μίαν ὁδὸν Σίνα», ἐπληροφόρει ὁ Τσίλλερ τὸν Χάνσεν (10-2-1872).

Παρὰ τὴν πεποίθησίν του περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ νεοκλασσικοῦ οἰκοδομήματός του ὁ Χάνσεν ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ περὶ αὐτοῦ τὴν γνώμην καὶ ἄλλων ὁμοτέχνων. Διὰ τοῦτο, ὅτε ὁ πρώην μαθητής του καὶ κατόπιν συνάδελφός του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βιέννης Georg Niemann, ὅστις ἦτο συνάμα καὶ ἀρχαιολόγος, ἐταξίδευσεν εἰς Σαμοθράκην πρὸς διενέργειαν ἀνασκαφῶν καὶ ἐπρόκειτο κατόπιν νὰ διέλθῃ ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ Χάνσεν τοῦ ἔγραψε (15-6-1873) : «Θὰ χαρῶ πολὺ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν σας εἰς Βιέννην νὰ ἀκούσω τὰς ἀπόψεις σας περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις οἰκοδομῆς μου».

Ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλαι προσωπικότητες εἶχον ἐκφρασθῇ ἐνθουσιωδῶς περὶ τοῦ ὡραίου τούτου κτηρίου, ὡς π.χ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Δανίας Χριστιανὸς Θ', πατὴρ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α', καὶ ὁ ἀρχιδοὺξ τῆς Αὐστρίας Ἰωάννης, οἵτινες τῷ 1872 ἐπεσκέφθησαν τὰς Ἀθήνας. Ὁ Krogh F. (Erinnerungen aus Griechenland, Kopenhagen 1874, p. 68-69) ἔκρινε τὴν Ἀκαδημίαν οἰκοδόμημα ἀντάξιον τῶν μνημείων τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος. Ὁ δὲ ἀρχαιολόγος K. B. Stark, ὅστις τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους 1873 διέτριψεν ἐπὶ ἕνα μῆνα ἐν Ἀθήναις, ἔγραψεν εἰς τὸ βιβλίον του «Nach dem griechischen Orient. Reise - Studien» (Heidelberg 1874, p. 303) τὰ ἑξῆς : «Ὅστις θέλει νὰ συγκρίνῃ κατὰ πόσον οἱ Γερμανοὶ ἀρχιτέκτονες, μὲ τὸν καλλιτέχνην Χάνσεν ἐπὶ κεφαλῆς, εἰσέδυσαν εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν λεπτότητα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, δὲν χρειάζεται ἄλλο παρὰ μόνον νὰ ἴδῃ τὴν μεγαλοπρεπῆ μαρμαρίνην οἰκοδομὴν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν κλπ.». Πρὶν ὅμως ὁ Stark κατέλθῃ εἰς Ἀθήνας, διῆλθεν ἐκ Βουδαπέστης καὶ μετὰ θαυμασμοῦ ἐθεάθη τὴν ἐκεῖ Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ διηρωτήθη, ἂν τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν της ἐξῆλθον τῶν συνόρων τῆς Οὐγγαρίας! Συγκρίνων δὲ τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην Ἀκαδημίαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πρὸς τὴν σκοτεινήν, στενόχωρον καὶ μὲ σκυθρωπὰ παραπετάσματα ἐπενδεδυμένην 'Ακαδημίαν τοῦ Βερολίνου, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὅμως ἠκούσθησαν οἱ σοφοὶ λόγοι ἑνὸς Böckh, Enke, Trendelenburg, Jakob Grimm κ.ἄ., εἶπε: «'Εδῶ κτίζουν τὸ οἰκοδόμημα διὰ μέλλοντας ἀκαδημαϊκούς, ἐκεῖ ἀποβάλλουν οἱονεὶ ἐπίτηδες καὶ τὸ στοιχειωδῶς ἀναπαυτικόν, ἵνα ἀφήσουν μόνον τὸ πνεῦμα νὰ ἄρχῃ». Ὅτε δὲ ὁ Στέφ. Κουμανούδης ἐπαρουσίασε τὸ ἀνωτέρω βιβλίον εἰς τὸ περιοδικὸν «'Αθήναιον» (τόμ. Β', 'Αθῆναι 1873/74, σσ. 399-401), ἔγραψεν ἐν κατακλεῖδι: «'Ημεῖς δὲ ἀναγνόντες αὐτὰ ἐκρύψαμεν, ὁμολογοῦμεν, ὑπ' αἰσχύνης τὸ πρόσωπον, νομίσαντες ὅτι περὶ ἡμῶν ἐγράφησαν, ἂν καὶ ὁ Στάρκ, ὅτε ἔγραψε ταῦτα, δὲν εἶχεν ἔτι φθάσει εἰς 'Αθήνας οὔτε εἶχεν ἰδεῖ τὸ μαρμαῖρον Σιναῖον μέγαρον». 'Επίσης ὁ Löher Fr. (Griechische Küstenfahrt, Leipzig 1876, p. 369) ηὐχήθη, ὅπως τὸ ἐπιστημονικὸν σωματεῖον τῆς 'Ακαδημίας ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ μέγεθος καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ μεγάρου.

Σχετικῶς πρὸς τὰ μαρμάρινα γλυπτὰ τῆς 'Ακαδημίας ὁ 'Ιωάννης Κόσσος, ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1872, ἀπέστειλεν εἰς Βιέννην προπλάσματα τῆς 'Αθηνᾶς, τοῦ 'Απόλλωνος, τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, ἀλλ' ὁ Σίνας καὶ ὁ Χάνσεν ἔκλιναν καὶ πάλιν ὑπὲρ τῆς σμίλης τοῦ Δρόση, μολονότι οὗτος δὲν εἶχεν ἀκόμη δώσει τὴν τελικὴν μορφὴν εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς «γεννήσεως τῆς 'Αθηνᾶς». Ὁ διακεκριμένος ἐκεῖνος καλλιτέχνης εἰργάζετο κατὰ τὴν διάθεσιν καὶ ἔμπνευσιν τῆς στιγμῆς καὶ οὐχὶ συστηματικῶς καὶ μετ' ἐπιμονῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν δημιουργημάτων του. Τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον ἐπεδείκνυε κατὰ τὴν ἔναρξιν καλλιτεχνικοῦ τινος ἔργου, διεδέχετο ραθυμία ἢ ἀπροθυμία πρὸς συνέχισιν καὶ ἀποπεράτωσιν τούτου[1]. Ὁ Τσίλλερ ἠναγκάζετο νὰ μεταχειρίζεται ἄλλοτε τὸν ὑπερβολικὸν ἔπαινον καὶ ἄλλοτε τὴν ἀπειλήν, ὅτι θὰ ἀνέθετεν εἰς τὸν 'Ιωάννην Κόσσον καὶ τὸν Γεώργιον Βιτάλην τὴν ἐκτέλεσιν τῶν γλυπτῶν τῆς 'Ακαδημίας, ἀλλ' ὁ Χάνσεν συνίστα ἐκ Βιέννης ὑπομονήν, διότι ἀνεγνώριζε τὴν καλλιτεχνικὴν ὑπεροχὴν τοῦ Δρόση. 'Εκμαγεῖον τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος τῆς 'Ακαδημίας καὶ ἄλλα ἔργα του ἀπέστειλεν ὁ καλλιτέχνης οὗτος εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἔκθεσιν τῆς Βιέννης (1873) καὶ ἔλα-

---

1. Καὶ ὅμως ὁ Δρόσης ἐπρότεινε νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατασκευήν, καὶ μάλιστα εἰς εὐθηνοτέραν τιμήν, μιᾶς γλυπτῆς συνθέσεως καὶ διὰ τὸ ἀντίστοιχον ἀέτωμα τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς 'Ακαδημίας. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 27-4-1872.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

βε τὸ πρῶτον βραβεῖον, ὑπερτερήσας καὶ τῶν Ἰταλῶν ὁμοτέχνων του[1].

Κατὰ τὸ ἔτος 1873 ὁ Δρόσης, συνάψας ἕτερον συμβόλαιον μετὰ τοῦ Σίνα, ἀνέλαβε νὰ κατασκευάσῃ τὰ ἀγάλματα τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ μουσηγέτου Ἀπόλλωνος, ὕψους 3,50 μέτρων ἕκαστον, καθὼς καὶ τὰ ἀγάλματα τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, ἕκαστον ὕψους 2,40 μέτρων. Τελικὴ ἀμοιβὴ διὰ μὲν τοὺς «ἱσταμένους θεοὺς» ὡρίσθησαν 80.000 δραχμαί, διὰ δὲ τοὺς «καθημένους φιλοσόφους» 50.000 δραχμαί[2].

Ὡς πρὸς τὴν γραφικὴν διακόσμησιν τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν ὁ Τσίλλερ ἔγραφε πρὸς τὸν Χάνσεν (19-5-1871) τὰ ἑξῆς: «Καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐγίνετο ἀπὸ τοῦδε σκέψις τις καὶ περὶ τῶν ἔργων τῆς ζωγραφικῆς..., διότι φοβοῦμαι ὅτι δυνατὸν νὰ μᾶς τύχῃ δεύτερός τις Δρόσης, ὁπότε θὰ μείνῃ ἡ Ἀκαδημία ἄνευ πινάκων». Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου εἶχον ἤδη προνοήσει ὁ Σίνας καὶ ὁ Χάνσεν, οἵτινες ἀνέθεσαν τὴν καλλιτεχνικὴν ταύτην ἐργασίαν εἰς τὸν Christian Griepenkerl, μαθητὴν τοῦ Rahl[3]. Ὁ Griepenkerl ἦτο μὲν ὑποδεέστερος τοῦ διδασκάλου του, ἀλλὰ κατέβαλε φιλότιμον προσπάθειαν, ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Τῷ 1872 ἐξετέλεσεν οὗτος τὰ πρῶτα ὀκτὼ σχέδια, τὰ ὁποῖα παρίστανον τὴν Τιτανομαχίαν, τὸν Προμηθέα πυρφόρον, τὸν Προμηθέα δεσμώτην, τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Προμηθέως ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, τὴν νέαν τάξιν τοῦ κόσμου, τὴν Δήμητρα ἐξαποστέλλουσαν τὸν Τριπτόλεμον πρὸς διάδοσιν τῆς γεωργίας, τὸν Ἀπόλλωνα ἐν μέσῳ τῶν Μουσῶν καὶ τὴν Χάριν καὶ τὸν Ἥφαιστον μεταξὺ τῶν Κυκλώπων[4]. Μικραὶ ὑδατογραφίαι τῶν συνθέσεων τούτων ἐξετέθησαν τὸ ἑπόμενον ἔτος (1873) εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἔκθεσιν τῆς Βιέννης καὶ ἔτυχον εὐμενοῦς κριτικῆς, ἀλλ' εἶναι προφανὲς ὅτι στενὴ σχέσις καὶ ἀλληλουχία μεταξύ των δὲν ὑπῆρχε. Βραδύτερον ἐλήφθησαν τὰ θέματα σχεδὸν πάντων τῶν πινάκων ἐκ τοῦ μυθολογικοῦ κύκλου τοῦ Προμηθέως. Τῷ 1874 ὁ Griepenkerl ἐξελέγη καθηγητὴς τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ

---

1. Ἐνθ' ἀνωτέρω: Ziller an Hansen, 11-4-1873. Τὸ πρόπλασμα τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος ἀπέστειλεν ὁ Δρόσης καὶ εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῶν Παρισίων (1878), ἀλλ' ἐκεῖ ἐκρίθη τοῦτο «μετ' αὐστηρότητος», ὡς ἀναγράφει ἡ ἐφημ. «Παλιγγενεσία» (ἀριθ. 4146/17-6-1878).

2. Τὸ σχέδιον συμβολαίου (βλ. *ἔγγρ. 88*), τὸ ἐν τοῖς «Καταλοίποις» τοῦ Χάνσεν, ἀναγράφει ἀρχικὴν ἀμοιβὴν 30.000 δρχ. διὰ τὰ ἀγάλματα τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, διορθωθεῖσαν εἰς 50.000.

3. Βλ. εἰκ. 26.

4. Akademie der Bildenden Künste (Wien). Chr. Griepenkerl, Arbeitsbuch 1872-1880 (Manuskript). Εἰκ. 98 α-β, 99, ὡς καὶ 106, ἣν πρβλ. πρὸς 107.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βιέννης. Κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο, καθὼς καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἐφιλοτέχνησε δαπάναις τοῦ Σίνα προσωπογραφίας αὐτοῦ καὶ ἄλλων φιλικῶν του προσώπων[1].

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1874) ὁ Τσίλλερ ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Βιέννην. Ὁ Σίνας, ἐκτιμῶν τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ πρὸς ἀνέγερσιν τῆς Ἀκαδημίας, ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ὑπέσχετο ἔκτακτον ἀμοιβὴν ἐξ 20.000 δραχμῶν μετὰ τὴν τελειωτικὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου[2]. Ἐπανελθὼν δὲ οὗτος εἰς τὰς Ἀθήνας ἠσχολήθη μὲ τὴν στέγασιν τοῦ μεγάρου, τὴν κατασκευὴν τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, τὴν ἐπιχρύσωσιν τῶν τυμπάνων τῶν ἀετωμάτων, τὴν τοποθέτησιν τῶν μαρμαρίνων φανοστατῶν καὶ τῶν βάσεων τῶν ἀγαλμάτων κλπ.

Ἀλλὰ διὰ τὸν Χάνσεν ἡ ἐκτέλεσις καὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων δὲν ἐσήμαινε τὸ τέρμα τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀρχιτέκτονος προκειμένου περὶ οἰκοδομήματος νεοκλασσικοῦ ρυθμοῦ. Διότι, ὡς μαρτυροῦν τὰ ἐπὶ τοῦ προτύπου τούτου, ἤτοι τοῦ Ἐρεχθείου, σωζόμενα ἴχνη χρωματισμοῦ, οἱ κλασσικοὶ ἀρχιτέκτονες ἐφήρμοζον τὴν «πολυχρωμίαν», δηλαδὴ τὴν προσθήκην χρωμάτων καὶ χρυσοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἵνα ἐξουδετερώνουν τὴν ψυχρότητα τοῦ μαρμάρου καὶ ἐξασφαλίζουν τὴν διατήρησιν αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα μετὰ τῆς ἁρμονίας τῶν γραμμῶν συνδυάζουν τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων. Αὐτὴν τὴν «πολυχρωμίαν» ἐπεχείρησεν ὁ Χάνσεν νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὸ μέγαρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ εἰς πολὺ ἐντονώτερον βαθμὸν εἰς τὸ ἐπίσης νεοκλασσικὸν μέγαρον τῆς Βουλῆς τῆς Βιέννης[3].

Τῷ 1875 ἡ Ἀκαδημία εἶχε πλέον στεγασθῆ. Μετὰ δὲ τὴν ἐπιχρύσωσιν τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τοποθέτησιν τῆς γλυπτῆς συνθέσεως τοῦ Δρόση, προσέλαβεν αὕτη ὄψιν λαμπρὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ[4]. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπεστάλησαν ἐκ Βιέννης καὶ τὰ ἐξ ὀπτῆς γῆς γλυπτὰ (terracotta), ἅτινα ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ τῶν ὀκτὼ ἀετωμάτων τῶν ἑκατέρωθεν τοῦ κεντρικοῦ τμήματος πτερύγων τῆς Ἀκαδημίας. Τὰ γλυπτὰ ταῦτα, σχεδιασθέντα

1. Ἔνθ' ἀνωτέρω.

2. Ζ i l l e r, Erinnerungen (Manuskript). *Ἔγγρ. 89.*

3. Ἐν Βιέννῃ ὁ Χάνσεν δὲν ἐφήρμοσε τὴν «πολυχρωμίαν», ὡς ἐπεθύμει, διότι προσέκρουσεν εἰς σφοδρὰς ἀντιδράσεις. Σώζεται ὅμως ἀκόμη ἡ χάριν δοκιμῆς χρωματισθεῖσα ἐπιφάνεια ἐπὶ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ μεγάρου τῆς Βουλῆς (Parlament).

4. Βλ. εἰκ. 62-63.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὑπὸ τοῦ Χάνσεν καὶ ἐκτελεσθέντα ὑπὸ τοῦ Franz Melnitzki, παριστάνουν τὴν Ἀθηνᾶν ὡς προστάτιν τῆς γεωργίας, τῆς βιοτεχνίας, τῆς ναυπηγικῆς καὶ ἐν γένει τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης[1].

Τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν πληροφορηθεὶς ὁ ἐν Βερολίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος Ἀλέξανδρος Ρίζος - Ραγκαβῆς[2], συνιστᾷ ἐπιμόνως διὰ τῆς ἀπὸ 13/25-8-1875 ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν τότε πρωθυπουργὸν Ἀλέξανδρον Κουμουνδοῦρον τὴν διὰ νομοθετικοῦ διατάγματος ἵδρυσιν τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Σωματείου τῆς χώρας. «Οὐ μόνον ἐντροπὴ εἶναι, γράφει, νὰ οἰκοδομῆται ἀνάκτορον ἐν Ἀθήναις, χωρὶς νὰ ἔχωμεν Ἀκαδημίαν..., ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ ἵδρυσις αὐτῆς θέλει χαιρετισθῆ ὑπὸ πάσης τῆς Εὐρώπης ὡς ἡ ἀρίστη ἀπόδειξις ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος». Ἐν συνεχείᾳ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς ὁ Ραγκαβῆς γράφει ὅτι ἀποστέλλει συνημμένως καὶ σχέδιον ὀργανισμοῦ τῆς ἱδρυθησομένης Ἀκαδημίας, καθὼς καὶ κατάλογον τῶν πρώτων ἀριστίνδην ἀκαδημαϊκῶν. «Ὁ Κόντος, λέγει, εἶναι δόκιμος φιλόλογος καὶ ὁ Κουμανούδης γνωστὸς ἀρχαιολόγος. Ἡ θέσις των εἶναι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Ἀντὶ τοὺς 25, οὓς σοὶ σημειῶ, ἔκλεξον ἄλλους, οὓς ἐγκρίνεις. Τὸ ἀπολύτως ἀναπόφευκτον ὅμως εἶναι νὰ ἐκλεχθῶσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως... Μόνη ἡ Κυβέρνησις διαιοῦται νὰ δώσῃ ταύτην τὴν πρώτην ἀφετηρίαν. Ἐν Βαυαρίᾳ ἐπὶ τῆς συστάσεως τῆς Ἀκαδημίας ὅλοι οἱ πρῶτοι Ἀκαδημαϊκοὶ διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως»[3]. Μαθὼν ὅμως ὁ Ραγκαβῆς ὅτι καὶ ὁ Σίνας εἶχε καταρτίσει σχέδιον ὀργανισμοῦ, σπεύδει νὰ συστήσῃ εἰς τὸν Κουμουνδοῦρον (18/30-8-1875), ὅπως ἀποδεχθῇ τὸ σχέδιον τοῦ ἱδρυτοῦ, χωρὶς δὲ νὰ περιμένῃ τὴν λῆψιν τούτου, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν συντομώτατον νόμον «λέγοντα εἰς ἕν, δύο, τὸ πολὺ τρία ἄρθρα», ὅτι συνιστᾶται Ἀκαδημία, ὅτι ὁ κανονισμὸς ἢ ὀργανισμὸς αὐτῆς θέλει γίνει διὰ Βασ. Διατάγματος καὶ ὅτι ἡ «Ἀκαδημία θέλει καλεῖσθαι Σιναία»[4]. Διὰ τρίτης ἐπιστολῆς ὁ Ραγκαβῆς (Σεπτ. 1875) εἰδοποιεῖ τὸν Κουμουνδοῦρον νὰ μὴ ὑποβάλῃ τὸ νομοσχέδιον τῆς ἱδρύσεως, πρὶν ἀναρρώσῃ ὁ ἱδρυτής, ὅστις ἦτο βαρέως ἀσθενὴς καὶ δὲν θὰ ἔπρεπεν «εἰς οὐδὲν νὰ κακοκαρδισθῇ»[5].

---

1. Εἰκ. 66 - 72.
2. Εἰκ. 93.
3. Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Κῶδιξ Ραγκαβῆ, σ. 105-107. *Ἔγγρ. 91.*
4. Ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 107-109. *Ἔγγρ. 92.*
5. Ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 109-110. *Ἔγγρ. 93.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐνῷ ὅμως ὁ Ραγκαβῆς κατήρτιζε κανονισμοὺς καὶ κατέγραφε τοὺς μέλλοντας ἀριστίνδην ἀκαδημαϊκούς, ἐνῷ ὁ Χάνσεν ἐσχεδίαζε τὴν «πολυχρωμίαν» τῆς Ἀκαδημίας, ἐνῷ ὁ Δρόσης ἔδιδε καὶ πάλιν τὴν καλλιτεχνικήν του πνοὴν εἰς τὰ ὑπόλοιπα γλυπτά, ὁ δὲ Griepenkerl συνελάμβανε τὴν τελικὴν σύνθεσιν τῶν γραφικῶν παραστάσεων τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν, ἀπέθανε κατόπιν πολυμήνου ἀσθενείας ὁ ἱδρυτὴς (15-4-1876), μὴ εὐτυχήσας νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἀντικρύσῃ τὸν καλλιτεχνικὸν ναόν, τὸν ὁποῖον ἐχορήγησεν εἰς τοὺς μύστας τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ ἐξέλιπεν ὁ τελευταῖος ἄρρην γόνος τῆς οἰκογενείας Σίνα. Κατὰ τὴν ἀκτινοβόλον τροχιὰν τῆς ζωῆς του ὁ Σίμων Σίνας ἐπαξίως ἐτιμήθη διὰ πολλῶν ἀξιωμάτων καὶ τίτλων εὐγενείας, ἀλλ' ὁ πλέον ἐνδεδειγμένος τίτλος εἰς τὴν εὐγενῆ καὶ γενναιόδωρον αὐτὴν φυσιογνωμίαν εἶναι ὁ δοθεὶς χαρακτηρισμὸς «Εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος»[1].

16. Η ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΣΙΝΑ ΚΑΙ Η ΣΙΝΑΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Μετὰ τὴν κατατεθεῖσαν δήλωσιν εἰς τὰς ἁρμοδίας οἰκονομικὰς ἀρχὰς περὶ τῆς καταλειφθείσης περιουσίας τοῦ Σίμωνος Σίνα[2] καὶ μετὰ τὴν διανομὴν αὐτῆς εἰς τοὺς δικαιούχους κληρονόμους συμφώνως πρὸς τὰς διαθήκας αὐτοῦ, ἡ Ἰφιγένεια Σίνα ἐσυνέχισε τὴν ἀγαθοεργὸν δρᾶσιν τοῦ συζύγου της. Συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διαθέτου, ὁ ἐμπορικὸς καὶ τραπεζιτικὸς οἶκος Σίνα

---

1. Tóth, Báró Simon Sina (Budapest 1876), p. 24. «Ὁ Σίνας δὲν ἦτο μόνον Κροῖσος, ἦτο πρὸ παντὸς ἄνθρωπος!» ἔγραψαν τὰ «Humoristische Blätter» (Wien, Nr. 17/23-4-1876). «Ἡ ἡγεμονικὴ ἐλευθεριότης τοῦ Σίνα κατέστη παροιμιώδης», ἔγραψεν ἀργότερον ἡ ἐφημ. «Neue Freie Presse» (Morgenblatt, Wien, Nr. 7298/22-12-1884). Ἐγκωμιαστικὰς νεκρολογίας ἐδημοσίευσαν ἐπίσης αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ «Αἰὼν» (Ἀθῆναι, 30-4-1876), «Παλιγγενεσία» (Ἀθῆναι, ἀριθ. 3470/16-4-1876), «Νέα Ἡμέρα» (Τεργέστη, 10/22-4-1876), «Astronomische Nachrichten» (Kiel), Bd. 88, Nr. 2093, p. 65 (Todesanzeige von Julius Schmidt), «Fremden-Blatt» (Wien, Nr. 105/16-4-1876), «Neue Illustrierte Zeitung» (Wien, Nr. 17/1876, p. 270), «Wiener Salonblatt» (Wien, Nr. 17/22-4-1876), «Wiener Salonbuch» (Wien, 1876, p. 101) κ.ἄ. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐτέλεσεν ἐπίσημον μνημόσυνον, κατὰ τὸ ὁποῖον προσήκοντα λόγον ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς καὶ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἐμμ. Κόκκινος. Διὰ τὴν ἐκδήλωσιν ἐκείνην ἡ Ἰφιγένεια Σίνα ἀπέστειλε πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν (8/20-6-1876). Βλ. φωτ. 26, 27 καὶ *ἔγγρ. 94*. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Δῆμος τῆς Βιέννης, τιμῶν τὴν μνήμην τοῦ Σίνα, ὠνόμασε μίαν τῶν ὁδῶν τῆς πρωτευούσης τῆς Αὐστριακῆς Μοναρχίας «Sinagasse».

2. Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

16-4 1876

M.

La Baronne de Sina de Hodos et Kizdia,
née de Ghika de Desánfálva, le comte et la comtesse Victor de Wimpffen
et leurs enfants, le prince et la princesse Maurocordato, le prince et la
princesse Ypsilanti et leurs enfants, le duc et la duchesse de Castries
ont l'honneur de vous faire part de la perte douloureuse qu'ils viennent
de faire en la personne de

Son Excellence le Baron de Sina
de Hodos et Kizdia
Conseiller intime actuel de S. M. I. et R. A.
Membre de la chambre des Seigneurs en Autriche et de la table des Magnats en Hongrie,
Grand'croix de l'ordre de Léopold, de la couronne de fer, du Sauveur etc. etc. etc., ancien
ministre plénipotentiaire, chef de la maison Simon G. Sina,

leur époux, père, beau-père et grand-père, décédé en son palais à Vienne
le samedi 15. Avril 1876 à l'age de 65 ans, muni des Sacrements de l'Eglise.

Vienne, 16. Avril 1876.

Priez pour lui.

Φωτ. 26. Ἀγγελτήριον περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Σίμωνος Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

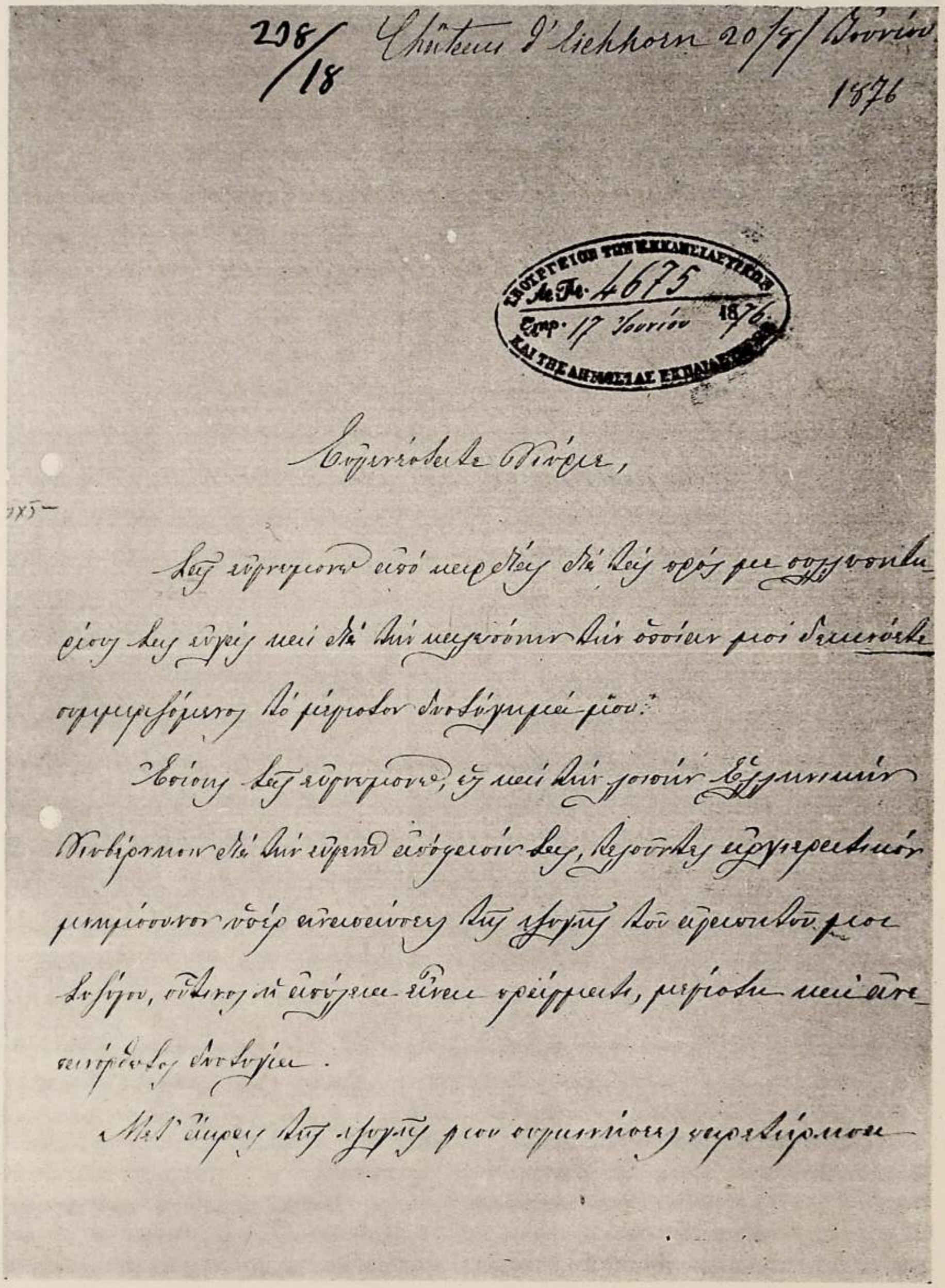

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

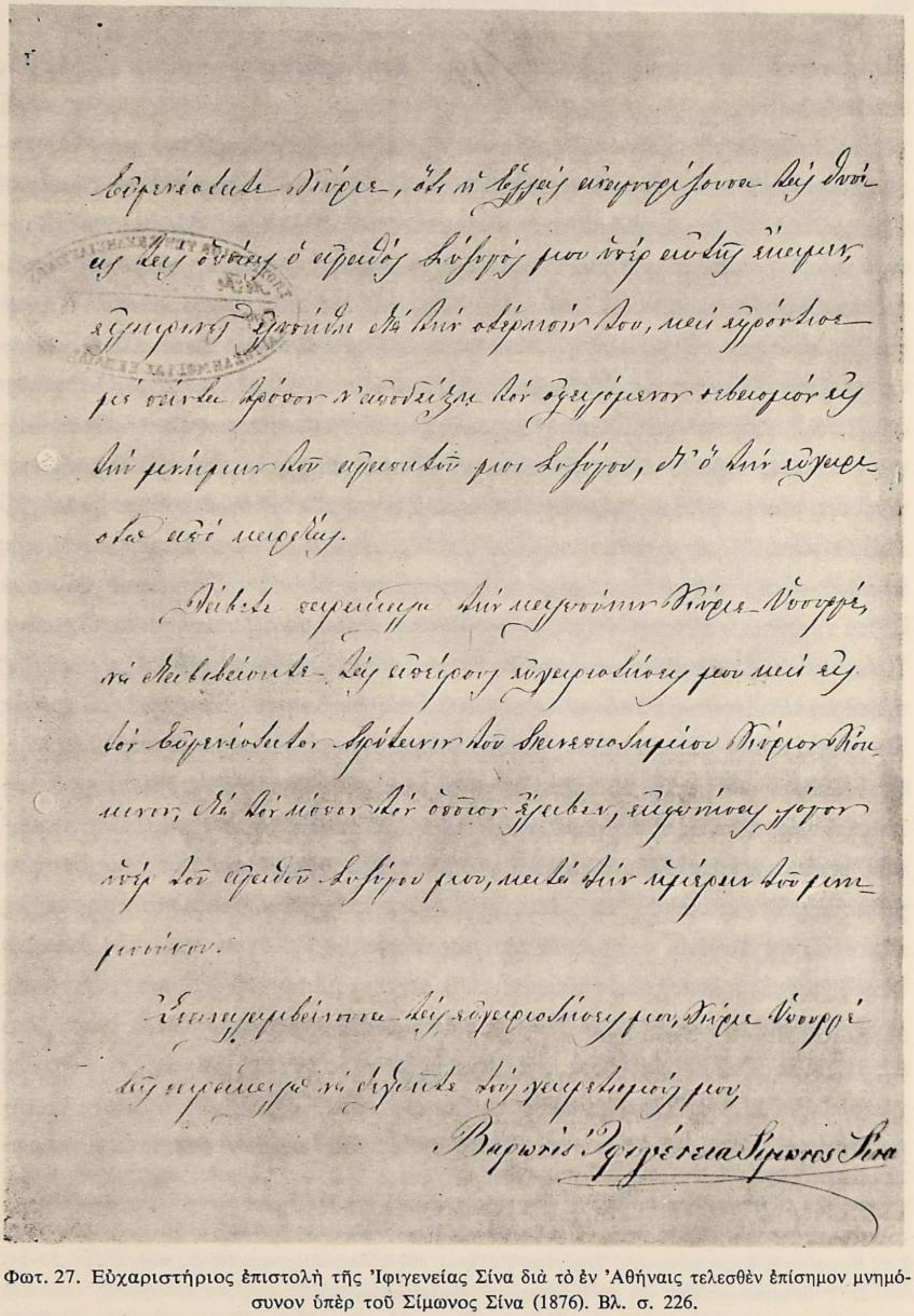

Φωτ. 27. Εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τῆς Ἰφιγενείας Σίνα διὰ τὸ ἐν Ἀθήναις τελεσθὲν ἐπίσημον μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Σίμωνος Σίνα (1876). Βλ. σ. 226.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

παρέμεινεν ἐν λειτουργίᾳ ἐπὶ πέντε ἀκόμη ἔτη, ἤτοι μέχρι τοῦ ἔτους 1881, ὁπότε διελύθη.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν κοινωφελῆ δρᾶσιν τῆς εὐγενοῦς συντρόφου καὶ συνεργάτιδος τοῦ ἐθνικοῦ τούτου εὐεργέτου δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ αὕτη εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀναδειχθῆ ἐθνικὴ εὐεργέτις τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Ἀρσακείου αὐτὴ ἐγένετο ἡ μεγαλυτέρα χορηγὸς τοῦ προτύπου τούτου ἐκπαιδευτηρίου τῶν Ἑλληνίδων καὶ αὐτὴ ἐφρόντισε κατόπιν νὰ ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ εἰς τὴν διακεκριμένην παιδαγωγὸν Ἀμεναΐδα Καβανιάρη, μετακληθεῖσαν ἐξ Ἑλβετίας[1]. Ἡ Ἰφιγένεια Σίνα ἀνέλαβε πλέον τὴν φροντίδα διὰ τὴν συντήρησιν, τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὸν ἐπιστημονικὸν ἀνεφοδιασμὸν τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν καὶ ἐξηκολούθησε νὰ καταβάλλῃ τακτικῶς τὴν ἐκ 12.000 δραχμῶν ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν εἰς τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ Julius Schmidt μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του[2]. Ἀλλ' ἡ μεγαλυτέρα φροντὶς τῆς μεγάλης αὐτῆς εὐεργέτιδος ὑπῆρξεν ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὀνείρου τοῦ συζύγου της, ἤτοι ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ καλλιμαρμάρου μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας. Πρὸς τοῦτο συνεκρότησεν αὕτη ἐν Βιέννῃ εἰδικὴν ἐπιτροπήν, ἔχουσαν ὡς πρόεδρον τὸν Χαρίτωνα Ioannovits, ἄλλοτε σύμβουλον τοῦ Σίνα, καὶ μέλη τοὺς Dr. Josef Holy καὶ Βαρῶνον Guido Sommaruga, καὶ ἔδωκε τὴν ἐντολήν, ὅπως οὗτοι ἐν συνεννοήσει καὶ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Χάνσεν ἐλέγχουν τὴν ἐκτελουμένην ἐργασίαν καὶ ἀποφασίζουν περὶ τῶν κατ' ἔτος ἀπαιτουμένων δαπανῶν. Πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἢ πρὸς τὸν ἄλλοτε γραμματέα καὶ νῦν διαχειριστὴν τῆς περιουσίας Σίνα Johann Baptist Soyer ὤφειλε νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τὸ ἑξῆς ὁ Τσίλλερ τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τῶν διὰ τὴν Ἀκαδημίαν ἐτησίων ἐξόδων εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε μέσῳ τοῦ Χάνσεν[3]. Ἀναφέρει δὲ ὁ Τσίλλερ εἰς τὴν ἀπὸ 27-5-1876 ἐπιστολήν του πρὸς τὸν Χάνσεν, ὅτι μέχρι τοῦδε ἐξωδεύθησαν διὰ τὴν Ἀκαδημίαν 1.868.254 δραχμαί, ὅτι θὰ χρειασθοῦν 111.140 δραχμαὶ διὰ τὸν Δρόσην, 74.000 δραχμῶν διὰ τὸν Griepenkerl καὶ 404.152 δι' ἔκτακτα ἔξοδα, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων διὰ τὰ ἐκ τερρα-

---

1. «Πρακτικὰ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας» (Ἀθῆναι 1858, 1861, 1863, 1866), Βιώνη Γ., Λόγος ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 50ετηρίδος τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας (Ἀθῆναι 1886, σ. 96) καὶ Γαλάτη Σ τ., Ἱστορία τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας (Ἀθῆναι 1941, δακτυλογραφημένον), τόμ. Β', σ. 13-14.

2. Ὁ Schmidt ἀπέθανε τὴν 26 Ἰανουαρίου/7 Φεβρουαρίου 1884.

3. Ἐθνικὴ Πινακοθήκη. Ἀρχεῖον Τσίλλερ. Ἐπιστολὴ τοῦ «Οἴκου Σίνα» πρὸς τὸν Τσίλλερ, 25-1-1877.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κόττας γλυπτὰ τῶν μικρῶν ἀετωμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐκτελεσθῆ εἰς τὴν Βιέννην[1].

Πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀγαλμάτων τῆς 'Ακαδημίας ὁ Τσίλλερ κατεσκεύασεν ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτῆς εἰδικὸν ἐργαστήριον χάριν τοῦ Δρόση. 'Επιτυχῆ προπλάσματα μικροῦ μεγέθους εἶχεν ἤδη φιλοτεχνήσει ὁ Δρόσης εἰς τὸ ἴδιον ἐργαστήριον[2], ἀλλὰ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1876 κατεσκεύασεν ἐν τῷ νέῳ ἐργαστηρίῳ γύψινον πρόπλασμα τοῦ ἀγάλματος τῆς 'Αθηνᾶς εἰς φυσικὸν μέγεθος. Παρόμοιον πρόπλασμα τοῦ 'Απόλλωνος κατεσκεύασεν οὗτος τὸ ἑπόμενον ἔτος, ἀμφότερα δὲ ἐστήθησαν κατ' Αὔγουστον τοῦ 1877 ἐπὶ τῶν δύο ὑψηλῶν κιόνων τῆς προσόψεως χάριν δοκιμῆς. 'Η «'Εφημερὶς» τοῦ Δημ. Κορομηλᾶ, θεωρήσασα τὰ ἔργα ταῦτα «ἀντάξια τοῦ μεγάλου ἀετώματος τῆς 'Ακαδημίας καὶ τῶν δύο ἄλλων ἐπὶ τῶν ἑκατέρωθεν πτερύγων αὐτῆς, τοῦ λαμπροῦ τούτου κόσμου τῆς ἀναγεννωμένης ἡμῶν καλλιτεχνίας», παρετήρησεν ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς : «"Αν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ φέρωμεν ἡμεῖς κρίσιν ἐκ τοῦ προχείρου,... ἠθέλομεν προτιμήσει νὰ κρατῇ ἡ 'Αθηνᾶ τὸ ἀκόντιον ὀρθόν. 'Ως ἤδη κρατεῖ αὐτό, δυνατὸν νὰ ἔχῃ τὸ ἦθος πολεμικώτερον, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ σεμνὸν παράστημα, ὅπερ πρέπει νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὴν Θεὰν τῆς φρονήσεως»[3].

'Ο Χάνσεν, κατελθὼν τότε εἰς τὰς 'Αθήνας, ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀγαλμάτων καὶ διὰ τὴν ἀρξαμένην διακόσμησιν τῆς 'Ακαδημίας διὰ τῆς μεθόδου τῆς «πολυχρωμίας». 'Ενθουσιωδῶς δὲ ἐξεφράσθησαν περὶ τῆς διακοσμητικῆς ταύτης μεθόδου καὶ πλεῖστοι ἀρχιτέκτονες καὶ τεχνοκρῖται, ὡς καὶ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α', ὁ διάδοχος τοῦ Sachsen-Meiningen πρίγκιψ Bernhard, ὁ διάδοχος τῆς Ρωσίας, ὁ "Αγγλος πρίγκιψ 'Αλφρέδος, ὁ κόμις Salisbury καὶ ἄλλοι διακεκριμένοι ξένοι ἐπισκέπται[4]. 'Η ἐφημερὶς «Παλιγγενεσία» (ἀριθ. 4159/3-7-1878) ἔγραψε περὶ τῆς πολυχρωμίας τὰ ἑξῆς : «Προσέτι ἐν τῷ οἰκοδομήματι τούτῳ ἐφηρμόσθη τὸ σύστημα

---

1. Th. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 27-5-1876.

2. Βλ. Βασιλειάδου Σπυρ., 'Αττικαὶ νύκτες, τόμ. Γ', "Εργα πεζὰ ('Αθῆναι 1875), σ. 229-232, ὅπου ὁ συγγραφεὺς περιγράφει τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Δρόση καὶ τὴν ἐντύπωσίν του ἐκ τῶν καλλιτεχνικῶν προπλασμάτων τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος.

3. 'Εν τούτοις ἡ ὅλη στάσις τῆς «'Αθηνᾶς» τοῦ Δρόση ἐνέχει κίνησιν καὶ δίδει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ θεὰ «κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα», μόλις κατέφθασε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ κίονος ὑπεράνω τῆς 'Ακαδημίας.

4. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 9-12-1876 καὶ 28-1-1877.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς ἐπιχρυσώσεως κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ἐν μέρει δὲ εἰσήχθη ἐπιτυχῶς πρῶτον ἤδη, ὡς πιστεύομεν, καὶ ὁ χρωματισμός, ὡς συνείθιζον αὐτὸν ἐκεῖνοι. Ἅπαντα τὰ λεπτὰ τοῦ κτηρίου μέλη ἐπεχρυσώθησαν, αἱ δὲ σφίγγες καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν ἐν τοῖς ἀκρωτηρίοις ἀγαλμάτων ἐχρωματίσθησαν ἐλαφρῶς, ἐκ δὲ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ στίλβοντος χρυσοῦ, τοῦ ἀπαστράπτοντος λίθου καὶ τῶν μετὰ πολλῆς φειδωλίας καὶ κρίσεως ἐπιρριφθέντων που καί που χρωμάτων παρήχθη ἁρμονία εὐάρεστος τέρπουσα καὶ ἡδύνουσα λίαν τὸν θεατήν».

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Τσίλλερ θέλων νὰ γνωρίζῃ, ἐὰν ὁ Griepenkerl ἔδωκε τὴν τελικὴν μορφὴν εἰς τοὺς πίνακας, οἵτινες προωρίζοντο διὰ τὸν καλλιτεχνικὸν διάκοσμον τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν, ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Χάνσεν τὴν ἑξῆς ἀνυπόμονον παρατήρησιν : «Οἰκοδομῶ τὴν Ἀκαδημίαν ἤδη ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἀκόμη δὲν ἔχω πληροφορηθῆ, τί ἀκριβῶς πρόκειται νὰ παραστήσουν οἱ ζωγραφικοὶ πίνακες τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων»[1]. Ὁ Griepenkerl εἶχε πλέον συλλάβει τὴν ὁριστικὴν σύνθεσιν τῆς Τιτανομαχίας καὶ τῶν λοιπῶν ἑπτὰ παραστάσεων ἐκ τοῦ μυθολογικοῦ κύκλου τοῦ Προμηθέως, ἀλλὰ τοὺς πίνακας ἤρξατο ἐκτελῶν μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1878[2]. Τότε ἀνεκοινώθη τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τῶν παραστάσεων εἰς τὸν Τσίλλερ, ὁ ὁποῖος ἐδημοσίευσεν ἀμέσως περιγραφὴν αὐτῶν εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἑστία» (Ἀθῆναι, τόμ. 6, ἀριθ. 147/22-10-1878, σ. 686-687)[3].

Ὁ πίναξ τῆς Τιτανομαχίας ἐπερατώθη τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1880, πρὶν δὲ ἀποσταλῇ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐξετέθη ἐν τῷ «Οἴκῳ τῶν Καλλιτεχνῶν» (Künstlerhaus) τῆς Βιέννης, ὅπου ἐβραβεύθη[4]. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1880 ὁ Griepenkerl καὶ ὁ Χάνσεν κατῆλθον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἔδωκαν ὁδηγίας διὰ τὴν κατάλληλον τοποθέτησιν τῶν πινάκων.

---

1. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 27-10-1877.

2. Akademie der bildenden Künste (Wien). Griepenkerls, Arbeitsbuch, p. 23. Ἡ τελικὴ ὅμως ἐκτέλεσις τῆς Τιτανομαχίας καὶ τῶν πινάκων τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, οἵτινες παριστάνουν τὸν Προμηθέα πυρφόρον, τὸν Προμηθέα δεσμώτην καὶ τὸν Προμηθέα λυόμενον, ἐγένετο βάσει τῶν βελτιώσεων, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ὁ Χάνσεν. Πρβλ. εἰκ. 100 πρὸς εἰκ. 101 καὶ εἰκ. 103 καὶ 104 πρὸς εἰκ. 105.

3. *Ἔγγρ. 95.* Περιγραφὴν τῶν πινάκων τῆς Ἀκαδημίας ἐδημοσίευσαν ἐπίσης τὸ περιοδικὸν «Ἀκαδημία» (Ἀθῆναι 1888), σ. 74-75 καὶ ὁ Ἑρμουπολίτης, Αἱ τοιχογραφίαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, περ. «Ναυτικὴ Ἑλλὰς» (Ἰούλιος 1953).

4. «Kunst-Chronik. Beiblatt zur Zeitschrift für bildende Kunst», Bd. 15 (Leipzig 1880), p. 462-464.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν δημοσίων συνεδριάσεων καὶ τελετῶν ἔμελλεν ἐπίσης νὰ στηθῇ καὶ ὁ ἀνδριὰς τοῦ ἱδρυτοῦ, ἀνετέθη δὲ ἡ ἐκτέλεσις καὶ τοῦ ἔργου τούτου εἰς τὸν Δρόσην[1]. Ὁ Χάνσεν ἐπρότεινεν ὅπως ὁ ἀνδριὰς τοῦ Σίνα γίνῃ ὀρειχάλκινος, ἀλλ' ἡ Ἰφιγένεια Σίνα ἐπροτίμησε νὰ γίνῃ καὶ οὗτος μαρμάρινος, καὶ δὴ ἐκ πεντελησίου μαρμάρου. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν δύο θεῶν δὲν εἶχον ἀκόμη τοποθετηθῇ. «Ὁ κύριος Δρόσης περιέρχεται τὰ ἀγάλματά του μὲ τὴν σμίλην εἰς τὴν χεῖρα καὶ συνεχῶς ἐπιφέρει διορθώσεις, ὥστε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ οὐδέποτε πρόκειται νὰ λάβῃ τέλος», ἔγραφεν ὁ Τσίλλερ πρὸς τὸν Χάνσεν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1881[2]. Τελευτῶντος τοῦ ἔτους τούτου ἐγένετο ἡ παράδοσις τῶν δύο ἀγαλμάτων, ἀλλ' ὁ Δρόσης ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας λόγῳ τῆς ἐπιδεινωθείσης καταστάσεως τῆς ὑγείας του.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1882 ἐστήθη τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, μετὰ δύο δὲ μῆνας καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς[3]. Τὰ καλλιτεχνήματα ταῦτα, καθὼς καὶ τὴν γέννησιν τῆς Ἀθηνᾶς, ἤτοι τὸ σύμπλεγμα τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος, κατώρθωσεν ὁ Δρόσης νὰ παραδώσῃ ἕτοιμα πρὸς τοποθέτησιν. Τὰ λοιπὰ ἀφῆκεν οὗτος ὡς προπλάσματα, διότι ἡ ὑγεία του ἐκλονίσθη διὰ παντὸς καὶ τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1882 ἀπέθανεν ἐν Νεαπόλει εἰς ἡλικίαν 48 ἐτῶν[4]. Ὁ θάνατος τοῦ νεοκλασσικοῦ τούτου γλύπτου ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Χάνσεν ἀνυπολόγιστος ἀπώ-

---

1. *Ἔγγρ. 96.*

2. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 9-10-1881.

3. Τὸ γεγονὸς ἐχαιρετίσθη καὶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἀνωνύμως δύο ᾠδῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἐπάνοδος τῶν Θεῶν, ἐπὶ τῇ ἀναστηλώσει τῶν πρὸ τῆς Ἀκαδημίας ἀγαλμάτων» (Ἀθήνησι, μηνὶ Μαρτίῳ 1882).

4. Ὁ Δρόσης ἐγεννήθη τῷ 1834 κατὰ μὲν τὸ μητρῷον τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν τῶν Ἀθηνῶν ἐν Τριπόλει, κατὰ δὲ τὸ μητρῷον τῆς Akademie der bildenden Künste in Dresden ἐν Ναυπλίῳ. Ἐκ τῆς περὶ αὐτοῦ βιβλιογραφίας βλ. κυρίως: Βασιλειάδου Σπυρ., Ἀττικαὶ νύκτες, τόμ. Γ'., Ἔργα πεζὰ (Ἀθῆναι 1875), σ. 229-232: Ἐργαστήριον Λεωνίδα Δρόση, Ἀποστολίδου Πέτρου, Λ. Δρόσης, περ. «Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον», τόμ. ΙΘ' (Ἀθῆναι 1885), σ. 154-163, Βιζυηνοῦ Γ., Αἱ εἰκαστικαὶ τέχναι κατὰ τὴν Α' εἰκοσιπενταετηρίδα τῆς βασιλείας Γεωργίου Α', «Ἐφημερὶς» (Ἀθῆναι, 19-10-1888), πανηγυρικὸν τεῦχος ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς βασιλείας Γεωργίου τοῦ Α', Καλογεροπούλου Διον., Ἕλληνες καλλιτέχναι. Λεωνίδας Δρόσης, περ. «Πινακοθήκη», τόμ. Γ' (Ἀθῆναι 1903-1904), σ. 91-92, Caravias H. S., Drossis Leonidas, ἐν «Thieme-Becker, Allgemeines Lexikon der bildenden Künste», Band IX (Leipzig 1913), p. 576, Μπίρη Κώστα, Ἱστορία τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου (Ἀθῆναι 1957), σ. 508-509 καὶ Προκοπίου Ἀγγ., Ἱστορία τῆς τέχνης 1750-1850, τόμ. Α' Νεοκλασσικισμὸς (Ἀθῆναι 1968), σ. 400-409.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λεια ὡς πρὸς τὰ ὑπολειφθέντα γλυπτά[1], ἀλλ' ὁ Τσίλλερ καθησύχασε τὸν διδάσκαλόν του διὰ τῆς πληροφορίας ὅτι τὰ γύψινα προπλάσματα τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Σίνα ἦσαν τόσον τέλεια, ὥστε δὲν ὑπελείπετο εἰμὴ ἡ πιστὴ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐπὶ μαρμάρου, τοῦτο δὲ ὑπεσχέθησαν οἱ ἐν 'Αθήναις 'Ιταλοὶ γλύπται, οἵτινες εἰργάζοντο ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Δρόση.

'Αρχιτεκτονικῶς ἡ 'Ακαδημία εἶχεν ἐκτελεσθῆ καὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Χάνσεν ἔπρεπεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ παραδοθῆ[2]. 'Αλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἡ οἰκογένεια Σίνα εἶχεν ὑποστῆ ἀλλεπάλληλα πλήγματα. Ἡ 'Αναστασία Σίνα ἔζη ἐν διαστάσει μετὰ τοῦ συζύγου της, τοῦ κόμιτος Wimpffen, ἡ Εἰρήνη Σίνα ἀπέθανε τῷ 1881, ὁ σύζυγος τῆς Ἑλένης Σίνα Γρηγόριος Ὑψηλάντης κατεστράφη οἰκονομικῶς λόγῳ χαρτοπαιξίας, τὸ αὐτὸ δὲ προεμηνύετο καὶ διὰ τὸν τέταρτον γαμβρὸν τοῦ Σίνα, τὸν δοῦκα de Castries[3]. Αἱ πλεῖσται τῶν γαιοκτησιῶν καὶ οἰκιῶν ἐπωλήθησαν, ἐλάχιστον δὲ μέρος διεσώθη ἐκ τῆς κολοσσιαίας ἐκείνης περιουσίας. Τῇ 21ῃ Δεκεμβρίου 1884 ἀπέθανεν ἡ εὐγενεστάτη βαρώνη 'Ιφιγένεια Σίνα, διὰ τοῦ θανάτου δὲ αὐτῆς ἐξέλιπε καὶ ἡ τελευταία φυσιογνωμία τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας Σίνα προελθόντων ἐθνικῶν εὐεργετῶν[4].

Τῷ 1885 ὁ 'Ιταλὸς γλύπτης Piccarelli καὶ οἱ συνεργάται του ἐξετέλεσαν πιστῶς πρὸς τὰ προπλάσματα τοῦ Δρόση τὰ μαρμάρινα ἀγάλματα, ἅτινα παριστάνουν τὸν Σωκράτη ἐν φιλοσοφικῷ στοχασμῷ καὶ τὸν Πλάτωνα κρατοῦντα τὴν φιλοσοφικὴν γραφίδα. Οἱ αὐτοὶ καλλιτέχναι ἐξετέλεσαν καὶ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σίνα, ὅστις ἐστήθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν[5]. Τὰ ὑπόλοιπα γλυπτά, ἐξ ὀπτῆς γῆς, τὰ ὁποῖα κοσμοῦν τὰ ὀκτὼ ἀετώματα τῶν δύο ἑκατέρωθεν πτερύγων, εἶχον ἤδη πρὸ δεκαετίας τοποθετηθῆ, ἄνευ δὲ γλυπτῆς διακοσμήσεως ἀπέμεινε τὸ ἐπιχρυσωμένον βόρειον ἀέτωμα τῆς 'Ακαδημίας. 'Επηκο-

---

1. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Hansen an Ziller, 1-1-1883.

2. Ἔνθ' ἀνωτέρω: Hansen an Ziller, 10-4-1882 καὶ Ziller an Hansen, 11-1-1883, 22-4-1883. *Ἔγγρ. 97 - 99.*

3. Ἔνθ' ἀνωτέρω: Hansen an Ziller, 4-10-1881. Βλ. καὶ Vasili Paul, La société de Vienne (Paris 1885), p. 383-384, 422-424.

4. Ἐγκωμιαστικὴν νεκρολογίαν περὶ τῆς 'Ιφιγενείας Σίνα ἐδημοσίευσεν ἡ ἐφημερὶς «Neue Freie Presse» (Morgenblatt, Wien), Nr. 7298/22-12-1884 καὶ 7300/24-12-1884, ὁ «Αἰών», 19-12-1884, σ. 4 καὶ ἄλλαι ἐφημερίδες. 'Επὶ τῆς σοροῦ τῆς 'Ιφιγενείας Σίνα κατετέθη καὶ στέφανος ἀνωνύμως «'Εξ ὀνόματος τῶν πτωχῶν τῆς Βιέννης».

5. Hansen's Nachlass (Kopenhagen): Ziller an Hansen, 15-11-1885.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λούθησεν ἡ κατασκευὴ τῶν ἐπίπλων, τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἄλλων χρειωδῶν, τὰ ὁποῖα ἀπεστάλησαν ἐπίσης ἐκ Βιέννης, ὁ δὲ Τσίλλερ μετὰ τὴν ἀποστολὴν γενικοῦ ἀπολογισμοῦ περὶ πάντων τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν 'Ακαδημίαν, τὸ 'Αστεροσκοπεῖον, τὸν «Πύργον τῆς Βασιλίσσης» κλπ.[1], ἀνέμενε πλέον τὴν ἐντολήν, ὅπως παραδώσῃ τὸ μαρμαῖρον μέγαρον εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Κράτος. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1885) οἱ ἀδελφοὶ Βαλλιᾶνοι προσέφερον 1.000.000 δραχμῶν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς 'Εθνικῆς Βιβλιοθήκης. Τὸ σχέδιον ἐξετέλεσεν ὁ Χάνσεν καὶ οὕτως ὡλοκληρώθη ἡ ἀρχιτεκτονικὴ «τριλογία» του. «Θὰ ἦτο ὡραῖον, ἔγραφεν ὁ Τσίλλερ, ἐὰν ἡ παράδοσις τῆς 'Ακαδημίας συνέπιπτε μὲ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Βιβλιοθήκης»[2].

Κατὰ τὸ ἔτος 1886 ἡ ἐν Βιέννῃ 'Επιτροπὴ τῆς περιουσίας Σίνα ἀπέστειλεν εἰς τὸν Τσίλλερ πρωτόκολλον παραδόσεως καὶ παραλαβῆς τῆς 'Ακαδημίας, ἵνα τοῦτο τεθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. 'Επίσης διημείφθησαν ἐπιστολαὶ μεταξὺ Τσίλλερ καὶ Χάνσεν σχετικῶς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν θέσιν καταλλήλου ἐπιγραφῆς ἐπὶ τῆς 'Ακαδημίας[3]. 'Αφοῦ ἐζητήθη ἡ γνώμη τῶν φιλολόγων 'Αθανασίου Ρουσσοπούλου, Στεφάνου Κουμανούδη καὶ Dr. H. G. Lolling, διευθυντοῦ τοῦ ἐν 'Αθήναις Γερμανικοῦ 'Αρχαιολογικοῦ 'Ινστιτούτου, ἐχαράχθη ἐπὶ τοῦ ὑπερθύρου τῆς εἰσόδου πρὸς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

ΣΙΜΩΝ ΣΙΝΑΣ ΕΚΤΙΣΕ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙΝ
Η ΔΕ ΓΥΝΗ ΑΥΤΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΑΠΕΤΕΛΕΣΕΝ

'Εντὸς δὲ τῆς αὐτῆς αἰθούσης καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερθύρου τῆς βορείας θύρας, τῆς εὑρισκομένης κάτωθεν τοῦ πίνακος τῆς Τιτανομαχίας, ἐχαράχθη τὸ ἑξῆς ἐπίγραμμα τοῦ Φιλίππου 'Ιωάννου :

ΜΟΥΣΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΗΣ ΣΥΝΟΜΙΛΟΙ ΑΙ Τ ΑΠΟΔΗΜΟΙ
ΕΠΛΑΖΟΝΤΟ ΧΡΟΝΟΝ ΜΑΚΡΟΝ ΕΠ ΑΛΛΟΤΡΙΗΣ
ΕΜΠΑΛΙ ΝΟΣΤΗΣΑΣΑΙ ΕΣ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΛΥΠΟΘΗΤΟΝ
ΔΩΡ ΑΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΙΣΙ ΝΕΜΟΥΣΙ ΦΙΛΑ

---

1. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 5/17-12-1885. *Ἔγγρ. 99.*
2. 'Ενθ' ἀνωτέρω: Ziller an Hansen, 25-10-1885.
3. 'Ενθ' ἀνωτέρω: Ziller an Hansen, 16-8-1886.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

'Αρχομένου τοῦ ἔτους 1887 οἱ κληρονόμοι τοῦ Σίμωνος Σίνα κατέστησαν τὸν 'Ερνέστον Τσίλλερ πληρεξούσιον πρὸς παράδοσιν τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας, παρεδόθη δὲ τοῦτο εἰς τὸν τότε πρωθυπουργὸν Χαρίλαον Τρικούπην διὰ συμβολαίου, ὑπογραφέντος τῇ 20ῇ Μαρτίου 1887[1]. Παραδόξως ἡ παραλαβὴ ἐγένετο ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπισημότητος[2]. «Ὁ Τρικούπης δὲν εἶπε οὔτε μίαν λέξιν, ὁμοίως καὶ ἐγώ. Οὕτω ἡ 'Ακαδημία παρῆλθεν ἐν σιγῇ», γράφει μὲ πικρίαν ὁ Τσίλλερ πρὸς τὸν Χάνσεν[3]. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπερίμενεν ἴσως καὶ προικοδότησίν τινα τῆς 'Ακαδημίας, ἀλλ' ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς οἰκογενείας Σίνα εἶχε μεταβληθῇ[4]. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς 'Ακαδημίας, ἤτοι τὴν 22-3-1887, ἑωρτάσθη ἐν αὐτῇ δι' ἐνεργειῶν τοῦ 'Ανδρ. 'Αναγνωστάκη ἡ 50ετηρὶς τῆς 'Ιατρικῆς 'Εταιρείας, ὑπὸ τοῦ ἐν 'Αθήναις συνελθόντος πανελληνίου 'Ιατρικοῦ Συνεδρίου, ὁ ἑορτασμὸς δὲ ἐκεῖνος ἀπετέλεσε τὴν πρώτην ἐπιστημονικὴν συνεδρίαν καὶ ἐκδήλωσιν ἐν τῇ Σιναίᾳ 'Ακαδημίᾳ[5]. Προτάσει τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀπενεμήθη εἰς τὸν Χάνσεν βασιλικὸν παράσημον διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν καλλιτεχνικὸν οἰκοδόμημα. Ὁ Χάνσεν ηὐχαρίστησε τὸν Χαρίλαον Τρικούπην δι' ἐπιστολῆς, ἀλλὰ συγχρόνως ἐξέφρασε τὴν παράκλησιν, ὅπως παρόμοια παράσημα ἀπονεμηθοῦν καὶ εἰς τοὺς ἀξίους συνεργάτας του Τσίλλερ καὶ Griepenkerl[6].

---

1. Συμβολαιογραφικὸς Σύλλογος 'Αθηνῶν. 'Αρχεῖον, ἀριθ. συμβολαίου 5287/1887. Βλ. φωτ. 28 καὶ 29 καὶ *ἔγγρ. 100.*

2. Τὸ αὐτὸ εἶχε συμβῇ καὶ κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ 'Αστεροσκοπείου τῷ 1846.

3. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 10-4-1887.

4. Ὁ Σίνας διὰ τῶν ἀπὸ 23-3-1865 καὶ 23-2-1868 κωδικέλλων εἶχε κληροδοτήσει εἰς τὴν 'Ακαδημίαν 1.000.000 δραχμῶν, ἀλλὰ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ziller's, Erinnerungen, p. 109.

5. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 10-4-1887. Περὶ τοῦ συνεδρίου ἐκείνου βλ. περ. «Γαληνός», τόμ. 17 ('Αθῆναι 1887), σ. 161 κ.ἑ., ἐφημ. «'Ακρόπολις», 20-25 Μαρτίου 1887 καὶ «Νέα 'Εφημερίς», 21, 22, 23, 26 Μαρτίου 1887, ὅπου ἀναγράφεται καὶ τὸ ἑξῆς : «Ἅπαντες οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ ἐν τῇ Σιναίᾳ 'Ακαδημίᾳ συγκροτηθὲν 'Ιατρῶν Συνέδριον ἐφωτογραφήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Λαμπάκη πρὸς ἀνάμνησιν αὐτοῦ πρὸ τῶν προπυλαίων τῆς 'Ακαδημίας».

6. Hansen's Nachlass: Hansen an Trikupis, 12-4-1887. *Ἔγγρ. 101.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

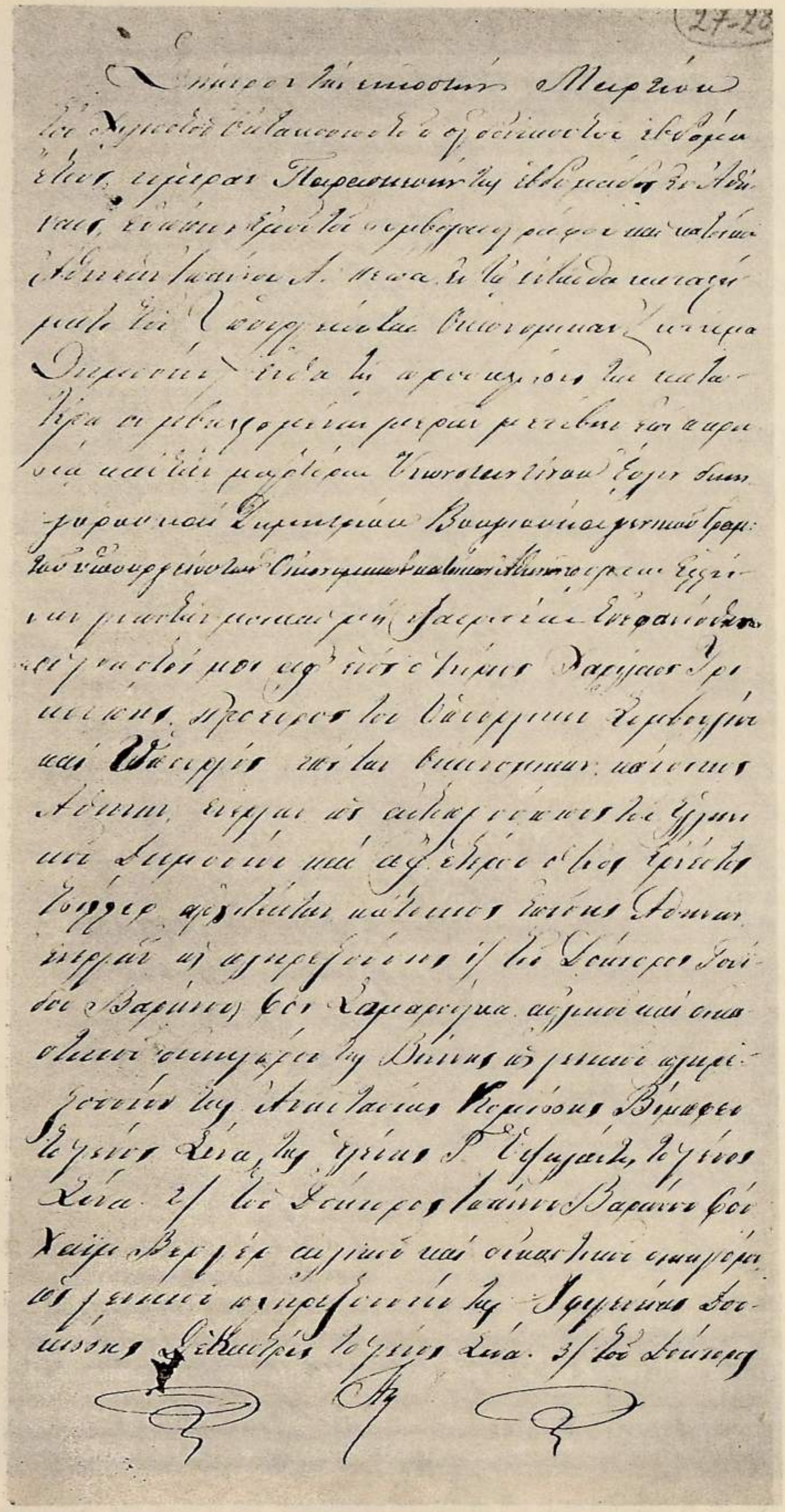

Φωτ. 28. Ἡ πρώτη σελὶς τοῦ συμβολαίου παραδόσεως τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν Χαρίλαον Τρικούπην (1887). Βλ. σ. 236 καὶ ἔγγρ. 100.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

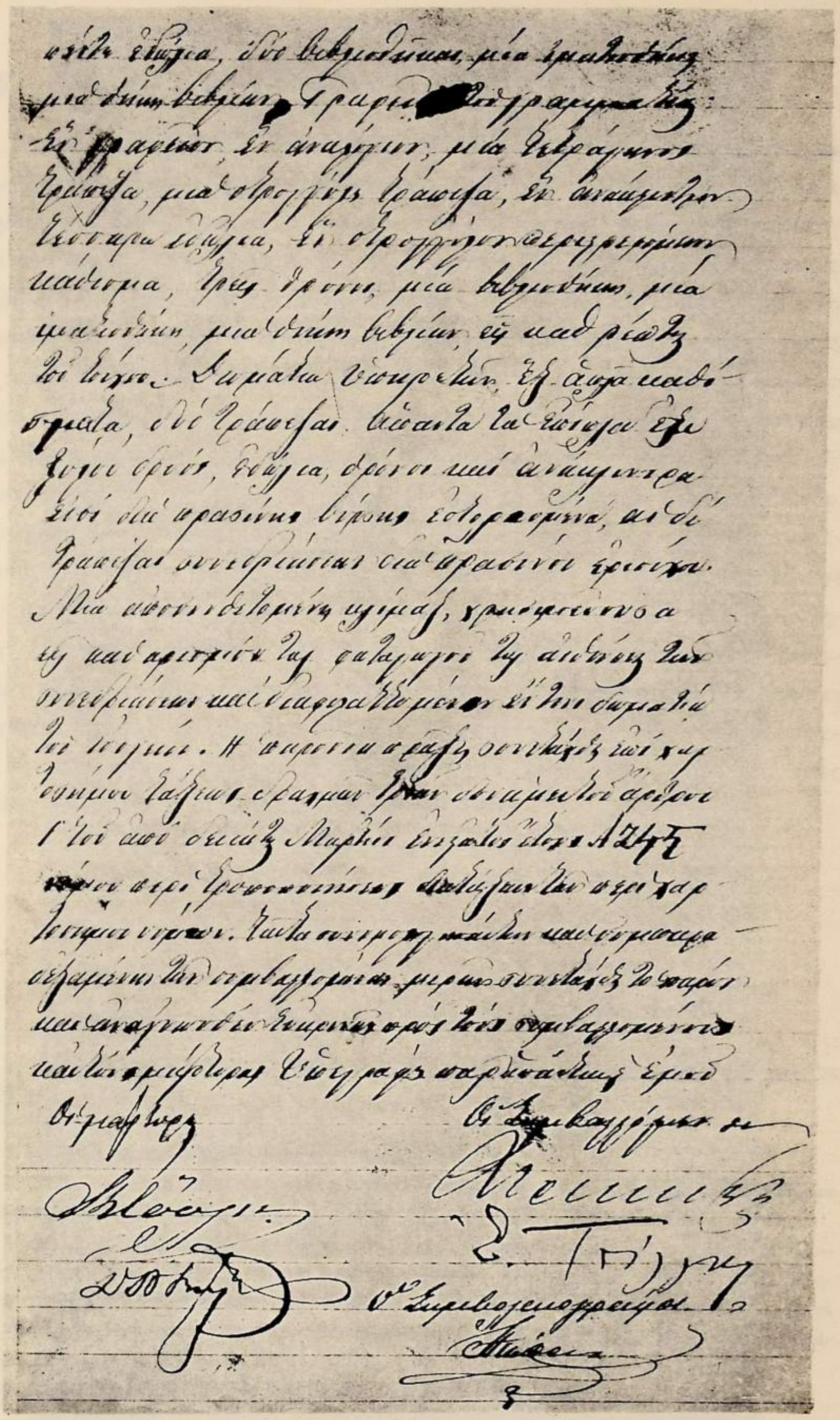

Φωτ. 29. Ἡ τελευταία σελὶς τοῦ συμβολαίου παραδόσεως τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν Χαρίλαον Τρικούπην (1887).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

17. Η ΣΙΝΑΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (1887 - 1926)

Τὸ νεοκλασσικὸν μέγαρον τῆς 'Ακαδημίας προεκάλεσε τὸν ἔπαινον καὶ τὸν θαυμασμὸν σχεδὸν πάντων τῶν θεατῶν, 'Ελλήνων καὶ ξένων. Μόνον ὁ Γάλλος Gabriel Charmes (Une excursion à Athènes)[1], ἐνῷ ἐξαίρει τὴν χάριν τοῦ νεοκλασσικοῦ οἰκοδομήματος, παρατηρεῖ ὅτι οἱ δύο κίονες τῆς προσόψεως συντρίβουν τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σύνολον[2]. 'Αλλ' ὁ "Αγγλος ἀρχαιολόγος Mahaffy θεωρεῖ τὸ μέγαρον τοῦτο ὡς ἓν ἐκ τῶν λαμπροτέρων δημοσίων οἰκοδομημάτων ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης[3]. 'Ο Γερμανὸς H. Müller (Griechische Reisen und Studien, Leipzig 1887, p. 30) γράφει ὅτι τὸ οἰκοδόμημα τῆς 'Ακαδημίας εἶναι ἐφάμιλλον τῶν λαμπρῶν οἰκοδομημάτων τῶν ἀρχαίων 'Αθηνῶν. "Ετερος Γερμανός, ὁ Ed. Engel (Griechische Frühlingstage, Dresden 1887, p. 299), λέγει ὅτι διὰ τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας αἱ νεώτεραι 'Αθῆναι κινοῦν τὴν ζηλοτυπίαν ὅλων τῶν πόλεων τοῦ κόσμου καὶ ὅτι διὰ τοιοῦτο ἀρχιτεκτονικὸν καλλιτέχνημα θὰ ἔχαιρον καὶ αὐτοὶ οἱ 'Αθηναῖοι τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνος[4]. 'Ο δὲ ἐν 'Αθήναις Γάλλος πρεσβευτὴς Comte du Moüy, εἰς τὸ ἄρθρον του «'Αθῆναι» (περ. «'Εβδομάς», ἀριθ. 18/2-8-1892, μετάφρ. 'Ιω. Ζυγομαλᾶ), γράφει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς: «'Η μαρμαρότευκτος 'Ακαδημία ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην τὸ ἄβρὸν τῶν ἀρχαίων ναῶν κάλλος. Αἱ κομψαὶ αὐτῆς διαστάσεις, ἡ λεπτότης τῶν ἰωνικῶν κιόνων, ὁ χαρίεις τῶν κιονοκράνων κόσμος, ἡ σεμνότης τοῦ χρωματισμοῦ αὐτῆς καὶ οἱ ἐπίχρυσοι μαίανδροι... ἀποτελοῦν ἀπομίμησιν τῶν σωζομένων λειψάνων τοῦ 'Ερεχθείου... 'Η 'Ακαδημία αὕτη ἀναμένει ἔτι τοὺς 'Ακαδημαϊκούς αὐτῆς, ἐνῷ δὲν θὰ ἦτο δυσχερὲς νὰ εὕρῃ τις πλείστους τοιούτους ἐν 'Ελλάδι μεταξὺ τῶν συγγραφέων, τῶν ποιητῶν, τῶν σοφῶν καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, τῶν ἀγωνιζομένων νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν πατρίδα

---

1. «Revue de deux mondes» (Paris 1881), p. 501-502.

2. Τότε δὲν εἶχον ἀκόμη στηθῆ τὰ ἀγάλματα τῆς 'Αθηνᾶς καὶ τοῦ 'Απόλλωνος.

3. 'Η μαρτυρία ἐκ τοῦ Hirschberg Julius, Hellas-Fahrten (Leipzig 1886), p. 41.

4. 'Εν τούτοις εἰς τὴν ἐφημ. «Τὸ "Αστυ» ('Αθῆναι), ἀριθ. 112/8-11-1887, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Φλώρα Μυράμπελλη χονδροειδὲς σατιρικὸν ποίημα περὶ τῆς 'Ακαδημίας ὑπὸ τὸν τίτλον «'Ακαδημαϊκοὶ στίχοι». Σατιρικὸν δὲ ποίημα «Εἰς τὴν 'Αθηνᾶ τῆς 'Ακαδημίας» ἔγραψε καὶ ὁ Γεώργ. Σουρῆς. Βλ. Σουρῆ, "Απαντα (ἔκδ. Σπύρου Μελᾶ, 'Αθῆναι), τόμ. Α', σ. 212.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

αὐτῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν πνευματικὴν περιωπήν. Ἀπὸ τοῦδε εἶναι ἕτοιμον τὸ ἄσυλον τοῦ ἰδανικοῦ τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων».

Ὑπὲρ τῆς ἱδρύσεως Ἀκαδημίας, ὡς ἀνωτάτου πνευματικοῦ σωματείου τοῦ Ἔθνους, εἶχον ἐκδηλωθῆ πλεῖστοι ὅσοι Ἕλληνες λόγιοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κωνστ. Παπαρρηγόπουλος. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὅστις μέχρι τῶν δυσμῶν τοῦ βίου του ἀδιακόπως ἠγωνίσθη ὑπὲρ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἦτο ὁ Ἀλέξ. Ρίζος-Ραγκαβῆς. Οὗτος εἰς σχετικὸν διεξοδικὸν ἄρθρον του δημοσιευθὲν ἐν τῷ «Ἡμερολογίῳ» τοῦ Κωνστ. Φ. Σκόκου (Ἀθῆναι 1887, σ. 92) γράφει: «Δὲν εἶναι νέα αὕτη μου ἡ ἰδέα, ἀλλὰ συνεγήρασε μετ' ἐμοῦ, διότι πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα βυσσοδομεύω αὐτὴν καὶ τὴν ἐπαναλαμβάνω, ὥστε καὶ πολλάκις ἤκουσα ὅτι μοὶ προσήφθη εἰς μονομανίαν ἢ καὶ εἰς φιλόδοξον ἰδιοτέλειαν»[1].

Ἐν τούτοις ἄλλοι Ἕλληνες λόγιοι εἶχον ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Οὕτως ὁ Νικόλαος Δαμαλᾶς εἰς τὴν πρυτανικὴν λογοδοσίαν του τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1879 (Ἀθῆναι 1880, σ. 26) εἶπεν ὅτι «ἡ μανία τῶν πολυτελῶν κτιρίων, ἡ ἐξυπηρετοῦσα κυρίως ἀτομικὰ ἐλατήρια καὶ σκοπούς, ὀπισθοδρόμησε τὴν ἀληθῆ πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Ἔθνους, ἧς μόνη ὀρθὴ βάσις ἡ μόρφωσις εἰδικῶν ἀνδρῶν δι' ἕκαστον κλάδον . . . Μακρὰν λοιπὸν ἀπὸ πολυδαπάνων καὶ πολυτελῶν κτιρίων!» Ὁ Ἄγγελος Βλάχος εἰς τὸ ἄρθρον του «Αἱ πρώην καὶ νῦν Ἀθῆναι» (περ. «Ποικίλη Στοά», 1884, σ. 46) ἀπεφάνθη ἐπιγραμματικῶς: «Καλλίτερα νὰ εἴχαμεν Ἀκαδημαϊκοὺς χωρὶς Ἀκαδημίαν, παρὰ Ἀκαδημίαν χωρὶς Ἀκαδημαϊκούς». Τὴν αὐτὴν θέσιν ἔναντι τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἀκαδημίας ἔλαβε καὶ ὁ Ἐμμ. Ροΐδης εἰς τὴν πραγματείαν του «Ἀκαδημία χωρὶς Ἀκαδημαϊκούς» (Ροΐδη, Ἔργα, ἔκδ. Καιροφύλλα-Σιδέρη, τόμ. Β', σ. 200-207). Μετὰ δηκτικῆς εἰρωνείας ἔγραψαν περὶ τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας καὶ περὶ τῶν πρὸ αὐτῆς ἀγαλμάτων τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Σωκράτους ὁ Εἰρηναῖος Ἀσώπιος εἰς τὸν ἄρθρον του «Ἀθῆναι» («Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον», 1889, σ. 23), ὁ Ἀλέξ. Φιλαδελφεὺς εἰς τὸ ἄρθρον του «Ὁ Σωκράτης ἐν μέσαις Ἀθήναις» («Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον» Κ. Σκόκου,

---

1. Τὸ ἱστορικὸν τῶν πολυετῶν σχετικῶν προσπαθειῶν του κατέγραψεν ὁ Ραγκαβῆς εἰς τὰ «Ἀπομνημονεύματά» του, τόμ. Β' (Ἀθῆναι 1895), σ. 274, 289-295, τόμ. Γ' (Ἀθῆναι 1930), σ. 360 καὶ τόμ. Δ' (Ἀθῆναι 1930), σ. 171-173, 182, 186, 190, 544, 558-559 καὶ ἐδημοσίευσεν ἐπίσης εἰς τὰ περιοδικὰ «Ἑστία» (1887), σ. 817-824 καὶ «Ἀκαδημία» (1888), σ. 49-50 καὶ 169-171. Βλ. καὶ *ἔγγρ. 102.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1892, σ. 71) καὶ ὁ Γεράσιμος Βῶκος εἰς τὸ ἄρθρον του «Ἀθηναϊκοὶ περίπατοι» (περ. «Ἑστία», 1895, σ. 62).

Τῷ 1900 ἐπὶ Κυβερνήσεως Γεωργίου Θεοτόκη ἐξεδηλώθη κίνησίς τις πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας, ἥτις ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ὁ δὲ Γερ. Βῶκος ἔγραψε χαιρεκάκως εἰς «Τὸ Περιοδικόν μας» (Ἀθῆναι, 1-3-1900, σ. 19-20): «Ἡ εἴδησις τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας ἔζησεν εὐτυχῶς εἰκοσιτέσσαρας μόνον ὥρας, ἀλλὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ ζητηθοῦν μαντευτικῶς τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων σοφῶν, τοὺς ὁποίους θὰ περιέβαλλεν ἡ ἀκαδημαϊκὴ ἀθανασία!» Ἐν τέλει ὁ Βῶκος παρακαλεῖ τὸν Παῦλον Νιρβάναν, «νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴν τὴν μέριμναν νὰ ὑποδείξῃ τοὺς Ἕλληνας ἀκαδημαϊκούς».

Ἡ κυβερνητικὴ ἐκείνη διάθεσις φαίνεται ὅτι δὲν ἐξητμίσθη τόσον ταχέως, ὅπως ἔγραψεν ὁ Βῶκος. Διότι εἰς τὸν Δημήτριον Βερναρδάκην ἐγένοντο ἐπίμονοι προτάσεις, ὅπως ἀναλάβῃ τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας καὶ ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν τοῦ ἰσοβίου γραμματέως αὐτῆς. Ἀλλ' ὁ Βερναρδάκης δὲν ἀπεδέχθη, πρὸς δὲ τὴν σύζυγόν του, εὑρισκομένην ἐν Μυτιλήνῃ, ἔγραφε τὰ ἑξῆς (7-4-1900): «Ἐπειδὴ ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπιμένουν διὰ τὴν Ἀκαδημίαν, ὁ Εὐταξίας ἄρχισε πάλι τὰς διαπραγματεύσεις μαζί μου, ἂν καὶ παρῃτημένος[1], καὶ νομίζω ὅτι θὰ περάσῃ κάμποσος καιρός, ἕως νὰ ξεμπερδέψω οὕτως ἢ ἄλλως καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ὥστε ἂν δὲν ἐπιστρέψω τὴν Παρασκευὴν τῆς διακαινησίμου, βεβαίως ὅμως τὴν παραπάνω Παρασκευήν»[2].

Τὸ ζήτημα τῆς ἱδρύσεως Ἀκαδημίας ἀνεκινήθη καὶ πάλιν τῷ 1904, ὁπότε συνεκροτήθη ἐπιτροπὴ ἔκ τινων φιλολόγων πρὸς καταρτισμὸν τοῦ σχετικοῦ κανονισμοῦ. Τότε φαίνεται ὅτι συνέταξεν ὁ Σπυρ. Λάμπρος τὸν κανονισμόν, ὅστις εὑρέθη εἰς τὰ «Κατάλοιπά» του καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Νέον Ἑλληνομνήμονα» (τόμ. Κ', 1926, σ. 343-346)[3]. Ὁ Δ. Καλογερόπουλος γράφει εἰς τὸ περιοδικόν του «Πινακοθήκη» (τόμ. Γ', 1903-1904, σ. 241), ὅτι δὲν ἦτο ἄσχε-

---

1. Ὁ Ἀθανάσιος Εὐταξίας εἶχε παραιτηθῆ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀπὸ τῆς 14-3-1900.

2. Τὴν πληροφορίαν ταύτην ὀφείλω εἰς τὸν φιλόλογον καὶ συγγραφέα κ. Δημήτριον Γρηγ. Βερναρδάκην, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ θερμῶς καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης. Βλ. καὶ Μιχαηλίδη Μιχ., Λεσβιακαὶ σελίδες, Α' Βίος καὶ ἔργα Δημ. Ν. Βερναρδάκη (Μυτιλήνη 1909, σ. 42 σημ.), καθὼς καὶ τὰς ἐφημερίδας «Ἀθῆναι», ἀριθ. 85/13-1-1907, σ. 1, «Ἐμπρός», ἀριθ. 3676/13-1-1907, σ. 2 καὶ «Πατρίς», ἀριθ. 4690/13/26-1-1907, σ. 2.

3. *Ἔγγρ. 103.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τος πρὸς τὴν κίνησιν ἐκείνην ἡ ἐκ Βερολίνου κάθοδος τοῦ Κλέωνος Ραγκαβῆ, ὅστις ἔμελλε νὰ παραστῇ «εἰς τὴν ἀναβίωσιν ἑνὸς εὐσεβοῦς πόθου τοῦ πολυτίδμονος πατρός του». Εἰς τὸ δημοψήφισμα, οὕτως εἰπεῖν, τὸ ὁποῖον προεκάλεσεν ὁ Καλογερόπουλος μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Πινακοθήκης» μὲ τὸ ἐρώτημα «Τίνες θεωροῦνται ἄξιοι νὰ γίνωσιν 'Ακαδημαϊκοί», ἀπεστάλησαν 102 ἀπαντήσεις καὶ ὑπεδείχθησαν οἱ ἑξῆς ἐννέα: Κωνστ. Κόντος, Γεώργ. Μιστριώτης, Κλέων Ραγκαβῆς, Ἄγγελος Βλάχος, Δημ. Βερναρδάκης, Παῦλος Καρολίδης, Γεώργ. Χατζηδάκις, Εἰρηναῖος 'Ασώπιος καὶ Δημ. Βικέλας[1].

'Η ἐπιμέλεια τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας ἀνετέθη διὰ τοῦ ἀπὸ 17-4-1887 Βασ. Διατάγματος εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν, ἀλλὰ διὰ μεταγενεστέρων διαταγμάτων (12-7-1890 καὶ 27-1-1894) ἀνετέθη τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὸν νομισματολόγον 'Ιω. Σβορῶνον[2], ὅστις ἐν τῇ ἀνατολικῇ πτέρυγι ἐγκατέστησε τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον (Β.Δ. 12-3-1890)[3].

Κατὰ καιροὺς κατεβλήθησαν προσπάθειαι, ὅπως ἕτεροι χῶροι τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας χρησιμοποιηθοῦν διὰ τὴν στέγασιν ἐπιστημονικῶν σωματείων ἢ τὴν σύγκλησιν ἐπιστημονικῶν συνεδρίων. Οὕτω δύο δωμάτια τοῦ ἰσογείου τῆς 'Ακαδημίας ἐζήτησεν ἡ 'Ιατρικὴ 'Εταιρεία (1896), ἑτέρα αἴθουσα ἐζητήθη πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ 'Ανθρωπολογικοῦ Μουσείου (1896), ἡ αἴθουσα τῶν τελετῶν ἐζητήθη (1906), ὅπως συνεδριάσῃ ἐκεῖ τὸ Πανελλήνιον 'Ιατρικὸν Συνέδριον, δύο αἰθούσας ἐζήτησεν ἡ 'Επιτροπὴ τῶν 'Ολυμπιακῶν 'Αγώνων, ὅπως χρησιμοποιήσῃ αὐτὰς διὰ γραφεῖα, ὁ δὲ ὑφηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν Κωνστ. Χρ. Βουρνάζος ὑπέβαλεν αἴτησιν (1907) «περὶ ἐγκαινιάσεως συστήματος διαλέξεων ὑπ' αὐτοῦ εἰς μίαν αἴθουσαν τῆς 'Ακαδημίας»[4].

'Ο κύριος ὅμως σκοπός, διὰ τὸν ὁποῖον ἀνηγέρθη τὸ μεγαλοπρεπὲς μέγαρον τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας ἐβράδυνε νὰ πραγματοποιηθῇ. Ὅτε τῷ 1919 ἡ

---

1. «Πινακοθήκη», τόμ. Δ' ('Αθῆναι 1904), σ. 13.

2. 'Εν τῷ μεταξύ, διὰ τοῦ ἀπὸ 11-3-1892 Β.Δ., ἡ ἐπιμέλεια τῆς 'Ακαδημίας ἀνετέθη πάλιν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν.

3. Πρότασις τοῦ 'Υπουργείου τῆς Παιδείας, ὅπως τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον ἐγκατασταθῇ εἰς δύο αἰθούσας τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας εἶχε γίνει ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1883. Βλ. Hansen's Nachlass: Ziller an Hansen, 11-1-1883.

4. Πρωτόκολλα 'Υπουργείου Παιδείας ἀριθ. 8986/17-6-1896, 12975/6-9-1896, 1524/23-1-1906, 4441/11-3-1906, 1177/24-1-1907.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

«Διεθνὴς Ἀκαδημαϊκὴ Ἕνωσις» συνήρχετο ἐν Βρυξέλλαις, ἡ Ἑλλὰς ἐκινδύνευσε νὰ μὴ ἀντιπροσωπευθῇ, διότι ἐστερεῖτο Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἱδρύματος, ἐγένετο δὲ δεκτὴ μόνον κατόπιν τῆς δοθείσης ὑποσχέσεως, ὅτι ἡ ἵδρυσις Ἀκαδημίας θὰ ἦτο προσεχής. Ἡ τότε Κυβέρνησις τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἀνέθεσε μάλιστα εἰς τὸν Δημήτριον Αἰγινήτην τὴν σύνταξιν τοῦ σχετικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ προσπάθεια ἐκείνη λόγῳ τῶν πολιτικῶν μεταβολῶν, τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ τῆς ἐπελθούσης Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ἐματαιώθη.

Ὅτε ὅμως ἐπὶ τῆς δικτατωρίας τοῦ Θεοδώρου Παγκάλου (1926) ἐγένετο ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὁ Δημήτριος Αἰγινήτης, τότε ὁ ῥέκτης ἐκεῖνος ἐπιστήμων, ἐκπληρῶν τὴν ἀπὸ ἑκατονταετίας ἐκδηλωθεῖσαν ἐθνικὴν ἀνάγκην, τὸν διάπυρον πόθον καὶ τὴν ὑποθήκην τοῦ Ἀλεξ. Ραγκαβῆ, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἄλλοτε συνεργασθῇ[1], ὡς καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν «Διεθνῆ Ἀκαδημαϊκὴν Ἕνωσιν», προεκάλεσε τῇ 18ῃ Μαρτίου 1926 συντακτικὴν ἀπόφασιν πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας[2]. Τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἤτοι τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς, ἠνοίχθησαν αἱ πύλαι τοῦ Σιναίου μεγάρου καὶ ἐτελέσθη ἐν αὐτῷ πανηγυρικῶς ἡ ἐγκαθίδρυσις καὶ πρώτη ἐπίσημος συνεδρίασις τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν ἀπετέλεσαν τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἀριστίνδην ἐκλεγέντες ἀκαδημαϊκοί. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ ἑξῆς:

---

1. «Μετὰ τοῦ Ραγκαβῆ συνειργάσθημεν ἄλλοτε πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας», εἶπεν ὁ Αἰγινήτης εἰς τὸν ἐκφωνηθέντα λόγον του ἐπὶ τῇ ἱδρύσει τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. «Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1926), σ. 39.

2. Περὶ τῆς Ἀκαδημίας βλέπε: Βελλιανίτου Θεοδ., Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. Γ' (Ἀθῆναι) σ. 23-24. Βουτυρᾶ Σταύρ., Ἡ Ἀκαδημία, «Λεξικὸν ἱστορίας καὶ γεωγραφίας», τόμ. Α' (Κωνσταντινούπολις 1896), σ. 206. Μπίρη Κωνστ., Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Ἥλιος», τόμ. Β' (Ἀθῆναι), σ. 52. Τοῦ Αὐτοῦ, Αἱ Ἀθῆναι (1966, σ. 151-154). Προκοπίου Ἀγγ., Ἱστορία τῆς Τέχνης, Α' Νεοκλασικισμὸς (Ἀθῆναι 1968), σ. 346 - 347, 371-375. Συκουτρῆ Ἰω., Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. Ι', «Ἑλλάς», σ. 1027-1030 (Β' ἔκδ., σ. 552-555). Ταυλοῦ Ι., Νεοκλασσικὴ Ἀρχιτεκτονικὴ στὴν Ἑλλάδα (Ἐκδοσις Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1967), σ. 33, 51-65. Φωτιάδου Εὐαγγ., Ἀκαδημία, «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Ἥλιος», τόμ. Β' (Ἀθῆναι), σ. 50-52. Fischer Martha, Theophil Hansen's Leben und Frühwerke (Dissertation Graz 1946, p. 107-112,). Förster B., Der Bau der Akademie der Wissenschaften in Athen, «Zeitschrift für bildende Kunst», Bd. XV (Leipzig 1880), p. 6. Niemann Georg und Feldegg Ferdinand, Theophilos Hansen und seine Werke (Wien 1893), p. 29-33. Russack Eduard, Deutsche bauen in Athen (Berlin 1942), p. 126-135. Schmidt Eduard, Gebäude für gelehrte Gesellschaften. . ., «Handbuch der Architektur», Bd. IV 4, 2 (Stuttgart 1904), p. 139.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Αἰγινήτης Δημήτριος, ἀστρονόμος· Ἄμαντος Κωνσταντῖνος, βυζαντινολόγος· Ἀνδρεάδης Ἀνδρέας, νομικός· Βέης Κωνσταντῖνος, χημικός· Βορέας Θεόφιλος, φιλόσοφος· Βουρνάζος Ἀλέξανδρος, χημικός· Γκίνης Ἄγγελος, πολιτικὸς μηχανικός· Δροσίνης Γεώργιος, ποιητής· Ἐμμανουὴλ Ἐμμανουήλ, χημικός· Ζέγγελης Κωνσταντῖνος, χημικός· Ἰακωβίδης Γεώργιος, ζωγράφος· Καββαδίας Παναγιώτης, ἀρχαιολόγος· Καλιτσουνάκης Ἰωάννης, φιλόλογος· Κεραμόπουλος Ἀντώνιος, ἀρχαιολόγος· Κουρεμένος Βασίλειος, ἀρχιτέκτων· Κτενᾶς Κωνσταντῖνος, ὀρυκτολόγος· Λιβαδᾶς Μιχαήλ, νομικός· Μαλτέζος Κωνσταντῖνος, μαθηματικός· Μενάρδος Σῖμος, φιλόλογος· Νέγρης Φωκίων, μεταλλειολόγος· Νικολαΐδης Ρήγας, φυσιολόγος· Οἰκονόμος Γεώργιος, ἀρχαιολόγος· Ὀρλάνδος Ἀναστάσιος, ἀρχιτέκτων· Παλαμᾶς Κωστῆς, ποιητής· Παπαδόπουλος Χρυσόστομος, ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος· Παπούλιας Δημήτριος, νομικός· Πολίτης Ἰωάννης, βιολόγος· Πολίτης Νικόλαος, νομικός· Προβελέγγιος Ἀριστομένης, ποιητής· Ρακτιβὰν Κωνσταντῖνος, νομικός· Ρεμοῦνδος Γεώργιος, μαθηματικός· Σάββας Κωνσταντῖνος, ἰατρός· Σκλαβοῦνος Γεώργιος, ἰατρός· Σωτηριάδης Γεώργιος, ἱστορικός· Σωτηρίου Γεώργιος, ἀρχαιολόγος· Τσούντας Χρῖστος, ἀρχαιολόγος· Φωκᾶς Γεώργιος, ἰατρός· Χατζιδάκις Γεώργιος, γλωσσολόγος.[1]

1. Βλ. «Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», 1 (1926), σ. 26.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ε Γ Γ Ρ Α Φ Α

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

1

Fővárosi Levéltár (Budapest). Relationes, numerus 88aa, 91aa.

Χρεωστικὴ ἀπόδειξις ὀφειλετῶν Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου (σ. 10,11).

Mi alább irat'ak prezentibusz recognoscalyuk, hogi köcsön felvettünk G y o r g y S z i n a urunktul és az eökigelme tarsatul 525 piaszerokat öttszázat és huszonöttöt amelyekre magunkatoblig alyuk hogi letegük akire terminusunk lészen Szent Paraskevi napian. Minden szo és per s minden ecszcuzatio nélkül, és hogi ha a terminust elmulasztanánk tehát ami okozot kára fog lenni mi tartozni fogunk reia felelni, azért agük ezen contractusunkat hogi legen ereire és vagiunk kezesek egik a másikért és jo fizettök 1762 4 xbris

Coram me Exarchosz

Atanaszi Kapumare obligator	Joani Okonom obligator
Georgy Adam Gerga obligator	Atanaszi Prendo obligator
Georgy Argiri obligator	Teodor Michaeli obligator
Georgi Pacsacsi obligator	Teodor Bitra obligator

Ittem tartozunk Gyorgy uramnak más pénzekbül tizenhárom ezereket denarikat.

2

Fövárosi Levéltár (Budapest). Relationes, numerus 88aa, 91aa.

Βεβαίωσις Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ Γεωργίου Πατσατζῆ 853 πιάστρα καὶ 12 δηνάρια (σ. 10).

1767 prima Decembrisz Datum Bécs.

Felvettem Gyorgy Pacsacsi uram keze altal az mas odalan contractuson lévö öttszaz huszonött és az interest hoza szamlalvan aki tészen 853 piasztrit és d 12, id eszt summa téssen nyocz azaz öttven harom piasztrit és d 12 Felvettem egiszen

Georgy Szina

recognoscalom

hanem az 13.000 pénzeket fogom keresni a töbie ktül akik a contractusban vannak sup- scribalvanminden káromval egüt. Az fenjrt idöben az 1767 dik esztendöben

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

primo xbriszban amely Fizetist tet Gyorgy Pacsacsi az öttszáz huszon öt piasztrokért d 12 mi is fizettünk akik jelen lehetünk és a contractusban voltunk irva, én Athanaszi Kapmáre és én Teodor Michali Bitra, és én Georgy Adam Gerga és minyan fizettünk az fenirt summat egirant, és maradnak a töbiek restansok minéttÿunk.

3

Fövárosi Levéltár (Budapest). Relationes, numerus 88aa, 91aa

Αἴτησις Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, ὅπως εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτοῦ Adam Philipp Suosda ἐπιβληθῇ δικαστικὴ δέσμευσις 400 πιάστρων, εὑρισκομένων εἰς χεῖρας τοῦ ἐμπόρου Βρέττα Χουδίλλα (σ. 10,12).

Hoch Löbl. Kayserliche Königliche N.Ö. Justiz Banco Deputation Excellenz.
Gnädig Hochgebittende Herrn Herrn!

Es zeiget anliegendes Anbringen A., dass mehrere welchergestalten bemeldte vier Kaufleute verglichenermassen jedweder 253 Piaster abzutragen haben, ein welches auch durch Schätzung eines Verlasses, welcher mir in Verstoss geraten, von dieser Hohen Stelle bekräftiget worden ist. Nun haben zwar alle diese Handelsleute bies auf dem Adam Phillip Suosda mich befriediget, dieweilen aber dieses hier nicht zu betretten ware, ich aber dermahlen in sichere Erfahrenheit gebracht, dass der Wretta Chudilla von selben 400 Piasters in Handen habe, und solche längstens bies morgen demselben zu übermachen gedänket, als sehe mich benoth gedrungen, ohngeachtet dass die Verlass-Copia von Hoch Dero Kanzeley noch nicht beylieget, welche aber nachtragen werden, um mir Gerichtl. Verboth auf obige 400 Piaster auf meine Gefahr und Berechtigung gehorsamst anzulangen, gelanget. Demnach an Euer Excellenz und Gnaden mein gehorsamstes Bitten, Hoch Selben geruhen in dem Gerichlichen Verboth auf obige 400 Piaster auf meine Gefahr und Berechtigung bis aufgetragenen Sachen Gnädig zu gewilligen; wohin mich gehorsamst empfehle

Euer Excellenz und Gnade
gehorsamster
Georg Sinna Popovich
Griechischer Handelsmann und Türkischer Unterthan.

Fiat bei so beschaffenen Sachen das gebettene Verboth, und wird dem in vermeldten Wretta Chudilla hiemit anbefohlen, dass derselbe mit Ausfolglassung inberührter 400 Piaster sub poena regressus still stehen solle.

Per S.C.R.M. Deputationem Bancalem in Justitialibus
Wien, den 27ten August 1770 Poguttmann

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, R 48

Βεβαίωσις τοῦ ἐν Βιέννῃ ἐμπορικοῦ συνεταιρικοῦ οἴκου Παπαναούμ, Σίνα, Σαοὺλ & Σίας, ὅτι ὁ Γεώργιος Νικολάου Ρούστης ἐπρομήθευεν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἐμπορεύματα τῆς 'Ανατολῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1788 (σ. 20).

Attestat

Dass wir mit Herrn Georg Nikolaus Rusti hier im Jahre 1788 grosse und beträchtliche Geschäfte in verschiedenen Levantiner Produkten auf hiesige Platz machten und ihme für seine Bemühungen und Provision eine ansehnliche Summa bezahlt haben, bezeugen hiemit.

Wien den 13. August 1792

Papanaum, Sina, Saul & Comp., Wretta Zechany & Comp.

5

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, 307

'Η πρώτη ἐμπορικὴ ἐγκύκλιος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, δι' ἧς οὗτος ἀναγγέλλει ὅτι ἱδρύει ἐν Βιέννῃ ἐπώνυμον ἐμπορικὸν οἶκον ἔχων ὡς συνεταῖρον ἐν Σέρραις τὸν Ναοὺμ 'Αθανασίου Καρίλλαν (σ. 21,22).

Wien, den 27ten August 1798

Unser seit vielen Jahren zwischen uns Simon Georg Sina, Naum Athanas Karilla, Peter Papa Saul und Anastas Georguschu bestandene Handlungsvertrag erreichte samt der Unterzeichnung Papanaum, Sina, Saul & Co sein Ende. Die Herren Peter Papa Saul und Anastas Georguschu trennten sich im besten Einverständnisse von uns und wir beyde entschlossen uns, unsere Geschäfte ohne alle Veränderung in unsere Handlung gemeinschaftlich unter den Firmen Simon Georg Sina & Co hier und Naum Athanas Karilla & Co in der Türkei fortzusetzen. Seyn Sie so gütig, diese unsre hiesige neue Unterschrift bestens zu bemerken, ausser ihr keiner andern zu glauben, und die noch offen stehenden Rechnungen unsrer alten Firma auf unsre neue zu übertragen. Wir danken unsren werthesten Freunden für ihr uns bisher gegönntes Zutrauen und empfehlen uns der Fortdauer Ihrer geschätztesten Freundschaft.

Simon Georg Sina unterzeichnete bis jetzt Papanaum, Sina, Saul & Co. und wird künftig hier unterzeichnen

Simon G. Sina & Co.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

6

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, 307

Ἡ δευτέρα ἐμπορικὴ ἐγκύκλιος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, δι' ἧς οὗτος ἀναγγέλλει ὅτι διαλύει τὸν μετὰ τοῦ Καρίλλα συνεταιρικὸν οἶκον καὶ ἱδρύει ἐν Βιέννῃ ἴδιον ἐπώνυμον ἐμπορικὸν οἶκον (σ. 24-26).

Wien, den 1. September 1802

Unsere seit den 27. August 1798 hier unter der Raggion Simeon Georg Sina & Co und in Serras unter jenem von Naum Athanas Carilla & Co bestandene Societät ist mit beiderseitigem Einverständnis und gutem Vernehmen dissolvirt. Demnach nimmt Herr Simeon Georg Sina hier, wie Herr Naum Athanas Carilla in Serras, jeder unter seinem Namen, und den von ihm selbst geführten Geschäften den Stralzio auf sich, um die etwa offenstehenden Rechungen zu berichtigen. Wir danken für das uns bisher geschenktes Zutrauen auf das verbündlichste und geharren mit Hochachtung

D.D. Diener Simeon Georg Sina hier
hat bis izt hier unterzeichnet Simeon G. Sina & Co.
D.D. Diener Naum Atrauas Carilla in Serras
hat bis dato in Serras firmirt Naum Athanas Carilla & Co.

7

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A6/2, 307

Ὁ Σίμων Σίνας καθιστᾷ τὸν υἱόν του Γεώργιον ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του (σ. 26).

Hochlöbliches K.K.N.Ö. Landrecht!

Vermög Rathschlag A habe ich die Firma, unter welcher meine neuen Geschäfte geführet werden, Simon Georg Sina protokollieren lassen. Ich führe diese Firma selbst und bin derzeit in der Notwendigkeit mich zu verreisen, daher sehe ich mich genöthiget, die Geschäfts- und Firmaführung meinem Sohn Georg Simon Sina zu übertragen und an ihn in dieser Hinsicht die Vollmacht B mit der Befugnis «unter meinem Namen meine Geschäfte zu führen, zu kaufen, zu verkaufen, Wechsel auszustellen, zu giriren, zu acceptiren, meine Raggion zu unterzeichnen, und im erforderlichen Falle auch alles dieses einem andern zu übertragen» auszustellen. Damit nun dieser mein Bevollmächtigter akkreditiret werde, bitte ich ein Hochlöbliches Gericht geruhe die Vollmacht B ddo 19ten September 1803 zu protokolliren.

Simon Georg Sina

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

8

Hofkammerarchiv (Wien). Kommerz. Niederösterreich, rote Nr. 115, Fasz. 53, 34/VII 1806, fol. 2 - 5.

Εἰσήγησις τῆς Διοικήσεως Κάτω Αὐστρίας εἰς τὴν Hofkammer (= Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν), ὅπως ἡ ὑπὸ τοῦ Τούρκου ὑπηκόου Σίμωνος Σίνα γενομένη ἀγορὰ οἰκίας ἐν Βιέννῃ ἐγκριθῇ μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀρχῆς τῆς ἀμοιβαιότητος, ἤτοι τοῦ δικαιώματος ἀγορᾶς ἀκινήτων ἐν Τουρκίᾳ ὑπὸ Αὐστριακῶν ὑπηκόων (σ. 27).

Hochlöblich Kais. Kön. Hofkammer!

Der griechische Handelsmann Simon Georg Sina hat bey dem hiesigen Magistrate die Vormerkung des mit dem Freyherrn von Spielmann über dessen Haus auf der Landstrasse abgeschlossenen Kaufkontraktes angesucht. In dem diesfalls von dem Magistrate injudicialibus anher erstatteten hier angeschlossenen Berichte erinnert derselbe, das Grundbuch habe über diese Vormerkung aus der Ursache einen Anstand genommen, weil Sina ein türkischer Unterthan, und daher nach den Landesgesetzen eine Realität allhier zu kaufen und zu besitzen unfähig sey. Hierüber seyen selbst die Meynungen dieses Senats getheilt. Der mindere Theil glaube, dass dem Bittsteller die gebettene Vormerkung bewilliget werden könnte, weil nach dem allgemeinen Gesetzbuche § 9 des zweyten Hauptstücks jedem Fremden erlaubt werde, ein unbewegliches Eigenthum an sich zu bringen; der ungleich grössere Theil aber sey der Meynung, dass ein türkischer Unterthan, und daher Sina hiezu, nur dann geeignet sey, wenn er ein österreichischer Unterthan werde, wozu er ehebevor angewiesen werden dürfte, und zwar aus dem Grunde, weil nicht nur bisher die türkischen Unterthanen zur Besitzung einer Realität nicht zugelassen worden seyen, sondern weil auch eben in dem 2ten Hauptstücke des allgemeinen Gesetzbuches § 7 die Fremden, wenn sie nicht die Eigenschaft eines Innländers und Unterthanen angenommen haben, zum Eigenthum und Besitz der landschäftlichen und bürgl. Güter ausdrücklich für unfähig erklärt werden, und der § 9 deutlich sage, dass Fremde zwar ein unbewegliches Eigenthum an sich bringen dürfen, welches aber die Eigenschaften eines landschäftlichen oder bürgerlichen Guts nicht habe, wie der Fall hier eintrette, da die Landstrasse im Burgfrieden der Stadt Wien liege, und folglich das in der Frage stehende Haus ein bürgerliches Haus sey. Der Magistrat, der es ausser seinem Wirkungskreis hatte zu entscheiden, ob politische Verhältnisse eintreten mögen, welche ein Realitäten-Erwerbungsrecht für türkische Unterthanen rathsam machen könnten, bitte daher um eine diesfalls allgemein bestimmte Richtschnur zu seiner künftigen Benehmung in derley sich ereignenden Fällen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Gutachten

In dem über die unbefugten griechischen und türkischen Handelsleute zu Folge hoher Hofverordnung vom 14. Sept. v. J. unterm 1. März d. J. erstatteten umständlichen Bericht hat diese gehorsamste Landesstelle alle in Ansehung dieser Unterthanen und ihres Verhältnisses gegen die k.k. Staaten bestehenden Verordnungen ausführlich anzuführen, und ihre Verbindlichkeiten und Befugnisse gehörig auseinander zu setzen gesucht.

Im neunten Absatze dieses Berichtes wurde ehrfurchtsvoll bemerket, dass vermöge allen diesfalls bestehenden Vorschriften die türkischen Unterthanen zum Ankaufe der Realitäten nicht berechtiget, auch nicht einmal befugt seyen, eigene Magazine und Verschleissgevölber zu besitzen, sondern ihre Waaren in ämtlichen Magazinen hinterlegen; und wenn diese etwa zu sehr angehäufet wären, zwar Privatmagazine miethen können, jedoch hier noch eine besondere Bürgschaft eines aufrechten österreichischen Staatsbürgers beybringen müssen, so wie auch die österreichischen Unterthanen in den türkischen Staaten alle derley Begünstigung entbehren.

Da nun beim Handel unter Nationen, sich alles auf wechselseitige gleiche Befugnisse gründet, und es zu wünschen wäre, dass die österreichischen Unterthanen ebenfalls Häuser und Magazine in den türkischen Staaten besitzen dürften, so machte diese gehorsamste Landesstelle den Antrag, dass den türkischen Unterthanen derley Besitzbefugnisse auch ausser den Freyhäven, wo sie ohnehin Statt finden, auch in andern ausdrücklich bestimmten Städten der österr. Monarchie, als Wien, Pest, Prag, Brody und Krakau, zu ertheilen wären, man sich aber dafür ausser den türkischen Freyhäven noch für die k.k. Unterthanen die Städte Konstantinopel, Salonichi, Rusia, Bagdad, Bassora, Alleppo und Kahira bedingen sollte, jedoch unter der ausdrücklichen Voraussetzung, dass sich die Pforte zu jener Begünstigung der österreichischen Handelshäuser verbindlich machte, welche man den Türkischen in den k.k. Erbstaaten angedeihen zu lassen bereit wäre.

Da nun über diesen Bericht noch keine Erledigung erfolgte, und dieser Landesstelle daher nicht bekannt ist, ob und in wie weit die in demselben gemachten Anträge des hohen Beyfalls gewürdiget, oder weitere Verfügungen getroffen würden, erachtet die Regierung über den vorliegenden Fall dem Wienerstadtmagistrate die Belehrung zu ertheilen; dass nachdem durch Gesetze die Unterthanen der ottomannischen Pforte vom Besitze der Realitäten in den österreichischen Staaten, so wie die österreichischen in den türkischen Staaten ausgeschlossen sind — auch der § 9 des allgemeinen Gesetzbuches II. Hauptstück aus eben angeführter Ursache auf

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

türkische Unterthanen keinen Bezug habe; sohin seye der grössere Theil der bey der diesfälligen Berathung anwesenden Magistratsglieder ganz wohl daran, dass sie den Sina als türkischen Unterthan zum Besitze einer Realität derzeit nicht geeignet finden.

Sollte nun seiner Zeit nach dem im Berichte vom 1. März d.J. eine Abänderung in diesem Punkte getroffen, und eine ähnliche Reziprozität türkischer Seits erwirket werden, so wird die diessfällige Verfügung ohnehin nach dem hierortigen ehrfurchtsvollen Antrage durch öffentliche Kundmachung zur Wissenschaft aller türkischen Unterthanen und folglich auch des Sina gelangen.

Worüber man sich jedoch die hohe Weisung erbittet, um falls der vorliegende Antrag bestättiget wurde, - den Sina und den Magistrat verständigen zu können.

Wien den 6. Dezember 1803.

Freiherr v. Sumeraw, G. Mittrovsky

In Ermanglung eines Referenten Ferdinand Freiherr von der Mark

24040

An die Hochlöblich Kaiserl. auch Kais. Kön. Hofkammer

Bericht der N. Ö Landesregierung

Ueber den Bericht des hiesigen Stadtmagistrates in Betref der von dem griechischen Handelsmann und türkischen Unterthan S i m o n G e o r g S i n a angesuchten Vormerkung des Kaufkontraktes auf das von ihm erkaufte v. Spielmannische Haus auf der Landstrasse.

9

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Διαβατήριον Γεωργίου Σίνα τοῦ νεωτέρου μετ' ἀκριβοῦς περιγραφῆς τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ (σ. 30-31).

P a s s b r i e f

Von der Österreichischen Kais. und Kön. Apost. Majestät N. Oe. Landrecht wegen, jedermänniglich nach Standesgebühr Civil- und Militär-Obrigkeiten in Freundschaft zu erinnern, den hierlandes Subordinirten aber hiermit anzufügen:

Demnach Vorzeiger dieses G e o r g S i n a, griechischer Handelsmann und türkischer Unterthan, aus Macedonien gebürtig, ledig, 28 Jahre alt, mittlerer Statur, untersetzt, vollen Gesichts, brauner Haare und Augen, kleiner Nase, deutsch gekleidet, von hier nach Paris über Strassburg und zurück, zu reisen Willens ist. Als ist ihm gegenwärtiger Passbrief auf sehs Monath lang gültig ertheilet worden und beschieht an jedermänniglich nach Standesgebühr, Civil- und Militär-Obrigkeiten

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

das dienstfreundliche Ersuchen, denen hierlandes Subordinirten aber wird hiermit anbefohlen, gedachten Georg Sina nicht nur frey und ungehindert nach Paris über Strassburg und zurück passiren, sondern auch demselben allen geneigten guten Willen und Vorschub angedeihen zu lassen.

Wien, den 18. Dezember 1810. Von dem K.K.N.Ö. Landrechte

Von Haan, Johann Alois von Madenburg, Phillip Maria von Gentz

10

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht A /6 307.

Ὁ Γεώργιος Σίνας ὁ νεώτερος κατόπιν αἰτήσεώς του ἀποκτᾷ τὴν αὐστριακὴν ὑπηκοότητα (σ. 33).

Das N.Ö. Landrecht gibt sich hiermit die Ebre einem löblichen K.K.N.Ö. Merkantil- und Wechselgerichte zu eröffnen, dass der bisheriger türkische Unterthan Georg Simon Sina eben heute als K.K. Unterthan aufgenommen und ihm die diesfalls übliche Aufnahmsurkunde von diesem K.K.N.Ö. Landrecht ausgefertiget worden sey.

Wien, den 9. März 1811 von Haan

Aufzubehalten und das Dekret an Georg Simon Sina auszufertigen

Vom K.K.N.Ö. Merkantil- und Wechselgericht.

Wien, den 14. März 1811.

11

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Πιστοποιητικὸν μεγαλεμπόρων τῆς Βιέννης περὶ τῆς ἐμπορικῆς ἱκανότητος καὶ ἐντιμότητος Γεωργίου Σίνα τοῦ νεωτέρου (σ. 35).

Zeugnis

Wir Endesgefertigte bezeugen hiemit der Wahrheit gemäss, dass Herr Georg Simon Sina seit Ao 1803, als er die Firma seines Herrn Vaters Simon Georg Sina führet und desselben Handlung leitet, gründliche Kenntnisse in der Handlung und Beweise einer unbescholtenen Rechtschaffenheit an den Tag gelegt habe. Urkund dessen unsere eigenhändige Fertigung.

Wien, den 14. März 1811

Geymüller & Co, Arnstein & Eckeles, Fries & Co, Schuller & Co, Steiner & Co, Joh. Georg v. Scheidling, Gebrüder Oeconomus.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

12

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Αἴτησις τοῦ Γεωργίου Σίνα, ὅπως χορηγηθοῦν εἰς αὐτὸν τὰ διὰ τοὺς αὐστριακοὺς μεγαλεμπόρους προνόμια (σ. 33).

Hochlöbliche K. K. N. Ö. Landesregierung!

Unterzeichneter, welcher laut A zum K. K. Unterthan aufgenommen wurde, handelt seit acht Jahren auf hiesigem Platze als türkischer Unterthan, wie es das Zeugnis B bewähret, mit einem so glücklichen Erfolge, dass er itzt einem mehr als hinlänglichen Handlungsfond versehen, nebstbey eines der grössten Häuser in Wien, das vormalige Freyherr v. Fellnerische Haus auf dem hohen Markte besitzt. Um nicht nur dieses durch Fleiss und Industrie mittels eines Activhandels mit der Türkey erworbene Vermögen in den K. K. Erblanden zu erhalten, sondern auch um dem höchsten Aerario und den inländischen Fabriken auf ferner einen nicht unbedeutenden Nutzen zu verschaffen, ist es erforderlich, dass dem Unterzeichneten alle möglichen Handlungsfreyheiten eingeräumt werden. Derselbe bittet daher Eine hohe Stelle geruhe ihm das Grosshandlungsbefugnis zu ertheilen.

Wien, den 18. März 1811 Georg Simon Sina

13

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Ὁ Γεώργιος Σίνας ἀναφέρει πρὸς τὸ Ἐμποροδικεῖον ὅτι κέκτηται βασικὸν ἐμπορικὸν κεφάλαιον 50.000 φλωρινίων (σ. 33).

Hochlöbliches Wechselgericht!

In Gemässheit des dem Unterzeichneten ertheilten hohen Auftrages, einen Handlungfond von 50.000 fl. auszuweisen, legt dersellbe hier seinen, von den hiezu gerichtlich genannten Herren Kommisären bestätigten, den verlangten Fond sattsam ausweisenden Bilanz ein, und bittet Eine hohe Stelle geruhe denselben anzunehmen und sein Gesuch um die Grosshandlung baldmöglichst zu erledigen.

Wien, den 4. Mai 1811

Georg Simon Sina

14

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Ὁ πατὴρ τοῦ Γεωργίου Σίνα καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἔμποροι τῆς Βιέννης πιστοποιοῦν ἐνυπογράφως τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του καὶ τὴν ἐνηλικιότητά του ὡς ἐμπόρου (σ. 34 - 35).

Zeugnis

Zeugnis dass Vorzeiger dieses Herr Georg Simon Sina, Sohn des Herrn Simon Georg Sina, griechischen Handelsmann und türkischen Unterthan allhier,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

wirklich aus Nissa in der Türkey gebürtig und 27 Jahre alt sei, bezeugen wir Unterfertigte, die wir ihn von Kindheit kennen, hiemit der Wahrheit zur Steuer durch unsere eigenhändige Unterschrift und Insiegel.

Wien, den 18. Juli 1811.

Simon G. Sina, Vatter, bestätige obiges.

Nicolaus Dimo Dora, Gebrüder Edel v. Zettiri, Demeter Micho Laso, Christo Manno, Michael Demeter Curti, Naum Nitta, Dem. M. Zuppano, K. Nicolits.

14α

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Ἐλλείψει πιστοποιητικοῦ βαπτίσεως ὁ Γεώργιος Σίνας ὑποβάλλει εἰς τὴν Hofkammer τὸ ἀνωτέρω πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του καὶ περὶ τῆς ἐνηλικιότητός του (σ. 35).

Hochlöbliche K.K. Hofkammer!

Zu seinem Gesuche um die Grosshandlungsbefugnis trägt Unterzeichneter hiermit gehorsamst sub A & B die von dem Gesetze verlangten Beweise seines bereits erlangten Grossjährigkeitsalters mit der Bemerkung nach, dass er keinen Taufschein vorweisen könne, indem derselbe geboren ist, wo keine Taufscheine üblich sind. Unterzeichneter bittet daher Eine hochlöbliche Stelle geruhe die beyliegenden Beweise mit seinem Gesuche um Ertheilung der Grosshandlung gnädigst zu beurtheilen, und ihn diese Befugnis baldmöglichst huldvollst zu ertheilen.

Wien, den 19. Julius 1811.

Georg Simon Sina

Georg Simon Sina, griechischer Handelsmann und K.K. Unterthan, wohnt in der Stadt No 739. Trägt zu seinem Gesuche um die Grosshandlungsbefugnis die Beweise seiner Grossjährigkeit nach.

15

Kriegsarchiv (Wien). Hofkriegsrat, 1811 B 1, 22/24

Ἐπιστολὴ τοῦ οἴκου μεταφορῶν Bitrok & Σίας πρὸς τὸν Σίμωνα Σίναν περὶ μεταφορᾶς βάμβακος ἐκ Τουρκίας διὰ μέσου Ἰλλυρίας μέχρις Ἰταλίας καὶ Γαλλίας (σ. 35 - 36).

Bitrok et Compagnie an das hiesige Grosshandlungshaus Simon Georg Sina.
Kostainitza de dato 28. April 1811.

Schon seit einem Jahre hat unser Chef Herr Paul Bitrok in Siseck auf unsern Platz ein Filial-Haus etablirt, welches die entstehende Firma führt. Der Zweck dieses Etablissement ist Spedition und Kommission in Levantinischen Waaren. Das De-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

kret Seiner Majestät unsers Kaisers und Königs bestimmt für die Einfuhr nach Italien und Frankreich der Levantinischen Produkte diesen Punkt in Illyrien. Für Baumwollen aus Smirne, Seres, Sallonicco wird die Route über Ysküpi anhero und über Sarajevo genommen. Von Seres bleibt die Waare circa 32 in 35 Tage unterwegs, und von Sallonicco um einige Tage weniger. Die Frachten variren nach der Jahreszeit, und nach der mehr oder wenigen Spedizion; heute sind Caravanen unter der Fracht von 175 per Tavar von Seres eingetroffen. Von Sallonicco werden circa 10 in 20 Piaster weniger und von Sarajevo anhero gegenwärtig 30 Piaster notirt. Die Baumwolle bleibt hier 10 Tage, in der Contumaz zahlt 7½ Kreutzer %, Reinigungstaxe 5 Kreutzer %, Überfuhr aus der Kontumaz in die Stadt 7 Kreutzer % droit de balance oder eigentlich als Transit durch Illyrien nach Italien, Sig. Tax 5 Kreutzer per Balle. Diese sind stabile Auslagen, unsere Provision ist 20 Kreutzer per Ball. Facchini und Reparaturen der Colli nach Erforderniss. Von hier geht die Waare theils über Laibach zur Fracht Gulden 3, nach Triest Gulden 4¼, nach Venedig Gulden 7, nach Mailand Gulden 10. Die Herrn Gebrüder Saressi in Mailand übernehmen die Frankirung bis Paris a 66 france, nach Lyon 58 france per 100 Pfund pour de Mare oder 88 Pfund Wr ausgenommen den französischen Consumo. Da wir von unserm Herrn Bitrok in Siseck wissen, dass Sie mit der Levante stets beträchtliche Geschäfte machen, so empfehlen wir uns auch jetzo zu Ihren schätzbaren Aufträgen mit der Versicherung, dass wir uns eifrigst bestreben werden Ihr Interesse in jedem Anbetrachte zu befördern. Zur Fracht-Bestreitung aus der Levante müssen Sie uns aber Baarsendungen von Thalern mit Transito-Pässe machen, indem wir uns hier mit Angabs-Tratten nicht behelfen können. Empfehlen Sie uns auch andern Freunden, beehren uns bald mit vielen dero Aufträgen, wozu stets gewidmet mit Hochachtung geharren

Bitrok et Comp. m.p.

Wir korrespondiren auch in Italienischer Sprache, und werden nächstens auch in Griechischer mit unsern Freunden, die Geschäfte führen können.

16

Kriegsarchiv (Wien). Hofkriegsrat, 1811 B1, 22/24

Ὑπόμνημα τοῦ Σίμωνος Σίνα περὶ τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν συνοριακῶν ἐμπορικῶν ὁδῶν μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας (σ. 36 - 37).

Erklärung des Simon Georg Sina in Betreff des bei ihm angefragten Transito-Handels mit der Türkey, de dato 15. May 1811.

Es ist bekannt dass der Transito-Handel nicht nur dem hohen Aerario einen beträchtlichen und ganz reinen Nutzen einträgt, sondern mehrere 1000 Einwohner,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

als Beamte, Handelsleute, Fuhrleute, Wirthe, Träger und unzählige Bauern, ihre Nahrung mittels dieser Durchfuhr pflegen.

Nachdem bei den gegenwärtig gesperrten Seehäfen aller Handel durch Frachter zu Lande getrieben wird, wo der Handel mit der Levante für die k.k. Erbstaaten der bedeutendste und einträglichste ist, so lohnet sich der Mühe, die an den türkischen Grenzen liegenden Grenz-Städte mit der zur Handlung-Beförderung nöthigen Aufsicht der Ämter, gute Ordnung zur Pflegung des Durchfuhrs, Kommunikation und Sicherheit der Strassen veranstaltet zu werden, um dadurch dem Handel neues Leben zu geben.

Indem mein Handel vorzüglich mit der Levante s e i t m e h r a l s 3 0 J a h r e n dergestalt sich ausdehnt, dass ich mit allen vorzüglichen Handelstädten von der Türkey in Verbindung stehe, so dass ich veranlasset bin, alle Jahre diese k.k. Gränz-Städte selbst zu besuchen, und meine dortige Handelsgeschäfte persönlich nachzusehen, setzen mich alle diese Erfahrungen im Stande, der Löblichen k.k. Nieder-Österreichischen Bancal-Gefällen-Administration die nöthige Auskunft die dem Transito-Handel entzweckenden und belebenden Anstalt zu ertheilen.

Alt-Orsova, Semlin, und Brood in Slavonien sind die wichtigsten Einbruchs-Stationen bei den türkischen Gränzen.

Semlin, dessen Strasse eines der bequemsten und wegen deren ebenen Passage die zweckmässigste Handlungsstrasse war, und die besten Anstalten von der k.k. Seite getroffen waren, ist deren Kommunikation mit der Türkey seit mehreren Jahren wegen die servischen Unruhen gänzlich unterbrochen, deren verwüstete servische Strassen türkischer Seits herzustellen einen langen Zeitraum erfordert; dieser wegen will ich mich blos von Alt-Orschova und Brood näher erklären.

Alt-Orschova ist nach der Semliner Strasse die wichtigste Gränz-Stazion, welche seit der Sperrung der Ersteren, besonders aber seit der Sperrung der Seehäfen eines der wichtigsten Handlungs Durchfuhrs Plätze in den k.k. Erbstaaten geworden. Die vortheilhafte Lage dieser Stadt an der Donau, welche gleich gegenüber die Türkey, links Wallachey und Moldau zu Gränze hat, entzwekt den türkischen Handel um so mehr, da selbe zu jeder Türkischen Handlungs-Städte zu den Macedonischen Provinzen des Baumwoll-Erzeugnisses, und allen dortigen Seehäfen am nähesten und bequemsten liegt, so dass der Weg von dort nach Macedonien von dem zu Semlin mit ein Drittheil von ihrer Strecke näher ist, und erstere 12 Tage, Semliner aber 18 Tage durchzusetzen benöthigt, im gleichen ist auch näher nach Konstantinopel, nach Asien und allen Theilen der Levante.

Diese zwei türkische Strassen von Semlin und Orsova sind schon seit vielen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Jahren so organisirt, dass solche mit Achsenwägen zur Transportirung der Waaren befahren werden können, und man kann sicher berechnen, dass auch bei einem eintretenden Seefrieden die Transport-Spesen auf diesen Wegen das Gleichgewicht und Konkurrenz gegen jene zur See behaupten können, wie wir von älteren Zeiten Beispiele haben, dass da der Triester Hafen offen stund die Lieferer jeder Waaren zu Wasser über Triest nicht im Stande waren mit geringeren Spesen als diese zu Lande in Wien gelegt zu transportiren.

Obwohl gegenwärtig diese Strasse über Orschova von den Handelsleuten am häufigsten eingeschlagen wird, so würde selbe noch zehnfach überschwemmt sein, wenn deren gegenwärtig sehr gefährliche Transportirung der Waare, die überspannte Durchfuhrszölle der Paschas und innere erhöhete Transito-Zölle Unordnungen im Kontumaz-Amte und 4 Meilen weit entfernte Dreissigstamte diesen Durchfuhrshandel nicht erschweren würde, so dass mehrere Handelsleute sich veranlasst finden diesen so vortheilhaften Transito Handel durch fremde Länder einzuschlagen. Es wäre demnach erforderlich und höchst nothwendig:

1. Dass zu Alt-Orschova ein Diplomatiker angestellt würde, der von den Rechten des türkischen Handels traktatmässig unterrichtet wäre, dass er die Oberaufsicht für die gute Ordnung des Kommerzes über alle Ämter verwalte, um für jede Beunruhigung der Strassenantastung der Kaufmannsgüter genaue Aufsicht zu geben, anzuzeigen und denenselben jede mögliche Sicherheit beizuschaffen.

2. Nachdem die Stadt und Festung Widin zu diesem Handel unausweichlich Passage ist, und sowohl der Pascha von Widin als auch der zu Neu-Orschova einen unerlaubten denen Traktaten widrigen Zoll von 20 auch 30 Piaster, und von manchen Waaren sogar zu 100 Piaster pro Last von den k.k Unterthanen entnimmt, und nach diesen bei den gegenwärtigen anwesenden Russen auch diese nach Willkühr zu 36 Piaster und Maut entnehmen, indem endlich die Servische Truppen durch Misshandlungen und Gefahr des Verlustes der Waare den k.k. Unterthanen und alle jene Kaufleute, die mit Transito Waaren handeln, drohen, es wäre dieserwegen nothwendig, dass zu Widin ein Konsul k.k. Diplomatiker angestellt würde, der die k.k. Unterthanen von jeden Misshandlungen unterstützen und denenselben alle Hilfe gewähren.

3. Das Kontumacz-Amt zu Orsova ist gegenwärtig von einem so unfähigen Direktor verwaltet, dass durch seine Unerfahrenheit und Vernachlässigung eine solche Unordnung verursachet, dass mehrere Kaufleute während der Transportirung der Güter in das Kontumacz den Verlust mehrerer Kolli sich gefallen lassen müssen — auch ist es anzumerken, dass die von der Türkey anlangende Paketen mit Briefen wegen den Berauchen in Kontumacz aus Nachlässigkeit zu mehrere

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Tage aufgehalten werden, deren Inhalte meistens von Wichtigkeit sind, welche gleich bei der Stelle könnten expedirt werden, ein zum Negotz wichtiger Punkt. Es ist demnach zu diesen Behuf ein guter Aufseher und fleissiger Direktor, der nicht die Waare zu 10 und 14 Tagen am Ufer der Donau im Moraste dem Verderben überlässt, sehr nothwendig, zu welcher Stelle ich den vorher dort gewesenen ersten Waaren Ausfuhrs Herrn von Waberer, der gegenwärtig auf einem unbedeutenden Posten in Pantschowa als Direktor angestellt ist, besonders empfehlen dürfte. Dieser zu seinem Amte als Direktor sehr würdige Mann hat sich während seinen Dortsein durch seine gute Ordnung seines Amtes würdig gemacht, wovon ich selbst Augenzeuge war. Zur Aufrechthaltung der guten Ordnung machet sich ein jeder Kaufmann anheischig eine höhere Taxe zu zahlen, und sich alle diese Umkosten gefallen lassen.

4. Zur Erleichterung des Kommerzes und Spedizion ist es ebenfalls erforderlich, dass das königlich ungarische Dreissigist-Amt, welche gegenwärtig zu Mehadia 4 Meilen entfernt vom Kontumaz-Amte liegt, so dass bei jeder Expedizion eine so weite Reise gemacht werden muss, dass dieses Dreissigistamt wie vorher neben dem Kontumaz-Amte errichtet würde, deren alte Mauern noch bis dato existiren.

Eine Haupt-Erleichterung zum Transito Geschäft Brood in Slavonien, welche an Bosnien gränzt, ist dessen türkische Strasse nur im Nothfall, wenn alle übrigen Strassen von Orsova und Semlin von Feindesgefahren verschlossen sind, anwendbar. Diese Strasse durch Bosnien ist wegen ihren unermässlich grossen Gebürgen nur Sommerszeit ungleich möglich durch belastete Pferde und Maulthiere mit grosser Mühseligkeit und Gefahr von den häufigen Strassenräubern die Waare zu transportiren. Alle diese Schwierigkeiten und Gefahren nebst dem grossen Mangel von Lebensmittel und Fourage macht die Frachten der Güter so erschwert, dass selbe mit 2 auf dreifach von jener zu Orschova und Semlin theuerer bezahlt werden.

Nachdem man in ganz Bosnien sowohl die Strasse nach Brood, als jene die nach Kostainitza führt, nicht wie in Alt-Orschova und Semlin die Güter zur Axe mit Ochsenwägen geführt werden können, sondern blos zu Pferd zu 2 Ballen auf eine Last mit grosser Mühseligkeit über die Gebürge die Güter transportirt werden, machet den Handlungs-Kommerz auf dieser Strasse unerzweckbar — es wären demnach alle Bemühungen vergebens um diese Strasse zu kultiviren. Es ist zu empfehlen, dass die zwei Strassen von Semlin und Orschova vorzüglichst zu dieser vortheilhaften Transito-Handlung eingeführt und jede Vorkehrung zu deren Belebung veranstaltet würde.

Simon G. Sina m.p.

P.S. Zur grösserer Erläuterung und Einsicht begleite ich hiemit sub Lit. A einen Originalbrief von Kostainitza des Herrn Bitrok et Comp. de dato 28. April, welche mir Spedizions Offerten machen, um durch diese Strasse Waare zu versenden.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Es sind aber deren zu diesem Geschäfte sehr anlockende Aufträge aus oben erwähnten Gründen nicht in Anschlag zu nehmen und ist dabei nur der Sinn ihrer Anheuschungen in Betreff der leichten Zölle etc. zu bemerken.

17

Archiv für Niederösterreich (Wien). Stiftbrief 9165 a

Δωρητήριον τοῦ Γεωργίου Σίνα ὑπὲρ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Βιέννης (σ. 40 - 42).

Wir Franz der Erste von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König zu Jerusalem, Hungarn, Böheim, Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, und Lodomerien; Erzherzog zu Oesterreich; Herzog zu Lothringen, zu Salzburg, zu Würzburg und in Franken, zu Steyer, Kärnthen, und Krain; Grossherzog zu Krakau, Grossfürst zu Siebenbürgen, Markgraf in Mähren; Herzog zu Sandomir, Massovien, Lublin, Ober- und Nieder Schlesien, zu Auschwitz, und Zator, zu Teschen, und zu Friaul; Fürst zu Berchtoldsgaden, und Mergentheim; gefürsteter Graf zu Habsburg, Kiburg, Görz und Gradiska; Markgraf zu Ober - und Nieder Lausnitz, und in Istrien; Herr der Lande Vollhynien, Podlachien, und Brzesz, zu Triest, Freudenthal und Eulenberg und auf der windischen Mark, ec.ec.ec.

Bekennen hiemit für Uns, Unsere Erben, und Nachkommen, geben hiermit zu vernehmen: es habe Uns Unser privilegierter Grosshändler Georg Simon Sina bei Gelegenheit des von ihm an dem Fond des polytechnischen Instituts verkauften Gebäudes auf der Wieden zu erkennen gegeben, dass er aus Überzeugung von dem grossen Nutzen, welcher von diesem Institute für die Aufnahme der Künste, Industrie und Handlung in Unsern Staaten hervorgehen, und wodurch Unseren allergnädigsten landesväterlichen Absichten entsprochen werden wird, und aus eigenem patriotischem Antriebe zur Beförderung des hierdurch bezweckten allgemeinen Wohls nach seinen Kräften beyzutragen sich bewogen gefunden habe, den Betrag von Zwanzig Tausend Gulden in auf seinen Namen lautender Wiener Stadt Banco Obligationen zur Dotirung dieses polytechnischen Instituts dergestalt zu widmen, und herzugeben, dass diese Obligationen fortan unter dem Namen Georg Simon Sinaisches Stiftungs-Kapital bey dem Fonde dieses Instituts liegen bleiben, die Interessen hiervon aber zur Erhaltung desselben und Bestreitung der damit verbundenen jährlichen Kosten verwendet werden.

Nachdem nun gedachter Georg Simon Sina diese Zwanzig Tausend Gulden in einer Banco Obligation Nr. 82382 ddo. 23ten Februar 1815 an Georg Sina K.K. privilegirten Grosshändler als freywilliges Stiftkapital zu der K. K. polytechnischen Akademie lautend in 2½ percent verzinnslich zu Unserem Niederösterreichischen Provinzial Zahlamte erlegt hat, somit diese Stiftung vollkommen hergestellt ist,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

so haben Wir, geneigt jedem auf die Beförderung der Künste und Wissenschaften, und die öffentliche Bildung Unserer Unterthanen abzielenden Unternehmen Unseren allergnädigsten Schutz angedeihen zu lassen, vorerwähnte Stiftung mit vielem Wohlgefallen, und aus landesfürstlicher Machtvollkommenheit zu bestättigen geruth.

Wir wollen demnach und befehlen, dass besagte Georg Simon Sinaische Stiftung nach ihrem ganzen Inhalte, ohne einige Ausnahme fest und unverbrüchlich gehalten, das von diesem Kapital abfallende Interesse auf die jährlichen Erfordernisse des polytechnischen Institutes getreu verwendet, und dadurch diese Stiftung nach Unsern und des Stifters Sina in Erfüllung gebracht, und auf keinerley Weise jemandem dagegen zu handeln gestattet werden soll.

Zu dessen mehrerer Bekräftigung Wir den gegenwärtigen Stiftbrief in zwei gleichlautenden Exemplarien errichten, und eines davon Unserer niederösterreichischen Landesregierung zur Aufbewahrung übergeben, das andere aber Unserem privilegirten Grosshändler Georg Simon Sina behändigen zu lassen geruhet haben.

Dieses geschiehet ernstlich mit Urkunde des gegenwärtigen Stiftbriefes, welcher mit Unserer eigenen Signatur, und vorgedruckten Kaiserl. Königl. Secret Insiegel versehen, und gegeben ist, in Unserer Oesterreichischen Kaiserlichen Haupt- und Residenz Stadt Wien, am Vierundzwanzigsten des Monats April im Ein Tausend Acht Hundert und Fünfzehenten, Unserer Reiche der Erblichen im Vier und Zwanzigsten Jahre.

Franz m. p.

Aloys Graf v. Ugarte m.p.
Kön. böhmischer Oberster und Erzherzogl. österreichischer erster Kanzler. Prokop Graf Cazansky. Ad mandatum sac. Caes. et Regio Apostol. Majestatis proprium
Augustin Gruber m.p.

18

Verwaltungsarchiv (Wien). Polizeihofstelle, Zl. 8690/1817

Δυσμενὴς ἔκθεσις τῆς ἀστυνομίας τῆς Βιέννης περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα, ἐπιδιώκοντος τὴν ἀπόκτησιν τίτλου Εὐγενείας (σ. 43 - 44).

Am 21ten October 1817

Euer Exzellenz !

Der durch seinen Reichthum berüchtigte Grieche Sina hat seit mehreren Jahren alle Kräfte und Kunstgriffe dazu verwendet, um ein hungarischer Gutsherr zu werden, und dadurch den Adel und Indigenat zu erhalten; aber es gelang ihm nicht. In diesem Jahr both sich ihm eine längst erwünschte Gelegenheit dar. Der Feldmarschall Fürst von Schwarzenberg fand sich geneigt von der Herrschaft im Banate, mit welcher Seine Majestät denselben unlängst beschenkten, zwey Dörfer ver-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

äussern zu wollen, und Sina war bereit diese, für welchen Preiss es auch seyn möge, an sich zu bringen in der Absicht, durch einen so mächtigen Gönner von seiner Majestät den Konsens, folglich Donation und Indigenat zu erhalten. Um zu diesem Ziel zu gelangen, richtete der schlaue Grieche die Sache sehr fein ein. Es wurde der Kauf-Kontrackt förmlich abgeschlossen. Der Kauf-Schilling wurde auf 380.000, andere sagen 400.000 fl. W.W. abgeschlossen, dagegen hat sich der Verkäufer verbunden den Konsens und das Indigenat für Sina bey Seiner Majestät auf seine Kosten zu erwirken, und er hatte auch wirklich die Gnade, bey der Einreichung seiner Bittschrift, der Allerhöchsten Zusage erhalten.

Nun erzählt man sich von der Folge dieses Geschäftes folgendes: Unlängst soll das schriftliche Ansuchen des Fürsten erlediget worden seyn. Die Allerhöchste Resolution, die an des Erzherzogs Reiner Kaiserliche Hoheit eingesendet wurde, ertheilte dem Fürsten den Consens, und dem Sina das Indigenat, mit dem Zusatze: Sina habe, nebst dem durch die hungarische Hofkanzley vorgeschriebenen Taxen, noch insbesondere einen freywilligen Beytrag zum Behuf des Armen-Vereins mit 100.000 zu entrichten. Nun soll bey der Bekanntmachung dieser Resolution im Kabinete Graf Wallis sich geäussert haben, Sina könne nicht so leicht zum Genusse einer so ausgezeichneten Gnade gelassen werden, und soll vorgeschlagen haben, die obige Summe von 100.000 fl. W.W. auf seine Verantwortung auf eben so viel C.M. zu erheben. In diesem Sinne soll die Expedition auch wirklich geschehen sein. Ueberdies hat auch die hungarische Hofkanzley die doppelte Taxe des Indigenats bestimmt. Man wusste dergestallt nichts von dem feinen Kniff des Sina, der diese Lasten auf den Fürsten hinzuwälzen wusste.

Der in dem Geschäft von Seite des Fürsten handelnde Agent Odelka hat den schwierigen Gegenstand zuwenig beherziget, und es bleibt dem Fürsten bey diesen Ansichten nichts anderes übrig, als Seiner Majestät unterthänigst um eine Milderung anzuflehen, sonst kömmt er, der seine Vermögens-Umstände durch einen so vortheilhaften Verkauf merklich zu verbessern wähnte, in die traurige Verlegenheit, die zwey Ortschaften beynahe einzubüssen, nachdem er darüber dem Sina die förmliche Fusion (ungarischer Abtrettungs-Akt) celebriret hat.

19

Finanzarchiv (Wien). Nr. 4901/M. Dezember 1817

Ὁ στρατάρχης Karl von Schwarzenberg συνηγορεῖ, ὅπως ἐγκριθῇ ἡ πώλησις τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ γαιοκτησιῶν Hodós καὶ Kizdia εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν καὶ ἀπονεμηθῇ εἰς αὐτὸν ὁ τίτλος τοῦ Εὐγενοῦς (σ. 44 - 45).

An Seine Kaiserlich-Königliche Majestät! Karl Fürst zu Schwarzenberg k.k. Feldmarschall bittet, dem Grosshändler Simon Georg Sina gegen

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

das vereinigte Oblatum von 80.000 Gulden Wiener Währung den königlichen Konsens zu den im Banate erkauften Dörfern Kizdia und Hodós zu verleihen und dieses Gesuch wegen Gefahr am Verzuge einer schnellen allerhöchsten Entscheidung zu würdigen.

Euere Majestät!

Als der Gefertigte in der Audienz vom gestrigen Tage wiederholt bat, dem hiesigen Grosshändler Simon Georg Sina auf die ihm verkauften banatischen Dörfer Kizdia und Hodós den königlichen Besitz-Konsens allergnädigst zu verleyhen, wagte er es zugleich in tiefster Unterthänigkeit vorzustellen, dass Simon Georg Sina, welcher, wie der Gefertigte es Euerer Majestät freymüthig gestand, die beiden Dörfer ohnediess über ihren eigentlichen Werth bezahlte, von der allerhöchsten Gnade durchdrungen sich nunmehr zu dem freywilligen Oblato von 70.000 Gulden Wiener Währung bereit erklärt habe und dass der Gefertigte auch seiner Seits den Antrag eines Oblati von 10.000 Gulden Wiener Währung wiederhole.

Euere Majestät hatten die allerhöchste Gnade, mich nicht nur zur schriftlichen Einbringung dieses Offertes anzuweisen, sondern mir auch in den huldreichsten Ausdrücken die baldige Beendigung dieser für mich eben so wichtig als dringenden Angelegenheit allerhöchst zuzusichern. Gestützt auf diese allerhöchste Huld und Zusage erlaube ich mir hiemit in meinem und des Simon Georg Sina Namen zu erklären, dass der letztere sich zu dem Anbote des bedeutenden freywilligen Oblati von 70.000 Gulden Wiener Währung einverstanden habe und ich den Antrag eines Oblati von 10.000 Gulden Wiener Währung unterthänigst wiederhole.

Ich bitte Euere Majestät demüthigst, dem besagten Sina den königlichen Konsens gegen Erlag des vereinigten Oblati von 80.000 Gulden Wiener Währung um so mehr allerhuldreichst zu verleyhen, als er in der Kathegorie derjenigen Staatsbürger stehet, welche Euere Majestät in ähnlichen Fällen zu begnadigen geruhten, er über seine Verdienstlichkeit rücksichtswürdige Zeugnisse beygebracht hat und ein Oblatum von 80.000 Gulden Wiener Währung das höchste ist, welches noch je für den durch einen königlichen Konsens erhaltenen hungarischen Adel bezahlt wurde.

Geruhen Euere Majestät, mein allerunterthänigstes Gesuch gnädig aufzunehmen und es um der triftigen Beweggründe willen, welche ich persönlich vorzutragen die Gnade hatte, einer schnellen allerhöchsten Entscheidung zu würdigen.

Wien, den 23. Dezember 1817 Schwarzenberg m.p., Feldmarschall

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

20

Finanzarchiv (Wien). Nr. 4901/M. Dezember 1817

Ἐντολὴ τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Α' πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν Stadion, ὅπως ὑποβάλῃ σχετικὴν εἰσήγησιν περὶ τοῦ Σίμωνος Σίνα (σ. 45).

Allerhöchstes Schreiben Kaiser Franz' an Grafen Stadion.

Lieber Graf Stadion!

Beiliegendes Gesuch Meines Feldmarschall Fürsten von Schwarzenberg wegen Ertheilung des königlichen Consens an den Grosshändler Sina in Ansehung der von selben erkauften Dörfer Kizdia und Hodós wird Ihnen zur schleunigen Vergutachtung mitgetheilt.

Wien den 27. Dezember 1817

Franz m.p.

21

Finanzarchiv (Wien). Nr. 4901/M. Dezember 1817

Εὐνοϊκὴ ἔκθεσις τῆς Οὐγγρικῆς Καγκελλαρίας ὑπὲρ τοῦ Σίμωνος Σίνα (σ. 45).

Ministerial Vortrag über das mit allerhöchstem Handschreiben herabgelangte Gesuch des Fürsten Schwarzenberg, um Ertheilung des königlichen Konsensus an den Grosshändler Sina, in Ansehung der an ihn verkauften Dörfer Kisdia und Hodós.

Euere Majestät!

geruhten mittels des hier im Anschluss gehorsamst angebogenen allerhöchsten Handschreibens ein Gesuch des Feldmarschall Fürsten Schwarzenberg um Ertheilung des königlichen Konsensus an den Grosshändler Sina, in Ansehung der von selben erkauften Dörfer Kisdia und Hodós, gegen Entrichtung von 80.000 Rfl. Wiener Währung zur schleunigen Vergutachtung mir mitzutheilen.

Um den Gegenstand dieses Gesuches gehörig zu würdigen, muss ich das frühere, im Monath May des zu Ende gehenden Jahres eingereichte, zu Folge eines allerhöchsten Handschreibens bey der allgemeinen Hofkammer verhandelte Gesuch des Fürsten Schwarzenberg Eurer Majestät ehrerbietigst in Erinnerung zu bringen.

In diesem hat Fürst Schwarzenberg Eurer Majestät vorgestellt, dass er um den finanziellen Zustand seines Hauses nach Möglichkeit zu ordnen, seinem Interesse gemäss gefunden habe, von den Gütern in Banat, womit ihn Eure Majestät zu belohnen, und zum Theil für Entrichtung des Schätzungspreises ihm zu verleihen geruhet haben, zwey entlegenere und zur eigenen Bewirtschaftung minder geeignete Dörfer

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Kisdia und Hodós in der Summe von 350.000 Gulden an die Grosshändler Simon Georg und Georg Simon Sina zu verkaufen; der Fürst Schwarzenberg hat freymüthig angegeben, dass er in dem Kaufvertrage, den er seinem Gesuch in authentischer Abschrift beygelegt hat, dem Käuffer seine Verwendung bey Eurer Majestät um die Ertheilung des königlichen Konsenses verpflichtet, und die Entrichtung der Kosten dieses allerhöchsten Privilegiums und die Befriedigung des königlichen Fiscus über sich genommen habe; dem zu Folge trug also Fürst Schwarzenberg im Vertrauen auf die allerhöchste Gnade, und Erwähnung seiner dem Staate geleisteten Dienste die Bitte vor, und both seiner Seits zum Vortheil des allerhöchsten Ärars eine Summe von 10.000 Gulden an.

Auch die Grosshändler Sina, Vatter und Sohn, reichten bey der allgemeinen Hofkammer ein Bittgesuch um Erlangung dieser allerhöchsten Gnade ein, worin sie nebst Anführung einiger schon vorhin dem Staate gebrachten Vortheile, dann einiger Belege über ihr Benehmen und Verdienste im Handlungsfach, wie auch darüber, dass sie Vermög wirklichen Besitzes mehrerer Realitäten in Hungarn, auch dort schon das Inkolat haben, noch eine Summe von 10.000 fl. Wiener Währung zum Vortheil des allerhöchsten Aerars angebothen hatten.

Die allgemeine Hofkammer hat beyde diese, die nämliche Bitte zum Zweck habenden Gesuche zugleich verhandelt, und Eurer Majestät mittels hier gehorsamst angeschlossenen Vortrages gutächtlich vorgelegt. Sie hat darin nach reifer Erwägung der obwaltenden Rechtsverhältnissen, die Bewilligung des königlichen Konsenses mit den Rechten des Fiscus vollkommen vereinbarlich befunden: nachdem die Erbfolge lediglich auf den männlichen Stamm des Grosshändlers Sina eben so beschränkt werden sollte, als sie zu Folge der früheren Donation auf die männliche Nachkommenschaft des Fürsten Schwarzenberg, die in diesem Augenblicke um ein Individuum mehr zählt als jene des Sina, beschränkt war; der Heimfall aber an den Fiscus eben so unentgeltlich gesichert wurde, als er zu Folge der jura donation an Fürsten Schwarzenberg vorbehalten war, darum hat die allgemeine Hofkammer keinen Anstand genommen, die Bewilligung des königlichen Konsenses in kameralischer Rücksicht mit den angetragenen Vorsichten gehorsamst einzurathen.

Es entging jedoch der allgemeinen Hofkammer nicht der bedeutende Vortheil des zu bewilligenden Konsenses für die Grosshändler Sina, die nach den Landesgesetzen Hungarns hiedurch zugleich des hungarischen Adels theilhaft gemacht würden; sie würdigte in dieser Hinsicht die Belege der Bittsteller über ihr, durch wirklichen Besitz von bürgerlichen und Pfandbesitz von adelichen Realitäten in Hungarn erlangtes Inkolat daselbst; erwähnte der Beyspiele wornach unter Seiner Majestät weiland Kayser Joseph dem Zweyten Ankömmlinge türkischer Herkunft durch

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Verleihung von Gütern in Hungarn geadelt wurden; und gestand auch der Verwendung des Fürsten Schwarzenberg das gebührende Gewicht zu; mit dieser Betrachtung unterzog die allgemeine Hofkammer, in so ferne die strenge Beurtheilung der Eigenschaften zur Beadelung nicht in ihr Geschäftskreis gehörte, den Gegenstand der Bitte lediglich Eurer Majestät allerhöchster Gnade. Ich hatte damals gegen diesen mir vorläufig vorgelegten Vortrag der allgemeinen Hofkammer nichts zu bemerken.

Eure Majestät geruhten denselben mit folgender allerhöchster Entschliessung zu erledigen: «In Rücksicht der angeführten Umstände bin ich nicht abgeneigt, dem Grosshändler Simon Georg Sina über die durch den Feldmarschall Fürsten von Schwarzenberg in Betreff der ihm jura donatione verliehenen Ortschaften Hodós und Kisdia, für erwähnten Simon Georg Sina ausgefertigte perennal Fassion, den angesuchten Konsens für dem Impetranten und seinen männlichen Erben jure perennali, für dessen weibliche Deszendenten aber in Gemässheit der ursprünglichen königlichen Donation bis zur Vergütung der in diesen Gütern anzubringenden Meliorationen jure inscriptionis, gegen Erlag einer Summe von Einmal Hundert Tausend Gulden Konventionsmünze, und Entrichtung der doppelten Nobilitationstaxe, so wie auch der anderweiten von dem Kaufschilling entfallenden Gebühren in Gnaden zu bewilligen; jedoch hat besagter Grosshändler Sina vorläufig auf alle Rechte eines türkischen Unterthans Verzicht zu leisten, und noch den Unterwürfigkeitseid abzulegen. Uebrigens gestatte ich zugleich, dass die über die ganze Herrschaft Blumenthal ertheilte Majorats-Verleihung auf die vorbehaltenen Ortschaften derselben beschränkt werde».

Diese allerhöchste Entschliessung wurde von der allgemeinen Hofkammer sowohl dem Fürsten Schwarzenberg, als dem Grosshändler Sina kund gemacht, und beyde zur Erklärung wegen Entrichtung der allerhöchst bestimmten Summe von Einmal Hundert Tausend Gulden Konventionsmünze aufgefordert; diese Erklärung wurde aber heutiges Tages von den Bittstellern nicht gegeben; wahrscheinlich weil ihnen die Summe viel zu hoch scheint, mit welcher die Gewährung ihrer Bitte bedingt wird.

Diese Vermuthung wird durch den Inhalt der mit dem eingangsbezogenen allerhöchsten Handschreiben herabgelangten Bittschrift zur Gewissheit erhoben; mit Beziehung auf einen mündlichen Vortrag, den Fürst Schwarzenberg Eurer Majestät zu machen die Gnade hatte, stellt er in dem Gesuch vor, dass Simon Georg Sina, welcher die ihm verkauften Dörfer ohnediess über ihren eigentlichenWerth bezahlte, von der allerhöchsten Gnade durchdrungen, sich nunmehr zu einem freywilligen Oblato von 70.000 fl. Wiener Währung bereit erklärt habe, und auch Fürst Schwarzenberg seiner Seits den Antrag eines Oblati von 10.000 Gulden wiederhole; und

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

somit erneuert er die Bitte, dem besagten Sina den königlichen Konsens gegen Erlag des vereinigten Oblati von 80.000 Gulden Wiener Währung um so mehr allerhuldreichst zu verleihen, als Sina in der Kathegorie derjenigen Staatsbürger stehet, welche Eure Majestät in ähnlichen Fällen zu begnadigen geruhten, über seine Verdienstlichkeit rücksichtswürdige Zeugnisse beygebracht hat, und ein Oblatum von 80.000 fl. Wiener Währung das höchste ist, welches noch je für den, durch einen königlichen Konsens erhaltenen hungarischen Adel bezahlt wurde; im übrigen bezieht sich Fürst Schwarzenberg am Schlusse seines Gesuches in dieser, wie er sagt, für ihn eben so wichtigen, als dringenden Angelegenheit abermal auf die Eurer Majestät persönlich vorgetragenen triftigen Beweggründe, und bittet um die ihm allerhöchst zugesagte baldige Beendigung.

Nachdem die allgemeine Hofkammer über diesen Gegenstand bereits ihr Amt gehandelt, und die hinsichtlich der Fiskal-Rechte obwaltenden Rücksichten gewürdigt, auch die Art der Verwahrung derselben in Antrag gebracht hat; und Eure Majestät in der obangeführten allerhöchsten Entschliessung durch die, gleichwohl mit Entrichtung einer sehr grossen Summe, bedingten Bewilligung des königlichen Konsenses, die Qualifikation des Grosshändlers Sina zur Beadelung dennoch im Allgemeinen allergnädigst anzuerkennen geruhet haben, so dürfte nunmehr das allerhöchst abgeheischte Gutachten, lediglich auf die Summe Geldes beschränken, womit der Grosshändler Sina dem Staate ein Opfer bringen, und den etwaigen Entgang der vollkommenen Eignung zum Adel ersetzen solle; ich habe es Eurer Majestät allerhöchster Willensmeinung entsprechender gehalten, über diese Aufgabe, mit Uebergehung der allgemeinen Hofkammer, die bereits bey dem vormaligen mässigen Anboth die Bewilligung des Gesuchs Eure Majestät allerhöchster Gnade nicht unangemessen gefunden hat, meine eigenen unmassgebigsten Ansichten ehrfurchtsvoll vorzutragen.

Ich verkenne nicht die Absicht der oftbezogenen allerhöchsten Entschliessung, womit Eure Majestät bey nicht hinreichender Verdienstlichkeit übrigens aber bey einer ansehnlichen Vermöglichkeit des Grosshändlers Sina, ihm durch Auferlegung einer bedeutenden Summe, die Gelegenheit sich ein neues Verdienst um den Staat zu erwerben zu verschaffen, geruhen wollten; mit pflichtschuldigstem Dank muss ich bey der bedrängten Lage des höchsten Aerars, diese allerhöchste Sorgfalt Eurer Majestät anerkennen; allein ich erlaube mir die ehrerbietigste Bemerkung, dass das verlangte Opfer nicht allein mit dem Vermögen des Bittstellers, sondern vielmehr mit der zugestandenen Begünstigung in ein billiges Verhältniss gebracht werden muss, wenn sonst die Wohlthat der allerhöchsten Gnade in Anbetracht des Opfers nicht ganz verschwinden, oder gar, wie es hier bald geschehen wäre, ganz unbenützt blei-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ben soll. Einmal Hundert Tausend Gulden Conventionsmünze wurde für den Adel selbst des höchsten Ranges kaum jemals bezahlt.

Wenn zu dem itzt angebotenen vereinten Oblatum von 80.000 Gulden die Taxe der Konsensual Urkunde, welche von der Kaufsumme von 350.000 Gulden gerechnet 10.500 Gulden Wiener Währung beträgt, dann die Taxe des hinzufügenden Jus Regium 200 Gulden Conventionsmünze und die doppelte Beadelungs-Taxe gerechnet wird, so hätten die Bittsteller an das Aerarium in verschiedenen Währungen eine Summe zu entrichten, die über 100.000 Gulden Wiener Währung betragen würde; welche bloss als ein Opfer für den erlangten Adel zu rechnen wäre, weil auf den verkauften Gütern Hodós und Kisdia durch die an Fürsten Schwarzenberg geschehene Verleihung, wie die allgemeine Hofkammer in ihrem Vortrage bemerkt, das ganze königliche Recht erschöpft ist, und so lange der Fürst Schwarzenbergische männliche Stamm existirt, zu dessen Defekte itzt keine Wahrscheinlichlkeit ist, könnte der Grosshändler Sina, wenn es ihm nicht um den Adel zu thun wäre, auch ohne den königlichen Konsens bloss durch die ihm zelebrirte perennal Fassion im Besitze geschützt werden. Bey der Bedeutenheit also dieser bloss für den zu erlangenden Adel zu rechnenden Summe, kann ich die Behauptung des Fürsten Schwarzenberg nicht in Abrede stellen, dass dies das höchste sey, welches noch je für den erhaltenen hungarischen Adel bezahlt wurde.

Bey der zu Folge Euer Majestät auf meinen gehorsamsten Vortrag erlassenen allerhöchsten Entschliessung nächst zu eröffnenden ausgedehnteren Güterveräusserung, wenn Sina sich in Concurrenz setzte und über den Schätzungspreiss, der nun mehr nach den neuesten Direcktiven genauer als bis nun erhoben werden soll, diesen Anboth machen, würde er wahrscheinlich der meist biethende werden, und dadurch nachdem in Hungarn mit der Güterverleihung zugleich der Adel verliehen wird, mit den nämlichen wahrscheinlich aber selbst mit einem weit geringeren Opfer auch den Adel erlangen, wobey er sich aber wenigstens für einen Theil des Ueberbothes durch den Werth des mit äusserster Genauigkeit kaum zu erhebenden Kāmeral Gutes, schadlos halten könnte; dagegen fällt hier das ganze angebotene Oblatum rein zum Vortheil des Aerars zu, ohne dass dem Impetenten ein Gegenstand zu seiner Entschädigung aus dem Kāmeral Eigenthum abgetretten wird.

Unläugbar ist es, dass der Grosshändler Sina zu jener Kathegorie Staatsbürger gehört, welche Eure Majestät in ähnlichen Fällen mehrmal schon zu begnadigen geruhet haben, bey denen kaum einem die Verdienste eines so ausgezeichneten Fürsprechers in die Wagschalle gelegt wurden, als hier der Fürst Schwarzenberg, der das Gesuch als seine Angelegenheit darstellt, die seinigen anzunehmen bittet. Diesen Beweggrund glaube ich lediglich Eurer Majestät allerhöchster Würdigung anheim-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

stellen, und mich von der weiteren Erwähnung derselben ebenso, als von der genaueren Prüfung der Qualification des Grosshändlers Sina enthalten zu dürfen; es sey mir nur gnädigst erlaubt, die unmassgebigste Bemerkung zum Schluss meines gehorsamsten Gutachtens anzuführen, dass es auch in staatswirtschaftlicher Hinsicht nicht unangemessen sey, den so vermöglichen Grosshändler Sina, welcher vermög der ihm als türkischen Unterthan zukommenden Rechten sammt seinem baaren Vermögen ungehindert aus den kayserlichen Staaten ziehen kann, durch eine Begünstigung an die Monarchie, wo er sein Vermögen erworben hat, zu fesseln.

In Anbetracht aller dieser Gründe, glaube ich daher mein unmassgebiges Gutachten mit voller Ueberzeugung dahin äussern zu sollen, dass der durch Fürsten Schwarzenberg in seinem gegenwärtigen Gesuch, auch im Namen des Grosshändlers Sina gemachte Anboth von 80.000 Gulden Wiener Währung als genügend erachtet werden dürfte, und wenn diese gehorsamste Wohlmeinung der allerhöchsten Genehmigung gewürdigt würde, so unterziehe ich es der höchsten Entscheidung Eurer Majestät; bey dem Umstande, als in der oft bezogenen, auf den Vortrag der Allgemeinen-Hofkammer ergangenen Entschliessung, die durch Bittsteller zu entrichtende Summe aus höchsteigener Bestimmung auf 100.000 Gulden Conventions-Münze bemessen war, die nun zu ertheilende Allerhöchste Entschliessung, womit Euer Majestät die obige Summe in Anbetracht der ausgezeichneten Verdienste des Feldmarschalls Fürsten Schwarzenberg aus allerhöchster Gnade auf die Summe von 80.000 fl. Wiener Währung zu mässigen geruhen wollten, mittels eines gnädigsten Handschreibens herablangen zu lassen, damit dasselbe an die Allgemeine-Hofkammer zur Verhandlung und die Einleitung der Nöthigen bey der hungarischen Hofkammer und Hofkanzley in Urschrift abgebeben werden könne.

Wien, den 29. Dezember 1817. Szögyény m.p.

22

Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakten, Nr. 10.

Fövárosi Levéltár (Budapest). Libri Regii, Nr. 4100/1818.

Τὸ εἰς τὸν Σίμωνα Σίναν ἀπονεμηθὲν δίπλωμα τοῦ Εὐγενοῦς τῆς Οὐγγαρίας, ἐν ᾧ ἀναγράφονται αἱ κοινωφελεῖς ὑπηρεσίαι αὐτοῦ καὶ περιγράφεται ὁ πρῶτος θυρεὸς τοῦ οἴκου Σίνα (σ. 46 - 51).

Armales Literae pro Simone Georgio Sina clementer elargitae.
Copia des Ungarischen Adels Diploma Simonis Georgii Sina, dato 3. April 1818.

Nos Franciscus Primus Divina favente Clementia Austriae Imperator, Hierosolymae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae et Lodome-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

riae, Ramae, Serviae, Cumaniae et Bulgariae, Rex Apostolicus, Archidux Austriae, Lotharingiae, Salisburgi et Virceburgi, et in Franconia Dux, Dux Styriae, Carinthiae et Carnioliae, Magnus Dux Cracoviae, Magnus Princeps Transylvaniae, Marchio Moraviae, Dux Sandomiriae, Massoviae, Lublini, superioris et inferioris Silesiae, Osveciniae et Zatoriae, Teschinae et Foro-Julii etc., Princeps Berchtoldsgadenae et Mergenthemii, Comes Habspurgi, Kyburgi, Goritiae et Gradiscae, Marchio superioris et inferioris Lusatiae, nec non Istriae, Dominus Terrarum Vollhiniae, Podlachiae et Beresti, Tergesti, in Freudenthal, Eulenberg et Marchiae Slavonicae etc. etc.

Memoriae commendamus tenore praesentium significantes, quibus expedit universis. Quod Nos cum ad nonnullorum fidelium Nostrorum humillimam supplicationem atque intercessionem Nostrae propterea factam Majestati tum vero benigne attentis et consideratis testata fide et fidelitate fideliumque ac utilium servitiorum meritis fidelis nostri S i m o n i s G e o r g i i S i n a, Quaestoris Magnarii Viennensis, quae idem in promovendo singulari industria et dexteritate spatio prope jam quadraginta annorum commercio aliisque laudabilibus factis praestitisque publico servitiis et sacrificiis sibi comparare adnisus est. Is enim dum e Turcia, in cuius subditela antehac perstiterat, emigrasset et semet ad Ditiones Nostras transtulisset, peramplum quaestum cum invectione gossypii aliorumque productorum e Turcia in Ditiones Nostras - ac vicissim fabricatorum intra regna nostrorum, signanter panni, ferri et vitri in Turciam magna in quantitate evectione favente ac prospero cum successu exercendo, incrementum fabricarum intra regna nostrorum non minus ac ipsum commercium Ditionum Nostrarum laudabiliter promovit adeo, ut quaesturalis eiusdem domus inter primas hujates recenseri mereatur, et quin vitae suae probitatem et fidem seu telonialia aut tricesimalia vectigalia evitando seu alterius cujuspiam praevaricationis reum semet efficiendo, unquam labefactasset; auxit praeterea is merita sua in sphaera commerciali per id, quod ultimis praegestorum bellorum temporibus, dum Regimen cotum Gallicum quaestum transitualem e Levanta per Illyricas provincias dirigere intendisset, in obversum hujus intentionis non tantum diversa salutaria projecta Camerae Nostrae Caesareo Regiae Aulicae exhibuerit, verum etiam indefessa opera sua medio erectae et constitutae in Bosna Seraglio filialis domus quaesturalis directionem transitualis hujus quaestus potiori in parte per Orsovam in Ditiones Nostras cum non exiguo publici et proventuum Nostrorum telonialium emolumento procuráverit, sibique hac ratione Altissimam Complacentiam Nostram meruerit. Occasione porro felicis Reditus Nostri Parisiis anno millesimo octingentesimo decimo quarto bis mille florenos et septuaginta quinque urnas vini inter Militiam Nostram proprio motu distribuit, praeterea Centrali Cassae Invalidorum Militum quinque mille florenos intulit, ac insuper erecto per Nos Viennae

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Instituto Politechnico non tantum aedificium quodpiam pro usibus suis comparatum sibique summopere necessarium erga tolerabile admodum pretium lubens cessit, verum etiam summam viginti mille florenorum in Bancalibus Obligatorialibus nomen eiusdem prae se ferentibus vigore emanatarum vigesima quarta mensis Aprilis anni millesimi octingentesimi decimi quarti fundationalium litterarum pro dotatione eiusdem Instituti aeque proprio motu fundavit, hacque ratione ad idem Institutum quoque concurrit, ob quem testatum singularem eius zelum et communem utilitatem promovendi studium aeque Altissimam Complacentiam et Satisfactionem Nostram meritus est; sed et secus etiam velut tam Viennae, quam et in Regno Nostro Hungariae notabilia tenuta habens, quavis occasione signanter vero a tempore adepti vigore initi de dato decimae nonae Augusti anni millesimi octingentesimi decimi quarti cum Libero Barone Francisco Brentano-Cimarolli contractus subinpignoratitii intuitu dominii Tepliczae et O'-Besztercze Comitatui Trenchiniensi ingremiati in eodem dominio possessorii publico eiusdem Comitatus semper utilem et subditis eiusdem dominii mansuetum ac largum, vicinis vero placidum et in bona harmonia viventem semet exhibuit, prout alias etiam pro locorum et temporum varietate atque occasionum exigentia Sacrae cumprimis antelati Regni Nostri Hungariae Coronae Augustaeque Domui Nostrae Austriacae constanter exhibuit et impendit, ac in futuram quoque (uti Nobis de ipso firmiter ac benigne pollicemur) haud dispari fidelitatis et constantiae fervore exhibiturus est ac impensurus. Cum igitur ob id, tum vero ex Gratia et Munificentia Nostra Caesareo Regia, qua quosque de Nobis Augustaque Domo Nostra et Republica Christiana bene meritos virtutisque colendae studiosos — Antecessorum Nostrorum Divorum quondam Hungariae Regum exemplo prosequi, eisque certa virtutum suarum monumenta, quae ad majora quaeque praestanda eos incitare possent, decernere consuevimus, eundem S i m o n e m G e o r g i u m S i n a, ac per eum filios suos Georgium Simonem ex denata consorte sua Irenea nata Czippe, et Ioannem Simonem ex moderna consorte sua Catharina nata de Gyra susceptos et progenitos, haeredesque et posteros eorumdem utriusque sexus universos in futurum Dei benedictione legitime nascituros in consequentiam Benignarum Litterarum Nostrarum Consensualium et Juris Nostri Regii Donationalium sub hodierno dato super totalibus et integris possessionibus Hodos et Kisdia Comitatui Temessiensi ingremiatis per cognatum Nostrum Nobis sincere dilectum Illustrissimum Principem Carolum a Schwarzenberg eidem venditis emanatarum de Caesareo Regiae Potestatis Nostrae plenitudine et gratia speciali in coetum et numerum verorum antiquorum et indubitatorum praelibati Regni Nostri Hungariae et Partium ei adnexarum Nobilium juxta titulum quartum partis primae duximus ad numerandum cooptandumque et adscribendos, annuentes et ex certa Nostra scientia animoque

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

deliberato concedentes, ut ipse a modo in posterum futuris et perpetuis semper temporibus omnibus illis gratiis, honoribus, indultibus, privilegiis, libertatibus, juribus, praerogativis et immunitatibus, quibus caeteri veri, antiqui et indubitati praedicti Regni Nostri Hungariae Partiumque ei adnexarum Nobiles hactenus quomodolibet de jure vel antiqua consuetudine usi sunt et gavisi, utunturque et gaudent, uti, frui et gaudere possit ac valeat, haeredesque et posteri ipsius utriusque sexus universi valeant atque possint.

In cujus quidem Nostrae erga ipsum exhibitae gratiae et clementiae ac liberalitatis testimonium veraeque et indubitatae Nobilitatis Signum haec Arma seu Nobilitatis Insignia: S c u t u m videlicet militare erectum, cuspide caerulei coloris et lineis sinuatis lunaque cornibus dextrum latus respicientibus illustrata in tres areas divisum, in quarum prima seu superiori dextra aurea area conspicitur aquila nigra exoriens seu crescens, secunda vero rubra colore tincta complectitur leonem aureum in posteriores pedes erectum, rictu hiante linguaque rubrea exerta dextrorsum versus, dextri pedis falculis fructicetum gossypii florescens tenentem, sinistris vero ad rapiendum dispositis, inferior demum area se praesentat altum nigrum montem ad mare; caput demum scuti premit in utroque angulari latere galea coronata, elatrataque seu aperta purpura suffulta, auro reducta, torque ac monili circumducta, cui dextrae coronatae galeae insistit aquila nigra biceps expansis alis, emergente e sinistra leone aureo dextri pedis falculis frameam aureo capulo ornatam dextrorsum stringente, laciniisque seu lemniscis hinc aureis et nigris, illinc argenteis et rubris a cono galeae utriusque per scuti latera placide decurrentibus totumque exornantibus, quemadmodum hac omnia in principio seu capite praesentium Litterarum Nostrarum pictoris edocta manu propriisque ac genuinis suis coloribus clarius depicta lucidius ob oculos intuentium posita esse conspicerentur. Eidem Simoni Georgio Sina ac per eum praenominatis filiis suis Georgio Simoni et Ioanni Simoni haeredibusque et posteris eorumdem utriusque sexus universis in futurum Dei benedictione legitime nascituris danda duximus et conferenda, decernentes et ex certa scientia Nostra animoque deliberato concedentes, ut ipse a modo in posterum futuris et perpetuis semper temporibus eadem Arma seu Nobilitatis Insignia more aliorum verorum, antiquorum et indubitatorum praefati Nostri Regni Hungariae Partiumque ei adnexarum Nobilium sub iisdem juribus, praerogativis, indultibus, libertatibus ac immunitatibus, quibus iidem de jure vel antiqua consuetudine usi sunt et gavisi, utunturque et gaudent, ubique in proeliis, certaminibus, pugnis, hastiludiis, tourneamentis, monomachiis ac aliis omnibus et singulis ac quibusvis nobilitaribus et militaribus exercitiis, nec non sigillis, velis, cortinis, aulaeis, annulis, vexillis, clypeis, tentoriis, domibus et sepulturis, generaliter vero in quarumlibet rerum et ex-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

peditionum generibus sub merae, verae, sincerae, vetustae et indubitatae Nobilitatis titulo, quo eum ab omnibus cuiuscumque status, gradus, dignitatis, honoris et praeeminentiae hominibus insignitum et ornatum dici, nominari, haberi et reputari volumus et mandamus, ferre, gestare ac illis in aevum uti, frui et gaudere possit ac valeat haeredesque et posteri ipsius utriusque sexus universi valeant atque possint, imo nobilitamus, damus, conferimus et concedimus praesentium per vigorem.

In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes Litteras Nostras Privilegiales secreto Sigillo Nostro Majori, quo ut Rex Hungariae Apostolicus utimur, inpendenti communitas eidem Simoni Georgio Sina ac per eum praefatis filiis suis Georgio Simoni et Ioanni Simoni haeredibusque et posteris eorumdem utriusque sexus universis in futurum Dei benedictione legitime nascituris gratiose dandas duximus et concedendas.

Datum per manus cognati Nostri Nobis sincere dilecti Illustrissimi Principis Francisci Koháry de Csábragh et Szitnya perpetui in Murány, Aurei Velleris Equitis, Comitatus Honthensis perpetui ac supremi Comitis, Camerarii et actualis intimi Status Consiliarii Nostri, Pincernarum Nostrorum regalium per Hungariam Magistri, nec non Pro-Cancellarii Nostri Regii Hungarico-Aulici in Imperiali Urbe Nostra Vienna Austriae die tertia mensis Aprilis anno Domini millesimo octingentesimo decimo octavo, Regnorum Nostrorum Hungariae, Bohemiae et reliquorum anno vigesimo septimo, Reverendissimis Reverendis item ac Venerabilibus in Christo Patribus (Archi-Episcopatu Strigoniensi, Colocensi et Bachiensi canonice unitarum vacantibus) Stephano Libero Barone Fischer de Nagy-Szalatnya perpetuo in Bacsko Metropolitanae Ecclesiae Agriensi Archi-Episcopo, Maximiliano Verhovácz de Rakitovecz Zagrabiensis, Ladislao Koszeghy Csanadiensis, Leopoldo Somogyi de Perlak Sabariensis, Samuele Vulkau Graeci Ritus Catholicorum Magno-Varadinensis, Petro Klubusiezky de Eadem Szathmariensis, Josepho Király Quinque Ecclesiensis, Josepho Kluch Nitriensis, Georgio Kurbélyi Veszprimiensis, Comite Ladislao Eszterházy de Galantha Rosnaviensis, Constantino Stanich Graeci Ritus Catholicorum Crisiensis, Alexandro Rudnay de Eadem et Divék-Ujfalú Transylvaniensis, Emerico Carolo Raffay Bosnensis seu Diakovariensis et Syrmiensis, Alexio Potsy Graeci Ritus Catholicorum Munkatsiensis, Josepho Vurum Albaregalensis (Sedibus Magno-Varadiensi Latini Ritus, Jauriensi, Neosoliensi et Scepusiensi vacantibus), Stephano Csech consecrato Belgradiensis et Samendriensis, Comite Ladislao Csáky de Keresztszegh consecrato Finniniensis, Emerico Libero Barone Perényi electo Bacsensis, Daniele Mitterpacher electo Scutariensis Ecclesiarum Episcopis, Ecclesias Dei feliciter gubernantibus. Serenissimo item Archi-Duce Domino Josepho Regni Nostri Hungariae Palatino et

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Locumtenente Nostro regio nec non spectabilibus ac magnificis Josepho Ürményi de Eadem Judice Curiae Nostrae Regiae, Comite Ignatio Gyulay de Maros-Nemeth et Nádaska, Regnorum Nostrorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae Bano, Comite Josepho Brunsvik de Koronya Tavernicorum, Comite Michaele de Nádasd perpetuo Terrae Fogaras Janitorum, Comite Francisco Széchényi de Sarváry Felsö-Vidék Cubiculariorum, Comite Josepho Erdödy de Monyarokerék Dapiferorum, Illustrissimo Principe Nicolao Eszterházy de Galantha Nobilis Turmae Nostrae Praetoriae Hungaricae Capitaneo, Paulo Almasy de Zsadány et Török Szent Miklós Agarorum, antelato Principe Francisco Kohary de Csabrágh et Szitnya Pincernarum Nostruorm Regalium per Hungariam Magistris, Officio Curiae Nostrae Regiae Magistri et Comite Posoniensi vacante caeterisque quamplurimis saepefacti Regni Nostri Hungariae Comitatus tenentibus et Honores.

Franciscus m.p.
Princeps Franciscus Kohary m.p.
C. Franciscus de Nádas m.p.

Armales Litterae pro Simone Georgio Sina Quaestore Magnario Viennensi. Protocoll. in Libro Regio Classis 1mae quod testatum redditur per Regestraturae et Archivi Directorem Mathiam Sztankovits m.p.

23

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz 3, S 267

Αἴτησις τοῦ Γεωργίου Σίνα, ὅπως ὁ ἐμπορικὸς οἶκος αὐτοῦ φέρῃ εἰς τὸ ἑξῆς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του (σ. 54).

Hochlöbl. K.K.N.Ö. Landesregierung!

Ich habe mittelst des Gesuches A de präs. 23 Aug. 1822 bey dem hochlöbl. K.K. N.Ö. Merk. und Wechselgericht die Bewilligung nachgesucht, meine Grosshandlungsfirma Georg Simon Sina dahin abzuändern, dass ich mich für die Zukunft der Unterschrift Simon Georg Sina allein bedienen dürfe, bekam aber zum Vorbescheid, dass ich die Bewilligung hinzu von der hochlöbl. N.Ö. Landesregierung einholen solle, um welche ich hiemit gehorsamst bitte. Die Gründe dieser meiner Bitte sind:

1. Besteht seit dem Jahre 1818, wo mein verewigter Vater mit seiner ehelichen Nachkommenschaft in den ungarischen Adelsstand allergnädigst erhoben wurde, nach Ausweis der Note G am 22. April 1818 auf dem hiesigen Platze kein einziges Handlungshaus, welches die Firma Simon Georg Sina oder eine dieser Firma ähnliche Unterschrift in seinen Handlungsgeschäften führet.

2. Bezeichnet diese Firma seinen eigenen Nahmen mit der höchst unbedeutenden Änderung, dass er den zweiten Nahmen Simon dem ersten Nahmen Georg vorsetzet,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

wodurch niemand einen Schaden leidet oder auch nur zu befürchten hat, in dem er alle und jede Passiven seiner vorigen sowohl als der gegenwärtig abgeänderten Firma anerkennet und den diesfälligen Gläubigern mit seinem gesamten Vermögen, welches er in Nieder Österreich und in dem Königreiche Ungarn in bedeutender Höhe besitzt, vollkommen zu haften hiemit zusichert.

3. Kann die bestehende höchste Anordnung, zufolge welcher die fortgesetzte Firma früher bestandener Handlungen nur da stattfinden dürfen, wo keine Veränderung in der Direktion und im Vermögen eintritt, hieher ihre Anwendung nicht finden, denn ich begehre keine fremde Handlung unter fremder Firma fortzuführen; vielmehr ist die Handlung, welche mein Vater als türkischer Unterthan unter der Firma Simon Georg Sina betrieb, schon vier Jahre vor seinem Tode erloschen, wogegen ich meine eigene Grosshandlung schon seit elf Jahren betreibe, und daher weder von einer gleichen Direktion, noch von dem Fond als Vermögen der Handlung meines Vaters die Rede seyn kann. Ich wünsche vielmehr meine eigene Handlung unter der angezeigten abgeänderten Firma deshalb zu führen, weil sie den Nahmen meines Vaters in steter Erinnerung erhält, und ich auf diese Weise sein Andenken zu ehren wünsche.

4. Wenn man aber auch auf die in jener Verordnung ausgedrückten Direktivregeln zurückgehen wollte, dürfte ich mich mit allem Grunde darauf berufen, dass sie zugunsten meiner Bitte eintreten; denn mein Vater dirigirte niemals meine Handlung, wohl aber habe ich früher in seiner Handlung die Firma geführt und alle seine Geschäfte geleitet, und es ist bekannt, dass mein Vermögen also beschaffen sey, dass in keinem Falle das Interesse derjenigen gefährdet seyn kann, welche der nun beabsichtigten Firma ihr Zutrauen schenken. So viele in Ungarn, in Österreich, ja selbst in Wien bestehende jedermanns Augen vorliegende mir eigentümlich angehörige Realitäten liefern den Beweis davon, ohne dass ich zu diesem Behufe auf mein der Handlung gewidmetes Vermögen nicht zu berufen hätte.

5. Wenn endlich das hochlöbl. Merk. und Wechselgericht bemerkte, dass mir meine Grosshandlung auf den Nahmen Georg Simon Sina verliehen worden sey, so ist dies zwar insoferne wahr, als dieses Privilegium mir als sogenanntes Individuum gegeben worden ist, aber offenbar werden Befugnisse nicht deshalb verliehen, weil der diesen oder jenen Nahmen führet, sondern weil er die erforderlichen Eigenschaften ausgewiesen hat. Mein Privilegium kann also nicht als an einen individuellen Nahmen gebunden angesehen und ebendeshalb dürfte die von mir gestellte niemanden beeinträchtigende Bitte und zwar um so mehr gnädigst zugestanden werden, als ich diese Veränderung ohnehin durch Circularien bekannt mache und daher selbst wenn meine bekannten Vermögensverhältnisse nicht jedes Besorgnis

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

beseitigen würden, es gar nicht möglich wäre irgend jemanden weder von Seite meiner Handlungsfreunde oder meiner Familie zu beeinträchtigen.

Mit diesen Gründen unterstützt bittet Unterzeichneter Eine Höchlöbl. K.K.N.Ö. Landesregierung geruhe ihm zu bewilligen, dass er sich in seinen Handlungsgeschäften statt der bisherigen Firma G e o r g S i m o n S i n a für die Zukunft der Firma S i m o n G e o r g S i n a bedienen und diese abgeänderte Firmaführung protokolliren lassen zu dürfen.

Wien 23 August 1822

Georg Simon Sina, de Hodos & Kizdia
K.K. privilegirter Grosshändler

23a

'Η Διοίκησις Κάτω Αὐστρίας κοινοποιεῖ εἰς τὸ 'Εμποροδικεῖον ὅτι ἐνέκρινε τὴν ἀνωτέρω αἴτησιν τοῦ Γεωργίου Σίνα (σ. 54).

Von der K.K.N.Ö. Landesregierung an das K.K. Merk. und Wechselgericht.

Die Regierung nimmt keinen Anstand dem K.K. priv. Grosshändler Georg Simon von Sina nach dem Antrage des K.K. Merk. und Wechselgerichtes seine Grosshandlung statt der bisher gebrauchten Firma Georg Simon Sina unter der abgeänderten Simon Georg Sina fortführen zu dürfen, gegen dem zu bewilligen, dass Bittsteller in den zu erlassenden Handlungscircularien sowohl diese Abänderung als das Motiv hierzu bekannt mache. Die Beilagen des Berichts folgen im Anschlusse zurück.

Wien, den 15. Sept. 1822

Ich Georg Simon Sina werde künftig firmiren S i m o n G. S i n a
Wien, den 7. Oktober 1822

24

Haus-, Hof- u. Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Türkei VII, Karton 33

Φιλικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Δράμαλη πρὸς τὸν Γεώργιον Σίναν περὶ ἀποστολῆς εἰς αὐτὸν βάμβακος ἐκ Μακεδονίας πρὸς πώλησιν (σ. 55).

U e b e r s e t z u n g a u s d e m t ü r k i s c h e n O r i g i n a l

Aufrichtiger, geehrter Freund, Kaufmann Sina!

Ohne Beiziehung oder Einmengung des Schina, des Panajot, oder irgend jemandes andern, und vermöge der zwischen uns bestehenden Freundschaft und dem

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

in Dich gesetzten Vertrauen sollst Du die neunhundert Lasten (Jük, das Jük macht zwey Ballen) Baumwolle nicht als mein, sondern als Dein Eigenthum ansehen. Den Verkauf davon überlasse ich Deiner Sorgfalt. Sobald die Waare mit Gottes Hilfe dort glücklich angelangt seyn wird, schicke den mit selber abgehenden Raja mit dem Empfangsschein hierher zurück und beeifre Dich sie nach Werth zu veräussern. Diess ist mein Wille. Auf was immer für eine Summe der Erlös sich belaufen mag, so ist der Betrag nicht in Gulden, sondern in türkischen Piastern zu berechnen, und mir darüber die Anzeige zu erstatten. Ob das Geld nach Konstantinopel übermacht, oder bey Dir zurückbehalten werden solle, werde ich schon schreiben und dieser meiner Weisung gemäss wirst Du dich zu benehmen beflissen seyn. Ich erwarte von Dir, mein Freund, in gegenwärtigem Geschäfte allen möglichen Eifer und Thätigkeit.

In den ersten Tagen des Mondes Rebi-ul-ewwel 1236 (17-5-1821)

L. S. Mahmud Pascha von Drama

25

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Türkei VII, Karton 18

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δράμαλη ἡ Ὑψηλὴ Πύλη δι' ἐγγράφου πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτὴν τῆς Αὐστρίας Ottenfels ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σίναν τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὴν τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἐκ τοῦ πωληθέντος βάμβακος (σ. 55).

Der Reis-Efendi an den Internuntius von Ottenfels.

Uebersetzung

Der verstorbene vorige Gouverneur von Morea Dramali Mahmud Pascha hatte noch zu seinen Lebzeiten den 15 Schaban des Jahres 1236 (17. Mai 1821) dem ursprünglich aus Rumelien stammenden jetzt in Wien ansässigen türkischen Raja und Kaufmann Sina durch einen gewissen Kabak Oglu Hussein aus Porsican in der Gerichtsbarkeit von Drama in Rumelien 3.157 Ballen körnerlose gereinigte Baumwolle zum Verkauf überschickt. Dieser Hussein ist dann den 13. Schaban 1237 (5. Mai 1822) nach Wien abgereiset, hat die Transports- und anderen Unkosten selbst bestritten, und dem obgenannten Kaufmann 184.893 ½ Occa Baumwolle überliefert, und von dem obgenannten Kaufmanne eine Obligation erhalten, vermöge welcher die für Waare gelösten 95.800 Wiener-Gulden, welche nach dem damaligen Kurse zu 3½ Piaster den Gulden gerechnet (vielleicht Banknoten) 335.300 Piaster ausmachen, in zwey Terminen, der erste am 23 Redscheb 1238 (5. April 1823) und der zweyte am 13. Schaban 1238 (25. April 1823) ausbezahlt werden sollten. Da nun mit dem Tode

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

des obgenannten Paschas alle seine Forderungen, Güter und Habschaften dem Fiskus anheimfallen, so ist auch die obige von dem Kaufmann Sina auszuzahlende Baumwoll-Ertrags-Summe darin begriffen. Da überdiess die Frist der Termine herangekommen, so hat der zweyte Oberstallmeister, der in dieser Angelegenheit als Sperr-Commissaire aufgestellt wurde, der Hohen Pforte davon die Anzeige gemacht, damit sie sich für die Eintreibung der erwähnten Summe verwenden möge.

Den 8. Redscheb 1238 (18. März 1823).

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Türkei VII, Karton 18

Εἰσήγησις τοῦ Ottenfels πρὸς τὸν Μέττερνιχ ὑπὲρ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Ὑψηλῆς Πύλης (σ. 55).

Bericht Nr. 15, Postscriptum 5 des Freiherrn von Ottenfels, de dato Constantinopel, den 26. März 1823, an Fürst Metternich, in Berteff der Forderung Dramali Mahmud Pascha an einen in Wien befindlichen Raya Namens Sina.

In Ermangelung eines türkischen Geschäftsträgers in Wien hat die Pforte sich vor einigen Tagen mit dem Ersuchen an mich gewendet, die gütige Verwendung Eurer Durchlaucht zu dem Ende in Anspruch zu nehmen, damit eine dem ottomanischen Staatsschatze anheimgefallene bedeutende Forderung an einen in Wien sich aufhaltenden türkischen Unterthan und Handelsmann hereingebracht werden möge.

Der Gegenstand um den es sich hier handelt ist folgender: Als der bisherige Statthalter von Morea Dramali Mahmud Pascha vor ungefähr 4 Monaten mit Tode abging, ersah die Regierung aus den in der Verlassenschaft desselben vorgefundenen Papieren, dass Mahmud Pascha an einen sich in Wien aufhaltenden Raya Namens Sina für eine demselben vor beiläufig zwei Jahren übersendete Parthie Baumwolle eine Forderung von 95.800 Conventions-Gulden oder den Gulden zu 3½ Piaster gerechnet von 335.300 türkische Piastern zu stellen habe, deren Zahlungs-Termine entweder schon verfallen sind oder nächstens verfallen werden.

Da der Fiskus bekanntlich als Erbe des Vermögens der in Staats-Diensten der Pforte verstorbenen Muselmänner höheren Ranges eintritt, so hat derselbe nicht nur sämmtliche Habseligkeiten, sondern auch die Forderungen Mahmud Paschas in Anspruch genommen, worunter jene an obgenannten türkischen Unterthan erscheint. Nach dem Wunsche des Reis Efendi erlaube ich mir daher die Bitte, dass Euere Durchlaucht gütigst die Einleitung treffen mögen, damit der obgenannte türkische Handelsmann vorgefordert, über seine an die Verlassenschaft Dramali Mahmud Paschas ausständige Schuld vernommen, und wenn dieselbe für richtig befunden werden

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

sollte wegen ihrer Eintreibung und der Ausfolgung des sich ergebenden Betrages an die Pforte das Nöthige veranlasst werde. Zum Behufe des diessfalls anzuordnenden Verfahrens habe ich die Ehre in der Anlage die Eingabe des Reis-Efendi in der Ursprache und Uebersetzung sammt dem hierüber von dem Dolmetsch-Gehilfen Wolffenburg erstatteten Berichte mit der Bemerkung zu unterlegen, dass die Schuldverschreibung des Sina, welche noch nicht allhier eingelangt ist, seiner Zeit reproduzirt werden wird.

Bei dieser Gelegenheit glaube ich eine andere gehorsamste Bemerkung nicht umgehen zu dürfen, nämlich die, dass die Bereitwilligkeit, welche von unserer Seite an Tag gelegt werden dürfte, der Pforte in dieser Angelegenheit beförderlich zu seyn, nicht nur zur Beschleunigung so mancher allhier anhängigen Geschäfte wesentlich beitragen, sondern auch, im Falle die von dem ottomanischen Fiskus ausgesprochene Geld-Summe realisirt werden könnte, der Internuntiatur ein Mittel dargeboten würde, die Eintreibung verschiedener ausständiger Forderungen österreichischer Unterthanen zu beschleunigen.

Genehmigen Eure Durchlaucht die Versicherung etc.

Ottenfels m.p.

27

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Noten von der Polizei-Hofstelle Fasz. 47

Ὁ Γεώργιος Σίνας ἀποδέχεται τὴν πρὸς τὸν Δράμαλην ὀφειλήν του διὰ τὸν πωληθέντα βάμβακα καὶ ἀποστέλλει εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην 335.000 πιάστρα (σ. 56).

Beilage

Das Unterzeichnete Grosshandlungshaus S. G. Sina giebt sich die Ehre hiemit zu erklären, dass es zwar an den verstorbenen Machmud Pascha von Drama in Macedonien eine Schuld-Summe per 335.300 Piaster auszuzahlen verpflichtet sey, dass es aber die Auszahlung dieser Schuld-Summe an wem immer in so lange verweigern müsse, bis ihm nicht die ausgestellten Schuld-Urkunden ad cassandum zurückgestellt oder eine anderweitige Sicherstellung wegen der ausgefolgten Zahlung an den hohen Grossherrlichen Fiscus für künftigen Schaden und Nachtheil verschaft werde, wozu das gefertigte Grosshandlungshaus nach Massgab des § 1428 des Bürgerlichen Gesetzbuches berechtiget ist.

Das Grosshandlungshaus S. G. Sina hat zwey Urkunden über die Schuld an Machmud Pascha von Drama hinausgegeben, und zwar eine in jeder Hinsicht rechtsgiltige ursprüngliche Verpflichtungs-Urkunde per 95.800 Gulden Conventions-Münze

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

und die zweyte oder sogenanntes Schuldumänderungs-Urkunde oder Brief, Kraft welcher die ursprüngliche Schuld Summe per 95.800 Gulden Conventions-Münze in türkischen Piaster a 3½ Piaster auf einen Gulden gerechnet in Summe per 335.300 türkische Piaster a 40 par. umgestalltet wurde. Beide diese Urkunden sind von dem Grosshandlungshause Simon Georg Sina gefertiget und gelangten an unsern Gläubiger Herrn Machmud Pascha von Drama, und es kann ohne offenbahrer Gefahr einer doppelten Zahlungsleistung dem Hohen Grosherrlichen Fiscus gegen seine blosse Quittung ohne Zurückstellung der beyden hinausgegebenen Schuld-Documente oder doch wenigstens der ersten ursprünglichen Verpflichtungs-Urkunde pr. 95.800 Gulden 20 Groschen die bedeutende Summe pr. 335.300 Piaster nicht ausgefolgt werden. Das unterzeichnete Grosshandlungshaus Simon G. Sina hat auch die ihm mitgetheilten zwey Documente, nehmlich die Erklärung des Herrn Münzwardein de dato Constantinopel den 10. September 1823 so wie die an Seine Excellenz dem Herrn Internuntius gerichtete Note de dato 25. August 1823 beide in deutscher Uebersetzung genau erwogen und von allen Seiten beurtheilet, aber leider gefunden, dass ihm auch die von dem türkischen Staate zugesicherte Abquittirung ohne Zurückstellung seiner Original-Verpflichtungs-Urkunde keine beruhigende Sicherheit gegen künftigen Schaden und Nachtheil zu gewähren geeignet sind, denn der türkische Fiscus tritt nach dem Geiste und den ausdrücklichen Worten dieser Documente in die Rechte des verstorbenen Pascha von Drama, folglich auch in die Verbindlichkeiten desselben, so wie also dieser nach dem § 1428 des allgemeinen Bürgerlichen Gesetzbuches verpflichtet wäre, wenn er die Zahlung der Schuld-Summe von dem Handlungshause Simon G. Sina fordern würde, nebst Ausstellung einer Quittung die Original-Schuld-Urkunde selbst zurückzugeben, eben diese Verbindlichkeit liegt auch dem türkischen Fiscus ob, wenn er als Erbe des Pascha von Drama die Bezahlung der dem letztern schuldigen 335.300 Piaster gegen das Grosshandlungshaus Simon G. Sina zu betreiben entschlossen wäre.

Es schlägt daher für den Fall, wenn der Grossherrliche Fiscus auf die unbedingte Zahlungsleistung bestehen sollte, folgende Vorsichts-Massregeln vor, nehmlich:

1. Die Zurückstellung der von dem Grosshandlungshause Simon G. Sina gefertigten Schuldurkunden, oder

2. Die Ausfertigung der Amortisations-Edicte in Betref der angeblich in Verlust gerathenen Schuldurkunden, welche der Grossherrliche Fiscus zu besorgen hat, und mittelst der hohen Hof- und Staats-Kanzley zu geschehen hätte, oder

3. Die Ausstellung einer Sicherstellungs-Erklärung von Seite der hohen k.k. Hof- und Staats-Kanzley, vermög welcher sich dieselbe verbindlich machen müsste, dem Grosshandlungshause Simon G. Sina für allen künftigen Nachtheil und Schaden

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

zu haften, der aus der ohne Zurückstellung der Original-Schuld-Urkunden an den Grossherrlichen Fiscus bewerkstelligten Ausfolglassung der Machmudischen Schuldforderung pr. 335.300 Piaster entstehen dürfte, oder

4. Die Erklärung der natürlichen Erben des verstorbenen Machmud Pascha von Drama, dass die Auszahlung der Summe pr. 335.300 Piaster an den hohen Grossherrlichen Fiscus unbedenklich geschehen könne.

Die erste Vorsichts - Massregel wäre die einfachste, natürlichste und dem Grosshandlungshause Simon G. Sina am zuträglichsten, weil es sodann weder hier, noch in der Türkey zu befürchten haben würde, wegen der nehmlichen Schuld pr. 335.300 Piaster von einem Dritten in Anspruch genommen zu werden. Es dürfte dem hohen Grossherrlichen Fiscus daher ein leichtes seyn, wo nicht beide Urkunden, nachdem aus den von dem hohen Fiscus vorgelegten und oben erwähnten 2 Urkunden zu ersehen ist, dass selbe die zweyte wenigstens in Abschrift zu besitzen scheint, weil er die Schuld-Summe so genau angiebt, doch wenigstens die ursprüngliche Verpflichtungs - Urkunde pr. 95.800 Gulden Conventions-Münze ausfindig zu machen.

Die zweite Maassregel ist die Ausfertigung der Amortisationsedicte, wozu das Grosshandlungshaus nach Maassgab des § 1428 des Allgemeinen Bürgerlichen Gesetz-Buches berechtiget ist.

Die dritte Vorsichts-Maassregel wäre die Ausstellung einer Sicherheits-Erklärung von Seite der hohen Hof- und Staats-Kanzley nach obig beschriebenem Inhalte, wodurch das Grosshandlungshaus Simon G. Sina vollkommen beruhiget wäre.

Die vierte minder sichere Vorsichts - Maassregel wäre endlich die Ausstellung einer Erklärung der Machmudischen Erben nach dem vorgezeichneten Innhalte und dem Grossherrlichen Fiscus dürfte es ein leichtes seyn, von den diessfälligen Erben die oberwähnte Erklärung sich zu verschaffen, weil derselbe den ganzen Nachlass in Beschlag nahm, folglich auch die Erben des Verstorbenen ausfindig zu machen wissen wird, welche zu seiner und der Beruhigung des Grosshandlungshauses Simon G. Sina die anverlangte Erklärung schriftlich auszustellen haben werden. Obschon diese vierte Vorsichts-Maassregel dem Grosshandlungshause Simon G. Sina einigermassen eine Beruhigung wegen nochmahliger Anforderung zu verschaffen geeignet wäre, so gewähret ihm dieselbe dennoch keine absolute Sicherstellung, dass es nicht noch einmahl wegen der nehmlichen Schuld in Anspruch genommen werde; denn die Schuld-Urkunden können noch vor dem Tode des Machmud an einem Dritten eigenthümlich gediehen seyn, die Erben selbst können ein oder die andere Schuld-Urkunde in Besitz haben, wenn nun dasselbe die Zahlung dieser Schuld pr. 335.300 Piaster ohne Einhändigung der Schuldurkunden an den Grossherrlichen Fiscus leisten und in der Folge entweder ein Erbe oder ein Dritter unschuldiger Besitzer dieser

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Schuldurkunden von dem Grosshandlungshause Simon G. Sina die Zahlung neuerdings verlangen würde, so müsste er nach hiesigen Gesetzen nochmahls zur Zahlung gegen Regres an den türkischen Fiscus verhalten, in der Türkey aber sogleich mit Gewalt zur Contentirung gezwungen werden.

Es bleibt daher blos die erste, zweite und dritte Vorsichts-Maassregel als die zweckmässigste übrig, sich gegen künftigen Schaden und Nachtheil zu verwahren.

Hätte das Grosshandlungshaus Simon G. Sina keinen Handlungs-Verkehr mit der Türkey, wo dasselbe sehr häufig in den Fall kommt, bedeutende Geld-Summen alldort besonders in Macedonien einzukassiren, so bedürfte es bei Auszahlung dieser Machmudischen Post dieser Vorsicht nicht; da aber leider die Erfahrung bewähret hat, dass man in der Türkey nicht nach gleichen Gesetzen richtet, sondern oft Willkühr und Eigenmächtigkeit Platz greift, so könnte ganz leicht ein Besitzer dieser Schuldurkunden oder ein Sohn des verstorbenen Pascha von Drama mit Producirung dieser Schuldurkunde sich aller meiner alldort befindlichen Effecten und Gelder bemächtigen und mich mit meinem Zurückforderungs- oder Entschädigungs-Rechte an die Hohe Pforte verweisen, wo mir dann alle Wege und Mittel fehlen, zu meinem gerechten Regres zu gelangen, daher ich mich bereit erkläre, die Zahlung der 335.300 Piaster zu leisten, wenn ich für diese Schäden und Unfälle sicher gestellt werde.

Nach dieser aufrichtigen Darstellung wird die Wohllöbliche k.k. Polizey-Ober-Direction es dem Grosshandlungshause Simon Georg Sina nicht übel deuten,wenn es die Zahlungsleistung einer so bedeutenden Schuld-Summe an einen fremden Staat ohne Zurückstellung seiner Schuld-Documente und ohne Beobachtung sonstiger Vorsichts-Maassregeln verweigert, wozu dasselbe selbst nach dem Sinne und den ausdrücklichen Worten der bestehenden Gesetze berechtiget ist.

Wien, den 22. December 1823.

L.S. Simon G. Sina m.p.

Dass die vorstehende Fertigung die eigenhändige Unterschrift des oberwähnten Handelsmanns seye, wird hiemit von amtswegen bestättiget.

Wien, den 22. Dezember 1823.

Edler von Hopfen m.p. k.k. Rath

Sestik m.p. Polizey Unter-Commässair

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

28

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Noten der Polizei-Hofstelle an die Staatskanzlei, Fasz. 48 (1827), fol. 51 - 52

'Αναφορὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας Sedlnitzky πρὸς τὸν Μέττερνιχ περὶ διενεργείας ἐράνου ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Σίνα μεταξὺ τῶν ἐν Βιέννῃ 'Ελλήνων ὑπὲρ τῶν θυμάτων πολέμου λόγῳ τῆς 'Ελληνικῆς 'Επαναστάσεως (σ. 57).

Note des Polizei-Präsidenten an Staatskanzler Fürsten von Metternich.

Wie es Euerer Durchlaucht von mir bereits mündlich eröffnet ward, hat der hier sesshafte griechische Handelsmann D e m e t e r P o s t o l a c c a bey mir vorgebracht: er sey von dem in Pisa befindlichen, vormals in Jassy gewesenen griechisch nicht unirten Metropoliten I g n a t i u s, einem der thätigsten Förderer der griechischen Insurrection seit ihrem Ursprunge bis auf die gegenwärtige Zeit, in einem an ihn gerichteten Briefe aufgefordert worden, unter seinen hier befindlichen Landsleuten und Glaubensgenossen Geld-Sammlungen einzuleiten, theils um die in die Sklaverey der Türken gerathenen Griechen loszukaufen, theils um die durch die Kriegs-Vorfälle in Griechenland verunglückten Greise, Weiber und Kinder zu unterstützen.

Gemäss der von Euerer Durchlaucht mir darüber mündlich geäusserten Zustimmung habe ich dem Postolacca und seither auch dem, mit nebenliegenden, gleichfalls an ihn gelangten Briefe des Metropoliten Ignatius bey mir erschienenen hiesigen G r o s s h ä n d l e r S i n a mündlich den Bescheid ertheilt: es unterliege keinem Anstand, dass sie auf hiesigem Platze unter ihren hier befindlichen Landsleuten und Glaubens-Verwandten die beabsichtigte Geld-Sammlung, jedoch einzig und allein zur Unterstützung der in Folge der Ereignisse in Griechenland verarmten und Hülfe bedürftigen Greise, Weiber und Kinder veranstalten, sämmtliche solchergestalt gesammelten Gelder seyen mir aber mittels der Polizey-Ober-Direction zur weiteren Beförderung an den k.k. Österreichischen General-Consul nach Corfu zu übergeben, damit sie durch diesen jener so eben erwähnten Bestimmung, wozu die Geld-Sammlung hierorts bewilligt ward, zugeführt werden, und nicht etwa zum hinterlistigen Vorschube für die griechische Insurrection dienen mögen. Ich forderte zugleich den Postolacca auf, mir den hierwegen von dem Metropoliten Ignatius erhaltenen Brief vorzuzeigen. In der gegen geneigte Zurückstellung hier anverwahrten Eingabe legte Postolacca eine Abschrift dieses in griechischer Sprache geschriebenen Briefes vor, und ich habe davon die dabey befindliche deutsche Übersetzung machen lassen.

Euere Durchlaucht werden daraus entnehmen, dass nach diesem Briefe der Ertrag der bezielten Geld-Sammlung zwar allerdings zum Theile für den vorgesagten

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

doppelten Zweck ostensibel bestimmt ist, dass jedoch nach des Ignatius eigentlicher Absicht, der grösste Theil der von solchen Sammlungen eingehenden Gelder zur Unterhaltung der griechischen Insurrection und zur Vermehrung der Mittel zur Fortsetzung des Aufstandes der Griechen gegen die Pforte verwendet werden sollen.

Um nun in dieser Sache allen möglichen Unterschleifen vorzubeugen, habe ich der hiesigen Polizey-Ober-Direction aufgetragen, darüber sorgfältig und aufmerksam zu wachen, dass nur für oben angedeuteten zugelassenen Zweck, und nur bey den hiesigen griechischen Glaubensgenossen die Geld-Sammlungen gepflogen, dann dass alle dabey eingegangenen Gelder an die Polizey-Ober-Direction zur Beförderung an mich abgegeben werden, damit ich sie sodann Euerer Durchlaucht zur Beförderung an den k.k. General-Consul in Corfu Behufs deren gehöriger Verwendung übergeben könne.

Wien, am 13. Aprill 1827.

Sedlnitzky m.p.

29

Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Staatskanzlei, Vorträge, Fasz, 381

Μετὰ διετῆ κατακράτησιν τῶν 4.055 φλωρινίων ἐκ τοῦ ἐράνου τῶν ἐν Βιέννῃ Ἑλλήνων, εἰσήγησις τοῦ Μέττερνιχ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Φραγκῖσκον Α', ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἀποστολὴ τῶν χρημάτων ἐκείνων εἰς τὴν Ἑλλάδα (σ. 57).

Allergnädigster Herr!

Auf die im Wege des k.k. geheimen Kabinets-Direktors von Martin unterm 22. dieses an mich herabgelangte Allerhöchste Anfrage in Betreff der unter den hiesigen Griechen zu Gunsten ihrer nothleidenden Glaubensbrüder gesammelten Almosengelder, nehme ich mir die Freiheit Eurer Majestät ehrfurchtsvoll nachstehende Auskunft zu unterlegen.

Es ist zwischen dem Präsidenten der Polizeyhofstelle und mir das Uebereinkommen getroffen, dass die fraglichen auf ungefähr 4.000 Gulden C. Münze sich belaufenden Sammlungsgelder durch den Handelskorrespondenten des hiesigen Banquiers und k.k. Unterthans S. G. Sina zu Corfu unter Kontrolle und Mirwirkung des dortigen Oesterreichischen General-Konsulats-Verwesers sowohl als des griechisch-nichtunirten Erzbischofes ganz nach der Absicht der Geber, das ist, nicht zur Beförderung politischer Zwecke, sondern zur Unterstützung solcher griechischer Individuen, welche durch die Zeitereignisse ins Elend gerathen sind, vertheilt werden.

Sobald mir die endliche Vollziehung bekannt seyn wird, werde ich Eurer Majestät davon die unterthänigste Anzeige zu erstatten nicht ermangeln.

Wien, den 28. Juli 1829. Metternich m.p.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Allerhöchste Resolution.

Sie werden dafür sorgen, dass die in der Frage stehenden Sammlungsgelder genau nach dem Willen der Geber verwendet werden.

Pöggstall, den 12. August 1829.

Franz m. p.

30

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien). Staatskanzlei, Noten der Staatskanzlei an die Polizeihofstelle, Fasz 14

Ἔγγραφον τοῦ Μέττερνιχ πρὸς τὸν Sedlnitzky ὅπως τὰ χρήματα τοῦ ἐράνου ἐπιστραφοῦν εἰς τὸν Γεώργιον Σίναν πρὸς ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα (σ. 57).

Wien, den 8. Oktober 1829.

Da durch die kürzlich in den politischen Verhältnissen eingetrettenen wesentlichen Aenderungen die Gründe wegfallen, welche die unterm 28. Juli laufenden Jahres angetragenen Vorsichten bey Uebermachung und Vertheilung der griechischen Sammlungsgelder als nothwendig darstellten, so hat man die Ehre die Löbliche Polizeyhofstelle in Antwort auf Hochdero schätzbare Zuschritf vom 20. vorigen Monats dienstfreundlich zu ersuchen, dem hiesigen Grosshandlungshaus S. G. S i n a lediglich die Weisung hinausgeben zu wollen, dass selbes die fraglichen 4.055 Gulden Conventions-Münze ganz der Absicht der Geber gemäss ihrer Bestimmung zuzuführen sich angelegen seyn lasse. Das Kommunikat folgt mit verbindlichstem Danke zurück.

Metternich

31

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgeright, Fz. S 267

Ὁ Γεώργιος Σίνας καθιστᾷ τὸν ἐξάδελφόν του Μιχαὴλ Κιοπέκαν πληρεξούσιόν του κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του ἐκ Βιέννης (σ. 60).

Hochlöblich k.k. N. Ö. Merkantil- und Wechselgericht!

Nachdem ich als Besitzer mehrer Herrschaften in Ungarn in dringenden Angelegenheiten mehrmal dahin reisen muss und daher für diesen Fall meiner Abwesenheit jede Hemmung meiner Grosshandlung beseitigen will, daher solche mit einem Firmaführer versehen sein muss, so übertrage ich die Firma meiner Grosshandlung an meinen Vetter Herrn M i c h a e l K i o p e k a, welcher für den Zeitpunkt meiner Abwesenheit die Firma meiner Grosshandlung auf nachstehende Art führen wird. Ich bitte daher Ein Hochlöbliches K.K.N.Ö. Merk. & Wechselgericht geruhe die

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Übertragung der Firma meiner Grosshandlung an Herrn Michael Kiopeka zur Nachricht zu nehmen und diese Firmirung per Procura gerichtlich zu protokollieren.

Michel Kiopeka wird firmiren
per pra Simon Georg Sina
Michael Kiopeka
Wien, den 21. May 1827

Georg Ritter von Sina
k.k. priv. Grosshändler
unter der Firma
Simon Georg Sina

32

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz 3, S 267

Ὁ Γεώργιος Σίνας καθιστᾷ τὸν ἑτεροθαλῆ ἀδελφόν του Ἰωάννην Σίναν ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του (σ. 61).

Hochlöbliches K.K.N.Ö. Merkantil- und Wechselgericht!

Mein Bruder Johann Ritter von Sina arbeitet schon durch längerer Zeit in meinem k.k. priv. Grosshandlungsgeschäft mit meiner vollen Zufriedenheit dergestalt, dass ich ihm hiemit das Recht ertheile, meine Grosshandlungsfirma Simon G. Sina dergestalt zu führen, dass er diese Firma, wie ich sie selbst, zu führen befugt sey, und dass ich seine Unterschrift meiner Firma so ansehe, als hätte ich sie selbst geschrieben. Ich bitte daher Ein Hohes Gericht geruhe von der Einräumung dieses Rechtes und der Unterschrift dieses meines Bruders Kenntnis zu nehmen und sie protokollieren zu lassen.

Wien den 16. März 1829

Simon Georg Sina
Johann Ritter von Sina wird firmiren Simon Georg Sina

33

Allgemeines Verwaltungsarchiv. (Wien) Adelsakt ad 17.005/1660 ex 1832

Ἀνύψωσις τοῦ Γεωργίου Σίνα εἰς τὴν τάξιν τῶν Ἱπποτῶν τῆς Κάτω Αὐστρίας (σ. 60).

Von dem Ritterstande des Erzherzogthumes Österreich unter der Enns, dem Herrn Georg Simon Sina von Hodos und Kisdia hiemit zu erinnern:

Der n.ö. Ritterstand hat das Ansuchen des Herrn Sina von Hodos und Kisdia um Aufnahme in das n.ö. Ritterstandes-Consortium in der am 1. April d.J. gehaltenen Versammlung in Überlegung genommen und erwogen:

1. dass dem Herrn Bittsteller, als der griechisch nicht unirten katholisch apostolischen Religion zugethan, durch eine höchste Hofentschliessung vom 13. März d.J. die gebethene Nachsicht des Religions-Hindernisses bewilliget worden sei;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

2. dass sein Vater im Jahre 1818 in den ungarischen Adelstand erhoben wurde;

3. dass der Herr Bittsteller die seit 60 Jahren bestehende und von seinem Vater übernommene Grosshandlung leite, keine Gelegenheit zur Beförderung des innländischen sowohl, als des Transito-Handels und Fabrikwesens versäume, und durch die Beförderung der hierländigen Fabrikate in das Ausland, dann durch die Aus- und Einfuhr derselben an Ein- und Ausfuhrzöllen über eine Million Gulden Conventions-Münze dem Staate Nutzen und Einkünfte verschaffe, in dieser Hinsicht sich das allgemeine Zutrauen dergestalt erworben habe, dass er zum Ausschusse, dann zum Deputirten des Grosshandlungs-Gremiums und endlich auch zum Direktor der privilegierten Österreichischen Nationalbank erwählt wurde ;

4. dass nicht nur sein Vater, sondern auch Bittsteller selbst zum Polytechnischen Institute, zu den Taubstummen- und Blinden-Anstalten, zum Invalidenfonde, zur Brandversicherugsanstalt und Eisenbahn-Unternehmung bedeutende Beträge geleistet und solche nach Kräften unterstützet habe;

5. dass derselbe seit dem Jahre 1814 die Herrschaften Rappoltenkirchen und Sieghartskirchen im W.O.W.W. besitze, und dabei Gelegenheit hatte, durch Unterstützung seiner Unterthanen besonders in Missjahren und bei grossem Getreide- und Geldmangel sich wesentliche Verdienste zu sammeln, dass derselbe daselbst sich durch den neuen Bau des Pfarr- und Schulhauses, des Kirchthurmes, der Thurmuhr, und Sakristei, durch Anschaffung neuer Glocken, dann Herstellung einer guten Strasse von Sieghartskirchen nach Rappoltenkirchen aus eigenem Vermögen und ohne allen Beiträgen von Seite der Pfarrgemeinden besonders auszeichnete.

In Rücksicht obiger und in dem beigebrachten Adelsdiplome enthaltenen Gründe, wodurch bewiesen wurde, dass der Herr Bittsteller in keinem Zweige der inneren Staatseinrichtung und des bürgerlichen Verkehrs, wohin er mit seinem Wirken zu gelangen im Stande war, verabsäumte, Gutes zu wirken, und dem Kultus, dem Handels- und Fabrikswesen, den Bildungsanstalten und Schulen, dem Strassenwesen, der Versorgung gedienter Krieger, kurz jeder nützlichen Anstalt mit Freuden alle Unterstützung zu Theile werden lässt, hat der n.ö Ritterstand den Herrn Bittsteller sammt seiner ehelichen Descendenz gegen Erlag der ganzen Kassetaxe per Zweytausend Gulden in Conventions-Münze und der übrigen Gebühren ebenfalls in Conventions-Münze, dann für den Fall der Unbegüterung sicherzustellenden jährlichen unbegüterten Landmannsteuer per 60 fl. mittelst eines Inkolats-Kapitals per Dreytausend Gulden in öffentlichen Obligationen oder landtäfliche Vormerkung auf die Herrschaft Rappoltenkirchen, endlich gegen Einlegung des gewöhnlichen Reverses in das Consortium der n.ö. Herren- Stände im Ritterstande unter die neuen Geschlechter aufzunehmen befunden.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Nach Leistung obiger Bedingnisse wird der Herr Bittsteller bei dem Herrn Landuntermarschalle wegen Ertheilung des Bescheides zur Introduction und mit diesem bei seiner Exzellenz dem n.ö. Herrn Landmarschalle, wegen Bestimmung des Introductionstages bei dem löblichen n.ö. drei oberen Herren-Ständen sich geziemend zu melden haben.

Zur Versicherung und Bekräftigung dieser Aufnahme ist gegenwärtige Urkunde ausgefertiget, und von Herrn Landesuntermarschalle sammt mehreren Standesmitgliedem des n.ö. Ritterstandes eigenhändig gefertiget worden.

Wien, in der Versammlung des n.ö. Ritterstandes am 2. April 1826

Ignaz Edler von Mitis m.p.
Ausschussrath

Joseph Freiherr Doblhoff m.p. L.U.M.

Joseph von Knorr m.p.
Ausschussrath

A.P. von Aichen m.p.
Ausschussrath

Emanuel von Doblhoff m.p.
Verordneter

Jh. von Magehberg m.p.
Verordneter

Ferdinand E.V. Hackher zu Hart m.p.

34

Finanzarchiv (Wien), Nr. 1133/P.P./1832

Ὑπόμνημα τῶν ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Ἰωάννου Σίνα, ἐν ᾧ ἐκτίθεται ἡ πολλαπλῆ κοινωφελὴς δρᾶσις αὐτῶν, πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας (σ. 61).

Verdienste des Hauses Sina

A. Verdienste um den österreichischen Handel und die hohe Staatsverwaltung übernaupt:

Das Haus S. G. Sina in Wien hat seit 80 Jahren, während welchen es in den kaiserlichen österreichischen Staaten ansässig ist, sich durch seine Rechtlichkeit, durch den Umfang seiner Handelsgeschäfte, durch wohltätige Unterstützung der Armen und durch reinen Patriotismus ausgezeichnet, wodurch Seine jetzt regierende Majestät des Kaisers als König von Hungarn sich unterm 3ten April 1818 bewogen gefunden haben, den verstorbenen Vater Simon Georg Sina und seine Söhne Georg Simon Sina von ihm mit Irene gebornen Czippe und Johann Simon Sina von ihm mit Catherina von Gyra erzeugt, bei Erwerbung der hungarischen Herrschaft Hodos und Kisdia, und in huldreichster Berücksichtigung der vielseitigen durch beträchtliche Ausfuhr innländischer Erzeugnisse in die Türkischen Staaten, durch Unterstützung der innländischen Fabriken, durch Theilnahme als Repräsentant und Hauptinteressent an der Pottendorfer Spinnfabrik, der bedeutensten im Lande, durch Rettung des Österreichischen Transithandels aus der Türkey

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

bei dem eingetretenen Abfall der Illyrischen Provinzen und durch Gründung eines Filial-Hauses zu Bosna-Seraglio, durch die dadurch bezweckte Leitung desselben vorzüglich mit Baumwoll durch Orsova in die Kaiserstaaten, und durch die Entrichtung einer Million Gulden an Ein- und Ausfuhr-Zöllen von diesem eingeleiteten Handel, durch ein Stiftungskapital von 20.000 fl. zu Errichtung des polytechnischen Instituts und durch Abtretung des Gebäudes an dasselbe um den eigenen Ankaufspreis, und durch einen Beitrag von 5.000 fl. zum Invalidenfond, dann eine Gabe von 2.000 fl. und 75 Eimer Wein an die Invaliden nach der siegreichen Rückkunft der k.k. Truppen im Jahre 1814, um den Staat erworbenen vielseitigen Verdienste vermög höchsten Diplom A in den k. hungarischen Adelstand allergnädigst zu erheben.

Nach des Vaters Ableben haben die zurückgelassenen Söhne Georg Simon von Sina und Johann Simon von Sina die übernommene Grosshandlung des Vaters noch mehr zur Belebung der erbländischen Industrie gehoben. Ihr beständiges Augenmerk auf die Unterstützung der Fabriken gerichte sich den vaterländischen Handel befördernden Unternehmungen, als jener der ersten österreichischen Brandversicherung, und der Eisenbahn von Österreich ob der Enns nach Budweis, der Dampfschiffahrt als Actionär beigesellet, und selbe mit Kapitalien unterstützt. Der ältere Sohn Georg Simon von Sina wurde zum Zensor, dann zum Bank-Direktor der Österr. National-Bank in B.C. zugleich im Jahre 1822 als Ausschuss, dann im Jahr 1823 als Deputirter des Grosshandlungs-Gremiums vermög D.E. gewählt, in welchen beiden Eigenschaften er noch nützlich wirket. Er wurde in drei Comitaten Hungarns, wo die Besitzungen liegen, nemlich in dem Trentschiner, Temefer und Tolnaer zum Gerichtstafel-Beisitzer aus eigenem Antriebe ernannt. Im Jahre 1826 haben sie zu Aufrechthaltung eines guten Einvernehmens mit dem Grossherrlichen Fiscus auf eine Forderung von 10.050 Piaster verzichtet, und dafür von der k.k. geheimen Staatskanzlei die Anerkennung in E. erhalten.

B. Verdienste als Herrschaftsbesitzer:

Bei den Herrschaften Rappolten- und Sieghartskirchen in Oesterreich unter der Enns benützten die Eigenthümer die Gelegenheit ihre Unterthanen bei Missjahren, dann Getreid- und Geldmangel mit Brot- und Saamenfrüchten so wie mit Geldvorschüssen zu unterstützen, Reparations-Kösten der dortigen Kirche, Herstellung des Thurms mit Glocke und Uhr aus eigenem zu bestreiten, ein Pfarr- und Schulhaus zu Rappoltenkirchen auf eigene Kösten von Grund aus zu erbauen, alldort den unentgeldlich zum Kirchhof abgetretenen Grund mit einer Mauer auf eigene Kösten umgeben zu lassen, eine fortan unterhaltende chaussémässige Strasse von Siegharts- nach Rappoltenkirchen zur unentgeldlichen Bequemlichkeit der Unterthanen und zu Erleichterung des Holzabsatzes aus den Staatswäldern herzustellen, auf diesen Herr-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

schaften während der Cholera zwei Kranken-Spitäler auf eigene Kösten zu errichten, und die übrigen Gemeinden mit Betten zu betheilen; in wessen Berücksichtigung die N.Oe. Herren-Stände die Brüder Georg und Johann Simon v. Sina in das Consortium des N.Oe. Ritterstandes vermög Beilage F. G. aufgenommen haben.

Gleiche Wohltätigkeit wurde den Unterthanen auf den hungarischen Herrschaften Bistriz und Teplitz, Simontornya, Hodos und Kisdia vermög H. zutheil, indeme die Besitzer auf der Bistriz und Teplitzer Herrschaft die Kirchen-Patronatslasten freiwillig übernommen, zu Austrocknung der Sümpfe auf der Herrschaft Simontornya, und zu der dadurch erreichten Verbesserung der Luft und Abwendung der Seuchen bedeutende Summen verwendet, ebenso vermög I. zum Baue des Comitats - Hauses zu Szexard 300 fl. beigetragen, während der Cholera gleichfalls die Comitats - Cassa mit einem Betrag von 1.446 fl. unterstützet, auch zu Hodos 2.000 fl. zum Kirchenbau hergegeben, ebenso bei Unternehmungen in Hungarn, welche das ganze Königreich betreffen, als zum Behuf des im Pester Comitat mit einer Eisenbahn gemachten Versuches vermög K. L. einen nahmhaften Beitrag geleistet, so auch zu Begründung eines Blinden-Instituts alldort beigesteuert.

C. Wohlthätigkeits-Handlungen:

Beweise davon schmeicheln sie sich nebst vorstehenden auf ihren Herrschaften bei allen Anlässen gegeben zu haben. Im Jahre 1830 während dem strengen Winter haben sie zum Holzankauf für die Armen 1.000 fl. CM., zu gleichem Zwecke mit dem Grosshandlungsgremium abermal 1.000 fl. CM., in eben diesem Jahr für die durch den Eisstoss Verunglückten 7.500 fl. CM. laut M., zur Cholera-Zeit 3.600 fl. gegeben, und der Stadt Wien zur Deckung der momentanen Bedürfnisse 70.000 fl. gegen 5% vorgeschossen.

D. Verdienste um die hohe Finanzverwaltung:

Sie schmeicheln sich durch pünctliche Ausführung der erhaltenen Aufträge dem in sie gesetzten Vertrauen vollkommen in der Art entsprochen zu haben, dass ihnen die besondere allerhöchste Zufriedenheits-Aeusserung laut N zu theil wurde. In diesem auf die Staatsfinanzen einwirkenden Verhältniss haben sie für ihr Haus allein vom November 1826 bis Ende Dezember 1831 für übernommene Staatsschuldverschreibungen Gulden 29.653.000 C.M., für übernommene Central-Cassa-Anweisungen 19.933.000 CM., für derlei Anweisungen auf die k.k. Italienischen kassen 1.300.000 CM. an die Staatskassen berichtet, endlich für 3.149.000 CM. Kommissions-Geschäfte für das Aerar besorget, also im ganzen Gulden 54.045.000 C.M. vermög Ausweis O. auf die befriedigenste Art verrechnet, und die Versicherung des höchsten Finanz-Ministeriums, wie noch dieses Geld-Geschäft auf die den Staatsfinanzen vortheilhafteste Art vollzogen wurde, erhalten, wie die Beilagen P.Q.R.S.T.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ausweisen. Zu Bewährung ihres Diensteifers sind sie als Mithafter für 12.000.000 fl. zu Gunsten des k.k. Staatsschatzes eingetreten, und endlich haben sie von 12ten November bis 23ten Dezember 1831 sich zu einem Vorschuss von 29.000.000 fl. C.M. an die Staatsfinanzen ohne Provision auf das willfährigste herbeigelassen.

Beide Brüder bitten das Freiherrn-Diplom für beide zugleich in einem Exemplar ausfertigen zu lassen, und den Beisatz in dem k. hungarischen Adels-Diplom Georg Simon von Sina von Simon Georg v. Sina mit Irene gebornen Czippe und Johann Simon v. Sina von Simon Georg v. Sina mit Katharina v. Gyra erzeugt, zu genauer Bezeichnung eines jeden beizubehalten.

Georg Simon Freiherr von Sina
Johann Simon Freiherr von Sina

35

Finanzarchiv (Wien), Nr. 1133/p.p./1832

Εὐνοϊκὴ εἰσήγησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Klebelsberg πρὸς ἀπονομὴν τοῦ τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Σίνα (σ. 61-62).

Allerunterthänigster Vortrag womit auf allergnädigste Verleihung des Freiherrnstandes an Ritter G. von Sina und seine Familie allerunterthänigst angetragen wird.

Allergnädigster Herr!

Ich habe mir schon mehrmal erlaubt, die Aufmerksamkeit Eurer Majestät auf das lobenswerthe Benehmen des hiesigen Banquiers Ritter von Sina allerunterthänigst hinzuleiten.

Schon als niederösterreichischer Regierungspräsident habe ich mich überzeugt, wie sehr derselbe stets bereit ist, alle gemeinnützigen Unternehmungen und wohlthätige Anstalten und Vereine nach Kräften zu unterstützen, und wie rühmlich er sich in dieser Beziehung bei jeder Gelegenheit ausgezeichnet hat. Nicht weniger habe ich öfter Anlass gehabt, seine guten und loyalen Gesinnungen und seine besondere Anhänglichkeit an allerhöchste Person Eurer Majestät kennen zu lernen.

Indessen ist es vorzüglich seine fortwährend rege Bereitwilligkeit, die Finanzverwaltung in ihren Operationen mit allen seinen Kräften und selbst mit Opfer und Anstrengung zu unterstützen, welche mir die Verbindlichkeit auflegt, seine Verdienstlichkeit Eurer Majestät gegenwärtig zu halten und einer allergnädigsten Anerkennung zu empfehlen.

Es ist Eurer Majestät bekannt, wie bereitwillig im verflossenen Jahre unter den für die Finanzen so höchst schwierigen Verhältnissen Ritter von Sina sehr nahmbafte Summen zu verschiedenenmal auf jede Aufforderung der Finanzen dargeliehen hat, wodurch allein es möglich wurde, den ungünstigsten Zeitpunkt vorübergehen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

zu lassen, und sonach die erforderlichen Creditsoperationen zu ungleich günstigeren Bedingungen abzuschliessen, als ohne diese Aushilfe hätte geschehen können. Das besondere Verdienst, welches sich Ritter von Sina bei dem Abschlusse des letzten Anlehens erworben hat und welches den Finanzen einen sehr nahmhaften Vortheil verschaffte, habe ich in jener Zeit Eurer Majestät mündlich allerunterthänigst angezeigt. Anerkennung eines solchen Benehmens scheint mir wohlverdient und wird ihm gewiss zur Aufmunterung gereichen, in seinem bisherigen Eifer fortzufahren, und bei allenfalls sich ferner darbiethenden Gelegenheiten denselben Eifer zu beweisen, den Finanzen nach Möglichkeit und mit allen ihm zu Gebothe stehenden bedeutenden Mitteln zu dienen, welches jedenfalls höchst erwünscht seyn muss.

Ritter Georg von Sina ist Chef eines der ersten und reichsten Wechselhäuser der österreichischen Monarchie. Er ist zugleich Besitzer sehr bedeutender Realitäten, nämlich mehrerer grossen Herrschaften in Ungarn, einer Herrschaft in Niederösterreich und vieler Häuser in Wien. Er bekleidet die Stelle eines Bankdirectors seit vielen Jahren. Er ist bereits Ritter und Landstand. Bei diesen Verhältnissen dürfte wohl keine passendere Belohnung für ihn gefunden werden, als wenn Eure Majestät die allerhöchste Gnade haben wollten, ihn und seine Familie in den Freiherrnstand zu erheben, worauf ich mir um so mehr erlaube in tiefster Ehrfurcht anzutragen, als Eure Majestät dieselbe Gnade beinahe allen Chefs der Wechselhäuser ersten Ranges hieselbe als Rothschild, Eskeles, Geymüller und mehreren andern verliehen haben, von welchen keiner sich grössere Verdienste um die Staatsverwaltung und namentlich die Finanzen erworben hat, wie Ritter von Sina.

Ich erlaube mir den Antrag zu dieser allerhöchsten Gnadenbezeugung in dem gegenwärtigen Augenblicke zu machen, als sein lobenswerthes Benehmen bei Abschluss des letzten Anlehens noch in frischem Andenken ist.

Wien, den 2. März 1832. Franz Graf von Klebelsberg

36

Adelsakt 5044/728 ex 1832

Ὁ Αὐτοκράτωρ Φραγκῖσκος Α′ ἐγκρίνει τὴν ἀπονομὴν τοῦ τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Σίνα (σ. 62).

Lieber Graf Mittrowsky!

Ich finde Mich bewogen, den hiesigen Grosshändler G e o r g Ritter von S i n a und seinen Bruder J o h a n Ritter von S i n a in den österreichischen Freyherrnstand zu erheben; wornach die vereinigte Hofkanzeley das Weitere zu verfügen hat.

Wien, den 8. März 1832. F r a n z m.p.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

37

Adelsakt 17.005/1660 ex 1832

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Hofkanzlei περὶ τοῦ νέου θυρεοῦ τοῦ οἴκου Σίνα (σ. 62).

Hochlöbliche k.k. Vereinigte Hofkanzlei!

Mit dem hohen Präsidialdekrete vom 4.d.M. Zahl 1217, mit welchem Seine Exzellenz der Oberste Herr Kanzler nach dem Absterben des Wappenzensors und Regierungsrathes Ritter von Seydel, die Prüfung und Censurirung der bei Einer hochlöblichen k.k. Vereinigten Hofkanzlei vorkommenden Wappenentwürfe, mir gnädigst provisorisch zu übertragen geruhten, wurde mir zugleich der anliegende Wappenentwurf der Gebrüder Georg und Johann Freiherrn von S i n a zur Bearbeitung zugestellt.

Dieser Entwurf wurde zwar bereits von den vorgewesenen Wappencensor laut der demselben beigesetzten Censurirungsklausel als der Kunst und dem Stande angemessen erklärt, und die Schildhälter der Genehmigung des hohen Präsidiums anheimgestellt, daher ich lediglich die mangelnde Wappenbeschreibung beizufügen hätte. Indessen halte ich mich für verpflichtet, unter einem als ich diese Beschreibung liefere, die gehorsamste Bemerkung zumachen, dass nebst der Seiner Exzellenz dem Obersten Herrn Kanzler zustehenden Genehmigung der Schildhälter bei dem vorliegenden Wappenentwurf auch noch der Fall der Genehmigung zweier anderweitiger Verbesserungen des dem verstorbenen Vater des Freiherrn von S i n a mit dem aus der k. hungarischen Hofkanzlei erflossenen Adelsbrief de dato 3. April 1818 verliehenen Wappens eintrete.

Diese Verbesserungen bestehen a) in dem beigefügten dritten Helme mit drei Straussenfedern als dem Helmkleinode und b) in dem angehängte Wahlspruche s e r v a r e i n t a m i n a t u m.

Die Erhebung in einen höheren Stand begründet keine andere Verbesserung des bereits geführten Wappens, als der, dass demselben lediglich das besondere Unterscheidungszeichen des Standes nach Massgabe des Grades der Verleihung beigefügt wird, und im übrigen das Wappen unverändert zu verbleiben habe. Dieses besondere Unterscheidungszeichen bildet die freiherrliche und die gräfliche Krone, dann der Fürstenhut und der Mantel. Wohl ist nach Grundsätzen der deutschen Heraldik der Helm ein notwendiger Bestandteil aller adelichen Wappen, daher in Folge der Reception dieser Grundsätze für die österreichische Heraldik, auch in dem gegenwärtigen Kaiserthum Österreich, allein nach eben diesen Grundsätzen bestimmt die Anzahl derselben in Ansehung des Standes nichts. So kann jeder höhere Stand nur einen Helm führen ohne dass ihm dieses zu irgend einem Nachtheile erwach-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

sen könnte, ja eine zwangsweise oder klassenmässige Vermehrung dieser Helme nach dem Standesgrade, so wie jede andere Veränderung der Wappen, würde sogar oft dem besondern Interessen solcher Standespersonen zuwiederlaufen, und daher kann eine solche ohne dem ausdrücklichen Verlangen einer solchen Standesperson niemals statthaben.

Diese heraldischen Grundsätze sind auch mit der in dem a.h. resolvirten Vortrage des bestandenen Directorii in Publici et Cameralibus vom 23. October 1752 ausgesprochenen Directiven vollends im Einklange, da hierin nur ausgesprochen wird, welche Anzahl von Helmen den verschiedenen Klassen oder Graden des Adels verliehen werden können und von welcher Adelsschaft an, die Verleihung des Herzschild, und so auch jene des Schildhälter statt habe, und keineswegs ist hiedurch die Bestimmung ausgesprochen, dass jeder Standesgrad diese oder jene bestimmte Anzahl von Helmen u.s.w. als eigentliche Unterscheidungszeichen der verschiedenen Adelsgrade haben müsse.

Da nun die Gebrüder Freiherrn von Sina zeuge des beigebrachten Wappenentwurfes die oben gedachten Verbesserungen des ihnen bereits nach ihrem Vater zuständigen Wappen wünschen und nach den in dem bezogenen Vortrage vom 23. Oktober 1752 ausgesprochenen Direktiven dem Freiherrnstand die Zahl der Helme bis auf drei verwilligt werden kann, so glaube ich ehrfurchtsvollst diese Bewilligung dem Ausspruche Einer hochlöblichen k.k. Vereinigten Hofkanzlei mit dem gehorsamsten Bemerken unterziehen zu sollen, dass zeuge die Taxnorm jede solche Wappenverbesserung eine Taxe begründe, und selbst auch zum Behufe der taxämtlichen Amtshandlung solche Wappenverbesserungen in jedem einzelnen Falle von dem Wappencensor in Evidenz zu stellen sein dürfte.

Wien am 20. Juli 1832

Bretschneider

38

Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Hofakt, 17005/1660 ex 1832

Τὸ δίπλωμα τοῦ εἰς τοὺς ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοὺς Σίνα ἀπονεμηθέντος τίτλου τοῦ βαρώνου τῆς Αὐστρίας (σ. 62 - 66).

Freyherrnstands-Diplom für die Brüder Georg Simon von Sina und Johann Simon von Sina.

Gegeben den 8. März 1832 und ausgefertigt am 26. July 1832.

Wir Franz etc. etc.

haben nach dem Beispiele der österreichischen Regenten Unserer Durchlauchtigsten Vorfahren es stets als eine Unserer wesentlichsten Verbindlichkeiten so wie

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

zugleich als eines der schönsten Vorrechte Unserer landesfürstlichen Gewalt betrachtet denjenigen, welche sich durch Treue und Ergebenheit gegen den Staat, den Thron, gegen Unsere Person und Familie ausgezeichnet und sich in Vereinbarung mit guten Sitten, in Kriegsdiensten, in Ämtern der bürgerlichen Verwaltung, in Wissenschaften rühmlich hervorgethan oder in andern Wegen zur Beförderung des allgemeinen Wohles beigetragen haben, öffentliche Merkmale Unserer Huld zu geben und sie vorzüglich durch Erhebung zu höheren Ehrenstufen zu belohnen, als wodurch andere zu dem lobenswürdigen Eifer sich um das gemeine Wesen verdient zu machen angespornt, insbesondere aber die Nachkömmlinge auf welche sich der ehrenvolle Lohn der Verdienste ihrer Ahnen vererbet, stets der Pflicht erinnert werden, sich durch Nachahmung derselben der adelichen Abkunft würdig zu zeigen.

Unsere Selbsteigene Aufmerksalkeit ist daher unablässig darauf gerichtet unterscheidende Verdienste nirgens zu übersehen, auch haben Wir Unsere sämtlichen Stellen und ihren Vorgesetzten zur Pflicht gemacht, die Unserer lohnenden Huld würdigen Personen oder Gegenständen zu Unserer Kenntniss zu bringen, wie Wir dann nicht weniger Uns geneigt werden finden lassen, den Vorstellungen derjenigen Gehör zu geben, die ihre um diese ehrenvolle Auszeichnung an Uns gelangenden Gesuche durch zureichenden Beweise ihrer Verdienste unterstützen.

Nun ist zu Unserer Kenntnis gekommen, dass das Haus Simon Georg Sina seit der Hälfte des vorigen Jahrhunderts, als dasselbe in Unsern Staaten ansässig ist, sich durch seine Rechtlichkeit, durch den Umfang seiner Handelsgeschäfte, durch wohlthätige Unterstützung der Armen und durch reinen Patriotismus ausgezeichnet habe.

In huldreichster Berücksichtigung der vielseitigen Verdienste, welche sich dieses Haus durch beträchtliche Ausfuhr inländischer Erzeugnisse in die türkischen Staaten, durch Unterstützung der inländischen Fabriken, durch Rettung des österreichischen Transito-Handels aus der Türkey, als solchen die französische Regierung bey Erwerbung der illyrischen Provinzen nach jenen Provinzen ziehen wollte, zu welchem Behufe Sina eine Filial-Haus zu Bosnaseraglio gründete, und den Handel vorzüglich mit Baumwolle durch Orsova in Unsern Staaten leitete; durch Widmung einer Gabe von 2.000 fl. und 75 Eimer Wein an Unsere Truppen nach Unserer glücklichen Zurückkunft von Paris im Jahre 1814 und eines Betrages von 5.000 fl. zum Invalidenfonde, ferner durch Widmung eines Kapitals von 20.000 fl. in Banko Obligationen vermög Stiftsbrief vom 24. April 1815 zur Errichtung des polytechnischen Instituts in Wien, dann durch Abtretung des Gebäudes an dasselbe für den eigenen Ankaufspreis um den Staat erworben hat, haben Wir Uns als König von Ungarn schon unterm 3. April 1818 bewogen, den verstorbenen Vater Simon Georg Si-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

na und durch ihn seinen ehelichen zwei Söhnen, nämlich Georg Simon Sina von ihm mit dessen ersten Gattin Irene geborner Czippe, und Johann Simon Sina von ihm mit der zweiten Gattin Katharina v. Gyra erzeugt, bei Erwerbung der ungarischen Herrschaften Hodos und Kisdia in den ungarischen Adelstand zu erheben.

Nach des Vaters Tode haben diese beiden Söhne die Grosshandlung ihres Vaters noch mehr zur Belebung der erbländischen Industrie gehoben, ihr beständiges Augenmerk auf die Unterstützung der Fabriken geachtet, wie diess durch Theilnahme als Repräsentanten und Hauptinteressenten für die sehr bedeutende Spinnfabrik zu Pottendorf geschah, auch haben sie sich mehrern vaterländischen den Handel befördernden Unternehmungen, namentlich jener der ersten österreichischen Brandversicherungs-Anstalt, der Eisenbahn aus Österreich ob der Enns nach Budweis und der Dampfschiffahrt als Actionärs beigesellt, und solche mit Kapitalien unterstützt.

Der ältere Sohn Georg Simon Sina, früher Censor, wirkt nun als Bankdirektor der Österreichischen National-Bank, dann (früher Ausschuss) seit d. J. 1823 als Deputierter des hiesigen Grosshandlungs-Gremiums in diesem Berufe sehr nützlich, so wie er auch in dem Trentschiner, Temeser und Tolnarer Comitate in Ungarn, wo dessen Besitzungen Pistrica, Teplitz, Simontornya, Hodos und Kisdia liegen, zum Gerichtstafel-Beisitzer aus eigenem Antriebe der Comitate ernannt wurde.

Im Jahr 1826 haben diese Brüder zur Aufrechthaltung eines guten Einvernehmens mit dem Grossherrlichen Fiskus in der Türkey auf eine Forderung von 10.059 Piaster Verzicht geleistet.

Auch als Besitzer der Herrschaften Rappoltenkirchen und Sieghartskirchen in Österreich unter der Enns zeichnen sie sich bei jeder Gelegenheit durch Unterstützung ihrer Unterthanen in Missjahren, durch Beförderung aller gemeinnützigen Anstalten des Schulunterrichts, der Armen und Krankenpflege u.a.m. mittelst eigener beträchtlicher Opfer, dann durch zweckmässige Herstellung und Erhaltung der Patronatsgebäude, der Strassen, und Uebernahme geldtlicher Bestreitung der Patronatslasten besonders aus. Dasselbe wird von ihnen in Absicht auf ihr Benehmen auf ihren Herrschaften in Ungarn angerühmt, und dies insbesondere wegen eines bedeutenden Beitrags zum Comitat-Gebäude zu Szexard, dann der werkthätigen Unterstützung der Eisenbahn im Pester Comitate.

Auch in Wien leisteten dieselben bedeutende Beiträge zum Blindeninstitut, sie haben ferner während des strengen Winters im Jahre 1830 zum Holzverkaufe für die Armen zweimal Eintausend Gulden Con. Münze und dann für die durch den Eisstoss verunglückten eine so grossmächtigen Unterstützungsbeitrag von 7.500 fl. C.M. und in der Cholerakrankheitsepoche 3.600 fl. C.M. beigetragen, in welche letz-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

terer Beziehung Wir Uns bewogen gefunden haben, ihnen Unser allerhöchstes Wohlgefallen durch Unsern N.Oe. Regierungs-Präsidenten zu erkennen zu geben; endlich haben sie der Stadt Wien selbst zur Deckung ihrer dringenden Bedürfnisse eine Summe von 70.000 fl. C.M. gegen Verzinsung von 5 Prozent vorgeschossen.

Sie sind ferner stets bemüht auch die Zwecke der Finanzverwaltung theils durch Vorschüsse auf Kassaanweisungen über die bei den Kassen im lombardisch-venezianischen Königreiche disponiblen Gelder, theils durch Theilnahme an der jüngst contrahierten Staatsanleihen im ganzen für ihr Haus allein mit einer Summe von 53.635.000 fl. C.M. nach Kräften zu befördern, bei welcher letztern Veranlassung Wir ihnen über ihr Benehmen Unsere besondere Zufriedenheit haben ausdrücken lassen.Endlich haben sie sich als Mithafter für 12.000.000 fl. zu Gunsten des Staatsschatzes erklärt und zu einem Vorschusse von 2.900.000. fl. an die österr. Finanzverwaltung ohne alle Provision willfährig herbeigelassen.

Wir haben demnach zur Belohnung dieser besondern Verdienste ihn Georg Simon von Sina aus der Ehe des Simon Georg von Sina mit Irene gebornen Gzippe und ihn Johann Simon von Sina aus der Ehe des Simon Georg von Sina mit Katharina von Gyra samt seiner ehelichen Nachkommenschaft für alle künftigen Zeiten in den Freyherrnstand des österreichischen Kaiserstaates erhoben und ihm das Ehrenwort W o h l g e b o r e n beigelegt, dessen sich von nun an und fernerhin zu gebrauchen Wir ihm und seinen ehelichen Nachkommen das Befugniss ertheilen.

Wie wollen somit und verordnen, dass G e o r g S i m o n und J o h a n n S i m o n F r e y h e r r n von S i n a und ihre eheliche Nachkommenschaft beiderlei Geschlechts nun und künftig von jedermann in allen rechtlichen und adelichen Handlungen oder Geschäften für wahre Freyherrn des österreichischen Kaiserstaates gehalten, als solche geehrt und aller dem Freyherrnstand gebührenden Rechten und Vorzügen theilhaftig sein sollen.

Zu einem dauernden Beweise dieser Unserer Gnade und Erhebung in den Freyherrnstand haben Wir ihm Georg Simon Freyherrn von Sina und Johann Simon Freyherrn von Sina das nachfolgende in der Mitte dieser Urkunde nach den eigentlichen Farben entworfene W a p p e n verlieben, nämlich einen mit einer eingebogenen blauen Spitze in drei Feldern getheilten Schild. Das obere rechte goldene Feld zeigt die Hälfte eines wachsenden schwarzen Adlers mit ausgeschlagenen rothen Zungen. Das obere linke rothe Feld enthält einen aufrecht stehenden goldfärbigen Löwen gleichfalls mit ausgeschlagener rother Zunge, in der vordern rechten Pranke einen Stengel einer Baumwollstaude mit den Blühten empor haltend. In der Mitte der untern Fläche des mittleren Feldes steht im Meere ein

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

schwarzer hoher Berg, über welchen ein gegen die rechte Seite gekehrter Mond sich befindet.

Auf dem Schild ruht die freyherrliche Krone, und ober dieser erscheinen drey offene goldgekrönte Turnierhelme mit goldenen Halskleinodien, von welchen zur rechten Seite des Schildes gelbe oder goldfärbige und schwarze, dann zur linken weisse oder silberfärbige und rothe Helmdecken herabhängen. Auf der krone des rechten Helmes steht ein zweiköpfiger schwarzer Adler mit ausgestreckten Flügeln und mit vorgestreckten rothen Zungen, auf jener des mittleren Helmes drey Straussfedern und zwar eine weisse zwischen zwei rothen, dann aus jener der linken ragt ein aufrecht stehender gelber oder goldfarbiger Löwe mit einer ausgeschlagenen rothen Zunge, und in der rechten Pranke einen gezückten Säbel mit einem goldenen Gefäse haltend hervor. Als Schildhalter erscheinen zwei gelbe oder goldfärbige zu beiden Seiten auswärts gekehrte Löwen mit vorgestreckten rothen Zungen und unter dem Schilde befindet sich auf einem blauen fliegenden Bande der Wahlspruch «s e r v a r e i n t a m i n a t u m» in silbernen Lapidarbuchstaben.

Wir berechtigen ihn Georg Simon Freyherrn von Sina und Johann Simon Freyherrn von Sina und ihre eheliche Nachkommenschaft beiderlei Geschlechtes das eben beschriebene Wappen von nun an und zu allen Zeiten jedoch dem Rechte anderer, die etwa ein gleiches Wappen haben, unbeschadet zu führen und sich desselben in allen rechtlichen und adelichen Handlungen und wo immer sie es ihren Geschäften förderlich erachten werden, zu gebrauchen. Hiernächst befehlen Wir endlich allen und jeden sowohl geistlichen als weltlichen Unterthanen Unsers Kaiserreiches, dass sie die Georg Simon und Johann Simon Freyherrn von Sina und ihre Nachkommenschaft für wahre Freyherrn halten, als solche ehren, ungestört und ruhig sich dieses Titels gebrauchen lassen, und dieselben daran weder selbst hindern, noch dass dieses von andern geschehe, gestatten sollen, in dem Wir diejenigen, die dieser Unserer Anordnung zuwider handeln sollten, mit landesfürstlicher Ungnade und angemessener Strafe anzusehen wissen würden.

Urkundlich haben Wir dieses Unser Diplom durch Unsere eigenhändige Unterschrift und angehängtes geheimes grosses Majestätssiegel, dessen Wir Uns als Kaiser von Österreich bedienen, bekräftiget und den G e o r g S i m o n und J o h a n n S i m o n Freyherrn von S i n a und ihrer Nachkommenschaft auszuhändigen befohlen.

Gegeben am achten Monatstage März nach Christi Geburt im Ein Tausend Acht hundert zwei und dreissigsten Jahre und ausgefertigt mittelst Unseres lieben und getreuen Anton Friedrich Grafen Mittrovsky zu Mittrowitz und Nemischl, Grosskreuzes und Kanzlers des österreichischen Kaiserlichen Leopoldsordens, wirklichen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

geheimen Rathes, Kämmerers und obersten Kanzlers der Vereinigten Hofkanzley in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am sehs und zwanzigsten Monatstage Julius nach Christi Geburt im Eintausend acht hundert und zwei und dreisigsten, Unserer Reiche im Ein und vierzigsten Jahre.

Wien den 26. July 1832. Franz m.p.

39

Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 1847/293 ex 1836

Χορήγησις τοῦ Incolat τῆς Βοημίας, τῆς Μοραβίας καὶ τῆς Σιλεσίας εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Γεώργιον καὶ Ἰωάννην Σίνα (σ. 66).

Eure Majestät!

In dem ehrerbietigst angeschlossenen Gesuche, bitten die Brüder Georg und Johann Freyherrn von Sina, um die Verleihung des Incolates für Böhmen, dann Mähren und Schlesien. Georg Freyherr von Sina führt an, dass er die in Mähren, Hradischen Kreises, liegende Herrschaft Brumow gekauft habe und, um diesen Besitz nach der dortigen Landesverfassung behaupten zu können, des Incolates für Mähren benöthige. Ebenso beabsichtige sein Bruder Johann in der Folge in Mähren oder Böhmen Güter anzukaufen.

Obwohl sie nun beide die niederösterreichische Landmannschaft besitzen, so mangle ihnen doch zu dem obigen Rehufe jene für Böhmen und Mähren. Schliesslich weisen sie mittels des in Abschrift beiliegenden Diploms den Besitz des österreichischen Freyherrnstandes nach. Sowohl der hierüber einvernommene böhmische als mährische Landesausschuss, als auch im Einklange mit denselben die beiden Gubernien von Böhmen und Mähren tragen in der Nebenlage in Berücksichtigung der von den Bittstellern um den Staat sich erworbenen Verdienste, und insbesondere bei dem Umstande, dass die Brüder Georg und Johann Freyherrn von Sina bereits das Incolat für Ungarn und Niederösterreich und den Freyherrnstand besitzen, auf die allergnädigste Willfahrung ihrer Bitte an.

Gutachten.

Mittels des ehrfurchtsvoll beigeschlossenen allerhöchsten Kabinetsschreibens vom 8. März 1832 wurden die hiesigen Grosshändler Georg von Sina und sein Bruder Johann von Sina in den österreichischen Freyherrnstand allergnädigst erhoben; hiedurch ist das gesetzliche Erforderniss zur Erlangung des angesuchten Incolates nachgewiesen. Da die sämmtlichen Landesbehörden die Gesuchsteller

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

der allergnädigsten Gewährung ihrer Bitte würdig erkennen, so erachtet auch die treugehorsamste Vereinigte Hofkanzlei auf diesen Akt der allerhöchsten Gnade in Ehrfurcht antragen zu sollen.

Wien am 21. Janner 1836

Graf von Mittrowsky
Graf von Inzaghi
Freyherr von Pillersdorff

Ich verleihe den Brüdern Georg und Johann Freyherrn von Sina das Incolat für Böhmen, Mähren und Schlesien.

Wien, den 27ten Februar 1836.

Ferdinand

40

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht, Fz 3, S 267

Ὁ Γεώργιος Σίνας καθιστᾷ τὸν υἱόν του Σίμωνα Σίναν ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του (σ. 68 - 69).

Hochlöbl. K.K.N.Ö. Merkantil- & Wechselgericht!

Nachdem sich mein Sohn Simon Georg Freiherr von Sina seit mehreren Jahren zu meiner vollen Zufriedenheit in meine Handlungsgeschäfte eingeübt und mein ganzes Zutrauen erworben hat, so ertheile ich ihm hiemit meine Firmaführung, die er, wie hier unten folgt, führen wird. Ich bitte demnach: Ein Hochlöbl. Gericht geruhe diese Ertheilung der Firma und die Fertigung meines gedachten Firmaführers protokollieren zu lassen.

Simon G. Sina

Simon G. Freyherr von Sina junior, der bereits majoren ist, wird firmiren

Wien, den 21.May 1835

Simon G. Sina

41

Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv.

Ἡ πρώτη διαθήκη Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου (σ. 69).

Testament

Mein letzter Wille! Ausser was der geschlossene Contrackt am Hochzeitstag meiner lieben Frau zusichert, vermache ich ihr mein ganzes Vermögen bestehend aus 2x 200.000 Gulden, sage Zweimal Zwei Hundert Tausend Gulden Konventions-Münze, und meine ganze Einrichtung, wie Alles liegt und stehet, und empfehle Sie meinem Vater, und hoffe, dass er Ihr auch meine ganze Appanage auch nach meinem Tode lassen werde zuversichtlich. Meinen lieben theuren Kindern vermache ich in gleichen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Theilen mein zu hoffendes väterliches und müterliches Erbtheil nebst meiner herzlichen Liebe und sie ewig beglückend mögenden Segen.

Meiner lieben theuren Gattin Iphigenie danke ich für Ihre mich vollkommen beglückende treue Liebe, Sie möge glücklich fortleben bis wir uns oben wieder in der anderen besseren Welt wiederfinden werden.

Dies bei vollkommener Gesundheit und klarem Bewusstsein selbst geschrieben und unterschrieben.

Wien 14. Marz 1844

Simon Freiherr von Sina m.p.

42

Technisches Museum (Wien).

Αὐτοκρατορικὰ προνόμια τῆς ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἱδρυθείσης σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας Wien-Gloggnitzer-Eisenbahngesellschaft (σ. 83 - 84).

Wir Ferdinand der Erste von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich, König von Hungarn und Böhmen, dieses Namens der Fünfte König der Lombardey und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illyrien; Erzherzog von Oesterreich,; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steyer, Kärnten, Krain, Ober- und Niederschlesien; Grossführst von Siebenbürgen, Markgraf von Mähren, gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol etc. etc. etc.

Nachdem Wir dem Georg Freiherrn von Sina mit Unserer Entschliessung vom zweiten Jänner Eintausend Achthundert Acht und Dreissig die vorläufige Bewilligung, Eisenbahnen von Wien über Schwechat, Bruck u. Pottendorf nach Raab, Gönyö u. Pressburg, dann von Wien nach Wiener Neustadt, nach Ödenburg u. Raab, nebst mehreren Seitenbahnen anzulegen erteilt haben; nachdem ferner die zur Errichtung dieser Eisenbahnen gebildete Wiener-Gesellschaft zu Folge Unserer am sechzehnten Februar Eintausend Achthundert Neun u. Dreissig, und am sechsten Juni Eintausend Achthundert Vierzig erteilten definitiven Genehmigung die Eisenbahnstrecken von Wien nach Wiener Neustadt u. von dort nach Gloggnitz ausgeführt u. in Betrieb gesetz hat; nachden Wir über die Erklärung dieser Gesellschaft u. in allergnädigster Berücksichtigung der Uns vorgebrachten Umstände mit Unserer Entschliessung vom dritten Dezember Eintausend Achthundert Zwey u. Vierzig die Wien-Raaber-Eisenbahn-Actiengesellschaft von der Verbindlichkeit, die noch unvollendeten Eisenbahnen nach Pressburg u. Raab auszuführen, enthoben u. zugleich Unsere zu diesem Baue am zweyten Jänner Eintausend Achthundert Acht u. Dreyssig ertheilte vorläufige Concession für gänzlich erloschen erklärt haben; und nachdem Wir endlich von dem in Absicht auf die Bahnstrecke von Wien bis Glog-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

gnitz auch während der Privilegiums-Dauer vorbehaltenen Einlösungs-Rechte unter den in Unseren Entschliessungen vom sechsundzwanzigsten August Eintausend Achthundert Fünf und Vierzig und vom achtzehnten Juli Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig festgesetzten Bedingungen wieder abzugehen befunden haben, in Folge dessen zwischen Unserem Hofkammer-Präsidenten u. der Eisenbahngesellschaft ein besonderes schriftliches Uebereinkommen am vier und zwanzigsten July Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig abgeschlossen worden ist; so haben Wir Uns nun mehr in Erwägung der Gemeinnützigkeit der von dieser Gesellschaft die sich von nun an Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn-Actien-Gesellschaft zu nennen hat, bereits vollendeten Eisenbahnstrecke von Wien nach Gloggnitz, so wieder mit Unserer Entschliessung vom sechsten Juni Eintausend Achthundert Vierzig ihr noch zu erbauen definitiv bewilligten Zweigbahnen von Wien nach Bruck an der Leitha, von Mödling nach Laxenburg u. von Wiener Neustadt nach Katzelsdorf, bewogen gefunden, ihr das angesuchte Privilegium mit nachstehenden Rechten und Verbindlichkeiten zu verleihen.

I.

Die Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn-Gesellschaft erhält das ausschliessende Recht, auf der mit Unserer Genehmigung von ihr erbauten Eisenbahn von Wien über Mödling, Baden, Wiener Neustadt u. Neunkirchen nach Gloggnitz u. auf den künftig von ihr zu errichtenden Zweigbahnen von Wien nach Bruck an der Leitha, von Mödling nach Laxenburg u. von Wiener Neustadt nach Katzelsdorf Personen u. Sachen aller Art mittelst Zugviehes oder bewegenden Kräfte anderer Art zu transportieren.

II.

Es ist Niemanden gestattet eine andere Eisenbahn in derselben Richtung für den Gebrauch des Publikums herzustellen, bey welcher es nur darauf abgesehen ist, Wien mit Gloggnitz oder mit einem anderen von der Wien-Gloggnitzer-Bahn bereits berührten Orte in Verbindung zu bringen, ohne auf dem Bahnzuge neue, in kommerzieller Beziehung wichtige Zwischenpunkte zu berühren.

III.

Dabei bleibt jedoch, wie dies schon bey Ertheilung der vorläufigen Bewilligung zur Errichtung dieser Eisenbahnen in Unserer Entschliessung vom zweiten Jänner Eintausend Achthundert Acht und Dreissig festgesetzt worden ist, der Staatsverwaltung ausdrücklich das Recht vorbehalten, die von Wien nach Triest über Steyermark zu erbaunde Staats-Eisenbahn in die Richtung vom Wien nach Gloggnitz zu führen. Es bleibt der Staatsverwaltung auch das Recht vorbehalten, die Abtrettung der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn noch vor dem Erlöschen dieses Privilegiums gegen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

die zu leistende Vergütung der Baukosten dann zu fordern, wenn die im Eingangs erwähnten u. diesem Privilegium beigefügten Uebereinkommen festgesetzte Bedingungen nicht in allen Punkten genau erfüllt werden sollten.

IV.

Eben so wird der Staatsverwaltung das Recht vorbehalten anderen Eisenbahn-Unternehmungen die Bewilligung zur Anlegung von Zweig oder von solchen Eisenbahnen die in fortgesetzter Verlängerung sich an die Wien-Gloggnitzer-Bahn oder an ihre Zweigbahnen anschliessen, zu ertheilen, ohne dass von Seite der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahngesellschaft eine Einsprache erhoben oder eine Ersatzforderung an den Staat oder an die von ihm conzessionierte Unternehmung gestellt werden könnte. In einem solchen Falle haben die betreffenden Unternehmungen die Verpflichtung auf sich, wegen der wechselseitigen Benützung ihrer Bahnen zu dem Transport-Betriebe ein billiges Uebereinkommen zu treffen, und sollte ein solches Einverständnis nicht zu Stande kommen, so hat die Niederösterreichische Landesstelle über Ansuchen eines oder des anderen Teiles als Schiedsrichter einzuschreiten.

V.

Sollte in Zukunft die Wien- Gloggnitzer- Eisenbahn- Gesellschaft selbst geneigt u. im Stande seyn, eine oder die andere von der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn auslaufende Seiten- oder Zweigbahn zu erbauen, so hat dieselbe, insofern es nicht die Zweigbahnen von Wien bis Bruck an der Leitha, von Mödling nach Laxenburg und von Wiener Neustadt nach Katzelsdorf betrifft, zur Errichtung einer solchen neuen Eisenbahnstrecke nach Massgabe und unter Beobachtung des für die Eisenbahnen bestehenden Conzessionssystems Unsere besondere Bewilligung einzuhollen. Rücksichtlich der oberwähnten bereits bewilligten Zweigbahnen, welche innerhalb drey Jahren vom heutigen Tage an gerechnet, zu vollenden sind, wird übrigens der Einsebahngesellschaft auch sogleich die Berechtigung ertheilt, ähnliche Seitenbahnen zur Herbeischaffung der Brenn- u. Baumaterialien zu errichten, jedoch mit dem ausdrücklichen Beisatze, dass, wenn diese auch nach vollendeten Bau noch bleibend aufrecht erhalten werden wollten, dieselbe darüber noch eine besondere Bewilligung anzusuchen haben werde.

VI.

Alle jene Anorndungen, welche hinsichtlich des Baues, der Einlösung der nothwendigen Realitäten und hinsichtlich der von Seite der politischen Landesstelle einzuleitenden Prüfung der detaillirten Bauobjekte in den Paragraphen 7 und 8 des durch Unsere Entschliessungen vom neun und zwanzigsten Dezember Eintausend Achthundert Sieben und Dreissig und vom achtzehnten Juni Eintausend Achthundert Acht und Dreissig festgesetzten Conzessionssystems für Eisenbahnbauten enthalten

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

sind, haben, sowie sie bereits bei der Errichtung der Eisenbahn von Wien nach Gloggnitz beobachtet werden mussten, auch in Zukunft bei allen Expropriationen und Baulichkeiten zu gelten, welche die Errichtung von Zweigbahnen oder Instandhaltung und Reparatur der Eisenbahn oder die Ausdehnung ihres Betriebes, insbesondere durch Anlage eines zweiten Geleises von Wiener Neustadt nach Gloggnitz, durch Errichtung neuer Stationsplätze und Bahnhöfe u.d.gl. erforderlich machen werden.

VII.

Die Wien - Gloggnitzer - Eisenbahn - Gesellschaft hat das Recht, die Transportpreise für Personen und Sachen beliebig festzusetzen. Die nicht zu überschreitenden Preistarife sind jedoch öffentlich kundzumachen, und wenn der Reinertrag der Bahn 15% des Einlagskapitals überschreitet, bleibt es der Staatsverwaltung vorbehalten, auf eine billige Herabsetzung der Preise einzuwirken. Diese Bestimmungen werden jedoch durch das Uebereinkommen vom vier und zwanzigsten July Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig wesentlich geändert.

VIII.

Bei Anlegung eigener Parkhöfe nebst Beamtenwohnungen, Schmieden, Wagnereyen und Stallungen, dann bey Errichtung eigener Wirthshäuser an der Bahn, hat sich die Unternehmung den bestehenden Gesetzen und der Provinzial-Verfassung zu unterziehen und hinsichtlich der für die Bahn eingelösten Grundstücke und Gebäude, so wie bezüglich des Unternehmungskapitals wird ihr keine andere Befreiung oder Ausnahme von Steuern, so wie von öffentlichen oder Gemeindelasten zugestanden, als welche schon in den bestehenden Gesetzen begründet ist. Die Eisenbahnunternehmung bleibt auch in Bezug auf die Entrichtung von Zöllen, von Grund-, Häuser-, Erwerbs- und Verzehrungssteuern, überhaupt von allen was immer für Namen habenden direkten und indirekten Abgaben, sie mögen schon gegenwärtig bestehen oder in Zukunft eingeführt werden, den hierüber erlassenen gegenwärtigen oder künftigen Gesetzen und den Anordnungen Unserer politischen und Kammeral-Behörden unterworfen.

IX.

Insbesondere steht es der Finanzverwaltung zu, bey Personentransporten insofern sie zwischen solchen Orten stattfinden, welche durch Staats-Postanstalten verbunden sind, dann eine mässige Gebühr und zwar in Form einer Abfindungssumme einzuheben, wenn die Ertragsverhältnisse der Eisenbahnunternehmung mit Rücksicht auf die landesüblichen Zinsen und den bey anderen Industrie-Unternehmungen vorkommenden Ertrag sich als günstig gestatten. Die Bemessung dieser Abfindungssumme hat im Einverständnisse der allgemeinen Hofkammer mit der politischen Hofstelle zu geschehen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

X.

Alle jene Vorsichtsmassregeln, welche von den Behörden als nothwendig oder entsprechend erkannt werden, um die allgemeine Sicherheit zu bewahren, u. namentlich Personen und Sachen vor Beschädigung von Seite der Eisenbahnunternehmung oder ihrer Organe zu schützen sind, sie mögen in bereits bestehenden Vorschriften enthalten sein oder in Zukunft angeordnet werden, von der Direcktion der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn-Gesellschaft u. ihren Angestellten aufs Schnellste und Pünktlichste in Vollzug zu setzen. Die Gesellschaft selbst und der von ihr angestellte Betriebsleiter ist sammt allen schuldtragenden Personen für jede Übertretung der diesfalls erlassenen ämtlichen Verfügungen nach Massgabe der Strafgesetze der allgemeinen oder besonderen polizeilichen Vorschriften und nach Umständen auch des allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches sowohl der Staatsverwaltung als den etwa beschädigten Personen verantwortlich.

XI.

Es wird der Eisenbahngesellschaft insbesondere eingeschärft, bevor irgendeine Dampfmaschine von ihr verwendet wird, dieselbe der vorschriftmässigen Prüfung der Behörden zu unterziehen und sie erst dann in Gebrauch zu setzen, wenn ihr hierzu die ausdrückliche Bewilligung von Seite der niederösterreichischen Landes-Regierung ertheilt worden ist.

XII.

Die Wien - Gloggnitzer - Eisenbahn - Aktiengesellschaft ist verpflichtet auf Begehren der Postgefälls-Verwaltung alle Briefe, Schriften und Amtspakete ohne Vergütung zur Transportierung zu übernehmen. Die Beförderung der übrigen bey den Postämtern aufgegebenen Poststücke liegt der Eisenbahn-Unternehmung nur gegen ein Entgeld ob; in Ansehung dessen mit der Postgefälls-Verwaltung das Uebereinkommen zu treffen und hiebey als Richtschnur anzunehmen ist, dass die Privaten für dergleichen mittelst der Postanstalt aufgegebene Frachtstücke keine grössere Zahlung zu leisten haben, als wenn diese Frachtstücke der Eisenbahn unmittelbar zur Beförderung übergeben worden wären und dass die Eisenbahnunternehmung den 25. Theil (4%) ihrer hiebey bezogenen Bruto - Einnahme der Postanstalt überlasse. Uebrigens sind hierbey die in dem Uebereinkommen vom vier und zwanzigsten Juli Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig enthaltenen Bestimmungen zu berücksichtigen .

XIII.

Wenn die Militär- Verwaltung zu Beförderung von Truppen oder Militär-Effekten von der Einsebahn Gebrauch zu machen wünscht, so ist die Wien-Gloggnitzer-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Eisenbahn-Gesellschaft verpflichtet, derselben hiezu alle zum Transporte dienlichen Mittel gegen Vergütung der sonst allgemein für Private bestehenden Tarifspreise sogleich zur Verfügung zu stellen.

XIV.

Die Staatsverwaltung hat solange die Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn-Unternehmung bestehen wird, das unbedingte Recht, diese Unternehmung aus öffentlichen Rücksichten zu überwachen und zu leiten und sich fortwährend von ihrem Betriebe und ihrer Administration durch Einsicht ihrer Rechnungen und Protokolle, durch wiederholte technische und polizeyliche Untersuchungen oder auf irgend eine andere, den Behörden geeignet scheinende Weise, in Kenntnis zu erhalten. Der Aufwand, der für die öffentliche Verwaltung aus der Handhabung der besonderen Aufsicht über die Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn und wegen der diesfalls erforderlichen eigenen ämtlichen Vorkehrungen entsteht, ist von der Eisenbahn-Gesellschaft vollständig zu vergüten.

XV.

Die niederösterreichiche Regierung ist berechtigt und verpflichtet für die Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn einen landesfürstlichen Commissär zu bestellen, dessen Bestimmung es ist, jeden Vorgang der Unternehmung der den Anordnungen dieses Privilegiums oder den Bestimmungen der für den Bau und Betrieb der Eisenbahnen erlassenen oder noch zu erlassenden ämtlichen Vorschriften oder dem Inhalte der gesellschaftlichen Statuten zuwider läuft, auf geeignete Art zu verhindern. Ohne auf die Leitung der Geschäfte oder auf irgendeinen Zweig der Gebahrung einen berathenden oder entscheitenden Einfluss zu nehmen, ist derselbe ermächtiget alle Akten und Rechnungsabschlüsse einzusehen, alle ihm dienlich scheinenden Aufklärungen zu verlangen, allen Versammlungen der Gesellschaft und, wenn gegründete Bedenken gegen die Vorgänge der Direktion sich erheben oder es aus einem anderen triftigen Grunde nöthig erscheint, auch den Sitzungen der Direktion beizuwohnen.

XVI.

Die Dauer des gegenwärtigen Privilegiums wird auf F ü n f z i g J a h r e festgesetzt, welche vom heutigen Tage an zu berechnen sind. Die Staatsverwaltung wird jedoch auf den Fall, wenn die Gesellschaft in der für diese Konzession bestimmten Dauer ohne ihre Schuld keinen zureichenden Ersatz für ihre Bauauslagen erlangt haben sollte, billige Rücksicht nehmen und sich geneigt finden lassen, den Unternehmern die Fortsetzung ihres Transportbetriebes nach Massgabe des erlittenen Verlustes eine angemessene Zeit hindurch zu gestatten. Übrigens ist der Staatsverwaltung ausdrücklich das Recht vorbehalten auch vor dem achtzehnten July Eintausend Achthundert Sechs und Neuzig, dieses Privilegium für erloschen zu erklären, wenn

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

die Gesellschaft ungeachtet vorausgegangener Warnung und Ahndung durch wiederholte Verletzung oder Nichtbefolgung der in dieser Privilegiumsurkunde ihr auferlegten Verbindlichkeiten sich des Fortgenusses der ihr im Privilegium eingeräumten Rechte unwürdig machen sollte.

XVII.

Nach Ablauf der Dauerzeit oder bey sonstigem Erlöschen der Conzession geht das Eigenthum an der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn selbst, sowie an Grund und Boden und an den Bauwerken, welche dazu gehören, sogleich und ohne Entgelt und unmittelbar an den Staat über. Der Unternehmung verbleibt jedoch in jedem Falle das Eigentum an allen ausschliessend zu dem Transportgeschäfte bestimmten Gegeständen, Fahrnissen, Vorrichtungen und Realitäten. Indem Wir schliesslich jedermann, der diesem Privilegium zuwider handeln sollte, mit Unserer höchsten Ungnade bedrohen und der privilegirten Unternehmung das Recht einräumen, ihn wegen alles erweislichen Schadens vor Unseren Gerichten zum vollen Ersatze zu verhalten, ertheilen Wir sämmtlichen Behörden, die es betrifft, den gemessensten Befehl über die Handhabung dieses Privilegiums und aller darin enthaltenen Bestimmungen strenge und unermündet zu wachen.

Dies meinen Wir ernstlich zur Urkund dieses Briefes, besiegelt mit Unserem k.k. und erzherzoglich anhängenden grösseren Insiegel, gegeben und ausgefertigt mittelst Unseres lieben und getreuen Carl Grafen von Inzaghi, Grosskreuzes des österreichisch kaiserlichen Leopolds und des Konstantinischen Sankt Georgs-Ordens von Parma, Ehren-Bailli und Grosskreuz des souverainen Ordens des Heiligen Johann von Jerusalem, Unseres wirklichen geheimen Rates und Kämmerers, Obersten Kanzlers der vereinigten Hofkanzley, Präsidenten der Studienhofkommission, Ehrenmitgliedes vieler gelehrter Gesellschaften etc. etc. etc. in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien am achtzehnten July des Jahres Eintausend Achthundert und Sechs und Vierzig, des Zwölften Unserer Reiche.

Ferdinand

Karl Graf von Inzaghi
Franz Freiherr von Pillendorf
Nach Sr. k.k. apostolischen Majestät
Höchsteigenem Befehle
Franz Ritter v. Nadherny k.k. Hofrath

Reg. Cf., Jos. Fr. Emil Trimmel
Regierungsdirektor
der k.k. Hofkanzlei

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

43

Technisches Museum (Wien).

Συμφωνητικὸν μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Karl Kübeck καὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα περὶ τῆς σιδηροδρομικῆς ἑταιρείας Wien-Gloggnitzer-Eisenbahngesellschaft (σ. 84).

Übereinkommen

welches am heute zu Ende gesetzten Tage u. Jahre in Gemässheit der allerhöchsten Entschliessungen vom sechs u. zwanzigsten August Eintausend Achthundert Fünf u. Vierzig und achtzehnten Juli Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig wegen Zurücknahme des von der Staatsverwaltung rücksichtlich der Wien - Gloggnitzer - Eisenbahn vorbehaltenen Einlösungsrechtes zwischen dem Herrn Präsidenten der hohen k.k. allgemeinen Hofkammer Carl Freiherrn von Kübeck eines, dann der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahngesellschaft anderen Theils unter nachstehenden Modalitäten verabredet und unabänderlich abgeschlossen worden ist. Von Seite der hohen Staatsverwaltung wird auf das in der durch allerhöchste Entschliessung vom zweiten Jänner Eintausend Achthundert Acht und Dreyssig dem Freiherrn von Sina ertheilten provisorischen Concession enthaltene Recht, von der Bahngesellschaft die Abtretung der Wien - Gloggnitzer - Bahn noch vor Erlöschung des Privilegiums fordern zu können unter nachstehenden Bedingungen Verzicht geleistet.

1. Die Wien - Gloggnitzer - Eisenbahngesellschaft soll niemals berechtigt seyn, die Fahr- und Frachtpreise auf der von Wien nach Gloggnitz und von Gloggnitz nach Wien führenden Eisenbahn ohne Bewilligung der Staatsverwaltung über die jeweilligen Preise der allerhöchst privilegierten Kaiser Ferdinands Nordbahn für die Beförderung der Personen und Waaren zu erhöhen. Ueberhaupt soll aber auch, sobald die reinen Erträgnisse der Wien-Gloggnitzer-Bahn zehn Prozent der Einlagen überschreiten, ohne Zustimmung der Staatsverwaltung keine Erhöhung der Fahrpreise auf der erwähnten Bahnstrecke stattfinden. Die Gesellschaft verpflichtet sich ferner für diejenigen Fälle, wo sie nach den oben erwähnten Bestimmungen die Zustimmung der Staatsverwaltung einzuholen nicht verbunden ist, vor jeder Preiserhöhung jederzeit unter Angabe des Zeitpunktes, in welchem diese in Wirksamkeit treten soll, der Staatsverwaltung unter Angabe der Gründe für die beabsichtigte Preiserhöhung die Anzeige zehn Tage vor der Vollziehung zu erstatten und etwaige Gegenerinnerungen der Staatsverwaltung mögligst zu berücksichtigen.

2. Verpflichtet sich die Eisenbahngesellschaft die auf ihrer Bahn zwischen Wien und Gloggnitz bestehenden Neben- und Assekuranz-Gebühren mit den Gebühren der gleichen Art, welche für die der Gesellschaft zu Betriebe pachtweise überlassenen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Strecken der südlichen Staatseisenbahn festgesetzt worden sind mit Rücksicht auf die Lokalverhältnisse, besonders aber der höheren Taglohnpreise in Niederösterreich und insbesondere in Wien möglichst in Einklang zu bringen und den Bemerkungen der Staatsverwaltung, welche sie sey es in Bezug auf das Ausmass oder die über die Entrichtung jener Gebühren erlassenen Vorschriften auf der einen oder der anderen Strecke zu machen für zweckmässig findet Folge zu geben. Die Gesellschaft erklärt sich auch für verbunden, während der ganzen Dauerzeit des Privilegiums an den hiernach im gemeinschaftlichen Einverständnisse festgesetzten Bestimmungen und dem Ausmasse der Assekuranz- und Nebengebühren ohne Zustimmung der Staatsverwaltung eine Änderung nicht eintreten zu lassen.

3. Soll die Bestimmung der Zahl jener Personen- und gemischten Züge auf der Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn, welche mit den auf der südlichen Staatsbahn verkehren den gleichnahmigen Zügen in Verbindung stehen und die Bestimmung des Zeitpunktes, mit welchem die ersteren auf den Endstationen Wien und Gloggnitz abzugehen und anzukommen haben, ganz der hohen Staatsverwaltung überlassen seyn, und es muss auf der Strecke von Wien bis Gloggnitz dieselbe Geschwindigkeit wie auf der Staatsbahn eingehalten werden, jedoch wird einverständlich festgesetzt, dass rücksichtlich der Fahrordnung für alle übrigen Züge auf der Bahn zwischen Wien und Gloggnitz so wie rücksichtlich ihrer Seitenbahnen und der Bruckerbahn die Eisenbahngesellschaft vollkommen unbeschränkt bleiben solle.

4. Der hohen Staatsverwaltung soll daher mit Rücksicht auf die im vorstehenden Absatze enthaltene Bestimmung auch das Recht zustehen, so lange als dieselbe es ihren Zwecken entsprechend findet, zu fordern, dass täglich wenigstens ein Nachtpostzug auf der Strecke von Wien bis Gloggnitz in jeder Richtung auf der Eisenbahn verkehre.

5. Die gedachte Eisenbahn-Gesellschaft verpflichtet sich überhaupt, die rücksichtlich der Beförderung der Postpassagiere und Postsendungen zwischen ihr und der k.k. Obersten Hofpostverwaltung abgeschlossenen Verträge vom achtzehnten August Eintausend Achthundert Zwey und Vierzig und zwey und zwanzigsten April Eintausend Achthundert Drey und Vierzig fortan aufrecht zu erhalten, daher sie sich des Rechtes der Aufkündigung dieser Verträge durch die ganze Dauerzeit des Privilegiums hiemit ausdrücklich begibt, der hohen Staatsverwaltung hingegen vorbehalten bleiben soll, dieses Aufkündingungsrecht innerhalb des in jenen Verträgen bestimmten Termins von zwey und rücksichtlich drey Monaten vor dem Zeitpunkte der gewünschten Auflösung auszuüben. Die Bahngesellschaft verpflichtet sich insbesondere für die Beförderung der Nachtzüge von dem Postgefälle keine andere, als die durch das Uebereinkommen vom zwey und zwanzigsten April Ein-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

tausend Achthundert Drey und Vierzig festgesetzte Vergütung in Anspruch zu nehmen, jedoch wird einverständlich festgesetzt, dass wenn die Frequenz auf den Nachtzügen zunehmen sollte, in dem Masse als schon durch die Bezahlung der Fahrgebühren und Nebengebühren die von der Bahngesellschaft für den Verkehr dieser Züge besonders zu bestreitenden Auslagen gedeckt werden, worüber zu erkennen der Staatsverwaltung nach Einsicht der Rechnungen das Befugniss zustehen soll, die Bahngesellschaft verbunden seyn wird an der durch den Vertrag von zwey und zwanzigsten April Eintausend Achthundert Drey und Vierzig bestimmten Pauschal-Vergütung (21 fl.) Ein und Zwanzig Gulden Conventions-Münze für jeden Zug zu bezahlen ist, eine im Einverständnisse mit der Staatsverwaltung festzusetzende Ermässigung eintreten und rücksichtlich die Bezahlung dieses Pauschalbetrages ganz aufhören zu lassen.

6. Endlich wird ausdrücklich bestimmt, dass den Postpassagieren, welche nach den erwähnten Verträgen mit der Obersten Hofpostverwaltung jederzeit die Fahrgebühr für Plätze in der ersten Wagenklasse zu entrichten gehalten sind, frey stehen soll, was immer für eine Wagenklasse zu wählen und auch die Fahrgebür nur nach den gewählten Wagenklasse zu bezahlen.

Die in den vorausgehenden Paragraphen von 1 bis einschliesslich 6 enthaltenen Bestimmungen werden als wesentliche Bedingungen erklärt, unter welchen die Staatsverwaltung auf den Vorbehalt, von der Gesellschaft die Abtretung und rücksichtlich Einlösung der von Wien nach Gloggnitz führenden Eisenbahn noch vor Erlöschung des Privilegiums fordern zu können, verzichtet. Wenn also die Gesellschaft auch n u r e i n e dieser Bedingungen nicht erfüllt, so soll das Recht der Staatsverwaltung, die Abtretung und rücksichtlich Einlösung der von Wien nach Gloggnitz führenden Bahn noch vor Erlöschung des Privilegiums fordern zu können, in demselben Umfange, in welchem durch die gegenwärtige Urkunde darauf Verzicht geleistet wird, wieder aufzuleben haben, und es soll der Staatsverwaltung frey stehen, entweder von diesem Rechte Gebrauch zu machen oder die genaue Erfüllung der oben eingegangenen Bedingungen so wie den allfälligen Schadenersatz zu verlangen. Übrigens versteht es sich von selbst, dass ausser diesen hier enthaltenen Bestimmungen eben so die der Staatsverwaltung als der Gesellschaft aus dem der letzteren verliehenen Privilegium und den bestehenden Gesetzen zukommenden Rechte und Verbindlichkeiten unangetastet aufrecht bleiben.

Urkund dessen wurde von diesem Uebereinkommen zwey Exemplare, und zwar eines auf einem von der Bahngesellschaft bestrittenen Stempel gefertigt und ausgewechselt. So geschehen, Wien am vier und zwanzigsten July Eintausend Achthundert Sechs und Vierzig.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Carl Freiherr v. Kübeck-Kübau m.p.
Präsident der k.k. allgemeinen Hofkammer
L.S.

K.K. privilegterte Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn
L.S. Georg Freiherr von Sina m.p.
Camillo Freiherr von Vacani m.p.

43α

Anmerkung

Ὁ ἀνωτέρω σιδηρόδρομος περιέρχεται εἰς τὸ αὐστριακὸν Κράτος (σ. 84).

Das vorstehende Übereinkommen ddo 24. July 1846 und Privilegium ddo 18. Juli 1846 hat in Bezug auf die Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn und die beiden Flügel-Bahnen nach Laxenburg und Katzelsdorf durch den mit der Allerhöchsten Entschliessung ddo 30. August 1853 allergnädigst genehmigten Vertrag ddo 4. August 1853, nach welchem die gedachten Bahnstrecken sammt allen Rechten in das Eigenthum der Staatsverwaltung übergegangen sind, mit 1ten October 1853 für die genannte Actien-Gesellschaft seine Wirksamkeit verloren.

Wien am 26ten September 1853

Baumgarten
Handels- u. Finanz-Minister

44

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien).

Συμφωνητικὸν μεταξὺ τοῦ Παλατίνου τῆς Οὐγγαρίας καὶ τοῦ Γεωργίου Σίνα περὶ ἐκτελέσεως τῆς κρεμαστῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης (σ. 91 - 92).

Vertrag
Die Ofen-Pesther Kettenbrücke betreffend
(aus dem ungarischen Originale übersetzt)

Wir Joseph, kaiserl. königl. Prinz und Erzherzog von Oesterreich, Ritter des goldenen Vliesses und Grosskreuz des königl. ungarischen St. Stephan-Ordens, Palatin, königl. Statthalter und General-Capitain des Königreichs Ungarn, Comes et Judex Jazygum et Cumanorum, k. k. General-Feldmarschall, Inhaber zweier Husaren-Regimenter, immerwährender und wirklicher Obergespan der vereinigten Gespanschaften Pesth, Pilis und Solth, Präsident der königl. ungarischen Statthalterei und der Septemviral - Gerichtstafel; als Präses der kraft 26. Artikels 1836 bevollmächtigten Reichsdeputation und der übrigen Mitglieder derselben Deputation, geben zu wissen Allen, die dieser Gegenstand jetzt oder in der Zunkunft betreffen kann, dass, als wir in der königl. Freistadt Pesth im Sinne des oberwähnten Gesetzartikels über die Errichtung einer stabilen Brücke zwischen Ofen und Pesth zu

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Rathe gingen, der Freiherr Sina von Hodos und Kizdia sich zur Ausführung dieses Werkes als Unternehmer meldete, und wir mit gehöriger Rücksichtsnahme auf die Verfügung des Gesetzes und auf alle zur Vollziehung derselben führenden Mittel und andere Umstände, die Bewerkstelligung des bezweckten Baues, kraft der uns gesetzlich ertheilten Macht, dem Unternehmer Freiherrn Georg von Sina, und respective der unter seiner Leitung zu bildenden Actien-Gesellschaft, mit Vorbehalt der allerhöchsten Genehmigung, unter folgenden Bedingungen übertragen und verliehen haben:

1. Ist der Unternehmer verpflichtet, mit einer unter seiner Leitung zu bildenden Actien-Gesellschaft, eine für alle Bedürfnisse und Lasten berechnete und somit zur ununterbrochenen Verbindung vollkommen geeignete Kettenbrücke mit zwei Pfeilern, wie sie die Reichsdeputation feststellte, zwischen Ofen und Pesth, auf der durch dieselbe Reichsdeputation bestimmten Linie, nach dem durch W. T. Clark angefertigten Plane, auf eigene Kosten zu erbauen und für den Gebrauch des Publikums in der möglichst kurzen Zeit zu eröffnen.

2. Da das Recht, den Zoll auf dieser Brücke von Jederman nach der weiter unten bestimmten Art und Weise zu entnehmen, ausschliesslich der Actien - Gesellschaft zustehen wird, so ist der Unternehmer verpflichtet, für die dadurch veranlasste Schmälerung der Einkünfte den beiden Städten Ofen und Pesth im Sinne des § 6 des oberwähnten Gesetzes eine angemessene Entschädigung zu leisten, ohne aus Rücksicht dieser Entschädigung — welche Summe immer zu diesem Zwecke im Wege freundschaftlicher Uebereinkunft oder etwa gerichtlicher Entscheidung bestimmt werden möge—irgend einen neuen Anspruch oder eine Einwendung machen zu können.

3. Da sich die Reichsdeputation—in wiefern bei Beibehaltung der festgesetzten Linie auf dem Ofner Ufer die Expropriation einiger Aerarial-Gebäude nöthig wäre—in dieser Hinsicht, so wie auch in Betreff des wegen Befreiung der Staatsverwaltung von dem Brückenzolle etwa zu schliessenden Vertrages gar keiner Verantwortung unterziehen kann, so wird die diesfalls ferner zu pflegende Unterhandlung, gleicherweise mit ausdrücklichem Ausschlusse aller, unter welchem immer Vorwande deshalb zu stellenden Ansprüche oder Einwendungen, dem Unternehmer selbst überlassen, indem es sich von selbst versteht, dass der zu schliessende Vertrag die nach Verlauf der festgesetzten Jahre auflebenden und in den 7. 8. und 9. Paragraphen des Gesetzes erörterten Rechte des Landes auf keinen Fall zu beeinträchtigen vermag.

4. Nach Verlauf der mit der Actien-Gesellschaft vertragsmässig bedungenen Jahre wird diese Gesellschaft verpflichtet sein, die zu errichtende Brücke im besten Zustande der Nation unentgeldlich zu überlassen. Damit aber das Land für den Fall grösserer

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Beschädigungen der Brücke, hinsichtlich der Erhaltung derselben im brauchbaren Zustande, auch für die Zwischenzeit noch mehr gesichert werde, ist der Unternehmer verpflichtet, bei Eröffnung der Brücke sogleich 100.000 Gulden in Conventions-Münze der Staatsverwaltung auszuweisen und fortwährend in Evidenz zu halten, wovon die Zinsen so lange accumulirt werden, bis die besagte Summe eine Million Gulden in Conventions-Münze erreicht haben wird, wo sodann diese Summe während der Dauer der Vertragsjahre als Reservefond dienen wird, dergestalt jedoch, dass die Zinsen davon in der Zwischenzeit der Actien-Gesellschaft zu Gute kommen, nach Verlauf der Vertragsjahre aber das ganze Kapital auf dieselbe zurückfallen soll.

5. Im Falle die fragliche Brücke vor Ausgang der stipulirten Jahre so unbrauchbar würde, dass die Actien-Gesellschaft dieselbe nicht wieder in brauchbaren Stand setzen wollte, so können die Städte Ofen und Pesth gegen Zurückzahlung der Entschädigungs-Summe im Sinne des 10. Paragraphs des Gesetzes den vorigen Uebergang auf die jetzige Weise wieder herstellen. Wünschte jedoch die Actien-Gesellschaft die schadhafte Brücke herzustellen, so muss sie dies ihr Vorhaben während einer durch die permanente Deputation zu bestimmenden Zeitfrist ins Werk setzen, und hat indessen für einen Uebergang auf eigene Kosten, bei einem nicht für die stehende Brücke bemessenen, sondern durch das betreffende Comitat und zwar mit Ausnahme der privilegirten Personen festzusetzenden Tarif Sorge zu tragen.

6. Sollte die Brücke in Folge von Elementar- oder andern misslichen Ereignissen was immer für ein Unfall treffen, so darf die Actien-Gesellschaft in dieser Hinsicht weder eine Entschädigung, noch irgend eine Erlassung der gesetzlichen Verpflichtungen ansprechen, den einzigen Fall ausgenommen, wenn Kriegsunruhen die Zerstörung der Brücke veranlassen sollten, wo es der Actien-Gesellschaft vorbehalten bleibt, ihr diesfälliges Forderungs-Gesuch im Wege der üblichen Kriegsschaden-Erstattung zu machen.

7. Der Unternehmer ist verpflichtet, die Hälfte der durch ihn zu emittirenden Actien (von welcher Hälfte ein Drittheil dem «W o d i a n e r und Gesellschaft» für ihre bei der Beförderung des Unternehmens an den Tag gelegte Mühe und verwendete Auslagen besonders überlassen wurde) den Einwohnern des Königreichs Ungarn und insbesondere der beiden Städte Ofen und Pesth zur beliebigen Theilnahme auf sechs Monate zu überlassen; nach Verlauf dieses Termins aber jene Actien, insofern sie nicht vergriffen worden wären, wieder der Verfügung des Unternehmers zuzufallen haben.

8. Hingegen ist für die bisher angeführten Verpflichtungen die Actien-Gesellschaft befugt, während s i e b e n u n d n e u n z i g Jahren von der Eröffnung der Brücke gerechnet, auf derselben von Jederman ohne Ausnahme, im Sinne des 2. Pa-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ragraphs des Gesetzes, nach dem hier folgenden Tarif den Zoll in Conventions-Münze, drei Silber-Zwanziger auf einen Gulden, und sechzig Stück Silber-Zwanziger auf eine feine kölnische Mark gerechnet, abzunehmen:

	fl.	kr.
A. Eine Person zu Fuss	—	1
» » auf dem Rücken oder der Achsel irgend eine Last tragend	—	2
Eine Person zu Pferd, ohne Rücksicht auf sonstige Belastung	—	4
B. Von einem Lamm, Schaf, Ziege, Borstenvieh, Kalb u. dgl.	—	2
Der Weiser oder Treiber	—	1
C. Von einer Melkkuh und jedwedem unangespannten über die Brücke zu führenden Zugvieh		3
Der Treiber oder Weiser		1
D. Von einem leeren Schubkarren sammt Schieber	—	2
Von einem belandenen Schubkarren sammt Schieber	—	3
Von einem leeren Zugkarren mit 2 Rädern sammt Zieher	—	3
Von einem beladenen Zugkarren, welchen eine Person zieht	—	4
» » » » » zwei Personen ziehen	—	6
» » » » » drei Personen ziehen	—	8
Für jede fernere Person, welche an dem Karren zieht	—	2
E. Für einen leeren kleinern ungarischen Bauernwagen einspännig	—	5
» » » » » » zweispännig	—	8
» » » » » » dreispännig	—	11
» » » » » » vierspännig	—	14
Für jedes fernere vorgespannte Zugvieh	—	3
F. Von einem mittleren leeren Leiterwagen oder verlängerten Bauernwagen, wie auch von einem Hängewagen (als Kalesche, Fiaker u. s. w.), oder Steierwagen einspännig	—	8
zweispännig	—	12
dreispänning	—	16
vierspännig	—	20
Von jedem ferneren vorgespannten Zugvieh	—	4
G. Mährische, böhmische, österreichische Gestätte und Landkutscher-Wagen leer einspännig	—	10
zweispännig	—	16
dreispännig	—	22
vierspännig	—	28
Für jedes mehr bespannte Stück	—	6

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Beladene Wagen

	fl.	kr.
H. Von einem Stück Zugvieh, wenn es in kleinen ungarischen oder siebenbürgischen beladenen Wagen vorgespannt ist	—	8
zweispännig	—	14
dreispännig	—	20
vierspännig	—	26
fünfspännig	—	36
sechsspännig	—	48
I. Von einer grösseren Gattung ungarischer, siebenbürgischer, wie auch verlängerter Bauernwagen, wovon letztere im Frachtlohn oder mit Gewerbserzeugnissen im Handel fahren, für zweispännig	—	20
dreispännig	—	30
vierspännig	—	40
fünfspännig	—	50
sechsspännig	1	—
Für jedes ausser dieser Zahl vorgespannte Stück	—	8
Bepackte Hängwagen (als Kalesche etc.), wie auch Steier-Wagen, welche ausser dem Kutscher mehr als vier Personen haben, zahlen als beladen nach diesem § 9.		
K. Von einem Stück, welches in deutschen, böhmischen, mährischen, nicht minder auch beladenen Landkutscher - Wagen vorgespannt ist	—	20
zweispännig	—	30
dreispännig	—	45
vierspännig	1	—
fünfspännig	1	15
sechsspännig	1	30
Von jedem mehr bespannten Stück	—	15
In Fällen der beladenen Wagen ist festgesetzt: dass, wenn die Ladung des einspännigen einen Centner, des zweispännigen zwei Centner, und bei mehrerer Bespannung drei Centner enthält, selbe als leer zu betrachten sind; was aber diese Bestimmung übertrifft, ist als ganz beladen zu bezahlen.		
L. Wagen, welche Wein, Most, Masch, Bier, Branntwein und andere dergleichen im Handel vorkommende Flüssigkeiten führen, zahlen nicht nach der Bespannung, sondern für jeden Eimer	—	4
M. Jede Gattung erwachsenen grossen Schlacht- und Gulya-Viehes pr. Stück	—	5

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Da es nicht erlaubt ist, durch Betrug einen Nutzen zu erringen, so wird in jedem Falle, wo der Brückenzoll hinterlistig bekürzt wird, der dreifache Zoll und die etwaigen Unkosten zu bezahlen sein.

9. Da die zu der stabilen Brücke zwischen Ofen und Pesth erforderliche Polizei-Gerichtsbarkeit durch die besagten beiden Städte ausgeübt wird, so werden in dieser Hinsicht die beiden Städte, so wie auch die Staatsverwaltung die nöthige Assistenz ohne Anstand und unentgeldlich leisten; in Betreff der Entrichtung des Zolles jedoch und der hieraus entstehenden persönlichen Correlationen, wie auch der Fragen, die sich zwischen den beiden Städten und der Actien-Gesellschaft ergeben könnten, wird Jederman unter die Gerichtsbarkeit der ihm vom Gesetze angewiesenen Richter gehören.

10. Es wird weder Schiffen, Pletten, Kähnen oder Dampfbooten, noch andern, wie immer zu benennenden Uebergangsmitteln, die Ueberfuhr für Geld von einem Ufer zum andern in den Grenzen der beiden Städte ohne ausdrückliche Erlaubniss der Actien-Gesellschaft gestattet.

11. Hingegen aber wird in Gemässheit des 13. Artikels 1566 Jedermann erlaubt sein, sein eigenes Schiff zum eigenen Bedarf zu verwenden; wenn aber derlei Schiffseigenthümer, mit Beeinträchtigung des Brückenzolles, anderer Habschaft oder fremde Personen gegen Bezahlung übersetzen, so werden sie wegen derlei Uebertretung mit Confiscirung ihres Schiffes bestraft. In Hinsicht der Einwohner von Alt-Ofen wird diese Anordnung in so weit zu verstehen sein, dass diesen vom Orte, d. i. von Alt-Ofen auch fremde Waaren nach Pesth und Ofen gegen Bezahlung zu führen zwar erlaubt sei, wenn sie aber vom Pesther Ufer nach dem Ofner oder entgegengesetzt etwas für Geld überschiffen, so sind sie den regelmässigen Brückenzoll zu bezahlen gehalten.

12. Sowohl die Ofner als Pesther Müllner sind von aller Zahlung so oft befreit, als sie in eigenen Schiffen ihre eigenen Früchte oder Mehl über die Donau setzen. Es kann aber auch von Jenen keine Zahlung verlangt werden, die wegen Mahlung sich in die Mühle verfügen.

13. Nicht minder können die Einwohner mit eigenen Schiffen ihre eigenen Schnitt- oder Brettertheile wo immerhin ohne alle Brückentaxe übersetzen.

14. Jene, die mit hölzernen Geräthschaften Handel treiben und mit ihren Schiffen am Pesther oder Ofner Ufer landen und wegen der Märkte auf der Donau hin- und herschiffen, werden weder von den Schiffen noch von ihren auf der Donau geführten Waaren einen Zoll zu bezahlen verbunden sein.

15. Gleichfalls sind auch die Flösse von einem Ufer zum andern frei passiren zu

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

lassen. Sollten indess darauf mit Beeinträchtigung des Brückengefälls fremde Waaren oder Personen übersetzt werden, so wird der Eigenthümer mit Confiscirung der Flösse bestraft.

16. Für jene Schiffe, die am Ofner oder Pesther Ufer eine Ladung aufnehmen oder auf der Donau anderweitig beladen, in der Ab- oder Auffahrt landen, kann Niemand zur Entrichtung des Zolles verhalten werden.

17. Zollfrei sind endlich auch jene Schiffe, welche, von wo immerher anlangend, nach geschehener Waaren-Ausladung feil geboten werden.

18. Das Hinüberziehen der Schiffe von einem Ufer auf das andere, auf der zu errichtenden Kettenbrücke, da es der Brücke schädlich sein könnte, und das freie Hin- und Hergehen auf derselben hindern würde, wird schlechterdings untersagt; die Durchfuhr jedoch unter der Brücke wird Jedem ohne Zahlung gestattet.

19. Es wird der Actien-Gesellschaft freigestellt, inwiefern sie mit der Zeit zur Erleichterung der Communication ausser der Kettenbrücke noch eine oder mehrere Brücken, oder andere Communications - Mittel errichten wollte, auf diesen ebenfalls den für die stabile Brücke bestimmten Zoll von Jedem, der sich deren zu bedienen wünschte, zu entnehmen; für die Oeffnung der Brücke und den Durchlass der Schiffe kann sie jedoch auf keine Zahlung Anspruch machen.

20. Es wird der Actien-Gesellschaft gestattet, in dem Bereiche und der Umgebung der beiden Städte zur Bequemlichkeit und zum Vergnügen der Einwohner Lustschiffe, Kähne, wie auch kleinere Dampfboote zu halten, um Personen von einem Ufer auf das andere zu übersetzen, und Lustfahrten in die nächsten Umgebungen der Städte zu machen.

21. Im Falle die beiden Städte von der Natur mit einer Eisbrücke beschenkt würden, kann Jederman—in sofern es die betreffenden Behörden hinsichtlich der persönlichen und Lebens-Sicherheit gestatten—sich derselben frei bedienen, mit der Bedingniss jedoch, dass keine Uferbrückchen, Stege oder wie immer zu benennende Vorrichtungen zum Uebergange vom Uber auf die Eisdecke durch irgend Jemanden errichtet werden dürfen. Und in dieser Hinsicht, so wie auch in Betreff aller Missbräuche, die längs der Donau im Bereiche der beiden Städte die Beeinträchtigung des Brückenzolles bezwecken könnten, wird dem Unternehmer und respective der Actien-Gesellschaft die unentgeldliche Assistenz der betreffenden Behörden zugesichert.

22. Für andere besondere Fälle, die in obigen Punkten nicht inbegriffen sind, wird der 26. Gesetzartikel 1836 in seinem ganzen Umfange zur Richtschnur dienen.

23. Nachdem dieser durch die Reichsdeputation festgesetzte Vertrag durch den Freiherrn Georg von S i n a angenommen wurde, wird der benannte Unternehmer

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

und respective die unter seiner Leitung zu bildende Actien-Gesellschaft zur genauen Einbehaltung desselben hiemit verpflichtet.

Gegeben den 27. September 1838

Joseph, Palatin m.p. Baron Georg Sina m.p. von Hodos und Kizdia.

Ignaz Végh von Vereb m.p. königl. Rath und Palatinal-Protonotair.

45

Συμπληρωματικὸν ἄρθρον εἰς τὸ συμφωνητικὸν περὶ τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης (σ. 92).

Zusatz - Artikel

In Folge der Anordnung der Reichsstände, wird der 4. § des gegenwärtigen Vertrages, laut des im Namen des Freiherrn Georg von Sina unterm 11. September 1838 gemachten und von der Reichs-Deputation in der XV. Sitzung angenommenen Antrages, folgendermassen ergänzt:

1. Jenes Capital (Geldfonds), welches behufs der Erhaltung der Brücke im brauchbaren Zustande, die Unternehmer-Gesellschaft (Actien-Gesellschaft) mit fl. 100.000 C. M. auszuweisen und fortwährend in Evidenz zu halten, verpflichtet ist, und dessen Zinsen so lange accumulirt werden, bis die besagte Summe eine Million Gulden C. M. erreicht haben wird, wo sodann diese Summe während der Dauer der Vertragsjahre als Reservefonds dienen wird; dergestalt jedoch, dass die Zinsen davon in der Zwischenzeit der Actien-Gesellschaft zu Gute kommen, nach Verlauf der Vertragsjahre aber das ganze Capital auch auf dieselbe zurückfallen soll—wird während der Dauer der Privilegialjahre im Falle einer namhaftern Beschädigung der Brücke der Staatsverwaltung zur Verfügung stehen.

2. Der 8. § dieses nämlichen Vertrages wird aber dahin erläutert: dass die Privilegialjahre, in Folge der von dem Freiherrn Georg von Sina selbst gemachten Herabsetzung, von der Eröffnung der Brücke gerechnet, sich nicht auf 97, sondern auf 87 Jahre zu erstrecken haben.

Geschehen in der königl. Freistadt Pressburg im Jahre 1840, am 8. Tage des Monats Mai.

Joseph, Palatin m.p. Baron Georg Sina m.p.

Ladislaus Szögyény m.p. von Magyar Szögyén,
k.k. Kämmerer, kön. Rath, und Palatinal-Protonotair.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

XXXIX. Gesetz - Artikel vom Jahre 1840

Vom, hinsichtlich der zwischen Ofen und Pesth zu erbauenden stehenden Brücke, abgeschlossenen Vertrage.

Der, durch die, betreffs des Baues einer stehenden Brücke zwischen Ofen und Pesth entsendete Reichs-Deputation mit dem Baron Georg Sina in Folge des XXVI. Art. 1836, abgeschlossene Vertrag wird auch kraft dieses Gesetzes für rechtsgiltig erklärt.

46

Gróf Széchenyi István, Levelei II (Budapest 1890), p. 681 - 688

Ἐπιστολὴ τοῦ Széchenyi πρὸς τὸν Γεώργ. Σίναν, ἐν ᾗ οὗτος ἐπικρίνεται διὰ βραδύτητα πρὸς ἔναρξιν τοῦ ἔργου τῆς γεφύρας τῆς Βουδαπέστης (σ. 93).

Graf Stephan Széchenyi an Baron Georg Sina

Hochwohlgeborner Freiherr, sehr geachteter Freund!

Es ist mir wirklich sehr leid, dass ich Ihnen neuerdings über die Entwickelung unserer Brücken-Angelegenheit in einer Art sprechen muss, wo ich nicht recht weiss, wie ich meine Worte wählen soll, um Sie nicht etwa glauben zu machen: ich wäre disgustirt, oder meine kranke Leber spiegelte mir Gefahren vor, die nicht sind. Ich bin es aber der Sache, Ihnen und nicht weniger mir selbst schuldig, meine Ansichten, wie ich es bereits mehrmal that, nun neuerdings unumwunden darzuthun, ich sollte von Ihnen auch missverstanden sein und mein Schreiben seinen Zweck somit auch verfehlen.

Aufrichtig gesagt : ich verzweifle an das Gelingen unserer Brücke und sehe klar vor mir, wie nach vielen misslungenen Arbeiten der Credit der Sache fallen und sich das Ganze allmählich auflösen wird. Ich denke Tag und Nacht über den Gegenstand nach, der bereits 9 volle Jahre von mir und gewiss allseitig erwogen wurde und mich anjetzt mit Hintansetzung aller meiner übrigen Geschäfte beschäftiget, kann aber ohne Selbsttäuschung, wie ich mich immer bemühe anders zu sehen und diess so gerne wollte, keine favorable Impression über denselben erhalten, und zwar aus den zwei sehr einfachen Ursachen: 1. Weil Sie, der Sie die Seele des Ganzen sein sollen, die Ausführung der Sache für viel leichter halten als sie ist; und 2. Weil der Anfang oder, um besser zu sagen, die Einleitung der Arbeiten, dieser so complicirten Arbeiten! nicht mit jener allseitigen Umsicht, Zusammenhang und nicht so a tempo (was hier die Hauptsache ist) geschieht, wie diess geschehen sollte, um mit irgend einer Wahrscheinlichkeit ein Gelingen anticipiren zu lassen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ich bitte, ich beschwöre Sie, lassen Sie sich weder durch andere, noch durch Ihre rosenfarbene Ansicht der Welt (ich weiss nicht, wie ich mich besser ausdrücken soll), welcher Ihr bisheriges Glück zum Grunde liegt, täuschen und hören Sie so lange es noch Zeit ist, auf meine warnenden Worte und ergreifen Sie jetzt, ohne Zögern und nicht nur halb und halb, sondern vom Grunde aus, alle jenen Maasregeln, die unausweichbar sind, um den Anfang der Sache gelingen zu machen, den Anfang sage ich, was, wie bei einer Compagnie, wo die erste Affaire nicht verloren gehen darf, auch hier für den Credit der Sache und zu der seltenen Ausdauer, die man dabei haben wird müssen, eine Condition sine qua non ist.

Im kommenden Frühjahr soll ein Fangdamm begonnen und beendigt werden!!! Über diesen einzigen Gedanken müssen wahrhaft Sachverständige, die mit Arbeiten dieser Art wirklich vertraut sind, graue Haare bekommen, und noch ist gar nichts systematisirt, nichts mit jener Pedanterie geordnet, die hier unausweichbar ist, denn Alles, was bis jetzt geschah und actu noch geschieht — vergeben Sie mir — ist rein rhapsodischer Art und vielmehr eine stückweise Improvisation zu nennen, als ein geregeltes, im logischen Zusammenhang verbundenes System. «Die schwerste Aufgabe, und das ist sie, wenn Sie sich selber zu Ihrem eigenen Schaden und einstigen unberechenbaren Aerger nicht hintergehen wollen, die schwerste technische Aufgabe sage ich, die bis jetzt in dieser Art von Menschen gelöset wurde,wird aber rhapsodisch, durch Improvisation, gewiss nicht gelöset, sondern einzig allein durch ein, in alle Sinuositäten dieses so vielseitig zu erwägenden Werkes eindringendes System».

Ich habe oft versucht, konnte indessen mit Ihnen über die Sache nie erschöpfend sprechen. Sie hörten mich entweder nicht an oder hatte ich das Geschick nicht, «Meine Ansichten durch Sie appreciiren zu lassen». Wir sind gänzlich verschiedener Meinung! Sie halten die Ausführung des Gegenstandes für leicht, ich für sehr schwer, und so fürchte ich, werden wir unmöglich lange Hand in Hand gehen können, und am Ende Sie oder Ich die Geduld verlieren, und uns nur gegenseitig im Wege stehen, ausser wir kommen jetzt, da es noch Zeit ist, zu einer vollkommenen Explication und Sie beruhigen mich durch Ihre Gründe oder Sie gehen zu meiner Ansicht über.

Ich will demnach, so sauer es mir ist,—denn aufrichtig gesagt, wage ich nicht recht zu hoffen, dass diese Zeilen den von mir gewünschten Zweck erreichen werden— Ihnen hiemit im Kurzen ein kleines Tableau unserer plan- und zusammenhanglosen Verfahrungsart darstellen.

Obschon wir in unserem letzten Sejour allhier nicht viel quasi gar nichts beendeten, und ich mich wirklich von der ganzen Sache losmachen wollte, da ein fünftes Rad am Wagen nur hemmend ist, und ich ein solches nicht gerne vorstellte, so sind in Wien über manche Fragen dennoch Beschlüsse gefasst worden, die in mir neuer-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

dings die Hoffnung aufleben liessen, als würde der Gegenstand dennoch früher in's rechte Geleise kommen, als es zu spät ist. Und ich fühlte mich einigermassen beruhigt, wiewohl es mir durchaus nicht entging, dass bei mehreren dieser Beschlüsse ein Echappatoir offen blieb, durch welches das «A tempo Ineinander-Greifen der Arbeiten» gefährdet werden dürfte, so z. B. das definitive Engagiren des Fangdamm-Baues durch T. Clark, die sichere Herbeischaffung des Holzes etc. etc. Eins schien mir indessen definitiv beschlossen zu sein, auf was ich für diesen Augenblick das grösste Gewicht legte, dass nämlich das Pesther Ufer abgesperrt und die Erdaushebung-Arbeiten ohne Verzug begonnen werden würden. Um diess zu erreichen, bat ich Sie: 1. das Promemoria an den Erzherzog sogleich einzusenden und 2. Gyra ohne Verzug hierzu zu beordnen, damit man wo möglich ohne auch nur einen einzigen Tag zu verlieren Hand an's Werk legen könne, was ich deshalb aber so sehr wünschte und actu wünsche, weil ich Alles in Allem genommen, — worüber ich mich jetzt weit und breit nicht expliciren kann — es für einen Sieg halte, wenn wir uns geradezu in Possess der Sache setzen.

Ich eilte nach Pressburg, nachdem Sie mir am 5ten dieses sowohl die Einreichung des Promemoria an den Erzherzog, als die baldigste Herabsendung Gyras verhiessen. In Pressburg hielt ich mich nur zwei Tage auf, da ich mich — ich kann sagen — ausschliesslich der Brücke und Ihrer Eisenbahn widmete. Der Erzherzog versprach mir, im Sinne Ihres Promemorias, augenblicklich und selbst vorläufig zu wirken, im Fall Sie mit dessen Einsendung zögerten, weil er so wie ich von dem Gefühl durchdrungen ist, dass man das Eisen jetzt, jetzt, jetzt schmieden müsse. Ich aber floh nach Pesth, um die Sache in loco zu betreiben, gehe aber bereits seit acht Tagen à la lettre spazieren und zwar, weil weder Gyra noch die Zeichnung der Erdaushebung da ist, was mich in die peinlichste Verlegenheit setzt.

Vom Erzherzog kam bereits vor mehreren Tagen: 1. An Lónyay und zugleich an den Magistrat von Pesth, dass die Absperrung und Erdaushebung an der Pesther Seite nicht gehindert werde, die Baron Sina sogleich vornehmen will! 2. An Lechner, dass Vásárhelyi und mehrere seiner Leute Ihnen zur Disposition gestellt werden sollen und Lechner dies möglich mache. 3. An den Commandirenden, dass er die Magazine räume! 4. An den Magistrat von Ofen, damit auch das städtische Brunn-Maschin-Gebäude geräumt werde.

Nun ist aber Gyra nicht hier, und wir können nicht einmal zu den Brücken-Schriften, die er—man weiss nicht wo—verschlossen hat; haben die Zeichnung der Ausgrabung nicht, die vor Allem nothwendig wäre, und ich kann länger als den 24ten hier nicht bleiben, wenn ich sodann in Pressburg mein Winter-Quartier bereits beziehen will um mich heuer nicht mehr zu rühren, wenigstens nicht mehr hieher

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

zu kommen, was Sie einem kränklichen Menschen vielleicht gerne gönnen werden, der übrigens auch seine eigenen Geschäfte hat und somit doch einige Nachsicht verdient, wenn er seine Gesundheit und seine Zeit, — und besonders um nichts und wieder nichts — nicht zu vergeuden wünscht!

Ich bin oft in dem peinlichen Dilemma, dass ich entweder alle meine Engagements in Pressburg brechen muss, wo ich überdiess sowohl in Hinsicht der Brücke, als Ihrer Eisenbahn, vielleicht nicht ganz überflüssig sein dürfte, oder muss ich à peu près unverrichteter Sache von hier weggehen. Denn im letzten Augenblick, sollte Gyra und die nöthige Zeichnung vor dem 24ten auch ankommen, etwas Geordnetes zu bestimmen und zu beendigen ist wirklich unmöglich; zumal die Stadt Pesth, wie Sie wissen, voller bösem Willen ist, und ich erst gestern par hasard erfuhr, dass die beiden Städte in Hinsicht der Entschädigung schon lange einen meritorischen Bescheid Ihnen zugesendet haben, worauf Sie jedoch noch nicht antworteten, und somit Sie und nicht die beiden Städte Ursache daran sind, was mir im Grund ganz gleichgiltig, aber wegen des Landtages sehr unangenehm ist, dass die Entschädigungsfrage etc. noch nicht consummirt wurde. Ich hätte darauf gedrungen, hätte ich diess gewusst, dass Sie den beiden Städten irgend etwas antworten, was noch geschehen müsste und ich denke über das «Was» wirklich nach, damit man in Pressburg, wo dieses Manoeuvre vom grössten Nutzen sein würde, sagen könne: «der Tractat mit den beiden Städten ist im Gang, stockt aber bei den Städten». Jetzt werden unsere vielen Widersacher sagen: «es stockt bei dem Baron Sina». Was die Sache, wenn Gott will, nicht geradezu fallen machen, aber ausnehmend verhindern wird.

Und warum wusste ich es nicht oder vergass ich es am Ende, was auch leicht möglicht ist, und warum ist die Zeichnung der Erdaushebung, die bereits den 5ten dieses, also vor 12 Tagen zum Copiren gegeben wurde, nicht hier? Und warum werden, so gewiss, wie $2 \times 2 = 4$, bis zum nächsten Frühjahr, wenn man mit aller Energie den Bau beginnen wird müssen, eine Menge Sachen vergessen werden, oder ohne Zusammenhang, mit Zeit und Geld, und was mehr ist, mit Ehrverlust geschehen? Weil Sie nicht in loco sind (!) Was dabei das grösste Unglück ist, und Sie diess Unglück dadurch nicht einigermassen repariren wollen, dass Sie Jemanden oder, was mir lieber wäre, Einigen, und auch nur bis zu einem gewissen Grad — denn Sie müssen durchaus das Ganze dirigiren — Ihr Vertrauen schenkten, und somit anjetzt buchstäblich keiner weiss: «Wer denn eigentlich Koch und wer Kellner sei».

Als ich durch Pressburg fuhr, fragte mich der Erzherzog; hier fragte mich Lechner und Vásárhelyi und Adam Clark, die eigentlich alle Ihre Leute sind: «Ist denn die Sache bereits systematisirt, ist ein Hauptplan entworfen?» Und ich musste die Achseln zucken, denn wenn Sie sich, mein vortrefflicher Freund, nicht täuschen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

wollen, so müssen Sie eingestehen, dass das Ganze bis jetzt beiläufig so wie eine türkische Schlacht geführt wurde, und actu geführt wird. Eine Menge brillanter Details, aber nichts Zusammenhängendes, nichts Ganzes. Oder wollen Sie im kommenmenden Frühjahr den Bau etwa nicht beginnen? Dann ist es Etwas Anderes! darüber müssen Sie mir aber reinen Wein einschenken, denn da ändert sich die Sache gewaltig. Wollen Sie ihn aber beginnen, so muss jetzt, jetzt, jetzt und nicht nach Eröffnung der Campagne der Hauptplan tracirt werden, und in dieser Hinsicht, gestehe ich, konnte ich Sie in den letzten Zeiten durchaus nicht begreifen. Sie schaffen diess an; bestellen jenes etc. Vortrefflich! aber nur Eins thun Sie nicht und zwar die Hauptsache nicht, nämlich Sie wollen die Hauptlinien des ganzen Gegenstandes von A bis Z nicht jetzt traciren, die verschiedenen Rollen nicht jetzt austheilen, Ihren Feldzug nicht jetzt organisiren, was doch die gute Logik wäre! Wahrlich es bleibt mir ein Räthsel und Sie sind mir unerklärlich, ausser — und hier muss ich ganz offen mit Ihnen sein — dass Sie bereits einen vollkommenen Plan vor sich haben, den Sie mir deshalb nicht mittheilen wollen, damit Sie mich beseitigen, ich durchaus keinen Einfluss in die Sache nehme, und Sie von jeder Einmischung meinerseits befreiet sein mögen. Ist diess Letzte der Fall, so bin ich vollkommen zufrieden gestellt; denn wahrlich ich wünsche nichts Anders, als dass die Sache gehe und gelinge; und gehet und gelingt sie ohne mich, darf ich ruhen und die etwaigen 50 Procent per Actie suo tempore einstreichen, Hurrah! dann ist's mir doppelt lieb und in dieser Hinsicht brauchen Sie sich, mein vielgeachteter Freund, wirklich gar nicht zu geniren; denn können Sie mich entbehren, so werden Sie mich hindurch nicht nur nicht im Geringsten beleidigen, sondern ich werde Ihnen aus vollem Herzen dankbar sein. Geben Sie mir daher ohne weiters meinen Abschied. Haben Sie jedoch bis jetzt keinen Plan, so ist es schlimm, und wiewohl es ein unberechenbarer Schaden wäre, so würde ich rathen, den Beginn des Baues, der NB. — und hierauf bitte ich Sie vor Allem zu reflectiren — mit nichts wenigerem beginnen kann, als mit dem Beginnen und auch Endigen des Pesther Ufer-Fangdammes, lieber auf 1841 zu versetzen.

Wollen Sie jedoch schon 1840 beginnen, so müssen unsere bisherigen Improvisationen einer wohl überdachten, in einander greifenden logischen Procedur Platz machen und zwar ohne den geringsten Zeitverlust, denn sonst ist ein completer Fiasco, und das Freudengeschrei von Stáray & Co. und das Hohn-Gelächter von Ullmann & Co. unser Loos, und das was wir unvermeidlich zu gewärtigen haben! So denkt, glauben Sie mir, Lechner, Vásárhelyi und Adam Clark, nur dass keiner die unangenehme Rolle auf sich nehmen will, es Ihnen so barsch aber wahr vorzutragen, wie ich; oder dass diese Herren vielleicht, das kommende Jahr als ein «Lehrgeld»-Jahr betrachten, und denken: «man wird sodann logischer zu Werke gehen», während

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ich Ihren und meinen Namen zu hoch stelle, um über eine Defaite so leicht hinauszugehen und der Beschämung ausgesetzt zu sein, einen manquirten Anfang mit Angst und Noth wieder repariren zu müssen!

Wenn Sie mich aber fragen, was zu geschehen sei, um diesem traurigen Horoscop zu entgehen, so sage ich:

1. Werde ich trachten auf mich allein wie Horatius Cocles reducirt, ohne Gyra und Zeichnung einen Coup d'état allhier auszuführen, um wenigstens nicht ganz umsonst vierzehn Tage in diesem Staubnest gesessen zu sein.

2. Müssen Sie mir offen sagen, ob Sie mich brauchen oder dispensiren, denn thun Sie diess letztere, so lege ich mich mit dankbarem Gefühl gleich auf die faule Haut, wornach ich mich ausnehmend sehne. Brauchen Sie mich indessen, — bitte sich aber wirklich gar nicht zu geniren — so gehe ich noch in diesem Monat nach Wien, wenn ich NB. kann, oder Sie müssen nach Pressburg kommen, wo Sie endlich Ihre vielen anderwärtigen Geschäfte momentan vergessen und mit mir über einen vollkommenen Plan der Campagne einig werden müssen.

Ich schrieb es: Gott gebe seinen Segen dazu! Telford sagte mir nicht umsonst: «geben Sie den Brückenbau auf, denn Sie verlieren Ihren Schlaf». Ich schlafe auch wirklich nicht mehr, benütze aber diese Gelegenheit, um Ihnen offen meine Ansicht mitzutheilen. Wenigstens werden Sie nicht sagen können, wenn Sie diese Zeilen aufbewahren und einst wieder lesen wollen, dass Sie suo tempore keinen Freund hatten, der Ihnen die wahre Lage der Dinge nicht vor die Augen gestellt haben würde. Ich nenne mich mit besonderer Hochachtung Ihren ergebensten Freund und Diener.

Pesth, den 17ten October 1839 Graf Stephan Széchenyi

P. S. Einstweilen recommandire ich die Magazine, wo Se. Excellenz der Kriegs-Präsident Graf Hardegg nicht zu negligiren wäre.

47

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. Georg Sina's Briefe

Καθησυχαστικὴ ἀπάντησις τοῦ Γεωργ. Σίνα εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ Széchenyi (σ. 93 - 95).

Georg Sina an Stephan Széchenyi

Hochgeborner Graf, sehr geehrter Freund!

So sehr ich die gute und freundliche Absicht Ihrer werthen detaillirten Zuschrift vom 17. October d. J. zu schätzen weiss, so wundert es mich dennoch daraus entnehmen zu müssen, dass Sie nach so vielen Berathungen und pourparlers, die zwischen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

uns in Bezug der Brückensache stattgefunden haben und wo ich meine Ansichten darüber deutlich genug zu erkennen gab, mich so vielfach missverstehen. Denn ist auch unsere Auffassung dieses Gegenstandes und dessen, was zu seiner Förderung zu geschehen hat, manchmal verschieden, so sind wir doch darin einverstanden, dass der Bau der Brücke im nächsten Frühjahr beginnen und im Laufe des Jahres 1840 der Pesther Uferfangdamm vollendet werden soll; und seit wir die letzten Sitzungen mit Clark hier hielten, und also wissen, was um diesen Bau zu bewerkstelligen erforderlich sey, also seit kaum mehr als viezehn Tagen, ist doch wahrhaftig genug geschehen, und mit Ihrem Einvernehmen, nach Ihrem Rath und mit Ihrer gütigen Dazwischenkunft geschehen, als dass Sie mit Recht sagen könnten, ich halte die Sache zu leicht, während ich von der Schwierigkeit derselben nur zu sehr durchdrungen bin und eben deshalb doppelt vorsichtig zu Werke gehe, um, wenn auch zu rechter Zeit, doch nicht mit zu grossen Opfern und der den Credit solcher Unternehmungen allein sichernden erforderlichen Sparsamkeit, alles benöthigte herbeizuschaffen. Gewiss sehe ich indess dabei weniger zu rosenfarb, als Sie zu schwarz sehen, und verkenne nicht die vielfache Schwierigkeit der Aufgabe, während ich überzeugt bin, dass sie weniger durch Rastlosigkeit als durch ruhige Untersuchung vor dem Handeln gelöst werden könne. Dennoch werde, seit Clark hier zuletzt sich genau über das, was jetzt zu bestellen nöthig sey, geäussert hat, nichts versäumt, die Sache zu poussiren. In Ihrer Gegenwart und mit Ihrem Einverständniss wurde ihm der Auftrag ertheilt, die bezeichneten Maschinen zu bestellen, das Eisenwerk zu den Fangdämmen zum Drittheil sogleich anzuschaffen, einen Contractor definitiv aufzunehmen und die Herbeischaffung des nöthigen Holzes zum Fangdamm nach Clarks neuerlicher modification anberaumt. Wo hier ein échappatoire oder Hinterthürchen offen bleiben soll, begreife ich nicht, wenn Sie nicht meinen, dass Clark den Contract einzuschicken aufgefordert wurde, was aber doch nöthig ist, und die Sache gar nicht aufhält, da derselbe gleich ratificirt zurückgeschickt werden wird, man aber doch wissen muss, was zu zahlen seyn wird. Die Bestellung der Hölzer oder vielmehr die Aufforderung solche zu liefern werden Sie bald in allen Zeitungen lesen; ich habe hier mit Huber für die Lieferung eines Theils derselben die genaueste Rücksprache genommen und alles dies wäre schon früher geschehen, hätte ich nicht Clarks Antwort abwarten wollen, die erst gestern eintraf, und wo Clark circa 300 Stämme meiner Podiebrader Hölzer (Föhren von den schönsten dimensionen) gut brauchen zu können versichert, welche also, wenn die Kostenberechnung entsprechend ausfällt, jederzeit nach Pesth gestellt werden können.

Das Promemoria wurde nach Ihrer eigner Aufforderung, und ganz wie Sie es verlangten, an den Präs. Secretair Schedius geschickt und ohne Verweilen zeigte ich

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ihnen mit Beifügung einer Copie die günstige Vorbescheidung desselben bei und da ich daraus schliessen musste, dass der dem Promemoria beigelegte Plan der Erdaushebungen mit an die Pesther Stadt oder die Verschöner. Commission geschickt worden sey, so behielt ich die Copie bei mir, während ich Herrn v. Gyra die Copien der Pläne des Ofner und Pesther Ufereinzäunungsraumes mitgab. Indess schicke ich in der Anlagen diesen Plan jetzt mit, der nur zurückbehalten wurde, weil ich Adam Clark, den H. Tierney Clark selbst hieher bestellt hatte, täglich erwartete, und diesen Plan für mich copieren lassen wollte (was er auch jetzt für mich in Pesth thun möge und von dort erst zwischen 28. und 30. dieses Monats heraufkommen soll) und was ich ihm gütigst zu eröffnen bitte. Auf Ihren eignen Antrag ist ferner, wie selbes Ihnen gefälligst erinnerlich seyn wird, in der letzten Sitzung mit Clark beschlossen worden, dass die Eingabe an den Ofner Magistrat, nach Ihren in Pesth zu schöpfenden Auskünften, durch Sie und Gyra dort concertirt und eingereicht, die damals fertige, vorgelesene und approbirte Eingabe an den Pesther Magistrat — nach Erschliessen der Resolution des Erzherzog Palatinus und nach Massgabe der Umstände durch Sie und Herrn v. Gyra einverständlich modificirt, eingereicht werden solle. Nachdem ich Ihnen nun gleich nach Empfang eine Abschrift des Bescheides zugeschickt habe, was hätte denn durch mich dort noch veranlasst werden sollen? Gewiss ist aber hierin seit Gyras Ankunft in Pest durch Ihre gütige Dazwischenkunft das nöthige geschehen, um durch Beginnen der Erdarbeiten nach den von Seiner Kaiserlichen Hochheit gegebenen Weisungen uns geradezu in possess zu setzen.

Was mich indess besonders verwundert ist, dass Sie von dem, wie den Städten wegen der Entschädigungsfrage noch keine meritorische Antwort gegeben sey, nichts zu wissen sich äussern, während ich doch die Erwiederungen der Städte Ihnen s. Z. abschriftlich mitteilte, und in früheren Besprechungen mit Ihnen, wie auch das Letztemal in Wien direkt die Ansicht aufgefasst worden ist, dass die Städte zu viel verlangten, dass man Ihnen daher, nachdem die Sache ohnehin kaum anders als auf den Rechtsweg wird entschieden werden können, einstweilen und bis nicht der Gegenstand auf dem Reichstag wird superirt seyn, keinen definitiven Entschluss kund geben solle. Sollten Sie indess jetzt anderer Meinung seyn, so ersuche ich Sie mir wissen zu lassen, was und in welcher Art Sie den Städten zu antworten für zuträglich und zweckmässig erachten.

Aus alle dem Vorhergesagten ist nun wohl ganz klar ersichtlich, dass ich überall bei der Brückensache mich Ihres Rathes, Ihrer Einsicht und Ihrer Mitwirkung zu erfreuen wünsche und daher nie und niemals die Idee gehabt habe, Sie irgend zu beseitigen oder zu entfernen. Je weniger aber dies mir beigefallen ist, um so schmerz-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

licher berührt es mich, diesen Verdacht immer wieder von Ihnen ausgesprochen zu sehen, und ich kann dies nur als Folge dessen ersehen, dass ich nicht in Allem und Jedem ganz einerlei Meinung über die Art der Einleitung und Leitung dieses Geschäftes sey, worauf Sie auch hindeuten, indem Sie stets von einem eigens zu trauernden Plane dafür sprechen und den Mangel eines solchen festgestellten Operationssystems als das Übel aller Übel erklären. Um Ihnen daher den sichersten Beweis meiner Willfährigkeit, sowie meines aufrichtigen Wunsches im steten Einvernehmen mit Ihnen in dieser Sache zu handeln, zu geben, ersuche ich Sie, da wir uns nach so vielen Berathungen und Besprechungen, wie Ihr Schreiben deutlich angibt, doch nicht verständigen konnten, mir wenn auch nur in kurzen Umrissen den Plan gütigst schriftlich bezeichnen zu wollen, welcher befolgt werden sollte, um nach alle dem, was bisher schon geschehen ist, nach Ihrer Ansicht am sichersten zur Ausführung des Baues des jetzt zu beginnenden Fangdammes zu gelangen. Und indem ich Sie daher bitte, einen solchen Plan mir baldigst zuzusenden, erneuere ich die freundschaftliche Aufforderung mir auch ferner bei diesem grossartigen Unternehmen, für das Sie soviel gethan haben, mit Rath und That zur Seite stehen zu wollen, indem ich mit vorzüglicher Hochachtung jederzeit verbleibe, Hochgeborner Graf,

Ihr gehorsamster Diener

Wien, den 22. October 1839 — Georg Freiherr v. Sina

N.S. Da mir Herr v. Gyra anzeigt, dass Herr v. Taschner wahrscheinlich mit Ihnen nach Pressburg zurückkehren werde, und sich anfrägt, wer statt ihm in Brückensachen zu berathen seyn werde, so ersuche ich Sie, im Einvernehmen mit Herrn v. Gyra Herrn v. Vásárhelyi aufzufordern, sich dieser Angelegenheiten annehmen zu wollen, und da ich nicht zweifle, dass in Folge der von Seiner Kaiserlichen Hochheit an die Baudirektion und an Herrn v. Lechner ergangene Aufforderung man uns Herrn v. Vásárhelyi uns überlassen werde, denselben zu befragen, ob er unser Mann seyn wolle, und sich daher einstweilen provisorisch darum annehme, um mit Herrn v. Gyra im Einklang die benöthigten Einleitungen und Arbeiten zu beginnen, so wie sich deshalb sogleich mit mir in schriftliche Verbindung zu setzen. Sr Kais. Hochheit, welche noch einige Tage hier verweilen werden (Erzherzog Palatin) habe ich meinen gehorsamsten Dank wegen der gnädigen Verfügungen auf das Promemoria bei einer gehabten Audienz abgestattet, und glaube nach höchstdessen huldvollen Äusserungen auch ferner seiner gnädigen Unterstürtzung bei dieser Unternehmung mich erfreuen zu dürfen.

Achtungsvoll

Sina

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

48

Staatsbibliothek (München). Handschriftensammlung, Klenzeana III, 17

Ἐπιστολὴ τοῦ Γεωργ. Σίνα πρὸς τὸν Leo Klenze περὶ τῆς κατασκευῆς διώρυγος μεταξὺ τῶν ποταμῶν Δουνάβεως καὶ Τίσσα (σ. 97).

Hochwohlgeborner Herr geheimer Rath!

Aus einem Briefe meines geehrten Freundes Herrn Baron von Eichthal, welchem das von Euer Hochwohlgeboren an denselben gerichtete gefällige Schreiben vom 5. April l. J. beigeschlossen war, habe ich mit Vergnügen ersehen, dass Sie selbst sich bereit erklärt haben, zu der gewünschten Untersuchung, Prüfung und Beurtheilung der für die Ausführung des projectirten Canals zur Verbindung der Donau und Theiss bereits vorhandenen Pläne und Bauanschläge nach Ungarn im Monate Mai l.J. zu kommen, und dass Sie zur sicheren und schnelleren Bewerkstelligung dieser Arbeit zu Ihrer Beihülfe einen Ingenieur mit sich zu bringen gedenken, der bei dem Bau des unter Ihrer Leitung vollendeten Donau-Main-Canals eine Reihe von Jahren beschäftigt gewesen ist, und sich die gediegensten Detail-Kenntnisse dabei erworben hat.

Nachdem ich nun diesen mir sehr erfreulichen Vorschlag Euer Hochwohlgeboren, dem leitenden Comité dieser Unternehmung sogleich vorgelegt hatte, so wurde derselbe nicht nur einstimmig und mit Freude bei der allgemein anerkannten Sachkenntniss und dem grossen Rufe Euer Hochwohlgeboren angenommen, sondern ich auch aufgefordert, Sie sogleich direct zu ersuchen, mir den Zeitpunkt gefälligst angeben zu wollen, wann Sie sammt Ihrem zu wählenden Begleiter die Reise von München über Wien nach Pesth, wo jene vorläufigen Pläne erliegen, anzutreten geneigt sein werden, um die betreffenden ungarischen Ingenieure, welche gedachte Pläne und Überschläge verfertigt haben, auch zu gleicher Zeit dahin bescheiden zu können.

Indem ich mich daher mit Gegenwärtigem dieses Auftrages entledige und mir die Zeit möglichst genau zu bestimmen bitte, wo es in Ihrer Convenienz läge, von dort jene Reise zu unternehmen, erlaube ich mir Euer Hochwohlgeboren darauf aufmerksam zu machen, dass es wünschenswerth sein dürfte, dies in den ersten Tagen oder in der Hälfte des nächsten Monats Mai zu thun, da es wohl mit der Durchsicht und Beurteilung der Pläne und Überschläge selbst nicht abgethan sein dürfte, sondern zur genauen Beurtheilung des ganzen Operates es wohl einer Bereisung der projectirten Canal-Trace ihrer ganzen bedeutenden Länge nach, und an verschiedenen Stellen zu veranstaltenden Bohrungen und Nachmessungen des Nivellements bedürfen wird.

Es muss nämlich mir und der Unternehmungs-Gesellschaft hauptsächlich daran

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

liegen, durch diese vorzunehmende Untersuchung nachstehende drei Punkte in das klarste Licht und in vollkommene Evidenz gebracht zu sehen, nämlich:

a) ob die Möglichkeit der Ausführung des erwähnten Canals zwischen der Donau und Theiss überhaupt vorhanden sei;

b) die Stichhältigkeit und Ausführbarkeit der vorhandenen Pläne insbesondere geprüft und erprobt, oder nicht anerkannt zu sehen; und

c) die möglichst genaue Angabe der wirklich erforderlichen Kosten dieses Unternehmens kennen zu lernen.

Natürlich wird zur Erörterung dieser Frage eine ziemliche Zeitfrist erforderlich sein, und darum wäre es wünschenswerth, gleich anfangs oder wenigstens bis zur Hälfte des nächsten Monats Mai sich an diese Untersuchung zu geben, damit Euer Hochwohlgeboren noch v o r Ihrer beabsichtigten Reise nach Petersburg diese Angelegenheit womöglich zu beendigen, oder doch soweit fortzuführen in der Lage sein mögen, dass selbe nach Ihrer Rückkehr von Petersburg baldigst vollführt werden könne.

Indem ich daher Euer Hochwohlgeboren gefällig baldigen Erwiederung je eher entgegen sehe, verbleibe ich mit vorzüglicher Hochachtung

Euer Hochwohlgeboren
ergebenster Diener

Wien, den 22. April 1845 — Georg Freiherr von Sina

49

Staatsbibliothek (München). Handschriftensammlung, Klenzeana III, 17

Ἑτέρα ἐπιστολὴ τοῦ Γεωργίου Σίνα πρὸς τὸν Klenze περὶ τῆς διώρυγος Δουνάβεως-Τίσσα (σ. 98).

An Seine Hoch- und Wohlgeboren Herrn Leo von Klenze, königlichen bairischen geheimen Rath etc. pl. titl.

München

Hoch- und Wohlgeborner Herr geheimer Rath!

Durch Ihre gefällige Zuschrift vom 24ten August l. J. benachrichtigt, dass Sie von Petersburg wieder glücklich zurückgekehrt sind, beeile ich mich Ihnen hiemit den richtigen Eingang Ihrer Sendung vom 21 Juni l.J. zu bestätigen.

Da jedoch das Euer Hoch- und Wohlgeboren von dem Sekretair der Canalbaugesellschaft, Herrn von Weber, in Pesth übergebene Exemplar des «Bescheides der Landesbaudirektion über den Plan des Herrn Beszédes» jener Sendung nicht beigefügt war, dasselbe aber jetzt benöthigt wird, so ersuche ich Sie, jenes Dokument nachträglich baldigst anher gelangen zu lassen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Infolge der, mit obgedachter Sendung übermittelten Kostenberechnung Ihrer und Ihres Herrn Adjunkten Ing. Eckemayer von München nach Szegedin und zurück unternommenen Untersuchungsreise, im Gesamtbetrage von 1794 fl. 30 x. im 24 Guldenfusse, übermache ich in der Anlage Euer Hoch- und Wohlgeboren zugleich den nach bereit hier erhobenen Betrag von 1200 fl. bair. noch erübrigenden Rest mit 594 fl. 30 xr. bair. oder 495 fl. 25 x. Conv. Münze, mittels eines pr. Wechsels an Herrn A.E. von Eichthal in München.

Und indem ich Euer Hoch- und Wohlgeboren zugleich meinen und der Canalbaugesellschaft verbindlichen Dank für Ihre in dieser Angelegenheit gehabten Bemühungen und Ausarbeitungen hiemit abstatte, ersuche ich Sie den weiteren Betrag des anruhenden, auf 2495 fl. 25x. CM. gestellten Wechsels, als einen Beweis unserer Würdigung derselben, freundlichst genehmigen zu wollen.

Während ich mir übrigens vorbehalte, über die weitere Entwicklung dieses Gegenstandes Euer Hoch- und Wohlgeboren s.Z. Nachricht zu geben, und im Falle der Anwendung Ihres Canal-Operats Ihre Hilfe und Mitwirkung anzusprechen, verbleibe ich mit vorzüglicher Hochachtung

Wien, den 4ten September 1845

Euer Hoch- und Wohlgeboren
Ergebener
Freiherr von Sina

Nota

über den anruhenden a vista Wechsel an Herrn A.E. von Eichtahl in München.

An Restbetrag der ausgewiesenen Reisespesen	fl. 495.25x.
An Honorar.....	fl. 2000.—
zusammen obige	fl. 2495.25x.

Am 21. Nov. 1845 geantwortet, dass ich das Geld dankend empfangen etc.

(Klenze)

50

Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1834, φακ. 37/3, ἀρ. 898

Διορισμὸς τοῦ Γεωργίου Σίνα ὡς Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Αὐστρίᾳ (σ. 101).

Othon

Par la Grâce de Dieu Roi de la Grèce.

Savoir faisons: Qu'ayant jugé utile à Notre service et aux intérêts de Nos sujets d'établir à Vienne un Consul Général qui, en remplissant dans cette ville, les fonctions consulaires conformément à Nos instructions, veille en même tems, d'après

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ces mêmes instructions, aux intérêts généraux du commerce de Notre Royaume dans l'Empire d'Autriche. Nous avons, sur le compte qui nous a été rendu de la probité, des talents et des connaissances du Sieur Georges Sina nommé, comme Nous nommons par les présentes, le dit Sieur Sina, Notre Consul Général à Vienne, lui accordant avec les avantages et prérogatives attachés à cette charge, la jouissance des droits Consulaires tels qu'ils sont établis dans Notre tarif. Nous prions en conséquence sa Majesté Impériale et Royale apostolique, de vouloir faire reconnaitre dans Ses Etats comme Notre Consul Général le dit Sieur Georges Sina, de le faire jouir de tous les droits, privilèges et immunités accordés dans Ses Etats aux Consuls Généraux des autres Nations, promettant de Notre côté l'observation de la plus parfaite réciprocité en pareil cas.

Ordonnons à tous Nos ministres, à tous les fonctionnaires civils et militaires de Notre Royaume, à tous Nos officiers de terre et de mer et à tous Nos sujets de quelque rang et condition qu'ils soient, de reconnaître le Sieur Georges Sina, comme Notre Consul Général dans l'Empire d'Autriche et de lui prêter d'aide et l'assistance dont il aurait besoin en cette qualité.

En foi de quoi, Nous avons signé les présentes et les avons fait délivrer au Sieur Georges Sina revêtues du Sceau de l'Etat et contresignées par Notre Secrétaire d'Etat au Département des Affaires Etrangères.

Donné à Nauplie le 1/13 Mars mille huit cent trente quatre

Au Nom du Roi

La Régence du Royaume de la Grèce

Armansperg, v. Maurer, v. Heideck.

51

Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1834, φακ. 37/3, ἀρ. 898

Ὁδηγίαι τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀλεξ. Μαυροκορδάτου πρὸς τὸν Γεώργ. Σίναν περὶ τῶν καθηκόντων του ὡς Γενικοῦ Προξένου (σ. 101).

Le Secrétaire d'État
à la Maison du Roi
et aux Affaires Etrangères

Monsieur Georg Sina
Consul Général de S. M. Héllénique
à Vienne.

Nauplie le 1/13 Mars 1834.

Monsieur,

La Majesté a jugé utile et convenable aux intérêts du commerce de Ses sujets d'établir un Consul Général à Vienne, et Elle vous a choisi pour remplir ce poste, à la suite du compte qui Lui a été rendu de votre probité et de vos connaissances.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

En vous adressant les Lettres-Patentes que S. M. vous a fait expédier, j'y ajoute, d'après Ses ordres, les instructions aux quelles Elle désire que vous vous conformez dans l'exercice de vos fonctions.

1. Les Lettres-Patentes que vous recevez, vous seront avant tout nécessaires pour vous legitimer auprés des Autorités de Vienne, suivant l'usage et les coutumes du Pays, sur des fonctions que vous êtes appelé à remplir et pour obtenir du Gouvernement Autrichien «l'Exequatur» dont vous avez besoin pour les exercer. Déjà le Gouvernement de S. M. l'Empereur de l'Autriche est prévenu par la voie Diplomatique du choix que S.M. a fait de votre personne et des demarches sont également faites auprès de Lui pour faciliter les succès des vôtres.

2. S. M. attend de vous, que vous protégerez et assisterez tous ceux de Ses sujets, qui se rendront à Vienne sous la protection des rapports d'amitié heureusement établis entre les deux gouvernemens, ou qui y allant pour y suivre, conformément aux lois, des affaires de commerce ou autres, viendraient à reclamer votre secours ou vos conseils; Que vous viendrez avec le plus grand soin le registres de l'Etat civil pour tous ceux de Ses sujets, qui se trouveraient dans l'arrondissement du Consulat Général; Que vous munirez de votre V i s a leurs Passeports et autres papiers, qui en auraient besoin; Que vous interviendrez à leur demande par voie d'arbitrage, dans les contestations et différends, qui pourraient survenir entr'eux, en cherchant autant que possible à amener des arrangemens à l'amiable, que vous véillerez au maintien de leur droits et privilèges ainsi qu'à l'exécution des ordonnances relatives au commerce et à la navigation; Que vous défendrez dans la sphère des vos attributions leurs personnes et leur propriétés, s'il y a lieu et ferez en général tout ce qui dépendra de vous pour soutenir l'honneur du nom Grec.

Vous ne perdrez pas non plus de vue des dispositions de l'art. 11 du traité d'Alliance, conclu le 1er Novembre 1832 entre la Grèce et la Bavière, relatives aux facilités à accorder réciproquement au commerce des deux Pays et à la protection que les Consuls des deux Etats dans les ports et places de commerce de l'Etranger doivent aux sujets de l'autre, et vous ne manquerez pas de vous y conformer. Vous pourrez vous servir dans vos éxpeditions d'un cachet ou sceau ayant pour inscription les mots: «Consulat Général de la Grèce à Vienne».

3. Vous ferez part au Ministère des Affaires Etrangères de tout ce qui sera de nature à interesser particulièrement la Grèce, son commerce et sa navigation, et chercherez à lui faire parvenir vos rapports, aurant que possible par les voies les plus sures et les plus promptes. Un des premières devoirs des Consuls étant d'instruire le Gouvernement des progrés, de la décadence ou des déplacemens de commerce et de lui indiquer la direction qu'il peut convenir de donner aux speculations natio-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

nales, dans les pays où ils résident, j'appelle particulièrement votre attention sur ce point.

4. Mais avant tout, S.M. désire vous voir exposer dans un tableau général d'état présent des relations commerciales entre la Grèce et Vienne, que vous indiquez dans cet exposé les objets d'importation et d'exportation réciproque, les voies par les quelles ces exportations et importations ont lieux, et que vous développiez les moyens, qui vous paraîtrons les plus propres à procurer au commerce et à la navigation de la Grèce l'amélioration, les avantages et l'extension dont ils sont susceptibles. Dans la suite il faudra vous attacher à transmettre au Ministère des rapports généraux de ce genre de six en six mois.

5. Le Gouvernement ne rétribue aucun de ces consuls dans les ports et places de l'Etranger. Cependant vous pourrez lui porter en compte les dépenses que vous occasionnera directement le service du Roi, de même que dans les affaires particulières des sujets de S.M. les parties intéressés vous doivent tenir compte des frais qu'elles vous auront causés. Du reste vous jouirez après la réception de l'«Exequatur» des droits, immunités et privilèges ajurés à Vienne aux Consuls Généraux des autres Nations. Vous aurez aussi la jouissance des droits consulaires établis dans notre tarif, dont vous trouverez ci-joint quelques exemplaires.

6. Vous recevez en même tems des instructions plus particulières principalement au sujet des droits et des devoirs des Consuls relativement à la navigation, aux capitaines et aux équipages des bâtimens grecs. En attendant, vous voudrez bien, Monsieur, désque les présentes expeditions vous serons parvenues, m'en accuser réception et promettre de vous confermer en tous points aux instructions que je viens de vous donner.

Recevez, Monsieur, les assurances de me consideration la plus parfaite.

A. Maurokordatos

N. Dragumis

52

'Αρχεῖον 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν 1835, φακ. 11/5, ἀριθ. 9

'Αναφορὰ τοῦ Γεωργ. Σίνα πρὸς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν περὶ τῆς μεταξὺ 'Ελλάδος καὶ Αὐστρίας ὑπογραφείσης ἐμπορικῆς συνθήκης (σ. 102 - 103).

Π ρ ὸ ς

τὴν ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν 'Εξωτερικῶν Γραμματείαν τῆς 'Επικρατείας

'Α θ ή ν α ς

'Εξοχώτατε!

"Εχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς φανερώσω ὅτι τῇ 17/29 τοῦ λήγοντος, τὸ ἑσπέρας, ἔλαβον τὴν εὐγενικὴν ἐπιστολήν σας ἐκδομένην τῇ 22/6 ἰδίου, συνοδεύουσά μοι τὰ δύο

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἔγγραφα τῆς ἐμπορικῆς συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἥτις ἐκλείσθη αὐτοῦ διὰ τοῦ κυρίου Ἱππότου Πρόκες, πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Εὗρον ἐπισυναπτόμενον καὶ τὸ πρὸς ἐμὲ πληρεξούσιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ ὁποίου μὲ ἰσχύει εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῶν τῆς ἐπιβεβαιώσεως ἐγγράφων.

Εὐγνωμονέστατος, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Α. Μ. ηὐδόκησε νὰ μοὶ δώσῃ τιμήν, σᾶς φανερώνω, ὅτι ἀπαραλλάκτως κατὰ τὰς δοθείσας μοι ὁδηγίας θέλει ἐνεργήσω τὴν ἀλλαγὴν τῆς ἐπιβεβαιώσεως μὲ τὴν ἐνταῦθα Κυβέρνησιν, φροντίζων ὥστε νὰ ἐκτελεσθῇ ὅσον τάχιστα· πρέπει νὰ σᾶς κάμω ὅμως τὴν παρατήρησιν ὅτι τὸ ἐν παραρτήματι ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ὡς συνέπεια τῆς γενικῆς συνθήκης δὲν θέλει εἶναι δεκτὸν εἰς τὴν Αὐστριακὴν Κυβέρνησιν, διότι ὁ εἰς αὐτὸ περιεχόμενος παράγραφος, περὶ τῆς ἐ ξ α γ ω γ ῆ ς τ ῶ ν λ α δ ί ω ν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα μὲ ἐλάττωσιν τοῦ τελωνικοῦ δικαιώματος ἀπὸ 10 τοῖς % θέλει δώσει αἰτίαν νὰ γεννηθῶσι δυσαρεστήσεις καὶ περιπλοκαὶ μὲ ἄλλας ξένας αὐλὰς καὶ κυρίως μὲ τὰς Ἰταλικάς, τῶν ὁποίων τὸ προϊὸν τοῦ ἐλαίου εἰσέρχεται εἰς τὴν Αὐστριακὴν Μοναρχίαν, καὶ θέλει ζητήσωσιν αὐταὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἰδίας ἐλαττώσεως. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ κεφάλαιον περὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ξυλικῶν ἀπὸ τὴν Οὐγγαρίαν καὶ Τρανσυλβανίαν διὰ τοῦ Δουνάβεως, αὐτὸ δὲν εἶναι τόσον σημαντικόν, ὡς ἠμπορεῖ τις νὰ τὸ νομίσῃ, διότι τὰ δάση ἐκείνων τῶν τόπων δὲν δίδουν τοιαύτην ποσότητα ξύλων, διὰ νὰ ἀρκέσῃ καὶ εἰς ἐξαγωγὴν καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐμπόριον ἄξιον τῆς πάσης προσοχῆς. Καθ' ὅσον γνωρίζω ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις φροντίζει παντοίοις τρόποις καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν τῶν σχέσεών της μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅθεν καὶ δὲν κάμνει δυσκολίας εἰς ὅσα δύνανται νὰ συμβάλουν εἰς τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν ὑπηκόων, πρέπει ὅμως εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ πιστεύσω ὅτι δὲν θέλει ἠμπορέσει νὰ παραχωρήσῃ εἰς μίαν φίλην δύναμιν τοιαύτας εὐκολίας, διὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἀπαντήσῃ προσκόμματα εἰς τὰς σχέσεις πολλῶν ἄλλων.

Ἐγὼ θέλει παραστήσω ὅτι ἡ ἐλάττωσις τοῦ τελωνειακοῦ δικαιώματος διὰ τὸ ἔλαιον θέλει εἶναι μία ὠφέλεια διὰ τοὺς Αὐστριακοὺς ὑπηκόους, ὡς οἱ καταναλόντες τὸ προϊόν, καὶ εὔχομαι νὰ ἐπιτύχω, γνωρίζων ὅμως τὸ δύσκολον, εἶναι χρέος μου νὰ σᾶς δώσω προϋπάρχουσαν εἴδησιν, ἵνα μὴ βάλητε κατὰ τὸ παρὸν βάσιν εἰς τὸ εἰρημένον μερικὸν ἄρθρον.

Ἅμα ἐκτελεσθῇ ἡ ἀλλαγὴ τῶν ἐπικυρώσεων, τὴν ὁποίαν θέλει ἐπιταχύνω ὅσον τὸ δυνατὸν (διότι πρέπει νὰ περάσουν τὰ ἔγγραφα ἀπὸ τὴν Αὐλικὴν Καμμάραν, ἵνα ληφθῇ ἡ γνώμη τῆς ἰδίας καὶ ἔπειτα νὰ σταλθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον), δὲν θέλει λείψω νὰ σᾶς δώσω τὴν ἀπαιτουμένην εἴδησιν. Ἐν τοσούτῳ παρακαλῶ τὴν Ὑ. Ἐ. νὰ δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

Βιέννῃ τῇ 19/31 Μαρτίου 1835 Ὁ Βαρῶνος Γεώργιος Σίνας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

53

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien).
Nachlass Prokesch-Osten, Griechenland, Band 5, p. 148-151.

Ὁ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας Anton Prokesch-Osten ἀπευθύνων λίαν ἐπαινετικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γεώργιον Σίναν συνιστᾷ εἰς αὐτόν, ὅπως τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς πρὸς ἵδρυσιν Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Ἑλλάδι (σ. 104).

Prokesch-Osten an Freiherrn von Sina. Athen, 27. April 1839

Ich bin wirklich verlegen, auf Ihr gefälliges Schreiben vom 23. März antworten zu sollen. Einerseits begreife ich die mir vom Könige gemachte Bemerkung und ausgesprochene Empfindlichkeit; anderseits kann ich nicht die Absicht haben, Ihre Ansichten beeinträchtigen zu wollen. Bei dem Könige bin ich Ihr natürlicher und warmer Wortführer; ich bin dies aus Verehrung für Sie, ohne erst Ihre Ermächtigung dazu zu verlangen oder bei Ihnen damit prahlen zu wollen; aber ich will nicht die Verantwortlichkeit auf mich nehmen, bei Ihnen die mir begreiflichen Ideen des Königs zu bevorworten.

Ihr Name ist ein europäischer. Sie stehen der ganzen griechischen Nation voran. Wie sehr Sie auch Österreicher sind, Sie müssen begreiflich finden, verehrtester Freiherr, dass in einem kaum geborenen griechischen Staate, den Griechen aus so vielen Ländern ausserhalb demselben, wie eine neu erworbene Heimath betrachten, König und Volk auf Sie blickt. Aus Russland, aus den Fürstenthümern, aus allen Theilen Österreichs, aus Wien selbst kommen Beweise dieser Gesinnung, die dem Könige als eine allen Griechen gemeinsame vorauszusetzen erlaubt war. Ihre Stellung in der Welt war der Maasstab für seine Hoffnungen. Er hoffte auf das Gewicht Ihres Willens und Namens, das allein schon zureichend gewesen wäre und seyn würde, um eine Bankorganisation mit griechischen Elementen in's Leben zu rufen. Er beklagt, dass Ihr Misstrauen in die Haltbarkeit des Königreiches (und er sieht dieses Misstrauen Ihres grossen Namens willen für ein wahres Unglück an) Sie davon abhalte, sich an die Spitze eines solchen Geschäftes zu stellen, da Niemand Anderer mit gleichem Gedeihen in Griechenland unternehmen könnte und für welches es unter den Griechen in der Welt nur Sie als natürlichen Chef gibt; und jeden Grund für den Zweifel in die Haltbarkeit seines Thrones mit Recht für völlfg irrig haltend, sucht er vergeblich nach den Quellen, woraus Ihre Zweifel entspringen können. Dass sie nicht von mir kommen, weiss er. Wenigstens kann er mich, der an Ort und Stelle ist, die Fortschritte von Jahr zu Jahr kennt und dem die aus den europäischen Verhältnissen hervorgehende Bürgschaft nicht entgehen kann, nicht durch die Lügen von ein paar revolutionnairen Journalisten in meiner Meinung regiert glauben. Eben

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

so wenig kann er im Wiener Kabinete diese Quelle sehen, da er ganz gut weiss, dass die Existenz des heutigen Griechenlands in dessen Calcüls als feste Ziffer aufgenommen ist. Es bleibt ihm also noch die Voraussetzung einer Gleichgültigkeit, die weder er noch sein Land verdient zu haben meinen, oder diejenige des Misstrauens in seine Person, das Armansperg und Consorten systematisch zu erzeugen sich bemühten, das selbst Rudhardt nährte, und das er durch die Leistungen seit Rudhardts Entfernung hinlänglich widerlegt zu haben denkt. Er ist stolz darauf, und kann es seyn, das mit leeren Kassen, einem unverhältnissmässigen Budget, einer Beamten-Armee und Unordnungen aller Art geplagte Land durch die Schwierigkeiten bis dahin, wo es heute ist, geführt zu haben, und zwar allein und mit weit schwächeren Mitteln, und er ist völlig ruhig darüber, es noch weiter und bis dahin, wo es kommen soll, führen zu können. Dann werden die Zeitungen freilich anders schreiben. Unter Armansperg gab man zwei Serien der Anleihe aus, unter Rudhardt stand das Ausgabenbudget noch auf 21 Millionen, heute steht es auf 14 bis 15, und wenn die dritte Serie gar nicht kommt, und man denn durchaus den König für die Sünden der Regentschaft büssen lassen will, so wird er seine Ausgaben auch ohne diese Hülfe decken.

Das ist alles, was ich zu sagen weiss. Thatsache ist es, dass mir der König in diesem Sinne mit einiger Empfindlichkeit sprach, und dass ich bei den Staatssekretairen, gelegenheitlich einiger mir von Ihnen Empfohlener, denen ich das Wort führte, eine ganz analoge Stimmung vorfand. Gewohnt, mich in die Lage derer, mit denen ich zu thun habe, zu setzen, und von ihrem Standpunkte aus die Dinge zu beurtheilen, konnte mir auch der Grund nicht zweifelhaft bleiben. Es versteht sich, dass ich ihn jedesmal bekämpfte und manchmal mit solcher Wärme, dass ich mir den Vorwurf von Leidenschaftlichkeit hierin zuzog.

Ihr Name, verehrter Freiherr, ist eine Macht unter den Griechen. Bedenken Sie das, und seyen Sie gerecht gegen den edlen, jungen König, der alle seine Gedanken und Empfindungen Griechenland weiht. Prokesch-Osten

54

Haus-, Hof- und Staatsarchiv (Wien).
Nachlass Prokesch-Osten, Griechenland, Band 5, p. 671-673.

Ὁ Prokesch-Osten συνιστᾷ εἰς τὸν Σίναν τὸν διὰ Βιέννην ἀναχωροῦντα ἀρχιτέκτονα Θεόφιλον Χάνσεν καὶ θεωρεῖ τὸ Ὑπουργεῖον Κωλέττη, παρὰ τὰς ἀδυναμίας του, καλύτερον παντὸς ἄλλου (σ. 109).

Prokesch-Osten an Freiherrn von Sina Athen, 15. März 1846

Heute geht der Architeckt des Observatoriums Herr Theophil Hansen nach Wien, wohin er von Professor Förster berufen wurde. Dieser bescheidene, äus-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

serst redliche und sichere junge Mann verdient Euer Hochwohlgeboren empfohlen zu werden. Ich zweifle, dass Wien einen feineren, geschickteren Architekten habe. Er wird die Ehre haben, sich Euer Hochwohlgeboren vorzustellen.

Über unsere öffentlichen Angelegenheiten kann ich nichts Ungünstiges schreiben. Die Unbequemlichkeiten und den unnützen Lärm, den das System mit sich bringt, müssen getragen werden, haben auch für Leute, die den Hauptzweck fest vor Augen halten, geringe Bedeutung. Die grösste Gefahr nach dem 3. September war die Anarchie und dieser ist in der Stabilität des Ministeriums ein Damm entgegen gestellt. Trotz allen Schwächen und Fehlern ist dasjenige Ministerium das besste, welches sich zu erhalten versteht. Diese Ansicht ist eine Ketzerei bei allen denen, welche die Gewalt an sich reissen wollen, aber für diejenigen, welche das Besste des Landes im Auge haben, ist sie der wahre Glaube. Die praktischen Folgen sind in der merkwürdigen Zunahme an Anbau und Schiffahrt sichtbar. Während dieses Winters sind namentlich um Athen alle Pflanzungen wieder aufgenommen und ausgebreitet worden. So lange ich die Oppositionsglieder neue Pflanzungen anlegen und Häuser bauen sehe, glaube ich nicht, dass es ihnen mit ihren Zweifeln und Klagen Ernst ist.

Mir aber ist es recht Ernst, von hier los zu kommen. Ich setze gar zu viel ein und habe zu wenig davon. Wenn Sie mir letzthin schrieben, Sie wünschten dem Lande Glück, dass mir eine Zusage nicht erfüllt wurde, die mich von hier hätte losreissen können, so bin ich verlegen Ihnen, verehrter Freund, für diese gute Meinung zu danken. Es hat alles seine Gränzen und man soll doch für seine Mühen etwas haben, besonders wenn man für Weib und Kinder zu sorgen hat.

Ich habe um Urlaub angesucht und hoffe also die Freude zu haben, Sie im Laufe dieses Sommers zu sehen. Die Kammer dürfte bis Mai zu Ende gehen. Damit ist die Hauptbude der Intrigue geschlossen. Die Unfreundlichkeit Englands hat vor der Hand auch keine Gelegenheit zur Äusserung, denn Griechenland zahlt das Drittel des so kindisch und kleinlich geforderten Überschusses. Die Parteileute zum Schweigen zu bringen, ist freilich keine Hoffnung, aber darüber können sich diejenigen wegsetzen, die nicht eine Partei, sondern Land und Thron vor Augen haben.

Der hochverehrten Frau Baronin und Ihrem vortrefflichen Sohne und Frau Gemahlin, die so viele Güte für meine liebe Frau und Kinder haben, mich empfehlend, habe ich die Ehre, und so weiter.

Prokesch-Osten

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

55

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht Fz. 6/S 76

Ἡ διαθήκη τοῦ Γεωργίου Σίνα (σ. 122 - 124).

Testament

Ich erkläre hiemit meinen letzten Willen wie folgt:

1. Zum Universalerben meines Vermögens ernenne ich meinen innigst geliebten Sohn Simon Freiherrn v. Sina.

2. Meiner theuren Schwiegertochter Iphigenie vermache ich zum Beweise meiner Liebe und Zuneigung als Andenken den Betrag von Einmalhundert Tausend Gulden CMze.

3. Meinen innigst geliebten Enkelinnen vermache ich als grössväterliches Andenken und zwar:

a) der Anastasia mein Wiener Stadthaus No. 768 (grosse Federhof) und meine Herrschaft rücksichtlich Gut Fahrafeld.

b) der Irene mein Wiener Stadthaus No. 769-771 in der Wollzeile und meine Herrschaft rücksichtlich Gut Mauerbach.

c) der Helene mein Wiener Stadthaus No. 689-693 am alten Fleischmarkt und meine Herrschaft rücksichtlich Gut Eichhorn in Mähren; endlich

d) der Iphigenie meine beiden Wiener Stadthäuser No. 733 und 739, sowie meine Herrschaft Wellehrad in Mähren.

Ich verordne jedoch bezüglich dieser sämtlichen Legate, dass mein Sohn Simon bis zur jeweiligen Grossjährigkeit oder Verehelichung meiner genannten Enkelinnen im freien und unbeschränkten Genusse zu verbleiben, und dass ihm allein die freie Administration über alle Häuser und Güter zuzukommen, dass er über die Erträgnisse und über seine Verwaltung Niemandem und niemahls eine Rechnung zu legen, und dass sich daher auch weder eine Abhandlungs-Kuratels oder Vormundschafts-Behörde in diese ganz dem freien Ermessen meines Sohnes überlassenen Angelegenheiten zu mischen habe. Erst bei Verehelichung einer Enkelin oder bei deren physischer Grossjährigkeit tritt jede in das selbständige Genuss- und Verfügungsrecht über ihre schuldenfrei ihnen zugedachte Legate.

4. Ich vermache ferner meinen Anverwandten, der Frau Anastasia Zechany für sich und ebenso jedem ihrer Kinder nahmens: Demeter, Peter, Simon, Naum, Katharina und Elisabeth den Betrag von 15.000 Fl., sage: Fünfzehntausend Gulden per Kopf; den beiden genannten Töchtern Katharina und Elisabeth soll dieses Legat jedoch erst bei ihrer Verehelichung oder Grossjährigkeit und ebenso den Söhnen erst bei ihrer Grossjährigkeit ausbezahlt, bis dahin aber von meinem Universalerben mit jährlich 5% verzinset werden.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

5. Meiner lieben Schwägerin Frau Helene von Malenitza vermache ich 10.000 Gulden CMze und der Frau Maria Derra in Pesth einen lebenslänglichen, von Niemand antastbaren Unterhaltsbeitrag von jährlich Eintausend Gulden CMze.

6. An die Angestellten meines Comptoirs vermache ich, und zwar an Herrn Themistokles Metaxa sechzig Tausend Gulden CMze, welche demselben nach fünf Jahren fortgesetzter treuer und fleissiger Dienstleistung im Geschäfte meines Hauses ausbezahlt und bis dahin mit jährlichen 5% verzinst werden sollen; dem Herrn Adalbert Riedlechner vierundzwanzig Tausend Gulden CMze, welche demselben nach gleicher dreijähriger Dienstleistung auszuzahlen und bis dahin mit 5% zu verzinsen sind; dem Basilius Manzurani fünfzehn Tausend Gulden CMze; dem Johann Baptist Soyer zehn Tausend Gulden CMze; dem Josef Fleischhacker, Josef Reichel und Friedrich Lotz jedem zehn Tausend Gulden CMze; dem Alois Saal und Martin Herzmansky jedem fünf Tausend Gulden; dem Ferd. Breton drei Tausend Gulden und dem Mathias Kralitschek zwei Tausend, welche sämtliche Legate nach dreijähriger weiterer Dienstleistung auszuzahlen und bis dahin mit jährlich 5% zu verzinsen sind. Meinem übrigen Comptoir-Personale und Scontisten vermache ich jedem einen ganzjährigen Gehalt.

7. An die Angestellten in meiner Wirtschafts - Kanzlei vermache ich, und zwar an Joseph Jellinek fünf Tausend Gulden CMze und an Karl Crispin vier Tausend Gulden CMze; an das übrige Wirtschafts-Kanzlei-Personal, und zwar an jeden Bediensteten hievon einen ganzjährigen Gehalt. Meinem Bedienten Georg Reiter vermache ich für seine treue Pflege Eintausend Gulden und eine lebenslängliche Pension von monatlich 30 fl. CMze; dem übrigen Dienstpersonale in meinem Hause in Wien jedem einen ganzjährigen Lohn. Endlich vermache ich dem Medizinal Dr. Leopold Mayer für seine aufopfernde Pflege in meiner Krankheit drei Tausend Gulden CMze.

8. Ausser den gesetzlichen frommen Legaten vermache ich:

a) der griechischen Kirche zur Heil. Dreifaltigkeit in Wien ein Kapital von 20.000 fl. in 5% National - Anlehens - Obligationen, wovon die jährlichen Interessen zur Erhaltung der Kirche ohne Rechnungslegung verwendet werden sollen.

b) für die Armen der Kirchengemeinde zur Heil. Dreifaltigkeit, sowie für die Schule dieser Gemeinde je 10.000 fl. in 5% National-Anlehens-Obligationen, wovon die jährlichen Interessen für Armen und Schulzwecke zu verwenden sind.

c) der hiesigen griechischen Kapelle zum H. Georg fünf Tausend Gulden in 5% National-Anlehens-Obligationen ; endlich dem Archimandriten Herrn Kosma Liveropulos als freundliches Andenken drei Tausend Gulden CMze.

9. Alle Legate sind abzugsfrei von allen Gebühren zu entrichten.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Urkund dessen meine eigenhändige Unterzeichnung und dreier gleichzeitig anwesender Herrn Testamentszeugen Mitfertigung.

Wien, am 8. Mai 1856. Georg Freiherr von Sina m.p.
Daniel Bernhard Freih. von Eskeles m.p. als Testamentszeuge
Karl Henneberg m.p. als Testamentszeuge
Dr. Andreas Ritter von Gredler m.p. als Testamentszeuge

56

Archiv der Stadt Wien. Handelsgericht Fz. 3, S 212

Αἴτησις Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου πρὸς τὸ 'Εμποροδικεῖον πρὸς μεταγραφὴν τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου ἐπ' ὀνόματί του (σ. 129-130).

Hochlöbliches K. K. Handelsgericht!

Laut des K. K. Stadthalterei-Dekretes A dto Wien 25. Mai 1856 No 23226 wurde mir mittelst hohen K.K. Handelsministerialerlasses vom 21. Mai 1856 Zahl 13065 das Grosshandlungsbefugnis für Wien ertheilt, rücksichtlich die Übertragung des väterlichen Grosshandlungsbefugnisses auf mich, unter gleichzeitiger Dispensierung von der gesetzlich vorgeschriebenen formellen Nachweisungen gestattet, endlich aber die angesuchte Beibehaltung der bisherigen Firma «Simon G. Sina» bewilligt.

Indem ich nunmehr dem hohen Gerichte zur Kenntnis bringe, dass ich das mir ertheilte, rücksichtlich übertragene Befugnis unter der bestehenden Firma «Simon G. Sina» sofort ausüben werde, und gleichzeitig bemerke, dass ich dem Herrn Johann Freiherrn von Sina die Ermächtigung zur selbständigen Zeichnung meiner obigen Firma, den Herren Themistokles Metaxa, Adalbert Riedlechner, Basilius Manzurani und Josef Fleischhacker aber die Procura zur Zeichnung der Firma «Simon G. Sina» in der Art ertheilt habe, dass dieselben immer je zwei meine Firma zu zeichnen berechtiget sein sollen, stelle ich mit Beziehung auf den Umstand, dass die benannten Herren bereits bei 24-40 Jahre lang im Grosshandlungsgeschäfte meines Vaters bedienstet waren, wodurch die Vorlage der betreffenden Geburtsscheine umgangen werden dürfte, unter Anschluss der Firma-Anzeige B durch meinen Anwalt in C die ergebene Bitte:

Das Hochlöbliche Handelsgericht geruhe die Protokollierung des mir sub A ertheilten, rücksichtlich unter Beibehaltung der väterlichen Firma «Simon G. Sina» übertragenen Grosshandlungsbefugnisses und der Firma-Anzeige B rücksichtlich die dem Herrn Johann Freiherrn von Sina ertheilte Ermächtigung zur sebständigen und die den Herrn Themistokles Metaxa, Adalbert Riedlechner, Basilius Manzurani und Josef Fleischhacker ertheilte Procura zur collektiven (je zwei) Zeichnung

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

der Firma Simon G. Sina zu bewilligen und die Vornahme dem Merkantil-Protokolle aufzutragen.

Wien, den 28. Mai 1856 Simon Freiherr von Sina

57

Archiv der Stadt Wien. Merkantilgericht. Fz. 3/S 267

Ἔνορκος δήλωσις Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου περὶ τῆς κληρονομηθείσης περιουσίας (σ. 70-72, 130) .

Eidestätiges Vermögensbekenntnis

des Simon Freiherrn v. Sina als im Grunde des Testamentes vom 9. Mai 1856 berufenen Allein- und Universalerben zu dem Nachlasse nach Herrn Georg Freiherrn v. Sina zu Hodos & Kizdia.

Dieser Nachlass besteht :

I. An unbeweglichen Gütern

		Fl.	Kr.
	A. In Niederösterreich		
1.	Das Gut Gföhl samt Gebäuden und Grundbesitzungen	550.203.20	
2.	Das Gut Dross, Rechberg und Imbach samt Gebäuden und Grundbesitzungen	337.700.—	
3.	Das Gut Fahrafeld samt Gebäuden, Gründen, Wiesen usw. in Gadenweid, Untermayerhof usw.	334.604.—	
4.	Das Gut Mauerbach mit allen dazu gehörigen Besitzungen und Rustikalien	320.075.—	
5.	Das Gut Leopoldsdorf	116.390.—	
6.	Das Gut Rappoltenkirchen und Sieghartskirchen	84.366.40	
	B. In Böhmen		
1.	Das Gut Podiebrad und Kowanitz	1.367.813.50	
2.	Rusticat in Königstadtl	1.413.17 1/4	
3.	Rusticat in Chlumetz	7.301.12 2/4	
	C. In Mähren		
1.	Das Gut Wellehrad	424.896.37	
	a′ Schankhaus in Wellehrad	6.000.—	
	b′ Haus in Polleschonitz	800.—	
	c′ Mayerhof Domani und in Temnitz	76.200.—	
2.	Das Gut Hrottowitz und Misliboritz	687.365.44	

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

	Fl.	Kr.
3. Das Gut Brumow	341.033.20	
a′ Mahlmühle in Billnitz	1.900.—	
b′ Mahlmühle in Stittna	9.400.—	
c′ Rusticalgrund in Billnitz	775.—	
d′ Rusticalgrund in Stittna	4.500.—	
e′ Der Dominical-Acker Navoinik in Nedaschow	480.—	
4. Das Gut Hwodetz, Ritschan und Eichhorn	694.796.40	
a′ Wirtshaus in Komein	6.000.—	
5. Das Gut Botottin, Alpendorf und Slatina	151.747.40	
a′ Acker in Slatina	2.318.50	
b′ Realität in Slatina	1.700.—	
D. In Ungarn		
1. Das Gut Gödöllö	3.770.365.29	
2. Das Gut Hatvan	1.891.463.02	
3. Das Gut Ertsi	1.590.561.01	
4. Das Gut Erd	692.922.01	
5. Das Gut Tolna	706.870.35	
6. Das Gut Sinogath und Magyaratad	606.855.52	1/2
7. Das Gut Trentschin	664.434.20	
a′ Realitäten in Trentschin	16.324.24	
8. Das Gut Teplicska	124.574.10	
9. Das Gut Baan	364.590.43	
E. Im Banat		
1. Das Gut Walkany und Beba	1.867.844.10	
2. Das Gut Kisorosz	800.000.—	
3. Das Gut Blumenthal	321.453.49	
4. Das Gut Rittberg	214.900.—	
5. Das Gut Hodos & Kizdia	127.941.46	
6. Das Gut Telegyhaz	313.989.40	
7. Das Gut Orczidorf	218.153.07	
8. Das Gut Székesut und Nagufalu	432.756.15	
9. Weingärten in Vilagosch und Arad	3.500.—	
Weingärten in Kuvinez Gebirge	3.000.—	
Weingärten in Magyarater Gebirge	230.—	

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

		Fl. Kr.
	F. Häuser in Wien und Umgebung, Pest, Szegedin, Pressburg, Arad und Neu-Besce in der Wojwodina:	
1.	Häuser in Wien No. 510, 511, 512, 684, 988, 995, 341, 343, 344, 349, 366, 719, in Penzing No. 242, 121.	1.641.498.40
a′	Häuser in Wien No. 768	680.680.—
b′	Häuser in Wien No. 769-771	590.693.20
c′	Häuser in Wien No. 689-693	548.335.20
d′	Häuser in Wien No. 733-739	491.675.20
2.	Häuser in Pest, in der inneren Stadt No. 41, 6, 8, in der Leopoldstadt No. 121, 440, 454, leere Gründe No. 453, 383, in der Franzstadt No. 772	428.709.35
3.	Häuser in Szegedin No. 2534, 2535	131.931.—
4.	Häuser in Pressburg, in der Josefstadt No. 23	39.427.05
5.	Häuser in Arad, auf dem Kohlmarktplatz No. 220, 221, Granavium in der Vorstadt Serkad No. 477, Tabakmagazin in der Radnaer Strasse No. 1057	36.500.—
6.	Häuser in Neu-Becse, in der Wojwodina No. 304	4.500.—
	Summe des unbeweglichen Vermögens	24.856.669.10 1/4
	II An beweglichem Vermögen	
A.	An Grundentlastungsobligationen	645.449.—
B.	Die auf den Gütern befindlichen Fahrnisse und die Baarschaft	1.523.604.37 1/4
C.	An Einrichtungsstücken, Kleider, Wäsche, Pretiosen, Wägen, Pferde auf den Gütern und in Wien	200.000.—
	III. Saldo des Grosshandlungshauses S. G. Sina	847.164.37
	Summe des Gesammtvermögens	28.072.887.29 2/4

Dass ich in dem vorstehenden Bekenntnisse das Verlassenschaftvermögen des am 18. Mai 1856 zu Wien verstorbenen Herrn Georg Freiherrn von Sina zu Hodós & Kizdia genau und gewissenhaft angegeben habe, bestätige ich hiemit an Eidesstatt mit meiner eigenhändiger Unterschrift.

Wien, den 20. November 1856.

Simon Freiherr von Sina

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

58

Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente.

Ἡ δευτέρα διαθήκη Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου (σ. 132 - 134).

Testament

Mit dem Bewusstsein meiner vollen Verstandeskraft erkläre ich Simon Freiherr von Sina de Hodos et Kizdia hier meinen freien und ernsten letzten Willen, welcher in allen Punkten genau zu vollziehen sein wird:

1. Als die gesetzliche Vormünderin für meine lieben Kinder: Anastasia, Irene, Helene, Iphigenie, Baronessen von Sina und für alle künftige Sprossen meiner Ehe bestättige ich meine Gemahlin Iphigenie Freiin von Sina, geborene von Gyka, welcher ich die freie Wahl eines Mitvormundes über meine Kinder anheimstelle.

2. Da die Liebe meiner theuren Kinder, welchen Gott der Allmächtige meinen väterlichen Segen im vollsten Masse angedeiben lassen möge, zu der Hoffnung mich berechtiget, dass dieselben ihrer guten Mutter jederzeit die zarteste Achtung beweisen und ihren freundschaftlichen Rathschlägen Folge leisten werden, so empfehle ich meinen Kindern als letzten väterlichen Wunsch, dass ihre kindliche Pietät für das Andenken ihres Vaters in der höchsten Sorgfalt für ihre Mutter sich aussprechen möge.

3. Meiner zärtlich geliebten Gemahlin Iphigenie Baronin von Sina, welche mit selbstaufopfernder Zuneigung jede Laune meines Schicksals in heiteren und trüben Stunden mit mir getheilt und mit dem reinen Gemüthe eines edleren Wesen auch bei meinen Mängeln durch unvergessliche Sanftmuth und schonungsvolle Milde in jedem Momente unserer Ehe als meine treue Lebensgefährtin sich bewährt hat, zolle ich bei meinem Hinscheiden den herzlichsten Dank für ihre liebreiche Verschönerung meiner Lebenstage, in der Hoffnung auf unsere ewige Wiedervereinigung.

4. Als meine Erben ernenne ich meine Kinder: Anastasia, Irene, Helene, Iphigenie Baronessen von Sina und alle nachkommenden Sprossen meiner Ehe zu gleichen Theilen.

5. Ich vermache meiner Frau Gemahlin Iphigenie Freiin von Sina, gebornen von Gyka, die bare Summe von einer Million Gulden in Conventions - Münze und meine Villa Nro 162 in Penzing sammt dem dabei befindlichen Park.

6. Weil jeder zu meiner Haushaltung gehörige Gegenstand für den Zartsinn meiner Gemahlin eine freundliche Erinnerung biethen könnte, sollen auch meine sämmtlichen Preziosen, dann aus meinen beiden Haushaltungen in Wien und Penzing: mein Silberzeug und Silbergeschirre, Tafel-Service, Leib- und Hauswäsche, Meublement, die sämmtliche Haus- und Kücheneinrichtung, meine Equipagen, Reitpferde

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

nebst Geschirren, meiner Frau Gemahlin Iphigenie Freiin von Sina als Vermächtnis gehören.

7. Ich bestimme aus meinem Nachlass ferner meiner hochverehrten Gemahlin Iphigenie Freifrau von Sina für ihre Lebensdauer einen jährlichen Witwengehalt von Dreissigtausend Gulden Conventions-Münze in anticipativen Quartalsraten von meinem Sterbtag zahlbar, dann den unbeschränkten, mit einem meinem Stande und Vermögen entsprechenden Aufwande lebenslänglich angewiesenen freien Genuss von einem nach ihrer Wahl des Aufenthaltsorts selbst zu bestimmenden Winter- und besonderen Sommer-Appartement sammt dem für ihre gesammte Haushaltung dahin beizustellenden Holzbedarf, wie auch von einer eigenen Equipage mit Livrée und den vollen Aufwandersatz für die erste Einrichtung, Anschaffung und gleichmässige Erhaltung aller zu diesen legirten Fruchtgenüssen nach Anordnung meiner Frau Gemachlin gehörigen Erfordernisse.

8. Nachdem ich bei Vermählung mit dem hochgebornen Fräulein Iphigenie von Gyka einen schriftlichen Ehevertrag abgeschlossen habe, so erkläre ich alle in diesem Ehevertrage für meinen Sterbfall aufgenommenen testamentarischen oder vertragsmässigen Verfügungen, insoweit diese mit meinem gegenwärtigen letzten Willen in Widerspruch stehen, meine Frau Gemahlin auf irgend eine Weise beschränken, oder besondere Reservate binden sollten, hiermit für widerrufen und aufgehoben; und ich leiste auf alle aus den Ehepacten mir oder meinen Erben vertragsmässig zukommende Rechte zu Gunsten meiner Gemahlin Iphigenie Freiin von Sina unbedingt Verzicht. Dagegen soll mein Ehevertrag in allen jenen Punkten, die meiner Frau Gemahlin blosse Vortheile gewähren, und keinerlei Beschränkung auferlegen, fortan seine Rechtswirksamkeit beibehalten.

9. Mit dankbarer Anerkennung der durch die göttliche Vorsehung meinem Hause zu Theil gewordenen besonderen Gnade, legire ich den Armen von Wien die baare Summe von Dreissig Tausend Gulden Conventions-Münze, welcher Betrag von meinen Erben nach ihren eigenen Ermessen unter sämmtliche Localarmen-Institute von Wien und seinen Vorstädten zu vertheilen ist. Auch vermache ich dem Armeninstitute in Rappoltenkirchen baare Fünftausend Gulden Conventions-Münze. Diese beiden frommen Legate sind fruchtbringend zu elociren, und ihre Erträgnisse durch immerwährende Zeiten für die Armen alljährig zu verwenden.

10. Ich mache meinen Erben zur Pflicht, die dem Herrn Medicinal-Doktor Leopold Mayr in Sieghartskirchen übergebene, für mich und meine Erben rechtsverbindliche Pensions-Erklärung ddto 15. September 1848 nach meinem Ableben zu erfüllen, welcher Erklärung zufolge Herr Dr. Leopold Mayr Achthundert Gulden Conventions-Münze, seine Frau Witwe Vierhundert Gulden Conventions-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Münze als lebenslängliche jährliche Pension, und nach ihrem beiderseitigen Tod ihre hinterlassenen Kinder zusammen bis zu ihrer vollständigen Selbstversorgung Vierhundert Gulden Conventions-Münze als jährliche Pension unwiderruflich von mir zu beziehen haben.

11. Ich vermache dem Herrn Pfarrer Franz Xaver Schütz in Rappoltenkirchen zur Anerkennung seiner mir bewiesenen treuen Anhänglichkeit eine lebenslängliche jährliche Pension von Sechshundert Gulden Conventions-Münze, nach seinem Ableben aber seinen Eltern und seiner Schwester Anna Schütz gemeinschaftlich für ihre Lebenszeit, mit wechselseitiger Substitution unter einander eine jährliche Rente mit Dreihundert Gulden Conventions-Münze. Diese Legate sind von meinem Tode angefangen in anticipativen Quartalsraten zu bezahlen.

12. Alle in diesem Testamente bestimmten Vermächtnisse sind frei von allen Gebühren und Lasten aus meinem Nachlasse zu bestreiten.

13. Ich erkläre durch diesen letzten Willen alle meine Testamente, die von früheren Errichtungslagen oder ohne Datum vorgefunden werden, als widerrufen und ungültig.

14. Zum Executor meines letzten Willens, Abhandlungspfleger von meiner Verlassenschaft und zum Kurator über das Vermögen meiner minorenen Kinder ernenne ich den k.k. Notar Herrn Ludwig Preiss in Schwechat.

Dies ist mein wahrer letzter Wille, um dessen genaue Aufrechterhaltung die löbliche Abhandlungsbehörde gebethen wird.

Wien, am 10. Juni 1856.

Simon Freiherr von Sina m.p.
Ludvig Preiss m.p. als Testamentszeuge
Friedrich August Lotz m.p. als Testamentszeuge
Adrian Lemay m.p. als Testamentszeuge.

59

Staatsbibliothek (München). Handschriftensammlung, Autogr. Sina

Ὁ Σίμων Σίνας εὐχαριστεῖ τὸν Friedrich Thiersch δι' ἀποσταλείσας ὁδηγίας πρὸς ἵδρυσιν Ἀκαδημίας ἐν Ἀθήναις (σ. 146 - 148).

Seiner Hochwohlgeboren Herrn Friedrich von Thiersch, Königl. bayer. Geheimrath, Vorstand der K. Academie der Wissenschaften, Ritter m.h.O. etc. etc.

München

Hochwohlgeborner Herr Geheimrath!

Obschon ich Ihr geehrtes Schreiben vom 29. Juni, durch Ihren vortrefflichen Herrn Sohn am 3. Juli mir übergeben, erst jetzt beantworte, wofür Sie mich gütigst entschuldigen wollen, so ist deshalb mein Gefühl der Dankbarkeit nicht minder leb-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

haft, welches ich vor Allem für Ihre freundliche Theilnahme wegen des schmerzlichen Verlustes, den ich durch den Tod meines guten Vaters erlitt, hiemit auszudrücken wünschte!

Empfangen Sie ferner meinen verbindlichsten Dank sowohl für die übersandten Abschriften, die Errichtung einer Akademie der Wissenschaften in Athen betreffend, als auch für Ihr gefälliges Anerbieten, dieses Unternehmen weiterhin unterstützen zu wollen.

Ich werde auch so frei sein, von Ihrer Erfahrung und Ihrem weisen Rathe diesfalls im Interesse Griechenlands, sowie der menschlichen Intelligenz und Bildung im Allgemeinen, eventuell Gebrauch zu machen.

Der ich mit der aufrichtigsten Hochachtung verharre

Euer Hochwohlgeboren
Ergebenster
Simon Sina

Wien, 8 August 1856

60

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Schaubert an Hansen.

'Ο Eduard Schaubert ἀπαντῶν εἰς τὸν Θεόφιλον Χάνσεν ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν του διὰ τὸ ἀποσταλὲν σχέδιον τῆς 'Ακαδημίας καὶ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ ἐν τῷ σχεδίῳ εἰκονιζομένη Παλλὰς 'Αθηνᾶ δέον νὰ ἔχῃ στάσιν εἰρηνικὴν καὶ οὐχὶ πολεμικὴν (σ. 146, 149, 150).

Lieber Theophilus!

Herzlich habe ich mich gefreut, durch Dein liebes Schreiben Nachricht von Dir zu erhalten und zwar so erfreuliche, dass es Dir und Deinem Bruder gut ergeht; herzlich habe ich mich gefreut, Dein Projekt der Akademie zu sehen, wiederum rein griechisch und so schön gruppiert, wahrscheinlich auf einen Platz in der Nähe der Universität. Ohne Statuen geht es schon nicht ab. Die Athene habe ich verstanden, aber warum die Lanze schleudernd und nicht friedlich!

Ich danke Dir, dass Du meiner freundlich erinnerst und mich gern zu Deiner vorläufigen Reise nach Athen mitkommen sähest; ich wünschte es wahrhaftig sehr gern Dich begleiten zu können und gebe es auch nicht auf, noch einmal die alten Lieblingspunkte, Erinnerrungen, schöne Gegenden, Alterthümer etc. wieder zu sehen, wenn auch nur auf sehr kurze Zeit. Dieses Mal kann ich aber nicht fort; ich leide etwas an Hämoroiden, weshalb ich diesen Herbst eine Baadereise nach Ilmenau im Thüringerwalde unternommen habe. Dann würde mich auch die Jahreszeit etwas abschrecken, denn um einen wirklichen Genuss in Athen (und auch in Sicilien) zu haben ist der Winter doch nicht geeignet. Du kennst doch ganz gewiss noch

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

den attischen χειμῶνας, wo es an Zähneklappern auch nicht fehlte. Dann aber würde ich auch mit meinem Finanzminister in Streit gerathen, der für diesen Winter die Reiseausgaben nicht ins Budget gesetzt hat.

Wenn Du aber, lieber Theophilus, aufs Frühjahr oder künftigen Sommer abreist, so wäre es wohl sehr leicht möglich Dich zu begleiten oder Dich dort zu überraschen. Ich habe das Unglück gehabt vor zwei Monaten meinen altenlieben guten Bruder zu verlieren, was auch eine grosse Störung in unserer Familie macht, da wir alle so gewohnt waren uns um ihn, als um unsern Familien-Ältesten zu bewegen.

Als ich Dich vor 2 Jahren mit meinen Vettern besuchte, sind wir nicht nach Griechenland gekommen; nachdem wir Sicilien Kreutz und Quer bereist und Anfang Juni auch den Ätna bestiegen hatten, fanden sie die Hitze und die Reisestrapazen und schlechte Kost und Unreinlichkeit im Süden so unüberwindlich unerträglich, dass es für mich nicht rathsam war, sie dahinüber in das schöne Hellas zu schleppen. Namentlich der Altere, Du weisst schon, der mit dem kleinen weissen Filzhelm, war sehr unglücklich. Übrigens kann ich darauf aufmerksam machen, dass Du von Griechenland, respective Jonischen Inseln, sehr schwer Gelegenheit nach Sicilien finden wirst; so viel ich weiss finden keine Postverbindungen statt.

Deinen lieben Brief mit den Photographien habe ich erst gestern erhalten, so lange haben sie ihn hier wegen der Zeichnungen hier auf dem Steueramt herumgehielt. Eine kleine Genugthuung scheint es mir doch, dass der Erbauer der Sternwarte, für den keine Staatsanstellung in Griechenland zu bekommen war, nachdem er in Wien sich durch grossartige Bauten einen Namen gemacht, jetzt wiederum, so zu sagen, auf seinen eigenen Füssen stehend, den a r m e n Hellenen etwas Griechisches bauen kann.

Von alten Freunden und Bekannten wirst Du wohl nicht mehr viele finden; die nicht ausgewandert hat wohl der Todt mitgenommen.

Ich danke Dir nochmals herzlich, lieber Theophilus, für Dein Zutrauen zu mir und für Deine Aufmerksamkeit. Lebe herzlich wohl und grüsse mir in Triest Deinen Bruder.

Breslau, den 29ten Nov. 1856

Dein aufrichtiger Freund
Ed. Schaubert

Ich habe hier ein Paar Wirtschaftsgebäude ausgeführt, Zeichnungen zu einem Schloss und einer Villa gemacht, die künftiges Jahr ausgeführt oder nicht ausgeführt werden sollen; mit Parkanlagen beschäftigt; einige kleine Zeichnungen von den letzten Reisen ausgezeichnet. Sonst beschäftige ich mich noch etwas mit Lesen des griechischen Alterthums.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

61

Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν (1858), φακ. 49/1

Ὁ Σίμων Σίνας εὐχαριστεῖ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀλέξ. Ρίζον-Ραγκαβῆν διὰ τὴν πολιτογράφησίν του ὡς Ἕλληνος πολίτου (σ. 160).

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα κ. Ἀλεξ. Ραγκαβῆν, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν.

Κύριε Ὑπουργέ!

Μετὰ πλείστης χαρᾶς ἀνέγνων τὴν κοινοποίησιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, δι' ἧς εὐδοκεῖτε ἵνα μοὶ γνωστοποιήσητε τὴν διὰ Νόμου πολιτογράφησίν μου. Καὶ τὴν μὲν Ὑψηλὴν τιμήν, ἧς τὸ Ἔθνος καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος μὲ ἠξίωσε, αἰσθάνομαι καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἀξίαν ἐνδομύχως εἰς τὴν καρδίαν μου, ὡς ἀναλογοῦσαν εἰς τὰ αἰσθήματα, ἅτινα δὲν ἔπαυσα τρέφων ὑπὲρ τῆς προσφιλοῦς Πατρίδος. Ἡ δὲ Βασιλικὴ Ὑψηλὴ εὐμένεια καὶ ἡ τοῦ Ἔθνους ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκφρασθεῖσα γνώμη ὑπάρχει δι' ἐμὲ ἀνεκτίμητον δεῖγμα τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς πρὸς τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα εἰλικρινοῦς ἀφοσιώσεώς μου.

Παρὰ τὴν ἔνθερμον ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἀναδειχθῶ ἄξιος τῆς τιμῆς ταύτης μοὶ ἐπιβάλλεται τὸ καθῆκον τοῦ νὰ δικαιώσω τὰς προσδοκίας τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Ἄνακτος καὶ Κυρίου γενόμενος χρήσιμος πολίτης καὶ ζηλωτὴς ἔνθερμος τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. Πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τούτου δὲν θέλω παύσει καταβάλλων πᾶσαν προσπάθειαν καὶ μέριμναν. Ἐν τούτοις παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ἵνα θέσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Βασιλέως τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν αἰσθημάτων μου τούτων, ἐφ' ὧν ἀείποτε ἐνεκαυχήθην καὶ ἅτινα ζωηρότερα ἀναζωπυροῦνται νῦν ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

Τὸν νενομισμένον ὅρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος ἔδωκα ἤδη κατὰ διαταγὴν Ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ διευθύνοντος ἐνταῦθα τὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κυρίου Ν. Λιδωρίκη, ὅστις θέλει θέσει ὑπ' ὄψιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκοδοσίας.

Δέξασθε εὐμενῶς, Κύριε Ὑπουργέ, καὶ τὴν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἰδιαιτέραν εὐγνωμοσύνην μου, δι' ἃ ἐκφράζετε πρὸς ἐμὲ αἰσθήματα, ὥσπερ καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου τιμῆς καὶ ὑπολήψεώς μου.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος
Εὐπειθέστατος
Σίμων Σίνας

Βιέννη 27 Μαρτ./8 Ἀπριλ. 1858

62

Μουσεῖον Μπενάκη (Ἀθῆναι). Ἀρχεῖον Ἀθανασίου Μιαούλη, ἀριθ. 53/11

Ὁ Σίνας εὐχαριστεῖ τὸν Πρωθυπουργὸν Ἀθανάσιον Ἀνδρ. Μιαούλην διὰ τὸν διορισμόν του ὡς πρέσβεως παρὰ ταῖς Αὐλαῖς τῆς Βιέννης, τοῦ Μονάχου καὶ τοῦ Βερολίνου (σ. 160).

Vienne, 28 Avril 1858

Monsieur le Président du Conseil,

Permettez-moi, au moment où la haute confiance de notre Auguste Souverain m'a

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

appellé à le représenter auprès de Cours Allemands, de remercier Votre Excellence, en sa qualité de Président du Conseil des Ministres, de la bienveillance avec laquelle elle a prêté les mains à ma nomination.

En ayant ainsi l'occasion de servir un pays auquel je suis et j'ai toujours été fier d'appartenir par mon origine et mes sentiments, je suis doublement heureux de représenter la politique d'un cabinet que dirige le digne fils de l'illustre amiral, dont le nom est à jamais gravé dans la memoire de tous les Hellènes. J'ose espérer, Monsieur le Ministre, que Votre Excellence me conservera toujours sa haute et bienveillante estime.

Agréez, Monsieur le Président du Conseil, l'assurance de ma plus haute consideration et de mes sentiments les plus devoués.

Baron Simon Sina

63

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára.

Ὁ Σίμων Σίνας προσφέρει δωρεὰν ἐξ 80.000 φλωρινίων πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ μεγάρου τῆς ἐν Βουδαπέστῃ Οὐγγρικῆς Ἀκαδημίας (σ. 172 - 175).

Alapitó-levél.

Azon meleg részvétemet, melylyel a magyar nemzeti miveltség s tudományosság ügye, és az ezen szent célok elömozditására hivatott magyar akadémia iránt viseltetem, tettleg is bebizonyítani óhajtván s kiindulva azon szempontból, miszerint kívánatos, hogy az említett magyar tudományos anya-intézet saját állandó lakhelylyel bírjon, hol nemes munkálkodását, kényelmesen folytathassa s gyüjteményeit biztosan elhelyezhesse: következö alapítványt teszek:

1. Ezennel az alapítók sorába lépek nyolczvanezer pengö forinttal úgy, hogy ezen összeget nyolc éven át, évenként tíz-tízezer pengö forintjával fogom az akadémia pénztárába lefizetni.

2. Az elsö tízezer forintnyi részlet le fog fizettetni általam folyó 1858ik évi november 1n, s a többi részlet az azután következö hét éven keresztül szinte évenként november 1n mindaddig, míg a nyolcvanezer forint töke befizetve lesz.

3. A hátralevö részletektöl száztóli ötös kamatot fogok fizetni.

4. Kívánom pedig, hogy ezen alapítványom kamataival együtt kizárólag az akadémia épületére fordítassék, melyben hogy az akadémia sokáig virágozzék és nemes rendeltetésének mind inkább és sikeresebben megfeleljen, lelkem legbuzgóbb vágyainak egyike.

Bécs, Augusztus 14én 1858. Báró Sina Simon

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

64

'Αρχεῖον 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν (1859), φακ. 19/2

'Ο Σίμων Σίνας γράφει πρὸς τὸν Ραγκαβῆν ὅτι θὰ κατέλθη εἰς τὴν 'Ελλάδα, ἵνα παραστῇ εἰς τελετὴν τῆς θεμελιώσεως τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνεγειρομένης 'Ακαδημίας (σ. 179).

Vevey, 9 Février 1859 — Sina à Rangabé

Monsieur le Ministre!

J'ai d'abord à remercier votre Excellence des souhaits si bons et si cordiaux qu'elle m'exprime à l'occasion de la nouvelle année. J'espère que la Providence les exaucera, ainsi que ceux que j'ai faits pour Leurs Majestés, nos augustes souverains, et pour Votre Excellence.

L'opinion que Votre Excellence veut bien me communiquer au sujet de M. Vreto, me laisse libre d'agir à l'égard de cet écrivain selon que les circonstances me le permettront. J'en sais le plus grand gré à Votre Excellence et je verrai ce qu'il me sera possible de faire, vu les nombreuses demandes qui me sont adressés et les dépenses aux quelles je dois pourvoir, telles que celles d'un chemin à l'observatoire d'Athénes.

Je vous suis bien reconnaissant, monsieur le Ministre, pour le désir que vous m' exprimez de me voir bientôt sur les sol chéri de notre Grèce. Ce voeu est aussi d' un de ceux qui me tiennent le plus au coeur, et certainement, si mes autres devoirs me le permettent, je me hâterai de l'accomplir. Dans tous les cas, je me suis promis d'aller assister à l'inauguration de l'Akademie des sciences, que j'aurai le bonheur de pouvoir offrir à Leurs Majestés, nos souverains bien-aimés, et à notre glorieuse Patrie. Ce sera pour moi une double fête et le plus beau moment de ma vie...

Baron Sina

65

'Εφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς 'Ελλάδος, ἀρ. 24/10-6-1859, σελ. 178.

Βασιλικὸν Διάταγμα, δι' οὗ ὁρίζεται ἡ ἀνέγερσις τῆς 'Ακαδημίας ἀνατολικῶς τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν (σ. 181).

Διάταγμα

Περὶ ἐγέρσεως καταστημάτων ἐπὶ τῆς Πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου "Οθωνος

"Ο θ ω ν

'Ελέῳ Θεοῦ Βασιλεὺς τῆς 'Ελλάδος

'Επὶ τῇ προτάσει τοῦ 'Ημετέρου ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν 'Υπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος θέλουσιν ἐγερθῇ πρὸς ἀνατολὰς μὲν αὐτοῦ ἡ Ἀκαδημία, πρὸς δυσμὰς δὲ ἕτερον δημόσιον Κατάστημα κατὰ τὸ ἐπισυνημμένον καὶ φέρον τὴν Ἡμετέραν ἔγκρισιν διάγραμμα.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἀθήνησι τὴν 18 Μαΐου 1859

Ὄθων

Κ. Προβελέγγιος

66

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Sina an Hansen.

Ὁ Σίνας γράφει πρὸς τὸν Χάνσεν ὅτι ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Ἀκαδημίας προσφέρει δωρεὰν ἐκ 30.000 δραχμῶν καὶ ὁρίζει, ὅπως ἐξ αὐτῶν αἱ μὲν 24.000 διατεθοῦν πρὸς διακόσμησιν τῆς στοᾶς τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν δι' ἀναλόγου τοιχογραφίας, αἱ δὲ λοιπαὶ 6.000 διὰ τὴν κατασκευὴν δύο μαρμαρίνων ἀγγείων καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν πρὸ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ὄθωνος (σ. 181).

Hof-Ragatz, 11 Juli 1859

Lieber Hansen!

Ich bin gestern Abends hier angelangt und besitze nun Ihre Briefe von 23. und 30. vorigen Monates samt Rahls Schreiben. Mit Vergnügen entnehme ich aus Ihrer Relation die Art und Weise, wie Sie, vereint mit Herrn v. Wendland, die Mauerarbeiten auf dem Offertwege accordieren, eben so bemerke ich mir mit vielem Interesse Ihr vorläufiges Programm zur herannahenden Grundsteinlegung. Bei Ihrem ausgezeichneten Geschmack und Schönheitssinn kann ich nur die taktvollste Arrangierung erwarten und habe deshalb auch nichts dagegen, wenn in dem Festberichte von der Spende der Dr. 30.000 in geeigneter Weise Erwähnung geschieht.

Hiebei muss ich Ihnen erwähnen, dass mir Herr v. Wendland schreibt, es habe zwischen Ihnen, ihm und Herrn Dr. Vouros eine Beratung über die Verwendung der Spende stattgefunden und alle drei seien darin übereingekommen, mir den Vorschlag zu machen, das Ausmalen des Frieses der Universitäts-Halle anordnen zu lassen.

Obwohl Sie mir in Ihrem Briefe hievon nichts erwähnen und ich gerne auch Ihre Ansicht erfahren hätte sowohl in Bezug auf die Idee überhaupt als auch die Art der Ausführung und der dabei zu verwendenden Kräfte, so will doch gerne meine Zustimmung geben, dass ausser den für die beiden Vasen am Schloss bestimmten Dr. 6.000 die noch übrigen Dr. 24.000 dem obigen Zwecke zugeführt werden. Ich gebe Ihnen meine Zustimmung gleich heute; dadurch wird keine Zeit verloren und der Zweck der Widmung kann bei der Feyerlichkeit bekannt gegeben werden. Ich schreibe hierüber gleichzeitig Herrn v. Wendland. Bei diesem Anlasse denke ich an Mei-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ster Rahl und frage Sie, ob er nicht mit seinem erfahrenen Rath sowohl in der Wahl des Sujets mitwirken und den jungen Leuthen beistehen könnte?

Wenn Sie nach Hause reisen und den Weg über Marseille nehmen, so gehen Sie über Genf, Bern, Zürich hieher nach Hof-Ragatz. Für Sie ist durch Frankreich kein Anstand zu befürchten; aber für Rahl ist mir mehr bange und wäre eine andere Route für ihn vorzuziehen.

Ich komme nun auf den in Ihrem Briefe erwähnten Bauplatz zu sprechen. Es ist ganz richtig, dass in mir der Gedanke an eine territoriale Acquisition in Athen aufrecht bleibt; nur erscheint die jetzige Epoche nicht gehörig dazu geeignet. Nicht allein dass die Valuta-Verhältnisse durchaus nicht einladend sind, werden auch die schweren, ja drückenden Opfer aller und jeder Art immer bedeutender und gebieten streng vernünftige Restrinction in allen Dingen. Ich schreibe heute Herrn Stavros darüber unumwunden. Die Geschäfte der heutigen Zeit erlauben nicht Alles auf einen Nagel zu hängen, dennoch aber bin ich bereit in Anbetracht Ihrer Anempfehlung und Erörterung auf den Kauf des ganzen Terrains zum Preis von Dr. 45 p. Pich einzugehen und zwar unter der Bedingung, dass von dem circa 156.600 Dr. betragenden Kaufschillinge:

ca 56.600 Dr. bei Übergabe bezahlt
ca 50.000 » am 1. Juli 1860 »
ca 50.000 » am 1. Juli 1861 »

oder auch früher in meiner Wahl zu entrichten seien, welch' Letzteren zwei Capitale ich bis zum Verfallstage mit 5 % verzinsen werde.

Auf diese Mondalität hin können Sie mit Stavros oder den betreffenden Eigentümern die Verhandlung anbinden und den Contract in meinem Namen abschliessen. Sollten Sie dazu einen Advokaten brauchen, so glaube ich, wäre dazu Herr Botly der geeignetste. Ich gewährtige deshalb Ihre ferneren Mittheilungen.

Dass Rahl trotz der obwaltenden Schwierigkeiten seine Werke so glücklich vollenden wird, konnte bei seiner Genialität wohl nicht anders vorausgesetzt werden. Ich lasse ihn bestens grüssen und gratuliere ihm im Voraus zum Erfolg. Nun leben Sie recht wohl, lieber Hansen, ich bin sehr begierig auf Ihre weiteren Nachrichten. Ich glaube Stavros wird auf diese Art der Zinslung eingehen und ich wäre sehr vergnügt auf die Weise einen schönen Platz in Athen zu besitzen. Es grüsst Euch beide

Baron Sina

Adresse: Hof- Ragatz, Suisse, Canton St. Gall

Sollten die Kosten der Malerei weniger als Dr. 24.000 betragen, so könnten Sie den Minderbetrag für einen anderen guten Zweck bestimmen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

67

Ἀρχεῖον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἡ Μονὴ Πετράκη παραχωρεῖ δωρεὰν τὸ παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Πανεπιστημίου οἰκόπεδον πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας (σ. 182-183).

Ἀριθ. Πρωτ. 265/1-8-1859 Μονῆς Πετράκη/Ὑπουργείου Παιδείας 4014/1-8-1859.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων, ἐπιλεγομένης Πετράκη, συνελθὸν κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ἡγουμένου σήμερον τὴν Α΄ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1859 ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐξῆς πρότασιν αὐτοῦ:

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1838 πλειστηριασθέντων κτημάτων τινῶν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς ἠγόρασε τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διὰ πωλητηρίου ὑπ' ἀριθ. 245 καὶ ὁ Μιχαὴλ Καλλιφρονᾶς γήπεδον κατὰ τὴν θέσιν Ἁγία Σιὼν κείμενον. Ἐπειδὴ δὲ μέρος τοῦ γηπέδου τούτου κατέλαβεν ἡ Πλατεῖα τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Μιχαὴλ Καλλιφρονᾶς ἐζήτησε παρὰ τοῦ Δήμου ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν δι' ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 12.281 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1855, ἐπικυρωθείσης παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγήν του ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ Πλατεῖα γενομένη τῷ 1837 προϋπῆρχε τῆς κατὰ τῷ 1838 γενομένης πωλήσεως καὶ ἑπομένως τὸ μέρος τοῦ γηπέδου τὸ εἰς τὴν Πλατεῖαν ἀνῆκον ἦτον ἐκτὸς ἐμπορίου, ὥστε ἰδιοκτῆτις αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν πώλησιν ἔμεινεν ἡ Μονή, ἥτις μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν παρ' οὐδενὸς ἔλαβεν ἀποζημίωσιν, ἐσχάτως μόνον προσκληθεῖσα παρὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν δι' ἐγγράφου τῆς 25 Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους ὑπ' ἀριθ. 4384, ἵνα διορίσῃ πραγματογνώμονα πρὸς ἐκτίμησιν πήχεων τετραγωνικῶν 10.294 καὶ 66/οο.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου τοῦ γηπέδου τοῦ παρὰ τῆς Πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου καταλαμβανομένου μέλλει ν' ἀνεγερθῇ δαπάνῃ τοῦ φιλογενοῦς καὶ φιλομούσου ἀνδρὸς Βαρώνου Σίνα τὸ κατάστημα τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐπειδὴ χάριν τοῦ σκοποῦ τούτου καὶ ὁ κ. Μιχαὴλ Καλλιφρονᾶς παραιτεῖται πάσης ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως αὐτοῦ κατὰ τῆς Μονῆς, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος διεβεβαίωσε τὸ Συμβούλιον, θεωροῦμεν εὔλογον νὰ συνδράμῃ τὸ κατὰ δύναμιν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώγιον εἰς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου καταστήματος τὴν ἀνέγερσιν.

Ὅθεν παραιτούμεθα πάσης ἀποζημιώσεως λόγῳ τοῦ γηπέδου ὅσον κατέλαβεν ἡ Πλατεῖα εἴτε δέκα χιλιάδες πήχεις εἶναι, εἴτε περισσότερον, εἴτε ὀλιγώτερον καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ μνημονευθεῖσα ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς ὁμοφώνως καὶ προθύμως ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Ἡγουμένου καὶ ἐνέκρινε τὴν ἀπὸ πάσης ἀποζημιώσεως ὑπέρ τε τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Δήμου παραίτησιν καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν Πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ὑπεγράφη παρὰ πάντων.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Αὐγούστου 1859

Ὁ Ἡγούμενος: Νεκτάριος Ἱερομόναχος

Οἱ Σύμβουλοι: Παπα-Συμεὼν Λάπας

(Τ.Σ.) Χρύσανθος Γεωργιάδης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

68

'Αρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν.

Συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ Θεοφίλου Χάνσεν καὶ τοῦ ἐργολάβου οἰκοδομῶν Νικολάου Κουμέλη πρὸς θεμελίωσιν τῆς 'Ακαδημίας καὶ χρησιμοποίησιν λίθων ἐκ τῶν λατομείων τοῦ Κοπανᾶ καὶ τοῦ Λυκαβηττοῦ (σ. 187 - 188).

'Αριθ. 3396

'Εν 'Αθήναις σήμερον τὴν ἕκτην Αὐγούστου, ἡμέραν Πέμπτην, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους, ἐν τῷ Συμβολαιογραφικῷ μοι Γραφείῳ κειμένῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ 'Αθανασίου Γ. Καρανάσου ὑπ' ἀριθ. 58 παρὰ τῇ Καπνικαρέᾳ ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου 'Αθηνῶν 'Αγγέλου Λ. Χωματιανοῦ καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀναφερομένων καὶ προσυπογεγραμμένων δύο ἐνηλίκων μαρτύρων πολιτῶν 'Ελλήνων γνωστῶν μοι, ἐχόντων ὅλα τὰ ἀπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ μὴ ἐξαιρετέων, τῶν κυρίων Γεωργίου Κ. Δασκαλοπούλου ὑπαλλήλου καὶ Κωνσταντίνου Δ. Πρινοπούλου ζωγράφου, κατοίκων ἀμφοτέρων 'Αθηνῶν, ἐμφανισθέντες αὐτοπροσώπως ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ἀρχιτέκτων, κάτοικος Βιέννης τῆς Αὐστρίας διαμένων προσωρινῶς ἐνταῦθα, ἐνεργῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. Σίμωνος Σίνα, πρέσβεως τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς 'Ελλάδος εἰς Γερμανίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ κύριος Νικόλαος Κουμέλης, ἐργολάβος, κάτοικος 'Αθηνῶν, ἀμφότεροι γνωστοί μοι, ἐζήτησαν τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης πράξεως, δι' ἧς συνεβάλλοντο ὡς ἑξῆς: 'Ο εἰρημένος κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ὅτι δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Νικολάου Κουμέλη ἔδωσεν εἰς αὐτὸν εἰς ἐργολαβίαν 1ον) τὴν ἐξόρυξιν ὅλων τῶν θεμελίων, 2ον) τὴν οἰκοδομὴν ὅλων τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν θεμελίων καὶ τοίχων μὲ ἐπένδυσιν ἀπὸ λίθους τοῦ Κοπανᾶ, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν τῶν ἐπενδύσεων μὲ λίθους τοῦ Λυκαβητοῦ, μέχρι τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου πατώματος, 3ον) τὴν μεταφορὰν τῶν ὀγκολίθων τοῦ Κοπανᾶ ἀκατεργάστων εἰς τὴν οἰκοδομὴν, κατὰ τὰς δοθησομένας εἰς αὐτὸν διαστάσεις, οἵτινες θέλουσι τεθῆ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μέχρι τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου πατώματος εἰς ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ τείχη, θέλουσι δὲ κατεργάζεσθαι καὶ τοποθετεῖσθαι παρ' αὐτῶν· μόνον χρεωστεῖ ὁ ἐργολάβος νὰ οἰκοδομῇ τὸ ὄπισθεν αὐτῶν ὑπάρχον τεῖχος.

'Η ἐργασία δίδεται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους: 'Η ἐργασία δίδεται μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων ὑλικῶν εἰς ἀποκοπὴν κατὰ κυβικὸν μέτρον.

1ον) Διὰ τὴν ἀνασκαφὴν τῶν θεμελίων θέλει πληρώνεσθαι ὁ ἐργολάβος ἀνὰ μίαν δραχμὴν καὶ ἡμίσειαν δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον, καὶ δραχμὰς δύω δι' ἕκαστον τοιοῦτον, ἐὰν εὑρεθῇ βράχος καὶ ἀναγκασθῇ νὰ ἰσοπεδώσῃ αὐτόν.

2ον) Τοὺς ὀγκολίθους θέλει μεταφέρει ὁ ἐργολάβος ἀκατεργάστους εἰς τὸ κατάστημα, κατὰ τὰ δοθησόμενα εἰς αὐτὸν μέτρα, θέλουσι δὲ κατεργάζεσθαι καὶ τοποθετεῖσθαι παρ' αὐτοῦ, ὁ δὲ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ κτίζῃ τὸ ὄπισθεν αὐτῶν τεῖχος· μὲ τὴν παρατήρησιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὅτι οἱ λίθοι οὗτοι θέλουσι εἶσθαι ἀπὸ τὸ λατομεῖον Κοπανᾶ τῆς καλλιτέρας ποιότητος, χωρὶς νὰ ἔχωσι σφάλματα, τουτέστι τρύπας μεγάλας, ῥαΐσματα, ἐν τούτοις θέλουσι λατομηθῆ εἰς τὸ λατομεῖον χωρὶς πυρίτιδα, καὶ θέλουν ὑποστῆ μίαν δοκιμὴν παρὰ τοῦ διευθύνοντος τὴν οἰκοδομὴν ἀρχιτέκτονος, ὅστις μόνος ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπορρίπτῃ ὅσους δὲν εὕρει καλοὺς διὰ τὴν ἐργασίαν, χωρὶς ὁ ἐργολάβος νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἅμα δὲ ὁ ἀρχιτέκτων εὕρῃ αὐτοὺς καταλλήλους διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ παραλάβῃ αὐτούς, τότε θέλει λαμβάνει ὁ ἐργολάβος ἑβδομήκοντα δραχμὰς δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον, θέλει δὲ κρατεῖσθαι πέντε τοῖς ἑκατὸν τῆς ὅλης ἀξίας.

3ον) Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπένδυσις τῶν ἐξωτερικῶν τοίχων καθὼς καὶ ὅλοι οἱ μεσότοιχοι οἰκοδομοῦνται διὰ μικροτέρων λίθων τοῦ Κοπανᾶ καὶ ἀμμοκονίας, ἐπειδὴ δὲ οἱ τοῖχοι οὗτοι θέλουσιν ἐπιχρισθῆ (ἐργασία μὴ ἀναγομένη εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ παρόντος συμβολαίου) θέλουσι τεθῆ μόνον κατὰ ἀράδας, ὥντινων τὰ ὕψη νὰ μὴν εἶναι κοντότερα εἰκοσιπέντε μέχρι τεσσαράκοντα ἑκατοστῶν, τὸ δὲ πάχος αὐτῶν πρέπει νὰ εἶναι τοῦ μὲν ἑνὸς λίθου τριάκοντα ἑκατοστῶν, τοῦ δὲ ἑτέρου πεντήκοντα ἑκατοστῶν διὰ νὰ γίνεται δεσιά.

4ον) Τὸ μεταξὺ τῶν δύω ἐπενδύσεων μέρος τοῦ τοίχου εἴτε ἐσωτερικῶν εἴτε ἐξωτερικῶν γεμίζεται διὰ λίθων τοῦ Λυκαβητοῦ τῆς καλλιτέρας ποιότητος· πρὸ πάντων γίνεται ἡ παρατήρησις εἰς τὸν ἐργολάβον νὰ εἶναι ἡ ἄσβεστος τῆς καλλιτέρας ποιότητος καὶ ἡ ἄμμος νὰ ᾖνε καθαρὰ χώματος, μεμιγμένη ἀναλόγως.

5ον) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν τοίχων μέχρι τοῦ ἐδάφους τοῦ πρώτου πατώματος κατὰ τὸ σχέδιον θέλουν κτισθῆ μὲ μικροτέρους λίθους τοῦ Κοπανᾶ, καὶ τὸ γέμισμα αὐτῶν διὰ λίθων τοῦ Λυκαβητοῦ, θέλει λαμβάνει εἴκοσι δραχμὰς δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον.

6ον) Ὁ ἐργολάβος πρὶν ἢ ἀρχίσῃ τὴν οἰκοδομὴν δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀπέναντι καὶ εἰς λογαριασμὸν τῆς ἐργασίας του διὰ τὰ μεταφερόμενα ὑλικὰ παντὸς εἴδους ἀνάλογα ποσὰ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, ἀφοῦ πρότερον μεταφέρει ὑλικὸν ἀξίας τριῶν χιλιάδων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον ποσὸν τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ θέλει μείνει εἰς τὴν οἰκοδομὴν ὡς ἐγγύησις διὰ τὴν ἐργασίαν.

7ον) Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ ἔναρξιν τοῦ ἔργου ἀμέσως ἀπὸ σήμερον καὶ νὰ περαιώσῃ αὐτὸ καὶ παραδώσῃ ἐντὸς τοῦ Μαΐου 1860.

8ον) Ὁ ἐργολάβος ὑπόκειται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἀρχιτέκτονος ἔχοντος τὸ δικαίωμα ν' ἀπορρίπτῃ τὰ ὑλικά, ὅσα δὲν πληροῦσι τὸν σκοπόν, καὶ νὰ κατεδαφίζῃ πᾶσαν ἐργασίαν μὴ καλῶς τετελεσμένην, χωρὶς ὁ ἐργολάβος νὰ ἔχῃ τὴν παραμικρὰν ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν.

9ον) Ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθήμερον ἡμέραν θέλει γίνεσθαι εἰς τὸν ἐργολάβον ἀναλόγως τῆς ἐργασίας του ἡ πληρωμή, κρατουμένων πάντοτε πέντε εἰς ἑκατὸν τῆς ὅλης ἐργασίας, τὸ ὁποῖον πέμπτον ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ λάβῃ μετὰ τὴν ὁλοτελῆ παράδοσιν τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία θέλει γίνεσθαι ἐγγράφως.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

10ον) Πᾶσα ζημία δυναμένη νὰ συμβῇ εἰς τὸ διάστημα τοῦ πρώτου ἔτους εἰς τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς λογίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

11ον) Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ κατάστημα ὅσα μέτρα χρειασθῶσι καὶ ἐκ τῶν δύω εἰδῶν τοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος, ὅπερ συνυπέγραψεν ὁ ἐργολάβος.

12ον) Τὸ ἀπὸ ἑνάτης Σεπτεμβρίου 1850 Βασ. Διάταγμα καὶ αἱ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδοθεῖσαι ἐγκύκλιοι ἰσχύουσιν καὶ διὰ τὴν παροῦσαν ἐργολαβίαν.

Ὁ δὲ ἐργολάβος κ. Νικόλαος Κουμέλης ὅτι ἐδέχθη τὴν ἐργολαβίαν ταύτην ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους.

Ὅθεν πρὸς βεβαίωσιν ἐγένετο ἡ παροῦσα πρᾶξις ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν εἰρημένων δύω μαρτύρων, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον πάντων ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες	Ὁ Συμβολαιογράφος	Οἱ συμβαλλόμενοι
Γ.Κ. Δασκαλόπουλος	Α.Λ. Χωματιανὸς	Θεόφιλος Χάνσεν
Κ.Δ. Πρινόπουλος		Ν. Κουμέλης

Ziller Ernst, Erinnerungen (Manuskript).

Ἐπιστολὴ τοῦ Χάνσεν πρὸς τὸν Τσίλλερ, δι' ἧς προσκαλεῖ τοῦτον, ὅπως τοῦ ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἀκαδημίας. (σ. 187).

Wien, den 20 September 1859

Lieber Herr Ziller!

Heute von meiner Reise nach Griechenland zurückgekehrt beeile ich mich Ihnen wissen zu lassen, dass es mir höchst angenehm wäre, wenn Sie so bald als möglich hier nach Wien kommen könnten, damit wir über ein, wie ich glaube, für Sie vortheilhaftes Engagement reden können.

Es versteht sich von selbst, dass die Reise auf meine Kosten geschieht, ebenso wie ich Ihnen die Rückreise bezahlen verde für den Fall, dass Sie auf meinen Vorschlag nicht eingehen sollten. Also auf Wiedersehen.

Herzlichst
Ihr
Th. Hansen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

70

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen).

'Επιστολὴ τοῦ Σταματίου Κλεάνθους πρὸς τὸν Χάνσεν, εἰς τὸν ὁποῖον συνιστᾷ, ὅπως ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς οἰκοδομῆς τῆς 'Ακαδημίας εἰς τὸν 'Ιωάννην Φυτάλην (σ. 187, 189).

'Εν Σύρῳ τὴν 9 Νοεμβρίου 1859

Φίλτατε συνάδελφε κύριε Χάνζεν,

'Απεράσας ἀπὸ τὴν Σύρον διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου προσκαλοῦμαι διὰ τὰ πράσινα μάρμαρά μου, παρεκίνησα καὶ πάλιν τὸν ἀρχιτέκτονα κύριον 'Ιωάννην Φυτάλην, διὰ νὰ δεχθῇ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ λαμπροῦ οἰκοδομήματος τῆς 'Ακαδημίας. Οὗτος ἀποκατασταθεὶς πρὸ χρόνων εἰς τὴν Σύρον διὰ τῆς ἱκανότητός του καὶ τῆς ἄκρας του τιμιότητος ἐσύστησε τὴν ὑπόληψίν του καὶ κερδίζει ὡς δημόσιος καὶ ἰδιωτικὸς ἀρχιτέκτων 500 - 600 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ὑπανδρευθεὶς δὲ ἐσχάτως ἔλαβε καὶ προῖκα 50 χιλιάδας δραχμῶν. 'Εγὼ ὅμως τὸν προέτρεψα νὰ μὴ ἀποβλέψῃ τόσον εἰς τὸ ὑλικὸν συμφέρον του, ὅσον εἰς τὴν ἠθικήν του πρόοδον καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῶν ἀρχιτεκτονικῶν του γνώσεων, διότι ἡ ἐφαρμογὴ μιᾶς τοιαύτης οἰκοδομῆς καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἑνὸς τοιούτου ἀρχιτέκτονος, οἷος εἶσθε ὑμεῖς, εἶναι ἡ καλυτέρα σχολή, τὴν ὁποίαν ἀρχιτέκτων δύναται νὰ ἐπιτύχῃ, καὶ μὲ ἐπαρακάλεσε νὰ σᾶς γράψω ὅτι δέχεται εὐχαρίστως νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ σχέδιόν σας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους, οἵους ὑμεῖς ἐγκρίνετε.

"Οταν, φίλε μου, σᾶς ἐσύστησα κατὰ πρῶτον εἰς 'Αθήνας τὸν κύριον Φυτάλην, δὲν εἶχον τὴν συγκατάθεσίν του, σᾶς τὸν ἐσύστησα δὲ αὐθορμήτως, κινούμενος ἀπὸ μόνην τὴν καθαρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδω ἐκτελεσμένον τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον ὅσον τὸ δυνατὸν ἐντελέστερον καὶ ἀκριβέστερον πρὸς δόξαν τοῦ ἐνδόξου κτήτορος καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ συντάξαντος τὸ σχέδιον ἀρχιτέκτονος. "Επραξα δὲ τοῦτο μὲ τὴν πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ἄλλος "Ελλην ἢ ξένος δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν 'Ελλάδα δυνάμενος νὰ ἐκπληρώσῃ ἀξίως καὶ καταλλήλως τὸ χρέος τοῦτο.

Τὸν νέον τοῦτον τὸν γνωρίζετε καὶ ὑμεῖς ἐπίσης, ὡς καὶ ἐγώ, διότι τὸν μετεχειρίσθητε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δυσκολωτέρων ἔργων τῆς γλυπτικῆς εἰς τὸ ἐν 'Αθήναις Πανεπιστήμιον καὶ εἰς ἄλλα ἄξια λόγου οἰκοδομήματα. 'Εγὼ δὲ παρατηρήσας τὴν εὐφυΐαν αὐτοῦ ἐκ παιδικῆς του ἡλικίας τὸν εἰσῆξα εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου καίτοι νέος δέκα ἑπτὰ ἐτῶν ἐξετέλεσε τὰ πλέον δύσκολα ἔργα τῆς γλυπτικῆς. 'Ο δὲ Βασιλεὺς παρατηρήσας τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ καὶ τὰ ἔργα του ἔλαβε τοιαύτην συμπάθειαν, ὥστε ἐξέδωκε διάταγμα διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Μόναχον, ὅπως σπουδάσῃ τὴν ἀγαλματοποιΐαν. 'Αλλ' ὁ πατήρ του ἔχων λιθοξοϊκὸν κατάστημα εἰς 'Αθήνας καὶ ἔχων ἀπόλυτον ἀνάγκην αὐτοῦ δὲν τὸν ἄφησε νὰ ὑπάγῃ, λέγων ὅτι ἂν ὁ υἱός του φύγῃ, αὐτὸς εἶναι ἀναγκασμένος νὰ κλείσῃ τὸ ἐργοστάσιόν του. "Εκτοτε ὁ κύριος Φυτάλης ἐξετέλεσεν εἰς Σύρον καὶ ἀλλαχόθεν ἔργα ἄξια λόγου μὲ πολλὴν φιλοκαλίαν καὶ ἐπιτυχίαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν παρεκάλεσα τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κύριον Προβελέγγιον, διὰ νὰ τὸν ἀποστείλῃ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ τὸν στείλῃ ὄχι εἰς Μόναχον ἢ εἰς Παρισίους, ἀλλὰ νὰ τὸν στείλῃ εἰς Βιέννην καὶ νὰ τὸν θέσῃ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς ὑμῶν, πεπεισμένος ὅτι ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ὑμῶν ἤθελεν ὠφεληθῇ ἀπειράκις περισσότερον παρὰ εἰς Παρισίους ἢ ἀλλαχοῦ, διότι γνωρίζετε ὁποίαν ὑπόληψιν ἔχω εἰς τὰς ἀρχιτεκτονικὰς γνώσεις καὶ εἰς τὴν φιλοκαλίαν σας.

Σᾶς παρακαλῶ δὲ νὰ πεισθῆτε, ὅτι ἡ σύστασίς μου αὕτη δὲν ἀποβλέπει εἰς κανένα ἄλλον σκοπὸν ἢ συμφέρον, εἰμὴ εἰς καθαρὸν πατριωτισμόν, διότι ἐπιθυμῶ ὡς Ἕλλην καὶ ἀρχιτέκτων ἐν ταὐτῷ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ λαμπρὸν καὶ ἔκτακτον τοῦτο ἔργον μὲ τὴν δυνατὴν τελειότητα, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἐνδόξου Σίνα καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἑλλάδος.

Σᾶς ἀσπάζομαι ἀδελφικῶς καὶ μένω
ὁ φίλος σας
Στ. Κλεάνθης

71

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Hansen an Sina.

Ὁ Χάνσεν γράφει πρὸς τὸν Σίναν ὅτι ἡ πίστωσις τῶν 100.000 δραχμῶν λήγει ἐντὸς ὀλίγου καὶ παρακαλεῖ ὅπως χορηγηθῇ νέα πίστωσις διὰ τὸ τρέχον ἔτος (σ. 187).

Euer Excellenz! Wien 21 Jänner 1860

Mittwoch hatte ich die Ehre meine Aufwartung bei dem jungen Hochgräflichen Ehepaare Euer Excellenz Herrn Schwiegersohn und erhabene Frau Tochter abzustatten. Die junge Gräfin ist noch etwas schwach, aber behält dabei ihre angeborne liebenswürdige Anmuth. Wie man mir sagte, werden die Herrschaften heute Wien verlassen, um ins Bad zu reisen.

Es hat mich sehr gefreut aus dem hochgeehrten Schreiben von 14. dieses zu erfahren, dass der Schmuck Beifall erhalten hat. Dass die Nadeln fehlten, ist die Eile schuld, mit welcher der Schmuck abgeschmiedet wurde, und indem ich deshalb um Entschuldigung bitte, erlaube ich mir sie nachzusenden. Sie sind eingelegt in das Album mit den Photographien, welches ich ebenso wie dasjenige für den Grossherzog von Oldenburg hiermit die Ehre habe zu übersenden und wünsche und hoffe auch dadurch den Beifall Euerer Excellenz zu erhalten.

Was das Projekt der Reitschule von Herrn Stauffer betrifft, so habe ich ihm die Befehle Eurer Excellenz mitgeteilt und ihm angegeben, auf welche Weise diese Befehle in Übereinstimmung mit den Anforderungen der Kunst zu bringen wären. Indem er dieses gethan, ist es ihm gelungen das Projekt, nicht nur billiger, sondern zugleich besser als das Erste zu machen, weshalb ich nur zu dessen Ausführung

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

anrathen kann. Da nun die Fundamente hereits angefangen sind, so wäre es angemessen sobald als möglich die Sache in Angriff zu nehmen, damit man noch heuer unter Dach kommen kann.

Wie wohl es mir leid tath, den Wünschen Euerer Excellenz in Betreff des Baron Doblhoff nicht nachkommen zu können, indem die Bestellung von Drasche bereits erfolgt war, so habe ich doch die Befriedigung, dass Hochdieselbe hieraus ersehen, wie angelegen ich es mir sein lasse, das in mir gesetzt Vertrauen geniesse.

Nach den letzten Nachrichten meines Bauführers Herrn Treiber in Athen ist der Unterbau des Mittelbaues der A c a d e m i e beendet und der rechte Flügel in Angriff genommen. Euer Excellenz ersehen hieraus, dass man in Athen nur langsam bauen kann. Der eröffnete Kredit mit 100.000 Dr., welche nur bis Ende Februar 1860 zu dauern hatte, wird mit Ende d. Mts. verausgabt sein. Ich ersuche daher, um die Eröffnung eines neuen Kredites, wenn Euer Excellenz bei nächster Gelegenheit dem Herrn Stavros schreiben.

Da die Arsenal-Angelegenheit, wie ich hoffe, bald zu Ende sein wird, so kann meine Abreise nach Athen endlich geschehen. In meinem nächsten Schreiben werde ich die Ehre haben, den Tag meiner Abreise bekannt zu geben. Sollten Euer Excellenz befehlen, dass ich über Vevey die Hinreise machen soll, so bitte ich es mich wissen zu lassen.

Die Masse für die Kostümen habe ich und werde nicht ermangeln meinen Auftrag auf das Beste auszuführen. Wenn ich im Arsenal nicht reussire, sondern den schrecklichen Intriguen unterliegen sollte, so ist man doch allerhöchsten Orts von meinen guten und redlichen Absichten überzeugt, indem alles auf das Vortheilhafteste referiert und das ganze Referat von S^{er} Majestät gelesen worden ist.

Ich bin sehr begierig zu erfahren, ob man in Vevey sich für das Badehaus vortheilhaft ausgesprochen hat und ob es ausgeführt wird.

Meine Handküsse an Ihre Excellenz die gnädigste Frau Baronin hinzufügend habe ich die Ehre zu verharren in tiefster Ehrfurcht als

Euer Excellenz
ganz gehorsamster Diener
Theophil Hansen

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

72

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Sina an Hansen.

'Ο Σίνας ἀναθέτει εἰς τὸν Χάνσεν τὴν ἀνακαίνισιν τῶν ἐν Βιέννῃ καὶ ἐν Βενετίᾳ μεγάρων του, ἐγκρίνει τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας εἰς τὸν 'Ερνέστον Τσίλλερ καὶ συνιστᾷ, ὅπως δοθοῦν αἱ δέουσαι ὁδηγίαι εἰς τὸν Λεωνίδαν Δρόσην πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του εἰς Ρώμην (σ. 192).

Vevey 25 Jänner 1860

Lieber Hansen!

Ich empfing heute Ihren Brief von 21 d. Mts. Metaxa hat mir bereits geschrieben, dass er die bewusste Depesche ohne Ihr Wissen abgesendet habe. Durch Direktor Lasko erhielt ich den gemeintschaftlichen Revisionsbericht über die Wiener Arbeiten; leider ersehe ich daraus, auf welche Art K r e u t e r gehandelt hat und wie sehr ich Grund habe zu beklagen, dass demselben bis dato noch immer in Venedig freie Hand gelassen und die Arbeiten daselbst nicht schon längst suspendiert oder würdigen Händen übergeben wurden. Dass Kreuter dem Romano das Schiedsrichteramt übertragen sehen möchte, lässt sich bei den bekannten Eigenschaften dieses seines ebenbürtigen Kollegen wohl erklären; diese Leute stecken unter einer Decke und wissen ihre Sachen mit einer gewissen Vorsicht zu betreiben. Aber die Resultate sprechen zu trifftig. Ich habe dem Kreuter bereits telegrafisch bedeutet, dass ich in Ermangelung der von mir angeordneten Controlle jede weitere Zahlungsanweisung für Venedig einstelle und nur die dringend nothwendige Herstellung der für meine Tochter benöthigten Piecen der Mezzanine beendigen lassen will.

Aalglatt wie er ist, weicht er nach allen Seiten aus, um ja nicht auf den eigentlichen Gegenstand einzugehen. Ich bin aber dieser Hinterlist satt und will mit ihm zu Ende kommen. Sie, lieber Hansen, werden daher begreifen, wie nothwendig hier ein Einschreiten ist; daher ich recht sehr wünsche, vor Ihrer baldigen Reise nach Venedig und Athen noch einmal mich mit Ihnen hier besprechen zu können, welche Dispositionen hierin den Umständen gemäss getroffen werden sollen.

Was Sie mir über die Arbeiten in Athen und in Betreff Ihres Substituten Z i l l e r schreiben, habe ich mir einstweilen bemerkt. Ihren redlichen treuen Händen habe ich diese wichtige und Ihren Namen ehrende Angelegenheit anvertraut, daher bin ich beruhiget.

Mit D o r s c h waltet ein Misverständnis ob. Er wartete längst von Ihnen nach Wien berufen zu werden, un seine Instruktionen zu empfangen und nach Rom zu gehen. Ich wäre daher der Meinung, dass Sie ihn kommen lassen und das Nöthige mit ihm besprechen. Machen Sie mir gemeinschaftlich mit Rahl einen Vorschlag in Betreff einer für den jungen Mann angemessenen Subsistenz, damit er ohneNahrungs-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

sorge seinem Studium und seiner Obliegenheit, solange er in Rom zu bleiben hat, nachkommen kann.

Gerne höre ich, dass Ihre Detailpläne für das Wiener Palais nun fertig werden. Über die Köchertsche Rechnung folgt mit meinem Nächsten meine Anordnung. In Entgegensehung Ihres Berichtes grüsse ich Sie bestens

Baron Sina

P.S. Was macht das Bastimento, ich lasse es grüssen

Obiger

73

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Dorsch an Hansen.

'Ο Δρόσης ἀπαντῶν εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Χάνσεν ἐρωτᾷ, ἂν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ ὁριστικῶς τὴν Δρέσδην ἢ ἂν καλῆται νὰ μεταβῇ εἰς Βιέννην μόνον πρὸς συζήτησιν περὶ τῶν γλυπτῶν τῆς 'Ακαδημίας (σ. 192 - 194).

Dresden, den 21. Februar 1860

Geehrter Herr Hansen!

Ihrem Briefe zufolge soll ich sobald als möglich nach Wien kommen, damit wir uns über die Arbeiten der Academie besprechen können. Wie Sie wissen, werde ich die Sachen in Rom machen. Ich bitte daher mir zu schreiben, ob ich Dresden für beständig verlassen oder direkt über Wien nach Rom gehen soll oder beruht es nur auf der Besprechung der besagten Arbeiten.

Ich habe schon einige Scitzen gemacht und sobald Sie mir schreiben zu kommen, werde ich dieselben mitbringen. Die Frage ist also die: Soll ich Dresden ganz verlassen oder nur zu Besprechung kommen? Sobald Sie mir Nachricht hievon geben, werde ich sofort zu Ihren Diensten stehen.

Ergebenst

Leonidas Dorsch

N.B. Meine Adresse ist: Stalstrasse Nr. 1

74

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Dorsch an Hansen.

'Ο Δρόσης γράφει εἰς τὸν Χάνσεν ὅτι ἔχει ἕτοιμα τὰ σχέδια τοῦ ἀετώματος τῆς προσόψεως τῆς 'Ακαδημίας καὶ ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν γλυπτῶν, συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ Σίνα, πρόκειται νὰ γίνῃ ἐν Ρώμῃ (σ. 192).

Dresden, den 5. März 1860

Lieber Herr Hansen!

Auf Ihren Brief vom 19. Februar habe ich gleich geantwortet; da ich aber bis jetzt noch keine Nachricht von Ihnen erhalten, so weiss ich nicht, wie ich mich zu

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

verhalten habe, und dieses beunruhigt mich sehr; ich bitte daher nochmals mir zu schreiben, was ich beginnen solle. In dem Briefe ersuchte ich Sie mir zu schreiben, ob ich Dresden für beständig verlassen oder nur zur Besprechung der Arbeiten nach Wien kommen solle. Ich habe jetzt die Scitzen fertig und kann also zu jeder Zeit kommen. Bis zum Frühjahr hatte ich so schon fest gesetzt nach Rom zu gehen, um dort, wie Seine Excellenz Herr Baron v. Sina bestimmte, die Sachen anzufangen. Die Unruhe, keine Antwort von Ihnen zu erhalten, hat mich auf den Gedanken gebracht, der Brief sei etwa nicht angekommen. Sie würden mich daher sehr verbinden, wenn Sie mir bald möglichst Aufschluss über mein Verhalten geben.

Herzlichst
Ihr
Leonidas Dorsch

75

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Dorsch an Hansen.

Ὁ Δρόσης ἔμπλεως ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης, τῆς ὁποίας ἀναγνωρίζει τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα, γράφει εἰς τὸν Χάνσεν ὅτι ἐντὸς δέκα ἡμερῶν μεταβαίνει εἰς Βιέννην (σ. 192).

Dresden, den 7. März 1860

Lieber Herr Hansen!

Sofort nach Empfang und Durchlesung Ihres verehrten vom 6. dieses an mich datierten Schreibens, sehe ich mich veranlasst, ein zwischen uns obwaltendes Missverständnis, soviel als von meiner Seite geschehen kann, aufzuklären.

Ganz einverstanden mit Ihrer Meinung, dass nur Rom der Ort sei, wo mir die Mittel geboten werden, diese Aufträge so zu vollenden, diese Aufgabe so zu lösen, wie sie eines solchen Unternehmens würdig sind, kann ich Ihnen nur melden, dass ich niemals einen andern als diesen Gedanken gehegt habe.

Erfüllt von der ganzen Grösse und Wichtigheit dieser Arbeiten, nahm ich meinen Aufenthalt in Dresden nur, um mich mit neuen Erfahrungen zu bereichern und würdiger auf meine Aufgabe vorzubereiten; und auf diese Weise die Zeit aufs Beste benützend bis Ihr Ruf mir sagen würde, dass es Zeit sei, die eigentliche Arbeit anzufangen; keineswegs aber mich durch irgendeine hier herrschende Kunstrichtung fesseln zu lassen.

Tief und dankbar die ganze Grösse und Ernst dieser Aufträge erkennend, hat mich weder die Lust noch Liebe für dieselben auch nur einen Augenblick verlassen, und ich glaube meiner Eifer am Besten durch Vorlegung meiner ausgearbeiteten Ent-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

würfe zu den Giebelfeldern, deren lezteres mich zu der Anfrage veranlasste, ob ich mir die nöthige Zeit, es zu vollenden nehmen könne oder ob mein Erscheinen in Wien unverzüglich nöthig sei.

Ich bin auch mit diesem fertig, dieses war das einzige Band, was mich noch an Dresden fesselte und steht meiner Abreise nichts weiter entgegen, so dass ich Ihnen in 10 Tagen in Wien selbst meine Aufwartung machen kann und verbleibe bis dahin

achtungsvoll

Ihr

Leonidas Dorsch

76

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Sina an Hansen.

'Ο Σίνας ἀναθέτει εἰς τὸν Χάνσεν τὴν ἐκτέλεσιν καλλιτεχνικοῦ λευκώματος, περιέχοντος τὰ σχέδια τῆς 'Ακαδημίας καὶ τὰ βαυαρικὰ ἐμβλήματα, ἵνα προσφέρῃ τοῦτο εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανόν (σ. 192, 195).

Lieber Hansen! Vevey, den 15 März 1860

Ich bin gesonnen, den Plan meiner Academie von Athen Sr Majestät dem Könige von Bayern, Hochwelche sich bei Hochderer hierstelliger Anwesenheit über den Gegenstand näher zu erkundigen die Gnade hatte, zu Füssen zu legen. Da Ihre Abreise ohnehin auf einige Tage verschoben ist, so ersuche ich Sie einen Plan von der Academie sogleich in Arbeit zu nehmen, selben auf das Eleganteste zu verfertigen, und, mit Bayerischen Landesinsignien versehen, bei Ihrer nächsten Hieherkunft mitzubringen, damit es mir sodann ermöglicht werde, dem gezeigten Hohen Interesse Sr Majestät nachkommen zu können.

In der Hoffnung, dass Sie meinen diesfälligen Auftrag mit thunlichster Beschleunigung erledigen werden, grüsse ich Sie bestens

Baron Sina

77

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Sina an Hansen.

'Ο Σίνας πληροφορεῖ τὸν Χάνσεν ὅτι ὁ Δρόσης εὑρίσκεται ἐν Μονάχῳ καὶ ὅτι ἔλαβε τὴν ἐντολήν, ὅπως μεταβῇ εἰς Βιέννην (σ. 192).

Vevey, 21 März 1860

Lieber Hansen!

Ihre Depesche von gestern habe ich erhalten und ersehe daraus gerne, dass die gewünschte Zeichnung der Academie in Angriff genommen ist. Daher ich selbe je eher, je lieber zu erhalten hoffe, um sie Sr Majestät solange er sich in meiner

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Nachbarschaft aufhält, persönlich vorlegen zu können. Ich vermisse noch die Rechnung über die letzte Köchertsche Arbeit, deren geschmackvolle Ausführung meine vollste Zufriedenheit und grössten Beifall erlangte. Senden Sie mir die Nota um sie begleichen zu können.

Drossis ist bei Schauss in München. Ich habe ihn nach Wien beordert, damit Sie ihm dort für seine Aufgabe vorbereiten können; dann können Sie ihn mit hierher nehmen. Auf Ihren protocollarischen Bericht und Ihr separat Schreiben werde ich bei Ihrem Hiersein zurückkommen. Ich grüsse Sie bestens

Baron Sina

78

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Sina an Hansen.

Ὁ Σίνας γράφει εἰς τὸν Χάνσεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Δρόση φιλοτεχνηθέντα τέσσαρα σχέδια τοῦ ἀετώματος, περὶ τῶν ὁποίων ἔχει ἀκούσει λίαν ἐπαινετικοὺς λόγους, καὶ συνιστᾷ εἰς αὐτόν, ὅπως δώσῃ θάρρος εἰς τὸν νέον καὶ συνεσταλμένον τοῦτον καλλιτέχνην (σ. 192).

Vevey, 26 März 1860

Lieber Hansen!

Ich schrieb Ihnen am 21 dieses. In Betreff Drossis setzte mich mein Consul in München Herr Dr. von Schauss in Kenntnis, dass er am 24ten den jungen Mann zu Ihnen nach Wien sende. Sie werden ihm daher Ihre Instructionen dort ertheilen können und aus seinen bisherigen, wie ich mit Vergnügen vernehme, sehr fleissigen Arbeiten entnehmen, welche Fortschritte er gemacht hat, wie er seine Aufgabe auffassen wird und welche Richtung er in künstlerischer Beziehung zu Rom, seinem Ausbildungsorte, einzuschlagen hat. Ich will dieses Talent gerne ermuntern und wenn Drossis mit Ihnen hierher zurückkehrt auch seine 4 Entwürfe zum Giebel sehen, von denen ich viel Lobenswerthes höre.

Da Drossis etwas verzagt ist, so flössen Sie ihm, lieber Hansen, nur Muth ein; das Weitere wird sich schon geben. Die Anfertigung der Zeichnungen für König Max hoffe ich im besten Züge. Ich grüsse Sie bestens

Baron Sina

P.S. Über die Zeichnungen, Pläne und Vorarbeiten zur Façade bin ich leider noch immer nicht im Reinen. Seit der Rücksprache in St. Moritz sind 7 Monate verstrichen und noch weiss ich nicht, wie weit diese Angelegenheit gediehen ist und wann diese Arbeit in Angriff genommen und zu Ende gebracht wird. Ich muss gestehen, dass die liebenswürdigen Künstler eine grosse Portion Geduld auferlegen.

Sina

Ich will noch genau den Kostenpunkt wissen; es wäre eine wahre S ü n d e, wenn der schöne Zeit nicht mochte bereitet werden. Obiger

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

79

Ville de Vevey (Suisse). Archives communales.

Ὁ Σίνας προσφέρει δωρεὰν ἐκ 35.000 φράγκων εἰς τὴν πόλιν Vevey τῆς Ἑλβετίας πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας (σ. 190).

A la Municipalité de Vevey — Paris, le 12 septembre 1860

Monsieur le Syndic et Messieurs,

Les relations agréables que j'ai entretenues avec les habitants de votre ville et la part qu'ils ont prise au mariage de ma fille aînée qui s'est célébré au milieu d'eux, ont fait naître en moi le désir de laisser à Vevey un souvenir des deux séjours que j'ai eu le plaisir d'y faire.

J'ai cherché à fixer mon choix sur une oeuvre durable et d'une utilité générale. Au nombre de celles qui m'ont été signalées, il en est une surtout qui m'a paru offrir pour Vevey les plus grands avantages, en ce qu'elle ajouterait un agrément nouveau et très sensible aux charmes dont jouit déjà votre cité et transformerait de la manière la plus avantageuse son aspect extérieur.

Je veux parler d'un Q u a i à construire entre le lac et la ville.

Je sais que la construction de ce quai est un projet qui sourit depuis longtemps à tous les Veveysans, et je partage l'avis de ceux qui y voient un avenir et un développement nouveaux pour leur commune.

Ce motif m'a engagé, Messieurs, à mettre à votre disposition la somme nécessaire pour la construction d'un quai derrière une des rues qui longent le lac. Parmi les divers points sur lesquels il aurait été possible de mettre la main à l'oeuvre, j'ai choisi la partie orientale de votre commune. J'ai fait ce choix, non seulement parce que c'est la partie de la ville qui me paraît réclamer des embellissements de la manière la plus urgente, mais aussi parce que j'espère lui assurer ainsi une ville nouvelle, une circulation plus grande et atténuer l'effet fâcheux que pourrait avoir la construction du chemin de fer pour le commerce et les immeubles de la rue d'Italie.

C'est en partant des idées que je viens de vous exposer que j'ai fait étudier la portion orientale du quai, j'ai voulu me rendre compte du montant approximatif des frais de construction. Les chiffres qui m'ont été indiqués varient d'une manière très sensible, mais, comme je désire que l'ouvrage que je projette fasse honneur à votre ville, j'ai pris parmi les devis celui qui monte à la somme la plus élevée, c'est-à-dire Fr. 35.000. Ce chiffre doit permettre de construire dans des conditions avantageuses de solidité et d'élégance un quai dès l'O g n o n n a z jusqu'à la P l a c e O r i e n t a l e.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

J'ai l'honneur, Monsieur le Syndic et Messieurs, de vous annoncer que je désire faire donation à la Ville de Vevey de cette somme de trente cinq mille francs. Je mets à cette donation les conditions suivantes :

1. Le quai sera construit suivant le plan fixant la ligne du quai, telle que le Conseil d' Etat de Vaud l' a approuvée.

2. Les propriétaires riverains devront, avant cette construction s'engager à prendre à leur charge l'établissement d'un mur d'alignement du quai faisant la limite méridionale de leurs propriétés suivant un plan adopté par la Municipalité. Cette construction devra être simultanée avec celle du quai.

J'entends qu'aucune somme provenant de ma donation ne soit appliquée à la construction de ce mur, mais qu'il soit établi entièrement aux frais des propriétaires riverains et comme une équitable contribution à une oeuvre qui donnera à leurs fonds une mieux value considérable. Si l'un ou plusieurs d'entr'eux ne pouvaient pas construire le mur tel que la Municipalité l'aura décidé, je désire que la Municipalité fasse auprès du Conseil d'Etat du canton de Vaud les démarches nécessaires afin d'obtenir pour la Commune la concession du terrain compris entre le quai et les limites actuelles des fonds appartenant aux propriétaires qui ne pourraient pas s'aligner. J'exprime l'attente que le patriotisme et l'esprit public de tous les intéressés leur feront une loi de seconder l'autorité communale et de faciliter la construction projetée.

Je prie tout spécialement la Municipalité de veiller à ce qu'il ne s'établisse le long du quai aucune place de dépôt ni aucun établissement qui serait de nature à nuire à l'ensemble de la construction. Il est du reste bien entendu que si des propriétaires riverains désiraient remplacer le mur d'alignement du quai par un bâtiment, par un jardin, ou par quelque autre établissement dont l'effet ne détruirait pas l'élégance qui doit présider à toute construction de la nature de celle que j'ai en vue; ils auraient toujours le droit de la faire, à la condition expresse cependant d'obtenir l'autorisation préalable de la Municipalité.

J'exige qu'avant le commencement des travaux du quai tous les propriétaires des fonds riverains situés dès l'Ognonnaz à la Place Orientale s'engagent à se conformer aux conditions et aux obligations que je viens d'indiquer. Je me réserve expressément de révoquer ma donation si l'un ou plusieurs d'entr' eux refusaient d'y souscrire.

3. Les formalités ci-dessus devront être remplies et les travaux de construction du quai devront être commencés dans le courant de l'hiver prochain et au plus tard le 1er février 1861. Ils devront être poursuivis et achevés sans retard et sans autre interruption que celle résultant de la force majeure.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4. La Municipalité autorisera Monsieur François Genton, Banquier à Vevey, à construire devant l'immeuble qu'il a acquis de Madame Collomb Grenier, une terrasse exactement conforme au plan auquel elle a accordé un préavis favorable, et que le Conseil d'Etat a conditionnellement approuvé le 27 juillet 1860. Il ne sera planté au midi de la propriété du dit M. Genton aucun arbre et il'n'y sera fait aucune construction ni aucun dépôt permanent, autrement qu'à bien-plaire de la part de M. Genton.

Enfin, la Municipalité, au nom de la Commune de Vevey, prendra l'engagement d'appliquer strictement à la place entre l'Ognonnaz et la propriété Genton les règlements de police en vigueur pour les autres places de la Ville et de supprimer l'étendage qui y existe actuellement dans un délai de 18 mois depuis la fixation définitive de l'emplacement de la gare de Vevey.

Je fais les conditions ci-dessus sous la réserve expresse de la révocation de ma donnation pour le cas où elles ne seraient pas exécutées. J'explique en outre que j'entends que M. François Genton ou ses ayant-droit pourra faire valoir directement et sans mon intermédiaire les droits que la présente donnation assure à sa propriété. Si après l'achèvement de la partie du quai, pour laquelle est faite ma donnation, il restait un excédent de valeur en mains de la Municipalité, je désire que cet excédent soit appliqué à un but d'utilité publique ou de charité dont cette autorité décidera.

Je désire enfin, Messieurs, que lorsque vous aurez rempli les formalités nécessaires pour l'acceptation de la présente donnation, il soit pourvu à la transcription de cette lettre dans les registres d'un notaire pour valoir comme acte authentique et à l'homologation de ma donnation conformément à la loi.

Telles sont, Monsieur le Syndic et Messieurs, mes intentions; laissez-moi faire en terminant pour la prospérité de la Ville de Vevey et l'union de tous ses citoyens les voeux sincères que m'inspire l'intérêt que je leur porte!

Agréez, Monsieur le Syndic et Messieurs, l'assurance de ma considération très distinguée.

(Signé) Baron Simon Sina

80

Ἀρχεῖον Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν 1860, φακ. 19/2

Ὁ Νικόλαος Λιδωρίκης ἀναφέρει εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Α. Κουντουριώτην ὅτι ὁ Σίνας μὴ θελήσας νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἕτερον ἀξίωμα, ἀλλότριον τοῦ ἀξιώματος τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἀπεδέχθη τὸν διορισμόν του ὡς Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Κομητειῶν τῆς Οὐγγαρίας (σ. 196).

Κύριε Ὑπουργέ!

Κατόπιν τῶν ἐν τῇ διὰ τοῦ προηγουμένου ταχυδρόμου ἐμπιστευτικῇ ἀναφορᾷ μου ἐκτε-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θειμένων περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κου Σίνα ὡς Obergespan καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τούτων μοὶ ὑπολείπεται νὰ προσθέσω ὅτι κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Κόμητος Rechberg συνέντευξίν μου ἐνεχείρισα αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν τοῦ Κου Σίνα, δι' ἧς οὗτος ηὐχαρίστει μὲν τὴν Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν περιποιηθεῖσαν αὐτῷ αὐτοκρατορικὴν τιμήν, ἐξέφρασε δὲ τὴν λύπην του ὅτι διατελῶν ἤδη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς A.M. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠδύνατο κατ' οὐδένα τρόπον νὰ ἀναλάβῃ ἀλλότρια τῆς θέσεως ταύτης καθήκοντα. Ἡ δὲ παρ' ἐμοῦ ἐπίδοσις τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης εἶχεν ἰδίως τὴν σημασίαν ὅτι ὁ Κος Σίνας δὲν ἀπεχώριζε τὴν ἀτομικότητα αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Κόμης Rechberg ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ἐφάνη ὅτι ἀπεδέχετο τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτεθειμένους λόγους ὡς λογικοὺς καὶ βασίμους, εἰπὼν δὲ (avec un air desatisfaction) ὅτι ἤθελε ὑποβάλει τὴν ἐπιστολὴν ὑπ' ὄψιν τοῦ Αὐτοκράτορος, προσέθηκεν ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν ἐλυπεῖτο μέν, ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐστερεῖτο τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Κυρίου Σίνα ἰδίως εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἔχει μεγίστην ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεως ἀνδρῶν δημοτικῶν καὶ ἐναρέτων, οὐδὲν ἧττον ὅμως ἀνεγνώριζε τὴν παροῦσαν θέσιν (la position) τοῦ Κου Σίνα ὡς ἐπιβάλλουσαν αὐτῷ καὶ ὑπαγορεύουσαν τὴν ἣν κάμνει παραίτησιν. «Ἤμην μάλιστα, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ὑπουργός, ἐκ τῶν προτέρων πεπεισμένος ὅτι ὁ Κύριος Σίνας δὲν ἠδύνατο εἰ μὴ νὰ ἀποκρούσῃ τὸν διορισμὸν ἐκεῖνον». Ἐκ δὲ τῶν λόγων τούτων ἐδήλωσεν ὁ Κόμης Rechberg ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος διορισμὸς ἐγένετο ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ καὶ ὅτι προκληθεὶς ἀπὸ ἰδίας ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ἐπροτάθη καὶ ἐνεργήθη διὰ τοῦ Chanchelier τῆς Οὐγγαρίας, ὅστις οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ὑπ' ὄψιν εἰμὴ τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ τόπου Διοικήσεως.

Μετὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας οὐδὲν ἐνόμισα ἁρμόδιον νὰ προσθέσω, καθὸ παρατηρήσας ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως οὐδεμίαν ἄλλην ἀφορμὴν εἶχεν εἰμὴ τοὺς ἐκτεθειμένους λόγους, καὶ ὅτι ἀθώως γενομένη οὐδεμίαν καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα συνέπειαν κατέλειπεν ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας σχέσεις. Ἠρκέσθην μόνον νὰ ἐπαναλάβω καὶ προφορικῶς, ὡς μοὶ εἶχεν ἐπιφορτίσει ὁ Κος Σίνας, τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀφοσιώσεώς του πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὸν ζῆλον, ἵνα μεταχειρισθῇ τὴν ἐπιτόπιον ἐπιρροήν του καὶ τὰ μέσα του ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Μοναρχίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀντέκειτο εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς Πρέσβεως τῆς A. Μεγαλειότητος.

Γνωστοποιῶν ταῦτα τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι παρακαλῶ, ἵνα θέσητε ὑπ' ὄψιν τῆς A.M. τοῦ Βασιλέως τὰ ἐκτεθειμένα, παρατηρῶ δὲ συγχρόνως μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἡ περίστασις αὕτη παρέσχεν ἀξιόλογον εὐκαιρίαν τῷ Κῳ Σίνᾳ, ἵνα φανῇ ἀλλότριος τῶν αὐστριακῶν συμφερόντων καὶ ἑπομένως ἀποκλειστικῶς ἀφοσιωμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς A. Μεγαλειότητος.

Δέξασθε εὐμενῶς, Κύριε Ὑπουργέ, τὴν διαβεβαίωσιν ἐξόχου τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Βιέννη 31-12-1860 Ν. Ἀθ. Λιδωρίκης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

81

'Αρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν.

Συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ Θεοφίλου Χάνσεν καὶ τοῦ ἐργολάβου Νικολάου Κουμέλη πρὸς χρησιμοποίησιν λίθων ἐκ τῶν λατομείων τοῦ Πειραιῶς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς βάσεως τῆς 'Ακαδημίας (σ. 196, 197)

'Αριθ. 2191

'Εν 'Αθήναις, σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑξηκοστοῦ πρώτου ἔτους, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν, ἐν τῷ συμβολαιογραφείῳ μου κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Πλούτωνος εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 104 οἰκίαν τῶν ἀδελφῶν Στίνη, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου ἐν 'Αθήναις Στεφάνου Ταβανάκη, παρόντων καὶ τῶν προσυπογραφομένων δύο ἐνηλίκων 'Ελλήνων πολιτῶν μαρτύρων γνωστῶν μοι καὶ μὴ ἐξαιρουμένων κυρίων Θεοδοσίου Νικολαΐδου ἐμπειρικοῦ ἰατροῦ, κατοίκου Καλυβίων τῆς Χασιᾶς, καὶ 'Ιωάννου 'Αθηνάδου φαρμακοποιοῦ, κατοίκου 'Αθηνῶν, ἐμφανισθέντες ἀφ' ἑνὸς μέρους ὁ Κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ἀρχιτέκτων, κάτοικος Βιέννης τῆς Αὐστρίας, διαμένων ἐνταῦθα, ἐνεργῶν κατ' ἐντολὴν τοῦ Κυρίου Σίμωνος Σίνα, πρέσβεως τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς 'Ελλάδος εἰς Γερμανίαν, μετὰ τοῦ Κυρίου 'Ερνέστου Τσίλλερ ἀρχιτέκτονος, κατοίκου ἐνταῦθα καὶ διαμένοντος ἐνταῦθα, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Κύριος Νικόλαος Κουμέλης ἐργολάβος, κάτοικος 'Αθηνῶν, ἅπαντες γνωστοί μοι ἐζήτησαν τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης πράξεως, διὰ τῆς ὁποίας συνωμολόγησαν τὰ ἑπόμενα.

'Ο μὲν Κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ὅτι ἐξ ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Νικολάου Κουμέλη ἔδωσεν εἰς αὐτὸν εἰς ἐργολαβίαν τὴν ἐργασίαν καὶ τοποθέτησιν τῶν ὀγκολίθων τοῦ Πειραιῶς τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἐνταῦθα 'Ακαδημίας κατὰ τὸ σχέδιον ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους:

1ον 'Η ἐργολαβία δίδεται κατ' ἀποκοπὴν κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν ὀγκολίθων, οἵτινες θέλουσι πελεκηθῆ κατὰ τὸ δεῖγμα ἀπὸ λίθους τοῦ Πειραιῶς.

2ον 'Η τοποθέτησις θέλει γίνεσθαι διὰ τριψίματος μὲ ἄμμον καὶ τῆς πριόνης.

3ον 'Ο ἐργολάβος Ν. Κουμέλης ὑποχρεοῦται νὰ κατεργάσῃ καὶ τοποθετήσῃ τοὺς λίθους κατὰ τὰ δοθησόμενα εἰς αὐτὸν μέτρα ἐγγράφως· ὁ δὲ διευθύνων τὴν οἰκοδομὴν ἀρχιτέκτων θέλει ἑκάστοτε καταμετρᾷ ὅλους τοὺς λίθους καί, ἅμα δὲν εὕρῃ αὐτοὺς κατὰ τὰ δοθέντα μέτρα, θέλει ἀπορρίπτει αὐτούς, ὁ δὲ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώνῃ ὁλόκληρον τὸν λίθον χωρὶς νὰ λάβῃ καμμίαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐργασίαν του. "Ολα τὰ ἐκρήματα τὰ μετὰ τὴν τοποθέτησιν εὑρισκόμενα ἀναγκαῖα, εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ταῦτα χωρὶς ἀποζημίωσίν τινα.

4ον 'Ο ἐργολάβος εἶναι ὑπόχρεως πρὶν ἀρχίσῃ νὰ κατεργάσῃ λίθον τινὰ νὰ εἰδοποιῇ τὸν διευθύνοντα τὴν οἰκοδομὴν ἀρχιτέκτονα ὅτι ὁ λίθος δὲν εἶναι κατάλληλος εἰς ἐργασίαν, διὰ νὰ εἶναι ἐλεύθερος τῆς ἀποζημιώσεως ἅμα ἤθελε συμβῇ εἰς τὸν λίθον τι.

5ον Οἱ ὀγκόλιθοι θέλουσι τοποθετεῖσθαι εἰς ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ τείχη ὡς ἐπένδυσις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

6ον Διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τοποθέτησιν θέλει λαμβάνει ὁ ἐργολάβος πεντήκοντα (ἀριθ. 50) δραχμὰς δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν μέτρον τελειωμένον καὶ τοποθετημένον.

7ον Κατὰ δεκαπενθήμερον δύναται ὁ ἐργολάβος νὰ λαμβάνῃ ἀπέναντι τῆς ἐργασίας του πληρωμήν, ἀφοῦ πρῶτον κάμῃ ἐργασίαν διὰ χιλίας πεντακοσίας δραχμάς, τὸ ὁποῖον ποσὸν τῆς ἐργασίας θέλει μένει ὡς ἐγγύησις διὰ τὴν ἐργασίαν του καὶ προσέτι θέλει μένει ἐκ τοῦ ὅσου ἔχει νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐργολάβος πέντε τοῖς ἑκατόν. Τὰ δὲ ποσὰ ταῦτα θέλουσι τῷ δοθῇ, ἀφοῦ ἀποπερατωθῇ ἡ ἐργασία, τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται διὰ τοῦ παρόντος συμβολαίου. Ὁ Κύριος Χάνσεν θέλει χορηγήσει εἰς τὸν ἐργολάβον τὴν διὰ τὰς σκαλωσιὰς ξυλείαν.

8ον Ὁ ἐργολάβος θέλει κάμει ἔναρξιν τοῦ ἔργου του, ἅμα προσκληθῇ παρὰ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐργασίαν ἀρχιτέκτονος.

9ον Ὁ ἐργολάβος ὑπόκειται εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ἀρχιτέκτονος, ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ κατεδαφίζῃ πᾶσαν ἐργασίαν μὴ καλῶς τετελεσμένην, χωρὶς ὁ ἐργολάβος νὰ ἔχῃ τὴν παραμικρὰν ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῆς.

10ον Τὰ σιδηρᾶ δέματα, καθὼς καὶ ὁ μόλυβδος δίδεται εἰς τὸν ἐργολάβον, ὅστις χρεωστεῖ νὰ τοποθετῇ αὐτά.

Ὁ κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ἀντικαθιστᾷ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του ἀντιπρόσωπον ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅλης ἐν γένει τῆς οἰκοδομῆς τὸν Κύριον Ἐρνέστον Τσίλλερ ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνῃ ὅλην τὴν οἰκοδομὴν ὡς ἀρχιτέκτων καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐργολάβος Νικόλαος Κουμέλης ὡμολόγησεν ὅτι ἐδέχθη τὴν ἐργολαβίαν ταύτην ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους. Συνωμολόγησαν προσέτι οἱ συμβαλλόμενοι ὅτι ἐπειδὴ ὁ Κύριος Θ. Χάνσεν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν πρώην ἐργολάβον Ἰάκωβον Μαλακατὲ διὰ ἐργασίαν μὴ τελειωθεῖσαν δραχμὰς δύο χιλιάδας ἐννεακοσίας τεσσαράκοντα μίαν καὶ λεπτὰ πεντήκοντα ἓξ (ἀριθ. 2941.56/οο), αἱ δραχμαὶ αὗται θέλουσι κρατηθῇ ἐκ τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν θέλει κάμει ὁ Νικόλαος Κουμέλης, ὅστις θέλει παραλάβει καὶ τελειοποιήσει τὴν ἐργασίαν τοῦ Ἰακώβου Μαλακατέ. Ἡ κράτησις αὕτη θέλει λογισθῇ ἐκ τῆς μελλούσης ἐργασίας τοῦ Ν. Κουμέλη πρὸς πεντήκοντα δραχμὰς τὸ τετραγωνικὸν μέτρον.

Πρὸς βεβαίωσιν τούτου συνετάχθη ἡ παροῦσα πρᾶξις, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον τῶν εἰρημένων συμβαλλομένων καὶ τῶν προμνησθέντων μαρτύρων, ὑπεγράφη παρὰ πάντων αὐτῶν καὶ ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου.

Μ ά ρ τ υ ρ ε ς

Ἰωάννης Ἀθηνάδης

Θ. Νικολαΐδης

Σ υ μ β α λ λ ό μ ε ν ο ι

Th. Hansen
Architekt

Ὁ Σ υ μ β ο λ α ι ο γ ρ ά φ ο ς

Στ. Ταβανάκης

Ernst Ziller

N. Κουμέλης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

82

'Αρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν.

'Ο Θεόφιλος Χάνσεν καθιστᾷ τὸν 'Ερνέστον Τσίλλερ ἀπόλυτον πληρεξούσιόν του πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς οἰκοδομῆς τῆς 'Ακαδημίας (σ. 196, 198).

'Αριθ. 2208

'Εν 'Αθήναις, σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ πρώτου ἔτους, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τετράδην ἐν τῷ Συμβολαιογραφείῳ μου κειμένῳ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Πλούτωνος εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 104 οἰκίαν τῶν ἀδελφῶν Στίνη ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου ἐν 'Αθήναις Στεφάνου Ταβανάκη, παρόντων καὶ τῶν προσυπογραφομένων δύο ἐνηλίκων 'Ελλήνων πολιτῶν μαρτύρων γνωστῶν μοι καὶ μὴ ἐξαιρουμένων Κυρίων Νικολάου Λαμπαδαρίου δικαστικοῦ κλητῆρος καὶ 'Αντωνίου Σκλέπα ἐμποροκτηματίου, κατοίκων 'Αθηνῶν.

'Εμφανισθεὶς ὁ γνωστός μοι Κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ἀρχιτέκτων, κάτοικος Βιέννης, διαμένων ἐνταῦθα, ἐζήτησε τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος πληρεξουσίου ἐγγράφου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδήλωσεν ὅτι ὡς ἐπιτετραμμένος παρὰ τοῦ Βαρώνου Σίμωνος Σίνα, Πρέσβεως τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς 'Ελλάδος εἰς Γερμανίαν, τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐνταῦθα ἀνεγειρομένης 'Ακαδημίας, μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ, διορίζει καὶ ἀποκαθιστᾷ πληρεξούσιον ἐπίτροπόν του καὶ ἀντίκλητόν του τὸν Κύριον 'Ερνέστον Τσίλλερ ἀρχιτέκτονα, πρὸς τὸν ὁποῖον παρέχει τὴν ἐντολὴν καὶ ὅλην τὴν πληρεξουσιότητα νὰ διευθύνῃ τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐνταῦθα ἀνεγειρομένης 'Ακαδημίας, νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ἐργασίας τῶν ἐργολάβων, τεχνητῶν καὶ ἐργατῶν, νὰ συνάπτῃ συμφωνίας, νὰ ἐγκρίνῃ καὶ παραδέχεται τὰς καλῶς ἐχούσας ἐργασίας, ν' ἀπορρίπτῃ τὰς ἀτελεῖς καὶ διατάττῃ τὴν ἐπανόρθωσιν συμφώνως μὲ τὰς συμφωνίας, νὰ κάμνῃ πληρωμὰς καὶ ἐν γένει νὰ παρίσταται εἰς ὅλας τὰς πράξεις τὰς ἀφορώσας τὴν οἰκοδομὴν ταύτην, ἐν περιπτώσει δὲ διενέξεως ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προσφεύγῃ ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος ἐνώπιον ὅλων τῶν ἐν 'Αθήναις Δικαστηρίων, νὰ κινῇ ἀγωγάς, νὰ ἐνεργῇ ὅλας τὰς κυρίας καὶ ἐν παρόδῳ πράξεις τῆς προδικασίας καὶ τὰς ἀφορώσας τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικῶν, νὰ παρίσταται καὶ ἐξομολογῆται ἐπὶ Δικαστηρίου, νὰ ἐπάγῃ, δέχεται καὶ ἀντεπάγῃ ὅρκους, ν' ἀναγνωρίζῃ ἔγγραφα, νὰ ἐκτελῇ τὰς ὠφελίμους ἀποφάσεις, νὰ ἐκκαλῇ τὰς ἐναντίας καὶ ἀνακόπτῃ τὰς ἐρήμην, νὰ παραιτῆται ἀπὸ παντὸς ἐνδίκου μέσου ἀπὸ τῆς ὅλης δίκης καὶ ἀπὸ τῆς ὁρκοδοσίας τῶν ἀντιδίκων του καὶ τῶν μαρτύρων, νὰ μεταχειρίζεται τὸ ἔκτακτον μέσον τῆς ἀναιρέσεως καὶ τὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, νὰ παραλαμβάνῃ ἔγγραφα, χρήματα καὶ ἄλλα πράγματα. Νὰ διορίζῃ δὲ καὶ ἄλλους πληρεξουσίους του Δικηγόρους, διὰ νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύωσιν ἐνώπιον παντὸς 'Ελληνικοῦ Δικαστηρίου, Εἰρηνοδικείων, Πρωτοδικείων, 'Εμποροδικείων, 'Εφετείων καὶ τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ ἐν γένει νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν οἰκοδομὴν τῆς προμνησθείσης 'Ακαδημίας καὶ ὅτι ὑπόσχεται ὁ Κύριος Θεόφιλος Χάνσεν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητά του νὰ παραδεχθῇ τὰς πράξεις τοῦ Πληρεξουσίου του Κυρίου 'Ερνέστου Τσίλλερ ὡς ἀμετακλήτους καὶ ἀμετατρέπτους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Πρὸς βεβαίωσιν τούτου συνετάχθη ἡ παροῦσα πρᾶξις, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς εἰς ἐπήκοον τοῦ ἐντολοδότου τούτου καὶ τῶν προμνησθέντων μαρτύρων, ὑπεγράφη παρὰ πάντων αὐτῶν καὶ ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου.

Οἱ Μάρτυρες		Ὁ Ἐντολοδότης
Ν. Λαμπαδάριος	Ὁ Συμβολαιογράφος	Θεόφιλος Χάνσεν
Ἀντώνιος Σκλέπας	Στεφ. Ταβανάκης	

83

Ἀρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

Συμβόλαιον μεταξὺ Ἐρνέστου Τσίλλερ καὶ Νικολάου Κουμέλη περὶ κατασκευῆς τῆς Ἀκαδημίας ἐκ τοῦ ἐκλεκτοτέρου πεντελησίου μαρμάρου (σ. 196, 202).

Ἀριθ. 14073

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν εἰκοστὴν Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Σάββατον, ἐν τῷ συμβολαιογραφικῷ γραφείῳ μου, κειμένῳ ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου οἰκίᾳ τῶν ἀδελφῶν Γερομίχα ὑπ' ἀριθ. 92 ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου Ἀθηνῶν Ἰωάννου Γ. Λάσκαρη καὶ τῶν κάτωθι μνημονευομένων καὶ προσυπογεγραμμένων δύω μαρτύρων ἐνεφανίσθησαν αὐτοπροσώπως ἀφ' ἑνὸς ὁ κύριος Νικόλαος Κουμέλης, ἐργολάβος δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἔργων, κάτοικος Ἀθηνῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ κύριος Ἐρνέστος Τσίλλερ, ἀρχιτέκτων, ὑπήκοος Σαξωνίας, κάτοικος ἤδη Ἀθηνῶν, ἐνεργῶν ὁ τελευταῖος οὗτος ὡς πληρεξούσιος τοῦ κυρίου Θεοφίλου Χάνσεν ἀρχιτέκτονος καὶ κατοίκου Βιέννης, ἐπιτετραμμένου τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐνταῦθα ἀνεγειρομένης Σιναίας Ἀκαδημίας, δυνάμει τοῦ προσαρτωμένου ᾧδε ὑπ' ἀριθ. 2208, τῆς δεκάτης πέμπτης Μαρτίου 1861 πληρεξουσίου ἐγγράφου, γενομένου ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις συμβολαιογράφου Στεφάνου Ταβανάκη, ἀμφότεροι γνωστοί μοι, καὶ ἠτήσαντο τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ὁ διαληφθεὶς κύριος Νικόλαος Κουμέλης ἀναδέχεται εἰς ἐργολαβίαν καὶ ὑπόσχεται νὰ κατασκευάσῃ ἐκ τοῦ ἐκλεκτοτέτρου λευκοῦ μαρμάρου τῆς Πεντέλης ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας βαθμίδας τῆς ἐνταῦθα ἀνεγειρομένης Ἀκαδημίας, τὰς ὁποίας βαθμίδας ὀφείλει νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὰς οἰκείας θέσεις τῆς οἰκοδομῆς ὁ ἴδιος ἐργολάβος καὶ δι' ἐξόδων του, ἡ ἐργασία τῶν ὁποίων καὶ ἡ τοποθέτησις αὐτῶν θὰ γίνῃ κατά τε τὸ σχέδιον τῆς Ἀκαδημίας καὶ κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τοῦ εἰρημένου ἀρχιτέκτονος Ἐρνέστου Τσίλλερ. Διὰ νὰ συναρμόζωνται ἀκριβῶς τὰ μάρμαρα, ὀφείλει ὁ ἐργολάβος νὰ πριονίζῃ τοὺς ἁρμοὺς (ἄκρα) τῶν μαρμάρων μὲ ἄμμον καὶ νερὸν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ἀρχαίων. Πᾶσα δὲ ἐργασία, ἥτις ἤθελε γίνει ὄχι κατὰ τὸ σχέδιον καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀρχιτέκτονος Τσίλλερ, θέλει ἀποδοκιμάζεσθαι καὶ θέλει ἀντικαθίσταται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρχιτέκτονος Τσίλλερ, δι' ἐξό-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δων ὅμως καὶ εἰς βάρος τοῦ εἰρημένου ἐργολάβου Νικολάου Κουμέλη· πρὸς δὲ τούτοις ὀφείλει ὁ ἐργολάβος νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς 'Ακαδημίας καὶ ὅσα μάρμαρα λευκὰ ἐξαχθῶσιν εἰς τὸ λατομεῖον τῆς Πεντέλης, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν βαθμίδων, μικρὰ καὶ μεγάλα, κατὰ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ ὁ εἰρημένος ἀρχιτέκτων, καὶ ταῦτα ὀφείλει ὁ ἐργολάβος νὰ παραδώσῃ καλῶς εἰργασμένα καὶ πελεκημένα, καὶ τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν οἰκοδομὴν κατὰ τὰς παραγγελίας τοῦ ἀρχιτέκτονος. Ὁ ἐργολάβος Κουμέλης ὀφείλει νὰ φροντίσῃ ὥστε τὰ μάρμαρα διὰ τὰς βαθμίδας, καθὼς καὶ τὰ ἕτερα μικρὰ καὶ μεγάλα μάρμαρα, τὰ ὁποῖα, ὡς εἴρηται, θὰ χρησιμεύσωσι διὰ τοὺς τοίχους τοῦ ἐπάνω πατώματος τῆς 'Ακαδημίας, ἅπαντα καλῶς εἰργασμένα, νὰ ἦναι πλέον καὶ ὄχι ὀλιγώτερον τῶν τριακοσίων κυβικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα θέλουν καταμετρῶνται καθαρὰ εἰργασμένα καὶ τοποθετημένα, καὶ οὐχὶ ὅπως φέρονται ἐκ τοῦ λατομείου, καὶ ἡ καταμέτρησις θὰ γίνεται πάντοτε ἀπὸ τὸ ἔξωθεν μέρος ἑκάστης δεδουλευμένης πέτρας, κατὰ τὸ σχέδιον τὸ σημειούμενον ἐν τῷ παρόντι συμβολαίῳ. Ὅλα ἐν γένει τὰ ἔξοδα διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μαρμάρων, διὰ τὴν μεταφοράν, διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τοποθέτησιν αὐτῶν εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου Κουμέλη, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων θὰ τῷ χορηγήσῃ τὰς μηχανάς, τὰ σίδηρα, ξύλα καὶ σχοινία, καθ' ὃν καιρὸν θὰ γίνεται ἡ τοποθέτησις αὐτῶν. Τὸ δικαίωμα τοῦ λατομείου, ἤτοι τὸ ἐνοίκιον, καθὼς καὶ τὰ ἔξοδα διὰ τὴν ἐν τῷ λατομείῳ γέφυραν καὶ τὸν δρόμον εἶναι εἰς βάρος τῆς 'Ακαδημίας. Ἡ πληρωμή, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ὁ ἀρχιτέκτων 'Ερνέστος Τσίλλερ νὰ κάμῃ πρὸς τὸν ἐργολάβον Νικόλαον Κουμέλην διὰ τε τὰ μάρμαρα, τὴν ἐργασίαν αὐτῶν καὶ τὴν τοποθέτησιν, συνεφωνήθη πρὸς δραχμὰς τριακοσίας ἕκαστον κυβικὸν μέτρον, καὶ ἡ πληρωμὴ θὰ γίνεται κατὰ πᾶν δεκαπενθήμερον ἀναλόγως τῆς προόδου τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸς ἀσφάλειάν του ὁ ἀρχιτέκτων θέλει κρατήσει ἐκ τῶν πρώτων πληρωμῶν δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας, καὶ προσέτι θέλει κρατεῖ ἐξ ἑκάστης πληρωμῆς πέντε τοῖς ἑκατόν, καὶ τὰ κρατούμενα αὐτὰ ποσὰ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ὁ ἀρχιτέκτων Τσίλλερ πρὸς τὸν ἐργολάβον Κουμέλην μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὅλης ἐργασίας καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ λογαριασμοῦ, ἐπὶ ἐξοφλητικῷ τοῦ παρόντος συμβολαίου. Προθεσμία πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ὅλης ἀνωτέρω ἐργασίας προσδιωρίσθη ἓν ἔτος ἀπὸ σήμερον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὀφείλει ὁ ἐργολάβος Κουμέλης νὰ παραδώσῃ περαιωμένην ὅλην τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν. Σημειωτέον δὲ ὅτι, ὅσον ὑλικὸν θὰ μένῃ ἀκατέργαστον καὶ μὴ εἰσέτι τοποθετημένον, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ τοποθετηθῇ πολὺ βραδέως κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς οἰκοδομῆς, τὸ ὑλικὸν αὐτὸ τὸ ἀκατέργαστον θὰ πληρώνεται εἰς τὸν ἐργολάβον ὡς τοιοῦτον καὶ πρὸ τῆς τοποθετήσεως καὶ τῆς κατεργάσεως αὐτοῦ, καὶ ἅμα κατεργασθῇ καὶ τοποθετηθῇ θέλει γίνεται ἡ ἀποπληρωμή του.

Ταῦτα συνομολογησάντων καὶ ἀποδεξαμένων τῶν εἰρημένων συμβαλλομένων, γέγονεν αὐθημερὸν τὸ παρὸν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον ἐπὶ παρουσίᾳ τούτων καὶ τῶν δύω μαρτύρων κυρίων Δημητρίου Μπούρατίνου, δικαστικοῦ κλητῆρος, καὶ Κωνσταντίνου Α. Ἰατροῦ, μεσίτου, ἀμφοτέρων κατοίκων 'Αθηνῶν, γνωστῶν μοι, ἐχόντων ὅλα τ' ἀπὸ τὸν Νόμον ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ μὴ ἐξαιρετέων, ἀναγνωσθὲν δὲ εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νως εἰς ἐπήκοον πάντων τούτων, ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου, ὁ δὲ κύριος Ἐρνέστος Τσίλλερ ὑπέγραψε γερμανιστί.

Οἱ μάρτυρες		Οἱ συμβαλλόμενοι
Δ. Μπουρατῖνος	Ὁ Συμβολαιογράφος	Ernst Ziller
Κωνστ. Α. Ἰατροῦ	Ι. Γ. Λάσκαρης	N. Κουμέλης

84

Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente.

Δωρεὰ τοῦ Σίμωνος Σίνα πρὸς τὴν θυγατέρα του Ἑλένην ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων αὐτῆς μετὰ τοῦ πρίγκιπος Γρηγορίου Ὑψηλάντου (σ. 203).

Meiner lieben Tochter Helene!

Bey Deinem unter der erfreulichsten Hoffnung für Deine Zukunft mich dennoch wehmuthsvoll stimmenden Austritte aus dem väterlichen Hause habe ich den Kummer zu wissen, dass aus einem unfreiwilligen Versehen, das nach dem Testamente Deines unvergesslichen Grossvaters, der für alle seine Enkelinnen gewiss die gleiche Liebe im Herzen trug, Dir, liebes Kind, zugefallene Vermächtniss in seinem Realwerthe und Ertrage gegen die grossväterlichen Legate Deiner Schwestern weit zurücksteht.

Es gereicht meinem Herzen zur einzigen Befriedigung dieses für Deinen künftigen Haushalt nachtheilige Versehen ausgleichen zu können, welches ich als Sohn und Vater für eine natürliche Pflicht ansehe.

Zu diesem Ende weise ich Dir, liebe Tochter, von dem Tage Deiner Vermählung mit Gregor bei meiner Hauptkasse während meiner Lebensdauer eine Jahres-Rente per Gulden 20.000, Zwanzig Tausend Gulden österreichische Währung an und treffe ich mit diesem Schreiben zugleich meine letztwillige Bestimmung:

Dass bei meinem Ableben das Kapital dieser Rente mit «Viermalhundert Tausend Gulden österreichische Währung Dir als ein Prälegat vor Deinen Geschwistern aus meinem Nachlasse bezahlt werde. Jedoch stelle ich es Deiner freien Wahl anheim, wenn immer Du in den früheren Besitz des Kapitales zu treten wünschest, für den gleichen Betrag das Eigenthum meines Gutes Leopoldsdorf sammt Annexen Dir abzutreten und Dir hierüber eine rechtsförmliche Schenkungs-Urkunde auszustellen.

Gott segne Dich für das ganze Leben und den guten Willen Deines Dich zärtlich liebenden Vaters.

Wien, den 22. November 1862. Simon Sina, m.p.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

85

Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente.

Κωδίκελλος (§ 11), δι' οὗ ὁ Σίνας κληροδοτεῖ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν 1.000.000 φλωρινίων καὶ ἀναθέτει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου εἰς τοὺς γαμβρούς του Γρηγόριον Ὑψηλάντην καὶ Γεώργιον Μαυροκορδᾶτον (σ. 213).

Codizill für die Akademie

11. Meine Erben sind verbunden, den Bau meiner gegründeten Akademie zu Athen unter der Oberleitung meiner Herren Schwiegersöhne Gregor Fürst Ypsilanti und Georg Maurokordatos, dann unter der Bauführung durch Herrn Architekt Hansen nach seinem Plane im gleichen Stile zu vollenden, wozu ich den Betrag von einer Million (1.000.000) Gulden österreichischer Währung bestimmt habe, und die Baukosten nebst dem bereits bewilligten Bau-Honorar von meinen Erben zu gleichen Theilen getragen werden sollen.

Wien, am 23. März 1865 Simon Freiherr von Sina m.p.

86

Bezirksgericht der Inneren Stadt Wien. Archiv. Sina's Testamente.

Κωδίκελλος, δι' οὗ ὁ Σίνας, τροποποιῶν τὸν προηγούμενον κωδίκελλον, ἀναθέτει τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν σύζυγόν του Ἰφιγένειαν (σ. 215).

Codizill für die Akademie

Ich habe zum Bau der von mir gegründeten Akademie in Athen die Summe von einer Million (1.000.000) Gulden österreichischer Währung nebst einem separat bewilligten Bau-Honorar bestimmt. Soweit diese Summe bei meinem Ableben für die Akademie nicht verausgabt sein wird, verordne ich die Verwendung ihres restlichen Betrages aus meinem Nachlasse zur Vollendung des Akademiebaues in Athen, welcher unter der Oberleitung meiner Frau Gemahlin durch Herrn Architekten Hansen nach seinem Plane in gleichem Stile auszuführen ist.

Wien, am 23. Februar 1868 Simon Freiherr von Sina, m.p.

87

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Vertragsentwurf.

Σχέδιον συμβολαίου μεταξὺ Σίνα καὶ Δρόση διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν γλυπτῶν τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος τῆς Ἀκαδημίας ἐπ' ἀμοιβῇ 90.000 δραχμῶν (σ. 215).

Vertrag

welcher heute am unten angesetzten Tage zwischen Seiner Excellenz dem Herrn

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Freiherrn Simon von Sina einerseits und dem Bildhauer Herrn Leonidas Drossis andererseits abgeschlossen worden ist, wie folgt:

1. Der Herr Bildhauer Leonidas Drossis übernimmt die Ausführung des Giebelfeldes für die auf Rechnung Seiner Exzellenz des Freiherrn Simon von Sina in Athen in Bau begriffene Akademie der Wissenschaften, und zwar nach der von ihm gefertigten und von Seiner Excellenz genehmigten Skizze aus pentelischem Marmor um den Preis von 90.000 Dr., sage neunzig tausend Drachmen.

2. Herr Leonidas Drossis verpflichtet sich in Übereinstimmung mit dem Architekten Herrn Oberbaurath Theophil Hansen oder in seiner Abwesenheit in Athen mit dessen Stellvertreter Herrn Architekten Ernst Ziller alles aufzubiethen, damit diese Arbeit nach allen Regeln der Kunst und in dem Zeitraum von 4 Jahren, sage vier Jahren, das ist bis Juni 1872, vollendet werden kann. Ebenso verpflichtet sich Herr Drossis alle für diese Arbeit was immer für Namen habenden Materialien, wie Marmor etc., auf seine Kosten zu liefern.

3. Die oben angeführte Summe von 90.000 Dr. verpflichtet sich Seine Excellenz Freiherr Simon von Sina dem Herrn Drossis in folgenden 4 Raten à 12.000, à 30.000, à 30.000 und à 18.000 Drachmen zu bezahlen. Beim Beginn der Arbeiten erhält Herr Drossis eine Vorauszahlung von 12.000 Dr., sage zwölf tausend Drachmen, als à conto Zahlung für das 1te Jahr. Wenn in diesem Jahre 1869 sämmtliche Modelle vollendet sind, so dass in den darauf folgenden Jahren mehrere Gehülfen mit der Marmor-Ausführung beschäftiget werden können, so kann Herr L. Drossis die Summe von 30.000 Drachmen, sage dreissig tausend Drachmen ratenweise nach Verhältniss des Fortschrittes der Arbeiten ausbezahlt werden, nämlich wenn der Stellvertreter des Herrn Architekten von Hansen Herr Architekt E. Ziller sich die Überzeugung verschafft hat, dass die Arbeiten den gewünschten Fortgang erreicht haben, so dass bis Ende des Jahres 1870 wirklich für die erwähnte Summe von 30.000 Dr. Arbeit geleistet ist. Im dritten Jahre 1871 wird ganz auf diese Weise mit den Auszahlungen verfahren und kann überreinstimmend mit den Fortschritten der Arbeiten ebenfalls ratenweise die Summe von 30.000 Dr., sage dreissig tausend Drachmen, ausbezahlt werden. Nach gänzlicher und gelungener Vollendung des ganzen Giebelfeldes im Jahre 1872 verpflichtet sich Seine Excellenz Herr Simon Freiherr von Sina dem Herrn Drossis den Rest von 18.000 Drachmen, sage achtzehn taudend Drachmen, auszubezahlen. Dieser Rest von 18.000 Drachmen ist aber ausdrücklich nur dann auszuzahlen, wenn sämmtliche Statuen bereits versetzt und zur vollkommenen Zufriedenheit sowohl in künstlerischer als praktischer Beziehung ausgefallen sind. Im entgegengesetzten Fall soll es Seiner Excellenz frei stehen durch seine Bauleitung die

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

fehlerhaften Arbeiten ausscheiden zu lassen, damit sie durch andere dem Kontrakt entsprechende auf eigene Kosten des Herrn Drossis ersetzt werden können.

4. Der Herr Bildhauer L. Drossis verpflichtet sich für alle hier kontrahierten Arbeiten vollkommen fehlerfreien Marmor aus dem Pentelikon zu verwenden, und es soll der Bauleitung frei stehen, jede Statue auszuscheiden, welche nicht vollkommen aus einem Stück ausgeführt ist, oder sonstige Mängel hat. Für einen solchen Fall versteht es sich vom selbst, dass Herr Drossis sich verpflichtet jede schadhafte Statue durch eine vollkommen kontraktmässige zu ersetzen ohne dafür jedweder Nachzahlung beanspruchen zu können.

5. Diesem Kontrakt ist eine Photographie von der von Herrn Drossis verfertigten und von Seiner Excellenz dem Herrn Freiherrn Simon von Sina genehmigten Modellskizze beigelegt, welche beiderseits unterschrieben ist. Die beigeschriebenen Masse 1.60 Meter hoch, 12.60 Meter lang des ganzen Giebelfeldes gibt die genaue Grösse jeder einzelnen Statue.

6. Für den Fall, dass Herr Leonidas Drossis krank werden sollte, wodurch den Arbeiten der gewünschte Fortgang nicht gesichert sein würde, so hat der Stellvertreter des Oberbauraths von Hansen Herr E. Ziller die Verpflichtung die Arbeiten in der Art zu kontrolieren, dass dem Herrn Drossis nur so viel Geld ausbezahlt wird, als seine geleisteten Arbeiten werth sind.

7. Sollte einer der Herren Kontrahenten vor Ablauf des Kontraktes mit Tod abgehen, so übernehmen für Seine Excellenz Herrn Freiherrn Simon von Sina Hochderen Erben die Vollstreckung dieses Kontraktes; wogegen im Falle des Ablebens des Herrn Drossis es Seiner Excellenz frei stehen soll, die Vollendung dieser Arbeiten an wen immer zu übergeben und die Erben des Herrn Drossis können in solchem Falle nur auf die Zahlung für die bis dahin geleisteten Arbeiten Anspruch machen.

8. Beide kontrahierende Theile verzichten hiermit auf das Rechtsmittel der Klage und Einwendung einer Verletzung über die Hälfte des wahren Werthes.

9. Für alle aus diesem Vertrage erwachsenden Rechtstreite unterwerfen sich beide Theile als Kläger oder geklagte dem k.k. Wiener Landesgerichte.

Zur Urkund dessen wurde vorstehender Vertrag in Gegenwart der mitgefertigten Zeugen ausgefertigt, die Originalausfertigung Seiner Excellenz Freiherrn von Sina und eine widimierte Abschrift hiervon Herrn L. Drossis eingehändigt.

Wien am..... (1868)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

88

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Übereinkommen (Entwurf).

Σχέδιον συμβολαίου μεταξὺ Σίνα καὶ Δρόση διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγαλμάτων τῆς 'Αθηνᾶς, τοῦ 'Απόλλωνος, τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος ἐπ' ἀμοιβῇ 130.000 δραχμῶν (σ. 223).

Übereinkommen

welches am heutigen zwischen Sr. Excellenz Herrn Simon Freiherrn von Sina einerseits und Herrn Leonidas Drossis Bildbauer andererseits verabredet und vereinbart wurde.

Sr. Excellenz Herr Simon Freiherr von Sina beabsichtgt vier grosse Statuen für den Bau der Akademie der Wissenschaften in Athen ausführen zu lassen, für welche jedoch gegenwärtig von Seite des Herrn Drossis noch keine Skizze vorliegen. Diese Statuen sind folgende:

Eine Minerva und ein Apollo stehend, jede 3.50 Meter hoch, und zwei sitzende Statuen, Sokrates und Plato darstellend, jede 2.40 Meter hoch.

Für die 4 Statuen verpflichtet sich Herr L. Drossis hiermit rechtsgültig und unwiederruflich, längstens binnen zwei Jahre Seiner Excellenz Freiherrn von Sina die ordentlich gearbeiten Skizzen vorzulegen und für den Fall als Seine Excellenz dieselben genehmigen und bestellen wollten, diese 4 Statuen aus pentelischem Marmor genau nach den obbezeichneten Massen, und zwar Minerva und Apollo stehend zu je 40.000 Drachm., zusammen 80.000 Drachm., schreibe achtzig tausend Drachmen, Sokrates und Plato sitzend zu je 25.000 Dr., zusammen 50.000 Dr., schreibe fünfzig tausend Drachmen, im ganzen daher um 130.000 Dr., schreibe einhundert dreissig tausend Drachmen, vollständig auszuführen, und verpflichtet sich diese Arbeiten um den festgesetzten Preis zu liefern, es mag diese Ausführung von Seiner Excellenz wann immer begehrt werden.

Seine Excellenz Freiherr von Sina behält sich jedoch ohne vor der Hand irgend eine hierauf bezügliche Verpflichtung einzugehen vor, diese Arbeiten entweder ganz aufzugeben oder dieselben wann immer zu den obbestimmten Preisen bei Herrn Drossis fix zu bestellen. Für den Fall der definitiven Übertragung dieser Arbeit an Herrn Drossis behält sich Seine Excellenz Freiherr von Sina vor, für diese Bestellung mit dem genannten Bildhauer einen separaten Kontrakt abzuschliessen.

Zur Urkund dessen nachstehende eigenhändige Fertigung.

Wien....(1873).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

89

Ernst Ziller, «Erinnerungen» (Manuskript).

Ὁ Σίνας ὑπόσχεται εἰς τὸν Τσίλλερ ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν ἐξ 20.000 δραχμῶν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς Ἀκαδημίας (σ. 224).

Wien, den 12ten November 1874.

Herrn Architekten Ernst Ziller, wohlgeboren.

In Würdigung Ihres lobenswerthen Eifers und der besonderen Rechtschafenheit, welche Sie durch so viele Jahre bei der Ihnen anvertrauten Leitung meines Academie-Baues in Athen redlich an den Tag legten, und in zuversichtlicher Erwartung dessen, dass Sie diesen Monumental-Bau nächstens auch glücklich vollenden und zu meiner vollkommenen Zufriedenheit ausführen werden, spreche ich Ihnen für diesen Fall eine ausserordentliche Remuneration von 20.000 Dr., sage: zwanzig tausend Drachmen, zu; die ich Ihnen nach Beendigung und Collaudirung des Baues innerhalb zwei Jahren, in zwei gleichen Raten per 10.000 Dr. derart auszahlen lassen werde, dass Sie die erste Rate nach vollendung des Academie-Baues, sogleich im selben Jahre, die zweite Rate hingegen erst im zweiten Jahre darauf erhalten werden.

Die Auszahlung der auf obige Weise zugesagten ausserordentlichen Remuneration wird eventuell auch auf meine Erben obligatorisch übergehen.

Es grüsst Sie bestens
Simon Freiherr v. Sina m.p.

90

Akademie der bild. Künste (Wien) : Archiv Nr. 471/1874, pr : C : X-1875

Εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τοῦ Σίνα πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν Καλῶν Τεχνῶν τῆς Βιέννης ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ του ὡς ἐπιτίμου μέλους αὐτῆς (σ. 219).

An das verehrliche Professoren - Collegium der K.K. Akademie der bildenden Künste.

Geehrte Herren!

Mein längeres Unwohlsein verzögerte die schriftliche Antwort auf das Ihrer Seits mir in so schmeichelhafter Weise zuerkannte Diplom Ehren-Mitglied der Kais. Kön. Akademie der bildenden Künste. Ich komme nun, geehrte Herren, mit Gegenwärtigem meinen aufrichtigen Dank für die mir erwiesene Ehre auszudrücken.

Haben meine Bestrebungen zur Unterstützung und Hebung der bildenden Künste Ihren Beifall erlangt, so ist mir anderseits die so schmeichelhafte Art der Anerkennung meiner geringer Mitwirkung von um so höherem Werthe und bestärkt mich in

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

dem schönen Bewusstsein, mein Schärflein auch zu diesem so wichtigen Zwecke beigetragen zu haben.

Empfangen Sie, geehrte Herren, mit meinem wiederholten Danke zugleich den Ausdruck meiner ausgezeichneten Hochachtung.

Schloss Rappoltenkirchen, den 10. Juni 1875. Freiherr v. Sina

'Ακαδημία 'Αθηνῶν. Κῶδιξ 'Αλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ, σ. 105-107.

'Επιστολὴ τοῦ 'Αλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ πρὸς τὸν 'Αλέξανδρον Κουμουνδοῦρον, δι' ἧς συνιστᾷ εἰς αὐτὸν ἐπειγόντως τὴν ἵδρυσιν 'Ακαδημίας καὶ προτείνει τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀριστίνδην ἐκλογὴν 25 'Ακαδημαϊκῶν (σ. 225).

'Εν Βερολίνῳ τῇ 13/25 Αὐγούστου 1875

Φίλτατε Κε Κουμουνδοῦρε,

'Αλλ' ἰδοὺ σοὶ στέλλω ἐπισυνημμένον σχέδιον, οὗ ἡ παραδοχὴ νομίζω ὅτι ταχύτατα καὶ δραστηριώτατα παντὸς ἄλλου δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ποθούμενον, ἤτοι εἰς τὸ νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν 'Ελλάδα. Οὐ μόνον ἐντροπὴ εἶναι νὰ οἰκοδομῆται ἀνάκτορον 'Ακαδημίας ἐν 'Αθήναις χωρὶς νὰ ἔχωμεν 'Ακαδημίαν, ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ αἱ μέγισται τῶν 'Ακαδημιῶν ἤρχισαν ἐν ὑπογείοις καὶ παραβύστοις, οὐ μόνον διὰ τὴν παρ' ἡμῖν δραστήριον καλλιέργειαν τῶν ἐπιστημῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ ἵδρυσις αὐτῆς θέλει χαιρετισθῆ ὑπὸ πάσης τῆς Εὐρώπης ὡς ἡ ἀρίστη ἀπόδειξις ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ τῆς 'Ελλάδος, καὶ οἱ σοφοὶ ὅλων τῶν μερῶν, οἵτινες σήμερον ὑπαγορεύουσι τὴν κοινὴν γνώμην, θέλουσιν ὅλοι βοήσει ὑπὲρ τῆς 'Ελλάδος. Πρὸ 25 ἐτῶν, ὅτε ἤμην εἰς τὸ Μόναχον, ἡ Βαυαρικὴ 'Ακαδημία ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ἱδρύσεως 'Ακαδημίας ἐν 'Αθήναις. Μὴ βάλῃς λοιπὸν σὲ παρακαλῶ τὸ σχέδιον κατὰ μέρος, ἀλλὰ θεώρησόν το ὡς τὸ ἁπταιστότερον καὶ τὸ ταχύτερον μέσον διὰ νὰ συστηθῇ ἡ 'Ελλὰς παρὰ τῇ Εὐρώπῃ, καὶ δός το εἰς τὸν μέλλοντα ὑπουργὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἵνα τὸ ἐγκολπωθῇ, τὸ δώσῃ ἂν θέλῃ ὡς ἐδικόν του ἢ ὡς ἐδικόν σου, καὶ τὸ ἐφαρμόσῃ ἄνευ ἀναβολῆς. Εἰς τὴν Βουλὴν νομίζω ὅτι δύναται νὰ μὴ ὑποβάλῃ εἰμὴ νομοσχέδιον ἐξ ἑνὸς ἢ δύω ἄρθρων, ἂν καὶ αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖον, περὶ ἱδρύσεως 'Ακαδημίας γενικῶς καὶ ὀργανώσεως αὐτῆς διὰ διατάγματος. 'Αμφιβάλλω δὲ ἂν καὶ τοιοῦτος νόμος ἀπαιτῆται, ἀφ' οὗ οὐδεμία προικοδότησις, οὐδὲν δικαίωμα ἐκ τοῦ δημοσίου δίδεται εἰς τὴν 'Ακαδημίαν, ὡς πᾶσαι αἱ ἐπιστημονικαὶ ἑταιρεῖαι συνιστῶνται ἄνευ νόμου. 'Αλλὰ περὶ τούτου εἶσαι καταλληλότερος νὰ κρίνῃς. Μὴ ἀκούῃς μελαγχολικούς τινας, οἵτινες θὰ σ' εἴπουν ὅτι ἡ 'Ελλὰς δὲν εἶναι ὥριμος δι' 'Ακαδημίαν, διότι ἄλλως θὰ σαπίσῃ πρὶν ὡριμάσῃ. Αἱ πλεῖσται τῶν Εὐρωπαϊκῶν 'Ακαδημιῶν εἰς τὴν ἀρχήν των δὲν εἶχον προσωπικὸν τόσον καλὸν ὅσον δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἐδική μας. Σχεδὸν ἤθελον σὲ εἰπεῖ, μὴ ἀφήσῃς καὶ τοὺς σοφοὺς νὰ φέρωσιν ἐνστάσεις καὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν ὀργανισμόν. Μόνον ἀναβολῶν θὰ γίνουν αἴτιοι. 'Εσπούδασα καὶ γνωρίζω τὸ ἀντικείμενον ὑπὲρ πάντα ἄλλον, ὧν ὁ ἴδιος μέλος πλεί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

στων τοιούτων 'Ακαδημιῶν ἢ ἑταιρειῶν. Ὡς δὲ πρὸς τὰ πρόσωπα, τοὺς ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ πίνακι ὑποβάλλω ὡς παράδειγμα. Μετὰ τῶν πλείστων οὐδεμίαν ἔχω σχέσιν· τινὰς οὐδὲ γνωρίζω παντάπασιν, καί τινας, ὡς τὸν Κόντον, γνωρίζω διότι μὲ ὕβρισαν καὶ ἴσως ἀκόμη μὲ ὑβρίζουσιν. Ὁ δὲ Κουμανούδης δὲν ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν Γερμανῶν διὰ τὴν ἄτοπον καὶ ἄκριτον καταφοράν του κατὰ τῆς εὐεργετικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα συμβάσεως περὶ 'Ολυμπίας, ἥτις πρώτη πάλιν ἐξῆψε σπινθῆρας φιλελληνισμοῦ ἐν Γερμανίᾳ, παραχθεῖσα ἐκ τῆς φιλελληνικῆς διαθέσεως τοῦ διαδόχου τοῦ Πρωσσικοῦ θρόνου· ἀλλὰ περὶ τούτων δὲν πρόκειται. Ὁ Κόντος εἶναι δόκιμος φιλόλογος καὶ ὁ Κουμανούδης γνωστὸς ἀρχαιολόγος. Ἡ θέσις των εἶναι εἰς τὴν 'Ακαδημίαν. 'Αντὶ τοὺς 25, οὓς σοὶ σημειῶ, ἔκλεξον ἄλλους, οὓς ἐγκρίνεις· τὸ ἀπολύτως ἀναπόφευκτον ὅμως εἶναι νὰ ἐκλεχθῶσι, μάλιστα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὀνόματα, ὧν ἡ ἐπὶ παιδείᾳ μεγάλη ἐπισημότης νὰ μὴ ἐπιδέχεται οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν. Μόνον οὕτω δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ἡ 'Ακαδημία καὶ νὰ δικαιωθῇ ἡ Κυβέρνησις. Μὴ ἀκούῃς δὲ καὶ ὅντινα σοὶ εἰπῇ ὅτι δὲν πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ διορίσῃ τὰ πρῶτα 5 μέλη ἑκάστου τμήματος. Ἄλλως δὲν γίνεται. Οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο· μόνη ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ δώσῃ ταύτην τὴν πρώτην ἀφετηρίαν. 'Εν Βαυαρίᾳ ἐπὶ τῆς συστάσεως τῆς 'Ακαδημίας ὅ λ ο ι οἱ πρῶτοι 'Ακαδημαϊκοὶ διωρίσθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

'Εκτὸς τῶν διορισθησομένων θὰ μείνουν βεβαίως καὶ ἄλλοι· ἀλλὰ καὶ οὗτοι δὲν θὰ ἔχουν νὰ παραπονεθοῦν, διότι ἡ Κυβέρνησις διώρισε μόνον τοὺς ἐκλογεῖς, οὓς ἡ κοινὴ φήμη τῇ ὑπέβαλε, καὶ οὗτοι θέλουσιν ἐκλέξει ἐκ τῶν ἄλλων τοὺς δοκιμωτέρους. Ἄν, ἅμα ἔλθητε εἰς τὸ ὑπουργεῖον, χωρὶς προηγουμένου πολλοῦ θορύβου, διὰ νὰ μὴ ἔχητε ἀξιώσεις καὶ ἀντιπράξεις, δημοσιεύσητε ἀμέσως τὸ διάταγμα τοῦτο καὶ τοὺς διορισμούς, ἢ ὑποβάλητε εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀναγκαῖα ἄρθρα (ἂν ὑπάρχωσιν ἀναγκαῖα), καὶ ἔπειτα ἀμέσως ἱδρύσητε τὴν 'Ακαδημίαν (πρὶν τελειώσῃ τὸ οἰκοδόμημα), πίστευσον ὅτι καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐν Εὐρώπῃ μεγάλην θὰ ἀποτελέσῃ ἐντύπωσιν καὶ πολλῶν καλῶν θὰ γίνῃ πρόξενον. Βλέπεις ὅτι κατὰ τὸ σχέδιόν μου ἡ Κυβέρνησις οὐδ' ὀβολὸν ἔχει ἀνάγκην νὰ δώσῃ, ἀλλὰ μόνον τὸ δικαίωμα εἰς τὴν 'Ακαδημίαν νὰ δέχηται δωρεάς, καὶ σ' ἐγγυῶμαι ὅτι δὲν θὰ λείψουν. Νομίζω ὅτι αὐτὸς ὁ Σίνας προτίθεται νὰ εἶναι εἷς ἐκ τῶν πρώτων καὶ μεγάλων δωρητῶν της· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δὲν γίνῃ, ἀρκεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ τῇ δωρήσῃ μίαν τράπεζαν καὶ μίαν δωδεκάδα σκαμνίων, καὶ ἐμπορεῖ ν' ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας της, ἂς ν' ἀναπτύσσῃ μόνον καθ' ὅσον ἀποκτᾷ πόρους. Πίστευσόν με, μὴ ἀκούῃς μεμψιμοίρους, κάμε τὸ μέγα ἔργον καὶ δὲν θὰ τὸ μετανοήσῃς.

92

'Ακαδημία 'Αθηνῶν. Κῶδιξ 'Αλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ, σ. 107-109.

Δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ Ραγκαβῆ πρὸς τὸν Κουμουνδοῦρον, δι' ἧς συνιστᾷ εἰς αὐτόν, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν συντομώτατον νομοσχέδιον πρὸς ἵδρυσιν 'Ακαδημίας, ἥτις δέον νὰ ὀνομασθῇ Σ ι ν α ί α, ἀναμείνῃ δὲ τὴν λῆψιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Σίνα συντασσομένου ὀργανισμοῦ, ἵνα ὑποβάλῃ τοῦτον ἐν καιρῷ πρὸς ἐπικύρωσιν. (σ. 225).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

'Εν Βερολίνῳ τῇ 18/30 Αὐγούστου 1875

Φίλτατε Κ. Κουμουνδοῦρε,

'Η ἐπιστολή μου αὕτη σκοπὸν ἔχει ν' ἀναιρέσῃ μέρος τῆς προλαβούσης μου. Ἔχω νὰ σοὶ δώσω τὴν ἀρίστην εἴδησιν ὅτι ὁ Σίνας (ὅμως φοβοῦμαι ὅτι πολλὴν παντοχὴν δὲν ἔχει πλέον νὰ ζήσῃ) προτίθεται γενναίως, ἀφ' οὗ ἔκτισε, καὶ νὰ προικοδοτήσῃ τὴν 'Ακαδημίαν. Ἔχει ὅμως τὴν ἀξίωσιν αὐτὸς νὰ προτείνῃ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Κυβερνήσεως. 'Αγαθῇ τύχῃ! 'Εννοεῖται ὅτι δὲν πρέπει νὰ τῷ γίνῃ ἡ ἐλαχίστη ἀντίρρησις, καὶ ἑπομένως ὁ ὀργανισμός, ὃν συνέταξα νὰ μείνῃ κατὰ μέρος καὶ οὐδὲ νὰ ἠξεύρῃ ὁ ἐλευθέριος δωρητὴς ὅτι σᾶς τὸν ἔπεμψα. 'Αλλ' ἐπειδὴ ἐπιμένω πάντοτε περὶ τοῦ κατεπείγοντος τῶν καιρῶν καὶ περὶ τῆς ἠθικῆς ἐντυπώσεως, ἣν θέλει προξενήσει καὶ πρέπει τώρα ὑπέρ ποτε νὰ προξενήσῃ ὑπὲρ τῆς 'Ελλάδος καὶ τῆς Κυβερνήσεώς της ἡ 'Ακαδημία, διὰ τοῦτο φρονῶ ὅτι ἅμα γίνῃ τὸ ὑπουργεῖον σας, καλὸν εἶναι νὰ γράψῃ τῷ Σίνᾳ ὅτι ἐκτιμῶν εἰς τὴν ὑπερτάτην αὐτοῦ ἀξίαν καὶ σπουδαιότητα τὸ πατριωτικὸν αὐτοῦ ἔργον, προὐργιαίτατον θεωρεῖ νὰ ὑποβάλῃ ἀμέσως εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως τῆς 'Ακαδημίας· περὶ δὲ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς ὅτι ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν νὰ προτείνῃ ὀργανισμοῦ σχέδιον, ἵνα αὐτὸ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ καθιεροῦντος αὐτὸ Β. Διατάγματος. 'Αμέσως δέ, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνητε νὰ σᾶς πέμψῃ τὸν ὀργανισμὸν νὰ ὑποβάλητε εἰς τὴν Βουλὴν συντομώτατον νόμον, λέγοντα εἰς ἕν, δύω ,τὸ πολὺ τρία ἄρθρα, ὅτι συνιστᾶται 'Ακαδημία τῇ γενναίᾳ καὶ πατριωτικῇ δωρεᾷ τοῦ Σίνα ἐπὶ σκοπῷ κλπ., ὅτι ἐπιτρέπεται αὐτῇ νὰ δέχεται δωρεὰς καὶ προικοδοτήσεις, ὅτι δ' ὁ κανονισμὸς ἢ ὀργανισμὸς αὐτῆς θέλει γίνει διὰ Β. Διατάγματος συνεννοήσει μετὰ τοῦ μεγάλου δωρητοῦ. 'Εν τῷ νόμῳ ἴσως δύναται νὰ λέγηται ὅτι ἡ 'Ακαδημία θέλει καλεῖσθαι Σιναία.

93

'Ακαδημία 'Αθηνῶν. Κῶδιξ 'Αλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ, σ. 109-111.

Τρίτη ἐπιστολὴ τοῦ Ραγκαβῆ πρὸς τὸν Κουμουνδοῦρον, δι' ἧς συνιστᾷ εἰς αὐτόν, ὅπως μὴ προβῇ εἰς οἱανδήποτε ἐνέργειαν πρὸς ἵδρυσιν 'Ακαδημίας ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς Σίμωνος Σίνα (σ. 225).

Βερολῖνον, Σεπτέμβριος 1875

Φίλτατε Κε Κουμουνδοῦρε,

'Ιδοὺ καὶ τρίτη ἐπιστολή, ἀλλὰ σύντομος αὕτη καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουσα . . . ν' ἀναιρέσῃ τὰς ἄλλας δύω, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ τῆς 'Ακαδημίας. Τῷ ὄντι ὁ κ. Ὑψηλάντης ἀκούσας περὶ τῶν ἰδεῶν μου, μοὶ ἔγραψεν ὅτι ἐπιθυμητὸν εἶναι νὰ μὴ γίνῃ τίποτε, οὐδ' ἡ περὶ συστάσεως πρότασις εἰς τὴν Βουλήν, πρὶν ἢ ὁ πενθερός του, ἀναλαβὼν ἱκανῶς, ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν. 'Επειδὴ λοιπὸν ὁ Σίνας βεβαίως θὰ προικίσῃ τὴν 'Ακαδημίαν, διὰ τοῦτο γεννηθήτω τὸ θέλημά του· πρέπει εἰς οὐδὲν νὰ κακοκαρδισθῇ· καὶ τὸ μόνον, ὃ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ, εἶναι

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ὁ προσεχὴς ὑπουργὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως νὰ τῷ γράψῃ, ἅμα ἀναλαβὼν τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ἐπειδὴ τὸ διὰ τῆς ἐλευθεριότητός του ἐγερθὲν κατάστημα ἐτελείωσεν ἢ πλησιάζει εἰς τὸ τέλος του, ἡ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ ὅσον τάχιον τὰς πατριωτικάς του προθέσεις, ἱδρύουσα τὴν 'Ακαδημίαν. Μὴ θέλουσα ὅμως οὐδὲν νὰ πράξῃ εἰμὴ διὰ συνεννοήσεως μετ' αὐτοῦ, τὸν παρακαλεῖ νὰ τῇ γνωστοποιήσῃ τὴν περὶ τούτου γνώμην του καί, ἂν θέλῃς, καὶ τὰς περὶ ὀργανισμοῦ ἰδέας του.

Πιστεύω ὅτι ὁ Σίνας θέλει μὲ συμβουλευθῇ καὶ θέλω προσπαθήσει νὰ ὑπάγω ὁ ἴδιος εἰς Βιέννην, διὰ νὰ ἰδῶ ἐκ τοῦ πλησίον, μή τις τῷ δοθῇ ἰδέα μὴ συμφέρουσα εἰς τὸν δημόσιον σκοπόν, καὶ νὰ προσπαθήσω νὰ τὴν διορθώσω ἤ, ἂν δὲν τὸ κατορθώσω, νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ἐμπιστευτικῶς. 'Εννοεῖται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ δικαίωμα, ὅ,τι θέλει νὰ δεχθῇ καὶ ὅ,τι θέλει νὰ ἀπορρίψῃ. 'Επιθυμητὸν ὅμως εἶναι τίποτε νὰ μὴν ἀπορρίψῃ, καὶ ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην, διότι ὁ κ. Σίνας ἐμπνέεται ὑπὸ τῶν καθαρωτέρων πατριωτικῶν αἰσθημάτων.

94

'Ακαδημία 'Αθηνῶν. 'Αρχεῖον.

Εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τῆς 'Ιφιγενείας Σίνα πρὸς τὸν 'Υπουργὸν τῆς Παιδείας Γ. Μίλησην διὰ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀποθανόντος συζύγου της τελεσθὲν ἐπίσημον μνημόσυνον (σ. 226, 228 - 229).

Chateau d' Eichhorn 8/20 'Ιουνίου 1876.

'Αθήνας

Εὐγενέστατε Κύριε,

Σᾶς εὐγνωμονῶ ἀπὸ καρδίας διὰ τὰς πρός με συλλυπητηρίους Σας εὐχὰς καὶ διὰ τὴν καλωσύνην, τὴν ὁποίαν μοὶ δεικνύετε συμμεριζόμενος τὸ μέγιστον δυστύχημά μου.

'Επίσης Σᾶς εὐγνωμονῶ, ὡς καὶ τὴν λοιπὸν 'Ελληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν εὐγενῆ ἀπόφασίν Σας, τελοῦντες ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀγαπητοῦ μοι Συζύγου, οὗτινος ἡ ἀπώλεια εἶναι πράγματι μεγίστη καὶ ἀνεπανόρθωτος δυστυχία.

Μετ' ἄκρας τῆς ψυχῆς μου συγκινήσεως παρετήρησα, Εὐγενέστατε Κύριε, ὅτι ἡ 'Ελλὰς ἀναγνωρίζουσα τὰς θυσίας, τὰ ὁποίας ὁ ἀγαθὸς Σύζυγός μου ὑπὲρ αὐτῆς ἔκαμεν, εἰλικρινῶς ἐλυπήθη διὰ τὴν στέρησίν του καὶ ἐφρόντισε μὲ πάντα τρόπον ν' ἀποδείξῃ τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀγαπητοῦ μοι Συζύγου, δι' ὃ τὴν εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας.

Λάβετε παρακαλῶ τὴν καλωσύνην, Κύριε 'Υπουργέ, νὰ διαβιβάσετε τὰς ἀπείρους εὐχαριστήσεις μου καὶ εἰς τὸν εὐγενέστατον Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Κύριον Κόκκινον, διὰ τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον ἔλαβεν, ἐκφωνήσας λόγον ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ Συζύγου μου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μνημοσύνου.

'Επαναλαμβάνουσα τὰς εὐχαριστήσεις μου, Κύριε 'Υπουργέ, Σᾶς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τοὺς χαιρετισμούς μου.

Βαρωνὶς 'Ιφιγένεια Σίμωνος Σίνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

95

Περιοδ. «Ἑστία» (Ἀθῆναι) τόμ. 6, ἀρ. 147 /22-10-1878, σελ. 686-687.

Περιγραφὴ τῶν πινάκων τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ τοῦ Τσίλλερ. (σ. 232).

Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΙΝΑΙΑΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ἡ αἴθουσα αὕτη εἶναι ἡ εὐρυχωροτάτη πασῶν ἐν τῇ νεοδμήτῳ Ἀκαδημίᾳ. Προωρισμένη εἰς ἐπισήμους συνεδριάσεις, εἶναι κατ' ἀναλογίαν πολυτελέστατα κεκοσμημένη, ἐπαρκῆ δὲ κατέχει χῶρον διά τε τοὺς ἀκαδημαϊκοὺς καὶ τοὺς προσκεκλημένους. Ἐν τῷ μέσῳ, παρὰ μακρὰν τράπεζαν καὶ ἐπὶ ἑδρῶν κινητῶν, ὡρίσθη ἡ θέσις τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων καὶ τῶν λοιπῶν ἀκαδημαϊκῶν, λαμπραὶ δ' ἕτεραι ἐκ πεντελησίου μαρμάρου ἕδραι, μαλακὰ ἔχουσαι ὑποστρώματα καὶ ἀμφιθεατρικῶς διατεθειμέναι ἀπὸ τοῦ μέσου τῆς αἰθούσης μέχρι τῶν τοίχων, εἰσὶν ὡρισμέναι διὰ τὸ ἀκροατήριον. Ἡ αἴθουσα τὴν μὲν ἡμέραν θὰ φωτίζηται ἄνωθεν ἐκ τῆς στέγης, τὴν δὲ νύκτα διὰ τεσσάρων λυχνούχων, ἐχόντων ἁπάντων ἑκατὸν λαμπτῆρας φωταερίου. Εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης θὰ στηθῇ τὸ ἄγαλμα τοῦ βαρώνου Σίμωνος Σίνα εἰς ἀνώτερον τοῦ φυσικοῦ μέγεθος. Ἅπαντα τὰ ἀρχιτεκτονικὰ τῶν τοίχων μέρη εἰσὶν ἐκ λευκοῦ πεντελικοῦ μαρμάρου, θέλουσι δὲ ἐπιχρυσωθῇ κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος, ὡς ἦσαν καὶ τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀρχαῖα μνημεῖα. Τὸ ἀνώτερον τῶν τοίχων μέρος θὰ κοσμῶσιν ὀκτὼ κολοσσιαῖαι εἰκόνες, παριστῶσαι τὸν μῦθον τοῦ Προμηθέως, ὧν ἡ ἐργασία ἀνετέθη εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ καθηγητὴν κ. Griepenkerl. Τῶν εἰκόνων τούτων σύντομον περιγραφὴν παρέχομεν ἀμέσως κατωτέρω :

Α' εἰκὼν (τοῖχος ἀριστερόθεν τῆς εἰσόδου). Πρόρρησις τῆς Θέμιδος τῷ υἱῷ αὐτῆς Προμηθεῖ.

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κόσμου, ὅπου αἱ τοῦ Ὠκεανοῦ πηγαὶ καὶ ὅπου ἀδιαλείπτως ἀντηχεῖ ὁ κρότος τῆς σφύρας τῶν Κυκλώπων, προσέρχεται εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ ὁ μεγάθυμος Τιτάν, ζητῶν μετὰ δέους νὰ μάθῃ τὴν εἱμαρμένην ἑαυτοῦ καὶ τοῦ κόσμου.

Β' εἰκών. Ἀθηνᾶ καὶ Προμηθεὺς παρὰ τὰς πύλας τοῦ Φωτός.

Αἱ ὧραι ἀνέῳξαν τὰς χαλκᾶς πύλας τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ἡλίου. Οἱ πύρινοι τοῦ Φοίβου ἵπποι ἀκολουθοῦσι τὴν ὑπὸ δροσοβόλων δαιμονίων συνοδευομένην Ἠώ, ἐκ δὲ τοῦ ὑπὸ τούτων πυρομένου ἅρματος ὁ Προμηθεὺς τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς ἀνάπτει τὴν δᾷδα αὐτοῦ.

Γ' εἰκών. Ὁ Προμηθεὺς ζωογονῶν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ποιηθὲν ὁμοίωμα ἀνθρώπου.

Τὸ πλάσμα τοῦ Προμηθέως ζωογονεῖται ὑπὸ πυρὸς οὐρανίου, ἡ Ἀθηνᾶ δωροφορεῖται αὐτῷ νέκταρ. Εἰς μάτην δ' ὁ Ἐπιμηθεὺς καλεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Προμηθέα ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς κατὰ τοῦ Ὀλύμπου ἐφορμῶντας Τιτᾶνας.

Δ' εἰκών. (Ἀέτωμα). Τιτανομαχία.

Οἱ Θεοὶ πάντες εἰσὶ περὶ τὸν Δία συνηθροισμένοι, ἡνίοχος δὲ τοῦ ἅρματος τοῦ μεγάλου

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θεοῦ ἐστὶν ὁ Προμηθεύς, ὅστις ἐκόμισεν αὐτῷ τοὺς ὑπὸ τῶν Κυκλώπων χαλκευθέντας κεραυνούς. Ὁ Ζεὺς σφενδονίζει ἀλληλοδιαδόχως τοὺς Τιτᾶνας εἰς βάραθρον, ὁπότε ἁρπάζοντες αὐτοὺς οἱ Ἑκατόγχειρες ῥίπτουσιν εἰς τὸν Τάρταρον. Τὸ δὲ νέον γένος τῶν ἀνθρώπων καραδοκεῖ μετὰ τρόμου ἔν τινι σπηλαίῳ τὴν ἔκβασιν τῆς φοβερᾶς μάχης.

Ε′ εἰκών. Ὁ Προμηθεὺς φέρων τοῖς ἀνθρώποις τὸ πῦρ.

Ὁ Ζεύς, ὅπως καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐπανάληψιν τοιαύτης μάχης, μελετᾷ τὴν ἐξόντωσιν παντὸς γηγενοῦς. Οἱ ἄνθρωποι, ζῶσιν ὥσπερ θηρία ἐν σπηλαίοις, ἀλλ' ὁ Προμηθεὺς ἐλεήσας τὰ δύσμοιρα αὐτοῦ τέκνα φέρει αὐτοῖς τὸ φῶς.

ΣΤ′ εἰκών. Ὁ Προμηθεὺς δεσμώτης.

Ὡς παραβάτης τῶν θελήσεων τοῦ Διὸς προσδεῖται ὁ Προμηθεὺς εἰς βράχον. Πρὸς μείζονα δὲ τιμωρίαν ἀετὸς κατατρώγει τὸ καθ' ἑκάστην ἀνανεούμενον ἦπαρ αὐτοῦ. Καὶ ὅμως ὁ παρωργισμένος Τιτὰν ἀρνεῖται ν' ἀποκαλύψῃ τῷ ἀγγέλῳ τῶν θεῶν Ἑρμῇ τὸν πρὸς ἐξιλασμὸν αἰτούμενον χρησμὸν τῆς Θέμιδος. Ὁ Ὠκεανὸς καὶ αἱ κόραι αὐτοῦ Νηρηΐδες θρηνοῦσι τὴν οἰκτρὰν τοῦ Προμηθέως τύχην.

Ζ′ εἰκών. Λύτρωσις τοῦ Προμηθέως ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους.

Τὰ ἄγρα πάθη τοῦ τε Διὸς καὶ τοῦ Προμηθέως κατεπραΰνθησαν· καὶ ἐκεῖνος μὲν φοβεῖται περὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐξουσίας, τὸν δὲ Προμηθέα κατέβαλε τὸ βάρος τῶν ἀνηκέστων δεινῶν. Τότε ἐπελθὼν ὁ Ἡρακλῆς κατατοξεύει τὸν ἀετὸν καὶ λύει τὰ τοῦ Προμηθέως δεσμὰ μετὰ τῶν ἐκ τοῦ Ταρτάρου λυτρωθέντων Τιτάνων, πρὸς πλήρωσιν τοῦ ὅρκου τοῦ Διός. Ὁ Χείρων, ἀδυνατῶν ν' ἀντίσχῃ εἰς τοὺς πόνους ἀνιάτου πληγῆς, παραιτεῖται τὴν ἑαυτοῦ ἀθανασίαν καὶ ἐγκολποῦται τὸν θάνατον.

Η′ εἰκών (Ἀέτωμα). Ὁ Ἡρακλῆς ἀνάγων εἰς τὸν Ὄλυμπον τὸν Προμηθέα. Πάντες οἱ θεοὶ εἰσὶ συνηθροισμένοι, οἵ τε Ὀλύμπιοι καὶ οἱ ἐνάλιοι καὶ οἱ καταχθόνιοι, ὅτε ὁ Ἡρακλῆς φέρει τὸν Προμηθέα ἐνώπιον τοῦ Διός, οὗ τοῦ λοιποῦ ἔσεται σύμβουλος. Ἀνευφημοῦσι τὸν Τιτᾶνα Ἀθηνᾶ καὶ Ἥφαιστος, ἡ δ' Ἥβη οἰνοχοεῖ αὐτῷ νέκταρ.

Ἐν Ἀθήναις, Σεπτέμβριος 1878.

E. Ziller

Ἀρχιτέκτων

96

Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Hansen an Ziller.

Ὁ Χάνσεν γράφει πρὸς τὸν Τσίλλερ ὅτι ἐπιστρέφει τὸ πρόπλασμα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Σίνα καὶ ἐξαίρει καὶ πάλιν τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Δρόση ὡς γλύπτου (σ. 233).

Wien, den 14. Juli 1881

Lieber Herr Ziller!

Im Auftrage von der Baronin habe ich die Statuette des seligen Herrn Barons abgiessen lassen, um das Original dem Herrn Drossis zu senden, welches Sie die Güte haben wollen, demselben zu übergeben.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Wie Sie mir in Ihr letztes Schreiben mittheilen, geht es ja nach den Verhältnissen mit unserm Bau vorwärts. Dass Sie sich bemühen wollen die beiden Statuen auf den Säulen bis zu meiner Ankunft in Athen aufzustellen, hat mich sehr gefreut, weil ich dieselben wohl sonst nie zu sehen bekommen würde.

Man kann nun sagen von Drossis was man will, aber wenn ich hier seine Arbeiten mit denen der hiesigen Bildhauer vergleiche, so finde ich stets, dass er mit seinen Arbeiten jener vorzuziehen ist. Wir müssen daher Geduld mit ihm haben und ich ersuche Sie das Möglichste aufzuwenden, damit er uns nicht im Stiche lasse.

Die Decoration hier in meinem Bau geht jetzt mit Kraft vor sich. Bei dieser Gelegenheit ermangele ich nicht einen Italiener für unsere Stucco-Lustroarbeiten in der Akademie einzuüben, den ich nach Athen mitbringen werde.

Diese Sache ist eigentlich höchst einfach, wenn man einen Menschen hat, der es machen kann. Ich hoffe daher dass es uns gelingen wird in Athen in dieser Beziehung etwas Gutes zu machen. Es ist stets angenehm, wenn man in der Welt etwas nützen kann, obgleich man in der Regel nur wenig oder gar keinen Dank dafür hat. Diejenigen, die mit der Kunst zugleich verstehen, auch einen pecuniären Vortheil damit zu verbinden, haben eingentlich Recht. Doch es geht hiermit, wie mit der Kunst selbst, man muss von der Natur hierzu Talent bekommen haben.

Ich bin in diesem Augenblick dermassen in Anspruch genommen, dass ich nicht im Stande bin das Geringste für die Akademie zu machen. Ich muss Sie daher bitten Geduld zu haben, bis ich nach Athen komme, wo ich dann bleiben werde, bis wir alles miteinander abgemacht haben werden.

Und so entschuldigen, dass ich jetzt aufhören muss, indem ich meine und meiner Schwester Empfehlungen ausspreche.

Ihr alter Freund
Th. Hansen

97

'Ακαδημία 'Αθηνῶν. Hansen an Ziller.

'Ο Χάνσεν γράφει πρὸς τὸν Τσίλλερ ὅτι αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν χαράν, ὁσάκις κατέρχεται εἰς τὰς 'Αθήνας, ὅπου διῆλθε ὀκτὼ πλήρη ἔτη τῆς νεότητός του, καὶ ὅτι πρὸς τὴν διαχειριστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς περιουσίας Σίνα ὑπέβαλεν ἔκθεσιν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν ἐξόδων ὑπὲρ τῆς 'Ακαδημίας (σ. 234).

Wien, den 10. April 1882.

Lieber Herr Ziller!

Mit Freude denke ich zurück an die angenehmen Tage, welche ich wieder in Athen verlebte, wo ich stets an meiner Jugend erinnert werde, wo ich in voller Begeisterung

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

der unvergleichlichen Akropolis volle acht Jahre so zufrieden lebte, trotz den vielen Entbehrungen, die man damals ausgesetzt war. Ich bin jetzt alt geworden, und habe das Glück eine bedeutende Arbeit anvertraut zu sein, ohne mit der Regierang das geringste zu thun zu haben.

Was das für ein Glück ist, spührte ich so recht bei Betrachtung Ihres Verhältnisses beim Bau des Olympions. Aus diesem Grunde war eines meiner ersten Beschäftigungen als ich zurückkehrte, dem Herrn Zappas zu schreiben ,wie ich die Verhältnisse bei seinem Bau gefunden hatte und, wie nothwendig es sei, dass dieser Zustand endlich aufhören muss, wenn nicht zum zweiten Male der Bau verdorben werden soll. Es wird sich nun zeigen, ob es irgend eine Folge haben wird, oder ob die Sache beibleiben soll, so fortzusetzen. Ich habe ihm nämlich geschrieben, dass ein einziger Mann, wie der Mesinesi hinreicht um ihm die Gewissheit zu verschaffen, dass sein Geld redlich verwendet wird. Ich fügte noch hinzu, dass, oblgleich Baron Sina mir das vollste Vertrauen schenkte beim Bau der Akademie, nur auf meinem Wunsche der verstorbene Wendland die Rechnungen mitunterschreiben musste. Ein solches Baucomité, wie das jetzige, kann nur Schaden machen. Wir werden nun sehen, ob es was hilft.

Die Rechnungen für die gänzliche Vollendung der Akademie habe ich mit einem Bericht über meinen Aufenthalt in Athen dem Administrationsrath übergeben. Der Frau Baronin werde ich mir später vorstellen. Dass ich grosse Unannehmlichkeiten wegen der Überschreitung zu erwarten habe, ist wohl eine begreifliche Sache, doch was will man machen. In meinem Bericht habe ich auch bemerkt, dass die Zeit bald komme, wo man an der Übergabe des Baues denken muss und hinzugefügt:

Es ist eine bekannte Sache, dass viele Leute eine Akademie der Wissenschaften in Athen für viel zu verfrüht erachten, eine Ansicht, die ich nicht theile, aber, da bei der Übergabe des Baues die Akademie doch zuerst organisiert sein muss, was gewiss nicht so leicht und schnell geschehen wird, so habe ich nachgedacht, wie man ohne die schöne Absicht des verewigten Stifters zu stören, die Sache zum Vortheil des Landes fördern könnte. Dieser meine unvorgreifliche Vorschlag besteht darin, dass zu Anfang ein Theil der Akademie, und zwar die archäologische Abtheilung den Beginn machen könnte, wie ich Ihnen schon sagte. Sobald ich erfahre, wie die Baronin diese meine Ansicht aufnimmt, werde ich es Ihnen mittheilen.

Um Ihnen einen Beweis von der Phantasie unserer Zeitungsschreiber zu geben, und um zu verstehen, welchen Werth ihre Artikel haben, muss ich Ihnen schreiben, dass vor 2 Tagen ein Artikel gebracht wurde, worin man sagte, dass der König von Griechenland bei mir einen Entwurf für ein Palais für den Kronprinzen bestellt habe. Man sollte fast glauben, dass man für das intime Verhältnis könnte, welches zwischen mir und dem Könige stattfindet.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

In Korfu angekommen begab ich mir ans Land und nahm einen Wagen um auf bequemer Weise die Schönheiten dieser herrlichen Insel zu bewundern. Bei dieser Gelegenheit kam ich auch zu der Willa des Königs, dessen Garten ich besuchte. Auf dieser meiner Promenade grüsste mir ein Mann mit der Frage: sind Sie nicht Theophilos Hansen? Als ich das bejahte, sagte er, dass er ein alter Schüler von mir sei und nun soviel gelernt hatte, dass der König ihn mit der Ausführung einer Küche und die Reparaturen der Willa betraut habe. Ich sah nun wieder hierin die angeborenen Eigenschaften des Königs, der doch früher sich von Ihnen seine Sachen ausführen liess. Den Namen des Mannes habe ich vergessen, aber die schöne Wahl des Platzes für die Küche werde ich nicht vergessen. Man muss nämlich beim Ankommen stets die Küche passieren. Es ist doch ein Glück, dass der König kein Geld hat, denn hier sieht man was er machen würde, wenn er Geld hätte.

Ich bin jetzt seit dem 1sten hier vollauf mit meinen vielen Arbeiten beschäftigt, nachdem ich die angenehmste Reise zurückgelegt habe, die man sich denken kann.

Ihren Brief mit dem verunglückten Telegramm habe ich erhalten und danke Ihnen dafür, und indem ich schliesse, bitte ich Ihrer Frau Gemahlin sowohl meine als die Grüsse meiner Schwester auszusprechen. Ebenfalls Ihrem Herrn Bruder.

Ihr alter Freund
Th. Hansen

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Ziller an Hansen.

'Ο Τσίλλερ πληροφορεῖ τὸν Χάνσεν ὅτι ἡ Κονδυλία Δρόση ἠκολούθησε τὸν σύζυγόν της εἰς τὸν τάφον, ὅτι τὰ χρέη τοῦ ἀποθανόντος γλύπτου ὑπολογίζονται εἰς 130-150.000 δραχμάς, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Δρόση καταλειφθέντα προπλάσματα εἶναι τέλεια πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Σίνα, ὅτι ἡ 'Ακαδημία θὰ εἶναι ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἑτοίμη πρὸς παράδοσιν καὶ ὅτι τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας ἐρωτᾷ, ἐὰν διατίθενται δύο αἴθουσαι αὐτῆς πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου (σ. 234).

Athen, den 11. Januar 1883

Hochverehrter Herr Oberbaurath!

Ihren Brief vom 1. Januar 1883 habe ich erhalten und beeile mich Ihnen einen langen Bericht zu erstatten:

Vorerst muss ich wieder eine Trauernachricht bringen. Die Zeitungen melden heute, dass die arme Frau Drossis in Neapel ihrem Mann ins Grab gefolgt ist. Drossis Bruder in Athen hatte bei der Nachricht seines Bruders Tode gleich die Wohnung und das Atelier versiegeln lassen. Drossis Schulden schätzen die Leute auf 130-150.000 Drachmen. Dem Prof. Dr. Kostis habe ich die Verträge zur Einsicht

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

übergeben, damit er bei der Verlassenschafts-Verhandlung mit mir die der Akademie gehörenden Modelle und Marmor übernehmen kann. Dem Administrations-Rathe habe ich ebenfalls die gewünschte Auskunft berichtet und den Rechnungsstand mit Drossis bekannt gegeben. Er hat nämlich noch auf Sokrates und Platon zu erhalten Drachm. 23.722,10 und auf die Statue des seligen Baron, welche 25.000 Francs kostet, habe ich im Auftrage des Administrations-Rathes 3.500 Francs gezahlt. Es bleiben demnach noch 21.500 Francs.

Das grosse Modell des Sokrates ist zusammengefallen, da er mehrere Jahre nicht daran arbeitete. Es bleiben also für diese beiden Statuen (Sokrates und Platon) nur die Hülfsmodelle übrig, welche gut ausgeführt sind. Ferner die Skizze der Statue des seligen Baron, welche so gut ausgeführt ist, dass man sie ein Hülfsmodell nennen kann nebst der ausgezeichnet gelungenen Büste. Die Italiener behaupten, dass sie im Stande seien, mit diesen Hülfsmodellen und der Büste die Arbeiten gut auszuführen, weil Drossis Hülfsmodelle immer noch besser gewesen wären als seine naturgrossen Modelle.

Vom den hiesigen Bildhauern Phitalis, Vizaris, Brutos, Philipotis, es machen zu lassen (Vitalis in Syra etwa noch der beste) hat insofern Gefahr als dieselben ein 1/2 oder ganz naturgrosses Modell machen würden und bei der Vergrösserung vieles besser machen wollen, was aber meiner Meinung nach nur schlechter werden kann. Ich sehe das aus meiner Erfahrung, ich arbeite in Ihren Diensten über 20 Jahre, aber bei Ihren Arbeiten frage ich gern wie Sie es haben vollen, und thue ungern etwas Eigenmächtiges, weil sonst der Charakter leicht verloren geht. So denke ich es mir nun auch mit den Italienern, welche schon so lange an die Arbeiten des Drossis gewöhnt sind, und ein Hülfsmodell mit grosser Genauigkeit übertragen können. Bei der Statue des seligen Baron ist ausserdem noch die Büste vorhanden, wodurch das vollständige Gelingen der Arbeit gesichert erscheint. Mein Vorschlag ist allerdings nur ein den Umständen angemesenes Auskunftsmittel; besser wäre es freilich, wenn die naturgrossen Modelle vorhanden wären.

Sitzungssall: Die Decke und das bekrönende Gesims über den Bildern sind vollständig vergoldet und decorirt. Die weissen Wandflächen, worauf die übrigen 5 Gemälde kommen, stören sehr die Harmonie, weshalb ich dieselben mit Leimfarbe grau anstreichen lasse, wozu wir heute die Probe machten. Es wird der Saal dann auch ohne die 5 fehlenden Gemälde fertig aussehen. Auf den Wänden ist der Mäandergrund zwischen den Quadern, sowie an der Brüstung der Sitze vergoldet worden, und werden jetzt die Mäander aufgemalt. Die beiden Portale im Sitzungssaale sind ebenfalls vergoldet und werden jetzt die Farbengründe angebracht. Die 4 Candelaber werden jetzt vergoldet. Der Sitzungssaal

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

wird nun freilig der Glanzpunkt der Akademie werden. Das Gold bringt eine grosse Harmonie in die Sache. Mit dem Oberlichte habe ich aber meine Noth. Nach Ihrer Abreise bestellte ich die Profileisen bei der «Union-Actien-Gesellschaft für Bergbau, Eisen und Stahl-Industrie». Der hiesige Vertreter sagte mir, dass unter 2 Monaten die Sendung nicht möglich sei. Im 3. Monat kam endlich der Frachtschein an und im 4. die Eisen selbst. Man hat mir aber viel dickere Eisen geschickt und durchaus nicht die bestellten Profile; weshalb ich diese Sendung gar nicht annahm. Ich habe deshalb sogleich diese Profileisen bei «De Leenn & Phillippsen» in Belgien bestellt und erwarte nun wieder, nachdem ich die Eisen seit 2 Monaten bestellt habe, den Frachtschein. Die Gläser sind bestellt und unterwegs. Ich habe deshalb im Sitzungssaale den unter dem Oberlichte stehenden mittleren Theil des Gerüstes stehen lassen. Mit dem Ornamente zwischen den Pilastern habe ich ebenfalls meine Noth. Der Italiener Valentino meinte, es ginge nicht zu machen; man musste nur den schwarzen Grund herstellen und glänzend polieren, und dann das Ornament mit Öhl aufmalen. Da ich Ihnen aber versprochen habe auch das Ornament mit dem Eisen einzubrennen, so habe ich nicht unterlassen, noch Proben zu machen, welche anfangs zwar alle verunglückten, aber nun besser geworden sind. Diese Ornamente habe ich nun wieder abhauen lassen, um nun das Endgüldige zu machen. Den Putzarbeiter habe ich auch wieder genommen, um die Wände der Bibliothek, der Corridore und Zimmer noch einmal mit dem Rezepte des Italiener Valentino abzureiben, damit dieselben den letzten Schliff erhalten.

Die Stadtrath hat den Strassencanal vor der Akademie und der Universität machen lassen, eine Arbeit die nur erst seit einem Monate beendet ist. Es wurde tüchtig mit Pulver gesprengt. Einige Fensterscheiben der Akademie wurden durch herfliegende Steine zerschlagen, auf dem Dache ein paar Dachziegel zerschlagen, was sich sehr schwer repariren liess, weil ich gleich eine ganze Reihe Ziegel aufheben musste. Sonst ist glücklicher Weise nichts geschädigt worden .Ich trug sehr viel Sorge um die Candelaber und wendete mich an die Polizei, welche auch etwas dafür sorgte. Kurz, das ist alles wieder in Ordnung.

Die Kanzellei ist längst abgebrochen und wird an ihrer Stelle der Garten hergerichtet. Das fehlende Trottoir wird eben hergerichtet. Die 4 Retiraden habe ich einrichten lassen und das Wasser in die Behälter geleitet. Für Reinlichkeit wird immer gesorgt. Für das Auskehren habe ich Sägespäne besorgt, welche angefeuchtet werden; sie nehmen beim Ausstreuen den Staub auf und verhindern bei Kehren das Aufwirbeln desselben. Die Fenster lasse ich dann und wenn putzen, so auch die Glaskörper der Candelaber. Wir haben jetzt einen sehr starten Fremdenbesuch in der Akademie, so dass der Wächter meist mit herumführen beschäftigt ist.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Der eine Arm im Terracottagiebelfelde nach Landerer zu (er war damals zerbrochen, als er ankam) muss noch ersetzt werden. So habe ich auch vorgestern bemerkt, dass ein Arm am Giebelfelde nach dem Universitätsplatze fehlt, und zwar gerade über der zerbrochenen Scheibe, so dass es wahrscheinlich von Canalbau hergekommen ist, als man so unvorsichtig sprengte, dass die Steine oft aufs Akademiedach fielen. Ich will diese Giebelfelde aufzeichnen und an die Terracottafabrik schicken, damit man mir diese fehlenden Theile senden kann.

Im Äussern wäre die Akademie also bis auf die Statuen fertig. Im Innern ist das Hauptgeschoss bis auf den Sitzungssaal und die letzte Politur der Wände des Stucco-lustro beendet. Im Keller oder besser gesagt im Erdgeschoss ist zusammen geräumt worden und werden die Zimmer einfach wie die bereits fertige Wächterwohnung gemalt.

Ich gebe mir alle mögliche Mühe den Bau in 3 Monate übergeben zu können. Das Kultusministerium hat bei mir angefragt, ob man nicht könnte das Münzencabinet in 2 Säle legen, was ich Ihnen hiermit unterbreite...

Hochachtungsvoll
Ihr ergebenster
E. Ziller

99

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Ziller an Hansen.

Ὁ Τσίλλερ γράφει πρὸς τὸν Χάνσεν ὅτι ἀποστέλλει ἀπολογισμὸν τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τὸ μέγαρον τῆς Ἀκαδημίας ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ καὶ καταλήγει ὅτι ἡ Ἀκαδημία εἶναι τελείως ἑτοίμη πρὸς παράδοσιν (σ. 235).

Athen, den 5/17 December 1885

Hochverehrter Freund!

Hiermit sende ich Dir die versprochenen Notizen über den Akademiebau von der Grundsteinlegung angefangen bis beute, soveit ich es aus den Büchern zusammengetragen habe, was Dir wohl auch namentlich der Daten wegen genügen wird. Ferner sende ich eine Übersichtstabelle über die Gesammtausgaben, welche überhaupt in Athen gemacht worden sind, als: A k a d e m i e, S t e r n w a r t e, Z i n s h a u s, H e p t a l o p h o s, V a s e n vor dem Palais etc., welche auf der linken Seite der Tabelle sichtbar sind. Auf der rechten hingegen sind nur diese Summen herausgetragen, welche dem A k a d e m i e b a u angehören. Es sind folgende:

1. Ausgaben überhaupt	Drachmen	2.724.932,68
2. Ausgaben für den A k a d e m i e b a u	»	2.581.419,89
3. 60.000 Mauerziegel aus Livorno im Jahr 1862	»	.....

50

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4. Dachziegel aus Wien	»	.....
5. Eisenkonstruktion des Daches	»	.....
6. Terracotten-Statuen aus Wien	»	.....
7. Prof. Griepenkerls Gemälde	»	.....
8. Möbel der Akademie	»	.....
9. Honorar des Herrn Oberbaurath Baron v. Hansen	»	.....
Summa	»	.....

Um nun den hohen Erben eine klare Einsicht in das Gebaren der Bauführung geben zu können und das alles mit Zeichnungen, Rechnungen und Quittungen zu belegen, wie es der Administrationsrath wünscht, so hat man nur nötig die in obiger Tabelle angeführten Rechnungsausweise beizuheften. Es befinden sich dieselben alle in Wien und wurden seinerzeit von der Administration revidirt und in Ordnung befunden...

Die Akademie ist fertig. Ich will die andere Woche eine Probebeleuchtung der Candelaber im Äusser und des Sitzungssaales veranstalten, wozu ich die Athener einladen werde. Die Candelaber sollen dann jeden Abend (oder wenigstens 2 derselben) brennen, weil mich die Polizei dazu aufgefordert hat, der besseren Bewachung wegen...

Dein ergelenster
Ernst Ziller

100

'Αρχειοφυλακεῖον τοῦ Συμβολαιογραφικοῦ Συλλόγου 'Αθηνῶν.

Συμβόλαιον μεταξὺ τοῦ 'Ερνέστου Τσίλλερ, πληρεξουσίου τῶν κληρονόμων Σίνα, καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Χαριλάου Τρικούπη περὶ παραδόσεως τῆς 'Ακαδημίας εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Κράτος (σ. 236 - 238).

'Αριθ. 5287/1887

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἑβδόμου ἔτους, ἡμέραν Παρασκευὴν τῆς ἑβδομάδος, ἐν 'Αθήναις ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου 'Αθηνῶν 'Ιωάννου Α. Πέπα ἐν τῷ ἐνταῦθα καταστήματι τοῦ 'Υπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν (κτῆμα Δημοσίου), ἔνθα τῇ προσκλήσει τῶν κατωτέρω συμβαλλομένων μερῶν μετέβην ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν μαρτύρων Κωνσταντίνου Ἔσλιν δικηγόρου καὶ Δημητρίου Βουγιούκα γενικοῦ Γραμματέως τοῦ 'Υπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κατοίκων 'Αθηνῶν, πολιτῶν 'Ελλήνων γνωστῶν μοι καὶ μὴ ἐξαιρετέων, ἐνεφανίσθησαν οἱ γνωστοί μοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Κύριος Χαρίλαος Τρικούπης, Πρόεδρος τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ 'Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, κάτοικος 'Αθηνῶν, ἐνεργῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Κος 'Ερνέστος Τσίλλερ, ἀρχιτέ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

κτων, κάτοικος ἐπίσης 'Αθηνῶν, ἐνεργῶν ὡς πληρεξούσιος 1) τοῦ Δόκτορος Γουΐδου Βαρώνου φὸν Σαμαρούγκα, αὐλικοῦ καὶ δικαστικοῦ δικηγόρου τῆς Βιέννης ὡς γενικοῦ πληρεξουσίου τῆς 'Αναστασίας Κομίσσης Βίμπφεν, τὸ γένος Σίνα, καὶ τῆς 'Ελένης Γ. Ὑψηλάντη, τὸ γένος Σίνα· 2) τοῦ Δόκτορος 'Ιωάννου Βαρώνου φὸν Χαΐμ Βέργερ, αὐλικοῦ καὶ δικαστικοῦ δικηγόρου, ὡς γενικοῦ πληρεξουσίου τῆς 'Ιφιγενείας Δουκίσσης Δὲ Καστρίς, τὸ γένος Σίνα· 3) τοῦ Δόκτορος Καρόλου Βαρώνου φὸν Χαίρδτλ, αὐλικοῦ καὶ δικαστικοῦ δικηγόρου τῆς Βιέννης, ὡς γενικοῦ πληρεξουσίου τοῦ Γεωργίου Πρίγκιπος Μαυροκορδάτου καὶ ὡς γενικοῦ ἐπίσης πληρεξουσίου τῆς Χαρικλείας ἐπιδόξου Πριγκιπέσσης Χόχενλόε Σίλλιγξφύρστ, τὸ γένος Ὑψηλάντη, καὶ τοῦ Φιλίππου 'Ερνέστου, ἐπιδόξου Πρίγκιπος Χόχενλόε Σίλλιγξφὺρστ ὡς κηδεμόνος τῶν ἀνηλίκων Πριγκιπέσσης 'Ιφιγενείας καὶ πριγκίπων 'Εμμανουὴλ καὶ Θεοδώρου Ὑψηλάντη· 4) τῆς 'Ελένης Πριγκιπέσσης Ὑψηλάντη Σίνα, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 12275 τῆς πέμπτης Φεβρουαρίου (κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον) ἐνεστῶτος ἔτους πληρεξουσίου, γενομένου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας Δόκτορος 'Ιωσὴφ Λέβ, τοῦ ὁποίου πληρεξουσίου ἀντίγραφον γερμανιστὶ καὶ ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ γερμανικοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου κ. Κωνσταντίνου Γ. Μακᾶ, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ, ἐπισυνάπτονται ὧδε ὡς κληρονόμων τοῦ μὲν Γεωργίου πρίγκιπος Μαυροκορδάτου τῆς Εἰρήνης πριγκιπέσσης Μαυροκορδάτου κληρονόμου τοῦ ἀποβιώσαντος Σίμωνος Βαρώνου Σίνα κατὰ τὸ ἀπὸ δεκάτης ὀγδόης Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους ὑπ' ἀριθ. 3328 πιστοποιητικὸν τοῦ Πρωτοδικείου Βιέννης, τῶν δὲ ἀνηλίκων 'Ιφιγενείας, 'Εμμανουὴλ καὶ Θεοδώρου Ὑψηλάντη κληρονόμων τῆς 'Ιφιγενείας Βαρωνίδος Σίνα, κατὰ τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ὡς καὶ τὸ προαναφερθὲν ὑπ' ἀριθ. 3327, πιστοποιητικὸν τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου, τῶν δὲ 'Αναστασίας Κομίσσης Βίμπφεν, 'Ελένης πριγκιπέσσης Ὑψηλάντη καὶ Χαρίκλειας ἐπιδόξου πριγκιπέσσης Χόχενλόε Σίλλιγξφὺρστ κληρονόμων τῶν ἀποβιωσάντων Σίμωνος Βαρώνου Σίνα καὶ 'Ιφιγενείας Βαρωνίδος Σίνα κατὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 3327, προμνησθέν, καὶ 5953 τῆς αὐτῆς ὡς καὶ τὰ προηγούμενα χρονολογίας πιστοποιητικὰ τοῦ 'Εμποροδικείου Βιέννης, καὶ ὑπὸ τὰς ἰδιότητάς των ταύτας συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

'Ο κ. 'Ερνέστος Τσίλλερ ἐδήλωσεν ὅτι οἱ ἀποβιώσαντες Σίμων Βαρῶνος Σίνας καὶ 'Ιφιγένεια Βαρωνὶς Σίνα, διακαιόμενοι ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ἐγείρωσιν ἐν τῇ πόλει τῶν 'Αθηνῶν μνημεῖον διαρκὲς εἰς δόξαν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Έθνους, ἀνήγειραν ἐπὶ τοῦ ὁρισθέντος ὑπὸ τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως οἰκοπέδου καὶ διεκόσμησαν πρὸς τοῦτο ἐνταῦθα κτίριον, οὗ ἡ ὁλικὴ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς δύο ἑκατομμύρια ὀκτακοσίας τεσσαράκοντα τρεῖς χιλιάδας καὶ τριακοσίας δεκαεννέα (2.843.319), ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς τόπος τῆς ὑπὸ τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως ἱδρυθησομένης 'Ακαδημίας τῶν 'Επιστημῶν ἢ συνάμα καὶ τῶν Τεχνῶν. 'Αφ' οὗ ἤδη τὸ κτίριον τοῦτο καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη ἐντελῶς ἐπερατώθη καὶ δύναται νὰ παραδοθῇ εἰς χρῆσιν πρὸς τὸν μνησθέντα σκοπόν, οἱ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι τοῦ Σίμωνος Βαρώνου Σίνα καὶ τῆς 'Ιφιγενείας Βαρωνίδος Σίνα

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

δι' αὐτοῦ, ὡς πληρεξουσίου των, παραδίδουσι τὸ μέγαρον τοῦτο τῆς 'Ακαδημίας μετὰ τοῦ παρακειμένου κήπου καὶ πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχήν, ὡς καὶ εἰς τὴν διοίκησιν καὶ φροντίδα τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους. 'Ο δὲ Κύριος Χαρίλαος Τρικούπης, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀποδέχεται τὸ ἐκ φιλοπατρίας ἀφιέρωμα τοῦτο τῶν κληρονόμων καὶ δικαιοδόχων τῶν μεγατίμων ἱδρυτῶν Σίμωνος καὶ 'Ιφιγενείας Σίνα εὐγνωμονῶν καὶ δηλοῖ ὅτι ἀναλαμβάνει ἀπὸ τῆς σήμερον ἡ 'Ελληνικὴ Κυβέρνησις τὸ κτίριον τῆς 'Ακαδημίας μεθ' ὅλων τῶν παραρτημάτων εἰς τὴν κυριότητα καὶ κατοχὴν ὡς καὶ εἰς τὴν διοίκησιν καὶ φροντίδα αὐτῆς καὶ ἀπαλλάσσει ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ διὰ παντὸς ἐν τῷ μέλλοντι τοὺς κληρονόμους καὶ δικαιοδόχους τῶν δικαιωμάτων τοῦ Σίμωνος καὶ 'Ιφιγενείας Σίνα σχετικῶς πρὸς τὸ παραδοθὲν αὐτοῖς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς ὡς εἴρηται 'Ακαδημίας γήπεδον καὶ οἰκόπεδον, ὅπερ σὺν τῷ ἀνεγερθέντι ἐπ' αὐτοῦ κτιρίῳ ἐπανέρχεται εἰς τὴν κατοχὴν καὶ πλήρη κυριότητα τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου. Γενομένης δὲ αὐτοψίας τῶν παραδιδομένων ἀντικειμένων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑπόμενα :

Τὸ κτίριον τῆς 'Ακαδημίας κεῖται πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Πανεπιστημίου, χωριζόμενον ἀπὸ τούτου δι' ὁδοῦ πλάτους 15 μέτρων· ὁ πρὸς βορρᾶν τοῦ κτιρίου περιβάλλων τοῦτο κῆπος ὁρίζεται πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς ὁδοῦ 'Ακαδημίας πλάτους 30 μέτρων, πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὑπὸ ὁδοῦ πλάτους 13 μέτρων, περιβάλλων κατὰ τὸ μέρος τοῦτο καὶ τὸ κτίριον. Πρὸ τῆς προσθίας προσόψεως τῆς 'Ακαδημίας κεῖται ἡ (ἁμαξιτὴ) ἄνοδος μετὰ τοῦ προσθίου κήπου ὁριζομένου ὑπὸ τῆς Λεωφόρου Πανεπιστημίου πλάτους 30 μέτρων. 'Η 'Ακαδημία μετὰ τῶν παραρτημάτων κατέχει ἐπιφάνειαν ἐννέα χιλιάδων ἐννεακοσίων (9900) περίπου τετραγωνικῶν μέτρων. Τὸ κτίριον τῆς 'Ακαδημίας σύγκειται καθ' ὕψος ἐκ τοῦ ἐκ Πειραϊκῶν τετραγωνικῶν λίθων ἰσογείου καὶ ἐκ τῆς ἐκ πεντελησίου μαρμάρου ἄνω οἰκοδομῆς, τῆς καὶ κυρίας οἰκοδομῆς. Κατὰ μῆκος δὲ λαμβανόμενον σύγκειται ἐκ τῆς κεντρικῆς οἰκοδομῆς καὶ τῶν δύο ἑκατέρωθεν πτερύγων. Ἔξ μαρμάρινα πολύφωτα μετ' ἐπιχρύσων ἐκ μετάλλου ἐπικράνων χρησιμεύουσι πρὸς φωτισμὸν τῆς ἀνόδου, δι' ἧς δύναταί τις ἐφ' ἁμάξης νὰ φθάσῃ εἰς τὸ προαύλιον, ὅπου ἄλλως φθάνει τις καὶ ἐκ τοῦ προσθίου κήπου ἀνερχόμενος τὴν εὐρεῖαν κλίμακα, εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς τῆς ὁποίας ἵστανται τ' ἀγάλματα τῶν ἀρχαίων σοφῶν «Πλάτωνος καὶ Σωκράτους». 'Εντεῦθεν φθάνει τις εἰς τὸ προαύλιον, ἀριστερᾷ τοῦ ὁποίου τὸ κολοσσιαῖον ἄγαλμα τῆς 'Αθηνᾶς, δεξιᾷ δὲ τὸ τοῦ 'Απόλλωνος, ἀμφότερα ἐπὶ ὑψηλῶν ἰωνικῶν κιόνων, ὑπὲρ τὴν οἰκοδομὴν ὑψοῦνται· τὸ πρόσθιον ἀέτωμα τῆς κεντρικῆς οἰκοδομῆς κοσμεῖται διὰ τοῦ μαρμαρίνου γλυπτικοῦ ἔργου τῆς «Γεννήσεως τῆς 'Αθηνᾶς», συμπλέγματος ἐξ ἀγαλμάτων, τὰ δὲ ὀκτὼ ἀετώματα τῶν δύο ἑκατέρωθεν (τῆς κεντρικῆς οἰκοδομῆς) πτερύγων κοσμοῦνται διὰ γλυπτικῶν ἔργων ἐκ λευκῆς ὀπτῆς ἀργίλλου, παριστώντων διαφόρους σκηνὰς τοῦ βίου τῆς 'Αθηνᾶς ὡς προστάτιδος τῆς γεωργίας, τῆς ναυτιλίας, τοῦ πολέμου, τῆς βιομηχανίας κλπ. 'Εκ τοῦ προαυλίου διὰ τῶν προπυλαίων καὶ τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ οἰκοδομήματος φθάνει τις εἰς τὸν μεσαῖον πρόδρομον καὶ ἐντεῦθεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν, ἐν ᾗ τὸ ἄγαλμα τοῦ ἀοιδίμου ἱδρυτοῦ ἐκ πεντελησίου μαρμάρου καὶ ἐπὶ βάθρου τοῦ αὐτοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

λίθου πρὸ ὑμῶν ἵσταται. Αἱ κατώτεραι ἐπιφάνειαι τῶν τοίχων ὡς καὶ τὸ ἀνώτερον μέρος τῶν τοίχων τῆς μεγάλης αἰθούσης εἶναι ἐκ μαρμάρου. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τὰ εἰς τρεῖς σειρὰς ἀμφιθεατρικῶς ἐκτισμένα μαρμάρινα ἑδώλια, ἐφ' ὧν οἱ κατὰ τὰς τελετὰς προσκεκλημένοι θέλουσι παρακάθεσθαι. Τ' ἄνω μέρη τῶν τοίχων τῶν τε πλαγίων ὡς καὶ τῶν κατὰ μέτωπον πλευρῶν τῆς αἰθούσης φέρουσι τὰς ὀκτὼ κολοσσιαίας εἰκόνας τὰς τὸν μῦθον τοῦ Προμηθέως εἰκονιζούσας. Τέσσαρα μαρμάρινα πολύφωτα μετὰ κορωνίδων ὀρειχαλκίνων καὶ ὑέλων φωτίζουσι δι' 108 φώτων ἀεριόφωτος τὴν αἴθουσαν. Διὰ τοῦ δευτέρου προδρόμου πρὸς τὰ δεξιᾷ φθάνει τις εἰς τὴν ἐκ τριῶν αἰθουσῶν, μιᾶς μεγαλυτέρας καὶ δύο μικροτέρων συγκειμένην βιβλιοθήκην· διὰ δὲ τοῦ πρὸς ἀριστερᾷ προδρόμου καὶ τοῦ παρακειμένου διαδρόμου εἰς τὰς τέσσαρας αἰθούσας τῶν τμημάτων, τὸν ἀντιθάλαμον καὶ τὸ γραφεῖον τοῦ Γραμματέως ὡς καὶ τὰ δύο δωμάτια τῶν ὑπηρετῶν καὶ τὰ τούτοις χρειώδη. Ἐν τῷ ἰσογείῳ ὑπάρχουσι πλὴν τῶν δωματίων τῶν ἐπιστατῶν δεκατέσσαρα ἔτι εὐρέα δωμάτια, ὧν τὰ παράθυρα εἰσὶν διὰ σιδηρῶν κιγκλίδων ἐξησφαλισμένα πρὸς ἐναπόθεσιν συλλογῶν ἢ πρὸς παραπλησίους σκοποὺς δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν.

Ὡς ἔπιπλα ὑπάρχουσι τὰ ἑπόμενα ἀντικείμενα: Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων μία τράπεζα συνεδριάσεων μήκους ὀκτὼ μέτρων, εἰκοσιτέσσαρα ἑδώλια, δύο θρόνοι, ἐπίστρωμα ἐκτάσεως ἑκατὸν εἰκοσιδύο μέτρων διά τε τὴν ἕδραν καὶ τὰ νῶτα τῶν μαρμαρίνων ἐδωλίων. Ἓν παραπέτασμα τῆς πρὸς τὸν κῆπον θύρας, χρησιμεῦον ὡς βάθος τοῦ ἀγάλματος. Εἰς τοὺς τρεῖς προδρόμους ἓξ ἀνάκλιντρα. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ δύο βιβλιοθῆκαι ἑκατέρα μήκους 10.60 μ., τέσσαραι βιβλιοθῆκαι ἑκάστη μήκους 2.60 μ., ἓξ τράπεζαι μὲ ἑρμάρια ἑκάστη μήκους 5.00 μ. Πρώτη αἴθουσα τμημάτων: μία τράπεζα συνεδριάσεων 5.00 μήκους, δύο βιβλιοθῆκαι, τρία ἀνάκλιντρα, εἷς θρόνος, εἰκοσιτέσσαρα ἑδώλια. Δεύτερον δωμάτιον τμημάτων: μία τράπεζα συνεδριάσεων, ἕνδεκα ἑδώλια, εἷς θρόνος, ἓν ἀνάκλιντρον, μία βιβλιοθήκη. Τρίτον δωμάτιον τμημάτων: μία τράπεζα συνεδριάσεων, ἕνδεκα ἑδώλια, εἷς θρόνος, ἓν ἀνάκλιντρον, μία βιβλιοθήκη. Τέταρτον δωμάτιον τμημάτων: μία τράπεζα συνεδριάσεων, ἕνδεκα ἑδώλια, εἷς θρόνος, ἓν ἀνάκλιντρον, μία βιβλιοθήκη. Προθάλαμος τοῦ Γραμματέως: ἓν Γραφεῖον, μία τράπεζα, πέντε ἑδώλια, δύο βιβλιοθῆκαι, μία ἱματιοθήκη, μία θήκη βιβλίων. Γραφεῖον τοῦ Γραμματέως: ἓν γραφεῖον, ἓν ἀναλόγιον, μία τετράγωνος τράπεζα, μία στρογγύλη τράπεζα, ἓν ἀνάκλιντρον, τέσσαρα ἑδώλια, ἓν στρογγύλον περιστρεφόμενον κάθισμα, τρεῖς θρόνοι, μία βιβλιοθήκη, μία ἱματιοθήκη, μία θήκη βιβλίων, εἷς καθρέπτης τοῦ τοίχου. Δωμάτια ὑπηρετῶν: ἓξ ἁπλᾶ καθίσματα, δύο τράπεζαι. Ἅπαντα τὰ ἔπιπλα ἐκ ξύλου δρυός, ἑδώλια, θρόνοι καὶ ἀνάκλιντρα εἰσὶ διὰ πρασίνης βύρσης ἐστολισμένα, αἱ δὲ τράπεζαι συνεδριάσεων διὰ πρασίνου ἐριούχου. Μία ἀποσυνθετομένη κλῖμαξ, χρησιμεύουσα εἰς καθαρισμὸν τῆς φωταγωγοῦ τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων καὶ διαφυλαττομένη ἔν τινι δωματίῳ τοῦ ἰσογείου.

Ἡ παροῦσα πρᾶξις συνετάχθη ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως δραχμῶν τριῶν δυνάμει τοῦ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ δεκάτης Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους ΑΖΗΣΤ νόμου περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν περὶ χαρτοσήμου νόμων.

Ταῦτα συνομολογησάντων καὶ συμπαραδεξαμένων τῶν συμβαλλομένων μερῶν συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς πρὸς τοὺς συμβαλλομένους καὶ τοὺς μάρτυρας ὑπεγράφη παρ' ἁπάντων καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες	Οἱ Συμβαλλόμενοι	
Κ. Ἔσλιν	Ὁ Συμβολαιογράφος	Χ. Τρικούπης
Δ. Βουγιούκας	Ἰω. Α. Πέπας	Ἐ. Τσίλλερ

101

Theophil Hansen's Nachlass (Kopenhagen). Hansen an Trikupis.

Ὁ Χάνσεν εὐχαριστῶν τὸν Χαρίλαον Τρικούπην διὰ τὴν ἀπονομὴν παρασήμου προτείνῃ, ὅπως παρασημοφορηθοῦν καὶ οἱ συνεργάται του Τσίλλερ καὶ Γκρίπενκερλ (σ. 236).

An Seiner Hochwohlgeboren den Herrn Minister-Präsidenten Seiner Excellenz
Herrn Trikupis

Athen

Euer Excellenz!

Die Fertigstellung des Gebäudes der Akademie der Wissenschaften zu Athen hat Sr. Majestät, Ihrem erhabenen Souverain, Anlass gebothen, mich durch Verleihung eines hohen Ordens auszuzeichnen.

So sehr ich mich durch diese Akt königlicher Gnade geehrt und beglückt fühle, so sehr muss ich bekennen, dass am Gelingen des monumentalen Baues meine treuen Mitarbeiter solch grossen Antheil haben,dass auch deren Decorirung mir vollkommen gerechtfertigt erscheinen würde.

Beide, Architekt Ernst Ziller in Athen, einer meiner ältesten Schüller, und Historienmaler Christian Griepenkerl in Wien, verdienen vollauf eine öffentliche Anerkennung für ihre langjährige, ebenso geschickte als gewissenhafte und künstlerische ausgezeichnete Wirksamkeit an meinem Werke, welches durch die Munifizenz eines hochherzigen Patrioten entstanden, dem Lande zur Ehre und Zierde gereicht und speziel durch seine malerische Ausstattung die Nation an ihre glänzende Zeit geistiger und künstlerischer Grösse stets zu erinnern geeignet erscheint.

Ich wage es daher an Euer Excellenz mit der Bitte heranzutreten, die Genannten Ihrem Allerhöchsten Herrn und König zur Verleihung von Ordenszeichen in Vorschlag bringen zu wollen. Beifügend, dass Ch. Griepenkerl Professor an der k.k. Akademie der bildenden Künste zu Wien ist und von Sr. Majestät dem Kaiser durch die Ritterkreuze des Franz Josephs-Ordens und des Ordens der Eisernen Krone aus-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

gezeichnet wurde, erlaube ich mir mein ergebenes Ansinnen dem erlauchten und wohlwollenden Ermessen Euer Excellenz wärmstens zu empfehlen und zeichne mich als

Euer Excellenz in hochachtungsvollster Ehrerbietung

ergebenster Diener

Th. Hansen

Wien, den 12 April 1887

k.k. Oberbaurath

Περιοδ. «Ἑστία» (Ἀθῆναι), ἔτος ΙΒ', τόμος ΚΔ' /20-12-1887, σ. 820-824.

Σχέδιον ἱδρύσεως καὶ κανονισμοῦ Ἀκαδημίας συνταχθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ρίζου-Ραγκαβῆ (σ. 240).

Νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως Ἀκαδημίας

1. Ἱδρύεται ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σίνα ἀνεγερθὲν μέγαρον, Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων Ἑλλήνων λογίων καὶ καλλιτεχνῶν συγκειμένη καὶ εἰς τμήματα διηρημένη, σκοπὸν δ' ἔχουσα τὴν διὰ τῶν ἔργων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τῶν σχέσεων μετ' ἀλλοδαπῶν ἐπιστημονικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν καταστημάτων σύμπραξιν, εἰς προαγωγὴν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων.

Καθῆκον αὐτῆς ἔσται προσέτι καὶ ἡ γνωμοδότησις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῶν τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς ἀφορώντων ἀντικειμένων, ὁσάκις ζητεῖται.

2. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας ἐναπόκειται εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν· τὰ δὲ τέσσαρα πρῶτα μέλη ἑκάστου τμήματος θέλουσιν ἐκλεχθῆ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως διὰ διατάγματος.

3. Ἡ Ἀκαδημία, ὡς ἠθικὸν πρόσωπον, κέκτηται περιουσίαν τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Σίνα δωρηθὲν αὐτῇ μέγαρον, καὶ πᾶσαν οἱανδήποτε προικοδότησιν καὶ προσφοράν, ἣν δεχομένη δύναται νὰ διαχειρίζηται κατὰ τὰς ἰδίας ἀνάγκας.

4. Ὁ κανονισμὸς τῆς Ἀκαδημίας θέλει ὁρισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Κανονισμὸς τῆς Ἀκαδημίας

1. Ἱδρύεται ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ Βασιλέως καὶ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία, ἧς σκοπός ἐστιν ἡ ὑπὸ τῶν ἐπισημοτέρων λογίων καὶ καλλιτεχνῶν τοῦ ἔθνους δι' ἰδίων αὐτῶν ἔργων καὶ διὰ σχέσεων μετ' ἀλλοδαπῶν πεπαιδευμένων καὶ ἀκαδημιῶν προαγωγὴ ἐν γένει τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ ἡ γνωμοδότησις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν ζητῆται, ἐπὶ τῶν τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς ἀφορώντων ἀντικειμένων.

2. Ἡ Ἀκαδημία περιλαμβάνει πέντε τμήματα, ἰσόβαθμα πρὸς ἄλληλα, πρυτανεύοντα δὲ κατὰ τὴν ἑπομένην σειρὰν ἕκαστον ἀνὰ ἓν ἔτος τῆς ὅλης Ἀκαδημίας.

Α'. Τὸ φιλολογικὸν ἢ καλλιλογικόν, ἰδίως τοὺς ἐξοχωτέρους τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν περιλαμβάνον, καὶ τῆς καλλιεργείας καὶ τοῦ καθαρισμοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῆς γλώσσης ἐπιμελούμενον. Ἔργον αὐτοῦ ἔσται καὶ ἡ σύνταξις τοῦ Νεοελληνικοῦ Λεξικοῦ.

Β′. Τὸ ἱ σ τ ο ρ ι κ ό ν, περὶ τὰς ἱστορικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς ἐπιστήμας ἀσχολούμενον.

Γ′. Τὸ φ υ σ ι κ ο μ α θ η μ α τ ι κ ό ν, τὰς φυσικάς, μαθηματικὰς καὶ φυσικοϊστορικὰς ἐπιστήμας ἀντικείμενον ἔχον.

Δ′. Τὸ φ ι λ ο σ ο φ ι κ ό ν, ἀσχολούμενον περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰς κοινωνικὰς ἐπιστήμας.

Ε′. Τὸ κ α λ λ ι τ ε χ ν ι κ ό ν, ἀντικείμενον ἔχον τὰς εἰκαστικὰς τέχνας μετὰ τῆς μουσικῆς.

3. Τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας εἰσὶν ἰσόβια καὶ τριῶν κατηγοριῶν τ α κ τ ι κ ά, ἐ π ί τ ι μ α καὶ ἀ ν τ ε π ι σ τ έ λ λ ο ν τ α.

4. Ὁ ἀνώτατος ἀριθμὸς τῶν τακτικῶν μελῶν ἑκάστου τμήματος ἐστὶ 15. Ἐκλέγονται δὲ ὡς τοιαῦτα μόνον ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις σταθερὰν διαμονὴν ἐχόντων, καὶ διὰ συγγραμμάτων διακριθέντων πεπαιδευμένων. Διὰ δὲ τὸ Ε′ τμῆμα καὶ οἱ ἀντὶ συγγραμμάτων καλλιτεχνικὰ ἔργα λόγου ἄξια παραγαγόντες, ἀπαιτουμένου ὅμως συγχρόνως ὅπως ὦσι καὶ ἄνδρες λόγιοι.

5. Ἐπίτιμα μέλη δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν εἰς ἓν ἕκαστον τῶν τμημάτων 12 μὲν ἐξ ὁμογενῶν, 24 δ' ἐξ ἀλλογενῶν, τὰ ἔχοντα πάντα τὰ προσόντα τῶν τακτικῶν, μὴ ἐγκατεστημένα δ' ἐν Ἀθήναις. Ταῦτα ὅταν ἐπιδημῶσιν ἐν Ἀθήναις ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ παρευρίσκεσθαι εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν τμημάτων εἰς ἃ ἀνήκουσι, τοῦ ἀναγινώσκειν ἐν αὐτοῖς ἴδια ἔργα, τοῦ συζητεῖν μετὰ τῶν λοιπῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ψηφοφορεῖν. Ἂν δὲ μέλος ἐπίτιμον ἐλθὸν κατοικήσῃ σταθερῶς ἐν Ἀθήναις λαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν πρώτην τυχὸν ἐν τῷ τμήματι εἰς ὃ ἀνήκει κενουμένην θέσιν μέλους τακτικοῦ· ἐξ ἐναντίας δὲ μέλος τακτικόν, μεταθὲν ἐξ Ἀθηνῶν ἀλλαχοῦ τὴν μόνιμον διαμονὴν αὐτοῦ, θεωρεῖται ὡς ἐπίτιμον, καὶ κενωθείσης θέσεως ἐπιτίμου καταλαμβάνει ταύτην αὐτοδικαίως, θεωρούμενον ἕως τότε ὡς ὑπεράριθμον.

6. Ἀντεπιστέλλοντα δὲ μέλη εἰσὶν οἱ λόγιοι ἢ οἱ καλλιτέχναι, οὓς, εἰς ἀριθμὸν ἀόριστον, ἕκαστον τμῆμα ἐκλέγει ἵνα δι' ἀλληλογραφιῶν συντελῶσιν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Οἱ ἀντεπιστέλλοντες δύνανται, ὅταν ἐπιδημῶσιν ἐν Ἀθήναις, νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν ἰδίων τμημάτων, ν' ἀναγινώσκωσιν, ἀδείᾳ τοῦ προεδρεύοντος, ἐκθέσεις καὶ ζητούμενοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ συζητῶσιν. Ὁ δ' ἐπὶ δέκα ἔτη ὡς ἀντεπιστέλλων διακριθεὶς δι' ἐξόχων ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, αἵτινες νὰ μαρτυρῶσι περὶ τῶν γνώσεων αὐτοῦ, δύναται νὰ ἐκλεχθῇ εἰς χηρεύουσαν θέσιν μέλους ἐπιτίμου ἢ καὶ τακτικοῦ, καίτοι μὴ ἐκπληρώσας τὸν ὅρον τῆς ἐκδόσεως συγγραμμάτων.

7. Ὁ αὐτὸς δύναται νὰ εἶναι συγχρόνως τακτικὸν ἢ ἐπίτιμον μέλος διαφόρων τμημάτων.

8. Ἕκαστον τμῆμα συνεδριάζει ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἑτέραν ἡμέραν, τὸ μὲν Α′ τὴν Δευτέραν, τὸ δὲ Β′ τὴν Τρίτην, τὸ Γ′ τὴν Τετάρτην, τὸ Δ′ τὴν Πέμπτην καὶ τὸ Ε′ τὴν Παρασκευήν.

9. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς πρώτης ἑβδομάδος ἑκάστου μηνὸς οὐδεὶς ἄλλος πλὴν τῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τακτικῶν καὶ τῶν ἐπιδημούντων ἐπιτίμων μελῶν παρευρίσκεται. Εἰσὶ δ' αὗται ἀποκλειστικῶς ὡρισμέναι διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ οἰκονομικὰ ἑκάστου τμήματος, διὰ τὰς ἐκλογὰς μελῶν, ἀρχῶν, ἢ ἐπιτροπῶν, καὶ διὰ πᾶν ζήτημα ἀφορῶν ἄτομα. Εἰς αὐτὰς δὲ προσέτι ἀναγινώσκονται καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητῶν ἢ ἐπιτροπῶν περὶ ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἡ κυβέρνησις ζητεῖ τὴν κρίσιν τοῦ τμήματος. Ἡ δ' ἀπάντησις δίδεται κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς τοῦ τμήματος πλειονοψηφίας, ἀλλὰ συνοδευομένη πάντοτε καὶ ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ. Τὰ εἰς τὰς συνεδριάσεις ταύτας παρευρισκόμενα ἐπίτιμα μέλη δὲν ἔχουσι ψῆφον.

10. Εἰς πάσας τὰς λοιπὰς συνεδριάσεις ἔχουσιν εἴσοδον πάντα τὰ ἐπιδημοῦντα ἀντεπιστέλλοντα μέλη, ὡς καὶ πᾶς ὃν μέλος τακτικὸν ἤθελε δι' ἐκείνην τὴν συνεδρίασιν παρουσιάσει εἰς τὸν Πρόεδρον αὐτοπροσώπως ἢ διὰ γραμματίου. Ὀφείλει δὲ νὰ παρευρίσκηται εἰς αὐτὰς πᾶν τακτικὸν μέλος ἢ ἐγγράφως νὰ προδικαιολογήσῃ τὴν ἀπουσίαν του. Ὁ δ' ἄνευ τούτου ἀπουσιάζων καταβάλλει εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀκαδημίας τὸ ἀ π ο υ σ ι α σ τ ι κ ό ν, εἰς 5 δραχμὰς πρὸς τὸ παρὸν ὁριζόμενον· στερεῖται δὲ συγχρόνως καὶ τοῦ ἐ κ κ λ η σ ι α σ τ ι κ ο ῦ, ὅταν τοῦτο θέλῃ ὑπάρξει. Τοῦ ἀπουσιαστικοῦ εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι οἱ ἐπὶ 25 ἔτη τακτικὰ μέλη διατελέσαντες.

11. Εἰς τὰς συνεδριάσεις ταύτας δηλοῦνται ὑπὸ τοῦ προεδρείου αἱ εἰς τὸ τμῆμα ὑποβληθεῖσαι ὑποθέσεις, ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλληλογραφία καὶ παρουσιάζονται τὰ δωρηθέντα βιβλία. Προσέτι δι' ἀναγινώσκονται αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ διαγωνισμῶν ἢ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, αἱ ὑπὸ τῶν μελῶν γινόμεναι κρίσεις βιβλίων καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν ἢ τῶν ἀντεπιστελλόντων συνταχθέντα ὑπομνήματα, ἀφ' οὗ ὅμως ἀναγγελθῶσιν ἐν προηγουμένῃ συνεδριάσει. Δύνανται δέ, προηγουμένῃ ἀδείᾳ τοῦ Προέδρου, καὶ πραγματεῖαι συνταχθεῖσαι ὑπὸ ξένων τῇ Ἀκαδημίᾳ ν' ἀναγινώσκωνται ἢ ὑπ' αὐτῶν τῶν γραψάντων ἢ ὑφ' ἑνὸς μέλους τῆς Ἀκαδημίας. Ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων δὲ γίνονται συζητήσεις, ἀλλ' εἰς τὴν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἑπομένην συνεδρίασιν. Εἰς τὰς αὐτὰς δὲ συνεδριάσεις ἐκλέγονται καὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς σκοποὺς ἐπιστημονικούς, ὅσων ἡ ἐκλογὴ δὲν συμφέρει ν' ἀναβληθῇ μέχρι τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ προσεχοῦς μηνός. Αὗται δὲ δύνανται νὰ σύγκεινται ἐξ Ἀκαδημαϊκῶν ἢ καὶ ἐκ μελῶν ἐκτὸς τῆς Ἀκαδημίας, δεχομένων τὴν τιμὴν ταύτην.

12. Καὶ εἰς ἔκτακτον δὲ συνεδρίασιν δύναται νὰ συγκαλέσῃ ἐνίοτε διὰ κατεπειγούσας περιστάσεις τὸ τμῆμα ὁ Πρόεδρος. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁσάκις οἱ τρεῖς τοὐλάχιστον ἐκ τῶν πέντε προέδρων ἀποφασίσωσι, δύνανται νὰ συγκαλῶσι καὶ τὴν ὅλην Ἀκαδημίαν εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν διὰ κατεπειγούσας, αὐτὴν ἀφορώσας ὑποθέσεις. Ἡ τοιαύτη συνεδρίασις δὲν εἶναι δημοσία.

13. Ἕκαστον τακτικὸν μέλος ὀφείλει τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὸ τμῆμα ἓν ἐπιστημονικὸν ὑπόμνημα ἢ ἄλλο ἀνάλογον ἔργον. Ὁ δὲ ἐπὶ ὅλον ἔτος παραμελήσας τὸ καθῆκον τοῦτο ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας, ἣν τὸ τμῆμα ἐκτιμᾷ, ἀποτίει ἑκάστοτε εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀκαδημίας πρόστιμον, ὁριζόμενον πρὸς τὸ παρὸν εἰς δραχμὰς 250. Τῶν ταὐτοχρόνως παρουσιαζομένων ὁρίζεται ἡ σειρὰ τῆς ἀναγνώσεως κατὰ τὴν ἀρχαιότητα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τῶν μελῶν. Τὸ καθῆκον τοῦτο δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ μέλη τοῦ Ε΄ τμήματος. Εἰσὶ δ' αὐτοῦ ἀπηλλαγμένοι καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐν ἐνεργείᾳ πρόεδροι καὶ γραμματεῖς, οἱ εἰσηγηταὶ οἱ ὀφείλοντες ἐγγράφους ἐκθέσεις νὰ ὑποβάλλωσιν, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ 25 συνεχῆ ἔτη διατελέσαντες τακτικὰ μέλη.

14. Αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἀρχῶν καὶ ἐπιτροπῶν γίνονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, κατὰ σχετικὴν πλειονοψηφίαν τῶν εἰς τὴν συνεδρίασιν παρόντων μελῶν. Ἐπὶ ἐκλογῆς ὅμως μέλους τακτικοῦ ἢ ἐπιτίμου, ὅταν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς πρώτης ἑβδομάδος μηνός τινος προκαλέσῃ αὐτὴν ὁ Πρόεδρος, ἕκαστον μέλος δύναται νὰ προτείνῃ καὶ συστήσῃ προφορικῶς ἢ δι' ἐπιστολῆς δι' οἵων ἐγκρίνει λόγων τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ ὑποψήφιον, οὐδεὶς δὲ δικαιοῦται ν' ἀντιτάξῃ λόγους εἰς ἀντίκρουσιν. Ἡ δ' ἐκλογὴ γίνεται ἄνευ ἄλλης συζητήσεως κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ ἑπομένου μηνός, κατ' ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ τῶν τὰ ψηφοδέλτια αὐτῶν πεμψάντων τακτικῶν μελῶν, ἑκάστου ὑποψηφίου ἰδίως ψηφοφορουμένου, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν κυρίων αὐτῶν ὀνομάτων. Πλειονοψηφησάντων δὲ διὰ θέσιν τινὰ πλειόνων τοῦ ἑνός, προτιμᾶται ὁ σχετικῶς περισσοτέρας ψήφους λαβών. Ἐν διχοψηφίᾳ δ' ἐπαναλαμβάνεται ἡ διαψήφισις, καὶ ἐν νέᾳ ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει οὐδεὶς ἤθελε λάβει ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, ἡ ψηφοφορία ἐπαναλαμβάνεται κατὰ τὸν ἑπόμενον μῆνα, καὶ οὕτω καθεξῆς· οὐδεὶς ὅμως ποτὲ ψηφοφορεῖται οὗ τὸ ὄνομα δὲν ἀνηγγέλθη πρὸ ἑνὸς μηνὸς εἰς τὸ τμῆμα.

15. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ἐκλογὴν δικαιοῦται ὁ ἐκλεχθεὶς νὰ μετάσχῃ τῶν ἐργασιῶν τοῦ τμήματος· ἀλλ' ἡ ἐπίσημος παραδοχὴ αὐτοῦ γίνεται ἐν ἐπὶ τούτῳ γενικῇ καὶ δημοσίᾳ συνεδριάσει πάσης τῆς Ἀκαδημίας, συναποφασιζομένης τῆς ἐποχῆς αὐτῆς μεταξὺ τοῦ Προέδρου τοῦ τμήματος καὶ τοῦ ἐκλεχθέντος. Ἐν ταύτῃ δὲ ἓν μέλος τοῦ τμήματος, ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῦτο ὑποδειχθέν, ἐκτίθησιν ἐν πανηγυρικῷ λόγῳ τὰ προσόντα τοῦ νέου μέλους, ἐφ' ὧν στηριχθὲν τὸ τμῆμα ἐνήργησε τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ· ὁ δ' ἐκλεχθεὶς ἀναγινώσκει τὸν πανηγυρικὸν τοῦ προκατόχου αὐτοῦ, οὗ τὴν θέσιν κατέλαβεν.

16. Ἕκαστον τμῆμα ἐκλέγει ἐτησίως, κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ Μαΐου, διὰ τὸ ἑπόμενον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν ἕνα Πρόεδρον, ἕνα Ἀντιπρόεδρον καὶ ἕνα Γραμματέα. Δύναται δὲ νὰ διορίζῃ καὶ ἕνα γραφέα ἢ πλείονας κατὰ τὰς ἀνάγκας του. Πᾶσα δὲ ἡ Ἀκαδημία ὁμοῦ ἔχει ἕνα ἢ πλείονας κλητῆρας.

17. Ὁ Πρόεδρος προΐσταται τῶν συνεδριάσεων, διευθύνει αὐτάς, δέχεται καὶ παρουσιάζει τὰ δωρούμενα βιβλία καὶ λοιπά, δίδει τὸν λόγον εἰς τὰ μέλη, καὶ ἐπιψηφίζει (θέτει εἰς ψηφοφορίαν). Ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀντικαθιστᾷ τὸν Πρόεδρον κωλυόμενον.

18. Ὁ δὲ Γραμματεὺς ἔχει τὴν ἀλληλογραφίαν, τὴν διατήρησιν τῶν ἀρχείων καὶ τοῦ ὑλικοῦ, καὶ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν, ἐνεργουμένην δι' ἐνταλμάτων, ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ προσυπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, καὶ προσέτι τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐκδόσεων, καὶ ἰδίως τῆς τῶν μηνιαίων ἐπιστημονικῶν πρακτικῶν. Διὰ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν δύναται ἐν καιρῷ, ἂν γίνῃ χρεία, νὰ διορισθῇ καὶ ἴδιος ταμίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

19. Κατὰ τὸ τελευταῖον Σάββατον τοῦ μηνὸς Μαΐου συνέρχεται εἰς γενικὴν μὴ δημοσίαν συνεδρίασιν πᾶσαν ἡ 'Ακαδημία ὑπὸ τὸν Πρόεδρον τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο πρυτανεύοντος τμήματος, κατὰ τὸ ἄρθρον 2, καὶ ἀναθεωρεῖ συναρμολογοῦσα τοὺς ὑπὸ τῶν τμημάτων διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος συνταχθέντας προϋπολογισμούς, λαμβάνουσα γνῶσιν καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ λήγοντος ἔτους. Συζητεῖ δὲ καὶ πᾶσαν ἄλλην ὑπόθεσιν, ἥτις ἤθελε φανῇ γενικῶς τὰ συμφέροντα τῆς 'Ακαδημίας ἀφορῶσα.

20. Τῇ δ' ἐπαύριον, τελευταίᾳ Κυριακῇ τοῦ Μαΐου, συνέρχεται αὖθις ἡ 'Ακαδημία εἰς γενικὴν συνεδρίασιν, ἀλλὰ ταύτην δημοσίαν καὶ πανηγυρικήν, προεδρευομένην ὡς καὶ τὴν προτεραίαν, παρακαθημένων δὲ τῷ προεδρεύοντι καὶ τῶν λοιπῶν προέδρων. 'Εκτίθησι δ' ὁ προεδρεύων διὰ βραχέων τὰ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐπιστημονικῶς πεπραγμένα, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν κριθέντων διαγωνισμῶν, καὶ ἀναγγέλλει τῶν μελλόντων τὸ ἀντικείμενον καὶ τοὺς ὅρους.

21. Τὸ 'Ακαδημαϊκὸν ἔτος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Αὐγούστου καὶ λήγει τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τοῦ Μαΐου· ὁ δ' 'Ιούνιος καὶ 'Ιούλιος εἰσὶ μῆνες διακοπῶν. 'Ομοίως δὲ διακοπὰς ἔχει ἡ 'Ακαδημία τὴν ἑβδομάδα τῶν Βαΐων, τὴν τῆς Διακαινησίμου καὶ τὴν τῶν Χριστουγέννων, ὡς καὶ τὰς διὰ διατάγματος ὡρισμένας διὰ τὰ δημόσια καταστήματα ἑορτάς.

22. 'Η 'Ακαδημία, ὡς ἠθικὸν πρόσωπον, ἔχει ἰδίαν περιουσίαν, συνισταμένην ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Σίνα δωρηθέντος αὐτῇ μεγάρου καὶ ἐκ τῶν χρηματικῶν ἢ ἄλλων δωρεῶν καὶ προικοδοτήσεων, ἃς ἐπιτρέπεται αὐτῇ νὰ δέχηται, προστιθεμένων καὶ τῶν προστίμων περὶ ὧν ἐν ἄρθροις 10 καὶ 13, καὶ τῶν προσόδων τῶν ἐκ τῶν δημοσιεύσεων. 'Ιδιαίτερον ταμεῖον δὲν ἔχει ἡ 'Ακαδημία, ἀλλὰ τὰ κεφάλαια καὶ εἰσοδήματα αὐτῆς κατατίθενται εἰς τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν, ἢ ἄλλο πιστωτικὸν κατάστημα, καὶ μόνων τῶν τόκων αὐτῶν γίνεται χρῆσις, ἐκτὸς ἂν διά τινος ποσότητος ὁρισθῇ ρητῶς κατ' ἄλλον τρόπον ὑπὸ τῶν δωρητῶν αὐτῶν. Τὰς δὲ καθ' ἡμέραν εἰσπράξεις καὶ δαπάνας διαχειρίζεται ὁ Γραμματεὺς κανονίζων αὐτὰς κατὰ μῆνα μετὰ τῆς Τραπέζης, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους δίδων τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ ἀπολογισμὸν τῆς προσωρινῆς του διαχειρίσεως.

23. "Οταν δ' ἀποκτήσῃ χρηματικὴν περιουσίαν ἡ 'Ακαδημία, θέλει δαπανᾷ ἐξ αὐτῆς εἰς τὰς ἰδίας ἀνάγκας κατὰ τὴν ἑπομένην σειράν, δηλαδὴ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δαπάνης τοῦ ἐδαφ. α' καὶ χωροῦσα βαθμηδὸν εἰς τὸ ἑπόμενον, ἀφ' οὗ μόνον ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ προηγούμενον.

α'. Εἰς μίσθωσιν τοῦ ἀναποφεύκτου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ἤτοι τοῦ ἀρχικλητῆρος, καὶ μετὰ ταῦτα, καθ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι ἀπαιτοῦσι καὶ αἱ πρόσοδοι ἐπιτρέπουσιν, ὑποκλητήρων καὶ ὑπηρετῶν, καὶ εἰς ἐπιμέλειαν τῆς οἰκοδομῆς.

β'. Εἰς μίσθωσιν ἑνὸς γραφέως, καὶ βαθμηδὸν ἑνὸς κατὰ τμῆμα (μετὰ ταῦτα δ' ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πόρων, κατ' ἀπόφασιν τῆς ὅλης 'Ακαδημίας, ἴσως καὶ περισσοτέρων), καὶ εἰς χορηγίαν τῶν γραφικῶν ἐξόδων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

γ'. Εἰς μίσθωσιν τῶν κατὰ τμήματα Γραμματέων, ὁριζομένην κατ' ἀρχάς, μέχρις ἄλλης ἀποφάσεως, πρὸς 200 δρ. μηνιαίως δι' ἕκαστον διὰ τοὺς δέκα ἐργασίμους μῆνας.

δ'. Εἰς δημοσίευσιν 1) τῶν μηνιαίων πρακτικῶν τῶν 5 τμημάτων, ἧς ἐπιμελοῦνται οἱ Γραμματεῖς κατ' ἄρθρ. 18, 2) ἐτησίας συλλογῆς τῶν ὑπομνημάτων τῶν τακτικῶν καὶ ἐπιτίμων μελῶν, 3) ὁμοίως ἰδιαιτέρας σειρᾶς τῶν διατριβῶν τῶν ἀντεπιστελλόντων, ὡς καὶ τῶν ξένων τῇ 'Ακαδημίᾳ, ὧν ἔργα ἀνεγνώσθησαν ἐν αὐτῇ.

ε'. Εἰς ἐκκλησιαστικὸν ὁριζόμενον κατ' ἀρχὰς εἰς 10 δρ. διδομένας εἰς ἕκαστον τακτικὸν μέλος δι' ἑκάστην συνεδρίασιν, εἰς ἣν παρευρίσκεται.

στ'. Εἰς ἀμοιβὰς διαγωνισμῶν.

ζ'. Εἰς ἔκδοσιν τῶν ἐν διαγωνισμοῖς στεφανουμένων ἔργων, ὁσάκις ἀποφασίζεται ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.

η'. Εἰς ἔκδοσιν συγγραμμάτων ὑπὸ τῆς 'Ακαδημίας συνταττομένων, οἷον τοῦ Νεοελληνικοῦ Λεξικοῦ, τῆς 'Αρχαιολογικῆς 'Εφημερίδος κλπ. ἢ δημοσιευομένων ἢ ὑποστηριζομένων ὑπ' αὐτῆς καθ' ὃ λόγου ἀξίων, ἀλλ' ἀπαιτούντων ἐργασίαν καὶ δαπάνην ὑπερβαινούσας τὰς δυνάμεις ἀτόμου.

θ'. Εἰς εἴτι ἄλλο ἤθελον ἀποφασίζει τὰ τμήματα ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τῆς ὅλης 'Ακαδημίας ψηφιζομένου προϋπολογισμοῦ.

24. 'Οψέποτε δ' ἤθελε σπουδαίως αὐξήσει ὁ ἀριθμὸς τῶν βιβλίων τῶν διαφόρων τμημάτων, ἡ 'Ακαδημία σύμπασα θέλει σκεφθῆ περὶ καταρτισμοῦ γενικῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐκλογῆς καὶ μισθοδοσίας τοῦ 'Εφόρου καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ἄλλων δαπανῶν τῆς διατηρήσεως αὐτῆς.

25. Διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν μηνιαίων πρακτικῶν (23,δ' 1) πᾶς ὁ ὑπόμνημα ἀναγινώσκων ἐν τῇ 'Ακαδημίᾳ ὀφείλει, πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, νὰ δίδῃ σύντομον περίληψιν αὐτοῦ εἰς τὸν γραμματέα τοῦ οἰκείου τμήματος. Γίνεται δ' ἡ δημοσίευσις ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Γραμματέως τοῦ πρυτανεύοντος τμήματος, καὶ ἀνὰ ἓν σῶμα πέμπεται δωρεὰν εἰς πᾶν τακτικὸν καὶ ἐπίτιμον μέλος. Τῶν δ' ἐν ἐκτάσει κατ' ἔτος δημοσιευομένων ὑπομνημάτων (23,δ' 2) ἡ ἐκλογὴ γίνεται ὑφ' ἑκάστου τμήματος ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ προσεχοῦς Αὐγούστου, καὶ ἐξ ἑκάστου τῶν ὑπομνημάτων τούτων δημοσιεύονται καὶ 25 ἰδιαίτερα ἀντίτυπα καὶ δίδονται δωρεὰν εἰς τὸν συγγραφέα, ὡς καὶ ὅσα ἄλλα ἤθελε ζητήσει αὐτὸς ἰδίᾳ δαπάνῃ.

26. 'Η ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων πρώτων μελῶν ἑκάστου τμήματος θέλει γίνει ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

27. Κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ μηνὸς τοῦ μετὰ τὸν διορισμὸν τῶν μελῶν τούτων θέλουσι συνέλθει τὰ τμήματα, ἕκαστον κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ὡρισμένην αὐτῷ ἡμέραν, εἰς συνεδρίασιν, καὶ ὑπὸ τὴν προσωρινὴν προεδρείαν τοῦ καθ' ἡλικίαν πρεσβυτέρου τὰ μέλη θέλουσι προβάλει καὶ ὑποστηρίξει κατὰ τὸ ἄρθρον 4, ἐδαφ. 2 προτάσεις περὶ ἐκλογῆς ἑτέρων τ ρ ι ῶ ν μελῶν. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ ἑπομένου μηνός, κατὰ τὰς αὐτὰς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἡμέρας, θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 14 ὁρισθέντα τρόπον ἡ ἐκλογή. Ἐν διχοψηφίᾳ δὲ ἀπορρίπτεται ὁ ὑποψήφιος μέχρι τῆς προσεχοῦς ἐκλογῆς. Ἂν δ' εἰς τμῆμά τι δὲν λάβωσι τρία μέλη τὴν δέουσαν πλειονοψηφίαν, προστίθενται εἰς αὐτὸ μόνα ὅσα τὴν λάβωσι.

28. Ἕνα δὲ μῆνα μετὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἕκαστον τμῆμα θέλει ἐκλέξει τὸ γραφεῖον καὶ ἀρχίσει τὰς ἐργασίας του.

29. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ ἑπομένου Αὐγούστου, τὰ παρόντα μέλη ἑκάστου οὕτως αὐξηθέντος τμήματος συνελθόντα, θέλουσιν ὁμοίως προτείνει, ἵνα μετὰ ἕνα μῆνα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκλέξωσιν ἕτερα πέντε μέλη, προσθήκῃ καὶ εἴτινος τυχὸν ἐλλείψαντος ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν ἐκλογήν.

30. Μετὰ δὲ τὸν ἀπαρτισμὸν τῶν 12 μελῶν, τὰ ἐπίλοιπα τρία θέλουσιν ἐκλεχθῆ τὸ ἑπόμενον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, οὐχὶ ὅμως ὑποχρεωτικῶς, οὐδ' ἀναγκαίως πάντα ὁμοῦ, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἕκαστον τμῆμα ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν τῶν μελῶν αὐτοῦ κρίνει ὅτι ὑπάρχουσιν εἷς ἢ πλείονες λόγιοι ἢ καλλιτέχναι ἄξιοι νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν δι' ἐκλογήν.

31. Ἕκαστον τμῆμα, ἅμα καταρτισθὲν ἐξ ἑπτὰ μελῶν καὶ ὀργανισθὲν δι' ἐκλογῆς τοῦ γραφείου του, θέλει προβῆ, κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 14 διαλαμβανόμενον τρόπον, εἰς ἐκλογὴν ἐπιτίμων μελῶν, 4 μὲν ἐξ ὁμογενῶν, 8 δὲ ἐξ ἀλλογενῶν. Κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἕκαστον τμῆμα, ἕνα μῆνα μετὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτοῦ, θέλει προεκλέξει κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἕτερα 4 ἐπίτιμα μέλη ἐξ ὁμογενῶν, καθ' ὅσον νομίζει ὅτι ὑπάρχουσιν ἐκλεκτέοι, καὶ 8 ἐξ ἀλλογενῶν. Ὀψέποτε δὲ συμπληροῦται ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν τακτικῶν μελῶν τινος τμήματος, θέλει ἐκλέγει αὐτὸ καὶ τὰ ἐπίλοιπα 4 ὁμογενῶν ἐπίτιμα μέλη, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν, καὶ 8 ἀλλογενῶν.

32. Τὰ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ ἐκλεγόμενα τακτικὰ μέλη θέλουσιν εἰσάγεσθαι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἄνευ τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 κανονιζομένων διατάξεων ἀναγνώσεως λόγων πανηγυρικῶν ἐκ μέρους αὐτῶν.

33. Ἀποβιώσαντος ἢ εἰς ἄλλην κατηγορίαν μετατεθέντος τακτικοῦ ἢ ἐπιτίμου μέλους, ὁ Πρόεδρος ἀναγγέλλει τοῦτο εἰς τὴν πρώτην ἑβδομαδιαίαν συνεδρίασιν, καὶ εἰς τὴν μετ' αὐτὴν πρώτην μηνιαίαν γίνονται αἱ περὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ προτάσεις.

34. Παραδοχὴ ἀντεπιστέλλοντος μέλους δύναται νὰ προταθῇ ὑφ' ἑκάστου μέλους εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν ἑκάστου μηνός, καὶ διαψηφίζεται κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ ἑπομένου.

35. Τὰ ποσὰ τοῦ ἀπουσιαστικοῦ, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, τῶν προστίμων καὶ τοῦ μισθοῦ τῶν γραμματέων δύνανται νὰ μεταβληθῶσι κατὰ πρότασιν τῆς ὅλης Ἀκαδημίας, ἐγκρινομένην διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν, τὸν ὁριζόμενον ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 4 καὶ 5.

36. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γραμματεὺς τοῦ ἑκάστοτε πρυτανεύοντος τμήματος εἰσὶν ἰσόβαθμοι πρὸς τὸν Πρύτανιν καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ Πανεπιστημίου.

37. Τὰ τῷ Πανεπιστημίῳ προσηρτημένα ἐπιστημονικὰ καταστήματα ὁρίζονται καὶ εἰς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

χρῆσιν τῆς 'Ακαδημίας, καὶ τ' ἀνάπαλιν, τὰ τῇ 'Ακαδημίᾳ τυχὸν ἀνήκοντα ἔσονται εἰς χρῆσιν καὶ τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

38. Ὅσα τακτικὰ ἢ ἐπίτιμα μέλη τῆς 'Ακαδημίας θέλουσι, δικαιοῦνται νὰ διδάσκωσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὡς ἐπίτιμοι καθηγηταί, ἑπόμενοι ταῖς διατάξεσι τοῦ ὑπερτάτου ἐκπαιδευτικοῦ καταστήματος.

103

Περιοδ. «Νέος Ἑλληνομνήμων» ('Αθῆναι), τομ. Κ' (1926), σ. 343-346.

Σχέδιον ἱδρύσεως καὶ ὀργανισμοῦ 'Ακαδημίας συνταχθὲν ὑπὸ Σπυρίδωνος Λάμπρου (σ. 241).

Νομοσχέδιον

περὶ ἱδρύσεως καὶ ὀργανισμοῦ 'Ακαδημίας

Μεταξὺ τῶν μὴ καταγραφέντων καταλοίπων τοῦ Λάμπρου (γράφει ὁ Κ. Δυοβουνιώτης) εὑρέθη καὶ σχέδιον νόμου, ὅπερ οὗτος εἶχε συντάξει ἐπὶ κυβερνήσεως Γ. Θεοτόκη κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ. Τὸ σχέδιον τοῦτο, ἐξ οὗ καταφαίνεται, πῶς ἐσκέπτετο ὁ Λάμπρος τὴν ἵδρυσιν καὶ τὴν διοργάνωσιν τῆς 'Ακαδημίας, δημοσιεύομεν κατωτέρω.

Ἄρθρον 1ον. Ἱδρύεται 'Ακαδημία τῶν 'Επιστημῶν ἕδραν ἔχουσα τὸ ἐν 'Αθήναις κτίριον τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας καὶ σκοπὸν προτιθεμένη τὴν προαγωγὴν τῆς ἐπιστήμης δι' ἐπιστημονικῶν ἀνακοινώσεων καὶ δημοσιεύσεων τῶν μελῶν αὐτῆς, διὰ διαγωνισμῶν καὶ ἐπιχειρήσεως ἔργων ὑπ' αὐτῆς ἀναλαμβανομένων ἢ εἰς ἄλλους ἀνατιθεμένων.

Ἄρθρον 2ον. Ἡ 'Ακαδημία διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ φιλολογικόν, ἱστορικὸν καὶ φιλοσοφικόν, περιλαμβάνον καὶ ἀκαδημαϊκοὺς ἐκ τῶν θεολογικῶν καὶ νομικῶν ἐπιστημῶν, καὶ τὸ φυσικὸν καὶ μαθηματικόν, περιλαμβάνον καὶ ἀκαδημαϊκοὺς ἐκ τῶν ἰατρικῶν ἐπιστημῶν.

Ἄρθρον 3ον. Τὰ μέλη τῆς 'Ακαδημίας εἶναι τακτικά, πάρεδρα, ἀντεπιστέλλοντα καὶ ἐπίτιμα.

Ἄρθρον 4ον. Τὰ τακτικὰ μέλη τῆς 'Ακαδημίας δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τά . . ., ἐκλέγονται δ' ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῶν τακτικῶν ἀκαδημαϊκῶν μεταξὺ Ἑλλήνων καταφανῶς προαγαγόντων τὴν ἐπιστήμην καὶ διορίζονται προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν 'Εκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας 'Εκπαιδεύσεως δι' Ἡμετέρου Διατάγματος πλὴν τῶν δώδεκα πρώτων, διοριζομένων ἀπ' εὐθείας ὑφ' Ἡμῶν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 5ον. Πάρεδρα μέλη εἶναι ἐπιφανεῖς Ἕλληνες ἐπιστήμονες ὁπουδήποτε οἰκοῦντες, ἀντεπιστέλλοντα δὲ καὶ ἐπίτιμα διακεκριμένοι ξένοι ἐπιστήμονες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παρέδρων, ἀντεπιστελλόντων καὶ ἐπιτίμων μελῶν εἶναι ἀπεριόριστος, ἐκλέγονται δὲ καὶ ταῦτα ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῶν τακτικῶν ἀκαδημαϊκῶν καὶ διορίζονται ἐπὶ τῇ προτάσει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως δι' Ἡμετέρου Διατάγματος.

Ἄρθρον 6ον. Ἡ Ἀκαδημία ἔχει Πρόεδρον, ἐκλεγόμενον ἐπὶ πενταετίαν ὑπὸ τῶν τακτικῶν αὐτῆς μελῶν δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας καὶ διοριζόμενον δι' Ἡμετέρου Διατάγματος, καὶ ἰσόβιον Γενικὸν Γραμματέα ὁμοίως ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, διοριζόμενον ἀπ' εὐθείας δι' Ἡμετέρου Διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἕκαστον δὲ τῶν τμημάτων ἔχει Διευθυντήν, Ὑποδιευθυντὴν καὶ Γραμματέα, ἐκλεγομένους ὑπὸ τῶν οἰκείων τμημάτων ἐπὶ ἓν ἔτος. Τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας κωλυόμενον ἢ ἀπόντα οὐχὶ πλέον τῶν τεσσάρων μηνῶν ἀναπληροῖ ὁ πρεσβύτερος τῶν Διευθυντῶν καὶ τοῦτον ὁ ἕτερος. Ληγούσης τῆς πενταετοῦς θητείας τοῦ Προέδρου καὶ τῆς ἐνιαυσίας τῶν Διευθυντῶν καὶ Γραμματέων ἐπιτρέπεται ἡ καὶ πάλιν ἐκλογὴ τῶν αὐτῶν. Ὁ δὲ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας δύναται συγχρόνως νὰ εἶναι καὶ Διευθυντὴς τοῦ ἑτέρου τῶν τμημάτων, ὅτε κωλυόμενον αὐτὸν ἢ ἀπόντα ἀναπληροῖ ὁ ἕτερος Διευθυντής.

Ἄρθρον 7ον. Χρέη ταμίου καὶ λογιστοῦ τῆς Ἀκαδημίας ἐκπληροῦσιν ὁ ταμίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἷς τῶν λογιστῶν τῆς Ἐθνικῆς ἢ ἄλλης Τραπέζης ἐπὶ ἀμοιβῇ, κατὰ πρότασιν τῆς ὁλομελείας τῶν Ἀκαδημαϊκῶν, ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 8ον. Πόροι τῆς Ἀκαδημίας εἶναι: α) ἐνιαυσία χορηγία δραχμῶν . . . ἐκ τοῦ Δωριδείου κληροδοτήματος, β) ποσὸν ἐτησίως ψηφιζόμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, γ) πᾶσα χορηγία, δωρεὰ ἢ κληρονομία παρεχομένη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Ἄρθρον 9ον. Τὰ δύο τμήματα τῆς Ἀκαδημίας συνέρχονται τακτικῶς προσκλήσει τῶν οἰκείων Διευθυντῶν εἰς χωριστὰς ἐπιστημονικὰς συνεδρίας δὶς τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν μηνῶν Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, καθ' οὓς διαρκοῦσιν αἱ διακοπαί. Ἅπαξ δὲ τοῦ ἔτους, τὴν 30 Ἰανουαρίου, ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἑορτάζεται ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας διὰ πανηγυρικοῦ λόγου, οὗ ἡ ἐκφώνησις ἀνατίθεται ἀποφάσει τῆς ὁλομελείας εἰς ἕνα τῶν Ἀκαδημαϊκῶν. Αἱ ἐπιστημονικαὶ συνεδρίαι τῶν τμημάτων καὶ ἡ ἐπέτειος τῆς ἱδρύσεως τελοῦνται ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Ἀκαδημίας, ἡ δ' εἰς αὐτὰς εἴσοδος ἐπιτρέπεται εἰς ἀκροατὰς δι' εἰσιτηρίων παρεχομένων ὑπὸ τοῦ προεδρείου.

Ἄρθρον 10ον. Αἱ ἐν ταῖς ἐπιστημονικαῖς συνεδρίαις ἀνακοινώσεις τῶν μελῶν πάσης τάξεως τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὁ ἐπὶ τῇ ἱδρύσει ἐτήσιος πανηγυρικὸς δημοσιεύονται ἐν ἰδίῳ περιοδικῷ, οὗ ἡ διεύθυνσις ἀνατίθεται εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα.

Ἄρθρον 11ον. Πλὴν τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδριῶν τῶν τμημάτων οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ συνέρχονται προσκλήσει τοῦ Προέδρου καὶ εἰς διοικητικὰς συνεδρίας ἀφορώσας εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας, τὴν ἐκλογὴν μελῶν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 12ον. Εἰς τὰ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας παρέχεται μισθὸς δραχμῶν πεν-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τακοσίων κατὰ μῆνα, ἂν μηδεμίαν ἄλλην ἔχωσι δημοσίαν θέσιν, ἐπιμίσθιον δὲ δραχμῶν..., ἂν ἔχωσι τοιαύτην. Ὁ δὲ ἰσόβιος Γραμματεύς, διοριζόμενος πάντοτε ἐκ τῶν ἐχόντων καὶ ἄλλην δημοσίαν θέσιν, λαμβάνει ἐπιμίσθιον δραχμῶν....

Ἄρθρον 13ον. Ἡ ἐπιμέλεια τῶν κατὰ τὸ κτίριον τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας καὶ τοῦ περὶ αὐτὴν κήπου ἀνατίθεται εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῶν Ἀκαδημαϊκῶν ἢ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἐπιφορτιζομένους. Ὑπ' αὐτῆς δὲ κανονίζονται καὶ αἱ σχέσεις τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸ ἐν αὐτῇ Ἐθνικὸν νομισματικὸν Μουσεῖον, ὅπερ θέλει ἐξακολουθήσει φιλοξενούμενον ἐν αὐτῇ ὑπὸ ἰδίαν διεύθυνσιν, ἐφόσον δὲν ἔχει ἴδιον κτίριον. Εἰς οὐδὲν δὲ ἄλλο ἵδρυμα δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ἐπιτρέπεται ἡ παραχώρησις αἰθουσῶν ἐν τῇ Σιναίᾳ Ἀκαδημίᾳ πλὴν ἢ εἰς συγκρότησιν διεθνῶν συνεδρίων.

Ἄρθρον 14ον. Ἡ Ἀκαδημία ἔχει ἰδίαν σφραγῖδα φέρουσαν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ πέριξ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν».

Ἄρθρον 15ον. Ἡ Ἀκαδημία κέκτηται ἰδίαν βιβλιοθήκην, ἀπαρτιζομένην κατὰ προτίμησιν ἐκ δημοσιεύσεων ἄλλων Ἀκαδημιῶν.

Ἄρθρον 16ον. Τὸ βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς Ἀκαδημίας διορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐγκεκριμένου προϋπολογισμοῦ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς ὁλομελείας.

Ἄρθρον 17ον. Τὸν Δεκέμβριον ἑκάστου ἔτους ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας προϋπολογισμὸν ἐγκρινόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐντὸς δὲ τοῦ Ἰανουαρίου ὑποβάλλεται εἰς τὸν Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀπολογισμὸς τοῦ λήξαντος ἔτους. Τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς συστάσεως ἔτος ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Ἀκαδημίας θέλει ὑποβληθῇ καὶ ἐγκριθῇ ἐντὸς δύο μηνῶν μετὰ τὴν ἵδρυσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 18ον. Ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως ἡ ὁλομέλεια τῶν Ἀκαδημαϊκῶν θέλει ψηφίσει ὀργανισμὸν τῶν ἔργων καὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, ὑποβληθησομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πρὸς ἔγκρισιν δι' Ἡμετέρου Διατάγματος.

Ἄρθρον 19ον. Ὡς πρώτους Ἀκαδημαϊκοὺς εὐδοκοῦμεν νὰ διορίσωμεν καὶ διορίζομεν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἐν μὲν τῷ φιλολογικῷ, φιλοσοφικῷ καὶ ἀρχαιολογικῷ τμήματι τοὺς κ.κ....., ἐν δὲ τῷ φυσικῷ καὶ μαθηματικῷ τοὺς κ.κ. ..... Ἰσόβιον δὲ Γραμματέα εὐδοκοῦμεν νὰ διορίσωμεν καὶ διορίζομεν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ τὸν κ. .....

Ἄρθρον 20όν. Εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα ἀνατίθεται ἡ διεύθυνσις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀκαδημίας μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ συνόλου τῶν πρώτων ἀρχῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 21ον. Τὰ Ἡμέτερα ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1887, 12 Ἰουλίου 1890 καὶ 11 Μαρτίου 1892 Διατάγματα περὶ τῆς ἐπιμελείας τοῦ μεγάρου τοῦ Σιναίας Ἀκαδημίας καταργοῦνται.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ZUSAMMENFASSUNG

Durch die vorliegende Arbeit, die den erstaunlichen Unternehmungsgeist und Vermögensaufstieg der Familie Sina und insbesondere den wohltätigen Lebenswandel Simon Sina's junior behandelt, beginnt die Akademie der Wissenschaften zu Athen eine neue Publikationsserie unter dem Titel «Biographien der Nationalwohltäter» herauszugeben.

Die Familie Sina stammte aus M o s c h o p o l i s, einer griechischen Stadt in Nord-Epirus (heute in Süd-Albanien). Diese Stadt, früher Woskopolis genannt, erwarb während der Türkenherrschaft das Privileg, unter dem Schutz von Sultan's Mutter zu stehen und sich unabhängig von den jeweiligen Paschas Albaniens zu verwalten. Dadurch vermochte sie ein bedeutendes Handwerks- und Handelszentrum am Balkan zu werden, Handelsbeziehungen sowohl mit Konstantinopel, als auch mit Venedig und später mit Wien anzuknüpfen und allmählich ein höheres Kulturniveau zu erreichen. Im 18. Jahrhundert zählte Moschopolis 60.000 Einwohner. Sie hatte viele Geschäfte mit Gold-, Silber-, Wirk-, Teppich- und Pelzwaren, stattliche Häuser und schöne Kirchen, Krankenhäuser und Altersheime, höhere Schulen und Bibliotheken und im ganzen türkischen Reich war sie die einzige Stadt, die über eine Buchdruckerei verfügte und griechische Bücher herausgab.

Diese reiche und blühende Stadt erweckte die Raublust einiger Banden der Umgebung, die auf eine Gelegenheit lauerten, sie anzugreifen und auszuplündern. Knapp vor dem Angriff haben aber sämtliche Moschopolitaner anfangs September 1769 ihre Vaterstadt verlassen und sind teils nach Osten und teils nach Norden geflüchtet.

Unter den nach Norden Geflüchteten war auch G e o r g S i n a, der mit seiner Familie sich zuerst in Bitolia, dann in Welessa und endlich in Nisch niedergelassen hat. Dieser Mann, der seit der Mitte des 18. Jahrhunderts sowohl in Moschopolis, als auch in Wien und Budapest Handel trieb, setzte auch nach der Auswanderung seine Geschäfte fort und höchstwahrscheinlich starb er in Serbien. Dieser Georg Sina war der Stammvater der betreffenden Familie und nicht ein gleichnamiger Priester aus Moschopolis, wie es bis jetzt behauptet wird.

Georg Sina's Sohn, S i m o n S i n a, geboren in Moschopolis (1753), zeichnete sich durch besondere Handelsfähigkeiten aus. Er hat in Nisch geheiratet (1782) und einen Sohn bekommen, aber nach dem frühen Tod seiner Frau begab er sich nach Wien, wo er sich zuerst als Associé anderer Handelsgesellschaften betätigte und dann (1798) ein eigenes Grosshandlungs- und Bankhaus gründete. In Wien hat er sich zum zweiten Mal verheiratet und einen zweiten Sohn bekommen.

Simon Sina führte in die Länder der österreichischen Monarchie levantinische Waren, von allem Baumwolle aus Macedonien, ein, während er in die Türkei Tuch-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Metall- und Glaswaren, sowie Taler Maria Theresias, ausführte. Dieser anpassungsfähige Mann verstand, die damaligen bewegten Zeiten wegen der napoleonischen Kriege und der Kontinentalsperre gut auszunützen, und in wenigen Jahren ist er sehr reich geworden. Durch seine Zollentrichtungen allein flossen der österreichischen Staatskasse über eine Million Gulden zu. Simon Sina finanzierte die Pottendorfer Spinnfabrik in Niederösterreich, schlug der Hofkammer geeignete Massnahmen zur Förderung des Einfuhr- und Transithandels über Orsowa vor (1811), gründete ein Filialhaus in Sarajewo Bosniens, um den levantinischen Handel, den die Franzosen nach den von ihnen besetzten illyrischen Provinzen ziehen wollten, für Österreich zu gewinnen, und nach der Rückkehr der österreichischen Armee aus den napoleonischen Kriegen beschenkte er die Soldaten mit Geld und Wein und spendete dem Invalidenfond eine beträchtliche Summe (1814). Für alle seine Verdienste um Staat und Volk wurde er durch Ankauf der Landgüter zu Hodos und Kisdia vom Feldmarschall Karl von Schwarzenberg in den ungarischen Adelstand erhoben (1818).

Vielfache Verdienste hat sich Simon Sina auch um die griechische Kolonie in Wien erworben. Er ist einer der Gründer der griechischen Schule dieser Kolonie gewesen und oft wurde er zum Vorsteher der Kirchengemeinde «Zum Heiligen Georg» gewählt. Er starb in Wien im Jahre 1822.

Das Haus Sina erreichte seinen finanziellen Höhepunkt unter Georg Sina junior, Simon Sina's erstem Sohn, der in Nisch geboren wurde (1783). Nachdem er den Handel bei seinem Vater erlernte, wurde er im Jahre 1803 sein Bevollmächtigter und gab den Geschäften seines Hauses einen neuen Schwung. Im Jahre 1809 hat er sich mit Katharina Derra von Moroda, einer Griechin aus Ungarn, verheiratet und einen Sohn bekommen. Im Jahre 1811 erwarb Georg Sina die österreichische Staatsbürgerschäft und gründete ein eigenes Grosshandlungs- und Bankhaus unter derselben Adresse. Damit ist die Firma Sina zweiseitig geworden und bis 1818, wo Simon Sina noch türkischer Untertan war, konnte sie die Begünstigungen, die sowohl den türkischen, als auch den österreichischen Händlern erteilt wurden, ausnützen. Georg Sina, das Andenken seines Vaters in Ehren haltend, liess die eigene Firma nach dessen Namen betiteln (1822). Er handelte mit levantinischen Waren und europäischen Fabrikaten, wie sein Vater, aber in grösserem Ausmass. Seine Handelsbeziehungen erstreckten sich von Wien bis Rom, Paris, London, Berlin, Lemberg, Bukarest, Odessa, Konstantinopel, Smyrna, Alexandrien, Kairo und Indien. Grosse Kapitalien investierte er durch den Ankauf von Landgütern in Österreich, Ungarn, Böhmen, Mähren und von Schlössern und Zinshäusern in Wien, Pressburg, Pest, Szegedin und Arad. Bis in die Mitte des 18. Jahrhunderts war Georg Sina der grösste Gutsbesitzer der österreichischen Monarchie. Zugleich war er neben Rothschild, Arnstein, Eskeles und Geymüller einer der grössten Wiener Bankiers und oft machten der öster-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

reichische Staat und die Gemeinde der Stadt Wien Anleihen bei ihm unter günstigen Bedingungen zur Deckung ihrer Bedürfnisse. Das Haus Sina gehörte nunmehr der Geldaristokratie an. Georg Sina war auch ein Förderer der Industrie und des Verkehrs in der Donaumonarchie. Er war der Hauptteilnehmer an der Pottendorfer Spinnfabrik, der Klein-Neusiedler Papierfabrik und der Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft. Nachdem Salomon Rothschild das Privileg bekam (1836), die Wiener «Nordbahn» zu errichten, erwarb Georg Sina ein ähnliches Privileg für die Gegenrichtung und errichtete die «Wien-Gloggnitzer Eisenbahn», den Vorläufer der Wiener «Südbahn» und der Balkaneisenbahnen überhaupt. Durch Anregung seines Freundes Stephan Széchenyi, des «Grossen Ungars», erbaute er die Budapester Kettenbrücke, die als «die herrliche Zierde des Donaustromes» bezeichnet wurde. Ferner war G. Sina ein grosser Wohltäter und ein Förderer der Volksbildung und der Wissenschaft. Schon im Jahre 1815 überliess er der neugegründeten Technischen Hochschule in Wien Gründstück und Gebäude zu einem wohlfeilen Preis und für die Erhaltung dieses Instituts spendete er ein Stiftungskapital von 20.000 Gulden. In seinen Landgütern liess er Kirchen, Schulen, Spitäler errichten, Strassen bauen und Sümpfe austrocknen. In Missjahren versorgte er die notleidenden Bauern mit Brot- und Samenfrüchten. Grosse Spenden gab er für die von den Donauüberschwemmungen heimgesuchten Bewohner von Wien und von Budapest in den Jahren 1830 und 1838. Die griechischen Gemeinden in Wien und in Budapest unterstützte er vielfach. In Moschopolis, der Geburtsstadt seiner Vorfahren, stiftete er eine moderne Volksschule (1840). In Athen liess er duch den Architekten Theophil Hansen eine Sternwarte errichten (1842-1845), die er mit einem Fernrohr und anderen astronomischen und meteorologischen Instrumenten ausstattete. Bei der vielseitigen Betätigung Georg Sina's half auch sein Stiefbruder Johann Sina (geboren in Wien 1804) mit. Deswegen wurden beide für ihre vielfachen Verdienste um Staat und Volk in den österreichischen Freiherrenstand erhoben (1832). Georg Sina war auch Generalkonsul von Griechenland in Wien (1834-1856), Gouverneur-Stellvertreter der Österreichischen Nationalbank, Gerichtstafel-Beisitzer in einigen Grafschaften Ungarns, Ehrenbürger von mehreren Städten und Besitzer von mehreren Orden. Er starb in Wien im J. 1856.

Unter Simon Sina junior, Georg Sina's einzigem Sohn, geboren in Wien (1810), erstrahlte die Familie Sina in vollem Glanz. Simon Sina studierte Philosophie, Geschichte und Nationalökonomie an der Wiener Universität und war Anhänger des liberalen Professors der Philosophie Ludwig Rembold. Nachher reiste er nach Italien, Frankreich und England unter der Begleitung des griechischen Händlers und Gelehrten Zenobius Popp und dadurch erweiterte er seine Kenntnisse und seine Welterfahrung. Im Jahre 1835 hat er sich mit Iphigenie Ghika von Dészánfalva, einer Griechin aus Ungarn, vermählt und vier Töchter bekommen. In demselben Jahre

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

wurde er Bevollmächtigter seines Vaters. Als er aber nach dessen Tod Universalerbe des kolossalen Vermögens geworden war, übertrug er seinem Onkel Johann Sina die Leitung des Grosshandlungs- und Bankhauses. Er selbst interessierte sich mehr für seine Landgüter und vermochte durch landwirtschaftliche Reformen die Feldprodukte so zu verbessern, dass er bei den agronomischen Ausstellungen öfters den ersten Preis erhielt. Simon Sina folgte seinem Vater auch in der Stellung des griechischen General-Konsuls nach (1856-1858) und dann wurde er Gesandter Griechenlands an den Höfen von Wien, München und Berlin (1858-1864).

Aber die Hauptmerkmale von Sina's Wesen und Verhalten waren sein edles Herz und seine freigebige Hand. Als Kunstfreund und fortschrittlicher Mensch förderte er, wie ein neuer Mäzen, die talentvollen Künstler und Wissenschaftler. Von humanen Gefühlen und Gesinnungen durchdrungen, unterstützte er die notleidenden Menschen, ungeachtet ihrer Konfession oder ihrer Nationalität. Sina war ein Nationalwohltäter nicht nur Griechenlands, sondern auch Österreichs und Ungarns. Von seinen Wohltaten, deren Gesamtbeträge in die Millionen gehen, seien hier folgende erwähnt:

Nach der Übernahme des väterlichen Vermögens erhöhte er die Löhne und Gehälter seiner Beamten und Bediensteten, die über 4.000 zählten, und zugleich spendete er den Armen Wiens (Katholiken, Protestanten und Israeliten) vierzigtausend Gulden und ebensoviel den Orthodoxen der griechischen Kolonie in Wien. Die griechische Kirche daselbst «Zur Heiligen Dreifaltigkeit» liess er durch Theophil Hansen von Grund auf in neubyzantinischem Stil restaurieren und durch die Maler Ludwig Thiersch und Karl Rahl mit heiligen Bildern ausschmücken. Der Kirchenbau allein kostete ihm siebzigtausend Gulden. Unter den Namen der Stifter oder der freigebigen Spender der Handelsakademie, der Gesellschaft der Musikfreunde, des Künstlerhauses, des Theaters an der Wien, des Wiener Gärtnerverbandes, der Forstschule in Aussee (in der Steiermark) und anderer Kunst- und Bildungsanstalten in Wien und in Österreich überhaupt steht Sina's Name an der Spitze. Die Akademie der bildenden Künste in Wien ernannte ihn «als Kunstfreund» zu ihrem Ehrenmitglied. Auf dem Hohen Lindkogel bei der Stadt Baden bei Wien liess Sina einen Aussichtsturm, den er «dem Vergnügen des Publikums» widmete, erbauen und oben einen Rastsaal, versehen mit Sprüchen von Goethe, Schiller, Grillparzer, Lenau, Halm, Zedlitz, Seidl und Anastasius Grün, einrichten. Dafür ernannte ihn die Stadt Baden zu ihrem Ehrenbürger. Geldbeiträge leistete er für die Errichtung von Denkmälern in Wien, wie z.B. des Dichters Franz Grillparzer und des Admirals Wilhelm Tegetthoff. Sina war ein Musik- und Theaterfreund, und grossen Künstlern und Künstlerinnen, wie z.B. der Sängerin Adelina Patti, gewährte er seine Gunst und Zuneigung auch durch teure Geschenke. Berühmt waren auch die in seinem Schloss am Hohen Markt in Wien stattgefundenen Empfänge und Soireen mit Konzert-, Tanz- u. Thea-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

terdarbietungen verbunden, denen die Elite der Wiener Gesellschaft beiwohnte.

Nicht weniger waren die Wohltaten, welche Sina Ungarn erwiesen hat. Hunderttausend Gulden gab er für die Errichtung des stattlichen Gebäudes der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Ebenfalls grosse Beträge spendete er für das Nationalmuseum, das Nationaltheater, die Pensionskasse für die Schauspieler, die Reiterschule, die Nationalgarde, den Landwirtschaftsverband, das Mädchenwaisenhaus, das Blindeninstitut und für andere gemeinnützige Anstalten der ungarischen Hauptstadt. Durch seine finanzielle Unterstützung ist die wissenschaftliche Zeitschrift «Budapesti Szemle» herausgegeben worden. In seinem Schloss in Gödöllö bei Budapest gründete er eine Gemäldegalerie, welche Meisterwerke von ausschliesslich ungarischen Malern umfasste. Unter den ungarischen Künstlern, die seine Gunst genossen, waren der Maler Miklós Barabás und der Bildhauer Nikolaus Izso. Botaniker und andere Naturwissenschaftler wurden in seinen ungarischen Ländereien nicht nur reichlich bewirtet, sondern auch vielfach geholfen, damit sie ihre Forschungen erfolgreich durchführen könnten. Geldbeiträge leistete Sina für die Errichtung von Denkmälern, wie z.B. der Politiker Joseph Eötvös und Franz Deák, für den Ankauf der Schriften von Stephan Széchenyi und für andere kulturelle Zwecke. Wohltuend wirkte Sina auch während seiner Reisen. In Paris, wohin er öfters reiste, sei es als ungarischer Magnat zwecks Unterhaltung oder als Wiener Bankier, um die finanziellen Beziehungen zwischen Frankreich und Österreich zu fördern, erkundigte sich immer nach mittellosen, begabten Studenten, die er gleich durch Stipendien unterstützte. In der Schweiz, wo er sich längere Zeit aufhielt, liess er anlässlich der Hochzeit seiner Tochter Anastasia auf seine Kosten einen Kai für die Stadt Vevey am Genfersee errichten.

Vielmehr sind aber die Wohltaten, die Sina einem Lande erwiesen hat, das er nie betreten, nämlich Griechenland. Hunderttausend Drachmen überwies er der Königin von Griechenland Amalie für das von ihr gestiftete Mädchenwaisenhaus in Athen und ebensoviel dem König Otto für andere, gemeinnützige Zwecke. Über achtzigtausend Drachmen spendete er für die Errichtung der Kathedrale in Athen und ebenfalls beträchtliche Summen für die Universität, das Augenspital, die Archäologische Gesellschaft und andere Anstalten und Institute der griechischen Hauptstadt. Die von seinem Vater gegründete Sternwarte in Athen liess er renovieren und mit neuen Forschungsinstrumenten versehen. Als deren Direktor setzte er den deutschen Astronomen Julius Schmidt ein, den er auf Lebensdauer grosszügig honorierte. Durch die Unterstützung seines Gönners begann Schmidt bedeutende astronomische, meteorologische und seismologische Werke zu veröffentlichen, insbesondere aber wandte er sich der Mondforschung zu und entwarf die genaueste Mondkarte der damaligen Zeit, die von der Akademie der Wissenschaften zu Berlin herausgegeben wurde (1875). Sina stiftete Stipendien auch für studierende Griechen. Seine Stipendiaten waren die

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Astronomen Demeter Kokkides und Anton Damaskenos, der Bildhauer Leonidas Drossis, der Maler Nikephoros Lytras, die Historiker Konstantin Sathas und Paul Karolides u.a.m. Dem Maler Lytras trug er auf, ein Bild des Patriarchen Gregorios V., der im Jahre 1821 von den Türken gehängt wurde, zu schaffen, liess das Bild lithographieren und spendete den Ertrag aus den verkauften Lithographien für die Errichtung einer Marmorstatue dieses griechischen Nationalmärtyrers vor der Athener Universtität.

Die bedeutendste Stiftung Sina's ist aber die Errichtung des Marmorgebäudes der Akademie der Wissenschaften zu Athen, das über drei Millionen (3.000.000) Drachmen gekostet hat. Dieses prachtvolle Gebäude ist ein neoklassizistisches Meisterwerk im ionischen Stil von Theophil Hansen, ausgeführt von seinem Schüler Ernst Ziller. Die Skulpturen des Propyläengiebels stellen die Geburt der Pallas Athene dar. Rechts und links der Propyläen ragen die Statuen von Apollo und Pallas Athene, auf hohen Säulen stehend, empor und unten, rechts und links der Treppe sitzen die Statuen der Philosophen Sokrates und Platon in bedächtiger Haltung. Im Festsaal der Akademie steht die Statue des Stifters. Alle diese Skulpturwerke sind von Leonidas Drossis aus pentelischem Marmor geschaffen. Den Festsaal schmücken auch acht Wandgemälde, Werke des Historienmalers Christian Griepenkerl, welche die Titanomachie und Szenen aus dem Mythos von Prometheus darstellen.

Baron Sina hat die Freude gehabt, die Anerkennung seiner grossen Verdienste zu erleben. Die Bauern, die in seinen Landgütern lebten, haben ihn und seine Familie oft feierlich und jubelnd empfangen und gekrönte Regenten haben ihn mit vielen Orden ausgezeichnet. Ihm wurden verliehen: der österreichische Orden der Eisernen Krone I. Klasse, das Ritterkreuz des ungarischen Leopold-Ordens, der russische St. Anna Orden II. Klasse in Brillanten, der ottomanische Medschidié Orden III. Klasse, der bayrische Michel-Orden, das Ehren-Grosskreuz des oldenburgischen Haus- und Verdienstordens, das Ritterkreuz des französischen Ehrenlegion-Ordens, das Grosskreuz des griechischen Erlöser-Ordens, das Grosskreuz des Guadalupe-Ordens von Mexiko u.a.m. Ferner war Sina Geheimer Rat des Wiener Hofes, Mitglied des österreichischen Herrenhauses, Mitglied der Magnatentafel des ungarischen Reichstages, Mitglied des dirigierenden Senats der ungarischen Akademie und ungarischer Kronhüter. Er starb in Wien im J. 1876 und mit dessen Tod erlosch die Familie Sina an Mannesstamme. Sein wohltätiges Wirken setzte seine Frau Iphigenia Sina fort. Durch ihre Grosszügigkeit ist das Gebäude der Athener Akademie vollendet worden, das im Jahre 1887 dem griechischen Staat übergeben wurde. Der Zweck der Errichtung dieses neuklassizistischen Gebäudes ist aber erst im J. 1926 erfüllt worden, als nämlich die höchste Geisteskörperschaft Griechenlands, die Akademie der Wissenschaften zu Athen, gegründet und darin eingesetzt wurde.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

'Αγγλία 16, 32, 76, 78, 79, 80, 82, 88, 80, 91, 143.
'Αγία Γραφή : μετάφρασις εἰς τὴν 'Αλβανικὴν 6.
'Αγία Σιὼν 355.
'Αγία Τριὰς ἐν Βιέννῃ : κοινότης 23, 123, 124· ναὸς 166-170.
"Αγιον Πνεῦμα : ἐκπόρευσις αὐτοῦ 7 σημ. 10.
"Αγιος 'Αθανάσιος, Μονή, 14 σημ. 1.
"Αγιος 'Αθανάσιος ὁ Χαλκούρης 149.
"Αγιος Γεώργιος ἐν Βιέννῃ 23, 123.
ἀγορανόμοι 16.
"Αγραφα 156.
'Αδὰμ 'Αργύρης 6.
'Αδὰμ Γεώργιος 8.
'Αδριανουπόλεως συνθήκη 57.
'Αδριατικὴ 16, 81, 85 σημ. 3.
'Αθηνᾶ 223, 231, 233, 348, 380, 386, 387.
'Αθηνάδης 'Ιωάννης 371, 372.
Αἰγινήτης Δημήτριος, ἡ', 243, 244.
'Ακαδημία 'Αθηνῶν : αἴθουσα τελετῶν 223, 232, 235, 386 - 387, 391· γλυπτὰ 223, 224, 231, 233,234,240· ἔπιπλα 397· ἵδρυμα 140, 141-149, 213, 240-244, 282-285· μέγαρον 140, 144-146, 151, 179-187, 190-192,213-216, 220-226, 230--236, 239-243, 352-353, 356-358, 371-377, 393, 394-398· βλ. καὶ Σιναία 'Ακαδημία· ὁδὸς 'Ακαδημίας 221· σχέδια ἱδρύσεως καὶ ὀργανισμοῦ 1142-43, 214, 225, 399-408.
'Ακαδημία Βαυαρικὴ 143, 225.
'Ακαδημία Βερολίνου 222.
'Ακαδημία Βουδαπέστης 172-176, 221-222, 351.
'Ακαδημία Γαλλικὴ 141.
'Ακαδημία Μοσχοπόλεως 6, 9, 13.
'Ακαδημία Πλάτωνος 216.
'Ακαδημία Φλωρεντίας (del Cimento) 199.
'Αλεξάνδρεια 76, 87.
'Αλῆς, Πασᾶς 'Ιωαννίνων, 55 σημ. 2.
'Αλφρέδος, Πρίγκιψ τῆς 'Αγγλίας, 231.
'Αμαλία, Βασίλισσα τῆς 'Ελλάδος, 115, 116, 118, 140, 153-155, 168, 177, 182, 183, 199, 200, 205, 206, 209· Πύργος τῆς Βασιλίσσης ἢ 'Επτάλοφος 209-211.
'Αμαλίειον ὀρφανοτροφεῖον 140,158.
"Αμαντος Κωνσταντῖνος 244.
'Αμβοῦργον 76, 77.
'Αμερικὴ 79, 90, 100.
'Αναγνωστάκης 'Ανδρέας 236.
'Ανατολὴ 3, 5, 14-16, 35, 36, 38, 39, 79, 85.
'Ανδρεάδης 'Ανδρέας 244.
"Ανθιμος Γαζῆς 24, 43.
'Ανθρακίτης Μεθόδιος 6.
ἀπογραφὴ ἐμπόρων τουρκικῆς ὑπηκοότητος ἐν Βιέννῃ 5, 10.
'Απόλλων 223, 231, 233, 380.
'Αργέντη 'Ελένη Νικολάου 68.
'Αργέντη 'Ελισάβετ Νικολάου 68.
'Αργέντης Εὐστράτιος 21, 24.
"Αργος 141.
'Αργύρης Γεώργιος 10.
'Αργὼ 87.
'Αρμένιοι ἔμποροι 16.
'Αρσάκειον 106.
'Αρσάκης 'Απόστολος 159, 160.
'Αρχαιολογικὴ 'Εταιρεία 106, 143, 180.
'Αστεροσκοπεῖον 'Αθηνῶν 107-111,176-178,235.
'Αστεροσκοπεῖον Μονάχου 109 σημ. 2.
'Ασωμάτων Μονὴ 182, 187, 355.
'Ασώπιος Εἰρηναῖος 240, 242.
'Ασώπιος Κωνσταντῖνος 199.
'Ατλαντικὸς 98.
'Ατμοπλοϊκὴ 'Εταιρεία τοῦ Δουνάβεως 63.
Αὐστραλία 79.
Αὐστρία 13, 16, 20, 28, 38, 70, 74, 99, 106, 111.
Αὐστρία-'Ελλάς : ἀμοιβαῖα λιμενικὰ δικαιώματα 103· ἐμπορικὴ σύμβασις 102.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Αὐστρία-Τουρκία : ἐμπορικαὶ συμβάσεις 5, 28.
Αὐστριακὸς Λόϋδ 85 σημ. 3, 161.
αὐτόχθονες καὶ ἑτερόχθονες 155-157.
'Αχρὶς 5, 6.
'Αψβοῦργοι 5.

Βαγδάτη 27.
Βαλαωρίτης 'Αριστοτέλης 114 σημ. 2.
Βαλιντὲ-Σουλτάνα 3.
Βαλκανικὴ 3, 15, 35, 39, 79.
Βαλλιᾶνοι, ἀδελφοὶ 235.
Βανᾶτον τῆς Οὑγγαρίας 36, 43, 45, 71, 72.
Βαραβὰς Νικόλαος 153, 207.
Βαρβάκης 'Ιωάννης 160.
Βάρνα 87.
Βαρσοβία 76, 85.
Βασιλείου 'Αλέξανδρος 24.
Βασόρα 27.
Βαυαρία 95, 152.
Βαυαροὶ 156.
Βέης Κωνσταντῖνος 244.
Βελεσσὰ 14.
Βελεστινλὴς Ρήγας 21, 24.
Βελιγράδι 5, 14 σημ. 1, 28.
Βενετία 3-7, 16, 35, 64, 74, 105, 161.
Βενιζέλος 'Ελευθέριος 243.
Βενιζέλος Σπυρίδων 183.
Βεντότης Γεώργιος 24.
Βεράτιον 3.
Βερναρδάκης Δημήτριος ('Εθν. Εὐεργέτης) 159.
Βερναρδάκης Δημήτριος Γρηγορίου 241 σημ. 2.
Βερναρδάκης Δημήτριος Ν. 241, 242.
Βερολῖνον 76, 105, 160, 165.
Βερτολουγάδη (Berchtesgaden) 206.
Βιβλιοθήκη 'Εθνικὴ 235.
Βιδίνιον 37.
Βιέννη 5, 6, 7, 10, 15, 27, 40-43, 64, 71 σημ. 4, 74, 85, 87, 113, 114, 160, 219, 222, 223.
Βικέλας Δημήτριος 242.
Βίμπφεν 'Αναστασία, τὸ γένος Σίνα, 395.
Βιτάλης Γεώργιος 222.
Βλαντζῆς Σταῦρος 183.
Βλαστὸς Πανταλέων 55.
Βλαχία 6, 7, 71, 74.
Βλάχος Ἄγγελος 240, 242.
Βοζίκης Μ. Ν. 183.
Βοημία 66, 71, 90, 113· 'Υδροτεχνικὴ 'Εταιρεία Βοημίας 80.
Βοϊβοδίνα 72.
Βορέας Θεόφιλος 244.
Βόρειος Θάλασσα 98.
Βοσκόπολις 3· βλ. καὶ Μοσχόπολις.
Βοσνία 13.
Βουγιούκας Δημήτριος 394, 398.
Βουδαπέστη 10, 14, 87· Γέφυρα Βουδαπέστης 88-96· βλ. καὶ Πέστη.
Βουκουρέστιον 74, 76.
Βούρης Γεώργιος 107, 109, 176, 178.
Βουρνάζος 'Αλέξανδρος 244.
Βουρνάζος Κωνσταντῖνος 242.
Βοῦρος 'Ιωάννης 181.
Βρανούσης Λέανδρος 138 σημ. 3.
Βρεσλαβία 105.
Βρετός, βλ. Παπαδόπουλος-Βρετός.
Βρέττας Ζουπὰν Μιχαὴλ 6.
Βρέττας, Παπαναούμ & Σία 20.
Βριζάκης Ν. 183.
Βρυξέλλαι 243.
Βυζάντιον 16.
Βῶκος Γεράσιμος 241.

Γαβριηλίδης Βλάσσης 217.
Γαζῆς Ἄνθιμος 24, 43.
Γαλάτσι 87.
Γαλικία 114.
Γαλλία 16, 29, 32, 35, 47, 76, 78, 90, 143, 152.
Γαλλικὴ 'Ακαδημία 141.
Γάλλοι 38, 39.
Γενεύη 76.
Γένουα 16.
Γερακάρη Στεφανία, θ'.
Γέργας Γεώργιος 'Αδὰμ 10.
Γερομίχα, ἀδελφοὶ 374.
Γερμανία 5, 30, 76, 78, 79, 106, 143.
Γέφυρα τῆς Βουδαπέστης 88-96, 207, 312-328.
Γεωργιάδης Χρύσανθος 355.
Γεώργιος Α', Βασιλεὺς τῆς 'Ελλάδος, 204, 206 207, 216, 217, 221, 231.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Γεωργούλας Στέφος 183.
Γεωργούσιος 'Αναστάσιος 21.
Γκιζέλα, 'Αρχιδούκισσα τῆς Αὐστρίας, 218.
Γκίκα von Dészánfalva 'Ιφιγένεια, σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68.
Γκίκας 'Εμμανουὴλ Κωνσταντίνου 68 σημ. 2.
Γκιλάνης Πέτρος Γεωργίου 67.
Γκίνης "Αγγελος 244.
Γκιόκα 'Αναστασία Νικολάου 67.
Γκιόκας Λεωνίδας Νικολάου 67.
Γκρίπενκερλ 399· βλ. καὶ Griepenkerl.
Γουλιέλμος Α', Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, 199.
Γραικοβλάχοι 58, 59.
Γρηγόριος Ε' 201.
Γύρα Αἰκατερίνη 'Ιωάννου, δευτέρα σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 24, 48, 54, 64· βλ. καὶ Gyra Katharina.
Γύρα Ζωὴ τοῦ 'Αδὰμ 31 σημ. 3.
Γύρας 'Ιωάννης τοῦ 'Αδὰμ 24.
Γύρας Κῦρος Κωνσταντίνου 68.
Γύρας Κωνσταντῖνος 84, 95.

Δαμαλᾶς Νικόλαος 240.
Δαμασκηνὸς 'Αντώνιος 177.
Δάμτσιος Κωνσταντῖνος 6.
Δανία 16.
Δάρβαρις Γεώργιος Κωνσταντίνου 20.
Δάρβαρις Δημήτριος 23 σημ. 1, 24.
Δάρμστατ 152.
Δασκαλόπουλος Γεώργιος 356.
Δὲ Καστρὶς 'Ιφιγένεια, τὸ γένος Σίνα, 395.
Δερβενάκια 55.
Δέρρα φὸν Μόροδα 31 σημ. 2.
Δέρρα φὸν Μόροδα Αἰκατερίνη, σύζυγος Γεωργίου Σίνα τοῦ νεωτέρου, 31.
Δέρρα φὸν Μόροδα Μαρία 123.
Δέρρας Κωνσταντῖνος 95.
Δημήτηρ 223.
Δημοδώρας Νικόλαος 35.
Δῆμος 'Αθηναίων 182, 187.
Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον 142.
διαμετακομιστικὸν ἐμπόριον 28-33, 39.
Διεθνὴς 'Ακαδημαϊκὴ "Ενωσις 243.
Δικαστήριον τῶν Εὐγενῶν (Landrecht) 16.
διῶρυξ Δουνάβεως καὶ Τίσσα 97-99, 329-331.
Δομπόλης 'Ιωάννης 160.
Δούκας Νεόφυτος 24.
Δούμπας Μ. 84.
Δούναβις 63, 80, 85, 87, 97-99, 329-331.
Δραγούμης Νικόλαος 183.
Δράμαλης : ἐμπόριον μετὰ τοῦ Γεωργίου Σίνα 55, 56, 277, 278, 280.
Δροβιάνη 14 σημ. 1.
Δρόση Κονδυλία 390.
Δρόσης Λεωνίδας, θ', 182, 192, 204, 215, 216, 217, 222, 223, 224, 226, 233, 234, 362, 363, 364, 366, 377, 380, 387, 390.
Δροσίνης Γεώργιος 244.
Δροσόπολις 14 σημ. 1.
Δυοβουνιώτης Κ. 406.
Δυρράχιον 5, 6.

'Εβραῖοι ἔμποροι 16, 39.
'Εθνικὴ Βιβλιοθήκη 235.
'Εθνικὴ Τράπεζα 104.
'Εκατόγχειρες 387.
"Εκθεσις Βιέννης, Παγκόσμιος 219, 222, 223.
'Ελισάβετ, Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας, 203.
'Ελλὰς-Αὐστρία : ἐμπορικὴ σύμβασις 102, 103.
"Ελληνες ἔμποροι 5, 16, 19, 21, 23, 24, 39, 56, 67.
'Εμμανουὴλ 'Εμμανουὴλ 244.
'Εμμανουὴλ 'Ιωάννης 6.
ἐμπορικαὶ ὁδοὶ τῆς Βαλκανικῆς 39.
ἐμπόριον τῆς 'Ανατολῆς 15 - 16· διαμετακομιστικὸν 35 - 40.
'Εμποροδικεῖον τῆς Βιέννης 33, 68.
ἔμποροι τουρκικῆς ὑπηκοότητος ἐν Βιέννῃ : ἀπογραφὴ 5, 10.
'Επτάλοφος ἢ Πύργος τῆς Βασιλίσσης 209-211.
'Ερέχθειον 224.
"Εσλιν Κωνσταντῖνος 394, 398.
'Εσπερία 3, 35.
"Εσση (Essen) 152.
'Εταιρεία τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς Θαλάσσης 85.
ἑτερόχθονες καὶ αὐτόχθονες 155-157.
'Εϋνάρδος 'Ιωάννης 104.
Εὔξεινος Πόντος 16, 85, 98.
Εὐταξίας 'Αθανάσιος 241.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ζαΐμης Θρασύβουλος Α. 159, 186.
Ζαλοκώστας Γεώργιος 111.
Ζάππας Εὐάγγελος 149.
Ζέγγελης Κωνσταντῖνος 244.
Ζέμουν 7.
Ζίμποβιτς Κωνσταντῖνος 6.
Ζουπὰν Μιχαὴλ Βρέττας 6.
Ζουπᾶνος Δημήτριος 35.
Ζωγράφος Κ. 103.
Ζωσιμάδαι 160.

Ἥβη 387.
Ἡνωμέναι Πολιτεῖται τῆς Ἀμερικῆς 82.
Ἡρακλῆς 210, 223, 387.
Ἡρώδης ὁ Ἀττικοῦ, ζ', 216.
Ἡρῷον Χαλκόδοντος 149.
Ἥφαιστος 223, 387.
Ἠὼς 386.

Θείρσιος Εἰρηναῖος 143.
Θέμις 386, 387.
Θεόδωρος ὁ Καβαλλιώτης 7.
Θεοτόκης Γεώργιος 241, 406.
Θεσσαλία 118.
Θεσσαλονίκη 27, 35, 38, 87, 151.
Θησεῖον 149, 151.
Θησεὺς 210.
θυρεὸς Σίνα 41, 65.

Ἰακωβίδης Γεώργιος 244.
Ἰάσων 210.
Ἰατρικὸν Συνέδριον ἐν Ἀθήναις 236.
Ἰατροῦ Κωνσταντῖνος 375, 376.
Ἰγνάτιος, Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας, 43, 56.
Ἰλλυρία 38, 47.
Ἰνδίαι 75, 76.
Ἰόνιοι Νῆσοι 190.
Ἴστρος 80.
Ἰταλία 32, 37, 38, 76, 79, 90, 143.
Ἰωάννης, Ἀρχιδοὺξ τῆς Αὐστρίας, 74, 81, 82, 152, 221.
Ἰωάννινα 7.
Ἰωάννου Σταῦρος 19.
Ἰωάννου Φίλιππος 169, 183, 186 σημ. 1, 199, 235.
Ἰωάσαφ, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀχρίδος, 6.
Ἰωσήφ, Παλατῖνος τῆς Οὐγγαρίας, 89, 91, 95.
Ἰωσὴφ Β', Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, 19, 76, 98, 166.

Καβαλλιώτης Θεόδωρος 7.
Καβανιάρη Ἀμεναΐς 230.
Καββάδας Στέφανος 168 σημ. 1.
Καββαδίας Παναγιώτης 244.
Καζάση Μαρία Ἀναστασίου 67, 68.
Κάϊρον 76.
Καλιτσουνάκης Ἰωάννης 244.
Καλλίμαχος Δ. 9.
Καλλιφρονᾶς Α. 183.
Καλλιφρονᾶς Μιχαὴλ 355.
Καλογερόπουλος Δ. 241, 242.
Καλούδης Νικόλαος 67.
Καμαριανὸς Νέστωρ 208 σημ. 1.
Καπλάνης Ζώης 160.
Καποδίστριας Ἰωάννης 43, 57, 141, 155.
Καρίλλας Ναοὺμ Ἀθαν. 21, 23, 24, 26, 249, 250.
Καραγιάννη, ἀδελφοὶ 19.
Καραγιάννη Αἰκατερίνη Γεωργίου 67.
Καρανάσος Ἀθανάσιος 356.
Καρατζᾶς Κωνσταντῖνος 100.
Κάρλοβιτς 192.
Καρλσρούη 105.
Καρολίδης Παῦλος 217, 242.
Κάρολος, Ἀρχιδοὺξ τῆς Αὐστρίας, 71, 74, 95.
Κάρολος ὁ Μέγας 98.
Καρτέσιος Ρενάτος 6.
Καστορία 6.
Κάστωρ 210.
Κατρῆς Α. 183.
Κεραμόπουλος Ἀντώνιος 244.
κίνημα τοῦ 1848 ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ 111-114.
Κιοπέκα οἰκογένεια 10.
Κιοπέκας Μιχαὴλ 60, 68, 84, 286.
Κισδία, βλ. Χόδος καὶ Κισδία.
Κλεάνθης Σταμάτιος 142, 187, 189, 359, 360.
Κοζάκης-Τυπάλδος Γεώργιος 53.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Κοκκίδης Δημήτριος 177.
Κοκκινάκης Κωνσταντῖνος 24, 55.
Κόκκινος 'Εμμανουὴλ 226 σημ. 1, 385.
Κολοκοτρώνης Γενναῖος 201.
Κόνιαρης 'Αναστάσιος 57, 58, 59.
Κοντογόνης Κωνσταντῖνος 124.
Κόντος Κωνσταντῖνος 225, 242, 383.
Κοπανᾶ λατομεῖον 356, 357.
Κόρινθος 55· σεισμοπαθεῖς 163.
Κορομηλᾶς Δημήτριος 231.
Κορυτσὰ 3.
Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς 6.
Κόσσος 'Ιωάννης 154, 222.
Κοσταϊνίτσα Κροατίας 35.
Κουμανούδης Στέφανος 222, 225, 235, 383.
Κούμας Κωνσταντῖνος 24, 55.
Κουμέλης Νικόλαος 187, 196, 204, 356, 358, 371, 372, 374-376.
Κουμουνδοῦρος 'Αλέξανδρος 225, 382, 383, 384.
Κουντουριώτης 'Ανδρέας 190, 369.
Κουρεμένος Βασίλειος 244.
Κούρτης Μ. Κ. 167.
Κούρτης Μιχαὴλ Δημ. 35.
Κουτσούδης Μιχαὴλ 154.
Κοχάρυ Φραγκῖσκος 51.
Κρακοβία 27.
Κρασσᾶς Β. 183.
Κρῆτες 157.
Κροατία 35, 113.
Κρούντης Σίνας Θεόδωρος 5 σημ. 3.
Κτενᾶς Κωνσταντῖνος 244.
Κύκλωπες 223, 386, 387.
Κυριακὸς Π. Σ. 183.
Κῦρος 'Αλέξανδρος 139, 140 σημ. 1.
Κωλέττης 'Ιωάννης 111, 156, 337.
Κωνσταντᾶς Γρηγόριος 141 σημ. 1.
Κωνσταντινίδης Γρηγόριος 6.
Κωνσταντινούπολις 3, 7, 27, 28, 38, 55, 76, 85, 87.
Κωστῆς Ν. 183.

Λάζος Δημήτριος Μιχ. 35.
Λακωνία 144.
Λαμπαδάριος Νικόλαος 373, 374.
Λάμπρος Σπυρίδων 73, 241, 406.
Λάπας Παπα-Συμεὼν 355.
Λάσκαρης 'Ιωάννης Γ. 374, 376.
Λὲβ 'Ιωσὴφ 395.
Λεβίδης Κωνσταντῖνος 162.
Λειψία 43 σημ. 2, 105.
Λεμβέργη 76, 114.
Λεοντιάδης Σεβαστὸς 7.
Λιβαδᾶς Μιχαὴλ 244.
Λιβερόπουλος Κοσμᾶς, ἱερεύς, 117 σημ. 4, 124.
Λιδωρίκης Νικόλαος 'Αθανασίου 117, 118, 160, 165, 179, 180, 196, 201, 350, 369, 370.
Λομβαρδία 64, 74, 90.
Λονδῖνον 76, 101.
Λόϋδ, Αὐστριακὸς 85 σημ. 3, 161.
Λουδοβῖκος Α', Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, 98, 196.
Λουδοβῖκος ΙΔ', Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, 98.
Λουμπλιάνα 35.
Λυκαβηττοῦ λατομεῖον 356, 357.
Λύτρας Νικηφόρος 201, 217.

Μάγχη 77 σημ. 1.
Μακᾶς Κωνσταντῖνος Γ. 395.
Μακεδόνες 157.
Μακεδονία 10, 28, 30, 35, 37, 75.
Μάλαγιτς Νικόλαος Δήμου 6.
Μαλακατὲς 'Ιάκωβος 372.
Μαλενίτσα 'Ελένη 123.
Μαλοβίστα 5.
Μαλτέζος Κωνσταντῖνος 244.
Μανουσάκης Γεώργιος, θ'.
Μανούσης Θεόδωρος 55.
Μαντζαρλῆ Μαρία 'Αλεξάνδρου 67.
Μαντζαρλῆ Σωτήρα 'Αλεξάνδρου 67.
Μαντζουράνης Βασίλειος 68, 114, 116, 123, 129, 139· βλ. καὶ Manzurani.
Μαντζουράνης Νικόλαος 61 σημ. 1, 102, 103, 112, 114.
Μάντουκας Διονύσιος 6.
Μαξιμιλιανός, Αὐτοκράτωρ τοῦ Μεξικοῦ, 208.
Μαξιμιλιανὸς Β', Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, 192, 206, 365.
Μάουρερ Γεώργιος 162.
Μαργαρίτη 'Ελισάβετ 'Αναστασίου 68.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Μαρία Θηρεσία, Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας, 5, 15, 19 σημ. 1, 36, 39, 76, 78, 85.
Μαρίκας Νικόλαος Ἰωάννου 68.
Μαρκίδες Πούλιου 24.
Μᾶρκος Αὐρήλιος 171 σημ. 1.
Μασσαλία 76.
Μαστροδημήτρης Παναγιώτης 172 σημ. 1.
Μαυροκορδᾶτος Ἀλέξανδρος 162, 205.
Μαυροκορδᾶτος Γεώργιος Ἀλεξάνδρου 70, 71, 205, 213, 377, 395.
Μαυροκορδᾶτος Νικόλαος 6.
Μαυροκορδάτου Εἰρήνη, τὸ γένος Σίνα, 205.
Μαχμούτ, Πασᾶς Δράμας, βλ. Δράμαλης.
Μενάρδος Σῖμος 244.
Μεσόγειος 85 σημ. 3, 98.
Μεταξᾶς Θεμιστοκλῆς 68, 123, 129.
Μέττερνιχ 31, 55, 74, 90, 92, 99, 100, 101, 114, 165, 284-286.
Μιαούλης Ἀθανάσιος Ἀνδρέου 160, 350.
Μικρὰ Ἀσία 75.
Μιλᾶνον 35.
Μίλησης Γ. 385.
Μινωΐδης Μηνᾶς 164.
Μιστριώτης Γεώργιος 242.
Μολδάβας 80.
Μολδαβία 7.
Μολδοβλαχία 37.
Μοναστήριον 14.
Μόναχον 97, 99, 141, 143, 160, 165.
Μονὴ Ἁγίου Ἀθανασίου 14 σημ. 1.
Μονὴ (Ἀσωμάτων) Πετράκη 182, 187, 355.
Μονὴ Προδρόμου 5 σημ. 3, 8.
Μοραβία 66, 71, 113.
Μοσχόπολις, ζ΄, 3-9, 13, 54, 106.
Μοσχοπολῖται (ἔμποροι, λόγιοι) 5-7, 10.
Μουστοξύδης Ἀνδρέας 199.
Μπέλλιος Κωνσταντῖνος 57 σημ. 1.
Μπιτώλια 14.
μπορτζιλῆδες 8.
Μπότσαρη Αἴγλη, θυγάτηρ Δ. Αἰγινήτου, η΄.
Μπότσαρης Δημήτριος Τ.Ν., η΄.
Μπότσαρης Δημήτριος Μάρκου 154.
Μπουρατῖνος Δημήτριος 375, 376.
Μυράμπελη Φλώρα 239 σημ. 4.
Μυστρὰς 4.

Νάδας Φραγκῖσκος 51.
Νάδος Νικόλαος Πέτρου 67.
Ναϊσσὸς (Νίσσα) 14.
ναὸς τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν 140, 159.
Ναπολέων 20, 29, 90.
Νέα Λιόσια 209.
Νέα Ὄρσοβα 29, 37.
Νέγρης Φωκίων 244.
Νεκτάριος, ἱερομόναχος, 355.
νηματουργεῖον ἐν Pottendorf Κάτω Αὐστρίας 63, 76 - 78.
Νηρηΐδες 387.
Νικαρούση Αἰκατερίνη Ἀναστασίου 67.
Νικαρούση Μαρία, σύζυγος Ἰωάννου Σίνα, 68.
Νικολαΐδης Θεοδόσιος 371, 372.
Νικολαΐδης - Πίνδος 84.
Νικολαΐδης Ρήγας 244.
Νικολάου Ἀλέξιος 19.
Νίκολιτς Κ. 35.
Νιρβάνας Παῦλος 241.
Νίσσα (Ναϊσσὸς) 14, 15, 35 σημ. 2.
Νίττας Ναοὺμ 35.
Νοταρᾶς Π. 200.

Ὀδησσὸς 74, 76.
ὁδὸς Ἀκαδημίας 221.
ὁδὸς Σίνα 218, 221.
Ὄθων, Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, 99, 106, 109, 118, 138, 140, 142, 151, 152, 155, 168, 169, 179, 181, 183, 186, 200, 203, 205, 206, 209, 210, 213, 352, 353.
Οἰκονόμος Γεώργιος 244.
Οἰκονόμου, ἀδελφοὶ 33.
Οἰκονόμου Ἀλέξανδρος 68.
Οἰκονόμου Ἰωάννης 10.
Οἰκονόμου Χαρίσιος 19.
Ὀλδεμβοῦργον 152.
Ὁλλανδία 16, 78.
Ὀρλάνδος Ἀναστάσιος 244.
Ὄρθρυς 156.
Ὄρσοβα 29, 36, 37, 38, 47, 88.
Ὀρφανοτροφεῖον Αἰγίνης 59.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ὀρφεὺς 210.
Οὐγγαρία 7, 14, 71, 75, 76, 111, 113.

Πάγκαλος Θεόδωρος 243.
Πάϊκος Ἀνδρόνικος 105, 115, 117.
Παλαμᾶς Κωστῆς 244.
Παλλατίδης Ἀναστάσιος 67, 70, 73, 78, 120.
Πάμπερις, βλ. Προκοπίου.
Παμπούκης Ἰορδάνης, θ΄.
Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν 106, 141, 142, 352, 353.
Παπαδάκης Ἰωάννης 176.
Παπαδόπουλος-Βρετὸς Ἀνδρέας 179 σημ. 1.
Παπαδόπουλος-Βρετὸς Μαρῖνος 179, 199, 213.
Παπαδόπουλος Σίνας Γεώργιος 10· βλ. καὶ Σίνας Γεώργιος ὁ πρεσβύτερος.
Παπαδόπουλος Χρυσόστομος 244.
Παπαευστρατίου Λένα, θ΄.
Παπαηλιόπουλος Ἠλίας 210, 211.
Παπαναούμ, Σίνα, Σαούλ & Σία 20, 21, 249.
Παπαρρηγόπουλος Κωνσταντῖνος 162, 240.
Παπασαούλ Πέτρος 21.
Παπα-Σίνας Παπαγεώργιος Παπακώστα 9, 10.
Παπούλιας Δημήτριος 244.
Παρίσι(οι) 4, 30, 66, 76, 100, 154, 200.
Παροικία ἑλληνικὴ ἐν Βιέννῃ 18-19.
Πασσάροβιτς, συνθήκη 5, 28.
Πατσιατζῆς Γεώργιος 5, 10, 247.
Πέπας Ἰωάννης Α. 394, 398.
Περραιβὸς Χριστόφορος 156.
Πεσκὰρ Κῦρος Γεωργίου 5.
Πέστη 7, 27, 72, 73, 88, 91, 97· βλ. καὶ Βουδαπέστη.
Πετράκη Μονὴ 182, 187, 355.
Πέτρου δὲ Νάδος Νικόλαος 67.
Πετσάλης Ἀθανάσιος 156.
Πηλεὺς 210.
Πίκκολος Νικόλαος 199.
Πλατεῖα Συντάγματος 142.
Πλατυγένης 160.
Πλάτων 223, 234, 240, 380, 390.
Πνὺξ 108.
Πλούταρχος 137.
Πολίτης Ἰωάννης 244.
Πολίτης Νικόλαος 244.
Πολυδεύκης 210.
Πολυτεχνεῖον Ἀθηνῶν 204.
Πολυτεχνεῖον Βιέννης 40-42, 261.
Πολυχρονιάδης Κωνσταντῖνος 141 σημ. 1.
πολυχρωμία 224, 231.
Πολωνία 7.
Ποστολάκας Δημήτριος 56, 57.
Πούλιου Μαρκίδες 24.
Πράγα 27, 80, 112.
Πρεβελάκης Ἐλευθέριος 111 σημ. 2.
Πρεμετὴ 14 σημ. 1.
Πρινόπουλος Κωνσταντῖνος 356.
Προβελέγγιος Ἀριστομένης 244.
Προβελέγγιος Κ. 159, 353, 360.
Προδρόμου Μονὴ 5 σημ. 3, 8.
Πρόκες - Ὄστεν Ἀντώνιος 108, 336, 337· βλ. καὶ Prokesch-Osten.
Προκοπίου (Πάμπερις) Δημήτριος 6.
Προμηθεὺς 223, 232, 386, 387.
Πρώτη Ἀτμοπλοϊκὴ Ἑταιρεία τοῦ Δουνάβεως 63, 85, 87.
Πύργος τῆς Βασιλίσσης ἢ Ἑπτάλοφος 209-211, 235.
Πυροσβεστικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ἑταιρεία 63.
Πὼπ Εὐγενία 169.
Πὼπ Ζηνόβιος 32, 77, 84, 167, 168.

Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος Ἀλεξάνδρου, θ΄.
Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος Ἰακώβου, θ΄, 138, 143, 146, 155, 160, 179, 225, 226, 243, 350, 352, 382, 383, 384, 399.
Ραγκαβῆς Κλέων Ἀλεξάνδρου 242.
Ραγκαβῆς Νικόλαος Ἀλεξάνδρου, θ΄.
Ρακτιβὰν Κωνσταντῖνος 244.
Ράλλης Ἀμβρόσιος 107.
Ράλλης Θεόδωρος 109, 111.
Ρεμοῦνδος Γεώργιος 244.
Ρενιέρης Μᾶρκος 209.
Ρετζὲπ-Ἀγᾶς 29.
Ρήγας Βελεστινλὴς 21, 24.
Ριζάρης Γεώργιος 160.
Ρίζος-Ραγκαβῆς, βλ. Ραγκαβῆς.
Ροδόλφος, Διάδοχος τῆς Αὐστρίας, 136.
Ρόδος 87.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ροΐδης Ἐμμανουὴλ 240.
Ρουσόπουλος Ἀθανάσιος 235.
Ρούστης Γεώργιος Νικολάου 20, 249.
Ρώμη 7, 76.
Ρῶσοι 37, 39, 113.

Σάββας Κωνσταντῖνος 244.
Σάθας Κωνσταντῖνος 217.
Σαμαρούγκα Γουΐδος 395.
Σαργάνη Ἄννα 67.
Σαχίνης Γεώργιος 116.
Σβορῶνος Ἰωάννης 242.
Σεγκούνας Ἰωάννης 6.
Σεμλῖνον 36, 87.
Σεράγιεβον 13, 35, 39, 47.
Σέρραι 15, 30, 35.
Σιάτιστα 5.
σιδηρόδρομος 63, 80 - 84.
Σιλεσία 66.
Σιλιχτὰρ-Πασᾶς 3.
Σίνα Ἀναστασία, θυγάτηρ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68, 122, 132, 171, 190, 234, 395.
Σίνα Αἰκατερίνη, τὸ γένος Γύρα, δευτέρα σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 24, 48, 54, 64, 68 σημ. 3.
Σίνα Αἰκατερίνη, τὸ γένος Δέρρα, σύζυγος Γεωργίου Σίνα τοῦ νεωτέρου, 31, 67, 117 σημ. 2.
Σίνα Αἰκατερίνη, θυγάτηρ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68.
Σίνα Εἰρήνη, τὸ γένος Τσίππη, πρώτη σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 11, 48, 64.
Σίνα Εἰρήνη, θυγάτηρ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 70, 122, 132, 165, 179, 205, 234.
Σίνα Ἑλένη, θυγάτηρ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68, 122, 132, 171, 200, 201, 203, 234, 376, 395.
Σίνα Ἰφιγένεια, τὸ γένος Γκίκα, σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68, 69, 122, 132, 133, 172, 190, 205, 207, 226, 230, 233, 234, 384, 395, 396.
Σίνα Ἰφιγένεια, θυγάτηρ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68, 122, 132, 205, 395, 396.
Σίνα Μαρία, θυγάτηρ Γεωργίου Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 13, 30.
Σίνα Μαρία, τὸ γένος Νικαρούση, σύζυγος Ἰωάννου Σίνα, 68.
Σίνα οἰκογένεια 9-16, 67-68.
Σιναία Ἀκαδημία 9, 216, 225, 236, 383, 384, 408· βλ. καὶ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν (μέγαρον).
Σίνας Γεώργιος ὁ νεώτερος, ζ΄, 13, 23, 45, 48, 49, 53, 54, 56, 67, 129, 146, 255, 275, 286, 287, 301, 309, 312, 320, 336, 337· αὐστριακὸς ὑπήκοος 30, 35, 254· βαρῶνος Αὐστρίας 62 -66, 289-300· γαιοκτησίαι 40, 63, 64, 70, 71, 342· γάμος 31· γενέτειρα 15, 34, 35 σημ. 2, 256· Γενικὸς Πρόξενος Ἑλλάδος 99-118, 139, 331-335· Γέφυρα Βουδαπέστης 88-96, 312-328· δανειστὴς δήμων καὶ κρατῶν 64, 73-74· διαβατήριον 30, 251· διαθήκη 122-124, 339-341· διευθυντὴς καὶ διοικητὴς Τραπέζης τῆς Αὐστρίας 63, 75· δικαστικὸς πάρεδρος 63· δωρεαὶ 40-43, 47 σημ. 1, 64, 72, 91, 106, 117 σημ. 2, 261-262, 290-291· ἐμπόριον μετὰ τοῦ Δράμαλη 55-56, 277-283· ἐπίτιμος πολίτης 66, 73· ἐπιχειρήσεις (βιομηχανικαί, ἐμπορικαί, συγκοινωνιακαὶ) 30, 75-76, 78-79, 80-99, 302-312, 312-331· ἔρανος ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως 57, 284-286· θυρεὸς 62, 65, 294-295, 298-299· ἱδρυτὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν 107 -111· ἱδρυτὴς ἰδίου ἐμπορικοῦ οἴκου 33, 35, 54, 255, 275-277· ἱππότης τῆς Αὐστρίας 60, 287-289· καλλιέργεια καπνοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ 75-76· οἰκίαι 71-72· παράσημα 56, 109· πληρεξούσιος τοῦ πατρὸς του 26, 250· προσωπογραφίαι καὶ προτομαὶ 125 σημ. 2· τιμαὶ καὶ διακρίσεις 121· τραπεζίτης 61, 73-75· χαρακτηριστικὰ 30· χαρακτηρισμὸς 119-121· βλ. καὶ Sina Georg junior.
Σίνας Γεώργιος ὁ πρεσβύτερος, ζ΄, 9-14, 61 σημ. 3, 247, 248.
Σίνας Γεώργιος, υἱὸς Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου, 68.
Σίνας Ἰωάννης 9, 24, 45, 48, 49, 54, 67, 71 σημ. 3, 72, 79, 216· βαρῶνος Αὐστρίας 62-66, 289-300· γάμος 68· διευθυντὴς τῆς «Πρώτης Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας τοῦ Δουνάβεως» 87· ἱδρυτὴς ἐργοστασίου σακχάρεως 72· παράσημα 56, 153 σημ. 2· πληρεξούσιος Γεωργίου Σίνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τοῦ νεωτέρου καὶ Σίμωνος Σίνα τοῦ νεωτέρου 61, 129, 165, 287· βλ. καὶ Sina Johann.
Σίνας Κρούντης Θεόδωρος 5 σημ. 3.
Σίνας Παπαγεώργιος 9, 10.
Σίνας Παπαδόπουλος Γεώργιος 10.
Σίνας Σίμων ὁ νεώτερος, ζ΄, 9 σημ. 1, 31, 43, 51, 56, 66, 68, 226, 341, 342, 347, 348, 352, 353, 355, 356, 360, 362, 369-371, 373, 377, 380, 381, 383-386, 394-396, 403· ἀνδριὰς ἐν τῇ 'Ακαδημίᾳ 'Αθηνῶν 233, 234, 390· γάμος 68· Γενικὸς πρόξενος τῆς 'Ελλάδος 138-139· γεωργικαὶ μεταρρυθμίσεις 131· διαθῆκαι καὶ κωδίκελλοι 69, 131-134, 203, 213, 215, 220 σημ. 1, 301, 345-347, 376, 377· δωρεαὶ 134-137, 140, 154, 158, 159, 163, 165, 166-170, 172-187, 190, 201, 203, 206, 208, 213, 215, 218-220, 224, 230, 351, 367-369· ἰδιοκτησίαι ἐν 'Ελλάδι 208-211· ἱδρυτὴς τοῦ μεγάρου τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν 140, 146, 181, 192, 213, 215, 219, 223, 224· μέγαρα (ἀνακαίνισις) 171-172· ὁδὸς Σίνα 218, 221· παράσημα καὶ τίτλοι 106, 136, 152, 153, 187, 199, 207, 208, 218, 219· πληρεξούσιος τοῦ πατρός του 68-69, 301· πολιτογράφησις αὐτοῦ ἐν 'Ελλάδι 158-159, 350· πρεσβευτὴς τῆς 'Ελλάδος 154-165, 350, 351· σπουδαὶ 31· ταξίδια 32, 66, 154, 200· ὑπότροφοι αὐτοῦ 137, 177, 192, 201, 217· βλ. καὶ Sina Simon junior.
Σίνας Σίμων ὁ πρεσβύτερος, ζ΄, 10, 13, 14, 15, 19, 20, 28, 35, 45, 48, 49, 53, 54, 63, 78, σημ. 2, 249-251, 256, 257· βαρῶνος Οὐγγαρίας 43-53, 262-270· γαιοκτησίαι 47-48· γάμος 15, 24· δωρεαὶ 23 σημ. 2, 39, 47· ἐμπόριον 26-30, 47· ἐπίτιμος δημότης Βουδαπέστης 53· θυρεὸς 49· ἱδρυτὴς ἐμπορικοῦ οἴκου ἐν Βιέννῃ 21, 24-26, 249, 250· ἱδρυτὴς ὑποκαταστήματος τραπέζης ἐν Σεραγιέβῳ 39, 47· πρότασις αὐτοῦ περὶ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου 35-45, 47, 257-261· συνιδρυτὴς τοῦ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικοῦ σχολείου 23· χρηματοδότης νηματουργείου 27, 77· βλ. καὶ Sina Simon senior.
Σιστὸβ συνθήκη 28.
Σκαμνέλι 9.
Σκαμνελιὰ ἢ Σκαμνελίτ-μαχαλὰ 9.
Σκανδιναβία 79.
Σκιαδόπουλος Περικλῆς 154.
Σκλαβοῦνος Γεώργιος 244.
Σκλέπας 'Αντώνιος 373, 374.
Σκόκος Κωνσταντῖνος 240.
Σκόπια 35.
Σλαβονία 36, 95.
Σλοβακία 72.
Σλοβενία 113.
Σμύρνη 38, 74, 76, 87, 151.
Σουρῆς Γεώργιος 239 σημ. 4.
Σοῦτσος Παναγιώτης 142, 144, 155, 163.
Σπίδα 'Ελισάβετ 'Ιωάννου 24 σημ. 2.
Σταλίτσκος 'Αντώνιος 6.
Σταυρινάκης Στέφανος 114.
Σταυροφορίαι 16.
Στίγνης Νικόλαος 7.
Στίνη, ἀδελφοὶ 371.
Στουττγάρδη 105.
Στρασβοῦργον 30.
Στυρία 81, 116.
συμβάσεις ἐμπορικαὶ 5, 28, 102.
Συνέδριον τῆς Βιέννης 33, 34.
Συρία 87.
Σύρος 359.
Σχινᾶς Κωνσταντῖνος 119, 139, 145, 152, 154.
Σωκράτης 223, 234, 240, 380, 390.
Σωτηριάδης Γεώργιος 244.
Σωτηρίου Γεώργιος 244.

Ταβανάκης Στέφανος 371, 374.
Τέμεσβαρ 7, 52.
Τεργέστη 27, 28, 35, 38, 53, 56, 74, 81, 105, 107, 112, 116.
Τέρπος Νεκτάριος 6.
Τερσέτης Γεώργιος 186.
Τζιτζίνιας Παῦλος 143, 144.
Τίσσα 97-99, 329-331.
Τιτᾶνες 386, 387.
Τιτανομαχία 223, 232, 235, 386.
Τουρκαλβανοὶ 4, 8.
Τουρκία 16, 75· συνθῆκαι μετὰ τῆς Αὐστρίας 5, 28.
Τοῦρκοι ὑπήκοοι: ἀπογραφὴ ἐν Βιέννῃ 5.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τραϊανὸς 80, 88.
Τρανσυλβανία 28, 103.
Τράπεζα 'Εθνικὴ 104, 336.
Τραπεζοῦς 87.
Τριγώνης Κωνσταντῖνος 67.
Τρικούπης Σπυρίδων 99, 108.
Τρικούπης Χαρίλαος 236, 394, 396, 398.
Τριπτόλεμος 223.
Τσετίρη, ἀδελφοὶ 35.
Τσετίρη Αἰκατερίνη, χήρα, δευτέρα σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 24.
Τσετίρης Δημήτριος 24 σημ. 3.
Τσεχάνη Αἰκατερίνη Γεωργίου 68, 122.
Τσεχάνη 'Αναστασία 122.
Τσεχάνη 'Ελισάβετ 122.
Τσεχάνη Μαρία Βρέττα 15.
Τσεχάνης Γεώργιος 6.
Τσεχάνης Δημήτριος 122.
Τσεχάνης Κωνσταντῖνος 7.
Τσεχάνης Ναοὺμ 122.
Τσεχάνης Πέτρος 122.
Τσεχάνης Σίμων 122.
Τσέχοι 112.
Τσίλλερ 'Ερνέστος 199, 201, 203, 204, 211, 215, 216, 220-224, 230-236, 358, 362, 371, 373, 374, 375, 381, 386-388, 393-395, 398· βλ. καὶ Ziller.
Τσίππη Εἰρήνη, πρώτη σύζυγος Σίμωνος Σίνα τοῦ πρεσβυτέρου, 15, 64· βλ. καὶ Czippe.
Τσίτερ Χρυσόστομος, η΄.
Τσούντας Χρῖστος 244.
Τυπάλδος Γεώργιος, Κοζάκης 53.
Τύρκα Εἰρήνη 15 σημ. 1.
Τύρκας 'Ανδρέας 5.
Τύρκας Δημήτριος 167.
Τυφλοκομεῖον 'Αθηνῶν 140.
Τυφλῶν ἱδρύματα ἐν Βιέννῃ καὶ ἐν Πέστῃ 64, 72.

'Υδροτεχνικὴ 'Εταιρεία Βοημίας 80.
'Υψηλάνται 162, 165.
'Υψηλάντη 'Ελένη Γρηγορίου, τὸ γένος Σίνα, 200, 201, 395.
'Υψηλάντη 'Ιφιγένεια 395.
'Υψηλάντης 'Αλέξανδρος 43, 53, 55, 200.
'Υψηλάντης Γρηγόριος 162, 200, 201, 203, 207, 213, 234, 376, 377, 384.
'Υψηλάντης Δημήτριος 141 σημ. 1.
'Υψηλάντης 'Εμμανουὴλ 395.
'Υψηλάντης Θεόδωρος 395.

Φαναριῶται 155, 156.
Φαρμακίδης Θεόκλητος 24, 199.
Φερδινάνδος, 'Αρχιδοὺξ τῆς Αὐστρίας, 74.
Φερδινάνδος Α΄, Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, 66, 71 σημ. 3, 92, 95.
Φιλαδέλφεια 82.
Φιλαδελφεὺς 'Αλέξανδρος 240.
Φιλεκπαιδευτικὴ 'Εταιρεία 207.
Φιλήμων Τιμολέων 160, 162, 164, 165.
Φιλιππίδης Κωνσταντῖνος 'Αλεξάνδρου 5, 7 σημ. 3· ὑπόμνημα αὐτοῦ περὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς 'Ανατολῆς 17-16.
Φλαγγινιανὸν Φροντιστήριον 6.
Φοῖνιξ (ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία) 165.
Φραγκῖσκος Α΄, Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, 40, 42, 44, 46, 51, 62, 66, 73, 78 σημ. 2, 87, 99, 285, 293.
Φραγκῖσκος 'Ιωσήφ, Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, 74, 75, 115, 116, 117 σημ. 1, 136, 139, 152, 207, 208, 218, 219.
Φρεαρίτης Κωνσταντῖνος 204.
Φρειδερῖκος Γουλιέλμος Δ΄, Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, 199.
Φυσικοϊστορικὴ 'Εταιρεία 143.
Φυτάλης 'Ιωάννης 189, 359.
Φωκᾶς Γεώργιος 244.

Χαβιαρᾶς 'Ιωάννης 67.
Χάϊμ-Βέργερ 'Ιωάννης 395.
Χαίρδτλ Κάρολος 395.
Χαιρέτης 'Αντώνιος 183.
Χαλέπιον 27.
Χαλκεὺς 'Ιωάννης 6.
Χαλκούρης, Ἅγιος 'Αθανάσιος, 149.
Χάνσεν Θεόφιλος 70, 107, 108, 121, 146, 149, 165-167, 170-172, 176, 177, 180, 182, 187, 190, 192, 196, 199, 201, 204, 208, 211, 213, 215, 216, 220-224, 226, 230-236, 337, 348·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

353, 356, 358-360, 362-365, 371-374, 387, 388, 393, 398· βλ. καὶ Hansen.
Χαραμῆς Ζώης 84.
Χαριάτης 'Αντώνιος, ἱερεύς, 118.
Χάρις 223.
χαρτοποιΐα ἐν Klein-Neusiedl τῆς Κάτω Αὐστρίας 78-79.
Χατζῆ Μαρία, τὸ γένος Σίνα, 40.
Χατζηδάκις Γεώργιος 242, 244.
Χατζῆ-Πατσιατζῆς 5.
Χατζηχρῆστος 156.
Χείρων 387.
Χερσὼν 85.
Χόδος καὶ Κισδίτα 52, 54· βλ. καὶ Hodos & Kisdia.
Χόενλόε-Σίλλινγξφύρστ 395.
Χουδέλλας Βρέττας 10.
Χρηματιστήριον Βιέννης 71 σημ. 4.
Χρηστομᾶνος 35.
Χρηστομᾶνος 'Αναστάσιος Κωνσταντίνου 67.
Χρηστομᾶνος Κωνσταντῖνος 'Αναστασίου 68, 209.
Χρηστομάνου Αἰκατερίνη Κωνσταντίνου 67.
Χριστιανὸς Θ', Βασιλεὺς τῆς Δανίας, 221.
Χριστόπουλος Χαράλαμπος 142, 176, 177, 213.
Χρύσανθος ὁ 'Ηπειρώτης 7.
Χρυσόγελος Ν. 59.
Χωματιανὸς Ἄγγελος 356.

Ψαλίδας 'Αθανάσιος 24.

'Ωκεανὸς 387.

Adolph Hubert 125 σημ. 2.
Akademie in Athen 348, 352, 361, 363, 365, 409, 414.
Akademie in Berlin 413.
Akademie in Budapest 413.
Akademie der bildenden Künste in Wien 219.
Albrecht, Erzherzog von Österreich, 136.
Albrechtsturm 136.
Alexandrien 410.
Alleppo 252.
Allgemeine Österreichische Zeitung 113.
Allgemeine Zeitung 113.
Alpendorf 343.
Alt-Orschova 258.
Amalie, Königin von Griechenland, 413.
Anders Bernhard 36, 38.
Andrassy Julius 216.
Andrews John 87.
Apollo 380, 414.
Apponyi Anton 66.
Apponyi Georg 88, 89.
Arad 72, 73, 343, 410.
Argiri Georgy 247.
Arkwright Richard 76.
Armansperg Joseph 104, 337.
Arnstein & Eskeles 33, 99, 254.
Arnstein Nathan 66 σημ. 2, 74, 410.
Athen 411, 413.
Auersperg Adolf 219.
Augsburg 29.
Aussee in der Steiermark 136.
Bach Alex. 152.
Baden bei Wien 82, 136, 303, 412.
Bagdad 252.
Balkan 409.
Balta 98.
Ban 71, 343.
Banat 265.
Barabás Miklós 96 σημ. 1, 413.
Bassora 252.
Baumgarten 312.
Bayer M. 177.
Beba 71, 343.
Beethoven Ludwig 32.
Belatinc 71.
Belvedere (in Wien) 82.
Berchtesgaden 206.
Berger Thaddäus 77.
Berlin 410, 412.
Bernhard, Prinz von Sachsen-Meiningen, 231.
Besgédes 98, 330.
Besztércze (Bestricz) 40, 47, 71, 72, 272.
Billnitz 343.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Bitolia 409.
Bitra Teodor 247, 248.
Bitrok Paul 35, 37, 38, 256, 257, 260.
Bitterlich Eduard 168.
Blaj (Blasendorf) 138.
Blumenthal 343.
Böckh Philipp-August 222.
Bolza-Popp Eugenie 169.
Borkenstein Georg 79.
Bosna-Serai 13, 39. 390.
Botly (Potly) Michael 354.
Botottin 71,343.
Brenner 155.
Brentano-Cimariolli Franz 47, 272.
Breslau 146.
Breton Ferdinand 123, 340.
Brettschneider 295.
Brod(y) 27, 36, 37, 39, 252.
Brood 258, 260.
Bruchmann Johann 77.
Bruck an der Leitha 302, 303, 304.
Brumow 71, 343.
Brutos 391.
Budapest 409, 411, 413.
Budapester Kettenbrücke 411.
«Budapesti Szemle» 137, 413.
Budweis 63, 80.
Buffalosa 90.
Bukarest 410.
Buol-Schauenstein Karl Ferdinand 118, 155.
Bürger-Garde 113.

Cambridge 7.
Canal du Midi 98.
Cartwright Edmund 76.
Castries Edmond, de 205, 234.
Cattanei 53 σημ. 1.
Cetto, De 98.
Charmes Gabriel 239.
Chlumetz (Chlimetz) 71, 342.
Chudilla Wretta 248.
Clark Adam 93, 95, 96, 323, 324, 326, 327.
Clark William Tierney 88, 90, 91, 95, 98, 313, 322, 326, 327.
Colloredo-Mansfeld Ferdinand 77, 112.
Collowrat (Kolowrat) Franz Anton 92.
Crispin Karl 123.
Curti Michael Demeter 256.
Czippe Irene 15, 48, 272, 289, 292, 297.

Damaskenos Anton 414.
Deák Franz 114, 218, 413.
Debreczin 81, 97.
De Cetto 98.
Derra Maria 340.
Derra von Moroda Katherine 31, 410.
Dessewffy Emil 172.
Dészánfalva 68, 411.
Dimo Dora Nikolaus 256.
Doblhoff Baron 361.
Domani 342.
Donau-Main-Canal 329.
Donau-Theiss-Canal 97, 98, 329-331.
Donau- und Seehandlungscompagnie 85.
Dorsch Leonidas 362-365· βλ. καὶ Drossis.
Dragumis Nicolas 334.
Dramali 278, 279.
Dross 71, 342.
Drossis Leonidas 366, 378-380, 388-391, 414· βλ. καὶ Dorsch καὶ Δρόσης.
Dudesti 71.

Eckemayer 97, 331.
Eichhorn 71, 122, 329, 339, 343.
Eichthal A. E. 97, 100, 101, 146, 331.
Eisenmenger August 168, 170.
Engel Ed. 239.
Enke Ferdinand 222.
Enns 63.
Entz Fr. 137.
Ercsi 71, 343.
Érd 71, 343.
Erste Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft 87
Esengeri 137.
Eskeles Bernhard 62, 74.
Eskeles Daniel 124, 293, 341, 410.
Esterházy Nikolaus 77.
Eötvös Josef 218, 413.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Faber Ludwig 79.
Fahrafeld 71, 122, 171, 339, 342.
Fellner, Baron, 33, 71.
Ferdinand, Kaiser von Österreich, 80, 308.
Fernkorn Anton 125 σημ. 2.
Fischa 77, 79.
Fischament 78.
Fleischhacker Josef 123, 130, 340, 341.
Fleischmarkt (Wien) 20, 71, 122.
Forstschule in Aussee (Steiermark) 136.
Frankreich 257.
Franz I., Kaiser von Österreich, 261, 262, 265, 270, 275, 293.
Franz I. (Schiff) 87.
Franzensthal 78.
Fries & Co. 33, 254.
Fugger 73.
Füves Ödön, θ΄.

Gad Tue, θ΄.
Gadenweid 71, 342.
Gärtnerverband (Wien) 135.
Galleneyer 217.
Gaya von Philippides 5, 7 σημ. 3, 15-16.
Geistinger 217.
Genton François 369.
Genz Friedrich 66 σημ. 2.
Gerard 72.
Gerga Georgy Adam 247, 248.
German Michael 38 σημ. 1.
Gerstner Anton Franz 80.
Gerstner Franz 80.
Gesellschaft der Musikfreunde (Wien) 135.
Geymüller & Co 33, 62, 120, 254, 293, 410.
Geymüller Johann 87.
Gföhl 71, 342.
Ghika, von Dészánfalva Iphigenie 411.
Girard Philipp Heinrich 85.
Gloggnitz 84, 302, 303, 305, 309, 310, 311.
Gmund 81.
Gödöllö 71, 136, 137, 153, 343, 413.
Goethe Wolfgang 136, 412.
Gönyö 302.
Göttingen 7.
Grassi, Palazzo 161 σημ. 1, 171, 172.
Graz 90, 152, 153.
Gredler Andreas 124, 341.
Gregorios v., Patriarch, 414.
Grenier Collomb 369.
Grey Charles 102.
Griepenkerl Christian 170, 172, 223, 226, 230, 232, 236, 386, 398, 414.
Grillparzer Franz 31, 136, 218, 412.
Grimm Jakob 222.
Grün Anastasius 136, 412.
Günther Anton, Erzherzog, θ΄.
Gyra Katharina 272, 289, 292, 297· βλ. καὶ Γύρα Αἰκατερίνη.
Gyra Konstantin 322, 323, 325, 327, 328.

Habsburg, Gräfin, 74.
Halle 7.
Halm Friedrich 136, 412.
Hammerstein 114.
Handelsakademie (Wien) 135, 412.
Hannak Leopoldine 130 σημ. 3.
Hansen Theophil, θ΄, 149, 151, 180, 181, 187, 190, 192, 196, 217, 337, 348, 358, 361-366, 372, 377, 378, 388, 390, 399, 411, 412, 414· βλ. καὶ Χάνσεν.
Hardegg 325.
Hatvan 71, 343.
Heisler 217.
Henneberg Karl 124, 341.
Hermannstadt 138.
Herzmansky Martin 123, 340.
Hietzing (Wien) 119.
Hodos & Kisdia 45, 48, 63, 71, 72, 263-270, 272, 343, 410.
Hofkammer 27, 38, 44, 61, 92.
Hofkanzlei 38.
Hofkriegsrat 38, 92.
Hof-Ragatz (in der Schweiz) 182, 353, 354.
Hoher Markt (Wien) 33, 71, 102.
Holy Josef 230.
Horn 90.
Hrottowitz 71, 342.
Huber 326.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Hwodetz 343.

Ignatius, Metropolit, 284.
Illyrien 257.
Imbach 71, 342.
Incolat 66, 300-301.
Indien 410.
Innsbruck 112.
Inzaghi Karl 301, 308.
Italien 257.
Izso Nikolaus 153, 413.

Jellinek Josef 123, 340.
Joannovits Chariton 230.
Josef II., Kaizer von Österreich, 266.
Joseph, Palatin, 312, 319, 328.
Journal des Österreichischen Lloyd 113.
Józsa Sigismund 31.
Justiz-Banco-Deputation 10, 16.

Kahira 252.
Kairo 410.
Kaiser Ferdinand Nordbahn (Wien) 80, 309.
Kajmad 71.
Kalátsa 71.
Kapumare Athanaszi 247, 248.
Karilla Naum Athanas 249, 250.
Karolides Paul 414.
Katzelsdorf 84, 303, 304.
Keller Friedrich Gottlob 79.
Kempen Johann 131, 152, 154.
Kettenbrücke (Budapest) 88-96, 312-328.
Kevermes 71.
Kiopeka Michael 286, 287.
Kisdia, βλ. Hodos & Kisdia.
Kisorosz 343.
Klebelsberg Franz 61, 73, 292, 293.
Klein-Neusield (Papierfabrik) 78-79, 411.
Klenze Leo 97, 98, 142, 329-331.
Koháry Franz 51, 275.
Kokkides Demeter 414.
Komein 343.
Kommerzialschematismen 20.
Königstadtl 71, 342.
Konstantinopel 252, 258, 409, 410.
Korfu 390.
Kossuth Ludwig 114.
Kostainitza 256, 260.
Kostis Konstantin 390.
Kováts Gyula 138.
Kowanitz 342.
Kraft 82.
Krakau 252.
Kralitschek Mathias 123, 340.
Kranzl Franz und Maria, η'.
Krauss Philipp 75.
Kreuter Franz 170, 171, 362.
Krogh F. 221.
Kübeck Karl 309, 312.
Kubinyi August 137.
Kulinyi Ferenc 138.
Künstlerhaus (Wien) 135, 232, 412.
Kuvinez 343.

Laibach 152, 257.
Landrecht 16, 33.
Landstrasse-Hauptstrasse (Wien) 27, 251.
Laso Demeter Micho 256.
Laxenburg 84, 154, 303, 304.
Lechner 93, 322, 324, 328.
Léman 190.
Leiden 7.
Leitha 77.
Lemay Adrian 134, 139, 347.
Lemberg 410.
Lenau Nikolaus 136, 412.
Leopoldsdorf 71, 203, 342.
Lhotsky Wanda, η'.
Libickosma 71.
Liebenberg (Bankier) 66 σημ. 2.
Lindkogel 412.
Linz 87.
Liveropulos Kosmas 340.
Lloyd Austriaco 85 σημ. 3.
Löher Fr. 222.
Lolling H. G. 235.
London 410.
Lónyay Melchior 218, 322.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Lose, Graf, 40.
Lotz Friedrich August 123, 134, 340, 347.
Löwenthal (Bankier) 66 σημ. 2.
Ludwig, Erzherzog von Österreich, 92.
Lyon 7, 257.
Lytras Nikephoros 414.

Mac Mahon Marie-Edme 205.
Macaulay Thomas 137.
Macedonien 8, 258, 409.
Magyaratad 71.
Mahaffy John 239.
Mahmud Pascha von Drama 278-282.
Mailand 257.
Maillard von 98.
Main 97, 98.
Malebranche Nicolas 6.
Malenitza Helene 340.
Manchester 77.
Mansfeld Colloredo Ferdinand 77.
Manzurani Basilius 340, 341.
Maria Theresia 410.
Mauerbach 70, 122, 339, 342.
Maurer Georg 142.
Maurocordatos Alexander 334.
Maurokordatos Georg 71, 377.
Mauthausen 80, 95.
Mayarater Gebirge 343.
Mayer Leopold 123, 133, 340, 346.
Mehadia 260.
Meidling (Wien) 82 σημ. 1.
Melnitzki Franz 225.
Merkantilgericht 33.
Mesinesi 389.
Metaxa Themistokles 340, 341, 362.
Metternich Clemens 57, 284-286.
Michaeli Teodor 247.
Minerva 380.
Misliboritz 342.
Mittrowsky Anton Friedrich 66, 293, 299.
Mittrowsky G. 253.
Modena 74.
Mödling (Wien) 303, 304.
Moess Alfred, θ'.
Moldau 258.
Moschopolis 13 σημ. 3, 409, 411.
Moüy, Comte de 239.
Müller H. 239.
München 412.
Musikfreunde (Gesellschaft in Wien) 135, 412.

Nádas Franciscus 275.
Nadherny Franz 308.
Nagufalu 71, 343.
Navoinik 343.
Nedaschow 343.
Neu-Becse 72, 344.
Neu-Orschowa 259.
Neunkirchen 303.
Neuwall 66 σημ. 2.
Nicolits K. 256.
Niederösterreichische Regierung 27, 33.
Niemann Georg 221.
Nischan-Iftichar 56.
Nissa (Nisch) 256, 409, 410.
Nitta Naum 256.
Nordbahn (Wien) 80, 81, 309, 411.
Norris William 82.

Oberlössnitz (bei Dresden) 187.
Odelka 263.
Ödenburg 302.
Odessa 410.
Oeconomus, Gebrüder 254.
Okonom Joani 247.
Oldenburg 360.
Olmütz 113.
Orczidorf 71, 343.
Orczy Georg 90.
Orsova 258-260, 271, 410.
Othon, Roi de la Grèce, 331, 413· βλ. καὶ Ὄθων.
Ottenfels (Internuntius) 55, 278-280.
Ötteveny 71.

Pacsacsi Georgi 247, 248.
Palazzo Grassi 161 σημ. 1, 171, 172 σημ. 1.
Pallas Athene 414.
Pallavicini Palais (Wien) 71.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Papanaum, Sina, Saul & Co 20, 21, 249.
Papierfabrik in Klein-Neusield 78-79.
Paris 7, 257, 410, 413.
Patti Adelina 217, 412.
Penzing (Wien) 31 σημ. 6, 132, 133, 145.
Persa Alois 57 σημ. 1.
Pest 252, 344, 410.
Petersburg 330.
Philadelphia (Dampfmaschine) 82.
Philadelphia-Brücke (Wien) 82 σημ. 1.
Philipotis 391.
Phitalis 391.
Piccarelli 234.
Pillendorf Franz 308.
Pistricza 63.
Plato 380, 391, 414.
Podiebrad 71, 95, 342.
Polleschonitz 342.
Popovich (Sinna) Georg 10· βλ. καὶ Σίνας Γεώργιος ὁ πρεσβύτερος.
Popp Zenobius 411.
Postolacca Demeter 284.
Potly (Botly) Michael 354.
Pottendorf 302.
Pottenforfer Spinnfabrik 27, 63, 76-78, 410, 411.
Prag 252.
Preiss Ludwig 134, 347.
Prendo Atanasi 247.
Pressburg 71, 81, 302, 344, 410.
Prichard Joseph 87.
Prokesch-Osten Anton 99, 100, 102, 104, 107, 336-338.
Puthon Johann 87.

Raab 81, 302.
Rahl Karl 167, 170, 171, 180-182, 187, 196, 217, 220, 223, 353, 354, 412.
Rajacsich, Patriarch von Carlowitz, 192.
Rall Hans, θ', 139 σημ. 3.
Randhartinger B. 67, 168.
Rangabé Alexander 352· βλ. καὶ Ραγκαβῆς Ἀλέξανδρος Ἰακώβου.
Rappoltenkirchen 31, 40, 60, 64, 70, 125, 133, 134, 171, 342.
Ráró 71.
Rechberg 71, 342.
Rechberg Johann Bernhard 190, 196, 370.
Reichel Josef 123, 340.
Reiner, Erzherzog von Österreich, 44, 263.
Reiter Georg 123, 340.
Rembold Ludwig 31, 411.
Rennié George 90.
Reyer Franz 78.
Reyer Konstantin 77.
Richelieu Armand-Jean 213.
Riedlechner Adalbert 123, 129, 340, 341.
Ritschan 343.
Rittberg 343.
Rom 410.
Romano 362.
Rotenthurmstrasse (Wien) 71.
Rothschild Salomon 62, 66 σημ. 2, 73, 74, 80, 84, 90, 99, 120, 219, 293, 410, 411.
Rudhart Ignaz 104, 337.
Rusia 252.
Rusti Georg Nikolaus 249.
Rutter Ignaz 85.

Saal Alois 123, 340.
Sachsen-Meiningen 231.
Şaguna Andreas 138.
Salisbury 231.
Salonichi 252, 257.
Salvioni 217.
Sarajevo 257, 410.
Saressi 35, 257
Sathas Konstantin 414.
Satz (in Böhmen) 90.
Schäfer Ludwig Christian 85.
Schaubert Eduard 142, 146, 149, 348, 349.
Schauss von 182, 366.
Schedius 326.
Scheidling Johann Georg 33, 254.
Scheveningen (Holland) 137.
Schiller Friedrich 136, 218, 412.
Schinas Panajot 277.
Schleswig-Holstein 206.
Schmidt Julius 177, 178, 220, 230, 413.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Schönerer Matthias 81, 82, 84.
Schönstein von 98.
Schubert Franz 32.
Schütz Anna 134, 347.
Schütz Franz Xavier 134, 347.
Schwarzenberg Joseph 77.
Schwarzenberg Karl 43-45, 48, 262, 263-270, 272, 410.
Schwechat 134, 302.
Sedlnitzky Joseph 53, 55, 57, 284, 285.
Seidl Johann Gabriel 31 σημ. 6, 136, 412.
Semlin 258, 260.
Sempte 71.
Serbien 409.
Serres 257.
servare intaminatum 62, 65, 294, 299.
Seydel 294.
Sicilien 349.
Sieghartskirchen 40, 60, 64, 133, 342.
Sievert Ferdinand 210, 211.
Simongat (Sinogat) 71, 343.
Simontornya 63, 71, 72.
Sina Anastasia 339, 345· βλ. καὶ Σίνα 'Αναστασία.
Sina Georg junior 250, 253-256, 261, 262, 272, 273, 275, 277-286, 287, 289-299, 300--302, 309, 312, 313, 318-320, 332, 336, 337, 341, 342, 344, 410, 411· βλ. καὶ Σίνας Γεώργιος ὁ νεώτερος.
Sina Georg senior 10, 247, 284, 409.
Sina Helene 339, 345, 376· βλ. καὶ Σίνα 'Ελένη
Sina Simon senior 21, 249, 250, 251, 253-256, 257, 260, 262-275, 289, 292, 296, 409· βλ. καὶ Σίνας Σίμων ὁ πρεσβύτερος.
Sinagasse 226 σημ. 1.
Sinna-Popovich Georg, βλ. Sina Georg senior.
Siseck 256, 257.
Slatina 71, 343.
Smyrna (Smirne) 257, 410.
Sokrates 380, 391, 414.
Somaruga Guido 230.
Soyer Johann Baptist 123, 230, 340.
Spielmann, Baron, 27, 28, 251, 253.
Spinnfabrik (Pottendorf) 27, 63, 76-78.
Stadion Johann Philipp 45, 265.
Stáray Albert 90, 93, 324.
Stark K. B. 221.
Stauffer 360.
Stavros Georg 354.
Steiner & Co. 33, 254.
Stephenson George 80.
Sternwarte in Athen 411, 413.
Steyermark 303.
Stittna 343.
Stüler A. Friedrich 173.
Südbahn (Wien) 80-84, 411.
Sumeraw, Freiherr, 253.
Suosda Adam Philipp 248.
Szalay Ladislaus 218.
Széchenyi Stephan 87-99, 172, 218, 320, 325, 411, 413.
Szegedin 72, 73, 76, 344, 410

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Temesvar 38 σημ. 1.
Tegetthoff Wilhelm 218, 412.
Telegyhaz 343.
Telford 325.
Temnitz 342.
Teplicska (Teplitz) 40, 47, 63, 71, 72, 272, 343.
Theaterzeitung 125.
Theiss (Tisza) 97-99, 329-331.
Theurer Georg Heinrich 79.
Thiersch Friedrich 141, 143, 146, 167, 347.
Thiersch Ludwig 167, 412.
Thornton John 77.
Tisza (Theiss) 97-99, 329-331.
Tolna 31, 63, 71,343.
Torontáloroszi 71.
Trattner Johann Thomas 78, 79.
Treiber B. 177, 187, 361.
Trencsen (Trentschin) 40, 71, 137. 343.
Trendelenburg Friedrich Adolf 222.
Triest 257, 259, 303.
Trikupis Charilaos 398.
Trimmel Jos. Fr. Emil 308.
Türkei 410.
Tzamalukas Georg 192 σημ. 1.

Ullmann Moritz 84, 90, 93, 324.
Untermayerhof 71, 342.

Vac-Waizen 95.
Vacani Camillo 82, 312.
Valentino 392.
Valkany 71, 343.
Vásárhelyi 93, 322-324, 328.
Véczey Miklos 97.
Végvár 71.
Venedig 257, 409.
Vevey (in der Schweiz) 165, 179, 190, 192, 361, 367-369, 413.
Vilagosch 343.
Vizaris 391.
Vouros 353.
Vretos Marinos 352.

Waberer 260.
Wallachei 258.
Wallis Joseph 44, 263.
Warensensalen 16.
Wartenberg Joseph 77.
Weber 330.
Wellehrad 71, 122, 339, 342.
Wendland 181, 353.
Wening Julius 210.
Wernigg Ferdinand 130 σημ. 3.
Widin 259.
Wieden (Wien) 40, 261.
Wien 252, 302-305, 309-311, 344, 409-412.
Wien-Gloggnitzer-Eisenbahn 84, 302-312, 411.
Wien-Raaber-Eisenbahn 81, 84, 302.
Wiener-Neustadt 82, 302-305.
Willeshofer & Co 85.
Wimpffen, Graf, η'.
Wimpffen Victor 125 σημ. 2, 190, 234.
Windischgrätz Alfred 113, 114.
Wodianer Samuel 76, 90, 91, 314.
Wojwodina 343.
Wolfenburg 280.
Wollzeile (Wien) 122.
Wolter 217.
Woskopolis 409.
Wurzbach Konst. 119, 120 σημ. 1.

Ypsilanti Gregor 377.
Ysküpi 257.

Zalaegerszeg 218.
Zappas 389.
Zechany Anastasia 339.
Zechany Demeter 339.
Zechany Elisabeth 339.
Zechany Katharina 339.
Zechany Naum 339.
Zechany Peter 339.
Zechany Simon 339.
Zechany Wretta 249.
Zedlitz Joseph-Christian 136, 412.
Zettiri, Gebrüder 256.
Ziller Ernst 187, 192, 196, 358, 362, 376, 378, 379, 381, 387, 388, 393, 398, 414· βλ. καὶ Τσίλλερ.
Zipp Johann 15 σημ. 1.
Zuppano M. 256.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

σελὶς	*στίχος*	*ὑποσημ.*	*ἀντὶ*	*γράφε*
20	19	—	1796	1793
27	—	1	40 - 41	46 - 47
39	22	—	1815	1814
47	15	—	1815	1814
68	12	—	Deszanfalva	Dészánfalva
71	18	—	Palavicini	Pallavicini
118	22	—	confectionne	confectionné
134	21	—	Lénay	Lemay
136	14	—	Grünn	Grün
139	15	—	Lenay	Lemay
160	—	4	37/3	49/1
170	13	—	ἦρεν	ἦρεν
179	—	3	37/3	19/2
190	23	—	Lehman	Léman
196	10	—	Obergespann	Obergespan
218	2	—	Tegethoff	Tegetthoff
289	22	—	übernaupt	überhaupt
293	32	—	Johan	Johann
296	29	—	eine	ein
333	34	—	aurant	autant
354	25	—	Botly	Potly
409	36	—	von	vor

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

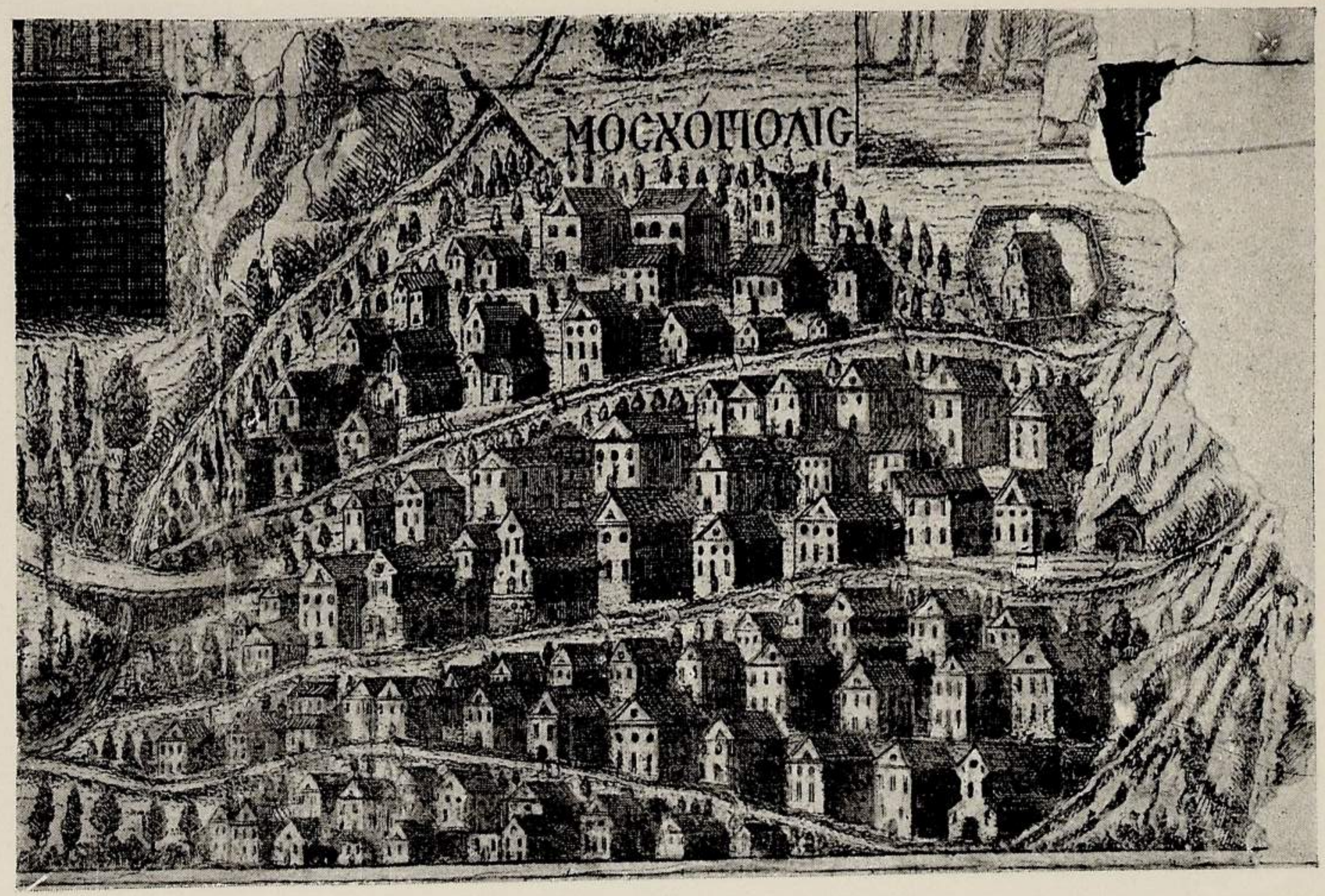

1. Ἡ Μοσχόπολις. Τμῆμα ξυλογραφίας σχεδιασθείσης ὑπὸ Θεοδώρου Σίνα Γκρούντη καὶ ἐκτυπωθείσης ἐν Βιέννῃ δαπάνῃ τοῦ Μοσχοπολίτου Ἀνδρέα Τύρκα (1767). Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ *Ἰωακ. Μαρτινιανοῦ*, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως (Ἀθῆναι 1939), σ. 72.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

2. Ὁ Ἐθνικὸς Εὐεργέτης Γεώργιος Σίνας (1783-1856). Προσωπογραφία παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κόμιτος Viktor Wimpffen (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

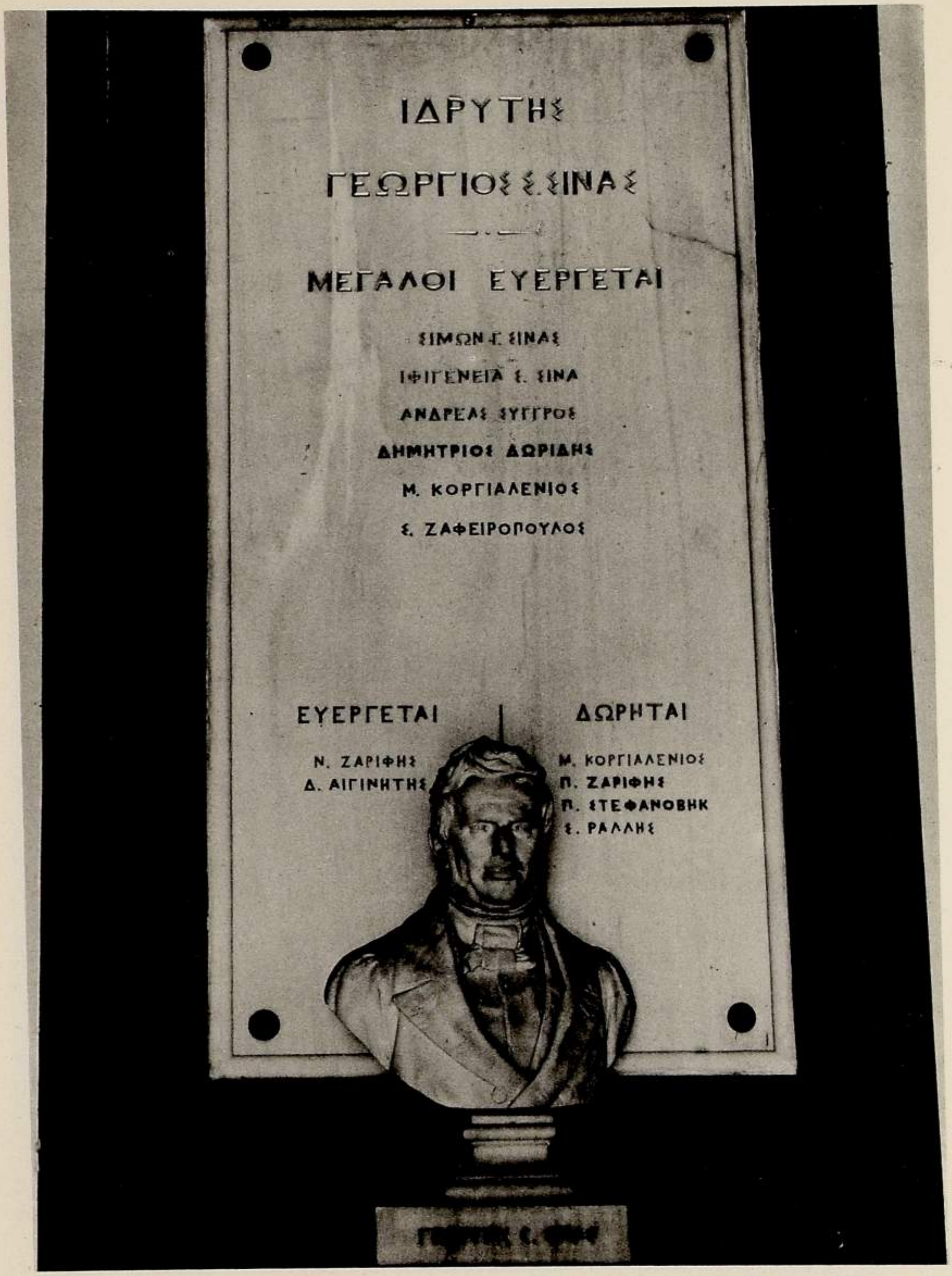

3. Μαρμαρίνη προτομὴ τοῦ Γεωργίου Σίνα ἐν τῷ 'Αστεροσκοπείῳ 'Αθηνῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

4. Ὁ Γεώργιος Σίνας. Προσωπογραφία ἐν τῇ Familien-Fideicommiss-Bibliothek (Wien). Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου «Geschichte der Eisenbahnen der Österreichisch-Ungarischen Monarchie» 1. Band, 1. Theil (Wien-Teschen-Leipzig 1898), σ. 165.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

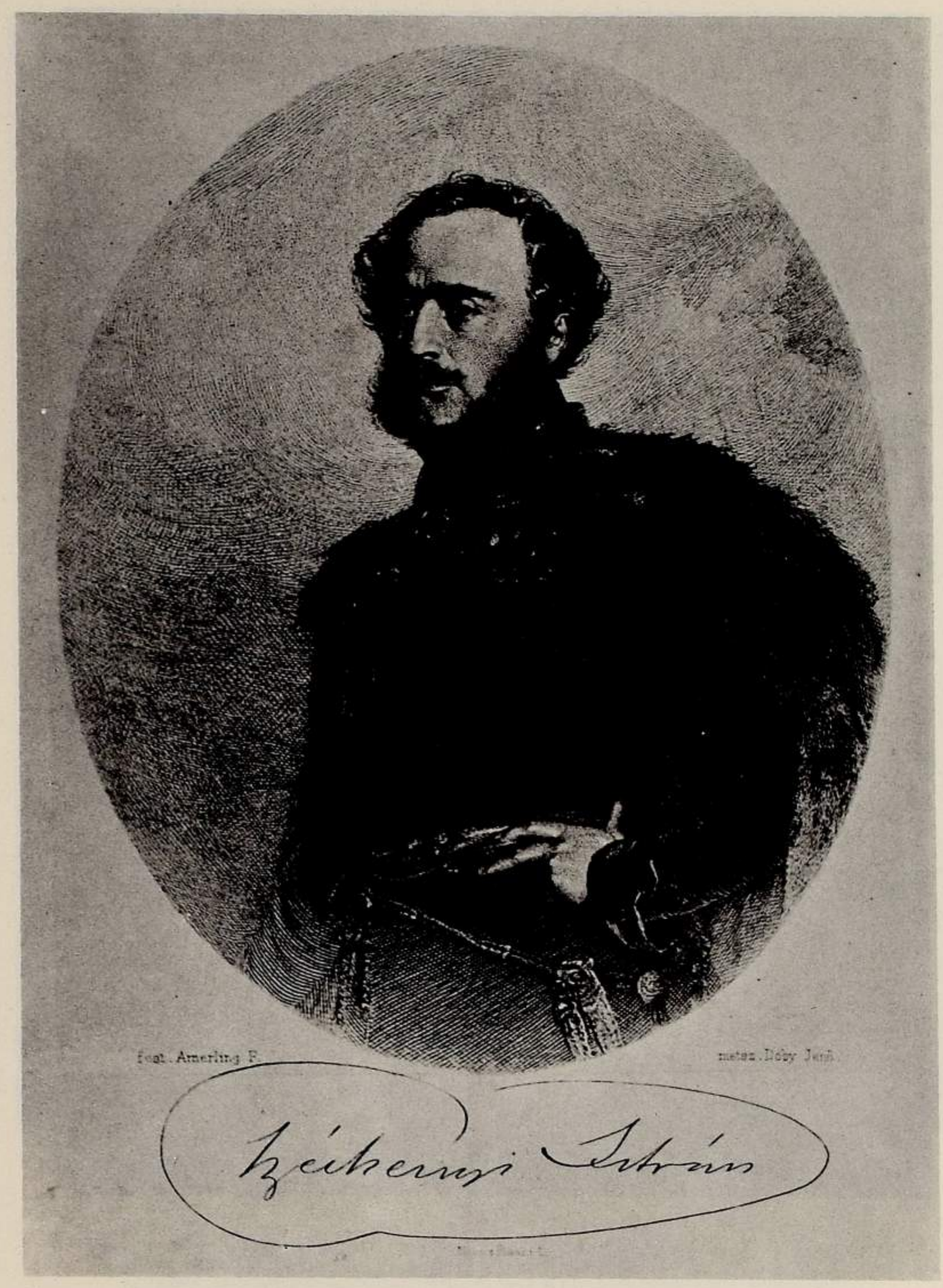

5. Stephan Széchenyi (1791-1860). Χαλκογραφία ὑπὸ Jenö Doby βάσει προσωπογραφίας ὑπὸ Fr. Amerling, ἀνηρτημένης ἐν τῇ ἐν Βουδαπέστῃ Οὐγγρικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

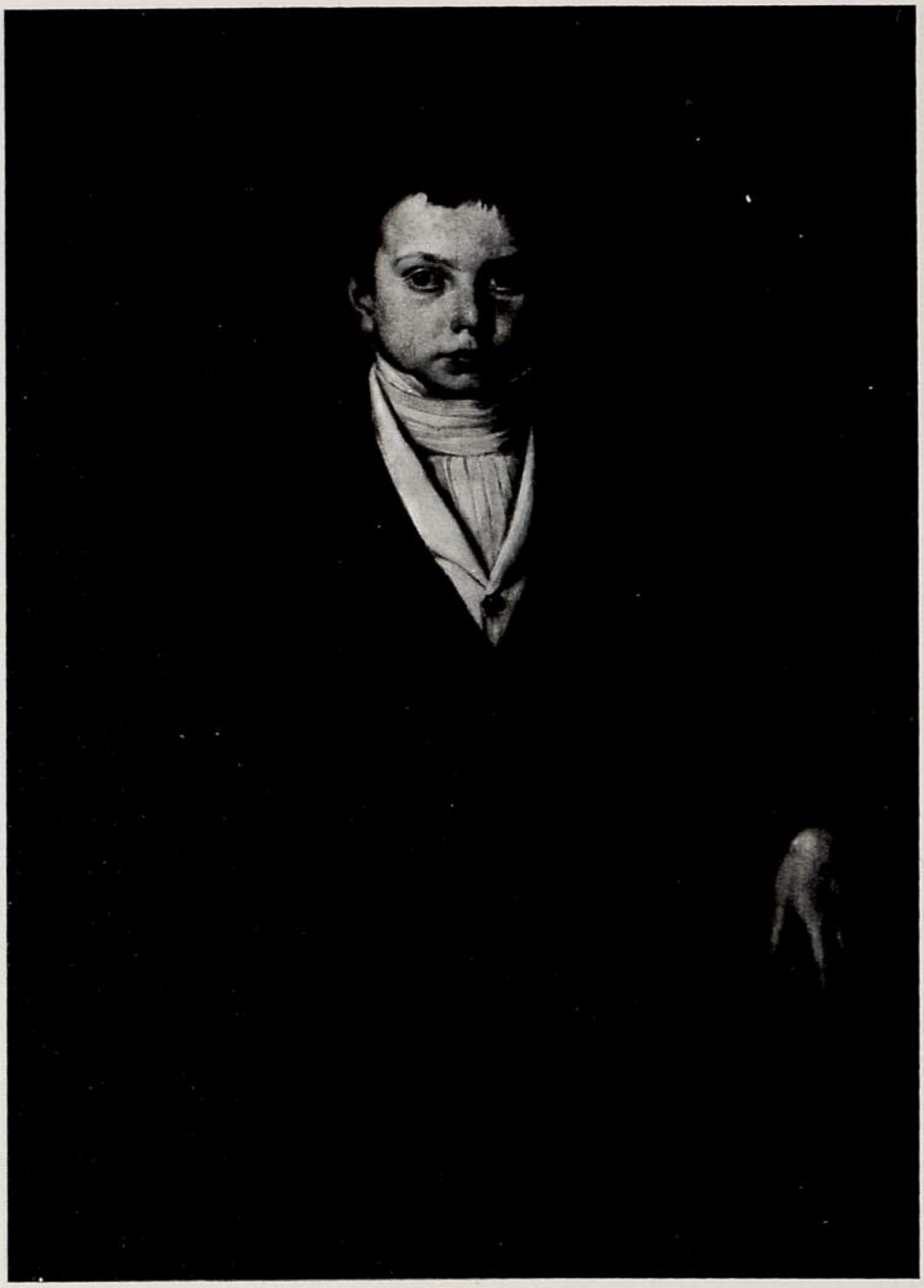

6. Ὁ Ἰωάννης Σίνας ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ. Προσωπογραφία παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κόμιτος Franz Wimpffen (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Johann Freiherr v. Sina
Präsident: 1840-1866.

7. Ὁ Ἰωάννης Σίνας (1804-1869), Πρόεδρος τῆς «Πρώτης Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας τοῦ Δουνάβεως». Προσωπογραφία εὑρισκομένη ἐν τῇ Donau-Dampf-Schiffahrts-Gesellschaft (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

8. Ὁ Ἐθνικὸς Εὐεργέτης Σίμων Σίνας (1810-1876). Προσωπογραφία παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κόμιτος Franz Wimpffen (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

9. Ὁ Σίμων Σίνας. Εἰκὼν ἀνηρτημένη ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

10. Ὁ Σίμων Σίνας ἐν οὐγγρικῇ στολῇ. Προσωπογραφία ὑπὸ τοῦ ζωγράφου Miklós Barabás. Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου «Honpolgárok Könyve» (Budapest), τόμ. 1, 1866.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

11. Ὁ Σίμων Σίνας μετὰ τῆς συζύγου του Ἰφιγενείας ἐφ' ἁμάξης πρὸ τῆς γαιοκτησίας των ἐν Gödöllö τῆς Οὐγγαρίας. Εἰκὼν παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κόμιτος Franz Wimpffen (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

12. Ὁ Σίμων Σίνας μετὰ τῆς συζύγου του Ἰφιγενείας. Φωτογραφία ἐν τῷ Bildarchiv der Nationalbibliothek (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

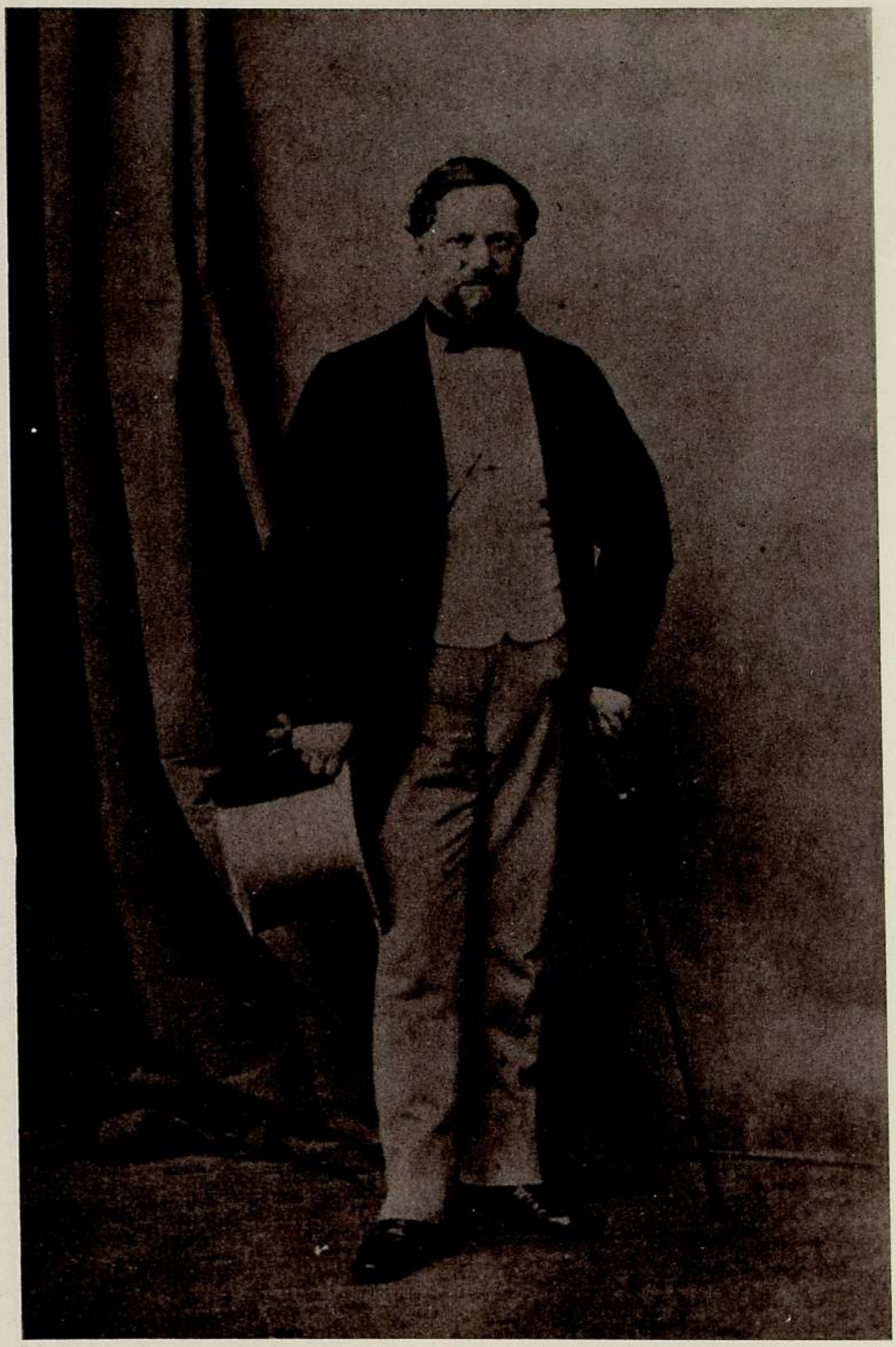

13. Ὁ Σίμων Σίνας. Φωτογραφία ἐν τῇ Γενναδείῳ Βιβλιοθήκῃ (Ἀθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

14. Ἡ Ἰφιγένεια Σίνα (1815-1884). Φωτογραφία ἐν τῷ Bildarchiv der Nationalbibliothek (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

α

β

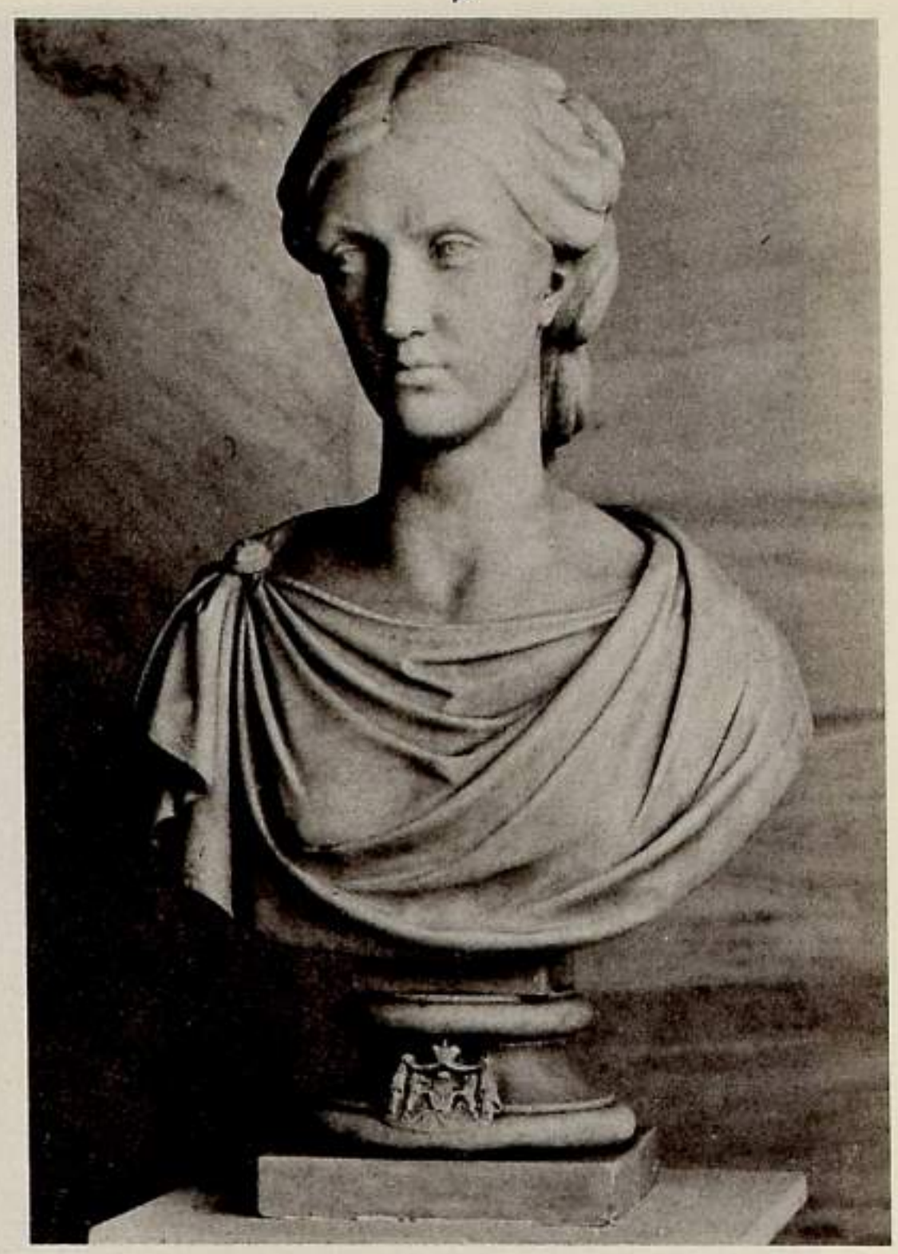

γ

δ

15. Αἱ θυγατέρες τοῦ Σίμωνος καὶ τῆς Ἰφιγενείας Σίνα : α΄ Ἀναστασία Σίνα (1838-1889), σύζυγος τοῦ κόμιτος Viktor Wimpffen, β΄ Εἰρήνη Σίνα (1843-1881), σύζυγος τοῦ πρίγκιπος Γεωργ. Μαυροκορδάτου (προτομὴ ὑπὸ Λεων. Δρόση ἐν τῇ Ἐθνικῇ Πινακοθήκῃ Ἀθηνῶν), γ΄ Ἑλένη Σίνα (1845-1893), σύζυγος τοῦ πρίγκιπος Γρηγορ. Ὑψηλάντου, καὶ δ΄ Ἰφιγένεια Σίνα (1846-1914), σύζυγος τοῦ δουκὸς De Castries καὶ κατόπιν τοῦ ὑποκόμιτος D'Harcourt. (Αἱ φωτογραφίαι α΄, β΄, γ΄ ἐν τῷ Bildarchiv der Nationalbibliothek, Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

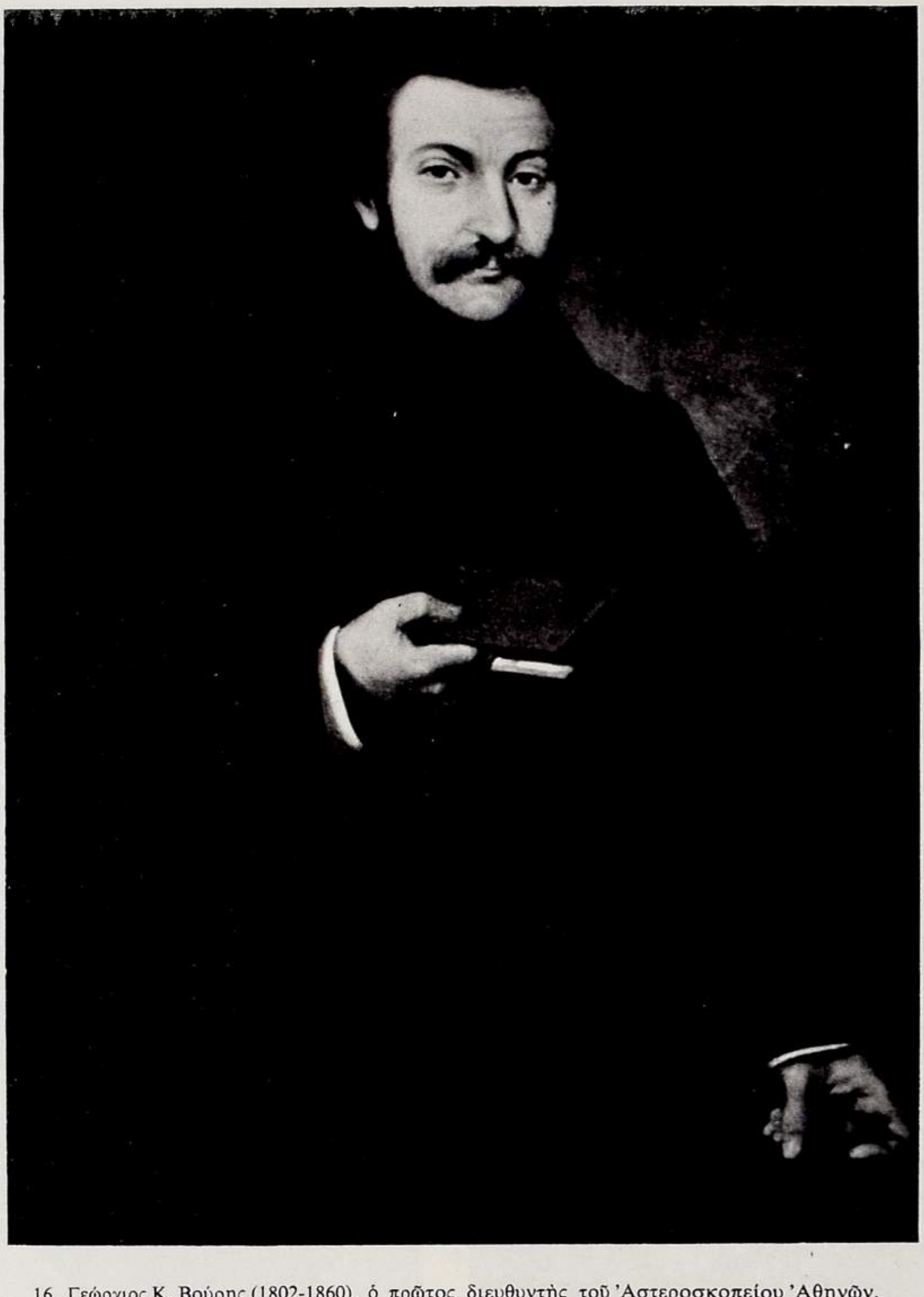

16. Γεώργιος Κ. Βούρης (1802-1860), ὁ πρῶτος διευθυντὴς τοῦ 'Αστεροσκοπείου 'Αθηνῶν. Προσωπογραφία ἀνηρτημένη ἐν τῷ 'Αστεροσκοπείῳ καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

17. Julius Schmidt (1825-1884), διευθυντὴς τοῦ ἐν Olmütz τῆς Μοραβίας Ἀστεροσκοπείου πρὸ τῆς ἀποστολῆς του εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ Σίμωνος Σίνα. Χαλκογραφία τοῦ 1857 εὑρισκομένη ἐν τῇ Akademie der Wissenschaften (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

18. Ὁ Jul. Schmidt, διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν (1858-1884). Φωτογραφία ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀστρονομίας O. Thomas (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

19. Ὁ Julius Schmidt ἐν τῇ παρὰ τὸν Λυκαβηττὸν οἰκίᾳ του. Φωτογραφία ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀστρονομίας Ostwald Thomas (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

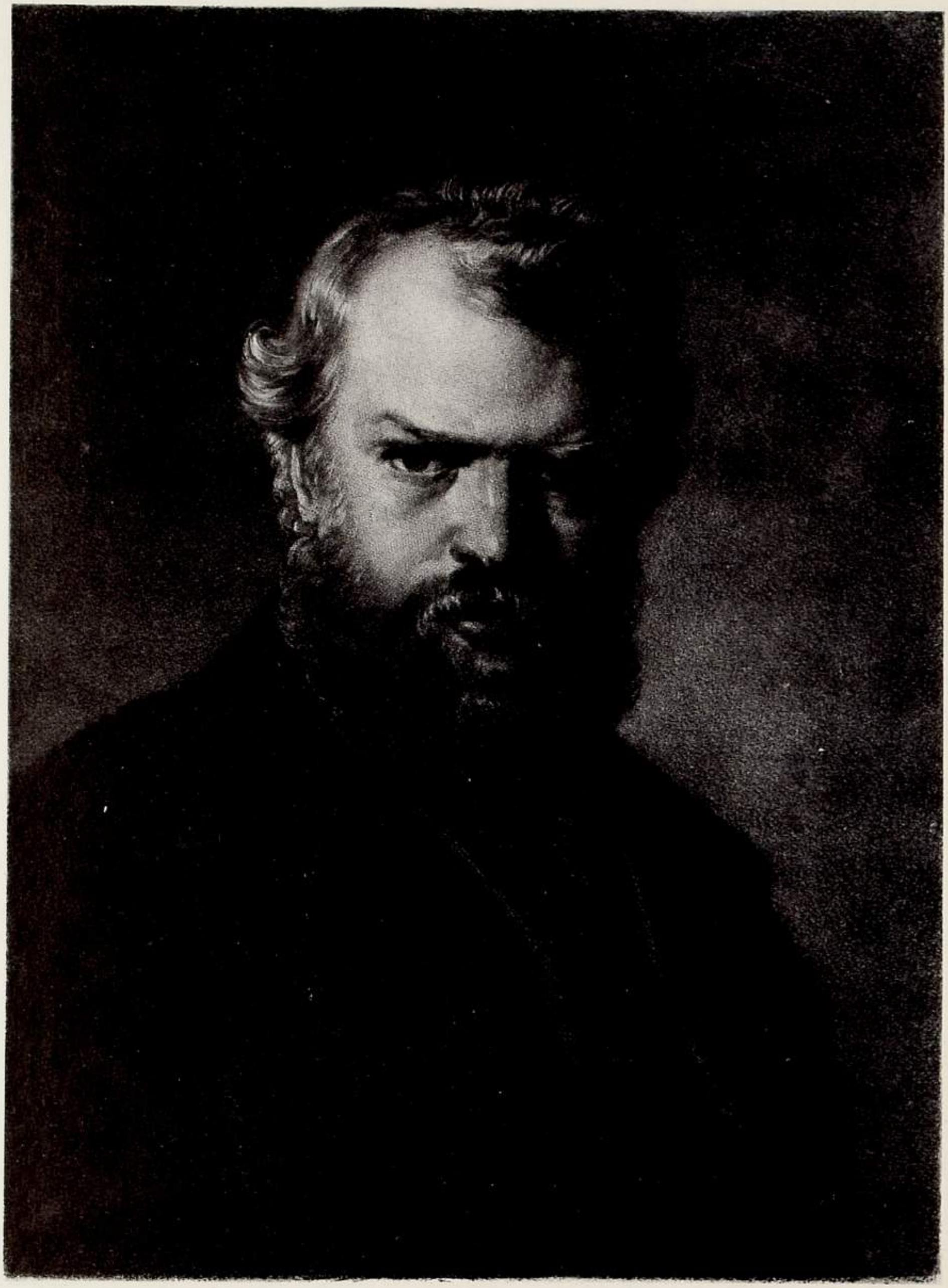

20. Karl Rahl (1803-1865), ὁ νεοκλασσικὸς ζωγράφος. Αὐτοπροσωπογραφία.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

21. Theophil Hansen (1813-1891), ὁ νεοκλασσικὸς ἀρχιτέκτων τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας. Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν *G. Niemann und F. Feldegg,* Theophilos Hansen und seine Werke (Wien 1893).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

22. Theophil Hansen. Φωτογραφία. (Προσφορὰ τοῦ μηχανικοῦ Rudolf G. Niemann, Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

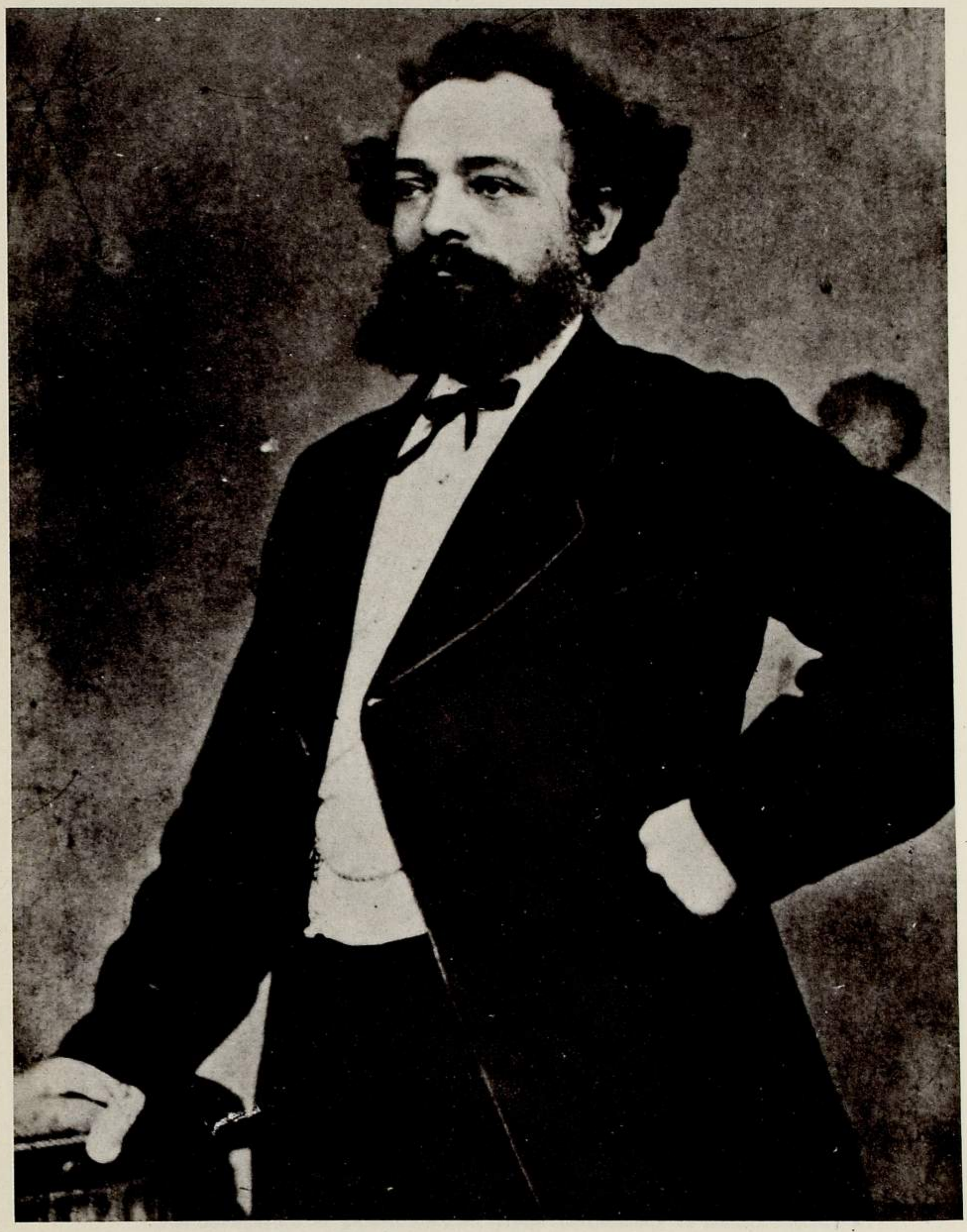

23. Λεωνίδας Δρόσης (1834-1882), ὁ νεοκλασσικὸς γλύπτης τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας. Φωτογραφία παρὰ τῇ κυρίᾳ Λένᾳ Δ. Παπαευστρατίου, ἐγγονῇ τοῦ καλλιτέχνου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

24. Theophil Hansen ἐν προβεβηκυίᾳ ἡλικίᾳ. Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν *G. Niemann und F. Feldegg,* Theophilos Hansen und seine Werke (Wien 1893).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

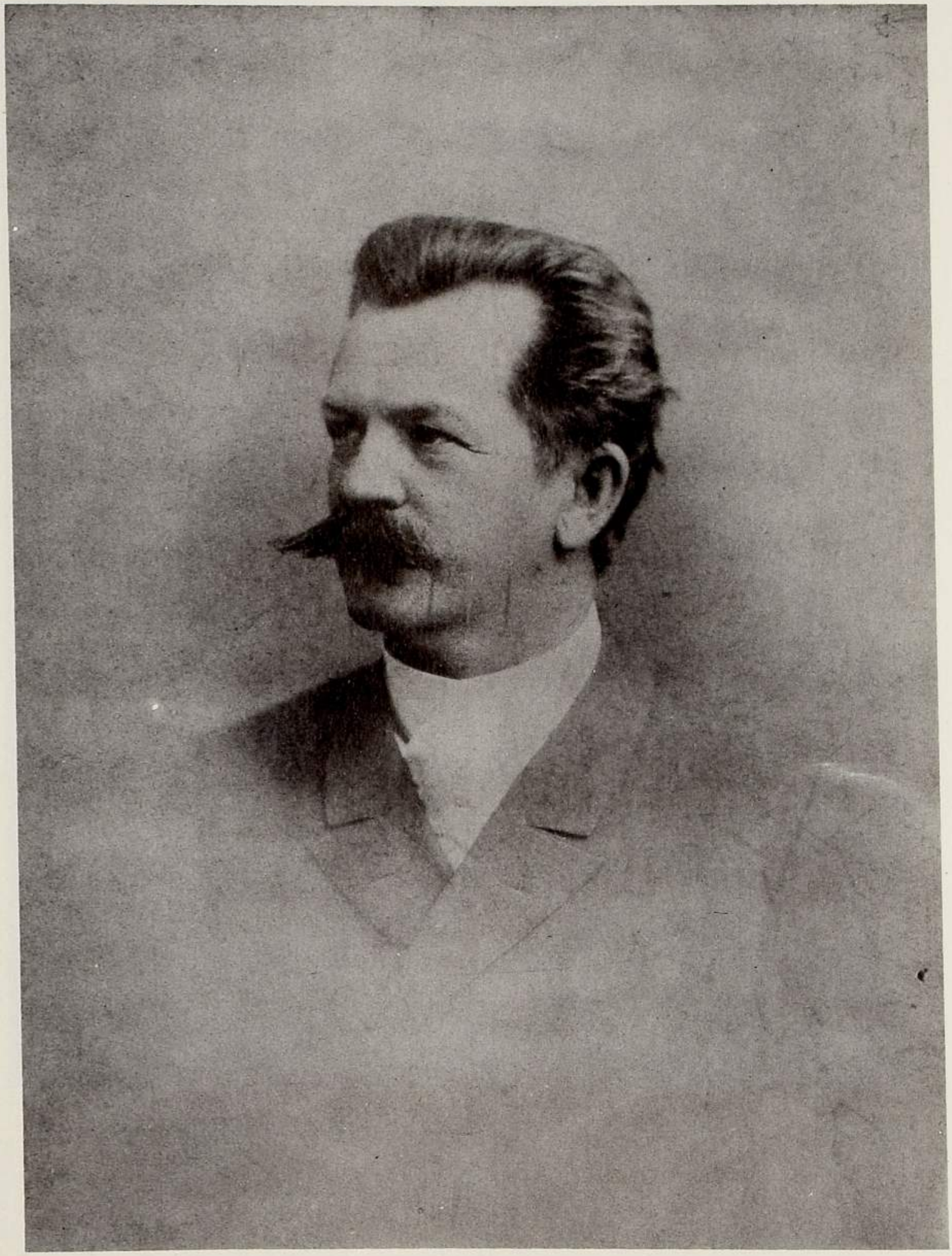

25. Ernst Ziller (1837-1923), μαθητὴς τοῦ Th. Hansen καὶ ἐκτελεστὴς τοῦ μεγάρου τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

26. Christian Griepenkerl (1839-1916), ὁ νεοκλασσικὸς ζωγράφος τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας. Εἰκὼν ἐν τῷ Bildarchiv der Nationalbibliothek (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

27. Ernst Ziller. Φωτογραφία τοῦ 1878. (Προσφορά τῶν θυγατέρων του Βαλερίας καὶ Ναταλίας).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

28. Χάρτης τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Wien-Gloggnitz, κατασκευασθείσης πρωτοβουλίᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ Γεωργίου Σίνα. (Technisches Museum, Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

29. Albrechtsturm, «Πύργος πρὸς τέρψιν τοῦ κοινοῦ» παρὰ τὸ Baden τῆς Βιέννης, ἀνεγερθεὶς δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα (1857).

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

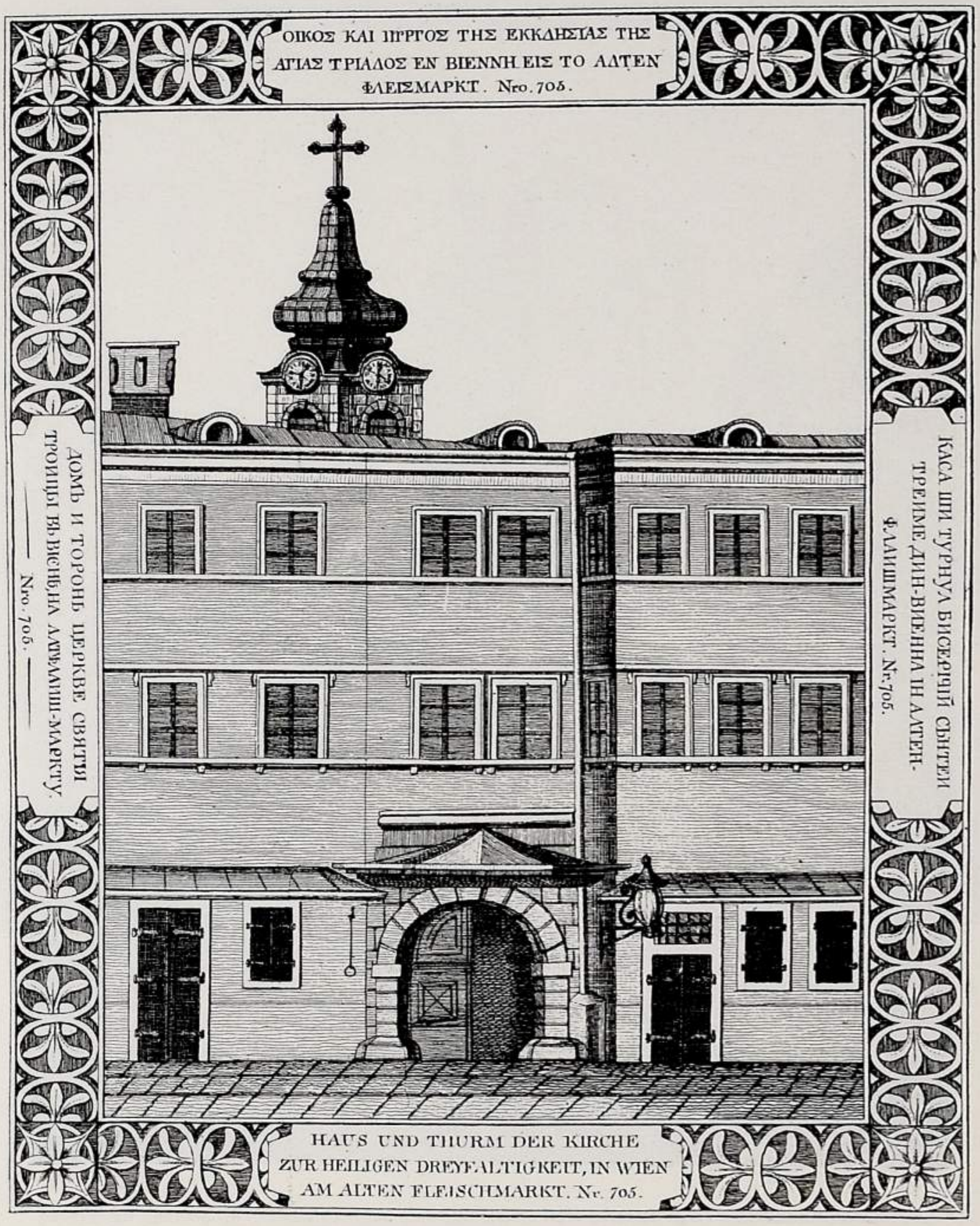

30. Πρόσοψις τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» am Fleischmarkt πρὸ τῆς ἀνοικοδομήσεώς του, γενομένης τῷ 1859.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

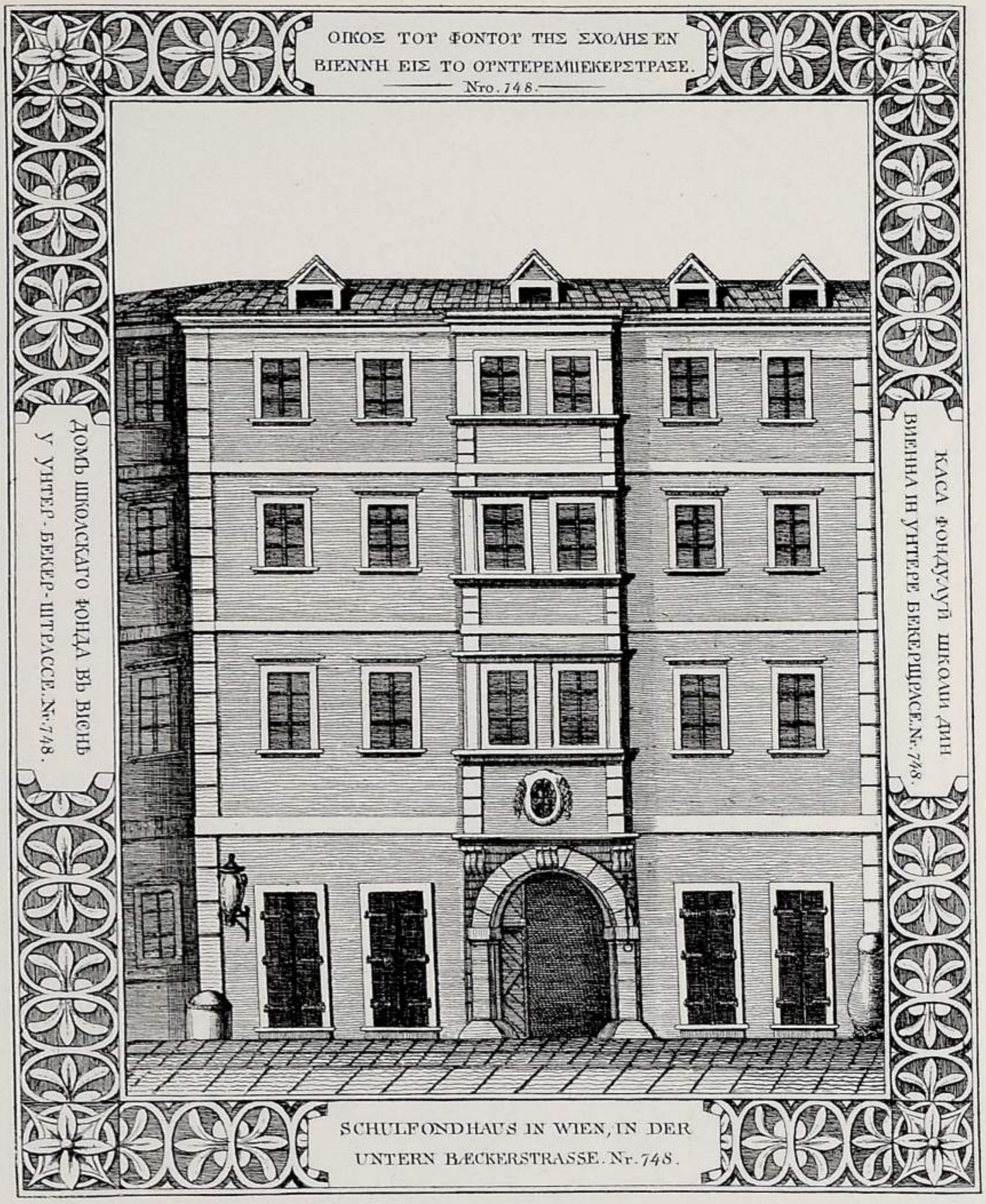

31. Πρόσοψις τοῦ ἐν Βιέννῃ ἑλληνικοῦ σχολείου πρὸ τοῦ 1859.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

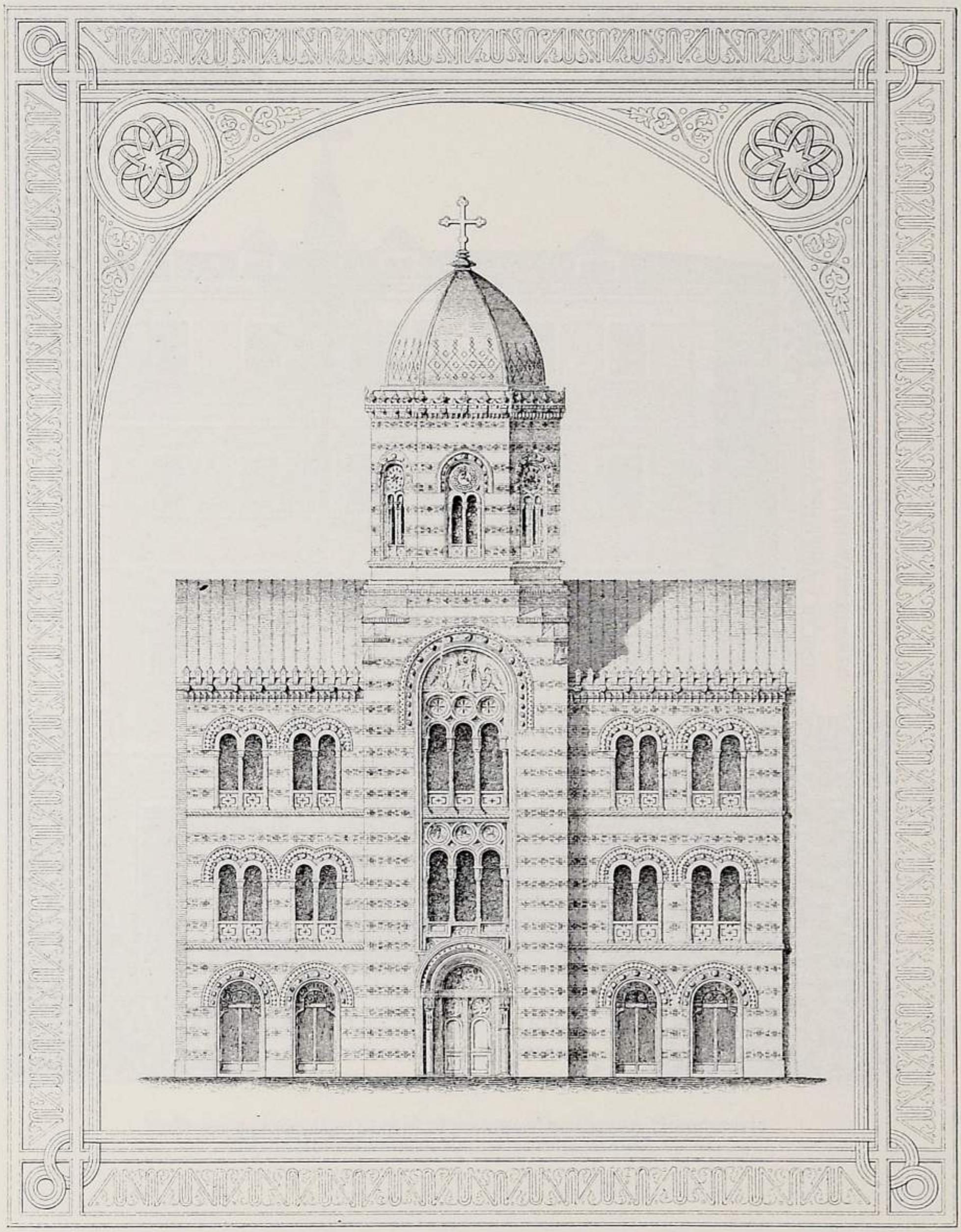

32. Πρόσοψις τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» am Fleischmarkt μετὰ τὴν ἀνοικοδόμησίν του δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα (1859).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

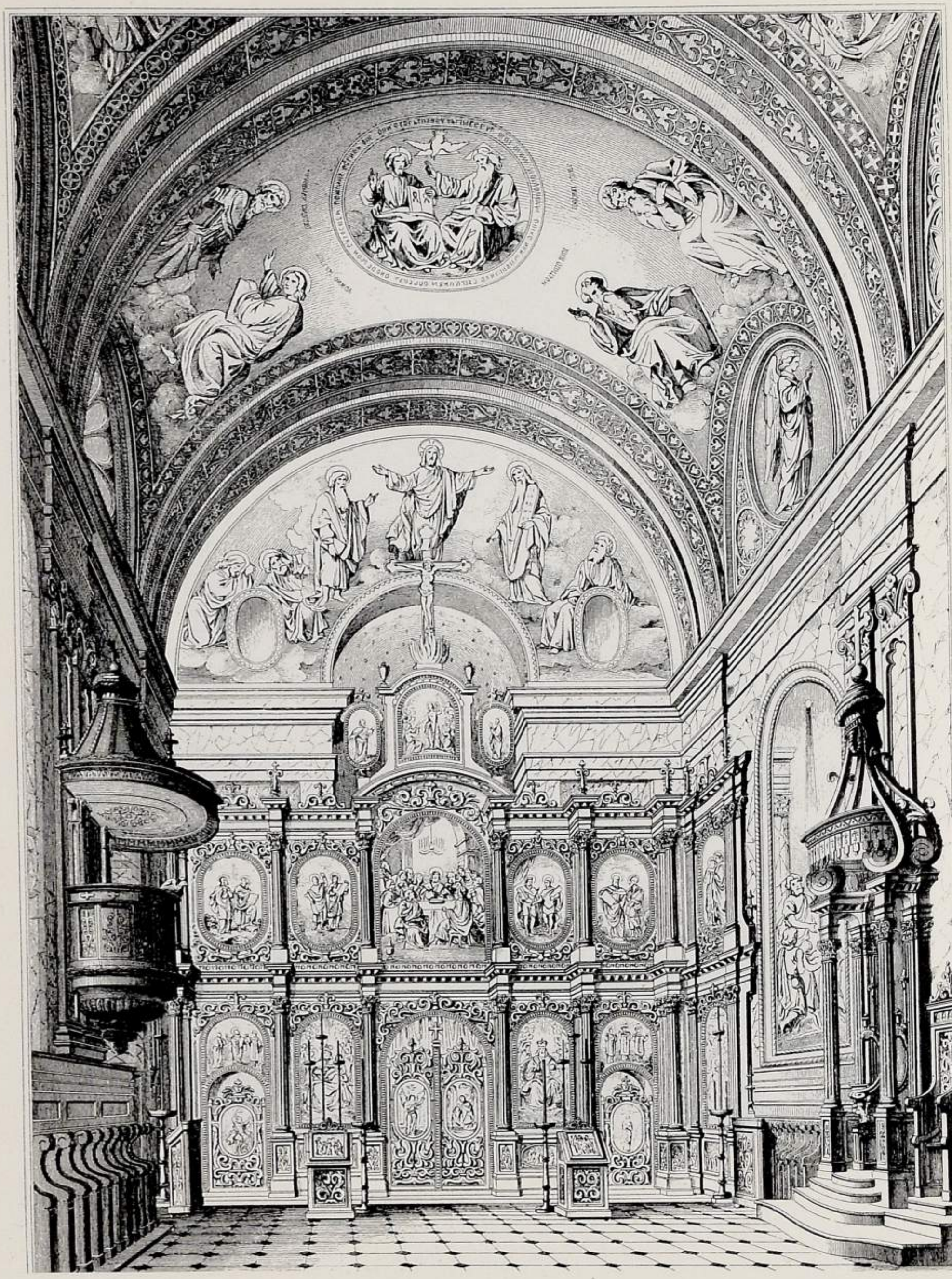

33. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τῆς «Ἁγίας Τριάδος» am Fleischmarkt μετὰ τὴν εἰκονογράφησίν του δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα (1859).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

34. Ἡ ἐν Mauerbach τῆς Κάτω Αὐστρίας ἔπαυλις τοῦ Σίνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

35. Τὸ ἐν Βενετίᾳ Palazzo Grassi, ἀγορασθὲν τῷ 1858 ὑπὸ τοῦ Σίμωνος Σίνα. Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ *Gianjacopo Fontana*, Venezia monumentale pittoresca... (Venezia 1845-1846, no 7).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

AZ AKADEMIA PALOTÁJA.

Emelte a nemzet. Épülni kezdett 1862-ben. Megnyittatik deczember 11-kén. Befejeztetett 1865-ben.

36. Τὸ μέγαρον τῆς 'Ακαδημίας τῆς Βουδαπέστης (1865), τοῦ ὁποίου μέγας δωρητὴς ἐγένετο ὁ Σίμων Σίνας. Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Magyarország és a Nagy Világ» (3-12-1865, p. 153).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

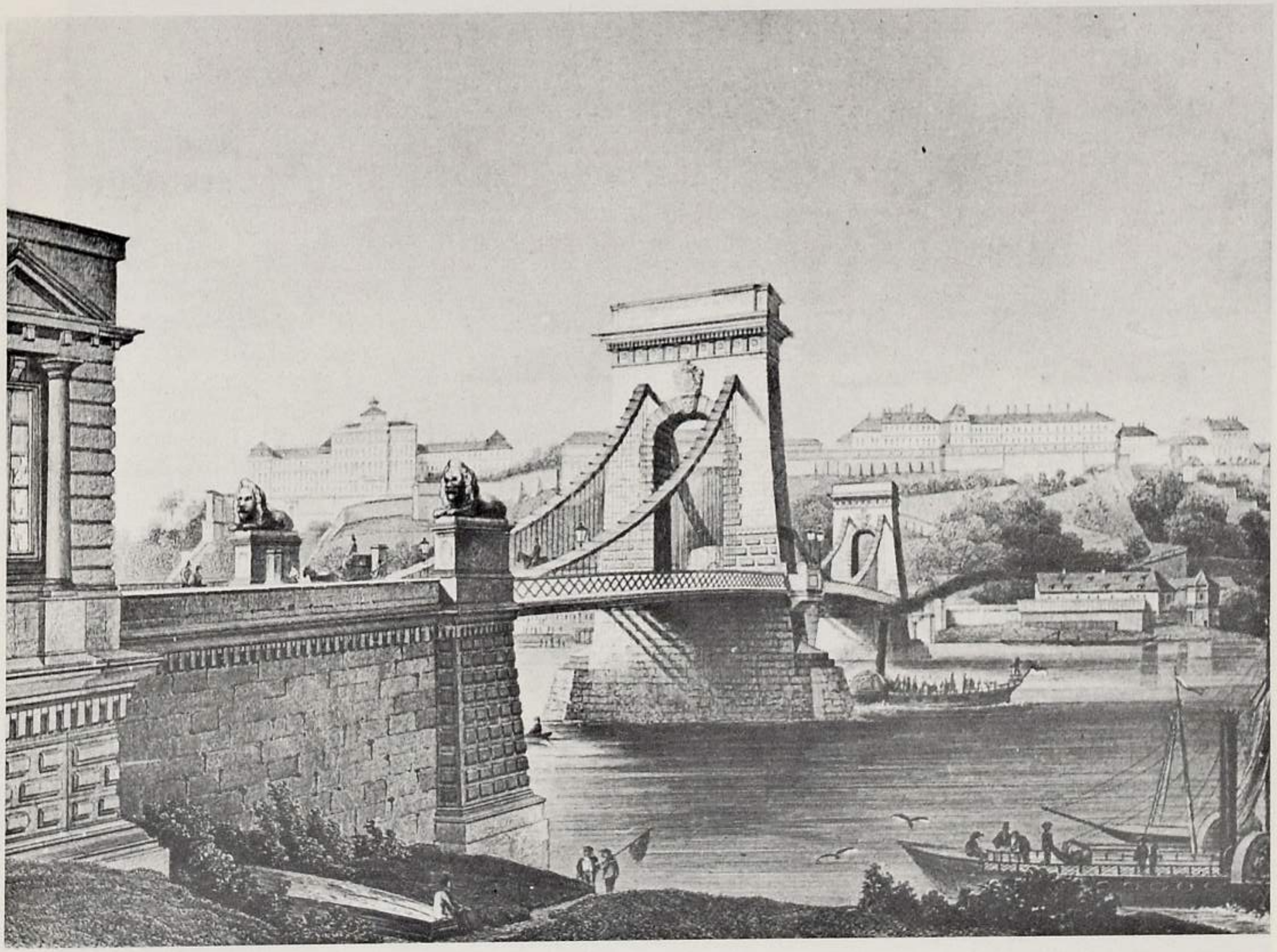

37. Ἡ κρεμαστὴ γέφυρα τῆς Βουδαπέστης, κατασκευασθεῖσα πρωτοβουλίᾳ τοῦ St. Széchenyi καὶ δαπάνῃ τοῦ Γεωργίου Σίνα. Εἰκὼν ληφθεῖσα ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ *J. Hunfalvy*, Budapest és Környéke (Pest 1859).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

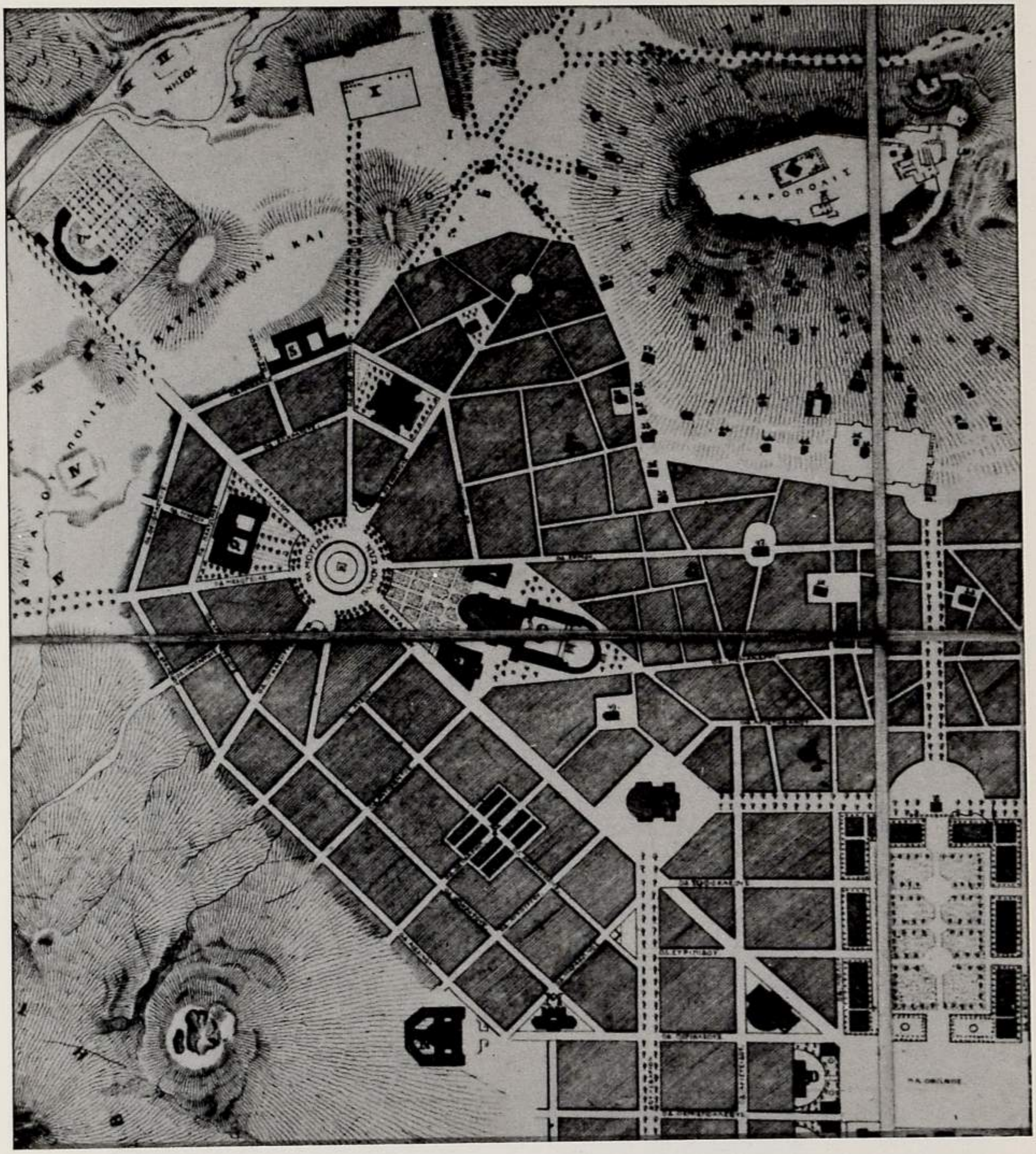

38. Τμῆμα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως 'Αθηνῶν ὑπὸ τῶν Ed. Schaubert καὶ Σταμ. Κλεάνθους (1833), ὅπου ἡ θέσις τῆς 'Ακαδημίας ὁρίζεται διὰ τοῦ γράμματος Q, ἤτοι παρὰ τῇ πλατείᾳ Συντάγματος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

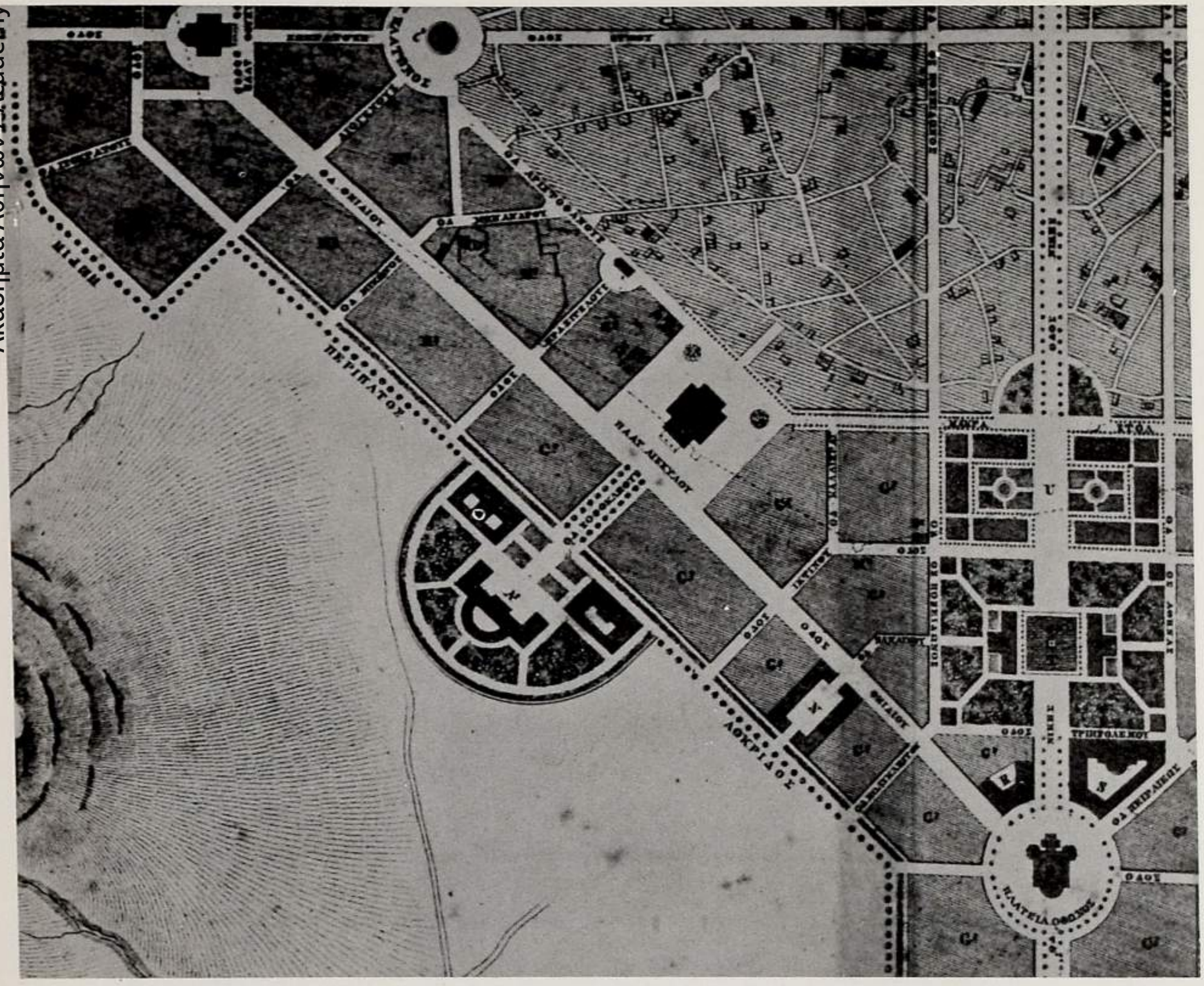

39. Τμῆμα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπὸ Leo Klenze (1834), ὅπου ἡ θέσις τῆς Ἀκαδημίας ὁρίζεται παρὰ τῷ Δημοτικῷ Νοσοκομείῳ «ἡ Ἐλπίς».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

40. Ἄποψις τῶν Ἀθηνῶν κατὰ χαλκογραφίαν τοῦ 1850. Δέξιὰ διακρίνεται τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἀνατολικῶς αὐτοῦ σύνδενδρος περίβολος, ἐφ' οὗ ἐκτίσθη ἡ Ἀκαδημία. (Προσφορὰ Ἐπαμ. Στασινοπούλου).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

41. Τμῆμα ἀπόψεως τῶν 'Αθηνῶν κατὰ φωτογραφίαν τοῦ Rumine (1860), ὅπου διακρίνονται οἱ ἑκατέρωθεν τοῦ Πανεπιστημίου ἄκτιστοι χῶροι. ('Αντίγραφον ἐν τῷ 'Εθνικῷ καὶ ἱστορικῷ Μουσείῳ τῆς 'Ελλάδος).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

42-43. Δύο μαρμάρινα ἀγγεῖα, κατασκευασθέντα δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα ἐπὶ τῇ καταθέσει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

τοῦ θεμελίου λίθου τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τοποθέτησίν των πρὸ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Ὄθωνος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

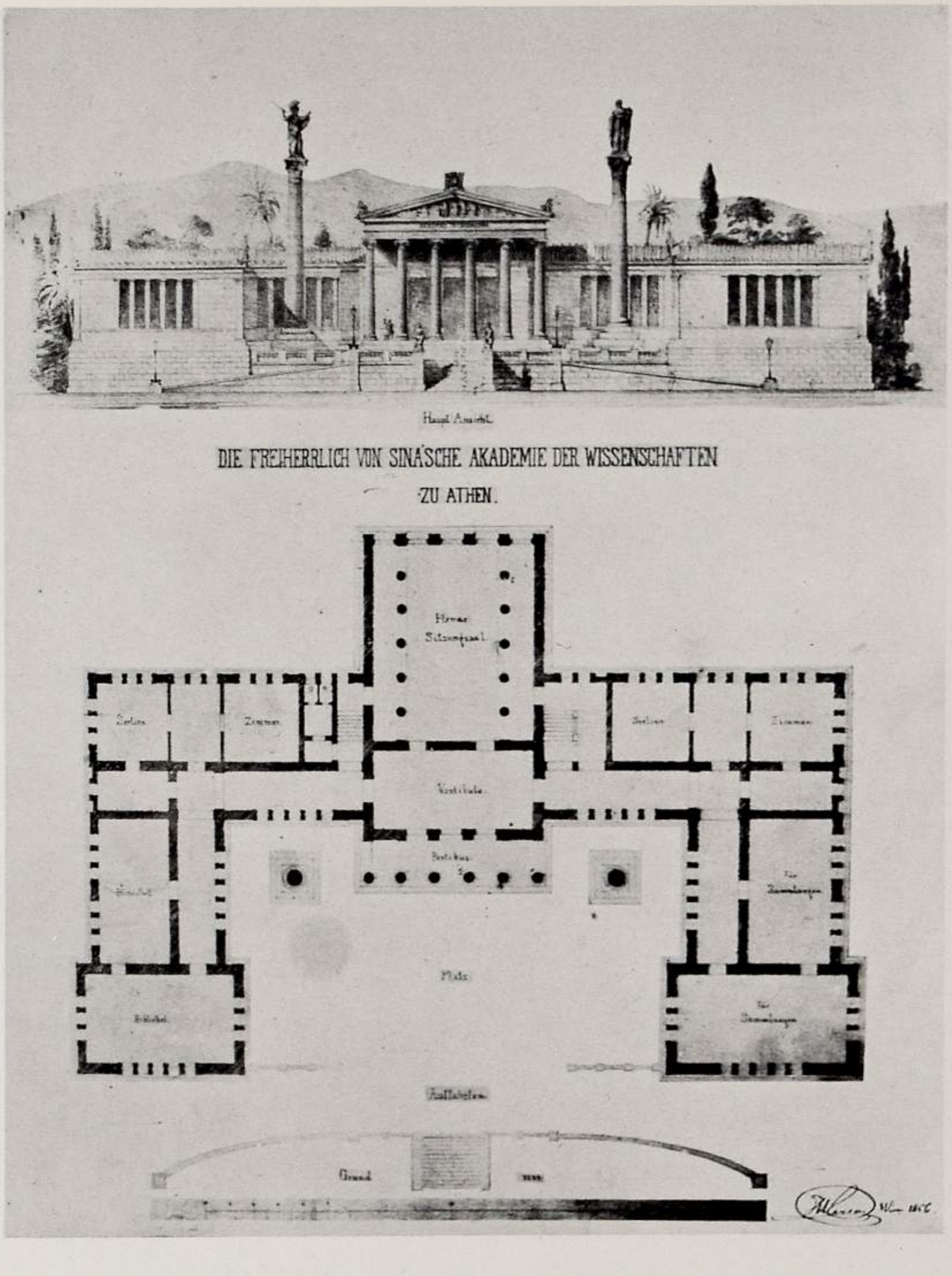

44. Τὰ πρῶτα σχέδια (πρόσοψις καὶ κάτοψις) τῆς Σιναίας 'Ακαδημίας ὑπὸ Theophil Hansen (1856). Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

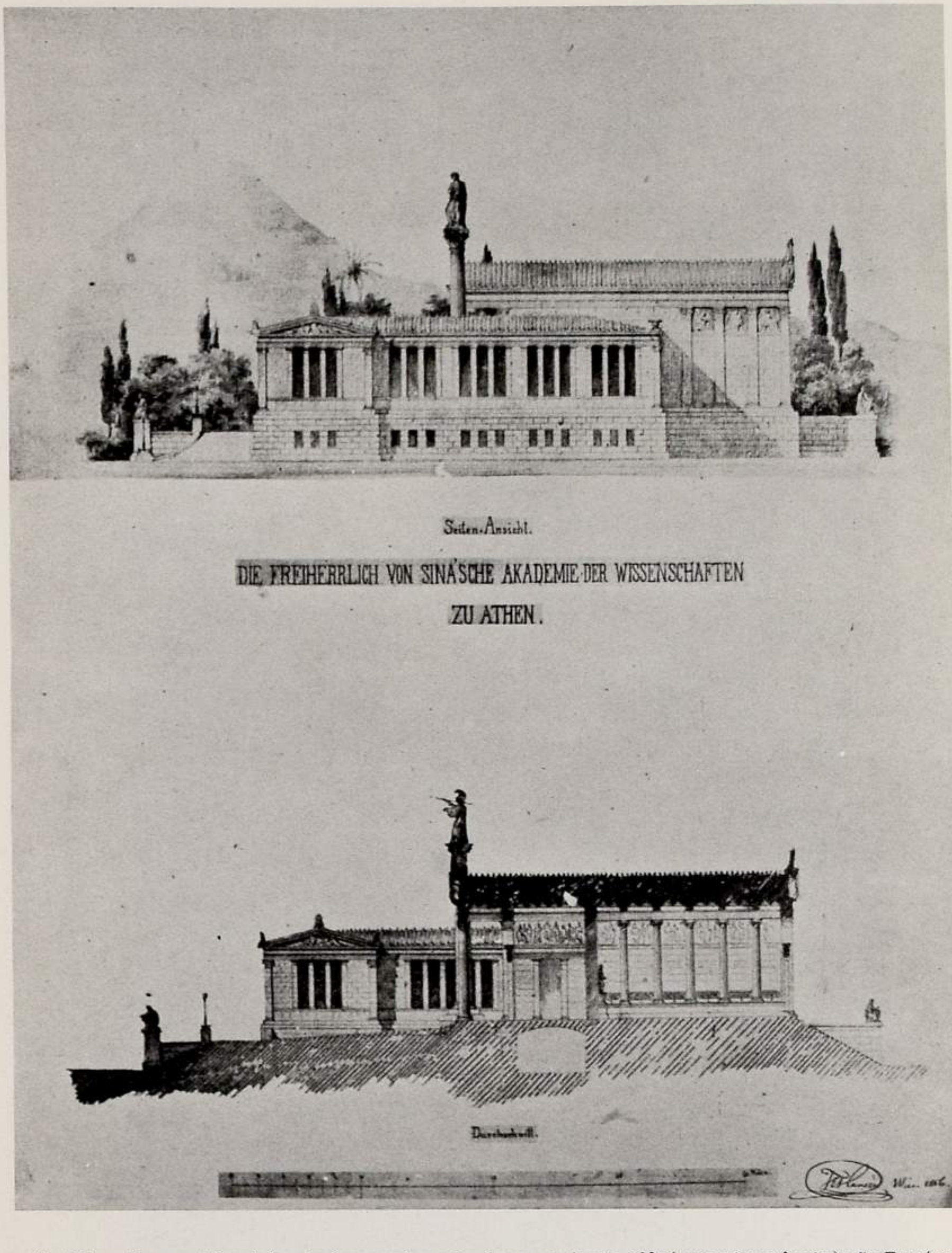

45. Τὰ πρῶτα σχέδια (πλαγία ὄψις καὶ κατὰ μῆκος τομὴ τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν) τῆς Σιναίας Ἀκαδημίας ὑπὸ Theophil Hansen (1856). Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

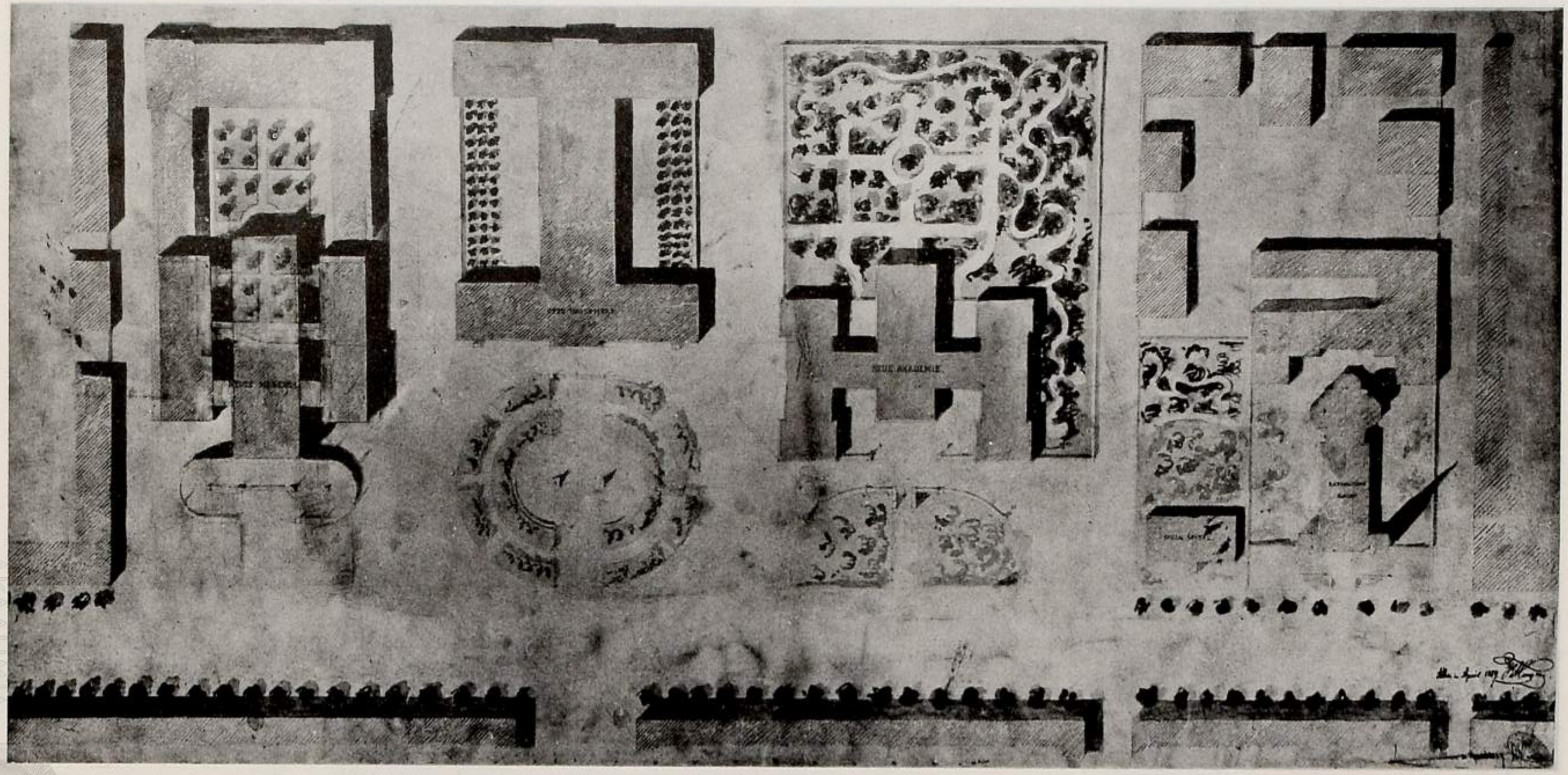

46. Ἡ «ἀρχιτεκτονικὴ τριλογία» (Μουσεῖον-Πανεπιστήμιον-Ἀκαδημία). Κάτοψις ὑπὸ Th. Hansen (1859). Akademie der bildenden Künste (Wien). Βλ. καὶ εἰκ. 95α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

47. Ἡ βάσις τῆς ἀνεγειρομένης Ἀκαδημίας ἐκ νοτιοανατολικῆς σκοπιᾶς (1861). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

48. Ἡ βάσις τῆς ἀνεγειρομένης Ἀκαδημίας ἐκ νοτιοδυτικῆς σκοπιᾶς (1861). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

49. Ἡ βάσις τῆς ἀνεγειρομένης Ἀκαδημίας ἐκ βορειοανατολικῆς σκοπιᾶς (1861). Φωτογραφία. Akademie der bild. Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

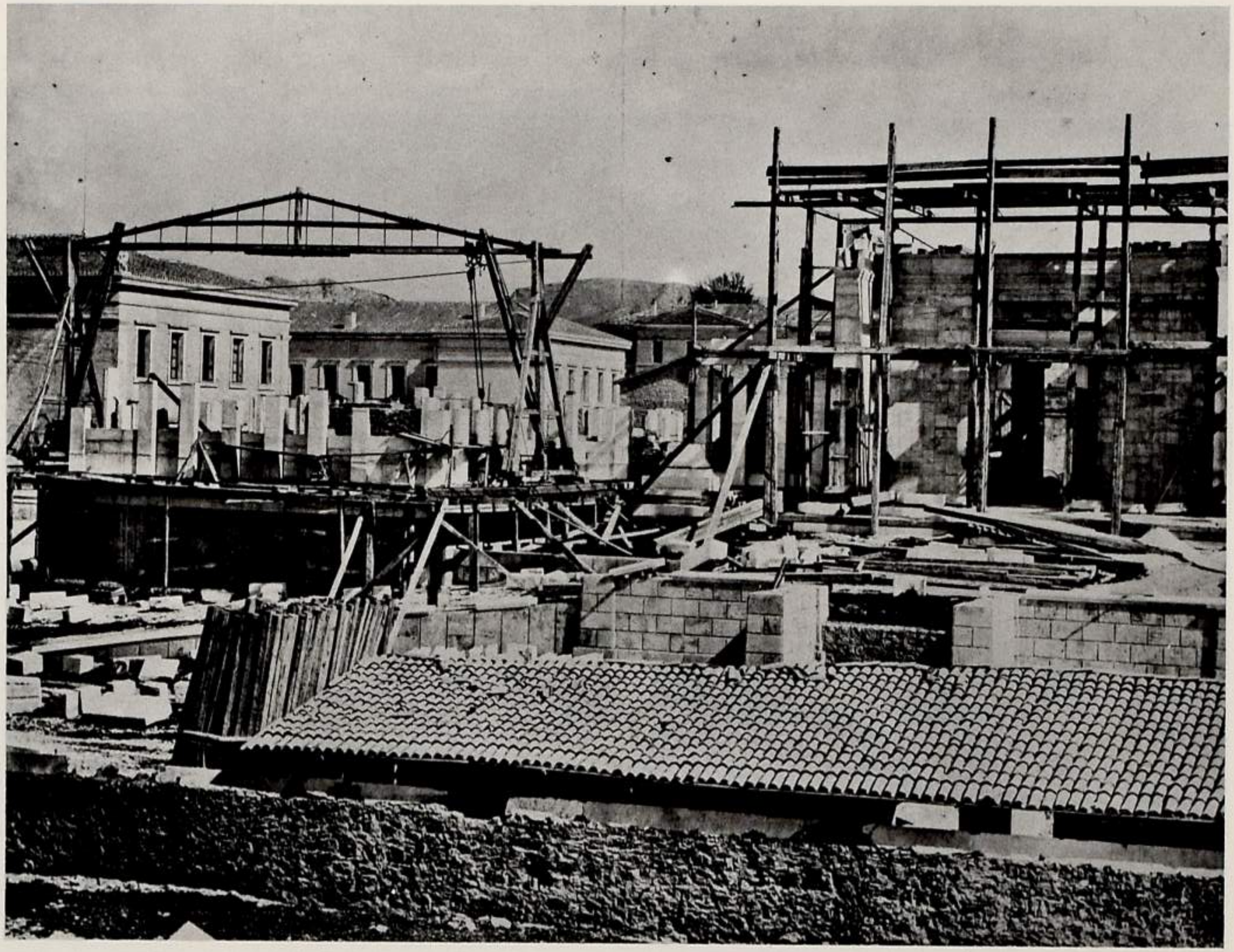

50. Τὰ προπύλαια καὶ ἡ δυτικὴ πτέρυξ τῆς 'Ακαδημίας ὑπὸ κατασκευήν. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

51. Ἡ βορεία πλευρὰ καὶ ἡ ἀνατολικὴ πτέρυξ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ κατασκευήν (1869). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

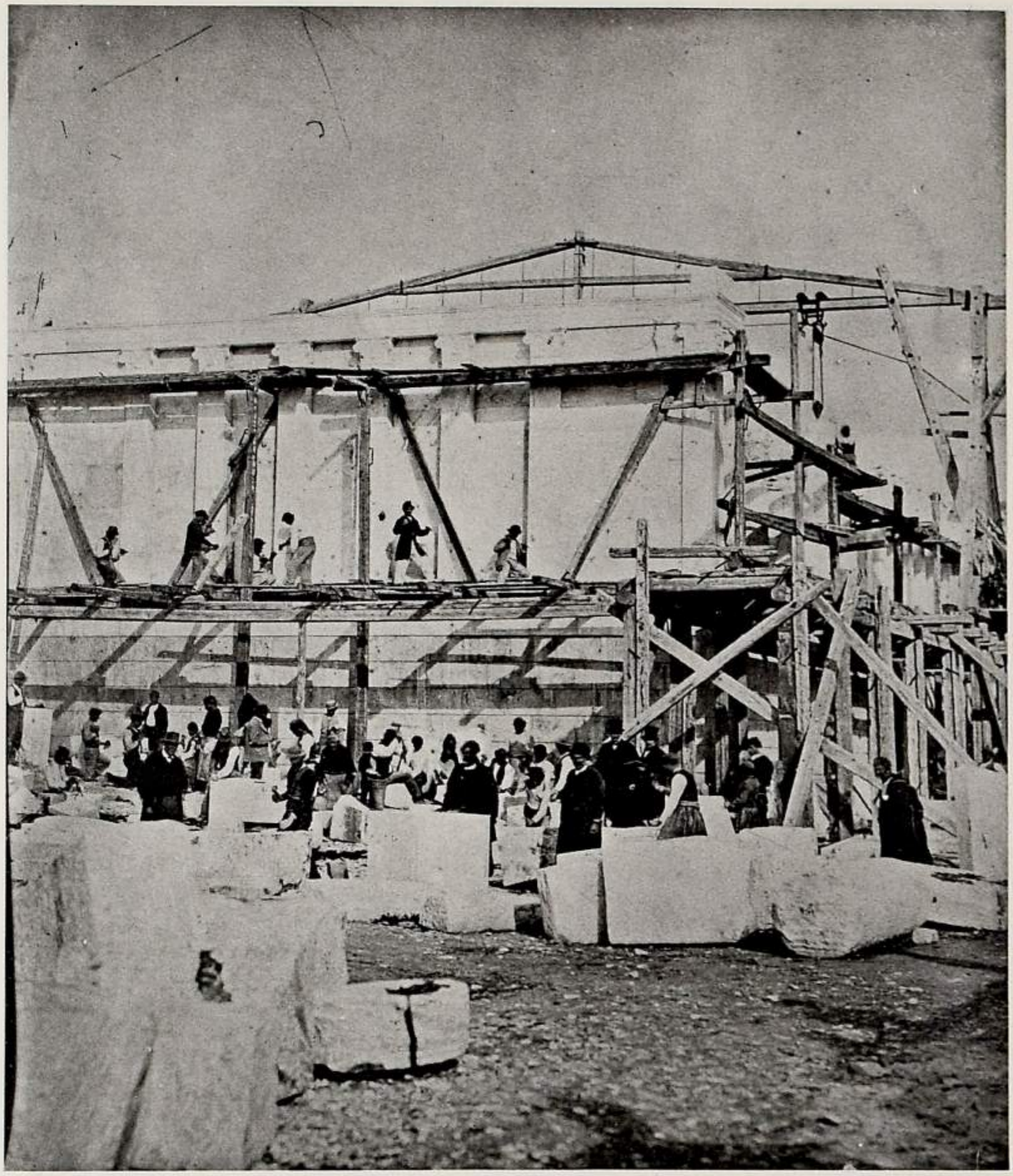

52. Πτέρυξ τῆς 'Ακαδημίας ὑπὸ κατασκευήν. Λιθοξόοι, κτίσται καὶ ἐπισκέπται (1869). Φωτογραφία. 'Εθνικὴ Πινακοθήκη ('Αθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

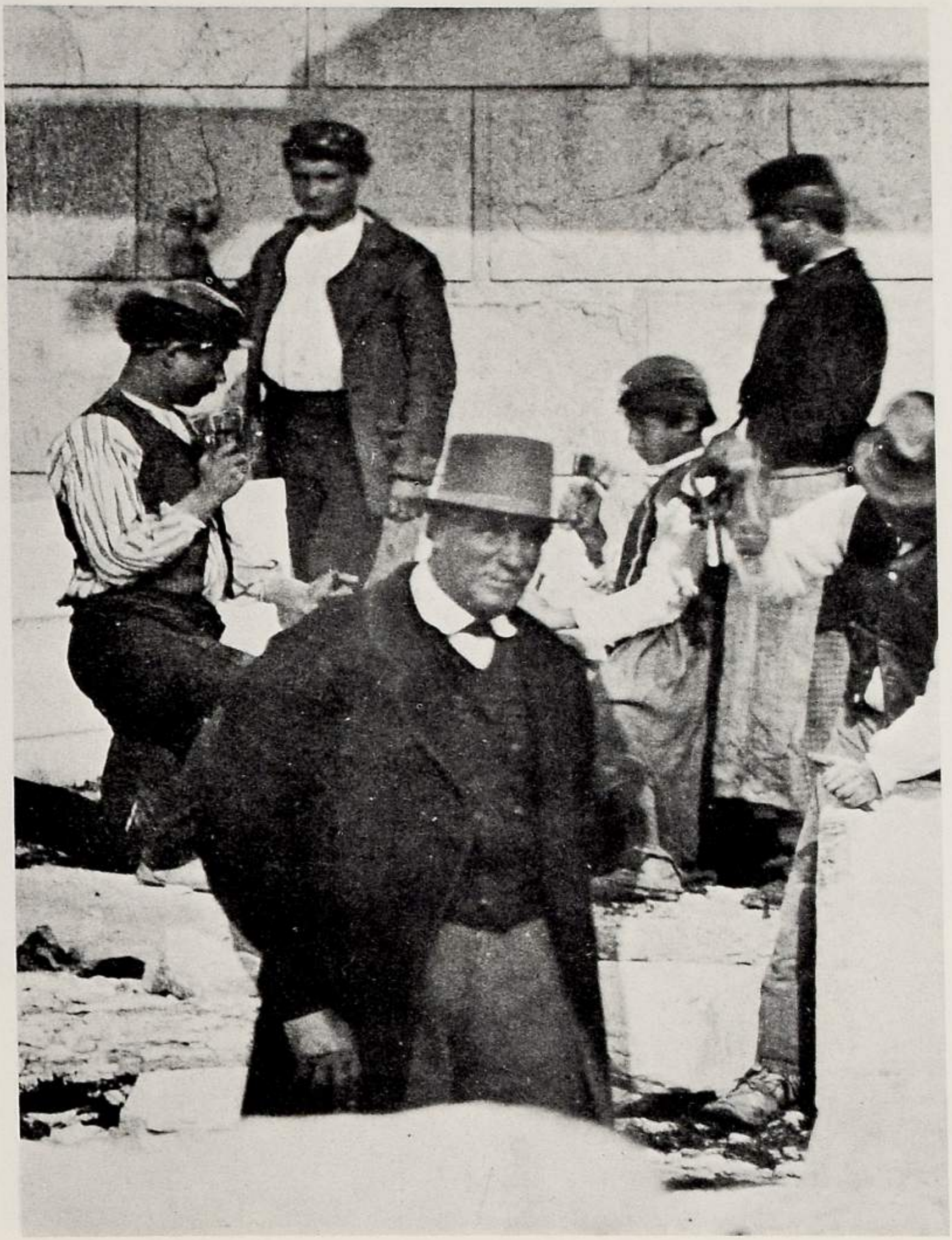

53. Ὁ ἐργολάβος τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας Νικόλαος Κουμέλης. Λεπτομέρεια ἐκ τῆς εἰκ. 52.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

54. Κιονόκρανα τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ κατεργασίαν. Δεξιά, ὄπισθεν ἑνὸς κιονοκράνου διακρίνεται ὁ Hansen. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

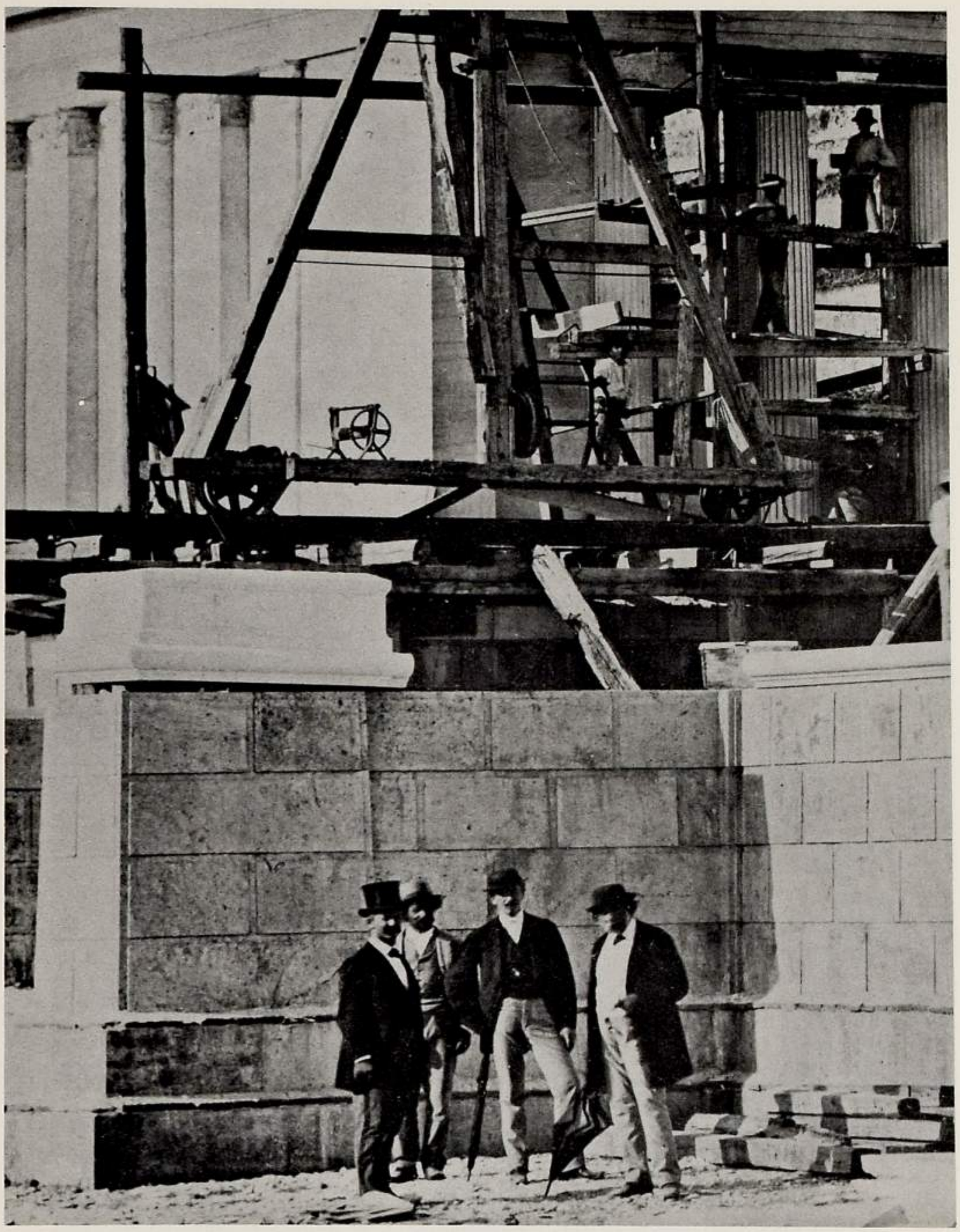

55. Τμῆμα τῆς ἀνεγειρομένης Ἀκαδημίας. Ἐκ τῶν εἰκονιζομένων προσώπων δεξιὰ εἶναι ὁ Hansen, ἀριστερὰ δὲ ὁ Ziller. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

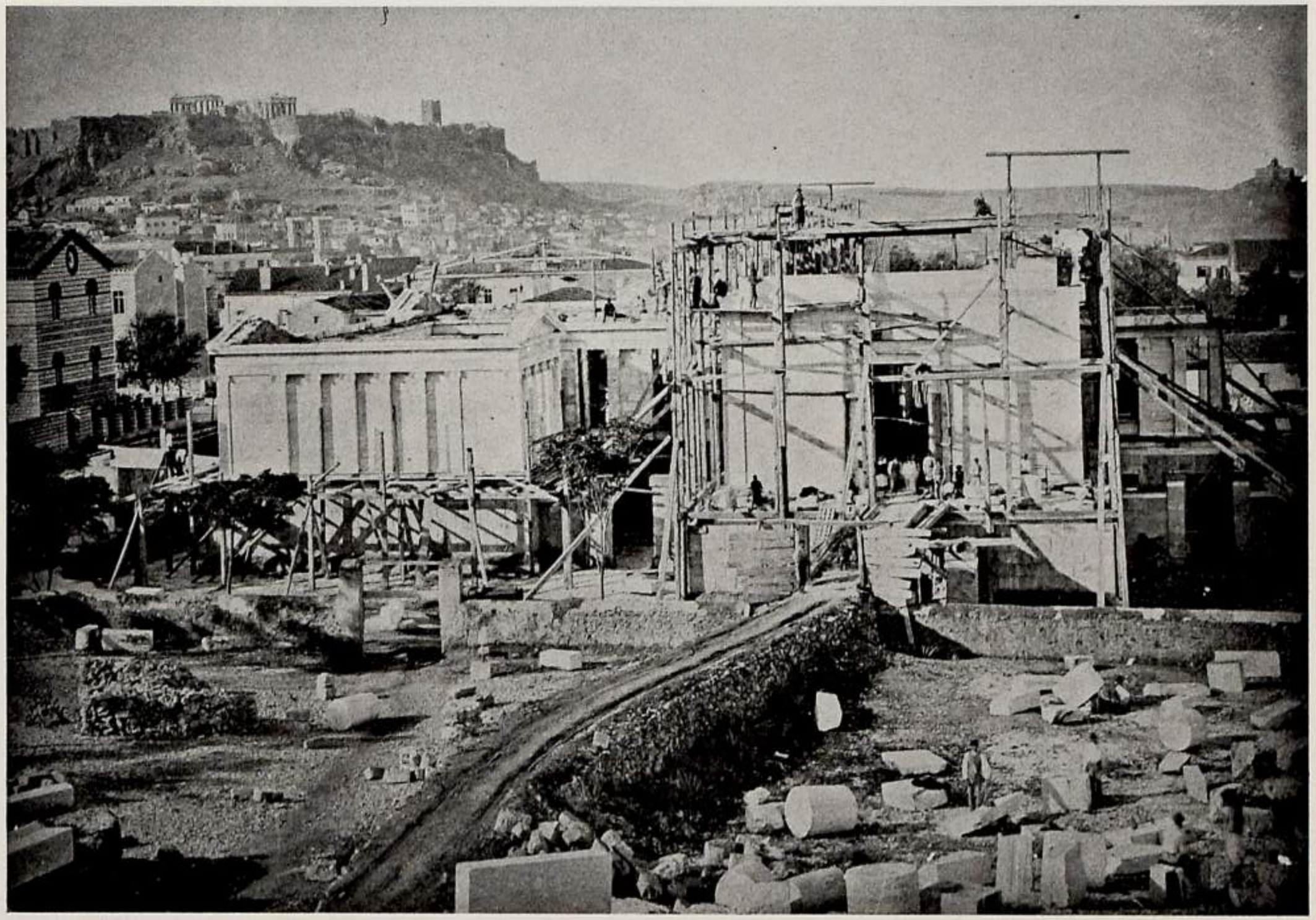

56. Ἡ βορεία πλευρὰ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ κατασκευήν. Εἰς τὸ βάθος διακρίνονται ἀριστερὰ μὲν ἡ Ἀκρόπολις, δεξιὰ δὲ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον. Φωτογραφία. Ἐθνικὴ Πινακοθήκη (Ἀθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

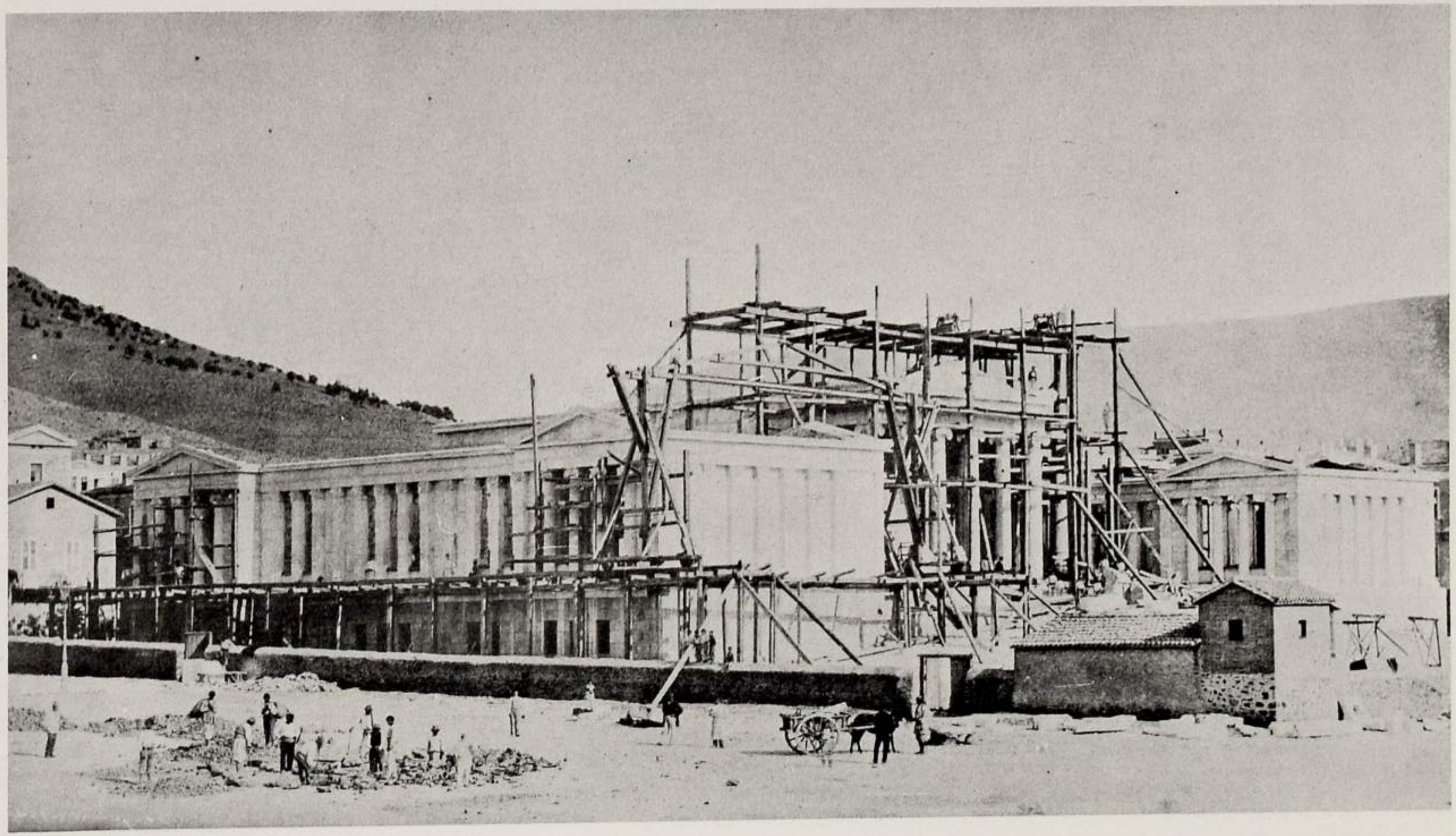

57. Ἡ πρόσοψις καὶ ἡ δυτικὴ πλευρὰ τῆς Ἀκαδημίας μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς μαρμαρίνης τοιχοδομῆς αὐτῆς.
Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

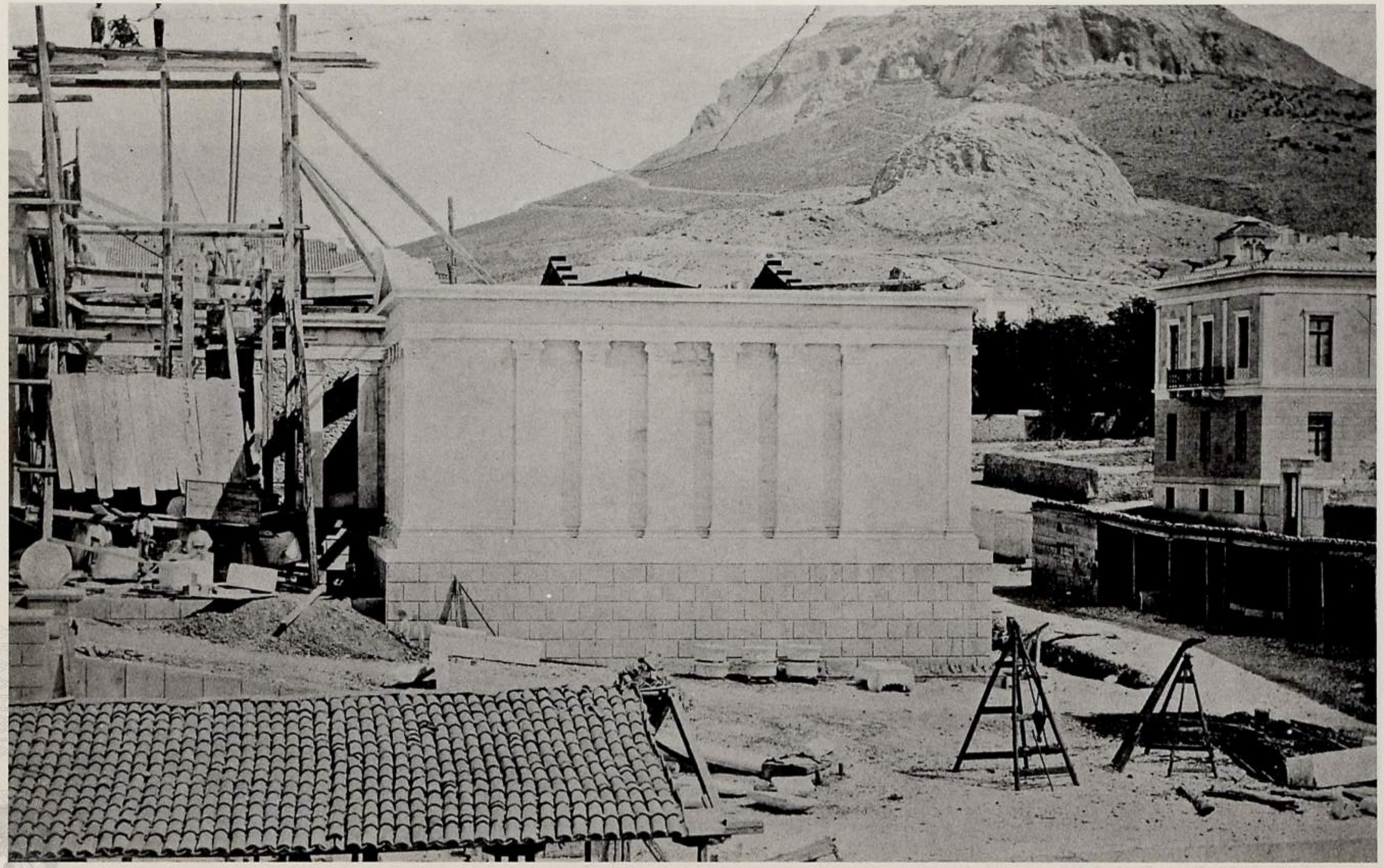

58. Ἡ ἀνατολικὴ πτέρυξ τῆς Ἀκαδημίας. Εἰς τὸ βάθος ἡ «Σχιστὴ Πέτρα» καὶ ὁ Λυκαβηττός. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

59. Ἄποψις τῶν Ἀθηνῶν ἐκ τῆς «Σχιστῆς Πέτρας». Διακρίνεται ἡ Ἀκαδημία ἐστεγασμένη (1872). Φωτογραφία ἐκ τῆς συλλογῆς Κωνστ. Τρίπου (Ἀθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

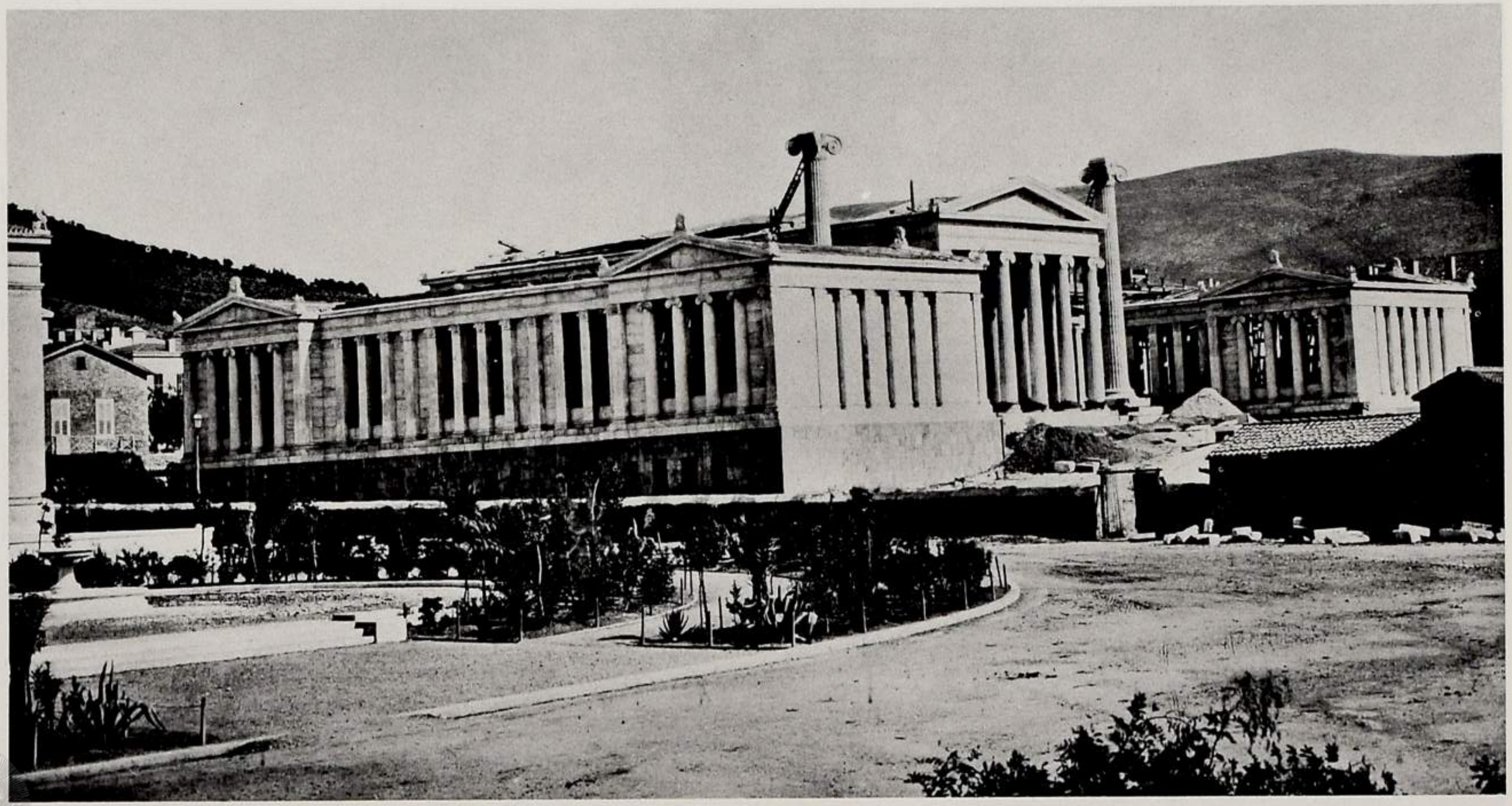

60. Ἡ Ἀκαδημία μετὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀμφοτέρων τῶν μεγάλων κιόνων τῆς προσόψεως αὐτῆς. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

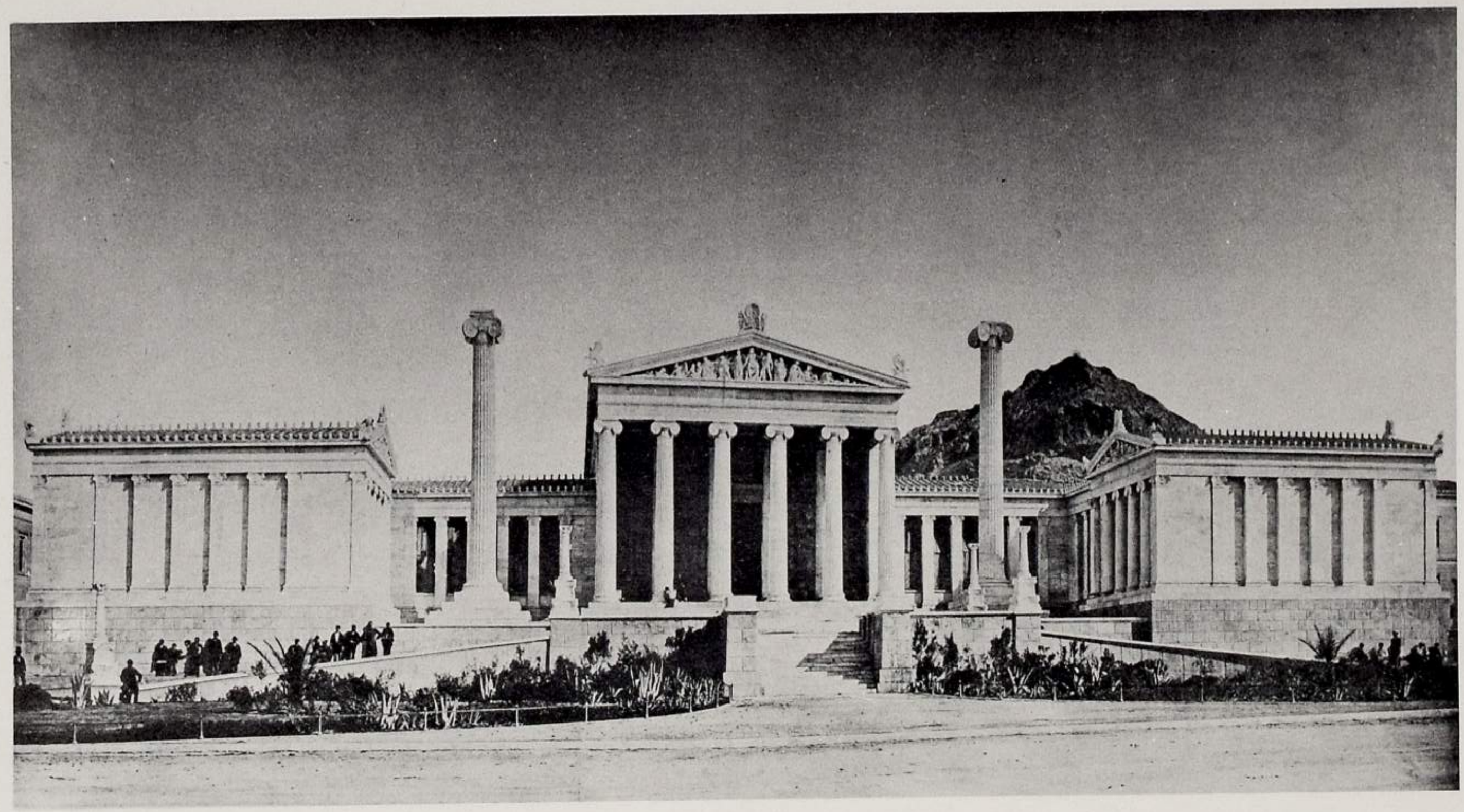

61. Ἡ Ἀκαδημία μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν γλυπτῶν συνθέσεων τῶν ἀετωμάτων αὐτῆς (1875). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

62. Ἡ γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς. Πρόπλασμα τῶν γλυπτῶν τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ Λεωνίδα Δρόση (1870). Ἐθνικὴ Πινακοθήκη (Ἀθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

63. Ἡ γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς. Τὰ μαρμάρινα γλυπτὰ τοῦ κεντρικοῦ ἀετώματος τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ Λεωνίδα Δρόση. Φωτογραφία. Ἐθνικὴ Πινακοθήκη (Ἀθῆναι).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

64. Ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ. Λεπτομέρεια ἐκ τῆς εἰκ. 62.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

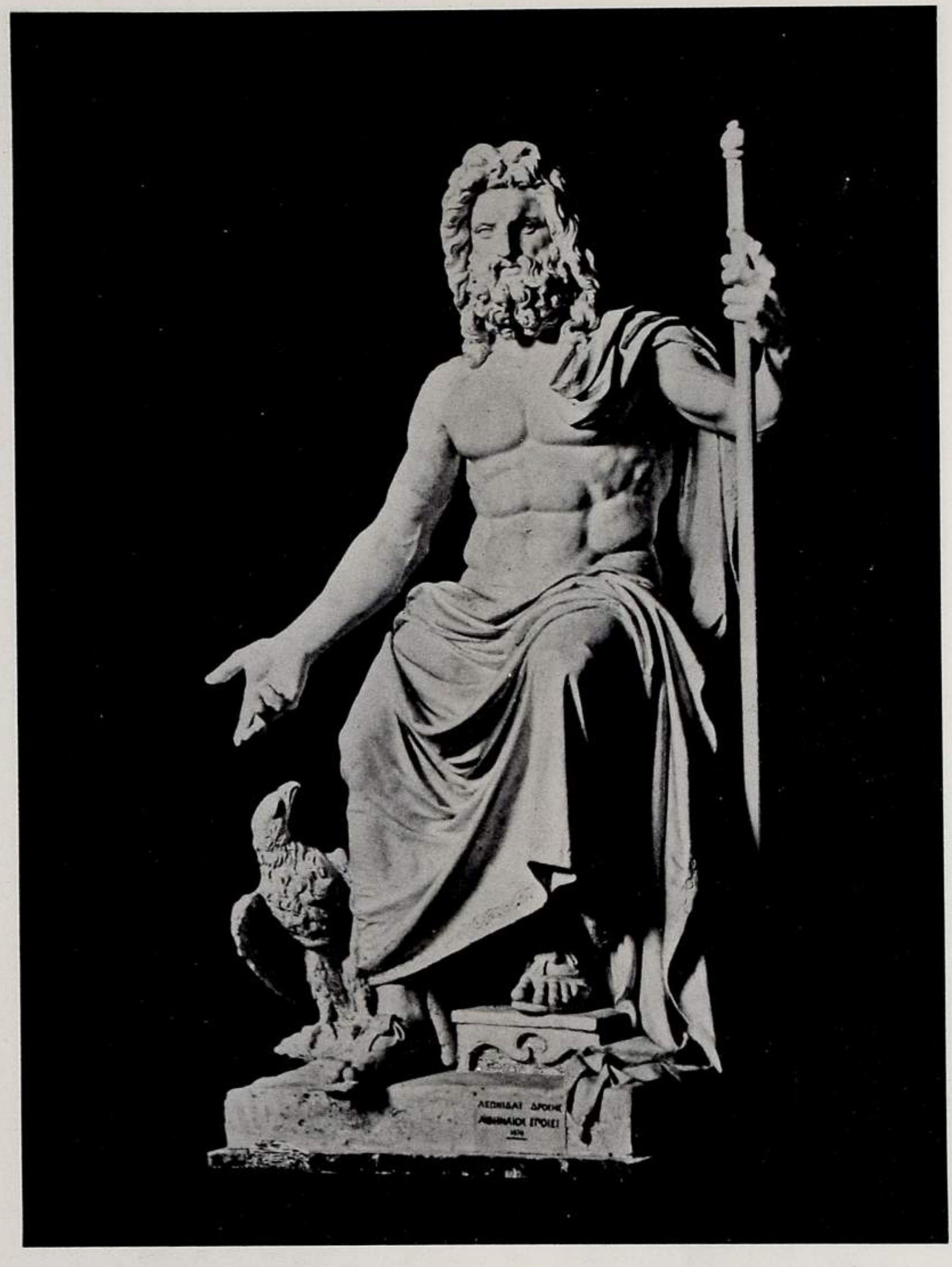

65. Ὁ Ὀλύμπιος Ζεύς. Ἡ κεντρικὴ μορφὴ τῆς παραστάσεως «Ἡ γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς» ὑπὸ Λεωνίδα Δρόση (1870). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

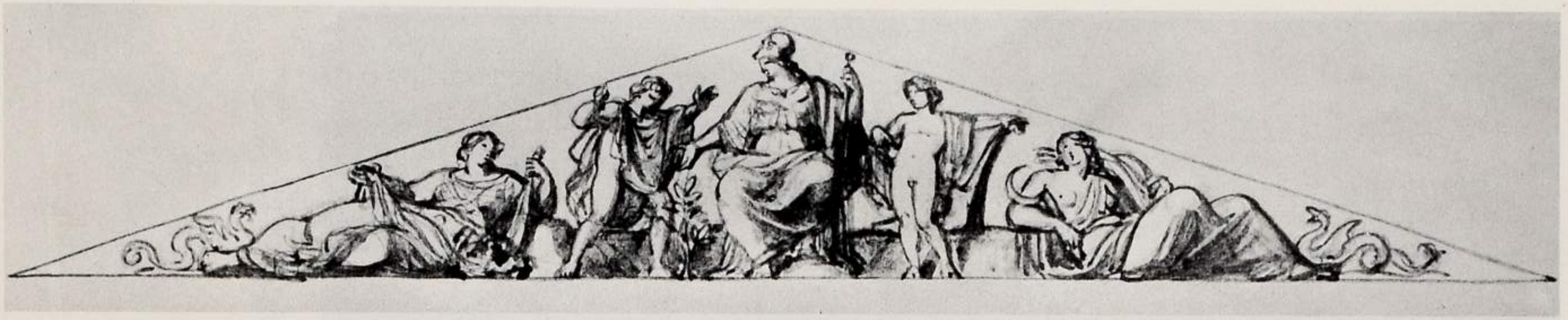

66α. Ἡ Ἀθηνᾶ δεικνύουσα ἀναφυόμενον θαλλὸν ἐλαίας εἰς ἔκπληκτον νεανίαν. Εἰς τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας αἱ Ὧραι τῆς Ἀνοίξεως καὶ τοῦ Θέρους.
Σχέδιον Th. Hansen μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

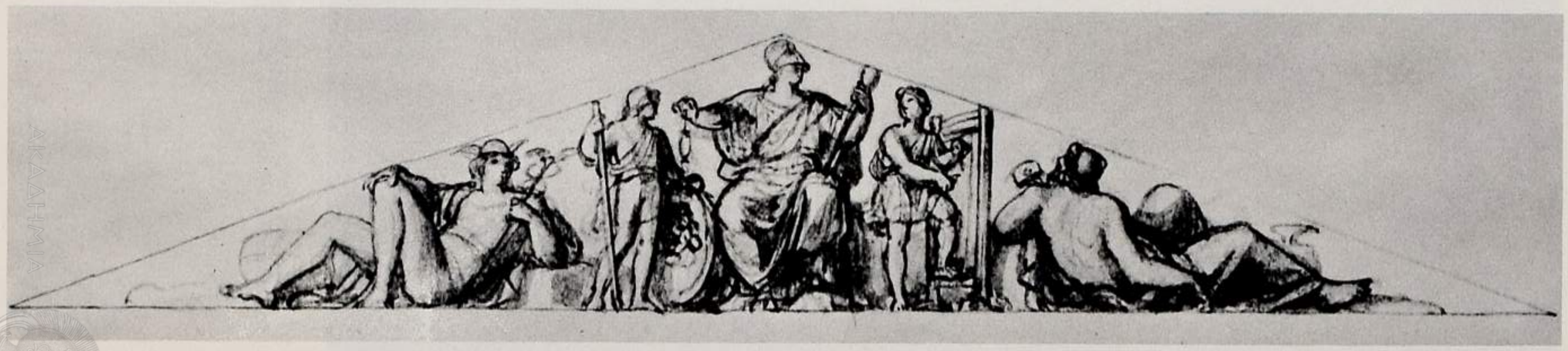

66β. Ἡ Ἀθηνᾶ νήθουσα. Ἀριστερὰ αὐτῆς νεανίας ὑφαίνων καὶ δεξιὰ ἕτερος νεανίας. Εἰς τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας ὁ Ἥφαιστος καὶ ὁ Ἑρμῆς.
Σχέδιον Th. Hansen μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

67α. Ἡ Ἀθηνᾶ διδάσκουσα τὸν ἄνθρωπον τὴν ναυπηγικήν. Ἀριστερὰ αὐτῆς νεανίας κρατῶν ἱστίον. Εἰς τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Αἴολος.
Σχέδιον Th. Hansen μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

67β. Ἡ Ἀθηνᾶ θεωμένη τὴν ὑπὸ τοῦ Προμηθέως μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὴν ἑτέραν γωνίαν ἡ Οὐρανία κρατοῦσα σφαῖραν.
Σχέδιον Th. Hansen μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

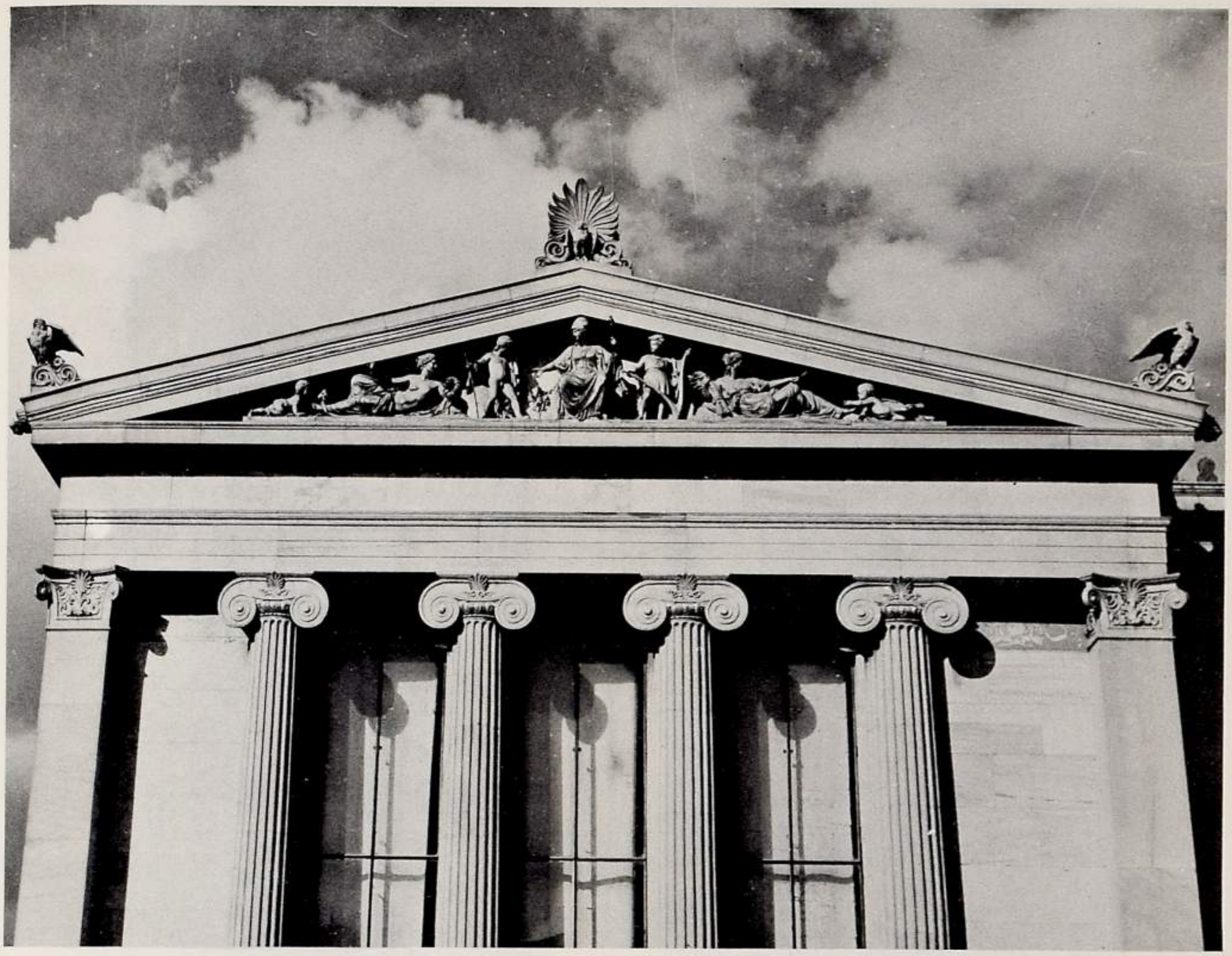

68. Ἡ Ἀθηνᾶ δεικνύουσα εἰς ἔκπληκτον νεανίαν δεξιὰ αὐτῆς ἀναφυόμενον θαλλὸν ἐλαίας. Ἀριστερὰ αὐτῆς νεανίας κρατῶν ἄροτρον, εἰς δὲ τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας ἡ Ὥρα τῆς ἀνοίξεως κρατοῦσα στέφανον ἀνθέων καὶ ἡ Ὥρα τοῦ θέρους κρατοῦσα δρέπανον καὶ δέσμην σταχύων. Τερρακόττα ὑπὸ Fr. Melnitzky (1875). Πρβλ. 66α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

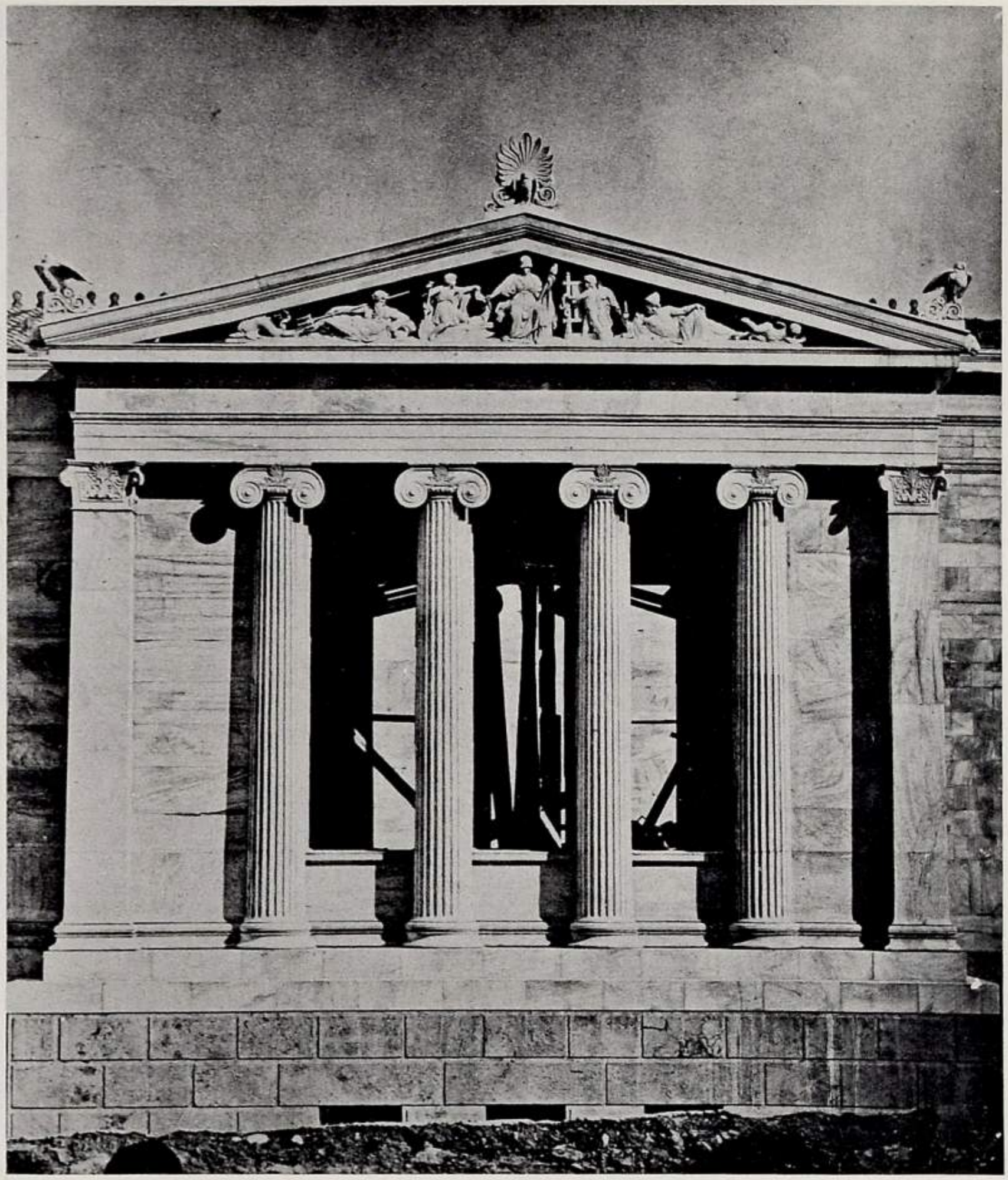

69. Ἡ Ἀθηνᾶ νήθουσα. Ἀριστερὰ αὐτῆς νεανίας ὑφαίνων καὶ δεξιὰ νεανίας ἐπὶ τῆς «Ἀργοῦς». Εἰς τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας ὁ Ποσειδῶν κρατῶν τρίαιναν καὶ ὁ Ἥφαιστος κρατῶν σφῦραν. Τερρακόττα ὑπὸ Fr. Melnitzky (1875). Πρβλ. 66β καὶ 67α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

70. Ἡ Ἀθηνᾶ θεωμένη ἀριστερὰ αὐτῆς τὴν ὑπὸ τοῦ Προμηθέως μετάδοσιν τοῦ πυρὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Δεξιὰ αὐτῆς νεανίας καὶ ὁ Ἄρης ἀναπαυόμενος. Τερρακόττα ὑπὸ Fr.Melnitzky (1875). Πρβλ. 67β.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

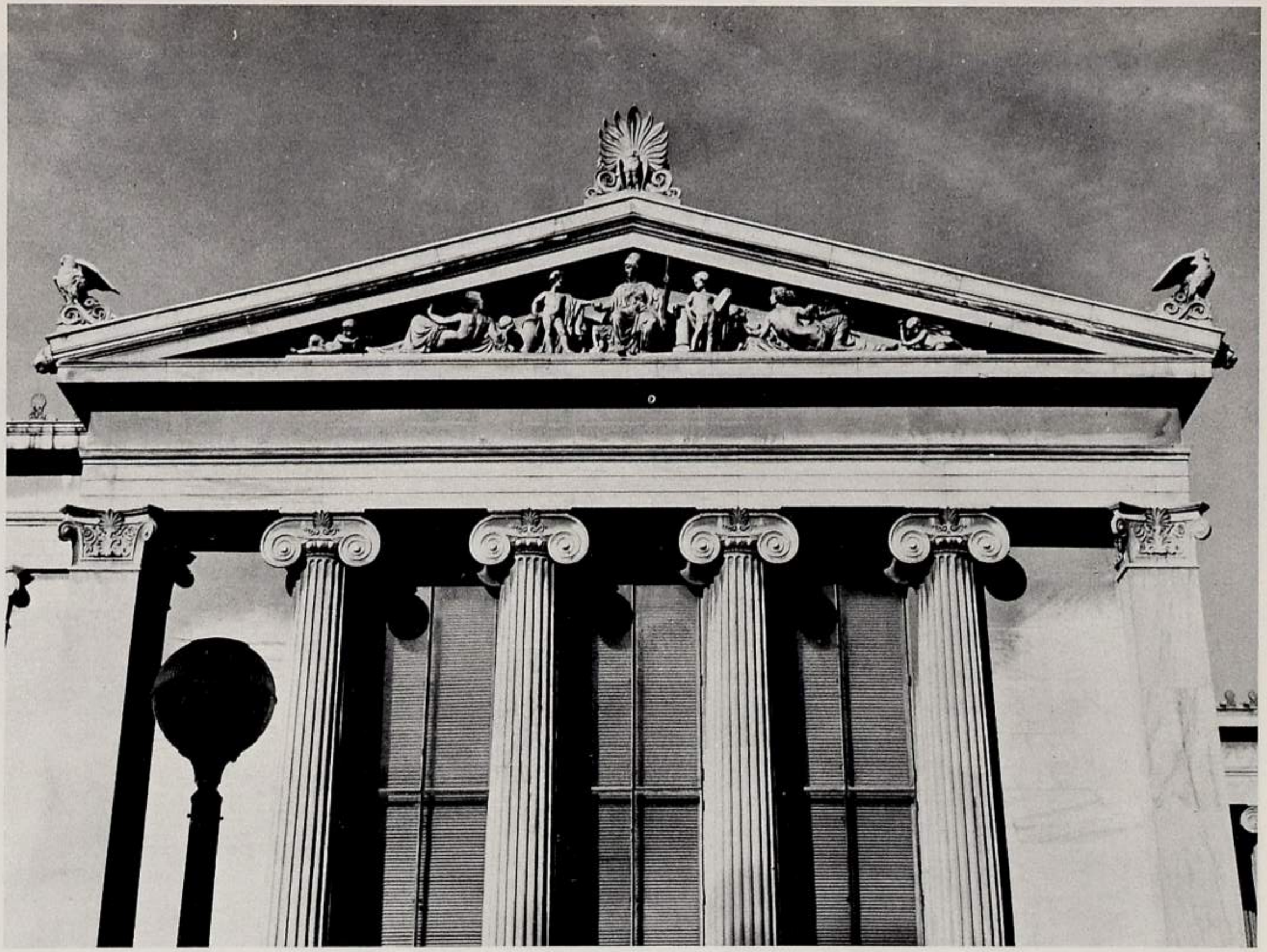

71. Ἡ Ἀθηνᾶ προτείνουσα βῶλον εἰς νεανίαν δεξιὰ αὐτῆς ἱστάμενον. Ἀριστερὰ αὐτῆς νεανίας στηριζόμενος ἐπὶ κίονος, εἰς δὲ τὰς ἑκατέρωθεν γωνίας ἡ Οὐρανία κρατοῦσα σφαῖραν καὶ νύμφη κρατοῦσα τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας. Τερρακόττα ὑπὸ Fr. Melnitzky (1875). Πρβλ. 67β.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

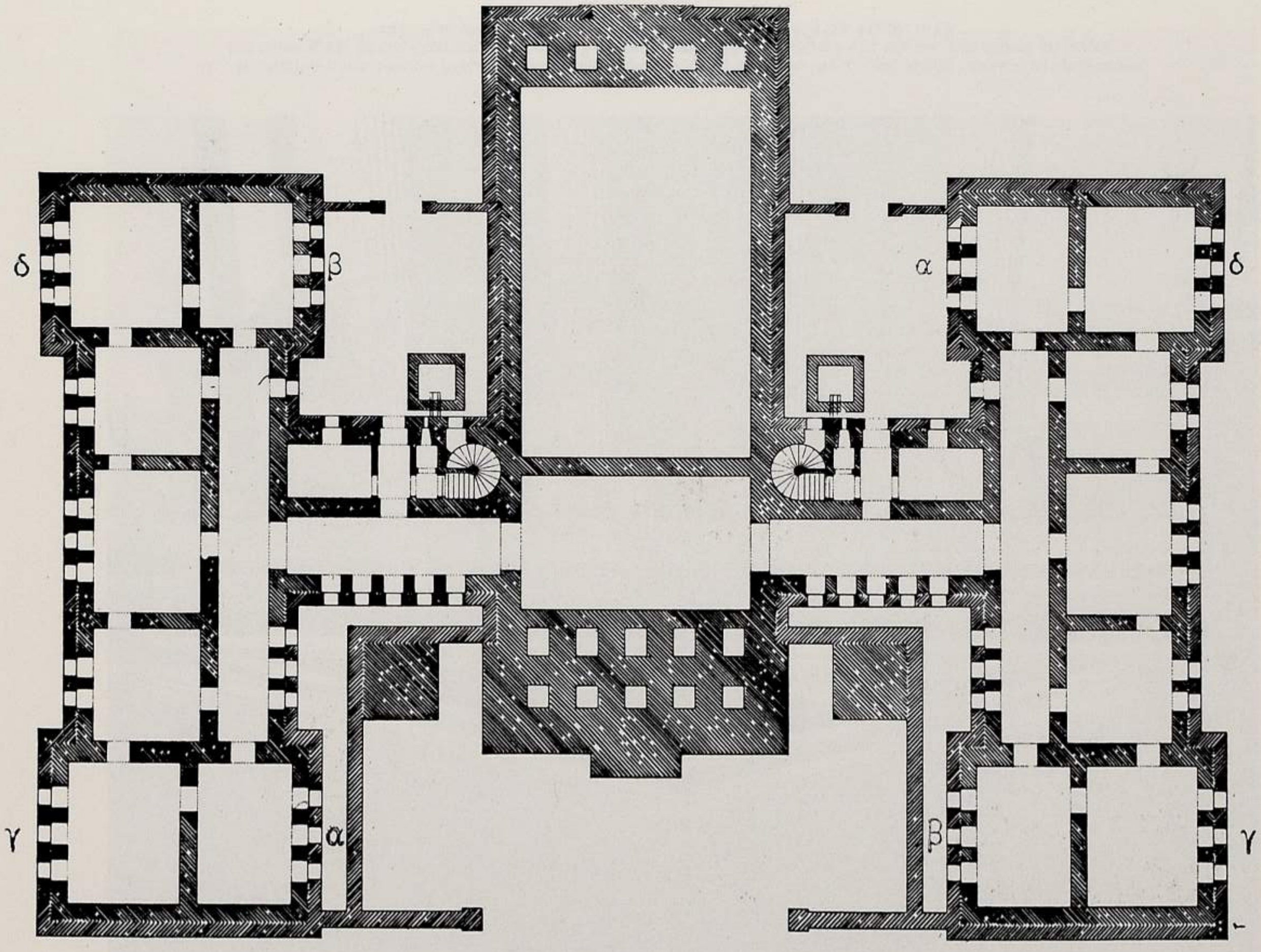

72. Ἀντιστοιχία τῶν μικρῶν ἀετωμάτων τῆς Ἀκαδημίας : α = εἰκ. 68, β = εἰκ. 70, γ = εἰκ. 71, δ = εἰκ. 69.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

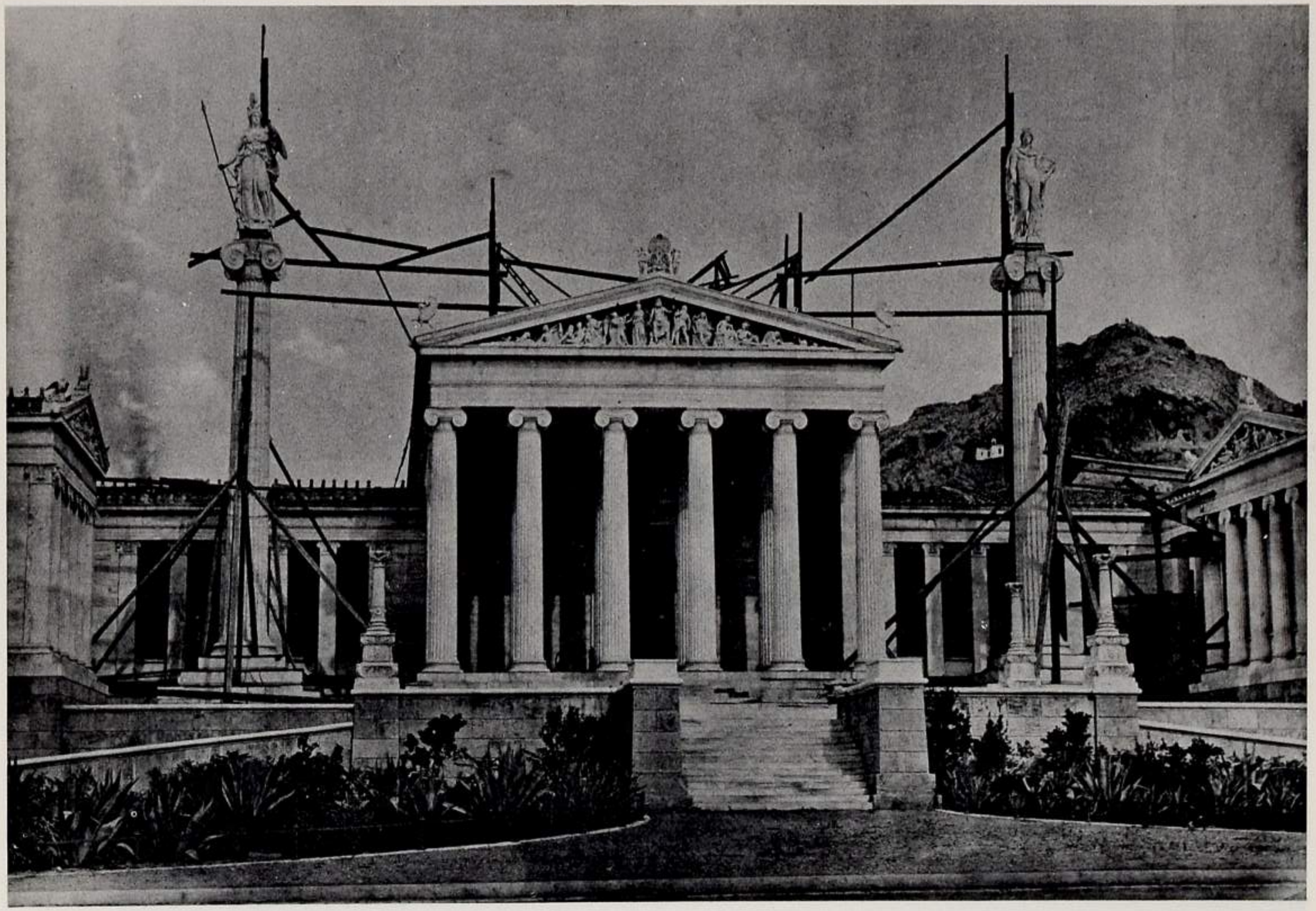

73. Τὰ ἀγάλματα τῆς 'Αθηνᾶς καὶ τοῦ 'Απόλλωνος κατὰ τὴν τοποθέτησίν των ἑκατέρωθεν τῶν προπυλαίων τῆς 'Ακαδημίας (1881). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

74. Ἡ βορεία πλευρὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ κατασκευήν. Εἰς τὸ βάθος διακρίνεται ὁ Hansen. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

75. Ἡ νοτία πλευρὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας ὑπὸ κατασκευήν. Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

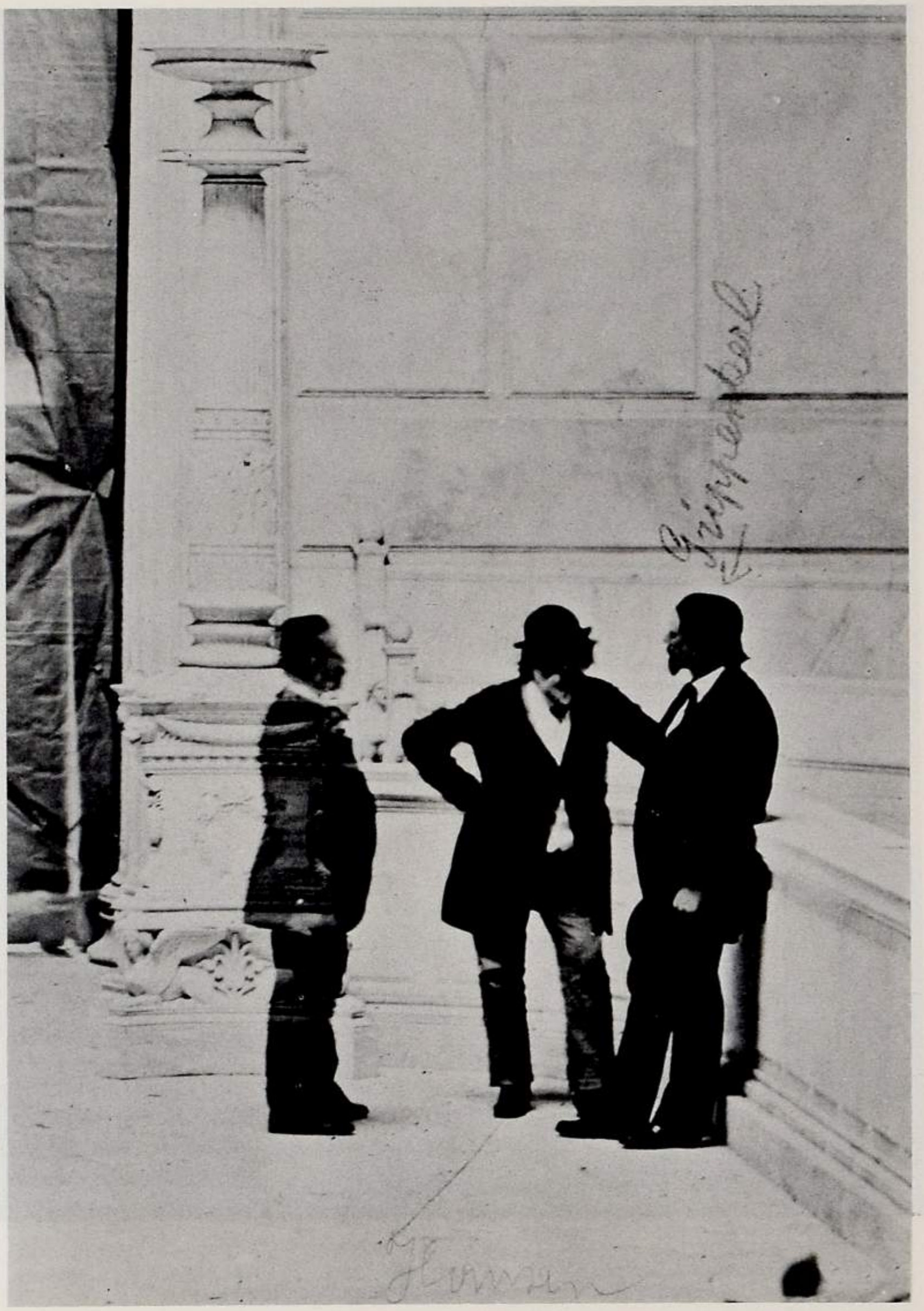

76. Ὁ Ziller, ὁ Hansen καὶ ὁ Griepenkerl ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας (1880). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

77. Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Σίμωνος Σίνα ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας. Ἔργον Λεων. Δρόση, ἐκτέλεσις Piccarelli (1885). Φωτογραφία. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

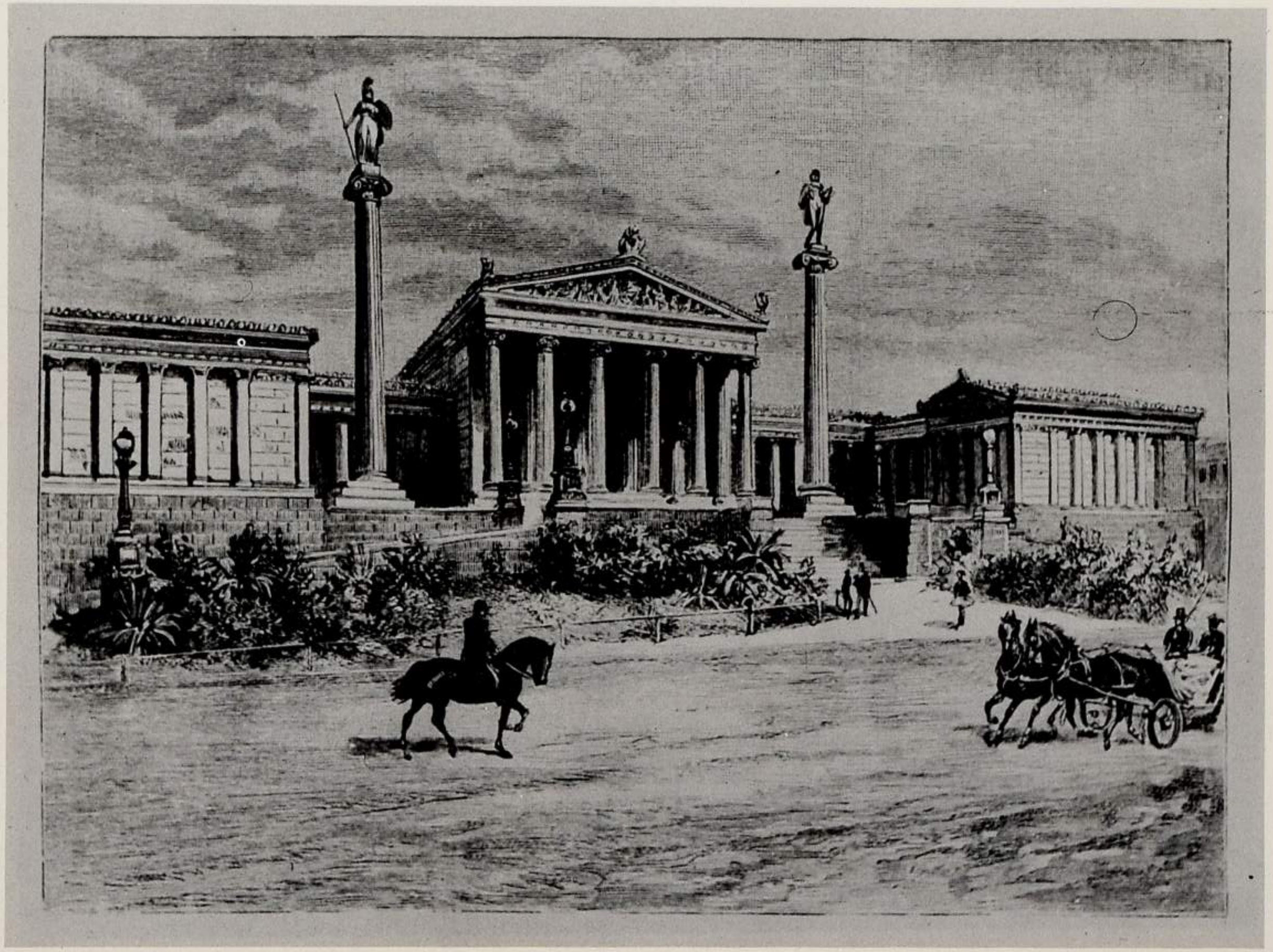

78. Ἡ Ἀκαδημία. Εἰκὼν ἐκ τοῦ λευκώματος «Exposition Universelle de Paris. Royaume de Grèce» (Londres et Paris 1889, p. XVIII).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

79. Ἡ Ἀκαδημία. Εἰκὼν ἐκ τοῦ λευκώματος τοῦ *Charles Beck*, Athènes (1900).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

80. Ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ 1900. Φωτογραφία εὑρισκομένη εἰς τὸν «Σύλλογον τῶν Ἀθηναίων». Προσφορὰ τῶν ἀδελφῶν Γέροντα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

81. Ἡ Ἀκαδημία κατὰ τὸ 1900. Φωτογραφία. Προσφορὰ τῶν «Ἡνωμένων Φωτορεπόρτερ».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

82. Ὁ πρῶτος θυρεὸς τῆς οἰκογενείας Σίνα. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 4100/1818.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

83. Ὁ δεύτερος θυρεὸς τῆς οἰκογενείας Σίνα. Allgemeines Verwaltungsarchiv (Wien). Adelsakt, Nr. 17005/1660 ex 1832.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

84. Τὸ μέγαρον Σίνα am Hohen Markt τῆς Βιέννης μετὰ τὴν ἀνακαίνισίν του.
Σχέδιον Th. Hansen (1859). Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

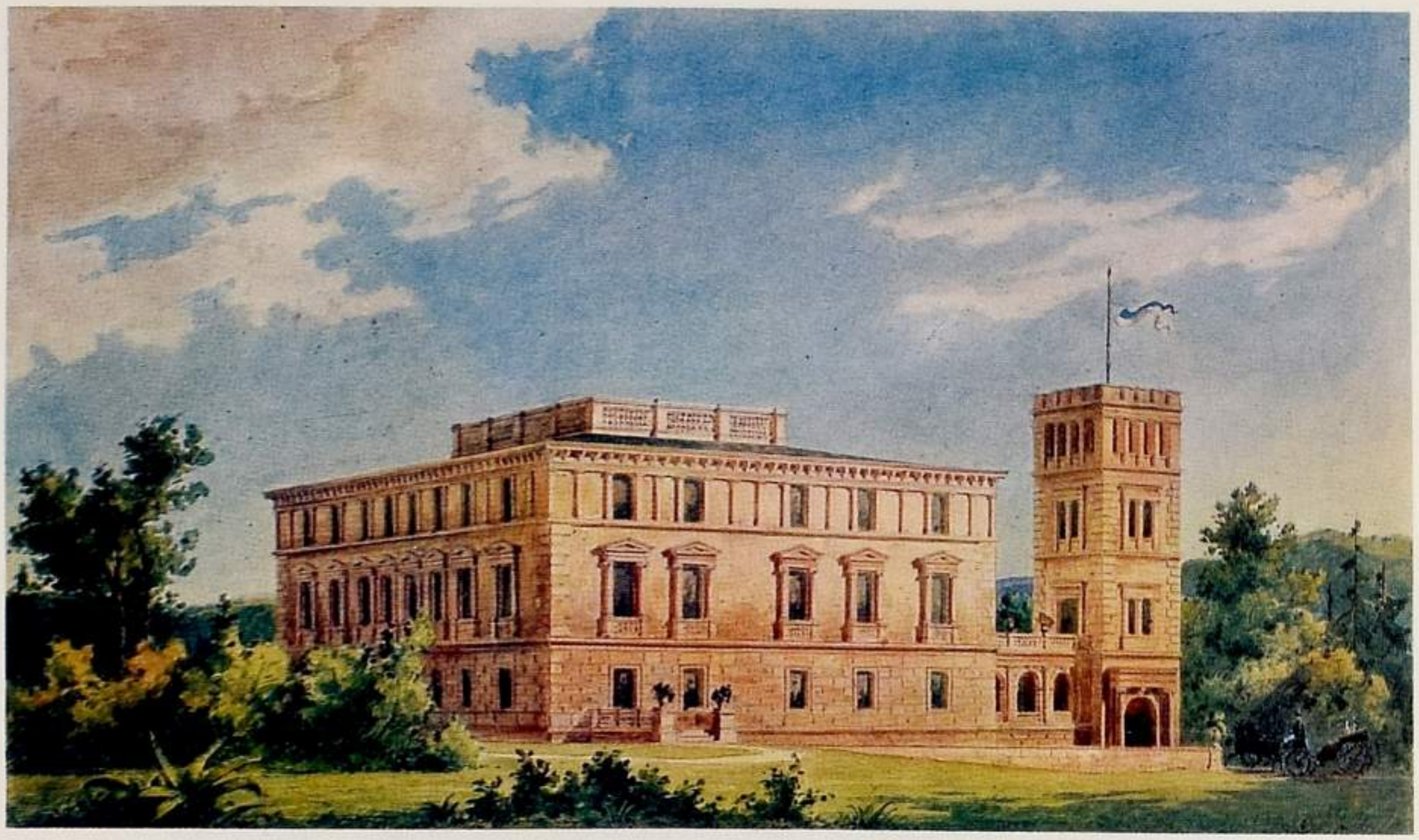

85. Τὸ μέγαρον Σίνα ἐν Rappoltenkirchen τῆς Κάτω Αὐστρίας μετὰ τὴν ἀνακαίνισίν του. Σχέδιον Th. Hansen (1870). Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

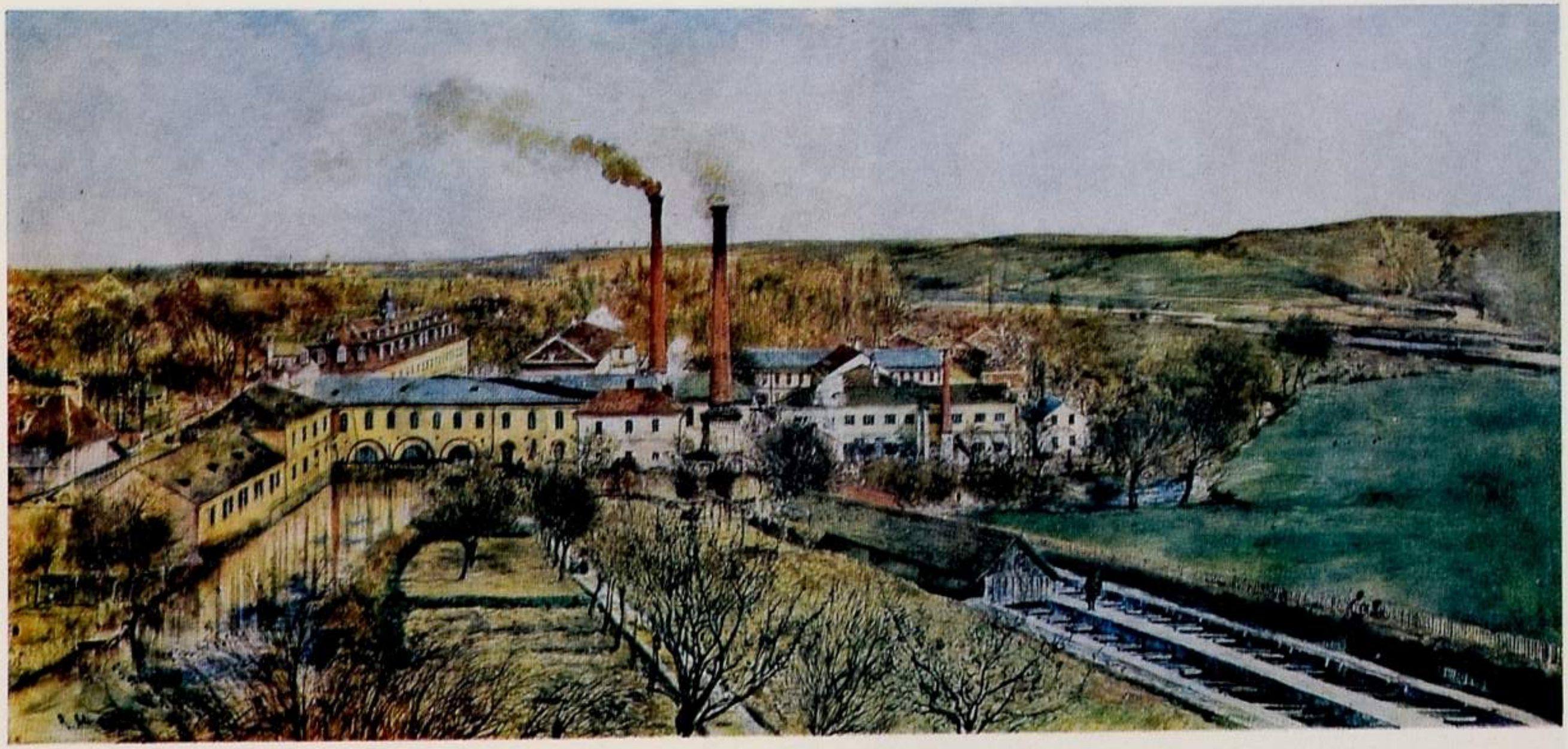

86. Τὸ ἐν Klein - Neusield τῆς Κάτω Αὐοτρίας ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας. Πίναξ ὑπὸ Rudolf Alt. Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη ἐκ τοῦ βιβλίου *Emil Linhart*, Aus der Geschichte der Neusiedler Aktiengesellschaft für Papierfabrikation (Wien 1953) p. 32.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

87. Τὸ 'Αστεροσκοπεῖον 'Αθηνῶν. Σχέδιον Th. Hansen (1842). Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

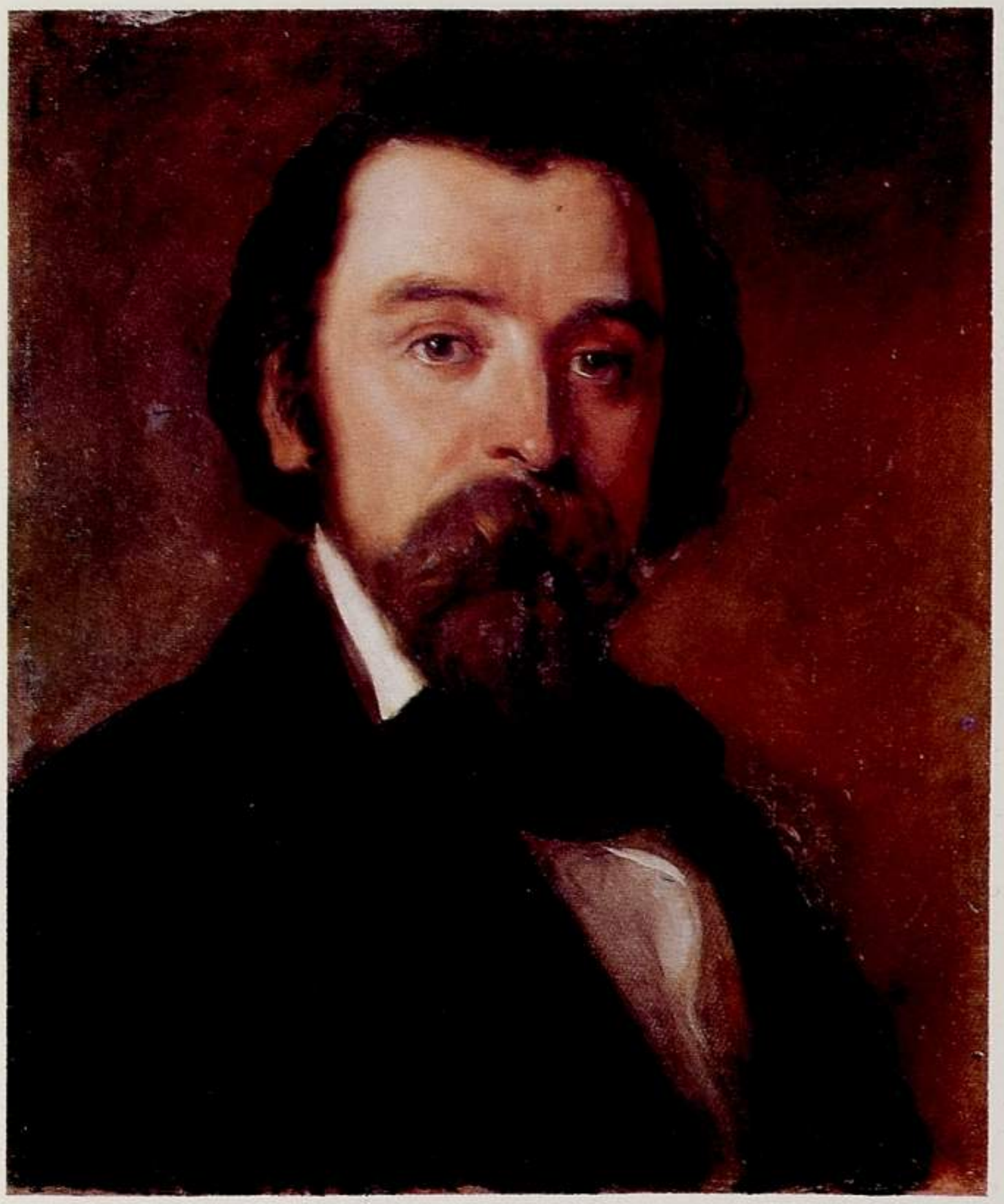

88. Theophil Hansen (1813-1891). Προσωπογραφία ὑπὸ Karl Rahl.
Museum der Stadt Wien.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

89. Ὁ Λεωνίδας Δρόσης ἐν ἐθνικῇ στολῇ. Προσωπογραφία φιλοτεχνηθεῖσα ἐν Μονάχῳ (1858) καὶ εὑρισκομένη παρὰ τῇ κυρίᾳ Λένᾳ Δ. Παπαευστρατίου, ἐγγονῇ τοῦ καλλιτέχνου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

90. Ἀμαλία ἡ βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος. Προσωπογραφία (1859) ὑπὸ Karl Rahl, γενομένη ἐντολῇ καὶ δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα. Staatsarchiv, Oldenburg.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

91. Ὄθων ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. Προσωπογραφία (1859) ὑπὸ Karl Rahl, γενομένη ἐντολῇ καὶ δαπάνῃ τοῦ Σίμωνος Σίνα. Staatsarchiv, Oldenburg.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

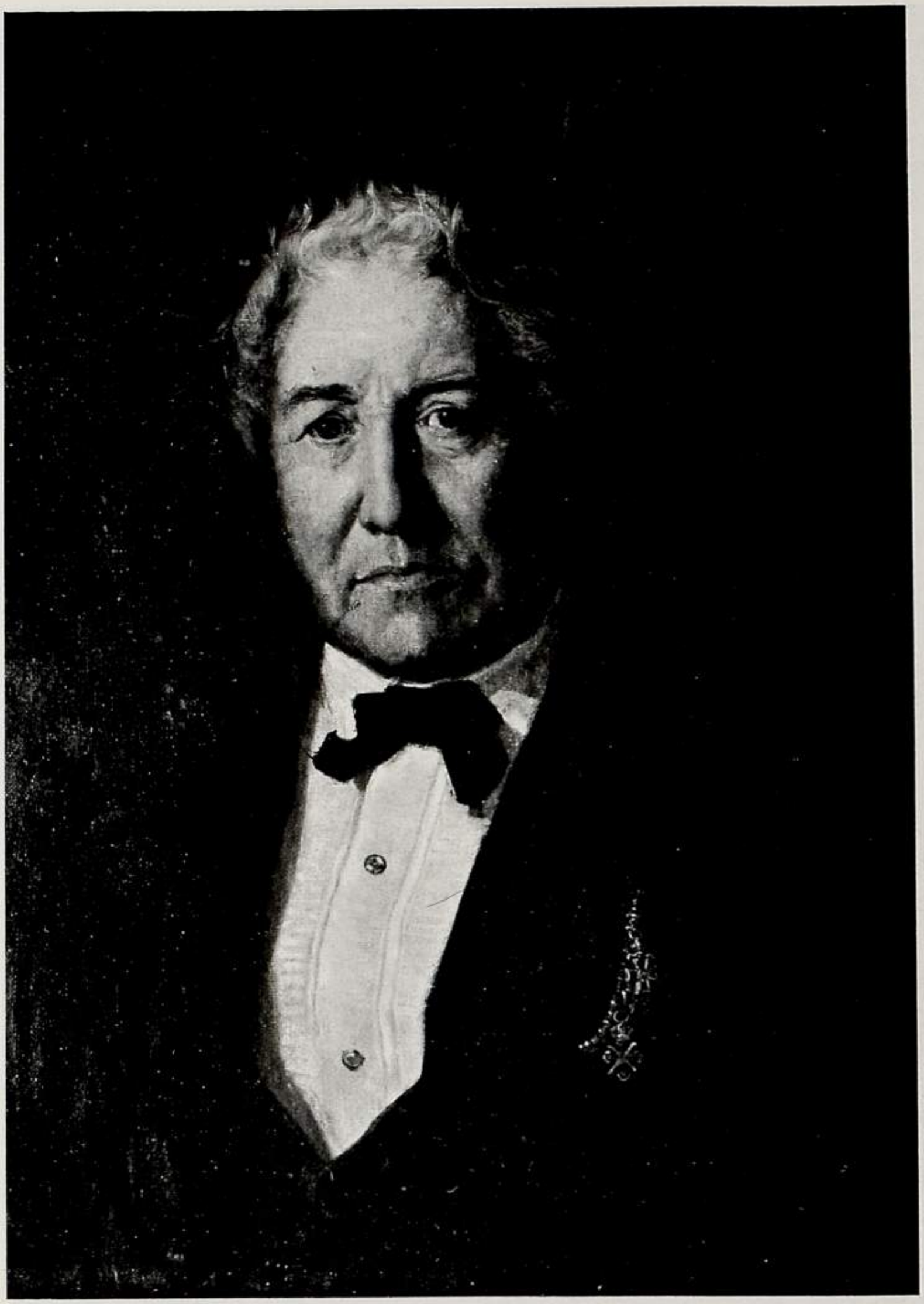

92. Leopold Mayer, ὁ ἰατρὸς τῆς οἰκογενείας Σίνα. Προσωπογραφία παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κόμιτος Franz Wimpffen (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

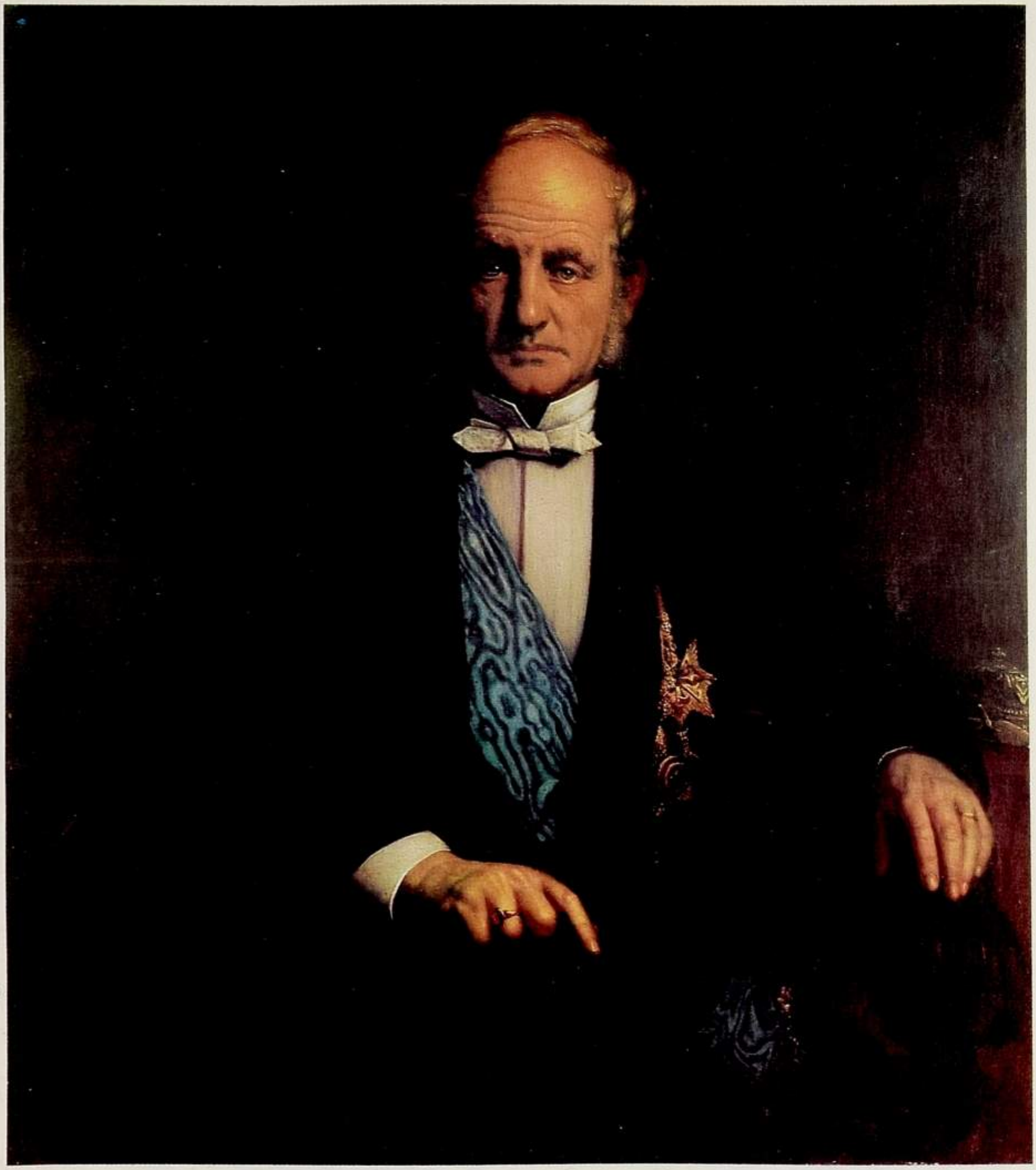

93. Ἀλέξανδρος Ρίζος - Ραγκαβῆς (1809 — 1892). Προσωπογραφία παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Νικολάου Ρίζου - Ραγκαβῆ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

94α. Τμῆμα τῆς τοιχογραφίας τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὑδατογραφία ὑπὸ Karl Rahl (1859) γενομένη δαπάνῃ Σίμωνος Σίνα. Akademie der bildenden Künste (Wien).

94β. Τμῆμα τῆς τοιχογραφίας τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Χαλκογραφία ὕπὸ Christian Mayer (1867), φιλοτεχνηθεῖσα βάσει τῆς ὑδατογραφίας τοῦ Karl Rahl.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

95α. Ἡ «ἀρχιτεκτονικὴ τριλογία» (Μουσεῖον-Πανεπιστήμιον-Ἀκαδημία) τοῦ Th. Hansen (1859).
Akademie der bildenden Künste (Wien). Βλ. καὶ εἰκ. 46.

95β. Τμῆμα τῆς «ἀρχιτεχτονικῆς τριλογίας» τοῦ Th. Hansen. Προοπτικὸν σχέδιον (1859).
Akademie der bildenden Künste (Wien). Βλ. καὶ εἰκ. 46.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

96. Γωνιαῖον τμῆμα τῶν προπυλαίων τῆς 'Ακαδημίας. Σχέδιον Th. Hansen.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

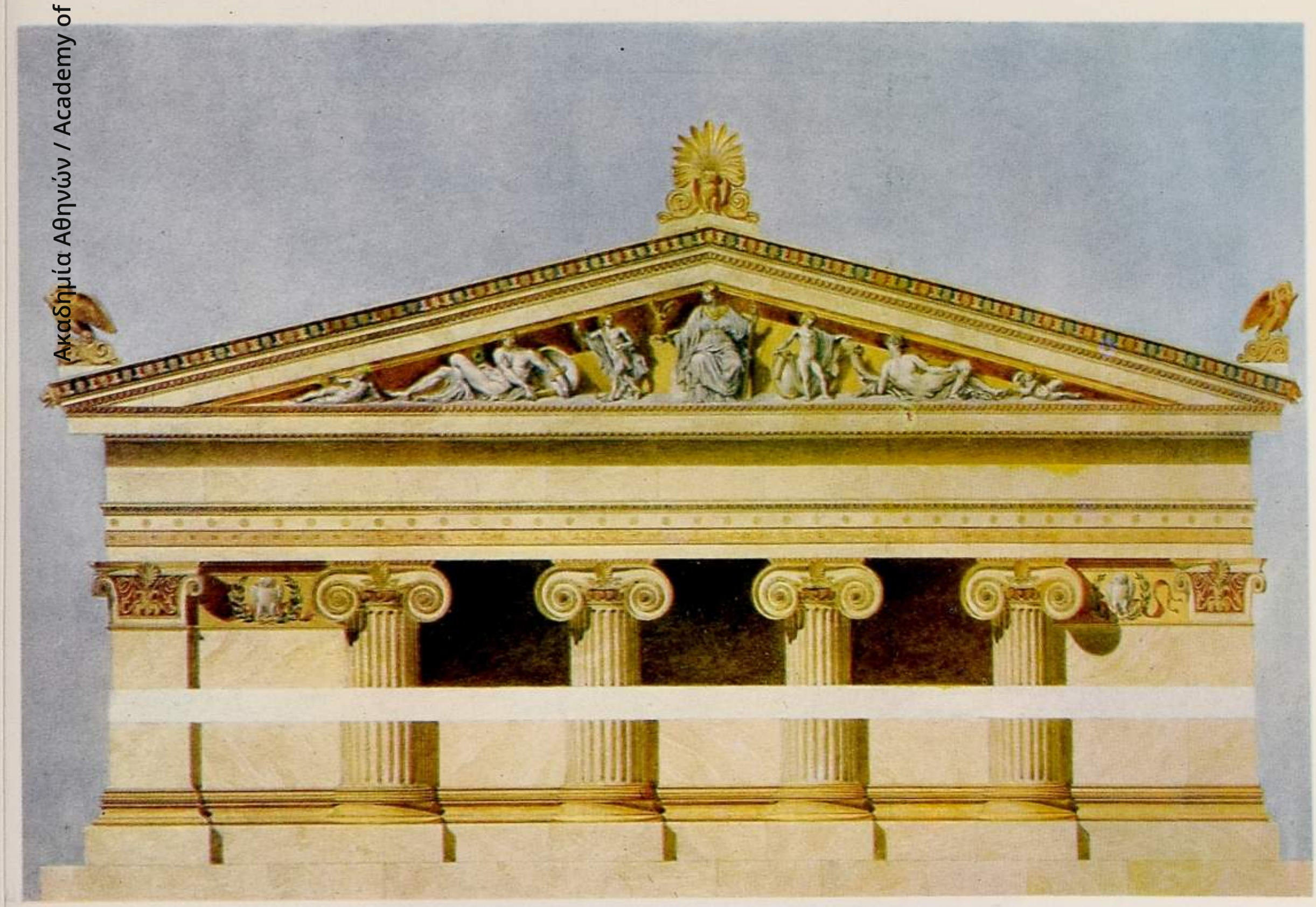

97. Τὸ ἀέτωμα, ὁ θριγκὸς καὶ οἱ κίονες πτέρυγος τῆς Ἀκαδημίας. Σχέδιον Th. Hansen, μὴ ἐκτελεσθέν.
Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

98α. Ἡ Δημήτηρ ἀποστέλλουσα τὸν Τριπτόλεμον
πρὸς διάδοσιν τῆς γεωργίας.

98β. Ἡ Χάρις καὶ ὁ Ἥφαιστος μετὰ τῶν Κυκλώπων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

99. Ὁ Ἀπόλλων παίζων τὴν φόρμιγγα ἐν μέσῳ τῶν Μουσῶν.

Σχέδια τοῦ Christian Griepenkerl (1872) προοριζόμενα διὰ τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μὴ ἐκτελεσθέντα. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

100. Ἡ Τιτανομαχία. Σχέδιον Chr. Griepenkerl μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

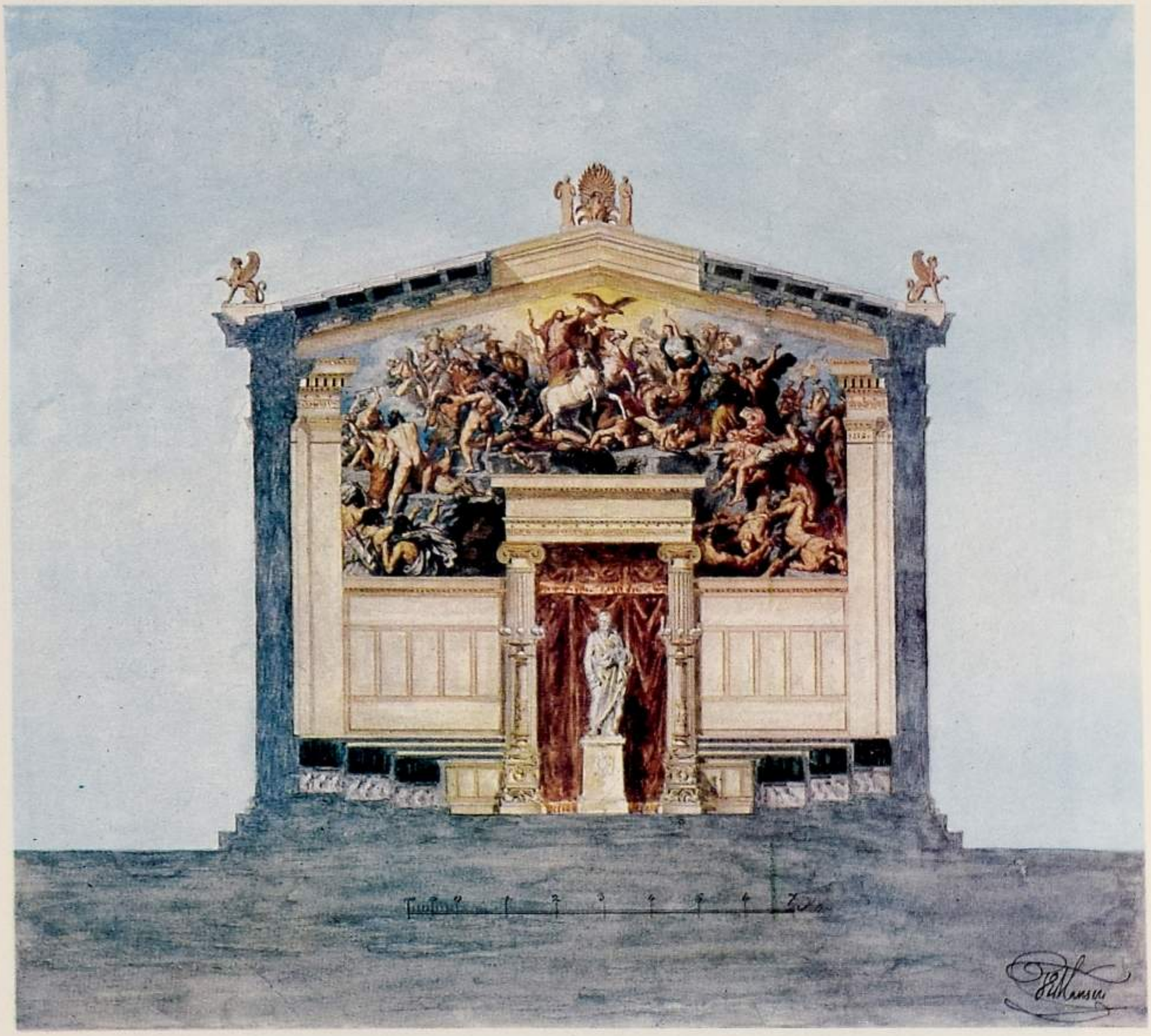

101. Ἡ Τιτανομαχία. Σχέδιον Th. Hansen ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

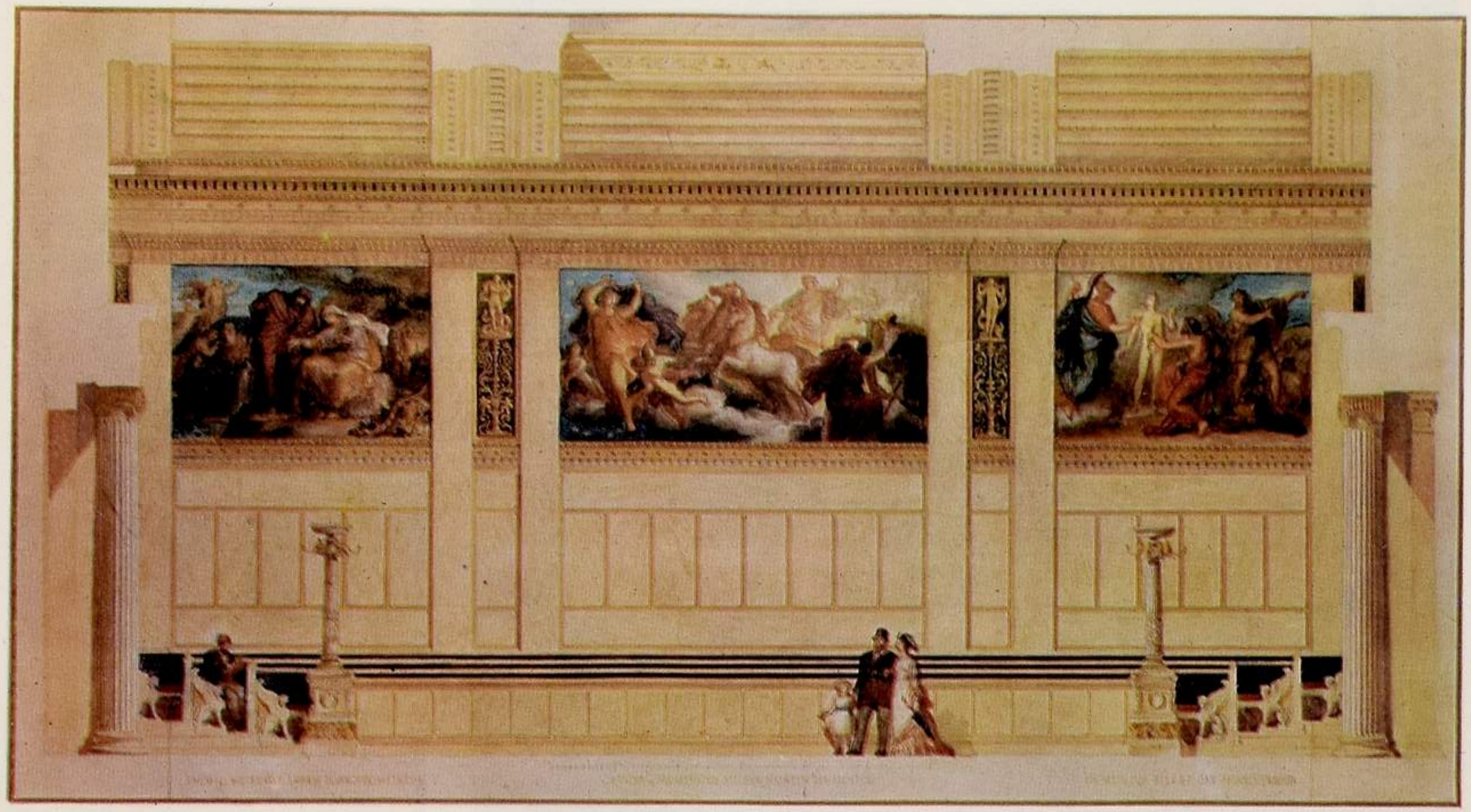

102. Ἡ δυτικὴ πλευρὰ τῆς αἰθούσης τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας μὲ τρεῖς παραστάσεις ἐκ τοῦ μύθου τοῦ Προμηθέως : α΄ Πρόρρησις τῆς Θέμιδος εἰς τὸν υἱόν της Προμηθέα. β΄ Ἀθηνᾶ καὶ Προμηθεὺς παρὰ τὰς πύλας τοῦ φωτός. γ΄ Ὁ Προμηθεὺς ζωογονῶν τὸν ἄνθρωπον. Σχέδια Chr. Griepenkerl. Akademie der bild. Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

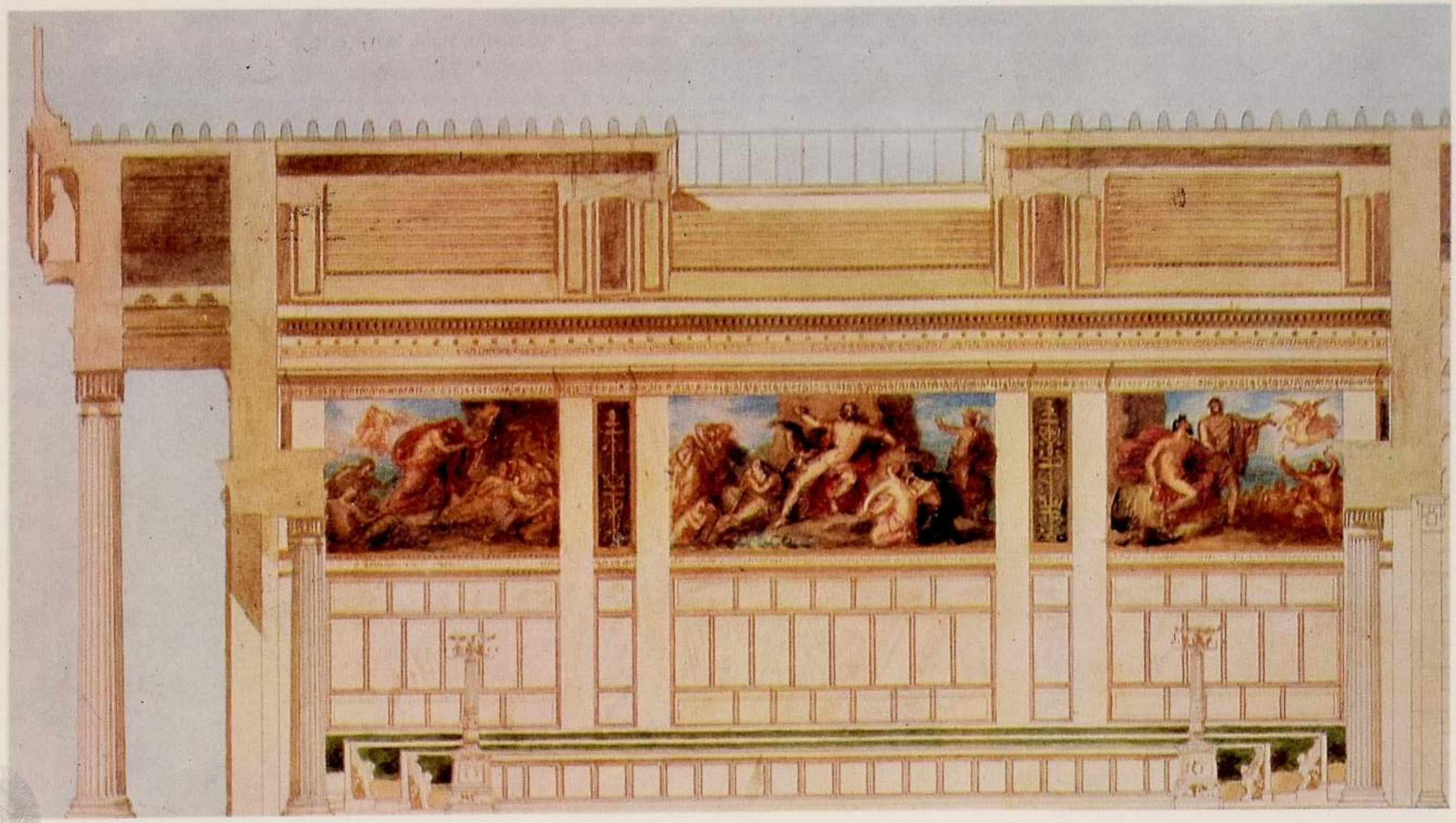

103. α΄ Προμηθεὺς πυρφόρος. β΄ Προμηθεὺς δεσμώτης. γ΄ Προμηθεὺς λυόμενος. Σχέδια Chr. Griepenkerl μὴ ἐκτελεσθέντα. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

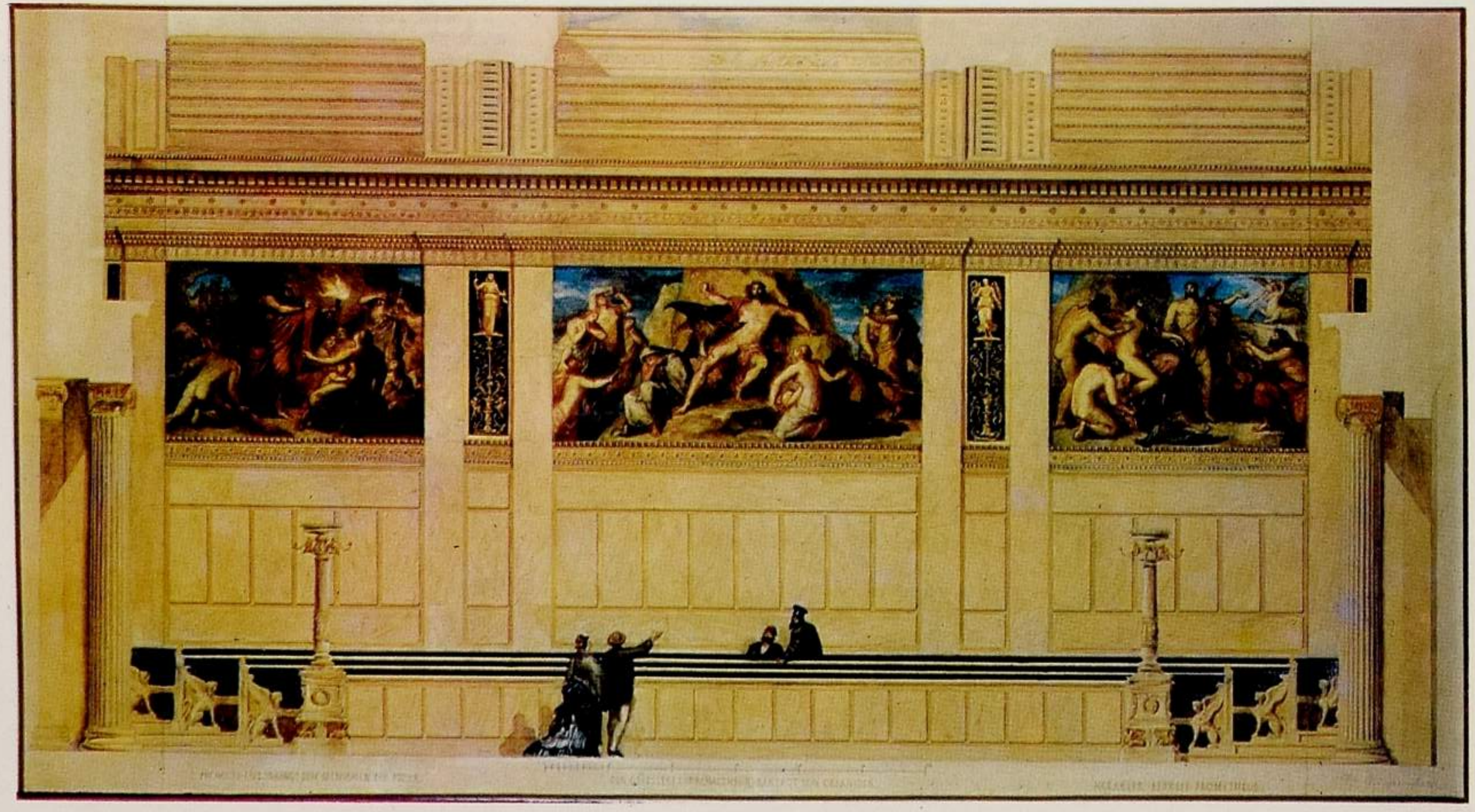

104. α΄ Προμηθεὺς πυρφόρος. β΄ Προμηθεὺς δεσμώτης. γ΄ Προμηθεὺς λυόμενος. Σχέδια Chr. Griepenkerl μὴ ἐκτελεσθέντα. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

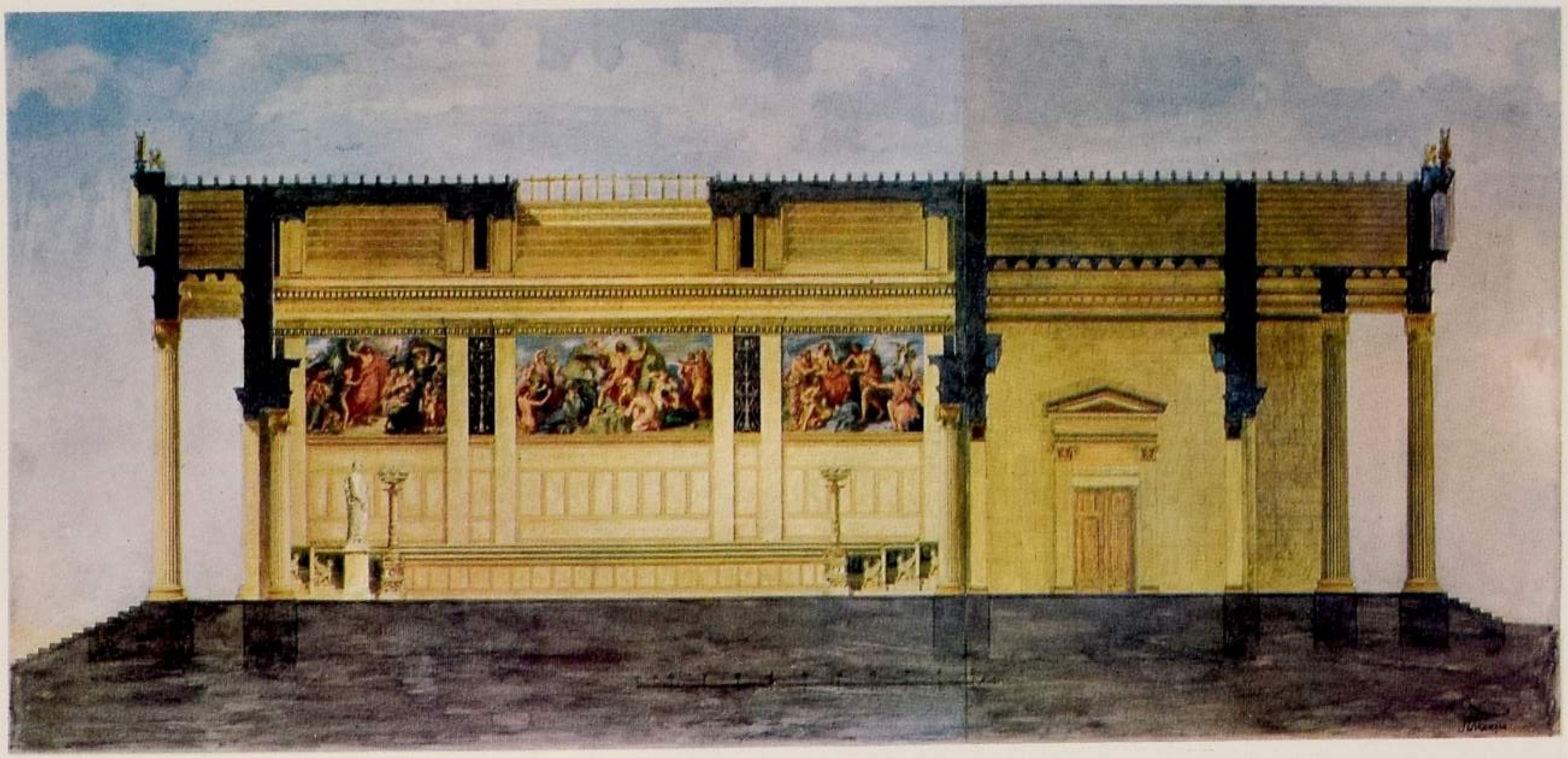

105. Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν τῆς Ἀκαδημίας μὲ τρεῖς παραστάσεις ἐκτοῦ μύθου τοῦ Προμηθέως: α΄ Προμηθεὺς πυρφόρος. β΄ Προμηθεὺς δεσμώτης. γ΄ Προμηθεὺς λυόμενος. Σχέδια Th. Hansen ἐκτελεσθέντα. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

106. Ἡ νέα τάξις τοῦ κόσμου. Ὑποδοχὴ τοῦ Προμηθέως εἰς τὸν Ὄλυμπον. Σχέδιον Chr. Griepenkerl (1872) μὴ ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

107. Ἄνοδος τοῦ Προμηθέως εἰς τὸν Ὄλυμπον καὶ ἀποθέωσις αὐτοῦ. Σχέδιον Chr. Griepenkerl ἐκτελεσθέν. Akademie der bildenden Künste (Wien).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

108. Παύλου Μαθιοπούλου, «Ἡ λεωφόρος Πανεπιστημίου» (1900). Πίναξ εὑρισκόμενος ἐν τῇ «Ἀθηναϊκῇ Λέσχῃ».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τύποις : ΑΔΕΛΦΩΝ Γ. ΡΟΔΗ, 'Αμαρουσίου - Χαλανδρίου 59 — 'Αμαρούσιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000165926

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

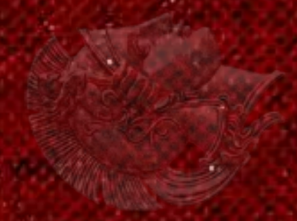

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ